

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almenyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Et Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Ophbyggelses Fremme.

Udgivet af

Ansgarius-Foreningens Forstanderskab.

Redigeret af

ANDR. JOHANSEN,
Præst ved St. Ansgars Kirke.

---

44. Aargang.

KJØBENHAVN.

I Kommission hos Grosserer A. Millech.

Wm V. Mohus Bogtrykkeri.

1896.

Register

til

Nordisk Ugeblad for 1896.

I. Afhandlinger, Aktstykker, Fortællinger o. desl.

	Side
Til Ugebladets Læsere	1
Fra Protestantismens Lejr.....	7
Kardinal Melchers Bisættelse	9
Hellig tre Konger	11
Kirken i 1895	17
Hans Tausen eller den danske Luther (Dr. H.)	26
„Françoise Marguerite du Sacré-Coeur“	33
Svar til Past. Rasmussen af Ludv. Schmitt, om Tausen....	42
Den anglikanske Kirke og de engelske Sekter	49, 72, 83
St. Elisabeths Understøttelsesforening	63
Et Brev fra Konvertiten, Grev F. L. Stolberg (L. Bobé) ..	65
Past. emerit. Jensen i Kolding (en Avispolemik)	69, 89
Kollekterne i 1895.....	78
Kardinal Melchers Testament.....	87
Fastemandat for 1896—97.....	97
Leo XIII	102
Samlerforening	111
Biskoppeligt Hyrdebrev i Anledning af Fasten	113
Leo XIII. og den katholske Presse	137
Den nye Domkirke i London.....	142

IV

	Side
Det h. Messcoffer og Forløsningen	155
De blinde Søstre i Paris (M.)	159
Den hellige Josef.....	169
Pave Leo XIII.s Tale til Kardinalerne.....	175
Elisabethforeningen	182
Passionstiden og Korsvejen.....	186
Lady Herbert of Lea	191, 210, 218
Jesu ypperstepræstelige Bøn	201
P. P.: „Er Romersk-Katholsk ægte evangelisk?“ (P. Perger)	205, 223, 242
Prisnedsættelse paa C. H. Muus' Bøger	231
Den h. Katharina af Siena og „Illustr. Familiejournal“ (sr.)	233
Henry William Wilberforce	251, 265, 282
„Klosterlasse“ (Bog anmeldelse af —gg—)	257
Rom og Zola.....	273
Katholsk Kirke i Horsens; Grundsteneu lægges (hiver)	289
Biskoppen af Trier og Skolelærerne	297
Krans og Krone, Fortæl. af A. de Waal. 305, 318, 333, 348, 368, 379, 394, 411, 432, 452, 480, 500, 512, 528, 538, 559, 570.	591
Den katholske Kirkes Skjønhed (Bog anmeldelse af sr.)	315
To Ord om Forf. af „Overgang til Romerkirken“ (Perger) .	329
Den højhellige Pintsefest	337
Den h. Frants af Assisi (Bog anmeldelse af A. B.)	345
Fra Island (J. Frederiksen)	353
En Bog af en Afdød; G. V. Hansen: Oldkirkens Nadver- offer. (Joh. Jørgensen)	361
En Kamp mellem Aander	386
Fra Australiens Guldminer	402
Kristi Statholder	416, 428
Meddelelse fra Kirkens Forstanderskab om Kirkestolene ...	439
Pavelig Encyklika om Kirkens Enhed 441, 458, 473, 489, 505,	521
Pastor emerit. M. C. Jensen i Haraldsted.....	497
Marias Optagelse i Himlen.....	525
En from Fyrste	545
Det pavelige Observatorium og en Kalenderforbedring (F.W.)	553
Fra England	563
Middelalderens Bibliotheker	576
Den ærværdige Marcellin Champagnat	585
St. Antonius, Eneboernes Fader (A. A.)	602
Fra det kirkelige Røre i Haraldsted (M. C. Jensen)	609
„I Jesu Sted“ (sr.)	620
Mariakongregationen for Ynglinge (a).....	627

V

	Side
Den kristne Kirkes Historie (Bog anmeldelse af E. H.)	634
Korstogene 1096—1291 . . . . . 639, 649, 674, 681,	700
De unerede Kirker i Orienten	658
Pavelig Encyklika om Rosenkransbønnen	665
„Fredens Enhed i Troens Baand“ (E. H.)	686
Betragtning til Allehelgensdag	697
Betragtning til Allesjælesdag	699
En Tilbagekaldelse og et Spørgsmaal (E. H.)	707
Tre Martyrer	711
Betragtning til 24., 25. og 26. Søndag e. Pintse . . 713, 729,	745
En Tur med „Laura“ til Island (M. Osterhammel)	714
Biskop Absalon og det nye Raadhus	732
De nye Klokker i Jesu Hjærte Kirke (E. H.)	735
Klokkevielsen i Jesu Hjærte Kirke (E. H.)	748
Protestantiske Udtalelser om Vilh. Beck	751
Indbydelse til et Skolemøde	758
Betragtning til 1., 2., 3. og 4. Søndag i Advent. 761, 777	793, 809
Beuron (Bog anmeldelse af sr.)	763
Et Par Ord om Inkquisitionen 768,	780
† Grev L. Moltke-Huitfeldt	783
Fra Høvløbænken til Kardinalshatten	786
Hvor blive Børnene af? (C. B. Lohrer)	791
Skole-Komitéen	791
Snak og Sladder (Efter Kard. Manning)	796
Hvad Juletræerne fortalte 800, 813,	827
Betragtning til Søndag mellem Jul og Nytaar	825
En kort Overvejelse i Anledning af Julen	818

II. Digte.

Rosa coeli (Thor Lange)	6
Den hellige Landse (sr.) 23, 37,	55
Kyndelmisse (1012)	68
Den h. Ansgar, Nordens Apostel (1012)	81
Ut omnes unum (1012)	101

VI

	Side
Den første Bøn (K. T. i Jylland)	128
Kjærlighed til Jesus (sr.)	141
Man mener — (M. C. J.)	153
Mens Aftenklokken ringer (M. C. J.)	185
Langfredag i Kirken (M. C. J.)	204
Paaskedag (M. C. J.)	217
Den gode Hyrde (sr.)	249
Det lauretanske Litani (C. B.)	271, 301, 313, 331, 352
Majandagt (1012)	281
Jesu Hjærte (sr.)	377
Likabøng (J. Fr.)	385
Aloysiussang (sr.)	393
Bønnens Rosenkrans (M. C. J.)	409
Ave Maria (Oversat af 1012)	425
Victimæ Paschali laudes (Oversat af Joh. Jørgensen)	457
Er det den sidste Dag eller den sidste Nat? (M. C. J.) ...	537
De hellige Engle (1012)	569
Mater dolorosa (A. Langsted i Vedbend)	601
Knud Lavards Kapel i Haraldsted (M. C. J.)	617
Vor Frues Rosenkrans (A. W.)	633
Media vita (Joh. Jørgensen)	732
Allesjælesnat (Joh. Jørgensen)	747
Ved Ruinerne af Knud Lavards Kapel (M. C. J.)	771
Vanitas — Forfængelighed (Efter Thor Lange)	795
Bliv Lys! (1012)	811

III. Fra Vejbrønet.

Interessant Auktion, 46. Naturvidenskaben og Evangeliet, 47. Elektrisk belyste Postbude, 95. Den ældste Buket i Verden, 135. Vanskelige Kunder, 135. Kardinal Mannings Omvendelse, 150. Den lutherske Kirkes Opgave, 150. Mærkelig Gudstjeneste, 151. En vandrende Kirke, 167. Afskrækkelsesmiddel, 168. Pillerne i Kølns Domkirke, 182. Hvad en Hedning gjorde, 214. Negeren „et Dyr“, 215. En Sparekasse, 263. Underfulde Profetier, 295. Den evige Messe, 327. En Vajsenhusfader, 359. Guds Finger, 391.

VII

Den første Sild, 407. Ulogisk, 422. Afrikanske Lækkerbidskener, 422. Et forglemt Smykke, 423. Den indre Mission og Katholicismen, 519. Kirkens social-politiske Virksomhed, 551. Den indre Missions Tidende, 679. Krokodilletaarer, 743. Hyacinth Loyson, 756. Aandrig Affærdigelse, 757. Inlekrybberne, 837. Ingen Anbefaling, 839. Stumper af farvet Glas, 839.

IV. Efterretninger fra Ind- og Udland.

Rom. 15, 108, 133, 148, 165, 197, 278, 326, 343, 375, 389, 404, 421, 436, 567, 630, 647, 678, 740, 789, 837, 838 — **Italien.** 109, 247, 615, 630. — **Frankrig.** 45, 61, 133, 647, 711, 740, 822. — **Østerrig-Ungarn.** 663, 790. — **Spanien.** 405, 599. — **Portugal.** 61. — **Belgien.** 471, 487, 615. — **Tyskland.** 29, 30, 77, 146, 163, 164, 197, 344, 357, 375, 421, 487, 534, 550, 566, 583, 695, 739, 822. — **Holland.** 94, 631, 738, 837. — **England.** 78, 325, 374, 437, 536, 546, 599, 616, 630, 646, 662, 737, 835. — **Rusland.** 45, 61, 94, 197, 276. — **Schweiz.** 146. — **Grækenland.** 278, 422. — **Tyrkiet.** 14, 30, 91, 94, 109, 130, 147, 149, 341, 358, 678. — **Asien.** 374, 389, 629, 647, 679, 740. — **Afrika.** 31, 46, 199, 231, 647, 740. — **Amerika.** 61, 110, 133, 178, 324, 343, 390, 438, 741. — **Australien.** 402. — **Sverige.** 44 (Katholsk Liv. Protestantiske Knælebænke). 106 (Biskop Bitters Visitats i Gøtceborg). 107 (Concordia²catholica). 304 (Svendeforeningen. Concordia cath.). — **Norge.** 261 (Biskop Fallizes Jubilæum. P. Wüllers Præstevielse). 518 (Grundstenslæggelse i St. Halvards Menighed). — **Danmark.** Frederiksberg. 28 (Elisabethsøstrene). 276 (Konfirmation og Kommunion). Ordrup. 485 (Vincentforeningens Generalmøde). — Holmegaard. 486 (St. Franciskus' Kapellet benediceres). — Svendborg. 29 (Lærer Sieglers Jubilæum. M. C. Jensens Foredrag). — Kolding. 89 (M. C. Jensens Foredrag). 566 (Kath. Læsebog II.). — Fredericia. 91 (M. C. Jensens Foredrag). — Horsens. 29 (P. Brockdorffs Konversion). 43 (F. v. Reydts Død). — Skanderborg. 41 (Øm Klosters Ruiner). — Aarhus. 129, 789. (M. C. Jensens Foredrag). — Randers. 60 (Jesu Hjærte Statue). 91 (M. C. Jensens Foredrag). 471 (Kirkens Dekoration. P. Osterhammel forlader Byen). 533 (Kirkens Dekoration). 615 (Vincent-

VIII

foreningen). 835 (M. C. Jensens Foredrag). — Aalborg. 806, 833 (M. C. Jensens Foredrag). — Struer. 806 (M. C. Jensens Foredrag). — **Kjøbenhavn**. 27 (Unios og St. Josefs Gildets Julefest). 42 (Unios Aftenunderholdning. Biskoppens Fødselsdag). 58 (Nye Korsvejsstationer. St. Knuds Statue). 60 (Gejstligt Skuespil „Fabiola“). 104 (Ansgarius's Generalmøde). 106 (St. Ansgars Fest). 144 (Vincent's Generalmøde. Læsestue. Unios Fastclavnsfest). 146 (Joh. Jørgensens Bog „Livsløgn og Livsandhed“). 162 (Syge- og Ligkassemøde). 163 (St. Elisabeths Understøttelsesf.). 229 (St. Josefs Gildets Titularf.) 259 (Elisabethf. Basar). 275 (Hvide Søndag. Joh. Hoffmanns Død). 293 (Forstanderskabsmøde om Skolesagen m. m.) 295 (Sjælemesse for afd. Joh. Hoffmann). 302 (Søstrenes Noviciat fejrer Jubilæum). 303 (Vincent'sf.). 373 (Mødreforeningens nye Gruppebillede af den h. Familie). 388 (Fire sidste Korsvejsstationer). 420 (Albert Amann). 421 (Biskoppens Navnedag). 439 (Kirkestolene i St. Ansgar). 469 (St. Josefs Hospital). 470 (P. Osterhammel rejser med fire St. Josefs-søstre til Island). 470 (Unios Besøg i Malmø). 485 (St. Josefs Hospital). 518 (Dr. Ferus' Død. P. Ronges Ordination). 564 (Unios Fodtur). 566 (Kath. Læsebog). 661 (Syforeningen). 677 (Biskoppens Hjemkomst. Sjælemesse for afd. P. M. de Commynes de Marcilly). 694 (Unios Stiftelsesfest). 736 (P. Ronges Hjemkomst fra Rom). 755 (P. Ronges første Messe i St. Ansgar). 756 (Et Rygte). 772 (Første Skolemøde). 788 (Møde i Totalafholdssagen. St. Knuds Broderskab). 789 (Sjælemesse for afd. Grev L. Moltke-Huitfeldt). 791 (Skole-Komité oprettes). (Forstanderskabets Bestemmelse om Skolepenge). — **Island**. 146 (Kirkeligt Liv i Reykjavik). 469 (P. Osterhammel og fire første St. Josefssøstre rejse til Island). 533 (P. Gethmann forlader Island). 736 (P. Frederiksen vender tilbage til Island).

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S.

N° 1.

Søndagen den 5. Januar.

1896.

Indhold: Til Ugebladets Læsere. Rosa coeli. Fra Protestantismens Lejr. Kardinal Melchers Bisættelse. Efterretninger fra Ind- og Udland: Tyrkiet. Rom. Sverige. Bekjendtgjørelser.

Til Ugebladets Læsere!

—o—

Faa Dage ere henrundne, siden vi have begyndt et nyt Tidsafsnit. Det gamle Aar er forsvundet i Evighedens umaadelige Dybde og tilhører nu kun Mindet, Historien; en ny Tid, et nyt Aar har begyndt; mange Hjærter banke det i Møde med glade Forhaabninger, andre med bange Forventninger. Hvilke Tildragelser vil det nye Aar bringe os, lykkelige eller bedrøvelige? spørge de Fleste ved Aarets Begyndelse. Hvem kan vel give et tilfredsstillende Svar paa et saadant Spørgsmaal? Mørke ere Fremtidens Porte, med et uigjennemtrængeligt Slør har det evige Forsyn i sin Visdom tilhyllet de kommende Ting, og Mennesket kan ikke ændre noget ved Guds Raadslutninger, med uforanderlig Bestemthed fuldbyrde de sig. Mennesket

kan lægge sine Planer ved Siden af dem, han kan bygge sig Luftslotte og drømme om en god Del Lykke, — et Vink af Verdensstyreren gaar hen over alt Menneskeværk, hvad han har velsignet, det lykkes, alt andet er forgængeligt og bliver til intet. Nogle vil det nye Aar bringe Lykke, Glæde og Velsignelse, Andre vil det bringe Prøvelser og Gjenvordigheder. I Løbet af det nye Aar vil mangan bitter Taare flyde, mangan heftig Smerte vil sønderrive Menneskehjærter, men mangan Smerte vil ogsaa blive forvandlet til Glæde og mangan Taare vil blive aftørret. Nødraab og Jubelsange ville skifte med hverandre, Forhaabninger ville gaa i Opfyldelse og bitre Skuffelser ville ramme Mennesker, og Mange ville ogsaa blive bortkaldte fra denne Jord, for at aflægge Regnskab overfor den evige, retfærdige Dommer for de Velgjerninger og Naadegaver, der vare blevne Mennesket forundt, og for alle hans Tanker, Ord og Gjerninger i alle de hendirundne Aar, som Gud havde skjænket Mennesket henede. Uvisheden om Fremtidens Tildragelser, Menneskets Afmagt overfor den højere, evige Magt, Guds Forsyn, som styrer og leder Alt, maa opfordre os til, med Tillid at nedlægge alle vore Ønsker og Forhaabninger, vore Sorger og Bekymringer i Guds Faderhaand og at bede ved alle vore Foretagender til denne eneste Uddeler af Naade og Velsignelse, for at vore Foretagender maa lykkes og bære gode Frugter for Evigheden.

Maatte vi derfor i det nye Aar — hvadenten Glæde eller Sorg bliver os til Del — tage imod Alt som Tilskikkelser fra Gud, og ikke blive modløse eller lade os bøje af Gjenvordigheder, men meget mere ved taalmodig og ydmyg Hengivelse i Guds Villie forvandle Prøvelserne til Velsignelse for vor Sjæl, og paa den anden Side heller ikke blive hovmodige og indbildske, naar Aaret bringer os Lykke og timelig Velsignelse,

men meget mere dele med vore fattige Medmennesker de Lykkens Goder, som maatte blive os til Del, og paa denne Maade erhverve os forøget Velsignelse og Lykke for Tid og Evighed. Alt Omskiftende, som det nye Aar maatte bringe os, vil man med Lethed kunne bære, naar man bærer det med Tanken henvendt paa Gud og siger: Det kommer altsammen fra Gud; hans helligste Vilje ske! Lad os derfor rolig stole paa Gud, under hans Varetægt, under hans Beskyttelse kan intet virkeligt Ondt ramme os; Alt vil tilsidst blive ledet og styret til vort Bedste, til vor Frelse. Lad os kun trofast være udholdende i Opfyldelsen af vore Pligter, lad os i Tillid til Guds beskjærmende Haand gjøre Vort, og overlade vi alt det Øvrige til den Alvise, til den Gud, som ordner og styrer Alt med uendelig Kjærlighed og Visdom.

At alle vore Læsere maa begynde det nye Aar med dette Sindelag, at de Alle med en fast og urokkelig Tillid ville overlade alle deres Ønsker og Anliggender til Guds Faderhjærte, det er vort første og inderligste Ønske; thi da vil det nye Aar uden Tvivl ogsaa blive et velsignet Aar for Alle, selv om alle Forventninger og alle Forhaabninger just ikke gaa i Opfyldelse paa den Maade, som vi ønske og haabe det, eller som vi bede Gud derom, men som det er godt og gavnligt for vor evige Frelse. Den alvidende Gud kjender og ved jo bedst, hvad der er i Sandhed godt og gavnligt for os Alle. At alle vore Læsere maa blive delagtiggjorte i det, som virkelig er godt og gavnligt for dem, det er vort Ønske ved det nye Aars Begyndelse.

Maatte Guds velsignende Haand hvile over Alle, baade Store og Smaa, maatte Alle i rigeste Maal blive delagtige i hans rige Naadegaver og Velgjerninger! Maatte Gud ogsaa opretholde Freden, Kjærligheden og Enigheden iblandt os Alle! Maatte han skjænke os

Alle, hvad vi behøve til Opnaaelsen af vor Bestemmelse og for en Gang at blive delagtig i Himlens ufor-gængelige Lykke! Det er »Ugebladet«s Ønske i Anledning af Aarsskiftet.

For øvrigt haaber »Ugebladet« ogsaa, at dets gamle Venner ville holde ved i det nye Aar, og at en Del nye Venner ogsaa ville træde til i Aarets Løb. Gjærne havde vi i 1896 iført os et nyt Klædebon — det, vi nu bærer, have vi baaret siden 1856, mere kan man jo ikke godt forlange af en Klædning; det vil enhver Skræder og den sparsommeligste Husfader give os Medhold i — men desværre, vi maa endnu i Aar trække i den 40aarige Frakke og haabe paa bedre Tider. Naar blot de gamle Abonnenter ere trofaste og regelmæssig tillige med en Del nye Abonnenter erlægge deres Krone, naar Budet hjemsøger dem, saa faa vi maaske Raad til at anskaffe os en ny, større, bedre og skjønere Klædning til 1897, og vore Abonnenter ville da have Bevidstheden om, inden Slutningen af Aarhundredet, at have lagt en ny, god Gjærning til de mange andre, de hidtil have gjort.

Vi ville imidlertid bestræbe os for at pynte lidt paa vort gamle Udseende og gjøre Ugebladet saa tiltrækkende som muligt; navnlig ville vi søge at bringe lidt mere Afvexling i Stoffet og saaledes bestræbe os for at tilfredsstille Alle, hvor vanskelig denne Kunst end kan være. At gjøre Ugebladets Indhold fyldigere, skal ogsaa være vort Formaal; men for at opnaa dette maa vi kunne gjøre Regning paa vore Abonnenters Troskab og paa Medlemmerne af *Ansgariusforeningen*. Intet Medlem tør svigte! En stor og god Gjærning er det uden Tvivl i vore Dage, at bidrage sin Skjærv til, at Pressens Apostolat, den kristelige Presses Apostolat, vinder Fremgang og det er jo netop det, Ansgariusforeningens Medlemmer medvirke til, thi paa dens Fane staar jo skrevet: *Til den katholske Literaturs Fremme*.

Ligesom vi nære tillidsfuldt Haab om nye Abonnenter i 1896 saaledes haabe vi derfor ogsaa, at Aaret vil bringe Ansgariusforeningen nye Medlemmer.

Vi talte ifjor med en Herre af Menigheden og opfordrede ham til at indtræde i Ansgariusforeningen og yde et aarligt Kontingent af 2 Kr.; men han klagede i høje Toner over de mange Foreninger, som fandtes i Menigheden, og over de mange Krav, som stilledes til Katholikernes Godgjørenhed. Vi spurgte Manden om, hvilke Foreninger han da var Medlem af og hvad han bidrog til, og Enden paa Samtalen blev, at han tilstod, at han egentlig ikke var Medlem af en eneste af Menighedens Foreninger — »fordi der netop var saa mange« — og heller ikke holdt Ugebladet, men laante det hos en Anden, ja ikke engang betalte Kirkeskat! Hvorfor han klagede over de mange »Foreninger« og »Krav«, have vi ikke fattet indtil denne Time. Havde vi mange saadanne Katholiker, der blot tænke paa dem selv og ellers ere flinke i at kritisere Alt og Alle, vilde vi sandelig gaa en bedrøvelig Fremtid i Møde! Til Mandens Ros skulle vi imidlertid endnu tilføje, at vi fik ham endelig overtalt til at abonnere paa Ugebladet og til at yde en Skjærv til den aarlige Kirkeskat. Lad os haabe, at han ogsaa har holdt sit Løfte! Heldigvis have vi jo mange offervillige Katholiker, som gjerne tage Del i ethvert godt Foretagende, som kan fremme Kirkens Interesser og Sjælenes Vel, og Herren fører jo i sin uendelige Godhed og Naade stadig nye Sjæle tilbage til sin hellige Kirke, og det er dem, vi stole paa, naar vi sige, at det er vort Haab, at der til de gamle trofaste Abonnenter og Medlemmer af Ansgariusforeningen vil komme mange nye i Aarets Løb.

Vi bringe alle vore Abonnenter, alle Ansgariusforeningens Medlemmer og alle vore trofaste Medarbejdere de prosaiske saa vel som de poetiske, en hjærtelig Tak for deres Hjælp i det henrundne Aar, og idet vi da

træde ind i vort 44. Aar og paany præsentere os for vore Læsere, ønske og nedbede vi over dem alle et lykkeligt og af Herren velsignet Aar.

Redaktionen.

Rosa coeli.*)

—o—

Hvor fjærnt jeg end skal leve nu,
 Maria Mø, bliv hos mig Du,
 hvor jeg landflygtig end skal dø,
 bliv hos mig Du, Maria Mø.

For Larm og Løgn, for Storm og Støv
 luk Du mit Øre, gjør mig døv;
 for Sorg og Skam, for Stænk og Plet
 rens mig, Gudsmoder, tvæt mig, tvæt!

Thi Du er selv det dyre Kar,
 deri al Verdens Frelse var,
 den Frelsens Dugg, at visne Straa
 i Blomst af Dvale gjenopstaa.

Du est det store Morgengryd
 den første Strime, hvid og lys,
 før Dagen rinder op en Gang
 til Engles klare Lærkesang.

Giv, Himmelrose, hvid og skær,
 at blank hver Sjæl maa skue nær
 Guds Sol foruden Plet og Brist,
 den jomfrufødte Jesum Krist.

---

* Af Thor Lange i „Dannebrog“ for 25. Dec. 1895.

Fra Protestantismens Lejr.

—o—

I det norske »Morgenbladet« for 22. December f. A. har en af de første protestantiske Theologer her i Norden. Sognepræst i Kristiania Dr. theol. *K. Krogh-Tonning* offentliggjort nogle Lejlighedsbemærkninger, under Overskriften »Altergang og Vielse«, som indeholde adskillige Udtalelser. der uden Tvivl ville være af Interesse ogsaa for Ugebladets Læsere.

Forfatteren forklarer, hvorfor han ikke har kunnet slutte sig til et Flertal af Kristianias protestantiske Gejstlige, som agte at indgaa til Kirkestyrelsen med Andragende om at faa ophævet den gamle Ordning i den norske Kirke, hvorefter Adgangen til kirkelig Vielse er betinget af, at Vedkommende har nydt den hellige Nadvere. Dr. Krogh-Tonning gaar ganske rigtig ud fra, at »Kirken kun ansér og behandler dem som sine Lemmer, følgelig ogsaa kun tilkjender dem sine Rettigheder, som benytte dens Naademidler, blandt hvilke den hellige Nadveres »allerhelligste Sakramente« netop indtager en fremragende Plads«, og at den lutherske Kirke ved at ophæve den gamle Ordning vilde »komme i Strid med sine egne Principer og udviske sine egne Grændser«.

»Det er allerede før vedtaget hos os,« skriver Forfatteren, »at et Menneske fuldt ud skal kunne anerkjendes som Kristen, uden Skaar i nogen kirkelig Rettighed, om han aldrig i sit Liv har benyttet et andet kirkeligt Naademiddel med ligesaa udtrykkelig og ligesaa guddommelig Indstiftelse som noget Sakrament, nemlig den hellige Absolution. Kommer nu den Tid, da Kirken uden videre med sin Velsignelse indvier Pagten mellem en Brudgom og en Brud, som begge to i hele deres Liv have holdt sig borte fra dens »allerhelligste Sakrament,« . . . . da Kirken altsaa faktisk skal anerkjende som sine Lemmer, ikke blot Ab-

solutionens, men ogsaa Sakramentets Foragtere, da vil dette være et illustrerende Vidnesbyrd om, hvor langt Nutidens Landskirke er kommen *bort fra vore Fædres Tro*, ifølge hvilken saadanne Folk ikke ere at ansé for Kristne«.

»Den paatænkte Foranstaltning,« fortsætter Dr. Krogh-Tonning, »maa overhovedet ses som Led af en *indre Opløsningsproces*, som for Tiden foregaar i den *hele Protestantisme*. Den er i fuld Opløsning omtrent overalt. I de store Kultursamfund faar man nu fra Kirkens Lærestole og Prædikestole *lære* omtrent, hvad man vil. Retten til »fri Forskning« er bleven en Ret til ganske ugenert at foredrage Rationalisme og Fritænkeri under Skin af, at det altsammen kun er Resultater af den moderne Videnskabs paa samme Tid grundige og frisindede Bibelforskning. Man er ligefuldt god Kristen og god *Lutheraner!* Efterhaanden synes man ogsaa at skulle faa Frihed til at *gjøre*, hvad man vil. Det ejendommelige ved de *protestantiske Kirkeafdelingers* Stilling i denne Henseende er dette, at Kirkeopløsningen udgaar *indenfra*, fra Kirkens egne Talsmænd. Det er i aller egentligste Forstand en »*indre*« : indenfra kommende Kirkeopløsning, som foregaar, medens Kirkens Mænd i den øvrige Kristenhed af alle Kræfter arbejder paa at værne Kirken mod den Opløsning, som Staten udenfra vil føre over den. — Man har villet lægge Skylden for alt dette indenfor vort Samfund paa de enkelte Mænd, som arbejdede for Reformer. Dette holder jeg for *uretfærdigt*. Sagen er i mine Øjne den, at disse Mænd kun arbejdede, og det slet ikke uden Konsekvens i deres Tankegang, ud fra kirkelige Samfunds-ideer, som ere vor Kirkeafdeling *medfødte*. Retten til at tænke, tale, lære og handle med ubunden Samvittighedsfrihed i alle religiøse Anliggender, der er proklameret ved Protestantismen, er et Princip, som hidtil ikke har vist sig foreneligt med, eller ladet sig sam-

menarbejde med Principet om den lærende Kirkes Autoritet, som den ogsaa til en vis Grad har villet hævde (se Conf. Aug. Art. 28 o. a. S. 21.). Med andre Ord: Vor Kirke har *aldrig ejet et aktuelt Kirkebegreb*. Den nødvendige Konsekvens heraf er, at Kirkens Grændser efterhaanden udslettes, eller at det kirkelige Samfund gaar sin Opløsning i Møde: *Hinc illæ lacrymæ!*«

Kardinal Melchers Bisættelse.

—o—

Hvad der ikke blev forundt ham i Livet, blev forundt ham i Døden: Kardinal *Paulus Melchers* er vendt tilbage til sit Bispedømme, og siden den 27. December f. A. hviler han nu i den kølnske Domkirkes Skjød. Bisættelsen var en Sørgehøjtidelighed, men tillige et glimrende Bevis paa, hvorledes de tyske Katholiker forstaa at ære og elske deres Kirkefyrster. Tusinder og atter Tusinder havde allerede indfundet sig fra den tidlige Morgen af i Köln, for at se Sørgetoget, som skulde overføre den Afdødes Lig fra St. Gereons Kirken til Domkirken; Mænd og Kvinder, Børn og Oldinge dannede et tætsluttende Espalier i de Gader, som Toget maatte passere; den stille Alvor, som Alle lagde for Dagen, viste, at Deltagelsen gjaldt en elsket Afdød.

Kort før Kl. 8 drog den samlede Ordens- og Sognegejstlighed, til hvilken et stort Antal Foreninger, Kongregationer, Broderskaber o. s. v. sluttede sig, tillige med Domkapitlet hen til St. Gereons Kirke. Foran Kirken modtoges Toget af en tæt sammentrængt Skare af Korporationer; man talte langt over 100 Faner. Den højere Gejstlighed, deriblandt Biskopperne af Köln, Münster, Fulda, Mainz, Strasburg, forskjellige Abbeder o. A. begave sig ned i Kryptaen, hvor Kisten stod.

Efter at *Laudes* for de Afdøde var bedet og Absolutionen meddelt, satte Ligtoget sig i Bevægelse under Klokkeringning fra Byens Kirketaarne. Foran blev Korset baaret imellem to Akolyther; dem fulgte Drenge- og Pigeskolerne, Broderskaberne, Foreningerne, Studenter-Deputationer i Gala, Ordensgejstligheden, Verdensgejstligheden, Sognegejstligheden med Kirkeforstanderne, Kollegium Albertinum i Bonn, Præste-Seminariets Elever, Domkirkens Sangere, Domvikarerne, det katholske theologiske Fakultet i Bonn, Domkapitlet i Aachen, Kølns Domkapitel og endelig Prælaterne og Biskopperne i Pluviale og med Mithra. Foran Liget, som blev baaret af Alexianerbrødre, bares den Afdødes Insignier. Toget sluttedes af en anelig Skare verdslige Deltagere, blandt hvilke en Del fremragende Personligheder, som Byens Kommandant og mange Rigsdagsmænd.

Kort før Kl. 10 var Toget naaet til Domkirken. Kisten blev stillet foran Højaltret, medens Gejstligheden tog Plads i Koret. De katholske Studenterforeninger Alsatia, Arminia, Bavaria, Novesia, Rhenania, Unitas, Germania, Saxonia og Carolingia toge Opstilling foran Kommunionbænken; Foreningerne o. s. v. toge derimod Plads i Kirkens Hovedskib. Kl. 10 begyndte den højtidelige Sjælemesse, som Kardinal-Ærkebiskop *Krementsz* af Køln frembar. Efter Messen holdt Biskop *Korum* af Trier Sørgetalen.

Han betonedede i Begyndelsen af sin Tale, at al Bitterhed laa ham fjærn, naar han kastede Blikket tilbage paa den Hedengangnes Liv og Skjæbne, og fremhævede Kejserens Ridderlighed, fordi han havde givet sin Tilladelse til, at den dyrebare Afdøde maatte blive bisat i Domkirken. Det katholske Folk vilde være Kejseren taknemlig herfor. Hvad den Hensovedes Liv og Virksomhed angik, var det blevet ledet af tre Momenter: af Troen paa den højeste Sandhed, af Kjær-

ligheden til det højeste Gode og af Efterligningen af den højeste Dyd. Disse Tanker udviklede saa Taleren nærmere. Gjentagne Gange betonedede Biskop Korum, at Landflygtigheden og Skilsmissen fra Diöceset havde været saare tungt og smerteligt at bære for den Af-døde, imidlertid havde han stedse bestræbt sig for at gjemme Smerten inden i sit eget Bryst. Havde man bebrejdet ham for stor Strenghed og et Overskud af Energi, saa maatte man betænke, at Bispeværdigheden er et Aag, og at en Person, som er ansvarlig for saamange Menneskers Frelse, undertiden maa gaa frem med Strenghed. Til Slutning rettede Biskoppen den Bøn til Kölner-Diöceset, at det vilde bevare sin tidligere Overhyrde i kjærlig Ihukommelse. Henimod Kl. 12 endte Prædikenen, som gjorde et overvældende Indtryk paa de talrige Tilhørere. Saa fulgte den sidste Absolution og Kl. 12^{1/4} nedsænkedes Kisten i den for Diöcesets Biskopper murede Grav foran Højaltret. R. I. P.

Hellig tre Konger.

—o—

Den 6. Januar fejre vi den underfulde Begivenhed, som kaldes *Herrens Aabenbarelsesfest* eller *Epifania*, da den nyfødte Frelser kundgjorte sin Fødsel for Hedningeverdenen, idet en underfuld Stjerne viste sig paa Firmamentet og førte Østens fromme Vise, *de hh. tre Konger*, til det guddommelige Barn i Krybben, for at de kunde tilbede det og frembære deres ydmyge Hyl- ding. Ligesom der fordem lyste en himmelsk Stjerne for de hh. tre Konger og førte dem til Maalet, saaledes straaler der ogsaa i vort Liv en himmelsk Stjerne, *den guddommelige Naades Stjerne*, der er en lysende Fører for os paa dette Jordelivs dunkle Veje og lader os finde Maalet, vor højere Bestemmelse, naar vi lige-

som de tre Vise fra Østerland give Agt paa dette Naadelys og følge det med *Beredvillighed*.

Den almægtige Gud er Godheden og Barmhjerthigheden selv; hans inderligste Ønske er det, at alle Mennesker maa frelses og blive salige, og i dette Øjemed skjænker han derfor ogsaa ethvert Menneske den nødvendige Naade. Lad Menneskene ogsaa sætte sig nok saa meget op imod ham, lad dem vise sig nok saa utaknemlige imod ham og alle hans mangfoldige Velgjerninger, ja lad dem endog unddrage ham den skyldige Tilbedelse og, ligesom Hedningerne, overføre den paa elendige Skabninger; saa vil han dog aldrig lade det mangle paa den nødvendige Naade, som Menneskene trænge til, for at de kunne naa deres overnaturlige Bestemmelse, deres evige Maal, Himlen og den lykkelige Evighed.

Til alle Tider har Gud udsendt i Verden Mennesker, som ved deres Fromhed og Iver, ved deres Ord og gode Exempel, skulde opflamme og befæste Kjærligheden til Gud i deres Medmenneskers Hjærter og vedligeholde eller atter tænde Naadens Lys iblandt dem. Israeliterne havde saaledes deres Profeter, som skulde tale dem til Hjærte og minde dem om deres Pligter mod Gud og Næsten. Og hvad Profeterne i den gamle Pagt udrettede, det have gennem alle Aarhundreder i Kristenheden alle de hellige og store Mænd og Kvinder udrettet, som Gud opvakte: ved deres Ord og Exempel have de kaldet Menneskene til Gud og mindet dem om, hvor nødvendigt det var, at man iagttog Naadens Lys og medvirkede med det, fulgte det, medens der endnu var Tid. Og selv om Gud ikke altid bevæger de menneskelige Hjærter ved overordentlige Sendebud, saa rører og oplyser han dem dog stadig, enten ved Samvitighedens indre Stemme eller ved særegne Begivenheder, han lader ske for vore Øjne. Lykkeligt er det

Menneske, som i saadanne Øjeblikke ikke tillukker sine Øjne og Øren, sit Hjærte for disse Naadens Kaldelser!

De hh. tre Konger ere lysende Mønstre for os i Henseende til *Beredvillighed* mod Guds Naades Kaldelser; næppe har den underfulde Stjerne vist sig for dem, næppe have de i deres Indre hørt en Stemme, som mindede dem om, at en saadan Stjerne var bleven forudforkyndt og skulde opgaa over Israels Hus til Tegn paa, at han, som skulde kaldes den Stærke, den Underfulde, Fredens Fyrste og Gud, havde set Dagens Lys, førend de ogsaa strax fulgte Naadens kostbare Gave, som Himlen paa en saa underfuld Maade lod dem blive tildel. Ikke betænkte de sig længe paa at udføre, hvad Stemmen i deres Indre forlangte af dem: Staar op og søger efter den store Konge, til hvis Ære Stjærnen lyser, for at ogsaa I kunne ære og forherlige ham! — Ikke kom de med Undskyldninger, for at fritage sig for den Pligt, at skulle lede efter Frelseren. Havde de villet undskylde sig, saa havde der næppe været Mangel paa Indvendinger. De havde kunnet sige, at deres Alder, deres legemlige Sundhed ikke tillod dem at foretage en lang og besværlig Rejse. De have kunnet indvende, at de, trods Lyset, som skinnede ned til dem fra Himlen, dog ikke vilde være i Stand til at finde den nyfødte Jødernes Konge, og at det derfor vilde være uklogt, om de begave sig paa Vejen. Intet af alt dette høre vi dem sige. Næppe havde de set Stjærnen og hørt Herrens Stemme, førend de ogsaa ere beredte til at følge.

Hvor beskæmmende er ikke dette de hh. tre Kongers Exempel for os! Hvor ofte har ikke en lignende Stjerne lyst for vorø Øjne, hvor ofte har Gud ikke talt til os med sin hemmelighedsfulde Stemme! En Sygdom, et pludseligt Dødsfald, et Ligtog, der drog forbi os paa Gaden, viste os Livets Skrøbelighed og Forgængeligheden af alt det, som Verden ejer af Stort og Herligt.

Vi følte da noget, som vi ikke kunde forklare os og tænkte ved os selv: »Hvad er dog Mennesket? Hvad er dog Verden med al sin uægte Glans! Maaske skal Du ogsaa snart overskride Evighedens Dørtærskel!« Hvad andet var vel en saadan Erkjendelse end et Lys, en Stjerne, som Gud lod opgaa for os, for vor Sjæl? Og dog have vi kun altfor ofte tillukket vort Øje for denne Stjerne, vort Hjærte for denne Røst. O, maatte vi dog for Fremtiden ikke tøve et eneste Øjeblik med at følge Naadens Stemme og Lys; men derimod som Østens fromme Vise strax og med Beredvillighed følge den, hvad den saa end maatte forlange af os, og ikke lade os hindre i at følge vor bedre Overbevisning, hverken af Fordomme eller jordiske Hensyn!

Lad os ikke være vankelmødige og utro, ikke som svage Rør, der bevæge sig hid og did, eftersom Vinden blæser, ikke som Løvet i Skoven, der sættes i Bevægelse af det mindste Vindpust og skjælver ved enhver Luftning, men stærke og udholdende. Lad os stedse strax og med Beredvillighed følge Naadens Kaldelse, naar Gud lader sit Lys straale for os, og bestræbe os for, ligesom Østens Vise, at overvinde alle Hindringer og saaledes sejrrikt at udføre vore gode Forsætter; thi kun da kunne vi have Krav paa Himlens Krone.

Efterretninger fra Ind- og Udland,

—o—

Tyrkiet. Under de i Slutningen af det henrundne Aar stedfundne Myrderier i Träpezunt i Armenien vakte en *katholsk Skolebroders* Opræden almindelig Beundring. Da Geværilden begyndte, skrives der til »Køln. Ztg.«, og Gaderne vare fyldte med Døde, Saarede, Flygtninge og Forfølgere, og Kuglerne pøb gjen-

nem de smalle Gyder, viste *Broder Josef* sig midt i Mængden, i hvilken han lagde Mærke til mange Tyrkere, som vare ham personlig bekjendte. Trods Raabet: »Ned med den kristne Præst! Man har skudt ud fra hans Hus!« blev han dog staaende og frelste flere af sine kristne Bekjendte, og det lykkedes ham endog at finde Elever og Venner blandt de rasende Tyrkere, som ansaa sig for angrebne af Armenierne. »Achmed!« raabte han, »Mechmed, Osman, Ferhad! Eders Profet har befalet Eder at skaane de Ubevæbnede! Hjælper mig! Holder hans Bud og opfylder hans Befaling!« Og de Tiltalte lod deres Vaaben synke, og de fulgte den Mands Raab, som stod saa rolig midt iblandt dem i sin lange sorte Klædning. Ved deres Hjælp har den gode Skolebroder bragt en hel Del ulykkelige Armeniere i Sikkerhed ind i Missionshuset, uden at agte paa, om de vare skismatiske eller katholske Armeniere. Broder Josef selv taler ikke om sin farefulde Opofrelse og de lykkelige Resultater, han opnaaede; Armenierne synes at betragte hans Optræden som selvforstaaelig; men Tyrkerne fortælle fulde af Forbauselse om denne Mand og beundre ham, skjønt de ikke regne ham til deres Venner.

Rom. Pave *Leo XIII.* har ifølge »Berl. Tagebl.« anmodet den tyske Gesandt ved Vatikanet, Hr. *von Bülow*, om at takke *den tyske Kejsers* i Pavens Navn, fordi der blev givet Tilladelse til Kardinal Melchers Bisættelse i Domkirken i Köln.

Sverige. »Magdeburg. Ztg.« har faaet Hovedpine over Katholismens Fremgang i Sverige. Bladet lader sig meddele fra Stockholm, at Katholicismen i Sverige gjør »store Fremskridt«, navnlig i Landets Hovedstad. Medens der for ti Aar siden ikke fandtes 300 Katholiker i Stockholm, er deres Antal nu steget til c. 1000 Sjæle, som ere delte i to Menigheder. Den katholske Klerus i Stockholm tæller, Biskoppen medindbefattet, ifølge Bladet, sex Gejstlige, og desuden findes der i Stockholm ogsaa 18 Elisabethsøstre. For Tiden indsamles der Fonds til Opførelsen af en større Kathedralkirke. Terrainet til den er allerede blevet kjøbt for nogen Tid siden. — Glædeligt vilde det jo være, om Bladets Hovedpine var begrundet.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 5. Januar. Søndag efter Nytaar.

Mandag den 6. Januar. Herrens Aabenbarelse Fest eller Epiphania ogsaa kaldet **Hellig tre Kongers Fest.** Befalet Festdag, som forpligter til Bivaanelse af den h. Messe. (Kollekt ifølge pavelig Anordning i alle Vikariatets Kirker og Kapeller til Bedste for **de afrikanske Missioner.** — **7. Ti., 8. O.** (Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Ansgariusforeningen). — **9. To., 10. F., 11. L.** Oktavdage i Epiphani Oktaven.

Søndag den 12. Januar. 1. Søndag e. H. 3 Konger.

Mødreforeningens Messe bortfalder i denne Maaned.

Rosenkransbroderskabet holder i det nye Aar sit første maanedlige Møde med Procession Søndag den 5. Januar Kl. 6 Aften i St. Ansgars Kirke. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen.

Mariakongregationen for Mænd gjenoptager de sædvanlige Aften-Møder Torsdag den 16. Januar i Jesu Hjærte Kirke, Stenosgade.

Reverendi DD. Missionarii, qui novum **Directorium** accipere optant, pretium (à 1 Krone) committant ministerio cursus publici, Hafniam (Bredgade 64, K.) transmittendum, et tunc franco recipient Directorium.

Til Fordel for de Fattige i Menigheden

arrangerer Foreningen „Unio“ **Søndag den 12. Jan. Kl. 8** en Aftenunderholdning i Koncertpalæet.

Billetter faas hos Undertegnede:

Alb. Hitzinger,
Sølvgade 86.

A. V. Günther,
Nørre Allé 11.³

Herm. Hoffmann,
Kjøbmagergade 48.

Fr. Jørgensen,
Gothersgade 43.

Taksigelse.

Paa de Fattiges Vegne bringe vi herved vor hjærteligste Tak til Alle og Enhver, som have ydet deres Bidrag til Juleuddelingen i Rosenkranskirkenes Sogn.

H. Slump, Sognepræst.

Frk. *S. de Castonier.*

Frk. *M. Muus.*

Fru *J. Ronge.*

Fru *Th. Hoffmann.*

Hermed følger Titelblad og Indholdsfortegnelse til Aarg. 1895. — Dette Nr. af Ugebladet er udgivet senere paa Grund af Nytaarsdagen. — Kalenderen udkommer i Slutningen af denne Uge og koster 20 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S.

N° 2.

Søndagen den 12. Januar.

1896.

Indhold: Kirken i 1895. Den h. Lanse. Hans Tavsens eller den danske Luther. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Frederiksberg. Svendborg. Horsens. Münster. Bonn. Tyrkiet. Ægypten. — Bekjendtgj.

Kirken i 1895.

—o—

Vort første Blik rette vi mod det evige Rom, hvor den 86aarige Olding, Pave *Leo XIII.* nu i 17 Aar har styret Verdenskirken, som ved dette Aars Begyndelse talte 330 Millioner Medlemmer. Og hvor svag han end er, hvor sagte hans skjælvende Stemme end lyder, saa høres hans Ord dog indtil Jordens Grændser. Hans apostoliske Røst blev ogsaa hørt i Aaret 1895 og ofte lød den til Menneskeslægtenes Velsignelse. Alerede ved Aarsskiftet beklagede Pave Leo XIII. i sin Tale til Kardinalerne Staternes Afkristning og udtalte Ønsket om, at Guds Navn atter maatte blive nævnet med større Ærbødighed af de lovgivende Autoriteter, kommunale Myndigheder, Skolerne, Universiteterne og Folket. Og saa udtalte han det lapidære Ord, som med

gyldne Bogstaver burde staa paa ethvert Herskerslot, paa enhver Ministerbolig, paa enhver Palamentsbygning og navnlig burde vel overvejes i vore Dage, nemlig, at *alle ydre Magtmidler uden Religionen ere frugtesløse overfor Revolutionen.*

Et særegent Hjærtensønske og en i Sandhed universal, følgelig ægte katholsk Tanke udtalte Leo XIII., da han allerede i Efteraaret 1894 sammenkaldte Orientens katholske Patriarker til en Konference i Rom, for at raadslaa om, hvad der kunde gøres for *Gjenforeningen af de skismatiske østerlandske Kirkesamfund*, som allerede for tusinde Aar siden havde skilt sig fra den katholske Kirke. Frugten af Konferencen var, at man kom overens om et paveligt Opraab, som indbød de skismatiske Kristne til at vende tilbage til Moderkirken, paa Grundlag af at de bibeholdt deres gamle Ritus og Ceremonier. Paven indsatte en særegen østerlandsk Kommission af Kardinaler, som skulde udarbejde et Værk, der kunde være egnet til at afkræfte Skismatikernes Indvendinger imod Gjenforeningen. Endnu for et Par Dage siden bragte Telegrafens Meddelelse om, at Paven havde givet denne Kardinal-Kommission for de østerlandske Kirkesamfund en fast autonomisk Karakter og udnævnt Kardinalerne Ledochowski, Langénieux, Rampolla, Vannutelli, Galimberti, Vaughan, Graniello og Mazella til Medlemmer af den.

Endnu mere! Paven rettede en Rundskrivelse til Europas katholske Biskopper med Anmodning om at samle Bidrag til Oprettelsen af theologiske Lærestalter i Orienten. De tvende Magter, som her komme i Betragtning, Tyrkiet og Rusland, optræde hver paa sin Vis overfor disse Bestræbelser fra Pavens Side. Tyrkiet stillede sig venligt, ja gunstigt; Rusland derimod, som stivner i Statskirkedømmet, indtog en ligefrem fjendtlig Stilling . . . Blandt Kopterne i Ægypten vakttes der imidlertid et betydeligt Røre, og Flere vendte tilbage

til den katholske Ænhed; og i den sidste Tid har det navnlig været den koptiske Kirke, som Pave Leo XIII. paa en fremragende Maade tilvendte sin Omsorg, idet han udrustede den med nye Privilegier og med et helt nyt Hierarki. Det er det første og vigtigste Skridt til Gjenopvækkelsen af en ny Blomstringstid for Orientens katholske Kirke.

Pave Leo XIII. blev dog heller ikke forskaanet for Lidelser. *Italiens* Frimurerloger og Fritænkere fejrede med en Del Rabalder den 20. September, den Dag, da de italienske Friskarer med Vold og Magt trængte gennem Breschen i Porta Pia ind i Rom, for at berøve Paven den sidste Rest af hans verdslige Besiddelser, Kirkestaten og Rom. Og dog valgte Paven, i hvis By og foran hvis Øjne Festlighederne blev satte i Scene, den mildeste Form af en Protest, for netop at vise, at det ikke er Lidenskab, ikke jordiske Bevæggrunde, som fremkalde hans Protest, men den hellige Pligt, han har, at bevare Petri Arvelod ubeskaaren. Paa denne smertelige Dag modtog Pave Leo XIII. dog ogsaa en stor Trøst, idet der fra alle Jordens Egne strømmede en Mængde begejstrede Adresser ind til den h. Fader, som vidnede om Kjærlighed og Troskab mod den apostoliske Stol.

Hvad *Tysklands* Katholiker angaa, maa man sige, at de altid gaa foran med et godt Exempel. I sin Takkeskrivelse i Anledning af de tyske Biskoppers Protestskrivelser den 20. September betonedede den h. Fader atter, at Tysklands Katholiker kun fortjene Ros, ikke Formaning, og i Anledning af deres Generalforsamling i München rettede han kjærlighedsfulde Ord til dem og meddelte dem den apostoliske Velsignelse.

Til *Østerrigs* Katholiker traadte Leo XIII. i et særligt Forhold. Den unge, kristelig-socialt Bevægelse, Kampen for at faa de politiske og sociale Forhold i Østerrigs Folke- og Statsliv kristnede paany har det

saakaldte »*kristelig-sociale Parti*« paataget sig. Dette Parti ikke blot forsvarer sig, men det angriber ogsaa med Eftertryk navnlig i national-økonomisk Henseende den jødiske Liberalisme og Socialdemokratiet i Østerrig. Med sin Taktik vandt det store Resultater, saa at det f. Ex. i Wien og Nedreøsterrig brød Halvdelen af Liberalismens Magt og erobrede mange Mandater. Denne kristelig-sociale Magt vilde i Vinteren 1895 for enhver Pris sprænge det liberale Parti i Wien. Derfor anklagede man det kristelig-sociale Parti ad Omveje i Rom hos Paven for, at det ikke var katholsk sindet, men oprørsk mod den biskoppelige Autoritet. I Rom bleve disse grove Beskyldninger nøje prøvede, og Kardinal Schönborn af Prag opholdt sig i den Anledning i flere Uger i Rom. Men Anklagernes Falskhed blev fastslaaet, og Pave Leo viste siden ligesom forhen det kristelig-sociale Parti sin Gunst. Han vægrede sig for enhversomhelst fordømmende Udtalelse imod det kristelig-sociale Parti og ytrede tværtimod det Ønske, at Biskopperne i Østerrig vilde fremme af al Kraft den vaagnende kristelige Bevægelse blandt Folket. Efter dette Udfald beskyldte det liberale Parti den pavelige Nuntius i Wien, Msgr. *Agliardi*, for, at han havde krydset deres Planer og særlig begunstigede det kristelig-sociale Parti. Man indledede derfor forskjellige Manøvrer, for at faa ham tilbagekaldt til Rom. Men ogsaa disse Skaktræk mislykkedes. Saa begyndte det liberale Logeparti i *Ungarn* et dristigt Kjedeltrommeri mod den pavelige Nuntius i Wien. Han havde i April 1895 som Pavens Repræsantant besøgt Ungarn midt under det Virvar, som Loven om den tvungne borgerlige Vielse frembragte, og forhandlet der med Kardinal-Primas Vaszary af Gran og med de øvrige ungarnske Biskopper, for at de nøje skulde følge Pavens Anordninger. Derefter beskyldte den ungarnske Ministerpræsident, Kalvinisten Banffy, den apostoliske Nuntius

i den ungarske Rigsdag for »taktløs« og »frivol Op-træden«; Msgr. Agliardi havde ophidset Ungarns Biskopper mod Regeringen og Statens Interesser; Minister Banffy beraabte sig i saa Henseende paa Udenrigsminister Kalnoky, som skriftlig havde rejst den samme Anklage og ad diplomatisk Vej søgte at faa Nuntius Agliardi kaldt tilbage til Rom. Saadanne Angreb fra de højeste Statsembedsmænds Side i Østerrig-Ungarn mod Pavens diplomatiske Repræsentant ved det østerrigske Hof, skjönt denne i Intetsomhelst havde overskredet sine Pligters Kreds, vare ligefrem uhørte. Udenrigsminister Kalnoky maatte i den Anledning takke af. Msgr. Agliardi forblev derimod paa sin Post i Wien.

I *Ungarn* blev Lovgivningen om borgerligt Ægteskab bragt til Ende, hvorved Ungarns gamle kristelige Statsorden er bleven gennemhullet. Gjentagende paa-mindede Leo XIII. Ungarns Biskopper om deres Hyrdeplichter i Henseende til disse Love og i Konsistoriet af 18. Marts protesterede han højtideligt imod dem.

I *Rusland* ere Forholdene mellem Regeringen og den h. Fader blevne noget venligere. Kejser Nikolaus II. sendte den nuværende Statsminister, daværende Gesandt i Berlin, Fyrst Lobanow til Rom for at bringe Pave Leo personlig Meddelelse om den unge Kejsers Tronbestigelse, og viste sig ogsaa i Begyndelsen velvillig stemt mod Katholikerne i sit store Rige. Dette Sindelag ophørte imidlertid senere, fordi der stadig blev arbejdet mod Katholikerne af Pobedonoszew's fanatiske Hofparti. I Juni oprettede Czaren dog et staaende Gesandtskab hos Paven.

Ogsaa til det *engelske* Episkopat rettede den h. Fader en Rundskrivelse, i hvilken han udtalte det levende Ønske om, at se den anglikanske Statskirke, der blev skilt fra Moderkirken ved Trosspaltningen i det 16. Aarhundrede, gjenforenet med den katholske Kirke.

I en Rundskrivelse til *Nordamerikas* Biskopper henviste Pave Leo i Foraaret 1895 til Udnævnelser af en apostolisk Delegat for Republikken, nemlig Msgr. Satolli, som i Slutningen af Aaret blev udnævnt til Kardinal; tillige roste han det frie katholske Universitets Udvikling og Fremgang i Washington, omtalte en Række kirkelige Tilstande i Landet og talte anerkjendende Ord om Kirkens Frihed i Landet. Dog betegnede Paven det som et naturligere og sundere Forhold, at Staten ogsaa positivt understøtter Kirken i Opfyldelsen af dens Pligter.

At forene *Frankrigs* Katholiker paa Grundlag af den nu engang bestaaende Republik, var ogsaa i det henrundne Aar en Gjenstand for Leo XIII.s fortsatte Bestræbelser.

Kort sagt til alle Stater og Folkeslag udstrakte sig Pavens Omsorg i Henseende til Kirkens Styrelse.

I Almindelighed har *Kirken* i Europa i det henrundne Aar været fri for en særlig skarpt optrædende Forfølgelse, skjønt Aaret just heller ikke har været en Fredens og Lykkens Æra for Kirken. Derimod fandt der blodige Kristenforfølgelser Sted i Kina, efter at Krigen mellem Japan og Kina var bleven afsluttet. De europæiske Stornagter protesterede skarpt hos den kinesiske Regering og truede med at beskyde kinesiske Havnestæder, saafremt de Kristne, af hvilke der i Kina findes 1 Million blandt 400 Millioner Hedninger, ikke fandt tilstrækkelig Beskyttelse. Pave Leo arbejdede paa at indføre ordnede Bispedømmer i Kina, men stødte i dette Anliggende paa Modstand fra Frankrigs Side. — I *Japan*, som er gunstig stemt mod Kristendommen og derved har opnaaet en fremragende Stilling i Henseende til Kultur, skulle flere nye apostoliske Vikarier oprettes. Ogsaa *Madagaskar* fik Løfte om Oprettelsen af et nyt apostolisk Vikariat. — De nyeste Myrderier i Tyrkiet, under hvilke Tusinder af kristne Ar-

meniere, baade Mænd, Kvinder og Børn, ere blevne ihjelslagne, ere endnu ikke afsonede. I dette Anliggende har England vel det første Ord, for at kræve Oprensning, men støder paa mange Vanskeligheder fra Ruslands Side.

Missionsvæsenet til Troens Udbredelse blomstrer i alle fjærne Lande, og for kun at omtale et Sted, fremviser navnlig Hedningemissionen i Australien de skønneste Resultater. Hvor der for 50 Aar siden kun fandtes en lille Skare af Missionærer, findes der nu 1 Kardinal, 4 Ærkebiskopper, 15 Biskopper med lige saa mange Bispedømmer, talrige Gejstlige og 650,000 Katholiker.

Den hellige Lanse.

En Mindesang om det første Korstog 1096—1099.

I.

At fri vor Herres Grav af Tyrkens Vælde
Drog Vestlands Folk til Palestinas Kyst.
»Gud vil det!« Hvor det stolte Løsen gjalded,
Veg Saraceners Hær i blodig Dyst.

Alt vajed over Antiokias Tinde
Det lyse Kors, som Synden overvandt;
Alt nærmer vinked Fartens Maal, det store,
Og vunden Sejr var nye Sejres Pant.

Dog pludselig, mens endnu Gaden damped
Af faldne Fjenders, faldne Venners Blod,
Og talløs, som Græshoppers vilde Sværme,
For Stadens Mur en vældig Krigshær stod.

Den tapre Sultan Kerboga fra Mossul
Hist lejred med tre Hundred Tusind Mand;
Da sank de Kristnes Mod, som naar sit Dødsbud
Novemberstormen bærer over Land.

Snart hærged Pest og Hunger inden Porten,
 Mens Fjenden lejred trindt, en vældig Mur;
 Hvor end fortvivlet Blikket hen sig vendte,
 Der sad den grumme Drage Død paa Lur.

I Tusindvis de tapre Helte segned,
 Som aldrig skjælv for Fjendens hvasse Sværd, —
 Thi endnu fandtes ej den Panserskjorte,
 Som trodsed Sting af Hungrens skarpe Spær.

Forgjæves de det gamle Mod opmanded,
 I tapre Udfald prøved Lykkens Spil;
 For een, de fældte, ti sank hen i Døden,
 Og hundred nye Fjender stormed til.

Forgjæves ud de efter Redning spejded.
 Alexius*) rykked med Undsætning frem;
 Men falsk og fejd i Hu den usle Græker
 Drog atter med sin Hær til ødsle Hjem.

Da greb Fortvivlelse de trætte Kæmper,
 Skibbrudne lig paa stormoprørte Hav;
 Hver Haabets Stjerne slukt i Uvejrsnatten,
 Og trindt de stirre i den aabne Grav.

Da flygted tusind til den grumme Fjende
 Og solgte Æren for en Smule Brød;
 I daadløs Døs de andre glemte Nøden
 Og vented paa Forløsningsbudet Død.

II.

Da rejser sig i de Forsagtes Midte,
 Profeten lig i Juda's faldne Folk,
 Den fromme Broder Peter Bartholomæus
 Og taler højt som Herrens Naades Tolk:

---

*) Den græske Kejser.

»Hvad klager I? Til Straf for Eders Synder
Har Herren taget Tugtens Ris i Hånd,
Hvad frygter I? Han tugter, hvem han elsker,
Paany at knytte Kærlighedens Baand.

»Saa ramtes David af Guds Vredes Torden,
Mens blind han raved frem i Sydens Nat;
Knap angred han sin Synd, før Herren talte:
Frimodig vær! din Synd er Dig forladt.

»Han saa med Medynk, rørt af Angrens Taarer,
Paa Achab, den ugudelige Drot.
Saa tit som Juda's Folk ham fromt paakaldte,
Han gjorde deres Fjenders Magt til Spot.

»Og Ninive, hin Stad i hedensk Mørke
Og Synd, som alt var dømt til Undergang,
Han leve lod, da de i Sæk og Aske
Om Naade bad med Bodens Klagesang.

»Thi sletter Eders Synd ved Angerstaarer,
Omvender Jer til Gud med Bøn og Graad,
Og Gud, saa fuld af Miskundhed og Naade,
Omvender sig til Jer med Raad og Daad.

»Han lægger Styrke i de Svages Hænder:
Ved Judith frelste han betrængte Stad,
Ved Esther rørte han Assuerus's Hjerte,
Mens dødsdømt Folk med Graad om Frelse bad.

»Thi frygter ej — om end i Svælg af Døden —
For Fjendens Tal, for Fjendens Spyd og Spær!
Han splitter Fjenden ad saa let som Avner,
Ret som han slog hin Assurs stolte Hær«.

Og, se, da tren en Præst fra Lombardiet
For Folket frem: »I Venner, fatter Mod!
Thi Herrens Hjælp er nær. For sandt jeg siger:
Hans Hjælp er nær, hvis kun vi gjøre Bod.

»I Nat jeg saa vor Herre som i Dommen,
 Fortørnet over vore Synders Tal,
 Alt Hævnens Glavind ligned i hans Højre,
 Hans Vredes Røst lød som et Tordenskrald.

»Men Naadens Dronning, mild som Morgenstjernen,
 Forsoned ham. Thi Brødre, fatter Mod!
 Han byder Hjælp, naar vi vor Skyld aftvætte,
 Hvor Soning er beredt, i Lammets Blod.«

Da bøjede deres Knæ de stolte Fyrster,
 Da sank de bolde Riddere paa Knæ,
 Da slog alt Folk sig angerfuldt for Brystet:
 »Nu fri os, Frelsens Gud, fra Angst og Ve!«

(Forts.)

Hans Tavsén eller den danske Luther.

—o—

Den konstituerede Præst ved St. Johannes Stiftelse *Rasmus Peter Rasmussen*, som for en Tid siden bragte sig i den magthavende, grundtvigiansksindede, folkekirkelige Overbestyrelses velvillige Erindring ved offentlige Indlæg mod den negative Bibelkritik, der for Tiden kjører den hjemlige Protestantisme i Svikmølle, har Mandag den 6. Januar i »Dannebrog« villet attestere sin Duelighed til et federe Hovedstadskald ved at vove en Dyst for den danske Luther, *Hans Tavsén* ved Navn.

Den Konstitueredes grovkornede Tone i Anmeldelsen af Pater *Ludvig Schmitts* Bog, der fører Titlen: »Hans Tavsén eller den danske Luther«, turde næppe være nogen uklædelig Ramme til hans Lavmaal af historisk Viden. Rasmussens Ærgrelse over at se Forgyldningen tages af den revolutionære Johannitermunks

Skikkelse forandrer selvfølgelig ligesaa lidt den historiske Virkelighed som hans Paastande afkræfte Paterens videnskabelige Bevisførelse i nogensomhelst Retning. Hans Hentydning til det kjendte Digt: »Paa Tave Bondes Eng«, der ligesom svundne Dages paa Statskirkens Bud paaklistrede Idealisering af Tavsens savner den ædruelige Historieforsknings paalidelige Grundlag, dokumenterer ingen særlig Kyndighed i Værdsættelsen af historisk Bevismateriale. Kunde Professor *Frederik Nielsen* for nogle Aar siden som den formildende Omstændighed ved Pastor *Krags* fænomenale Uvidenhed om dansk Kirkehistorie fremhæve, at den praktiske Præstegjerning havde ladet denne glemme det lidet, han havde lært af den fantastiske Professor *Hammerich* og selv tage imod den ikke positive Karakter, fhv. Archivar *Joh. Grundtvig* censurerede Professorens eget Hastværksarbejde med, turde en oprigtig Ven maaske raade den Konstituerede til at forsvinde i Mørket, til han fik lært sin Lektie paany; en Repetitionstime faar han uden Tvivl snart i et Brev fra Holland.

Dr. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Søndag den 29. December f. A. fejrede Foreningen »*Unio*« sin aarlige Julefest i Koncertpalæet. I Riddersalen straaledede det festligt smykkede Juletræ de Indtrædende i Møde. Efter en Prolog, som blev fremsagt af en lille Pige i Engledragt, henvendte højærv. Pastor *Neuwel* nogle Ord til den forsamlede Børneflokk. Fra Julebordene blev forskellige Gaver uddelte, og efter en humoristisk Oplæsning plyndredes Juletræet. Børnene forlystedes endvidere ved Forevisning af Skygebilleder og beværtedes med Chokolade.

En Tombola havde god Afsætning, og Aftenen sluttede med en lille Svingom.

— Dagen efter Nytaarsdag afholdt *St. Josefs Gildet* en vellykket Julefest i Lokalerne i Bredgade 67 og 69. Deltagerne samledes i Skolelokalerne, hvor der var arrangeret Tombola samt Udsalg af Forfriskninger. Efter at der var budt Velkommen og højærv. Pater *von Geyr* havde henvendt nogle Ord til de Forsamlede, begav man sig op i Forsamlingssalen, hvor Juletræet stod; en Julesalme blev afsunget, hvorefter højærv. Pater *Esser* talte smukt og stemningsfuldt om Juletræets Betydning. Lokalets Lidenhed overfor den overordentlig store Tilslutning bevirkede, at Temperaturen steg i en betænkelig Grad. Foruden en Mængde Voxne vare ca. 150 Børn mødte, af hvilke Størstedelen, efter at endnu en Salme var sunget, modtog en liden Gave. I Skolelokalerne forevistes derpaa nogle Taagebilleder og gaves nogle musikalske Numre til Bedste. Senere afholdtes Auktion, ved hvilken Lejlighed Alt blev udsolgt. Lad os haabe, at St. Josefs Gildets Stiftelse har faaet et godt Udbytte af denne fornøjelige Fest.

— I Følge omstaaende Annonce foranstalter Foreningen »*Unio*« en større *Aftenunderholdning* til Fordel for *Vincentsforeningen* i Aften (Søndag) i Koncertsalæet. Den højærværdigste Biskop har lovet at bære Festen med sin Nærværelse. Da Indtægten ved denne Aftenunderholdning tilfalder Vincentsforeningens Kasse til Gunst for de Fattige, anbefale vi denne Festlighed paa det bedste, og det saa meget mere, som der fra forskellige Sider i og udenfor Menigheden vil blive ydet værdifuld Assistance.

Frøderiksberg. De herværende *St. Elisabethssøstre*, som i Løbet af Sommeren ifjor har overtaget en Del af *Sygeplejen i Hjemmene* her i Byen, have i denne deres Virksomhed i Hus-Sygeplejen fra 11. August til 15. December f. A. plejet 21 Syge i 153 Dag- og 214

Nattevagter. Blandt de Syge ere 12 atter blevne raske, 1 afgik ved Døden, 2 ere i Bedring og 6 befinde sig endnu i Pleje under St. Elisabethssøstrenes kjærlige Omsorg.

Svendborg. I Slutningen af det henrundne Aar har den herværende Lærer, Hr. *Joh. Siegler*, fejret sit *25aarige Lærerjubilæum*. I den Anledning blev der foranstaltet en Indsamling i Menigheden og anskaffet et smukt Kobberstik, forestillende Correggios hellige Nat, som paa første Juledag efter Højmessen overrakte Jubilaren i Sognepræstens Bolig. Hr. Siegler, som er barnefødt i Kjøbenhavn, har navnlig ogsaa virket i flere Aar ved den katolske Skole i Fredericia. Maatte han endnu i mange Aar virke med Lyst og Held i sit møjsommelige, men ophøjede Kald, til Gavn og Velsegnelse for den katolske Ungdom!

— I den henrundne Uge har Hr. Pastor emerit. *M. C. Jensen*, efter Indbydelse af Sognepræsten, Pastor Fr. Pohl, holdt Foredrag i Svendborg om Kirken og om Gjenforeningen i Troen. Foredragene, der vare overordentlig godt besøgte, bleve ligesom i Odense holdte fra Kommuniionsbænken i Kirken. Lignende Foredrag ville rimeligvis i en nær Fremtid blive afholdte i Kirken i Kolding.

Horsens. Efter hvad vi læse i forskjellige Dagblade er Pastor *Brockdorff* fra Havrebjærg ved Slagelse vendt tilbage til den katolske Kirke, idet han for nylig paa et Sygeleje i Odder i Jylland er bleven optagen i Kirken og har modtaget de hh. Sakramenter af den katolske Sognepræst i Horsens, højærv. Pastor *Kerff*. Pastor Brockdorff er født 1842 og var inden sin Ansættelse i Havrebjærg Sognepræst paa Alrø i Horsens Fjord.

Münster. Anden Juledag fejrede *St. Mauritz-Vincentskonferents* sit 25aarige Jubilæum. Om Morgenen toge samtlige Vincentsbrødre Del i en højtidelig Fæl-

leskommunion i Sognekirken og om Aftenen Kl. 8 fandt et Fæstmøde Sted, til hvilket Forstanderne for samtlige Konferentser i Byen, saavel som Æresmedlemmerne vare indbudte og talrig mødte. Efter nogle indledende Ord af Præsidenten begyndte Mødet, i hvilket der bevilgedes samtlige Fattige, 43 i Tallet, et dobbelt Antal Kort. Protokollen fra det første Møde i 1870 blev oplæst og en kort Oversigt givet over Konferentsens Virksomhed; den havde i de 23 Aar, den har bestaaet, anvendt 40,000 Mark i Vincents-Øjemed.

Tyrkiet. I Følge den armeniske Gejstligheds Beretning skulle *de myrdede Armeniers Tal beløbe sig til 100,000*. Endnu større skal Flygtningernes Antal være. De ere tyede op i Skovene paa Bjærgene og lide der megen Nød og Elendighed paa Grund af Kulden og de manglende Levnetsmidler.

Bonn. Den »gammelkatholske Biskop« *Reinkens* er temmelig uventet afgaaet ved Døden den 4. Januar. Dr. Reinkens var født i Burtscheid den 1. Marts 1821, blev 1853 Professor i Theologi i Breslau, faldt efter Vatikaner-Konciliets Forkyndelse af Dogmet om den pavelige Ufejlbarhed fra den katholske Kirke og blev Medlem af »Gammelkatholikernes« Sekt. Den 4. Juni 1874 lod han sig vælge af den til dens »Biskop«. Den preussiske Regering, som den Gang stod under Bismarcks Ledelse, anerkjendte ham med Kulturkampsi-Ver som »katholsk Biskop«, talrige katholske Kirker bleve udleverede til Gammelkatholikerne — nu ere de fleste atter givne tilbage til Katholikerne — desuden bevilgede den preussiske Stat 48,000 Mark til den »nye Biskop«, en Sum, som endnu hvert Aar figurerer paa Budgettet. Reinkens' »Hjord« tog imidlertid stedse mere af og nu er den nærved at forsvinde fuldstændig. Gammelkatholicismen har for længe siden usdpyllet sin Rolle.

Ægypten. En af de ældste skismatiske Kirker, *den koptiske*, staar i Begreb med at vende tilbage til Troens Enhed i den katholske Moderkirke. Kardinalkommissionen for de østerlandske Kirkers Gjenforening beskæftiger sig i den Anledning med Spørgsmaalet angaaende Hierarkiets Oprettelse blandt de katholske Kopter. Den h. Fader har i alt Fald besluttet at op-høje den gamle, allerede af *den hellige Markus* grundlagte Kirke i Alexandrien i Ægypten til et *Patriarkat* som Grundlag for et koptisk Hierarki. Den apostoliske Vikar for de katholske Kopter, Biskop *Cyrrillus Markarius* opholdt sig i ovennævnte Anledning i Rom Pave Leo XIII. har forbeholdt sig Udnævnelsen af den første koptiske Patriark og hans to Suffraganbiskopper. Ogsaa i den *græsk-skismatiske* Kirke begynder der at ytre sig stærke Sympatier for en Gjenforening med Rom. De orientalske Kirker føle overhovedet stedse mere og mere, at deres Gjenforening med den romerske Kirke er et *Livsspørgsmaal* for dem. Disse lykkelige Resultater ere uden Tvivl en Følge af Leo XIII.s ihærdige Bestræbelser for at føre de orientalske Folkeslag tilbage til Moderkirken, fra hvilken deres Forfædre for Hundreder af Aar siden have løsrevet sig.

---

v. Hurcks Legat. En Portion af dette Legat er disponibel. De Trængende i Menigheden, som ønske at komme i Betragtning, ville indgive skriftlig Ansøgning inden Januarmaanedes Udgang hos Hr. Fotograf Stratbøcker eller Undertegnede.

J. Braun, Sognepræst.

Skolebørnenes Bespising har atter taget sin Begyndelse ved St. Josefs Søstrenes Bistand. Vi anmode i den Anledning indtrængende Alle om at yde deres Bidrag til dette for Børneue saa velgjørende Øjemed, og det saa meget mere, som Vinteren jo desværre har meldt sig, og mange af Børnenes Forældre ere uden Arbejde. Da Søstrene ikke agte at indsamle Bidragene i Menigheden, bedes disse sendte til de nærmeste Søstre. Smaa og store Bidrag i nævnte Øjemed modtages ogsaa med Glæde og Tak af Redaktionen.

Søndags-Gudstjenesten

i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg.

- St. Ansgars Kirke:** Stille h. Messe Kl. 7 og 8.
(Bredgade 64.) Højmesse og Prædiken Kl. 10.
Andagt og Prædiken Kl. 6.
- Jesu Hjærte Kirke:** Stille h. Messe Kl. 7 og 8 $\frac{1}{2}$.
(Stenosgade.) Højmesse og Prædiken Kl. 10.
Andagt og Prædiken Kl. 6.
- St. Josefs Hospital:** Stille h. Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$.
(Griffenfeldtsgade 44.) Højmesse og Prædiken Kl. 9.
Andagt Kl. 3.
- Rosenkranskirken:** Stille h. Messe Kl. 7.
(Boyesg., Frederiksberg.) Højmesse og Prædiken Kl. 9 $\frac{1}{2}$.
Andagt og Katekese Kl. 5.
- St. Josefs søstrenes Huskapel** (Toldbodvejen 14): Stille h. Messe Kl. 6.

Kirkelig Kalender.

- Søndag den 12. Januar.** 1. **Søndag e. H. 3 Konger.** — 13. **M.** Oktav af Epiphaniifesten. — 14. **Ti.** Hilarius, Biskop og Kirkelærer. — 15. **O.** Paulus, Eneboer. — 16. **To.** Marcellus, Pave og Martyr. — 17. **F.** Antonius, Abbed og Bekjender. — 18. **L.** Petri Bispestol i Rom.
- Søndag den 19. Januar.** 2. **Søndag e. H. tre K.** Knud den Hellige, Konge og Martyr.

Den levende Rosenkrans (1ste Afd.) holder Møde med Exhortation paa Toldbodvejen Søndag den 12. Jan. Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ efter Højmessens i St. Ansgars Kirke.

Aftenunderholdning.

Til Fordel for Menighedens Fattige arrangerer Foreningen „Unio“ en **Aftenunderholdning Søndag den 12. Jan. Kl. 8** præcis i Koncertpalæet, med velvillig Assistance af St. Ansgars Kirkekor. Frøken M. Boeck, Sangforeningen „Danica“, Hr. Violinist Tønning og Hr. Fotograf Alb. Schou.

Billetter à 2 Kr. og 1 Kr. samt à 50 Øre faas hos Dhrr. Gejstlige og hos Undertegnede samt ved Indgangen, som aabnes Kl. 7.

Alb. Hitzinger,
Sølgade 86.

A. V. Günther,
Nørre Allé 11.³

Herm. Hoffmann,
Kjøbmagergade 48.

Fr. Jørgensen,
Gothersgade 43.

St. Josefs Gilde. Mandag den 13. Januar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften alm. Møde for alle Brødre. — **Julespøg.** — Til dette Møde høve kun Brødre Adgang.

Lærlingeforeningen holder Møde hver Søndag Efterm. Kl. 4 hos Maristbrødrene i Boyesgade.

Katholsk Væggekalendar for 1896 udkommer sandsynligvis i Dag, Søndag den 12. Januar, og koster **20 Øre** pr. Exemplar. En Misforstaaelse er Skyld i, at den udkommer saa sent.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S.

N° 3.

Søndagen den 19. Januar.

1896.

Indhold: „Françoise Marguerite“. Den h. Lanse. Svar til Pastor Rasmussen. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Horsens. Stockholm. Rusland. Frankrig. Marokko. — Fra Vejbyrnet. — Bekjendtgj.

„Françoise Marguerite du Sacré-Coeur“^{*)}

—o—

»*La Savoyarde*«, den vældige Kæmpeklokke, som Savoyen har sendt til Sacré-Coeur-Kirkens Campanile paa Montmartre, og som vi allerede tidligere have haft Lejlighed til flygtig at omtale her i Bladet ved dens Ankomst til Paris, er nu provisorisk ophængt i en Galge, og udstillet for Publikum i et Bræddeskur ved Siden af Kirken. Vi havde Lejlighed til forleden Dag at tage denne Paris' nyeste Seværdighed nærmere i Øjesyn.

Fra de store Boulevarder arbejder man sig møjsommeligt op ad de stejlt skraanende Gader, blandt hvilke en betegnende kaldes: Rue d'Hauteville, thi Montmartre er den høje By, Paris' Akropolis. Efter ca. 20 Minuters Gang passere vi Boulevard Clichy og

---

*) Berl. Tidende for 11. Januar d. A.

staa ved Trapperne. Paa Vandringen op ad disse ti Terrasser med deres 300 Trin komme vi uvilkaarlig til at tænke paa Pilgrimmene, som i sin Tid besteg Salomons Tempel, *Marmorbjerget*, og som undervejs opmuntrede hinanden med Davids herlige Sange paa Trapperne. Ogsaa dette er en folkelig Pilgrimsvandring, paa hver Trappeafsats ligge tiggende Krøblinge, og den Gade, der fra Trapperne fører op til Kirken er omdannet til en stor Jerusalems-Basar.

Vi beundre den skjønne byzantinske Basilika, hvis Façade endnu skjæmmes af Stilladser, og idet vi træde frem foran den vældige Portal, aabner der sig for vort Blik det videste Rundskue, den mest fortryllende Udsigt ind over Verdensstaden Paris. Her fra Montmarts Tinde, det højeste Punkt i flere Miles Omkreds, overse vi det moderne Babel med dets Kupler og Spir, og langt borte i den disede Horisont skimte vi endog Helligdomskapellets ranke Taarn med Tornekronen, den bourbonske Lillie og Pantheons Kors, som vore Dages Troende have fravristet Atheismen.

Men det var Klokken vi skulde aflægge et Besøg. »*La Sovoyarde*« er den rigeste og smukkeste Klokke, der er støbt i Frankrig, og naar man ser hen til det Kniplingsdraperi af Guldbronce, som udgjør dens skønneste Pryd, maa det sagtens indrømmes, at det er den smukkeste Kirkeklokke, der overhovedet er støbt. Denne fintformede, elegante Kolos vejer 26,215 Kilo og kan saaledes i Vægt og Dimensioner optage Konkurrencen med Verdens største Klokker. Den overgaas af »*l'Impératrice*« i Moskov, der skal veje c. 100,000 Kilo, Trefoldighedsklosterets Klokke i Moskov, der vejer henved 67,000 Kilo, og »*l'Impériale*« i Køl'n (med Tilnavnet: den Stumme, *La Muette*, fordi den, støbt af tagne franske Kanoner fra Sedan, til Franskmændenes Glæde aldrig har kunnet frembringe en ren Tone), hvis Vægt anslaaes til 28,000 Kilo. Derimod overgaar den

»Emanuel«, Notre Dames Klokke, som vejer 12,000 Kilo, Lens' og Amiens', der veje hénved 11,000 Kilo.

»La Savoyarde« bærer en latinsk Inskription, der i Overættelse lyder som følger:

I Aaret 1888 blev i Anledning af Pave Leo XIII.s Embedsjubilæum jeg, *Françoise Marguerite du Sacré-Coeur de Jésus*, paa Initiativ af Ærkebiskoppen af Chambéry, ved Tilskud fra Gejstligheden, Adelen og Savoyens Folk sendt Paris som Gave til Vidnesbyrd om Taknemmelighed imod Jesu hellige Hjærte, for gjennem Secler fra denne Marterhøjs Tinde at gjentage for Byen, for Nationen og for den ganske Verden: Leve Jesus«.

I Anledning af Klokkens Daab er der senere tilføjet en anden Inskription, som lyder saaledes:

»Jeg er bleven døbt den 20. November 1895 af Kardinal Richard, Ærkebiskop af Paris. Faddere vare: François Leuilleux, Ærkebiskop af Chambéry, og François Hantin; Gudmoder: Grevinde de Boigne, født de Sabran-Pontèves; Dagens Prædikanter vare: Monsabré og F. Brettes«.

I den Tale, som nævnte Monsabré holdt ved Daabs-Ceremonien, og som maa siges at være et rhetorisk Pragtstykke fra Ende til anden, udtalte han blandt Andet: »Françoise Marguerite du Sacré-Coeur, Du, som skal laane Røst til dette Nationalmonuments maalløse Stene, hør mig i denne Stund. Den trofaste Provs, som Du her skal repræsentere, har villet, at Du skulde være saa stor og skjøn, paa det at Du værdigen kunde anraabe al Miskundheds Gud og tale til Frankrigs Hjærte.

Kostbare Klenod! Verden beundrer i lige Grad dine Liniers Skjønhed, din Forms Renhed og dine Konturers Ynde. Paris' Folk hilsede din Ankomst med Jubelraab; vi modtage Dig i Dag med taknemlig Glæde

af din berømmelige Fadders og Din ætstore Gudmoders Haand.

Er ikke denne sjældne Kvinde en værdig Datter af en gavmild og højmodig Slægt, der blandt sine Ahner tæller det fromme Helgenpar Elzéar og Delphine, hvorom den hellige François de Sales skriver saa rørende: »Elzéar, Greve af Arian i Provence, havende længe afset sin ærbare og dyderige Viv Delphine, sendte ridende Bud at erfare om hendes Sundhed og bekom følgende Svar: Jeg lider vel, kjære Ægteherre, — saafremt I maatte begjære at skue mig, da søge I Saaret under vor milde Herres hellige Hjærte; thi der bor jeg og er hjemme«.

Savoyen, Frankrigs yngste Provins, har vist sig taknemmelig og gavmild imod sit nye Moderland. »I 1860«, skriver en fransk Journalist, »skjænkede det os Mont-Blanc, der regnes for Bjærgenes Konge, nu i 1895 har det skjænket os »*La Savoyarde*«, som burde kaldes Kirkeklokkernes Dronning«.

Meget Slid og Slæb har det kostet at transportere »*La Savoyarde*« fra dens Hjemland til dens nuværende Stade. Til Jærnbanen blev den kjørt paa en Karre, forspændt med tre stærke Heste og 14 Spand Oxer. Vejen fra Banegaarden i Paris til Montmartre tilbagelagdes paa en kæmpemæssig Blokvogn, forspændt med 30 kraftige Arbejdsheste. Men for at bruge det Løsen, der staar indristet som Byen Rumillys Devise i Klokkens dekorative Vaabenfrise: *E capoué*, det er: Hvad gjør det til Sagen? — da nemlig ovennævnte By engang belejredes af Fjenden og den fjendtlige Feltherre i Fortvivlelse over Rumillys haardnakkede Mødstand raabte: »Véd I, at de andre Byer har overgivet sig?« — svarede Byens uforfærdede Sønner: »E capoué?« — Dette Feltraab er saaledes Savoyens »*Quand même*«, der i Klokkens Mund virker som en levende Protest imod det moderne Babels Frafald og Blasfemi, og det

er at mærke i en Tid, da dette Lands berømteste Lærde en efter en gaa bort med Bekjendelsen af deres Fædres Tro paa deres Læber. Derfor tør alle Troende nære grundet Haab om, at *La Savoyarde* ikke forgjæves vil oplade sin vældige Klokkeøst, men fylke Tusinder af unge Pilgrimme om Pariserkirkens ældste Skandse, Blodhøjen Montmartre.

Som bekjendt er det gammel Vedtægt i Frankrig, at Fadderne ved Barnedaab møde med et Kræmmerhus Sukkermandler; som Kuriosum kan anføres, at der ved Françoise Marguerites Daab af Fadderen, Msgr. Hantin, blev uddelt over hundrede Pund Dragées til Montmartres fattige Børn.

Den hellige Lanse.

(Fortsat.)

III.

I enligt Kammer bad i Aftenstunden
Med Suk og Bøn, med Længsel stor og hed,
Den fromme Broder Peter: »Gud Forbarmer!
Naar ser Du atter naadig til os ned?

»Lad de Ugudelige dog, de Vantro
Ej triumfere over dine Tro,
Som bytted Hjemmet med de fjerne Strande
Og drog fra Viv og Barn til Kampen fro.

»Slet ud vor Skyld, at ej for vore Synder
Halvmaanen sejrer over Korsets Magt.
Ræk ud din Haand, send dine Engleskarer,
Som alt saa tit har Hjælp i Nøden bragt.«

Og mens han bad, da svæved som en Stjerne
En Engel gennem Himlens vide Rum.
Tren i hans Kammer: »Jeg er sendt af Herren
At vise Jer et stærkt Palladium.

»Kom med!« — Han fulgte gennem Byens Gade,
Den som i Pesttid øde var og tom.
Stum vandred han ved Himmelbudets Side,
Til de omsider til en Kirke kom.

Bag Kirkens Alter Engelen ham førte
Og peged tavs paa Kirkegulvet ned.
Et sælsomt Syn da for den Frommes Øje
Fremstod, et Glimt af Himlens Herlighed.

Det var, som skued han igjennem Gulvet
To Favn og dybere i Jordens Skød,
Hvor som et lille Tempel det sig hvælvend,
Og himmelsk Vellyd for hans Øre lød.

Forundret saa han Odden af en Lanse
Paa Templets Alter som en Helligdom;
En Kerub stod paa Vagt, og Englekore
Omsvæved den med Lovsang hellig from.

Et Skær saa rødt som Blod, saa mildt som Maanens,
Som Solens klart fra Lansen skinned ud.
Forundret stod og henrykt Broder Petrus,
Og spørgende han saa paa Himlens Bud.

»Faat Mod og stol paa Herren! Det er Lansen,
Som aabned Jesu Livsblods Kildevæld.
I denne Lanse er Jer Sejr beredet,
Som Korset blev hin Konstantin til Held.«

Saa Englen sang, og Englene i Højden
Og Englene i Dybet stemmed i:
»Gud vil det! Lansen fører Jer paa Vejen,
Og Himlenes Hærskarer staa Jer bi!«

Her Synet svandt. Han vaagned i sit Kammer,
Og mens af Glæde svulmede hans Aand,
Og end Musikken gjenklang i hans Øren,
Han udbød henrykt: »Det er Herrens Haand!«

IV.

Og tidlig, før det gryed end ad Dagen,
 Han ilede til høje Fyrsters Raad
 Og Nattens Syn begejstret dem fortalte,
 Opflammed dem til Mod og hellig Daad.

Og Rygtet spredtes trindt igjennem Staden.
 Som naar et Lyn oplyser Nattens Mulm.
 »Gud vil det!« Fatter Mod, I Korsets Kæmper!
 Forsagte Aand, af hellig Glæde svulm!

Den Ene jubler glad det til den Anden:
 »Gud vil, Gud vil det! Herren er med os!
 Hans hellige Lanse fører os i Kampen;
 Saa byde Fjendens Overmagt vi Trods!«

Snart under Bøn og Lovsangs Jubeltoner
 De drog til Kirken, Præsterne foran,
 Derefter Fyrsterne i staalklædt Række
 Og Folkets glade Mængde. Mand ved Mand.

Bag Altret, hist, hvor Himlens Bud udpeged,
 De graved, graved dybt i Jordens Skød,
 To Favn og dybere, de blev ej trætte —
 Der fandt de Lansen, end af Blodet rød.

Ret som naar Solens Vaarbud gaar om Landet —
 Trindt smelter Is paa Sø og Sne paa Mark,
 Og Blomster spire frem af golde Jordbund,
 Og Blade skyde frem af Træets Bark,

Snart pranger Mark og Skov i Festdagsklæder,
 Og Fugletoner fylde Luft og Krat.
 Og Menneskene som gjenfødte juble
 Og gjemme Haabets Frø i Muldets Nat —

Saa slaar ved Synet af ærværdigt Vaaben
 Begejstrings Flamme op i hvert et Sind,
 Nyt Liv de matte Lemmer gjennemstrømmer,
 Det brystne Blik udstraaler Glædens Skin.

Nu glemt er hver en Sorg og hver en Smerte;
 Ej frygte de for Fjendens store Hær.
 Den Gamle bliver ung, den Unge svinger
 Med Kæmpekraft det før for tunge Sværd.

»Gud vil det!« lyder det igjennem Gaden;
 »Til Kamp! til Kamp! Nu sejre vi for vist!
 Thi med os stride Himlens Engleskarer,
 Og Kampens Fører er vor Herre Krist!«

(Sluttes.)

Svar

til

kst. Præst ved St. Johannes-Stiftelsen

R. P. Rasmussen.

—o—

I »Dannebrog« for 13. Jan. d. A. findes følgende:

Ved Omtalen af mit lille Skrift »Hans Tavsens« i »Dannebrog« (6te Jan. 1896) har Hr. Rasmussen beskylt mig for fanatisk Had og Ufordragelighed, kaldt mig en dilettantmæssig Obskurant, som røber den barnagtigste Uvidenhed om de protestantiske Principper, og erklæret, at mit Skrift havde det Formaal at besudle Tavsens Minde.

Hvorvidt alt dette er sandt, kan jeg rolig overlade mine uhildede Læsere at bedømme.

Men jeg kan i Artiklen ikke finde nogen Hjemmel for hans Paastande. Anmelderen gaar overhovedet ikke ind paa min Bevisførelse; han modbeviser ikke en eneste af mig fremsat Paastand; han nægter heller ikke Sandheden af de i mit Skrift anførte Kjendsgjæringer og Vidnesbyrd. Dertil lader han usagt, at jeg i mange Ting er i fuld Overensstemmelse med ansete danske

Forskere, som Holger Rørdam, A. Heise og Fr. Wedel. I Virkeligheden har jeg kun draget Følgeslutningerne af det foreliggende historiske Stof. Hvis derved den gængse Tavsens-Legende har faaet et Knæk, og hans Levned nu ses i en anden Belysning end hidtil, saa er det Tavsens, ikke min Skyld. At der rejses mange Mindesmærker, afgjør ikke Sagen; og at mit Skrift kaldes et »ægte katholsk Skandskrift«, det kuldkaster ikke de historiske Kjendsgjerninger og anfægter mig ikke det ringeste.

Hvad Paulus Heliæs's Skibykrønike vedkommer, af hvilken jeg efter Hr. Rasmussen har bragt »alenlange Citater«, saa har A. D. Jørgensen i 1886 (Hist. Tidsskr. 5. R. VI. 333) sagt, at den *ikke* er en Skamplet i den danske Historieskrivning, medens Dr. J. A. Fredericia i 1890 (»Politiken«, 1. Decbr. Nr. 334) erklærede den for »en sand Perle i den danske Historieliteratur«.

At jeg i et saa kort Skrift om Hans Tavsens ikke bringer Paulus Heliæs's Citater om Misbrugene i den katholske Kirke, vil vel enhver finde naturligt. Havde Hr. Rasmussen læst mit tyske Skrift »Der Karmeliter Paulus Heliæ« (Frejburg, Herder), som findes paa det kgl. Bibliothek og paa Universitetsbibliotheket, saa vilde han have set, at jeg endogsaa ordret har anført de af ham omtalte latinske Vers, som vedkommer hine beklagelige Misbrug. (S. 6. n. 1.)

Har jeg i mit Skrift udtalt nogen Fordømmelsesdom over Hans Tavsens Adfærd uden tilstrækkelig Hjemmel, saa er jeg gjerne rede til at tage den tilbage, saa snart min Uret bevises. Men løse Paastande og ugrundede Beskyldninger bryder jeg mig slet ikke om, og skal ej heller slet ikke mere svare derpaa. Sandsynligvis mener Hr. Rasmussen at maatte frasige mig al Berettigelse til historisk Belysning af Tavsens Levned af den eneste Grund, fordi jeg er Katholik og katholsk Præst. Men dette Standpunkt er i det mindste

lige saa berettiget som det protestantiske. Pastor *M. C. Jensens* lille Indlæg: »Hvem har Ret?» kan give nogen Oplysning herom.

Pastor Ludvig Schmitt.

Exaeten ved Baxem i Hollænd, 8. Januar 1896.

I den samme overlegne Tone, i hvilken Literatur-Anmeldelsen var holdt, svarer Pastor Rasmussen paa Ovenstaaende med nogle tomme Fraser, der ingen Betydning have og intet bevise. Pastor Rasmussen er som historisk Kritiker overhovedet en Umulighed. Redaktionen af »Dannebrog« synes ogsaa fra Begyndelsen af at have haft et aabent Øje for Pastorens Mangel paa Evne til at indlade sig i en alvorlig Polemik med Bevisførelse. Den har derfor strax hjulpet Pastor Rasmussen ud gjennem den bekjendte Bagdør, idet den erklærer: Hermed er dette Ordskifte sluttet i »Dannebrog's« Spalter«. Vi tilføje et velment: »Farvel, Hr. Pastor!«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. I Søndags fandt paa Foreningen »*Unio's*« Foranstaltning en Aftenunderholdning Sted i Koncertpalæet, hvis store Sal ved denne Lejlighed var fyldt af et festklædt Publikum. Det var saa meget glædeligere, som Indtægten ved Billetsalget tilfaldt de herværende *Vincentiskonferentser* til Fordel for Menighedens Fattige. Den højærværdigste Biskop, som altid har vist en levende Interesse for Vincentsforeningen — denne for Menighedsplejen og Godgjørenheden saa vigtige Forening — bærede ogsaa Festen — i Betragtning af dens smukke sociale Øjemed — med sin Nærværelse. Foruden St. Ansgars Kirkens Sangkor under

Hr. Michaelsens Ledelse medvirkede ogsaa Andre udenfor Menigheden staaende ved Festen, nemlig Sangkoret »Danica« under Hr. Hammermüllers Ledelse, Frøken M. Boeck som Solosangerinde, Hr. Tønning som Violinist og Hr. Albert Schou, der morede Publikum med sine humoristiske Oplæsninger. Af de udvalgte Kræfter, som saaledes havde stillet sig til »Unios« Raadighed, turde man vente sig en udmærket Aftenunderholdning, og at man heller ikke følte sig skuffet i sine Forventninger, derom vidnede de gjentagne Fremkaldelser og livlige Bifaldsytringer, som bleve alle de Medvirkende til Del. Efter de talrige Tilstedeværende at dømme tør man vel ogsaa haabe, at Vincentskonferentsernes Fattigkasse, som nu i Vintertiden nok kan trænge dertil, har haft et godt Udbytte af Festen.

— Paa Tirsdag den 21. Januar, den h. Agnes' festlige Mindedag, fejrer den højærværdigste Biskop Msgr. *von Euch*, sin 62aarige Fødselsdag. Samme Dag kan Biskoppen ogsaa fejre den 36aarige Mindedag om sin første hellige Messe. I Overensstemmelse med Danmarks Katholiker ønske vi i denne festlige Anledning Hs. biskoppelige Højærværdighed et hjerteligt »*Ad multos annos*«, »*Paa mange Aar!*«

Horsens. I Søndags døde ifølge Meddelelse fra Horsens en af Menighedens ældste Medlemmer, Kobberhandler *Franz van de Reydt*. Han var født i Holland og kom som ganske ungt Menneske i 1837 til Danmark som Medarbejder i det Selskab af Hollændere, der i mange Aar ejede Haraldskjær Fabrik i Greisdalen ved Veile og derfra drev en over hele Landet udbredt Virksomhed som Fabrikanter og Forhandlere af Kobbervarer. Som Selskabets Formand opholdt Reydt sig senere hen mest i Selskabets daværende Ejendom i Horsens, til hvis Menighed han har været knyttet siden dens Oprettelse i 1872. Saalænge Selskabet ejede Haraldskjær, og Horsens ikke havde

noget katholsk Kapel, besøgte Hollænderne jævnlig Kirken i Fredericia, hvor de ogsaa modtog de hh. Sakramenter. Den Afdøde, som med en sjælden Ihærdighed varetog sin Kjøbmandsforretning i Horsens næsten lige til sin Død, bevarede — trods mange Vanskeligheder — med Guds Naade ogsaa det Bedste, han havde medbragt fra Hjemmet, sin katholske Tro. Paa sit Dødsleje blev han bistaaet af Sognepræsten i Horsens, højærv. Pastor Kerff, og modtog af hans Haand de hh. Dødssakramenter. R. I. P.

Stockholm. Det glæder os at kunne meddele, at »Magd. Zeitungs« Hovedpine i Anledning af vor h. Kirkes Fremgang i Sverriges Hovedstad virkelig er begrundet. Hvad vi ikke nærede ringeste Tvivl om have vi faaet yderligere bekræftet: Mange alvorlige Kristne vende tilbage til Moderkirken og give Sandheden Æren i Sverrige saavel som i de øvrige skandinaviske Lande. Stockholm tæller nu ca. 1000 Katholiker med 2 Kirker, 2 offentlige Kapeller og 4 Skoler. I den apostoliske Gjerning understøttes den højærværdigste Biskop, Msgr. Bitter, af 5 Præster. Det katholske Foreningsliv blomstrer i Menigheden; der findes saaledes en Svendeforening, en Yndlingeforening, en St. Elisabethsforening og et Rosenkransbroderskab. Endog et katholsk Kasino er stiftet sidste Efteraar under Navn af »Concordia catholica«. Kirkerne blive talrig besøgte, og Herren sender stadig nye Sjæle, som søge Undervisning hos Biskoppen og hans Gejstlighed.

— Et interessant Tidens Tegn er det ogsaa, at man blandt Protestanterne i Sverrige begynder at føle Trang til at *knæle* i Kirkerne. For nylig har saaledes Biskoppen af Strægnæs udsendt til Stiftets Præster et Cirkulære, hvori han omtaler det Ønskelige i, at der maatte blive anskaffet brede Knæleskamler i Kirkestolene, saa at Menighederne kunde bøje Knæ under Bønnerne og Velsignelserne. I Kjøbenhavn har man jo

som bekjendt, indført saadanne Knæleskamler i den saak. Marmorkirke.

Rusland. Til Kejser Nikolaus II. skal Pave Leo XIII. have sendt en Skrivelse, hvori han bittert klager over, at en Deputation fra Polen, som vilde bringe ham sine Lykønskninger i Anledning af Aarsskiftet, ikke har kunnet opnaa de russiske Myndigheders Tilladelse til at foretage en Rejse til Rom. Tillige skal Paven have besværet sig over, at den katholske Gejstlighed i den senere Tid atter bliver udsat for allehaande Forfølgelser fra de russiske Autoriteters Side.

Frankrig. Ved Biskoppen af Nimes, Msgr. Gilly's Død er nu *sju Bispes stole ledige*, nemlig Ærkebispedømmerne Toulouse, Avignon og Auch, og Bispedømmerne Chartres, Laval, Nantes og Nimes. Da det nuværende Ministerium er saa forekommende overfor Socialister og Radikale maa det nødvendigvis ogsaa vise sit oprigtige Sindelag ved en fjendtlig Holdning overfor Kirken. Derfor gjør det alle mulige Vanskeligheder, hver Gang det drejer sig om at besætte ledigblevne Bispes stole. Med dyb Bedrøvelse er den h. Fader Vidne til disse Hindringer, som af L'rimurerne lægges i Vejen for Kirken, og han har gjentagende ytret sig skarpt desangaaende baade overfor den franske Gesandt ved Vatikanet og overfor fremragende franske Pilgrimme.

— Mellem to og tre Tusinde Fattige vare for nylig samlede i Kirken paa Montmartre og toge Del i en Gudstjeneste, som alene var anordnet for dem. De Fattige opfyldte hele Hovedskibet, og alle Andre, hvilken Rang og Stilling de end indtoge, maatte opholde sig i Sideskibene. Disse fattige Mennesker vare samlede fra alle Dele af Paris og stode under Vincentsforeningens Varetægt. De vare komne sammen for at afslutte de aandelige Øvelser, som de paa Vincentsforeningens Foranstaltning trolig havde deltaget i i Løbet af tre Dage.

Henimod 1000 modtog den hellige Kommunion. Ærkebiskoppen af Rheims, Kardinal Langénieux var tilstede hver Aften under de aandelige Øvelser og ved Slutningsmessen.

Marokko. Den 15. December blev der i de katholske Kirker i Tanger og Tetian i Marokko fejret et højtideligt *Te Deum* som Takkegudstjeneste, fordi Koleræ-Epidemien er endt i begge disse Byer. Flertallet af de europæiske Magters diplomatiske Repræsentanter havde indfundet sig til Gudstjenesten i Uniform. De katholske Kirker, som findes i flere af Marokkos Byer, ere blevne grundlagte af en spansk *Franciskaner-Mission* og deres Bestaaen er efter mange Anfægtelser og og Vanskeligheder fra Regeringens og den muhamedanske Befolknings Side bleven kontraktmæssig sikret ved Freden af 1860. Til deres og de med dem forbundne Skolers Underhold yde Spanien, Frankrig, Italien og Portugal aarlige Bidrag.

❧ Fra Vejbyrnet. ❧

— **Interessant Auktion.** I de romerske Aviser læser man en Bekjendtgjørelse om, at den for nylig afdøde *Kardinal Bonapartes* hele Bohave skal sælges ved offentlig Auktion ifølge hans Arvingers Anordning. Blandt Sagerne, som skulle sælges, finder man: 1) En Thronstol, som har tilhørt Napoleon I., 2) Et Skrivebord, som den styrtede Kejser benyttede paa St. Helena; et Miniaturbillede af Napoleons første Gemalinde, Josefine; 4) et Tæppe med en indvævet kejserlig Ørn, som for-dum har tilhørt Napoleons Moder, Madame Lætitia; 5) en Marmorbuste af Canova, forestillende Napoleons Søster, Fyrstinde Pauline Borghese. Der lever endnu en Broder og tre Søstre til Kardinalen; men de synes at have mindre Sands for Familieminder.

— **Naturvidenskaben og Evangeliet.** Den berømte Naturforsker *Volta*, som har erhvervet sig europæisk Berømthed paa Grund af sine Opdagelser paa Kemiens Omraade, skrev i Aaret 1815 fra sin Fødeby Como til en Ven: »Jeg har altid anset den katholske Religion for den eneste sande og ufejlbare Religion, og jeg anser den endnu derfor, og jeg takker uophørlig Gud for, at han har skjænket mig denne overnaturlige Tro. Jeg har imidlertid heller aldrig forsømt de Midler, selv menneskelige, som kunde styrke mig stedse mere og mere i Troen og hæve de Tvivl, som kunde opstaa og friste mig. Med Opmærksomhed har jeg studeret og overvejet Grundene for og imod, og saaledes fundet de kraftigste Beviser, som gjøre den katholske Religion troværdig, selv for den menneskelige Forstand, saa at enhver fordomsfri Aand ikke kan andet end antage og elske den. Maatte denne højtidelige Bekjendelse, som jeg ønsker maa blive hele Verden bekjendt — thi jeg skammer mig ikke ved Evangeliet — bære gode Frugter!«

— **Moderne Familieliv.** Fremmede: »Er der Nogen hjemme hos Fæder?«

Den lille Emmy: »Ak nej, Mama er til Forelæsning paa Universitetet, Anna er paa Udstillingen, Bertha har Tjeneste paa Telefonkontoret og jeg skal strax have Gymnastiktime. Vil De maaske tale med Papa?«

Fremmede: »Ja, dersom jeg ikke forstyrrer ham.«

Den lille Emmy: »Aldeles ikke, han er ude i Kjøkkenet og koger Middagsmaden!«

Kirkelig Kalender.

Søndag den 19. Januar. 2. **Søndag e. H. tre K.** Jesu Navnefest. Knud den Hellige, Kouge og Martyr. — 20. **M.** Fabian og Sebastian, Martyrer. — 21. **Ti.** Agnes, Jomfru og Martyrinde. — 22. **O.** Vincents og Anastasia, Martyrer. — 23. **To.** Marias Trolovelse. — 24. **F.** Timotheus, Biskop og Mart. — 25. **L.** Pauli Omvendelse.
Søndag den 26. Januar. 3. **Søndag e. H. tre K.**

Den levende Rosenkrans (1. Afd.) holder extraordinært Festmøde hos St. Josefssøstrene paa Toldbodvejen i Dag Søndag den 19. Januar Kl. 7 Aften (efter Andagten i St. Ansgars Kirke). Der vil ved denne Lejlighed blive opført af Foreningens yngre Medlemmer et Festsækspil: „Den h. Agnes' Martyrium“. Medlemmerne af Jomfruernes Forening og Nothburgaforeningen have Adgang og ere hermed Alle venligst indbudte.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 26. Januar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke.

Kateketisk Foredrag holdes hver Onsdag Aften Kl. 8 i Jesu Hjærte Kirke, Stenosgade.

v. Hurcks Legat. En Portion af dette Legat er disponibel. De Trængende i Menigheden, som ønske at komme i Betragtning, ville indgive skriftlig Ansøgning inden Januarmaanedes Udgang hos Hr. Fotograf Stratbøcker eller Undertegnede.

J. Braun. Sognepræst.

Skolebørnenes Bispising har atter taget sin Begyndelse ved St. Josefs Søstrenes Bistand. Vi anmode i den Anledning indtrængende Alle om at yde deres Bidrag til dette for Børnene saa velgjørende Øjemed, og det saa meget mere, som Vinteren jo desværre har meldt sig og mange af Børnenes Forældre ere uden Arbejde. Da Søstrene ikke agte at indsamle Bidragene i Menigheden, bedes disse sendte til de nærmeste Søstre. Smaa og store Bidrag i nævnte Øjemed modtages ogsaa med Glæde og Tak af Redaktionen.

C. Binger's

Farveri og chemiske Tøjrensings-Etablissement,

Saxogade 82, Hj. af Istedgade,

anbefaler sig til Menighedens velvillige Erindring. Første Klasses Arbejde til billige Priser.

Plads søges. Et rask flinkt Menneske, 23 Aar, som har været Soldat, søger Arbejde ved Hvadsomhelst. Vedkommende har i 10 Aar arbejdet paa ét Sted og har Anfaling fra Tjenesten. Redaktionen anviser eller Billet, mrk. 48.

Plads søges. En ung Pige fra en Provindsby, som er vant til al Husgjerning, ønsker Plads i et pænere Hjem, enten til 1. Marts eller naarsomhelst. Billet, mrk. H. modtager Redaktionen, som ogsaa kan give nærmere Oplysning.

Katholsk Væggekalendar for 1896 er udkommen. Pris 20 Øre. Ved St. Ansgars Kirke kan den faas efter Gudstjenesten hos Hr. Kirkebetjent Stein.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S.

N° 4.

Søndagen den 26. Januar.

1896.

Indhold: Den anglikanske Kirke og de engelske Sekter. Den h. Lanse. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Randers. Rusland. Frankrig. Amerika. — St. Elisabeths Understøttelsesforening. — Bekjendtgj.

Den anglikanske Kirke og de engelske Sekter.

—o—

Tager man en engelsk Mønt i Haanden og betragter den nøjere, vil man bagved Dronningens Navn finde de to gaadefulde Begyndelsesbogstaver *F. D.* De betegne den stolte, rigtignok ogsaa meget hule Titel, som alle Englands Konger bære siden Henrik VIII.s Dage. Denne Konge fik Titelen af Pave Klemens VII., fordi han forsvarede den katholske Kirke mod »Reformationens« Stormløb; men senerehen led Kongen selv Skibbrud paa Troen og faldt fra Kirken af sanselige Bevæggrunde. Bogstaverne *F. D.* betyde nemlig: »*Fidei defensor*« (Troens Forsvarer). Meget vilde der uden Tvivl være at forsvare for dette Overhoved for

den anglikanske Kirke — ogsaa kaldet Episkopalkirke —; thi Opløsningsprocessen indenfor dens Grændser gjør langsomme, men sikre Fremskridt. Med Ringeagt se Højkirkens Medlemmer, hvortil navnlig Adelen og den højere Gejstlighed hører og som til en vis Grad føle sig for hos Katholicismen, ned paa Lavkirkens Medlemmer, som paa deres Side ende i Methodisme og Baptisme. Meget ofte staa begge Dele fjendtligt sindede overfor hinanden, og kommer man meget i engelske Familier, kan man ofte høre denne Udtalelse: »Vi omgaas ikke med disse Folk; de ere os altfor høj-kirkelig sindede«. De Sidste gjøre sig imidlertid lystige over de Lavkirkelige, fordi disse anse det for en Vanhelligelse af Søndagen at plukke Blomster og tale højt, og fordi de altid gaa graat eller sort klædte, og protestere imod enhver Udsmykning af Kirken og imod al organiseret Kirkesang. Man behøver ikke at leve længe i England, for strax at lægge Mærke til den ydre Forskjel i Kirkerne. Paa den ene Side finder man Altre, der ere smykkede med Krucifixet, Blomster og Lys, Vægge, der ere behængte med religiøse Billeder, Gejstlige, der ere iførte kostbare og brogede Ornater; paa den anden Side nøgne Mure, Altre, der ere berøvede enhver Prydelse, sorte Talarer, og en Ligeegyldighed overfor Musik og Sang, som ofte saarer Ørerne i høj Grad. Puritanske Fanatikere trænge af og til ind i Højkirkerne og slynge da Lys og Blomstervaser, eller hvad der ellers kan vække deres Vrede, ned paa Gulvet. Paulskatedralen i London kan fortælle herom. I tre Aar (fra 1889—1891) have de ivrige Lavkirkelige forfulgt Paulskirkens Domkapitel foran den gejstlige Domstol, for at tvinge det til at fjerne den saakaldte »Rearedos«, d. v. s. Altrets med Billeder og Statuer smykkede Bagvæg tillige med de paa Altret staaende Kandelabrer. Tilsidst sejrede de Højkirkelige; men Dommen afholder dog ikke Fanatikere fra, fra Tid til anden

at anrette store Ødelæggelser i Kathedralkirken, som altid staa aaben for Besøgende. Saadanne raa Voldsgjæringer finde i mange Tilfælde deres tragiske Afslutning foran Londons Politidomstole.

Opbyggelige ere ogsaa de Stridigheder, som ikke sjældent opstaa mellem en højkirkelig Gejstlig, som ønsker at indføre den ritualistiske Gudstjeneste i sin nye Menighed, og de til Lavkirken hørende Kirkeældste, som modsætte sig disse nye Foranstaltninger. Menigheden deler sig ved saadanne Lejligheder i to fjendtlige Lejre; i Stedet for Ro og Fred er der indtraadt Had og Forfølgelse, som berøver enhver gudstjenstlig Handling dens Velsignelse og højere Vielse; Prædikenen bliver afbrudt af høje Tilraab; ja end ikke Udøvelsen af de helligste Handlinger kan beskyttes mod raa Scener. Er det da et Vidunder, at Saamange, som føle Afsky overfor disse Rivninger, frelse sig for den anglikanske Stormflods Bølger hen paa Petri urokkelige Klippe? I flere Aar sad jo en ritualistisk Gejstlig endog i Fængsel, dømt af den øverste gejstlige Domstol, fordi han i den rige St. Albans Kirke i Holborn (London) havde indført Virak og Korsang under Gudstjenesten, og endog den ædle Biskop af Lincoln blev, rigtignok med et daarligt Resultat, stillet for Domstolene og slæbt gjennem alle Instanser, fordi han havde begaaet den Forbrydelse, at afholde Processioner med den katholske Kirkes Pragt baade indeni og udenfor den smukke Domkirke i Lincoln og tillige fordi han under Bønnerne havde vendt sit Blik mod Øst.

En stor Del højkirkelige Gejstlige høre regelmæssig hemmeligt Skriftemaal i Skriftestole og meddele Absolutionen »af egen Magtfuldkommenhed« ganske efter den katholske Kirkes Forskrifter. iførte ved denne Lejlighed Rochet og Stola. De anglikanske Biskopper, ja endog Englands Primas, Ærkebiskoppen af Canterbury, have ingen Magt og Myndighed i saadanne Ting,

derfor nedsatte man hurtigst mulig en Kommission, bestaaende af Biskopper, Dommere og Lægfolk, for at undersøge, hvorvidt hemmeligt Skriftemaal og Absolution stemmede overens med den anglikanske Kirkes Lære. Det viste sig da, at en Statut, som udfærdigedes under den mindreaarige Eduard VI.s Regering, gav den anglikanske Gejstlighed Fuldmagt til at høre hemmeligt Skriftemaal hos Syge og Døende. Dette var en Indrømmelse, som man kort efter Reformationens Indførelse saa sig nødsaget til at gjøre, fordi de Døende i deres sidste Time længtes efter deres gamle Tros Trøstemidler, og de jagede og forfulgte katholske Gejstlige ad Bagtrapper og i Nattens Mørke ilede til deres Sygelejer, for at meddele dem de hellige Sakramenter. Kommissionen aflagde rigtignok Beretning om Forhandlingerne, men da der intet videre foretoges, blev en Stormpetition, undertegnet af 5000 Personer, blandt hvilke 3000 Gejstlige, sendt til Dronningen som »Trens Beskytterinde«, men som ogsaa forblev uden Resultat. — Men ikke alene det hemmelige Skriftemaal, ogsaa Klostre bleve indførte i de sidste halvtresindstyve Aar i den anglikanske Kirke, navnlig med Sygeplejen for Øje. Rigtignok er Klausuren strængt gennemført, rigtignok bære de en Dragt, der ligner de katholske Nonners og ubetinget Lydighed fordres; men Kjærlighedens, Selvfornægtelsens, Forsagelsens og fremfor alt Endrægtighedens Aand mangler i disse protestantiske Klostre; ofte naa Klager over Ødselhed med de rige Midler, som tilflyde dem, over Misbrug og Despotisme fra Forstanderindernes Side, over disses magelige Liv indenfor Klostrene, og meget Andet ud i Offentligheden; det er den hule Skal uden den frugtbringende Kjærne.

Mellem de Højkirkelige og de Lavkirkelige staar et tredie Parti, de Bredkirkeliges Parti, bekjendt under Navnet »*broad church*«, og alene i Bekæmpelsen af

denne ny opdukkende, friere, kritiske Retning forfølge begge de førstnævnte Partier identiske Maal. Denne »Bredkirke« er som en stor vidtløftig Bygning, under hvis beskyttende Tag alle tænkelige Trosskatteringer lige indtil Fornægtelsen af Kristi Guddom finder Plads, uden at deres Bekjendere skille sig fra selve Kirken. Det engelske Folks Frihedsfølelse hævder ogsaa sin Plads indenfor det religiøse Omraade; der gives ingen Kirke i Verden, som yder denne nationale Egenskab saa vidtgaaende Koncessioner, som den anglikanske Kirke. Under »Bredkirkens« Fane har Biskop Colenso bestridt de bibelske Skrifters guddommelige Inspiration og ikke desto mindre vedblev han at være Biskop indtil sin Død, og under den samme Fane har Dean Stanley indtil han fornylig afgik ved Døden prædiket Rationalisme i Westminster-Abbediet. Denne Usikkerhed i Henseende til Trossager forvirrer Hovedet paa Englænderne, som af Naturen ere meget kristelig anlagde, og avler som fornemste Datter Tvivlen, der atter er en Moder til Vantroen. Hvad Under derfor, at der i Betragtning [af dette almindelig herskende Chaos har dannet sig et Slags »evangelisk Alliance«, som søger et Holdepunkt i Tilknytningen til Fastlandets Kirker, saafremt disse da ere fjendtlig sindede mod Rom. Paa denne Maade opstod Konferencen i Bonn med Gammelkatholikerne under Döllinger; af samme Grund blev der gjort Tilnærmelsesforsøg med den reformerte Kirke i Holland og i den nyere Tid med Kirkerne i Orienten. I Anledning af disse Bestræbelser fældede en Lærd i den »orthodoxe« Kirke den knusende Kritik, at den anglikanske Kirke overhovedet slet ikke var nogen Kirke, fordi den ikke havde noget organisk Liv, heller ikke var enig og taalte Hæresiet indenfor sine Mure.

Siden »Reformationens« Dage er der ofte bleven gjort Forsøg paa at føre England tilbage til den katolske Kirkes Skjød. For Dronning Marie, Henrik VIII.s

Datter, vilde det maaske være lykkedes, saafremt hun ikke havde været altfor fanatisk; Ærkebiskop Laud maatte for de samme Bestræbelsers Skyld som »Højforræder« lægge sit Hoved paa Towerhill under Bødlens Øxe, og endog Karl I., som forgjæves havde søgt at frelse sin første Minister, maatte dø paa Skafottet, fordi han begunstigede den katholske Kirkes Sag. Efter at de sidste Stuarts vare fordrevne fra Landet, fulgte for den anglikanske Kirke halvandet Aarhundredes Mørke og langsomt Forfald. Man behøvede ikke at frygte for, at den katholske Bevægelse skulde opvaagne paany; thi Ild og Sværd havde ryddet grundigt op iblandt den gamle Tros Tilhængere; enhver gudstjenstlig Handling blev straffet med Døden; enhver Modstand overfor den herskende Kirke blev erklæret for Højforræderi, fordi Kirke og Stat vare identiske. Autoritet og Subordination vare ukjendte Begreber, og Agtelse for Sandheden eksisterede kun for saa vidt som den gavnede Gejstlighedens Interesser. Biskoppernes Paladser lignede store Hoteller, i hvilke der altid blev holdt »aabent Hus« og hvor der ingen Ende var paa Festlighederne. Biskopperne selv bleve ikke valgte blandt de Værdigste og Frommeste, men aristokratisk Fødsel gjorde Udslaget. Ofte stak Kirkepatronerne de rige Præbender i deres egen Lomme og overlode saa Sognene til slet lønnede Hjælpegejstlige. I Londons Auktionslokaler udbød man ofte de rige gejstlige Embeder til den Højestbydende, som saa paa sin Side søgte at holde sig skadesløs ved at forhøje Taxterne for Daab og Vielser. Mange Gejstlige havde flere Sogne og førte for disses Indtægter et ødselt Liv i Hovedstaden. »The parson«, Landsby-Sognepræsten fortærede sine aarlige Tusinde Pund Sterling i stille Ro og Mag og drak Portvin dertil. Tre Gange om Ugen ombyttede han den sorte Frakke med den røde Frakke og gik paa Rævejagt. Til »Squireernes« (Godsherrernes) Fest-

ligheder manglede han aldrig — deres Interesser vare jo identiske —, uden hans Nærværelse blev der ikke afholdt noget som helst Væddeløb i Omegnen, og om Efteraaret skød han vilde Høns oppe i de skotske Højlande. Kirkebygningerne bleve forfaldne, Skolernes Tilstand var jammerlig, de Syge og Fattige bleve forsømte.

Derimod var det Sognepræstens Pligt af og til paa Søndagene at prædike for sine Sognebørn, en Pligt, som aldrig burde have været ham paalagt, eftersom hans Tilhørere derved hver Gang kun bleve forførte til at synde, nemlig til at sove i Kirken. Hvad Under altsaa, overfor saadanne Forhold, som varede ved indtil Midten af vort Aarhundrede, at Kløften mellem den anglikanske Kirkes Gejstlighed og Folket stedse blev bredere og bredere. (Fortsættes.)

Den hellige Lanse.

(Sluttet.)

V.

»Gud vil det!« Ha, hvor frejdigt det gjenlyder
Med fordums Kraft, det gamle Helteraab!
Det vækker Ekko i hvert kristent Hjerte,
Det vækker i hver Sjæl fornyet Haab.

Tre Dage de ved hellig Bøn og Faste
Beredet sig til sidste Vaabengang,
Og styrkede med Herrens Blod og Legem
De gaa til Kampen som til Dans paa Vang.

»Gud vil, Gud vil det!« Ført af Helligdommen
Dit Sejersløsen, Korsets Hær, istem!
Hør! skingrende nu Krigstrompeten lyder.
»Til Kamp! til Kamp, I Korsets Fjender, frem!«

Ved Skaktavl sidder Kerboga i Lejren,
 Kampraabet hører han med Smil paa Kind:
 »Mon døde Hunde kæmpe vil med Løven?»
 Men brat han skræmmes af sit kaade Sind.

De tapre Hære tørnede mod hverandre,
 Paa Skjoldet drøned Sværdets drøje Slag,
 Og Pile sused dirrende i Luften,
 Saa tæt som Hagl en kølig Sommerdag.

»La illah il Allah!« det gjalded hisset,
 »Gud vil det!« Svar fra denne Side lød.
 Ej veg de her, ej hist et Skridt tilbage,
 Om Blodet end af hundred Aarer flød.

Og længe, som naar Vaar med Vinter brydes,
 Og vældig bølged Kampen op og ned.
 »La illah il Allah!« — nu Tyrken sejred,
 »Gud vil det!« — Korsets Banner frem sig stred.

Dog hvor end Vintren Storm paa Storm fremsender
 Og tårner Bjærgene op af Sne og Is,
 Vaarsolens Glød dens Magt og Vælde bryder,
 Omskaber Verden til et Paradis.

Se! pludselig i Kampens største Hede
 Udstraaler der fra Himlens Blaa et Skær.
 Korsfarerne det se med Fryd og Jubel:
 »Se der vor Hjælp! se Himmelaanders Hær!«

Af Rædsel grebes Saracenerhæren,
 Brat flygted Kerboga fra blodig Dyst,
 Med ham hans Hær, de kasted Værn og Vaaben.
 Hvi holdt da blodig Død saa rig en Høst!

»Gud vil det!« Ingen Fjende mer paa Valen.
 »Gud vil det!« — Taget er den rige Lejr.
 Med tusindstemmig Jubel det gentages:
 »Gud vil det! Vunden er den store Sejr!«

VI.

Det var et Slag, som hændrende skal rygtes,
 Saa vidt som kristent Navn om Jorden naar;
 Det var et Slag, hvis Minde ej fordunkles,
 Saa længe Solen end paa Himlen staar.

Forstummet er nu Kampens Larm og Tummel,
 Paa Valen hersker Fred og Fredens Ro;
 I Lejren kun med livlig Travlhed bjærge
 De det umaadelige Bytte fro.

Tre Hundred Moslemin sig ydmygt bøje,
 — Ej skønnere Triumf har Dagen bragt —
 De søge Frelse under Korsets Skygge
 Og prise Kristus og hans Guddoms Magt.

Nu rejser sig, hvor nys de stred, et Alter,
 Og Lansen løftes som en Sejrstrofæ,
 Og trindt om Præster, Riddere og Fyrster
 I ydmyg Hylding bøje deres Knæ.

Og højt som Vindens Storm og Bølgens Brusen,
 Som Torden, der langs Klipper bæres hen,
 Saa løftes nu med tusindstemmig Jubel
 En Lovsang af de bolde Riddersmænd:

»Hvi rase Hedninger imod Gud Herren
 Og drage Sværdet mod hans kaarne Folk?
 Hvo som mod Gud at stride sig fordrister,
 Han saarer eget Bryst med giftig Dolk.

»Thi Herren stander paa sin høje Tinde
 Og skuer mægtig over Verden ud.
 Ej frelses Kæmpen ved sin Højres Styrke,
 Ej Kongen ved sin Vældes Højtidsskrud.

»Han styrter Rytteren fra stolten Ganger,
 Han knækker Pil og Bue, Sværd og Spær;
 Men dem, som trofast paa hans Miskund bygge,
 Er han i Nødens Stund som Hjælper nær.

»Han fried fra ægyptisk Slavelænke
Og førte Israel gennem røde Hav,
Men Faraø med samt hans Kæmpeskarer
Begrov han levende i bundløs Grav.

»Og os han førte gennem Blodhavs Bølger,
Vi skjælv og frygted for den visse Død.
Da drev han Havets Flod mod vore Fjender
Og frelste os fra Undergang og Nød.

»Pris være ham og Pris hans hellige Lanse,
Der aabned Kilden til hans Naadeflod,
Der vakte Haabet nyt i vor Forsagthed
Og kued vore Fjenders Magt og Mod!

»Pris være Lansen, som til Sejr os førte!
Den føre os til nye Sejre frem!
Gud vil det! Med den gennem Dødens Rædsler
Vi fare frejdig til Jerusalem!«

sr.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. I St. Ansgars Kirke er i disse Dage bleven ophængt den 9de og 10de af de smukke *Korsvejstationer*, hvormed de gamle Olietryksbilleder lidt efter lidt blive erstattede. Der mangler saaledes endnu fire Stationer. og den hele Korsvej vil være fornyet, hvorved der da vil være ydet et stort Bidrag til Kirkens Forskønnelse og, som vi tør haabe, ogsaa til Vækelsen af den ældgamle og velsignelsesrige Korsvejsandagt. Vi minde om, at Enhver, som ønsker at have Andel i dette smukke Foretagende, kan nedlægge sine Bidrag i den i nævnte Øjemed ophængte Bøsse, som findes ved Kirkens Indgang. Hidtil er det kun ganske

Enkelte, hvis Velgjørenhed Menigheden har at takke for denne Udsmykkelse af Gudshuset; en mere almindelig Deltagelse vilde uden Tvivl bære Vidnesbyrd om, at den rette Kjærlighed til Herrens Hus er tilstede i vor Menighed. Vi kunne vel ogsaa være enige om, at, naar Alle, som besøge Kirken, vilde nedlægge en Toøre hver Søndag i Korsvejebøssen, vilde de sidste Stationer snart kunne anskaffes. Lad os prøve derpaa.

— Omtrent samtidig med de ovennævnte Korsvejstationer er der ogsaa ved Kirkens Indgang bleven opstillet en smuk Statue af Danmarks nationale Helgen, *St. Knud*, udført i mørkt Egetræ og svarende til den skønne Statue af den h. Gudsmoder, som ligeledes staar ved Kirkens Indgang og hidrører fra Danmarks katolske Tid, i hvilken den har smykket et af vort Fædrelands gamle Gudshuse og saaledes nu atter er kommen til Ære og Værdighed.

— I Søndags Aftes afholdt den levende Rosenkrans' saak. 1. Afdeling og Nothburgaforeningen i Fællesskab et Festmøde hos St. Josefssøstrene paa Toldbodvejen, ved hvilken Lejlighed en Del Skoleelever opførte et gejstligt Skuespil i fem Akter, fremstillende den h. Agnes' Martyrium, som det findes beskrevet i Kardinal Wisemans berømte Bog »Fabiola«. En Mængde Medlemmer havde givet Møde, saa at den rummelige Festsal var fyldt indtil sidste Plads. Den højærværdigste Biskop beærede Mødet med sin Nærværelse og holdt ved Slutningen af Mødet en opmuntrende Tale til de Forsamlede. Børnene skilte sig godt fra deres Opgave og bleve da ogsaa belønnede med livligt Bifald fra de Tilstedeværendes Side; navnlig var et Slutningstableau særdeles smukt og stemningsfuldt arrangeret. Imellem Akterne foredrog et af Rosenkransforeningens musikalske Medlemmer med stor Dygtighed flere smukke Musiknumre paa et Piano og bidrog

saaledes ogsaa til at forskønne Festen, som først sluttede henimod Kl. 9^{1/2}.

Randers. Da Menigheden i 1868 blev stiftet ved Hjælp af nogle Katholiker i Udlandet, var det de fromme Velgjørerers Ønske, at den maatte blive indviet til *Jesu guddommelige Hjærte*. Saaledes skete det da ogsaa, og den senere hen opførte lille Kirke er derfor en Jesu Hjærte Kirke. Men desværre har den hidtil maattet savne en Jesu Hjærte Statue. Dette foreløbige Savn er nu bleven afhjulpet, idet en overordentlig smuk Jesu Hjærte Statue er bleven opstillet paa det provisoriske Sidealter, Den er en Gave af St. Josefssøstrene og en Efterligning af den store Jesu Hjærte Statue, som findes i den herlige nye Kirke, som er rejst paa »Montmartre« i Paris. Herren, hvis hellige Hjærte ses paa Brystet saaledes, som han viste den salige Margrethe Maria af Alacoque det, udbreder sine saarede Hænder, som vilde han sige: »Kommer til mig Alle, som ere modige og besværede, jeg vil skjænke Eder Hvile«.

Til Sommer paatænkes Kirken forskjønned med en ny Dekoration, idet den gamle, som i sin Tid blev udført med Limfarve, er ved at forsvinde. Ogsaa et nyt Sidealter, som skjænkes af en Udenbyes Katholik, vil forhaabentlig være færdigt inden den Tid; den nye Statue vil da i en finere Omgivelse og med en tilsvarende Dekoration som Baggrund uden Tvivl tage sig endnu smukkere ud.

— Hr. Pastor emerit. *M. C. Jensen*, som fornylig har holdt nogle særdeles stærkt besøgte Foredrag i Svendborg, vil i denne Uge, rimeligvis Søndag, Tirsdag og Torsdag, holde lignende Foredrag om de Kristnes Gjenforening i Troen m. m. i Kirken i Randers. Ligesom i Odense og Svendborg ville Foredragene, som synes at møde en levende Interesse baade hos Katholiker og Anderledestroende, blive holdte fra Kom-

munionsbænken. Efter de foreliggende Resultater at dømme, tør man uden Tvivl haabe, at den smukke Maade, paa hvilken Hr. Jensen benytter sine aandelige Talenter, vil bidrage baade til Guds større Ære og til adskillige Sjæles Frelse.

Frankrig. Regeringen skal have besluttet at begynde en skarp *Kulturkamp*. Efter Forlydende »agter den for Fremtiden at udnævne Biskopperne uden Vatikans Tilladelse og tillige at ophæve en Del »ulovlige« Klostre. Skulde Paven gjøre Modsigelser, vil Regeringen ophæve Konkordatet.« -- Det lyder jo alt sammen meget truende og kan jo ogsaa ligne den nuværende Regering, som maaske derved søger at dække over de hjemlige Skandaler udenfor Kirkens Omraade; men en Trøst er det, at »strænge Herrer ikke regere længe«.

— *Kardinal Meignan*, Ærkebiskop af Tours, er i Mandags funden liggende død i sin Seng.

Rusland. Den pavelige Nuntius i Wien, Msgr. *Agliardi*, vil sandsynligvis overvære Czarens Kroning som Pavens Repræsentant. Ved samme Lejlighed skal han ogsaa i Pavens Navn bede Czaren om Benaadning for de katholske Gejstlige, som befinde sig i Landsforvisning i Sibirien.

Amerika. Søndagen den 5. Januar var en Mærkedag i den katholske Kirkes Historie i Amerika, idet Kardinal *Gibbons*, Ærkebiskop af Baltimore, paa denne Dag under stor Højtidelighed overrakte Kardinal-Insignierne til den pavelige Legat i Amerika, Msgr. *Satolli*, som blev udnævnt af Pave Leo XIII. til Kardinal i det sidst afholdte Konsistorium. Højtideligheden fandt Sted i Domkirken i Baltimore. Tre Gange i Løbet af de sidste 21 Aar har Amerika været Vidne til den samme Ceremoni, men aldrig under saa glimrende Omstændigheder. I Marts 1875 modtog Ærkebiskop *McCloskey* af New York Kardinal-Insignierne i den gamle

Domkirke i New York, og i Juni 1886 modtog Ærkebiskop Gibbons af Baltimore disse Insignier paa det samme Sted og foran det samme Alter, hvor Kardinal Gibbons nu for faa Søndage siden i Leo XIII's Navn overrakte dem til Kardinal Satolli. Tyve Aar have tilvejebragt en underfuld Forandring i Kirkens Forhold i Amerika og gjort det muligt at samle om et fælles Centrum en udstrakt og spredt Befolknings Interesse og et forøget Hierarki i Besiddelse af eminent Dygtighed. Indflydelse og Magt. Fra Rom havde den h. Fader sendt Grev *Sacrapanti* af den pavelige Nobelgarde, som medbragte den røde Kardinal-Baret og som i sin smukke Galauniform overværede Højtideligheden ved Kardinal Satollis Side. Efter Oplæsningen af de pavelige Skrivelser og Overrækkelsen af Insignierne, fejrede Kardinal Satolli en højtidelig Pontifikalmesse, under hvilken Ærkebiskop *Kain* af St. Louis, der anses for Amerikas første kirkelige Taler, holdt Festprædikenen. Højtideligheden, der overværedes af Tusinder af Mennesker og varede fra Kl. 10 til 2, sluttede med *Te Deum* og den apostoliske Velsignelse, som Kardinal Gibbons meddelte i Pave Leo XIII's Navn. I Processionen, som sluttede med de to Kardinaler, og i Højtideligheden deltog 13 Ærkebiskopper, 34 Biskopper, 2 Ærkeabbeder og 31 Professorer fra det katolske Universitet i Washington, ligesom ogsaa de forskjellige gejstlige Ordener vare repræsenterede af deres Styrere i Landet. Blandt de Tilstedeværende saas ogsaa flere af de Forenede Staters Senatorer og adskillige udenlandske Gesandter fra Washington. Mens Processionen drog op gennem Kirken, spilledes vor Landsmands, *Asgar Hammeriks* højtidelige Marsch med fuldt Kor, Orkester og Orgel. Hr. Hammerik har oprindeligt skrevet dette Værk i Anledning af Kardinal Gibbons Ophøjelse til Kardinal i 1886 og det er ofte blevet gjentaget ved særlig festlige Lejligheder i Domkirken.

Til Pontifikalmessen udførte et Kor paa 70 Medlemmer under Domdirigent F. X. Hale's Ledelse Beethovens Messe i C., den berømteste af alle Beethovens religiøse Kompositioner, »Te Deum« for sex Stemmer af Kaim og endelig Händels majestætiske »Alleluja«.

St. Elisabeths Understøttelsesforening.

—o—

Vi ere blevne anmodede om at meddele, at *Ansøgninger om Tøj kun modtages om Mandagen fra Kl. 4—4¹/₂* i Forsamlingslokalet, Bredgade 64, 1. Sal, hvor Damerne i Bestyrelsen paa den Tid ville være at træffe. Børnenes *Mødre* maa, saavidt muligt, møde *selv* og forebringe deres Ønske i ovennævnte Retning.

Samtidig bringer Understøttelses-Foreningen sig i Menighedens velvillige Erindring. Ifjor Vinter blev den sat i Stand til at uddele *Kulkort* til alle sine fattige Medlemmer og den ønsker meget at kunne fortsætte dermed ogsaa i Aar. Da den imidlertid ingen Midler har at raade over, henvender den sig herved til Menigheden med Bøn om Hjælp; selv de mindste Bidrag ville blive modtagne med Taknemlighed saavel af hver enkelt af de medvirkende besøgende Medlemmer som af Damerne i Bestyrelsen, der træffes hver Mandag Kl. 4—4¹/₂ i ovennævnte Forsamlingslokale. Bestyrelsen bestaar for Tiden af: Fru *A. Osterhammel*, Nørrefarimagsgade 53, Kammerherreinde *Scavenius*, Nørrevoldgade 48, og Lehnsbaronesse *Stampe-Chariusius*, Kalkbrænderivej 57.

Der vil senere hen her i Ugebladet blive aflagt Regnskab for det indkomne Beløbs Anvendelse. — Redaktionen tager ogsaa med Glæde mod Bidrag i nævnte Ojemed.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 26. Januar. 3. **Søndag** e. H. tre **K.** — 27. **M.** Johannes Krysostomus, Biskop og Kirkelærer. — 28. **Ti.** Jesu Navnefest. — 29. **O.** Frants af Sales, Biskop og Kirkelærer. — 30. **To.** Martine, Jomfru og Martyrinde. — 31. **F.** Petrus Nolaskus, Bekjender. — 1. **Februar,** L. Ignatius, Biskop og Martyr.

Søndag den 2. Februar. Septuagesima. **Marias Renselses-Fest** eller **Kyndelmisse.** (Den højtidelige Pontifikal-Lysvielse i St. Ansgars Kirke begynder Kl. 9 $\frac{1}{2}$. Enhver, som ønsker Voxlys indviede, kan aflevere dem til Sakristanen.)

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 26. Januar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirke.

Kateketisk Foredrag holdes hver Onsdag Aften Kl. 8 i Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade. Emne: Guds hh. Bud.

St. Ansgars Kirke. Lørdag den 25. Januar Kl. 7 læses en h. Messe for afd. Franz Georg Schreiber.

v. Hurcks Legat. En Portion af dette Legat er disponibel. De Trængende i Menigheden, som ønske at komme i Betragtning, ville indgive skriftlig Ansøgning inden Januarmaanedes Udgang hos Hr. Fotograf Stratbøcker eller Undertegnede.

J. Braun, Sognepræst.

St. Josefs Gilde. Mandag den 27. Januar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften holder højærv. Hr. Pater **Breitung** sit **andet Foredrag** i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G. — **Emne:** Et Stykke socialistisk og vantro Videnskabelighed (Europas gamle Hulebeboere — Häckels saak. Pithecanthropi).

Til disse meget interessante Foredrag tillader St. Josefs Gildet sig herved at indbyde Menighedens ærede Mænd samt alle Brødre med Venner og Bekjendte. — Adgang gratis; ved Indgangen en Bøsse. Dørene lukkes, naar Foredraget er begyndt.

Den katholske Syge- og Ligkasse afholder sin aarlige **Generalforsamling** Onsdag den 29. Januar Kl. 8 Aften paa Østergade 32, 1. Sal (Kückers Lokale).

Velgjørenhedsfesten. Overskuddet fra Festen den 12. Jan. i Koncertpalæet, som beløb sig til 120 Kr., er bleven fordelt til de tre Vincentskonferentser samt Skolebørnenes Bispisning med 30 Kr. til hver.

Unios Bestyrelse.

Butiksjomfru. En Butiksjomfru søges til 1. April eller 1. Maj i en Kjødforretning i en stor Provinsby. Billet mrk. **C. M.** modtager Redaktionen.

Enepige. En ung Pige fra en Provinsby, stærk og dygtig til Arbejde, søger Plads til 1. April som Enepige. Vedkommende har lært Skræddersyning og kan godt holde Børne-Tøj i Stand. Redaktionen anviser eller Billet mrk. **R**

Katholsk Væggekalendar for 1896 er udkommen. Pris 20 Ø.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech. Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S.

N° 5.

Søndagen den 2. Februar.

1896.

Indhold: Et Brev fra Konvertiten Grev F. L. Stolberg. Kyn- delmisse. Pastor em. Jensen i Kolding. Den angli- kanske Kirke og de engelske Sekter. Efterretninger fra Ind- og Udland: Slesvig. England. Kollektterne i 1895. — Bekjendtgjørelser.

Et Brev fra Konvertiten

Grev F. L. Stolberg.

—o—

Vi have modtaget nedenstaaende Oversættelse af et Brev fra den berømte Konvertit Grev *F. L. Stolberg*, som denne i Aaret 1800 har skrevet til den daværende Statsminister Grev *C. D. F. Reventlow*, hvis Søster *Louise*, var gift med Grev *Christian Stolberg*. Brevet har aldrig før været trykt, men blev i Vinteren 1890 fundet paa Pederstrup paa Laaland, mellem andre gamle Papirer, af Hr. *L. Bobè*, som udgiver de »efter- ladte Papirer fra den reventlowske Familiekreds«. Med hans velvillige Tilladelse offentliggjøre vi Oversættelsen af Brevet, i hvilket Grev Stolberg omtaler sin Over-

gang til Katholicismen, her i Ugebladet, hvor det uden Tvivl vil finde mange taknemlige Læsere.

Trensbüttel, den 8. Sept. 1800.

Nej, kjære Broder, jeg har ikke misforstaaet hverken din eller din kjære Hustrus Tænkemaade. Hverken Mangel paa Tillid eller Kulde have Del i min Taushed, som forøvrigt mere gjør Fordring paa Tilgivelse end paa Retfærdiggjørelse. Thi den naturlige Ulyst og Sky for at aabenbare Eder, I Elskede, noget, som nødvendigvis maatte gjøre Eder ondt at høre, burde dog ikke have afholdt mig fra, forinden Rygtet derom maatte udbrede sig, at give Eder Meddelelse om dette vigtige Skridt, som jeg gjør ved min Livsaftens Frembrud.

Den Maade, paa hvilken Du betragter Sagen, er dit Hjærte og hin Discipelskare værdig, til hvilken vi Begge, trods Verdens Spot, med Glæde bekynde os. Saa meget rimeligere er det, elskede Broder og elskede Søster, at jeg, om end kun i faa Ord, siger Eder, hvad der har bevæget mig til denne Forandring.

Saa vel det personlige Bekjendtskab med enkelte udmærkede Katholiker som Grundtanken i forskjellige katholske Skrifter gjorde mig opmærksom paa den Aand, der besjælede saavel disse som hine. Jeg fandt hos Begge en høj Grad af Kjærligheds, Ydmygheds, fuldkommen Hengivelses Aand. Jeg blev ledet til at efterforske Læren fra Grunden af, og da fandt jeg, i den lange Række af 18 Aarhundreder, *én* Aand, *én* Tro. Naar Nogen lærte noget andet, saa adskilte han sig allerede derved fra Kirken. Denne, som alt i det første Aarhundrede udbredte sig i tre Verdensdele, havde altid *én* Lære, *én* Mening. Ofte opstode skrækkelige Misbrug, men de formaade ikke saa meget, at den

rene Lære jo ikke altid bortrensede disse Slagger af Kirken, da den selv, Læren, altid blev den samme. Hvad der er af Gud, det bliver altid sig selv ligt, hvad der kommer fra Mennesker, det udarter.

I syv Aar har jeg forsket, kjæreste Venner, daglig har jeg bønfoldet al god Gaves, al fuldkommen Gaves Fader, Lysets Fader, om Oplysning. Han har aabenbarét mig Sandheden, Han har aabenbarét den for min Hustru, som har den samme Attraa, som jeg.

Derfor gik vi endelig, efter at vi mange Gange med Frygt og Bæven havde prøvet os selv, glade over i den gamle Kirkes Skød. Dette Skridt er forbunden med mange Slags Opofrelser, men hvor ringe er alt, hvad Mennesker kan give og yde Ham, som er al Kjærlighed, og af hvem vi have modtaget Alt, for hans udsigelige Gave. Kjære Broder! kjære Søster! jeg rækker Eder Haanden. Vi gaa forskjellige Veje, men mod ét Maal. Og Han, den Allestedsnærværende, kan ledsage Eder paa Eders og samtidig os paa vor Vej! Han blive hos os, thi vor Dag hælder og det er mod Aften. Han vandre med os, og vore Hjerter maa brænde, naar Han oplader Skriften for os. Han selv er Vejen, Sandheden og Livet! Hans Fred være med os Alle! Jeg trykker Eder til mit Hjærte med Følelsen af udsigelig Kjærlighed.

F. L. Stolberg.

Kyndelmisse.

(Væsentlig efter Messebogens Antiphoner til Processionen: Adorna
thalamum tuum, Sion.)

—o—

Sion, smyk dit Brudekammer,
mød din Konge og din Gud,
mens de tændte Kjærters Flammer
om din Højtid bære Bud.
Han er herlig over alle,
rig og mægtig, ren og prud;
Lys af Lys hans Navn vi kalde.
Fryd Dig, hans udvalgte Brud!

Slut Dig nær til Engles Dronning,
til Maria, Himlens Port;
hun har baaret Lysets Konning,
hendes Navn er rigt og stort.
Jesusbarnet har Marie
ydmyg til Guds Tempel bragt,
for til Herren det at vie
efter Israels gamle Pagt.

Simeon paa sine Arme
tog Marias lille Søn;
fuld af himmelsk Kraft og Varme
lød hans glade Takkebøn:
Se det Barn, som Gud os sendte,
Herren over Liv og Død,
Frelseren, paa hvem vi vente,
Som skal ende Verdens Nød.

Døden skulde ej han skue
efter Helligaandens Bud,
før han under Tempets Bue
saa den Salvende fra Gud.

Midt i Templets Folkeskare
brød hans Bøn med Jubel frem:
Herre, lad din Tjener fare
nu med Fred til Livets Hjem!

Glemmt er Nøden, slukt er Sorgen;
Thi jeg har din Frelse set,
den, som Du i Tidens Morgen
har for alle Folk beredt.
Jødedommens Dæmring svinder
Hedenskabets Nat er endt;
klart fra Øst til Vester skinner
Lyset, som vor Gud har tændt.

1012.

Hr. Pastor emerit. Jensen i Kolding.

— 0 —

Hr. Pastor emer. *M. C. Jensen* holdt i forrige Uge 3 udmærkede Foredrag i St. Michaels Kirke. Ved den inderlige Varme, som talte ud af hans Ord, vidste han i høj Grad at gribe og fængsle sine Tilhørere, der fulgte hans Bevisførelse med synlig Interesse. Kirken var hver Gang fyldt af en talrig Tilhørerkreds. Det fortjener at blive paaskjønnet, at alle Byens 3 politiske Dagblade have bragt meget udførlige og velvillige Referater af Foredragene og ere de endda blevne optagne i flere andre, særlig vestjydske Dagblade. Ogsaa ellers synes disse Foredrag at have vakt Opmærksomhed, thi efter Forlydende have begge Byens Præster omtalt dem i deres Prædiken resp. ved Bibellæsningen. Det er derfor heller ikke saa mærkeligt, at Pastor em. Jensen blev angreben i et af Byens Blade af en ung theologisk Student fra Seest pr. Kolding, Hr. *Gottfred Nielsen*. Men han høstede ingen Laurbær med sine

Angreb. Hvor ringe hans Forstaaelse af Foredragene har været, oplyses tilstrækkeligt ved det ene Faktum, at han holdt en dansk Salme, der blev sunget i Kirken før Foredraget, for Latin. Det er derfor en velfortjent Straf for ham, at en os ubekjendt protestantisk Indsenderinde offentliggjorde i »Kolding Folkeblad« efterfølgende ironiske Hilsen til Hr. Nielsen, som vi hermed ville lade følge til Moro for »Nordisk Ugeblads« Læsere.

Hr. Gottfred Nielsen.
Med venlig Hilsen!

Jeg følte mig som Munken i den bekjendte Legende. Han sad lyttende til Fuglenes Sang uden at ændse Tiden, og da hans Tanker atter vendte tilbage til Jorden, var der gaaet flere Aarhundreder forbi ham; han kjendte ingen af den Slægt, der nu levede. — Jeg sad ved mit Vindue, jeg lyttede til Fuglenes Sang og saa paa det herlige Landskab, saa Kolding Aa i Længsel bugte sig ud mod Fjorden i det blinkende Solskin; jeg hørte Bierne summe, de smaa Børns glade, støjende Leg, og jeg saa de store Børn, der vendte hjem fra Skolen, jublende for Solen og Foraaret — Byens Børn med Bøgerne under Armen, og de Børn, der boede i de nærliggende Landsbyer, med en stor Skoletaske paa Ryggen.

Der saa jeg Gottfred Nielsen første Gang; han vandrede hjem til Seest med sin Taske paa Ryggen; det er nu fire Aar siden!

Og Tiden gik; jeg sad om Sommeren og lyttede til Fuglens Sang ved mit Vindue. Jeg saa Gottfred Nielsen, nu med glade, lette Fjed. ile til Seest uden Skolepose, men med Studenterhue paa Hovedet; det er omtrent tre Aar siden!

Tiden ilede, jeg lyttede atter til Fuglesangen og saa atter den unge Mand, nu med den hvide Studen-

terhue paa Hovedet, Pincenez paa Næsen (eller var det en Monocle?) og Rose i Knaphullet. Han var en Person, kunde jeg se; han hilste mig med Gratie og Nonchalance — som jeg kunde have hilst paa ham. Det er to Aar siden!

Tiden er rullet rask af Sted, Dag er gaaet efter Dag, jeg sidder atter ved mit Vindue; nu er det ikke Sommer, nu lytter jeg ikke efter Fuglesangen, nu læser jeg »Kolding Folkeblad« og føler mig betagen af Gottfred Niensens Artikel mod Expastoren. Ogsaa *han* er forandret!

Nu er Gottfred Nielsen ikke mere den frejdige, legende, unge Student med Rosen i Knaphullet og øvrige Tilbehør, nu er han en vordende, værdig Kirkens Stridsmand, Protestantismens Forkæmper, Catholicismens farlige Fjende. Han skriver for sin Sag, kæmper som en Ridder *»sans peur et sans reproche«*.

Og jeg falder i Tanker, falder i dybe Tanker over Tidens Hastighed og den Modenhed, som vore Dages unge Mennesker synes at være i Besiddelse af. En anden lige saa udmærket Egenskab hos disse unge Mænd er ogsaa iøjnefaldende: det Mod, en saadan ung Mand viser, ved, *trods* sin Ungdom, *trods* sin store Beskedenhed, at vove et Angreb paa en ældre, velstuderet Præst; en Mand, der som Pastor Jensen har opgivet alt for sin Overbevisnings Skyld, en saadan Mand hører der ligefrem Dumdristighed til at angribe. Og dette Mod bliver ikke mindre, naar man betænker, at Pastor Jensen (jeg kjender ikke hans Alder) maaske har grantsket i den hellige Skrift for G. N. blev født. I Sandhed, jeg varsler ham en stor Fremtid; er han saaledes som Yngling, hvad kan han da ikke vove sig til, naar han bliver Mand.

En kvindelig Beundrer
af de Kolding Studenter.

Hr. Pastor emerit. *Jensen* affærdigede i samme Blad Hr. Gottfred Nielsen med følgende korte Bemærkning:

Næppe vilde jeg tro mine egne Øjne, da jeg læste Hr. Gottfred Niensens Stykke i dette Blads Nr. 19. Han udtaler sig nemlig med megen Harm over, at jeg i mit Foredrag priste alt med *Modersnavnet*, medens man ved Indtrædelsen i Kirken, hvor jeg holdt mit Foredrag, hørte en uforstaaelig *latinsk* Salme. Ja saaledes staar der virkelig, jeg overbeviste mig derom ved at læse om igjen. — Men nu ved alle Tilhørere, der var til Stede ved mit Foredrag, vist lige saa godt som jeg, at der blev sunget en god *dansk* Salme, nemlig Nr. 32 i »Den bedende Kristen«. Den begynder saaledes: »Dit Hjertes Kjærlighed til mig«. Ja, saadan gaar det. Hr. Nielsen, naar man lader forudfattede Fordomme løbe af med sig og ikke bruger sin sunde Sans!

Da Hr. Niensens Forstaaelse af Catholicismen, saa vidt jeg kan skønne af de enkelte Bemærkninger i hans Stykke, synes at være lig hans Forstaaelse af den afsungne Salme. finder jeg mig ikke foranlediget til at begynde en Polemik med ham her i Bladet, men kan lade det være nok med denne »Bemærkning«.

p. t. Randers, 26. Jan. 1896.

M. C. Jensen.

Den anglikanske Kirke

og

de engelske Sekter.

(Fortsat.)

— 0 —

Det var den franske Revolutions Udbrud, som ryttede Godsejerne og Sognepræsterne i deres Ro. Og for endnu mere at minde dem om, hvad der foregik

hinsides Kanalen, flygtede 8000 franske Præster, som søgte Beskyttelse mod Konventets Forfølgelser, over til England. Hvad man paa en uretfærdig Maade havde nægtet Landets egne Sønner i Løbet af to Aarhundreder, det tilstod man nu de ulykkelige Udlændinge af Medlidenhed. Af Flygtninge fra den franske Revolution banedes der saaledes for de faa tiloversblevne Katholiker Vej til nogle katholske Kapeller, der, selv om de i Begyndelsen ligesom Katakomberne vare hemmelige og uanselige, dog bleve hilste af dem som Varsler om den kommende Frihed. Og denne lod ikke mere vente altfor længe paa sig. Ovre fra Irland lød Raabet om Emancipation af Katholikerne, som endnu vare berøvede alle borgerlige Rettigheder, og snart hørtes der ogsaa Stemmer derfor i England. Hvad der ikke lykkedes for den ædle George Canning paa Grund af Biskoppernes, Gejstlighedens og Adelens haardnakkede Modstand, det gennemførte Hertugen af Wellington i Aaret 1829 af Statshensyn. Men derved blev Hadet til den katholske Kirke atter vakt og det brød ud i lys Lue.

De Indsigtsfuldere i den anglikanske Kirke indsaa snart, at Sagerne ikke kunde vedblive at gaa i den anglikanske Kirke som hidtil, efter at Katholicismen nu var gjenoplivet i England. Og i Virkeligheden udkom faa Aar efter de saa berømte »*tracts for the times*«, som vakte uhyre Opsigt. Deres Forfatter var *Dr. Pusey*, en Lærd fra Oxford; hvorfor den langvarige Ophidselse, som de fremkaldte, er bekjendt under Navn af »Oxfordbevægelsen«. *Dr. Pusey's* Navn var i Alles Munde, i Forpagterhuset og i Advokatstuen, i de Fornemmes Slotte og i de Handlendes Værelser. Som *Dr. Pusey* skrev ogsaa den ædle *Dr. Newman*, den skarpsindige *Dr. Manning*, begge bestemte til senere at bære Kardinalshatten, fremdeles Mænd som *Wilberforce* og *Oakley* lignende Afhandlinger. Heri

rettede de heftige Angreb paa de Misbrug, som havde indsneget sig i den anglikanske Kirke, paa Gejstlighedens lidelige Livsvandel og Forsømmelsen af det religiøse Liv og forudsagde den anglikanske Kirkes snarlige Undergang, saafremt det endnu vedblev at gaa saaledes. For at raade Bod paa dette Onde, henviste de til, at Gejstligheden maatte slutte sig mere til Folket, og at Guds tjenesten maatte omgives med højtideligere, fantasivækkende Ceremonier, bl. a. fordrede de ogsaa Gjenindførelsen af Skriftemaalet og Klostrene; ja Dr. Pusey oprettede endog selv til Minde om sin tidlige afdøde Datter et Kvindekloster, som senere er bleven efterfulgt af et stort Antal lignende Klostre. Hele denne Bevægelse kaldte alle de Interesser, som den krænkede, til Vaaben; Gejstligheden opflammedes af Had til dens Ophavsmænd, Biskopperne fordømte enkelte Afhandlinger som kjætterske, og det var en almindelig Tro, at den kun kunde føre til en Nedrivning af Barrieren mellem Canterbury og Rom. Deres Forfærdelse steg ydermere, da Dr. Newman i Oktober 1845 i Rom lod sig optage i den katholske Kirkes Skjød, og Dr. Manning, Wilberforce, Palmer og Andre fulgte hans Exempel i de paafølgende Aar, og som atter droge en hel Skare af Gejstlige og Lægfolk, blandt hvilke Hertugen af Norfolk, efter sig. Bevægelsen banede imidlertid ogsaa Vejen for Gjenoprettelsen af det katholske Hierarki i England, som Pave Pius IX. gennemførte i Aaret 1850 og som i vore Dage staar i høj Anseelse, endskjønt den engelske Lovgivning under svære Straffe forbyder Katholikerne at føre gejstlige Titler og den engelske Regering aldrig har anerkjendt det.

Bølgerne har siden den Tid lagt sig noget, men Virkningen blev af Varighed. Fra Oxfordbevægelsen udgik den højkirkelige Retning, Ritualismen, som stand-

ser, saa at sige, lige udenfor den katholske Kirkes Porte. — Men andre Fjender undergrave den anglikanske Statskirke i vore Dage. Radikalismen ryster stedse heftigere ved dens Mure, og i Forening med de Radikale forlange Nonkonformisterne Kirkens Frigjørelse fra Staten og Konfiskation eller Fordeling af dens enorme Indtægter, som regnes til 200 Millioner Kroner aarlig. For faa Dage siden udsendte Ærkebiskoppen af Canterbury netop et Opraab, hvori man opfordres til at ruste sig til fælles Modværge. Vil det lykkes? Uden Førere staa Partierne overfor hverandre, med det mest forbitrede Fjendskab bekrige de hverandre i Tale og Skrift, usikker er Fremtiden.

Kaste vi endnu et Blik paa den anglikanske Kirkes Gejstlighed, saa finde vi i Spidsen for den Ærkebiskoppen af Canterbury som Englands Primas, den hæretiske Efterfølger af den h. Augustinus, Englændernes Apostel, og af den h. Thomas af Becket, som paa Grund af den mandige Maade, paa hvilken han forsvarede Kirkens Rettigheder imod Kongemagtens Overgreb, faldt for Snigmordernes Dolke foran Højaltret i Domkirken i Canterbury. I Lambethpaladset — allerede siden det tolvte Aarhundrede Ærkebiskopperne af Canterbury's Sæde — der kun ved Themsen er skilt fra Parlamentsbygningen, holder han sit gejstlige Hof og fortærer de 350,000 Kroner, som han faar af Kirkens Indtægter. Ham tilkommer Retten til at krone de engelske Konger, men forøvrigt staa Ærkebiskoppen af York ligeberettiget ved Siden af ham. Begge sammenkalde de, saa ofte Parlamentet aabnes, deres saak. »Konvokationer«, en Forsamling, som bestaar af et Overhus med Biskopperne, og et Underhus med Ærkediakonerne og Repræsentanterne for den lavere Gejstlighed. Men de have kun en underordnet Stilling, eftersom Kirkens organiske Indretning er fastsat ved Civillove og Disciplinærmyndigheden udelukkende tilkommer de gejstlige

Domstole. Der er noget mærkeligt ved denne anglikanske Bispeværdighed: hverken Fugl eller Fisk staar den paa sin Dobbelnatur's Isolerskammel; og den undergivne Gejstlighed er endnu den Dag i Dag en mærkelig Blanding af Verdslighed, Nyhedssyge og Orthodoksi, helt forskjellig fra det Billede, som Oliver Goldsmith har tegnet os af sin Vikar i Wakefield. Den inddeler sig i Kapitelgejstligheden ved Bispesædet og i den lavere Sognegejstlighed. Der gives ingen Gejstlighed i Verden, som kan fremvise saa ulige fordelte Indtægter, medens Nogle aarlig have 20—30,000 Kroner i Indtægt, lide Andre Nød i deres Ansigts Sved. Og naar Nogen overhovedet ikke finder et Udkomme, ja, saa grundlægger han selv en »Forretning«, d. v. s. han bygger ved Hjælp af nogle Herrer og Damer en Kirke for sig selv og udlejer Kirkestolene, medens Fru Pastorinden ved sine selskabelige Forbindelser sørger for, at Kunderne blive bevarede for Mandens Kirke. Her til Lands er netop alt Forretning.

Det engelske Folks egentlige Sjælesørgere ere mange Gange de saak. »Kurater«, ordinerede Hjælpegejstlige. Man kunde inddele dem i de muskuløse, som drive megen atletisk Sport, og i de æsthetiske Kurater, som ere Damernes erklærede Yndlinge. De ere ganske afhængige af Sognepræsterne, af hvem de blive lønnede. Det er kun faa Uger siden, at de — ægte engelsk — paa et Massemøde klagede over deres Lidelser, vidste at fortælle meget ondt om deres »Brødherrer«, endnu værre om deres »Brødfruer«, tilsidst sluttede sig sammen i en »Union« og vel senere hen agte at strike. En Kurat, med hvem Forfatteren af disse Linier en Gang traf sammen ved et Bryllup, fortalte ham sin Lidelseshistorie. Vi lade ham selv tale:

»Damerne blande sig hos os, som De véd, gjerne i kirkelige Anliggender. Skal der udnævnes en ny Kurat for et Sogn, saa oversvømme Menighedens Da-

mer Sognepræsten med Breve, i hvilke de tage Parti for den ene eller anden Kandidat. Vælger Sognepræsten saa en anden Kandidat end Flertallets, faar Staklen Kjærligheden at føle. Han bliver drillet indtil han opgiver sin Plads. Sagde jeg noget paa Prædikestolen, som ikke behagede, fik jeg en Strøm af anonyme Breve over mit skyldbetyngede Hoved, medens Andre sendte Klageskrifter med Navns Underskrift til Sognepræsten og erklærede, at de vilde forlade Kirken, d. v. s. ikke mere abonnere paa hans Kirkestole, saafremt han ikke strax gav mig Løbepas. I Søndagsskolerne gave ikke blot voxne Kvinder, men ogsaa pur unge Piger Religionsundervisning og fortolkede Bibelen som de bedst kunde. Blandt mine Sognebørn forekom ofte Over-spændthed; en Familie troede bl. a. fuldt og fast paa Herrens nærforestaaende Gjenkomst. Ofte vækkede Manden hele sin Husstand om Natten, fordi han havde set Tegn paa Himlen, som hentydede til Herrens Komme; Konen, Børnene og Tyendet maatte da tilbringe Natten i Bøn. Under min Virksomhed døde Faderen og det paahvilede mig at begrave ham. Men jeg blev ikke lidt forbauset over at høre, at Manden ifølge Testamente havde bestemt, at hans Kiste skulde nedsænkes i oprejst Stilling i Graven, og det endog saaledes, at han kom til at staa med Hovedet nedad. Paa mit Spørgsmaal om Grunden til denne mærkelige Bestemmelse svarede Konen, om jeg da ikke vidste, at der stod i Johannes' Aabenbaring, at paa Dommedagen skulde det Nederste blive vendt opad?« (Sluttes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Slesvig. Meddelelsen om det bekjendte nordslesvigske Medlem af den preussiske Landdag *Lassens*

(Lysabild) Død, skriver »Germania«, minder om hans Indtrædelse i det parlamentariske Liv. Hr. Lassen, en meget elskværdig og rolig Herre, fortalte nemlig en Gang i en mindre Kreds af Centrumsmedlemmer, at han i 1876 var kommen med stor Nysgjerrighed til Berlin, fordi han der skulde faa at se og lære at kjende en — *Katholik*, hvortil Centrum vilde give ham rig Lejlighed. Hidtil havde han aldrig set en Katholik og kun kunnet danne sig et Billede af en Katholik efter Skildringer fra Modstandernes Side. Men han var for elskværdig til at sige Centrumsmedlemmerne, hvorledes han havde udmalet sig dette Billede og forestillet sig det efter de gængse Skildringer; kun saa meget har han forraadt, at han fandt dette Billede og Virkeligheden meget forskellige. Hr. Lassen har som Députeret ikke blot set Katholiker, men ogsaa lært at kjende og skatte dem. Udenfor Parlamentet omgikkes han gjerne i »Patzenhofer« med det katholske Centrums Medlemmer.

England. Ifølge »St. Olaf« ere i Slutningen af forrige Aar følgende anglikanske Gejstlige i England vendte tilbage til Moderkirken: *K. G. Worth* af Johannes-Kollegiet i Oxford, *Filip Treby*, Sognepræst i Ferrabury, *F. A. Theed* af Western Stift.

Kollekterne i 1895.

— 0 —

Vi se os i Stand til at meddele vore Læsere følgende Resultat af de her i Landet i 1895 afholdte Kollektter.

Kollekt af Peterspenge.

Kjøbenhavn 178,78; Frederiksberg 17; Ordrupshøj 29,70; Odense 9,2; Svendborg 7,25; Fredericia 16,50; Kolding 10; Horsens 5,76; Aarhus 18,5 = 292 Kr. 6 Ø.

Kollekt for de afrikanske Missioner.

Kjøbenhavn 55,51; Frederiksberg 11,46; Ordrupshøj 16,22, Odense 14; Svendborg 5,20; Kolding 8; Fredericia 8; Horsens 13,48; Aarhus 17,62; Randers 4,87 = **154 Kr. 36 Ø.**

Kollekt for den hellige Grav.

Kjøbenhavn 17,26; Frederiksberg 18; Odense 12,72; Svendborg 5; Kolding 4; Fredericia 5; Horsens 3,17; Aarhus 9,60; Randers 5 = **79 Kr. 75 Ø.**

Kollekt for de hedenske Missioner.

Kjøbenhavn 33,28; Frederiksberg 18,30; Ordrupshøj 6,25; Odense 7,50; Svendborg 3,50; Kolding 10; Fredericia 8; Horsens 13,68; Aarhus 14; Randers 5 = **119 Kr. 51 Ø.**

Ansgarius-Bonifacius Kollektterne.

Kjøbenhavn 218; Frederiksberg 64,60; Ordrupshøj 46; Odense 34,82; Svendborg 32,40; Kolding 40; Fredericia 150; Horsens 51,35; Aarhus 85,11; Randers 42,47 = **764 Kr. 75 Ø.**

Kirkelig Kalender.

Søndag den 2. Februar. Septuagesima. Marias Renselses-Fest eller Kyndelmisse. (Den højtidelige Pontifikal-Lysvielse i St. Ansgars Kirke begynder Kl. 9 $\frac{1}{2}$. Enhver, som ønsker Voxlys indvielse, kan aflevere dem til Sakristanen.) — **3. M.** Ansgarius, Biskop og Bekjender (fejres offentlig næstkommende Søndag.) — **4. Ti.** Marias Renselse (fejres i Søndags.) — **5. O.** Agathe, Jomfru og Martyrinde (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen.) — **6. To.** Titus, Biskop og Bekjender. — **7. F.** Romualdus, Bekjender. — **8. L.** Johannes af Matha, Bekjender.

Søndag den 9. Februar. Sexagesima. Nordens Apostel, den h. Ansgars festlige Mindedag. (Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker.) St. Blasius' Dag.

Rosenkransbroderskabet. Søndag den 2. Februar Kl. 6 Aften holdes i St. Ansgars Kirke det almindelige maanedlige Møde med Prædiken og Procession. — Jomfruernes Kongregation deltager i Processionen baade paa denne og den følgende Søndag.

Foreløbig ville de saak. „Rosenkransblade“ kun blive omsendte til Medlemmerne af Den levende Rosenkrans, derimod ikke til Broderskabets Medlemmer, uden for saavidt disse maatte fremsende særligt Ønske derom.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag den 2. Februar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirke i Stenosgade.

Jesu Hjerte Broderskabet. Fredag den 7. Februar Kl. 8 $\frac{1}{4}$ holdes i St. Ansgars Kirke højtidelig Prælatmesse med sakramental Velsignelse til Ære for Jesu guddommelige Hjerte (St. Josefssøstrenes Sangkor medvirker). Kl. 8 Aften: Broderskabsandagt med Prædiken.

Ansgariusforeningen. Søndag den 9. Februar, efter Pontifikalmessen i St. Ansgars Kirke, afholdes i Forsamlingsværelset, Bredgade 64, **den aarlige Generalforsamling.** Regnskabet fremlægges og Valg af Bestyrelsesmedlemmer foretages.

Mødreforeningen. Tirsdag den 4. Februar læses i St. Ansgars Kirke Kl. 8 $\frac{1}{4}$ den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Efter Messen holdes et kort Foredrag.

Nørrebros Vincentskonferents sender herved den anonyme Giver en hjertelig Tak for de tilsendte 20 Kroner til Fordel for Konferentsen.
Bestyrelsen.

Unios Fastelavnstfest afholdes Fastelavns Mandag den 17. Februar Kl. 8 i Koncertpalæet. Nærmere af Programmet, som følger med næste Nr. af Ugebladet.

Plads ledig. Et Par enlige Folk, som ere kjendte med Landvæsenet, kan faa Plads fra den 1. April. for at passe en Landejendom i Nærheden af en Provinsby. Billet mrk. **M. S.** modtager Redaktionen.

Et net, møbleret Værelse er tilleje. Sortedams Dossering 49. Opg. D. 4. Sal til venstre.

Butiksjomfru. En Butiksjomfru søges til 1. April eller 1. Maj i en Kjødforretning i en stor Provinsby. Billet mrk. **C. M.** modtager Redaktionen.

At min kjære, fromme Hustru, **Elisabeth Lund**, f. Danneførd, i en Alder af 70 Aar er afgaaet ved Døden paa St. Josefs Hospital Søndag den 26. Januar, bekjendtgjøres herved. Torsdag den 6. Febr. Kl. 6 læses en h. Sjælemesse i Kapellet paa Toldbodvejen. R. I. P.

Den kjære Afdøde, som begravnes Søndag den 2. Febr. Kl. 12 $\frac{1}{2}$, fra Kapellet paa katholsk Vestre-Kirkegaard, anbefales til Menighedens Forbøn. Krands og Blomster fra-
bedes.
J. Lund.

Vor kjære lille **Josef** døde Søndagen den 26. Januar, 6 Maaneder gammel.
A. Millech og Hustru.

Katholsk Væggekalender for 1896 faas ved Kirkerne.
Pris 20 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S.

N° 6.

Søndagen den 9. Februar.

1896.

Indhold: St. Ansgar, Nordens Apostel. Den anglikanske Kirke og de engelske Sekter. Kardinal Melchers Testament. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kolding. Randers. Fredericia. Bulgarien. Rusland. Jerusalem. Holland. Fra Vejbyrnet. — Bekjendtgjørelser.

Den h. nsgar,

Nordens Apostel.

—o—

en hellige Bisp Ansgar
sad engang, som han plejed,
imellem sine Præster,
hvis Kjærlighed han ejed.
Om Troens rige Skatte
gik deres Tale let,
imedens Ærkebisp
travlt fletted paa et Net.

De talte om Guds Naade
 mod den katholske Kirke,
 om mangt et mægtigt Under,
 som dèr man saa ham virke,
 om hvad St. Peter ævned
 blot ved sin Tro paa Gud,
 og at Miraklets Gave
 var endnu ej død ud.

Det faldt da saa naturligt,
 at ogsaa En begyndte
 at tale om de Undre,
 som Ansgars Pris forkyndte,
 hvorledes Gud var med ham
 i hver en Hedningegn
 og ofte nok stadfæsted
 hans Tale ved et Tegn.

De Undere bevidned
 hans Hellighed for Verden,
 selv om den ikke *vilde*
 se den i al hans Færd.
 Saasnart han blot berørte
 de Syge med sin Haand,
 saa blev de atter karske
 paa Legem og paa Aand.

Da løfted Ansgar Øjet,
 som hidtil han holdt sænket;
 den Tale led han ikke,
 hans Ydmyghed den krænked.

»Formast Jer ej,« han sagde,
 »i Eders Daarskab frækt
 at stille mig ved Siden
 af Martyrtidens Slægt.

Hvis Herren i sin Naade,
 som I saa lydt förkynder,
 vil virke noget Under
 paa Bøn af slig en Synder,
 da er der ét, hvorom jeg
 maa bede Nat og Dag:
 omskab mit Hjærte, Herre,
 efter dit Velbehag!«

1012.

Den anglikanske Kirke og de engelske Sekter.

(Sluttet.)

—o—

En sand Landeplage ere overhovedet »Dissenterne« med deres forskjellige Arter og Afarter, d. v. s. dem, som ofte ikke lige afvige fra den anglikanske Kirke i Henseende til Dogmer, men i Henseende til Forfatning og Ritus. I London alene findes der 200 Sekter; Hovedsekterne dele sig atter i Undersekter. Her findes Baptister, Methodister, Presbyterianere, Kvækere, Irvingianere eller saak. »Katholsk-apostoliske«, Independenter, Unitarier, Swedenborgianere, Mormoner og de saak. »peculiar people«, som end ikke i de sværeste Sygdomme bruge Læge og Lægemidler, men vente sig alt af Bønnen. Hvorledes alle disse Sekter undlade at drukne

sig af lutter Tungsindighed, Helvedesangst og Trøsteløshed, er mig ubegribeligt; desværre er det dem ikke nok, at de selv høre til de Udvalgte; med et frygteligt Omvendelsesraseri søge de ogsaa at bringe Andre over paa deres Side. Uden at tænke paa noget staar man paa Banegaarden og venter paa Toget, eller man ser paa Billederne i et eller andet Butiksvindu, saa glider en Skikkelse hen i vor Nærhed, ser stift paa os og trykker os i Haanden, for strax at forsvinde igjen, men Haandtrykket var ingenlunde en tom Illusion; som Minde blev der os efterladt en Bunke smaa Traktater med de mærkeligste Titler, f. Ex. »Et advarende Ord fra Helvedes glødende Flamme«, eller »Anger og Fortvivlelse«, eller »Den lange, mørke Nat«. Meget ofte er det Damer, som paatage sig denne Opgave, og de ere da saa grimt og smagløst paaklædte som vel muligt; thi det kræver uundgaaeligt den højere Fromhed. Stige vi fra en af Londons underjordiske Banegaarde op til Dagslyset, finder man ofte Sedler, som nøje passe ind i Trappetrinene, stukne ind i disse. Deres Indhold lyder kort og godt saaledes: »Ogsaa Du er en Synder, tænk paa Helvedes Pine«. Til andre Tider visker en Forbigaaende os i Øret: »Frels din Sjæl«. I Nærheden af Restaurationer og Beværtninger lure saadanne Omvendelsesengle paa deres Medmennesker og gjøre dem de bitreste Bebrejdelser over deres foregivne slette Livsvandel. Endog i Theatret sætter en saadan mørk Gjæst sig ofte pludselig hen ved Siden af os og begynder en opbyggelig Samtale. I de engelske Søbade gaa de stadig paa Jagt efter Bytte og samle Tilhørere omkring sig paa Strandens hede Sand. Ved alle offentlige Fester, som Taler, Revyer, Lordmayorsprocessioner bære Mænd et mellem to Stænger befæstet Stykke hvidt Tøj, paa hvilket staar en eller anden bibelsk Sætning, som for det meste minder om Døden eller Helvede.

Mærkværdige Ting hændte ogsaa i disse Sektens Kirker. En særlig ivrig Dame gjorde sig i en af dem hver Søndag bemærket ved at skraale under Gudstjenesten. Da alle Præstens Formaninger om ikke at forstyrre Menighedens Sang ikke frugtede noget, rejste han Anklage imod hende paa Grund af Gudstjenestens Forstyrrelse. For Dommeren paaviste hun imidlertid tydelig og klart af Biblen, at hun kun opfyldte dens Bud, eftersom den foreskrev, at man skulde lovprise Gud »af fuld Hals«. En Gang overværede jeg Gudstjenesten i en Shakermenighed; med den største Frækhed forklarede Forstanderinden, en Fru Girling, for Menigheden, at Kjærlighedens og Sandhedens Aand fra den h. Paulus gennem en lang Række af Udvalgte var gaaet over paa Wesley, Grundlæggeren af Methodistsekten, og fra ham over paa hende, og mærkeligt nok, blandt hendes andægtige Tilhøreres 600 Ansigter opdagede jeg ikke et eneste, som syntes at udtrykke den ringeste Tvivl.

En af de mærkværdigste blandt disse Sektprædikanter var den for nylig afdøde Baptistprædikant Spurgeon, som i 30 Aar elektricerede Londons protestantiske Verden. Allerede i en Alder af 23 Aar lykkedes det ham, ved Salget af Stolepladser i hans Bedehus og ved indsamlede Bidrag at tilvejebringe saa meget, at han kunde bygge sig et smukt og meget rummeligt »Tempel«, som han saa kaldte sit Tabernakel. Ofte med Livsfare lyttede i den tætteste Trængsel Tusinder hver Søndag til hans Prædikener, og mange tusinde Stolepladser vare betalte allerede længe forud. Et Besøg i dette Tabernakel var ogsaa meget lønnende. Paa den øverste af to Forhøjninger stod en Sofa med et Bord foran og et Glas Vand derpaa; paa denne Sofa sad Hr. Spurgeon i en almindelig sort Frakke, naar han begyndte sin Prædiken, medens hans Kirkeældste tog Plads paa den lavere Forhøjning. Naar han blev ivrig

i sin Tale, der altid var spækket med meget kraftige Udtryk og Billeder, sprang han op, gik med lange Skridt frem og tilbage paa Forhøjningen og gestikulerede ganske frygteligt med Hænderne. Da jeg engang hørte ham, forklarede han, at der førte to Landeveje ned til Helvede, paa den ene vandre Moralisterne med deres Grundsætninger, det var den pæne Landevej, men paa den anden vandre Materialisterne, og den var meget smudsig; forgjæves advarer den hylende Hund, Samvittigheden, derfor kunne vi engang vente os Tærsklepjle af Jærn. — Af den fattige Kandidat er der bleven en rig Mand. — Vi slutte.

Den *officielle* anglikanske Kirke vil aldrig kunne forene sig med den katholske. Den Førstnævntes Hænder ere bundne ved strænge Love, den er berøvet sin Frihed. Desuden hænge den anglikanske Kirkes gejstlige Embedsmænd med alle deres Tilværelses Trævler fast ved Opretholdelsen af deres Kirke, fordi deres timelige Interesser jo ere nøje forbundne og sammenvævede med den. Medens den katholske Kirke opstiller det urokkelige Dogme overfor Hæresiet, mangler den anglikanske Kirke paa Grund af dens Sønderrevetted ethvert indre Hold, magtesløs staar den overfor de indenfor dens Grænsepæle nyopdukkende og hinanden indbyrdes bekæmpende Lærdomme; de enkelte Skatteringer indenfor den anglikanske Kirke repræsenterer forskellige Kirker, og dog tilhøre de alle den samme Kirke. Den katholske Kirke afhugger enhver vissne Gren paa sit Træ, den anglikanske Kirke derimod indpoder nye Grene paa den gamle Stamme. Det synes sikkert, at det engelske Folk i Løbet af et Kvartaarhundrede enten maa vende tilbage til den katholske Kirke, eller hjemfalde til en Irreligiøsitet, som simpelthen er Hedenskab uden Afguderne. Ikke blot fremragende Personligheder som den paa Grund af sit venskabelige Forhold til Pave Leo XIII. velbekjendte

og paa Grund af sine Unionsbestræbelser af sine egne Trosfæller hadede *Lord Halifax*, men ogsaa den store Mængde begynder at indse, at Frelsen ikke kan findes i den anglikanske Kirke. Som Kardinal Vaughan for nylig erklærede offentlig, vende aarlig nogle Tusinde tilbage til den katholske Kirke i England.

Kardinal Paulus Melchers' Testament.

—o—

Den 22. Januar aabnedes i Rom, under de forskrevne Formaliteter, *Kardinal Melchers Testament*. Det bærer Paaskriften: »Egenhændigt Testament af Kardinal Paulus Melchers, som har udnævnt sin Privatsekretær Dr. Peter Gratzfeld til Testaments-Exekutor«.

Begyndelsen, hvis Offentliggjørelse den Afdøde selv har anordnet i Testamentet, lyder saaledes:

»For den allerhelligste Treenigheds Aasyn og til den Allerhøjestes Ære forkynder jeg herved i mit 80. Leveaar, i Legemets og Aandens bedste Sundhed, min sidste Villie.

1. Fremfor Alt er det min alvorlige og faste Villie, at leve og dø i den hellige romersk-katholske Kirkes sande og ufejlbare Tro, idet jeg bekjender, at jeg som Barn af denne Kirke fra Ungdommen af har modtaget af Guds Barmhjærtighed utallige Naadegaver. Af den haaber og bønfalder jeg med fast Tillid til vor Herres og Frelsers uendelige Fortjenester, hans hellige Moder, den allersaligste Jomfru Marias, og alle Helgeners Fortjenester og Forbøn, at opnaa hos Gud en salig Dødsstund og naadig Tilgivelse af alle mine mange og svære Synder.

2. Af ganske Hjærte tilgiver jeg Alle, som nogen Sinde have krænket eller fornærmet mig, og beder dem,

som nogen Sinde ere blevne fornærmede af mig eller mene at være blevne det, indstændigt om Tilgivelse. Men Alle, som under mit lange og ikke sjældent møjsommelige og skjæbnsvangre Liv have vist mig saa megen Deltagelse, Kjærlighed og Godhed, takker jeg derfor af ganske Hjærte. og beder den Algode om, at gjengjælde dem i rigt Maal i Tid og Evighed«.

I Henseende til Begravelsen skriver den Afdøde: »Hvad min Begravelse angaar, vil min Exekutor ifølge min ham bekjendte Villie resp. ifølge den h. Faders Anordning, saafremt Hs. Hellighed skulde udstede en saadan, ordne det nødvendige«.

Saa følge nogle enkelte Bestemmelser, ifølge hvilke der strax efter hans Død skal frembæres et Antal hellige Messeoffre og ligeledes uddeles Almisser med den Forpligtelse, at Modtagerne skulle bede for hans Sjæls evige Hvile.

Derefter skriver Kardinalen: »Det er min Villie, at min Exekutor uden Tøven sender Meddelelse om min Død tilligemed min sidste Hilsen og Velsignelse til *den højærv. Gejstlighed* og *alle de Troende*, særlig til den højærv. Ærkebiskop og Biskopperne i Ærkedioæset og Provinsen Køln, hvis Metropolit jeg har været i tyve Aar, saavel som i Diøceset Osnabrück og de nordiske Missioner i Tyskland og *Danmark*, hvis Foresatte jeg har været i otte Aar som Biskop af Osnabrück og Provikar for de ovennævnte Missioner i Tyskland og Danmark, og endelig til Præsterne og til Ordensfolkene af begge Kjøn, som under min 10aarige Landflygtighed vare landsforviste fra Ærkedioæset Køln tilligemed mig og delvis endnu ere det, med min indtrængende Opfordring til dem, om at ihukomme min Sjæl i deres Bønner.«

Endelig tages der Bestemmelser i det Enkelte om de faa Gjenstande, som den Afdøde endnu ikke havde bortskjænket allerede medens han levede. Alt dette

er næsten udelukkende bestemt for de Fattige og for kirkelige Anstalter og Formaal, navnlig i Missionerne.

Det stadfæstes saaledes fuldtud, hvad den højærværdigste Biskop af Trier sagde om den Afdøde i Ligtalen under Bisættelsestidten i Köln: »Han havde allerede afsluttet med det Timelige. *Han er dod som Fattig*; jeg ved ikke, om der bliver nok til at betale Omkostningerne ved hans Begravelse, selv om alle hans Efterladenskaber blive solgte. Han havde allerede bortgivet Alt. for sit timelige Gods behøvede han ikke mere at drage Omsorg«.

Testamentet er dateret den 28. Oktober 1892.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kolding. Omendskjønt man kunde have troet, at Hr. Stud. theol. *Gottfred Nielsen* i Seest havde haft al Grund til at tie stille efter den Modtagelse, hans Angreb mod Pastor emerit. *M. C. Jensen* fik, saa har han dog endnu en Gang ladet høre fra sig i Kolding Folkeblad Nr. 23. Først vender han sig imod Hr. Jensen, der havde bebrejdet ham, at han ikke engang kunde skelne imellem en dansk og latinsk Salme, idet han fremhæver, at han havde ment noget helt andet. Men hvem kunde ane det ved at læse Hr. G. Niensens Artikel? Dernæst udtømmer han sin Vredes Skaal over »den kvindelige Beundrer af de Kolding Studenter«. Han frakjender sin Modstanderinde Kundskab til »Logikkens første Regler« og slutter med genialt at sammenligne sig selv med Morten Luther. Vi tro, at det ogsaa vil glæde vore Læsere at gjøre Bekjendtskab med det Svar, hvori »den kvindelige Beundrer« i Kolding Folkeblad Nr. 25. sendte sin sidste Hilsen til Hr. Stud. Nielsen i Seest:

Hr. Stud. theol. Gottfred Nielsen.

Som jeg forleden Dag beundrede Deres Mod, vil jeg i Dag beundre Deres Overlegenhed og Deres Ridderlighed.

Jeg tvivler jo ikke om, at De har Overtaget. Dels paa Grund af vor Væsensforskjel, dels paa Grund af Deres Examen i Logik. Naar De da desuagtet har den Takt ikke at hugge en stakkels anonym Kvinde sønder og sammen, men i spagfærdig Beskedenhed nøjes med en Henvisning til Ligheden mellem Gottfred Nielsen i Seest og Morten Luther i Worms, rører Deres Beskedenhed og Klogskab mig naturligt nok. Paa den ene Side er De saa klog, at De taler i en Tone, som jeg, med min Fatteevne, kan forstaa, paa den anden Side er De saa beskeden, at De uden at føle det som et Offer giver Afkald paa at glimre ved Deres rige Evner, saavel i logisk som i stilistisk Henseende. Hvor kunde De dog ikke, fint og aandfuldt, have riposteret med sprudlende Vid! De kunde have krydset en Klinge med Deres anonyme Veninde, saa at det hele blinkede og lynede for det beundrende Folk.

Som sagt, om Deres Overlegenhed og Ridderlighed vil der herefter ikke kunne tvivles. — Men deres Hu staar til de store Slag. Det var vel et Uheld, at Pastoren ikke vilde ændse, hvad De skrev; men jeg tror, som De, at det var af Mangel paa Grunde. Han har navnlig ikke følt den Beundring for Dem som jeg; tro mig: De maalte ham Skæppen fuld.

Og lad det være Dem en Trøst, at selv om man ikke kan fremkalde en alvorlig Diskussion om den Sag, man endnu ikke forstaa, kan man dog altid vække lidt Opsigt og faa sit Navn paa Tryk.

En sidste venlig Hilsen!

En kvindelig Beundrer
af de Kolding Studenter.

Randers. Som allerede meddelt, holdt Hr. Pastor emerit. *Jensen* tre religiøse Foredrag i forrige Uge i Randers. Der indfandt sig hver Gang en talrig Tilhørerkreds baade af Katholiker og Anderledestroende, som fulgte Talerens interessante og belærende Ord med den største Opmærksomhed. Om det første Foredrag: »De Kristnes Gjenforening i Troen«, bragte baade »Randers Amtsavis« og »Randers Dagblad« et længere Referat, særlig udmærkede Dagbladets Referat sig ved stor Nøjagtighed.

Fredericia. I Søndags holdt Hr. Pastor emerit. *Jensen* et Foredrag i den derværende Kirke om »Det Eneførnødne« og senere et Foredrag i den katholske Forening »Konkordia« om »Indien«. Talrige Tilhørere overværede begge Steder Foredragene. Herfra begiver Hr. Jensen sig til Aarhus, for at holde Foredrag i denne By.

Bulgarien. I Bulgarien nærmer Spørgsmaalet, om Kronprins *Boris* skal træde over til Skismaet eller ikke, sig sin Afgjørelse. Ministeriet Stoilow arbejder med al Kraft paa, at faa Fyrst Ferdinand af Bulgarien til at sælge sin Søn til den »orthodoxe« Kirke, og det synes næsten, som om Fyrsten er svag nok til at give efter for sine russervenlige Raadgivere; Fyrstens Familie derimod, navnlig Prins Boris' Moder, modsætter sig et saadant Skridt, som vilde nedkalde Exkommunikation over Fyrsten. Saaledes stillet imellem en dobbelt Ild, rejste den aabenbart lidet villiestærke Fyrst Ferdinand til Rom, for af Kirkens Overhoved at høre sin Skjæbne. Hvorvidt Efterretningerne om den stedfundne Audiens ere rigtige, vide vi ikke, men Fyrsten fik under alle Omstændigheder det Svar, han som Katholik maatte vente sig: »Det er Dig ikke tilladt«. Endog den liberale Presse anerkjender, at Paven ikke kunde handle anderledes. Audiensen, som skal have været meget kortvarig, synes at have gjort et dybt Indtryk paa

Fyrst Ferdinand, thi der meldtes kort efter fra Sofia, Bulgariens Hovedstad, at Prins Boris' Omdaab eller Overgang til den skismatiske Kirke atter var bleven tvivlsom, og at den skismatisk-bulgariske Exarch, som har sit Sæde i Konstantinopel og allerede var i Begreb med at rejse til Sofia, havde faaet et Vink om at afvente en officiel Indbydelse.

Imidlertid synes det nu, som om Fyrsten ikke desto mindre staar i Begreb med at prisgive Sønnens Religion for en meget tvivlsom Vinding, nemlig et muligvis velvilligere Sindelag fra Czarens Side og hans lille Trones Frelse, skjønt han ved et saadant Skridt falder fra Kirken og paadrager sig den store Exkommunikation. Den nærmeste Tid vil bringe Oplysning om Fyrstens Standpunkt. At Audiensen hos den h. Fader var saa kortvarig, taler i alt Fald for, at Pave Leo XIII. med faa og klare Ord har sagt Fyrsten, hvad han havde at gjøre, saafremt han vilde vedblive at være Katholik. Esau solgte sin Førstefødselsret for en Portion Lindser. Det var dumt, men ikke utilladeligt; Esau gav Afkald paa et Gode, han fuldtud kunde raade over. Naar Fyrst Ferdinand derimod fører sin toaarige Søn over i det græske Skismas Arme, saa raader han over Noget, som ikke tilhører ham og imod hvilket Esaus Førstefødselsret var en ren Bagatel, nemlig over *sit Barns Sjælfrelse*. En Katholik, som ikke lader sig nøje med blot at kaldes Katholik, vil under ingen Omstændigheder gjøre et saadant Skridt og føre Forhandlinger om sit Barns Tro, enhver Følelse i hans Hjærte, enhver Røst i hans Samvittighed maa paa det allerstrengeste forbyde ham det.

Naar Fyrst Ferdinand fuldbyrder sit Frafald fra Kirken og ofrer sit beklagelsesværdige umyndige Barn til Moskovitismens Moloch, haaber han at faa en Ret Lindser; mon ikke Esau i sin Tid i materiel Henseende dog gjorde en bedre Forretning, end Bulgarfyrsten?

Man kan have en vis Formodning derom. Bulgarien er paa Grund af Fyrstens forkerte Politik naaet saavidt i Ruslands Kløer, at det, og Fyrsten i første Linie, ikke mere kan frigjøre sig ved Koncessioner, men netop derved gjør det utaalelige Tryk endnu stærkere, indtil Landet kvæles af Rusland. Fyrsten maa være slagen med en grændseløs Blindhed, naar han ikke mærker dette, og saaledes selv styrter sig i Afgrunden. Kun en *energisk Politik*, Afrystningen af det russiske Aag, der som Bly tynger paa den unge Nations Bryst, kan hjælpe; jo mere *selvstændigt* Bulgarien optraadte i de sidste Aar, desto højere og mere anset stod det. —

Ifølge Telegrammer af 4. ds. fra Sofia har Fyrst Ferdinand endelig efter sin Tilbagekomst fra Rom ladet oplæse i Sobranjen (Rigsdagen) en Proklamation, som »meddeler alle Bulgarer, at Kronprins Boris' hellige Salving vil finde Sted den 14. Februar efter den nationale orthodoxe Kirkes Ritus.«

Fyrstens Familie gjorde indtil sidste Øjeblik de største Anstrengelser, for at afholde Fyrsten fra det ulyksalige Skridt, der er en katholsk Fyrste uværdig. Efter hvad »Køln. Ztg.« erfarer fra Sofia, vil *Fyrstinde Marie Louise* vende tilbage til sin Fader, saafremt Prins Boris' Omdaab finder Sted. »Fyrstinden«, telegraferes der fra Sofia til »Neue freie Presse, « vil ikke være til Stede ved Prins Boris Daab, men agter med det Første at afrejse til Sydfrankrig, hvor hun vil opholde sig i ubestemt Tid. Fyrstinden medtager sit andet og yngste Barn, Prins *Kyrill*«.

Ifølge en romersk Meddelelse til »Køln. Vztg.« har Fyrst Ferdinand virkelig begjæret af *Paven*, at han skulde give sit Samtykke til Prins Boris' Overgang til den skismatiske Kirke, fordi den vanskelige Stilling tvang ham dertil. Paven skal da have svaret meget rigtigt: »*De er selv Skyld i den vanskelige Stilling. Den vilde ikke være indtraadt, saafremt De ifjor havde*

talt et fast og bestemt katholsk Ord. Vanskelighederne lode sig forudse, den Gang Hertugen af Parma gav mig Underretning om sin Datters Forlovelse med Dem og i Deres Navn gav Løfte om Børnenes katholske Opdragelse. Barnets Omdaab vilde være et Brud paa det givne Ord imod Troen og imod Paven. Ingen Regering vilde billige dette Skridt eller kalde det fornuftigt«. Der kan vel heller ikke være Tvivl om, at en saadan Handel med sit Barns Tro og Daab maa faa enhver alvorlig Kristen til at tabe Agtelsen for Fyrsten selv, og allermindst passer han i vore skjæbnesvangre Tider paa en Trone, den være nok saa liden.

Rusland. Katholikernes Antal i det russiske Rige beløber sig for Tiden til 11 Millioner, saa at der paa 10 Indbyggere kommer 1 Katholik. I Guvernementet Kowno komme paa 100 Indbyggere 76, i Wilna 60, Witebsk 26, Grodno 24, Wolhynien 11, Minsk 11, Kurland 10, Podolien 10, Kiew 3, Mohilew 3 og i Polen 75 Katholiker. I de tyske Kolonier ved Wolga leve 261,975 Katholiker, og i Kaukasus 29,000 katholske Armeniere. 36,500 Katholiker leve i St. Petersborg, 14,100 i Moskau. I den russiske Hær og Flaade tjene ca. 150,000 Katholiker.

Jerusalem. Paa det ærværdige Sted, hvor den h. Martyr *Stefanus* udgød sit Blod for Kristus, og hvor Kejserinde Eudoxia, Theodosius II.s Gemalinde, i Aaret 456 havde bygget en herlig Basilika, er nu Grundstenen bleven lagt til en ny St. Stefans Kirke. For ca. 10 Aar siden have franske Dominikanere kjøbt Grundstykket og begyndt med Udgravningerne, som bragte mange interessante Fund frem for Dagens Lys. Den nye Basilika skal ligne den gamle og bygges paa dens Fundamenter.

Holland. En Trediedel af Hollands Befolkning befinder sig nu indenfor den katholske Kirkes Skjød.

At Kirkens Fremgang er af Varighed, viser følgende Skema:

	Katholiker.	Befolkning.
1800	350,000	1,500,000
1835	857,951	2,503,424
1860	1,230,325	3,494,116
1880	1,439,137	4,012,693
1890	1,499,803	4,138,352

De hollandske Katholiker ere ogsaa sande Kristne, som ere deres Navn værdige. Den overvejende Mængde opfylder med Iver sine religiøse Pligter. Alle bidrage paa en højhættet Maade til deres Biskoppers og Præsters Underhold; desuden sendes aarlig en betydelig Peterspenning til Rom. Da det i sin Tid drejede sig om at forsvare Kirkestaten, saa den h. Fader, Pave Pius IX., 3000 Sønner fra den i Holland gjenopstandne Kirke samle sig under de pavelige Zuavers Fane, et Antal, som ingen anden katholsk Nation stillede.

✻ Fra Vejbyrnet. ✻

— Elektrisk belyste Postbude. I Nassau (Lahn) ser man hver Aften Postbudene forsynede med elektrisk Lys ile gennem Gaderne og vandre Trappe op og Trappe ned. Lyset selv, en Buelampe med omtrent syv Centimeter Gjennemsnit (Lysreflexion), er indrettet saaledes, at det optager Elektricitet for to Timers Belysning, bæres ovenover Brevtasken og sættes i og ud af Virksomhed ved et Tryk paa en Knap. Fyldingen resp. Spændingen sker paa det derværende Kurhus' elektriske Station.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 9. Februar. Sexagesima. Nordens Apostel, den h. Ansgars festlige Mindedag. (Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker til Bedste for de mest trængende Institutioner i Vikariatet; hvilken Kollekt anbefales paa det mest indtrængende.) St. Blasius' Dag. — **10. M.** Oktav af St. Ansgar. — **11. Ti.** Ihukommelse af Frelserens Lidelse. — **12. O.** Polykarp, Biskop og Martyr. — **13. To.** 26 japan. Martyrer. — **14. F.** Scholastika, Jomfru. — **15. L.** Raymund af Pennafort, Bekjender.

Søndag den 16. Februar. Quinquagesima. (Fastelavn.)

St. Ansgars Kirke. Søndag den 9. Februar (St. Ansgars Fest) holdes Kl. 10 højtidelig Pontifikalmesse med Prædiken og Kl. 6 Festandagt med Prædiken og Procession med den h. Ansgars Relikvi, som er udstillet i Kirken hele Dagen. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Rosenkransbroderskabets Faner.

Den levende Rosenkrans (1. Afd.) holder **ikke** Møde paa Toldbodvejen Søndag den 9. Februar; derimod deltagte Medlemmerne om Aftenen i Processionen i St. Ansgars Kirke.

Jesu Hjærte Kirke. Hver Onsdag Aften Kl. 8 holdes kateketisk Foredrag.

Angariusforeningen.

Søndag den 9. Februar, efter Pontifikalmessen i St. Ansgars Kirke, afholdes i Forsamlingsværelset, Bredgade 64, **den aarlige Generalforsamling.** Regnskabet fremlægges og Valg af Bestyrelsesmedlemmer foretages. Formanden giver en kort Oversigt over Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar. Foreningens kvindelige Medlemmer, som ere stemmeberettigede, indbydes ogsaa.

Unios Fastelavnsfest

afholdes Fastelavns Mandag den 17. Februar Kl. 8 i Koncertpalæet. Nærmere af Programmet, som følger med dette Nr. af Ugebladet.

Mariaforeningen vil ogsaa i Aar efter Ævne komme trængende Førstkommunikanter og Konfirmander til Hjælp. for saa vidt disse have gjort sig værdige dertil. Skemaer, som de Ansøgendes Forældre eller Værger selv have at afhente hos Under tegnede (Form. Kl. 9—10 og Efterm. Kl. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden Askeonsdag den 19. Februar (for indenbys Katholiker) hos Fru Günther (Kapelvejen 17) og (for Frederiksberg) hos Fru Ronge (Lykkesholms Allé 14 C).
J. Braun, Sognepræst.

Den aarlige Examen i St. Mariæ Drengeskole paa Frederiksberg afholdes i Skolelokalerne, Boyesgade 3, Onsdag den 12. Februar fra Kl. 8—1. Børnenes Forældre og alle Skolens Venner indbydes til at overvære denne Examen.

Marist-Brødrene.

Plads ledig. Et Par enlige Folk, som ere kjendte med Landvæsenet, kan faa Plads fra den 1. April. for at passe en Landejendom i Nærheden af en Provinsby. Billet mrk. **M. S.** modtager Redaktionen.

Krølhaars Madratser renses for Støv og omstoppes samvittighedsfuldt. Madratserne afhentes og tilbagebringes samme Dag. Sadelmager Rich. Kuboth, Ewaldsgade 14. N.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 7.

Søndagen den 16. Februar.

1896.

Indhold: Fastemandat. „Ut omnes unum“. Leo XIII. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn, Gøteborg, Stockholm. Rom. Bulgarien. Genua. Amerika. — Bekjendtgjørelser.

Fastemandat

for Tiden fra Askeonsdag 1896 indtil den samme Dag 1897 bliver herved i Henhold til de af den hellige Fader Os overdragne Special-Fuldmagter for det Apostoliske Vikariats Omraade bestemt som følger:

- I. Den paabudte *Faste*, som kun tillader ét fuldstændigt Maaltid, én Kollation og en Smule Brød om Morgenen*), men udelukker al anden Nydelse af *Spise*, bliver bestaaende paa alle Dage af den 40 Dages *Fastetid* med Undtagelse af Søndagene, desuden paa alle *Tamperdage* og *Vigilie-Fastedage* før Jul, før Pintse, før Petri og Pauli Fest, Mariæ Himmelfart og Allehelgen. De øvrige *Vigilie-Fastedage* ere forlagte til *Onsdagene*

---

*) Theologerne pleje at regne indtil 4 Lod.

og *Fredagene i Adventstiden*. Fastedagene skulle hvergang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.

- II. *Abstinentbudet*, som forpligter til fuldstændig Afholdelse fra Kjødspise, forbliver bestaaende paa *Askeonsdag, Skærtorsdag, Paaskelørdag* og Aarets *samtlige Fredage*. Paa alle de øvrige Dage tillades Nydelsen af Kjødspiser, dog med den Indskrænkning, at der paa samtlige befalede *Fastedage* (cfr. Nr. 1) tillades Nydelsen af Kjød kun *én Gang* nemlig ved Hovedmaaltidet.
- III. Paa alle Aarets Fastedage som ogsaa paa Søndagene i Fastetiden er den *samtidige* Nydelse af *Kjød- og Fiskespiser* forbuden ved et og samme Maaltid. Dette Forbud *gjælder* for Alle *uden Undtagelse* fra det fyldte syvende Leveaar, saafremt de ikke ere alvorligt syge.
- IV. *Kjødsupper* og med Fedt, Flæsk eller Blod tilberedte Spiser, for saa vidt de enten ikke indeholde Kjøddele eller kun i en aldeles uvæsentlig Grad, tør nydes hver Dag, alene med Undtagelse af den h. *Langfredag*, og det ogsaa i Forening med Fiskespiser.
- V. De i aktiv Tjeneste staaende Militærpersoner, og, saafremt disse føre egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller; — fremdeles Gjæstgivere og Spiseværter og deres Gjæster, samt alle de, som jævnlig faa deres Mad fra et offentligt Spisested; Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Tjenestetyende og Arbejdere, naar de koster af Ikke-Katholiker; Medlemmerne og Tjenestefolkene i konfessionelt blandede Familier; de af Ikke-Katholiker Indbudne, samt Ikke-Katholikernes øvrige Hus- og Bordfæller, endvidere de paa offentlige Bade- og Kuranstalter under Kur værende Personer, Rejsende og Fattige

ere, med Undtagelse af den h. *Langfredag*, aldeles fritagne for *Abstinentsen*.

- VI. Alle approberede Skriftefædre meddeles herved Myndighed til, i paatrængende Tilfælde, hvor det synes nødvendigt, og hvor ikke blot *Sandseligheden* forlanger det, at forvandle Faste- eller Abstinentsbudet for *enkelte* Troende til en anden from Gjerning; dog kunne kun Sognepræsterne og Rektorerne gjøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet.

Hermed er forøvrigt ingen Fuldmagt givet til at dispensere fra den *samtidige* Nydelse af *Kjød- og Fiskespiser* paa de befalede Fastedage (cfr. Nr. III).

- VII. Med Hensyn til den for *Alle* eftergivne Stræng-
hed af det oprindelige Faste- og Abstinentsbud, *skulle alle de Troende, som ere i Stand dertil*, i Fastetiden nedlægge en *Almisse* i de Bøsser, som til den Ende blive at anbringe i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift: „**Faste-Almisser**“. Disse Faste-Almisser, som anvendes til Bedste for Vikariatets kirkelige Anstalter, blive at *indsende* til Vikariatet strax efter Fastetidens Afslutning. Hvo som ikke er i Stand til at give en saadan Almisse, skal paa Søndagene i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

- VIII. I Overensstemmelse med det h. Tridentiner-Koncil's Bestemmelse (S. XXIV. de ref. c. 4) forordne Vi, at der i samtlige Sognekirker i den hellige Fastetid skal holdes en *særegen Fasteandagt*, bestaaende af en Prædiken, Salmer og Bønner, hvorom Vi overlade d'Hrr. Sognepræster at anordne det Nærmere. Disse Andagter skulle slutte med den sakramentale Velsignelse og Prædikenerne have Menneskets sidste Ting eller Frelserens Lidelse og

Død eller et andet dermed i nær Forbindelse staaende Æmne til Gjenstand.

Paa *Søgnedagene* i den h. Fastetid bliver under eller efter Skolemessen Litaniet eller Rosenkransen om Kristi Lidelse at forebede for Kirkens Anliggender.

- IX. I de saakaldte *lukkede Tider*, d. e. fra Askeonsdag indtil den første Søndag efter Paaske, og fra første Adventssøndag indtil Herrens Aabenbarelse inkl., maa ingen Bryllupper finde Sted. Men i selve *Faste- og Adventstiden* skulle de Troende ogsaa overhovedet afholde sig fra alle *Danse- og andre støjende offentlige Forlystelser*.
- X. Tiden for Opfyldelsen af det kirkelige Bud om *Paaske-Kommunionen* fastsættes i Medfør af et paveligt Indult, at skulle vare fra Palmesøndag indtil Kristi Himmelfart, og for Katholikerne, som bo langt borte fra en Kirke, indtil anden Pintsedag. De Troende gjøres herved opmærksom paa den ældgamle kirkelige Forskrift om at modtage Paaskekommunionen i deres resp. *Sognekirker*, en Forskrift, der ogsaa under vore kirkelige Forhold bør søges saavidt muligt overholdt.
- XI. *Højtideligholdelsen af den første h. Kommunion* bliver fastsat til den *første* Søndag efter Paaske, forsaavidt der ikke af særlige Grunde udtrykkelig maatte blive tilstaaet en Undtagelse fra denne Forskrift.

Nærværende Hyrdebrev*) og Fastemandat bliver at oplæse i alle katholske Gudshuse i Vikariatet Søndag Quinquagesima den 16. Februar.

Kjøbenhavn, den 10. Februar 1896.

✠ Johannes,

Biskop af Anastasiopolis,
Apostolisk Vikar for Danmark.

*) Den højærverdige Biskops Hyrdebrev følger i næste Nr. af Ugebladet. Red.

Et omnes unum.

—o—

Herre, Kirken lider ilde,
 Voldsmænd tære paa dens Tarv.
 Jesus Kristus, Frelsens Kilde,
 kom og vogt din rige Arv!
 Ulven dine Faar vil myrde,
 mangt et Lam er faret vild;
 søg det op, Du gode Hyrde,
 bær den dyrekjøbte Byrde
 hjem, og varm det ved din Ild!

Er der blevet mange Hjorde
 Herre, hør vort Hjertes Raab,
 at igjen de ét maa vorde,
 kaldte til det samme Haab.
 Saml de mange spredte Flokke,
 saml dem i din Faders Bo!
 lad ej Verdens Kløgt dem lokke,
 lad ej Verdens Tvivl dem rokke
 fra den jævne Barnetro!

Herre, styrk din Kirkes Hoved,
 gør hans tunge Gjerning let,
 staa ham bi, som selv Du loved,
 saa det sés, at han har Ret!
 Naar han trodser Fjendens Harme,
 gør ham da i Striden stærk!
 naar han aabner sine Arme,
 kalder mildt med Hjærtevarme,
 læg din Naade i hans Værk!

Hil Maria, fuld af Naade!
 Gud er med Dig allen Stund.
 Bed for os i al vor Vaade,
 at vi staa paa Klippegrund!

Hellig Josef, o, tag Vare
 paa vor Frelzers Arvedel!
 Herrens lyse Helgenskare,
 bed for Kirken i dens Fare,
 at den snart maa blive hel!

Pris ske Gud, vor kjære Fader,
 Pris Gud Søn og Helligaand!
 Aldrig Du dit Folk forlader,
 aldrig slipper os din Haand.
 Er end Nattens Skygger sorte,
 trygt vi slaa vor Lid til Dig,
 aldrig er fra os Du borte,
 aldrig skulle Helveds Porte
 bag din Kirke lukke sig.

1012.

Leo XIII.

—o—

Paa Torsdag for 18 Aar siden, henimod Middag den 20. Februar 1878, vare Kardinalerne i Konklavet til sidste Afstemning forsamlede til Pavevalg i det Sixtinske Kapel, og kort efter blev Kardinal *Pecci*, den h. romerske Kirkes Camerlengo, proklameret som udvalgt Pave og den store Pius IX.s Efterfølger.

Den Udvalgte, saaledes berette Øjenvidner, blev bleg som en Væg, skjælvende heftigt, opløftede saa Øjnene mod Himlen, for i stille Bøn at anraabe om Hjælp ovenfra, og erklærede saa: »Eftersom Gud vil, at jeg skal være Pave, saa gjør jeg ingen Modsigelser«. Og saa i sin første Allokution aflagde den nye Pave med rørende Ord den ydmyge Bekjendelse, at Udvælgelsen til det uforlignelig ophøjede og vanskelige Embede havde opfyldt ham med usigelig Frygt og Ængstelig-

hed i Betragtning af de skjæbnesvangre Tider og hans egen Skrøbelighed. »Men,« saaledes tilføjede han, »Vi tro, at maatte tage imod dette Overhyrdeembede og adlyde den guddommelige Villie, idet Vi tillige sætte Vor Lid til Herren, at han, som har overdraget denne Værdighed til Os, ogsaa vil forunde Vor Uværdighed den fornødne Kraft«.

Atten Aar ere henrundne siden den Tid, og med glade, takopfyldte Hjærter tør vi se op til Himlen og sige: Ja, sandelig, Gud er det, som har skjænket sin Kirke og Verden en saadan Pave og paa en herlig Maade belønnet den svage, ydmyge Oldings Tillid, idet han har forundt ham en Fylde af underfuld Kraft til Forvaltningen af det ophøjede og tunge Embede!

Da Leo XIII.s uforglemmelige Forgænger, den elskede *Pio Nono* havde lukket de trætte Øjne, jublede Kirkens Fjender over Pavedømmets forestaaende Endeligt, og fra Millioner af Troendes Hjærter lød der til Himlen et smertefuldt Raab i Anledning af den store Paves Bortgang, et Raab, som var blandet med Uro og Bekymring for Fremtiden. Men førend et Lustrum var henrundet, havde Fjendernes Jubel allerede for længe siden forvandlet sig til stum Taushed, ja til undrende Forbauselse over Kirkens og Pavedømmets uovervindelige Kraft, og nu jublede Katholikerne og lovpriste med takopfyldte Hjærter Gud i Himlen, fordi han i den skrøbelige, skjælvende Olding Leo XIII. havde skjænket sin Kirke en Forsvarer med en Løves Kraft og Mod, en Fører og Styrer med uforlignelig Visdom.

Efter at den h. Fader nu i 18 Aar har virket til Velsignelse, kunne vi med endnu større Glæde og endnu større Tak se op til Gud og med Hjærtet fuldt af kristelig Sejrglæde forkynde for hele Verden: Gud være lovet! Vor h. Fader Leo XIII. har i Løbet af atten Aar indtil denne Time, understøttet af Himlens Naade,

styret Guds Kirke hernede med en saadan Iver, Udholdenhed og Visdom og med saa lykkelige Resultater, at en ny og kraftig Livsstrøm snor sig gennem Kirkens hele Omraade, saa at Guds Stad stadig opslaar sine Telte i nye, fjærntliggende Egne, medens alle Nationer og Verdens mægtigste Herskere yde den katholske Kirkes ærværdige Overhoved deres Hylding og Anerkjendelse, og Pavedømmet selv paany viser sig i sin verdensomfattende og velsignede Virksomheds gamle Glans. Med Rette vil derfor en retfærdig Efterverden ogsaa regne den nuværende Paves Personlighed blandt de berømmeligste Bærere af den pavelige Tiara og hans Portifikat blandt de velsignelsesrigeste i Kirkehistorien.

Men vi, som have den Lykke, at leve under hans Regering og at blive styrede af hans Hyrdestav, vi sende tillige med den katholske Verden paa hele Jordens Kreds vore hjærteligste Lykønskninger til Rom og bønfalde Himlen om, at den vil beskytte og bevare vor h. Fader, Pave Leo XIII., endnu i mange, mange Aar.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. I Søndags afholdt *Ansgariusforeningen*, hvis Formaal er Udgivelsen af »Nord. Ugeblad for katholske Kristne« og katholsk Literatur, sin aarlige Generalforsamling, hvortil 11 Medlemmer foruden Bestyrelsen vare mødte. I Mødet, som aabnedes med Bøn, gav Formanden, Hr. Observator, Dr. *Pechüle* en kort Oversigt over Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar. Denne havde bestaaet i Udgivelsen af Ugebladet; som bl. a. havde indeholdt Slutningen af den i 1894 paabegyndte Biografi af »Hans Tavsens eller den danske

Luther,« hvoraf der var taget Særtryk og som var udkommen i Bogformat. Tillige havde Foreningen i Slutningen af Aaret udsendt en større Bogfortegnelse, som gav en Oversigt over den hidtil her i Landet udgivne katholske Literatur tilligemed et Udvalg af Norges og Sveriges katholske Literatur. Som i de elleve foregaaende Aar havde Foreningen ogsaa i 1895 ved en Velgørerindes Bistand set sig i Stand til at udgive en katholsk Væggekalender.

Af Foreningens Regnskab fremgik, at *Indtægten* i det forløbne Aar havde været 3295 Kr. 44 Øre (heri indbefattet 850 Kr. 81 Øre i Kassebeholdning fra ifjor), og *Udgiften* havde beløbet sig til 1989 Kr. 6 Øre, saa at Foreningens *Kassebeholdning* for 1896 var 1306 Kr. 38 Øre. Af Foreningens Forlagsskrifter var der i Aarets Løb solgt for 138 Kr. 17 Øre. For Annoncer havde Ugebladet, som gav et Overskud i det hennærvende Aar, modtaget c. 50 Kr. Ansgariusforeningens Medlemmers Antal havde været 133, som i Betragtning af, at Foreningens Virksomhed gjaldt hele Landet, desværre maatte anses for uforholdsmæssig ringe, og det saa meget mere som hele Aarskontingentet kun beløb sig til 2 Kr. Kassereren udtalte derfor Haabet om, at de gamle Medlemmer ikke blot vilde være trofaste i det nye Aar, men at de ogsaa vilde hjælpe med til at vinde nye Medlemmer for Foreningen. Enhver af de D'hr. Gejstlige og Lærere baade her i Hovedstaden og Provindserne vilde uden Tvivl ogsaa med Glæde tage imod de to Kroner og sende dem videre til Foreningens Kasserer. En Forøgelse af Ugebladets Abonentantal var ogsaa af største Vigtighed, for at Bladet kunde faa et fyldigere Indhold. Abonnementsprisen er som bekendt 1 Kr. Kvartalet.

Ved det derpaa følgende Valg af Bestyrelsesmedlemmer gjenvalgte enstemmig den gamle Bestyrelse, saa at Ansgariusforeningens Bestyrelse ligesom i det

henrundne Aar bestaar af Dhrr. Observator, Dr. *Pechüle*, Formand; Pastor *Braun*, Næstformand; Grosserer *C. B. Lohrer*, Kasserer; Grosserer *J. May*, Sekretær og Dr. th. *B. Hansen*, Assistent. Til Revisorer af Regnskabet gjenvalgtes Dhrr. Boghandler *Mackeprang* og Lærer *F. M. Jensen*.

— I Søndags fejredes med stor Højtidelighed i de forskjellige Gudshuse vort Fædrelands store Apostel, den h. Ansgars festlige Mindedag, som af mange benyttedes til Modtagelsen af de hh. Sakramenter. I St. Ansgars Kirke, hvor det kostbare Relikviskrin var udstillet hele Dagen, holdt den højærværdigste Biskop en Pontifikalmesse, ved hvilken Kirkens Sangkor medvirkede under Hr. Michaelsens Ledelse. Om Aftenen holdtes Festandagt med Prædiken, efter hvilken den højtidelige Procession med Relikviskrinet fandt Sted. Kirken var ved denne Lejlighed fyldt indtil sidste Plads baade af Katholiker og Anderledestroende. Den højærværdigste Biskop fulgte, iført det biskoppelige Ornat med Mithra og Stav, tillige med Kirkens Gejstlige og en Del af Menighedens mandlige Medlemmer efter Relikviskrinet, som blev baaret af to Gejstlige i Diakonsornat, medens en Del hvidklædte Skolebørn og Medlemmer af Rosenkransforeningen gik foran med deres respektive Faner. Højtideligheden sluttede som sædvanlig med den sakramentale Velsignelse.

Göteborg. Söndagen den 2. Februari besökte Hs. Högv. Biskop Dr. *Alb. Bitter* katholska församlingen i Göteborg. Att församlingen med glädje och största möjliga högtidlighet mottog sin förne Pastor och nuvarande Öfverherde, behöfver ei sägas. Under tonerna »Ecce Sacerdos«, komponerad af Jos. Renner för blandad kör, inträdde Biskopen i full skrud, företrädd af 12 korgossar och assisterad af Pastor *Lohmeyer*, i den festligt med blommor och lefvande växter prydda kyrkan. Sedan kören sjungit: »Veni Sancte Spiritus« af Emil Nikel,

talade Biskopen ifrån koret till församlingen om den kristlige familjens ande. I gripande ordalag skildrade Hs. Högv. den kristlige helgedomens, familjens ödeläggelse genom tidens religionsfientlige ande, samt de därpå oundvikligt framgående olycksaliga följderna för de enskilda, för samhället, för staten och kyrkan. På denna tyvärr i verklighet och i vida kretsar förhandenvarande mörka bakgrund framställde Biskopen derefter den kristlige familjens gudomlige ideal i den helige familjen i Nasaret och i Kristi förening med sin kyrka; den kristlige familjen i sin grundval, med sin uppgift, sina förpligtelser, sin frid och lycka, sina välsignelser för de enskildes timlige och evige välfärd, för kyrkan och staten. Synbarligen gjorde predikan djupt intryck på den talrika, andäktigt lyssnande åhörarskara, som till trängsel fyllde kyrkan. Nu vidtog högmessan, som hölls af *Biskopen* assisterad af Pastor *Lohmeyer*. Under högmessan sjöng kyrkans kör under Pastor *Borkas* ledning: Kyrie och Gloria af Witts »missa in hon. S. Lucia«; Credo, Sanctus, etc., af Koenens »missa in hon. SS. Trium regum«; Graduale: »Surcepimus« af A. Förster; efter reciteradt Offertorium motetten: »Ecce Deus« af C. Aiblinger; Introitus och Communio efter Graduale Romanum. I aftonsången, som äfvenledes hölls af Biskopen, sjöng kören följande nummer; »Sacris solemnibus« af Mich. Haller; »Protector noster aspice« af F. Koenen; »Sancta et immaculata« af Ign. Mitterer; »Laudate« af C. Ett; »Tantum ergo« af Witt; Nadekälla. arr. af F. Evers. — Tisdag morgon kl. 8 meddelade Hs. Högv. Biskopen 9 Konfirmander bekräftelsens h. sakrament.

Stockholm. I »Dagens Nyheter« for den 10. februar læse vi: Föreningen *Concordia catholica* höll i går afton i restaurant Runans festvåning sitt första samkväm, till hvilket hade infunnit sig omkring 150 personer, damer och herrar af härvarande romerskt-katolska församling. Bland de inbjudne märktes aposto-

liske vikarien biskop *Albertus Bitler*, österrikiske ministern grefve *Wodzicki*, riksdagsmannen i första kammaren grefve *Raoul Hamilton*, församlingens presterskap m. fl.

Sedan den nybildade föreningens ordförande, grosshandlare *J. F. Johansson*, helsat de närvarande välkomna och förklarad föreningen grundad, höll dess protektor, biskop Bitter, ett anslående, varmt helsningstal.

Denna förening fylde, yttrade talaren, ett verkligt behof inom den katolska församlingen, och han helsade den på det varmaste och med sina lifligaste sympatier. Hvad som hägrat såsom ett önskningsmål för hans företrädare, biskop Studach och vicarius apostolicus Huber, det såge han nu till sin stora glädje förverkligadt. Han såg för sig ett frö till en sammanslutning, som skulle ena Stockholms katoliker med vänskapens och kärlekens band. Han framförde sitt tack til dem, som tagit första steget att bilda denna förening, ett tack till styrelsen, ett tack ändtligen til alla, som hörsammat inbjudningen. Måtte denna förening allt mer utveckla sig, blomstra och sprida välsignelse till kommande släkten!

Efter sjelfva inaugurationshögtidligheten intogs supé, och sedan fortsattes det angenäma samqvämet till efter midnatt.

Föreningens ändamål är att söka sammansluta så väl manliga som qvinliga medlemmar af härvarande romersk-katolska församling, dels genom ett utveckladt sällskapslif med dramatiska föreställningar, musik och deklamation, utflygter m. m., dels och genom föreläsningar öfver allmännyttiga intressen. Föreningen skall också, när tillräcklig anslutning vunnits, till sina medlemmars fromma bilda en sjuk- och begravningskassa.

Rom. I Propaganda-Kongregationens Møde den 10. februar blev det besluttet at oprette et apostolisk Præfektur i *Ny-Guinea*, som skal have Ledelsen af samtlige tydske Besiddelser under sig. Præfekturet

skal i den Anledning overdrages til de tyske Missionærer i Steyl.

Bulgarien. Fyrstinde *Marie Louise* af Bulgarien er den 10. Februar over Wien rejst til Nizza. Hvad Fyrstinden, som af sin pligtforglemmende Mand er bleven berøvet sin Livslykke, agter at gjøre, véd man endnu ikke med Bestemthed. Den bulgariske Hofmarskalk Grev Foras, som blev sendt med en Skrivelse fra Fyrst Ferdinand til Luxemburg, hvor Fyrstindens Fader, Hertugen af Parma opholder sig, blev ikke modtaget i Slottet, men i et *Hotelværelse*, og Audiensen varede kun nogle faa Minutter. Sandsynligvis vil det ende med Separation.

Imidlertid udsteder Fyrst Ferdinand de mest rørende Proklamationer, fulde af modbydelig Skinhellighed og skjændigt Hykleri, og søger paa denne Maade at besmykke sit Brud paa Tro og Love, ja paa en hellig Ed. »Hamb. Nachr.« raader forøvrigt Fyrst Ferdinand til ogsaa at træde over til den orthodoxe Tro, saafremt han vil vedblive at være Fyrste af Bulgarien. Det er fra Bladets Standpunkt et meget fornuftigt Raad: Først »Geschäften«, og derefter Sjælens Frelse! Mener Fyrsten, at den russiske Kirke er god nok for hans Søn, maa den vel ogsaa være god nok for ham selv.

Genua. Blandt de sidstudnævnte Kardinaler indtager uden Tvivl Kardinal *Gotti* en fremragende Plads. Han er Søn af en Havnearbejder, som arbejdede strængt for sit daglige Brød i Genuas Havn. I Fattigdom og under mange Ofre blev Sønnen opdraget i Jesuiter-Kollegiet i Genua. Han blev senere Medlem af Karmeliterordenen og naede efter mange Aars Arbejde og Studier den højeste Stilling indenfor Ordenen, idet han valgtes til Ordensgeneral. Hans Talent og Evner gjorde ham bekjendt ogsaa udenfor Ordenens Kreds, og tilsidst udnævnte den h. Fader ham til apostolisk

Nuntius i Brasilien, hvorfra han nu er bleven kaldt tilbage for at modtage Kardinalatets ophøjede Værdighed.

Da han fornylig ankom til Genua paa Tilbagerejsen fra Brasilien, blev han modtaget af hele Byen som en af dens fremragende Sønner. Borgmesteren hilste i ham en kjær Kollegiekammerat fra gamle Dage, og Havnearbejderne, der udøvede den samme Virksomhed, som Kardinalens Fader fordem havde udøvet, betragtede ham som en af deres, og sendte en Deputation til ham, for at bevidne ham deres Højagtelse og Hengivenhed. Det var Demokrati i en ophøjet og ædel Forstand.

Amerika. Som bekjendt er det i den katholske Kirke Medlemmernes Pligt efter Evne og Kræfter i Forhold til deres Indtægter at bidrage baade til deres Kirkes, Skoles, Biskops og Gejstliges Underhold, og det er egentlig saare ukorrekt, naar dette Bidrag her i Danmark gaar under Navn af »frivillig Kirkeskat«. Hvor strængt Kirken i andre Lande holder paa Overholdelsen af denne Pligt, fremgaar af, at Ærkebiskop *Katzer* af Milwaukee for nylig har anordnet Lukningen af St. Vincents Kirken i Oshkosh, fordi Menigheden i de sidste tre Aar ikke havde ydet de 400 Dollars (c. 1500 Kr.), som Ærkebiskoppen havde paalignet den i ovennævnte Øjemed. Sagen har vakt en Del Opsigt blandt Katholikerne i Amerika, da det er yderst sjældent, at Biskopperne ere nødsagede til at gribe til dette sørgelige Middel for at minde Katholikerne om deres Pligt.

— Kardinal *Gibbons* bekjendte Bog »*Vore Fædres Tro*« er for nylig bleven »oversat« i Baltimore i de Blindes Sprog. En Del fremragende Damer i Baltimore have nemlig ladet Bogen trykke med det Punkt-Alfabet, som bruges af de Blinde til Læsning og Skrivning, og skjænket hele Oplaget til Blinde-Skolen i Maryland, for at dette Institut kunde have Indtægten af hele Salget. Publikationen er af stor Betydning for de Blinde i de forenede Stater og i Kanada, i det Punkt Alfabetet her er gennemført overalt. I Europa benyttedes meget et Streg-Alfabet, men Punkt-Alfabetet er dog ogsaa godt kjendt; Bogen indeholder ogsaa en Nøgle til dens Afbenyttelse, saa at Værket vil blive en værdifuld Forøgelse af den katholske Blinde-Litera-

tur. Kardinal Gibbons har selv skrevet en Fortale til Bogen.

Til Ugebladets Læsere.

Paa given Foranledning og som Svar paa gjentagne Forespørgsler fra forskjellige Sider undlader jeg ikke at meddele, at jeg med Glæde modtager i min Bopæl (Bredgade 67, 3. Sal o. G.):

1. Sodavandspropper.
2. Tændstikæsker.
3. Gamle Aviser.
4. Brugt Tøj — naturligvis ogsaa nyt.
5. Gamle Mønter — endnu hellere nye.
6. Brugte Frimærker fra alle Lande.
7. Gamle Bøger og Tidsskrifter — nye foretrakkes dog.
8. Gode Raad, — som i Almindelighed ere dyre.

Indtægten af de ved Salg af disse Gjenstande indkomne Beløb vil i Aarets Løb blive fordelt mellem Vincentsforeningen, St. Josefs Gildet og Vajsenhuset.

Chr. Ertner, Lærer.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 16. Februar. Quinquagesima. (Fastelavn.) — **17. M.** Serviterordenens Stiftelse. Bekj. — **18. Ti.** Den h. Familie, Jesu, Marias og Josefs Ihukommelse.

Onsdag den 19. Februar. Askeonsdag. Fastens Begyndelse. (I St. Ansgars Kirke Kl. 9 højtidelig Pontifikal-Askevielse og Højmesse). — **20. To.** Ihukommelse af Herrens Bøn i Oliehaven. — **21. F.** Ihukommelse af Herrens Tornekrone. — **22. L.** Petri Stol i Antiokia.

Søndag den 23. Februar. 1. Søndag i Fasten.

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes hver Fredag Aften Kl. 8 Korsvejsandagt (første Gang den 21. Februar) og hver Søndag Aften Kl. 6 Fasteandagt med Prædiken.

Vincentskonferentserne holde **Generalmøde** Søndag den 23. Februar i Bredgade 67, 2. S. o. G.

Hos Kirkebetjenten ved St. Ansgars Kirke (Hr. Stein) faas „Korsvejsandagt med Billeder“ (Pris 10 Øre.)

St. Elisabeths Understøttelsesforening holder Møde i Lokalet Bredgade 67. 2. S. o. G. i Dag, **Søndag den 16. Februar**, Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ (efter Højmessen i St. Ansgars Kirke). Medlemmerne afgive Beretning om deres Virksomhed i det forløbne Kvartal og modtage nye Adresser for det kommende Kvartal.

Mariaforeningen vil ogsaa i Aar efter Evne komme trængende Førstkommunikanter og Konfirmander til Hjælp. for saa vidt disse have gjort sig værdige dertil. Skemaer, som de Ansøgendes Forældre eller Værger selv have at afhente Los Under tegnede (Form. Kl. 9—10 og Efterm. Kl. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden Askeonsdag den 19. Februar (for indenbys Katholiker) hos Fru Günther (Kapelvejen 17) og (for Frederiksberg) hos Fru Ronge (Lykkesholms Allé 14 C).
J. Braun. Sognepræst.

Unios Fastelavnsfest

afholdes Mandag den 17. Februar Kl. 8 i Koncertpalæet. Billetter faas hos Alb. Hitzinger, Sølvgade 86, Herm. Hoffmann, Kjøbmagergade 48, A. V. Günther, Nørre Allé 11, 3. S. Fr. Jørgensen, Gothersgade 43, Fr. Simonsen, Gl. Kongevej 9, 1. S. — Entré til hele Festen (Forestilling og Bal): Medlemmer 50 Øre; Besøgende (indførte ved et Medlem) 1 Kr. 50 Ø. pro pers. Til Forestillingen alene: 50 Øre, reserv. Plads 50 Øre extra. Børnebilletter 50 Øre.

St. Josefs Gilde. Mandag den 24. Februar, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$ præcis, holder Hr. Pastor Breitung sit **3. Foredrag** i St. Josefs Gildets Forsamlingsaal, Bredgade 67, 2. S. o. G.

Emne: Et Stykke socialistisk og vantro Videnskabelighed. (Hovedforskjelligheder mellem Mennesker og Aber. — Mislykkede darwinistiske Forsøg paa at udfylde den Kløft, der skiller Mennesket fra Dyret).

Til dette Foredrag indbydes alle katholske Mænd og Ynglinge, og overhovedet alle Mænd, som maatte interessere sig for ovennævnte Emne.

Til den forestaaende **Fastetid** anbefales:

Anchiovis, Benfri Sild, Sardiner, færeste nyrøget Lax, Helleflynder og Sild, samt henkogte **Hummer og ferske Lax.**
Extrafine **Blodpølser.**

Røgeri-Udsalg

32, Fiolstræde 32.

Daglig friske Varer.

Plads ønskes. En Pige, 22 Aar, fra Randers, ønsker Plads til Maj som Stuepige hos et pænt Herskab i Kjøbenhavn; hun er dygtig til al Husgjerning, og kan til Fuldkommenhed fransk Strykning. Pastor Osterhammel i Randers anviser.

Krølhaars Madratser renses for Støv og omstoppes samvittighedsfuldt. Madratserne afhentes og tilbagebringes samme Dag. Sadelmager Rich. Kuboth, Ewaldsgade 14. N.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 8.

Søndagen den 23. Februar.

1896.

Indhold: Biskoppeligt Hyrdebrev. Den første Bøn. Efterretninger fra Ind- og Udland: Aarhus. Bulgarien. Rom. Frankrig. Amerika. Kjøbenhavn. „Fra Vejbyrnet“. — Bekjendtgjørelser.

Biskoppeligt Hyrdebrev i Anledning af Fastetiden.

Johannes,

ved Guds Barmhjærtighed og den Apostoliske
Stols Naade

Biskop af Anastasiopolis,
Hs. Helligheds Husprælat,
Apostolisk Vikar for Danmark,

til det højærværdige Præsteskab og det Apostoliske
Vikariats Troende.

Hilsen og Velsignelse i Herren!

Højtelskede i Herren!

Efter ældgammel kirkelig Skik henvender Vi atter ved denne Fastetids Begyndelse nogle retledende, for-

manende og opmuntrende Ord til Eder. Vi have den Fortrøstning, at I Alle som Kirkens Børn med Troskab og Nidkjerhed ville øse af den rigt sprudlende Naadekilde, som den hellige Fastetid paany aabner for Eder ved den gribende Fremstilling af vor Herre og Frelseres bitre Lidelse og Død; Vi nærer det faste Haab, at I Alle ville lytte til Eders aandelige Moders Røst og samles talrige ved de fastsatte Andagtsstider i de forskjellige Gudshuse, for i fælles Andagt og med fælles Mund at bekjende Eders faste Tro paa, at Frelsen ene er at finde i *Korset*. Eders Sjælesørgere ville efter bedste Evne bestræbe sig for at føre Eder ind i Jesu Kristi, vor guddommelige Forløseres, Lidelseshemmeligheder; de ville vise Eder, at det er Kristi Kors, vi have at takke for, at vi ere af Guds Naade antagne Børn, og at vi have annammet en Børnerettens Aand, i hvilken vi raabe »Abba« (Fader); at vi skyldte Frelserens Lidelse og Død paa Korset, at Guds Kjærlighed er bleven os aabenbaret i saa rigeligt Maal. Vi stoler paa, at I ved flittig Deltagelse i Fasteandagterne ville aflægge et synligt Vidnesbyrd om, at I i Kristi Kors erkjende hin Vidsdommens ophøjede Lærestol og Højskole, hvor I allerbedst blive underviste i al kristelig Dyd og Fuldkommenhed. Intet Lys for Aanden, ingen Fred for Hjærtet, ingen Lykke og Salighed for Menneskelivet uden ved Jesu Kristi Kors. — Hvor vilde Vi prise os lykkelige, om Vi kunde befæste og styrke i Eder Alle det Sindelag, som beror paa og fremgaar af denne saliggjørende Kundskab. Saa følger Os da med Eders kristelige Eftertanke, idet Vi udvikler for Eder Grundbetingelsen for at deltage i Kristi Lidelses og Døds Fortjenester. I Kristus Jesus, siger den h. Apostel Paulus, gjælder kun en Tro, som er virksom i Kjærlighed (Gal. 5, 6). I disse Ord udtaler den h. Apostel Grundlaget for og Indbegrebet af det kristelige Liv, i disse Ord udtrykker han paa en klar Maade

Kristendommens Væsen og Kjærne. Kun naar vort hele Kristenliv bæres og besjæles af denne levende Tro, denne Tro, virksom i Kjærlighed, kun da er Korset en Guds Kraft til Frelse for os, kun da kunne vi have Frejdighed og Fortrøstning til at sige med den samme h. Apostel: Vor nærværende Trængsel, som er forbigaaende og let, virker i os en over al Maade stor, evig og Alt overvindende Herlighed, idet vi ikke se hen til det Synlige, men til det Usynlige, thi det Synlige er timeligt, det Usynlige er evigt (2. Kor. 4, 17).

Der er to Slags Fjender, der ville fravryste Eder denne Tro. Paa den ene Side staa Gudsfornegeterne, som, idet de lade haant om det højere, overnaturlige Liv og overøse det Kristelige med Spot, lægge skaa-selsløse deres ubarmhjertige og kolde Haand paa det Dyrebareste og Helligste, I have faact i kristelig Arv efter Eders Forfædre; paa den anden Side staa de Indifferente, de Ligegyldige, som vel have bevaret et vist kristeligt Præg, men som ikke desto mindre i lige høj Grad undergrave og ødelægge Kristentroen. Jo sødere og forsonligere deres Tale klinger, desto farligere kan denne blive for de Ubefæstede. Naar de sige, at Himmelen er rummelig nok for Alle, at Hedninger og Afgudsdyrkere, Jøder og Muhamedanere, Kristne af alle Afskygninger og Sekter kunne finde rigelig Plads der, saa er dette en højst uforstandig og vildledende ja ligefrem ukristelig Tale. Medens ellers i det daglige Liv det Ligeartede søger hinanden og det Uensartede udelukker hinanden, saa skulle dog Alle i det andet Liv bænkes ved Guds Side, ikke blot de virkelig Uskyldige og de uden Skyld Vildfarende, men ogsaa alle de Øvrige — thi som de sige: Vi tilbede jo Alle kun én Gud, og han er jo Kjærligheden. — Kun altfor let vinder denne Tale Indpas; ved snildt at tage de naturlige Følelser til Indtægt og ved at sammenblande det Sande med det Falske, indsniger den

sig letteligt og umærkeligt i de Kristnes religiøse Opfattelse og Tankesæt, og fører dem til denne Alverdens-Religion, som er alt andet end Kristendom. Imod denne farlige Fjende vil Vi derfor særlig advare Eder, kjære Diöcesanere. I Troens Anliggender skulle vi ikke spørge Verden og dens Grundsætninger til Raads, der gjælder ene, hvad Gud har sagt, Guds Autoritet mod Verdens Autoritet.

Hvad har Gud da ladet os sige ved sine Sendebud? Uden *Tro* er det umuligt at behage Gud (Hebr. 11, 6). Hvo som tror paa ham (Guds Søn) dømmes ikke; men hvo som ikke tror, han er allerede dømt, fordi han ikke tror paa Guds enbaarne Søns Navn. (Joh. 3, 18.) Hvo som ikke tror paa Sønnen, han skal ikke have Livet, men Guds Vrede bliver over ham. (V. 36.) Sandelig, Alvorsord, som ere vel egnede til at fremkalde alvorlig Eftertanke, thi det som det her gjælder om, er en lykkelig eller ulykkelig Evighed. — Men da opstaar som af sig selv det Spørgsmaal: Hvad maa vi tro for at blive salige?

Vi Alle maa tro, hvad Kristus ved den sande Kirke lærer os, thi uden *Kristus* gives der ingen *Frelse*; uden den sande *Kirke* gives der ingen *Kristus*.

Uden Kristus ingen Frelse. Betragter Verden i dens virkelige Skikkelse. Er den ikke en Afgrund af Synd og Uhygge. Fra Ungdommen af tilbøieligt til det Onde gjør Mennesket ikke det Gode, som han delvis erkjender og vil, men det Onde, som han ikke vil. Hvem forsoner Guds fortørnede Retfærdighed? Hvem giver Mennesket Kraft til at modstaa det medfødte Hang til det Onde, at bestemme sig til det Gode? Verden behøver *Naaden*. Men Verden er ikke blot en Afgrund af Synd og aandelig Afmagt, den er ogsaa en Afgrund af Blindhed og Vildfarelse. Fornuftens Lys bliver saare ofte fordunklet og overskygget af Lidskabens Taageskyer, og vi have set, hvor langt de

Viseste ere komne med deres Fornuft. Verden trænger til *Sandhed* ligesom den trænger til *Naade*. Dette have da ogsaa til enhver Tid de Bedste iblandt Menneskene erkjendt. Jøder og Hedninger haabede paa en guddommelig Forløsning, Jøder og Hedninger ventede en Frelser fra Synd og Vildfarelse. I deres Adspiltethed ejede de et aandeligt Fællesskab i denne dybe, smertefulde Længsel, og naar Profeten Isaias raaber: I Himle drypper fra oven! og Skyerne nedregne den Retfærdige! Jorden aabne sig og lade Frelseren fremspire! saa høre vi derigjennem det almindelige dybtfulte Fællesraab, som opstiger fra den forpinte Menneskehed til Himmelen.

Og han kom, den længselsfuldt Forventede, han kom i Tidens Fylde, da Menneskeheden tilstrækkelig var forberedt. Han kom, for at tale med Evangelistens Ord, som den Enbaarne af Faderen, fuld af Naade og Sandhed; thi saaledes har Gud elsket Verden, at han har hengivet sin enbaarne Søn, for at Enhver, som tror paa ham, ikke skal fortages, men have det evige Liv (Joh. 3, 16).

Han kom med *Naaden* som det Guds Lam, der borttager Verdens Synd (Joh. 1, 29). Paa Korset afsonede han vore Synder; der udslettede han den For dømmelsens Haandskrift, som var os imod, og aftoede vore Syndepletter i sit Blod. Der har han gjenerhvervet os Faderens Naade og Kraften til alt Godt. Ser der *Naaden*!

Han kom med *Sandheden*, med den *helc* Sandhed. Thi ligesom Guddommens Fylde boede i ham, saaledes var ogsaa alle Visdommens og Kundskabens Skatte skjulte i ham (Col. 2, 3). Vel ejede Jøderne Sandhed, men de kjendte ikke den hele Sandhed, de havde kun, som Apostelen Paulus siger, Verdens Børnelærdomme, Sandhedens Begyndelsesgrunde. Vel er ogsaa vor Fornuft et Lys, men ak, hvor lidet tilstrækkelig er

den, og hvor let bliver den som en Lygtemand, der flager hen over vore Lidenskabers Sumpe! Han alene er det Lys, som oplyser ethvert Menneske, der kommer til denne Verden (Joh. 1, 9). Han alene har løst alle Spørgsmaal for Tid og for Evighed; han alene har lært den sande Dyd; han alene er Sandheden og Livet. Hvad følger heraf, Højtelskede? Uden Kristus gives der ingen Naade og Sandhed, uden Kristus ingen Frelse. Men da maa vi ogsaa tro, hvad Kristus lærer os, og Vi føjede til, hvad han lærer os ved sin sande Kirke; thi *uden den sande Kirke ingen Kristus.*

Naar Kristus har erhvervet os Naaden ved sit uendeligt kostbare Offer, saa er det vel klart, at denne Naade kun er til for dem, som udnytte den og samtidig opfylde de Vilkaar og Betingelser, hvortil Naadeuddelingen er knyttet. Unlades dette af Nogle, saa er Naaden og Kristus ikke til for dem. Naar Kristus har lært Sandheden, den hele Sandhed, saa var det ikke hans Mening, at Menneskene kun skulde antage enkelte Brudstykker af hans Lære, eller at de skulde kunne fortolke den efter eget Tykke, thi han er kommen til Verden, for at give Sandheden Vidnesbyrd (Joh. 18, 37). Alt kommer altsaa an paa, at vi lære nøje de Vilkaar at kjende, af hvilke han har gjort sin Naade afhængig og at vi komme til Kundskab om hans *hele* Lære.

Hvorledes sker dette? Jesus Kristus vandrer ikke længere legemlig synlig i vor Midte; hans livsalige Ord naaer ikke mere til vore lyttende Øren. Han selv har ikke skrevet noget. Vel have nogle af hans Disciple mange Aar efter hans Død og Himmelfart udgivet nogle Lejlighedsskrifter, men intetsteds have de sagt, at Alt, hvad han havde lært og gjort, indeholdtes i disse Skrifter. Ikke heller have de skrevet saa tydeligt og forstaaeligt, at *alle* Menneskene kunde forstaa *Alt*. Spørger kun Erfaringen; den afgiver de uforkasteligste Vidnesbyrd om, at Mangt og Meget i den h.

Skrift er bleven mistydet og misbrugt. Det er paa en sørgelig Maade bleven stadfæstet, hvad Apostelen Petrus skriver om St. Pauli Breve og de øvrige Skrifter, at nogle Ting i dem ere vanskelige at forstaa, hvilke de Ukyndige og Ubefæstede fordreje til deres egen Fordærvelse (2. Petr. 3, 16). Hvo ser da ikke, Højtelskede i Herren, at vi vilde være saare ilde stedte, om vi kun af blotte overleverede Sagn eller af disse Skrifter skulde lære de Vilkaar at kjende, hvortil Herren har knyttet sin Naade; og om dette skulde være den eneste faste Grund, paa hvilken den hele Sandhed skulde hvile. Da bliver jo Had og Strid Dagens Løsen, men Kristus, hans Naade og Sandhed findes ikke længere.

Nej, Herren har bedre baaret Omsorg for os; han har efterladt et *ufejlbart Lærceembede*. Han sagde til de Tolv, som han i tre Aar underviste, for at de engang kunde fortsætte hans Gjerning, -- til dem og i deres Person ogsaa til deres retmæssige Efterfølgere sagde han: Som Faderen har sendt mig, saaledes sender og jeg Eder. (Joh. 20, 21.) Gaar hen og lærer alle Folk, idet I døbe dem i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn og lærer dem at holde Alt, hvad jeg har befaleet Eder. Men for at de kunde lære retteligen og afgjøre enhver opstaaende Tvist, tilføjede han: Se, jeg er med Eder alle Dage indtil Verdens Ende. (Math. 28, 20.) Og Faderen vil give Eder den Sandhedens Aand; han skal lære Eder Alt, og minde Eder om Alt, hvad jeg har sagt Eder. (Joh. 14, 17. 26.) Og til En af dem sagde han i Særdeleshed: Du er Petrus (Klippen) og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skulle ikke overvælde den. (Math. 16, 18.) De Elleve vare den lærende Kirke, Petrus var dens Grundsten. Dem og deres retmæssige Efterfølgere, Paven og Biskopperne, har Kristus forjættet sin Bistand, sin Aand. Udelukkende til dem har han anbetroet

den ufejlbare kirkelige Læremyndighed og Ret til at styre Guds Kirke. Som de skulde gaa til Alle, saa skulde iligemaade Alle være henviste til dem. Thi han sagde: Hvo som hører Eder, han hører mig, og hvo som foragter eder, foragter mig; men hvo som foragter mig, han foragter ham, som har sendt mig. (Luk. 10, 16.) Hvo som ikke hører Kirken, han være for Dig som en Hedning og Tolder. (Math. 18. 17.) Den er Sandhedens Støtte og Grundvold. (1 Timoth. 3. 15.) — Seer der, Højtelskede, hvem Kristus har overgivet Frelsen. Hans Kirke, og alene hans sande Kirke skal lære os de Vilkaar at kjende, hvortil Frelsen er knyttet; hos den alene skulle vi søge Sandheden, den hele Sandhed. Udenfor den er den ikke at finde, uden den gives der ingen Naade, saaledes som Kristus har tilbudt den, ingen Sandhed, saaledes som Kristus har lært den — ingen Kristus. Hvad følger heraf? At vi Alle maa tro, hvad Kristus lærer os ved sin sande Kirke.

Give da Gud, at I Alle ret maatte føle den Lykke at være denne Kirkes Børn! Saalænge I vedblive taknemlige at anerkjende det som en stor, ufortjent Naade og Lykke at tilhøre den, saalænge I uden Sky og med Frimodighed som den hellige katholske Kirkes trofaste Børn bekjende dens Lære og bruge dens Naademidler, — saalænge er Eders Standpunkt uangribeligt og urokkeligt, thi Kirken, som I tilhøre, er den ufejlbare Læremester, den er Klippen, og hvo som staar paa den, hviler sikkert og kan byde alle Storme Trods. Men hører da ogsaa flittig, hvad den ved sine Tjenere forkynder Eder, thi Troen kommer af Hørelsen (Rom. 10, 17). Med disse Ord for Øje formaner Vi Eder indtrængende, kjære Diöcesanere, til om Søndagene at lægge den tilbørlige Vægt paa at høre Guds Ords Forkyndelse. Naar I ifølge Kirkebudet ikke forsømme at høre den h. Messe, da lad ogsaa Ærefrygten for Guds Ord og Apostelens Udtalelse, at Troen kommer af Hø-

relsen, tilskynde Eder til altid ogsaa at høre den Prædiken, som Sjælesørgerne ere forpligtede til at holde hver Søndag og Festdag i hele Kirkeaaet.

Vel Eder, naar I saaledes ere grundede og befæstede i den sande Tro; da ere I blevne rodfæstede i Kristus, thi Troen, siger den hellige Tridentinske Kirkeforsamling, er Frelsens Rod og Begyndelse. Men lægger vel Mærke til, den er kun Roden, ikke Træet. Ville vi være fuldkomne sande Kristne, saa maa *Kjærligheden* fremspire af Troen; Troen maa være besjælet af Kjærlighedens Gjerninger. I Kristus gjælder kun en Tro, som er virksom i Kjærlighed.

Kjærlighed — hvilket herligt Navn! Hvem velsigner ikke denne Himlens Datter? Om Verden end nok saa meget lader haant om Troen, den hellige Kjærlighed kan den ikke nægte sin Beundring; om end nødigt maa den ofte udtale sin bifaldende Aerkjendelse af dens Heltegjerninger, og tilstaa: Her er Guds Finger! Men nu blive Tro, Haab og Kjærlighed, disse tre, men den største af disse er Kjærligheden. (1 Cor. 13, 13.) Tro og Haab forgaa, Kjærligheden ophører aldrig. Kun ved Kjærligheden faar Troen sit rette Præg og Værd. Taledede jeg end med Menneskers og Engles Tungemaal, siger den h. Paulus videre, men havde ikke Kjærlighed, da var jeg bleven som en lydende Malm eller en klingende Bjælde. Og havde jeg profetisk Gave, kjendte jeg alle Hemmeligheder, og vidste Alt, og havde jeg al Tro, saa jeg kunde flytte Bjerge, men havde ikke Kjærlighed, da var jeg Intet. (1. Cor. 13, 1.) Hvor kunde vel den h. Apostel klarere og tydeligere have sagt os, at vi maa forene Kjærligheden og dens Gjerninger med Troen, om vi ville være ægte Kristne?

Men naar Vi nu skal skildre Eder Kjærligheden og dens Gjerninger, saa har Vi — Vi tilstaa det aabent, en trykkende Følelse af Vor Uformuenhed. Hvor skulle Vi begynde her, og hvor ende? Alt har hernede sine

Grændser, ogsaa Troen og Haabet, men Kjærligheden har ingen Grændser, den er uendelig som Gud selv.

Er det Kjærligheden til Gud, hvorledes skulde Vi kunne optælle alle de hellige Tanker, med hvilken den Elskede skal fordybe sig i Guds Væsenhed, alle de hellige Begjæring og Villiesakter, hvormed den Kristne i sit Hjærte skal vie sig til sin Gud, og hengive sig til ham, som det højeste Gode, for ved Opfyldelsen af hans Villie at behage ham, og derved opnaa at blive evig forenet med ham?

Er det Kjærligheden til Næsten, saa vil det heller ikke være muligt at give en udtømmende Skildring af dens Værker. Er Livets Nød og Jammer tusindfoldig, saa maa ogsaa Næstekjærligheden være lige saadan, om den skal raade Bod derpaa. Lad os alligevel prøve paa at øse nogle Draaber af dette Hav. Det er jo Næstekjærligheden, som Jesus særlig og fortrinsvis har anbefalet. Jeg giver Eder et nyt Bud, sagde han, at I skulle elske hverandre, at ligesom jeg har elsket Eder, skulle ogsaa I elske hverandre. Derpaa skulle Alle kjende, at I ere mine Disciple, naar I have Kjærlighed til hverandre. (Joh. 13, 34.) Denne Kjærlighed, som den guddommelige Frelser taler om, er ikke den Kjærlighed, som er bygget paa den rent naturlige Sympathi og finder sin Udgang og Støtte i den gjen-
 sidige Forstaaelse og Tiltrækning, — nej, den overnaturlige Næstekjærlighed har en ganske anden Oprindelse og Dybde, den udrinder fra Jesu kjærlige Hjærte og finder i denne guddommelige Kilde sit Maal, sin Kraft og sin Styrke. Hvor den naturlige Kjærlighed ender, der viser denne netop sin vederkvægende og formildende Kraft. Den h. Paulus er denne Kjærligheds glødende Apostel. Kjærligheden, skriver han til Korintherne (1, 13. 4.) er taalmodig, er velvillig; Kjærligheden misunder ikke, den handler ikke ubesindigt, den er ikke opblæst, den er ikke ærgjerrig, den søger ikke

sit Eget, den opirres ikke, den tænker ikke Ondt, den glæder sig ikke ved Uretfærdighed, men glæder sig ved Sandhed; den taaler Alt, den troer Alt, den haaber Alt. — Som det skrøbelige Menneskeliv nu engang er udeblive Konflikterne ikke; Fejl og Fornærmelser, forsætlige og uforsætlige, møde os overalt paa vor Vej. Men ejer en Kristen virkelig Kjærlighedens Skat, kan Intet bringe ham ud af sin Fatning. Med stærk Haand holder han Vreden og Hævnjerrigheden nede. Saavidt han kan, undskylder han Næstens Fejl, og kan han ikke undskylde Gjerningerne, saa undskylder han dog Bevæggrunden og Sindelaget. Og er end dette ikke muligt, saa sejrer han ved Taalmodighed. Han hader Fejlen, men ikke den, der har begaaet den. Han betænker altid, at vi Alle ere skrøbelige Mennesker, og at den Ene maa bære den Andens Byrde og saaledes opfylde Kristi Lov. — Hvo som elsker sin Broder, er ikke blot taalmodig, men ogsaa velvillig og virksom; thi det er ikke nok, at vi blot vogte os for, at Had til Næsten faar Indpas i vort Hjærte, det er ikke nok, at vi bære over med hans Fejl og tage Vare paa, ikke at skade ham, vi maa ogsaa gjøre Godt mod ham, saavidt det er os muligt. Lad hans Sjæl eller hans Legeme være i Nød, vi maa ile ham til Hjælp. Er han fattig, saa række vi ham vor hjælpende Haand, er han syg, besøge vi ham, er han forfulgt, forsvare vi ham. De Uvidende belære vi, de Tvivlende yde vi godt Raad, Synderen føre vi tilbage paa Frelsens Vej, de Fromme befæste vi, de Bedrøvede trøste vi, og evne vi ikke at hjælpe, saa bliver os dog altid det sidste Hjælpemiddel, bønfoldende at opløfte vore Hænder til Himmelen og paakalde den Almægtiges Hjælp. Gud ske Lov, der findes i vor Midte en rig Udfoldning af saadanne Kjærlighedens Kræfter. Hvern af Eder er ikke ofte bleven rørt og opbygget, ved at se og iagttage vore Ordenssøstre, utrættelig virksomme som de

ere i Sygeplejen paa Hospitalerne og i Hjemmene, kjærlighedsfuldt udholdende i Ungdommens Opdragelse, altid redbonne til med frejdig Opofrelse at omfatte enhver Tanke, der lover at bringe de Lidende Lindring og de Betrængte Hjælp. Men, kjære Diocesanere, naar dette opløftende Exempel opbygger os, saa skulle vi derved iligemaade opmuntres til kraftigen ogsaa fra vor Side at deltage i Kjærlighedens store og mangesidige Arbejde. Nutildags tør Ingen længere staa ledig paa Torvet. Kirkens Vel, Næstens Vel og Enhvers eget Vel kræver uafviselig Enhvers Medvirkning og Medarbejde. Efterkommer stedse den evangeliske Fordring, usete og ukjendte at udbrede Velgjerninger, saa at den venstre Haand ikke ved, hvad den højre gjør, men mener ikke, at I derfor ere dispenserede fra ogsaa offentlig at medvirke, fra offentlig at støtte de kirkelige Foreninger og Broderskaber, som ere de virksomste Midler til at raade Bod paa Tidens Elenighed og Fattigdom. Derfor tilraabe Vi Eder: Opbygger hverandre, og staar i en fastsluttet Række, for at I selv maa blive bevarede for Lunkenhed og Ladhed, og Eders lidende Medkristen maa blive hjulpen. — Og spørge vi endnu: Hvor langt gaar den ovenfor skildrede taalmodige, velvillige Kjærlighed? saa lyder Svaret: Den omfatter alle Mennesker uden Undtagelse. Vi opfylde ikke Kristi Bud, naar vi kun elske vore Nærmeste, vore Velgjørere, vore Venner og Naboer; vi maa elske Alle, af hvad Stand, Fødsel, Religion de end maatte være. Den Ringe tør ligesaa lidt udelukkes fra vore Kjærlighedsgjæringer som den Store, den Fattige ligesaa lidt som den Rige, Fjender ligesaa lidt som Vennerne, de Vrangtroende og Vantro ligesaa lidt som Trosfæller. Thi dersom I kun elske dem, som elske Eder, siger Kristus, hvad Løn ville I faa derfor? Gjøre ikke ogsaa Toldere dette? Og naar I kun hilse

Eders Brødre, hvad gjøre I da mere? Gjøre ikke ogsaa Hedningerne dette?

Og denne taalmodige, denne velvillige, denne almindelige Kjærlighed maa være udholdende indtil Enden, thi hvo som bliver bestandig indtil Enden, han skal blive salig. (Math. 10, 22.) Kjærligheden til vore Medmennesker maa uudslettelig være indpræget i vore Hjærter, den maa være indtil vort sidste Aandedrag. Da kunne vi i den sidste Stund tillidsfuldt sige til Gud: Herre, jeg har bevaret Troen og Kjærligheden. Jeg haaber paa den Gjengjældelse, som Du har forjættet dem, der have holdt dine Bud.

Prøver nu Eders Hjærter, Højtelskede i Herren. I vide, hvad der hører til den sande Tro, I kjende den hellige Kjærligheds Krav og Fordringer. Ak, naar Vi overskue Herrens Vingaard, i hvilken de levende Vinrankeskud skulle voxer og blomstre og bære Frugt, da se Vi vistnok mange Steder dejlige, kraftige Ranker, belæssede med rigelige og skønne Frugter, men kun altfor ofte opdage Vi ogsaa tørre, sammenslyngede Grene, som ere modne for den fortærende Ild. Thi snart fattes der Troen, snart Kjærligheden, snart begge Dele. Nogle tro, men de elske ikke. Nogle elske, men de tro ikke. Nogle hverken tro eller elske.

Der findes Saadanne iblandt os, som kunne siges at have bevaret Troen. De ville for ingen Pris kaste den over Bord, og er det nu af Vane, eller af en vis Pietetsfølelse, de forsvare endog deres Tro, og opfylde dens vigtigste ydre Forskrifter. Men hvor er deres Kjærlighed, naar de, tilfredse med at undgaa de Vantro og Vrangtroende, undlade at vise dem Sandhedens blide Magt ved Kjærlighedens Gjærninger? Hvor er deres Kjærlighed, naar de med bittert, hævnjerrigt Sind forfølge deres Modstandere og haardt og skaanselsløst blotte deres Medmenneskers Fejl, — ja, naar de trods alle Troens Indsigelser fremture i at leve et vanhelligt

og urent Liv? Det er ikke den Tro, som gjælder i Jesu Kristo, det er den døde Tro; den frelser ikke og forvolder den kristne Sag tidt større Tab end den mest udprægede Vantro. Thi det er saadanne Ulykkelige, den vantro Verden med Skadefryd peger paa, naar den haanende siger: Se, Kristi Sandhed forbedrer ikke, hans Sandhed helliggjør ikke. Men Kristus selv siger til dem: Ve Eder, I have Kundskabens Nøgle, men I lukke Himmerige for Menneskene; I ere ikke selv indgange, og have hindret dem, som gik ind. Derfor skulle I faa en desto haardere Dom.

Nogle iblandt os elske, men de tro ikke. — Ser, hvilke kjærlighedsfulde Mennesker! Venlige og elskelige i Omgangen, trofaste i Pligtopfyldelse, opoffrende og uegennyttige i Næstens Tjeneste, medlidende ligeoverfor enhver Nod. Hvem vilde dømme dem? Og dog alligevel domme de sig selv; deres Gjerninger ere ikke gjorte i Tro. Min Retfærdige lever af Troen. Denne Apostelens Fordring er ikke til for dem. Deres Gjerninger gaa ikke frem af den hellige Tro, at vi maa leve og arbejde for Evigheden, saalænge det er Dag, indtil en Nat kommer, i hvilken Ingen kan virke mere; de gaa ikke frem af hin Tro, at Menneskets Hjærte er ondt fra Barndommen af og at alle vore Handlinger blive smittede af Jegets Egoisme, naar de ikke blive helligede ved at opofres til og ved at fuldbyrdes i og for Gud; de gaa ikke frem af den hellige Tro, at Kristus er Ophav til al Dyd ved den Helligaand, der udgyder Kjærligheden i vore Hjærter; de fremspire ikke af hin hellige Tro, at vi ere unyttige Tjenere, selv om vi have gjort Alt, og at vi kun have en Fortjeneste ved Jesu Fortjeneste. Kort sagt, de ere Gjerninger uden Tro, og derfor uden Værd for Evigheden. Uden Tro er det umuligt at behage Gud.

Hvad skal jeg da først sige om dem, som hverken tro eller elske. Vi høre deres haanende

Tale: Der er ingen Gud, ingen Himmel, intet Helvede. I Oprør mod Gud og mod den bestaaende Samfundsorden, i Ringeagt mod Jesus, Guds eneste Søn, og imod hans hellige katholske Kirke, i trodsig Forhaanelse af, hvad den kristelige Fortid har troet og levet paa, gaa de igjennem Livet, uden at den himmelske Kjærligheds Straaler nogensinde formaa at lyse op i et Indre, som er dødt for Gud og for alt Højere. Verdenskjærlighed, Sandselyst, ubændig Egoisme føre dem fra Nydelse til Nydelse; men stedse umætteligere bliver deres Jagen efter Lyst og Lykke, stedse tommere og mattere det Lykkens Gjøglebillede, som de formene at omfavne, indtil Gravens Forraadnelse ender deres ulykkelige og trøstesløse Liv. O maatte den guddommelige Barmhjærtighed endnu herved røre deres Hjærter, maatte de kolde, klamme Taageskyer, som indhulle deres Forstand, spredes af den guddommelige Tros og Kjærligheds Straaler, maatte de føle, hvor saligt det er at være en Kristen!

Men Eder, Højtelskede, som den Helligaand har sat Os til at vogte, Eder tilraaber Vi endnu engang: Holder fast ved Jesus som Eders eneste Frelser, thi han har bragt Eder Naade og Sandhed, holder fast ved hans hellige katholske Kirke, og ved Klippen, hvorpaa den er bygget, ved Petri Stol, thi kun ved denne ufejlbare Læremester eje I Kristi hele Naade og Sandhed. Og fordi I vide, at Troen kun lever i den hellige Kjærlighed, saa lad den Helligaands Ild stedse gjennemgløde Eders Hjærte, saa at I ved et fromt og kristeligt Liv virkeliggjøre, hvad I have grebet i Troen. Da vil det salige Haab ikke skuffe Eder, at I skulle modtage Kronen af Jesu Hænder, den Krone, som han har lovet sine sande Troende.

Vor Herres Jesu Kristi Naade være med Eder. Amen.

Kjøbenhavn, den 10. Februar 1896.

✠ Johannes, Biskop.

Den første Bøn.

—o—

Rene, hvide Snefug glide,
dale blødt paa Jorden ned.
Skjønne klare Stjerneskaar
tindre hist i hellig Fred.

Ding-dang til Aftensang
Angelusklokken ringer.

Der er saa stille i den store Kirke,
hver Sang forstummet og hver Bøn er endt,
den store Kærtekrans er atter slukket,
kun Sakramentets Lampe end er tændt.
En hellig Fred der over Rummet hviler,
en Susen som af Engles Vingeslag,
naar skyndsomt de til Naadens Trone iler
med Bønnerne, der bedes Nat og Dag.

Den hvide Skare er omtrent forsvunden,
da — se, den sidste af dem vender om,
endnu han ej kan svæve gennem Rummet;
thi end den store Kirke ej er tom.
Foran Guds Moders blomstersmykte Alter
en Kvinde knæler stille ned i Løn,
og Englen lytter, mens han kjærligt smiler
til hendes første, sagte, bange Bøn.

»Guds Moder, første Gang for Dig jeg knæler,
jeg tror, Du har mig arme Synder kjær,
til Hjælp og Trøst Du gjerne blandt os dvæler,
Maria, min Forbederinde vær!

Jeg kjendte før din Godheds Magt jo ej,
 jeg vidste ej. Du elskede mig Arme.
 O Havets Stjerne, led mig rette Vej
 i trygge Havn, i Kirkens Moderarme!

Hellig og herlig,
 mild Du er og kjærlig,
 Gudsmoder prud!

Altid Du lede
 mig paa Vej og bede
 for mig hos Gud!«

Rene, klare Engleskare
 drage fra vor Jord,
 bære stille Bønner milde
 frem i Englekor.

Ding-dang, Englesang.
 Angelusklokken ringer.

K. T. i Jylland.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Aarhus. Hr. Pastor emerit. *M. C. Jensen* rejste i Lørdags tilbage til sit Hjem paa Fyen, efter at han i den henrundne Uge havde holdt tre Foredrag i den katholske Kirke i Aarhus. Foredragene overværedes af en meget talrig Tilhørerkreds, som lyttede med spændt Opmærksomhed til Talerens Ord, der kom fra Hjærtet og derfor ogsaa fandt Vej til Hjærtet. Den Varme og Begejstring, den Kjærlighed og Fordragelighed, som beaandede hans Foredrag, undlod ikke at gjøre et dybt Indtryk paa Alle baade Katholiker og Anderledestroende. Særlig kunde fremhæves det andet Foredrag, som havde til Emne: »Hvor findes Jesus?»

og i Tilslutning til Evangeliets Fortælling om den 12aarige Jesus i Templet paaviste Taleren, at Jesus findes i den katholske Kirke og med ham Hjærtets sande Fred.

Bulgarien. Den katholske Biskop af Filippopol har udsendt et Hyrdebrev, i hvilken han udtaler Kirkens Sorg over og Beklagelse af Fyrstens Frafald og Prins Boris »Omdaab«. Tillige opfordrer han de katholske Bulgarer til desto ivrigere at bede for Landets Velfærd og Fyrstens Sjælefrelse.

— Om Fyrst Ferdinands Audiens hos Pave Leo XIII. erfarer man nu følgende. Fyrsten havde anmeldt sig som *Incognito*, og alligevel mødte han med fem Led-sagere og havde alle sine Ordensdekorationer paa. Paven modtog ham i sin lille Salon staaende og samtalede med ham i 35 Minutter. Fyrsten havde virkelig den Dristighed at bede Paven om Tilladelse til at overlade sin lille Søn Boris til det bulgarske Skisma. Paven saa ham stift i Øjnene og sagde med bævende Stemme: »De vil, at jeg skal tillade Deres Søns Mord — hans Sjæls Mord! thi efter Deres katholske Overbevisning er Deres Søns Overgang til Skismaet ensbetydende dermed.« Fyrsten vilde indvende, at Forholdene vare vanskelige, og han var tvungen til at gjøre dette Skridt. »Fyrste«, svarede derpaa Paven, »det er Deres egen Skyld, at Forholdene ere blevne vanskelige. Havde de for et Aar siden handlet som en god Katholik og svaret benægtende paa Spørgsmaalet, om Deres Søn skulde gaa over til Skismaet, saa vilde Vanskelighederne ikke være blevne saa store. De har ikke strax talt et fast katholsk Ord.« Paven mindede ham om saa mangt et lysende Exempel i hans Familie. »Deres Slægtninge i det kongelige Hus af Sachsen har altid holdt fast ved deres Tro, og netop derfor nyde de deres Undersaatters Kjærlighed og Højagtelse, skjønt Flertallet af deres Undersaatter ikke ere katholske....

At der vilde komme Vanskeligheder, det kunde Enhver forudse. Da Hertugen af Parma kom til mig og meddelte mig sin Datters eventuelle Forlovelse med Dem, gjorde jeg opmærksom paa disse Vanskeligheder. Han gav mig i sit eget og i Deres Navn sit Æresord paa, at alle Børn af dette Ægteskab skulde opdrages i den katholske Religion, og først da samtykkede jeg i Ægteskabet.« Leo XIII. gjorde Fyrsten opmærksom paa, at han vilde bryde sit Ord baade overfor Kirken og Paven saafremt han overlod sin Søn til Skismaet, og at forøvrigt ingen Regering ansaa dette Skridt som billigt og fornuftigt.

Som bekjendt, blev det stakkels Offer for Fyrstens Herskesyge ikke desto mindre »omløbt« den 14. ds. og højtidelig indlemmet i Skismaet.

Det tyske *protestantiske* Blad »Breslauer Zeitg.« skriver i den Anledning: »Sagen bliver væmmelig, naar man seer denne Mand med sin katholske Overbevisning prisgive, hvad der efter hans religiøse Bekjendelse skulde være det Helligste paa Jorden. Han vil redde sin egen Salighed, men ofre sin Søns Salighed! Ud af det taler enten en lav Egenkjærlighed eller afgjort Hykleri.«

Endog *russiske* Blade skrive med Ringeagt om Fyrsten, som haaber at redde sin lille Trone ved det russervenlige Skridt, han har foretaget. Det indflydelsesrige »Petersb. Wjedemosti« skriver saaledes: »Prins Ferdinand er af Stambulof kaldet til Bulgarien, ikke blot mod Ruslands Villie, men endog for at krænke Rusland. Nu forandrer Prins Ferdinand sin Retning. Han søger at fremkalde et velvilligt Smil fra Ruslands Side, men hans Bestræbelser ere frugtesløse. Rusland tager lige saa lidt Hensyn til dette Kurmageri, som det tidligere gjorde til Stambulofs Udæskninger.« Foreløbig har Rusland, som bekjendt, taget Hensyn til Kurmageriet, uden derfor at love det mindste, og hvorlænge

varer det, inden den russiske Agent i Sofia voxer Fyrsten over Hovedet?

I et andet Blad i Petersborg sender Fyrst *Uchtomski* Prins Ferdinand følgende Hilsen: »Vi vide ikke, hvorledes de øvrige europæiske Magter ville opfatte dette Komadiespil, som er et Slag i Ansigtet paa Religionen og vidner om en overmaade lav Karakter. Det kan ogsaa hænde, at Østerrigs Kandidat naar sin forøvrigt ikke meget listige Hensigt, men for os er det *en national Stollheds Spørgsmaal*, ja endnu mere: *et Samvittigheds Spørgsmaal*. Allerede én Gang have Bulgarerne faaet os til at gyse med Stambulows blodige Hoved. Mene maaske nu disse samme Folk, som forhen erklærede Fyrste-Spørgsmaalet for hævet over enhver Diskussion, at kunne nærme sig os ved at lade et Barn skifte Religion, et Barn, der falder som Offer for indre Kompromisser? Som om Prins Ferdinand, der har paadraget sig mange Tusinde Russers Foragt, skulde have vundet nogetsomhelst i den civiliserede Verdens Øjne ved denne nye Forbrydelse! Som om et Menneske kunde opnaa Tilgivelse og Glemsel ved en saadan uværdig Holdning — ved *en Forbrydelse mod Ægteskabet og Religionen til Gunst for forføngelige jordiske Goder!* Nej, enhver oprigtig Kristen maa føle *Væmmelse* og *Foragt* for en saadan Fremgangsmaade, som ikke er andet end Bedrageri mod Gud og Næsten. Den slaviske Ide, opfattet i dens sande Betydning, trænger ikke til Renegater!«

Ifølge »Frankf. Ztg.« skal der forøvrigt have fundet ligefrem rystende Scener Sted i Slottet i Sofia ved *Fyrstinde Louises* Afrejse. Hun vilde for ingen Pris skille sig fra Prins Boris og havde fast besluttet at tage Tronfølgeren med sig til Udlandet. Man maatte ligefrem anvende Vold for at lørive Barnet fra Moderen, og det lykkedes endda først efter timelange Anstrængelser. Da Prinsen var bleven skilt fra Moderen, faldt

hun i en Afmagt og fik Krampe, som varede i to Timer.

Imidlertid holder den karakterløse Fyrste foreløbig Fest, med en Repræsentant for Rusland ved sin ene Side og en Repræsentant for Sultanen ved sin anden, og nedbeder i fraserige Manifeste Guds Velsignelse over sit Barns aandelige Død. En ren Gudsbespottelse!

Rom. Kardinals-Kommissionen for de Kristnes Gjenforening med Kirken har under Pavens Forsæde afholdt et Møde i Vatikanet den 9. Februar. I Mødet omtalte Paven Beretningerne, som vare indløbne fra den koptiske Patriark, Msgr. Macarius, ifølge hvilke Antallet af de skismatiske Koptere, som i den sidste Tid vare blevne gjenoptagne i den katholske Kirkes Skjød, beløb sig til 4000. For Fremtiden holder Kommissionen ifølge Pavens Anordning Møde én Gang hver Maaned.

Frankrig. Et Bevis paa, hvorledes Frimurer-Regeringen i Frankrig behandler Biskopperne, afgiver Biskop Carmené af Martinique, den vigtigste franske Besiddelse i Vestindien. Han var kommet til Frankrig, for at forhandle med Regeringen om nogle Anliggender, som allerede vare blevne gamle, og som han haabede at faa bedst afgjorte ved personligt Møde. Længe havde han opholdt sig i Frankrig og var adskillige Gange steget op ad Ministeriets Trapper, uden at udrette noget. Man trak Sagerne i Langdrag. Da han ikke længere kunde være borte fra sit Bispedømme og selv ansaa det for gavnligt for de Interesser, han repræsenterede, begav han sig til Agan, for at indskibe sig der. I Agan lod Regeringen ham imidlertid vide at den *endnu ikke tillod ham at rejse*; men Biskoppen lod sig naturligvis derfor ingenlunde hindre i sin Afrejse. Denne Ulydighed kunde Regeringen ikke tilgive ham. Det telegrafiske Lyn ilede forud for Biskoppen, som nu befinder sig paa Havet, og naar han senere stiger i Land i Martinique, erfarer han, at *han ikke mere faar*

sin Gage udbetalt. Vi omtalte ogsaa fornylig, at *syv Bispestole ere ledige* i Frankrig paa Grund af Mangel paa god Villie fra Regeringens Side. Betegnende er det ogsaa, at Direktøren for Kultusafdelingen i Ministeriet, *Dumay*, i Anledning af Aarsskiftet blev Kommandør af Æreslegionen. Manden er Frimurer, og det er almindelig bekjendt, at han ligefrem er besat af en *Kristusfjendes* Mani. Han er den første Direktør i *Kultusministeriet*, d. v. s. den franske *Pobedonoszew*, som allerede i flere Aar har beklædt sit Embede, uden at anfægtes af, at Ministertaburetterne skifte Herrer, som *Pariserdamerne Toiletter*, og som allerede i længere Tid er den egentlige Ophavsmand til de administrative Plagerier overfor Gejstligheden. Logen har fundet den rette Mand til denne Stilling i Kultusministeriet.

— Enken efter den myrdede forhenværende Præsident for den franske Republik, Fru *Carnot*, foretager for Tiden tillige med sine Børn og en Gejstlig en Pilegrimsrejse til de berømteste Valfartssteder i Italien. Hun har allerede besøgt Assisi og Loretto og ankom i forrige Uge til Padua, for at besøge den h. Antonius af Paduas Kirke og Grav.

Amerika. Hoffmanns katholske Direktorium, den katholske Kirkes officielle Direktorium i de Forenede Stater, bringer følgende Statistik over Kirkens Fremgang i det henrundne Aar. Kirken i Amerika har 14 Ærkebiskopper, nemlig Ærkebiskopperne af Baltimore, Boston, Chicago, Cincinnati, Dubuque, Milwaukee, New Orleans, New York, Oregon, Philadelphia, St. Louis, St. Paul, San Francisco og Santa Fe; 69 Biskopper; 7,756 Verdenspræster og 2,592 Ordenspræster; 9,500 Kirker og Missionskapeller; 9 Universiteter; 108 Seminarier med 3681 Elever; 187 lærde Skoler for Drengene og 633 højere Skoler for Piger; 3,361 Sogneskoler med 796,348 Børn; 243 Vajsenhuse med 33,064 Børn og 836 Velgjørenheds-Anstalter. I samtlige katholske An-

stalter opdrages 933,944 Børn. *Katholikernes Antal* i de Forenede Stater beløber sig til 9,410,790 Sjæle. De fleste Katholiker findes i Bispedømmerne New York (800,000 Sjæle), Boston (600,000), Chicago (600,000), Brooklyn (500,000), Philadelphia (415,000), New Orleans (325,000), Cincinnati og Hartford (250,000), Baltimore (240,000), otte Bispedømmer have fra 200—230,000 Katholiker og 9 andre Bispedømmer fra 100—190,000 Sjæle,

Kjøbenhavn. Højærv. Pater *H. Lange*, som var ventet hertil i Fastetiden, for at holde franske Konferentser i St. Ansgars Kirke, er ifølge Meddelelse fra Nancy bleven syg og kan foreløbig ikke foretage Rejsen herop. Det er dog ikke udelukket, at Pateren senere hen i Løbet af Fastetiden, naar hans Helbred tillader det, vil kunne holde nogle Konferentser her i Byen.

❖ Fra Vejbyrnet. ❖

— **Den ældste Buket i Verden.** En Blomsterbuket, som tillige med en vel vedligeholdt Guirlande, der i sin Tid bleve fundne i en Mumies Grav og nu opbevares i det ægyptiske Museum i Kairo, turde vel have Krav paa ovenstaaende Titel. Blomsterne have til Dels endnu deres naturlige Farve, endskjønt mere end 3000 Aar ere henrundne siden deres Udfoldelse. Ligesom man i vore Dage meget benytter Lyng til Guirlander og Kranse, fremviser ogsaa denne ældgamle ægyptiske Gravkrans en stor Del Grene af Erikaslægten, medens man tydelig kan skjelne mellem Lynggrenene Chrysanthemum, Lærkespore, Valmue, Dueurt og Granatblomster.

— **Vanskelige Kunder.** Herren (til Skomageren): »Støvlerne *passer* jo ganske godt, men Formen havde jeg dog *forestillet* mig anderledes«. — Skomageren: »Ja saaledes gaar det altid! Gjør jeg Støvlerne efter Folks *Fødder*, saa ere de ikke efter deres *Hoved*, og gjør jeg dem efter deres *Hoved*, saa *passer* de ikke til deres *Fødder*!«

Kirkelig Kalender.

Søndag den 23. Februar. 1. **Søndag i Fasten.** — 24. **M.** Petrus Damian, Biskop og Kirkelærer. — 25. **Ti.** Mathias, Apostel. — 26. **O.** (Tamperfastedag) Margrethe af Cortona, Bodfærdig. — 27. **To.** Cyrillus af Alexandria, Biskop og Kirkelærer. — 28. **F.** (Tamperfastedag) Ihukommelse af Frelserens hh. Landse og Nagler — 29. **L.** (Tamperfastedag) Ferialdag.
Søndag den 1. Marts. 2. **Søndag i Fasten.**

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes hver Fredag Aften Kl. 8 Korsvejsandagt (første Gang den 21. Februar) og hver Søndag Aften Kl. 6 Fasteandagt med Prædiken.

Mariaforeningen. I Dag Søndag den 23. Februar (efter Højmessens i St. Ansgars Kirke) holdes Møde, under hvilket Skemaerne fremlægges.

Vincentskonferentsernes

Generalmøde finder Sted i Dag **Søndag den 23. Februar** Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ (efter Højmessens i St. Ansgars Kirke). Til Mødet, som afholdes i Lokalet, Bredgade 67. 2. Sal o. G., indbydes herved indtrængende alle aktive saavel som bidragydende og Æres-Medlemmer. Til Fælleskommunionen i de resp. Konferentskirker er samme Dag ifølge Statutterne knyttet en fuldkommen Aflad. Lokalbestyrelsen.

St. Josefs Gilde. Mandag den 24. Februar, Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, præcis, holder Hr. Pastor Breitung sit 3. **Foredrag** i St. Josefs Gildets Forsamlingssal, Bredgade 67, 2. S. o. G.

Emne: Et Stykke socialistisk og vantro Videnskabelighed, (Hovedforskjelligheder mellem Mennesker og Aber. — Mislykkede darwinistiske Forsøg paa at udfylde den Kløft, der skiller Mennesket fra Dyret).

Til dette Foredrag indbydes alle katholske Mænd og Ynglinge, og overhovedet alle Mænd, som maatte interessere sig for ovennævnte Emne. — Fri Adgang.

Næste alm. Møde finder Sted Mandag den 2. Marts.

Hos Kirkebetjenten ved St. Ansgars Kirke (Hr. Stein) faas „**Korsvejsandagt med Billeder**“ (Pris 10 Øre.)

Røgeri-Udsalget

32, Fiolstræde 32.

Daglig friske Varer.

Krølhaars Madratser renses for Støv og omstoppes samvittighedsfuldt. Madratserne afhentes og tilbagebringes samme Dag. Sadelmager Rich. Kuboth, Ewaldsgade 14. N.

Hos Axel Andersen, Nørrebrogade 18 A. udkom:

100 Æggeretter
 af Charles Minet.
 90 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 9.

Søndagen den 1. Marts.

1896.

Indhold: Leo XIII. og den katholske Presse. Kjærlighed til Jesus. Den nye Domkirke i London. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Island. Paderborn. Bulgarien. Konstantinopel. Rom. Armenien „Fra Vejbyrnet“. Indsendt. — Bekjendtgjørelser.

Leo XIII. og den katholske Presse.

—o—

Fornylig fejrede det katholske Blad »Tijd« i Amsterdam sit 50aarige Jubilæum. I den Anledning saa det for den gode Sag virksomme Blad sig i Stand til at offentliggjøre følgende Skrivelse fra den h. Fader, som heri udtaler sine Anskuelse i Henseende til den katholske Presses Opgaver.

»Elskede Sønner! Hilsen og den apostoliske Velsegnelse! En god og anerkjendelsesværdig Tanke var det, at I, efter at 50 Aar ere henrundne, vilde opfriske og højtideligholde Mindet om Grundlæggelsen af Eders Blad. For Os var det en glædelig Efterretning. Vi ere jo vel underrettede om det Formaal, som dets Redaktører fra Begyndelsen af havde sat sig, og om de lykkelige Resultater, de have opnaaet i forskellige Retninger. Idet de med Troskab og uden at vakle

bevarede Ærefrygten for og Lydigheden mod Kirken, vor Moder, have de stedse haft den katholske Religions Interesser og Forherligelse for Øje og paa samme Tid søgt at fremme deres Fædrelands Lykke og Hæder. De kunne rose sig af, at de med Klogskab og Held have arbejdet paa Hierarkiets Gjenoprettelse, et Spørgsmaal, som havde principiell Betydning; tillige have de med Kraft og Energi kæmpet for Sandheden og de katholske Institutioner mod Aarhundredets Vildfarelser.

Idet Vi minde om disse Fortjenester, tænke Vi rigtignok paa henrundne Tider, dog ville Vi, at ogsaa I, elskede Sønner, delagtiggøres i denne Ros, I, som saa samvittighedsfuldt have fulgt Eders Forgængeres Spor og højt og lydeligt bekjende Eder til de samme Overbevisninger, som de, og i lang Tid have virket i deres Aand. Da det jo er Eders inderligste Ønske, ved daglig skjønnere Resultater at svare til Vore Forventninger, vil dette sikkert ogsaa lykkes Eder, saafremt Religionens Sag, som jo tillige er det offentlige Vels Sag, stadig finder i Eder ikke blot kraftige Forsvarere, men ogsaa saadanne Forsvarere, der frem for Alt stole paa hine Vaaben, som det guddommelige Evangeliums Forskrifter og de fra denne h. Stol udgaaende Belæringer give Eder i Haanden. I Betragtning af Forholdene, som herske i Eders Land, bestaar en af Eders *Hovedopgaver* deri, at I benytte enhver Lejlighed til at befæste og oplyse Sjælene, som interessere sig for Religionen. Vi nære selv Haab om, at Eders Kløgt og Iver vil gavne Eder meget i denne Henseende til Opnaaelsen af Eders Maal, særlig det, som for Tiden netop er Maalet for Vore inderligste Ønsker: at fremme *Gjenforeningen* af de udenfor den katholske Enhed Staaende med Rom. Den kristelige Læres Princip, der vedrører denne af Kristus som et væsentligt Kjendetegn forkyndte Enhed i Henseende

til Troen og Kirkesamfundet, maa atter og atter behandles paa den rette Maade, hvad enten det nu sker for at forklare det eller for at forsvare det. Med særegen Hefthighed kæmpede jo Menneskeslægtens gamle Modstander netop mod dette Princip, fordi han haabede, at han, naar Kristi Disciple først vare indbyrdes adsplittede, kunde rette sine Slag mod Kristus selv og tilintetgjøre hans Forløsningsværk; men Kristus kan aldrig være delt hverken i sig selv eller i sit mystiske Legeme.

Vi ere saaledes overbeviste om, at ogsaa I ville af alle Kræfter understøtte Vore Bestræbelser, saavel som de øvrige Katholiker, der, ligesom I, beskjæftige sig med Udgivelsen af Dagblade og Tidsskrifter.

For at opnaa desto bedre og rigeligere Frugter, formane Vi baade dem og Eder til, med sunde og kraftige Anskuelser at forbinde baade Klogskab, Maadehold og Endrægtighed. Ved Hjælp af disse Egenskaber ville Misforstaaelser og Vanskeligheder blandt Katholikerne forsvinde og til Gjengjæld vil der være forøget Kraft og Vægt tilstede, naar det drejer sig om Forklaringer overfor de andre Partier. Dernæst maa katholske Skribenter lægge en stor Ærbødighed overfor Episkopatet for Dagen, følge dets Førelse og ogsaa læmpe sig efter dets Ønsker. Vi ønsker Eder til Lykke, dyrebare Sønner, som I fortjene det, fordi I hidtil ere optraadte saaledes uden Vaklen; det giver Os Haab om, at Eders Bestræbelser fra Dag til Dag ville finde i rigere Maal Guds Velsignelse og Menneskenes Anerkjendelse. Selv ville Vi aabne Vort Hjærte for Eder, idet Vi tilstaa, at Vi føle stor Hengivenhed for Eders Nation, som har en saa ædel Karakter og en saa berømmelig Fortid.

Den h. Fader minder dernæst om Hollands Omvendelse til Kristendommen ved *den h. Willibrord* og om dets senere sørgelige Frafald fra den katholske Tro, for derefter at udtale sin Glæde over, at »Sandhedens

og Naadens Lys, som fordum lyste i Landet, i den senere Tid atter modtages med større Villighed og Dag for Dag voxer, takket være den Billighed og Retfærdighed, som besjæler Landets Love og de offentlige Autoriteter.«

»I forstaa imidlertid,« fortsætter derefter den h. Fader, »at der endnu er meget tilbage at ønske; det føle I ogsaa saare godt, efterdi Eders Hjærte er opfyldt af Kjærlighed til Fædrelandet og til Eders Brødre. Mod, derfor! Lader Eder befæste i Eders Bestræbelser, opmuntre i Eders Iver, for at Frugterne maa forøges til Bedste for Eders Medbrødre, frem for alt til Bedste for de fraskilte Brødre.

Det er en væsentlig Grundsætning, at I ikke tør træde dem i Møde og betragte dem som Fjender, man vil tilbageslaa og besejre, men som Brødre, for at kalde dem til Sandhed og føre dem tilbage til Kirkens, deres og Eders Moders Skjød.

Vi bønfulde Gud om vedblivende at forunde Eder sin Bistand, og meddele Eder i denne Forstand den apostoliske Velsignelse«.

Af denne den h. Faders Skrivelse fremgaar, at det altsaa hovedsagelig er de katholske Blades Opgave at træde i Skranken for den kristelige Sandhed og at føre de Vildfarende tilbage til Kirkens Moderskjød. De katholske Journalisters Devise skal ifølge Leo XIII.s Udtalelser fra nu af være: *Ut omnes unum! at Alle maa være Eet* (Joh. 17, 21.)!

Kjærlighed til Jesus.

—0—

O Jesus, søde Jesus,
 Mit Hjertes Lys og Lyst!
 I Dig, o søde Jesus,
 Kun findes Fryd og Trøst.
 Jeg længes ikkun efter
 At elske, Jesus, Dig —
 Af alle mine Kræfter
 Nu og evindeligt.

Far hen, du usle Verden,
 Med al din Pral og Pragt!
 Mig er din tomme Færden
 Til Lede og Foragt.
 Kun Jesus er i Smerte
 Min Trøst og største Skat.
 Foruden ham mit Hjærte
 Er øde og forladt.

Hvis alt, hvad jeg kan tænke,
 Jeg kunde kalde mit,
 Dig vilde jeg det skjænke;
 Det skulde være dit.
 Ja, Scepter, Krone, Kjæde,
 Alverdens Gods og Guld
 Jeg vilde det med Glæde
 Dig skjænke, Jesus huld!

Var tusind Hjærter mine,
 O Jesus. eet jeg ved,
 De skulde være dine
 I evig Kjærlighed.
 Ej skal mig Verden lokke
 Fra Dig med syndig Lyst;
 Ej skal min Troskab rokke
 den ved sin Truselsrøst.

Tag da, min søde Jesus,
 Mit Legem og min Sjæl.
 Din Kjærlighed, o Jesus,
 Lad blive mig til Del.
 Lad mig Dig elske trolig,
 Dig tjene til min Død.
 Lad mig i Himlens Bolig
 Dig elske, Jesus sød. sr.

Den nye Westminster-Domkirke i London.

Opførelsen af den nye store Kathedralkirke i Westminster er et Foretagende, som har mere end blot national Interesse. Som Metropolitankirke for Katholicismen i England skal den paa en vis Maade ogsaa være et synligt Bevis paa det Opsving, som den katholske Kirke i England har taget i vore Dage. I en fornylig offentliggjort Artikel siger Kardinal-Ærkebiskop *Vaughan* af Westminster: »Vi tilsigte med Opførelsen af en ny Kathedralkirke ikke blot at faa en ny, prægtig Sognekirke, nej, vi ønske, at Kongeriget skal eje i sit egentlige Centrum at levende Monster paa den Gudsdyrkelses Skjønhed og Majestæt, som i gamle Tider, i et Tidsrum af 1000 Aar, blev fejret indenfor Canterburys Mure under den daglige Frembærelse af det liturgiske Offer«. — Det er uden Tvivl glædeligt at se, hvor offervillige alle Katholikerne, som staa under den britiske Krone, ere ved denne Lejlighed, og med hvormegen Interesse de følge Bygningens Fremgang; dog er der ogsaa ifølge Kardinalens Ønske bleven kollektoreret til Foretagendet i Udlandet, i Tyskland, Italien, Østerrig, Spanien og Amerika, af Gejstlige fra Bispedømmet Westminster. Paa Grunden, som blev kjøbt

til Kathedralen, hviler endnu en Gjæld paa 20,000 Pund Sterling = 360,000 Kroner. Til den raa Bygning er beregnet 140,000 P. St. = 2,520,000 Kr. Bidragene ere hidtil beløbne sig til 42,000 P. St. = 756,000 Kr., saa at der foreløbig endnu maa indsamles 118,000 P. St. = 2,124,000 Kr. Blandt Bidragene fandtes ikke mindre end 32 à 1000 P. St. = 18,000 Kr.

Ophavsmanden til Cathedralbevægelsen var egentlig allerede Kardinal *Wiseman*, som i sine sidste Levedage ytrede Ønsket og Haabet om, at der i Stedet for den ubetydelige Pro-Kathedral i Kensington maatte blive opført en værdig Kathedralkirke for Metropolitan-sædet i Westminster. Kardinal Wiseman døde den 15. Februar 1865. Hans Efterfølger, den verdensberømte Kardinal *Manning*, optog med Begejstring sin Forgængers Plan. Imidlertid var Kardinalen saa optaget af andre Sager, navnlig i Henseende til de fattige Børns Opdragelse, at Cathedral-Spørgsmaalet først henimod Slutningen af hans Liv traadte ind i et nyt Stadium, idet et Grundstykke midt i Westminster blev kjøbt af Kardinalen i Februar 1884 for 115,000 Pund Sterling = 2,070,000 Kr. Gjælden er, som ovenfor bemærket, allerede bragt ned til 20,000 P. St. = 360,000 Kr. Den nuværende Ærkebiskop af Westminster, Kardinal *Vaughan*, var det saa forbeholdt i Juni 1895 at nedlægge Grundstenen, en Højtidelighed, i hvilken alle Stænder i den engelske Befolkning tog Del med den mest levende Begejstring.

Katedralen bliver bygget i byzantinsk Stil. Bygningen faar mere eller mindre Form af et Kvadrat med en kvadratisk Hoveddel i Midten, over hvis fire Støtter skal opføres en høj, kuppelhvælvet Rundbygning. Katedralens Skib bliver 234 Fod i Længden og 60 Fod i Bredden og med Sideskibene og Korgangene 150 Fod i Bredden; dets Fladeindhold er gjennemsnitlig 14,040 Fod, medens Katedralen i York, hvis Skib for Tiden

har det største Fladeindhold blandt de anglikanske Kirker, større endog end Paulskirken i London, kun har 13,244 Fod gjennemsnitlig Fladeindhold. Westminster-Katedralens Højde bliver 109 Fod og vil altsaa overgaa det nærliggende Westminster-Abbedi, som er 105 Fod højt, og endog blive 16 Fod højere end Kathedralen i York. Naar man nærmer sig Kathedralen fra Frontsiden, vil man der paa venstre Side møde et Taarn, som rager 300 Fod i Vejret. I det Indre vil der, bortset fra Koret med Højaltret, blive Plads til 12 Sidekapeller. Bagved Koret vil der desuden blive Plads til en Kryptkirke til Ære for den h. Petrus. Et Galeri, som bæres af Marmor søjler, skal løbe omkring hele Kirkens Indre.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. *Vincentiusforeningen* afholdt sit første Generalmøde for iaar Søndagen den 23. Februar. Den højærværdigste Biskop præsiderede. Til Stede var 38 Medlemmer. Af Aarsberetningen for 1895, der afsendes til Generalraadet i Paris, hidsættes følgende: De tre kjøbenhavnske Konferencer, nemlig St. Ansgars-Konferencen for den indre By, St. Josefs-Konferencen for Nørrebro og St. Mariæ-Konferencen for Vesterbro og Frederiksberg have tilsammen 62 aktive og 33 kun bidragydende Medlemmer. Ca. 45 Familier vare optagne til regelmæssigt Besøg. Bibliothekerne indeholdt 747 Bind. Beholdningerne ved Aarets Begyndelse vare 476 Kr, Kollektterne ved de ugentlige Møder havde indbragt 446 Kr., Gaver m. m. 206 Kr. Kontant blev udgivet særlig ogsaa til Huslejhjælp 642 Kr., i Naturalier for 314 Kr. Beholdningerne ved Aarets Slutning vare 172 Kr. Den fælles Overbestyrelse, Lokal-

raadet, havde ved Aarets Begyndelse i sin Kasse, der tjener til at støtte de enkelte Konferencer og deres fælles Opgaver, særlig ogsaa til Anbringelse af Børn i Vajsenhuset, 92 Kr.; ved Generalmøderne hvert Kvartal indkom 72 Kr., ved Gaver 422 Kr. Udgiften var kun 53 Kr., saa at Kassen ved Aarets Slutning havde 533 Kr. (der er dog strax i det nye Aar bleven lagt betydeligt Beslag paa den). Vajsenhuskassen, der, som det vil erindres, i 1892 udbetalte 4960 Kr. til Vikariatets Vajsenhusbygning, havde ved Aarets Begyndelse 1416 Kr., ved dets Slutning 1506 Kr., hvoraf største Delen dog bestaar af en endnu ikke realisabel Førdring. Blandt ovennævnte Gaver fremhæves 216 Kr. fra Generalraadet i Paris, 200 Kr. fra en besøgende fransk Vinceniusbroder og 10 Kr. fra en herværende protesantisk Familie. En Læsestue holdtes aaben sidste Vinter; den besøgte af gjennemsnitlig 10 Personer pr. Aften. Særlige Anstrængelser ere blevne gjorte for at modarbejde det Uvæsen, at Bydrengene hindres i at overvære den h. Messe om Søndagen. — Ved Mødets Slutning meddelte den højærværdigste Hr. Biskop, at han snart vilde foranledige afholdt et større Menighedsmøde i Anledning af vore Elementarskolars mislige finansielle Status.

— Fastelavnsmandag d. 17. Febr. holdt Foreningen »Unio« sin aarlige Fæst i Koncertpalæet; som sædvanlig opførtes af Foreningens Medlemmer et Par Smaastykker, som lønnedes med stærkt Bifald af de talrige Tilstedeværende. Festen sluttede med en munter Svingom i Riddersalen.

— Fra Vincentiusforeningen have vi modtaget Meddelelse om, at dens *Læsestue* heri Hovedstaden atter aabnes *Søndag den 1. Marts* og fremdeles holdes aaben hver Søn- og Festdag fra *Kl. 7—10 Aften*. Læsestuen, hvor der er fremlagt en Del Blade og som ejer et større Bibliothek af inden- og udenlandsk Literatur, har Lokale i Bredgade 67, 2. S. o. G.

— Det nordiske Forlag (Ernst Bojesen) meddeler, at *Johannes Jørgensens* Bog: »*Livsløgn og Livssandhed*,« der udkom for faa Uger siden og vakte usædvanlig Opmærksomhed, nu allerede er udsolgt i første Oplag. Et andet Oplag (3die Tusinde) udkommer om faa Dage. I Slutningen af forrige Aar udgav den samme Forfatter en Bog »*Rejsebogen*«, som ligeledes vakte betydelig Opsigt og hurtigt blév udsolgt i 1. Oplag.

Island. Dhrr. Gejstlige *Frederiksen* og *Gethmann* befinde sig ifølge indløbne Meddelelser vel paa deres nordlige Missionsstation, og Islænderne komme dem overalt i Møde med megen Venlighed. Den lille Kirke er hver Søndag fyldt indtil sidste Plads, og det h. Messoffer bliver atter, efter mange Aars Afbrydelse, frembaaret med saa stor Højtidelighed som Forholdene tillade det.

Paderborn. Generalforstanderinden for »*Søstrene af den kristelige Kjærlighed*«, som ogsaa have Ordenshuse her i Landet, nemlig i Horsens og Kolding. *Sr. Philomene*, er for nylig rejst fra Moderhuset i Paderborn til Antwerpen, for derfra at begive sig paa Rejse til Nordamerika, hvor hun agter at visitere Kongregationens forskellige derværende Huse. *Sr. Philomene* er 59 Aar gammel, og har allerede sex Gange tidligere gennempløjet Oceanets Bølger. I Nordamerika besidder Kongregationen, foruden Provinsial-Moderhuset, det saak. *Mallinckrodt-Convenc* i Wilkesbarre i Pennsylvania, 54 Filialer rundt om i de Forenede Stater, med 481 Søstre. Mod Slutningen af August vender *Sr. Philomene* atter tilbage til Europa, for efter et kort Hvil at visitere Kongregationens Huse i Sydamerika. I den sydamerikanske Provins befinder Moderhuset sig i Conception i Chile. Under det staar 26 Filialer med 287 Søstre, som ere fordelt i Chile og Uruguay. I Europa besidder Kongregationen siden Kulturkampstormene i 1871—72, som truede Kongregationen med Undergang, foruden

General-Moderhuset i Paderborn,fatter 14 Filialer med 262 Søstre. »Sostrene af den kristelige Kjærligheds« Kongregation; som blev stiftet i 1849 af en Søster til den berømte tyske Rigsdagsmand Herman v. Mallinckrodt, den ædle *Pauline v. Mallinckrodt*, tæller nu 1020 Søstre, som i 90 Huse undervise ca. 17,000 Børn og pleje 650 Syge.

Bulgarien. Ærkebiskop *Menini*, apostolisk Vikar i Sofia, har henvendt sig til den h. Stol, for at udbede sig særlige Anordninger i Henseende til; hvorledes den katholske Gejstlighed har at forholde sig for Fremtiden overfor Fyrst Ferdinand. Fyrsten havde bl. a. Privileg paa et Privatkapel i Residensslottet, et Privileg, som rimeligvis vil ophøre nu, efter det bedrøvelige Skridt, Fyrsten har foretaget, hvorved han har udelukket sig selv fra Kirken og ikke mere har Adgang til de h. Sakramenter.

En Petersburger-Korrespondent til »Köln. Ztg.« forsikrer ogsaa, at man i Ruslands Hovedstad paastaar bestemt, at *Fyrsten selv* agter at træde over til den »orthodoxe« Kirke. Maaske bliver han tilsidst ogsaa Jøde, saafremt Rothschild lover ham nogle Millioner. Det Hele er jo netop kun en lille »Forretning«.

For den stakkels Prins *Boris* vil det forevrigt blive vanskeligt, at frigjøre sig senerehen i Livet for den Latterlighedens Forbandelse, som hans Fæder i saa rigt Maal udøser over sit Barns Hoved. Det bulgariske Postvæsen har nemlig udsendt nogle nye Frimærker og Brevkort i Anledning af Barnets »Omdaab«, dog som kun ere blevne udgivne den 14. Februar (2. Febr. gammel Stil). Kortene skulle være i høj Grad smagløse. Paa Adressesiden ser man den lille, buttede Prins *Boris*' Brystbillede; det Hele har en fortvivlet Lighed med et Reklamekort for Børnemel eller lignende smukke Sager. Frimærkerne bleve kun solgte i Partier paa 100 Stykker, og ere som Rariteter blevne spredte blandt

udenlandske Frimærkehandlere. Der er derved sikret Prins Boris Udødelighed, thi disse sjældne Frimærker, som paa hans »Omdaabsdag« bleve udsendte i Sofia til hans Ære, ville af Frimærkesamlere blive holdte højt i Ære som en *Kuriositet*, der i Henseende til *Naragtighed* er enestaaende paa deres Omraade.

Konstantinopel. Fra Prædikestolene i alle derværende katholske Kirker blev der den 16. ds., ifølge »Poll. Corr.«, oplæst et Hyrdebrev angaaende *de østerlandske Kirkers Gjenforening med den romerske Kirke*. Hyrdebrevet har vakt den mest levende Opmærksomhed, og man venter et Svar fra det skismatiske Patriarkats Side.

Rom. Den 2. Marts fuldender Pave *Leo XIII.* sit 86 Leveaar, og Dagen efter er det 18 Aar siden hans højtidelige Kroning fandt Sted i Vatikanet. I denne Vinter har den h. Fader kunnet glæde sig ved et fortræffeligt Helbred, og trods sin høje Alder har han bevaret en sjælden aandelig Friskhed. Hverken hans Syn eller hans Hørelse have lidt, og Enhver, som har set ham for 18 Aar siden, da han tiltraadte sit Pontifikat, maa forbauses over, at den Olding, som allerede den Gang syntes at føle Alderdommens hele Byrde, endnu er saa rask og kraftig. Hans Skikkelse er rigtignok bleven mere bøjet og hans Ansigt har ofte en meget bleg Farve, men hans Øjne have endnu bevaret deres gamle Glans, hans Stemme er endnu ualmindelig kraftig og hans Aand tager øjensynlig den mest levende Del i Alt. Det h. Messeoffer frembærer han daglig tidlig om Morgenen i sit Privatkapel og overværer derefter en anden h. Messe som Taksigelse.

Armenien. De afskyelige Misgjerninger i Armenien blive først stillede i deres rette Belysning af de diplomatiske Beretninger. Den inderligste Medlidenhed føler man, naar man læser de forskjellige Gesandters officielle Beretninger om Myrderierne. 24,655 Armeniere

og kun 79 Tyrkere drejer det sig om i de Aktstykker, som have været tilgængelige for Gesandterne.

Alene i Landsbyen Diabekir varede Myrderierne i tre Dage; 1991 Armeniere bleve dræbte, 286 saarede, 1690 Huse og 2448 Butiker bleve plyndrede, brændte eller ødelagte, uden at regne de Tusinde Personer som ere forsvundne, og blandt hvilke fandtes en stor Del Kvinder og unge Piger, som uden Tvivl ere blevene fordelte blandt de forskjellige tyrkiske Haremmen.

Det taaler det kristelige Europa!? Er der Fare for nogle Handelsinteressers Fremgang, for nogle Handelsfolk i Transwaal og Kapstaten, som for Størstedelen kun indføre Brændevin og Krudt i Afrika og derved berede Missionærernes Arbejde de største Hindringer, saa raabes der fra alle Sider paa Intervention. Blive derimod 25,000 Kristne slagtede og de afskyeligste Misgjerninger begaaede mod Kvinder og Børn, saa bringes man i Dag en Smule i Harnisk, for saa i Morgen at glemme Alt. O elendige Materialisme og Indifferentisme! Med Rette burde det kristne Europa dog kunne sige: Som en Morder har en asiatisk Stat, der gjør sig skyldig i slige Grusomheder, forspildt sin Ret til at existere; den maa falde! Hvad Agtelse kan Tyrkiet have for de mægtige kristelige Stater, som gjøre saa lidt for deres helligste Interesser? Hvad vilde Tyrkerne vel gjøre mod de Kristne, saafremt de besad de kristelige Staters Magt! Med samme Ret og Pligt burde Europa gaa frem mod Tyrkiet i vore Dage, som det fordem gik frem paa Korstogenes Tid, og simpelt hen dele Tyrkiet. Enhver af de større Magter vilde ved denne Deling kunne faa en saa forsvarlig Bid at fordøje, at Europas Fred vilde være sikret i lang Tid.

❖ Fra Vejbyrnet. ❖

— **Kardinal Mannings Omvendelse.** Medens Kardinal-Ærkebiskop *Manning* af Westminster endnu var Præst i den anglikanske Højkirke, modtog han en Dag Besøg af en Dame, som udtalte sin Forundring over, at han endnu aldrig havde prædiket om *den Helligaand* og bad ham om, at han dog ogsaa en Gang vilde prædike om den Helligaand eller paa anden Maade undervise hende om dette Thema. Manning lovede at opfylde Damens Ønske og søgte strax efter i Anglikanernes theologiske Værker, men fandt intetsteds en tilfredsstillende Belæring om den Helligaand. Da kom han i Tanker om at undersøge de katholske Dogmatikers Værker og her fandt han da ikke blot Læren om den Helligaand vidtløftig behandlet, men han blev under Studiet tillige saa underlig til Mode, at han følte sig ligesom tvungen til ogsaa at gjenneulæse de øvrige Dele af Værket. Paa denne Maade kom Manning nu til den Overbevisning, at den katholske Kirke var den eneste sande, og han blev Konvertit, Præst, Biskop og Kardinal.

— **Den lutherske Kirkes Opgave.** Om den lutherske Kirkes Opgave skriver det protestantiske Blad »Mindener Ztg.« følgende: »Dersom Luther havde anerkjendt nogensomhelst gejstlig Autoritet over sig, havde han overhovedet ikke turdet iværksætte sin Reformation. Og naar den lutherske Kirke ikke har Plads for Folk, som ønske at udøve deres religiøse Fornødenheder uden nogetsomhelst Formynderskab, saa er den ganske overflødig. En protestantisk Gejstlig er *alene forpligtet* til, at *foretage* de religiøse Handlinger, men det er ikke underkastet hans Prøvelse, *om Nogen er værdig til dem eller ej.* Den lutherske Kirke kjender f. Ex. intet til Skriftemalet, som den katholske Kirke, meget

mere skal Enhver selv prøve sig, om han angrer sine Synder saaledes, at han er værdig til at modtage Nadveren og om denne er ham til Velsignelse. *Kirke- lig Disciplin* (Kirketugt) er noget logisk Umuligt i den lutherske Kirke.«

— **Mærkelig Gudstjeneste.** I en »Klosterroman« som for Tiden spøger i »*Dagens Nyheder*« læses (d. 19. Februar i det Herrens Aar 1896) følgende: »Længe havde hun (Nonnen) opholdt sig ved Abbedissens Seng og derefter havde hun *celebreret den lange Aftenmesse* i Korets indelukkede Luft«. — Forfatteren meddeler, at »dette havde skaffet hende en alvorlig Hovedpine«. Det tror vi gjærne; for en Nonne er det jo ikke saa lige en Sag, at læse Messe. og det oven i Kjøbet efter Dagens Møje og Besvær.

Indsendt.

Højtærede Hr. Redaktør!

At jeg med Glæde modtager de i forrige Nummer af Ugebladet nævnte 7 *Gjenstande*, er jeg herved saa fri atter at bede Dem bekendtgjøre for Deres Blads ærede Læsere.

Hvad *de gode Raad* angaar, har jeg derved haft den Mening, at bede de ærede Læsere om deres Raad, hvor man bedst kan blive af med de nævnte 7 *Gjenstande*. — Jeg solgte t. Ex. 100 Sodavands Propper og modtog 25 Øre for dem. — Saa solgte jeg atter 200 og fik kun 20 Øre pr. 100. — Saa fortalte man mig, at man kunde faa 30 Øre for 100 Sodavands Propper i Peter Hvidtfeldtsstræde. — Saa solgte jeg 100 og fik 30 Øre for dem. — Nu har jeg atter 400 Propper, à 30 Øre = 120 Øre — à 20 Øre = 80 Øre. — Stor Forskjel! — Og nu hører jeg i Dag, at En modtog **35 Øre** for 100 Propper.

Gode Raad ere dyre!

C. Ertner.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 1. Marts. 2. Søndag i Fasten. — 2. **M.** Karl den Gode, Martyr. — 3. **Ti.** Ferialdag (Leo XIII.s Krøning 1878). — 4. **O.** Kasimir, Bekjender (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — 5. **To.** Ferialdag. — 6. **F.** Ihukommelse af Frelserens h. Ligklæde. — 7. **L.** Thomas af Aquin, Kirkelærer og Bekj.

Søndag den 8. Marts. 3. Søndag i Fasten.

St. Ansgars Kirke. Fredag den 6. Marts Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Prælatsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte (St. Joseffsøstrenes Kor medvirker); Kl. 8 Aften: Korsvejsandagt og sakramental Velsignelse.

Rosenkransbroderskabet holder Møde med Procession Søndag den 1. Marts Kl. 6 i St. Ansgars Kirke. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen.

Mødreforeningen. Tirsdag den 3. Marts Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Efter Messen holdes et kort Foredrag for Mødrene.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion i Dag Søndag den 1. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke.

Kateketiske Foredrag om Guds hh. Bud hver Onsdag Aften Kl. 8 i Jesu Hjærte Kirke.

St. Josefs Gilde. Mandag den 2. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften alm. Møde for alle Brødre. Kun Brødre have Adgang.

En Dreng ønskes anbragt i **Skomagerlære** efter Paasken; man bedes henvende sig hos Eilertsen, Gamle Kongevej 37, 1. Sal o. G.

Plads søges. En yngre Pige søger Plads i en Familie, hvor Fruen selv gaar med i Huset; træffes hos Maler Berg, Slotsgade 36, 4. Sal.

Røgeri-Udsalget

32, Fiolstræde 32.

Daglig friske Varer.

Hos Axel Andersen, Nørrebrogade 18 A. udkom:

100 Æggeretter
af Charles Minet.

90 Øre.

Fundne Sager. Flere Rosenkranse, bl. a. en med et Sølvkors og Indskrift, ere fundne og kunne afhentes i Præsteboligen ved St. Ansgars Kirke. Sager, som blive glemte i Kirken, kunne sædvanligvis afhentes hos Sakristanen efter Messen eller Aftenandagten.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 10.

Søndagen den 8. Marts.

1896.

Indhold: Man mener —. Det h. Messeoffer og Forløsningen. De blinde Søstre i Paris. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Berlin. Köln. Rom. „Fra Vejbrynet“. — Bekjendtgjørelser.

Man mener —.

—o—

Man mener, man har Tro paa Jesus
Og ejer Hellighedens Skat, —
Saa kommer der et Aandens Jordskælv
Hvad eller og en Trængslens Nat,

Saa falder Stykke efter Stykke
Af det, man troede panserfast, —
Vel Een, om Broen, der forbinder
Med Himlen os, ej ganske brast.

At leve Livet som de Fleste, —
 Lidt Verdslighed, lidt Tro iblandt, —
 Det skaffer Roes os hos vor Næste,
 Er dog i Herrens Øjne Tant.

Ja, let at *tale* om Guds Rige,
 Hvad Mange og saa gjerne vil, —
 Men til at fare ud paa Dybet
 Med Herren, skal der mere til.

O, fører Herren os til Prøven,
 Ildprøven her i Graadens Dal, —
 Det Meste af, hvad vi opbygged'
 I Tiden, nok bortbrænde skal.

Saa ser vi: der skal bedre kæmpes
 Og bedre bedes end som før,
 Og bedre vaages — ellers aldrig
 Vi naa til Himlens aabne Dør.

Ja, Hjærtet det skal mere brænde
 Ved hvert et Ord af Jesu Mund,
 Før Troens Vægt vi saa kan kjende,
 At den gør blid vor sidste Stund.

Men er vor Aand i *Ilden* prøvet
 Og al vor Stolthed slaaet ned —
 Hvad da i Troen bliver øvet,
det vil Vorherre kjendes ved!

M. C. J.

Det h. Messeoffer og Forløsningen.

—o—

Kristus har én Gang ofret sig paa Korset. Dette Offer er den synlige Iværksættelse og Virkeliggjørelse af hans evige Kjærlighed i Tidens Fylde. Er Herrens Kjærlighed nu tilende hermed? Det vil uden Tvivl ingen Kristen paastaa. Den h. Johannes siger: Kristus er Lammet, som er bleven ofret fra Verdens Begyndelse. Ligesom Gud, før Kristi Menneskevordelse heneden, uafbrudt virkede for Menneskenes Frelse, saaledes vedvarer ogsaa uden Ophør hans Kjærlighed efter Kristi Aabenbarelse i Kjødets og efter hans Offerdød. Men det er nødvendigt, at vi have den rette Forestilling om, hvorledes denne Kjærlighed varer ved.

Guds Kjærlighed til Menneskene er ikke en død Følelse, der ligesom hviler i Guds Hjærte, uden at aabenbare sig, uden at være virksom. Guds Kjærlighed er en evig, stedse levende Virksomhed til Gavn for hans Skabninger; Guds Kjærlighed er Daad og Gjærning. Guds Gjærninger paa det naturlige Omraade kunne tjene os som Forbilleder, for at vi kunne faa en passende Forestilling om hans overnaturlige Virksomhed. Lader os engang betragte Verdens Skabelse. Gud sagde: Bliv Lys. Og det blev Lys. Med Klarhed og Varme udbredte det sig over det umaadelige Verdensrum. Og Lysets Brønde opstode, de rige, fulde, stedse flydende Samle- og Midtpunkter for dets Virkninger, Himmellegerne. Saaledes handlede Gud én Gang skabende og sikrede tillige det Skabtes Virksomhed indtil Tidernes Ende. Som en hellig Offerflamme har Gud én Gang udgydt Lyset over Verdensrummets Alter, og fra udtømmelige Kilder tændes stadig paa ny i de forskjellige Lys-Fænomener, paa Himlen og paa Jorden, om Dagen og om Natten, denne hellige

Offerglød, stadig tjener den Menneskene, stadig flammer den til hans Ære, som har skabt den.

Lader os tage et andet Billede til Sammenligning. Gud sagde: Jorden frembringe grønne Urter o. s. v. Og Jordens Stof blev i hele dens Udstrækning gennemtrængt og gennemvædet af Kraften til at frembringe Blomster og Træer og alle Planterigets Væxter; der blev givet det jordiske Stof og Jordens Fugtighed Kraft til under Sollysets velsignende Indflydelse at forvandle sig til herlige Træer, til frodige Planter, til fine, duftende Blomster. Denne Kraft er én Gang for alle udgydt som en Sjæl i Jordens døde Legeme; den bor i Jorden, og saa ofte Foraarsolen vækker den af dens Vintersøvn, udfolder den atter alle Vegne sin Virksomhed.

Denne Guds skabende Handlemaade paa Naturens Omraade kan tjene som Forbillede paa hans Optræden indenfor det overnaturlige Omraade, for at vi kunne faa en klar og rigtig Forestilling om den.

Rette vi nu vort Blik paa Korsofret! Kristus dør. Brøden er afsonet, den evige Faders Venkab gjenerhvervet. Det lærer Troen os. Gud ser atter med Velbehag ned paa Jorden; Himlen er atter aabnet for Menneskene. Dette varer ikke blot et eneste Øjeblik, men indtil Tidernes Ende udfolder sig i Guds hellige Væsen hans Barmhjærtigheds og Naades hidtil indelukkede Skatte. Et nyt, aandeligt Lys, som renses og opvarmer, udgyder sig fra Himlen ned over Jorden, en ny, aandelig Kraft strømmer ned over Menneskeslægten. Et nyt »Bliv til« er udtalt i det sidste Dødssuk paa Golgotha, og den levende, helliggjørende Naades Fylde er bleven til.

Tilligemed Lyset og Jordens frugtbringende Kraft bleve imidlertid ogsaa Kilderne og Aarsagerne skabte, fra hvilke de atter og atter udgyde sig, Lovene og Reglerne, som de følge i deres Virksomhed, bleve Be-

tingelserne stillede, som maa være tilstede og opfyldes, saafremt de skulle iværksættes og vise sig.

Paa samme Maade har ogsaa Guds Kjærlighed, der aabenbarer sig i den nye, aandelige Skabelse, som Apostelen kalder Forløsningen, — skjønt den kun én Gang, nemlig ved Kristi Død paa Korset, ligesom er bleven skabt i Henseende til dens indre Fylde og Indhold, — for hele den efterfølgende Tid sin bestemte Lov og Ordning, som den følger i sin Virksomhed overfor Menneskene, og netop heri finder den ogsaa sin udvortes synlige Varighed og Aabenbarelse og netop herved fornyes og gjentages den stadig og vedbliver den at leve.

Midt- og Udgangspunktet for denne nye Aabenbarelse og Ordning af Guds Kjærlighed er det h. Messoffer. Under de hellige Symboler paa Jesu Kristi Lidelse og Død, som i Kraft af Brødets og Vinens hemmelighedsfulde Forvandling indeholde ham selv, træder Forløsningens Værk atter frem for vort Øje, det vinder paa ny Skikkelse, som det fordem én Gang vandt Skikkelse i dets første og oprindelige Virkeliggjørelse og Aabenbarelse paa Golgotha. Kristus vilde ikke lade sin Kjærlighed være uden Vidnesbyrd, og derfor indstiftede han det h. Offer. Fordi enhver Sjæl skal nærme sig hans Kors, tro paa Korset og i denne Tro finde Fred og Salighed, derfor nærmer han sig enhver Sjæl i det hellige Offer. Fordi ethvert Hjærte skal gribes af hans evige Kjærlighed, derfor gjentager han den Handling, i hvilken han udfoldede og skjænkede os denne Kjærlighed, stadig paa ny i en uafbrudt levende Fremstilling.

Fordi Troen paa Kristi forløsende Kjærlighed er Grundlaget for den sande Religion. Religionen imidlertid skal levende opfylde og indvie hver Dags Tid og Gjøren, derfor viser Kristus sig ikke som en mørk Skikkelse fra den graa Oldtid, men i den umiddelbare

Nutids Lys, dragende Alt til sig og gennemtrængende Alt med sit Lys og sin Kraft. Ligesom han selv under den jordiske Vandring var en Magt i det israelitiske Folks Liv, saaledes vilde han ved sin bestandige Nærværelse vedblive at være en Magt i hele Menneskeslægtens Liv. Det er vel Meningen med hans Ord: Gjører dette til min Ihukommelse. Ved en stadig Fornyelse af sin Kjærlighed vil han leve i stadigt Minde og ved et stadigt Minde i stadig Virksomhed.

Saaledes opfattet, forekommer det os, at det h. Messeoffer og dets Indstiftelse nøje svarer til Guds øvrige store Handlinger. Vi vilde ellers se en Mangel i Forløsningens Værk; vi vilde søge den vedvarende Fornyelse og Iværksættelse af hans Offer og ikke finde den.

Den menneskelige Naturs Beskaffenhed synes ogsaa at gjøre det h. Offer nødvendigt. Afhængig af ydre Indtryks Paavirkning, henvist alene til Erkjendelsesevners Forestillinger, taber Sjælen Troen, naar dennes Indhold ikke stadig træder den for Øje i levende Virkelighed, hvad Protestantismen uimodsigelig beviser.

Det hellige Messeoffer er saaledes med Rette Religionens Sol, den katholske Kultus' Midtpunkt, og alle Sjælens Evner og al Kunstens Færdighed og al Naturs Herlighed anvendes derfor i Kirken, for at smykke og ophøje Altret og hæve dets Værdighed, for at Alt maa være et Offer for Gud og helliggjort ved Gud, ligesom Gud er blevet et Offer for Mennesken og har helliggjort dem i dette Offer.

Hos de blinde St. Pauls Søstre i Paris.

—o—

Langt borte fra Hovedstadens Centrum, i Rue Denfert-Rocherau, lige overfor Observatoriet, hvor Videnskabsmandens Øje ved Hjælp af kunstfærdige Instrumenter naar indtil de fjærneste Stjærner, ligger der et stille Hus, hvis Beboere ikke engang ere i Stand til at se en eneste Straale af Solens Lys; det er *de blinde St. Pauls Søstres* Anstalt, der kalde sig saaledes efter deres Skytspatron, Apostelen Paulus, som i Damaskus en Tidlang mistede Øjnenes Lys og derved vandt Troens Lys. Udefra ligner Anstalten en gammel, fornem Patricier-Bolig, hvis Hovedbygning er skilt fra Gaden ved en Mur. I Virkeligheden har der for 60 Aar siden ogsaa boet her en verdensberømt Mand, Forfatteren og Statsmanden Chateaubriand, som levede her i Ro og forfattede her nogle af sine bedste Værker. Flere Minder om hans tidligere Ophold her fremvises endnu i Anstalten og give Huset en vis klassisk Indvielse.

En venlig Søster fører os ind i Taleværelset. Her møder vort Blik et Billede, der forestiller den tidligere, fortjenstfulde Anstaltsgejstlige Juge, som i 1871 blev slæbt i Fængsel af Kommunisterne. Ved Siden af hænger under Glas og Ramme en broget Krans af Egeblade. »Borgerkronen«, som den republikanske Regering i sin Tid skjænkede til Anstalten, — et Tegn paa, at ogsaa Klostervæsenets Fjender og Modstandere yde Søstrenes menneskevenlige Virksomhed Anerkjendelse. Mest lægger man dog i Taleværelset Mærke til et stort Bord, som er bedækket med kvindelige Haandarbejder, Tæpper, Børster og Kost. I Anstaltens mange Værelser arbejde de Blinde nemlig med stor Flid, i Værkstederne forarbejde de Børster, Maatter, Kurve o. s. v., og baade i Kjøkkenet, Vaskehuset

og i den store Have med Urtebedene og de lange Alleér færdes de Blinde tidlig og silde. I Haven se vi f. Ex. blinde Søstre, som med fintfølende Hænder luge Ukrudtet blandt Urterne, og i Nærheden leger under en Søsters Opsyn en Skare smaa, blinde Piger paa Græsplænen; Nogle føle sig for i Græsset og søge Blomster, Andre binde de fundne Blomster, ordnende dem efter Lugten og Formen, til duftende Smaakranse og smykke med dem en Statue, forestillende Ærkeengelen Rafael, den blinde 'Tobias' Læge. Den travleste Virksomhed hersker i Relief-Trykkeriet, hvor der trykkes Bøger og Noder i Braille for Anstalten og for hele Verden; en Prøve paa de blinde Søstres Arbejde er Tidsskriftet Louis Braille, som trykkes her. Forstanderinden for Trykkeriet, som understøttes af blinde Søstre og Børn, er en lille, rørig, blind Nonne, som leder Arbejdet med stor Dygtighed og Iver og stadig opfinder nye Forbedringer og Indretninger.

Vandre vi gennem de forskellige Stuer, bliver vort Øje behagelig berørt af den store Renlighed og Orden, som hersker alle Vegne. Jeg tror, at man i hele Huset ikke kan finde et eneste Støvgran, som er undgaaet de Blindes pudsende Haand. Beskedne Prydelser forøge det venlige Indtryk, man faar af de lyse Stuer; i Vinduerne staa duftende Blomster i Potter, Væggene ere smykkede med religiøse Billeder og Statuetter, og i Nischerne og Krogene slynge sig Guirlander af Blade og Blomster, som Søstrene forfærdige i deres Rekreationstimer med kunstfærdige Fingre og uden Øjnenes Hjælp. Og som Værelserne ere ogsaa deres Beboere. I deres simple Dragt, hvis sorte Farve oplyses af en hvid Garnering, øve de alle, Seende og Blinde, Foresatte og Elever, stille deres Gjerning og forraade ved deres altid lige muntre Ansigtstudtryk, at gudhengiven Tilfredshed bor i deres Hjærter.

Da jeg tilligemed den seende Forstanderinde traadte

ind i den laveste Skoleklasse, trippede to blinde Børn, i en Alder af 4—6 Aar, med en utrolig Sikkerhed hen til Forstanderinden og klyngede sig tillidsfuldt fast til hende; hun tog de Smaa paa sine Arme og kjærtegnede dem som en Moder. Derhos straaledede hendes Ansigt af Lykke og Fryd og vidnede om den af Religionen forklarede Kjærlighed, som hun lader sine smaa Plejebørn, der ere betroede til hendes Omsorg, blive til Del. Det er ikke det jordiske Mammon og heller ikke det følende Menneskehjærte alene, som tilskynder disse Kvinder til deres Gjerning, men der kommer hertil Menneskesjælens mægtigste Stemning, den religiøse Begejstring, som opfylder Søstrene og lader dem med Glæde opofre sig i de Elendiges Tjeneste. Ved deres Indklædning aflægge baade de blinde og de seende St. Pauls-Søstre offentlig foran Kirkens Alter det højtidelige Løfte, at de fuldstændig ville indvie sig til de Blindes Tjeneste og opfylde alle de Pligter, som de Blindes Opdragelse kræver. De iføres derefter Ordensdragten, og man giver dem et Lys i Haanden med de Ord: »Modtager dette jordiske Lys som et Tegn paa Naadens Lys, som stedse maatte lyse for Eder.«

I Klostret findes for Tiden 67 Ordenssøstre, næsten ligesaa mange blinde som seende, som besørge Husgjerningen og de Blindes Pleje og Opdragelse. Saa er der henved 40 Blinde i en Alder fra 4—16 Aar, som blive underviste i de almindelige Skolefag og Haandarbejder. Drengene forblive i Anstalten indtil det 9. eller 10. Aar, og gaa da over i en anden Blindeanstalt, medens Pigerne vedblive at bo i Klostret og, naar de have Kaldelsen dertil, ogsaa kunne modtage Ordenssløret. Søstrene modtage ogsaa voxne blinde Damer i Pension, som hver har sit eget Værelse, og ved Læsning, Musik, Samtale og Beskjæftigelse søge Søstrene

at gjøre Livet saa behageligt som muligt for disse Eenlige.

Paa denne Maade arbejde de blinde St. Pauls-Søstre paa deres Vis trolig paa Forbedringen af den blinde Menneskeslægts Skjæbne og udfylde uden Tvivl et Hul i Blinde-Omsorgens vidt forgrenede System; selv om de i Almindelighed ikke sætte deres Blinde i Stand til at øve en fri Virksomhed ude i Verden, saa tilbyde de dog alle enligtstillede blinde Piger et venligt Asyl, hvor disse kunne være lykkelige under Bøn og Arbejde. Blinde Piger ere jo nu engang kun sjældent skikkede til fri Selvstændighed. Med et bevæget Hjærte tog jeg Afsked fra disse Blinde, og ofte foresvæver mig i Aanden de rørende og opbyggelige Scener og Billeder, jeg saa i hint stille, idylliske Hjem midt i den larmende Verdensstad.

M.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. *Den katholske Syge- og Ligkasse af 1867* afholdt sidst i forrige Maaned sin aarlige Generalforsamling i Restavratør Kückers Lokale. Bestyrelsen afgav Beretning om Kassens Virksomhed i det forløbne Aar og fremlagde det reviderede Regnskab for 1895. Heraf fremgik det, at Medlemsantallet var steget med 14, saaledes at Kassen nu ialt talte 75 Medlemmer. Aarets samlede Indtægt havde været 674 Kr. 32 Øre og Udgifterne beløb sig til 520 Kr. 97 Øre. Foreningens Formue udgjør nu 1119 Kr. 67 Øre (imod 966 Kr. 32 Øre forrige Aar). I Sygehjælp og Hospitalspenge har Kassen i Aarets Løb udbetalt 115 Kr. 68 Øre, i Lægehonorar 65 Kr. og endelig i Begravelsespenge ved 3 Dødsfald 250 Kr. 40 Øre. Foreningens Formue er stegen med 153 Kr. 35 Øre. Dette gode Resultat

skyldes tildels den Besparelse, som er indtraadt ved at afskaffe Budet og at Sekretæren, Hr. F. Simonsen, i det forløbne Aar har nøjedes med halv Gage, hvorfor Kassen skylder ham Tak, ligesom ogsaa Tilgangen af ny Medlemmer har bidraget sit dertil. Der har ogsaa i Aarets Løb været forholdsvis lidt Sygdom, men derimod 3 Dødsfald. Resultatet af de stedfundne Valg blev følgende: Formand, Hr. Fabrikant *Herm. Hoffmann*, Kasserer, Hr. Skoragerm. *Lafontaine*, Repræsentant Hr. Bogtrykker *Wm V. Mohu* og endelig Revisorer for 1896 Hr. Organist *J. Hammermüller* og Hr. *Rud. Schütten*.

— *Sct. Elisabeths Understøttelsesforening*, som nu har bestaaet i 7 Aar, holdt Søndag den 16. Februar sit Aarsmøde. Den højærværdigste Biskop præsiderede.

Foreningen tæller 31 bidragydende Medlemmer — mod 28 ifjor — som enten selv. eller naar de ere forhindrede, ved Stedfortrædere, mindst én Gang om Maaneden besøge en dem anvist Familie eller Enligtstillet. Paa denne Maade ere omtrent 350 Besøg blevne af lagte og 660 Kr. uddelte i Aarets Løb. Den stigende Interesse, som vises Foreningen af Damerne i Menigheden, er et Bevis for, at den Tanke, som laa til Grund for dens Stiftelse, nemlig det kristelige Menighedslivs Udvikling, er sund og ægte katholsk. Det vil sikkert ogsaa vise sig, at den bærer Spiren i sig til videre Udvikling; allerede nu spores der Tegn dertil, og et af disse er den store Velvillie og Gavmildhed, med hvilken Foreningens Opfordring til at yde extra Bidrag til Kul til de Fattige, er bleven besvaret. Ved Kul-kort indkom nemlig 135 Kr., som ere blevne anvendte til 57 Tønder Kul, tillige med en Del andre Bidrag til et Beløb af 138 Kr., som ligeledes ere blevne benyttede i Foreningens Øjemed og til Bedste for de Fattige.

Berlin. Sidst i forrige Maaned blev der i Berlin afholdt en saak. *Mission* eller aandelige Øvelser i Ber-

lins tre Sognekirker. I St. Hedvigs Kirke prædikede *Redemptorister*, i St. Mikael's Kirke *Kappucinere* og i St. Sebastians Kirke *Franciskanere*. Deltagelsen i Missionen var overordentlig stor i alle tre Sognekirker, som vare overfyldte indtil Trængsel, navnlig under Aftenandagterne. Prædikenerne begyndte tidlig om Morgen. og i hver Kirke holdtes daglig tre Prædikener, i Hedvigskirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Morgen, Kl. 12 Middag og Kl. 6 Aften, i St. Sebastian Kl. 12. Kl. 5 og Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften, og i St. Mikael Kl. 10, Kl. 3. Kl. 5 og Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften. Aftenprædikenerne i St. Hedvigs Kirke holdtes af *P. Diessel*, som i Halvfjerdserne har været ansat som Kapellan ved St. Ansgars Kirke i Kjøbenhavn og derfra forflyttedes til Hamburg, hvorfra han efter nogle Aars Forløb rejste til Østerrig og indtraadte i Redemptoristordenen. Tilstømningen til hans Prædikener i Hedvigskirken var navnlig stor; Kirken var hver Aften saa overfyldt, at et Æble ikke vilde have kunnet falde til Jorden i hele Kirken; endog Forhallen var fyldt indtil sidste Plads. Mange maatte vende om, fordi der ikke fandtes Plads eller fordi de ikke vovede at udsætte sig for at komme ind i Trængselen. For Berlins Katholiker har det uden Tvivl været en sand Naadens og Frelsens Tid, som ved Guds Bistand vil bære rige Frugter.

Køln. En katholsk Sognekirke som Foræring er uden Tvivl en smuk Gave. En saadan Gave er for nylig bleven tilbudt Kardinal-Ærkebiskoppen af Køln af en derværende Familie, som paa egen Bekostning agter at bygge en ny Sognekirke i Kølns nordlige Forstad, til Minde om en afdød Hustru og Moder og for hendes Sjæls Hvile. Kirken skal indvies til den h. Agnes, der var den Afdødes Navnepatroninde. Man ser, at den middelalderlige Gavmildhed ingenlunde er uddød endnu.

Ogsaa den bekjendte Fabriksejer *Brandts* i M.-Glad-

bach lader for sine egne Midler opføre en Kirke for sine Arbejdere og den nærliggende Landsby Waldhausen. Hr. Brandts Fabriksvirksomhed er som bekendt mønsterværdig og kan i Henseende til Omsorgen for Arbejdernes timelige og aandelig Velfærd stilles fuldstændig lige med den bekjendte Leo Harmels Virksomhed i Frankrig, hvorom »Aftenbladet« fornylig meddelte sine Læsere.

Rom. Den h. Fader modtog den 2. Marts i Tronsalen Kardinalerne og Prælaterne, som bragte ham deres Lykønskninger i Anledning af Aarsdagen for hans Tronbestigelse og Kroning. I sit Svar fremhævede Paven, at han, trods de mangeaarige Anstrængelser, som Pontifikatet bragte med sig, og som kunde fremkalde Ønsket om og Længslen efter den evige Hvile, dog ikke vilde vægre sig ved at fortsætte sit Arbejde, naar det kunde tjene til Guds Forherligelse og til Kirkens Gavn. Paven mindede dernæst om Gjenoprettelsen af Hierarkiet blandt de katholske Kopter og meddelte, at han ufortøvet vilde sende Biskopper for de gjenoprettede Bispesæder i Hermopolis og Theben i Ægypten. Til lige udtalte Paven det Haab, at den katholske Enhed vilde blive til Virkelighed i en ikke fjærn Fremtid. Ulykkeligvis, tilføjede Paven, ere Vi bekymrede over den beklagelsesværdige Maade, paa hvilken en Person er optraadt, som glemte Evangeliets Ord og ofrede baade sin egen og sin Søns Sjæl, idet han stillede menneskelig Politikks Grunde højere, end den kristelige Samvittigheds Værdighed. »Maatte Gud,« tilføjede Leo XIII., »oplyse de Vildfarende og ikke tillade, at det sørgelige Exempel forstyrrer eller hindrer det Værk, Vi arbejder paa, nemlig den fredelige Udbredelse af hans Rige paa Jorden!«

— I Professorernes Venteværelse, som staar i Forbindelse med Propaganda-Kollegiets Forelæsningsstue i Paladset Mignanelli, bortkaldtes ved en pludselig Død

Kollegiets Lærer i Arkæologi, Professor *Mariano Armellini*. Midt under Forelæsningen Kl. 3 om Eftermiddagen blev han angrebet af et Anfald af et Hjerteonde, hvorunder han allerede havde lidt i længere Tid. og efter at han havde modtaget de hh. Sakramenter af Kollegiets Rektor Don Cammasei døde han ud paa Aftenen, under hans bedrøvede Hustrus, Lægernes og de Gejstliges Forbønner. Han blev kun 44 Aar gammel. En bekjendt Mand var han i Rom, idet han hørte med blandt den berømte Oldgransker og Katakombeforsker de Rossi's bedste Elever og indtog en fremragende Plads blandt Arkæologerne. Med utrættelig Iver undersøgte han de gamle Mindesmærker og gjorde mange vigtige Opdagelser i de underjordiske romerske Katakomber, hvis mangfoldige Gange han kjendte lige saa godt som Roms Gader. Af Leo XIII. var han derfor ogsaa udnævnt til sammen med Andre at fortsætte de Rossi's store Værk »*Roma sotteranea*« (det underjordiske Rom), som blev afbrudt ved de Rossi's Død for nogle Aar siden. Han var ogsaa ansat ved det vatikanske Arkiv og stiftede for nogle Aar siden tillige med nogle Aandsbeslægtede en Forening af Videnskabsmænd, som særlig hædre *Martyrernes Minde*. En Mængde uden- og indenlandske Foreninger hædrede ham som deres Æresmedlem.

Derfor alt var Armellini en troende, from Kristen, Katholik i Sind og Hjærte, ydmyg og beskeden, velgjørende, from, uden Menneskefrygt, opbyggede han ogsaa Andre ved sit Exempel. De Bedste i det romerske Samfund søgte hans Selskab, fordi man der kunde forøge sine Kundskaber i videnskabelig Henseende og tillige lære Kjærlighed til Gud og til Næsten. Som de ivrigste Kristne i Oldkirken nærrede han navnlig stor Kjærlighed til Altrets allerhelligste Sakramente, ofte modtog han derfor den h. Kommunion og undlod aldrig at modtage den paa Festedagene. I Menighedslivet i

det Sogn, han tilhørte, medvirkede han praktisk som en aldrig svigtende Vincentsbrøder, der ligesaa utrættelig vandrede omkring i Roms fattige Gader for at besøge Konferentsens Fattige, som han vandrede omkring i Katakombernes underjordiske Gange for at fremdrage Minderne om den katholske Kirkes herlige Medlemmer i de første kristelige Aarhundreder. Den lærde Videnskabsmand fandt det heller ikke under sin Værdighed paa anden Maade at tjene sine Medmennesker; han var saaledes bl. a, ogsaa Sekretær for den katholske »Kunstner-, Haandværker og Arbejderforening« i Rom, hvis Medlemmer satte en Ære i at bære hans Kiste fra Propaganda-Kollegiets Ejendom til Sognekirken St. Vincenzo ed Anastasio, hvor den højtidelige Sjælemesse fandt Sted. R. I. P.

✻ Fra Vejbyrnet. ✻

— En vandrende Kirke. Ifølge amerikanske Blade kan Biskoppen af Nord-Dakota rose sig af at have en ganske særegen Kirke. Hans Bispedømme i Indianer-Territoriet dannes af de langt fra hinanden liggende Smaabyer, som ere opstaaede langsmed de store Jærnbanelinier »Northern Pacific«, »Chicago«, »Great Northern« o. s. v. For nu at kunne besøge sine adspredte Sogne har Biskoppen som en praktisk Amerikaner ladet bygge en særegen *Jærnbanevogn* hos Pullmann for 3000 Dollars. Den er 64 Fod lang og ligner i det Ydre en gothisk Trancept. I det Indre er der i den ene Ende et Alter, en Prædikestol og en Døbefont, og i den anden Ende et lille Orgel. 80 Stole ere opstillede for Menighedsmedlemmerne; bagved Prædikestolen er der et lille Rum, som Biskoppen kalder sit biskopelige »Palads«, og som paa én Gang tjener for ham baade som Studere-, Spise- og Soveværelse.

— **Afskrækkelsesmiddel.** Den Fremmede, som peger paa nogle Malerier, der forestille Jærnbaneulykker og Skibe, som kæmpe med Storm og Bølger og ere i Begreb med at gaa under: »Holder De af det Slags Billede, Hr. Meyer?» — Bankieren: »Ak nej! Disse Malerier har jeg kun ladet ophænge her i mine Kontorer som et *Afskrækkelsesmiddel for min Kassereer.*«

Kirkelig Kalænder.

Søndag den 8. Marts. 3. Søndag i Fasten. — 9. M. Franciska Romana. Enke. — 10. Ti. Martyrerne i Sebaste. — 11. O. Ferialdag. (Midfaste.) — 12. To. Gregorius, Pave og Kirkelærer. — 13. F. Ihukommelse af Frelserens hh. Vunder. — 14. L. Ferialdag.

Søndag den 15. Marts. 4. Søndag i Fasten. Lætare.

Den levende Rosenkrans (1. Afd.) holder Møde med Exhortation i Dag Søndag den 8. Marts Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ paa Toldbodvejen.

Unio. Søndag den 15. Marts Aften Kl. 9: Foredrag af Hr. Observator C. F. Pechüle i Lokalet, Østergade 32.

Elisabethforeningens Basar,

som afholdes til Gavn for forældreløse Børn **Palmesøndag** den 29. Marts og Mandag den 30. Marts i Skolelokalet, Bredgade 69, St. o. G., bringes i Menighedens velvillige Erindring. Gaver til Basaren modtages af Fru A. Osterhammel, Nørrefarimagsgade 53, 2. Sal; Enkefru M. Larsen, Nansensgade 40, 2. S. I. Opg. A.; Frøken F. Stratbøcker, Ordrup; Frøken A. Hutter, Ordrup, og hos Dhrr. Gejstlige.

Kontormand. En ministeriel Bestillingsmand, der har hele Formiddagen til Disposition, ønsker nogle Timer besatte med Korrespondance, Regnskabsvæsen etc. — Adr. **Kopist Wael**, Aagade 34, 2. S. N.

Til den forestaaende **Fastetid** anbefales:

Anchiovis, Benfri Sild, Sardiner, fineste nyrøget **Lax**, Helleflynder og Sild, samt henkogte **Hummer** og ferske **Lax**.

Extrafine **Blodpølser.**

Røgeri-Udsalget

32, Fiolstræde 32.

Daglig friske Varer.

Plads søges. En ung Pige fra Landet (Jylland) ønsker Plads til 1. Maj i et katholsk Hjem som Husjomfru eller Husbestyrerinde. Hun er vant til selv at styre et mindre Hjem, har lært Skrædersyning og vil, om ønskes, gjerne deltage i al Husgjerning. Billet, mrk. **P. F.** eller hos Redaktionen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 11.

Søndagen den 15. Marts.

1896.

Indhold: Den h. Josef. Leo XIII's Tale til Kardinalerne. Efterretninger fra Ind- og Udland: Amerika. England. Italien. „Fra Vejbyret“. Elisabethforeningen. — Bekjendtgjørelser.

Den hellige Josef.

—o—

Blandt de forskjellige Personer, som have modtaget store Naadegaver af Gud, indtager uden Tvivl *den h. Josef* en fremragende Plads i den hellige Historie; ja vi tør vel med Rette antage, at, naar undtages den allerhelligste Jomfru og Gudsmoder Maria, ingen anden blandt de Hellige er bleven mere udmærket af Gud, end den Mand, han havde udvalgt til sin enbaarne Søns Plejefader og Beskytter.

Den h. Josef var selv, efter menneskeligt Skjøn, af fornem Herkomst, thi han nedstammede fra Kong Davids berømte Slægt; den h. Evangelist Matthæus optæller endog hans samtlige Forfædre lige til den store Patriark Abraham. Om den h. Josefs Ungdomshistorie vide vi intet med Sikkerhed; han omtales først i den

h. Skrift, hvor der er Tale om hans Trolovelse med den allersaligste Jomfru. Der siges om ham, at han var en Tømmermand, et Bevis paa, at Davids kongelige Slægt fuldstændig havde mistet sin gamle Glands. Men denne Omstændighed var netop nødvendig, for ret at gjøre ham værdig til den ophøjede Bestemmelse, hvortil Gud havde udvalgt ham. Frelseren selv vilde jo komme til Verden i Fattigdom og Fornedrelse, ja endog fuldstændig ligne den ringeste blandt sine Brødre paa Jorden, og derfor skulde hans Moder ogsaa være en fattig, ukjendt Jomfru; hvorledes turde hans Plejefader da have været en rig og fornem, æret og anset Mand?

Skjønt den h. Josef imidlertid var fattig og trængende og levede under ganske almindelige Forhold og derfor ogsaa var ukjendt og upaaagtet i Verdens Øjne, har dog, som den h. Kirkelærer Epifanius med Rette siger, Ingen været ædlere og ringere i Guds Øjne, end den h. Josef, fordi Ingen er bleven hævet og udmærket saa højt af Herren, som den h. Josef. »Josef er«, siger den h. Bernhard træffende, »bleven udvalgt af Gud til at være som en Forvalter over Guds store Hemmeligheder paa Jorden, til at kjende og virke for Guds enbaarne Søns Menneskevordelses ophøjede Hemmelighed, til at være Marias Brudgom og en Beskytter af hendes Jomfruelighed og til at være Kristi Plejefader«.

Paa Grund af den store Naade, hvortil Gud har kaldet den h. Josef, tør man ogsaa med Rette antage, at han, i Lighed med Maria, har maattet udmærke sig ved store Dyder og en ganske særegen Hellighed, da han kun derved kunde gjøre sig værdig til de ophøjede Hverv, som bleve ham til Del. Evangeliet stadfæster ogsaa dette udtrykkelig, idet det kalder ham en *retfærdig* Mand (Matth. 1, 19).

Betragte vi nu den h. Josefs Historie, som Evan-

geliet fremstiller den i korte, men smukke og lærerige Træk, saa se vi, hvorledes Gud ogsaa har hjemsogt denne sin udvalgte Tjener med mangehaande tunge Prøvelser, for at prøve hans Ydmyghed, Lydighed, Standhaftighed og Taalmodighed, men paa samme Tid ogsaa trøstet ham med store, ofte ganske uventede Glæder. Gud har netop i denne Henseende behandlet den h. Josef ganske paa samme Maade, som han ellers plejer at behandle Personer, der blive udmærkede af ham med store Naadegaver. Vi se tillige, at denne retfærdige Mand, i Lighed med sin jomfruelige Brud, under alle Livets omskiftende Forhold, i Lykke og Ulykke, i Glæde og Lidelser, stedse har vist sig som den ydmyge, i Guds hellige Villie fuldstændig hengivne Tjener, der ikke kjendte nogen anden Villie, end Guds Villie, ikke noget andet Ønske, end at opfylde denne helligste Villie. Som i den allersaligste Jomfrus Liv skiftede ogsaa i hans Liv Glæder og Lidelser, Fryd og Gjenvordigheder paa mangfoldige Maader med hverandre. Thi Jesu Plejefader har lige saa godt som hans jomfruelige Moder taget den inderligste Del i alt det, som angik Frelseren. Som sin velsignede Bruds trofaste Ledsager paa den besværlige Rejse til Bethlehem har han uden Tvivl ogsaa smertelig følt hendes haarde Stilling, da han midt i den raa Aarstid ikke kunde finde et Tilflugtssted for hende, hvis Tilstand krævede den største Omhu, da de alle Vegne bleve bortviste med Uvenlighed og endelig efter lang, forgæves Søgen maatte tye til en Stald og der opslaa deres Bolig. Men hvem kan vel saa paa den anden Side beskrive denne gudfrygtige og fromme Mands søde Trøst og himmelske Glæde, da den saa længselsfuldt ventede Frelser for hele Verden blev født, og han tilligemed den allersaligste Jomfru nød den usigelige Lykke, at se og tilbede Jesus først af Alle, ja endog at turde hilse ham som sin Plejesøn! At de fromme Hyrder og kort

efter ogsaa de fromme Vise fra Østerland og senere Simeon og Anna i Templet tilbade det guddommelige Barn, saa vel som de underfulde Begivenheder, der tildroge sig, det maatte altsammen forøge den h. Josefs Glæde; men den retfærdige Olding Simeons Spaadom om den Modsigelse og de Lidelser, som skulde blive Frelseren og hans hellige Moder til Del, var vel skikket til at formørke denne Glæde. Saa faar han af Engelen det skrækkelige Budskab, at en grusom Konge søgte efter Barnet for at slaa det ihjel; han maa strax staa op midt om Natten og tilligemed Barnet og dets Moder drage til Ægyptens fjærne Land. Efter at den blodtørstige Tyran Herodes er død, befaler Gud ham, at han atter skal vende tilbage til Jødeland; der gaar i Opfyldelse, hvad Herren havde talt ved Profeten, sigende: »Fra Ægypten kaldte jeg min Søn«; endelig i sin Fædreneby Nazareth finder Josef den længe attraaede Hvile.

Ogsaa fremdeles optræder den h. Josef som den ungdommelige Frelser og hans jomfruelige Moders trofaste Beskytter. Tillige med den allersaligste Jomfru fører han, i Overensstemmelse med Lovens Forskrift, det tolvaarige Barn til Jerusalem og har, paa Tilbagevejen til Nazareth, tillige med Maria den store Sorg og Smerte, at det guddommelige Barn blev borte for dem; med Uro og Bekymrring lede de efter Barnet i tre Dage, indtil de endelig gjenfandt ham i Templet, siddende midt iblandt Lærerne, hvem han baade hørte og adspurgte (Luk. 2.).

Om den h. Josefs senere Historie melder Evangeliet ikke andet, end at Jesus under sit Ophold i Nazareth, hvor han blev til sit 30. Aar, var Josef og Maria *underdanig* (Luk. 2, 56.). »Men«, saaledes bemærker den lærde og fromme Gerson, »hvad havde vel kunnet give os et mere ophøjet Begreb om den h. Josefs overordentlige Fortjenester og om hans fremragende Hel-

lighed, end at Jesus, Guds Søn, har adlydt, skattet og elsket ham og æret ham som sin Fader!« Heller ikke om den h. Josefs Død giver Evangéliet os nogensomhelst Oplysning; det er imidlertid ifølge de hellige Kirkelæreres Udsagn højst sandsynligt, at han var død allerede før Frelserens offentlige Optræden, da han slet ikke mere omtales i Jesu senere Historie. Havde han endnu levet paa den Tid, saa vilde han uden Tvivl have været tilstede ved Brylluppet i Kana, hvor jo ogsaa Jesu Moder, der sandsynligvis var beslægtet med Brudeparret, var tilstede, og ellers være bleven omtalt ved forskellige andre Lejligheder.

Med Sikkerhed tør vi antage, at han ikke mere levede ved Jesu Død, thi heller ikke han vilde, saafremt han endnu havde levet den Gang, have forladt Frelseren i hin tunge Time; heller ikke havde Frelseren behøvet, saafremt den trofaste Plejefader endnu havde levet, at anbefale fra Korsets Træ sin hellige Moder til Apostelen Johannes' Omsorg. Den h. Josef er uden Tvivl død en salig Død i Nazareth, bistaet af Jesus og Maria, hvorfor han ogsaa med Rette bliver æret som særegen Skytspatron for den Døende og anraabt om hans Forbøn hos Gud til Opnaaelsen af en salig Død. Den h. Josefs Dødsdag højtideligholdes af Kirken den 19. Marts, som derfor bærer hans Navn i Kalenderen.

Da den almægtige Gud selv har udvalgt den h. Josef til at være en Beskytter for den enbaarne Søn og hans jomfruelige, naadefulde Moder, er det ganske naturligt, at de Kristne stedse have holdt denne Guds udvalgte Tjener højt i Ære og anbefalet sig til hans Forbøn og særegne Omsorg i forskellige Anliggender. Vi finde denne Andagt til den h. Josef endog hos de berømteste Helgener, som ogsaa have bestræbt sig for at udbrede den og anbefale den blandt de øvrige Kristne. Navnlig nærede den h. Theresia, Karmeliterordenens berømte Reformatrice, en stor Andagt til

Jesu hellige Plejefader; hun havde valgt ham til sin særegne Skytspatron og søgte ogsaa paa det ivrigste at udbrede denne Andagt blandt Ordenens Medlemmer saavel som blandt alle sine Medkristne. I sin Levnedsbeskrivelse meddeler hun selv følgende:

»Den h. Josef har jeg valgt til min Skytspatron og Forbøns-Talsmand; indtrængende har jeg anbefalet mig til ham og stedse erfaret, at han ved denne og andre Lejligheder, hvor jeg stod i Fare for at miste min Ære og Frelse, ved sin Forbøns Kraft har ydet mig kraftigere og hurtigere Bistand, end jeg nogensinde havde vovet at bede om. Jeg mindes ikke, at jeg indtil denne Time har bedet ham om noget, som jeg ikke har opnaaet; og jeg kan ikke uden Forbauselse ihukomme de Naadegaver, som Gud har skjænket mig paa hans Forbøn, og de legemlige og sjælelige Farer, hvorfra han har udfriet mig. Det synes, som om Gud har forundt de andre Hellige den Naade, at de tør staa os bi i særegne Anliggender; men jeg ved af Erfaring, at den h. Josef hjælper i enhver Nød, ret som om Herren vilde vise, at ligesom han paa Jorden var ham underdanig, fordi han stod i hans Faders Sted og bar dette ærværdige Navn, heller ikke i Himlen kunde nægte ham noget. Andre Personer, hvem jeg har raadet, at anbefale sig til hans mægtige Forbøn hos Gud, have gjort lignende Erfaringer. Mange nære nu en stor Andagt til ham. Og jeg erkjender daglig bedre end nogen Sinde Sandheden af mit Udsagn.«

Den katholske Kirke i Almindelighed ærer ogsaa den h. Josef som sin store Skytspatron, fordi den himmelske Fader selv anbettede ham det Kjæreste og Dyrebareste, han ejede paa Jorden: sin enbaarne, menneskevordne Søn og dennes jomfruelige Moder, den Helligaands naadefulde Brud. Hans Kjærlighed til os er saa stor som hans Forbøns Magt, og begge ere de usigelig store; Tusinder af Exempler bekræfte dette,

og Du, min kjære Læser, vil selv erfare dette, naar Du med Tillid anbefaler dig til den h. Josefs Forbøn i denne Maaned, som af Kirken er særlig indviet til hans Ære. Tag Del i det højtidelige *Triduum*, som fejres i de tre Dage, der gaa forud for hans Fest, og opoffer det til Gud for dine specielle Anliggender saa vel som for vor hellige Kirkes store, almindelige Anliggender, og Du vil erfare, at den almægtige og uendelig barmhjærtige Frelser gjerne bønholder Bønner, som ere ledsagede af hans hellige Plejefaders Forbønner.

Pave Leo XIII.s Tale til Kardinalerne.

—o—

Den i forrige Nummer kortelig omtalte Tale, Pave Leo XIII. holdt til Kardinalerne, i Anledning af Kardinalkollegiets Lykønskning paa Aarsdagen for Pavens Fødsel og Kroning, den 2. og 3. Marts, havde følgende Ordlyd:

»Med levende Taknemlighed opløfte Vi Vort Hjærte til Gud, som saa kjærligt vaager over Vort Livs Dage, og til hans tilbedelsesværdige Villie betro Vi de varme Ønsker, som det h. Kollegium har udtalt for Vort Vel-færd. Aarenes Byrde og Pontifikatets uophørlige Anstrængelser vække Længsel efter den evige Hvile; styrket ovenfra, have Vi imidlertid Mod til at gjentage: *Non recuso laborem*, jeg skyer ikke tilbage for Anstrængelser, saalænge Vort Arbejde paa nogensomhelst Maade kan tjene til Guds Ære og til hans Kirkes Bedste.

De, Hr. Kardinal, mindede træffende om *Gjenoprettelsen af Hierarkiet blandt de katholske Koptere*, hvorom Vi for nylig have taget Beslutning. Vi troede at burde tage Hensyn til deres indtrængende og gjen-

tagne Ønsker, ikke alene ihukommende den Alexandrinske Patriarkalkirkens glimrende Fortids Historie og dens ganske særegne Stilling til Rom, men frem for alt, fordi Vi toge den gamle Tros mærkværdige Fremskridt i forskjellige Dele af Ægypten i Betragtning. Allerede den første Opmærksomhed, som Vi helligede den ovennævnte Nation, og derefter den Skrivelse, Vi rettede til den, fandt, Gud være lovet, en overordentlig venlig Modtagelse, som det paa en saa glædelig Maade gav sig til Kjende i en Række af Beviser paa taknemlig Hengivenhed blandt alle Stænder overfor den h. Stol.

I Overensstemmelse med saa glædelige Varsler blev Vor Gjenoprettelse af en ny kirkelig Forfatning da heller ikke blot en Tilfredsstillelse for de *unerede Kopter*, men ogsaa en ny Tilskyndelse for de *Fraskilte*. En ikke ringe Del af disse Sidste svarede imødekomende paa Vor Indbydelse og er nu lykkelig over at være vendt tilbage til den sande Kirkes Skjød. Til den almindelige Glæde føjer sig ogsaa den virkelige Begyndelse til dette Hierarkis Indretning; allerede i de nærmeste Dage ville de ansete Bispesæder af Hermopolis og Theben i Mellem- og Øvre-Ægypten efter saa lang Tids Afbrydelse atter hilse paa deres egne Biskopper, som paa ny ere blevne sendte derhen af Petri Efterfølger.

Denne vigtige Begyndelse styrker Os i Vor Fortrøstning angaaende Vore øvrige Planer i Henseende til de andre, paa sørgelig Vis adsplittede kristelige Grupper. I Fredens hellige Hensigt ere Vore Tanker og Følelser fuldtud henvendte paa dem Alle, i Østen saa vel som i Vesten. Jesus Kristus, vor Frelser, som med guddommelig Visdom vejer de virksomste Øjeblikke for Menneskeslægtens Frelse, er det, som fordobler Vor Iver: *Caritas Christi urget nos*, Kristi Kjærlighed nøder Os, og det er Vor glødende Attraa at efterligne ham, den gode Hyrde, Hyrdernes Fyrste, idet Vi stedse mere og mere virke hen til, at hans Kjær-

ligheds Testament maa gjøre sig gjældende blandt de Troende. I saa Henseende styrker og opmuntrer Os Vore Kjørgængeres Exempel, idet de, som en Innocens III., Eugen IV., Julius III., Gregor X., XIII. og XV., Urban VIII. og Andre, havde deres særlige Opmærksomhed henvendt paa dette Maal, og heri ogsaa ere rige paa store Fortjenester.

Skulde det ikke være Os forundt, at se de Frugter, som De, Hr. Kardinal, har forudsagt, saa er det dog Vor inderligste Overbevisning, at Forudsigelsen, hvad Vi ogsaa tidligere allerede have forsikret her, i en ikke fjærn Fremtid vil blive til Virkelighed, under Guds Førelse gennem de jordiske Farer. For Os er det allerede Meget, at Vi i Kjærlighed have kunnet gjenoplive og pleje den længselsfuldt attraaede Endrægtigheds Sædekorn, og Vi høre ikke op med, at opfordre Alle, som i deres Bryst have sand Iver for Kristi Rige, til at arbejde med Os, frem for alt med Bønnens kraftige Hjælp. Maatte man blot ikke være Vidne til den Skjændsel, at et saa udvalgt Sædekorn blev udsat for Farer fra deres Side, hvem Guds Godhed har forbundet med den katholske Enhed. I disse Dage ere Vi blevne opfyldte af Bedrøvelse over den begrædelsesværdige Maade, paa hvilken en Person er optraadt, idet han, uden at mindes Evangeliets højtidelige Ord: *Quam dabit homo commutationem pro anima sua*, hvad kan et Menneske vel give i Bytte for sin Sjæl? ikke alene har prisgivet sin egen Sjæl, men ogsaa sin uskyldige Søns, fordi han sætter en menneskelig Politiks Hensyn højere end den kristelige Samvittighed og Guds hellige Rettigheder.

Af dybeste Hjærte bønfalde Vi den himmelske Fader, at han i sin uendelige Godhed vil oplyse de Vildfarende og føre dem tilbage til Frelsen, og ikke tillade, at dette saa sørgelige Exempel paa nogensomhelst

Maade forstyrre eller hindre det Værk, Vi arbejde paa: hans Riges fredelige Udbredelse paa Jorden.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Amerika For nylig døde i New York Pastor *M. Callaghan*, Grundlæggeren af og Direktøren for »Rosenkransdrønningens Værnehjem for unge Piger, som udvandre til Amerika«. Hans Død er et stort Tab for New York, hvor han havde samlet sig mange Venner blandt alle Samfundsklasser paa Grund af sin Iver og Offervillighed i sit hellige Kald; navnlig ville ogsaa de Tusinder af unge indvandrede Piger, som i ham fandt en sand og hjælpsom Beskytter ved deres Ankomst til New York, beklage hans tidlige Bortgang. Den Afdøde var født i Irland i 1842, kom i en ung Alder til Amerika, hvor han fuldendte sine Studier og blev præsteviet i 1870. For ti Aar siden grundlagde han med sin Biskops Tilladelse det ovennævnte Værnehjem.

Før Oprettelsen af dette Hjem faldt en stor Del Indvandrere, som landede ved Castle Garden, i Kløerne paa de Subjekter, som opholdt sig i Battery Park, hvor de laa paa Lur efter Ofre, som de paa en sledsk Maade toge under deres Beskyttelse og bragte hen til de forskjellige Pensionater, der stode i Ledtog med dem. Her bleve de holdte tilbage under forskjellige Paaskud, indtil de havde udgivet den sidste Cent, de ejede, og endog havde mistet deres Klæder og Ejendele. Mange iblandt dem bleve Ofre for en endnu værre Skjæbne, navnlig de unge, enligtstillede Kvinder, som landede i New York.

For at raade Bod paa disse Skændigheder, oprettede Pastor Callaghan et foreløbigt Tilflugtssted for

disse uerfarne Indvandrere. En af Hjemmets Agenter skriver om dets Virksomhed: »Henved 4000 Piger i en Alder fra 15—26 Aar fandt gratis Husly i Hjemmet. Der blev ikke taget Hensyn hverken til Trosbekjendelse eller Nationalitet. I de 10 Aar, Pastor Callaghan forestod Hjemmet have 160,000 unge Kvinder haft midlertidigt Ophold der. Der er bleven udrettet uberegnelig meget Godt, og Hjemmets forebyggende Virksomhed kan slet ikke overvurderes. Overalt i de Forenede Stater lever der Tusinder af lykkelige og hæderlige Kvinder, som kunne takke »Rosenkransdronningens Værnehjem« for, at de lykkelig undgik de første og største Farer, den Gang de landede i New York. Staten ydede ikke Pastor Callaghan nogensomhelst Hjælp, men ved Sparsommelighed og velgjørende Medmenneskers Bistand og ved Gaver fra taknemlige Kvinder, som fordem har opholdt sig i Hjemmet, lykkedes det ham at fortsætte sit Værk, som nu til Dags er et vel funderet Led i den katholske Kirkes Missionsvirksomhed i New York.

— I de Forenede Stater har der dannet sig en Forening under Navn af »*Katholsk historisk Samfund*«, hvis Opgave det er, at undersøge den katholske Kirkes Historie i Amerika og at udgive historiske Værker, som behandle dette Thema. For nylig har Foreningen, der tæller blandt sine Medlemmer baade Biskopper, Præster og Lægfolk, funderet for en Række af tre Aar, en Arkivarpost ved det pavelige Arkiv i Vatikanet. Med Biskoppen af Pittsburgs Tilladelse er Sognepræsten i den gamle, af Prins Gallitzin i 1815 grundlagte Mission »Loretto« i Staten Filadelfia, Pastor *Ferd. Kittell*, forhenværende Elev af Propaganda-Kollegiet i Rom, rejst til Kristenhedens Hovedstad, for der at foretage grundige historiske Undersøgelser blandt de gamle Dokumenter i Vatikanets Arkiv og forberede

Udgivelsen af et stort Værk om Kirkens Historie i Amerika.

England. Katholikernes Antal i England beløber sig ifølge de sidste statistiske Efterretninger til 1,500,000 Sjæle, i Skotland til 365,000 og i Irland til 3,550,000, altsaa i alt til 5,415,000 Sjæle.

Italien. Kong *Menelik* af Abessinien har styrtet Italiens Tyran *Crispi*. Den hensynsløse Magthaver, som trods alle Bank- og Bigamiskandaler har forstaaet at hævde sin Plads ved Siden af det italienske Kongepar, er endelig bleven tvunget til at opgive sin Ministerværdighed overfor det mægtige Indtryk, som de ulykkelige Krigsbegivenheder i Afrika have fremkaldt i Italien. Han har grundig erfaret, hvor upaalidelig *Folkegunst* kan være. Endnu for faa Uger siden ledsagede han Kongen til Neapel og holdt der en bombastisk Tale, for hvilken han høstede Mængdens Jubel og Leveraab. Nu har han Møje med at forsvare sig overfor den Pøbel, han til enhver Tid har søgt at drage til Rom. og overfor de forlorne Existenser, som hovedsagelig ved hans Skyld ere blevne styrtede i Nød og Elendighed. I den italienske Rigsdag blev han kastet ud efter alle Kunstens Regler under vilde Hyl og Brøl og maatte ad en Omvej forlade Rigsdagsbygningen for at undgaa den pibende og hujende Mængde, som opholdt sig paa Pladsen udenfor Bygningen; og i sit Hjem fik han en Del Ruder slaede ind. Flere Blade kræve, at han endelig skal drages til Ansvar for alle sine store og gode Gjerninger; men det sker næppe, da han jo er indblandet i altfor meget og oven i Kjøbet er — *Frimurer*. Ja, det er slet ikke umuligt, at en anden Folkestemning atter en Gang bringer ham i Vælden, maaske endog som Diktator eller Præsident for »Republikken Italien«. En Ærke-Revolutionær og svoren Fjende af Kirken og Kristendommen overhovedet har han altid været. Han er født den 4. Oktober

1819 paa Sicilien og traadte allerede som 21aarig Yngling ind i den neapolitanske Revolutionskomité og sluttede sig til det af *Mazzini* grundlagte hemmelige Forbund, som snart blev Midtpunktet for alle Sammensværgelser i Italien. En trofast Ven og Forbundsfælle fandt ogsaa den gamle Æventyrer og Røvridder *Garibaldi* i Crispi. Hvorledes deres Program lød, fremgaar af Mazzinis Skrivelse til Pius IX., hvori han siger: »Helige Fader, vil De Folkenes Lykke, saa riv den løs fra Korset . . . . Ingen Konger, ingen Paver mere, Folket er Gud; Folket tilkommer der Krone og Røgelse; enten træde I af eller jeg erklærer Eder Krig«. I 1849 flygtede Crispi til Frankrig og derfra til England, men vendte i 1860 under et fremmed Navn tilbage til Sicilien, for atter at arbejde i Revolutionens Tjeneste. Som Venstres Fører i Parlamentet tvang han endelig i 1870 Kong Viktor Emmanuel til det berygtede Tog til Rom, da Piemonteserne uden Krigserklæring berøvede Pius IX. Kristenhedens Hovedstad og fik Kongeriget Italien oprettet paa en Mængde større og mindre, omstyrtede retmæssige Troner. I Firserne blev Crispi af sin politiske Modstander Nicotera offentlig anklaget for Bigami og maatte en Tidlang give Afkald paa Ministerværdigheden. De nyere Bankskandaler, som i de senere Aar have spillet en betydelig Rolle i det politiske Liv i Italien, ere jo velbekjendte og ingenlunde afsluttede. Kirken og de kirkelige Velgjørenhedsanstalter har han udplyndret efter bedste Evne og Kræfter og ved nye Skatter gjort det italienske Folk bundfattigt, saa at der hvert Øjeblik er Tale om Hungersnød i det skjønne Land, som Naturen ellers har udstyret med saa rundhaandet Velsignelse. En træffende Dom om Crispi fælder det tyske Centrumsblad »*Germania*« med de faa Ord: »Crispi er i Henseende til politisk Sindelag en Ærke-Revolutionær, i Henseende til religiøst Sindelag en Atheist, i Henseende

til Moral Bigamist, eller endog Trigamist, i Hensende til skiftende Sindelag en politisk Chamæleon uden Lige og som Personlighed en Egoist af første Klasse«.

☞ Fra Vejbyrnet. ☞

— **Pillerne i Kølns Domkirke.** I Domkirken blev et større Rejseselskab for nylig gjort opmærksom paa de mægtige Taarnpillers Omfang. Det lykkedes 38 unge Damer, at omfatte en saadan Pille med deres Arme. En anden Gang prøvede de større Elever i en Undervisningsanstalt paa den samme Opgave, og denne Gang formaaede 16 Elever, som holdt hverandre i Hænderne, at ompspænde Pillen, som maaler 80 Fod i Omkreds.

Elisabethforeningen.

Bestyrelsen for ovennævnte Forening, som antager sig *forældreløse* eller under *uheldige Forhold* levende Børn i vor Menighed og drager Omsorg for Børnenes Underhold og Opdragelse, saa at de maa kunne udvikle sig til gode, katholske Kristne og nyttige Medlemmer af Samfundet, anbefaler med disse faa og simple Linier den *Basar*, som hvert Aar afholdes til Fordel for dens Formaal, og atter i Aar vil blive afholdt *Palmesøndag* og *Mandagen* derefter. Denne Basar er en uundgaelige nødvendig Betingelse for Foreningens lykkelige Bestaaen og Fremvæxt, idet Medlemsbidragene alene ikke vilde være tilstrækkelige til Udredelsen af de mangehaande Udgifter, som ere forbundne med Foreningens vigtige og velsignelsesrige Opgave. Antallet af de Børn, som Foreningen maa antage sig, formindskes ingenlunde, men er tværtimod steget i de senere Aar, og saare ønskeligt vilde det endog være

om Foreningens Midler tillode Bestyrelsen ydermere at udvide sin Virksomhed.

Foreningen har for Tiden 16 Børn (9 Drengene og 7 Piger) under sin Varetægt, som dels ere anbragte hos Maristbrødrene i Vikariatets Vajsenhus, dels hos St. Josefs Søstrene i deres Vajsenhus, dels hos Familier, fordi Børnene ere for smaa til at kunne optages i et Vajsenhus. Udgifterne have i det henrundne Regnskabsaar været ca. 2400 Kroner, eller c. 1000 Kr. mere end ifjor. For at kunne udrede disse Udgifter er Bestyrelsen henvist til *Medlemsbidragene*, som beløbe sig til c. 500 Kr., *Kollekterne* paa St. Elisabeths Dag, nogle *Magistratstilskud* og *Gaver* og endelig til den ovennævnte *Basar*, hvis lykkelige Udfald er af største Vigtighed for Foreningen.

Vor Tillid til Menighedsmedlemmernes Offervillighed og Velvillie overfor *Elisabethforeningen* er ikke bleven skuffet nogen Sinde i de tredive Aar, Foreningen har bestaaet i vor Menighed, den vil forhaabentlig heller ikke blive skuffet i Aar. Idet vi derfor udtale vor hjærteligste Tak til Alle, som hidtil have bidraget til det skønne Værk: at frelse en Del Børn fra aandelig og legemlig Nød, ønske vi dem Himlens rigeste Løn og tilføje en indtrængende Bøn og Opfordring om, at de ogsaa fremdeles tage Del i dette store og velsignelsesrige Værk: og tilskynde ogsaa Andre til at deltage i det, ved at tiltræde Foreningen som Medlemmer, indsende Gaver til Basaren og aflægge et Besøg paa den, hvor enhver Ti- og Femogtyve-Øre vil være velkommen. Gives der vel et skjønnere Værk end at frelse Sjæle, at bevare uskyldige Sjæle fra Undergang? Hvor rig vil Lønnen ikke blive! »Hvo som tager imod et saadant Barn i mit Navn«, siger Frelseren, »han tager imod mig!«

Bestyrelsen.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 15. Marts. 4. Søndag i Fasten. Lætarc. — 16. M. Ferialdag. — 17. Ti. Patritius. Biskop og Bekjender, Irlands Apostel. — 18. O. Ærkeengelen Gabriel. — 19. To. **Josef, vor Frelser h. Plejefader.** — 20. F. Ihukommelse af Frelserens h. Blod. — 21. L. Benedikt. Bekj. og Ordensstifter. **Søndag den 22. Marts.** Passionssøndag.

St. Ansgars Kirke. Mandag den 16. Marts Kl. 8 Aften begynder den aarlige **Triduums-Andagt** til Ære for den h. Josef og fortsættes Tirsdag den 17. og Onsdag den 18., hver Aften Kl. 8. — Torsdag den 19. Marts, St. Josefs Fest, holdes om Morgenen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Højmesse. — Bønner, som benyttes under Andagterne, faas ved Kirkens Indgang hos Hr. Stein.

Unio. Søndag den 15. Marts Aften Kl. 9: Foredrag af Hr. Observator C. F. Pechüle i Lokalet. Østergade 32.

St. Josefs Gilde. Mandag den 16. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften alm. Møde for alle Brødre; sidste alm. Møde før Generalmødet. Kun Brødre have Adgang.

Mandag den 23. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften holder højærv. Pater Esser Foredrag om Pressen og Literaturen. Til dette Møde indbydes foruden alle Gildets Brødre ogsaa alle katholske Mænd og Ynglinge.

Palmesøndag (den 29. ds.) fejrer Gildet sin 10aarige Stiftelsesfest og sin Titularfest med Fælleskommunion Kl. 8 Morgen i St. Ansgars Kirke og Festmøde med Optagelse af de nye Brødre om Aftenen i Gildets Lokale, Bredgade 67, 2. Sal o. G.

Elisabethforeningens Basar,

som afholdes til Gavn for forældreløse Børn **Palmesøndag** den 29. Marts og Mandag den 30. Marts i Skolelokalet, Bredgade 69, St. o. G., bringes i Menighedens velvillige Erindring. Gaver til Basaren modtages af Fru A. Osterhammel, Nørrefarimagsgade 53, 2. Sal; Enkefru M. Larsen, Nansensgade 40, 2. S. I. Opg. A.; Frøken F. Stratbøcker, Ordrup; Frøken A. Hutters, Ordrup, og hos Dhrr. Gejstlige.

Plads søges. En ung Pige fra Landet (Jylland) ønsker Plads til 1. Maj i et katholsk Hjem som Husjomfru eller Husbestyrerinde. Hun er vant til selv at styre et mindre Hjem, har lært Skrædersyning og vil, om ønskes, gjerne deltage i al Husgjerning. Billet, mrk. **P. F.** eller hos Redaktionen.

Konfirmations-Kjoler sys billigt og smukt; tillige udføres Syning og Modernisering af Overstykker. Kompagnistræde 41.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 12.

Søndagen den 22. Marts.

1896.

Indhold: Mens Aftenklokken ringer. Passionstiden og Korsvejen. Lady Herbert of Lea. Efterretninger fra Ind- og Udland: Rom. Dysseldorf. Wilna. Berlin. Abessinien. — Bekjendtgjørelser.

Mens Aftenklokken ringer.

—o—

Lad, mens Aftenklokken ringer,
Os til Andagt stille gaa,
Lad os knæle for den høje
Frelser i vor lave Vraa.

Vi maa banke, vi maa bede,
Ellers aabnes ingen Dør,
Jesus *lever* — vi maa lede
Efter ham endnu som før.

Lad da Hjærtets Strømme bruse
Frem i Sukke og i Bøn,
Og lad Længslens Vinger hæve
Os imod vor Gud i Løn.

Da vi hører sagte suse
 Evighedens Palme hist,
 Da vi ser med Tornekransens
 Tegn vor Frelser Jesus Krist.

Ja, vi ser med Aandens Øje
 Glimt af Herlighedens Skær,
 Mens i Bønnens stille Time,
 Herren selv os kommer nær.

M. C. J.

Passionstiden og Korsvejen.

—o—

De Skriftkloges og Farisæernes fjendtlige Sindelag mod Jesus voxede lidt efter lidt fra Nag og Misundelse til Had og Mordlyst. Ifølge Dagens Evangelium lod de sig endog henrive til et Forsøg paa at slaa Jesus ihjel, idet de toge Stene op for at stene ham. Kun ved et Vidunder undgik Herren Døden, idet han pludselig gjorde sig usynlig for sine ophidsede Fjenders Øjne, »Jesus skjulte sig og gik ud af Templet«.

Til Minde om denne Begivenhed tildækker Kirken i Passionstiden alle Billeder af den Korsfæstede med et violet Klæde og skjuler dem saaledes for vore Øjne. Denne Ceremoni minder saaledes om Jesu Modstanderes voxende Had, om deres Forfølgelser og om disses Afslutning paa Golgotha. Kirken vil aabenbart ved denne Ceremoni tilskynde os til, i de sidste Uger af Fastetiden at dvæle mere end nogen Sinde med vore Tanker hos vor lidende Frelser.

Et Synspunkt er navnlig gribende i Andagten til vor lidende Frelser, nemlig det i Jesu Lidelse fuldbyrdede Møde mellem *den dybeste Ondskab* fra Menneskenes Side og *den højeste Kjærlighed* fra Guds Side.

Aldrig havde Jordan været Vidne til en frygteligere Synd end den, som fuldbyrdes paa den h. Langfredag, idet Menneskene fuldstændig miskjendte den guddommelige Kjærlighed, paa den strafværdigste Maade tilbageviste den højeste Velgjerning og Naade, som Frelseren tilbød dem, og korsfæstede Guds menneskevordne Søn. Den i Adam begaaede Synd havde her paa en vis Maade naaet sit Højdepunkt; og i samme Øjeblik, i hvilket Menneskene altsaa krænkede Gud mest og udfordrede hans Retfærdighed til de frygteligste Straffedomme for denne deres Synd, beviser Gud dem den højeste Kjærlighed, idet han hengiver sin Søn i Døden for dem, og i ham bereder dem den største Velgjerning. Hvilken Kjærlighed!

Og vor guddommelige Frelser? Er der nogen Sinde bleven tilføjet et Menneske en større Krænkelse, end der er bleven tilføjet Frelseren, da man overantvordede ham, hvem man var den højeste Tak skyldig, til en Forbryders kvalfuldeste og mest vanærende Død? Har Verden vel nogen Sinde været Vidne til et mere ubegrundet og djævelsk-ondskabsfuldt Had, end det Had, hvormed Jesu Fjender forfulgte ham?

Men netop i dette Øjeblik, da alt dette Had koger i disse Menneskers Hjærter, da de overøse ham med al mulig Vanære og Smerte, er hans Hjærte opfyldt af Kjærlighed til dem, opfyldt af en Kjærlighed, som bevæger ham til at hengive sig for deres Skyld i al denne Vanære og Smerte, i Døden! Hvilken Kjærlighed!

Men ogsaa vi havde Del i hin Synd og Ondskab; ogsaa mod os nærede og nærer Frelseren en saadan Kjærlighed. Maa det ikke tilskynde os til Anger og Gjenkjærlighed?

»Værer fuldkomne, som Eders Fader i Himlen er fuldkommen«, tilraaber Frelseren os. Hvilket ophøjet Maal! Ville vi naa det? — ville vi i det mindste nærme os det? Ja, naar vi ofte og med Andagt gaa *Korsvejen*.

Den h. Korsvej fører os sikkert og lige til hint hellige Bjærg, paa hvilket Gud viser os, som fordem overfor Moses i den gamle Pagt, det Forbillede, vi maa efterligne, for at naa til Fuldkommenhed.

Den kristelige Fuldkommenhed bestaar, hvad dens Væsen angaar, i Guds Kjærlighed, fordi alle Dyder have deres Kilde i Kjærligheden: Selvfornægtelse, Offervillighedens Aand, Ringeagt for Verden, al Slags Forsagelse i Guds og Næstens Tjeneste. Men af Jesu Vunder bryder hin klare og rene Lue ud, som tænder Kjærligheden til Gud og Næsten; den bitre Lidelse er det Flammehav, som opvarmede og begejstrede alle de Hellige.

»Det gjør mig saa ondt«, sagde den h. Elisabeth, da hun som Barn knælede i Kirken i Eisenach og der saa den Korsfæstedes Billede. »Det gjør mig saa ondt«, og hun tog Kronen af sit Hoved, lagde den paa Jorden, græd og bad til den Korsfæstede med en Inderlighed, der forbausede og opbyggede Alle. Hendes tilkommende Svigermoder, Landgrevinden af Hessen, mente dog, at det ikke passede sig for Elisabeth, og irettesatte hende derfor. »Vær ikke vred over det, kjære Moder«, svarede den Hellige, »thi hvorledes kan jeg vel møde med en Krone af Guld, Perler og Ædelstene overfor min Frelser, der dør paa Korset smykket med en Tornekrone?« Og atter bøjede hun sit Hoved og græd af den dybeste Medlidenhed med Frelseren. Jesu Kjærlighed havde nu saaret hendes Hjærte, hans Lidelses Sværd havde med pinlig Smerte gjennemboret hendes Sjæl. Fra det Øjeblik af stod Jesu bitre Lidelse stedse levende for hendes Sjæls Øje, og i hendes Hjærte tændtes hin glødende Kjærlighed, der i hendes korte Liv fortærede hende som et rent Brændoffer.

Saa ofte vi gaa Korsvejen, have vi Jesu Lidelses Hemmeligheder levende for Øje. Ville Jesu Vunder ikke ogsaa saare vore Hjærter? Ville de ikke tænde

den guddommelige Kjærligheds Ild i dem? Med Rette kalder den h. Frants af Sales Kalvariebjærg et Højskole for Guds h. Kjærlighed og siger: »Al Kjærlighed, som ikke har sin Kilde i Herrens Lidelse, er forfængelig. Endog i Himlen, hvor man ser og erkjender den guddommelige Godhed og Naade uden Slør, vil Frelserens Død være den mægtigste Bevæggrund til de Saliges Henrykkelse i Guds Kjærlighed. Han anfører ogsaa et Exempel, for at paavise den underfulde Kraft, hvormed Korsvejsandagten netop er i Stand til at tænde denne Kjærlighed i Hjærterne.

»En from Korsfarer«, fortæller han efter den h. Bernardin af Sienas Beretning, »havde med stor Andagt besøgt alle Steder i Palæstina, hvor Herren havde vandret, og gik saa, for at besøge de hellige Lidelsesstationer, over Bækken Cedron ind i Gethsemane Have. Her betragter han sin Frelser og ser ham i Aanden liggende i Dødsangst, badet i blodig Sved og bedrøvet til Døden. Den fromme Pilgrims Hjærte bliver vemodig stemt og opfyldes af den inderligste Medlidenhed. Saa følger han i Aanden sin Frelser til Jerusalem. Han ser, hvorledes Jesus bliver bunden og under Forhaanelser, Spark og Slag føres frem og tilbage i Gaderne, fra Annas til Kaifas, fra Pilatus til Herodes og tilbage igjen til Pilatus: han ser, hvorledes man hudstryger Jesus, slaar ham i Ansigtet, spytter paa ham, kroner ham med Torne, fremviser ham for Folket, dømmer ham til Døden og lægger Korset paa hans blodige Skuldrø; han ser Maria, den smertefulde Moder, der møder sin guddommelige, mishandlede Søn paa Vejen til Golgotha; han hører Frelserens formanende Ord til Jerusalems grædende Døtre. Saaledes ledsager han i Aanden sin Frelser op til Golgotha og er der Vidne til, hvorledes man river Klæderne af Frelseren, fastnagler under usigelige Smerter hans Hænder og Fødder til Korset, opløfter ham paa Korset, medens hans kostbare

Blod af tusinde Vunder rinder til Jorden. Ved Foden af Korset ser han Jesu Moder gjennemboret af Smertens Sværd. Saa retter han sit Blik paa sin korsfæstede Herre, hører hans syv sidste Ord, ser ham dø, ser ham hængende død paa Korset, ser hans Side blive gjennemboret af Longinus' Landse, for at vise Jesu guddommelige Hjærte og dets uendelige Kjærlighed for hele Menneskeslægten. Han ser, hvorledes man tager Frelserens afsjælede Legeme ned af Korset og lægger det i Graven, hvorhen han følger det under hede Taarer. Og i denne hellige Grav begraver han sit Hjærte ved Siden af sin Herres Legeme.

Efter at den fromme Pilgrim saaledes har fulgt sin Frelser paa hans Lidelsesvandring, luer Kærlighedens Ild saa mægtigt i hans Sjæl, at han ikke kan tænke paa noget andet, end paa Jesus. Han begiver sig derfor atter op paa Oliebjerget for at betragte de Spor, som Herren har ladt tilbage, da han opfor til Himlen. Hans Kjærlighed og Smerte bliver til Henrykkelse, og han gribes af en saadan Længsel efter at være hos Jesus, at hans Sjæl river sig løs fra hans Legeme og svinger sig lige op i Himlen. — Hans Tjenere og Ledsagere se ham segne til Jorden, men, efter at være ilede hen til ham, finde de kun hans Lig.

Gid Guds Kjærligheds Ild dog ogsaa maatte opflamme mere og mere i vore Sjæle, og vort Hjærtes sidste Banken maatte være en Kjærlighedens Banken og det sidste Suk et Længselens Suk efter Gud! Lader os ret ofte gaa Korsvejen. Ingen anden Andagt tænder og opflammer saa meget som denne i vore Hjærter Guds Kjærligheds Ild.

Lady Herbert of Lea.

—o—

Lady Herbert, født *Miss à Court*, var gift med den bekjendte engelske Statsmand Sidney Herbert. Henimod Slutningen af 1862 eller i Begyndelsen af 1863 forlod hun Anglikanismen og vendte tilbage til den katholske Kirke. Før sin Optagelse sendte hun sin Broder et Brev, hvori hun forklarede Grundene til det Skridt, hun stod i Begreb med at foretage. Senere har hun offentliggjort det uforandret, fordi hun mente derved at kunde give et klarere Billede af den sjælelige Tilstand hos enkelte af Højkirkens Tilhængere paa det Tidspunkt, skjønt hun indrømmer, at først, »naar Skridtet er gjort, omfatter det fulde Lys Sjælen, synes Skjællene at falde fra Øjnene, og bliver den ene, hellige, katholske og romerske Kirkes evige Sandhed til Virkelighed«. Bogen fandt stor Anerkjendelse i kompetente Kredse og anses for at være et af de klarste og bedst skrevne populære Kontroversskrifter i den nyere Tid. Dens Titel er »Anglican Prejudices against the Catholic Church« (»Anglikanske Fordomme mod den katholske Kirke«), og Forfatterinden gjendriver i Skriftet en hel Del saadanne Fordomme og løse Paastande, som ere almindelige i England og paa andre Steder.

»Jeg ønsker«, saaledes begynder *Lady Herbert*, »at sige nogle Ord om de i Henseende til Romerkirken gængse Anskuelser, jeg havde indsuget fra Ungdommen af, men senere har fundet at være fuldstændig falske og forkerte. Det er meget vanskeligt at behandle dette Emne endog under Omgangen med sine nærmeste og dyrebareste Slægtninge. I England betyder Protestantismen det samme som sund Menneskeforstand og Katholicismen derimod Aandssvaghed, Fanatisme

og et uforklarligt Blændværk.*) Ingen nok saa ubegribelige Taabeligheder ere i Stand til at overstige de Taabeligheder, som engelske Herrer og Damer, der ellers paa alle andre Punkter ere forstandige, velvillige og frisindede, fæste Lid til, naar det drejer sig om Katholikerne. Deres Ideer ere hentede fra et Slags utilforladelig men dog utvivlsom Overlevering; de ere blevne underviste i den baade i Ammestuen, i Skolen, paa Kollegiet, i Aviserne og i Selskabslivet. I en fortræffelig Bog om Katholikernes Stilling i England, som Dr. Newmann udgav i 1855, anfører han to Grunde til disse Forhold, den første nemlig, at siden Dronning Elisabeths Tider har hele Englands Literatur været i anglikanske Hænder; og dernæst, at den engelske Protestantisme er bleven Tronens Religion. Den er i Virkeligheden en paa Loyalitet indpodet Religion og bestaar i, at »Dronningen, hvem Folk se, stilles op imod Paven, hvem de ikke se«. Følgen er naturlig. Siger Nogen, som er i Besiddelse af almindelig Menneskeforstand, at en velopdragen Protestant kunde finde Fred og Tilfredsstillelse i den katholske Kirke, saa vil man simpelthen ikke tro det. Man vil ogsaa snakke om »den romerske Kirkens skrækkelige Vildfarelser« og barnagtige Taabeligheder; man »kjender det Altsammen nøje«, »langt bedre«, som Lady Granville plejede at sige, »end vi selv kjende det«. Man vil udbrede sig med Vidtløftighed om »den blodige Maria Stuarts« Herredømme. Om de mangfoldige Grusomheder, som udøvedes under Dronning Elisabeth, véd man derimod intet. Man har aldrig læst Parlaments-Aktstykkerne, som bleve udstedte under denne Dronnings Regering og stemple det til et Vidunder, at nogle Katholiker

---

*) Lady Herbert skrev dette for mere end 30 Aar siden; i vore Dage tænker man lidt anderledes om Katholicismen i England, efter at saamange berømte Mænd og Kvinder ere vendte tilbage til den.

endnu bleve tilbage i England. Man har aldrig overvejet Domstolens Undersøgelse mod Lord Scrope, der blev anklaget for Frafald, fordi han i det østlige Yorkshire *kun* havde ladet 1607 Katholiker fængsle og pine. Man kjender saa lidt til de religiøse Meninger og Motiver hos 200 Millioner af sine Medkristne som om man levede paa Maanen. Man glemmer, at Forfædrene, som man er saa stolt af, de »tapre Sachser og Normanner«, »den gode Kong Alfred«, den »tapre Rikard Løvehjærte«, den »djærve Sir Thomas More« og alle de øvrige Helte — tilhørte den gamle Tro. »Kan der komme noget Godt fra Nazareth?« Med de Anskuelse, som karakterisere John Bull i hele Verden, mener man at have Ret, og at alle Andre have Uret. Det er haabløst at kæmpe mod en saadan Fordom og en saadan Ensidighed. Men da Virkningen af en tidligere Undervisning i lang Tid gjorde mine egne Øjne blinde overfor simple Kjendsgjerninger, vil jeg nu optælle disse Usandheder en efter anden og vise, hvorledes de til min egen Tilfredsstillelse bleve gjendrevne.

Lady Herbert omtaler nu de almindelige Anskuelse om Bibellæsning, de 10 Bud, Altrets Sakramente, Skriftemaal og Aflad, Skærsild og Bøn for de Afdøde, den hellige Jomfrues Dyrkelse, den Helligaands Virksomhed i Kirken, den pavelige Stols Supremati, Retfærdiggjørelse, Mirakler og Relikvier paa en lige saa sammentrængt, solid, som frisk og træffende Maade.

Om Bibellæsning siger hun f. Ex.: »Indtil den sidste Halvdel af mit Liv troede jeg fast og bestemt, at det var Katholikerne forbudt at læse i Bibelen. En Dag havde jeg tabt den engelske Bibel, som jeg altid tager med mig paa Rejser. Jeg gik ind til en Boghandler og fandt en Douai-Oversættelse. I Fortalen stødte jeg paa følgende Skrivelse fra Pave Pius VI. til den engelske Oversætter fra Aaret 1778: »Paa en Tid, da en stor Del slette Bøger ere i Omløb blandt de Ulærde,

har De ment saare rigtig, at de Troende burde tilskyndes til daglig Læsning af de hellige Skrifter, thi disse ere de rige Kilder, som maa staa aabne for Enhver, for af dem at øse Lærens og Moralens Renhed og for at udrydde Vildfarelsen. Det har De paa en passende Maade bidraget til ved Offentliggjørelsen af de hellige Skrifter i Deres Lands Sprog, afpasset for Enhvers Forstaaelse . . . . .«

Hun anfører saa nogle Kirkefædre og Hellige, som indtrængende anbefale Læsningen af den hellige Skrift, og fortsætter saa: »Det samme iagttages i Katholikerens Liv i vore Dage. Jeg spurgte engang en ung katolsk Dame, med hvem jeg paa min Tilbagerejse fra Orienten delte en Kahyt, om hendes Skriftefader var meget stræng imod hende. »O nej!« svarede hun, »han er meget mild og taalmodig. Kun én Ting holder han bestemt paa, at jeg nemlig hver Dag skal læse nogle Vers i Bibelen«. Jeg overbeviste mig med egne Øjne om, at hun fulgte denne Anvisning. Det første, hvorom N. spurgte mig, da jeg først i 1863 atter skriftede hos ham, var: »Har de fulgt den Forskrift, jeg gav Dem, ikke at undlade nogensomhelst Dag at læse et Kapitel af den h. Skrift?« Saa fast rodfæstet er Fordommen i den menneskelige Aand, at jeg maa bekjende, at dette Spørgsmaal overraskede mig. Jeg tænkte, han vilde have forandret sig i Henseende til dette Punkt.

I Løbet af de sidste tre eller fire Aar har jeg lært en god Del katholske Skoler at kjende, og jeg kan oprigtig sige, at jeg har fundet Børnene ligesaa bevandrede i Bibelens Historie og Forstaaelse som Børnene i min egen Park-Skole. I det daglige Messeoffer er der et Evangelium og en Epistel for hver Dag i Aaret. Hvor jeg nu opholder mig, blive de først læste paa Latin og saa i Landets Sprog, saa at de, som ikke kunne læse, daglig høre Biblen, og de, som kunne det, finde alt i deres Messebøger. Bortset herfra, gjør den

katholske Kirke det ogsaa til enhver Kristens daglige Pligt, at holde en kort Betragtning over en eller anden evangelisk Sandhed. Hele dens Gudstjeneste, Korsvejen, Rosenkransen, Litanierne, hvad ere de andet, end en Række Betragtninger over vor guddommelige Mesters Lidelse, Liv og Opstandelse? Virkningen heraf er et Kjendskab til Skriftens Indhold endog hos de Ulærde, som er langt dybere, mere levende og væsentligere, end de fattige Protestanter i Almindelighed besidde den, skjønt de daglig læse i deres Bibel.

Lørend jeg forlader dette Emne, vil jeg som et Bevis paa, hvor ubetænksomt Paastande rejses, omtale en lille Omstændighed, som tildrog sig under mit Ophold i Ægypten. Miss Whately, Datter af den afdøde anglikanske Ærkebiskop af Dublin, havde bosat sig i Kairo og der oprettet en Skole, som atter gik ind af forskjellige Grunde. At Løretaget mislykkedes, tilskrev hun hovedsagelig de romersk-katholske Ordenssøstre, som havde forført Børnene. I sin Bog »Vandringer i Ægypten« taler hun herom, beklager Kjendsgerningen og tilføjer: »Saa ville da disse rene smaa Væsener aldrig mere faa Evangeliet — Livets Ord at høre o. s. v.« Denne Bog blev nu en Dag omtalt i et Selskab hos Hr. N., hvor talrige Englænderinder vare tilstede. Enhver havde læst den, Enhver talte om dette specielle Punkt og raabte: »Hvor sørgeligt!« »De ser, Rom er den samme hele Verden over« o. s. v. Jeg kom endelig til at sige: »Men er De nu ogsaa overbevist om, at det er sandt, at man aldrig læser Bibelen i den katholske Skole?« Et uvilligt Kor svarede mig: »O ja! Miss Whately har været der for nogle Aar siden og véd det nøje.« Nu godt, og hvad var Sandheden? Miss Whately havde aldrig været i Søstrenes Skole, saalidt som nogen af de Damer, der stredes om Emnet. Jeg havde derimod ofte været der og havde netop samme Dag overværet, hvad vi vilde kalde en »Bibel-

Klasse« over det første Kapitel hos Matthæus, hvor Børnene baade i det franske og arabiske Sprog bleve underviste om vor Frelzers Menneskevordelse og Fødsel, for at vide nøje Besked til den forestaaende Jul. Jeg sagde intet derom. Havde jeg gjort det, vilde Selskabet have set skjævt til mig og hvasket i Krogene, »at de vare overbeviste om, at Lady Herbert selv var mere end halv-katholsk.« Det vilde ikke have udøvet nogensomhelst Virkning paa deres forudfattede Fordømme. Ingen vilde have gjort sig den Ulejlighed at gaa hen og overbevise sig selv; de ville ikke have værdiget de snavsede Sinaagader, som føré til Klostret, et Blik. Og her er Knuden. Enhver, som kommer til Kairo, læser Miss Whatelys Bog. Først er den en »net, underholdende Læsning«; dernæst er den engelsk, og de fleste af vore Landsmænd er jo saare uvidende i Hensænde til andre Sprog; og Enhver, som læser den, tager med sig et frisk Indtrykt af den »skrækkelige Synd«, som den katholske Kirke gjør sig skyldig i, idet den »unddrager Folket Bibelen«. Løgneren har her gjort sin Gjerning. De ville glemme Miss Whately og hendes Bog, men Overbevisningen vil blive tilbage. De ville glemme, hvorledes og hvorved de have faaet den, men klar og urokkelig er den rodfæstet i deres Sjæl.

Jeg har opholdt mig saalænge ved denne trivielle Historie, fordi den er en Prøve paa den Maade, paa hvilken ethvert katholsk Anliggende bliver bedømt i England. Denne vage Snakken og sorgløse Paastaaelighed blandt Damer aabenbarer en Plet, som stedse sænker sig dybere i deres Sjæle, der ere udsatte for dens Indflydelse. Jeg kjender intet saa haabløst som disse fastgroede Fordømme, og derfor føler jeg, netop medens jeg skriver om alt dette, at det er det samme som »at slaa efter Vognstangen«, naar det ikke behager Gud at aabne Folks Øjne og at tilskynde dem

til at beskjæftige sig med disse Emner med den samme Redelighed, Ærlighed og Upartiskhed, hvormed Engländerne behandle alt andet udenfor Religionen.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Rom. Den 8. ds. modtog den h. Fader Biskoppen af Breslau, Kardinal *Kopp*, i en længere Audiens. Efter at Hs. Hellighed i længere Tid havde underholdt sig alene med Kardinalen, forestillede denne sine Rejseledsagere, to af Diöcesets Gejstlige, saavel som 12 af det tyske Kollegs og 2 af Propaganda-Kollegiets Elever for Paven. Efter et kort Besøg i Assisi og Perugia rejste Kardinalen til Wien og overværede der den øst-rigske Biskop-Konference, idet en Del af Kardinal Kopps Diöces ligger indenfor Østerrigs Omraade, medens den anden Del hører til Preussen.

Dysseldorf. Som man vil mindes, forlod Grev *Frederik von Spee* i sin Tid den militære Løbebane og Officersstanden for at studere Theologi. Den 21. Marts modtager Greven nu i Köln Præstevielsens hellige Sakramente og den 25. ds. paa Marias Bebudelses Fest frembærer han for første Gang det h. Messeoffer i Kapellet paa sit Fædrene Slot Heltorf.

Wilna. Fra Wilna i russisk Polen skrives til »Schles. Volksztg.« om et *Attentat* mod Valfarts-Kapellet Ostra-Brama. I Februar bragte en Russer, hvis Navn desværre forblev ukjendt, flere meget store Voxlys til Sognepræsten Frackiewicz med Bøn om, at de maatte brænde baade Dag og Nat foran den h. Gudsmoders Billede i Kapellet. Denne Anmodning var ikke paa-faldende, fordi det hyppig forekommer, at orthodoxe Russere ofre Lys til Kapellet. Da der imidlertid ikke

tør brænde Lys paa Altret om Natten, uden at der er Opsyn tilstede, maatte Sakristanen opholde sig i et Værelse ved Siden af Kapellet. Han lod Lysene brænde indtil henimod Midnat og slukkede dem saa. Da man om Morgenens spurgte ham, hvorfor han havde gjort dette, sagde han, at han ud paa Natten var falden i Søvn og i Drømme gjentagende havde hørt en Stemme, som sagde: »Sluk Lysene!« saa at han tilsidst var vaagnet og havde fulgt den hemmelighedsfulde Formaning. Ved nærmere Undersøgelse viste det sig, at Lysene vare hule og fyldte med Krudt. Da Sognepræsten meldte Begivenheden til den verdslige russiske Øvrighed, blev det ham — hvad der uden Tvivl er meget betegnende — befaleet, at holde Begivenheden hemmelig.

Berlin. Den bekjendte Vandapostel, Prælat *Kneipp*, holdt den 9. ds. i Concordia-Salen i Berlin et Foredrag over sin *Vandkur-Methode*. Tilløbet var ualmindelig stort, over 4000 Mennesker fyldte Salen og Hundreder maatte vende om uden at have fundet Plads. Taleren fik til Slutning overrakt en sølvforgylدت Laurbærkrans.

Den 10. ds. holdt Msgr. Kneipp Foredrag i Hamburg i Koncerthusets store Sal, hvor der ogsaa var Tusinder tilstede. Den 75aarige Prælat blev modtagen med stormende Løveraab.

Den 12. Marts var der Foredrag i Münster og den 13. ds. i Aachen. Hvad Kneipp er i Stand til i sin Alder, fremgaar af hans Rejserute. Om Søndagen havde han prædiket to Gange i sin Kirke i Wörishofen, rejste saa om Eftermiddagen til Berlin, hvor han talte om Mandagen; rejste saa til Hamburg og talte der om Tirsdagen, Onsdag var han i Münster. Torsdag i Aachen. Lørdag var han atter hjemme i Wörishofen i sin Skriftestol og Søndag holdt han atter sine to Prædikener. Hans Sogn i Bayern har en Sognekirke og en Klosterkirke med 1800 Sjæle foruden de mange Fremmede, som hele Aaret igjennem opholde sig i

Wörishofen. I Hamburg, hvor Mødet varede indtil Kl. 1 om Natten, var Kneipp allerede Kl. 6 om Morgenen atter i Kirken for at frembære det h. Messeoffer

Abessinien. Dette Rige i Afrika, som for nylig har tilføjet Italienerne et bedrøveligt Nederlag, var tidligere saa stort som Europa, naar man undtager Rusland, medens det nu er saa stort som Tyskland. Abessinierne bleve i det 4. Aarhundrede omvendte til Katholicismen af to græske Kjøbmænd, Frumentius og Ædisius; i det 7. Aarhundrede bleve de imidlertid dragne ind i *Monophysiternes Vranglere* (at Kristus nemlig kun har *ecn* Natur) og skilte sig dermed fra den katholske Kirke, endskjønt de i alle øvrige Lærdomme ogsaa den Dag i Dag endnu stemme overens med den. I det 16. Aarhundrede har en Jesuit ført mange Abessiniere tilbage til den katholske Kirke. I vort Aarhundrede var Sjælesorgen blandt de c. 50,000 katholske Kristne i Abessinien overdraget til franske og tyske Lazarister, indtil de for et Par Aar siden bleve fordrevne af Italienerne og erstattede af italienske Missionærer.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 22. Marts. Passionssøndag. — **23. M.** Katharina af Vadstena, Jomfru. — **24. Ti.** Cyrillus af Jerusalem, Biskop og Kirkelærer. — **25. O.** Marias Bebudelse (fejres offentlig den 1. Maj). — **26. To.** Ferialdag. — **27. F.** Ihukommelse af den smertefulde Gudsmoder. — **28. L.** Johannes af Capistrano, Bekjender.

Søndag den 29. Marts. Palmesøndag. (Gudstjenesten i St. Ausgars Kirke begynder Kl. 9 $\frac{1}{2}$ med højtidelig Pontifikal-Palmevielse og Procession). Med denne Søndag begynder Tiden for den pligtmæssige Annummelse af den h. Paaskekommunion.

Den offentlige Examen med St. Ausgars Kirkeskoles Elever afholdes i Bredgade 67 & 69 Bagbygningen Mandag den 23. Marts i begge Drengeklaserne, Tirsdag den 24. Marts i begge Pige-klasserne fra Kl. 8—12 $\frac{1}{2}$; Onsdag den 25. Marts i Forberedelsesklassen fra Kl. 9—12. Børnenes Forældre og Alle, som interessere sig for Skolen, indbydes til at overvære deene Examen.

Den franske Skole (Toldbodvejen 14). Den aarlige Examen afholdes Torsdag den 26. og Fredag den 27. Marts, begge Dage fra Kl. 8—12 $\frac{1}{2}$. Børnenes Forældre og Skolens Venner indbydes til at overvære Examinationen.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i Dag Søndag den 22. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirken i Stenosgade.

St. Josefs Gilde. Til Foredraget om Pressen og Literaturen. som højjærv. Pater Esser agter at holde Mandag den 23. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i Gildets Forsamlingssal (Bredgade 67, 2. S. o. G.), indbydes alle Gildets Brødre samt alle katolske Mænd og Ynglinge.

Palmesøndag (den 29. ds.) fejrer Gildet sin **10aarige Stiftelses- og Titularfest** med Fælleskommunion Kl. 8 Morgen i St. Ausgars Kirke, og Fæstnøde med Optagelse af de nye Brødre samt Fæsttale af højjærv. Hr. Pastor Droste om Aftenen Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Gildets Lokale.

Unio. Eventuelle Forslag, som ønskes behandlede paa den ordinære Generalforsamling i April maa i Henhold til Lovene være indleverede til Formanden inden 1. April.

Elisabethforeningens Basar,

som afholdes til Gavn for forældreløse Børn **Palmesøndag** den 29. Marts og Mandag den 30. Marts i Skolelokalet, Bredgade 69, St. o. G., bringes i Menighedens velvillige Erindring. Gaver til Basaren modtages af Fru A. Osterhammel, Nørrefarimagsgade 53, 2. Sal; Enkefru M. Larsen, Nansensgade 40, 2. S. I. Opg. A.; Frøken F. Strathbøcker, Ordrup; Frøken A. Hutters, Ordrup, og hos Dhrr. Gejstlige.

En Lystbaad, 3 $\frac{1}{2}$ Aar gammel, vel vedligeholdt, sælges til Indtægt for vore kirkelige Institutioner. Redaktionen anviser.

Prioritetslaan søges. En Husejer, der ved uheldige Omstændigheder er kommen i øjeblikkelig Pengeforlegenhed, anmoder en Bedrestillet om at yde ham, enten et 2. Prioritetslaan paa 2 á 3000 Kr. i en for 11,400 Kr. assureret Landejendom efter til Rest c. 2000 Kr. til Østift. Kreditf. eller et 3. Prioritetslaan paa 4000 Kr. efter 27,000 Kr. i en til 45,000 Kr. vurderet Ejendom paa Vesterbro. Billet, mrk. Laan, modtager dette Blads Kontor.

Konfirmations-Kjoler sys billigt og smukt; tillige udføres Syning og Modernisering af Overstykker. Kompagnistræde 41, Signe Skott.

F. Jørgensen, Skomager,

Østergade 28, 2. Sal o. Gaarden,
anbefaler sig med Alt til Faget henhørende.

Literatur. A. Stolz: Rejse i det h. Land (1 Kr.); Crasset: Passionsandagt (50 Øre); Via crucis eller Korsvejen (25 Øre); Lille Korsvej med Billeder (10 Øre); Bønnebog (2 Kr.) og Salmebog (1 Kr.) faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn, Gothersgade 49.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 13.

Søndagen den 29. Marts.

1896.

Indhold: Jesu ypperstepræstelige Bøn. Langfredag i Kirken. Til Læserne af P. P.: „Er Romersk-katholsk ægte evangelisk?“ Lady Herbert of Lea. „Fra Vejbyrnet“. — Bekjendtgjørelser.

Jesu ypperstepræstelige Bøn.

(Johannes 17.)

—o—

I Nadversalen i Jerusalem ere Apostlene endnu samlede omkring Frelseren, som Børnene omkring Faderen og Føreren og som en Guds Menighed omkring sit Hoved. Afskedens Time er kommen. Den er i Henseende til Sorgen og Skilsmissen i Virkeligheden en Døendes Afskedstime. Døende havde fordem Patriarken Jakob velsignet sine Børn, fra »Jakobs stærke Gud« havde han nedkaldt jordiske Goder over Alle og kun over En tillige Naadeforjættelsens arvelige Velsignelse. Ogsaa Moses, det gamle Testamentes Mægler, velsignede før sin Bortgang i Døden paa Nebo Bjærg med en højtidelig Bøn hele det udvalgte Folk i dets Stamme-Overhoveder. Paa samme Maade opløfter da ogsaa Jesus, det nye og evige Testamentes Midler før sin Bortgang til Faderen, før sin Lidelse og Død, sin

Røst til en højtidelig Velsignelsesbøn. Uendelig ophøjet over Jakob og større end Moses, tør han, ikke ligesom disse kun tale til Gud, Herren og Magthaveren, han tør tale som »Søn« til »Faderen«, og han »taler« strax, bedende om sin evigt hellige, sønlige Ret for sig selv, dernæst om Beskyttelse og om Frelsens højeste Goder for alle sine aandelige Børn (for den stridende Kirke) her i Tiden og endelig om Forklarelse og Fuldendelse for hele de Helliges Samfund (for den triumferende Kirke) i Evigheden. Man kalder denne Bøn »*Jesu ypperstepræstelige Bøn*«, netop fordi Jesus i denne Bøn beder for sig selv, for sine Apostle og Disciple, for hele sin Kirke, og ved denne Bøn indvier sig selv til Offerdøden. En Ypperstepræsts Embede bestaar jo netop i Forbøn og Indvielse. Herren bad denne Bøn højt i Apostlenes Paahør, for at opbygge og trøste dem. Tankerne i denne Bøn ere saa klare og enkle, at de synes at være uden Vanskeligheder, og dog trods al Klarhed saa udforskkelig dybe, at ethvert Forsøg paa at give en udtømmende Fremstilling af dem er forgjæves. Denne Bøn er uden Tvivl *det mest Ophøjede* i Evangelisternes Meddelelser om Frelserens Liv og Levned. Tag da, kjære Læser, netop dette mest Ophøjede med som min Gave til Dig ved din Indtrædelse i den stille Uge, som atter saa levende fremstiller vor elskede Ypperstepræst for vore Øjne. Og naar Du under den andægtige Læsning finder, hvorledes Du ogsaa er indsluttet i denne Bøn, maa dit Hjærte da ikke føle sig opløftet og trøstet, maa det da ikke blive opfyldt af vemodige Følelser og af Kjærlighed til din guddommelige Frelser, som beder for dig? Jeg haaber det.

»Jesus opløftede sine Øjne mod Himlen og sagde: Fader, Timen er kommen. Herliggjør din Søn, for at din Søn maa herliggjøre Dig; ligesom Du har givet ham Magt over alt Kjød, for at han maa give alle dem, som Du har givet ham et evigt Liv. Men dette er det

evige Liv: at de kjende Dig, den ene sande Gud; og den, Du har udsendt, Jesus Kristus. Jeg har forherliget Dig paa Jorden; jeg har fuldbragt den Gjerning, som Du har givet mig at gjøre. Og nu, Fader, herliggjør mig hos Dig selv med den Herlighed, som jeg havde hos Dig, førend Verden blev til. Jeg har aabenbaret dit Navn for de Mennesker, som Du har givet mig af Verden. De vare dine, og Du har givet mig dem, og de have holdt dit Ord. Nu vide de, at Alt hvad Du har givet mig, er af Dig. Thi de Ord, som Du har givet mig, har jeg givet dem, og de have annammet dem og i Sandhed erkjendt, at jeg er udgaaet fra Dig, og de have troet, at Du har udsendt mig. Jeg beder for dem; jeg beder ikke for Verden, men for dem, som Du har givet mig, fordi de ere dine. Og Alt hvad mit er, er dit, og Alt hvad dit er, er mit; og jeg er herliggjort i dem. Jeg er ikke mere i Verden, men de ere i Verden, og jeg kommer til Dig. Hellige Fader, bevar dem, hvilke Du har givet mig, i dit Navn, for at de maa være Eet, ligesom og vi ere. Da jeg var hos dem, bevarede jeg dem i dit Navn. Jeg vogtede dem, som Du har givet mig; og Ingen af dem blev fortabt uden det Fortabelsens Barn, for at Skriften skulde fuldkommes. Men nu kommer jeg til Dig, og jeg taler dette i Verden, for at de skulle have min Glæde tilfulde i sig. Jeg har givet dem dit Ord, og Verden hader dem, fordi de ikke er af Verden, ligesom ogsaa jeg ikke er af Verden. Jeg beder ikke, at Du vil tage dem bort fra Verden, men at Du vil bevare dem for det Onde. De ere ikke af Verden, ligesom ogsaa jeg ikke er af Verden. Hellig dem i Sandhed. Dit Ord er Sandhed. Men jeg beder ikke blot for disse, men ogsaa for dem, som ved deres Ord skulle tro paa mig: at de alle maa være Eet, ligesom Du, Fader, er i mig og jeg i Dig: at ogsaa de maa være Eet i os, for at Verden maa tro, at Du har ud-

sendt mig. Og jeg har givet dem den Herlighed, som Du har givet mig, for at de maa være Eet, ligesom ogsaa vi ere ere Eet: jeg i dem, og Du i mig, at de maa være fuldkommede til Eet og Verden erkjende, at Du har sendt mig og elsket dem, ligesom Du har elsket mig. Fader, jeg vil, at hvor jeg er, der skulle ogsaa de, som Du har givet mig, være hos mig, for at de maa se min Herlighed, som Du har givet mig; thi Du har elsket mig, førend Verden blev grundlagt. Retfærdige Fader, Verden har ikke erkjendt Dig, men jeg kjender Dig, og disse have erkjendt, at Du har sendt mig. Og jeg har kundgjort dem dit Navn og vil kundgjøre det, for at den Kjærlighed, hvormed Du har elsket mig, maa være i dem og jeg i dem.«

Langfredag i Kirken.

—o—

Jeg knæler ved Korset — o her er saa stille,
 Her bruser ej Verdens-Stormene vilde,
 Og Sorgen og Smerten i Vemod sig dølger,
 Nu lægger sig ogsaa mit Hjertes Bølger.

Her sænker sig Fredens de kvægende Strømme
 Og blidt jeg henvugges af fredfuld^{de} Drømme.
 Jeg løftes af Andagtens Stemning mod Himlen
 Forglemmende Jorden og Jorderigs-Vrimlen.

Der blomstrer en Rose paa Korstræets Grene,
 Blandt alle den bærer dog Prisen, *den ene*;
 Jeg hæver de taarebeduggede Blikke —
 Nu ser jeg kun Rosen, alt Andet ikke.

Guds Kærligheds Rose selv Engle berømmer,
 Den lifligste Duft fra dens Blade udstømmer,
 Den læger hver Sygdom, hver blødende Vunde,
 Og gør dem fromme, der før vare onde.

De blodrøde Draaber paa Bladene hviler,
 Som skønne Rubiner nu til mig de smiler.
 Det er Naadens Dug, fra det Høje dalet,
 Det er Kærligheds Skrift med Guds Finger malet.

O skriv den Skrift i mit bange Hjerte,
 Da døer dets Angst og min lønlige Smerte;
 O skænk mig, min Gud, til hvem jeg mon haabe,
 Af Naadens Dug blot en eneste Draabe!

Du har tiet og skjult dit Aasyn saa længe,
 Mens angstfuldt bæved mit Hjertes Strænge;
 De brister alle, hvis ej jeg tør haabe,
 Du skænker af Naadens Dug mig en Draabe.

En eneste Draabe — jeg længes saa saare,
 O hør dog mit Suk, o se dog min Taare,
 Og send dog en Engel, som Rosen mig skænker
 Og Dugdraabens Perler i Hjertet nedsænker.

M. C. J.

Til Læserne af

P. P.: „Er Romersk-Katholsk ægte evangelisk?“

(Af P. Perger.)

— 0 —

»*Fra Bethesda's*« Nr. 11 indeholder en Artikel om min lille Bog »Er Romersk-Katholsk ægte evangelisk?« Artiklen er undertegnet »*Just Christensen*, Præst ved Vor Frue Kirke«. Hr. Christensen frabeder sig rigtig nok »en Polemik med katholske Forfattere«; og han

kan mulig have god Grund dertil. Men for Læsernes Skyld kan jeg ikke lade et eller andet gaa upaatalet hen.

Efter en Indledning, hvori han antyder, at det er hans Agt at hjælpe alvorlige lutherske Kristne, der maatte føle sig dragne til Katholicismen, til ret at kjende Romerkirken, bemærker han med elskværdig Naivetet, at »romerske Forfattere ønske, at man skal læse deres egne Skrifter og derigjennem faa en Mening om, hvad de i Virkeligheden læse«. Han vil føje dem i dette Ønske og lægge min nævnte Bog til Grund for sin Polemik, omendskjønt han, »efter at have gennemgaaet en stor Del af den her hjemme foreliggende romerske Literatur«, mener at maatte »tilstaa, at den i alt væsentlig (rimeligvis: væsentligt) stemmer med, hvad han i sin Tid har hørt ved Kjøbenhavns Universitet«.

Ved at læse det kom jeg til at tænke: Pastor Just Christensen har da vist faaet bedre Oplysninger om katholsk Lære og Liv, end andre, f. Ex. Provst Schepelern, der i sine Smaaskrifter røber en utrolig Mangel paa nøjagtig Kundskab om de katholske Ting, han mente at maatte advare sine Trosfæller imod — eller den Ekseget, der mener, at den døende Frelzers Ord: »Kvinde, se din Søn« og: »Se din Moder«, henvejre al katholsk Mariadyrkelse — eller de theologiske Studenter, der sidst i 1889 søgte Oplysninger om »den romersk katholske Kirke« i de Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet, som foranledigede Udgivelsen af min Brochure »Nr. 3. Til Forsvar for Sandheden: 54 af Prof. Doct. theol. H. Scharlings Misforstaaelser af katholsk Lære og Praksis«.

Men da jeg læste videre, kom jeg til den Anskuelse, at Hr. J. Christensens nævnte Mening, ved Universitetet at have faaet en væsentlig rigtig Forstaaelse af den katholske Lære, rimeligvis kun har subjektive Grunde og ikke er andet end en blot og bar *Illusion*.

Det lader til, at Hr. Christensen arbejder med stor

Hurtighed. Den Maade, hvorpaa han bruger min Bog, lader formode, at han ikke har læst, endsigse forstaaet alt rigtig. For Eksempel: Jeg siger SS. 70. 71, at næppe var Bogtrykkerkunsten opfundet henved A. 1450. før end den blev brugt til at *trykke* Biblen, og det ikke blot den latinske Vulgata, men ogsaa Oversættelser paa levende Sprog; en italiensk, der udkom i Venezia 1471 oplevede samfulde 9 Udgaver inden Slutningen af det 15. Aarhundrede, en czechisk udkom i Aarene 1475, 80 og 83. o. s. v. Hr. Christensen citerer det saaledes: »Den ældste romerske *Bibeloversættelse*, som nævnes af Forfatteren, er fra 1475. Det synes ikke, at den romerske Kirke har følt nogen stor Trang til at lade de Kristne lære Skriften at kjende i deres Modersmaal«. Har Hr. Pastoren ikke fattet, at her ikke er Tale om den første Oversættelse af Bibelen men om den første *Trykning* af færdige Bibeloversættelser? Eller skulde han ikke have tænkt paa, at Bogtrykkerkunsten dengang næppe var tyve Aar gammel, og at ny Opfindelser langt fra udbredte sig saa hurtig i hin Tid som nutildags?

Et andet Eksempel: Schepelern havde sagt, efter katholsk Lære kunde *enhver* Kristen opfylde *alle* Guds Bud. Jeg svarede: tværtimod, den katholske Kirke lærer det stik Modsatte, nemlig at *ingen* Kristen kan holde *alle* Guds Bud, men at »selv de *mest Fremskredne*, de *Retfærdigste*, de *Helligste* have Anledning til daglig at bede: Forlad os vor Skyld; at der er ingen, som jo ikke af og til falder i mindre Fejl, Svaghedssynder, mere eller mindre frivillige tilgivelige Synder, om end kun af Overilelse og Uforsigtighed«. Hr. Christensen maa vel have opfattet det, som om jeg paastod, at *alle* Kristne, eller maaske alle Katholiker, *kun* begik mindre Fejl. Thi han »*forfærdes* (!) over at se, hvor overfladisk man tager Syndserkjendelsen«, og over at høre, at »det udtales: der er jo ingen, som jo ikke *af og til*

falder i *mindre Fejl*« . . . Det er nemlig ham, der udhæver de 4 her udhævede Ord.

Men det er næppe Overfladiskhed, der alene bærer Skylden, naar han mener, at hans Opfattelse af den katholske Lære er i god Overensstemmelse med dens virkelige Mening. Hovedgrunden ligger dybere.

Jeg siger S. 47: »Vi ihukomme Kristi Lidelse og Død om Fredagen og det under Afholdelse fra Kjødspiser for ikke at lade ham være ene om at gjøre Bod for vore Synder, men lette hans Kors ved at bære det efter ham med Simon fra Cyrene«. Efter at have citeret disse Ord, paa det sidste Sætningsled »ved at . . . Cyrene« nær, fortsætter han: »Det synes jo at være meget kjønt, at man ikke vil gjøre Gjerningen besværligere for Kristus end nødvendigt, men hvorledes det, at jeg afholder mig fra Kjødspiser om Fredagen skulde »lette« hans Kors, kan kun være forstaaeligt for katholske Hjerner, som ere vante til at tage Kirkelæren som højeste Sandhed uden at gjøre den til Gjenstand for selvstændig Betragtning«.

Hr. J. Christensen har vel ikke en katholsk Hjerne, men han har et kristent Hjerte; han tror, ligesom vi Katholiker, at Frelseren, der bar sit Kors til vor Forløsning, er Gudmennesket, baade sand Gud og sandt Menneske. Jesus forudsaa elskende Sjæles Medlidenhed med og Deltagelse i hans Smerter ligesaavel som deres og alle andre Menneskers Utaknemmelighed og Synder, Han følte sig baade pint ved de bitre Kvaler og Forhaanelser -- og lettet ved fromme Sjæles Medlidenhed og Deltagelse i hans Lidelser, ligesom ethvert andet Menneske i hans Sted vilde have følt alt dette. Da Simon fra Cyrene tog Korset paa sin Skulder, følte Frelseren sig legemlig lettet. Ved Tanken paa alle de Frugter, hans Lidelse vilde frembringe til mange Sjæles Frelse, følte han sig aandelig lettet, styrket og vederkvæget. Kan det nægtes af en Kristen, der gjør Her-

rens Person og hans Hjertes Følelser »til Gjenstand for selvstændig Betragtning«? Og vil en Kristen ikke derved føle sig opmuntret til at tage Del i Kristi Korsbærelse? vil han ikke finde sig taalmodig i de Gjenvordigheder, Guds Forsyn lader komme over ham? vil han ikke ogsaa af Kjærlighed til sin Frelser frivillig paa-tage sig Bodsøvelser, især naar han har læst St. Petri Formaning: »Dertil (til at lide) ere I kaldte, eftersom Kristus har lidt for os, efterladende eder et Eksempel, at I skulle efterfølge hans Fodspor« (1 Pet. 2, 21)? —

En Kristen, der af Kjærlighed til sin Frelser nægter sin Gane noget, han nok har Lyst til at spise, fornægter sig selv. Naar vi bede til Gud (af og til; thi uden Ophør kunne vi jo ikke bede), opfylde vi en hellig Pligt og gjøre en Gud velbehagelig, altsaa god Gjerning. Og da enhver andægtig Bøn kræver Anstrængelse for at tøjle vore Tankers og Forestillingers Ustadighed, er den ogsaa en Bodsøvelse. Af disse tre formentlig uimodsigelige Paastande finder Hr. J. Christensen den første »næsten sørgelig komisk«, den anden »mere alvorlig, men ikke mindre sørgelig«, og angaaende den tredje mener han, at »det vil være umuligt for en virkelig religiøs Trang at opfatte Bønnen som en Bodsøvelse«. Skulde maaske Hr. Christensens ikke-katholske Hjerne være Skyld heri?

Men den samme Hjerne kunde være Skyld i, at han forveksler Raad og Bud, Trosvished og moralsk Vished, Løgn og et tvetydigt Udtryk? eller i, at han ikke kan fatte, at en Skriftefader vilde bryde Skrifte-seglet og vække Mistanke mod sit Skriftebarn ved at erklære for Retten: Men jeg skal ikke udtale noget om, hvad der er bleven mig hetroet i et Skriftemaal?

Hvorom alting er, naar Hr. Just Christensen tilbyder de Vaklende og Famlende sin Vejledning, kunde man nok mindes Herrens Ord hos Matthæus 15, 14.

Lady Herbert of Lea.

(Fortsat.)

--o--

Kapitlet om Andagten til den h. Gudsmoder indleder Lady Herbert med følgende Ord: »Og nu komme vi til et Punkt, som bereder og altid maa berede Anglikanerne en stor Vanskelighed. Tal til en Englænder om Papisme, og inden fem Minutters Forløb vil han begynde at tale om »den nye Lære om den ubesmittede Undfangelse«, og om, hvad Rom vel endnu i Fremtiden »kan finde paa«. Dr. Newman siger, at dette har været hans »store Kors i Henseende til katholsk Tro«, og jeg bekjender, at det ogsaa var en af de største Vanskeligheder for mig. »Den hellige Jomfrus mæglende Forbøn«, vedbliver hun, »bliver af Katholikerne betragtet som en Del af Læren om de Helliges Samfund, som den er bleven aabenbaret ved Guds Søns Menneskevordelse og er anerkjendt i den hellige Skrift. De bede om hendes mæglende Forbøn hos hendes guddommelige Søn, ligesom vi, naar vi ere i Nød, anbefale os til deres Bønner, hvem vi elske heneden. Næst efter Kjærligheden og Ærefrygten, som Apostlene viste deres guddommelige Mester, kom Kjærligheden til og Ærefrygten for hans hellige Moder, og denne, for saa at sige, huslige Kjærlighed i Guds Familie er bleven bevaret ved en levende Overlevering af Hjærte og Sjæl indtil den Dag i Dag. Menneskevordelsen, som gjorde Guds Søn til vor Broder, har ogsaa gjort hans Fader til vor Fader, hans Moder til vor Moder. Sande, skjønt overnaturlige Slægtskabsforhold bestaa imellem os og hende; og Slægtskabsforhold paalægge Pligter og fremkalde Hengivenhed. Det er imidlertid endnu en stor og vanskelig Hemmelighed. Den h. Eucharius udraaber: »Ville I have en Forestilling om, hvor stor og ophøjet Moderen er, saa tænker paa hvor stor og ophøjet Sønnen er;« og den h. Anselm siger: »Det

er klart, at hendes Værdighed som Guds Moder, betragtet ganske alene for sig, langt overgaar enhver Lovprisning, hvormed et Væsen, som ikke er Gud, lader sig lovprise og forherlige i Ord eller Tanker.«

Det er nu den katholske Tro om dette Emne. Der gives, det er der ingen Tvivl om, saameget i Andagterne til den hellige Gudsmoder, navnlig i de sydlige Lande, som forekommer En at være Overdrivelse og maaske kan forarge Udenforstaaende. Det er, som Dr. Newman siger, passende for Italien, og ikke for England. Men hvad jeg først ikke forstod, var, at disse Andagtsøvelser ikke paallægges Nogen som Pligt. De ere ikke Trossager eller Dogmer. Ingen sætter sin Salighed paa Spil, saafremt han ikke tror paa det. Jo mere jeg ser og lærer den katholske Gudstjeneste at kjende, desto mere føler jeg, at den katholske Kirke ikke tillader, at nogetsomhelst Billede, end ikke den hellige Jomfrus, træder imellem Sjælen og dens Skaber, og at Andagten til Maria, til Englene og de Hellige er lige saa langt fra st staa i Modstrid med Frelserens Mægling som Kjærligheden, vi nære mod vore Venner og Slægtninge, staa i Modstrid med Kjærligheden til den Usynlige, som hæver og helliggjør det Jordiske. Om dette Emne skriver *Faber* i sin vidunderlige, vederkvægende Bog »*Korsets Fod*«: »Vor guddommelige Mester var paa samme Tid baade vort Sonoffer og vort Mønster. Han forløste Verden ene og alene ved sit kostbare Blod. Ved hans Fortjenester alene ere vi blevne forløste. Ingensomhelst deler med ham hans Forrettigheder som vor Førløser. Hans Moder maatte forløses ligesaa godt som alle vi øvrige, selv om det ogsaa skete ad forskjellige Veje — ved Forebyggelse og ikke ved Gjenoprettelse.« Og atter siger han, idet han taler om den Virkning, som Rosenkransandagten skal have: »Alle disse Andagtsøvelser skulle fremkalde i vor Sjæl en overordentlig Kjærlighed til vor guddom-

melige Mester, forbundet med den dybeste Ærefrygt. Dette er i Sandhed deres Hovedøjemed.«

Hele Tonen i denne Bog overraskede mig meget. Jeg læste den nemlig i Begyndelsen med en vis Uvillie; fordi jeg vidste, at den indeholdt det, som Katholikerne kalde »Marias Herligheder«, men jeg fandt, at det langt snarere burde hedde »Jesu Herligheder«. Thi ethvert Argument, enhver Skildring fører En fra Moderen hen til Sønnen, og først nu begyndte jeg at forstaa, hvad en gammel Præst i Orienten havde sagt til mig: »De vil aldrig i Virkelighed elske Jesus, saa længe De ikke har lært at ære hans Moder.« Derfor hørte dette Punkt op med at være en Vanskelighed for mig. Forstand og Fornuft lode mig finde Beroligelse i Troen paa hendes Renhed, og at den »anden Eva« ikke var ringere end den første. Og hvad Anraabelsen af hendes Forbøn hos hendes guddommelige Søn angaar, da finder jeg det ligesaa fornuftigt at tro, at de, som stode ham nærmest paa Jorden, ogsaa skulle staa ham nærmest i Himlen; og at vi, naar vi allerede bede om deres Bønner paa Jorden, hvem vi elske og paa hvis Fromhed vi tro, meget mere bør have Tillid til de Helliges og den velsignede Jomfrus Forbønner, da de jo i Himlen stedse skue deres Mesters Aasyn.« —

Paa denne Maade gennemgaas ogsaa de øvrige ovenfor nævnte Kapitler. Lady Herbert slutter med nogle Bemærkninger om »Liv og Katholicitet i den anglikanske Kirke.« Vi meddele dem her:

Hvad »Livet« i den anglikanske Kirke angaar, der af en anglikansk Biskop engang blev anført som Bevis paa, at den havde Ret, da er det aldeles ikke noget Bevis. Der er ogsaa »Liv« blandt Wesleyanerne og de Mæhriske Brødre og i Frikirken. De Førstes Missioner ere uendelig følgerigere end den anglikanske Kirkes. Der er ogsaa »Liv«, forfærdeligt Liv og Livskraft og Styrke i den frygtelige muhamedanske Vild-

farelse, som i Følge Forsynets hemmelighedsfulde Planer har Tilladelse til at odelægge Asien og Afrika. Liv er derfor intet Tegn paa Sandhed. Jeg frygter for at gjøre mine engelske Venner meget vrede, naar jeg udtaler det som min Overbevisning, at den anglikanske Kirke, hvad dens ydre Missionsvirksomhed angaar, trods det omfangsrige Maskineri og de store Hjælpe-midler, den raader over, i de fleste Tilfælde gaar fallit.

Hr. N. besværges mig om at betragte den anglikanske Kirke kun som den »anden Del« af den katolske Kirke. Er det rigtigt, hvorfor er det da Synd at gaa over til den »romerske Del«? Er der nogensomhelst Synd i en saadan Overgang, saa er Kirken ikke i den samme Enhed og Sandhed. En fuldkommen Aquædukt bringer ikke Vand, saa snart den ene Bue, som forbinder den med Kilden, er itubrudd.

Og atter tales der meget om og haaber man meget af en Forening med den græske Kirke. Jeg mener, at En, som har været i Orienten, aldrig kan tro, at en saadan Forening kan komme i Stand, eftersom Folket, navnlig Mellemlassen i England, væsentlig er protestantisk, og den græske Kirke er aldeles modsat Protestantismen, endog endnu mere end den latinske. Det eneste mulige Enighedspunkt er maaske Hadet mod Paven, og det er, hvad I maa tilstaa, en negativ og ingen positiv Udsigt. Heller ikke tror jeg, at de, som staa i Spidsen for den græske Kirke, ere gunstig stemte for en saadan Forening. Den græske Patriark af Konstantinopel har ikke blot vægret sig ved ifjor at modtage den anglikanske Biskop af Gibraltar som saadan, men vilde heller ikke gjengjælde hans Besøg, trods den engelske Gesandts Forestillinger, fordi han simpelt hen betragtede ham som en Skismatiker med ugyldige Vielser. Gaar Biskoppen af N. næste Foraar til Konstantinopel — hvad der er hans Agt — for at gjøre et Forsøg paa at bringe Foreningen i Stand, saa maa

han begynde med at brænde sin Prædiken om »Mariolatric«, thi i ingen Kirke er der en saadan Mariadyrkelse som i den græske.

Det forekommer mig ogsaa at være en forfængelig Indbildning, at ville kalde et Samfund katholsk, naar man hverken kan beraabe sig paa nogensomhelst klar Bestemmelse af den katholske Troslære i dets Formularer eller er i Stand til at forklare dunkle Formularer ved Hjælp af den fastslaaede levende katholske Lære, det være Fortidens eller Nutidens. Reformationen odelagde Kirkens guddommelige Autoritet i England og har saaledes, idet den gjorde enhver Disciplin umulig, indført Laxitet, Skisma og mange andre Onder i moralsk og praktisk Retning, hvorover alle alvorlige Folk forgjæves klage. Enhver maa føle, at katholiserende Mænd i vore Dage danne et betydeligt Parti i den anglikanske Kirke. Jeg har selv hørt en Gejstlig i Højkirken sige: »Dersom vore religiøse Skikke og vore Trosmeninger vare bekjendte, vilde det være en Umulighed for os at blive her«. Men er det maaske hæderligt og ærligt? Var det virkelig den anglikanske Kirkes Anskuelse, vilde de da være nødsagede til at hemmeligholde dem?« (Sluttet.)

❖ Fra Vejbyrnet. ❖

— **Hvad en Hedning gjorde.** Den hedenske Filosof *Seneka*, en af sin Tids største Vismænd, randsagede daglig hver Aften, førend han gik til Sengs, sin Samvittighed. »Jeg gjør Vold paa mig selv«, sagde han, »og gaar daglig i Rette med mig selv — om Aftenen, naar Lyset er slukket og mine Kjære sove. Jeg betragter den henrundne Dag og undersøger alle mine Ord og Gjerninger; jeg skjuler og fortier Intet for mig,

jeg straffer mig selv, naar jeg finder, at jeg har fejlet, og siger til mig selv: »Vogt Dig, at Du ikke gjør det igjen!«

— Et »Dyr«. »I Henscende til *dyriske Motorer* staar foruden *Negeren* ogsaa Oxen og Æslet resp. Muldyret til vor Raadighed.« — Saaledes læser man for Tiden i et *Memorandum*, som er forelagt den tyske Rigsdag og handler om de forhaandenværende Transportmidler i de tyske Kolonier i Øst-Afrika. I et *officielt* Memorandum indrangerer man altsaa *Negeren* blandt *Dyrene* og kalder hans legemlige Kræfter en »dyrisk Motor«! Og med saadanne Anskuelser vil man »civilisere« og »udbrede Kultur«!

Kirkelig Kalænder.

- Søndag den 29. Marts. Palmesøndag.** (Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke begynder Kl. 9 $\frac{1}{2}$ med højtidelig Pontifikal-Palmevielse og Procession; derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien efter Matthæus og Prædiken. Med denne Søndag begynder Tiden for den pligtmæssige Annæmmelse af den h. Paaskkommunion. --
- 30. M., 31. Ti., 1. April, O.,** Ferialdage. (Tirsdag og Onsdag oplæses Lidelseshistorien efter Markus resp. Lukas under den h. Messe Kl. 8 $\frac{1}{2}$.)
- Skjærtorsdag den 2. April. I St. Ansgars Kirke: Kl. 9 Pontifikalmesse, de hh. Oliers Indvielse og derefter Procession. — Kl. 3 foretager Biskoppen den højtidelige Fodtvætning. — Kl. 6 Aftenandagt til det allerh. Sakramente med Prædiken.
- Langfredag den 3. April. I St. Ansgars Kirke: Kl. 10 Pontifikal-Gudstjeneste: Lektie, Lidelseshistorien efter Johannes syges, Forbønner, Korsets Afhylling og Hylding, Procession og Præsanktifikatmesse). Den aarlige Kollekt for de hh. Steder i Palæstina finder Sted paa denne Dag i samtlige Kirker og Kapeller.) — Kl. 6 Aftenandagt til Jesu Lidelse med Prædiken.
- Paaskelørdag den 4. April. I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 Ildens og Paaskelysets Indvielse, de tolv Profetiærs Læsning, Døbevandede Indvielse, Litani til alle Helgener og henved Kl. 9 Højmesse med Vesper.
- Søndag den 5. April. Herrens Opstandelse. 1. Paaskedag.** I St. Ansgars Kirke: Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse; derefter Procession, Levitmesse og Prædiken; Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. — Kl. 6 Festandagt og Prædiken.
- Mandag den 6. April. 2. Paaskedag.** I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse og Prædiken; Kl. 6 Aften Festandagt.

Bekjendtgjørelse. Paa den højhellige Paaskedag vil der ligesom ifjor under begge Messerne Kl. 6 og Kl. 10 i St. Ausgars Kirke blive foranstaltet en offentlig Indsamling, i Stedet for den sædvanlige Kollekt, til Bestridelse af Kirkens Udgifter til Lys.
Forstanderskabet.

Jesu Hjerter Kirke. Palmesøndag: Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse; derefter Højmesse. — **Skjærtorsdag** er den eneste Messe Kl. 7. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — **Langfredag** begynder den højtidelige Gudstjeneste Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — I den stille Uge bortfalder det kateketiske Foredrag.

Rosenkranskirken (Boyesgade). I Dag, Palmesøndag, Kl. 8 Aften holder Hr. Past. emerit. **M. C. Jensen** Foredrag i Kirken.

St. Josefs Gilde. Palmesøndag (den 29. ds.) fejrer Gildet sin **10aarige Stiftelses- og Titularfest** med Fælleskommunion Kl. 8 Morgen i St. Ausgars Kirke, og Festmøde med Optagelse af de nye Brødre samt Festtale af højjærv. Hr. Pastor Drøste om Aftenen Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Gildets Lokale.

Den højjærværdigste Hr. Biskop vil bære Festmødet med sin Nærværelse.

Unio. Eventuelle Forslag, som ønskes behandlede paa den ordinære Generalforsamling i April maa i Henhold til Lovene være indleverede til Formanden inden 1. April.

Et begrændset Antal Billetter (Foreningskoupens, halv Pris 25 Øre) til **Foraarsudstillingen paa Charlottenborg** kunne faas Tirsdag den 31. Marts hos den Jourhavende i Lokalet eller hos Hr. Hoffmann, Kjøbmagergade 48.

Elisabethforeningens Basar,

som afholdes til Gavn for forældreløse Børn **Palmesøndag** den 29. Marts og Mandag den 30. Marts i Skolelokalet, Bredgade 69, St. o. G., bringes i Menighedens velvillige Erindring.

Literatur. A. Stolz: Rejse i det h. Land (1 Kr.); Crasset: Passionsandagt (50 Øre); Via crucis eller Korsvejen (25 Øre); Lille Korsvej med Billeder (10 Øre); Bønnebog (2 Kr.) og Salmebog (1 Kr.) faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn, Gothersgade 49.

Rettelse: Nord. Ugebl. Nr. 10. S. 154. L. 6. f. n. Troens Vægt, læs Troens Væxt.

Med dette Nr. af Ugebladet følger til indenbys Abonnenter en Indbydelse fra Elisabethforeningen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 14.

Søndagen den 5. April.

1896.

Indhold: Paaskedag. Lady Herbert of Lea. Til Læserne af P. P.: „Er Romersk-katholsk ægte evangelisk?“ Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Kongo. Prisnedsættelse. — Bekjendtgjørelser.

Paaskedag.

—o—

Lifligt Kirkens Klokker kimer —
Atter er det Paaskemorgen,
Atter lyder festlig Jubel
Over den gjenløste Jord.

Atter Jesus, den opstandne
Frelser, mildt paa Skaren aander,
Viser sine Venner Tegnet —
Han er baade Gud og Mand!

Atter han iblandt os træder
Under Højtidsklokkens Kimen —
Breder ud sin Favn og siger:
Her er Bud fra Fredens Land!

Fra det Land, hvor Dødens Skygger
Kjendes ej, og ingen Storme
Bruser vildt, men sagte rinder
Mellem Roser Flodens Vand.

Fra det Land, hvor alle Taarer
Tørres af ved Hænder bløde,
Hvor de Frommes Aasyn lyser
Som en Sol fra Himlens Rand! —

Saadan lyder det fra Jesu
Fromme Læber Paaskemorgen —
Lytter, under Andagts Stilhed,
Lytter Alle dog, som kan!

M. C. J.

Lady Herbert of Lea.

(Sluttet.)

--o--

Jeg har altid forundret mig over, at der i England hersker saamegen Uvillie imod »Konvertiter«, baade indenfor det politiske og religiøse Omraade. Enhver siger: »Var De født eller bleven opdraget i denne eller hin Tro, vilde det være en anden Sag.« »Havde Peel i hele sit Liv sværmet for Frihandel, saa kunde jeg tilgive ham,« sagde endnu igaar en Derbymand til mig. »Var De bleven opdraget som en romersk Katholik«, sagde N. for to Aar siden til mig, »saa kunde jeg begribe det, men en *Pervertit* kan jeg ikke lide«. Skal da En virkelig vedblive at holde fast ved Noget, han anser for en Vildfarelse, hvor overvældende hans Overbevisning end maatte være? Skal da En bære Løgnen med sig hele Livet igjennem? Er det da ikke ædlere, hæderligere, værdigere for en Englænder, at sige aabenlyst for hele Verden: »Jeg troede længe saaledes og

saaledes. Jeg er bleven opdraget i disse Anskuelser; men lidt efter lidt begyndte jeg at nære Tvivl om, hvorvidt de vare sande. Jeg føler nu, at jeg har befundet mig i Vildfarelse, og jeg vil modig bekjende det, hvad det end maatte koste mig«. Jeg spurgte Hr. N., Præsten ved den anglikanske »Allehelgens Kirke«, hvorfor han ikke helt og holdent vedblev at virke ved »Allehelgens-Kirken«, hvor han dog, efter min Formening, havde Alt, hvad en katholsk Sjæl kunde ønske. Han svarede: »Fordi det ikke vilde være hæderligt«. Ganske det samme følte jeg for flere Aar siden.

Men nu raaber Verden: »Hvem ere da den romerske Kirkes Konvertiter? Svage og taabelige Personer, det er notorisk. Enfoldige Kvinder; unge Piger, hvis Hoveder ere blevne fordrejede af det prægtige romerske Rituales Musik og Ceremonier, Pragt og Glands. Svaghovede unge Gejstlige, hvis Biskopper ikke vilde tillade dem at bære det romerske Kollar, at klæde sig som Munke og at spille Papisme; eller fattige, uvidende Folk, som ikke forstaa det bedre; eller store Syndere, som mene at kunne bedrage deres Samvittighed, naar de forene sig med en Kirke, som tillader dem at synde, forudsat at de bagefter gaa til Skrifte«. Eller naar en Mand som Dr. Newman gaar over, om hvem de ikke kunne sige saadanne Ting, og om hvem de maa tilstaa, at han er dygtigere end Nogensomhelst af den nuværende Generation, saa tage de deres Tilflugt til Hr. N's Talemaade: »Forført af sin Aands Idiosynkrasie«, eller til Hr. N.'s om Dr. Manning: »Forblindet af en Drøm om en umulig Enhed.« Saa følger Paastanden om at deres »Karakter stedse er bleven slettere«, »de have tabt deres Æres- og Sandhedsfølelse«, eller »de ere hvileløse, ulykkelige, utilfredse, og vilde vende tilbage, saafremt de ikke skammede sig« o. s. v. Hvornaar vil dog alt saadant Vaas ophøre? Hvornaar ville Englænderne dog dømme uden forudfattede Fordomme?« . . .

Jeg har skrevet disse Linier, for at de, som nære Bekymring for mig, kunne se, at jeg ingenlunde har handlet overilet, og ikke er naaet til min nuværende Overbevisning uden tilbørlig Forsigtighed og uden Studium og grundig Overvejelse. »De skal«, skrev Dr. Newman til mig, »være i Stand til lige saa godt at skildre, hvad De føler og tænker, som at føle og tænke det«.

Det er dette, jeg har søgt at gjøre i denne summariske Oversigt over min Tro. Den er en Frugt af et toaarigt Studium. Jeg vilde have kunnet gjøre det bedre hjemme, thi her (i Rom) har jeg næsten ingen Bøger, hvor jeg kan slaa efter. Dog har jeg hentet talrige Notitser fra en Del Bøger, som beskjæftige sig med dette Emne, og forenet dem her. Hjemme vilde jeg ikke have fundet Tid til at samle dem, og desuden vilde jeg heller ikke udsætte længere med at offentliggjøre min Overbevisning. Jeg vilde frem for alt ikke give mig Skin af at spille en dobbelt Rolle. Hr. N. skrev ifjor til mig: »Dersom De gjør dette Skridt og gaar over til Katholicismen, vilde jeg vel ikke ophøre med at nære Kjærlighed og Taknemlighed mod Dem, men jeg kan aldrig mere agte Dem.« Det være da, Jeg tager imod denne Udvej. Jeg har under den ydmygende Følelse af, at man saa ofte overvurderede mig, mange Gange tænkt: »O, I Kjære! Saafremt I kjendte Sandheden, kjendte Nøglen til mit Liv, saa vilde I ringeagte mig ligesaa meget som I nu overvurdere mig«. Og nu, da Tiden kommer, og alle se paa mig med Ringeagt og Bedrøvelse og Mistillid og Mistro, kunde jeg ønske at sige dem: »Alt hvad I forhen fandt saa rosværdigt og fortræffeligt hos mig, det kunde jeg takke Katholicismen for, som stak i mig«. Hvad er Finfølelse hos Samvittigheden, Agtpaagivenhed overfor smaa Synder, Selvfornægtelse og kjærlig Opofrelse for Andre, hvad er det andet end Virkeligjørelsen af Guds stadige Nærværelse, af Skriftestolen, af den »Dagsorden«,

som, Gud være lovet, er givet enhver Katholik, for at hjælpe ham paa hans daglige Rejse fra Jorden til Himlen? Det er ikke Tanken om »at blive ringeagtet«, som har holdt mig tilbage, men Frygten for at tilføje saa mange Kjære og Dyrebare en Smerte, der, som jeg véd, er uundgaaelig. Min hele Natur bæver derfor. Jeg har stedse haft den største Angst for at give efter for mine egne Følelser, for at de ikke skulde mislede mig; og jeg føler, som Dr. Newman siger i sin Apologi, »at det i Sandhed er et tungt Ansvar at handle saaledes, som jeg nu staar i Begreb med at handle, og at mit Hjærte og mit Legeme og min Sjæl rimeligvis ville blive saare udmattede i Kampen«. Men min Tro vakler ikke, har aldrig vaklet et eneste Øjeblik, siden jeg har været i Jerusalem. Jeg mener aldeles ikke, at nogetsomhelst Fortrin i Henseende til den katholske Kirkes Rituale, nogensomhelst tillokkende Skjønhed i Henseende til dens Gudstjeneste o. s. v. kan retfærdiggjøre, at En forlader den Kirke, i hvilken Guds Forsyn har stillet ham, saafremt han kan tro paa den. Men i det Øjeblik, da man af Guds Aand er ført saa vidt, at man fatter en Kirkes reale Idee, hører man op med at tro paa den engelske Statsinstitution. Den forsvinder ligefrem fra Sjælen. Man taler om »vor Daabs Kirke«. Hvilken Kirke er det vel, naar ikke vor Daabs-Trosbekjendelses Kirke, den ene hellige katholske eller almindelige Kirke? Vor Daab binder os til den, ikke til Englands Kirke, forsaavidt som denne ikke er identisk med den katholske Kirke. Og naar Nogen iblandt Eder føler, at den anglikanske Kirke afviger fra den katholske Kirke, saa forpligter Eders Daab Eder til — saaledes forekommer det mig — at forlade den.

Jeg plejede forhen at læse hver Morgen i Alban Butlers »De Helliges Liv«, og blev ofte forbauset over den uunderfulde Enhed i Lære og Praxis, som ytrede sig i disse Levnetsbeskrivelser fra det første Aarhun-

drede indtil Nutiden. Jeg kunde ikke frigjøre mig for den Tanke, at mange af de Ting, som man havde lært mig at anse for »romerske Nyheder«, vare blevne troede af disse Mænd og Kvinder i de ældste Tider, og for længe siden er jeg naaet til Thomas à Kempis Slutning: »Hvad de Hellige troede, tror jeg ogsaa; hvad de haabede, haaber jeg ogsaa, og jeg stoler ogsaa paa ved Guds Naade at naa didhen, hvor de nu have opslaaet deres Bolig«.

Mod en af mine Venners Paastande maa jeg endnu med Bestemthed protestere, mod den nemlig: at min fuldbyrdede Konversion til Katholicismen vil strø Vantroens og Tvivlesygens Sæd ud i vide Kredse. Hvorfor da? Tror jeg maaske mindre, end jeg troede forhen? Tror jeg tværtimod ikke langt mere; virkeliggjør jeg ikke langt mere de Sandheder, paa hvilke jeg forhen kun troede delvis? Eet er vist, at mine engelske Venners Breve kun have gjort mig ondt i *deres* Forstand; thi, for at tale med Dr. Newman: »de lode mig virkeliggjøre mine egne Anskuelser i Henseende til mig selv; lode mig erkjende deres Konsekvens; forvissede mig om min egen Forsigtighed og grundige Overvejelse; lode min Sjæl se Kjendetegnene paa Forsynets styrende Haand; sparede mig for en kjedelig Offentliggjørelse, og befriede mig for en tung Hemmelighed«. Med hans Ord vil jeg derfor slutte:

»Den rigtigste Vej er at svare oprigtigt, naar I blive udspurgte; den bedste Visdom ikke at være en Kryster; den skadeligste Daarskab at blive vankelmodig og den første af alle Dyder at sige Sandheden og at gjøre Djævelen til Skamme«.

Til Læserne af P. P.: „Er Romersk-Katholsk ægte evangelisk?“

(Fortsat.)

— 0 —

Hr. Just Christensen kan ikke skjelve imellem *Tros-*vished og *moralisk* Vished. Han citerer Rom. 8. 16 og Gal. 2, 20 og tilføjer: »Dersom dette ikke kan kaldes Trosvished, maa vi tilstaa, at vi ikke vide, hvad Trosvished vil sige.« Ja, det lader til, at han nok har Grund til at tilstaa det, da han synes virkelig ikke at vide det.

Skal jeg have Trosvished om noget, kræves to Ting: *Gud* maa sige det, og jeg maa være *vis* paa, at det er Gud, som siger det. De Disciple, om hvilke Herren sagde, at deres Navne vare skrevne i Livets Bog (Luk, 10, 20), havde Trosvished om deres Retfærdiggjørelse. At nogle enkelte andre Guds Venner, f. Eks. den hellige Paulus, kunne have været benadede med saadan en Aabenbarelse om deres Sjæletilstand, skal selvfølgelig ikke nægtes; men saadan en Naadesbevisning er dog kun et sjældent Tilfælde. Heller ikke skal det nægtes, at en kan have Trosvished om en Andens Retfærdiggjørelse. Har jeg døbt et nyfødt Barn, saa giver Troen mig Vished om, at Barnet nu er retfærdiggjort. Men angaaende min egen Retfærdiggjørelse har jeg kun den Grad af Vished, som vi Mennesker maa lade os nøje med i alle det praktiske Livs Spørgsmaal. Vi spise og drikke trygt, uagtet der muligvis kunde være Gift i hver Spise og Drik, der sættes for os. Vi ere *moralisk visse* paa, at det ikke er Tilfældet.

Troen giver mig Vished om 3 almindelige Sandheder: at den Døbte forbliver retfærdig, saalænge han ikke falder i en Dødssynd — og at en Dødssynder ved at opfylde de fornødne Betingelser atter retfærdig-

gjøres gennem Bodens Sakramente. — For at anvende disse almindelige Sandheder paa mig. maa jeg besvare mig 2 eller 3 Spørgsmaal.

Det første maa være: Er jeg bleven døbt gyldig? — Herpaa lyder Svaret: Ja; derom er jeg vis: at tvivle derpaa vilde være ufornuftigt. Men jeg ser mig her henvist til et menneskeligt Vidnesbyrd, og menneskeligt Vidnesbyrd er fejlbart. Jeg har kun *moralsk* Vished om, at jeg er gyldig døbt. Trosvished, der udelukker al Tvivl, selv en ufornuftig, har jeg ikke.

Det andet Spørgsmaal: Er jeg efter Daaben falden i en Dødssynd? Her gives der to Muligheder.

Maaske siger min Samvittighed: Jeg er mig ikke bevidst nogen Sinde at have begaaet en Dødssynd. I saa Fald er jeg moralsk vis paa endnu at være retfærdig i Guds Øjne. Men jeg ser mig henvist til min egen Bevidstheds Vidnesbyrd, og det er fejlbart. Maaske mener jeg med St. Paulus at kunne sige: »Kristus lever i mig« (Gal. 2, 20), jeg lever i Tro paa og Kjærlighed til min Frelser. Maaske mener jeg at kunne tilegne mig den samme Apostels Ord: »Selve [Hellig-] Aanden giver vor Aand Vidnesbyrd, at vi ere Guds Børn« (Rom. 8, 16), d. e.: jeg er mig ikke bevidst, at have fordrevet den Helligaand af sit Tempel i mig; han skjænker mig den tillidsfulde Fortrøstning om, at jeg endnu staar i et barnligt Forhold til min himmelske Fader. Alligevel er den Mulighed ikke helt udelukket, at jeg har spildt Guds retfærdiggjørende Naade uden at kunne huske det. Den nævnte Apostel sagde om Maaden, hvorpaa han røgtede sin Apostelgjerning: »Vel er jeg mig intet [ingen Forsyndelse i saa Henseende] bevidst, dog er jeg dermed ikke retfærdiggjort, men den, som dømmer mig, er Herren« (1 Kor. 4, 4). Dette maa jeg sige om al min Gjøren og Laden.

Den anden Mulighed er, at min Samvittighed siger

bestemt: Desværre er Du falden i en Dødssynd. I saa Fald er det vist, at der i det mindste *har* engang været en Tid, da jeg havde forspildt Retfærdiggjørelsens Naade. Har jeg gjenvundet den senere?

I dette Tilfælde maa jeg stille det tredje Spørgsmaal: Har jeg opfyldt de fornødne Betingelser for atter at retfærdiggjøres gennem Bodens Sakramente? Hvis jeg med god Samvittighed kan sige: Ja, jeg har gjort mig alvorlig Flid for værdig at annamme Bodens Sakramente, saa er jeg vis paa atter at have faaet Retfærdiggjørelsens Naade. At nære nogen Tvivl derom vilde være ufornuftigt. Men alligevel, muligt er det, at jeg tager fejl i denne Dom over mig selv. Jeg har moralsk Vished, ikke nogen højere Grad af Vished endsige den højeste, Trosvished. — —

Hr. Christensen kan ikke skjelne imellem Bud og Raad, imellem hvad der er streng Pligt, og hvad der hører til Fuldkommenheden. Pligt er, hvad Gud byder, — alt hvad han byder, kun hvad han byder. Han byder os at elske ham over alle Ting (Mark. 12, 30), at fly det Onde og gjøre Godt (Ps. 36, 27), at fly alt Ondt uden Undtagelse, men selvfølgelig ikke at gjøre alt Godt uden Undtagelse. Gjør *saa meget* Godt, som *du kan* gjøre, er et Raad, ikke et Bud. Gud indbyder dertil ved at lade os sige, at »god er Bøn med Faste, og Almisser er bedre end at samle Skatte« (Tob. 12, 8). Han opmuntrer dertil ved at love os en himmelsk Løn for hver Bøn, Spægelse og Kjærlighedsgjerning (Matth. 6, 1—6). Men han vil, at vi hellere skulle tjene ham som Børn, der af Kjærlighed efterkomme deres Faders Ønsker, end som Trælle, der frygte Pisken. Derfor siger han ikke: Jeg forpligter Dig under Synd til at bede og faste og give Almisse, saa meget Du kan. Ellers maatte vi nok sige med den lade Tjener: »Herre, jeg ved, at Du er en haard Mand« (Matth. 25, 24). Vi maatte jo uden Ophør være bange for ikke

at gjøre nok. Eller hvor er f. Eks. den Rigmand, der ikke kunde være endnu mere velgjørende, end han er, hvor meget han saa end gjør for at afhjælpe sin Næstes Nød? Nej, Herren paabyder os ikke det højest mulige Maal af gode Gjerninger; han nøjes med et mindre. Der er en vis Grænse i Udøvelsen af det Gode — en Grænse, der ikke kan drages med mathematisk Nøjagtighed — til denne Grænse er Enhver forpligtet til at gaa; men hvad der overskrider denne Grænse i Retning til Idealet, er en fri Sag, ikke stræng Pligt.

Frelseren byder os f. Eks. at elske alle Mennesker uden Undtagelse, selv vore *Fjender*, ikke at gjengælde dem Ondt med Ondt, at hjælpe dem i Nød og Fare, at bede for dem, kort sagt at bære os ad mod dem, som vi ere forpligtede til at bære os ad mod et hvilket som helst andet Menneske. Som Mønster paa og Bevæggrund til en saa fuldkommen Kjærlighed forestiller han os sin og vor himmelske Fader, der heller ikke udelukker sine Fjender, de Onde og Uretfærdige, fra de almindelige Kjærlighedsbeviser, Solskin og Regn (Matth. 5, 43—48). Heri at efterligne vor himmelske Fader er Alles Pligt. Men vi *kunne* gaa endnu videre; vi kunne just give vore Fjender *særlige* Beviser paa Kjærlighed fremfor de andre, os uvedkommende Mennesker. Det er saa ikke Pligt, men Fuldkommenhedens Sag.

Løgn — tvetydige Svar. Skrifteseglet.

Hr. Christensen kan ikke skjelve mellem at nægte Sandheden og at skjule Sandheden, imellem Løgn og *tvetydig* Tale. Han mener, at, naar alt kommer til alt, er tvetydig Tale Løgn. Mon det just røber Skarpsindighed?

Det ottende Guds Bud indeholder: Du skal ikke lyve; det indeholder ikke: du skal sige alt, hvad du veed er sandt. Tværtimod, i mange Tilfælde er det stræng Pligt at tie om, hvad man veed er sandt, og ikke

at røbe det. Et er at nægte Sandheden; et andet er at skjule den. Det første er altid Synd; det sidste er i tusinde Tilfælde Pligt. Og dertil kan et tvetydigt Svar være det eneste Middel.

For at forklare det, antager Martensen med Steffens følgende. En Moder, som nylig har født et Barn, ligger farlig syg; i Sideværelset ligger Barnet og er dødt. Moderen spørger ængstelig sin Mand om Barnets Befindende. Meddeler han hende Barnets Død, er der al Sandsynlighed for, at Moderen vil dø af denne Rystelse. Det bør han om muligt forebygge; paa den anden Side maa han ikke lyve. Hvad skal han da sige? Svares der: Man skal afvise Moderen med hendes Spørgsmaal, saa svares atter: Men denne Afvisning vilde jo i sig selv være et Svar, nemlig et meget foruroligende, der i ethvert Tilfælde indeholdt, at Barnets Liv var i Fare. Der bliver da intet andet tilbage end at give et Svar, der lader Moderen i Uvished, et tvetydigt Svar. Lad Manden f. Eks. svare: Berolig dig, Barnet har det godt! saa kan det forstaas paa to Maader: Barnet er rask — og: Døden har udfriet det fra Livets Onder. Maaske vil Moderen lade sig berolige og ikke gruble over, hvad der er Aarsagen til, at Barnet har det godt. Og skulde hun end mene, at Barnet var rask, saa kan Manden dog hverken beskyldes for at have narret hende, ej heller for at have brugt et umoralsk Middel til at holde Sandheden hemmelig.

Har Hr. J. Christensen ikke blot læst den autoriserede danske Bibeloversættelse, men en kritisk Udgave af det Ny Testamente, saa vil han være bleven opmærksom paa, at Frelseren selv har brugt, hvad han (J. Christensen) kalder for Løgn. Johannes fortæller (7, 2 ff), at Herrens »Brødre« opfordrede ham til at drage til Jerusalem til Løvsalenes Fest, for at hans Disciple eller Tilhængere, der kunde se hans Gjerninger. Men han svarede: »Drager I op til denne Højtid; *jeg drager ikke*

op til denne Højtid«. (v. 8.) »Men da hans Brødre vare dragne op«, fortsætter Evangelisten, »drog han ogsaa selv op til Festen, ikke aabenbart, men saa at sige hemmelig« (v. 10).

Ganske vist, den danske Oversættelse lader Herren (v. 8) sige: »Jeg drager *endnu* ikke op til denne Højtid«. Men ikke blot den latinske Vulgata-Oversættelse, men ogsaa gode græske Haandskrifter, deriblandt *Codex Sinaiticus*, og de fleste Fædre udelade »endnu«. Og en vægtig indre Grund til at anse »endnu« for uægte, er den, at Læsemaaden »*endnu* ikke« er lettere, end Læsemaaden »ikke«; og det er en almengyldig tekstkritisk Regel: naar af to lige godt hjemlede Læsemaader den ene er let, den anden vanskelig, er det rimeligst, at den lette er uægte; thi det er godt at forstaa, at en vanskelig Læsemaade i Tidens Løb forandres til en let, men det er ikke godt at forstaa, at en let kunde forandres til en vanskelig. Hvis altsaa Herren har sagt: »Jeg drager *ikke* op«, var det under de nævnte Omstændigheder en tvetydig Talemaade. Hans Mening kunde ikke blot være: »Jeg drager *slat* ikke op« — men ogsaa: »Jeg følger ikke eders Indbydelse, drager ikke op nu straks, med eder, for at vise mine judæiske Tilhængere glimrende Gjæringer«. Han mente det sidste. Hans »Brødre« synes rigtignok at have forstaaet hans Ord i den første Mening, da de straks droge afsted uden ham. Men hvis de saaledes toge fejl, var det deres Skyld, ikke Herrens. Ved lidt at tænke sig om kunde de have lagt Mærke til det Tvetydige i Herrens Ord.

(Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

Kjøbenhavn. Palmesøndag højtideligholdt *St. Josefs Gildet* sin Titularfest med Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke, hvori over Halvdelen af Brødrene deltog. Om Aftenen Kl. 7 $\frac{1}{2}$ holdtes et Festmøde i Forsamlingslokalet i Bredgade 67.

Saasnart Gildets Protektor, *den højærværdigste Biskop*, var ankommen, blev der afsunget en Gildesang, der lød kraftigt fra de ca. halvhundrede tilstedeværende Mænd. Efter Sangen henvendte Gildets Præsident, højærv. Hr. Pastor *Braun*, nogle Ord til Aspiranterne, som skulde optages i Gildet, derpaa oplæste Formanden, Hr. Lærer *Ertner*, Navnene paa de vordende nye Brødre, og den rituelle, højtidelige Løfteaflæggelse og Optagelse fandt Sted.

Højærv. Pater *Droste*, som tilligemed Pater Esser overværede Festmødet, besteg derpaa Talerstolen og henvendte sig til de forsamlede Gildebrødre, idet han udtalte, at det var ham en Glæde at have modtaget Indbydelsen til at tale ved denne Lejlighed og paaviste derefter Foreningslivets store Indflydelse paa vor h. Kirkes Fremgang i Nutiden. Blandt alle de mange Foreninger, som blomstrede her i Hovedstaden, var St. Josefs Gildet en særlig indenlandsk, nordisk Fremtoning, idet det havde optaget Traditionerne fra Middelalderens berømte Gilder, og det var Talerens Ønske, at det snart maatte blive det egentlige Støttepunkt og Samlingssted for hele den katholske, københavnske Borgerstand; hvilket ogsaa kunde naaes, saafremt Gildet holdt fast ved sin Patron, den h. Josef. Taleren udviklede derpaa Betydningen af Andagten til den h. Josef i vore Dage som et Middel imod Vantroen.

Ved hele sin sympatetiske Skikkelse og Fremtræden og ved sit klare, logiske og formfuldendte Foredrag syntes Taleren at øve et umiskjendelig dybt Indtryk

paa de Tilstedeværende, hvad ogsaa det livlige Bifald, hvormed Foredraget lønnedes, vidnede om.

Efter en Sang tog dernæst *den højærværdigste Biskop* Ordet og takkede Pater Droste for det smukke Foredrag, ligesom Biskoppen ogsaa rettede en Tak til D'hr. Gejstlige Esser og Breitung for de instruktive Foredrag, de havde holdt og ogsaa lovet at vilde fortsætte i Gildet. Hs. biskoppelige Højærværdighed udtalte derefter det levende Ønske, at Menighedens Mænd og Ynglinge i rundeligere Maal vilde følge Gildets Opfordring og Indbydelse til at overvære disse Foredrag; det vilde baade være en Opmuntring for Foredragsholderne og en gunstig Lejlighed for den Enkelte til at udvide sine Kundskaber og faa Retledning angaaende de Ting, som i Nutiden stod under Debat. Vi trængte haardt til at faa et klarere Syn paa Nødvendigheden af den kristelig-social Virksomhed indenfor vor egen snævrere Kreds. Vi havde Sammenslutning behov, i højere Grad end tilforn; kun derved kunde vi magte de store Opgaver, som forelaa; i denne Erkjendelse maatte de mange smaa og egoistiske Interesser vige for de højere. Biskoppen udviklede derpaa Betydningen af at være »en Mand«. Det bestod ikke i at være døbt med et Mandsnavn og bære Mandsklæder, men i at ville, bestemt og frejdigt at ville, hvad den fornuftige Overvejelse lader os erkjende som Pligt og Guds Villie; for ingen Pris at lade sig afholde fra at opfylde denne Pligt; at være et trofast Barn af Kirken og et hæderligt og arbejdsomt Medlem af det borgerlige Samfund; derved blive vi Mænd i Ordets sande Betydning.

Endnu en Gang udtalte Biskoppen sin varme Sympathi for St. Josefs Gildet og ønskede, at Gildet, som i Løbet af det svundne Decennium fra 15 Medlemmer var voxet til det femdobbelte Antal, stedse maatte voxe baade i Henseende til Medlemsantal og Anseelse.

Efter at endnu en Sang var afsunget og Gildets Næstformand, Hr. Naalemagermester *Jorgensen* havde takket den højærværdigste Biskop for dennes Nærværelse og for den varme Interesse, han altid viste Gildet, sluttede Mødet med Sang og Bøn.

— Til den herværende *Elisabethforenings Basar*, som blev afholdt til Fordel for forældreløse Børn i Søndags og Mandags, havde Hr. Kunstmaler *Mogens Ballin* sendt fra Italien et smukt *Oliemaleri*, forstillende den h. Gudsmoder med Barnet og malet i Middelalderens fromme Stil. Numre (à 1 Krone) til Bortlodningen af Billedet, som er indfattet i en smuk Ramme af Nødetræ og staar til Eftersyn i St. Ansgars Præstebolig, kan endnu faas hos Redaktionen indtil Hvide Søndag.

Kongo. Ifølge Overenskomst med den uafhængige afrikanske *Kongostat* har Paven besluttet at oprette en Bispestol i Kongo. Den første Titularbiskop er den for sin mangeaarige Virksomhed i Kongo bekjendte Missionsdirektør Vanartselaer.

Til os er overgaaet nedenstaaende Skrifter af **C. Høffding Muus**, der sælges til vedføjede betydelig nedsatte Priser:

Theodoret , Kirkens Historie i fjerde Aarh. Oversat. I—V, 1876—81. (35 Kr.)	5 Kr.
Athanasius den store , Ungdomsskrifter: Gjenmæle mod Heden- skabet og om Ordets Manddom og Legemlighed. Oversat. 1869—77. (3 Kr.)	1 Kr.
— Erklæringer til Indledning i Arianismens Historie. Oversat. Würzburg 1868. (1 Kr.)	35 Øre.
Cyrl , Mystagogiske Katekeser. Oversat. (50 Øre.)	25 —
— Katekeser over Troens tredje Artikel. Oversat	50 —
Rufin , Apostel-Symbolet i Akvileia. Oversat. 1878. (1 Kr.)	35 —
Aabent Brev til Kristne i Landet. 1882. (50 Øre)	25 —

Christensen & Zahrtmann,
Nørregade 13.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 5. April. Herrens Opstandelse. 1. Paaskedag. I St. Ansgars Kirke: Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse; derefter Procession, Levitmesse og Prædiken; Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. — Kl. 6 Festandagt og Prædiken.

Mandag den 6. April. 2. Paaskedag. I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse og Prædiken; Kl. 6 Aften Festandagt. — 7. Ti., 8. O., 9. To., 10. F., 11. L., Oktavdage.

Søndag den 12. April. Hvide Søndag. Den højtidelige Messe, under hvilken Neokommunikanterne i St. Ansgars Kirke forny Daabspagten og modtage deres første hellige Kommunion, begynder allerede Kl. 9. — Kl. 7 og Kl. 11 stille h. Messe; kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken og Te Deum.

De Troende mindes om, at de paabudte **Fastealmisser**, som ere forpligtende for Alle uden Hensyn til om de have været dispenserede for Fasten eller ikke, maa være nedlagte i de dertil opstillede Bøsser senest anden Paaskedag.

Bekjendtgjørelse. Paa den højhellige Paaskedag vil der ligesom ifjor under begge Messerne Kl. 6 og Kl. 10 i St. Ansgars Kirke blive foranstaltet en offentlig Indsamling, i Stedet for den sædvanlige Kollekt, til Bestridelse af Kirkens Udgifter til Lys. Forstanderskabet.

Rev. D. D. Missionarii, qui sacra olea Hafniae accipere optant, eorum vascula vacua et nitida huc mittant oportet ante Dominicam in Albis.

Hafniae, 2. Aprilis 1896.

Secretar. Vic. ap.

Mødreforeningen holder ikke Møde i denne Manned; men Mødrene anmodes om at opofre den h. Kommunion for Neokommunikanterne og Konfirmanderne

---

Elisabethforeningens Basar. Vuggen, som bortloddedes paa Basaren, er bleven vundet paa Nr. 173 og kau afhentes hos Redaktionen.

Unio. Den ordinære halvaarlige **Generalforsamling** afholdes Tirsdag den 14. April i Kückers Lokale, Østergade 32.

Plads søges. Til en velopdragen **Pige**, som bliver konfirmeret iaar, søges en Plads, hvor Fruen deltager i Husholdningen. Billet nrk. 40488 modtager Redaktionen.

Literatur. Udkommen er og faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Fred. Esser: **Den h. Frants af Assisi.** Et Livbillede. II. Pris 25 Øre. Tidligere udkom af samme Forfatter: Den h. Frants af Assisi. I. Pris 25 Øre.

Dette Nr. af Ugebladet er udsendt senere paa Grund af Helligdagene.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 15.

Søndagen den 12. April.

1896.

Indhold: Den h. Katharina af Siena. Til Læserne af P. P.: „Er Romersk-katholsk ægte evangelisk?“ Efterretninger fra Ind- og Udland: Italien. Rettelser. — Bekjendtgjørelser.

Den h. Katharina af Siena.

—o—

»Illustr. Familiejournal« har hidtil vist sig loyal over for sine katholske Læsere, uden som saa mange andre Blade at krænke deres helligste Følelser. Men i sit Nr. 12 og 13 for i Aar fremkommer den med en Artikel om *den h. Katharina af Siena*, der er for os Katholiker saa oprørende, som den vel kan være. Altsaa en af vor Kirkes elskeligste Helgeninder skal ikke have været andet end en stakkels bedraget Pige, og hele det katholske Folk, og hele den katholske Gejstlighed, fra Paven ned til den sidste Præst, har ved overtroisk Lettroenhed ladet sig bedrage af den hysterske Seerske.

Uden her at inklade os paa Spørgsmaalet om, hvor vidt Suggestionen kan indvirke og fremkalde For-

andringer paa det menneskelige Legeme, ville vi kun tillade os til nærmere Orientering i den her omtalte Sag at fremsætte nogle Bemærkninger.

Først en af mere almindelig Karakter. Hvis Hr. *Lützens* Udvikling om Suggestionen og den Rolle, den spiller i Menneskelivet, beror paa Virkelighed, saa maa vi sige, at vor Herre kun daarlig har forstaaet at løse sin Opgave ved Menneskets Skabelse; da er Verden ikke mere et stort Guds Tempel, hvori Mennesket fungerer som den højeste Guds Præst, da er det et stort Hospital, fyldt med saa mange syge, som der er Mennesker, men uden nogen Læge, der kunde helbrede de syge; da blive de helligste, de mest ophøjede og opløftende Fremtoninger i Menneskets Sjæleliv ikke andet end Sygdomsfænomener, som fortjene alt andet end Beundring og Efterligning; men da maa ogsaa Lidenskaberne, Synden, Forbrydelserne, Forførelsen o. s. v. henregnes under samme Sygdomsfænomener, som vel ere at beklage, men ej at fordømme, da Mennesket med sin bedste Vilje ikke vilde være i Stand til at unddrage sig Suggestionens onde Magt; thi »egentlig talt ser det ved en nøjere Betragtning galt ud med den »frie Vilje« og frie Selvbestemmelse. — Da far vel Kjærlighed mellem Forældre og Børn, Søskende og Venner, Brudgom og Brud! far vel Tapperhed og Mod i Kampen! far vel Begejstring for Videnskab, Fædreland, Religion! Det er alt sammen ikke mere Dyder, men sjælelige Sygdomme, Sygdomme, som Menneskets »fri Vilje« ikke har Del i. — Vi se nu ikke saa mørkt paa Tilværelsen. Skønt vi ikke nægte, at mange Mennesker kun alt for meget lade sig paavirke af deres Omgivelser, saa tro vi dog ogsaa for deres vedkommende paa det, der giver Mennesket dets store Værdighed frem for hele Naturen, den fri Vilje og dennes Herredømme over alle udvortes Indflydelser.

Hvad nu specielt den h. Katharina af Siena an-

gaar, saa tror Hr. Lütken at have bevist, at hendes Syner og de mærkelige Fænomener paa hendes Lege-me, navnlig hendes Stigmatisation, vare Virkninger af den hypnotiske Suggestion. Men selv antaget, at alle hans Forudsætninger vare sande, saa havde han i det højeste bevist, at hine Fænomener *kunde* være, ikke at de *vare* Virkninger af Suggestion. Thi Gud kan uden al Tvivl ogsaa bevirke paa en mirakuløs Maade, hvad han kan virke igjennem Naturens Kræfter. Og dersom der er vægtige Grunde, som tale for den mirakuløse Operationsmaade, saa er den blotte Mulighed af en naturlig Virksomhed ingen tilstrækkelig Grund til at nægte hin. Det er her, hvor Hr. Lütken maa sætte Løftestangen til, naar han vil vælte den middelalderlige — og ogsaa nutidige — katholske Anskuelse. Dette, som sagt, i den Antagelse, at alle hans Forudsætninger stemme. Men dette er ikke Tilfældet.

Først og fremmest har han ikke *bevist* Muligheden af en Stigmatisation som den h. Katharinas ved naturlige Kræfter. Det er at kræve for megen Tro af os »overtroiske« Katholiker, at vi, støttede paa et mislykket Eksperiment skulle antage nævnte Mulighed for *bevist*.

Derefter giver Hr. Lütken en Fremstilling af Katharinas Liv, som, så vidt vi kan kontrollere den, i væsentlige Stykker ikke stemme overens med den historiske Overlevering. Vi nævne kun følgende Punkter:

1) Lütken siger: »Allerede i Barnealderen led hun af forskellige Sygdomme, som vor Tid vilde kalde nervøse eller hysteriske«. og henimod Slutningen: vi have »jo hørt, at hun fra sin tidlige Barndom havde lidt af epileptisk-hysteriske Sygeligheder«. — I de Levnetsbeskrivelser, der staa til vor Raadighed, en paa 393 Sider og fire kortere, læses der ikke et Ord om Sygdomme, hun i sin Barndom havde lidt af. Vi kunne ikke skønne bedre, end at de ere en senere Opfindelse, der

er udtænkt for at forklare paa en naturlig Maade de overnaturlige Naadesbevisninger, som det fromme Barn rigtignok blev værdiget paa en paafaldende Maade, guddommelige Besøgelser, over hvilke hun endogsaa kom til at svæve højt oppe over Jorden. Da vi have en mere tilfredsstillende Forklaringsmaade, og der ellers ikke berettes noget om Sygdomme, saa kan vi ikke gjøre andet end henvise disse til Fablernes Rige.

2) Det af Gud saa højt benaadede Barn var vistnok en Gjenstand for Forundring og Trøst for alle, som saa det; men Historien byder aldeles intet Bevis for, at Katharina blev gjort til et Slags lille Afgud, og heller ikke, at det var ydre Paavirkning, der fik hende til at tro, at hun blev Kristi Brud og Forlovede, ligesaa lidt, som de udvortes Symboler og Skikkelser, hvorunder Kristus viste sig for hende — Bispeklæder og Guldkrone, eller, som Forf. siger, den tredobbelte Pavekrone — maa siges at være en Gjenspejling af, hvad hun havde set i Virkeligheden eller paa Billeder. For at begynde med det sidste, saa var det jo naturligt, at hvis Kristus vilde vise sig for hende i synlig Skikkelse, han, i det mindste i Begyndelsen, lempede sig efter hendes naturlige Fattsevne. Men naar Forf. mener, at hun i sine Aabenbaringer ikke ser noget ud over det, hun vidste af Fortællinger og Meddelelser fra Forældre, Venner og Præster, saa er dette ikke sandt; Jesus har ogsaa aabenbaret sig for Katharina paa en lignende Maade som for den h. Theresia og andre Helgener, i rent intellektuelle Visioner, der vare af den Art, at hun ikke var i Stand til at udtrykke i menneskelig Tale, hvad hun havde set og hørt.

3) Hvad nu hendes »Forlovelse« angaar, saa er det saa langt fra, at hun blev paavirket i den Retning af sine Paarørende, at hun meget mere paa mangfoldig Maade blev paavirket i modsat Retning. Først søgte hendes ellers meget fromme Moder at bevæge hende

til at pynte sig mere for derved at forhøje sin naturlige Skønhed; og da Moderens Forsøg strandede paa Katharinas Troskab mod sin himmelske Brudgom — hun havde allerede aflagt Kyskhedens Løfte — saa maatte Katharinas Søster Bonaventura, som hun elskede højt, forene sine Anstrængelser med Moderens; men alt var forgjæves. Og da Katharina paa det bestemteste vægrede sig ved at føje Forældrenes Ønsker, da disse vilde gifte hende bort, fulgte der en Række af Mishandlinger. Krænkelser, Ydmygelser, m. a. O. Suggestioner af den allerkræftigste Art, at dersom Katharina havde været suggestibel i Hr. Lütkens Forstand, saa maatte hun have givet efter og opgivet de »overspændte« Tanker, som maaske en tidligere Suggestion havde fremkaldt i hende. Men det var en højere »Suggestion«, Naadens Suggestion, der paralyserede Verdens Indvirkninger, og hun blev vor Herres Trolovede, ikke, som Hr. Lütken siger, »i Henhold til en *paa den Tid* meget gængs Forestilling« — den Forestilling tilhører alle den katholske Kirkes Tidsaldere — men i Overensstemmelse med Skriften, hvor den Tanke ikke blot danner Grundlaget for Salomons Højsang, men ogsaa hos andre Forfattere kommer atter og atter igjen. Den maatte altsaa ogsaa ligge vor Herre meget nær, og man behøver ikke med Hr. Lütken at tage sin Tilflugt til Nonnernes Sanselighed, for at finde dens rigtige Forklaring. Her forvilder Hr. Lütken sig for øvrigt paa et Gebet, hvor det maa være ham absolut forment at tale med. Her taler han ud over de Forestillinger og Kundskaber, han er i Besiddelse af. Lad ham først prøve paa at blive Nonne og leve som saadan en 10—20 Aar, førend han paatager sig at fortolke for Verden, hvad Slags Forestillinger »den ensomme Nonne« i sine gudelige Betragtninger danner sig om Forløseren.

4) Med Hensyn til Katharinas Stigmatisation have

vi allerede antydet, at Hr. Lütken forgjæves har gjort Forsøg paa at vise dens Mulighed ad experimental Vej. Han begaar end ydermere en svær historisk Fejl. Han fortæller ganske rigtig, at Katharina første Gang af Kristus blev gjennemboret i sin højre Haand med en af Naglerne; men saa vedbliver han: »Da hun vaagner . . . , er der et *blodrødt Mærke* i Fladen og et aldeles tilsvarende paa Rygsiden af hendes højre Haand!« — Sandheden er, at hun vel følte en stor Smerte paa det mærkede Sted, men selve Mærket var *aldeles usynligt* for Menneskene, kun synligt for hende selv. Derefter fortæller han, at hun flere Dage senere ved fem Straaler, der udgik fra Kristi Saar, fik de øvrige Stigmer, og vedbliver saa: »Begge hendes Hænder og Fødder vare nu mærkede ligesom tidligere hendes højre Haand, og paa hendes *venstre* (!) Side*) under Brystet saas et Mærke, der svarede til Lansestiksaaret paa Kristusbilledet. De blodrøde Mærker holdt sig i mange Dage og viste sig flere Gange med længere Mellemrum«. Hvilket Menneske kan vel af disse Ord ane den historiske Virkelighed? Hvem kan ane, at de »flere Dage«,

---

*) Hr. Lütken argumenterer her ogsaa af den h. Skrift, idet han skriver, at „den romerske Soldat i Følge Evangeliet bragte den døde Stødet i højre“. Han synes dog ikke først at have raadført sig med Evangeliet, eller ogsaa maa han have haft en meget fri Oversættelse. Thi hos Joh. 19, 34, det eneste Sted, der omtaler Jesu Sides Gjennemboring, staar kun, at „en af Stridsmændene stak ham i Siden med et Spyd, og straks udgik Blod og Vand“. Saaledes den protestantiske Oversættelse, og samme læses i den græske og latinske Tekst. Overleveringen siger rigtignok, at Stødet førtes fra højre Side op til venstre; for saaledes var det Brug hos Romerne. Derimod finde vi det meget naturligt, at Jesus lod Straalen fra sit Hjærte gaa hen til Katharinas venstre Side, hvis den da skulde gaa igjennem hendes Hjærte. Thi havde han ladet den gaa ned fra sin højre til det tilsvarende Sted paa hendes højre Side, saa vilde den være gaaet forbi hendes Hjærte.

som Katharina »helt optaget af dette nye Bevis paa Guddommens Nærværelse (den ovenomtalte Stigmatisering af den højre Haand) tilbringer i Bøn og Paakaldelse«, at de dog i Grunden ere ret mange Dage, da de udgjør et Tidsrum af 5 (fem) Aar (1370—1375), og at den første Stigmatisering fandt Sted i Siena, medens den andens Skueplads var Pisa? Ja, de flere Dage, tilbragte paa nævnte Vis, kunde maaske give Rum for Tanken om Suggestion; men de 5 Aar med deres adspredende politiske Rejser og Forhandlinger tvinge os til at betragte selve denne Tanke hos Hr. Lütken som et Foster af Suggestion. Og hvem kan vel efter ovennævnte Skildring ane, at Katharinas Saarmærker atter vare usynlige hele hendes Liv igjennem og først bleve synlige efter hendes Død og endnu ere synlige paa hendes Relikvier? At Katharina blev mærket paa venstre Side, syntes ogsaa hendes Skriftefader mærkeligt; men det var jo ikke hendes Skyld, at den Straale, der udgik fra Jesu Hjærte, ikke gik tværs over til hendes højre Side, men lige ud til hendes venstre.

Her kunde vi endnu fremsætte en alvorlig Anke mod Hr. Lütken. Han har forsøgt at vise Stigmatisationens Mulighed ved et Experiment paa en svensk Skomager. Men dersom han havde en oprigtig og ofervillig Begejstring for Videnskaben, saa maatte han have prøvet Experimentet paa sig selv. Han er jo, som det fremgaar af hans Udviklinger, en i høj Grad suggestibel Person, ikke blot for Loppestik, men ogsaa for religiøse Indtryk; thi, fortæller han, da han i forrige Sommer besøgte et »Kalvariebjærg« (»Korsvej« kalde vi det hertillands) i Salzburg, da gjorde Stationernes »betagende Syn« et saa levende Indtryk paa ham, at »det var for mig en hel Lettelse at komme bort derfra og se paa Bjærgene og hele den skønne Natur, men det varede dog længe, inden jeg kunde faa disse Figurer ud af min Tanke«. Her har Hr. Lütken begaaet

en stor Fejl. I Stedet for at løbe bort for den religiøse Suggestion og drukne dens Virkninger i Naturens, skulde han have hengivet sig helt til den, for at den kunde have udfoldet hele sin Virksomhed. Hvilken Triumf for Videnskaben vilde det ikke have været, dersom Hr. Lütken var vendt hjem med Stigmerne i Hænder, Fødderne og (naturligvis) den højre Side! Hvor vilde han ikke være bleven Gjenstand for alle Videnskabsmænds Beundring og Lovprisning! Thi da havde han jo leveret Beviset for, at en Stigmatisation er mulig ad naturlig Vej. Men — og det er vel det, der har holdt ham tilbage fra at ofre sig selv for Videnskaben — heller ikke mere. Med den blotte Mulighed er dog i det enkelte Tilfælde Virkeligheden ikke endnu forklaret.

5) Der er endnu to Gaader i Katharinas Liv (foruden mange andre), som Hr. Lütken vel næppe kan forklare ved sin Suggestionstheori. Det første er den storartede politiske Rolle, hun spillede, medens paa samme Tid hendes religiøse Liv tiltog i Styrke og Inderlighed. Det var jo netop paa den Tid, at hun modtog Herrens Saarmærker. Kunne to Suggestioner, der gaa i stik modsat Retning, paa een og samme Tid udøve deres fulde Virkekraft paa et Menneske, som om hver arbejdede for sig alene? Og endnu mærkeligere er noget andet. For at forklare, hvorfor Katharina i sine Visioner saa Jesus iført Bispeklæder o. s. v., beraaber Hr. Lütken sig selv paa, at »dette Barn, som hverken havde lært at læse eller skrive«, jo ikke kunde have nogen Forestilling ud over, hvad hun havde modtaget . . . af Fortællinger og Meddelelser fra Forældre, Venner eller Præster«. Hvorledes skal man nu forstaa, at »dette Barn, som hverken havde lært at læse eller skrive« og heller ikke senere har helliget sig til theologiske Studier, dog kunde tale om theologiske Spørgsmaal med en Klarhed, Skarphed og Sikkerhed, at erfarne Theolo-

ger undertiden maatte forstumme for hendes Visdom? Kan nogen naturlig Suggestion give mere end den indeholder?

Til Slutning et Ord til Forklaring af, hvad Hr. Lütken finder saa »mærkværdigt«, at nemlig »den katholske Kirke, der dog nuomstunder har et Præsteskab af høj Dannelse, ikke« kan »komme bort fra det usalige Mirakelmageri selv i vore »oplyste*) Dage«. Hertil svarer jeg: 1) Vi katholske Præster maa i al Oprigtighed fralægge os den Ære at være i Besiddelse af højere Dannelse end Middelalderens Præster, hvis dette Ord skal betyde det samme som Sans og Iver for Videnskaben. Middelalderens Præster have som hele deres Samtid været uvidende om mange Ting, som vor Tid praler med; men deres videnskabelige Bestræbelser staa fuldt paa Højde med vor Tids, og havde det ikke været Tilfældet, saa vilde vi nutildags endnu staa adskillige Grader tilbage i Dannelse. 2) Vi kunne ikke tillade, at man bruger det nedsættende Ord »Mirakelmageri« — heller ikke om Middelalderen. Der har vist ogsaa været Bedragere den Gang. Hvilken Tid er fri for dem? Humbug drives der, ikke saa sjældent endda, ogsaa af vor Tids Videnskabsmænd. Men i det hele har Middelalderen med sin levende Tro, har overhovedet den katholske Kirke med sin usvigelige Aarvaagenhed over Troens Renbevarelse til alle Tider været længst borte fra Bedragerier paa det religiøse Omraade. Men den katholske Kirke har stedse troet og vil stedse tro paa Miraklers Mulighed og paa, at der fra Tid til anden skal virkes Mirakler af dem blandt dens Børn, som have en særlig levende Tro, endog saa større Mirakler, end Kristus selv har virket. Denne Tro har Kirken øst af vor Herres Ord i Skriften,

*) NB.! Dette oplyste er af Hr. Lütken selv sat imellem Gaaseøjne, som om han dog havde en lille Tvivl om Oplysningens Ægthed. Vi dele hans Tvivl i manges Henseende.

navnlig Math. 17, 19: »Dersom I have Tro som et Senepskorn, saa kunne I sige til dette Bjærg: gaa herfra og derhen, og det skal gaa derhen, og *intet* skal være eder umuligt;« Joh. 14, 12: »Sandelig, sandelig siger jeg eder: *Hvo som tror paa mig*, ogsaa han skal gjøre de Gjæringer, som jeg gjør, og han skal gjøre *større Ting end disse*, fordi jeg gaar til Faderen;« Marc. 16, 17. 18. »Men disse Tegn skulle følge dem, som tro: i mit Navn skulle de uddrive Djævlene, de skulle tale med ny Tungesprog, de skulle tage paa Slangesprog, og dersom de drikke nogen Gift, skal det ikke skade dem, de skulle lægge Hænderne paa de syge, og de skulle helbredes.« Som Læseren ser, nævner vor Herre blandt disse Undertegn ogsaa flere, som af vor Tids Læger, Magnetisører og Hypnotisører ogsaa nu siges at kunde gjøres ved Hjælp af hypnotisk Suggestion. Deraf følger, at selve Kjendsgjærningen i og for sig hverken giver Ret til at sige: det var et Mirakel, eller: det er sket paa en naturlig Maade. For at afgjøre dens naturlige eller mirakuløse Karakter kræves der andre Kriterier, og da maa vi sige, at Kirkens Tro, hvis solklare Lys Gud selv har tændt, er en uforlignelig bedre Vejledning til at bedømme Ting og skjelne falske Mirakler fra de sande, end de Lygter, som vor Tids Videnskab har tændt, men hvis Skjær ofte er indhyllet i Fordommenes uigjennemtrængelige Taager. sr.

Til Læserne af

P. P.: „Er Romersk-Katholsk ægte evangelisk?“

(Sluttet.)

— 0 —

Naar Hr. Christensen mener at finde et tilstrækkeligt tydeligt Bevis for »at Følelsen for Ret og Uret

er i høj Grad svækket i Romerkirken« i de katholske Moralisters Lære om, at Brugen af et tvetydigt Udtryk ikke er ubetinget forkastelig, da rammer denne ublide Dom langt mere Protestantismens Ordførere. Alle katholske Morallærere tillade kun at bruge Udtryk, der *kunne* erkjendes at have en dobbelt Mening, enten i sig selv eller i Følge Omstændighederne, medens Martensen siger om *Luther*, at han, om han end ikke billiger Nødløgn, undskylder den dog i visse Tilfælde som uundgaelig«. Og *Martensen* selv gaar endog saa langt, at han mener, »i casuistiske Tilfælde kunde en Usandhed af Nød« [uden Eufemisme: en *Nødløgn*] ikke blot »maatte indrømmes for Hjærternes Skrøbeligheds Skyld, men ogsaa være relativ berettiget og *pligtmæssig*«, skjønt »der i enhver saadan Usandhed er noget af *Synden*, noget, som trænger til Undskyldning og Tilgivelse«.*)

Til nogen Undskyldning for Hr. Christensen antager jeg gjerne, at han ikke har studeret eller atter glemt Martensens Ethik. Men naar han for Alvor mener, at en *Tvetydighed*, »naar alt kommer til alt, er *Løgn*«, saa maa han ikke tage det ilde op, naar jeg mener, at han in Praxi uden Skrupel vil tillade sig selv og andre at lyve.

Jeg antager, han vil skrive en Artikel til »Fra Bethesda« og frabeder sig al Forstyrrelse i et Par Timers Tid. Imidlertid kommer en af hans Menighed og ønsker at tale med ham. Tjenestepigen er høflig nok til ikke at sige: Jo, Pastoren er nok hjemme; men De kan ikke faa ham i Tale nu; han gider ikke blive forstyrret. Hun er vant til i slige Tilfælde at sige: Hr. Pastoren er ikke hjemme. Thi, tænker hun, *for den Spørgende* er han virkelig saa godt som ikke hjemme; og det kan let forstaas, at denne gængse Talemaade kan betyde

---

*) Martensen, den kristelige Ethik, 2, 263. 269.

enten: han er ude, eller: han er ikke hjemme, saa De kunde faa ham i Tale.

Eller Hr. Christensen læser i en Avis, at en højtstaaende Herre blev indbudt til at overvære en Højtidelighed, men at han bad sig undskyldt paa Grund af Upasselighed. Senere derimod erfarer Hr. Christensen af en aldeles tilforlædelig Kilde, at i Virkeligheden var paagjældende Herre ganske rask hin Dag. Mon han vil dømme sin høflige Tjenestepige eller den højtstaaende Herre skyldig i Løgn? Mon hans Samvittighed ikke vil tilstede ham selv at give sine Husfolk den Anvisning: »Skulde N.N. komme i Dag for at besøge mig, sig, jeg er ikke hjemme«? —

Men er en tvetydig Talemaade ikke et umoralsk Middel, saa følger, at det kan være *Pligt* at bruge den. Hvad jeg betror min Skriftefader i Skriftemaalet, er denne forpligtet til at holde hemmeligt under alle Omstændigheder, selv om det kostede ham Livet. Jeg har skriftet for ham som for Guds Stedfortræder. Hvad jeg har skriftet, *veed han* kun som saadan, *ikke som Menneske*. Han har ikke Lov til at lade nogen mærke noget deraf, ej engang til at tale med mig selv derom, ej heller til at gjøre noget Brug deraf, der kunde være mig mindre behagelig. Saa sandt er det, at som Menneske veed han ikke noget derom.

Bliver han spurgt derom, *kan* han uden Løgn sige: »Nej, derom ved jeg ingenting«, og i fornødent Tilfælde bekræfte det med en Ed. Omstændighederne gjøre denne Maade at tale paa i en Præsts Mund tvetydig. Dens Mening kan være enten: »Jeg veed det ikke, hverken som Skriftefader eller som Menneske« — eller: »Jeg veed det ikke som Menneske«.

Endnu mere. I de fleste Tilfælde vil det være Præstens *hellige Pligt* at svare saaledes, hvad følger det saa end kan have for ham. Det vil være det eneste Middel til at holde Skriftemaalet hemmeligt. Naar

Hr. Christensen er »sikker paa, at enhver samvittighedsfuld luthersk Præst . . . vilde erklære, at han intet vil udtale om, hvad der er betroet ham i lønligt Skriftemaal, men saa ogsaa tage de Følger, som en saadan Vægning mulig maatte føre med sig«, er det store men næppe mere end tomme Ord af 3 Grunde. Skriftemaal d. e. Syndsbekjendelse for Præsten er en aflagt Kirkeskik. Hvor mange eller hvor faa lutherske Præster have vel Lejlighed til nogensinde i hele deres Embedsførelse at høre et eneste Skriftemaal! — Præstens Erklæring: »Jeg udtaler intet om, hvad der er mig bleven betroet i Skriftemaalet«, vilde ikke kunne andet end forøge den Mistanke, som den Spørgende alt iforvejen havde, og ligefrem være et utilladeligt Brud paa Skrifteseglets Hellighed. — Hvad der let kan have ubehagelige Følger for Præsten, er ikke den Erklæring: »Jeg siger ikke noget«, men den: »Jeg veed ikke noget«.

Det kan ses af en Proces, der for kort Tid siden blev ført mod en katholsk Præst i Elsass. En af hans Sognemænd B. var død. I B.s Efterladenskab savnedes tre Suez-Obligationer til en Værdi af henved 1950 Mark. Sognepræsten, der tit havde set til den Afdøde under hans sidste Sygdom, erklærede for Forhørsdommeren under Ed ikke at vide noget om disse Obligationer. Men da det senere kunde bevises, at de alligevel engang havde været i hans Eje, blev han paagreben og anklaget for Tyveri og falsk Ed. Saa afgav han den Erklæring, at han havde faaet dem betroede under Skriftemaalets Hemmelighed, af hvad Grund han ikke kunde udtale noget videre derom. Sagens Udfald var, at han blev frikjendt, ikke blot for Tyveri men ogsaa for Mened, og det i to Instanser, af en elsassisk Edsvorneret og af Tysklands Højesteret, Rigsretten i Leipzig. Men det turde vel være indlysende, at hele denne Sag, selv bortset fra Varetægtsarresten, ikke kunde

være andet end højst ubehagelig for en Præst og Sjælesørger.

Til sidst kunne vi appellere fra Hr. J. Christensen til en Mand, hvis Autoritet *han* ikke kan vrage. I Dr. *Morten Luthers* Bordtaler læses Følgende (i Auri-fabers Udgave af 1569, Frankfurt a. M. hos Peter Schmid og Ligmund Feyerabend, Fol. 160 b.): »Nogen spurgte Dr. Morten Luther og sagde, naar en Sognepræst og Skriftefader absolverede en Kvinde, der havde kvalt sit Barn, og dette blev saa aabenbaret gjennem andre Folk og rygtedes — om saa Sognepræsten, ifald han blev spurgt derom, burde aflægge Vidnesbyrd for Dommeren. Da svarede han: Paa ingen Maade; thi man bør skjelne imellem Kirke- og verdsligt Regimente, efterdi hun intet har skriftet for mig, men for den Herre Kristo, og da Kristus holder det hemmeligt, bør det mig ogsaa at holde det hemmeligt og straks at sige: »*Jeg har intet hørt*; har Kristus hørt noget, lad ham da sige det«.

»Men hvis hun sagde, hun havde faaet Afløsning af os, og vilde beskytte og redde sig [ved at sige, at] da Kristus havde løsladt hende, kunde den verdslige Dommer ikke mere dømme hende, og jeg blev i denne Sag citeret, stævnet og adspurgt, saa *vilde jeg for anden Gang nægte det . . .* Derfor skal jeg sige: »Har hun faaet Afløsning, *veed jeg D. Martinus intet derom*, men Kristus, hvem hun har talt med, *veed det*; thi det er ikke mig, der hører Skriftemaal eller giver Afløsning, men det er Kristus«.

A. Perger.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—0—

Italien. For henved et halvt Aar siden glædede »Fra Bethesda« sine Læsere med den ikke dagligdags Nyhed, at en katholsk Professor og Præst, *Dr. Filippo de Lorenzi* i Rom var gaaet over til Protestantismen og havde aflagt en rørende Trosbekjendelse. At Glæden har været forhastet, viser følgende Meddelelse i »Augsburger Postzeitung«: »For faa Dage siden er Professor *Dr. Filippo de Lorenzi* atter vendt tilbage til den katholske Kirkes Skjød. Det er den samme Mand, om hvem der mod Slutningen af forrige Aar i katholske Blade blev gjort saa mange Ophævelser, fordi han dengang havde sluttet sig til den saakaldte »frie italienske Kirke«. Store sædelige Forvildelser, Præsten og Theologiprofessoren allerede i lang Tid havde hengivet sig til, indviklede ham i et stadig tættere Næt af Gjæld. Ikke saa sjældent ventede hans Kreditorer paa ham, naar han kom ud af Auditoriet. Trods deltagende Venners Hjælp og Formaninger lykkedes det ikke at faa ham paa bedre Veje. Lidt efter Lidt blev han umulig og tog den fortvivlede Beslutning at opgive Alt. Han rejste med Vedkommende til Udlandet. »Kölnische Zeitung« bragte hans Adresse offentlig frem. Senere vendte han tilbage til Italien, for at melde sig til Optagelse hos ovennævnte Sekt. En af hans tidligere Kolleger, Professor *Dr. Camillo Laurenti*, har nu bevæget den Forvildede, der var grebet ved sin Faders pludselige Død, til at tænke paa Omvendelse og Bod. For Tiden gennemgaar han de »aandelige Øvelser« i Klostret ved San Giovanni e Paolo paa Monte Celio. Himlen give den endnu unge Mand, der paa Grund af sine Talenter og Kundskaber (han taler fem Sprog) har en lovende Fremtid for sig, Udholdenhedens Naadegave«.

Rettelser i forrige Nr. af Ugebladet:

- S. 223 L. 3. f. n. indskydes efter »Sandheder«: at Daaben retfærdiggjør Mennesket —
 „ 227 „ 6. „ „ læs: Frelseren selv sandsynligvis.
 „ „ 2. „ „ „ Tilhængere dér.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 12. April. Hvide Søndag. Den højtidelige Messe, under hvilken Neokommunikanterne i St. Ansgars Kirke forny Daabspagten og modtage deres første hellige Kommunion, begynder allerede Kl. 9. — Kl. 7 og Kl. 11 stille h. Messe; Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken og Te Deum. — **13. M.** Hermenegild, Martyr. — **14. Ti.** Justinus, Martyr. — **15. O.** Johannes Damascenus, Kirkelærer og Bekjender. — **16. To.** Benedikt Josef Labre, Bekjender. — **17. F.** Isidor, Biskop og Kirkelærer. — **18. L.** Leo den Store, Pave og Kirkelærer.

Søndag den 19. April. 2. Søndag e. Paaske. I St. Ansgars Kirke: Kl. 9 højtidelig Prælatmesse, efter hvilken Konfirmationens h. Sakramente meddeles til Børnene i St. Ansgars Menighed. — Kl. 7 og Kl. 11 stille h. Messe. — Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken. Søndag den 12. April (Hvide Søndag) meddeler den højærværdigste Biskop Konfirmationens h. Sakramente til Børnene i Rosenkranskirkenes Sogn. Den højtidelige Prælatmesse, efter hvilken Sakramentet meddeles, begynder Kl. 9. Kl. 5 Efterm. Andagt med Prædiken.

Den levende Rosenkrans (1. Afd.) holder ikke Møde paa Hvide Søndag.

St. Elisabeths Systue er aaben hver **Mandag** fra Kl. 1¹/₂—4. Ansøgninger om Tøj modtages kun fra Kl. 4—4¹/₂ i Forsamlingslokalet, Bredgade 64, 1. Sal, hvor Bestyrelsen paa den Tid vil være tilstede.

St. Josefs Gilde. Mandag den 20. April er alm. Møde (forberedende Valgmøde) Kl. 8¹/₂ Aften, Bredgade 67.

Mandag den 27. April finder Gildets **General- eller Hovedmøde** Sted, med Valg af Formand og Repræsentanter for III., IV. og V. Kreds. — Diskussions-Emner bedes indleverede senest den 20. April.

Unio. Den ordinære halvaarlige **Generalforsamling** afholdes Tirsdag den 14. April Kl. 9 i Lokalet, Østergade 32. — Dagsorden: Beretning om Foreningens Virksomhed; Regnskabsaflæggelse; Valg af Formand, Sekretær, 2 Repræsentanter og 2 Revisorer.

Uhrmagerlærling. En opvakt Dreng kan antages i Lære hos E. A. Olsen, Borgergade 12.

Literatur. Udkommen er og faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Fred. Esser: **Den h. Frants af Assisi.** Et Livbillede. **II.** Pris 25 Øre. Tidligere udkom af samme Forfatter: **Den h. Frants af Assisi. I.** Pris 25 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 16.

Søndagen den 19. April.

1896.

Indhold: Den gode Hyrde. Henry Wilberforce. Boganmeldelse: „Klosterlasse“. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Kristiania. „Fra Vejbyrnet“. — Bekjendtgjørelser.

Den gode Hyrde.

— o —

Den gode Hyrde kjender
Og elsker sine Faar;
Hans milde Hjærte brænder
Og for hans Hjord kun slaar.
Han fra sin Himmeltrone
Steg huldt til Jorden ned
Og bragte Hjorden Sone
Og Lægedom og Fred.

Den gode Hyrde leder
Sin Hjord paa gode Vang;
Han Marken trofast freder
Og fjerner Savn og Trang.

Han Hjorden underviser
 Med Sandheds Lære god
 Og kjærlig den bespiser
 Med eget Kjød og Blod.

Den gode Hyrde følger
 Sit Faar i Tjørn og Krat,
 Og for hans Øje dølger
 Det ej den mørke Nat.
 Hvor kjærlig han tilbage
 Det bærer paa sin Arm
 Og stiller Blod og Plage
 Og læger Saar og Harm.

Den gode Hyrde farer
 Mod Fjenderne med Vold,
 Saa trolig han forsvarer
 Mod Ulv og Bjørn. sin Fold.
 Sit eget Liv han giver
 I Døden for sin Hjord;
 De Døde gjenopliver
 Han ved sit Almagtsord.

Den gode Hyrde samler
 Sin Flok fra hver en Kyst.
 Hvo som i Mørke famler,
 Han drager til sit Bryst.
 O Hyrde uden Lige,
 Lad os Dig elske tro,
 Og før os til dit Rige
 Hos Dig i Fryd at bo!

sr.

Henry William Wilberforce.

— 0 —

Henry W. Wilberforce blev født 1807 i England, hvor hans Fader var Medlem af Parlamentet og hans Broder anglikansk Biskop af Oxford. Han studerede Theologi ved Universitetet i Oxford og modtog, efter at have afsluttet sine Studier, det rige Sogn East Farleigh i Bispedømmet Canterbury. Som den ældre Broder Robert havde han nydt en udmærket Opdragelse og videnskabelig Uddannelse, og Begge indtog derfor ogsaa en fremragende Plads blandt den anglikanske Kirkes Gejstlige og stode i et særdeles venskabeligt Forhold til Pusey, Manning, Newman og andre fremragende Gejstlige indenfor Anglikanismen. I 1850 vendte han imidlertid tilbage til den katholske Kirke og opgav, skjønt gift og Fader til en talrig Familie, sit indbringende Sognekalde, for at kunne følge sin Samvittigheds Stemme. Kort efter tog han i en udførlig Skrivelse Afsked med sin Menighed og fremstillede i denne Skrivelse Grundene, som havde bevæget ham til at gjøre det ovennævnte Skridt. Han skriver:

»Mine kjære Venner!

»Jeg skriver et Afskedsord til Eder, thi det var mig en Umulighed at vise Eder, hvad jeg følte, den Gang jeg forlod Eder. Jeg behøver ikke at sige Eder hvor dyrebare I vare for mig, eller hvad jeg har lidt ved vor Skilsmisse; jeg er baade lykkelig og bedrøvet over at vide, at Saamange iblandt Eder ere gjennemtrængte af de samme Følelser. Det er Guds Villie, at vi skulde skilles, og det er nok. Jeg vil aldrig glemme Eder; jeg tænker ofte paa Eder, navnlig i mine daglige Bønner til den himmelske Fader. Han forunde Eder i Overflod Alt, hvad I maatte trænge til baade for dette og det tilkommende Liv, idet han skjænke Eder, hvad

I her have Behov, og Naade til at benytte det saaledes, at I dermed opnaa de sande Rigdomme.«

Han giver derefter en kort Fremstilling af Trosbekjendelsen og Kirkens vigtigste Lærdomme, som Kristus selv har overleveret dem til sine Apostle. Saa fortsætter han: »I spørge mig, hvorfor jeg forlader den anglikanske Kirke og skiller mig fra min Hjord?« Jeg vil sige Eder Grunden. Fordi det har behaget Gud at lade mig lidt efter lidt indsé, at Englands Kirke ikke er den sande Kirke, som Gud har grundlagt for 1800 Aar siden i Jerusalem, men en ny Kirke, som først er bleven stiftet for 300 Aar siden. Denne Grund er maaske utilstrækkelig for dem, som sige: »Det har kun lidet at betyde, hvilken Sekt eller hvilken Kirke man tilhører, forudsat, at man tror paa Gud og Jesus Kristus og er et ærligt Menneske«. Men jeg har vist Eder, mine Brødre, hvorfor denne Overvejelse var saa vigtig for mig. Vigtigheden bestod deri, at jeg vidste, og det ifølge hans egne Ord, at Gud kun har stiftet en eneste Kirke paa Jorden, og at han ved sin Helligaands Kraft virkelig boer i denne Kirke, skjønt vi ikke kunne se ham, og at han endelig stedse er virksom for Medlemmerne af denne Kirke. Det er Gud selv, som døber dem og gjør dem til sine Børn, som styrker dem, som i Altrets hellige Sakramente forvandler Brødet og Vinen til vor Herre Jesu Kristi Legeme og Blod, for at hans Kirkes Medlemmer kunne modtage ham og leve ifølge hans Ord: Hvo som nyder mig skal leve ved mig; det er Gud selv, som ved den sande Kirkes Præster tilgiver dem deres Synder, naar de bekjende dem og modtage Absolutionen. De, som leve indenfor andre Kirker, skjønt de tro paa Jesus Kristus og kunne føre en dydig Livsvandel, besidde ikke disse Naadegaver, thi Kristus har overdraget dem til sin Kirke og ikke til Verden. Jeg vover derfor ikke at forblive i en Kirke, som ikke er den sande, thi blev

jeg i den, vilde jeg holde mig borte fra Jesus Kristus. En saadan Stilling kunde jeg maaske lade mig nøje med, saafremt jeg ikke var en Synder, saafremt jeg ikke trængte til en Frelser; men »jeg er bleven undfangen i Synd, jeg er et Vredens Barn, og der er ikke givet Menneskene noget andet Navn. i hvilket de skulle frelses, end Jesu Kristi hellige Navn«. Han er den eneste Midler mellem Gud og Menneskene. Man kan kun finde ham i den sande Kirke, som ifølge den hellige Paulus er hans Legeme . . . . . Derfor forlader jeg Englands Kirke og tyer til Roms Kirke, »for at jeg kan vinde Kristus og findes i ham. saa jeg ikke har *min* Retfærdighed, som er efter Loven, men den, som er af Troen paa Jesus Kristus, Retfærdigheden af Gud ved Troen« (Fil. III. 8. 9.).

Maaske vil Nogen spørge, hvorledes jeg kan vide, at den romersk-katholske Kirke er Jesu Kristi sande Kirke og at den engelske Kirke ikke er det. Mine Venner, Grundene ere for talrige og vidtløftige, til at jeg skulde kunne meddele Eder her endog blot Halvdelen af dem. Gradvis er jeg naaet til denne Overbevisning, den har fæstet Rod og er bleven styrket i min Aand ved Læsningen af den hellige Skrift og ved mine Bønner til Gud. Dog tror jeg ogsaa at kunne meddele et tilstrækkeligt Antal af disse Grunde, for at tilfredsstille Enhver, som selv maatte føle sig tilskyndet til omhyggeligt at undersøge dette Spørgsmaal; men betænker, at det er et vigtigt Spørgsmaal, et Spørgsmaal, som vedrører Eders Sjæls Frelse. Thi det drejer sig om at vide, hvorvidt den protestantiske Religion er et godt Frelsemiddel for Eder og Eders Sjæl. Forøvrigt, da jeg véd, at dette ikke er Tilfældet, saa forlader jeg den.«

Den katholske Kirke, mener Wilberforce, er allerede af den Grund den eneste sande Kirke, fordi den er den eneste Kirke, som er bleven grundlagt af Gud

selv, den Gang Kristus udsendte Apostlene, for at de skulde forkynde i hans Navn. »Alle de andre Kirker«, vedbliver han, »ere blevne til en vis Tid efter denne. Den engelske Statskirke f. Ex. er det ældste protestantiske Samfund i Landet, men den daterer først siden 300 Aar, efter at den katholske Kirke allerede havde bestaaet i 1550 Aar; Englands Statskirke er altsaa 16 Aarhundreder yngre end Roms Kirke. Før denne Tid fandtes der ikke en eneste Anglikaner i Verden. Alle andre Sekter ere endnu meget yngre end den engelske Kirke. Forøvrigt kan ethvert upartisk Menneske af den Grund let indse, at hverken den anglikanske Kirke, Baptisterne, Independenterne, Methodisterne eller nogen- somhelst anden Sekt kan være Guds sande Kirke, thi hverken Anglikanere, eller Baptister, eller Independenter, eller Protestanter eksisterede for 400 Aar siden. Alle protestantiske Kirkesamfund ere blevne grundlagte af Mænd, som fra Tid til anden have indbildt sig, at de kunde skabe en Kirke, der var fuldkomnere end den gamle, som havde bestaaet fra Begyndelsen af. Derfor kaldte disse Mænd sig »Reformatorer«. En Reformator er nemlig et Menneske, som mener at kunne forandre daarlige Sager til bedre. Disse Mennesker vare ikke tilfredse med den gamle Kirke og sagde: Vi ville foretage en Forandring og have en ny Kirke, som skal blive meget bedre. Og i Virkeligheder gjorde de et Forsøg. Enhver af disse »Reformatorer« vilde, at Enhver skulde være tilfreds med hans nye Kirke. Saa snart de havde endt deres »Reformation« sagde de, den Ene efter den Anden: »Nu er der forandret nok; lad os nu standse med Forbedringerne, en videregaaende Reformation ville vi ikke«. Men Andre derimod sagde: »Nej, hvorfor skulde vi ikke ogsaa foretage en Reform ligesom de Andre? Vi kunne gjøre det bedre end de have gjort det«. Og derfor formerede Sekterne sig i det Uendelige. Anglikanerne reforme

rede den katholske Kirke, Presbyterianerne reformerede den anglikanske, Independenterne atter Presbyterianerne, Baptisterne Independenterne, Quækerne Baptisterne, og nu have vi ogsaa reformerede Quækere, saa at man kan sige, vi ville ende med at have lige saa mange Sekter som Familier eller Individuer. Men midt iblandt alle disse ældre og yngre Kirkesamfund staar en Kirke som existerede allerede i Aarhundreder førend de og deres Grundlæggere bleve til: den 1800aarige romersk-katholske Kirke. Gaar nogle Aarhundreder tilbage, vi finde da, at alle Kristne vare katholske; alle nye Samfund og alle Sekter ere blevne opfundne af forskjellige Mennesker. Men den katholske Kirke blev grundlagt af Jesus Kristus og hans Apostle; dette beviser, at den har Ret og at hine have Uret.

Det eneste Svar, Protestanterne søge at give, bestaar i, at de sige: »Vi vide, at den katholske Kirke fra Begyndelsen af havde Ret, da Gud grundlagde den, men senere er den lidt efter lidt udartet. Alt stræber i denne Verden efter Forandring, derfor udartede den og gjorde nye Kirker nødvendige«. Paa denne Maade retfærdiggjøre de sig. De ville have os til at tro, at en ny Kirke var nødvendig, fordi den katholske efter deres Mening var bleven gammel og kommen af Lave og gaaet i Staa, som et gammelt Uhr eller en gammel Kareth. Det vilde være rigtigt, saafremt den katholske Kirke var et Menneskeværk; thi alt saadant bliver i Virkeligheden gammelt og ubrugeligt og maa erstattes af nyt. Men den katholske Kirke er ikke gjort af Mennesker; den er Guds Værk og bliver ikke mere forslidt og ubrugelig end Himlen, Havet, Jorden og Solen, der ligeledes ere Guds Værker. Det var en Umulighed, at den katholske Kirke kunde blive opslidt eller høre op, fordi det var Gud selv, som grundlagde den, og fordi han havde lovet, højtidelig lovet, at den ikke skulde gaa til Grunde. Da vor Herre Jesus Kri-

stus vandrede hernede, sagde han til Petrus: »Du er Petrus, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skulle ikke overvælde den«. Men sikkert er det, at Helvedes Porte havde overvældet den, saafremt den katholske Kirke var bleven fordærvet og havde gjort en ny Kirke nødvendig i den gamle Kirkes Sted. Jesus Kristus lovede imidlertid, at dette aldrig skulde ske, og før Reformatorerne ere i Stand til at forsvare og retfærdiggjøre deres nye Kirke, maa de først bevise, at Jesus Kristus ikke har holdt sit Ord, og at Djævelen har vundet Sejr over den gamle Kirke. Velan, jeg vil for mit Vedkommende tro paa Jesus Kristus og ikke paa Menneskene, tro, at Gud er sanddru og at, som Kong David siger, »alle Mennesker ere Løgnere«. Han anfører nu de bekjendte Skriftsteder, i hvilke Kristus lover Kirken sin stadige Beskyttelse, sin Trøst og Nærværelse, og fortsætter saa:

»De anførte Skriftsteder yde ogsaa endnu et andet Bevis. De sige os, som I se, at den sande Kirke aldrig kan falde i Vildfarelse, fordi den Helligaand er i den og fører den til Sandhed. Den katholske Kirke har derfor stedse ført det samme Sprog. Den siger, at den er ufejlbar, hvilket betyder, at den aldrig kan forkynde Vildfarelser. Alle andre Sekter og Kirker bekjende, at de kunne falde i Vildfarelse; den katholske Kirke er altsaa den eneste, som paastaar at være den sande af vor Herre Jesus Kristus indstiftede Kirke. De andre Kirkesamfund kalde den derfor stolt og anmassende; de sige: Vi vide, at vi kunne forkynde Vildfarelser, hvorfor skulde det ikke kunne forekomme lige saa godt hos Eder som hos de Andre? I kjende, mine dyrebare Venner, Svaret paa denne Indvending: den katholske Kirke kan ikke falde i Vildfarelse eller forkynde Vranglærdomme, fordi den Helligaand har lovet at blive hos den indtil Tidernes Ende, for at drage Om-

sorg for, at den stedse forkynder Sandheden. Og saa er det Gud, som stedse har Ret, og ikke Mennesket«. (Fortsættes).

Bog anmeldelse.

Jesuiterpateren Laurits Nielssen, saakaldt »Klosterlasse«. Af *August Perger*, Præst af Jesu Samfund. Kristiania, St. Olafs-Trykkeri 1896. (København hos Hofboghdl. Andr. Fred. Høst & Søn). Pris: 60 Øre.

»Klosterlasse« er et velkendt og ilde berygtet Navn i Danmark. Laurits Nielssen — det var Mandens egentlige Navn — var født i Oslo, kom som ung til Kjøbenhavn, hvor han søgte Vor Frue Skole under en vis Anders Petersens Rektorat, rejste senere, uvist hvorfor, til Belgien og blev her Katholik, Præst og Jesuit. Da saa Kong Johan den Tredje af Sverige, hvis Dronning var ivrig Katholik, selv heldede til Katholicismen, og Jesuitergeneralen blev anvist at sende nogle Præster til *Sverige* for med Kongen at arbejde paa at føre dette Land tilbage til den Moderkirke, som Gustaf Erikson Vasa havde revet det fra, maatte vor Nordmand synes at være selvskreven til dette lovende, men vovelige Foretagende.

Han kom da til Stockholm i 1576 og opholdt sig der i samfulde 4 Aar som Lærer ved Præsteseminariet, Katholikernes Sjælesørger og Prædikant i Graabrødrenes forhenværende Klosterkirke. Ganske vist var det en særdeles vanskelig Stilling, det gjaldt om hverken at fornægte sin katholske Tro eller Præsteværdighed, ej heller ved nogen Uforsigtighed at krydse Kongens Planer, der mente, at han maatte fare med Lempe, at Adel og Menigmand kun lidt efter lidt lod sig drage fra Lutherdommen og kun uformærkt vilde kunne føres tilbage til katholsk Kirkeskik og Tro. Ældre danske

Forfattere, Münster, Helveg og Rørdam, have dadlet Nielssen skrappt. Han udgav sig, sige de, overalt for en Lutheraner og prædikede, som om han var en luthersk Sognepræst. Selv N. Baches »Nordens Historie« (3. 596) veed ikke bedre at karakterisere ham end saaledes: »Han optraadte (i Begyndelsen) med stor Snildhed og forstod klogelig at kaste et vist Slør over sine sande Anskuelser, men senere lagde han al Tilbageholdenhed til Side og rasede mod det lutherske Kæteri til Folkets store Forbitrelse«.

Den foreliggende Piece spreder nyt Lys over denne allerinteressanteste Periode i P. Nielssens daadrige Liv. Den har nemlig øst af en før *kun delvis kjendt* Kilde, hans egne Indberetninger til sin Ordensgeneral. Af disse ses, at han samvittighedsfuldt overvejede alle sine Skridt og med stor Klogskab styrede sin Kurs midt imellem de to modsatte Skjær: Fornægtelse af sin religiøse Overbevisning og Kongens Unaade, indtil det kom for Dagen, at Kongen haardnakket stillede Fordringer til Pavestolen, som denne ikke kunde gaa ind paa.

Over en Snes Aar sildigere gjorde P. Nielssen et Forsøg paa at faa Adgang til sit Fødeland *Danmark-Norge*. Forsynet med Anbefalingskrivelser fra Kejseren og Kongerne af Spanien, Frankrig og Polen landede han A. 1606 i Helsingør, og holdt sig skjult der i nogen Tid. Saa tog han til Kjøbenhavn og lod Kong Kristian den Fjerde overrække et Eksemplar af sin *Confessio Christiana*, en baade paa Latin og Dansk skreven Redegjørelse for den katholske Lære og Tro, samt tilbyde ham sin Hjælp til at ordne de religiøse Forhold her i Landet. De religiøse Forhold, lod Svaret, vare vel ordnede her; hans Hjælp trængte man ikke til; han skulde tværtimod opgive alle deres Navne, der havde faaet Eksemplarer af den nævnte *Confessio* af ham. Han erklærede for Konsistoriet, at hjemme i

Brünsberg havde han rigtignok saa mange Eksemplarer, at de kunde spredes over hele Tyskland, men medbragt havde han kun fire. Dette Udsagn blev stemplet af hans Modstandere som bevidst Løgn; de paastod, at han havde spredt flere Eksemplarer. Men at bevise denne Beskyldning og overbevise ham om Løgn, det have de ej engang prøvet paa. Alligevel blev denne Beskyldning oftere udslynget paa ny; sidst af en ung Nordmand, Hr. A. Brandrud. Brandrud har samlet adskilligt Stof til et Livsbillede af Pater Nielszen. Men den allervigtigste Stofkilde har han ikke tænkt paa at skaffe sig Adgang til: Nielszens endnu ikke trykte Korrespondance. Som Følge deraf kan hans Fremstilling ikke være andet end mangelfuld og umoden. Og hvad der er værre, den er ej heller upartisk; han lægger slet ikke Dølgmaal paa, at han staar paa et jesuiterfjendsk Standpunkt.

Derfor synes det nødvendigt at belyse de endnu dunkle Partier i Laurits Nielszens Livsbillede fra det katholske Standpunkt. Den foreliggende Piece godtgjør, at alle Omstændigheder tale for, at Nielszen har sagt den skære Sandhed, og at vi, da han lige derefter paa Kongens Bud maatte forlade Landet — »at vi maa lade ham slippe ud af Kjøbenhavn og Danmark, uden at Brandrud eller vi kunne overbevise ham om Løgn«.

Vi skjønne ikke rettere, end at enhver dannet Dansk vil læse Piecen med Gavn og Glæde.

— 88. —

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

Kjøbenhavn. Elisabethforeningens Basar, som afholdtes Palmesøndag og Mandagen derefter til Fordel for forældrelose og under vanskelige Forhold værende

Børn, var særdeles godt besøgt, bl. a. beærede ogsaa den højærværdigste Biskop og en stor Del af de herværende katholske Diplomater Basaren med deres Besøg. Blandt Gaverne, som vare blevne indsendte, kunne vi nævne et Freskomaleri af Hr. *Mogens Ballin*, udført paa Kalk og Guldgrund og forestillende den h. Gudsmoder med Barnet. Det smukke Billede, som gjorde et meget andægtigt Indtryk, var en original Komposition af Hr. Ballin, men mindede dog om, at Kunstneren vistnok under Udførelsen havde haft sine Tanker henvendte paa det bekendte Naadebillede »de perpetuo succursu«. Under alle Omstændigheder fik man Billedet kjært, jo længere man betragtede det, paa Grund af den stemningsfulde Virkning, som den unge Kunstners uskrømtede Fromhed og Kjærlighed til vor guddommelige Frelser og hans hellige Moder havde forstaaet at lægge i Billedet. Maleriet, som bortloddedes, indbragte 339 Kr. En anden værdifuld Gave til Basaren var en særdeles smukt udstyret Dukkeseng, som ligeledes bortloddedes og indbragte 75 Kroner. Tillige forefandt en Mængde andre større og mindre Gaver, som med Rundhaandethed vare skjænkede baade af Katholiker og Anderledestroende. Salget af disse Gaver indbragte c. 702 Kroner. Tombolaen gav ogsaa et godt Udbytte, ialt 59 Kroner og nogle Øre. Buffetten, hvortil ogsaa alt var skjænket med stor Gavmildhed, kunde glæde sig ved en særdeles god Søgning om Søndagen og indbragte ca. 62 Kroner. Den samlede Indtægt, som Foreningen saaledes havde af dette Aars Basar, beløb sig til 1237 Kr. 3 Øre — den største Indtægt, Elisabethforeningen nogen Sinde har haft af en Basar. Idet vi meddele vore Læsere dette glædelige Resultat, som overgik de dristigste Forventninger, undlade vi ikke at bevidne baade de offervillige — katholske saa vel som protestantiske — Givere og Kjøbere og de assisterende Damer, som med Iver og Utrættelighed varetog Basa-

rens Interesser begge Dagene, saa vel som Bestyrelsens prøvede Medlemmer, vor oprigtigste Tak for det smukke Resultat, der er bleven opnaaet ved forenede Kræfter og som sætter Elisabethforeningens Bestyrelse i Stand til med Ro at se det nye Regnskabsaar i Møde.

Kristiania. Paa den hellige Paaskedag fejrede den højerværdigste apostoliske Vikar for Norge, Biskop Dr. th. *I. B. O. Fallize*, sit 25aarige *Præstjubilæum* under stor Deltagelse fra de norske Menigheders Side. Kl. 10 blev Biskoppen, ledsaget af fire Præster, ført i Procession fra sin Bolig af hvidklædte Smaapiger og Kirkens Ministranter til St. Olafs Kirken, hvor han blev modtaget med de foreskrevne Ceremonier af Sognepræsten, højærv. Pastor *Wang*, og den højtidelige Pontifikalmesse begyndte, under hvilken den højerværdigste Biskop i Dagens Anledning meddelte *Præstevielsens Sakramente* til Diakonen, højærv. Hr. *Wüller*, som efter fuldendte Studier skal virke i det norske Vikariat.

Kirken var fuld indtil Trængsel baade af Katholiker og Anderledestroende. Til de Tilstedeværende uddeltes en i Dagens Anledning af Pastor *Wang* forfattet Bog om *Præstevielsens Væsen og Ceremonier*. I Prædikenen, som holdtes af Sognepræsten, betonedes denne *Præstevielsens Væsen* i Almindelighed, den nærværende *Præstevielses Betydning* især for Norge, meddelt anden Gang i Landet og første Gang i Kristiania efter 300 Aar af en Jubilar, der i sin Egenskab af af Biskop, efter 25 Aars fortjenstfulde *Præstevirksomhed* i Guds Kirke, nu udøvede sit ophøjede Embedes Magtfylde og saaledes knyttede Landets Fremtid til dets berømmelige katholske Fortid.

Efter den højtidelige Gudstjeneste, under hvilken St. Cæcilias Sangkor medvirkede ved Afsyngelsen af en firestemmig Sangmesse af Dietsch, indfandt Kristiania Præsteskab, St. Olafs Kirkens Forstanderskab som

konstitueret Festkomité og de forskjellige Foreningers Bestyrelser sig paa de norske Katholikernes Vegne, for at overrække Biskoppen Katholikernes Hædersgave, bestaaende af forskjellige Møbler. Præsterne skjænkede to Bogskabe af Egetræ, St. Josefssøstrene et Arkivskab, St. Elisabethssøstrene et Salonbord, og de katholske Menigheder i Landet et Skrivebord og et skindbetrukket Møblement af Egetræ. Biskoppen takkede dybt rørt for den Kjærlighed, man derved havde villet lægge for Dagen.

Om Eftermiddagen var Festandagt i Kirken med Prædiken af højærv. Pastor *Ricsterer*, Sognepræst i Trondhjem, og *Te Deum* og sakramental Velsignelse, som Biskoppen meddelte.

En Mængde Telegrammer vare indløbne baade fra Menigheder og Private, bl. a. et Telegram fra Kardinal Rampolla i den h. Faders Navn og med Pavens Velsignelse.

Udenfor Kirken fejredes Jubilæet Mandag Aften af de tre Skolers Børn med en særdeles vellykket Jubilæumshyldest, bestaaende af Kantater, Festspil, Deklamationer o. s. v. Onsdag Aften frembragte St. Olavs og St. Halvards Menigheder i Foreningslokalet deres Lykønskninger tilligemed en festlig Jubilæumshyldest, hvor Sangnumrene med megen Præcision bleve udførte under Fru *Hals's* dygtige Ledelse, og Højesteretsadvokat *Unger* optraadte som Ordfører for Menighederne, idet han tolkede for Biskoppen Katholikernes Følelser og frembar deres Lykønskninger. Til Slutning talte Hr. *Wasler* paa St. Josefsforeningens Vegne og Stud. med. *Joh. Kahrs* foredrog et stemningsfuldt Digt. Med hjærtelige Ord svarede den højærværdigste Biskop takkende for den ham paa saa mange Maader beviste Kjærlighed.

— Anden Paaskedag holdt den nyviede Præst, højærv. Hr. Pastor *Wüller*, sin første hellige Messe

med stor Højtidelighed Kl. 10. I Procession blev han hentet fra Præstegaarden og ført til Altret. Under Gudstjenesten, der overværedes af saamange Mennesker, Kirken kunde rumme, udførte Sangkoret den samme Messe som paa første Paaskedag. Den højærværdigste Biskop holdt selv Festprædikenen, hvori hans biskoppe- lige Højærværdighed hævdede Præstevielsen som Sa- krament, betonedes Præsteværdighedens Storhed paa den ene Side og dens ansvarsfulde Byrde paa den anden Side, da Præsten jo er Folkets Leder, Sakramen- ternes Uddeler, »Jordens Salt« og »Kristi Stedfortræder«. Tilsidst henvendte han sig til den nyviede Præst med en kjærlig og faderlig Opmuntring til Udholdenhed og Mod i sit nye og ophøjede Kald. Efter Messen førtes Pastor Wüller atter i Procession tilbage til Præste- gaarden, hvor der overrakte ham baade Gaver og Lykønskninger.

❧ Fra Vejbyrnet. ❧

— **En Sparekasse.** Politiet i Berlin har ifølge »Westf. Merkur« fornylig lukket »*Charlottenburger-Credit- u. Sparebank*«. De tre Direktører, alle *Jøder*, blev an- holdte om Formiddagen medens de vare tilstede i Ban- ken. Den forefundne Kassebeholdning, som blev be- slaglagt, beløb sig til — 4 Pfenninge! Direktørerne ere til Dels forhen straffede for Bankerot og alle fallerede. Ved Anholdelsen beløb de tre Mænds samlede Formue sig til næppe 25 Mark. Den ene Direktør ejede ikke engang et Uhr. Ved en Messingkjæde hang en tom Uhrkapsel af Blik. Den anden har i to Maaneder ikke betalt sin Husleje. Officielt var den ene Direktørs Til- skud til Banken 10,700 Mark, den Andens 800 Mark og den Tredjes 500 Mark. En Mængde Smaafolk ere blevne bedragne ved hele denne Svindel.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 19. April. 2. Søndag e. Paaske. I St. Ansgars Kirke: Kl. 9 højtidelig Prælatmesse, efter hvilken Konfirmationens h. Sakramente meddeles til Børnene i St. Ansgars Menighed. — Kl. 7 og Kl. 11 stille h. Messe. — Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken. — **20. M.** Votivofficium af St. Ansgar. — **21. Ti.** Anselm, Biskop og Kirkelærer. — **22. O.** Soter og Kajus, Martyrer. — **23. To.** Georg, Martyr. — **24. F.** Fidelis af Sigmaringen, Propagandaens Protomartyr. — **25. L.** Markus, Evangelist (Bededag; efter Skolemessen i St. Ansgars Kirke Kl. 8 $\frac{1}{2}$, Bønprocession og Litani til alle Helgener).

Søndag den 26. April. 3. Søndag e. Paaske. St. Josefs Skytsfest.

Rosenkranskirken. Søndag den 19. April modtage Børnene i Rosenkranskirkenes Sogn deres første hellige Kommunion under den højtidelige Messe, som begynder Kl. 9. — Om Eftermiddagen Kl. 5 Andagt med Prædiken.

St. Josefs Gilde. Mandag den 20. April er alm. Møde (forberedende Valgmøde) Kl. 8 $\frac{1}{2}$, Aften, Bredgade 67.

Mandag den 27. April finder Gildets **General- eller Hovedmøde** Sted, med Valg af Formand og Repræsentanter for III., IV. og V. Kreds. — Diskussions-Emner bedes indleverede senest den 20. April.

Elisabethforeningens Basar. I Mandags fandt i Overværelse af Bestyrelsens og Syforeningens Medlemmer **Lodtrækningen** Sted i Forsamlingslokalet. **Maleriet** blev ved denne Lejlighed vundet paa Nr. 240, og **Dukkesengen**, som af den tidligere Vindende var skjænket tilbage til Foreningen, blev atter vundet paa Nr. 161. Begge de vundne Gjenstande kunne afhentes i St. Ansgars Præstebolig.

I denne Uge aabner jeg undertegnede i Forbindelse med mit Snedkerværksted et Udsalg af **Klosetter** og anbefaler jeg mig saavel med **nye** samt **Forandring, Reparationer og Montering af gamle.** Carl Rasmussen, Ny Østergade 11.

At vor kjære Moder, **Vilhelmine Petersen**, f. Geertz, Enke efter Dekorationsmaler Petersen, er afgaaet ved Døden Torsdag den 16. April i en Alder af 70 Aar, bekendtgjøres herved for deltagende Slægtninge og Venner.

Edel Petersen. Poul Petersen.

Den kjære Hensovede anbefales til Menighedens Forbøn.
R. I. P.

Begravelsen finder Sted paa Onsdag d. 22. ds. Kl. 10 fra St. Ansgars Kirke til Assistents Kirkegaard.

Rettelse. I forrige Nr. af Ugebladet, Side 236, L. 4 f. o. over hvilke, læs: under hvilke.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 17.

Søndagen den 26. April.

1896.

Indhold: Henry Wilberforce. Det Lauretanske Litani. Rom og Zola. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Frederiksberg. Rusland. Rom. — Bekjendtgjørelser.

Henry William Wilberforce.

(Fortsat.)

—o—

Wilberforce anfører nu nogle Grunde, som vedrøre den h. Petrus' Primat, den katholske Tros Udbredelse over hele Jorden, Enheden i den katholske Kirkes Forkyndelse af Læren, Syndernes Tilgivelse, Vidunderne o. s. v., som vi her kunne forbigaa, da de ikke bringe noget væsentlig Nyt. Saa kommer han til at tale om den katholske Kirke som Stat i Staten og drager deraf en Slutning i Henseende til dens Ægthed og Sanddrthed. Han siger: »En anden Kjendsgjerning beviser, at den katholske Kirke er den sande af Frelseren grundlagte Kirke, nemlig den, at den danner et Rige for sig, som er helt forskjelligt fra alle Verdens Riger. Vor Herre sagde ofte, at Kirken skulde danne et Rige for sig, og naar han talte om den,

kaldte han den Himmeriges Rige. Skjønt udbredt over hele Jorden, danner den katholske Kirke virkelig et Rige for sig, thi den bliver alle Vegne styret af dens egne Love, og ikke af Fyrsterne eller Folkerepræsentanterne i de forskellige Lande, i hvilke den eksisterer. Det er det, hvad man her i England kalder Pavens Indblanding (papal aggression).

»Protestanterne sige: Med hvilken Ret udnævner Paven i Rom Biskopper og Ærkebiskopper i England? De ville nemlig ikke, at der i England skal bestaa endnu et andet Rige. Imidlertid gives der og maa der gives endnu et andet Rige, hvad enten de nu stemme overens dermed eller ej, og de ville ikke være i Stand til at ødelægge det, hvad de end foretage sig. Dette andet Rige er den katholske Kirke, som af vor Herre — hvad vi ovenfor have bemærket — kaldes det himmelske Rige. Paven og Biskopperne ere Hovederne, som af vor Herre Jesus Kristus ere blevne satte i Spidsen for hans himmelske Rige paa Jorden. Dette burde Statsmændene overveje og dermed maa de trøste sig, thi det drejer sig jo om et himmelsk og ikke om et jordisk Rige, og Biskoppernes Udnævnelse er aldeles ikke et Indgreb i Dronningens og Kamrenes Magt. Parlamentets Opgave er det, at udarbejde Love angaaende verdslige Ting; Jesus Kristus har forbeholdt sig selv Herredømmet over Sjælene, Evangeliets Lærdomme og Syndernes Tilgivelse. Og han udøver sit Herredømme ved Hjælp af sit Riges Hoveder, den katholske Kirkes Biskopper. De af Paven som Petri Efterfølger udnævnte Biskopper blande sig ikke i den officielle Kirkes Anliggender, fordi den hører til denne Verdens Rige, hvis Hoved Dronningen er ifølge Guds Villie og derfor overlade de alle saadanne Sager til Dronningen. Men de hævde Jesu Kristi Magt til at styre Sjælene, til at forkynde Evangeliets Sandheder, til at forlade og beholde Synderne, fordi disse Anlig-

gender høre ind under det himmelske Rige, til hvis Hoveder og Styrere i hans Navn Jesus Kristus har udnævnt dem, og ikke Dronningen. Jeg siger altsaa, at den katholske Kirke er et Rige, nemlig det himmelske Rige. Ingen af de protestantiske Sekter derimod danner et Rige, har et Slags Regering. Ethvert Samfund, ja ethvert Individ lever paa sin Vis og gør hvad han selv synes om. Disse Samfund ligne snarere en Folkemasse end et Rige. Og hvad Statskirken angaar, da er den jo kun en Del af Staten; den er en Brøkdal af Englands Rige. Parlamentet og Lovgiverne, som styre Staten, styre ogsaa den officielle Kirke. Den kan ikke foretage sig noget af sig selv; Biskopper og og Klerus formaa Intet uden Regeringens og Kamrenes Tilladelse og Samtykke. Den etablerede Kirke er i ingen anden Forstand et Rige, end Myndighederne i deres Kvartalsmøder. Vedtage de noget, som mishager Regeringen, saa kuldkaster denne, hvad hine have vedtaget, og dermed er Sagen færdig. Den etablerede Kirke er som et erobret Land; den er det, som England vilde være, naar Franskmandene erobrede det, den er underkastet Parlamentets og Lovgivernes Magt; det er dem, som bestemme dens Troslære og Bønner og raade over Alt, hvad den har og Alt, hvad den gjør. End ikke over Præsterne have Biskopperne noget at sige, naar Dronningens Regering holder sin beskyttende Haand over dem«.

Efter at han endnu har omtalt de saakaldte evangeliske Raad, fortsætter Wilberforce: »Jeg kunde endnu anføre mange Bevisgrunde for, at den katholske Kirke er den sande, men jeg vil indskrænke mig til een: Verden hader Kirken og har altid hadet den, jeg behøver ikke at bevise det, I vide og se det. I kunne være hvad I være ville; I kunne være Anglikanere eller Dissidenter, I kunne slutte Eder til hvem ved hvilken Fraktion indenfor et protestantisk Samfund;

I kunne selv stifte en ny Sekt, uden at man dadler Eder; Eders Venner og Bekjendte ville maaske le, trække paa Skuldrene, men det er ogsaa Alt. Man vil gjøre sig lystig over Eder; men ikke agte Eder mindre derfor og heller ikke hade Eder for en saadan Ubetydeligheds Skyld; I behøve, naar det passer Eder, slet ikke at have nogensomhelst Religion, Eders Slægtninge og Venner ville sige, at det bliver Eders Sag og at det ikke kommer dem ved. Men vende I tilbage til den katholske Kirke, maa I vente at blive hadede af Verden; I ville blive forladte af Eders Venner, af Eders dyrebareste Slægtninge, eller i det mindste blive behandede med Kulde af dem; man vil overfor Eder sætte sig ud over den almindelige Høfligheds simpleste Love; man vil uden at prøve dem, tro paa de ondskabsfuldeste, usandsynligste og usandfærdigste Rygter om Eder og Eders Hjem og udbrede disse Rygter uden nogensomhelst Skrupel. I ere Katholiker, Papister, det er nok til at fordømme Eder«.

»Maaden, paa hvilken man behandler Kirken som Religionssamfund, er endnu usædvanligere. De afvigende Sekter kunne holde Forsamlinger hvor de ville; Indbyggerne lægge ikke Mærke dertil, give ikke Agt derpaa; men Opførelsen af en katholsk Kirke bringer Landet i Forvirring. Strax begyndes der med Kontroverser, ophidsende Prædikener holdes, alle Slags Bagtalelser og Løgne om Katholikernes Tro og Kultus udbredes; man noterer endog dem, som besøge den katholske Kirke, unddrager Kjøbmanden sin Handel og Arbejderen sit Arbejde; der kommer Uro og Forfærdelse over hele Linien. Mod de katholske Præster udslynges der allehaande Bagtalelser og Krænkelser. Og dog kjender Gud midt i denne Storm Sine; den Ene efter den Anden komme de til ham. Maaske er Nysgjerrighed den første Bevæggrund, saa spørge de, om der dog ikke er noget Sandt i den katholske Religion;

de underkaste den en Prøvelse; deres Tvivl bliver gradvis til Overbevisning, de tøve, vove ikke at handle; Nogle flygte som visse Mennesker flygtede for Kristus selv, Andre holde ud og vende tilbage til Moderkirken. De, som saaledes vende tilbage til den katholske Kirke, maa udholde mange Prøvelser; men de glæde sig stedse over vor Herre Jesu Kristi Nærværelse og Naadesbevisninger, som letter Prøvelserne, mildner al Kummer og trøster under Lidelserne«.

»For øvrigt er Intet af alt dette nyt for os; thi da Jesu Kristi Kirke blev grundlagt, kom Verden i Bevægelse. Den hadede Kirken og frygtede den; den opfandt allehaande mærkelige og rædsomme Fabler om den; den foer op ved Synet af den ligesom Dæmonen, naar han saa, at Herren gjorde sig rede til at uddrive ham af de Besattes Legemer. Naar de Kristne betraadte en hedensk By, raabte Indbyggerne: »De, som stifte Oprør i Byerne, ere ogsaa komne hertil«, og dog kunde de ikke modstaa den hemmelighedsfulde Magt, som drog dem hen til disse Kristne. Alle hine, som Gud havde udvalgt, bleve lidt efter lidt dragne ind i Kirkens hellige Hjord, og Verden kunde ikke paa anden Maade hævne sig paa dem, end ved at udbrede og fæste Lid til alle mulige Løgne og Bagtalelser imod de Kristne, deres Præster, deres Religion og deres Helte. De anklagede de Kristne for, at de hadede Menneskeslægten, ringeagtede Børnene, drak Menneskeblod i deres Kirker, holdt Møder for at begaa den skrækkeligste Forbrydelse; de betegnede de Kristnes Religion som »en Religion, der burde hades over alt, som en ynkelig og afskyelig Overtro«. O gamle Kirke! Du er altid den samme; Du har ikke forandret Dig, Du er ubevægelig, fordi Du er bygget paa Klippen! Og alligevel hader og frygter Verden Dig! Opleve vi maaske ikke det samme i vore Dage? I Blade og Tidsskrifter, i Prædikener og Foredrag, i Ungdommens

Undervisning blæses der i Trompeten, og man udbauner en Mængde løgnagtige og latterlige Talemaader imod Kirken. Jeg bekjender, at alt dette trøster og opmuntrer mig. Jeg ser i alt dette Raseri, i al denne Raaben og Skrigen Korsets Skygge, og hvor Korset er, der er Jesus«.

»Jeg mindes, at han har sagt: Disciplen er ikke over sin Mester; have de forfulgt mig, ville de ogsaa forfølge Eder. Det er et Bevis paa, at den katholske Kirke er Guds eneste sande Kirke: at Menneskene hade den. Den har Herrens Velsignelse: »Salige ere I, naar Menneskene for min Skyld hade og forfølge Eder og sige allehaande Ondt om Eder og lyve det« og atter: »Den Tid skal komme, da man skal mene at vise Gud en Tjeneste, naar man slaar Eder ihjel«. At være god og kaldes slet, at gjøre Godt og lide Ondt, det er Tegnet, paa hvilket den korsfæstede Frelzers Disciple kjendes, og dette Kjendetegn ejer i vore Dage ligesom fordem, ja mere end nogen Sinde tilforn den katholske Kirke«.

Mine dyrebare Brødre, ønske I at lide for Jesu Skyld? Saa bliver Katholiker; I ville komme til at lide Forfølgelser for hans Skyld, saare haarde Forfølgelser, haardere maaske end alle hine, som vi kjende; men leve I som gode Katholiker og som I kunne leve formedelst de Naadegaver, som meddeles Eder i de hellige Sakramenter, saa ville I ogsaa være Gud dyrebare paa Jorden; han vil vaage over, at I intet mangle af det, som er Eder og Eders dyrebart, og i den tilkommende Verden ville I arve det evige Liv. Hører Jesu Kristi Ord, som var Teksten til min sidste Prædiken, jeg holdt i denne kjære Kirke i East-Farlaigh, en Prædiken som I maaske mindes. Disse Ord indgave mig megen Trøst, da jeg tænkte paa, at jeg af Kjærlighed til den guddommelige Sandhed vilde blive nødsaget til at give Afkald paa denne Kirke. Herren

sagde: »Sandelig, siger jeg Eder, der er Ingen, som har forladt Hus eller Brødre eller Søstre eller Fader, Moder eller Børn eller Agre for min og Evangeliets Skyld, som jo skal faa mere end hundrede Fold derfor; nu i denne Tid Huse og Brødre og Søstre og Børn og Agre med Forfølgelser og i den tilkommende Verden et evigt Liv« (Mark. 10, 29.) (Sluttet).

Det lauretanske Litani.*)

(Sonetter, frit oversatte fra Tysk af C. B.)

—o—

Kyrie eleison!

Forbarm Dig, Herre! toner Aften stillen
 Fra Helligdommens Port, og Pilgrimskor
 Sig trænger ydmygt hen til Altrets Bord,
 Og Blomsterduften breder ud sig milden.

Og der omstraalet staar af Kerteilden
 Et Billed af vor Frue, skøn og stor;
 For hende viger Synd og Smertens Ord,
 Og hendes Forbøn aabner Naadekilden.

Forbarm Dig, Herre! Pladsen, Du udkaared
 Og bygged Huset, underfuldt indviet,
 Og tusind Hjærter dér blev født og baaret.

Du lader intet Væsen trøstløs være,
 Som blot een Gang har Naadekilden diet,
 Saa tør vel ogsaa jeg min Bøn frembære.

Criste eleison!

Forbarm Dig, Kristus! — ej som Mand af Smerte,
 Som Dommer ej, nej, som et Barn saa lind

Jeg ser Dig i et Klædebaand svøbt ind
 Af Moderarm, af bløde Moderhjärte.

Gud Fader Jordens Klode Dig forærte,
 Du spøged med den, trued Hav og Vind,
 Og dog et Barn i Tanke som i Sind,
 At ofre Gaver Du os kærligt lærte.

Her Stoltheds kolde Maske maa forsvinde,
 Der som en Gud paa Tronen sig har sat.
 Du, kære Barn, maa hvert et Hjärte vinde!

Fra Moderarm din Kjærlighed Du bragte
 Igennem Livets øde Tornekrat —
 Du søgte, favned — redded den Forsagte.

Kyrie eleison!

Forbarm Dig, Herre! Lad os ikke vige,
 Naar sig fornye Stormens vilde Stød,
 Og Bølgerne forlade deres Skød;
 Da giv os Kraft, at kæmpe sejrige.

Fra Tronen ned i Støv Du maatte stige,
 Os lig i Armod, Nøgenhed og Nød;
 Oh! Lad os flyve op i Solens Glød
 Paa Ydmyghedens Vinger til dit Rige!

Af Dig udsprunget, kan i Dig kun hvile
 Den Aand, som i dit Billed Du har skabt;
 Forladt af Dig, den husvild om maa ile.

Det Billede, som til Dig Aanden viste,
 Har over Hjärtets Lykke Magten tabt —
 Og skuffet maa den Paradiset miste.

Kristus, hør os!

Hør os, o Kristus! naar den Blinde lig
Vi famle til Dig i saa tæt en Række,
Og Hænderne med Bæven ud vi strække;
Om Lys og Naade her vi bede Dig.

Lad os blot røre ved din Kappeffig,
Thi Livets Tornebusk og Tidselhække,
Hvor Sorg og Sygdoms Blade os forskrække.
Os jage hid til Dig, paa Naade rig.

Du signed Børnene. — Hos Dig kun ene
Fandt Modertaarer fluks Bønhørelse.
Forgæves ej græd Petrus, — Magdalene.

Og søger ej med Kys Du en Forræder,
Som kun vil din Tilintetgørelse;
Ja, Røveren paa Korset selv Du glæder.

Rom og Zola.

—o—

Om *Zolas* sidste Roman: »*Roma*«, hvormed »Politiken« allerede i længere Tid har opvartet sine Læsere i Bladets Feuilleton, skriver den liberale tyske »*Kölnische Zeitung*«, som er kjendt for sit Fjendskab mod den katolske Kirke, følgende:

»Man vil endnu sikkerlig mindes, at der i Høsten 1894, da det blev bekjendt, at Zola vilde besøge Rom, rejste sig en heftig Kamp angaaende den franske Gæst i den italienske Presse. Den offentlige Opinion var nemlig stærkt ophidset imod Zola, fordi han formastede sig til i Løbet af faa Uger at ville kjende den evige Stad saa godt, at han kunde skrive en Roman om den. De fleste saa heri Udtrykket for en aldeles utilgivelig

Mangel paa Ærbødighed for »den evige Stad«, og Zolas Venner havde megen Møje med at gjøre de i deres Romerstolthed krænkede Avislæsere begribeligt, at den franske Digter meget grundig havde forberedt sig paa Rejsen og havde læst samtlige om Rom handlende Bøger, at han nu kun behøvede et kort Ophold mellem de syv Høje for at fuldstændiggjøre sit Kjendskab til Rom. »Tribuna« var det Blad, som varmest tog Parti for ham og dette Blads Direktør, Conte Bertolelli, stillede sig under Zolas hele Romerophold til hans personlige Tjeneste, ledsagede ham til alle Seværdigheder og førte ham til alle de aristokratiske Saloner og Ministerkabinetterne.

»Da nu Zola havde fuldendt sin Roman »Roma«, lod han den ved dette Aars Begyndelse i italiensk Udgave udkomme i »Tribuna«. Endnu er Romanen ikke fuldt færdigt i Avisen, men allerede nu regner det atter med Protester imod den franske Romanforfatter, som har dristet sig til at skrive om Rom. »Tribunas« Redaktion har modtaget saa mange forbitrede og forargede Breve fra sine Læsere, at Bladet ved Udgangen af Februar Maaned saa sig nødt til at svare med en beroligende Artikel. De romerske Læsere, som føle sig oprørte over, at Zola havde udkastet et kun lidet tiltalende Billede af deres By, faar af »Tribuna« det Svar, at de dog ikke maa være saa ømfindtlige, at de kaster Bogen fra sig, fordi Forfatteren har begaaet den Fejl kun at se de smaa Ting, medens han har glemt de store, som blender Øjet; han var kommen til Rom uden Begejstring (*con ciglio asciutto* = med tørre Øjne), og uden Begejstring betragtede han Staden og dens enkelte Dele. Dagen efter at denne Artikel stod i »Tribuna« beskjæftigede ogsaa »Riforma« sig med Zolas Roman og udtalte sig, da det ikke behøvede at tage nogetsomhelst Venskabelighedshensyn, endnu meget skarpere. »Riforma« erklærer, at Bogen er helt igjen-

nem en stor Skuffelse; den er et Sammensurium af ufordøjet Sladder; Bladet kalder Forfatteren en Bagvasker, fordi han har skildret Rom som et Elendighedens Arnested. Det slutter sin Kritik med følgende Ord: »M. Zolas Uhøfligheder og Bagvaskelser ere af en saadan Art, at de ikke engang fortjene, at man gjør ham den Ære at modsige dem.« I en saare ubehagelig Stilling maa efter dette alle de romerske Ministre, Litterater og Kunstnere befinde sig, som for et Aar siden ærede den franske Gjæst med lærnende Fester og indhyllede ham i Røgelseskyer. Den gamle Bonghi, der den 10. November 1894 i Hotel de Rome holdt Festtalen for Zola, er død i rette Tid — — han er blevet sparet Ærgrelsen og Forargelsen over sin Vens Roman«.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Hvide Søndag og den derpaa følgende Søndag vare som sædvanlig to skønne Højtidsdage for den herværende Menighed, idet paa den første Søndag 42 Børn (24 Drengene og 18 Piger) modtoges deres første hellige Kommunion af Sognepræsten, højærv. Pastor *Braun*, som ved denne Lejlighed holdt en indtrængende Tale til Børnene, og paa den anden Søndag 38 Børn (23 Drengene og 15 Piger) modtoges *Konfirmationens h. Sakramente* af den højærværdigste Biskop efter den højtidelige Prælatmesse. Ved sin Indtrædelse i Kirken blev Biskoppen modtaget af Sognepræsten med Røgelse og Vievand i Overensstemmelse med den af Kirken forskrevne Ritus. Paa begge Højtidsdagene var Kirken fyldt indtil sidste Plads baade om Morgenen og ved den højtidelige Festandagt om Eftermiddagen.

— Søndag den 19. April døde efter kun en Dags Sygeleje Paraplyfabrikant *Johannes Hoffmann* ude paa

sin Gaard »St. Hans Minde« i Valby. Den Afdøde har siden 1870 uafbrudt været Medlem af St. Ansgars Kirkens Forstanderskab og i den lange Aarrække taget virksom Del i Kirkens Interesser her i Hovedstaden. Endnu i det sidst afholdte Møde den 8. April var den Afdøde tilstede og drøftede sammen med de andre Forstandere og Suppleanter Sognekirkens materielle Anliggender. Ingen anede den Gang, at den tilsyneladende saa kraftige Mand 10 Dage senere ikke mere skulde være blandt de Levende. Hr. Hoffmann, som var født i Hildesheim, kom i en yngre Alder her til Landet, hvor det lykkedes ham at blive en af Landets større Industridrivende paa Paraplyfabrikationens Omraade. Paa forskjellige Maader øvede han i al Stilhed en Del praktisk Godgjørenhed i Menigheden. For nogle Aar siden, da Rosenkranskirken paa Frederiksberg oprettedes, blev han ogsaa Medlem af denne Kirkes Forstanderskab. Skjønt hans Død kom uventet, tør vi dog haabe, at den ikke har fundet ham uforberedt, idet han faa Dage i Forvejen havde modtaget sin hellige Paa-skekommunion. R. I. P.

Frederiksberg. Hvide Søndag meddelte den højærværdigste Biskop Konfirmationens h. Sakramente til 24 Børn i Rosenkranskirkens Sogn, og Søndagen derefter modtog 28 Børn deres første hellige Kommunion af Sognepræsten, højærv. Pastor *Slump*. Gudstjenesten overværedes paa begge Festdage af talrige Andægtige.

Rusland. Katholikerne i Rusland kunne maaske have Haab om bedre Tider, saafremt en Meddelse fra Petersborg er paalidelig. Ifølge denne blev den katholske Ærkebiskop *Kozlowski* officielt opfordret til at sende Kejseren *et Memorandum* over den katholske Kirkes Stilling i Rusland og at fremkomme med Forslag angaaende en Forbedring af Kirkens Vilkaar. Tillige skulle Generalguvernøren i Wilna, *Orschewski*, og Guvernøren i Kowno, *Klingenberg*, der er bekjendt

fra Skjendselsgjerningerne mod Polakkerne i Kroze, være faldne i Unaade hos Czaren, saa at de træde tilbage strax efter Kroningen. Vi faa se, om Efterretningen stadfæster sig. —

At Klingenberg driver det vidt i sine Forfølgelser mod Katholikerne, fremgaar ikke blot af hans Heltegjerning i Kroze, hvor han i sin Tid lod Kosakkerne med deres Landser jage Kvinder og Børn ud i Floden, saa en Mængde druknede, men ogsaa af hans fanatiske Had mod de forskjellige Kors, som findes oprejste ved Vejene og paa Markerne i Guvernementet Wilna. Som et Exempel kan følgende tjene. Den 26. Juli 1886 døde pludselig paa Hjemvejen fra en Dødssyg, som havde modtaget de hellige Sakramenter, Sognepræsten Mieszkowski af Szawelsk. Til Minde om denne Begivenhed og om den almindelig afholdte, pligttro Præst oprejste Sognebørnene paa Vejen, hvor Præsten var død, et Jærnkruifix med en tilsvarende Indskrift. I Juni 1894 blev det indviet af Præsten Szynter fra Doriatow. I December 1895 lod Klingenberg ved Hjælp af Gendarmer Korset nedrive og sønderslaa og Stumperne henkaste paa en nærliggende Kirkegaard. Og Præsten, som havde indviet det, maatte betale 25 Rubler i Bøde.

— Om de russiske Poppers Moral og Dannelsenstrin saa vel som om den bedrøvelige Rolle, de spille, bringer en Russer, Ejeren og Udgiveren af »Petersb. Wjedomosti«, følgende interessante og paalidelige Meddelelser: »De (Poperne) mangle for Størstedelen al Dannelse og Politur, de ere hengivne til Drikfældighed og ere en Gjenstand for Landbefolkningens Foragt«. Forfatteren betoner, at han paa sine Rejser i det vestlige Europa overalt har iagttaget, at Gejstligheden, den katolske saa vel som den protestantiske, stedse udøver en velgjørende Indflydelse paa Landbefolkningens Liv og Moral. Af en saadan Indflydelse er der i Rusland ntetsomhelst Spor. Den orthodoxe Gejstligheds hele

Virksomhed indskrænker sig til den mekaniske Afholdelse af Liturgien. Efter Forfatterens Mening ligger Ondet deri, at Poperne ikke tør holde selvstændige Prædikener, men simpelthen maa forelæse trykte Prædikener, som ere foreskrevne af den h. Synode i Petersborg. Selv de Intelligentere forstaa næppe disse Prædikeners Indhold. Seminardannelsen er utilstrækkelig. Den materielle Løn er elendig; gjennemsnitlig beløber den sig til 100 Rubler (c. 300 Kroner.) Popen maa, for at ernære sin ofte talrige Familie, selv pløje, høste, tærskes, ja endog have et eller andet Haandværk ved Siden af. »Saalænge der i denne Retning ikke indtræder en Forbedring«, slutter Fyrst Uchtomski sine Betragtninger, »vil den orthodoxe Gejstlighed ikke opnaa den Stilling, som Gejstligheden i det civiliserede Europa indtager«.

Rom. Paaskefesten fejres siden 1871 ikke med den samme Højtidelighed som før Roms Indtagelse, da de pavelige Ceremonier, som fandt Sted i St. Peterskirken, formaaede at fylde denne mægtige Kirke indtil sidste Plads. Iaar opholdt flere Tusinde Fremmede sig i Rom, navnlig Tyskere, Englændere og Amerikanere, som sammen med Roms Indvaanere i talrige Skarer overværede den stille Uges opløftende Gudstjeneste i de forskjellige Kirker. Ikke færre end 150,000 Personer besøgte St. Peterskirken paa den h. Skærtorsdag. Paaskemorgen frembar Pave *Leo XIII.* det hellige Messeoffer i det Sixtinske Kapel, hvor man blandt de Tilstedeværende saa Kronprinsessen af Sverige, Storhertuginde Maria Nicolajevna af Rusland, Fyrst v. Leuchtenberg-Romanowski, Hr. Zemp, forhenv. Præsident for Schweiz, Fyrsterne af Sachsen-Altenburg og Liechtenstein, o. s. v. For at tilfredsstille talrige Ønsker, frembar den h. Fader ogsaa om Onsdagen det h. Messeoffer i den store Sala Ducale, hvor et Alter var oprejst, og over 1000 Personer vare tilstede. — For nylig har

Ærkebiskoppen af Gnesen-Posen, *Stablewski*, opholdt sig i Rom, og i denne Tid er Biskop *Komp* af Fulda i den evige Stad.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 26. April. 3. Søndag e. Paaske. St. Josefs Skytsfest. (I alle Kirker og Kapeller afholdes paa denne Dag den sædvanlige **Bonifacius-Ansgarius-Kvartalskollekt** til Fordel for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet. Da denne Kollekt har vore egne kirkelige Fornødenheder for Øje, anbefales den ganske særlig til Katholikernes Offervillighed. — **27. M.** Petrus Canisius, Bekjender. — **28. Ti.** Paul af Korset, Bekjender. — **29. O.** Petrus, Martyr. — **30. To.** Katharina af Siena, Jomfru.

Fredag den 1. Maj. Marias Bebudelse. (Gudstjenesten som paa Søndagene i Maj.) — **2. L.** Athanasius. Biskop og Kirkelærer.

Søndag den 3. Maj. 4. Søndag e. Paaske. Korsets Finding.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Søndag den 26. April (St. Josefs Skytsfest) under den h. Messe Kl. 8.

Vincentskonferentsernes Generalmøde finder Sted Søndag den 26. April Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ efter Højmessens i St. Ansgars Kirke. Til Mødet, som afholdes i Lokalet Bredgade 67, 2. Sal o. G., indbydes samtlige aktive og bidragydende Medlemmer. Til Overværelsen af Mødet og Modtagelsen af de hh. Sakramenter er knyttet en fuldkommen Aflad.

Mandag den 27. April Kl. 8 holdes i Rosenkranskirken en højtidelig Sjælemesse for afdøde Kirkeforstander, Fabrikant Johannes Hoffmann.

Unio. Søndag den 26. April **Slutningsfest** i Vinterlokalet, Østergade 32¹. Flere Overraskelser! Forevisning af elektromekaniske Figurer. — **NB.** Møderne fortsættes hver Tirsdag i Maj Maaned sammesteds.

St. Josefs Gilde. Mandag den 27. April, Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften. Bredgade 67. 2. Sal, Gildets aarlige **General- eller Hovedmøde.** Dagsorden: Aars-Oversigt over Gildets Virksomhed og Reguskab; Valg af Næstformand, ev. Formand, og af Repræsentanter for III., IV. og V. Kreds samt Revisorer. Diskussions-Emne: „Nordisk Ugeblad“ og Gildebrødrene.

Alle, som have vist deres Deltagelse ved vor kjære Moders Begravelse, bringes hverved vor hjærteligste Tak.

Edel Petersen.

Poul Petersen.

Rosenkransbroderskabet holder Møde med Procession i St. Ansgars Kirke Fredag d. 1. Maj Kl. 8 Aften i Anledning af Majandagtens Begyndelse. — Jomfruernes Forening deltager med sin Fane i Processionen. — Rosenkransprocessionen den 3. Maj bortfalder.

Majandagt. Paa alle Søn- og Hverdage i Majmaaned holdes om Aftenen Kl. 8 Majandagt i St. Ansgars Kirke; første Aften (Fredag den 1. Maj) med Prædiken og Procession.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer sin **Titularfest** (Marias Bebudelse) Søndag den 3. Maj. Kl. 8 Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke og om Aftenen Kl. 8 højtidelig Kongregations-Andagt sammesteds med Prædiken, Optagelse af nye Medlemmer og „Te Deum“.

Plads søges. Til en velopdragen og flink **Pige**, som er bleven konfirmeret i Aar, søges en Plads, hvor Fruen selv deltager i Husholdningen. Billet, mrk. 15, modtager Redaktionen.

Plads søges. En ældre Pige, som ogsaa forstaar at omgaas Børn, ønsker en pæn Plads til 1. Maj eller Juni hos et katolsk Hershkab. Redaktionen anviser eller modtager Billet, mrk. S.

Plads tilbydes. En ung Pige, som regner og skriver godt, kan faa en god Plads i en Forretning strax eller til 1. Juni. Billet, mrk. A., modtager Redaktionen snarest.

Unio lader Onsdagen den 29. Maj Kl. 8¹/₂ i St. Ansgars Kirke læse en h. Sjælemesse for Foreningens afd. Medlem Hr. Paraplyfabrikant Johs. Hoffmann.

For al udvist Deltagelse i Anledning af Fabrikant **Johannes Hoffmanns** Dødsfald Søndag den 19. April bringes herved vor hjærteligste Tak.

St. Hans Minde, Valby.

Paa egne og Børns Vegne:

Therese Hoffmann, f. Magner.

Den Hensøvede aubefales til Menighedens Forbøn. R. I. P.

Literatur. Udkommen er og faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Fred. Esser: **Den h. Frants af Assisi.** Et Livbillede. II. Pris 25 Øre. Tidligere udkom af samme Forfatter: **Den h. Frants af Assisi.** I. Pris 25 Øre.

Næste Nr. af Ugebladet udbringes senere paa Grund af Store Bededag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 18.

Søndagen den 3. Maj.

1896.

Indhold: Majandagt. Henry Wilberforce. Katholsk Kirke i Horsens. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. „Fra Vejbyrnet“. — Bekjendtgjørelser.

---

ajandagt.

—o—

Se os, Jesu Moder,
knæle ned til Jord
for dit blomstersmykte,
rene Alterbord.

Vore svage Hjærter
under Sang og Bøn
bringe vi som Offer
til din kjære Søn.

Tag dem paa de Arme,
hvori Jesus laa;
se paa os saa kjærligt,
som paa ham Du saa.

Bær for Herrens Trone
vore Hjærter frem;
helst af dine Hænder
vil han tage dem.

Fremstil Du os alle
for hans milde Blik
som den Børneskare,
Du ved Korset fik.
For dit Moderhjærtes
underfulde Bøn
skjænker han vor Anger
Frelsens Naadeløn.

1012.

Henry William Wilberforce.

(Sluttet.)

—o—

»Jeg siger altsaa«, fortsætter Wilberforce, »at disse mod den katholske Kirke slyngede Anklager ikke ere Beviser imod den. De ere tværtimod dens Mesters Vaaben og Segl, Beviser paa, at den tilhører den Korsfæstede. Ingen af disse Anklager bør forurolige Eder et eneste Øjeblik. Man anklager Katholikerne for, hvad I jo Alle vide, at de ere Afgudsdyrkere, at de sætte deres Lid til Skabningerne og ikke til Skaberen, til Faderen, til Guds menneskevordne Søn og til den Hellegaand. Man anklager dem for taabelig Overtro; man beskylder dem for at tro, at deres Præster kunne give dem Tilladelse til at synde, ja man paastaar endog, at de kunne købe Tilladelse til at synde af deres Præster. Man beskylder dem for Ligegyldighed mod Guds Bud, for Ufordragelighed og Forfølgelsessyge overfor

Andre og for meget andet. Alle disse Anklager ere falske, i Et og Alt fuldstændig falske, ligesaa falske, som Anklagerne vare, man fordem udslyngede mod Apostlene og de første Kristne, da man beskyldte dem for, at de hadede Menneskeslægten, myrdede Smaabørn og i Hemmelighed tilbade Dyr. Man sagde alt dette og troede paa det, ligesom man i vore Dage udbreder alle mulige Skændigheder om Katholikerne og tror paa dem. Jeg vil ikke sige, at alle de, som udbrede saadanne Bagtalelser om Katholikerne og deres Lære, ere Løgnere. Mange iblandt dem mene, at de sige den nøjagtigste Sandhed. Hele Livet igjennem have de hørt disse Ting blive fortalte; de tro paa det og gjentage Fortællingerne. De blive ofte ganske overraskede, naar de tilfældigvis træffe sammen med Katholiker og se, at alle disse Beskyldninger, langt fra at være sande, i Bund og Grund ere fuldstændig falske og absurde, og de faa Agtelse for deres katholske Medborgere. Naturligvis møde de ogsaa daarlige Katholiker, som ere dem til Forargelse og benyttes af dem som Beviser mod Kirken; det er meget uretfærdigt handlet af dem, thi slette, lunkne og ligegyldige Mennesker gives der alle Vegne, og selv det Helligste kan misbruges. Men de lægge ogsaa Mærke til, at Katholikerne udmærke sig fremfor Protestanterne ved større Kjærlighed til Gud og Næsten, ved en fastere Tro paa Jesus Kristus, ved større Afsky for Synden, ved ivrigere Bestræbelser for at føre en kristelig Livsvandel, ved større Iver og Udholdenhed i at modstaa Fristelserne, o. s. v. »Er det disse Katholiker, om hvilke man hører saameget Ondt blive fortalt?« sige de. Og ofte tilføje de: »Kunde vi dog engang dø som de! Maatte vort Endeligt ligne deres!« og naar de ere oprigtige og alvorlige, føle de sig tilskyndede til at sige: »Maatte vi leve som de! Maatte vort Lod dog ligne deres baade her paa Jorden og hisset i Evigheden!« Saaledes tale ofte Folk, som have

begyndt med at tro paa alle Løgnene og Bagvaskelserne mod Katholikerne, og ende med selv at blive Katholiker. Jeg siger altsaa, at de, som udbrede saadanne Beskyldninger, ikke altid have opfundet dem; de have hørt og troet paa Beskyldningerne. Jeg behøver ikke at gaa længere end til mig selv. Jeg véd det, fordi jeg selv fordem har troet paa, at Katholikerne vare skyldige i alle hine Forbrydelser. Jeg troede det forhen; men Guds Naade har bevæget mig til selv at undersøge og prøve disse Anliggender, og jeg har set, at alle hine Beskyldninger og Anklager vare falske og savnede enhver Grund. Og jeg véd ifølge Herrens egen Udtalelse, at disse falske Beskyldninger ere et specielt Bevis paa, at Katholikerne ere hans Udvalgte og Yndlinge. »Naar Verden hader Eder, da vid, at den har hadet mig førend Eder. Havde I været af Verden, da vilde Verden elske sit Eget; men efterdi I ikke ere af Verden men jeg har udvalgt Eder af Verden, derfor hader Verden Eder«. (Joh. 15, 18. 19.). —

Vi have uden Afkortning meddelt hele denne Udtalelse af Wilberforce, fordi vi af den Omstændighed, at det i samme omtalte Punkt er detailleret med en ganske særegen Omhyggelighed, mene at kunne drage den Slutning, at det netop var dette Punkt, som overbeviste Wilberforce om den katholske Kirkes Sandhed og konsekvent førte ham tilbage til dens Skjød. Vilde det maaske være noget Usædvanligt? Er ikke den rolige Overvejelse af, hvorledes den katholske Kirke i Løbet af 1800 Aar fører en uafbrudt Kamp imod Verden og dens Store og stedse gaar ud af Kampen som Sejrherre, Overvejelsen af, hvorledes utallige Skarer af Troende med Glæde taalte de skrækkeligste Forfølgelser og have opofret Blod og Liv i denne Kamp og ere blevne Blodvidner eller Martyrer for deres guddommelige Mester, er ikke en saadan Overvejelse fuldkommen skikket til alene og i og for sig allerede at vidne om

den katholske Kirkes uforfalskede Sandhed? Og har Kirken ikke netop i Forfølgelsens Tider vundet de fleste Tilhængere, og den katholske Tro haft de fleste Bekjendere? O hellige, katholske Tro, en Anstødssten for Jøderne, en Forargelse og Daarskab i Hedningernes Øjne, hvor er du dog fuld af Trøst og rig paa Naade! Hvorledes overøser du ikke med overjordisk Fryd dine Tilhængere allerede her paa Jorden og opfylder deres Sjæle med himmelsk Glæde! Ja overjordisk Fryd og himmelsk Glæde er det at lide Forfølgelse og bære Korset for din Skyld, og saligt det Menneske, hvem det forundes at opofre sit Liv for din Skyld!

Men lad os vende tilbage til Wilberforce. »Saa-danne Betragtninger«, vedbliver han, »og andre lignende have overbevist mig om, at den katholske Kirke er Jesu Kristi eneste Kirke paa Jorden, den eneste Frelsens Ark for at undgaa Syndfloden, Ildens Syndflod, som vil udgyde sig over hele Verden. »Herrens Navn er et stærkt Taarn, den Retfærdige flygter hen til det og bliver frelst«. Da jeg véd dette, har jeg ikke vovet at forblive udenfor denne sande Kirke, ligesaa lidt som jeg vilde være forbleven udenfor Noahs Ark, den Gang Patriarken besteg den tillige med sin Familie, og Vandene bedækkede Jordens Overflade.

I ville maaske sige, at jeg i denne Henseende befinder mig i Vildfarelse, og at andre Gejstlige ikke miskjende Sandheden saaledes som jeg. Det er et Punkt, jeg maa berigtige. Mange Andre have ligesom jeg ved Guds Naade erkjendt Sandheden og gjort det Skridt, jeg har gjort. Samme Dag som jeg have to andre Gejstlige givet Afkald paa deres glimrende Stilling og ere blevne katholske. Ifjor have 26 Gejstlige gjort det samme Skridt, ligeledes Tusinder af Fatige, Medlemmer af bedre Stænder og nogle Adelige . . . . Men I ville maaske indvende: »Den protestantiske Religion bestaar i 300 Aar, hvoraf kommer det,

at vi indtil disse sidste Tider ikke have set, at Protestanter vendte tilbage til den katholske Tro? hvoraf kommer det, at der gives hele Distrikter, hvor der ikke findes en eneste Katholik, og at de katholske Kirker, hvor de findes, først ere blevne opførte i Løbet af de sidste 50 Aar? For England er Katholicismen ligesom en ny Religion, og dog vide vi, at den er gammel, at hele England forhen var katholsk og at mange store Nationer have været det eller ere det endnu«. Jeg vil svare paa denne Indvending, for at I ikke skulle mene at vi, da jeg og Andre vendte tilbage til den katholske Kirke, have fulgt et forbigaaende Lune. I bør vide, at det alene var Forfølgelsen, som i Løbet af to Aarhundreder efter »Reformationen« kvalte den katholske Religion i England. Da »Reformationen« fandt Sted, var det ikke Folket, som ønskede og iværksatte den, men en Fyrste og nogle fornemme Personer, som havde hele Magten i deres Hænder. Størstedelen af Folket var imod denne Revolution, men i hine Tider var det nogle fornemme Mænd, som tillavede Troen, og de, som indførte Reformationen, vedtog Love for at tvinge Folket til at besøge den nye Gudstjeneste i Kirkerne. Mange Katholiker vægrede sig, man dømte dem til Pengebøder, Fængsel og endnu grusommere Straffe.

Man tør vel ikke forundre sig over, at der, saalænge disse Love havde Gyldighed, ikke skete saamange Omvendelser til den katholske Kirke, som i vore Dage. Ikke desto mindre fandtes der dog Protestanter, som fra Tid til anden vendte tilbage til den katholske Kirke, men enten skjulte de deres Tro, eller de forlode Fædrelandet for at frelse deres Liv. Under alle Omstændigheder gjorde de sig al mulig Umage for, at deres Konversion ikke blev bekjendt. Derfor kunde Ingen den Gang vide og véd man heller ikke endnu den Dag i Dag, hvormange Protestanter fra de forskjellige Sekter ere blevne katholske siden Reformationen.

»Men Gud være lovet, for en Del Aar siden have alle Religionssamfund opnaaet samme Frihed i England, saa at ogsaa Katholikerne, som forhen bleve forfulgte, endelig kunde optræde offentlig og bygge sig Guds-huse. Og Følgen var, at deres Antal voxede, og med Guds Naade vil vedblive at voxe. Dette forklarer, hvorfor Konversionerne i England have Udseende af at være noget Nyt. Havde jeg paa Dronning Elisabeths Tid, istedetfor under Dronning Viktoria, hvem Gud ville opholde endnu længe, været Sognepræst i East Farleigh og offentlig bekjendt min katholske Tro, saa vilde jeg være bleven hængt, sønderrevet af fire Heste eller parteret i fire Stykker. For at undgaa Døden, havde jeg maattet skjule min Overbevisning eller forlade England. . . .

»Hvem kan vel, mine dyrebare Venner, læse i Historien om de skrækkelige Straffe, som Hundreder af Katholiker maatte lide under Dronning Elisabeths og hendes Efterfølgeres Regering, uden at føle Skam over, at vi i vore Dage have saa lidet at opofre? Vi miste jo dog ikke andet end vort Velvære, vor jordiske Lykke, vort gode Navn og Rygte, vore Venner, naar vi af Guds Naade kaldes til denne Kirke, for hvilken hine hellige Martyrer ere gaaede i Døden. Og hvor stor maatte vor Beskæmmelse ikke blive paa Dommens Dag, saafremt vi vilde nære Betæneligheder mod at tage et saa let Kors paa os! . . . . Hvorledes skulle vi vel være værdige til det evige Liv, saafremt vi af Menneskefrygt, af Frygt for at miste vort Erhverv eller vort Embede saa vel som vore Venners og Slægtninges Velvillie vilde lade os holde tilbage; saafremt saadanne jammerlige Hensyn fik os til at lukke vore Øjne for den katholske Kirkes Sandhed, for hvilken Jesus Kristus er død?

»Overvejer dette alvorligt, og lader os bede Gud om, at vi i vore forskjellige Prøvelser og Trængsler

maa opnaa af Gud den Naade, at »være faste og stærke som Mænd«. Tiden er kort; denne Verdens Skikkelse forgængelig. Inden faa Aar ville vi, hvad enten vi ere rige eller fattige, ærede eller ringeagtede af Menneskene, elskede eller tilsidesatte af vore Venner, være ligegyldige overfor alt dette. Men vi ville derimod forstaa at knytte en usigelig, uendelig, evig Vigtighed til det Spørgsmaal, om vi oprigtig have søgt at lære Guds Villie at kjende, om vi af vort Hjertes inderste Dyb have bøn-faldt Gud om at føre og oplyse os, saa at vi maatte lære hans Villie at kjende, og om vi have taget den alvorlige Beslutning for enhver Pris at følge den, saasnart vi havde erkjendt den. Lad os da rette denne Bøn til Gud: »Forund mig, o Herre, at jeg erkjender din Villie i alle Ting, i de store, saavel som i de smaa; skjænk mig Naade til at underkaste mig den, at følge den, at elske den over Alt ene og alene, fordi det er din helligste Villie«. Det har længe været min daglige Bøn; maatte den ogsaa være Eders, og hvem véd, om Gud ikke i sin Naade ogsaa fører Eder til denne Kirke, i hvilken han allerede har optaget mig? Saaledes være det ved hans Naade og Barmhjertighed! Og kunde vi dog Alle ret snart, én Gang og for bestandig sige og føle med den h. Apostel Paulus: »Hvad der var mig Vinding, det har jeg for Kristi Skyld agtet for Tab. Ja i Sandhed, jeg agter Alt at være Tab formedelst Jesu Kristi min Herres Alt overvejende Erkjendelse, for hvis Skyld jeg har lidt Tab paa Alt og agter det Skarn at være, for at jeg kan vinde Kristus, og findes i ham, saa jeg ikke har *min* Retfærdighed, som er af Loven, men den, som er af Troen paa Jesus Kristus, Retfærdigheden af Gud ved Troen«. (Filip. 3, 7. 10.).

Vi kunne, for at fuldstændiggjøre vor Artikel om Henry W. Wilberforce, endnu tilføje, at hans Fader, *William Wilberforce*, der, som ovenfor omtalt, var

Medlem af det engelske Parlament, tillige var en bekendt, meget religiøs Filantrop, der i høj Grad udmærkede sig ved sin Virksomhed for Slavehandelens og Slaveriets Afskaffelse, og at alle Brødrene vare fremragende anglikanske Gejstlige, men alle vendte tilbage til den katholske Kirke, kun med Undtagelse af Biskop af Oxford og Almisseuddeler hos Dronning Viktoria, *Samuel Wilberforce*, som dog var en fremragende Puseyst. Broderen Dr. *Robert Wilberforce*, som var ugift, vendte i 1854 tilbage til Kirken, efter at have givet Afkald paa sine otte glimrende Præbender. Han skulde i 1857 have modtaget den katholske Præstevieelse i Rom, men døde faa Maaneder i Forvejen i Albano.

Katholsk Kirke i Horsens.

— 0 —

Grundstenen lægges.

Horsens. d. 27. April 1886.

I de senere Aar har vi her i Horsens mere og mere følt Savnet af en Kirke. Det lille Skt. Josefs Kapel har i Reglen været fyldt til sidste Plads ved Gudstjenesten eller rettere overfyldt —, og ikke sjældent har Folk maattet gaa bort uden at kunne komme ind. Da den højærværdigste Biskop i Foraaret 1894 besøgte Byen, indsaa han da ogsaa, at det ikke længe kunde blive ved at gaa saaledes, og Hs. biskoppelige Højærværdighed udtalte derfor i sine Afskedsord Haabet om, at der inden ret længe maatte kunne rejse sig en Kirke paa den foran det nuværende Kapel beliggende udmærkede Plads.

Dette Haab er nu i Færd med at blive til Virkelighed, idet Grundstenen til det nye Gudshus i Gaar nedlagdes. Den vordende Kirke var afstukken med

Flag, og hvor Koret skal være, var der foretaget en lille Udgravning, hvori fandtes en lille Stump Murværk med et Hul til at nedlægge de ved slige Lejligheder sædvanlige Dokumenter. Paa det fremtidige Alters Plads var rejst et interimistisk Alter, prydet med levende Blomster og et stort Krucifix. Efter Højmessens Slutning begav man sig ud paa Pladsen med højærv. Pastor *Brüggemann* fra Aarhus i Spidsen. B., der i 1872 i en lejet Sal, der omdannedes til Kapel, paa Søndergade havde begyndt den offentlige Gudstjeneste i den herværende katholske Menighed og saaledes var dens første Præst, var af højærv. Pastor *Kerff* indbudt til at foretage den højtidelige Handling. Han efterfulgtes af fem Ministranter, Skolebørnene og Ordenssøstrene, blandt hvilke bemærkedes Provinsialforstanderinden for St. Josefsøstrene, der paa en Visitationsrejse i Provinserne fra Aarhus havde gjort en Afstikker til Horsens for at overvære Grundstensnedlæggelsen. Den katholske Menighed var talrigt repræsenteret, og desuden indfandt sig paa Pladsen en Del udenforstaaende, saaledes at der vel var forsamlet en fire Hundrede Mennesker.

Ankommen til Alteret læste Pastor *Brüggemann* — efter Afsyngelsen af en Salme, ledsaget af Hornmusik — først en Række Bønner: nogle af Davids Salmer og Litaniet til alle Helgener; derefter steg han ned i Udgravningen og nedlagde to i en Blykasse indesluttede Dokumenter; disse Dokumenter, hvoraf det ene var affattet paa Dansk, det andet paa Latin, indeholdt bl. a. Navnene paa den regerende Pave, Landets Konge, den højærværdigste Biskop, Byens Borgmester, Kirkens Arkitekt m. fl. Ovenpaa dette lagdes den egentlige Grundsten, et firkantet Marmorstykke, hvori var indgravet tre Kors. Da dette var besørget, bestændes hele Pladsen, hvor Kirken skal ligge, med Vievand, hvorefter Pastor *Brüggemann* holdt Festtalen:

»Du er Petrus (Klippen), og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke og Helvedes Porte skal ikke faa Overhaand over den!« Med disse Ord forjættede Jesus Grundlæggelsen af sin Kirke, den ene sande Kirke, og han, den evig sanddru Gud, forjættede denne Kirke, som han byggede paa Apostlen Peter som Fundament, at den skulde bestaa til alle Tider, og at Afgrundens Magter aldrig skulde overvælde den. Det er dette Samfund af alle rettroende Kristne, som Apostlen Paulus omtaler i sine Breve, og som han kalder »Sandhedens Støtte og Grundvold«. Til at grundlægge denne Kirke udsendte Jesus sine Apostle, og deres Prædikener bar rigelig Frugt. Eftersom Ordets Sæd voxede op, følte Trangen til særegne Gudshuse, hvor det unge Samfund kunde holde sin fælles Gudstjeneste. Men Forfølgelserne brød ud, og kun i de jordiske Katakomber levnedes der den kristne Gudstjeneste et Fristed. Først efter tre Hundredaars Forløb fik Kristendommen af Kejser Konstantin den store Frihed til at udfolde sig; nu rejste der sig den ene pragtfulde Kirke efter den anden, og Korset, der kronede Spirene, forkyndte Kristendommens, den Korsfæstedes Læres Sejr over Hedenskabet. Og den kristne Menighed glædede sig.

Ogsaa den katholske Menighed i Horsens har i Dag Grund til at glæde sig, fordi den nu faar et værdigt Gudshus. For omtrent 24 Aar siden kom jeg her til Byen for at samle de faa Katholiker, der da fandtes her. Det var kun en ringe Begyndelse; men Herren har lagt sin rigelige Velsignelse i det Arbejde, der af mine Efterfølgere er udført her, og det gamle Kapel er nu ikke mere i Stand til at rumme de Troendes andægtige Skarer. Og vor Glæde paa denne Dag kan ikke vække Anstød hos Nogen; thi vi lægge jo Grundstenen til en Bygning, der skal tjene til at føre Menneskene til deres egentlige Maal: den evige Salighed.

Dette Gudshus bygges af det samme Samfund, som den hellige Ansgar tilhørte, den Kirke, hvorfra alle andre Samfund med Kristennavn ere udgaaede, den gamle Moderkirke. Det er denne Kirke, der har bragt Danmark Kristendommen og bygget de fleste af de skjønne Kirker, der findes trindt om i vore Byer. Under Katholicismen var Danmark et lykkeligt Land baade indadtil og uadtil, og ved at tænke derpaa føler man ligesom Hjemve efter hine Dage og ønsker, at den Tid atter maa komme, da efter Frelserens inderlige Bøn »alle vorde Eet«, da der er »én Hjord og én Hyrde«.

Medens i vore Dage Mange have vendt Kristendommen Ryggen og mistet Troen paa Guds Søn, holde vi fast paa denne Tro, og i denne ny Kirke skal Kristus, Guds enbaarne Søn, tilbedes; hver Sten i Bygningen vil ligesom udraabe: Kristus er Guds Søn! Lad os aldrig slippe denne Tro; men vi maa huske, at den døde Tro gavner intet; vi maa være gennemtrængte af Korsets og Selvfornægtelsens Aand.

Lad os ogsaa paa denne vor Glædesdag mindes de Velgjørere, hvis Hjærter Gud har rørt, saa at de have sat os i Stand til nu at bygge en Kirke. Og lad os bede Gud velsigne Arbejdet og beskytte de Arbejdere, der skal beskæftiges her, idet vi tillige anraabe den hellige Josef om hans Forbøn, da denne Menighed jo særlig er stillet under hans Beskyttelse.

Højtideligheden, der begunstigedes af straalende Foraars-Solskin, sluttede med Afsyngelsen af: »Jerusalem, Guds Metropol«. Selvfølgelig var det med den mest levende Glæde, Menigheden havde overværet denne Fest.

*

*

*

Den nye Kirke, hvortil Tegningen er leveret af Arkitekt *Estrup* her af Byen, skal opføres i gothisk Stil, og dens Ydre vil blive prydet med de karakteristiske »Trappegavle«, der bl. a. findes ved den gamle

Mariakirke i Helsingør. Taarnet kommer til at ligge tæt ud til Gaden (Nørregade) paa Pladsens sydvestlige Hjørne; det bliver 8 $\times$ 8 Alen samt 40 Alen højt og forbindes med den egentlige Kirke ved en lille Mellembygning. Forholdene i Kirken ere følgende: Højskibet bliver i indvendig Maal 29 Alen langt (foruden tvende Sidekapeller ved Indgangen), henved 15 Alen bredt og et lignende Antal Alen højt. Korets Dybde 12 Alen, dets Bredde 10 $\frac{1}{2}$ Alen. —

Kirken bliver altsaa nu bygget; men dermed er ikke alt gjort. *Udsmykningen*, der skal gjøre det ny Gudshus tiltalende og stemme Sindet til Andagt, staar jo saa endnu tilbage, og jeg tør betro Læserne, at skulde nogen have Ævne og Vilje til at bidrage hertil, da vilde Tiden nu være vel valgt til at vise slig Offerwillighed; og denne vilde være anvendt paa det *rette Sted*. hiver.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Maanedsmødet af *Forstanderskabct og Skolekommissionen for St. Ansgars Menighed* den 8. April, til hvilket samtlige Forstandere og Suppleanter havde indfundet sig, var af meget alvorlig Natur. I en Række Aar er Menighedens Formuestatus blevet forringet gjennem aarlige Underskud, af hvilke det mindste (i 1894) har været 1700 Kr. Heri ere de aarlige Afdrag paa Gjæld dog ikke medregnede. Det er navnlig de stigende Skoleudgifter, der have medført dette, og ikke, som Mange mene, de til Kirken anskaffede Glas-malerier, Billeder og andre Prydelser, til hvilke Menighedskassen ikke har bidraget det Allermindste i Løbet af de sidste tolv Aar, og som udelukkende skyl-

des private Velgjørerers Offervillighed og Interesse for Gudshusets værdige Udseende.

Den administrerende Forstander forelagde Forslag til en Del Forbedringer i Driften af Menighedens Ejendomme, der vilde kunne indbringe en aarlig Merindtægt af 1000 à 1500 Kr., hvoraf 500 Kr. allerede ere sikrede. Men ved det i Mødet foreliggende Resultat af den frivillige Kirkeskatydelse for Aaret 1895 viste det sig tillige, at *Menigheden i 1895 har ydet c. 400 Kr. mindre* end det foregaaende Aar. Herved svinde altsaa Udsigterne til Tilvejebringelsen af en saadan Balance, at i det mindste Formueforringelsen ikke vedbliver, medens man omvendt netop maatte ønske, at Gjælden paa Ejendommene kunne bringes noget ned hvert Aar.

Der oplystes endvidere følgende: En større midlertidig Gjældspost er bleven opsagt til næste December Termin. Naar denne tillige med dette Aars to Terminers Afdrag paa Ejendomsprioriteterne er betalt, vil der ved dette Aars Udløb kun være nogle faa Hundrede Kroner kontant tilbage. Vel er der desuden (se Aarsregnskabet for 1894), naar de i Ejendommene staaende Prioriteter og Legatmidler fradrages, endnu en Snes Tusind Kroner af Ejendommenes Værdi tilbage, paa hvilke der kan rejses Laan. Men medens det nok kan forsvares at bruge et saadant Laan til Afbetaling af Afdrag, mente man ikke, at det kunde forsvares at bruge det til Dækning af fremtidige virkelige Underskud. At søge Hjælp hos den højærværdigste Biskop forbyder sig selv af den Grund, at denne allerede i Forvejen er overbebyrdet med fastslaaende Udgifter til en Mængde Kirker og Skoler. Paa et *til Magistraten indgivet Andragende om et aarligt Tilskud* til Kirkeskolen er der indløbet *et afslaaende Svar*.

For at undgaa den pinlige Eventualitet i en nær Fremtid at maatte drøfte det Spørgsmaal, hvorvidt den hele Elementarskole som saadan kan vedblive at be-

staa, meddeles herved Menigheden ovennævnte Referrat til alvorlig Overvejelse. Skulde Menigheden, navnlig de Bedrestillede, roligt se paa, at man blev nødt til at ophæve Skolen, saa at de Ubemidlede bleve nødte til at sende deres Børn i de protestantiske Kommuneskoler? Det største Beløb, Kirkeskatten indbragte (i 1894), var endda kun c. 1800 Kr. Skulde Menigheden ikke kunne yde i alt Fald 1000 Kr. mere aarlig? Derved vilde det aarlige virkelige Underskud forsvinde, og der vilde endda under gunstige Konjunkturer blive lidt tilovers til Afbetaling af Gjæld.

— Fredagen den 24. April fandt den højtidelige Sjælemesse for afd. Fabrikant og Kirkeforstander *Johs. Hoffmann* Sted i St. Ansgars Kirke, som ved denne Lejlighed var fyldt af en talrig Skare Venner og Bekjendte af den Hensovede. I Koret overværede den højærværdigste Biskop Sørgegudstjenesten, ligesom ogsaa Kirkens Forstanderskab og samtlige Suppleanter vare tilstede. Efter Messen, som blev frembaaret af Sognepræsten, højærv. Pastor Braun, og ved hvilken Kirkens Sangkor medvirkede, holdt Sognepræsten en kort Mindetale over den Afdøde, som saa uventet var bleven bortkaldt fra vor Midte, og hvis Død var et gribende »Memento mori« for os Alle. Efter at de foreskrevne Bønner for den Afdøde og Absolutionen var meddelt ved Baaren, blev Kisten, ledsaget af et overordentlig stort Følge, ført til katholsk Vestre-Kirkegaard, hvor Sognepræsten foretog Jordpaakastelsen.
R. I. P.

❖ Fra Vejbyrnet. ❖

— **Underfulde Profetier.** Et herværende Blad har fornylig meddelt sine Læsere om en ung Pige i Paris, Frøken *Maria Couedon*, som profeterer og mener at

have Samtaler med Ærkeenglen Gabriel. En Mængde Reportere og andre Besogende bestorme daglig »Seersken«. Imidlertid glemmer Bladet at meddele, at *Gejstlighedcn* fra Begyndelsen af har anset det Hele for en Spekulation, og at Kardinal-Ærkebiskoppen af Paris har udstedt et Forbud, som skal hindre det mystiske Profetuvæsen.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 3. Maj. 4. Søndag e. Paaske. Korsets Finding. — **4. M.** Monika, Enke, den h. Augustinus Moder. — **5. Ti.** Pius V., Pave og Bekjender. — **6. O.** Apostlen Johannes Martyrium (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **7. To.** Stanislaus, Martyr og Biskop. — **8. F.** Ærkeengelen Mikael's Aabenbarelse. — **9. L.** Gregor af Nazianz, Biskop og Kirkelærer.

Søndag den 10. Maj. 5. Søndag e. Paaske.

Majandagt. Paa alle Søn- og Hverdage i Majmaaned holdes om Aftenen Kl. 8 Majandagt i St. Ansgars Kirke.

Rosenkransbroderskabet. Tirsdag den 5. Maj Kl. 6 læses i St. Josefssøstrenes Huskapel paa Toldbodvejen en h. Sjælemesse for Broderskabets afdøde Medlem, Enkefru Vilhelmine Petersen.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer sin **Titularfest** (Marias Bebudelse) Søndag den 3. Maj. Kl. 8 Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke og om Aftenen Kl. 8 højtidelig Kongregations-Andagt sammesteds med Prædiken, Optagelse af nye Medlemmer og „Te Deum“.

Mødreforeningen. Tirsdag den 5. Maj Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke en h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggende. I Anledning af den h. Monikas Fest forventes talrigt Møde. Efter Messen holdes et kort Foredrag for Mødrene.

Lærlingeforeningen holder Møde hver Søndag fra Kl. 4—9 hos Maristbrødrene i Boyesgade ved Frederiksberg Alle. Konfirmanterne fra i Aar og alle katolske Ynglinge ere velkomne.

Literatur. Udkommen er og faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Fred. Esser: **Den h. Frants af Assisi.** Et Livsbillede. **II.** Pris 25 Øre. Tidligere udkom af samme Forfatter: **Den h. Frants af Assisi. I.** Pris 25 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 19.

Søndagen den 10. Maj.

1896.

Indhold: Biskop. Dr. Korum og Lærerne. Det lauretanske Litani. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Sverige. „Krans og Krone“. Vikariatsmeddelelser. — Bekjendtgjørelser.

Biskop, Dr. Korum af Trier og de katholske Skolelærere.

—o—

Paa de katholske Skolelæreres femte Generalmøde, som for nylig blev afholdt i Trier, holdt Biskop *Korum* følgende opmuntrende Tale til de Forsamlede:

»Højtærede Forsamling! Med Glæde modtog jeg Eders Præsidents ærefulde Indbydelse til at være tilstede ved disse Møder. I vide, mine Herrer, at jeg kommer Eder i Møde med Sympathi; jeg har jo dog saa ofte allerede haft Lejlighed til at udtale min varmeste Interesse for Eders Stand, naar jeg har været tilstede ved Foreningens snævrere Møder her i denne Sal. For Eder bede vi og søge efter Evne og Kræfter af ganske Hjærte at bidrage til, at Eders Formaal

vinder Fremgang. Den katholske Lærerforenings Formaal er jo saa helligt og ædelt; hvorledes kunde vel den katholske Kirkes Repræsentanter staa fjærne fra Eder! Det er et *helligt* Maal, I søge at naa; thi I ville jo ikke andet, end virkeliggjøre den katholske Kirkes Lære i Skolen. Denne Lære skal være for Eder en Ledestjerne under alle Eders Bestræbelser og Arbejder, en Vejviser i Henseende til Børnenes Opdragelse, for at disse ikke blot maa blive gode Borgere i Staten, men ogsaa Borgere i hint højere Rige, i Guds Rige, til hvilket vi ere kaldede.

En mægtig Kamp sætter i vore Dage Aanderne i Bevægelse. I kjende denne Kamp; den har endog trængt sig ind i Skolen, og vore Modstandere synes at ville foretage forskellige Experimenter, for at lænkebinde den til dem. Denne Kamp er en Kamp mod Kristendommen overhovedet, en Kamp mellem Tro og Vantro, mellem Kristendom og Hedenskab; ja Mange ere endog sunkne langt dybere, end Hedningerne vare sunkne, thi disse dyrkede dog i det mindste deres Afguder. — Men I, mine Herrer, ville nedlægge i Børnenes Hjærter hine Grundsætninger, som bleve forkyndte Verden fra Golgatha, Korsets Grundsætninger. I ere komne i Hu, at I ere Katholiker, at I ere kaldede til noget Højere, at I have det ophøjede Hverv, at opdrage Børnene for Himlen og ikke blot for Jorden. Den h. Augustinus siger: »Hvad vilde det gavne mig, at være bleven født, naar jeg ikke ogsaa var bleven gjenfødt«. Forfærdelig mørkt have Hedningerne skildret os den jordiske Tilværelse. At være bleven født, det vilde sige, at være bleven slynget af en blind Skjæbne hen paa en Klippe, uden Næring for Sjælen, uden Glæde ved Livet. At være bleven gjenfødt, det vil sige, at være bleven et Guds barn, det vil sige, stedse mere og mere at udvide denne Guds Lignelse, at være født til et højere, evigt Maal og lade Kristus faa Skik-

kelse i os. Og derfor ville I kunne forstaa, hvorfor Eders Maal er helligt.

Men ogsaa for dem, som staa udenfor Foreningen, maa dette Maal være *ædelt*. Man taler jo i vore Dage saa meget om Karakter; man siger, at den forsvinder; jeg véd det ikke; men for Mange kunde man vælge som Motto de Ord, en hedensk Satiriker har skrevet: »Dersom jeg i Rom paa samme Tid fik en Indbydelse fra Guderne og fra Roms Behersker, saa vilde jeg, selv om Guderne vare mig nærmere, først gaa til Herskeren, thi Guderne kunne vente«. Der er Mange, som tænke saaledes ogsaa i vore Dage. Paa Gud tænker man tilsidst. Men Æren tilkommer allerførst Gud. Ogsaa vi vide, at al Myndighed kommer fra Gud, og derfor holde vi vor Kejser i Ære; han bærer som den verdslige Hersker Sværdet, men han bærer det ogsaa, for at forsvare Guds Sag. Holder man Karakterfastheden i Ære, maa man ogsaa holde dens Formaal i Ære. Mange ville være Karakterer, men de kapitulere overfor Verden. I, mine Herrer, anse det for en Ære, at være Katholiker, I betragte Eders Daabsattest som et Adelspatent og i denne Aand ville I ogsaa opdrage de til Eders Omsorg betroede Børn. Man hører saa ofte i vore Dage Ordet »Frihed«. Hvilken Tryllekraft udøver ikke dette fristende Ord »Frihed«, med hvilken Jubel bliver det ikke modtaget. Fri gad vi være. Ja, hvem nærer vel ikke dette Ønske? Vi ville ikke lade os binde og underkue. Men hvorfor skulle vi da vel bøje os for Vantroens Tyranni, hvorfor skulle vi lade os berøve den Frihed, som Jesus Kristus ved sin Naade har erhvervet os paa Korset? Hvorfor skulde vi ikke elske denne Frihed? Og denne Frihed skulle de katholske Lærere og Lærereinder værne om og bevare i Børnenes Hjærter. Derfor betragter den katholske Kirke Eder ogsaa som sine trofaste Medhjælpere, der staa den bi i Opfyldelsen af

dens Pligter og kraftig understøtte dem, som Jesus Kristus har udsendt i Verden, da han sagde: »Gaar hen og lærer alle Folk«. Ogsaa Ordet »Natur« hører man saa ofte. Kirken vil ikke ødelægge Naturen i Barnets Hjærte; thi alene paa Naturens Grundvold vil Naaden fejre Triumfer, men vi skulle idet vi beskytte det Naturlige ikke forbigaa det Overnaturlige. Her er Faren. Hist og her maa vi jo læse Modstandernes Skrifter, for at se, hvad de ville. Alt, hvad man siger der, lyder jo saa smukt, at man f. Ex. maa udelukke det tørre Dogme fra Skolen, at man maa skille det Ethiske fra det Mystiske, o. s. v. Det er Ord, for at skuffe. Andre ere ærligere og sige: »Det Overnaturlige maa ud af Skolen, Troen maa ud af Skolen, Kristne kjende vi ikke, vi ville kun opdrage Mennesker«. I, mine Herrer, ville frelse Kristne, og derfor maa man holde sammen med Eder og ikke undervurdere Eders høje Opgave. I kæmpe for en hellig Sag.

Jeg mindes en Begivenhed fra de tydske Ordensridderes Historie. Disse Riddere havde i Rom opnaaet det Privilegium, at de turde bære det allerhelligste Sakramente med sig i Slagene. Stormesteren bar det i en Guldkapsel paa Brystet. I et Slag mod Hedningerne, hvem Ridderne vilde erobre for Korset, saa det ud som om Hedningerne skulde gaa af med Sejren. Fjendernes Skare blev større og større, de omringede Ridderne, og disse indsaa, at de ikke vilde sejre i dette Slag. Saa kaldte Ordenens Stormester paa en af sine Riddere og sagde: »Tag Frelseren i Sakramentet og bær ham ud af Slaget. Han maa bevares. Vi falde Alle, men ham ville vi værne om«. Og efter at have anbeføt det Allerhelligste til Ridderen, styrtede Stormesteren sig ind i Kampen. Man siger, at han bad »Ave Maria« og at en Fjende faldt for hvert Ord, han udtalte, indtil han selv endelig segnede døende om ved de sidste Ord »et in hora mortis nostræ«, »og i vor Døds-

time«. Mine Herrer! Vi befinde os midt i Kampen. Vi vide, hvorledes denne Kamp vil ende, hvem der vil sejre. Jesus Kristus, Guds Søn har sagt det: »Haver Tillid, jeg har overvundet Verden«. Korset vil sejre. Vel er Kampen ofte saare svær og vanskelig, Fjendernes Antal synes at voxer; men værer I kun selv aarvaagne og modige, frelser det Helligste, frelser i Barnets Hjærte Guds Lignelse, Troen, den *katholske* Tro, Kjærligheden til Gud, til Frelseren, til den allersaligste Jomfru og Gudsmoder Maria. Bevarer trofast det Helligste, og Guds Velsignelse vil hvile over alle Eders Arbejder, hvad jeg af ganske Hjærte ønsker og nedbeder over Eder.

Det lauretanske Litani.

(Fortsat fra Nr. 17.)

—o—

Kristus, bønør os.

Bønør os, Kristus. Se! en Nød saa stor
 Alt kaster Tusind op paa Dødens Kærre;
 En Menneskeslægt paa Sotteseng desværre
 Forgjæves paa Naturens Redning tror.

I Drømme ses Olympens Kranseflor,
 Mens Synd og Død hinanden Vejen spærre;
 Vellyst og Stolthed raabe: Hjælp os, Herre!
 Og Ligsten blive Lægekunstens Spor.

Trods Mørket vis os nu Din Glorie,
 Du som alene skuer i Guds Skød
 Den hele Menneskeheds Historie.

Ja, Du er Vejen, Sandheden og Livet.
 Det Barn, hvis Bøn igennem Taarer brød,
 Sin Vej til Dig blev stedse kærligt givet.

Gud Fader i Himlen,
 forbarm Dig over os!

Om Verdensbygningen mit Blik nu svæver
 I Stjerneoceanet, hid og did,
 Men trods min Spejden finder i min Flid
 Jeg intet Skib, hvis Sejl for Vinden bærer.

Og dog tilfreds den store Aand sig hæver,
 I Ordets Evighed han ser sin Id,
 Han skaber nu en Verden og en Tid,
 Som Sønnens Træk i Formen gjenoplever.

Ugrundelige Udspring, Ophav — Kilde!
 Bag Bølgen og dens skumbevokste Vej.
 En gylden Sol staar straalende, men stille.

Fuldkomne Væsen! Frygten mig betager,
 Jeg siger kun: Forbarm Dig over mig
 Og hjælp mig, Herre, at jeg ej forsager.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Søndagen d. 26. April var det 25 Aar, siden St. Josefsøstrenes *danske Noviciat* oprettedes. I 1856 ankom de fire første Søstre fra Moderhuset i Chambery til Kjøbenhavn. De havde i Begyndelsen mange Vanskeligheder og Savn at kæmpe med, saa at de endog en Tidlang næsten havde opgivet Haabet om at kunne forblive i Danmark; imidlertid lagde Gud sin Velsignelse til, saa at de i 1859 endog saa sig i Stand til at skaffe

sig en egen Klosterbolig med et lille Huskapel, hvor den h. Messe kunde frembæres. I 1861 medbragte Forstanderinden tre andre Søstre, hvoraf den ene, der var dansk, nyligt havde endt sit Noviciat. Oprettelsen af et eget Noviciat blev i Aarenes Løb lidt efter lidt en Nødvendighed, eftersom flere og flere katholske Jomfruer følte sig kaldede til Ordensstanden og bad om Optagelse i St. Josefs søstrenes Kongregation; i en Audiens hos Pave Pius IX. den 25. November 1870 opnaaede derfor afdøde apostolisk Præfekt, Msgr. Herm. Grüder, Tilladelse til, at der i Kjøbenhavn oprettedes et Noviciat til Uddannelse af nyoptagne Ordensmedlemmer. Den 30. April 1871, den 3. Søndag efter Paa-ske, paa hvilken Dag Kirken fejrer den h. Josefs Skytsfest, foretog Msgr. Grüder den kanoniske Oprettelse af Noviciatet i Søstrenes Ejendom paa Toldbodvejen og udstedte et Dokument desangaaende. Nogle Aar senere blev Noviciatet henlagt til en paa Bylowsvejen erhvervet Ejendom, hvorfra det dog atter efter nogle Aars Forløb henflyttedes til Toldbodvejen, da Søstrene solgte den ovennævnte Ejendom. Ifjor erhvervede Søstrene Ejendommen »Vilhelmsdal« paa Strandvejen Nr. 91, og til denne Ejendom, som fik Navnet »St. Josefsdal«, henflyttedes saa Noviciatet, idet den højærværdigste Biskop, Msgr. von Euch, den 30. Juli 1895 indviede et derværende Kapel og samme Dag ansatte højærv. Pastor J. B. Desnos som Noviciatets Præst. Det danske Noviciats 25aarige Jubilæum mindedes i Søndags ved en lille Højtidelighed i »St. Josefsdal«, idet den højærværdigste Biskop om Eftermiddagen holdt en Festandagt med Prædiken, »Te Deum« og sakramental Velsig-nelse i det lille, smukke Kapel. Henved 40 Søstre fra de forskjellige Ordenshuse her i Byen vare tilstede ved denne Jubilæumshøjtidelighed.

— *Vincentforeningen* afholdt sit andet aarlige Generalmøde for i Aar Søndagen den 26 April Kl. 11¹/₂,

ved hvilken Lejlighed den højærværdigste Biskop præsiderede og 29 Medlemmer vare tilstede. Efter at de sædvanlige Kvartalsberetninger vare aflagte, mindede Dr. theol. B. Hansen bl. a. Medlemmerne om at møde ved de forestaaende Bededagsprocessioner, som finde Sted de tre Dage før Kristi Himmelfart. I Anledning af, at det store paatænkte Menighedsmøde angaaende Skole-sagen har maattet udsættes til Efteraaret, gjordes de Tilstedeværende opmærksomme paa St. Ansgars Kir-kens daarlige finansielle Tilstand, der skyldes de store Skoleudgifter. Medlemmerne opfordredes til hver i sin Kreds at virke hen til, at Sognekirkens Indtægter bleve forøgede, navnlig gennem *en rigeligere Kirkeskat*, da det ellers ikke mere vilde blive muligt at opretholde Sko-len. Menighedens bedrestillede Medlemmer, til hvis Børns Skoleundervisning der, som bekjendt, endog ydes et aarligt Bidrag af Vikariatsmidlerne, burde dog sandelig til Gjengjæld ikke tillade, at de Ubemidlede af Mangel paa en katholsk Skole skulle blive nødte til at sende deres Børn til de protestantiske Kommuneskoler.

Sverrige. Om den katholske *Svendeforening* i Stock-holm skriver »Dagens Nyheter« for 30. April følgende:

Katolska Handtverkareföreningen firade i sön-dags sin högtidsdag uti sin i 46 Götgatan belägna lo-kal, som var prydd med blommor och rikt eklärerad. Efter supén upplästes revisionsberättelsen för 1895, hvaraf framgår att föreningen räknade 37 medlemmar. Inkomsterna ha uppgått till 831 kr. och utgifterna till 180 kr. Kapitalet, som sålunda ökats med 651 kr., uppgick vid årets slut till 9,634 kr. De af medlem-marne under året i sparkassorna gjorda insättningar öfverstego uttagningarna med 739 kr. Föreningens sjuk- och begravningskassa utvisar ett öfverskott af 127 kr., och hela dess kapitalbehållning utgör 2,839 kr. Den gamla styrelsen blef enhälligt återvald och består af d:r *R. Kiesler*, ordförande, hrr *I. Rolewicz*, vise ord-förande, *A. Brandt*, kassör, *E. Roesler*, vice kassör, och *H. Löhnig*, sekreterare.

Krans og Krone.

En Fortælling

fra

Apostlenes Dage

af

Anton de Waal.

KJØBENHAVN.

I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn.

Trykt i Wm V. Mohns Bogtrykkeri.

1896.

Første Kapitel.

Den priscillianske Villa.

Det var om Sommeren i Aaret 64 efter Kristi Fødsel. Nero havde efter de fem første Aars forholdsvis velsignelsesrige Regering ladet følge et Rædselsherredømme, som fra Dag til Dag blev grusommere og utaaleligere. De bedste og ædleste Mænd vare blevne ryddede afvejen, og i deres Sted omgav Nero sig med en Sværm af de mest ryggesløse Mennesker, Frigivne, som smigrede hans Lidenskaber og opmuntrede ham til værre og værre Forbrydelser. Særlig stod en Jøde, Skuespilleren Alityrus, i høj Gunst hos ham. Da Nero drog til Grækenland, efterlod han den Frigivne Heliuss som sin Stedfortræder med saa uindskrænket Magt, at han kunde konfiskere Godser, fuldbyrde Dødsdomme og Landsforvisning endog mod Dommere og Senatorer, uden først at give Melding derom til Kejseren. Vatinius, som var et Menneske af meget simpel Herkomst og vanskabt, men i Besiddelse af pudserlig Komik, havde forstaaet at gjøre sig yndet hos Herskeren ved det laveste Kryberi; efter Tacitus's Beretninger fik han ved Hjælp af Angivelse og Bagtalelse af alle retskafne Mennesker en saa stor Magt, at hans Indflydelse var ligesaa stor som hans Rigdom, og hans Ryggesløshed overtraf de Værstes ved Hoffet. Men den almægtigste hos Kejseren var dog Tigellinus, hans Kammerat i alle Laster og Udsvævelser; denne

vidste at bevare sin uindskrænkede Indflydelse under hele Kejserens Regeringstid, indtil han forraadte Kejseren og gik over til dennes Fjender, da han saa, at Neros Fald var nær. —

Naar de gamle Adelslægters Afkom saa med dybeste Uvillie paa det Liv, der førtes i Paladset, saa opfyldte det end mere en Mands Hjærte med Afsky, der ikke blot var Aristokrat, men ogsaa betragtede Fordærvelsen ved Hoffet med en alvorlig Kristens Øjne. Senator *Pudens* og hans ædle Ægtefælle *Sabinilla* hørte til de første, der af fornem Byrd vare gaaede over til Kristendommen. Gjennem deres Slægting i Cæsarea, Hovedsmanden Cornelius, som Petrus havde døbt, var Apostlen bleven indført i deres Hus, da han første Gang efter sin Udfrielse af Herodes's Fangenskab var kommen til Rom¹⁾; snart fandt Jesu Lære Vej til deres Hjærter, og begge Ægtefællerne lode sig tilligemed deres Børn, *Novatus* og *Timotheus*, *Pudentiana* og *Praxedis* døbe af Apostlen, og ogsaa Senatørens be-
dagede Moder *Priscilla* sluttede sig til dem.

Senatøren ejede store Godser i Roms Omgivelser,

---

¹⁾ Efter den lærde Bianchinis Undersøgelser var Cornelius Hovedsmand for en af de fire Legioner, som vare stationerede i Proviinsen Syrien. Af disse laa den saakaldte sjette, i hvilken Cornelius tjente, i Judæa. Hovedsmanden blev døbt i Aaret 36. Tre Aar senere begyndte Kejser Caligula sit Felttog mod Tyskland, hvortil han, efter Suetonius's Beretninger, sammenkaldte Legionerne fra alle Provinserne. Dengang blev ogsaa den 6te Legion kaldt bort fra Judæa, for at forene sig med den øvrige Hær i Rom. Peters Befrielse af Fangenskabet hos Herodes ved Engelen, og ligeledes hans første Rejse til Rom falder i samme Aar 39, og derfor synes Bianchinis Antagelse ikke usandsynlig, at Apostlen tilligemed Hovedsmanden, og maaske under dennes Ledsagelse, er rejst til Italien. Hvorledes det nu end er sket, har den katholske Overlevering angaaende Apostelfyrstens Forhold til Familien Pudens ved Opdagelser i Katakomberne, særlig i de sidste Aar, faaet en stærk monumental Støtte.

desuden et Palads paa den esquilinske Høj i Patriciergaden, og i andre Egne af Italien havde han ogsaa Besiddelser. Den nuværende Kirke *Santa Pudenziana* er bygget ind i Senatorens Palads. Ikke alene bagved Apsis have betydelige Levninger af Murene af denne antike Bygning holdt sig, men man har i den nyeste Tid ogsaa bragt storartede Hvælvinger under Kirken frem for Lyset. Sandsynligvis hører ogsaa Sidekapellet med sit Mosaikgulv, til hvilket særlig Erindringer om den hellige Petrus knytte sig, til den gamle Bygning. Et gammelt Mosaikarbejde fra Aaret 388 forestiller den hellige Petrus siddende paa en Trone midt iblandt Lammene og i det derværende Alter er endnu et Stykke af hint Højalter opbevaret, ved hvilket Apostelfyrsterne efter Overleveringen have fejret de hellige Hemmeligheder.

Under Kejserens tiltagende slette Regering havde Senator Pudens regelmæssig tilbragt Sommeren paa sine Besiddelser i Kampagnen eller ved Søerne i Overitalien, hvor han først og fremmest havde været ivrig for at udbrede Kristendommen blandt sine Slavefamilier paa Landet. Naar han havde valgt sin Villa ved den salariske Landevej i Nærheden af Rom til Sommeropholdssted i det Aar, i hvilken vor Fortælling begynder, var det begrundet i begge Apostelfyrsternes Nærværelse, idet de for kort Tid siden vare vendte tilbage til deres Hjord i den evige Stad efter flere lange Rejser¹⁾.

Pudens havde arvet denne Villa efter sin Moder Priscilla. Han havde ogsaa bygget en Familiebegravelse her, hvor hans Moder var den første, der blev bisat, og

¹⁾ Vidnesbyrdene om Petri apostoliske Virksomhed i Rom er bleven stadfæstet ved saa mange monumentale Beviser, saa kun den konfessionelle Opposition endnu haardnakket kan holde fast ved at benægte et Faktum, som ikke kan benægtes.

ovenover Gravkamret indrettet et Kapel eller *Memoria*. Til Erindring om hende havde han kaldt Landstedet Priscilla, og ligeledes har Katakomben omkring Familiebegravelsen beholdt Navnet lige til vore Dage, og den har udviklet sig til at blive en af de mærkværdigste Coemeterier i det underjordiske Rom²⁾.

Senatoren havde ladet en større Sal indrette til Oratorium, hvor han som god kristelig Husfader samledes Morgen og Aften til Andagt med sin Familie og sit Tjenerskab, som efterhaanden var bleven troende. Der plejede ogsaa Apostlene fra Tid til anden »at bryde Brødet«, og det var altid en Festdag for Pudens, naar han kunde se den romerske Kirke forenet om Alteret i sit Hus, og bagefter at samle den hele Menighed til et Kjærlighedsmaaltid. Han og hans fromme Ægtefælle lode sig ikke fratage den Ret, selv at tjene Gjæsterne; særlig Omhu og Kjærlighed viste

---

²⁾ Priscillas Coemeterium ved den salariske Vej hører til de interessanteste og mærkværdigste af de romerske Katakomber. Malerierne, som pryde Væggene og Lofterne i den ældste Del, ere af klassisk Skønhed; der findes det ældste Billede af Guds Moder, som endnu tilhører den apostoliske Tidsalder og i al Fald allerede er bleven malet i Løbet af de første ti Aar af det andet Aarhundrede. Et andet Maleri, som kom frem for Dagens Lys i Aaret 1893 og stammer fra den samme Tid, er den ældste Fremstilling af Helligholdelsen af „Brødets Brydelse“ eller det h. Messeoffer. En stor Del Begravelser, der for Størstedelen ere lukkede endnu den Dag idag, viser os gennem Indskrifterne, at de Paagjældende have hørt til de kejserlige Familier af Claudiernes, Flaviernes og Aeliernes Æt, altsaa Frigivne af Claudius, Nero, Vespasian, Titus, Domitian, Hadrian og andre Kejsere fra det første og Begyndelsen af det andet Aarhundrede. Højest mærkværdigt er det at sé paa disse Indskrifter, hvor ofte Navnet Petrus gaar igjen, et Navn som omtrent aldrig findes paa hedenske Indskrifter og yderst sjældent forekommer i de øvrige Katakomber, og i al Fald saa kun paa et senere Tidspunkt. (Sammenlign de Rossi, Bullett. 1880 og 1886.)

de da imod de Fattige og Slaverne, som jo nu vare blevne deres Brødre og Søstre i Jesus Kristus.

En saadan Festdag fejrede ogsaa Senatoren den 17. Juli. Ved Daggry vare allerede de Troende ad Omveje ilede til Villaen. Den stærke Sommerhede og Ængstelsen for at vække Opsigt gjorde dem forsigtige; thi rigtignok havde tidligere Kejsere givet dem Privilegium paa fri Religionsøvelse, da Hedningerne troede, de Kristne vare en Sekt blandt Jøderne, og som saadan vare de ogsaa udsatte baade for de fornemme og simple Romeres Had og Afsky mod alt hvad der var jødisk. Gjentagne Gange var der gjort Forsøg fra Synagogens Side paa at faa de Kristne udelukkede fra Privilegiet, og derfor maatte man undgaa alt, som kunde henlede Opmærksomheden paa sig og udfordre det romerske Folks Had.

Det var en ubeskrivelig ærefrygtindgydende Forsamling, der her havde givet Møde. Mange kjende vi fra Apostelen Paulus' Breve. Her saa man blandt mange andre: *Prisca* og hendes Ægtefælle *Aquila*, hvem Apostlen roser som sin Medarbejder i Kristus. Mangfoldige kristne Menigheder skyldte ham stor Tak; *Andronicus* og *Junias*, som havde delt Fangenskab med Paulus; *Amphiatus*, hvem Apostlen kalder sin »Højtelskede i Herren«, og hvis Grav blev gjenfundet i Domitillas Katakomber; *Rufus* og hans Moder; de fromme Kvinder *Maria*, *Thryphana*, *Thryphosa*, *Persis*, *Olympias* og mange Andre. (Fortsættes.)

Vikariatsmeddelelser.

Den 2. **Ansgars-Bonifacius Kollekt**, holdt den 3. Søndag efter Paaske i Vikariatets Kirker og Kapeller, har indbragt:

Kjøbenhavn Kr. 51,60; Frederiksberg 17,28; Ordrupshøj 7,6; Odense 9,7; Svendborg 3; Kolding 10; Fredericia 11,50; Horsens 9,48; Aarhus 17,37; Randers 7,50 = 143 Kr. 86 Øre.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 10. Maj. 5. Søndag e. Paaske. — 11. **M.** Frants af Hieronym., Bekjender. (Bededag.)* — 12. **Ti.** Nereus og Lidelsesfæller, Mart. (Bededag.) — 13. **O.** Vigilie til Himmelfartsfesten. (Bededag.)

Torsdag den 14. Maj. Kristi Himmelfart. (Gudstjenesten som paa Søndagene; efter Højmessens synges Te Deum i Anledning af Paasketidens Slutning. Samme Dag udløber Tiden for den pligtmæssige Annæmmelse af Paaskekommunionen for deres Vedkommende, som bo i Byer, hvor der findes et katolsk Gudshus. — 15. **F.** Oktavdag. — 16. **L.** Johanes af Nepomuk, Mart.

Søndag den 17. Maj. 6. Søndag e. Paaske.

*) Mandag, Tirsdag og Onsdag i denne Uge ere kirkelige Bededage, paa hvilke der efter Skolemessen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i St. Ansgars Kirke holdes Bønprocession under Afsyngelsen af Litaniet til alle Helgener.

Den sædvanlige **Kirkekollekt** til Fordel for **Hedningemissionen** finder Sted ved Formiddags- og Aftengudstjenesten paa **Kristi Himmelfartsdag** i alle Vikariatets Kirker og Kapeller.

Den levende Rosenkrans (1. Afd.) holder Møde med Exhortation paa Toldbodvejen 14. i Dag Søndag den 10. Maj, Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$, efter Højmessens i St. Ansgars Kirke.

Majandagt. Paa alle Søn- og Hverdage i Majmaaned holdes om Aftenen Kl. 8 Majandagt i St. Ansgars Kirke. — Fra de øvrige Gudshuse har Bladet desværre ingen Meddelelse modtaget.

St. Elisabeths Understøttelsesforening holder Kvartalsmøde **Søndag den 17. Maj** i Lokalet, Bredgade 67, 2. Sal o. G. umiddelbart efter Højmessens i St. Ansgars Kirke. Medlemmerne aflægge Beretning og modtage nye Adresser for Sommerhalvaaret.

St. Josefs Gilde. **Mandag den 11. Maj** alm. Møde, samt **Generalmøde** for Gildets **Hjælpe- og Begravelseskasser.** — Brødrene i **IV.** og **V. Kreds** bedes møde til endeligt **Valg af Repræsentanter**, da Valget ikke kunde finde Sted paa Generalmødet den 27. April.

Undertegnede tillader sig herved at meddele, i Haab om at vinde Menighedens Støtte, at jeg har aabnet en **Blikkenslagerforretning**, og anbefaler jeg mig med alt til Faget hørende. **Bygningsarbejde, Gas- og Vand-Reparationer**, samt finere Gjenstande i Messing, Kobber og Nysølv udføres. — **NB.** Alt hentes og bringes. Med megen Agtelse **A. B. Løser,**

Petersens Passage Nr. 9.

Literatur. Udkommen er og faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Fred. Esser: **Den h. Frants af Assisi.** Et Livsbillede. **III.** Pris 25 Øre. Tidligere udkom af samme Forfatter: **Den h. Frants af Assisi. I.** og **II.** á 25 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 20.

Søndagen den 17. Maj.

1896.

Indhold: Det lauretanske Litani. Literatur. „Krans og Krone“. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Sverige. Sydamerika. England. Rom. „Fra Vejbyrnet“. Bekjendtgjørelser.

Det lauretanske Litani.

(Fortsat.)

—o—

Gud Søn, Verdens Frøelser,
Forbarm Dig over os!

Uend'lighed er nu ej i det Fjerne!
Kom frem, hver den, som det at tolke véd.
Vort Had bekæmper Gud med Kjærlighed;
Der flimrer som Forjættelse en Stjerne.

Se! Kristus vil for Men'skebarnet værne;
Derfor han steg fra Himlen jo herved
Og prented i vort Hjærte: Taal og bed.
Sin Tjener kaldte selv han »Broder« gjerne.

Forløser, Gud af Gud og Lys af Lyset,
Uendelige Ord, som blev til Kjød.
For ingen Straf har Du tilbagegysset.

Med hvilken Bøn 'tør vel Din Broder møde
 Din Kjærligheds saa store Flammeglød.
 Forbarmelse! Du maatte for mig bløde.

Gud Helligaand,
 forbarm Dig over os!

O, Helligaand, hvor stærk, hvor ren en Tone,
 Som aandet ud af Fader og af Søn,
 Dog Eet med Begge, underfuld og skøn,
 Du stander paa den høj'ste Fyrstetrone!

Du Kjærlighedens Kilde, Maal og Krone,
 Som Hyrde staar Du paa en Eng saa grøn
 Og deler Trøst og Naade ud i Løn;
 Du Livets Aand i hver en Himmelzone.

Du steg herved med Storm og Tordenbrag
 I Tungeform af Ild til Kirkens Tempel;
 Og Jordens Slægter tyed' til dens Tag.

O kom som Foraar, kom som Regn i Maj,
 Og mærk for stedse mig med Barnets Stempel,
 Giv Naadens Kraft mig til den lange Vej.

Hellige Treenighed, een Gud,
 forbarm Dig over os!

Højt over Jord og Himmel flyr mit Blik
 Til Længslens Maal, Treenighedens Flamme.
 Een og dog tre — o hvilken mystisk Ramme
 Er lagt omkring det Skabtes Mosaik!

At være og erkjende! Guddomsskik!
 Se! Lys og Billed, Begges Rod og Stamme,
 I Tanke, Ord og Gjerning dog den samme!
 Her holder ej Forstand, kun Troen Stik.

Jeg véd kun, at Du er, Treenighed,
 Min Herre, Gud, som tillod mig at være,
 Du, som mit Liv, min Fremtids Virken véd.

Og Kristus blev min Broder og min Ven;
 Maria kalder jeg min Moder kjære,
 Til hende vender jeg med Haab mig hen.

Literatur.

—o—

Gregorius Rippel: *Den katholske Kirkes Skjønhed.* Anden danske Udgave ved *E. Lund.* I Kommission hos Andr. Fred. Høst og Søn.

I Anledning af Jesu Hjærte Kirkens Indvielse i November f. A. skrev en Anmelder bl. a. følgende: »Ved en luthersk Kirkeindvielse spiller *Prædikenen* Hovedrollen, ved en katholsk ere *Ceremonierne* og *Sangen* det langt overvejende. Ved en luthersk Kirkeindvielse *forstaar* man, hvad Meningen er med alt, hvad der foregaar, ved en katholsk *forstaar* man saa godt som intet.« Efter saa at have givet en Skildring af Indvielsen, der stadfæster fuldtud, at han virkelig *forstaar* saa godt som intet — thi hans Beskrivelse er omtrent, som naar en 7 Aars Gut beskriver en Vagtparade — vedbliver han: »Og saa undres man ved den katholske Kirke, *fordi dens Gudstjeneste hovedsagelig bestaar i alle disse ubegribelige Ceremonier,**) ledsaget af Sang og Musik. Selvfølgelig har alt dette ikke det mindste med Kristendommen at bestille, men det er vel skikket til at fremkalde religiøse Følelser og Hysterier«.

Havde Forfatteren til disse højtravende Linier i Forvejen læst den Bog, hvis anden danske Udgave vi have den Fornøjelse at anmelde her — og førend man skriver om noget, skulde man som et tænkende Menneske dog først søge de fornødne Oplysninger — saa

---

*) Udh. af os.

vilde han have erkendt, 1) at Ceremonierne og Sangen langt fra ere det overvejende ved en katholsk Kirkes Indvielse, men at de kun ere den ydre Skal for en Kjærne, der rigtignok paa Grund af sin dybe Betydning kræver en meget glimrende Skal; 2) at de dog ikke ere saa ubegribelige, som han mener, men let kunne fattes af Enhver, hvis Aand endnu er tilgængelig for de overnaturlige Sandheder; 3) at de ikke ere udenfor Kristentroens Væsen, men nødvendig høre med dertil, da Kristendommen ikke blot kræver det indvortes Menneskes Underkastelse, men ogsaa det menneskelige Legemes Deltagelse i Gudstjenesten; endelig, 4) at der er ingen Fare for, at Ceremonierne skulde fremkalde Hysterier, men at de ved at virke paa Sanserne og vække de religiøse Følelser virksomt bidrage til at give Aanden et højere Sving og paa Andagtsens Vinger hæve den mod det himmelske og evige.

Forfatteren til den smukke Bog »den katholske Kirkes Skjønhed« har sat sig til Formaal at give en udførlig Fremstilling af den katholske Kirkes Ceremonier hele Kirkeaaaret rundt samt i hele dens Træden frem for Offentligheden og samtidig at gjendrive »alle Indvendinger, som særlig i vor Tid rejses imod det katholske Liv og de katholske Skikke og Indretninger«. Han trænger derved dybt ind i den katholske Kirkes indre Væsen; thi vistnok gjælder om den katholske Kirke Skriftens Ord: »Hele Kongedatterens Herlighed er indvortes« (Pr. 44, 14); men det hedder ogsaa strax i samme Vers: »Hendes Klæder ere af Gyldenstykke«. Dette Gyldenstykkets Klædebon er Kirkens talrige Festdage med al deres Pragt og de mangfoldige Ceremonier, hvormed den omgiver sin Gudstjeneste og sine Sakramenter. Alt dette staar i det inderligste Forhold til og den fuldeste Overensstemmelse med Kirkens Dogmer, saa at man godt kan sige, at det at skille Kirken af med dens Ceremonier vilde være det samme

som at gjøre Brud paa dens Væsen, for saa vidt dette nødvendigvis maa aabenbare sig udadtil.

Hele Fremstillingen er holdt i den jævne Konversations Form, hvorved der bydes Forfatteren den bedste Lejlighed til paa en let og utvungen Maade at fremsætte sine Belæringer og besvare de Indvendinger, som Tvivlesygen rejser. Bogen falder meget naturlig i to Dele: om Kirkeaarets Ceremonier og Ceremonierne og Skikkene ved de hh. Sakramenters Forvaltning. Det vil være vanskeligt at sige, hvilken Del er rigere paa Belæring og Opbyggelse, ligesom det vil være vanskeligt at afgjøre, hvilken af Delene har Overvægten, Belæringen eller Opbyggelsen. Thi om end hele Bogen er skreven for Belæringens Skyld, er den dog helt igjennem holdt i den inderlige Fromheds Tone, der bevirker, at Kjærligheden til Kirken tager til i samme Forhold, som Erkjendelsen af dens Skjønhed voxer.

Er der noget, vi helst vilde ønske forandret, saa er det en Sætning paa S. 429: »Derved endte den gamle Kirkebod og *Afladen tog sin Begyndelse*«, nemlig ved de Bestemmelser, der bleve trufne i Anledning af Korstogene. Ukyndige kunne af denne Sætning drage den Følgeslutning: altsaa har Afladen ikke bestaaet før det 11. Aarhundrede. Og dog har den — uforandret i sit Væsen — været i Brug lige fra den Dag, da vor Herre gav Røveren paa Korset den første fuldkomne Aflad; kun Maaden at meddele Afladen paa er bleven forandret. Rippel siger dette selv endnu paa samme Side; men hvorfor da først skrive en saa vildledende Sætning? Dog kan denne lille Bemærkning ikke i mindste Maade forringe Bogens store Værdi; ogsaa selve Solen har dog sine Pletter.

For hvem er Bogen skreven? Den er vistnok ogsaa skreven for de Anderledestroende, og de kunne lære uendelig meget af den. Den ypperlig skrevne Bog vil

vide dem, at de herlige Ceremonier, hvis Pragt de saa mange Gange beundre og — misunde os, ikke ere en tom, uadvortes Stads, men at de ere baarne af dybe, evige Ideer, hvilke de endogsaa kun i en meget ringe Grad tjene til Fortolkning. Desuden ville utallige af de Fordomme som de nære imod vor hellige Kirke — om vor Marie- og Helgendyrkelse, om Afladen, om Messeofret o. s. v. — de ville svinde som Sne for Solen.

Men Bogen er dog i første Linie skreven for Katholikerne, nemlig for at give dem en Vejledning til Forstaaelse af det herlige Smykke, hvormed Gudstjenestens Højtideligholdelse er omgiven, saa at de kunne drage det af Kirken tilsigtede Udbytte deraf. Thi uden en saadan Vejledning vil mangt og meget ogsaa for dem være ligesom en med syv Segl forsejlet Bog. Paa Prædikestolen kan Ceremoniernes Forklaring kun spille en underordnet Rolle, medens deres Forstaaelse med Lethed opnaas ved Læsningen af en saadan Bog. Derfor skulde Rippels »Den katholske Kirkes Skjønhed« ikke savnes i noget katholsk Hjem, og den skulde ikke ligge hen paa Hylden, bedækket af mangeaarig Støv, men gaa fra Haand til Haand og læses atter og atter paa ny. Den billige Pris muliggjør Anskaffelsen selv for den fattigste og det smukke Sprog i den ny Oversættelse — hvorfor vi skyldte Vedkommende den hjerteligste Tak — gjør Læsningen til en sand Nydelse.

sr.

„Krans og Krone“.

(Fortsat.)

Petrus, som var omgivet af den romerske Kirkes første Præster og Diakoner, fejrede de hellige Hemmeligheder og brød Livets Brød for de Forsamlede;

Paulus prædikede med sin henrivende Veltalenhed og vældige Kraft om Troen paa Jesus Kristus, om at hengive Livet for Jesus, saafremt det fordredes. Var det maaske en profetisk Forudanelse om en nær forestaaende Forfølgelse, der bragte den graahaarede Apostel til at tale saa gribende om at ofre Livet og hengive det for at vinde Jesus? — Pudens opfattede idetmindste Ordene saaledes; ogsaa i hans Hjærte var der en hemmelig Anelse om forestaaende tunge Tilskikkelser. Men han bortjog med Villie disse sørgelige Tanker. Denne Dag var nemlig særlig festlig for ham, da hans to Sønner Novatus og Timotheus vare blevne optagne i Leviternes Tal og første Gang gjorde Tjeneste ved Alteret som *camilli*. Ved de gamle Romeres højtideligste Ofringer var der Dreng, som hjalp Præsten, disse kaldtes *camilli* og maatte være uden Lyde paa Sjæl og Legeme; ligeledes skulde de være mellem 6 og 10 Aar gamle, være fødte af frie Forældre og saavel deres Fader som Moder være i Live. De bleve omhyggeligt underviste, for at bruges til den hellige Tjeneste, og Præstestanden suppleredes hovedsagelig af dem. De bare den saakaldte *toga praetexta*, et langt Klædningsstykke, der var besat med Broderi og et særegent Mærke om Halsen. Kirken trængte ogsaa til saadanne Drenges Tjeneste ved Højtideligholdelsen af de hellige Hemmeligheder, og talrige Vidnesbyrd lære os, med hvilken Omhyggelighed den paasaa, at disse Børn ogsaa vare værdige til at træde frem for Alteret.

I inderlig Bøn havde Senator Pudens indviet Sønerne til Gud og hans Tjeneste. Ogsaa begge sine yngre Børn, de smaa Piger Pudentiana og Praxedis bragte han i Aanden Herren som et Offer.

Som Viraksduften fylder Luften i Kirken længe efter at Gudstjenesten er forbi, saaledes holdt den fromme Stemning sig Dagen over i Senatorens Bryst. Da Gjæsterne derfor efterhaanden havde spredt

sig efter Maaltidet, for at vende tilbage til Byen i mindre Klynger ad forskellige Veje, følte han Trang til at opsøge begge Apostlene, for at finde ny Opløftelse for sit Hjærte i Samtale med dem.

I dette Øjeblik blev et Besøg meldt, som fik Senatorens Pande til at rynke sig. Det var ikke blot den Afsky, en Romer af gammel Adel føler over for en Parvenu, en frigiven Slave og Barbar, der med fræk Anmasselse tror at kunne skjule Manglen ved sin Fødsel med sine Rigdomme og sin Stilling ved Hoffet, der fik Senatorens Pande til at lægge sig i Folder; det var meget mere den Modbydelighed, han følte over Maaden og Midlerne, hvorved disse Skatte og Værdigheder vare erhvervede og stedse bleve forøgede, og de Maal og Øjemed de brugtes til. Det var *Alityrus*, Jøden, Skuespilleren og den alt formaaende Yndling hos Kejseren, der havde ladet sig melde.

Hvad var Meningen med hans Besøg?

Lad os tage Manden i Øjesyn førend han kommer ind til Pudens. Han er lille af Væxt, svagelig, med skaldet Isse og hans Stamfællers bekjendte Næse. Hans hvide Toga, der var lagt i de omhyggeligste Folder og forarbejdet af den fineste Uld, samt Fingerringene, der lynede af Diamanter, og den stærke Parfume af velugtende Olie viste strax en Mand, der holder af at bære sin Rigdom til Skue. *Alityrus* er Jøde; men han gjør Alt, for at gjælde for en Romer; af sit Folks karakteristiske Ejendommeligheder har han kun beholdt de slette. Skjønt han foragtede Roms Guder som elendige Afguder, ledsagede han dog, uden at betænke sig, sin kejserlige Herre til Ofring i Jupiters Tempel og, naar det var nødvendigt, svor han ved alle Under- og Oververdenens Guder. Han véd, ved hvilke Midler han har tilkjøbt sig *Neros* Gunst og han skyer intet for at beholde sin Plads. Han har en naturlig Afsky og Modvillie mod den høje romerske Adel. Mér end

én stolt Patricier har han bragt i Bøddelens Kløer. Hele Rom kjender hans Indflydelse og Magt, og skjønt Enhver foragter ham i sit Hjærte, gives der dog mange Riddere og Senatorer, der søge at staa paa en god Fod med ham under en Hersker, for hvem kun det Lave og Slette er sikkert.

»Tilgiv, højvelbaarne Hr. Senator,« begyndte Alityrus med en født Hofmands fineste Glæthed, »at din Haves fortryllende Skjønhed forlokkede mig til at afbryde min Aftentur, for at ombytte for en lille Stund Landevejens Støv med den friske Blomsterduft og Springvandenens Plasken«.

»Min Villa staaar gjæstevenlig aaben for Alle,« svarede Pudens; »hvormeget mere for min Kejsers Tjener og Ven!«

»I Lykkelige,« fortsatte Alityrus, »flygte bort fra Byens Dunst og trykkende Hede til Eders friske Haver og Lunde, medens Kejserens misundte Tjener og Ven næppe kan faa en Timestid tilovers til en Kjøretur paa Grund af sine byrdefulde Forretninger. Jeg vilde ikke forstyrre Dig i Nydelsen af Freden, højvelbaarne Pudens; tillad mig kun, at jeg maa vandre om i Anlægene og indsuge Aftenens Duft og lytte til Fuglesangen«.

»Et saa usædvanligt og højt Besøg, ædle Alityrus, vil altid finde min Villas Porte aabne,« svarede Senatoren med Overvindelse. »Maa jeg ledsage Dig, for at gjøre Dig opmærksom paa de enkelte skjønne Punkter?«

»Ved alle Guder, nej, højvelbaarne Pudens! Jeg vilde misbruge din Godhed. Tilmed er Alt, hvad jeg ser, anlagt med en saa fin Kunstsands, og saa smagfuldt, at jeg mod min Villie maatte smigre Dig ved hvert Skridt, vi gjorde. Hvor vil det overraske mig, naar jeg midt i al det Skjønne uformodet træffer paa det Skjønneste, en Grotte med et plaskende Kildevæld eller en herlig Statue, eller fra en mørk Løvgang skuer

ud over Tiberdalen. Tillad mig forud at takke Dig for denne Nydelse og ligeledes for den Glæde, jeg føler ved at gjøre dit ærede og længe ønskede Bekjendtskab.«

Pudens forstod godt den lette Bebrejdelse, der laa i de sidste Ord; han havde jo stedse undgaaet denne Mands Nærhed som et farligt Kryb; bejlede end andre Senatorer til denne Elendiges Gunst.

Da Alityrus var gaaet, begav Pudens sig til Apostlene, medens han tænkte paa, hvad denne Jøde vel kunde føre i sit Skjold. Han gav undervejs sin tro Tjener, *Eucarpus*, det Paalæg, ubemærket at følge efter Hofmanden paa hans Vandring i Haven, for at iagttage ham.

Eucarpus var en født Armenier; han besad sit Folks ejendommelige Snuhed, som dog fuldkomment blev opvejlet af Troskaben mod hans Herre. Medens han endnu var Barn havde Senatoren kjøbt ham, efter det armeniske Felttog, paa et Slavemarked i Rom, fordi han havde følt sig tiltalt af hans indtagende Ydre. Da Pudens tænkte paa i Fremtiden at anvende ham i Bestyrelsen af sine Godser, havde han ladet ham uddanne, og den unge Slave havde udvist saadanne Anlæg og en saadan Lethed i at opfatte Undervisningsgjenstandene, at han havde vakt baade Lærerens og Senatoremens Forbauselse. Ved dette og ved sit Forhold i det hele havde Eucarpus i kort Tid erhvervet sin Herres fulde Tillid, som blev endnu større, da Slaven, efter at være bleven døbt, havde udvist en saa ægte Fromhed, at det var til Opbyggelse for Alle. Pudens havde skjænket ham Friheden paa den Dag, han var bleven et Barn af Kirken; Eucarpus bad, om han maatte blive i Senatoremens Hus og tjene ham, og denne Bøns Opfyldelse blev gjerne tilstaaet ham. Nu var han en ung Mand paa tyve Aar, kraftig bygget, med ædle og regelmæssige Ansigtstræk, hvis Farve og Linier rigtignok

forraadte, at han var Orientaler. Ved nærmere Omgang lagde man Mærke til en medfødt fin Adfærd, som stak stærkt af mod hans daglige Beskjæftigelser som Tjener. —

Hofmanden Alityrus var ikke kommen for at se paa Anlæggenes Skjønhed; han var kommen til Villaen for muligvis at faa en længe næret Mistanke stadfæstet. Hans Spioner havde berettet ham forskjellige Ting, som havde vakt den Formodning hos ham, at Senatoren kunde være en Kristen. Han var fræk nok til personlig at gjøre Forsøg paa at skaffe sig Vished derom.

Han havde vel omtrent vandret en halv Timestid omkring, uden at finde Støtte for sin Mistanke, skjønt han spejdede med en Rævs Øjne. Vel manglede de sædvanlige Gudebilleder, som man ellers fandt paa Villærne, men denne Mangel var heldig dækket her af prægtige Vaser eller Marmorbuster af Kejserne, hist af Grupper af legende Børn, og den kapitolinske Ulv inde støbt i Bronze, o. v. s., saa at man slet ikke lagde Mærke til, at Gudebillederne manglede. Alityrus havde gjort Regning paa at træffe en Slave i Haveanlæggen, som han kunde udspørge; men han traf Ingen og han begyndte at finde Ensomheden uhyggelig. Det eneste levende Væsen, han havde sét, var en Slave i Husets Nærhed, men han havde svaret saa mut paa de første Spørgsmaal, at Alityrus hurtig gik fra ham i det Haab snart at træffe paa en anden Slave, der var villigere til at indlade sig i Samtale med ham. (Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Det apostoliske Vikariat vil om faa Dage modtage en ny Arbejder i Herrens Vinbjærg her i vort

Fædreland, idet en af vor Menigheds Sønner, Cand. theol. *Frantz Ronge*, der er barnefødt i Kjøbenhavn, vil modtage Præstevielsens hellige Sakramente i Rom, hvor han i en Række af Aar har underkastet sig de filosofiske og theologiske Studier i det saak. Propaganda-Kolleg. Ordinationen vil finde Sted i den ældgamle romerske Laterankirke Lørdag den 30. Maj, og Dagen efter vil den nyviede danske Præst frembære sit første hellige Messeoffer ved St. Knuds Alter i Kirken St. Maria in Transpontina, tilhørende Karmeliterordenen. Vi anbefale den vordende Præst til Menighedsmedlemmernes Forbøn, at Herren maa lægge sin Velsignelse til hans fremtidige Virksomhed her i vort Fædreland.

Sverige. Om den selskabelige Forening »*Concordia catholica*« i Stockholm, læse vi i det svenske »Dagens Nyheter« for 23. April følgende:

Familjeföreningen »*Concordia Catholica*« frade i går afton å Hôtel Continental en särdeles lyckad »familjefest«, som afslutades med en bal.

Den musikaliska afdelningen utgjordes af sånger af den välkända *Bellmanskören*, solosånger af fru *A. Bendixson* samt några instrumentalnummer af hr *Aug. Vogel*, hvilken som amatör visade en rätt aktningsvärd förmåga i behandlingen af sina olikartade instrument.

De två teaterpjäserna, en-akts-lustspelen »De när-synta« och »Mot beräkning«, utförtes con amore af damer och herrar tilhörande föreningen. Alla biljetter till ett antal af närmare 1,000, voro på förhand upptingade. Bland dem som närvoro vid den i allo lyckade festen märktes flere herrar och damer af societeten, de senare till öfvervägande antal, samt några af härvarande katolska presterskap. Ett stort antal protestanter var också närvarande men ingen »protesterade« mot den lifsglädje som rådde.

Sydamerika. I Republiken *Ecuador*, som i Aartier kunde glæde sig ved en katholsk, kristelig Regering

under den af Logen myrdede Præsident *Garcia Moreno* og hans Efterfølger, har *Revolutionen* nu sejret. Logen er nu ovenpaa og hvorledes den agter at benytte sin i blodige Kampe erhvervede Magt, fremgaar af Følgende: Diktatoren *Alfaro* har sammenkaldt en National-Konvention, som skal træde sammen i Anito. I det officielle Program finder man følgende Hovedpunkter: 1. Ophævelse af samtlige religiøse Ordenssamfund; 2. konfessionsløse Skoler uden nogensomhelst Religionsundervisning; 3. Ophævelse af det mellem Ecuador og den h. Stol bestaaende Konkordat. — *Ærkebiskoppen af Quito* har set sig nødsaget til at nedlægge sit Embede og gaa i Landflygtighed; ligeledes have de saak. Skolebrødre maattet opgive deres Virksomhed og forlade Landet. Til Gjengjæld har Diktatoren ladet en Mængde af de værste Forbrydere slippe ud af Fængslerne, for at benytte dem som Soldater og Demonstranter, og atter indført *Tyrefægtninger*, som for længe siden vare afskaffede, »for at udbrede den moderne Kulturs Lys«.

England. En fremragende engelsk Forfatter har for nylig offentliggjort en Bog, kaldet »*Catholica*«, i hvilken han kort og godt erklærer, at Fremtiden vil have at vælge mellem Katholicisme og Socialdemokrati. Bogen har vakt betydelig Opsigt, og et lykkeligt Varsel for Fremtiden er det, at det protestantiske Blad »*Daily Chronicle*« tillader, at Bogen anmeldes paa følgende Maade i dets Spalter:

»For et halvt Aarhundrede siden vilde man have fundet det saare mærkeligt, at en saadan Mand vilde have skrevet en saadan Bog. En Mand, der tilhører Offentligheden, der er inde i alle politiske og sociale Spørgsmaal, en Autoritet i mange Retninger, en Landraad, et Parlamentsmedlem, der er en begejstret Repræsentant for moderne Reformer, forklarer her Messeofret, træder i Skranken for Pavedømmet, forsvarer Af-

lad, finder i de seneste Resultater af Forskninger paa Historiens, Arkæologiens og Kritikens Omraade slaaende Vidnesbyrd til Gunst for den romersk-katholske Kirke; og det i et Sprog, som altid er kraftigt, undertiden smukt i dets Iver og Overbevisning. Der var en Tid, da vi Alle tænkte, at Katholicismen var død og tilintetgjort, eller idetmindste, at den var en saare ærværdig Ruin, overfor hvilken vi burde standse, for at beklage og beundre den, men som intet fornuftigt Menneske kunde vælge til sin Bolig. Dens smulrende Stenprydelser vare maleriske; men, smulrende vare de, og ingen Del af Bygningen beskyttede i haardt Vejr. Kun Drømmere eller Fanatikere eller Udannede kunde blive i den eller søge Ly i den. Det Syn paa Sagen er fuldstændig forsvundet, og Katholicismen er i vore Dage en stærkere Magt, end den nogen Sinde har været det siden Konciliet i Trient«.

Rom. Den 7. Maj døde Kardinal *Galimberti* i Rom i en Alder af 60 Aar. I det romerske Præsteseminar fuldendte han sine filosofiske og theologiske Studier, studerede derefter Retskyndighed, blev Professor i Propaganda-Kollegiet og ved Universitetet og udnævntes i 1868 til Domherre ved Laterankirken. Paa Grund af sin fremragende aandelige Begavelse blev han senere hen gjentagne Gange benyttet af den h. Stol i Diplomatiets Tjeneste. Det var saaledes Galimberti, der ledede de kirkepolitiske Forhandlinger mellem den preussiske Regering og den apostoliske Stol, som banede Vej for Freden efter Kulturkampen. I 1887 benyttede Pave Leo XIII. ham til Overbringelsen af de pavelige Lykønskninger i Anledning af Kejser Wilhelm I.s 90aarige Fødselsdag. Samme Aar udnævntes han til apostolisk Nuntius i Wien, hvor han forblev i sex Aar, indtil han i 1893 blev udnævnt til Kardinal. Han var som saadan Medlem af flere vigtige Kongregationer i Rom, navnlig af Propaganda-Kongregationen

og af Kongregationen for ekstraordinære kirkelige Sager. Den ikke-katholske Presse har ofte betegnet ham som den fremtidige Pave. Kardinalens Død har nu gjort en Ende paa disse forhastede Kombinationer. R. I. P.

➤ Fra Vejbyrnet. ➤

— **Den evige Messe.** Da Solen lidt efter lidt oplyser de forskjellige Dele af Jorden, og den katholske Kirke har Præster og Altre i hele Verden, bliver Frembærelsen af det h. Messeoffer aldrig afbrudt. I Asien læses den h. Messe naar vi have henimod Midnat; i det vestlige Kina, Siam, Malakka og i Thibet. Kl. 1 om Morgenen i Bengalen, Pondichery, i Dakka og Kalkutta, paa Ceylon, i Madras og Mandura. Kl. 2 ved Kysten af Malabar, i Massour, Goa og Bombay. Kl. 3 i det indiske Øhav, paa Øen Bourbon og Madagaskar. Kl. 4 i Persien, Aden, Palæstina og en Del af det europæiske Rusland. Kl. 5 i Polen, Østerrig og Ægypten o. s. v. Fra Kl. 6—12 i Rom, Italien, Danmark, Norge og Sverige, Tyskland, Frankrig, Spanien, England, Sydamerika, Venezuela o. s. v. Naar vi have Kl. 1 om Eftermiddagen, i Missouri, Texas og en Del af Mexiko. Kl. 2 i Kalifornien, Oregon og langs Kysten af det stille Ocean. Kl. 3—4 i Oceanien, Gambien, paa Øen St. Margrethe og paa Marquesasøerne. Kl. 5 paa Sandwichsøerne og Taiti. Kl. 6 Aften paa Øerne Samoa, Tonga, Wallis, Futuna i det stille Hav. Kl. 7—8 i Ny Kaledonien, paa Karolinerne og Filippinerne. Kl. 9 paa Øen Viti. Kl. 10 i Bispedømmet Adelaide, i Sydaustralien, paa Molukkerne, i Korea og Japan. Og endelig, naar vi have Kl. 11 Aften i Batavia, i Byerne Shanghai, Peking og Nanking i Kina. — Hvad Gud

havde forjættet ved *Profeten Malakias* (1,11.) gaar saaledes fuldtud i Opfyldelse: »Fra Solens Opgang indtil dens Nedgang skal mit Navn vorde herligt blandt Folkene; og paa alle Steder skal der ofres for mit Navn, og frembæres et rent (Spise-) Offer«.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 17. Maj. 6. Søndag e. Paaske. — 18. **M.** Erik, Konge og Martyr. — 19. **Ti.** Petrus Coelestin, Biskop og Bekjender. — 20. **O.** Bernardin af Siena, Bekjender. — 21. **To.** Oktav af Himmelfartsfesten. — 22. **F.** Venantius, Martyr. — 23. **L.** Vigiliefastedag. (I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 Morgen Profetiernes Læsning, Døbevandets Indvielse, Litani til alle Helgener og Højmesse henved Kl. 8^{3/4}).

Søndag den 24. Maj. Den Helligaands Sendelse. Første Pintsedag (I St. Ansgars Kirke: Kl. 7 og 8 stille Messe; Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken; Kl. 8 Majandagt).

Novena til den Helligaand. Fra Fredag den 15. Maj indtil Lørdag den 23. Maj (begge Dage medregnede) holdes i St. Ansgars Kirke om Aftenen Kl. 8 (i Forbindelse med Majandagten) en ni Dages Andagt til den Helligaand ifølge den h. Faders Mening, med Bønner om de Kristnes Gjenforening i Troens Enhed. De til denne Novena ifjor knyttede Aflad, som ogsaa kunne tilvendes Sjælene i Skjærsilden, have ogsaa Gyldighed i Aar. Forøvrigt henviser vi til Nord. Ugeblad Nr. 22 fra ifjor. — Bønner kunne faas hos Kirkebetjent Stein.

Jesu Hjærte Kirke. Majandagt hver Søn- og Hverdag-aften Kl. 7^{1/2}.

St. Elisabeths Understøttelsesforening holder Kvartalsmøde **Søndag den 17. Maj** i Lokalet, Bredgade 67, 2. Sal o. G. umiddelbart efter Højmessens i St. Ansgars Kirke. Medlemmerne aflægge Beretning og modtage nye Adresser for Sommerhalvaaret.

Ernst Bæklund,

59, Kjøbmagergade 59,

anbefaler sit store Lager af

elegante fineste engelske Filthatte

til **3, 4', 6, 8 Kr.** i alle moderne Façons.

Literatur. Udkommen er og faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Fred. Esser: **Den h. Frants af Assisi.** Et Livsbillede. **III.** Pris 25 Øre. Tidligere udkom af samme Forfatter: **Den h. Frants af Assisi. I. og II.** á 25 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

Nº 21.

Søndagen den 24. Maj.

1896.

Indhold: To Ord. Det lauretanske Litani. „Krans og Krone“. Pintse. Efterretninger fra Ind- og Udland: Armenien. Rom. Amerika. Paderborn. — Bekjendtgjørelser.

To Ord om Forfatteren af „Overgang til Romerkirken“.

—o—

Hr. *Just Christensen*, Præst ved Vor Frue Kirke, der oprindeligt ikke var villig til at indlade sig paa nogen Polemik med en katholsk Gejstlig, har nu alligevel følt Trang til at begynde en saadan i Anledning af min Henvendelse til Læserne af P. P. »Er Romersk-Katholsk ægte evangelisk?« her i Nord. Ugeblads Nr. 13—15. Han antager for vist, at jeg »vil svare med alenlange Artikler«. Men de behøves vist ikke. Jeg kan gjerne nøjes med to Ord, idet jeg henleder mine Læses Opmærksomhed paa min ærede Modstanders Vaaben og Logik.

Hans *Hovedvaaben* er et Forsøg paa at *mistænkeliggjøre* min Ærlighed — og at give sig selv Udseende af sejsikker Overlegenhed.

•

Et af vore Stridsæmner var, om det altid er umoralsk at bruge tvetydig Tale. Jeg nægtede det med alle Ethikere. Hr. Christensen mener nu snildt at kunne bruge dette mit Svar til at vække Mistanke om, at »det meste af, hvad jeg skriver, er tvetydig Tale«. Dermed begynder han sin Artikel, og dermed slutter han den.

Hr. Christensen er saa elskværdig at stemple min Fremgangsmaade som »jesuitisk« — et Ord, som Skribenter, der ville betragtes som alvorlige, undse sig for at bruge som enstydigt med »underfundig, uærlig« —; han bebrejder mig Overfladiskhed og Sofisteri; han siger, han kunde nok føle sig fristet til at vise dette Sofisteri, men han vil dog helst modstaa Fristelsen.

Jeg kender ikke »*Fra Bethesda's* Læsepublikum. Det kan jo være, at det lader sig imponere af hans dristige Optræden og ikke lægger Mærke til hans Strategi. En eftertænsksom Læser vil istedenfor kraftige Ord kræve *saglige* Grunde, helst kort og klart fremsatte. Maaske Hr. Christensen undervurderer sine Læseres aandelige Modenhed; maaske en Del af dem gennemskuer hans Krigslist og tænker som saa: Hvis Pastoren kunde forsvare sig med *saglige* Grunde, vilde han uden Tvivl føre dem i Felten; men først og sidst at diskreditere sin Modstanders Ærlighed er sandelig alt andet end en ridderlig Maade at kæmpe paa! —

Saa tillader jeg mig at hidsætte en eller anden Prøve paa Hr. Christensens *Logik*.

Hr. Christensen kan ikke fatte Rigtigheden af følgende Slutning: Den, der indtræder i den gejstlige Stand, forpligter sig til Cølibat. Men Ingen bliver *tvungen* til at indtræde i den gejstlige Stand. Altsaa bliver heller ikke Nogen *tvungen* til Cølibat.

Hr. Christensen indrømmer, at vor Frelser, efter Joh. 7, 1—10, paa Indbydelsen til at drage op til Jerusalem og der at aabenbare sig som Messias, svarede:

»Jeg drager *ikke* op til denne Fest« — og at Ordet »ikke« her *enten* kan *betyde* »slet ikke, men jeg bliver hjemme«, *eller* »ikke paa den Maade og Tid, I foreslaa«. Alt dette indrømmer Hr. Christensen; alligevel kan han ikke se, at Frelseren her har brugt *tvetydig* Tale.

En tvetydig Tale giver ikke den Spørgende den Oplysning, han ønsker, fordi den ikke vedkommer ham eller endog kunde skade ham. En Løgn derimod fører den Spørgende paa Vildspor. Alligevel paastaar Hr. Christensen, at Løgn er at foretrække for tvetydig Tale. — —

Til alt dette kan jeg ikke være med. Men i to Ting er jeg enig med Hr. Christensen.

Han »vilde anse det for Spilde ikke blot af Tid men ogsaa af Papir og Blæk at fortsætte Forhandlingen«; deri har han sagtens Ret.

Hr. Christensen henviser sine Læsere til min Bog; de skulle selv læse den. Det er ogsaa min Mening. Jeg tvivler ikke paa, at den kan bidrage til at sprede Fordomme mod Romerkirken. A. Perger.

Det lauretanske Litani.

(Fortsat.)

—o—

Hellige Maria,
bed for os!

O, Modernavn, lad det kun lifligt klinge
For Barnets Øre som en Himmelklang,
Saa stor og skjøn en hellig Englesang.
Saa klart kan ingen Paaskeklokke ringe!

Maria! Ja, det Navn vil sikkert bringe
Os Trøst i Smerter, Lidelser og Trang,
Os Kraft, naar Kampen bliver hed og lang,
Naar Fjenderne, de Stærke, Sværdet svinge.

Maria! Hvilken Harmoni af Toner,
 Af Kjærlighed og Himmellyst og Lykke!
 Ja, paa det Navn vort Haab vi trygt vil bygge!

Marias Navn staar over Verdens Zoner,
 Og Solen med sin Straale det forgylder.
 Og Tusinder paa Knæ det ydmygt hylder.

Hellige Guds Moder,
 bed for os!

I Førstningen — hvem lægger ud den Gaade?
 Var »Ordet« til — hvem kan i Ord det fatte?
 Gud selv var »Ordet« — Stjerner blive matte —
 Og det blev Kjød — o grænseløse Naade!

Du Guds Moder skulde vorde, alt man spaaede.
 »Hans Vilje ske!« knapt sagt — før Naadeskatte
 Nedregned' over Dig — og mægtigt satte
 Han Liv i Frøet, han paa Korset saaede.

Hvad Du med Glædestaarer hist modtog,
 Begriber Ingen — thi i Hjærtet ind
 En Gud som Menneske i Stilhed drog.

Og Fredens Kys blev vekslet i Dit Skjød,
 Og Verden skued' i Dit blide Sind,
 Hvad »Helligaandens Brud« nu ret betød.

Hellige Jomfru over alle Jomfruer,
 bed for os!

Se, Kjærligheden gløder — og dens Have
 Staar trist og øde der med nøgne Grene. —
 Den vilde Regn bortskyller Grus og Stene,
 Mens de Fortvivlede i Mørke rave.

Da tren Du frem i denne triste Have
 Og hæved' Jomfrubanneret, det rene,
 Mens Tusinder af Sjæle sig forene,
 Og Engle stemme i et mægtigt »Ave!«

Se, lette, lyse, liljehvide Skarer
 Nu følge Lammet — nært af Drueblod
 Og af det hvide Brød, som dem bevarer.

Se, Lilier og Roser prægtigt prange
 Paa Jomfruen, som for dem alle stod.
 Vær priset Du, som kunde ren undfange!

„Krans og Krone“.

(Fortsat.)

Eucarpus fulgte ubemærket efter Hofmanden; han saa strax, at den Fremmede sneg sig omkring som en Slange, der søger efter Bytte. Det var uden Tvivl en kejserlig Spion. og hvad spejdede han her i Haven efter, uden for at opdage Beviser paa, at Senatoren var en Kristen? I rette Tid var det lykkedes Eucarpus at sende en nylig døbt Slave, der var Gartner og netop vandede Blomsterne, i et Ærinde ind i Huset. Da den Fremmede sneg sig omkring den Fløj af Villaen, hvor de Kristne plejede at forsamlе sig, havde Eucarpus givet sig noget at bestille der, for at denne ikke skulde forsøge paa at løfte sig op til de høje Vinduer og kigge ind i det Indre ad en eller anden Revne i Forhængene.

Pludselig begyndte den tro Tjeners Hjærte at banke af Skræk, da han fik Øje paa begge Drengene Novatus og Timotheus, som knælende bad med udstrakte Arme ved Indgangen til deres Bedstemoder Priscillas Gravkapel; endnu nogle faa Skridt, og den Fremmede maatte se Børnene, naar han traadte ud af Løvgangen, i hvilken han befandt sig.

Med Snarraadighed greb Eucarpus en Sten og slyngede den med et velrettet Kast mod Ruden i Kappellet, saa Glasskaarene faldt klirrende til Jorden og Drengene foer forskrækkede op. I to, tre Spring var

han paa den aabne Plads foran Gravkapellet, i samme Øjeblik som Alityrus traadte ud af Løvgangen.

»Hvor kan det være, Eucarpus«, raabte Timotheus ham imøde, ganske ophidset af Skræk; »i dette Øjeblik har En eller Anden slaaet en Rude itu paa Gravmælet; se blot her!«

»Slaaet en Rude itu?« svarede Tjeneren, idet han med Vilje talte i en plump Tone. »Jeg havde nok Lyst til at have begge mine Næver om Halsen paa den, der har vovet det. Havn I da hverken hørt eller set Nogen? — Se, Herré«, henvendte Eucarpus sig til Alityrus, »se, der har en Døgenigt slaaet en Rude ind paa Monumentet, lige før Du og jeg betraadte denne Græsplæne. Du saa vel ikke Slyngelen løbe sin Vej? Om han end har nok saa rappe Fødder, skal han dog blive til en Snegl ved Siden af mig!«

»Jeg har virkelig Ingen set,« svarede Alityrus, idet han kastede et uroligt Blik paa Slavens kraftige Arme. »Den ædle Senator Pudens, din Herre, har tilladt mig — jeg er kejserlig Raad — at gaa rundt i Haven; saa kom jeg herhen . . . .«

»Og jeg kom for at hente Drengene hjem, da Aftenen nærmer sig. Du har Ingen set, Børnene heller ikke — og jeg, hvis jeg havde den Karl liggende under mine Knæ her paa Jorden mutters alene, skulde nok drive Lysten til at slaa Vinduer itu ud af ham; han skulde ikke mere komme her og ødelægge fremmed Ejendom. Havde den Slyngel ikke sigtet saa godt, kunne han have ramt Børnene. Saa havde der vanket Noget til ham!«

Alityrus følte sig mere og mere ubehagelig tilmode. Det var tydeligt, at Slaven antog ham for Voldsmanden.

»Jeg forsikrer Dig, kjære Ven«, sagde han, »jeg har intet Menneske set; jeg hørte ogsaa Rudernes Klirren og skyndte mig hen for at se, hvad det kunde

være. Men vilde det ikke være det Bedste«, vedblev han, »at vi strax lade din Herre vide, hvad der er sket, for at han kan sende Folk ud og gjennemsoge Haven?«

»Det er virkelig det Bedste«, svarede Eucarpus, efter at han tilsyneladende havde betænkt sig lidt; tog saa begge Drengene venligt ved Haanden og skred henimod Huset fulgt af Alityrus.

Da Pudens fik Meddelelsen at høre, udtalte han sin levende Beklagelse til Hofmanden over at hans Spadseretur var bleven forstyrret paa en saa ubehagelig Maade, og Alityrus tog Afsked med den faste Beslutning aldrig mere at sætte sine Ben i Villaen.

»Hvis dette Menneske havde set Drengene bede!« raabte Eucarpus, da Alityrus vel var borte, »hvis han havde sneget sig hen til dem, den glatte Aal, han er, og havde begyndt at snakke med dem og henvendt et og andet fromt Spørgsmaal til dem, havde de uskyldige Børn snart forraadt sig, trods al den Forsigtighed, man har paalagt dem. Idag har jeg kunnet være noget af en synlig Skytsengel for min Herre; Gud være lovet!«

Derpaa gik han, fløjtende en munter Vise, hen for at aflaase Villaens Port; thi nu kastede Solen sine sidste Straaler hen over den fjærne Bjergkjæde og ned paa Campagnens Sletter. Den salariske Landevej var allerede øde og stille. —

Efter det lille Intermezzo med Hofmanden vendte Pudens tilbage til Apostlene og var nu steget op med dem paa Platformen paa Villaens Tag, for bedre at kunne nyde Solnedgangen og Aftenens Friskhed. Lidt efter lidt sank den rødglødende Skive og overgjød Bjergenes Tinder med sin gyldne Glans; hele Himlen straalede i en trolddomsagtig Glød; i Villaerne og Landsbyerne ved Foden af Sabinerbjergene blinkede Solen i Vinduerne, som om de stode i Ild, og Rom — — men var det muligt? Hist brændte det jo virkelig! — Vældige Røgskyer steg mod Himlen paa to, tre, fire Ste-

der. Senatoren blegnede. Han vidste nøje, i hvilken Retning hans Palads laa, og netop fra den Kant væltede der sig en tyk Røgsøjle i Vejret, beskinnet af Aftenrøden. Var ogsaa hans Hus i Fare? — Pludselig huskede han paa, at hans Hustru Sabinilla og begge hans Døtre om Eftermiddagen vare kjørte tilbage til Staden. Pudens styrtede ned ad Trapperne og ud paa Gaardspladsen; næppe fem Minutter senere jog han, fulgt af Eucarpus, i vildeste Galop henad Landevejen til Rom, og dog gik det ikke hurtigt nok for Senatoren, der med stigende Angst og Sorg saa Røgskyerne stige stadig højere og mægtigere mod Himlen.

Atter og atter hævede han bedende Blikket mod Himlen og med et beklemt Hjærte. Som et mørkt Spøgelse stod Anelsen om en stor Ulykke for hans Sjæl. Ak, hvad vilde Natten bringe efter denne Dag, som var begyndt saa skjøn og forløbet saa herlig! Og nu dukkede atter Alityrus op for hans indre Øje som en styg, hæslig Dæmon. Hvis en Ulykke brød ind over ham og hans Familie, saa havde sikkert hin Mand været Ulykkesbringeren med sit Besøg i Villaen. —

Eucarpus, der red ved sin Herres Side, vovede ikke at forstyrre ham i hans Tanker, skjönt han delte hans bange Anelser. Ellers var den salariske Landevej paa denne Tid opfyldt af Spadserende, der efter Dagens Hede søgte Vederkvægelse i Aftenens Kjølighed; i Dag laa Vejen øde og forladt, og de enkelte Fodgængere, der, som de to Ryttere, fulgte Vejen til Rom, havde, ligesom de, kun Øje for Røgskyerne, der stedse mørkere og inere truende væltede sig op mod Himlen.

(Fortsættes.)

Den højhellige Pintsefest.

— o —

Efter Herrens Himmelfart havde Disciplene i Følge Jesu Befaling begivet sig tilbage til Jerusalem. Her forsamlede de sig i Salen, i hvilken det allerhelligste Altrens Sakramente var bleven indstiftet, midt iblandt dem befandt sig den h. Gudsmoder, for at forberede sig til den Helligaands Komme. I ni Dage holdt de ved med at bede. Derfra hidrører den Skik i Kirken, at anraabe om Guds Naade i et eller andet Anliggende ved en saak. *Novena* eller *ni Dages Andagt*. Paa den 50. Dag efter Paaske d. v. s. Pentekoste, hvorfra det danske Ord »Pintse« stammer, kom den Helligaand over Apostlene. Henved den niende Time om Morgen kom der, i Følge den h. Skrifts Beretning, pludsen Lyd fra Himlen som af en fremfarende vældig Storm, og fyldte hele Huset, hvor de vare forsamlede. Og der viste sig for dem som Tunger af Ild, der fordelte sig over enhver af dem, og de bleve alle opfyldte med den Helligaand. — Ved det ydre Tegn, som benyttes ved Sakramenternes Forvaltning, sindbilledliggjøres den Naade, som Sakramentet meddeler; ogsaa disse glødende Flammer, som viste sig over Apostlene, have en saadan *symbolsk Betydning*. Ilden lutrer, oplyser, varmer, antænder. Den Helligaands Naade lutrede Disciplenes Hjerter for alt Syndigt, oplyste deres Tro, opvarmede deres Haab og antændte deres Kjærlighed. Deres tidligere Fordomme forvandlede til den dybeste Forstaaelse; deres Ængstelighed til det djærveste Mod, deres Sorgmodighed til glad Begejstring. I Skikkelse af flammende Tunger viste den Helligaand sig, fordi han ved Apostlenes Ord, vilde kalde den vildfarne og syndige Menneskeslægt til den af Kristus erhvervede Naade.

Ogsaa i *den gamle Pagt* højtideligholdt man

Pintse. Blandt Israeliterne var den en Høstfest, fordi man paa denne Fest takkede Gud for Høsten og ofrede til ham Førstegrøden af Jordens Frugter. Pintse var dog navnlig en Mindefest om Lovgivningen, som Gud gav Israeliterne paa Sinai Bjærg halvtresindstyve Dage efter at de vare dragne ud af Ægypten.

Ligesom Paaskefesten blandt Israeliterne kun var et Forbillede paa de Kristnes Paaskefest, saaledes var ogsaa Jødernes Pintsefest et Forbillede paa Pintsefesten i den kristne Kirke. Paa Sinai Bjærg blev Lovens Rige grundlagt, paa Pintsefesten i Jerusalem blev Frihedens Rige i den Helligaand, Guds Kirke grundlagt. Den h. Hieronymus sammenligner ogsaa de udvortes Tildragelser under Lovgivningen paa Sinai Bjærg med Tildragelserne paa Pintsefesten i Jerusalem. Da Pintsefesten kan betragtes som Kirkens Stiftelsesdag, paa hvilken Førstegrøden af de Troende blev indsamlet ved Apostelfyrstens Prædiken, saa er Pintsefesten med Rette en af Aarets tre Hovedfester, ja alle Festdagens Metropol, som den h. Krysostomus siger. Julen er Festen til Ære for den himmelske Faders uendelige Kjærlighed, idet han paa denne Dag lod sin enbaarne Søn sødes; Paaskefesten en Mindefest om Guds Sønns uendelige Kjærlighed, idet han faa Dage i Forvejen havde opofret sit Liv for os paa Korset; Pintsefesten endelig er Mindefesten til Ære for den Kjærlighed, som den tredie Person i Guddommen, den Helligaand, har vist os.

Som tredie kristelige Hovedfest er Pintse en af de tre Faktorer, der danne Kirkeaaet. Dens Cyklus naaer indtil Advent og alle Søndagene indtil Kirkeaarets Slutning benævnes efter Pintse. I dette lange Tidsrum, der næsten varer et halvt Aar, oprulles for de Troendes Øjne Kirkens majestætiske Bygning, som grundet paa Sandhedens Klippe, udrustet med alle Frelsemidler, i den Helligaand er indtil Tidernes Ende

den nye Pagts Ark, der frelser Enhver, som med barnlig Lydighed og Tillid tager Bolig i den.

Som Kirken optræder paa sin Fødselsfest, skal den vedblive at optræde *indtil Tidens Ende*. Forbindelsen, som den Helligaand har indgaaet med dem, skal ikke være forbigaaende; den skal ifølge Jesu Ord, stedse vedblive at bestaa; »Trøsteren skal forblive hos eder evindeligt.« Det er ogsaa en ganske naturlig Følge af det Forhold, i hvilket den Helligaand paa Pintsefesten er traadt til Kirken. »Hvad Sjælen er for det menneskelige Legeme, det er den Helligaand for Kirken, Kristi hemmelighedsfulde Legeme,« siger den h. Augustinus. Saa længe Kirken derfor skal være Kristi Legeme, nemlig indtil Tidernes Ende, saa længe forbliver ogsaa den Helligaand i dette Kristi mystiske Legeme, levendegjørende, belærende, styrkende, trøstende, ledende og styrende Kirken.

Nu forstaa vi, hvorfor den Helligaand og Kirken ere saa nøje forbundne med hinanden i Trosbekendelsen. »Jeg tror paa den Helligaand, den hellige katholske Kirke«.

Nu forstaa vi, hvorfor Kirken er og bliver Sandhedens ufejlbare Forkynderinde; hvorfor Apostlene paa det første Koncil i Jerusalem og deres retmæssige Efterfølgere paa de andre almindelige Kirke-Koncilier kunde og kunne sige: »Det har behaget den Helligaand og os.«

Nu forstaa vi, at det er en Synd imod den Helligaand, at forkynde Noget imod Kirkens Lære. Nu forstaa vi, hvilken Forbrydelse det er, at stride imod Guds Kirke! Men vi forstaa ogsaa tillige, hvor afmægtige alle menneskelige Angreb mod Kirken ere.

Den Helligaand er Kirkens Vogter; derfor rase Hedningerne forgjæves. Trods alle Storme og Forfølgelser gaar Kirken dog sejrrigt frem gennem Verden. Naar »Helvedes Porte« mene, at de snart have over-

vundet den, bliver den dog staaende i ny Kraft og Skjønhed. Lader os derfor fatte Mod i fast Tillid til den Helligaand.

Hvor lykkelige maa vi ikke prise os, fordi vi ere Medlemmer af denne hellige Kirke, og ikke ligne hine Mennesker, som »gynge op og ned, frem og tilbage paa Havets Bølger« uden at vide, hvorhen de sejle! Men denne Naade forpligter os ogsaa til Taknemlighed og til en from Livsvandel; thi et stort Ansvar har en katholsk Kristen, som enten forsømmer eller misbruger de Naadegaver, der tilbydes ham i Kirken, og fører en Livsvandel, der er i Modstrid med Kirkens Lære og Bud.

Denne Naade — at være Medlem af denne hellige Kirke, som blev indstiftet paa Pintsedagen i Jerusalem — maa ogsaa tilskynde os til at føle Deltagelse med alle dem, som staa udenfor denne Kirke, og til at opsende til Gud de inderligste Bønner for dem, at ogsaa de maa blive delagtiggjorte i den samme Lykke og Naade, i hvilken vi ere delagtiggjorte. Vor hellige Kirkes synlige Overhoved. Pave Leo XIII., har jo netop ogsaa i disse Dage opfordret Kirkens Børn til saadanne Anraabelser, for at Herrens Forjættelse maa gaa i Opfyldelse ret snart: »Der skal blive én Hjord og én Hyrde.« — Lidt efter lidt nærmer ogsaa denne lykkelige Tid sig; dertil bidrager jo de talrige Konversioner til den katholske Kirke, som finde Sted i alle Lande. Og hvad er det for Folk, som vende tilbage til Moderkirken? Er det Folk uden Tro, uden Guds frygt, uden Dyd, som Flertallet af dem, der i Aarens Løb have svigtet Kirken? O nej! det er de Bedste og Ædleste blandt Folket, Mænd og Kvinder, som efter alvorlig og langvarig Undersøgelse ere naaede til den Overbevisning, at den katholske Kirke er Kristi sande Kirke; Mænd og Kvinder, som vare beredte til at give Afkald paa Mangt og Meget, drevne af Guds Naade i den Helligaand, af Kjærlighed til Sandheden, af Over-

bevisningens Magt, af Omhu for deres udødelige Sjæls Frelse.

Vær hilset derfor, o hellige Kirke, du vor bedste og kjærligste Moder! Du tager ved Daaben imod os ved vor Indtrædelse i dette Jordeliv, du ledsager os med dine hellige Naademidler og holder os oprejste under vor jordiske Vandring og du fører os trygt og sikkert — naar vi medvirke med dig — til vort sande Hjem og Fædreland, Himlen! Saa mange Brødre og Søstre, hvem Vildfarelsen uforskyldt har skilt fra dig, udstrække i vore Dage længselsfuldt deres Arme mod Petri Stol, for at ile til dig, deres gamle Moder, som uagtet deres Vildfarelser aldrig har hørt op med at bede for dem og at søge efter dem. Aabn dit Skjød og tag imod disse Børn, som ønske at vende tilbage til dig, for at kaste sig i dine Moderarme! Bønfald du den Helligaand om Naade for dem, om Naade, som oplyser dem og styrker dem i ethvert godt Forsæt, saa at de virkeliggjøre det. Din Bøn, din Kraft vil fremskynde hint lykkelige Øjeblik, da alle Kristne atter ere samlede i én Hjord og under én Hyrde!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Armenien. Om *Forfølgelser mod Armenierne i Konstantinopel* skrives der til »Voss. Ztg.«, at man i de sidste Dage har fængslet ikke mindre end 200 Armeniere, og at flere Personer bleve saarede. Fra troværdig Side forsikres der, at de Indespærrede blive pinte paa den skændigste Maade i Fængslerne, for at udpresse Tilstaaelser af dem. En af de hyppigst anvendte Torturer ere Slag med en Stok i Hjærtekulen, ogsaa neddukkede man Folkene skiftevis i kogende hedt og iskoldt Vand o. s. v., men drog altid forsigtig Om-

sorg for, kun at anvende saadanne Torturer, hvis udvortes synlige Spor atter forsvinde efter nogen Tids Forløb. I Meddelelsen siges der ogsaa i Henseende til *det asiatiske Tyrki*, at alle Kristne mere eller mindre ere i Fare, og at Armenierne ligefrem ere indviede til Undergang og Udryddelse. I Henseende til Myrderierne i *Zeitun* skriver Korrespondenten: »De her bosiddende Europæere kjende for længe siden den Aand, der besjæler de saak. *kristelige* Embedsmænd, som Porten har indsat paa Grund af et Tryk fra Stormagternes Side; det høje Diplomati alene lukker Øjnene og lader sig nøje med, at dets Fordringer idetmindste ere blevne opfyldte i Henseende til Bogstaven«. Korrespondenten beklager, at Europa ikke engang kan stramme sig op til et alvorligt Skridt og paatvinge Tyrkerne et Formynderskab.

Tyrkiets Andel i Myrderierne i *Anatolien* bliver i Henseende til Blodbadet i Biredskik og Urfa paavist i Beretninger, som den engelske Konsul Fitzmaurice i Smyrna har tilsendt det engelske Parlament. De tyrkiske Myndigheder tage nemlig ingen Forholdsregler, for at beskytte Armenierne eller hindre Voldsgjerningerne; i Myrderierne i Urfa skulle de tyrkiske Soldater endog have taget virksom Del.

Skjønt Forfølgelserne hovedsagelig ere rettede mod skismatiske Armeniere, have Katholikerne dog ogsaa deres Martyrer for Troen. Saaledes ere Franciskanerpater *Salvator*, Forstander for den katholske Mission i Mugiukdersi ved Marasch, og elleve katholske Armeniere blevne ihjelslagne. Soldaterne trængte ind i Missionsboligen, hvor de fængslede Pater *Salvator* tilligemed 11 katholske Mænd. Bundne til hverandre bleve de førte ad Landevejen til Marasch. Efter at de havde tilbagelagt et Stykke af Vejen, befalede Anføreren for Soldaterne, at Fangerne pludselig skulde standse, og Pater *Salvator* og hans 11 Ledsagere bleve nu opfor-

drede til at afsværge deres katholske Tro og antage Muhameds Religion. De vægrede sig Alle, hvorfor Soldaterne stak dem ihjel med Bajonetterne og brændte Ligene. Pater Salvator var 42 Aar gammel, havde i 24 Aar været Franciskaner og i 17 Aar virksom som Missionær i det hellige Land.

Rom. Den af den h. Fader nedsatte Kommission, som skulde undersøge *Gyldigheden af den anglikanske Præstevicelse*, har nu endt sit Arbejde, og Resultatet vil nu komme til at beskæftige enten det h. Officium eller en særegen Kardinalskommission. Hvilket Resultat Undersøgelserne have givet, kjendes foreløbig ikke. Før Udvalget traadte sammen havde tre Medlemmer allerede udtalt sig imod Vielsernes Gyldighed, medens to andre Medlemmer forsvarede deres Gyldighed. To Medlemmer havde udtalt sig tvivlende. Undersøgelsen er, som bekjendt, nærmest sket, for at bane Vejen for en Gjenforening af Anglikanismen med den katholske Kirke.

— Til den russiske Kejsers Kroning i Moskau sender Pave Leo XIII. Monsignor *Agliardi* som extraordinær Gesandt.

— Ingeniør Solutore Avventore Zola, forhen Stormester for Frimureriet i Ægypten, er, efter at han i 30 Aar har været Medlem af Sekten, vendt tilbage til den katholske Kirke, idet han afsvor Frimureriets Vildfarelser.

Amerika. Katholikernes Antal i de Forenede Stater beløber sig i Følge de nyeste Meddelelser fra Ud-giveren af Hoffmanns »Catholic Directory« til 9,410,790 Sjæle. Konversionernes Antal er stedse i Stigning, navnlig efter at de saak. Paulistpræster have begyndt at holde offentlige Foredrag særlig for Protestanter. Ogsaa blandt vore i Amerika bosiddende danske Landsmænd synes der at være ikke Faa, som vende tilbage til den katholske Kirke, hvilket fremgaar af de talrige Forespørgsler, som Redaktionen modtager fra Amerika,

om katolske Bogfortegnelser og katolsk Literatur saa vel som om Ugebladets Tilsendelse.

Paderborn. *Samleforeningen* i Dioceset Paderborn har for nylig udgivet sin Aarsberetning. Foreningen havde i Følge den i Aaret 1895 en samlet Indtægt af 35,214 Mark. og Udgifterne beløb sig til 30,734 Mark. Fra fem Givere fik Foreningen 7100 Mark i ekstraordinære Gaver.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 24. Maj. Den Helligaands Sendelse. Første Pintsedag. (I St. Ansgars Kirke: Kl. 7 og 8 stille Messe; Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken; Kl. 8 Festandagt).
Mandag den 25. Maj. Anden Pintsedag. (Gudstjenesten som paa alm. Søndage). — 26. Ti., 27. O.*), 28. To., 29. F., 30. L. Oktavdage i Pintseugen.
Søndag den 31. Maj. 1. Søndag e. Pintse. Den allerhelligste Treenheds Fest eller Trinitatis Søndag.

*) Onsdag, Fredag og Lørdag i Pintseugen ere befalede Tamperfastedage.

Jesu Hjærte Kirke (Stenosgade). Første Pintsedag: Kl. 6, 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille h. Messe: Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften: Festandagt med Prædiken. — Anden Pintsedag: Kl. 6, 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille h. Messe; Kl. 10 Højmesse og Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Festandagt med Prædiken.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion i Jesu Hjærte Kirke Søndag den 31. Maj (Trinitatis Søndag) Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 31. Maj Kl. 8 Aften højtidelig Slutning af Majandagterne med Prædiken og Procession.

Rosenkransbroderskabets maanedlige Møde i Juni bortfalder; men Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa den højtidelige Slutning af Majandagterne Søndag d. 31. Maj. — Jomfruernes Forening deltager paa denne Dag i Slutningsprocessionen med Broderskabets Faner.

Unio. Foreningens nye Sommerlokale, **Pileallé 21**, aabues **Tirsdag d. 2. Juni** med en festlig Sammenkomst. Udførligt Program vil blive tilsendt alle Medlemmer.

Ernst Bæklund,
59, Kjøbmagergade 59,
 anbefaler sit store Lager af
elegante fineste engelske Filthatte
 til **3, 4¹/₂, 6, 8 Kr.** i alle moderne Façons.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 22.

Søndagen den 31. Maj.

1896.

Indhold: Literatur. „Krans og Krone“. Det lauretanske Litani. Fra Island. Efterretninger fra Ind- og Udland: Osna-brück. Armenien. Kjøbenhavn. — „Fra Vejbyrnet“. Bekjendtgjørelser.

Literatur.

—o—

Døn h. Frants af Assisi I., II., III. Et Livsbillede ved *Fred. Esser*. — Kjøbenhavn, i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn 1896. — Hvert Nummer à 25 Øre.

I disse tre sidste Hæfter (Nr. 3, 4 og 5, af den ny Brochurerække »*Til den religiøse Oplysnings Fremme*«) har den højærværdige Forfatters kyndige Haand tegnet os et meget tiltalende Livsbillede af en af Kirkens elskeligste Helgener. Om end denne korte Levnedsbeskrivelse nærmest ikke er beregnet paa at gjendrive Lic. theol. Henry Ussings Bog om St. Franciskus, saa blev den dog foranlediget ved den og retter ved at fremstille den h. Frants' Liv objektivt efter Kilderne i Virkelighed ikke lidet af Ussings Fremstilling. Hr. Licentiaten kunde jo selv med den bedste Villie næppe være i Stand til at bedømme den store Helgen rigtig,

da dennes Liv i Virkelighed frembyder mange Træk, som kun den formaar at forstaa og vurdere, som er tilstrækkelig bekjendt med den katholske Kirkes og især dens Helgeners Trosliv. Meget interessante ere i saa Henseende de Berigtigelser, som Hr. Ussings Opfattelse erfarer i disse tre Brochurer, f. Ex. strax i Nr. I. S. 16—19. Hr. Ussing havde ment, at i den h. Frants' velsignelsesrige Prædikener fandtes i Grunden dog ikke den rette Evangelieforkyndelse. Idet nu Pastor Esser i Modsætning til de rige Naadens Frugter, som fulgte St. Franciskus' Virken, henviser til den sørgelige Ufrugtbarhed, ja til de overmaade daarlige Frugter, som Reformatorerne Evangelieforkyndelse efter deres egen Tilstaaelse har frembragt, gjør han i Virkelighed ikke andet, end hvad Hr. Ussing havde glemt, nemlig at følge Frelserens Formaning: »Paa deres Frugter skulle I kjende dem« (Matth. 7, 16 og ff.) — Ogsaa S. 23—25 sammesteds og i Nr. II. S. 36—37 og S. 54—56 paaviser Forfatteren, at Hr. Ussing, skjønt han med en vis Kjærlighed har betragtet den kjærlighedsfulde Helgens Liv, alligevel endnu er langt fra at forstaa den ydmyge og kjærlige h. Frants i sin barnlige Lydighed mod den af Kristus indstiftede kirkelige Autoritet.

Kan saaledes Hr. Pastor Essers Skrift ogsaa anbefales Protestanter som et nyttigt Korrektiv til Hr. Ussings syv Foredrag om den h. Frants af Assisi, saa ville dog fremforalt Katholikerne læse det med aandelig Nytte og Glæde. Skjønt det nemlig, for at kunne blive tilgængeligt for muligst mange, maatte indskrænke sig til at give et kort Uddrag af de større Levnedsbeskrivelser, saa indeholder det dog i sin sammentrængte Form en Mangfoldighed af de interessanteste Fremtoninger og Begivenheder fra den h. Frants' Ungdom til hans salige Død, idet det omhandler S. 6—32 den h. Frants' Ungdom, Omvendelse og Ordensstiftelse,

S. 33--48 hans Aand og hellige Dydsexempel, S. 49--64 Franciskanerordenens Udvikling og kanoniske Stadfæstelse, Clarisserne og den tredje Orden, S. 65--75 den h. Frants' Missionsrejser, indre Ordensanliggender, S. 76--88 den h. Frants' Forhold til Naturen, Julen i Greccio, hans Stigmatisation, endelig 89--100 hans sidste Levedage, Død og Forherligelse. Men hvad der endnu langt mere fortjener at fremhæves, er, at Levnedsskrivelsen ved mange gribende Træk fører os dybt ind i den h. Frants' Indre, i hans Aand, hans vidunderlige Dydsliv. Enhver der læser dette Skrift med et fromt Sindelag, vil føle sig inderlig greben af Beundring for og Kjærlighed til en Helgen, som i den Grad forenede i sig de mest ophøjede Dyder med en ubeskrivelig tiltrækkende, ja rørende Ydmyghed, Jævnhed og Kjærlighed. Og han vil ikke lægge St. Franciskus' Levnedsskrivelse fra sig uden at være styrket i sin katholske Tro, i Kjærlighed til sin Kirke og i det faste Forsæt, aldrig at forlade denne Herrens Have, hvor i de kjære Helgeners Livsvandel Renhedens Liljer, Ydmyghedens Violer og Kærlighedens Roser blomstre med uforlignelig Ynde, som ellers intetsteds paa Jorden.

— Og skjønt vi, som ovenfor sagt, beklage, at en saa overmaade elskelig og kjærlig Helgen, som St. Franciskus, hos Hr. Ussing ikke i alt har fundet den rigtige Forstaaelse og fulde Anerkjendelse, saa haabe vi alligevel, at den aandelige Omgang med vore katholske Helgener tilsidst dog vil gavne vore ikke-katholske Brødre. Selv om der er et eller andet i Helgenernes Levned, de ikke synes om, fordi det ligger altfor højt over Protestantismens Synskreds, saa straalder dog vor Frelsers hellige Billede saa klart og tiltrækkende ud af de kjære Helgener, at der vel i mangan en udenfor den katholske Kirke Staaende uvilkaarligt vækkes hint Ønske, som Protestanten Baldens ytrede, efter at have lært en anden h. Frants, Indiens Apostel Frants Xaver

og hans apostoliske Gjerning at kjende: »Da Du er saa stor, o gid Du var eller havde været en af vore!« Herfra er der med Herrens Naade ikke saa altfor langt til et andet og endnu bedre Ønske: Da Du er saa stor, saa kjærlig, saa hellig, o gid jeg var en af dine! gid jeg var der, hvor Du er, en Blomst i den Have, hvor Du er voxet, en Gren paa det Træ, som ene bærer saadanne Frugter, et Medlem af den i Helgeners Glans straalende katholske Kirke!

A. B.

„Krans og Krone“.

(Fortsat.)

— o —

Andet Kapitel.

Roms Brand.

Röm var paa ingen Maade en smuk By paa Augustus' Tider. Stræder og Gader gik op og ned ad Bakke og vare snevre og krumme; de høje Huse uden Prydelser vare Lejekaserner, og naar der hist og her hævede sig prægtigere Bygninger og Paladser, bragte deres Glans end mere det Øvriges mørke Karakter til at falde i Øjnene. Vel havde Augustus gjort meget for at udstyre Rom med al den Pragt og Luxus, som en Verdenshovedstads Værdighed fordrede, og det var lykkedes ham i det Store at forvandle en By af Teglsten til en Marmorstad. Trods dette klagede man under Tiberius over, at Husene vare for høje og Gaderne for snevre, saa det hverken var mulig at undslippe under Ildsvaade eller Jordskjælv.

Det vilde have taget Aarhundreder at omskabe Rom til en regelmæssig Stad i den moderne Betydning af Ordet; — Nero paatog sig at udføre det paa et eneste Aar. Det var en ligesaa mægtig som diabolisk Tanke, at lægge en Stad, som talte halvanden Million Indbyggere, med dens Paladser, Templer, hellige og profane Mindesmærker i Aske, for saa at opbygge et nyt neronisk Rom, som skulde bære hans Navn »*Neropolis*«.

Han opholdt sig ved Middelhavet paa sit Landsted ved Antium, medens hans Kreaturer udførte den ryggesløse Plan. Paa den samme Dag, d. 17. Juli, paa hvilken Gallerne en Gang havde stukket Rom i Brand, skulde Staden nu ogsaa gaa op i Flammer. Den ryggesløse Tigellinus havde med stor Agtpaagivenhed forberedt Alt til det frygtelige Værk, og som paa et givet Signal steg paa én Gang Ild- og Røgsøjler i Vejret fra forskjellige Steder i Byen. Den vedvarende Sommerhede havde udtørret Alt; hver Gnist tændte, at slukke var umuligt paa Grund af Gadernes Sneverhed, Mangel paa Vand og tillige fordi Branden udbrød paa forskjellige Punkter. I ni Dages Rasen lagde den Alt oplugende Glød Hus ved Hus, Kvarter ved Kvarter i Aske; af de fjorten Regioner af Byen gik, med faa Undtagelser af halvforbrændte Ruiner, Halvdelen op i Flammer; kun fire bleve ganske forskaanede for Ødelæggelsen. —

Omtrent en Fjerdingsvej fra Byen mødte Senatoren en af sine Slaver, der aandeløs kom løbende. Sabinilla havde sendt ham, for at meddele sin Ægtefælle, at det brændte i den patriciske Gade, skjønt endnu langt fra Paladset. Pudens befalede Løberen at sætte sig op bagved Eucarpus paa Hesten; saa trykkede han igjen Sporerne i Hestens Sider, og nu gik det i hurtigste Riit til Byen.

Jo nærmere han kom til Portene, desto mere over-

beviste Pudens sig om, at hele Esquilindistriktet stod i Flammer. Eucarpus havde valgt de bedste Løbere, og, som om det var i Cirkus, jog de ædle Dyr afsted, og alligevel ønskede Senatoren sig Vinger, for at kunne flyve hen til Ægtefælle og Børn, som han vidste svævede i Fare. Thi han kunde allerede høre den dumpe Knagen af de sammenstyrtende Huse og de forvirrede Raab af talrige Stemmer; det var endnu grufuldere, da han kom ind i de første Gader i Byen, forbi Mæcenas' Haver, der laa som uddøde. Alle vare løbne til Brandstedet for at bringe Hjælp, uden at ane, at de maaske selv i næste Stund forgjæves skulde komme til at raabe om Hjælp.

Da Hestene ikke kunde trænge sig længere frem paa Grund af Menneskevrimlen, steg Rytterne af; Senatoren betroede Hestene til Løberen med den Befaling, at vente ved Villa Mæcenas Port; saa fortsatte han sin Vej tilfods med Eucarpus. De havde snart naaet Esquilin og den patriciske Gade; — Paladset brændte paa alle fire Hjørner.

»Hvor er Sabinilla? Hvor ere mine Børn?« klagede Pudens; men i den almindelige Fortvivlelse tænkte Enhver kun paa sig selv; Ingen kunde give ham Besked.

Næppe sig selv mægtig, forsøgte Senatoren at trænge frem gennem Hovedportalen ind i *Ostium* eller Gaardspladsen; men Eucarpus rev ham med Jærnkraft tilbage; i samme Øjeblik faldt ogsaa en brændende Bjælke ned og en nedstyrtende Mur fulgte efter og spærrede Indgangen, og sort kvælende Røg blandet med Støvskyer strømmede dem imøde gennem Portalen, tilligemed en Hede, som fra en kæmpemæssig Ildovn.

»Lad os forsøge det fra Bagdøren,« raabte Eucarpus, og greb sin Herres Haand og rev ham rask bort fra Porten; den frygtelige Hede vilde have kvalt dem i et Øjeblik.

I Virkeligheden rasede det løsslupne Element min-

dre heftigt paa den anden Side af Paladset. Det lykkedes dem Begge at naa Sideporten, »*porticum*«, og at trænge frem til »*peristylum*« eller den store indre Gaard, der var prydet med et Springvand og Blomsteranlæg. Gjennem de bedækkede Søjlegange, som indfattede Gaardspladsen, maatte man kunne naa ind i Værelserne, hvis Ilden ikke allerede rasede der. —

»Sabinilla! — Sabinilla!« raabte Pudens; kun det mennesketomme Øde i Gaarden svarede som Ekko det elskede Navn tilbage.

Indhyllet i Røg skred Begge hen gennem Søjlehallen og naaede lykkeligt det Indre af Bygningen og ind i »*cubicula*« eller Dagligstuerne. I vild Uorden og Forstyrrelse laa her Alt mellem hinanden. Skabene vare brudte op; Møbler og Smykker bedækkede Gulvet. Her havde aabenbart Tyve huseret, som i den almindelige Ulykke uhindret kunde plyndre og røve.

Eucarpus spejdede omkring i Halvmørket, som kun gennem de aabne Døre blev oplyst af Brandens Skin, paa Borde og Konsoler og mellem alle de Gjenstande, som bedækkede Gulvet. Han søgte Noget, og rigtig, nu havde han fundet det: et Blad Papir!

»Læs, hvad der staar skrevet paa dette Blad,« raabte han, idet han rakte sin Herre det; hans Haand rystede; hans Hjærte bankede næsten hørligt af Frygt og Haab.

Pudens tog Papiret og læste; det var hans Ægtefælles Haandskrift:

»*I Corneliernes Villa ved Janiculus. Vi ere Alle frelste.*«

»Tænkte jeg det ikke nok,« jublede Eucarpus, »at Herskerinden havde efterladt en eller anden Underretning, før hun forlod Huset!«

»Jeg takker Dig, barmhjærtige Gud«, udraabte Pudens, medens Glædestaarer vædede hans Kinder.

Tabet af hans Ejendom var ham i dette Øjeblik ligegyldigt, da han vidste, at hans Dyrebare vare frelste.

»Nu maa vi bort,« trængte Eucarpus paa, »at vi kunne naa Udgangen, »inden Flammerne spærre den for os!«
(Fortsættes.)

Det lauretanske Litani.

(Fortsat.)

— o —

Kristi Moder,
bed for os!

O Drømmesyn! som saaes for Tiden lange,
Som Folkets Haab og Længsel alt Du stod;
Den Rose spired frem af Jesse Rod,
Den Jomfru monne »Gud med os« undfange.

En Kvindefod traad Hoved af en Slange,
Da Arken havde flydt paa Sydens Flod,
Og Verden havde gjort saa lang en Bod,
Til Jesus tyed man i Hu saa bange.

Fra Jordens Grænser komme Konger trende,
For Kongers Konge — Jesusbarn — at skue.
Med Myrrha, Virak og med Guldets Lue.

Hver Fattig kan til Dig sig trøstfuld vende
Og til Dit varme Hjærte sig hengive,
Naar Kongen Verdensdommen ned vil skrive.

Den guddommelige Naades Moder,
bed for os!

Hvad er det, Naade? — Fejl og Synder strømme
En Stormflod lig imod sit Offer hen,
For Tronen kaldt det kommer ikke sen;
En Gud skal tale og en Gud skal dømme.

Nej, Dig Maria, nu det tale somme.
 Ved Herrens Gunst bevaret for hver Men,
 Iklædt en Uskyldsklædedragt saa ren,
 For Dig hver Fjende maatte Pladsen romme.

O Naade! Naade! raabe vi Dig til;
 I Naade blev Du fodt, i Naade baaren.
 Du Herren ogsaa nu os række vil.

At han kan redde dette usle Vrag,
 Saa vi kan sone ud med Angerstaaren
 Og lytte til hans ædle Hjærtets Slag.

(Fortsættes lejlighedsvis.)

Fra Island.

—o—

Fisken synes at have forsvoret Faksebugt og taget de fattige Hytters Haab og de franske Fiskere med sig. Ellers laa deres Skuder i et Antal af over Hundrede paa Reykjaviks Rhed; i Aar ere kun Havarister komne hertil eller Skibe med Patienter om Bord. Nu var det netop den Tid, det store Stævne ellers skulde finde Sted, hvor Strømmen af Fiskere paa deres Træk til de nordligere Fjorde plejede at samles her og gjorde Havnen til et ubeskrivelig livligt Billede og fyldte Reykjaviks Gader med bretonsk Plat og franske Viser. Men Torsken staar paa Østkysten, og som Hvaler følge en Sildestime, ere Fiskerne fulgte med. Syv franske Skuder og nogle danske Kjøbmandsskibe vugge sig dog i det blaa Vand — o saa blaat, at kun Middelhavet kan maale sig dermed — og nikke ad Essjan, det dejlige Fjeld hinsides Havnen, som var det en kær Nabo; de kan jo ikke i en Fart indse, hvad vi andre har været længe om at lære, at der er to Mil derover.

Som en Jætte blandt Smaafolk og dog selv saa lille i de storslaaede Omgivelser ligger det franske Krigsskib »la Manche«, et nyt Skib med gaaemmeldags Skabelon, med høje Master og mægtig Rigning, med langstrakt Stævn, som vore egne gamle Krigsskibe, der sang deres stolte Svanesang ved Helgoland. Nu vilde den være et let Bytte for en af de moderne Søhyrer, saadan som Heimdal, de engelske Rovfiskeres Skræk, og de som større og stærkere etc. »La Manche« er da heller ikke bygget til Krig men til Hjælp og Støtte for de franske Fiskere, som aarlig i et Antal af 4000 søge deres Erhverv under Island. Et surt Brød er det, og var det ikke Regeringens Præmie til enhver af Deltajerne, vilde deres Antal vel svinde. Thi hvor Atlanterhavet og Ishav mødes, er det ikke altid lutter Blidhed, og gælder det gamle Ord, at »der løber meget Vand i Aa, medens Mølleren sover«, gælder det end mere om Torsken og Fiskeren. Linerne maa passes, og Søvn i den Tid, der bliver tilovers. Saa kaster Fiskeren sig med Træskostøvler ind i det Hul, der er hans Køje, og drømmer en kort Stund om de Kjære i det fjærne Bretagne. Maaske gjenoplever han den store Fiskerprocession til vor Erue, før de stod ud til Søs, og Skibenes højtidelige Velsignelse og alle de gode Ønsker og kjærlige »paa Gjensyn«? »Paa Gjensyn« havde han raabt tilbage, endnu da han stod udenom Havnemolen. Paa Gjensynet haaber han jo ogsaa endnu og oplever det maaske allerede i Drømme, men ramme kunne det dog ham, som det aarlig rammer Nogle, og som det i Aar alt har ramt to af hans Kammerater, at Døden venter ham, hvor han mindst ventede den, og hans Ben kom til at hvile under saadant et simpelt sort Trækors histhene paa Reykjaviks fattige Kirkegaard. Skulde det ske — Gud give ham da at komme tids nok hertil og ikke som den ene i Aar dø under Opsejlingen. Gud være lovet, nu venter jo vor

Frelser paa de stakkels dødsdømte Fiskere; nu ere de ikke som før dømte til en Død uden Sakramenter og protestantisk Begravelse. Men gid denne Del af vor Præstegjerning maa blive indskrænket saa meget som muligt! Det kan gøre En ondt, saa tidt man skal følge en Afdød til det sidste Hvilested; men ganske anderledes gribende er det, naar de blusklædte Fiskere med Træsko og skotske Huer paa — Kisteklæderne ere blevne hjemme — komme vandrende højtidelig op over Bakken, op ad den lille faldefærdige Trækirke til med en afdød Kammerat. Trikoloren skjuler den simple Kiste, og et lille Blømskerk fra den franske Konsuls Hustru ligger derpaa. Saa synger vi vor Rekviemesse saa højtidelig, vi kan — tout à fait comme chez nous, siger Fiskerne siden, og saa gaar Toget til Kirkegaarden. Og naar hans Hustru endnu den næste Maaned om Aftenen beder med sine Børn for den fjærne Mand, aner hun ikke, hvilket frygteligt Budskab der er undervejs til hende. Men os har den katholske Kirke sat her for at bede ved dens Børns Grave, for at mindes dem daglig i den h. Messe, for at Ingen skal sige dens Moderhjerter paa, at det kunde glemme. — —

Men »la Manche« ligger paa Rheden; fra dens Nøk og fra de Andres Stormast smælder Trikoloren; fra de danske Skibe vifter Dannebrog den en Hilsen i Møde, vort dejlige Dannebrog, ved Siden af hvilket selv Trikoloren ophører med at være skjøn. Paa Stenbryggen staa vi to Præster med vort Rejsealter, og derude kommer den lille hvide Dampbaad for at hente os om Bord. Kommandanten og Næstkommanderende kom for nogle Dage siden for at bede om en Messe om Bord. Snart ere vi derude og blive med udsøgt Artighed ført ned i Batteriet, det store Rum, hvor Kanonerne staa, blanke som et nyslebet Knivsblad. Der har Næstkommanderende med danske og franske Faner aflukket et helt lille Kor, det store Rum er et ganske betydeligt Skib

— Kirkeskib — og den 125 Mands Besætning samt Fiskerne den ikke ubetydelige Menighed.

Medens Præsten klæder sig paa, træder Mandskabet an — »Ret« lyder Kommandoen, og Geværkolberne drøne i Dækket; det er Chefen, der kommer med sine Officerer.

Franskmændene, »den allerkristeligste Nation« har jo til Dels ikke noget godt Lov paa sig for Religiositet, og som Nation er »den allerkristeligste Nation« jo snarest alsomfrimurerisk forsoren. Men var der ikke Religiositet i Frankrig, hvorledes kunde da det yderst sparsommelige og vindskibelige franske Folk altid staa med de største Bidrag til Missionerne; og alle de store kristelige Værker, som have deres Oprindelse i Frankrig, Vincensforeningen f. Ex., tyde da heller ikke paa andet end at i alt Fald Bunden i Folket er godt religios. At de har Frimureriet til Rors, er en Ulykke, som destoværre flere katholske Lande dele med Frankrig. Desuden maa man regne med ugudelige Elementers Højrosthed, og »ti, som skraale, gjøre som bekendt mere Støj end tusinde, der tie stille«.

Kaptejnen havde selv ageret Stævnemand og sejlet fra Skib til Skib for at indbyde til Messe. »Overlad mig det«, havde han sagt, og det var ham øjensynlig en Glæde at kunne melde alle Kaptejnerne og Størstedelen af Besætningerne som nærværende.

Messen begynder — Trataratra lyder Hornsignalet, saa Trinbønnen nær var gaaet i Stykker for Præsten, der pludselig blev sig bevidst, at det var militær Messe. Ved Evangelium, Sanctus, Forvandling, Kommunion og Velsignelse lyde Kommandoraabene og Signalerne, Geværer præsenteres og rasle atter mod Dækket — ellers Dødsstilhed og Andagt. Skibet vugger sig sagte i Dønningen, en langsom, stille Dønning, den sidste Udløber af de rasende Kampe mellem Storm og Hav, som mulig udkæmpes langt, langt borte, en lille,

fredsommelig Bevægelse, men dog et ejendommeligt Tillæg til den særlige Stemning, hvormed Omstændighederne præge en saadan Messe om Bord i en Orlogsmænd.

I Dagens Anledning havde Chefen indbudt til Frokost, og nogle Timer randt fornøjelig i de elskværdige Officerers Selskab. Et Kuriosum saa vi, som vil overraske Flere end os: Tegningen til det ny Hotel — Hotel! — paa Spitzbergen! O alle I, som mente, at det at rejse til Island, var at rejse til Civilisationens yderste Grænser, retter Eders Begreber lige over for Budskabet om »Hotel Spitzbergen«! Som bekjendt ligger denne Ø dobbelt saa mange Grader nordligere end vi, som vi ere nordligere end Kjøbenhavn.

Jeg beder vor fælles Ven, Ugebladet, bringe alle Venner og Bekjendte i vort fjerne Hjem en kjærlig Hilsen og sige dem, at de skulle bede flittig for den danske Missions første Datter.

J. F.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Osnabrück. Den 6. Juni kan den højærværdigste Biskop af Osnabrück og apostoliske Provikar for de nordtyske Missioner og Slesvig, Dr. *Bernhard Höting*, fejre sit 50aarige Præstejubilæum. Offentlige Festligheder ville, paa Grund af Biskoppens skrøbelige Helbred og fordi han agter at tilbringe Dagen udenfor sin Residensby og i Stilhed, ikke blive fejrede. Dog har han erklæret sig beredt til at modtage den katholske Befolknings Hyldest i Skikkelse af et Fakkeltog, som vil finde Sted den 14. Juni. Tillige har Biskoppen godkjendt en Plan, som gaar ud paa, at foranstalte baade i Bispedømmet og i de nordtyske Missioner og Slesvig i Anledning af Jubilæet en Kollekt til Grundlæggelsen

af et Legat, af hvis Renter ubemidlede theologiske Studenter skulle kunne faa Understøttelse. I Hamburg fandt Kollekten allerede Sted paa den første Pintsedag.

Armenien. Den engelske Konsul *Fitzmaurice*, som har ledsaget den tyrkiske Undersøgelser-Kommission paa dennes Rejse gennem Armenien, meddeler i sin Beretning til Regeringen bl. a. følgende om Myrderierne i Vilajetet Aleppo i Slutningen af forrige Aar og Begyndelsen af dette Aar. I Biredskik ere 1500 Armeniere blevne tvungne til at gaa over til Muhamedanismen. I Adiaman varede Blodbadet i tre Dage, 410 Personer, mest Mænd, bleve dræbte, Gregorianernes, Katholikernes, Syrernes og Protestanternes Kirker bleve vanhelligede. I Severek bleve blandt 1500 voksne Kristne 800 myrdede og hele det kristne Kvarter udplyndredes. I Urfa, hvis Befolkning bestaar af henved 40,000 Muhamedanere og 25,000 Kristne, rasede Fanatismen paa den frygteligste Maade. Paa et givet Signal begyndte en Henslagtning uden Lige. Tyrkiske Soldater omringede hele det armeniske Kvarter, og de ulykkelige Armeniere bleve slæbte frem som Slagtekvæg og myrdede. En tyrkisk Scheikh slagtede uden for den protestantiske Kirke henved 100 Armeniere, som laa paa Ryggen og vare bundne, i det han sang Vers af Koranen og overskar Halsen paa de ulykkelige Ofre. Husene bleve plyndrede af Pøbelen og afbrændte; de gyseligste Udskejelser bleve begaaede mod de armeniske Kvinder og Børn; den store Hovedkirke, hvor 3000 Armeniere af begge Kjøen og alle Livsaldre havde søgt Tilflugt, blev stormet og plyndret. Alle Mænd bleve strax myrdede, derefter lukkedes alle Adgange til Galerierne, hvor Kvinder og Børn havde søgt Tilflugt, med Sengeklæder, der vare gennemvædede af Petroleum, og Gudshuset blev nedbrændt tilligemed Alle, som befandt sig i det. Mere end 8000 Armeni-

ere omkome i Løbet af de to Dage, i hvilke Myrderierne varede.

Kjøbenhavn. Kand. theol. *Frants Ronge*, om hvem vi for nylig meddelte, at han den 30. Maj skulde modtage Præstevielsens h. Sakramente i Rom, er desværre bleven angreben af en svær Sygdom forbunden med Fieber, som foreløbig vil lægge Hindringer i Vejen for hans Ordination. Lægerne have efter de seneste Meddelelser erklæret den Syges Tilstand for farlig, men anse den dog ikke for haabløs, og en Bedring er ogsaa i Virkeligheden indtraadt i de sidste Dage.

❖ Fra Vejbyrnet. ❖

— **En Vajsenhusfader.** Den 91aarige *Georg Müller*, Grundlæggeren af det storartede Vajsenhus ved Bristol, holdt for nylig et Foredrag i Birmingham, hvori han gav nogle Meddelelser om den Anstalt, han nu har ledet i over 60 Aar. I dette Tidsrum har han ernæret, klædt og opdraget 123,000 Vajsenbørn. Omkostningerne beløb sig til 1,395,000 Pund Sterling (à 18 Kr.). Bygningen alene kostede 115,000 Pund Sterling og de aarlige Driftsudgifter beløb sig til 26,000 Pund Sterling. Det er en Kjendsgerning, at *Georg Müller* endnu aldrig har bedet et Menneske om et Bidrag til sit Værk. Pengene ere stedse komne frivilligt til ham, og det ofte ganske uventet, naar Nøden var størst.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 31. Maj. 1. **Søndag e. Pintse.** Den allerheligste Treenigheds Fest eller Trinitatis Søndag. — **1. Juni, M. Maria,** de Kristnes Hjælp. — **2. Ti.** Votivofficium af St. Ansgar. — **3. O.** Ferialdag (Kl. 8¹/₄ h. Messe for Ansgariusforeningen).
Torsdag den 4. Juni. **Kristi Legems Fest.** (Befalet Festsdag, som forpligter til Bivaanelse af den h. Messe. — I St. Ansgars Kirke: Kl. 7 og 8 stille Messe; Kl. 10 Procession og

Pontifikalmesse; Kl. 8 Aften: Festandagt og Prædiken.
 — Hele Oktaven igjennem holdes hver Morgen Kl. 8 $\frac{1}{4}$,
 højtidelig Messe med sakramental Velsignelse og hver Aften
 Kl. 8 Festandagt.) — 5. F. Bonifacius, Biskop og Martyr.
 — 6. L. Norbert, Biskop og Bekjender.

Søndag den 7. Juni. 2. Søndag e. Pintse.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion i Jesu Hjærte Kirke Søndag den 31. Maj (Trinitatis Søndag) Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 31. Maj Kl. 8 Aften højtidelig Slutning af Majandagterne med Prædiken og Procession.

Rosenkransbroderskabets maanedlige Møde i Juni bortfalder; men Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa den højtidelige Slutning af Majandagterne Søndag d. 31. Maj. — Jomfruernes Forening deltager paa denne Dag i Slutningsprocessionen med Broderskabets Faer.

Kollekt med Prædiken om **Missionen paa Island.** Søndag den 31. Maj (Trinitatis Søndag) vil højærv. Pastor Joh. Frederiksen prædike om Missionsvirksomheden paa Island. — i St. Ansgars Kirke under Højmessen og i Rosenkranskirken under Aftenandagten. Begge Steder afholder Pastor Frederiksen en Kollekt til Fordel for Kirken i Reykiavik.

St. Josefs Gilde. Mandag den 1. Juni Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften alm. Møde for alle Brødre i Bredgade 67, 2. S. ø. G. — Det meddeles tillige Brødrene, at Repræsentanten for I. Kreds, Hr. Wm V. Mohn, St. Kongensgade 31, er bleven valgt til Kasserer for Gildets Hjælpekasse, og Næstformanden, Hr. J. C. Jørgensen, Gothersgade 43, til Kasserer for Gildets Begravelseskasse.

Mødreforeningen, hvis Møde bortfalder paa Tirsdag, holder i Stedet for en **højtidelig Festandagt** i St. Ansgars Kirke paa **Søndag den 7. Juni** om Eftermiddagen **Kl. 3.** — Ved dette Møde indvies Foreningens nye Gruppebillede af den h. Familie. Ikke alene Medlemmerne, men ogsaa Andre, baade Mænd og Kvinder, indbydes til at overvære denne Højtidelighed.

Unio. Foreningens nye Sommerlokale, **Pileallé 21,** aabnes **Tirsdag d. 2. Juni** med en festlig Sammenkomst. Udførligt Program vil blive tilsendt alle Medlemmer.

Den eucharistiske Forening holder Tilbedelse i St. Ansgars Kirke Fredag den 5. Juni. Medlemmerne anmodes om at møde præcis til de sædvanlige Tider, som de have paataget sig.

Literatur. I Anledning af Jesu Hjærte Maanedens anbefales: **Arnold:** Jesu h. Hjærte, Betragtninger og Belæringer. med 4 Staalstik; heftet 1 Kr. 50 Øre. — **Brinkmann:** Den h. Aloysius, heftet 1 Kr., indb. 1 Kr. 75 Øre. — **Scupoli:** Den aandelige Kamp, heftet 1 Kr. 25 Øre. — **Bønnebøger** à 2 Kr. heftet, **Salmebøger** à 1 Kr. heftet.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

Nr 23.

Søndagen den 7. Juni.

1896.

Indhold: En Bog af en Afdød. „Krans og Krone“. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. England. Bombay. Rom. Tyskland — Bekjendtgjørelser.

En Bog af en Afdød.

Georg V. Hansen: Oldkirkens Nadveroffer.

—o—

Ifjor Jul udkom denne Bog hos *Frimodt* og blev næppe bemærket af Mange. Alligevel er det en Bog af Interesse og som man ogsaa bør beskæftige sig med, fordi man derved viser dens Forfatter en sidste Ære. *Georg V. Hansen* døde nemlig i 1895, kun 32 Aar gammel; hans Efterladte har udgivet Skriftet.

Forfatteren af *Oldkirkens Nadveroffer* hørte til de Stille i Landet. Han sad som Lærer paa Bornholm, delt imellem sin Embedsgjærning og religiøse Studier. Det er Frugten af disse, som nærværende Værk (VII. og 205 Sider i stort Oktav) byder en snævrere Kreds end det almindelige, æsthetiske Publikum.

G. V. Hansen var dybt religiøs, men kunde en

Tid lang ikke finde sig til Rette indenfor Folkekirkens Former. Lutherdommen gav ham ikke Næring nok, og i en Tilstand af Tvivl og Tungsind kom han da ind paa historiske Undersøgelser. Det, han søgte Klarhed over, var, om ikke muligt Reformatorerne ved deres Brud med den gamle Kirke havde begaaet et Fejltrin og sat til af de Ting, som skulde været bevarede.

Det frembød sig da strax for ham, at Luther og Calvin havde borttaget den paa deres Tid i Kirken væsenlige Kultusform — Ofringen af Herrens Legeme og Blod i den hellige Messe. Reformatorerne gjorde dette, idet de beraabte sig paa, at Oldkirken ikke havde kendt nogen saadan Ofring, at Messen altsaa var uapostolisk og uevangelisk.

Nu er Oldkirkens Historie imidlertid i vore Dage anderledes klarlagt end paa Reformationens Tid, og — som G. V. Hansen siger Side VII. — »Ofringen af Herrens Legeme og Blod gaar meget længere ned i den gamle Kirke, end Luther og Melanchthon synes at have tænkt sig«.

Saasnart G. V. Hansen derfor begyndte at undersøge Sagen lidt, fik han hurtig en Fornemmelse af, at Reformatorerne paa dette Punkt havde borttaget noget, som Kirken ellers ubestridt havde ejet og hævdet som god Arv fra Kristus og Apostlene. Det gjaldt nu for ham at klare, hvem der havde haft Ret — den gamle Kirke eller det sextende Aarhundredes Gennembrudsmænd.

To Kilder er der, af hvilke vi er i Stand til at øse god Kundskab om Oldkirken — den ene er Kirkefædrene, særlig de apostoliske Fædre (Ignatius, Polykarp, Irenæus), den anden er de gamle *Litugier* eller Guds-tjenesteordninger, af hvilke vi besidder adskillige, især Apostlen Jakobs fra Jerusalem, den klementinske Liturgi fra Antiochia og Markusliturgien fra Alexandria. Disse Kirkens ældste Ritualer oplyser os om, hvorledes Guds-

tjenesten har været i de allerførste kristne Aarhundreder — ja, de væsentlige Dele af dem anses endog af den lutherske Liturgiker *Daniel* for utvivlsomt *apostoliske*.

Allerede heri var der for G. V. Hansen noget Nyt, ja Overraskende. Han havde — som saa mange Protestanter — hidtil tænkt sig den apostoliske Gudstjeneste væsenligt bestaaende af Prædiken og Salmesang, og han maatte nu (for at bruge *Thierschs* Ord) erkjende, »at der af en protestantisk Prædikeforsamling i Aartusender aldrig vilde have udviklet sig en Messe som den græske og latinske«.

G. V. Hansen har skildret det Indtryk, som denne Opdagelse gjorde paa ham. »Det gik mig paa samme Vis,« skriver han, »som naar Søfolk i gamle Dage opdagede et for dem ubekjendt Land. Det var den umiddelbare, friske, betagende Nyhed, der fik min Sjæl til at løftes paa Begejstringens Vinger over alt det gamle Guld, som skinnede mig imøde gjennem Aarhundreders Mulm, dækket af Tidens tætte Stovlag.«

Lad os da en Smule betragte, hvad det var for gamle Guldkar, G. V. Hansen med undrende Haand fremdrog af den kristne Oldtids blodvædede Jord.

*

*

*

Den hellige Skrift lærer os, at »Vor Herre Jesus i den Nat, da han blev forraadt, tog Brødet, takkede, brød det, gav sine Disciple det og sagde: »Tager og æder; dette er mit Legeme, som skal hengives for Eder«. Ligesaa tog han ogsaa Kalken efter at have holdt Maaltid, takkede, gav dem og sagde: »Dette er mit Blod, det nye Testaments, som skal udgydes for Mange til Syndernes Forladelse. Gjører dette til min Ihukommelse«.

Den hellige Skrift lærer os endvidere, at Apostlene opfyldte Kristi Bud og til hans Ihukommelse

»brød Brødet i Husene«, og de Troende »holdt sig til Brødets Brydelse«.

Dette var altsaa de første Kristnes Gudstjeneste, saaledes som det Ny Testamente lærer os den. De bad — de hørte Apostlenes Lærdomme — og paa Ugens første Dag samlede de sig for at fejre Gjenta-gelsen af Kristi Handling fra Skærtorsdag Aften.

Denne Handlings oprindeligste Navn var »Brødets Brydelse«; den kaldtes ogsaa »Faksigelse« (Eucharisti) eller simpelthen »hellig Handling« (Liturgi). Derfor læse vi i Apostlenes Gjerninger, at de Kristne i Antiochia *fejrede Liturgien* (Ap. Gj. 13, 2).

Og Maaden, hvorpaa dette skete, derom belærer nu netop de gamle østerlandske Liturgier os. H. V. Hansen gennemgaar dem en for en, og det Resultat, hvortil han kommer, er, at »Brødets Brydelse« af de første Kristne betragtedes som et *Offer* til Gud, et Offer, som G. V. Hansen betegner med Ordet »Nadver-offer«. Apostlene — og efter dem Biskopperne — ofrede allevegne i Oldkirken Brød og Vin til Gud og saa heri en Opfyldelse af Profeten Malachias's Spaadom: »Og allevegne skal der frembæres et rent Madoffer«.

Ikke alene gennem de gamle Liturgier beviser G. V. Hansen dette, men ogsaa ved Kirkefædrenes Udtalelser. Han anfører bl. a. *Justinus*, Martyren, som ca. 150 A. e. Kr. skriver om »Eucharistiens Brød, som vor Herre Jesus Kristus har budet os at ofre til Ihukommelse af den Lidelse, han udholdt til Menneskesjælens Renselse fra alt ondt« — og *Irenæus*, som lidt senere i samme Aarhundrede erklærer, at Herren Skærtorsdagaften »frembar den nye Pagts nye Offer, som Kirken har faaet af Apostlene, og som al Verden over frembæres for Gud.«

Saaledes og ved mange andre lige saa klare og uigjendrivelige Vidnesbyrd fastslaar G. V. Hansen, at Oldkirken virkelig har anset Herrens Nadvere for en

Offerhandling, og at Reformatorerne paa dette Punkt (som i mange andre) brød med hele den gamle Kirke. Som den Lutheran, G. V. Hansen trods alt vedblev at være, erklærede han imidlertid, at Reformationen alligevel havde Ret i dette Stykke — thi Nadverofferet var »kommet i Forfald«. Middelalderen havde forvansket og forfalsket det; og Luther, der intet vidste om Offerets oprindelige Skikkelse, havde da ingen anden Udvej en helt at forkaste det.

G. V. Hansen skjælner altsaa mellem det suppose-rede »ægte« *Nadveroffer* og det »falske«, romersk- og græsk-katholske *Messeoffer*.

Hvori bestaar da denne Forskjel? Og hvornaar er denne Forfalskning indtraadt?

*

*

*

Forskjellen bestaar, ifølge vor Forfatter, deri, at Nadverofferet kun var et Offer af Brød og Vin, Messeofferet derimod erklæres at være Frembærelsen af Herrens Legeme og Blod. — I den apostoliske Nadvere blev Brød og Vin først ofrede, dernæst ved Paakaldelse af den Helligaand forvandlede til Kristi Legeme og Blod og nydt af de Troende. I det katholske Messeoffer derimod forvandles Brød og Vin ved Præstens Gjentagelse af Kristi egne Ord til det hellige Legeme og Blod, som ofres for de Troende.

G. V. Hansen beraaber sig her paa de gamle Liturgier, som han citerer meget udførligt. Det er umuligt her i Bladet at komme ind paa Sagens Realitet. Forholdet er imidlertid det, at Oldkirken mere udførligt end den senere Kirke betonedede Helligaandens Virksomhed ved Nadverelementernes Forvandling til det guddommelige Offerlam, Jesus Kristus. Ideen om en blot og bar Ofring af Brød og Vin er imidlertid i sig selv absurd; et virkeligt, værdifuldt og Gud velbehageligt Offer er kun muligt under Forudsætning af, at den

Gave, som frembæres, er den samme, som ofredes paa Korset. Dette har Kirken ogsaa lært, baade i Oldtiden og senere.

For G. V. Hansen blev denne i sig selv lidet betydende Distinktion imidlertid af væsenlig Vigtighed. De første Kristne — erklærede han — ofrede kun Brød og Vin til Gud med Taksigelse og Lovsange og Paakaldelse af den Helligaand, og derpaa nød de det ved Paakaldelsen tilstedekomne hellige Legeme og Blod. Senere derimod indskrænkede eller udelod man helt Paakaldelsen og lærte, at Nadveren, allerede naar den ofredes, ved Gjntagelsen af Kristi Ord af Præstens Mund var undergaaet hin mystiske Forvandling.

Her har man da Sondringen mellem det »ægte« og det *falske* Offer.

Desværre kan G. V. Hansen ikke angive nogen lang Levetid for det ægte Nadveroffer. Alledede Justinus Martyr udtaler sig i det »falske« Offers Aand, og den hellige Cyprian (200—258) lærer utvetydigt det undergaaet katholske Messeoffer.

I de følgende 16—17 Aarhundreder har Kirken altsaa paa dette vigtige Punkt været i Vildfarelse. Nu var det paa Tide — mente G. V. Hansen — at den lutherske Kirke gjenoprettede det saa længe forsømte, og i sin Gudstjeneste fornyede Oldkirkens Nadveroffer. »Her har altsaa den lutherske Menighed en kirkehistorisk Opgave at løse.« Saaledes sluttede G. V. Hansen sin Bog. I et Tillæg har han udarbejdet Forsøg til en Liturgi, der kunde tænkes anvendt ved den af ham ønskede Gudstjeneste.

*

*

*

Meget smukt skriver Forfatteren af det Værk, hvorom Talen er, Side 23, Note 1: »Det kan ej tænkes, at Aanden i det ægte Nadveroffers Tid og uimod-

stridt i alle de kristne Menigheder har ladet en Vildfarelse slaa Rod i det Allerselligste«.

G. V. Hansen har vel tænkt paa den *Sandheds-Aand*, som Vor Herre har lovet sin Kirke, og som »skal vejlede den til al Sandhed«. Det er utænkeligt, siger han, at denne Aand »i det ægte Nadveroffers Tid« kan have ladet en Vildfarelse slaa Rod i det Allerselligste.

Men siden da?

Det ægte Nadveroffers Tid var jo kun kort, efter hvad G. V. Hansen lærer os. Knap 200 Aar efter Helligaandens Sendelse var det forvansket og forfalsket og kom aldrig siden tilbage.

Var Aanden da bleven træt? Det vilde være Blasfemi at tænke saaledes.

Holdt Herren ikke sit Løfte? Tog han sin Aand fra sin Kirke? Var Kirken ikke længer værdig til at eje Sandhedens Aand?

Men det er jo Martyrerne, hvorom her er Tale — Kristi Blodvidner! Hvis *de* førte falsk Lære, hvem kan vi da tro? Vildfarelser var det altsaa, for hvilke hine Hellige døde?

*

*

*

G. V. Hansen kom vistnok aldrig til at gjøre sig dette Dilemma klart. Han holdt sig paa sit uholdbare Mellemandpunkt.

Men han vilde let have kunnet erfare, at omend Kirken ikke saa udførligt udtaler det i sin Liturgi, lærer den dog stadig, at Brødet og Vinen paa Altrene ved den Helligaands Virken forvandles til Kristi Legeme og Blod. Maaske han da vilde have indset, at Herrens Løfte til Kirken ikke gjælder for et eller to Hundredaar, men at det er givet for alle Tider — at Sandhedens Aand, som aldrig farer vild, skal blive i Kristi Kirke alle Dage indtil Verdens Ende.

Johannes Jørgensen.

„Krans og Krone“.

(Fortsat.)

— o —

Det var paa høje Tid. Ilden havde allerede fat rundt omkring den indre Gaard; i mægtige Bundter slog Flammerne ud af Taget, bragende styrtede Tagstenene tilligemed Sparrene sammen.

Pudens hævede med sin udstrakte Højre Palliumet eller Overklædningen over sit Hoved, for at skjærme sig mod den glødende Hede, der strømmede ind paa ham, og naaede lykkeligt med sin Ledsager til Sideporten ud paa Gaden. Begge takkede af inderste Hjærte Himlen, skyndte sig bort fra Brandstedet og sloge ind paa Vejen til det transtiberinske Distrikt.

Da de fra Patriciergaden vilde bøje ind i et tilstødende Stræde, saa de, at Ilden ogsaa var brudt ud der; Pudens tænkte dog paa, at gaa derigjennem for ikke at gjøre saa stor en Omvej; men Eucarpus bad ham om for Himlens Skyld ikke forsøge derpaa og udsætte sig for nye Farer.

Netop som de vilde vende om, styrtede en ung Dame halv vanvittig, med opløst Haar, ud paa Gaden fra et nærliggende Hus, idet hun jamrende raabte:

»O Gud, hvem frelser min syge Fader? Hjælp mig at bære ham ud, ellers maa han omkomme i Flammerne!« Med disse Ord kastede hun sig paa Knæ for Eucarpus, omklamrede hans Knæ og gjentog: »Frels min Fader; jeg vil evig være Dig taknemlig!«

»I Guds Navn!« svarede Eucarpus, efter et Øjeblikks Betænkning, løftede Damen op og styrtede med hende ind i Huset.

Med overmenneskelig Anstrængelse havde Pigen løftet sin Fader ud af Sengen og baaret ham gjennem to Værelser; men længer havde hendes Kræfter ikke slaaet til.

Eucarpus tog den Syge med sine stærke Arme

paa sine Skuldre og ilede med sin Byrde ned paa Gaden fulgt af den unge Pige.

Med glade Tilraab hilste Pudens sin Tjener og skred afsted med ham og Pigen ved sin Side henimod den Del af Byen, som endnu var fri for Ilden.

Den Syges Ansigtstræk vare Senatoren bekjendte, og alligevel varede det længe, inden han kom i Tanke om, hvor han tidligere havde set Manden. Endelig faldt det ham ind: det var Ridder Faustus, der sammen med hans Fætter, Høvidsmanden Kornelius, havde kæmpet i Cæsarea og efter Tilbagekomsten derfra nogle Gange havde besøgt Senatorens Palads.

Efter nogle Minutters Gang havde man naaet Huset, som den unge Dame havde betegnet som Vandringens Maal. Det var hendes Farbroders Bolig; Huset laa ikke langt fra Mæcenas Haver; her var den Syge altsaa i Sikkerhed.

Da Faustus, som blev hjærtelig modtaget af sine Slægtninge, var bleven bragt til Sengs af Eucarpus, kastede Datteren sig ned for sin Faders Redningsmand og udgjød Taarer af Glæde.

»Ædle Menneskeven,« raabte hun: »gid Guderne ville gjengjælde Dig det med den højeste Lykke! Aldrig vil jeg glemme Dig; jeg beder Dig at sige mig dit Navn, at jeg daglig kan bede for Dig til de Udødelige«.

Paa samme Maade overvældede den Syge og hans Slægtninge Ynglingen med Udtryk af den højeste Taknemmelighed. Kun med yderste Møje kunde han fri sig for at modtage en Belønning, som de næsten med Magt vilde paanøde ham.

Pudens ønskede den Syge til Lykke med hans Redning og forføjede sig bort med Eucarpus. Den unge Dame, Faustina, fulgte Begge til Doren, og her greb hun endnu engang sin Velgjørers Haand og gjentog sin Tak i de varmeste Udtryk.

Tillige saa hun med sine sorte Øjne saa inderligt paa ham, at den unge Mand følte sig ganske underlig til Mode. Mod sin Vilje sagde Eucarpus hende sit Navn, og ilede saa efter Senatoren, hvem Længslen efter Hustru og Børn drev afsted.

Eucarpus var badet i Sved, baade af Heden ved Ildebranden og af den tunge Byrde, han havde baaret; men han brod sig ikke noget derom; han tænkte paa sin Herre og sin Herskerinde, og med næsten overmenneskelige Anstrængelser banede han Vej for Senatoren gjennem Folkemængden, som spærrede Gaderne til Tiberbroen, da Tusinder søgte at frelse sig og deres Gods ud af Branden over paa den anden Side af Floden.

Petrus og Paulus havde ligelædes begivet sig til Staden, umiddelbart efter at Senatoren havde forladt Villaen, og saa hurtigt som deres høje Alder tillod dem at komme frem.

Ved den store Udstrækning, Branden straks truede med at tage, maatte de være hos deres Hjord.

Kun med Besvær kunde Apostlene trænge frem til de nærmest liggende Brandsteder; da Gaderne vare spærrede med Møbler og andre Gjenstande. Jo længere de kom frem, desto større var Jammeren og Forvirringen, og jo mere rystende bleve ogsaa de fortvivlede Scener; der var en Trængsel, Skrigen og Klagen, en frygtelig Forvirring, usigelig rædselsfuld. Det hele havde noget dæmonisk ved sig; det var som en Scene fra Helvede.

Ved nøjere Forespørgsel erfarede de, at hele den patriciske Gade tillige med Pudens Palads stod i Flammer, eller rettere at kun rygende Ruiner vare tilbage deraf. Derimod var der i Dalen mellem Quirinal og Esquilin, i den Del af Staden, der hed Subura, og hvor den fattige Befolkning boede tæt sammenpakket, endnu ikke udbrudt Ild. Netop der havde den nye Lære fundet gjæstfri Modtagelse i mange Hytter; derhen

styrede Apostlene deres Skridt gennem Gadernes og Strædernes Forvirring. Fuldmaanen kastede i højtidelig stille Glans sit milde Lys ned fra den klare Himmel paa det af Luerne oplyste Rom, et Symbol paa det evig raadende Forsyn, som leder Alt, Lykke og Ulykke, Væxt og Ødelæggelse efter Guds evige Planer.

De Fattige i Suburaen modtog med hjærtelig Kjærlighed og ubeskrivelig Ærbødighed begge Apostlenes Besøg; de vidste at skatte og tilfulde vurdere, at Herrens Tjenere i den almindelige Fare strax havde tænkt paa dem, og med faderlig Hyrdeomhu strax vare ilede dem til Hjælp, som vare de Ringeste i Hjorden. Alle stredes om den Ære, at huse de to Apostle Natten over, og kun med Møje kunde Petrus bilægge Striden, idet han med Paulus valgte en fattig Snedkers Bolig til Nattekvarter, med Henvisning til Hytten i Nazareth. For at holde sig skadesløse for den Ære, de maatte undvære, frembar de Øvrige det Bedste de havde af Spise og Drikke til et Aftensmaal tid for Apostlene. Desforuden blev paa Paulus' Foranstaltning alle Forholdsregler truffet, for at sende deres beskedne Indbo saa langt bort som muligt til den ap-piske Port, hvorhen Vejen over Forum og Palatin endnu var aaben, for at det i Tilfælde af, at Branden trængte ind i Subura, let kunde bringes i Sikkerhed.

»Tro I da,« bemærkede Skomageren Stercorius, der var Suburaens gode Hoved, »at vort Kvarter vil blive skaanet for Flammerne? Jeg siger ligefrem: Branden er paasat, og det er en meget stor Herre, der har befalet det.«

»Mine Børn,« formanede Apostelfyrsten, »lader os vogte vor Tunge, at vi ikke gjøre Nogen Uret.«

»Saa jeg ikke med mine egne Øjne, ærværdige Fader,« bemærkede Smeden Anaclet, »hvorledes Helius, Kejsereus forbandede Raadgiver, og den endnu ryggesløser Præfekt for Livgarden Tigellinus selv

ledede Brandstiftelsen ved Circus maximus. I Kræmmerboderne og de kejserlige Stalde og Hømagasiner fandt Flammerne den rigeste Næring; inden en Times Førløb laa alt i Ruiner. Ingen turde slukke; en Embedsmand har med Magt hindret Folkene deri. Det var befaleet, saaledes hed det, og hvis vi ikke gik, vilde han lade os kaste i det marmertinske Fængsel.«

»Javel,« bevidnede en Tredie, »Nero er det, som har ødelagt den gamle By, for at bygge sig et nyt Rom efter sit eget Hoved«.

»Jeg har idag, sagde Stercorius. »oplevet Ting, som ikke kunde være skrækkeligere paa den yderste Dag, naar Verden skal staa i Brand. Da Flammerne blussede op fra Cølius' Højder, flygtede de Fattige derfra over til Esquilin; men da det pludselig ogsaa begyndte at brænde her, blev der en ubeskrivelig Forvirring. Kvinder og Børn skreg; Alle løb frem og tilbage mellem hverandre. De Syge, som man lige med Besvær havde reddet ud af Flammerne, maatte igjen bæres bort; uden at vide, hvad de gjorde, løb mange tilbage til Brandstedet, fordi de savnede En eller Anden af derés, og fandt saa Døden i Flammerne, og de Savnede vare maaske forlængst reddede. En blev ihjelslaaet for mine Øjne, da han blev ramt af en Teglsten, der faldt ned fra et brændende Hus.«

»Vort Liv staaer i Herrens Haand, mine Brødre,« sagde Paulus. »Er han med os, hvem kan da være imod os? Hvis han vil det, kan hele Rom synke i Ruiner, og Eders Hytter dog blive skaanede.«

I Virkeligheden føjede Himlen det saaledes. Den sjette Dag, skriver Tacitus, holdt Ilden op ved Foden af Esquilin. Medens Templer og Paladser uden Tal bleve et Rov for Flammerne, laa Suburaen som en Ø i Midten af de rygende Ruiner. At mange Steder, hvor man holdt den kristelige Gudstjeneste, imidlertid ogsaa gik til Grunde ved Branden, kan man slutte deraf, at

Paulus i Romerbrevet (Kap. 16.) omtaler flere af disse ældste kristne Forsamlingssteder i Rom, hvis Spor ere fuldstændig forsvundne. (Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Pastor *Frederiksen* fra Island forlod i Mandags Hovedstaden, for at besøge de jyske og fyenske Menigheder, inden han foretager en længere Rejse til Udlandet, hvor han agter at fortsætte den Kollekt, han med et saa smukt Resultat begyndte i Kjøbenhavn. Missionen paa Island forestaas under hans Fraværelse af den anden Præst paa den fjærne Ø, Pastor *Gethmann*.

— *Mødreforeningen*, der oprettedes i St. Ansgars Kirke den 19. Oktober 1880 og saaledes nu har bestaaet som Filial af Ærkebroderskabet i Paris i Løbet af 16 Aar, afholder i Dag, Søndag den 7. Juni Kl. 3 Efterm. et højtideligt Festmøde i St. Ansgars Kirke, hvortil Sognepræsten i Følge omstaaende Annonce indbyder alle Menighedens Medlemmer. Foreningen har erhvervet *en overordentlig skjøn Gruppe*, forestillende den h. Familie: *Jesus, Maria og Josef*, som ved denne festlige Lejlighed vil blive afsløret og indviet, for saa for Fremtiden ved Foreningens senere ordinære Møder at være til Opbyggelse for Medlemmerne og vække hos dem Begejstring for at efterfølge Personerne i den helligste Familie, som nogen Sinde har vandret paa Jorden. Da saa uendelig meget i vore Dage afhænger af den kristelige Familie, af den kristelige Faders og Moders Sindelag og Forstaaelse af deres ophøjede Opgave og Pligter, kan man kun ønske Mødreforeningen til Lykke i Anledning af den smukke Erhvervelse, og haabe, at Foreningen stedse maa vinde Fremgang i vor

Menighed, ja, at ingen katholsk Hustru overhovedet vil undlade at være et flittigt og trofast Medlem af den. Hvad Mariakongregationen er for Menighedens Mænd og Fædre, det er jo Mødreforeningen for dens Hustruer og Mødre.

England. Martyr-Kansleren *Thomas Morus* vil faa et Mindesmærke i Chelsea. Den daværende Forstad Chelsea var hans Yndlingsopholdssted.

— I de sidste Dage ere blandt mange andre følgende mere fremragende Personer vendte tilbage til den katholske Moderkirke: Miss Constance *Fletscher*, en Datterdatter af den berømte Oxford-Professor Dr. Puseys Søster; Mr. William *Lowe*, forhen Konsul i Mentone ved Rivieraen; Miss Alice *English*, Datter af den amerikanske Digter Dr. Thomas Dunn English; Miss *Baylis*, Forstanderinde for det protestantiske St. Wilfreds Kloster, tillige med to protestantiske Klosterdamer; Lady *Rose*; Lady Edith *Curzon*, Jarlen af Howes Datter, og den anglikanske Gejstlige, Reverend *Croyz*. I Amerika vendte for nylig tilbage til Kirken Medlem af Kongressen, Mr. Henry Clay *Miner* i Buffalo.

— Assisteret af Biskop Dr. Butt af Southwark og Biskop Dr. Whiteside af Liverpool har Kardinal Vaughan for nylig meddeelt den biskoppelige Konsekration til Seminar-Rektor Msgr. Bourne af Womersley, som er bleven udnævnt til Coadjutor-Biskop i Southwark.

Bombay. Stor Opsigt vækker i denne Tid en i Bengalen født *Brahmin*, ved Navn Upadyaya Brahma-bandhay, som holder katholske, apologetiske Foredrag i Bombay. Han er en fornem, højtanset Brahmin, en saak. Sanyasi, d. v. s. han lever ugift Stand og over Selvfornægtelse og Bod. Et mangeaarigt Studium har ført den energiske Lærde fra Hindulæren til Brahma Samajs theistiske Sekt og fra den til Protestantismen. Men Sandhedskjærlighed og Studium lod ham snart

indse, at »Protestantismen ikke indeholder Kristi fuldstændige Evangelium«, og derfor traadte han for fem Aar siden med Frejdighed og betydelig Offervillighed over til den katholske Kirke. Siden den Tid lever han ganske for den katholske Religions Interesser og lærer offentlig under Ærkebiskoppen af Bombays Jurisdiktion.

Rom. Ifølge »Pol. Corresp.« have Regeringerne i Republikkerne *Haiti* og *San Domingo* forelagt Grændsestridighederne, som svæve imellem disse to Lande, for Pave Leo XIII. for at han skal optræde som Voldgiftsmand. I den Anledning have begge Regeringer sendt sagkyndige Repræsentanter til Rom, for at meddele Paven de nødvendige Oplysninger. Flere ældgamle Kort, som opbevares i Vatikanet, ere ogsaa blevne nøje undersøgte af den h. Fader og de republikanske Deputerede.

Tyskland. En af det katholske Tysklands store berømte Mænd, som havde fremragende Betydning for den katholske Bevægelse i de sidste Aartier og frejdigt holdt den katholske Fane i Vejret som Forkæmper under *Kulturkampen*, er afgaaet ved Døden, nemlig Friherre *Felix v. Loë*. Og han har ikke blot stridt, men ogsaa lidt for den katholske Kirkes Sag i Tyskland; men hverken Pengebøder eller Fængselsstraffe formaaede at hindre ham i at træde i Skranken for den katholske Kirkes og dens Overhoveds Frihed. Den Afdøde tilhørte en gammel rinsk Adelslægt og var født den 23. Jan. 1825. Han var i sin Tid Medlem af den nordtyske Rigsdag og hørte med blandt Grundlæggerne af *den katholske Centrumsfraktion*. I de værste Kulturkampsaar stod han i Spidsen for *de tyske Katholikers Forening* og udstedte i 1872 et herligt Opraab, i hvilket han opfordrede Tysklands Katholiker til Sammenhold i Farens Stund: »Kun ved Enighed kunne vi haabe at sejre«. R. I. P.

Vikariatsmeddelelse.

Kollekten paa Kristi Himmelfart (den 14. Maj) til Fordel for Hedningemissionen indbragte: Kjøbenhavn 36 Kr. 50 Øre; Frederiksberg 6 Kr.; Ordrup 5 Kr.; Odense 9 Kr.; Svendborg 5 Kr.; Kolding 10 Kr. 50 Øre; Fredericia 16 Kr. 12 Øre; Horsens 5 Kr. 66 Øre; Aarhus 13 Kr. 52 Øre; Randers 3 Kr. 50 Øre. Ialt: 110 Kr. 80 Øre.

Kjøbenhavn, 27. Maj 1896.

Sekretæren.

Taksigelse.

Til den nye Kirke paa Landakot ved Reykjavik paa Island indkom ved Kollekten i St. Ansgars Kirke 185 Kr. 50 Øre og 5 Reichsmark; i Rosenkranskirken 88 Kr. 7 Øre; desuden er underhaanden tilstillet 100 Kr., 20 Kr., 10 Kr., 50 Kr., 10 Kr. og 4 Kr.; tilsammen 467 Kr. 57 Øre og 5 Reichsmark.

Desuden modtaget et kostbart Smykke med ægte Perler, som vil blive solgt.

Dette smukke Resultat, hvorved Menighedens Offerevne og Offervillie er bleven fastslaaet, forpligter mig til inderlig Taknemlighed mod Menighederne i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg, og idet jeg lover aldrig at glemme vore Velgjørere ved Guds Alter, sender jeg herved min dybtfølte Tak og Anmodning om en Bøn ud til alle de ukjendte Adresser.

Kjøbenhavn, 1. Juni 1896.

Joh. Frederiksen.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 7. Juni. 2. **Søndag e. Pintse.** — 8. M., 9. Ti., 10. O. Oktavdage. — 11. To. Oktav af Kristi Legemsfest (I St. Ansgars Kirke Kl. 8 Aften højtidelig **Slutningsandagt** med Prædiken og Procession.) — 12. F. Jesu guddommelige Hjertes Fest. — 13. L. Antonius af Padua, Bekjender.

Søndag den 14. Juni. 3. **Søndag e. Pintse.** Hovedfesten for Jesu guddommelige Hjerte. (Fuldkommen Afslutning for Medlemmerne af Jesu Hjertes Broderskab).

St. Ansgars Kirke. Hver Dag i Kristi Legemsfestens Oktav indtil Torsdag den 11 Juni inkl. holdes om Morgenen Kl. 8 $\frac{1}{4}$, højtidelig Messe med sakramental Velsignelse og om Aftenen Kl. 8 Festandagt.

Mødreforeningen holder i Dag Søndag den 7. Juni Kl. 3 Efterm. et **højtideligt Festmøde** i St. Ansgars Kirke. — Under Mødet indvies Foreningens nye Gruppebillede af den h. Familie. Ikke alene Medlemmerne, men ogsaa Andre, baade Mænd og Kvinder, indbydes til at oervære denne Højtidelighed.

Den levende Rosenkrans (1. Afd.) holder Møde med Exhortation Søndag den 14. Juni paa Toldbodvejen 14 Kl. c. 11 $\frac{1}{4}$, efter Højmessens i St. Ansgars Kirke.

Ernst Bæklund,

59, Kjøbmagergade 59,

anbefaler sit store Lager af

elegante fineste engelske Filthatte

til **3, 4 $\frac{1}{2}$, 6, 8 Kr.,** i alle moderne Façons.

Unio. Hver Tirsdag Aften Møde i det nye Sommerlokale. Indgang fra Pileallé 21.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitolinie.

N° 24.

Søndagen den 14. Juni.

1896.

Indhold: Jesu Hjærte. „Krans og Krone“. Likabøng. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Rom. Persien. Amerika. „Fra Vejbyrnet“. — Bekjendgjørelser.

Jesu Hjærte.

—o—

Blandt alle Hjærter stiller
Et Hjærte Alles Savn.
Al Sorrh det formilder,
Er Alles Fryd og Gavn.
I Altrets Sakramente
Det vaager Dag og Nat.
Gid Verden ret erkjendte
I det sin største Skat!

Hvor mange Hjærter smægte
I Smerte, Savn og Nød,
Fordi de stolt fornægte
Dit Hjærte, Jesus sød.

Af Kjærlighed det brænder,
 Bær Tornekrans og Saar;
 Men Verden sig bortvender
 Og i sin Nød forgaar.

Du, Synder, ej forsage,
 Din Skyld for det bekjend,
 For det din Nød Du klage;
 Der er ej bedre Ven.
 Her Glædens Taare rinder,
 Hvor Naade er bered,
 I Jesu Hjærte finder
 Forsoning Du og Fred.

Du alle Slægters Glæde,
 Du alle Hjærters Pol,
 Paa Himlens høje Sæde
 Du alle Tidens Sol!
 O Jesu Hjærte, priset
 Du vorde her paa Jord
 Og hist i Paradiset
 Af Engles lyse Kor!

sr.

„Krans og Krone“.

(Fortsat.)

— o —

»Lad nu den frygtelige Brand være opstaaet ved Ulykkestilfælde eller Ondskab,« fortsatte Apostlen Peter efter en lille Stund, »vor Pligt er det, at yde de nødlidende Brødre Hjælp, saa godt vi formaa det. Skynder Eder derfor at hente den romerske Kirkes syv Diakoner herhen, at vi i Fællesskab kunne pleje Raad.«

En Timestid efter vare de Fleste af de Kaldede i Suburaen. Kun faa manglede, blandt dem var Ærkediakonen Flavius Clemens,*) som man nødigst vilde undvære ved en Raadslagning. Ogsaa hans Palads, som laa i Lavningen mellem Cølius og Esquilin, der, hvor den Kirke staar, der bærer hans Navn, var blevet et Rov for Flammerne. — Saa blev da om Natten alle Forholdsregler truffne om, hvorledes man skulde skaffe de husvilde Brødre Herberge og ved en overordentlig Indsamling af Kjærlighedsgaver sætte Kirkekassen istand til efter Evne at lindre Nøden med rigelige Gaver. Pudens' Villa, Ostrianum ved den nomentanske Vej, Flavia Damitillas Landgods ved den ardeatinske Landevej, og Teglfabrikkerne ved den vatikanske Høj, som let kunde indrettes til Boliger, — alle Ejendomme, som

---

*) Om Flavius Clemens, en af den hellige Petrus' Efterfølgere paa Bispestolen i Rom, hans Slægtskab med Flaviernes Kejsershus og den over hans Palads byggede Kirke, se: De Rossi, Bul. 1863 og 1870; „San Clemente“ er et af de interessanteste Mindesmærker fra den kristelige Oldtid. Den nuværende Kirke, som stammer fra det 12. Aarhundrede, rejser sig ovenpaa en ældre fra den konstantinske Tid, som paa Grund af Terrainforhøjelse ligger dybt nedenunder Gaden. Derfra stiger man nedad en antik Trappe ind i en tredje Kirke, og det er den h. Clemens Hus og ét af hine Forsamlingssteder, hvor Apostlene fejrede de hellige Hemmeligheder med de første Troende.

tilhørte fornemme Medlemmer af den romerske Menighed, bleve strax udsete til Tilflugtssteder for Husvilde.

Medens den ryggesløseste Niddingsdaad bragte usigelig Elendighed over Tusinder, strakte den kristelige Kjærlighed sine Moderhænder ud, for ved sit trofaste Hjærte at trøste og vederkvæge de Ulykkelige. Ikke langt fra den hellige Agnes Kirke, paa venstre Side af den nomentanske Landevej, udbreder Cømeteriet *Ostrianum* sig, som de kirkelige Overleveringer bringer i Sammenhæng med den hellige Petrus' apostoliske Virksomhed. Ogsaa der møder os i de ældste Dele Navne paa Medlemmer af Claudiernes og Flaviernes kejserlige Familier fra første, af Æliernes og Aureliernes fra det andet Aarhundrede; en i Nærheden liggende Sø eller Dam, hvis Beliggenhed er bleven paavist ved geologiske Undersøgelser, betjente Apostelen Petrus sig af ved Udførelsen af den hellige Daab. Indtil ind i Middelalderen ærede man der *cathedraen* eller den biskoppelige Stol, paa hvilken Petrus førte Forsædet ved de Troendes Forsamlinger. — Flavia Domitilla, der var i nær Slægt med Kejserne Vespasian, Titus og Domitian, ejede et Landgods ved den ardeatinske Landevej; de derværende Katakomber føre ligeledes tilbage til Kristendommens Begyndelse i Rom. Nereus og Achilleus, to Krigere, der under Domitian havde lidt Døden, var de Hellige, man ærede der; Ampliatus' Gravkammer, som for faa Aar siden blev udgravet, er højst sandsynlig Hvilestedet for hin Ampliatus, som Apostlen Paulus lader hilse i Brevet til Romerne.

Men lad os vende tilbage til vor Fortælling. Sabinilla havde udsendt endnu en Løber til Villaen, da Ilden i den patriciske Gade rykkede nærmere ind paa Paladset; derpaa havde hun med stor Koldblodighed samlet det Værdifuldeste og Nødvendigste, som kunde bæres bort, og ladet de Frigivne og Slaverne bringe

det ad Omveje bort fra Brandstederne, dels til Villaen og dels ogsaa til Corneliernes Landsted. Derhen bragte ogsaa den tro Amme ledsaget af to Tjenere strax i Begyndelsen, da Faren nærmede sig, de to smaa Piger. Pudentiana og Praxedis, i Sikkerhed. De to hjemvendende Mænd meldte deres Herskerinde, at Børnene vare lykkelig og vel komne til deres Slægtinge. Begge disse Frigivne beholdt Sabinilla hos sig, medens hun ventede paa sin Mands Ankomst i det brændende Palads. Først da Faren blev meget alvorlig, besluttede hun sig med tungt Hjærte til at forlade Huset, efter at have givet sin Mand Underretning paa det forhen omtalte Papir om, at Alle vare frelste.

Med voxende Bekymring ventede hun i Corneliernes Landsted paa Pudens' Ankomst. Allerede var Natten brudt frem og endnu var han ikke kommen; bange Anelser steg op i hendes Bryst; havde Ægtefællen ikke fundet Bladet? — Gud, om han var omkommen i Flammerne, knust under nedstyrtende Mure!

I sin Skræk ilede hun ind i Værelset, hvor begge Børnene sov, og vækkede dem med Ordene: »Børn, staar op og hjælper mig med at bede for Eders Fader!«

Saa knælede hun ned med de to Smaa, i inderlig glødende Bøn, bedende for sin Ægtefælles Liv. Da aabnedes endelig Døren, og Pudens traadte ind. Opfyldte af salig Glæde sank begge Ægtefællerne i hinandens Arme. I tunge Tilskikkelser havde den Almægtige dog naadigt afvendt det Tungeste.

Endnu samme Nat sendte Senatoren Eucarpus tilbage til Villaen, for at melde Apostlene, at de Alle lykkelig vare frelste. Han vidste ikke, at Petrus og Paulus nød Gjæstevenskab hos de fattige Kristne i Suraen.

Tredie Kapitel.

Før Stormen.

Da den jødiske Hofmand Alityrus vendte tilbage til Staden efter det ubehagelige Eventyr i Villaen, blev han ikke forurolet af de opstigende Røgsøjler, som han snart saa, da han vidste god Besked med Kejserens Hensigter; det prægtige Hus, han havde bygget sig for nogle Aar siden ved *Via nova* eller den nye Gade ved den appiske Port, laa udenfor den Del af Staden, der var viet til Flammerne. Han beskjæftigede sig saaledes mere med hvad der var forefaldet i Villaen, end med den Ulykke, der skulde gjøre Tusinder og atter Tusinder husvilde og berøve dem Alt hvad de ejede.

Hvem mon der havde kastet den Sten imod Vinduet? Alityrus havde jo dog ikke set et Menneske paa sin Vandring igjennem Villaen. Og hvilken Grund kunde Nogen have til saadan en Drengestreg mod Hofmanden, som saa let kunde være bleven ubehagelig for ham? Pludselig steg den Formodning op i ham, at maaske den forrykte Slave selv havde kastet Stenen, og jo mere han overvejede alle Omstændigheder, desto mere blev han befæstet i denne sin Antagelse.

Men hvem havde foranlediget Slaven til denne Gjerning?

Alityrus tænkte længe frem og tilbage. Var maaske hele Historien sat i Scene endog af Senatoren selv, i den Hensigt at gjøre ham kjed af i Fremtiden at betræde Villaen?

»Min lille Ven,« sagde han ved sig selv, »denne

Streg skal jeg gjengjælde Dig; jeg skal vide at hævne mig. Alityrus har en lang Arm, og Du er ikke den første af disse hovmodige Patriciere, som har maattet bøje sig for mig.«

For ikke at blive ubehagelig berørt ved Synet af Jammerscenerne, befalede han sin Kusk at slaa ind paa en anden Vej end den, der førte over Esquilin. — Da han var kommen hjem, steg han op paa Tagets Platform, for paa Afstand at se paa Ilden. Ødelæggelsen gik for sig i Følge Ordre; det brændte fortræffeligt. Inden fire eller fem Dage kunde Rom ligge i Aske. Saa vendte han da meget tilfreds over det konstaterede Resultat tilbage til sin Bolig, da den kolde Aftenvind let kunde paadrage ham en Snue.

Da hans Ægtefælle ved Aftensmaaltidet henledte Samtalen paa Ildebranden, beroligede han hende med de Ord: »Hvorfor bekymrer Du Dig om det, Sara? vi lide jo ingen Skade.« —

Næste Morgen vendte Pudens tilligemed Ægtefælle, Børn og de frelste Kostbarheder tilbage til Villaen ved den salariske Landevej. Thi i Løbet af Natten havde Ilden gjort saadanne Fremskridt, at Antallet paa de Husvilde, som søgte Tilflugt hinsides Tiberen i Janiculus' Landsteder og Haver, for hver Time, der gik, blev større. Saa gjorde Senatoren gjerne Plads for Andre i Corneliernes gjæstevenlige Hus. Tilmed havde den Tanke beskjæftiget ham om Natten, hvorledes han til Tak for sine Kjæres Redning kunde anbringe det størst mulige Antal af sine kristne Medbrødre, der vare ramte af Ulykken, paa sit Landsted; thi her var hurtig Hjælp en dobbelt Velgjerning.

Den tro og omsigtsfulde Eucarpus havde sørget for, at hans Herskab uhindret og ad den bekvemmeligste Vej kunde naa Villaen: med det lille Skib nemlig, som man plejede at more sig med paa den forbiflydende Anio, var han ved første Daggry sejlet til Rom;

taalmodigt ventede han udenfor sin Herres Sovekammer, til Senatoren vaagnede. Pudens var inderlig rørt over sin Tjeners Hengivenhed og udtalte sin hjærtelige Anerkjendelse.

»Hvorledes? Herre,« svarede Eucarpus, »Du har frigivet mig som Slave, Du har gjort mig til Kristen, og jeg skulde ikke vie min Gjøren og Laden og alle mine Kræfter til din Tjeneste?«

Saa steg Senatoren da med alle Sine i den smukke Lyst-Baad, som blev drevet op ad Strømmen af fire øvede Roerkarle, og naaede Villaen paa en Time. Undervejs maatte Eucarpus, der styrede Baaden, fortælle sin Herskerinde om den syge Faustus' Redning; han gjorde det efter nogen Tøven; paafaldende kort dvælede han ved den hjærtelige Tak, som Datteren Faustina havde belønnet ham med, og sank hen i stille Grublen. —

En til Villaen ankommen Efterretning fra Suburaen beroligede Senatoren med Hensyn til Apostlene. Pudens var meget glad over, at hans Plan stemmede overens med den Bøn, Petrus lod Sendebuddet udtale, nemlig at huse et Antal Husvilde paa sit Landgods.

Allerede i Løbet af Eftermiddagen indtraf en Skare af disse Ulykkelige. De følgende Dage bragte nye Gjæster; paa det nylig saa stille Landsæde var der pludselig bragt broget Liv ind. Ogsaa i den sørgeligste Stilling søger Mennesket at afvinde Livet en Lyside, særlig naar han ser Hjemsøgelsen med en Kristens Øjne, og naar der da ogsaa er en Broderhaand, der tænker paa at læge de slagne Vunder; saaledes fik da ogsaa Livet i Villaen lidt efter lidt et gladere Anstrøg end i de første Dage, som rét havde været forvirrede og bedrøvelige. — Senatoren betragtede sig som Husfader for denne store Familie, der var sendt ham af Gud; derfor ordnede han hurtigst muligt det fælles Liv, delte Dagen i Arbejde og Hviletid, i Bøn

og legemlig Vederkvægelse. Efter Enhvers Duelighed blev En anbragt til Markarbejde, en Anden i Huset og en Tredie i Kjøkkenet. Enhver skulde være virksom efter sine Kræfter i det Heles Tjeneste.

(Fortsættes.)

Likabøng.

—o—

I *Hola* hang den store
Klokke med mægtig Klang;
dens Ry er vidt i Orde,
end mer dens sidste Sang.

— Der kom et Tog fra Sønder,
et Tog af tavse Mænd,
det var de *Hola* Bønder
med Bisp *Jon Arsen*.

Han havde *Dansken* veget,
Syv Hug sad i hans Hals;
han var til Himlen steget,
hans Tro var ej tilfals.

Han sang med Liv og Lune
saa mangt et herligt Kvad,
risted med blodig Rune
Sagaens sidste Blad.

Han var den sidste Kæmpe
paa Islands fagre Ø,
forstod sig ej paa Lempe,
des bedre paa at dø.

Og som de Kisten bringe
op over *Hola Vang*,

tog Klokken til at ringe
med vild sørgmodig Klang.

De drog den ej med Hænder,
paa Malmet ej de slog, —
ingen de Arme kjender,
som da i Rebct drog.

Den ringede med Vælde,
det rungede om Land;
den vilde Bispen melde,
som den var hidtil van.

Halvt lød det som en Klage,
og halvt som Hyl det lød,
som vidste den, hvad de Dage
for Land og Folk betod.

Bispen for sidste Sinde
kom op over Hola Vang,
var ej i Kirken inde,
før *Likabøng*, Klokken, sprang.

J. F.

En Kamp mellem Aander.

— 0 —

Som en Kamp mellem den *hellige* Aand og den *onde* Aand viser Udviklingen paa Jorden sig i det Væsentlige. Endnu en *trede* Aand af ringere Art spiller en vis Rolle i Bevægelsen, nemlig Vildfarelsens og Svaghedens *menneskelige* Aand, som vakler frem og tilbage mellem det gode og det onde Princip. Guds Aand, for hvem alle Veje stode aabne i hans Almagt, har sat sig selv en Grændse for sin Magt, idet han gav

Mennesket den fri Villie og Selvbestemmelsesretten. Dette den Allerhøjestes Afkald til Gunst for sin Lignelse, han havde skabt paa Jorden, var den første Akt i det store Kjærligheds-Drama, som førte til Forløsningens op-højede Værk paa Golgatha og derefter til den hellige og helliggjørende Aands Nedsendelse paa Pintsefesten. Siden Gud havde skabt Mennesket med dets Frihed, og Mennesket var kommet i Forfald ved Syndefaldet, maatte man ikke blot regne med den guddommelige Fornuft og med den følgerigtige djævelske Ondskab, men ogsaa med den menneskelige Sjæls Uforstand og Karaktersvagthed. Den onde Aand anretter ikke blot ved egen Kraft det Onde paa Jorden, men han forstaar ogsaa at udnytte i sine slette Øjemed de Menneskers Mangler og Fejl, som ingenlunde med Vidende og Villie have stillet sig paa hans Side. Ondskaben henter sin Kraft ikke blot fra det Onde, men ogsaa fra det Lunkne, Uklare, Ubestemte og Vaklende. Deres Svaghed, som gjerne ville være gode og gjerne ville gjælde for gode, er det Ondes Styrke. Menneskenes Daarskab og Upaalidelighed bringer ofte en slem Forvirring i de jordiske Ting, og i disse rørte Vande forstaar den onde Aand at fiske.

Vil man være god, maa man være det *alvorligt* og *fuldtud*. I den hemmelige Aabenbaring tilkjendegives Forargelsen over de *Lunkne* paa en drastisk Maade, idet der siges, at de skulle blive udspyede af Munden. De Lunkne og Halve begaa ogsaa en Synd mod den Helligaand; thi de ville anses for Repræsentanter for den rette Aand og bidrage til, at denne bliver ringeagtet, eftersom man bebrejder den gode Sag for deres Svagheder.

At være en *Kristen*, det er ingen Leg og ingen Bibeskjæftigelse; vil man vedblive at være det Løfte tro, man har aflagt ved den hellige Daab og fornyet ved den første hellige Kommunion, tør man kun tjene

den eneste Herre hele Dagen igjennem, uden at skele over til de andre Herrer, som søge at lokke os til deres Tjeneste ved Hjælp af Forfængelighed eller djævelsk Ondskab. Man tør heller ikke fornægte sin Herre overfor Verden; man maa bære den Allerhøjestes ærefulde Uniform udenfor Kirken som inde i Kirken. Man maa paa Torvet bekjende *ham*, hvem man ærer i Lønkammeret.

Vor Tid trænger navnlig til *Styrkens Aand*, som ikke frygter for at aflægge Vidnesbyrd overfor Verdens Haan og Spot og at vise Troen i hele det offentlige Liv. Men hertil behøves, for at alle Velsindede kunne virke sammen, *Kjærlighedens Aand*, som hjælper med til at overvinde al Egensindighed og Egennytte.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Dagen før Kristi Legemsfest bleve de fire sidste Korsvejsstationer ophængte i St. Ansgars Kirke. Den nye smukke Korsvej, der med sine stilfulde og solide Egetræsrammer er en sand Pryd for Guds-
huset, er saaledes nu fuldstændig og udgjør et værdifuldt Led af den Udsmykning, som lidt efter lidt vil blive vor gamle Moderkirke til Del. Desværre kan Kirken selv ikke ved egne Midler bestride Udgifterne til sin værdige indre og ydre Forskjønnelse, paa Grund af de store Byrder, den som Sognekirke har maattet paatage sig til Gunst for Skolevæsenet og Menighedens Kirkegaard; men den private Offervillighed har hidtil ikke svigtet, og Husets Herre, hvis naaderige Nærværelse vi have fejret i de henrundne Festedage, vil stadig vedligeholde hos ret mange Menighedsmedlemmer den fornødne Offervillighed og Sands for hans Boligs Ære og Værdighed. Den gamle Sognekirke, i hvilken saa-

mange af Menighedens Medlemmer have modtaget deres første hellige Kommunion og mange andre Naadeskatte, taber ikke Modet, men banker paa i Jesu Navn hos de Troende, og siger til Tabernaklets Herre: Bevar Enighedens Aand i Din Menighed og opvæk Sjæle, der med taknemmelig Kjærlighed og Glæde bidrage til Din Boligs Opretholdelse og Forskjønnelse.

Rom. Om et Brev fra Pave *Leo XIII.* til Negus *Menelik* af Abessinien meddeler »Osserv. Rom.« Følgende: Den h. Fader har, opfyldt af den inderligste Medlidenhed med de italienske Fanger i Afrika, henvendt sig skriftlig til Negus *Menelik* og med varme Ord anmodet ham om at skjænke dem Friheden. I December 1878 sendte *Menelik*, som den Gang var Konge af *Schoa*, en Lykønskningsskrivelse til Paven i Anledning af *Leo XIII.*s Udvælgelse, som fandt Sted i Februar s. A. Skrivelsen blev overbragt den h. Fader af Kardinal *Massaja*, som den Gang var apostolisk Vikar i *Galla-Landet*. Desuden skjænkede *Menelik* Paven, i Anledning af dennes Præstejubilæum, flere abessiniske Bøger, som opbevares i det vatikanske Bibliothek. Ved begge Lejligheder udtalte Pave *Leo XIII.* skriftlig sin Glæde og Tak til den afrikanske Fyrste. Af disse tidligere venskabelige Forbindelser drager den h. Fader nu Nytte under de nuværende sørgelige Forhold, idet *Leo XIII.* beraaber sig paa dem og haaber at kunne optræde med Held som Mægler til Gunst for de ulykkelige italienske Krigsfanger. Den pavelige Skrivelse skal overrækkes til *Menelik* af den patriarkalske Vikar for *Kopterne* i den alexandrinske Kirke, *Msgr. Cirillo Macario*, som allerede for flere Dage siden har begivet sig paa Vejen til Abessinien.

Persien. Om den myrdede *Schah af Persien* skriver »Voce delle Verita«: »*Nasr-Eddin* har beskyttet Katholikerne i sit Rige, idet han opretholdt *Schah Feth-Alis* Forordning af 1834, som skjænkede dem uhindret

Udøvelse af deres Religion. I 1840 bleve de derværende Missionsstationer overdragne til Lazaristerne. Missionærene arbejdede navnlig paa at omvende hine Kristne, som allerede i det femte Aarhundrede vare faldne fra Kirken og blevne Nestorianere. Deres Arbejde gik langsomt, men stadigt fremad, saa at en apostolisk Delegation kunde oprettes i 1874 i Urmia (i den nordvestligste Del af Landet). For Tiden findes der i Persien henved 17,000 Katholiker i to Bispedømmer (Ispahan og Salmas), 50 katholske Landsbyer, 53 Drengeskoler og 17 Pigeskoler med 1550 Elever. Lazaristerne og de barmhjertige Søstre lede Skoler, Pensionater og Vajsenhuse. Schahens Forhold til Katholikerne var altid venskabeligt; da han i 1873 kom til Europa, besøgte han baade Lazaristernes og de barmhjertige Søstres Moderhus i Paris. Ligesaa venskabeligt var ogsaa hans Forhold til Paverne Pius IX. og Leo XIII. I 1883 fik to af hans Sønner Piusordenen, og i 1891 overbragte den apostoliske Delegat Montety Schahen en kostbar Gave fra Leo XIII., som blev modtaget under en højtidelig Audiens og glædede Schahen meget. Han var overhovedet en stor Beundrer af Leo XIII. og vilde paa sin sidste Rejse til Europa gjerne have besøgt Paven i Vatikanet, men undlod det tilsidst af Hensyn til Kongen af Italien.

Amerika. I Pittsburg afholdt *de tyske Katholiker i Pensylvanien* for nylig deres *fjerde Generalmøde*, under Biskoppen af Nord-Karolina, Msgr. *Leo Haid's* Forsæde. Henved 20,000 tyske Katholiker deltog i den højtidelige Aabningsprocession gennem Pittsburgs Gader. I Toget, som behøvede $2\frac{1}{2}$ Time for at passere et bestemt Sted, deltog Medlemmerne baade til Fods, til Hest og til Vogns, ledsagede af 16 Musikkorpser. En Mængde vigtige Resolutioner bleve vedtagne i Løbet af de tre Dage, i hvilke Medlemmerne afholdt deres Møder.

❖ Fra Vejbyrnet. ❖

— **Guds Finger?** Forskjellige Blade have for nylig henvist til den Kjendsgjærning, at Kong *Umbertos* Soldater ere blevne nedmejede i Afrika med hine Kanoner, som den italienske Regering i sin Tid *rovede fra Paven* og solgte til Kong *Menclik*. Ifølge »Times« var Kong Meneliks Proklamation til sit Folk dateret den 20. Sept. 1895, den samme Dag, Piemonteserne i 1870 trængte ind gennem Breschen i Roms Mure, og samme Dag den af Crispi i 1895 foranstaltede Forhaanelse af Leo XIII. blev sat i Scene næsten lige udenfor Vatikansets Vinduer. I Proklamationen beskylder Kong Menelik bl. a. ogsaa Italienerne for, at »de ere Fjender af Troen og af Jomfru Maria!« — Napoleon I. havde sagt: »Mener Paven maaske, at hans Exkommunikation vil faa Vaabnene til at falde ud af mine Soldaters Hænder?« Han fik Svar paa dette Spørgsmaal inde i Ruslands øde Stepper! Italiens Regering har høstet en lignende Erfaring inde i Afrika, hvor baade Soldater og Vaaben bleve tilbage og Italiens Magt er brudt for bestandig.

— **Napoleon I. og Pavens verdslige Magt.** En Dag meddelte *Napoleon I.* den østerrigske Gesandt Fyrst *Metternich*, at han havde til Hensigt, at indrømme Paven en fri og uafhængig Stilling. »Jeg vil give ham *Versailles*,« sagde Kejseren, »og lade tolv Kilometer i Omkreds erklære for neutralt Territorium; jeg vil give ham sex Millioner aarlig, og han vil kunne faa et diplomatisk Korps, der er særlig akkrediteret hos ham. Hvad er Deres Mening?«

Fyrst Metternich svarede smilende: »Majestæt! *Min* Kejser vil anvise Paven *Schönbrunn* som Residens; han vil lade 24 Kilometer i Omkreds erklære for neutralt Territorium, give ham 12 Millioner aarlig og tillade ham, at have et særegent diplomatisk Korps hos sig.« Napoleon förstod straks den fine Ironi og senere ogsaa de gode Grunde til dette Svar. Han saa sig jo senere selv nødsaget til at tilstaa: *Det gaar ikke an*, at Paven er i Paris eller Versailles eller i Wien.

Han maa vedblive at bo i Rom, som Aarhundrederne have skjænket ham. Og de have handlet rigtig.«

Kirkelig Kalender.

Søndag den 14. Juni. 3. Søndag e. Pintse. Hovedfesten for Jesu guddommelige Hjærte. (Fuldkommen Afriad for Medlemmerne af Jesu Hjærtes Broderskab). — **15. M.** Barnabas, Apostel. — **16. Ti.** Johannes Frants Regis, Bekjender. — **17. O.** Votivofficium af St. Ansgar. — **18. To.** Votivofficium af det allerh. Sakramente. — **19. F.** Juliane af Falconieri, Jomfru. — **20. L.** Votivofficium af den ubesmit. Undfangelse.
Søndag den 21. Juni. 4. Søndag e. Pintse. Aloysius, Bekjender.

Den levende Rosenkrans' Møde paa Toldbodvejen bortfalder i Dag Søndag den 14. Juni.

Unio. Søndag den 5. Juli arrangeres en Tur til **Malmø-Udstillingen**, med Tilskud af Kassen. Udførligt Program i næste Nr. af Ugebladet.

Hver Tirsdag Aften Møde i det nye Sommerlokale. Indgang fra Pilealléen 21.

Ernst Bæklund,

59, Kjøbmagergade 59,

anbefaler sit store Lager af

elegante fineste engelske Filthatte

til **3, 4½, 6, 8 Kr.**, i alle moderne Façons.

Plads tilbydes. En katolsk Pige (helst ældre), der kan paatage sig al Husgjærning samt daglig Madlavning i et mindre Hus, kan faa Plads til d. 1. Juli. Man henvende sig Hauchsvej 20, Stuen.

Fra Hr. Pastor Joh. Frederiksen har Redaktionen faaet Meddelelse om, at en Indsamling, som for nylig afholdtes i Fredericia til Fordel for Kirken paa Island, indbragte 156 Kr. 38 Øre samt Tilsagn om et aarligt Bidrag af 100 Kr.

Literatur. I Anledning af Jesu Hjærte Maanedens anbefales: **Arnold:** Jesu h. Hjærte, Betragtninger og Beløringer, med 4 Staalstik; heftet 1 Kr. 50 Øre. — **Brinkmann:** Den h. Aloysius, heftet 1 Kr., indb. 1 Kr. 75 Øre. — **Scupoli:** Den aandelige Kamp, heftet 1 Kr. 25 Øre — **Bønnebøger** á 2 Kr. heftet, **Salmebøger** á 1 Kr. heftet.

Rettelse. Efter Redaktionen Korrektur har der i forr. Nr. Side 366 L. 20 f. o. indsneget sig Ordet „undergaaet,” som bør stryges. Red.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 25.

Søndagen den 21. Juni.

1896.

Indhold: Aloysiussang. „Krans og Krone“. Fra Australiens Guldminer. Efterretninger fra Ind- og Udland: Rom. Spanien. „Fra Vejbyrnet“. — Bekjendgjørelser.

Aloysiussang.

—o—

Skønne Blomst i Herrens Have,
Aloysius, Ungdoms Pryd!
Over Muldets øde Grave
Hæver sig din rene Dyd,
Liljehvid med Barnets Fromhed,
Kæmpestor med Mandemod;
Du foragted Verdens Tomhed
Og dens Pragt som Pral forlod.

Verden sine Skatte spreder
For din Fod i liflig Glans,
Lysten byder sine Glæder,
Æren rækker Dig sin Krans.

Mon ej Kronen Dig bedaarer,
 Som Dig vinker lys og skøn?
 Rører Dig ej Moders Taarer,
 Ej din Faders Graad og Bøn?

Hvordan vil i Kamp Du træde
 Med Alverden, Yngling bold?
 »Lad den lokke, lad den græde!
 Evigheden er mit Skjold.
 Hvad kan Verdens Guld mig gavne,
 Gaar jeg Glip af Himlens Lod?
 Stævner jeg mod Himlens Havne,
 Mister Sorg og Graad sin Brod.«

Evighedens Skatte blinke
 For dit Øje klart og lyst;
 Salighedens Glæder vinke,
 Herlig Løn for korten Dyst.
 Eja, lad kun Verden fare!
 Højt din Himmeltrone staar;
 Blandt Serafers lyse Skare
 Du din Krans og Krone faar.

sr.

„Krans og Krone“.

(Fortsat.)

— o —

Nero kom først til Rom, da det brændte paa den fjerde Dag, og Ilden ogsaa havde angrebet de kejserlige Paladser paa Palatin. Strax begyndte han paa en omfattende Maade at træffe Foranstaltninger til at anbringe alle de Husvilde. Hans egne Haver som ogsaa

de offentlige Bygninger paa Marsmarken stillede han til Folkets Raadighed. Store Barakker bleve indrettede; fra Ostia og Nabostederne blev skaffet alskens Bohave tilveje; Prisen paa Kornet blev sat saa lavt, at Ingen behøvede at sulte.

Derpaa forordnede han offentlige Bodsandagter, som plejede at finde Sted ved overordentlige Hjem søgelser, for at formilde Gudernes Vrede.

Tillige blev der begyndt paa at gjenopbygge Staden efter en regelmæssig Plan; med utrættelig Iver var Kejseren tilstede snart hist, snart her, fra den tidlige Morgen til den sildige Aften, for at paase, at Alt gik efter hans Ønske; om Natten raadslog han med sine Arkitekter om Planerne, de forelagde ham i Henseende til Anlægget af Gader, Bygningen af Templer og offentlige Paladser, og allerede efter faa Ugers Forløb begyndte Rom at hæve sig af sin Aske, som en anden Fugl Phønix. Gaderne bleve gjorte bredere og aldeles lige, Husene bleve opførte af Sten, hvortil Travertinstenbruddene i Albanerbjærgene maatte yde Materialet og Provindserne Pengemidlerne ved dobbelte Paalæg af Afgifter.

Men alt dette kunde ikke bringe den enstemmige Røst til Taushed, at Nero selv havde foraarsaget Branden. Man fortalte indbyrdes, at Nero endogsaa havde set paa Branden fra Mæcenass' Villa og tillige deklameret de Vers, i hvilke Homer beskriver Trojas Undergang i Flammerne. I vore Dage betegner Almuen i Rom et Taarn paa et gammelt Kastel fra Middelalderen, »Torre delle milizie« i Nærheden af »Forum Trajanum«, som Stedet, hvorfra Kejsers Nero havde set paa Branden.

Kejseren fik nøje at vide gennem sine Spioner, hvad man sagde om ham i Staden; han blev underrettet om de giftige Vittigheder, man lavede om ham i Form af Spørgsmaal og Svar og om de Spottevers.

man fandt opklæbde om Morgenen paa Gadehjørnerne. Hvormeget han end ærgrede sig, vovede han dog ikke at straffe Nogen, at udfordre den offentlige Mening mere eller ophidse Folkets voxende Uvilje.

Saaledes traf derfor Kejsersens Fortrolige Alityrus sin Herre yderst gnaven, da han en Dag kom for at aflægge sit sædvanlige Morgenbesøg.

»Er jeg da ikke utrættelig beskjæftiget med at gjenopbygge Rom, saa at ingen By paa Jorden skal komme den nær i Skjønhed?« udraabte Kejseren. »Sørger jeg ikke som en Fader for dette utaknemmelige Folk? Disse Forhaanelser mod den kejserselige Majestæt maa nu ophøre; min Overbærenhed, jeg har ladet raade paa Grund af den offentlige Ulykke, er udtømt«.

»Hvem er det da, min Hersker,« spurgte Alityrus, »hvem er det, der ustraffet tør vove at mistyde dine udødelige Fortjenester overfor Rom? Hvem ophidser Masserne? — Dine Spioner,« vedblev han haanlig. »pille kun Bladene af, for at bringe dem til Dig; Stammen og Rødderne lade de staa og voxer«.

»Og naar Du vidste, hvem de frække Niddinger ere,« bruste Nero op, »hvorfors bringer Du da først nu din Visdom til Torvs?«

»Havde Du været tjent med min personlige Overbevisning uden fuldstændigt Bevismateriale, saa havde jeg før faldbudt min Visdom,« svarede Hofmanden, som vidste, hvornaar han turde bruge dristige Ord og hvorvidt han turde gaa overfor Kejseren.

»Et fuldstændigt Bevismateriale, for hvad?« spurgte Nero.

»*Det fuldstændige Bevismateriale* for,« svarede Alityrus, idet han betonedede hvert Ord, »at der gives en Sekt af revolutionære Sværmere i Rom, som har stukket Staden i Brand for at oprejse Altere for sine egne Guder paa Ruinerne af dine Templer.«

Nero kastede et gjennemborende, giftigt Blik paa

Hofmanden. — At Nogen kunde have et retsgyldigt Holdepunkt, ja fuldstændigt Bevismateriale for at overbevise en Anden end Kejseren om Skyld i Brandstiftelsen, det var uhørt og ubegribeligt. Paa samme Tid var det ham klart, hvor umaadelig værdifuldt det kunde være for hans Person, naar det kunde lade sig gjøre, om end med nok saa ringe Sandsynlighed, at vælte Skylden for Branden over paa Andre.

Alityrus havde gjættet sin Herres Tankegang. Med den kolde Ro og Overlegenhed, som en Mand ejer, naar han er vis i sin Sag, vedblev han: »Din Majestæt, som er hævet over Jordens Kryb, har hidtil ringeagtet denne revolutionære Sekt; i Ly af denne Ringeagt er den voxet op og er bleven stor. Dens Maal er at ødelægge Alter og Trone, Dig og Guderne og det ganske Rige. Dens første Daad var, at give Roms gamle Helligdomme til Pris for Flammerne.«

Kejseren syntes dog at hans Hofmands Skildring var for utrolig og æventyrlig.

»Jeg har Hundreder af Spioner,« sagde han hovedrystende, »og den Enes Lugte- og Sporesands er finere end den Andens; Du vil dog vel ikke bilde mig ind, at de alle ere blinde og Du alene seende?«

»Naa ja,« henkastede Alityrus, »saa har jeg altsaa taget fejl i, at — at — de *Kristne* have stukket Rom i Brand. Jeg vil kaste mine Beviser i Ilden, naar jeg kommer hjem.«

Da Alityrus nævnte de *Kristne*, sprang Nero op. Nu forstod han fuldkomment sin Hofmand. Som en Sekt blandt Jøderne, der vare forhadte af Folket, som Tilhængere af en Stifter, der var bleven korsfæstet paa Grund af revolutionære Oprørsforsøg, en født Modstander af Troner og Riger — altsaa istand til enhver Forbrydelse — ja, paa *dem* lod Skylden for Brandstiftelsen sig let vælte over.

»Og Beviserne?« spurgte Kejseren hurtig.

»Jeg har Vidner«, svarede Alityrus, »ja, jeg har Breve fra deres Ypperstepræst, en vis Petrus, hvori utvetydige Udtryk tale om Branden.«

»Ved alle Guder!« raabte Nero, »saadan et Brev gad jeg se.«

»Her er det, min Hersker,« svarede Hofmanden, idet han drog en Rulle frem. »Læs disse Steder!«

Det var Petrus andet Brev, som Apostlen for kort siden havde skrevet til de Troende i Orienten. En Kopi af dette med Apostelens egen Underskrift var tilligemed andre Dokumenter bleven borttaget af Spioner fra Flavius Clemens Hus, medens dette brændte. I det hemmelige Kancelli havde man ikke forstaaet Brevet og dets Indhold; men man mente at finde visse jødiske Ideer deri, og derfor havde man overgivet Alityrus det til Prøvelse.

De forskjellige Steder, som Hofmanden viste hen til, lød saaledes:

»Men Himlene, som nu ere, og Jorden ere ved det samme Ord opbevarede og forbeholdte for Ilden til Dommens og de ugudelige Menneskers Undergangs Dag. Herrens Dag skal komme som en Tyv, og da skulle Himlene forgaa med et stærkt Brag, men Himmellegerne komme i Brand og opløses, og Jorden og de Værker, der ere paa den opbrændes. I forvente og imødegaa Herrens Dags Komme, ved hvilken Himlene skulle brænde og opløses, og Himmellegerne smelte i Ildens Hede.«

Nero var overrasket paa en højst glædelig Maade. Der kunde ikke henvises paa en bestemtere Maade til en forestaaende vældig Brand; det usædvanlige Sprog, som jo er egent for Sværmerne, gav Aktstykket endnu større Betydning. Det var utvivlsomt, at der i disse Sætninger laa et værdifuldt Vaaben mod de Kristne.

»Min kjære Alityrus«, sagde Kejseren med en tilfreds Latter, »jeg beundrer din Kløgt og Duelighed.

Ved de udødelige Guder! En saadan ryggesløs Sekt, der vil prisgive Himmel og Jord til Flammerne, maa ved alle Midler forfølges og tilintetgjøres. Jeg lægger Sagen i din Haand; selv skal jeg overveje, med hvilke Pinsler vi skulle udrydde denne saa farlige Sekt. — Men sig mig, hvem er denne Petrus? Ved Apollo, han skal dø den skrækkeligste Død!»

»En almindelig Haandværker. slet og ret en Fisker er han, som fandt det bekvemmere og mere indbringende her i Rom at fange overtroiske Taaber i sine Garn. Det er jo det Tragiske ved denne storslaaede Ulykke,« vedblev Alityrus med et hykkelsk Suk, »at en ganske almindelig Mand, uden Aand eller Dannelses, skulde komme fra det fjerne Orienten, for at ødelægge Roms Helligdomme og ældste og ærværdigste Mindesmærker.«

»Desværre har den elendige Bedrager vel kun gjort sin Fangst blandt den laveste Pøbel. Skade, at ikke nogle Rige have bidt paa hans orientalske Madding, saa jeg kunde konfiskere deres Formuer; thi nu behøver jeg mere end nogensinde Penge.«

»Jeg haaber paa en Høst, som skal overraske din Majestæt, baade efter Riddere og Senatorer er jeg paa Spor.«

»Hvad?« raabte Nero højlig forbauset, »have disse Roms Fjender, som foragte vore Guder, ogsaa Tilhængere blandt Adelen!«

»Lad det ikke forbause Dig, min Kejser, siden de ogsaa have Tilhængere i dit eget Hus.«*)

»Under mit Tag? — Ved Jupiter, her maa gribes ind med ganske energiske Midler, men ogsaa — med ikke ringe Kløgt, for at sætte Alt rigtig i Gang. Gaa der-

---

*) I sit Brev til Philippenserne, som Paulus skrev i Aaret 62, altsaa to Aar før den neroniske Brand, sendte han Hilsener (4, 22) fra dem, „som ere af Kejserens Hus“.

for hen til Tigellinus, overlæg hele Krigsplanen med ham, og giv mig i Morgen Efterretning.«

Triumferende vendte Alityrus hjem. Saa lidt han end for sit eget Vedkommende brød sig om den mosaiske Lovs Forskrifter, var han dog saameget Jøde, at han delte sit Folks Stolthed, som den Gang endnu i Jerusalem og i Templet ærede Pantet paa Haabet om Israels Verdensherredømme. Da Paulus var kommen til Rom, var Alityrus iblandt den Skare af Jøder, der, efter hvad vi læse i »Apostlenes Gjerninger«, besøgte Fangen og disputerede med ham hele Dagen; netop ham havde Paulus svaret med skarp Alvor, fordi han med en Skuespillers letfærdige Spot havde søgt at gøre Spørgsmaalet om Sjælenes Frelse latterligt. Siden den Tid var Alityrus Nazaræernes svorne Fjende. Med voxende Misundelse og Ærgrelse fulgte han den hurtige Udvikling og de store Fremskridt, som den forhadte Sekt gjorde blandt Jøderne og endnu mere blandt Romerne, og det endogsaa i de fornemste Kredse. Den Lære, som Petrus og Paulus prædikede, stod i uforenelig Modsætning til det, han udøvede i sit Liv. Derfor hadede han Læren og dem, der prædikede den. Da Petrus endogsaa havde understaaet sig til at drage en af Alityrus' Slaver over til Nazarenerne, gaves der i hele Rom ingen mere forbitret Fjende af Kristendommen end Alityrus.

Paa en mærkværdig Maade var netop det Kvarter, der hovedsagelig var beboet af Jøder, Kvarteret hinsides Tiberen og Suburaen, bleven forskaanet for Branden; strax havde der rejst sig Stemmer, som ved Siden af Nero ogsaa udpegede Jøderne som Anstiftere af Branden. Alityrus betragtede sig som sit Folks Frelser, hvis han kunde faa Skylden væltet over paa de Kristnes Sekt, og alene overføre Romernes Had paa den. Hvor havde han jublet, da han fik fat i Petri Brev! Men dette ene Vaaben var ham ikke sikkert

nok; med onskabsfuld Kløgt havde han samlet mere Materiale, og først da han havde sit Kogger fuldt af Pile, var han sejrbevidst traadt frem for Nero.

Vel indsaar Alityrus godt, at for en upartisk Domstols Prøvelse vilde Anklagen for Brandstiftelse ikke være til at gennemføre, omendskjønt han havde et Antal Jøder beredte som Vidner, der under Foregivende af at have staaet i Forbindelse med de Kristne, vare villige til at bekræfte deres Udsagn med Eder. Men paa den ene Side vare Dommerne kejserlige Kreaturer, paa den anden Side havde imidlertid Alityrus et andet, langt sikrere og skarpere Vaaben i Beredskab. Det var Anklagen imod de Kristne, at de *fornægtede de romerske Guder og udøvede en Gudsdyrkelse, som ikke var anerkjendt af Staten*, en Forbrydelse, der efter Landets Lov blev straffet med Døden. Beskyldningen om Brandstiftelse skulde efter Alityrus' Plan tjene til at forberede den anden Anklage. De Kristne turde i Romernes Øjne ikke længere anses for hørende til den jødiske Religion; de maatte tvinges til at tilstaa offentligt, at de tilbade Kristus, altsaa en anden end Jehova. Vare de først overbeviste om, at de havde gjort en Forbryder, som af en romersk Dommer var bleven korsfæstet paa Grund af sin Stræben efter Kongeværdigheden, til deres *Gud*, og at de tillige fornægtede alle Roms Guder og erklærede dem for Dæmoner, saa var det klart, at man havde en Sekt for sig, som angreb Statens Fundamenter, ja erklærede hele det menneskelige Samfund Krig.

Martyren Justinus, som levede i Rom i den første Halvdel af det andet Aarhundrede, beretter i sin Dialog med Jøden Tryphon (Kap. 17 og 133) om de Forholdsregler, som det høje Raad i Jerusalem greb til allerede kort efter den første Pintsefest, for at ophidse Jøderne overalt i Verden mod Kristi Bekjendere. Han tilskriver ogsaa de jødiske Bagtalelser alle de Rygter,

der vare i Omløb blandt Folket, om, at de Kristne foretog sig alle Slags Forbrydelser under deres naturlige Gudstjenester. (Fortsættes.)

Fra Australiens Guldminer.

—o—

I det vestlige Australien har man, som bekjendt, for et Par Aar siden opdaget rige Guldminer, som have givet Anledning til, at hele Menneskemasser trods alle Advarsler drage derhen, for at forsøge deres Lykke. Enhver søger at blive rig og det saa hurtig som mulig! For nylig udskibede Damperne »Yoralla«, »Flinders« og »Mc Gregor« alene 3000 Mennesker i Esperance. Det er derfor intet Under, at Kolonien Vestaustralien, som i 1881 først talte 28,000 Indbyggere, nu har overskredet det første Hundredtusind og at Statens Indtægter ere blevne dobbelt saa store som for tre Aar siden.

Perth, Hovedstaden, gjør Indtryk af at være en Storstad; den mangler hverken prægtige Kirker og Paladser, eller Musæer, Theatre og elektrisk Lys; her, hvor Regeringen har sit Sæde, vrirler det af Guldbaroner, rige Kvægopdrættere, Bøjsjobbere og Æventyrere af enhver Slags. Mellem dem lister sig den skævojede Kineser, overalt iagttagende sin egen Fordel, og den mørke Malayer og Afghaner, der navnlig fortjene deres Brød som Kamelførere og Bissekræmmere. Men Størstedelen af de Ankomne søger videre mod Øst, hen til Guldminerne. Jærnbanen, som lige er bleven lærdig, fører fra Perth til Yilgarn og derfra videre i 30 Timer til Coolgardie. Her er midt i Ørkenen pludselig skudt en By i Vejret, som er enestaaende. De brede Gader bestaa rigtignok, paa faa Undtagelser nær, kun af Træ-

huse, men man mærker paa deres Udstyrelse saa vel som paa deres Beboeres Levevis, at Penge ikke spiller nogen Rolle. Hotellerne ere overfyldte, saa at man ofte maa overnatte i det Frie; Levnedsmidlerne have naaet Priser af en i Sandhed svimlende Højde — et magert Middagsmaaltid koster 4 Kroner, et Glas Vand 1 Kr.! Rigtignok fortjener en almindelig Arbejder sine 40—50 Kroner ugentlig, dygtige Murere, Tømrere og Minearbejdere kunne naa op til 100 eller 120 Kr., men alligevel have de næppe noget tilovers, navnlig, naar det længe ikke har regnet. De sidste Ugers Varme naaede en Højde af 120 Grader Fahrenhejt og derover, et Forhold, som umuliggjør alt Arbejde; Mange ere døde af Solstik eller Iyde nu Hospitalerne. Sandt er det, at Mange ere blevne rige — Jorden udleverer det gule Metal i en uanet Fylde og mange Miner have allerede givet deres Anlægskapital fordoblet tilbage i Skikkelse af Dividender, og Lijerne af de forskellige større Miner gjøre gode Forretninger. Ogsaa Diamanter og Opaler skjænker den gavmilde Jord i rig Fylde; men trods alt dette har Størstedelen af Indvandrene kun tomme Hænder. Snart hist, snart her, opdukkes Rygtet om rige Fund; »Nuggets« (Guldklumper) fremvises, som have en Værdi af mange tusinde Kroner — den største Klump blev solgt for 190,000 Kr.! Saa iler Mængden derhen, hensynsløs, begjærlig, kun fremad, for at være den Første og sikre sig et Areal. For sent — Andre havde allerede været der, atter en Forhaabning mindre! Tiderne ere forbi, da Metallet blev bearbejdet paa gammel Vis ved Hjælp af Vaskcappere i Vugger eller Skaale. Store, kapitalkraftige Selskaber have opstillet mægtige Stampeværker med Maskiner af nyeste Konstruktion; ved Amalgamering, ved »Chlorisering« og endelig ved »Cyanidbehandling« (ved Hjælp af Cyankalium) bliver Metallet bearbejdet i det Store, saa at der næsten ikke bliver den mindste Rest

af Guldet tilbage i Ertsen. For den almindelige private Guldgraver ere Forholdene allerede saa ugunstige, at Hundreder i Virkeligheden ere nær ved at dø af Sult; stadig læser man om Selvmord, og saa mange dygtige Mænds Ben bleges i Urskoven. Det er saare vanskeligt at holde sig oppe. Navnlig maa Drikkevand ligefrem opvejes med Guld. Der bores og bores efter Vand, men uden Resultat; kun hist og her i enorm Dybde har man med uhyre Omkostninger kunnet drage det kostbare Drikkevand frem af Jordens ellers saa gavmilde Skjød. Indtræde saa ogsaa de i Vestaustrien saa forfærdelige Støvstorme, som bedække Alt med Sand, der trænger sig ind gjennem alle Revner og gjør Aandedrættet umuligt, saa synker Skovlen ogsaa ud af de kraftigste Hænder — alt Arbejde standser i Guldminerne, alt Liv ophører. Eller Guldsøgeren trænger, alene eller med faa Kammerater, ind i Urkrattet, det frygtelige australianske Urkrat! Han vil kun et lille Stykke ind i det; Tilbagevejen mener han at kunne finde med Sikkerhed. Det begjærlige Øje ser kun ned ad mod Jorden, Sporene af det blinkende Metal lokker videre — pludselig bemægtiger sig ham den frygtelige Tanke: Faret vild! Som en Afsindig styrter han tilbage — forgjæves, Urkrattet giver ikke sine Ofre tilbage; efter Maaneders og Aars Forløb finder man det af Myrer og Dingøer indtil Knoklerne afgnavede Skelet. Eller Staklen falder, hvad der er endnu værre, i Hænderne paa de Indfødte, som erklære den til Døden udmåttede Hvide for godt Bytte.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Rom. Den 21. Juni er i Aar en saare mindeværdig Dag for vor h. Fader Leo XIII. Til Jubilæerne, han

har fejret i Lobet af de sidste Aar, følger den h. Aloysius' Fest et nyt: *den 75. Aarsdag for vor h. Fadrs første hellige Kommunion*. Den 21. Juni 1821 havde det den Gang 11aarige Barn den store Lykke, at turde træde for første Gang hen til Herrens Bord. Den 21. Juni i Aar vil uden Tvivl blive en Dag, der vækker de skjønneste og helligste Minder hos den h. Fader og tillige giver de Troende en ny Lejlighed til at ihukomme Kirkens synlige Overhoved i deres Bønner. Og det saameget mere, som der i Torsdags fra den apostoliske Nuntius i München er indløben telegrafisk Meddelelse til vor højærværdigste Biskop om, at den h. Fader i Anledning af Jubilæet tilstaar de Børn, som fejre deres første h. Kommunion den 21. Juni i Aar, en *fuldkommen Aflad*, og alle øvrige Troende, som paa denne Dag modtage Skriftemaalts og Altrets hh. Sakramenter og bede ifølge den h. Faders Mening, en *Aflad af syv Aar og syv Kvadrager*.

-- Det italienske *Frimureri* har faaet en ny Stormester. I et Møde af Delegerede i Fyrst Borgheses Palads valgtes i Stedet for Adriano Lemmi en bekjendt rig Jøde, *Ernesto Nathan*, til Stormester. Nathan var en intim Ven af den afdøde Revolutionær Mazzini og en udpræget Republikaner. Han er 49 Aar og for Tiden romersk Byraadsmedlem. For ikke at være nødsaget til at sværge Troskabseden mod Kongen, lod han sig aldrig opstille som Kandidat ved de politiske Valg. Den nye Vice-Stormester *Hektor Ferrari* er Billedhugger og ligeledes Republikaner. I antikirkelige Kredse nyder han Anseelse, fordi han i sin Tid modellerede den berygtede Giordano Bruno-Statue.

Spanien. I Barcelona, hvor *Kristi Legemsfesten* i Følge ældgammel Skik fejres med stor Højtidelighed, er Processionen paa en sørgelig Maade bleven forstyrret ved et *Bombe-Attentat*. General *Despujols*, Generalkaptajn for Katalonien og øverste Befalingsmand for

det 4. Armékorps, bar ved denne festlige Lejlighed Hovedfanen ledsaget af hele sin Generalstab. Henimod Kl. 9 om Aftenen, da Halvdelen af Processionen allerede befandt sig indenfor Kirken »Santa Maria del Mar«, sprang pludselig en Dynamitbombe med et vældigt Knald. Virkningen var skrækkelig. Der opstod en usigelig Panik, under hvilken Mange faldt og bleve søndertraadte. Præsten, som bar Monstrantsen, styrtede bevidstløs til Jorden; men blev dog ikke saaret. Derimod var, som det kort efter viste sig, tolv Personer døde paa Stedet og over 40 Personer haardt saarede. Synet, som Skuepladsen for Forbrydelsen frembød strax efter Attentatet, var ubeskriveligt. Man saa en formløs Hob Døde og Saarede midt i en stor Blodpøl; Andre løb omkring som Vanvittige, skrigende og hændervridende. Politi og Brandfolk med Lygter og Fakler besørgede de Saarede til Hospitalerne. Ved Explosionen vare Tusinder af Ruder blevne knuste, og Skaarene af dem bedækkede de omkringliggende Gader. I Nærheden af et Værtshus laa Liget af en gammel Tigger, hvis Ansigt ikke viste Spor af det mindste Saar. Oldingen syntes at sove, men han var død: Indvoldene væltede ud af ham. Ikke langt fra denne Oldings Lig laa en 30aarig Arbejder; hans Hjærneskal var ligefrem sprængt, og hans Hjerne besudlede paa en skrækkelig Maade Facaden af et nærliggende Hus. Under en Hob af 10 til 12 Mennesker laa en lille femaarig Pige, som opgav sin Aand kort efter at være bleven trukken frem. Kort sagt, overalt laa der saarede og døende Mænd, Kvinder og Børn, overalt var der Blod, Død og Ødelæggelse. Bomben havde mere end 23 Kapsler.

— Næppe havde Ophidselsen over Attentatet i Barcelona lagt sig noget, før man fik Underretning om et nyt Bombeattentat i Allo i Nærheden af San Sebastian, hvor en Bombe exploderede foran en Lærer-

bolig. Den materielle Skade var stor her, men intet Menneske blev saaret. Attentaterne maa uden Tvivl tilskrives politiske Motiver og man har al Grund til at antage, at Anarkisterne ere Ophavsmændene.

➤ Fra Vejbyrnet ➤

— **Den første Sild.** I Følge ældgammel Skik bliver den første nye Sild hvert Aar højtidelig overbragt Dronning-Regentinden af Holland. De lykkelige Fiskere, som have fanget den, smykke sig i Anledning af Ceremonien med orangefarvede Baand, køre i en med Flag og Grønt smykket Vogn til Residensslottet og modtage der en Pengegave. Dette skete ogsaa i Aar Torsdagen før Pintse; to Fiskere fra Vlaadingen kom paa den ovennævnte Maade til Slottet Soestdijk, som ligger ved Utrecht, og bleve der modtagne af Regentinden, som opholder sig der med sin Datter. Af en gammel Krønike fra 1642 meddeles følgende: »Henimod Aar 1386 levede der i Vierolieth en Fisker ved Navn Vilhelm Buckholdt, om hvem man fortæller, at han har været den Første i hele Holland, som har vist hvorledes man skulde salte Sild og bevare dem i Lage. Denne Opfindelse har Kejser Karl V., som saa gjærne spiste Spegesild, holdt saa højt i Ære, at han i Aaret 1556, da han med sin Søster Maria, Dronning af Ungarn, kom til Vierolieth, personlig begav sig ud til denne i 1397 afdøde Fiskers Grav og bad for hans Sjæl, efter at den gode Vilhelm allerede havde ligget 159 Aar i Gravens Lage.«

Kirkelig Kalender.

Søndag den 21. Juni. 4. **Søndag e. Pintse.** Aloysius af Gonzaga, Bekjender. — 22. **M.** Votivofficium af St. Ansgar. — 23. **Ti.** Ferialdag. — 24. **O.** Johannes den Døbers Fødsel (Biskoppens Navnedag). — 25. **To.** Vilhelm, Abbed. — 26. **F.** Johannes og Paulus, Martyrer. — 27. **L.** (Vigiliefastedag.) Ferialdag.

Søndag den 28. Juni. 5. Søndag e. Pintse. Apostelfyrsterne Petri og Pauli Fest. (Kollekt af Peterspenge i Vikariatets samtlige Kirker og Kapeller.)

Jesu Hjærte Kirke. I Dag, Søndag den 21. Juni, fejres den h. Aloysius', Ungdommens Patrons festlige Mindedag. Kl. 10 Levitmesse og Prædiken. Kl. 7½ Aften Festandagt.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 28. Juni Kl. 8½ i Jesu Hjærte Kirke; samme Dags Aften Kl. 7½ festlig **Slutningsandagt** med Prædiken og „Te Deum“.

I Ferietiden holdes Fælleskommunion paa den første Søndag i August og September. — Den 7. September gjenoptages Møderne.

Elisabethforeningens Systue holder foreløbig ikke Møde i Sommermaanederne.

Mariaforeningen holder Møde paa Søndag d. 21. Juni efter Højmesseri i St. Ansgars Kirke. Aarets Regnskab fremlægges.

Unio. Turen til **Malme Udstillingen**, er udsat til **Søndag d. 12. Juli** paa Grund af, at der den 5. Juli er stort Landbrugsmøde sammesteds. Udførligt Program i næste Nr.

Hver Tirsdag Aften Møde i det nye Sommerlokale. Indgang fra Pilealléen 21.

St. Josefs Gilde. Alm. Møde for alle Brødre Mandag den 22. Juni, Kl. 8½ Aften. Bredgade 67. I Sommermaanederne Juli og August holdes intet almindeligt Møde.

Plads tilbydes. En katholsk Pige (helst ældre), der kan paatage sig al Husgjærning samt daglig Madlavning i et mindre Hus. kan faa Plads til d. 1. Juli. Man henvende sig Hauchsvej 20, Stuen.

En lille Skoledreng søger Ophold i Sommerferien hos en katholsk Familie paa Landet. Redaktionen tager imod Tilbud.

Tirsdag d. 16. ds. afgik ved Døden vor kjære Fader og Svigerfader, forlv. Handskemagermester **Julius Hitzinger**, i den høje Alder af 84 Aar.

Den kjære Afdøde anbefales til Menighedens Forbøn.
R. I. P.

Begravelsen finder Sted fra Rosenkranskirken Mandag d. 22. Juni Kl. 10.

De Efterladte.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 26.

Søndagen den 28. Juni.

1896.

Indhold: Bønnens Rosenkrans. „Krans og Krone“. Kristi Statholder. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Skanderborg. Slesvig. Rom. „Fra Vejbyrnet“. — Bekjendtgjørelser.

Bønnens Rosenkrans.

—o—

Jeg flette vil en Rosenkrans
Af Blomster, favre, smaa,
Guds Engle, kommer! hjælper mig,
Mens Kreds om mig I slaa.

Jeg fletter den af Hæjrtets Suk
Og af min bedste Bøn.
O kunde det dog lykkes, saa
Den maatte blive skøn!

Jeg beder Jesus, Hyrden god:
Tænk altid dog paa mig!
Og denne Bøn er i min Krans
En sød Forglemmigej!

Jeg hvisker: Jesus, for din Død,
 Vær dog mig Synder god!
 Og denne Bøn er i min Krans
 En Blomst saa rød som Blod.

Jeg beder til al Naadens Gud,
 Min Uskylds Vogter vær!
 Og føjer dermed til min Krans
 En Lilje hvid og skær.

Saa beder jeg mit *Fadervor*,
 Vor Herres egen Bøn,
 Og den er Kransens bedste Pryd:
 En *Rose* fin og skøn.

Jeg fletter mig en Bønnens Krans
 I Aftentimens Fred —
 O kom dog, hver en Jesu Ven,
 Og flet paa Kransen med!

I Dødens Stund engang forvist
 Skal blegne brat min Kind;
 Da kysser jeg min Rosenkrans
 Og slumrer sagte ind.

Lad visne alle Ting paa Jord,
 Som tryller Støvet's Sans —
 I Dødens Stund skal blomstre sødt
 Min Bønnens Rosenkrans.

M. C. J.

„Krans og Krone“.

(Fortsat.)

— o —

Paladsets Gjenopbyggelse gav Senator Pudens næsten daglig Lejlighed til at ride fra Villaen til Byen, forat vaage over Arbejdet og træffe de nødvendige Foranstaltninger. Naar han selv var forhindret ved Besøg eller Forretninger, sendte han Eucarpus, hvem han kunde stole paa. Bygningsarbejdet skred rask fremad, saa at til Vinteren idetmindste den ene Fløj kunde beboes.

Var det kun Deltagelse for Faustus, hvem han havde frelst, og Ønsket om at faa noget at vide om hans Befindende, der fik Eucarpus til altid at lægge sin Vej gjennem den patriciske Gade, forbi det Hus, hvor den Syge boede? — Ynglingen gjorde sig ikke selv Rede derfor; næsten ubevidst droges han, trods Omvejen, ind i den omtalte Gade.

Eucarpus havde paadraget sig en heftig Forkjølelse under Branden og under Faustus' Redning, og end ikke Lægens Hjælp, som Senatoren strax sørgede for, formaaede at ophæve Følgerne. Men Eucarpus tog Sagen let; hans Ungdomskraft maatte jo sikkert kunne overvinde Ondet i Løbet af et Par Ugers Tid.

Han fik at vide, at Faustus, som paa hin Ulykkesdag var bleven lammet, mere af Skræk over Tabet af sin Formue end af Sygdom, var godt paa Vej til at komme sig; engang havde Eucarpus ogsaa Lejlighed til at se Faustina, da hun foretog en Spadseretur i Følge med flere Veninder; han syntes, hun havde lagt Mærke til ham og gjenkjendt ham.

Da Faustus igjen var bleven rask, besluttede han, at hans første Udflugt udenfor Roms Mure skulde gjælde Pudens' Villa. For ham, som for hans Datter, var dette overvejende en Høflighedsvisit, for at takke

Pudens for den Redning, hans Slave saa modig havde udført. Paa Faustinas' Bøn vilde Faderen tilbyde Pudens den Sum, der var nødvendig, for at Redningsmanden kunde blive løskjøbt; dermed mente Begge paa en overvældende Maade at have gjengjældt Eucarpus; en blivende, dybere Følelse af Taknemlighed var jo efter en Romers Begreber utænkkelig overfor en Slave.

Pudens modtog Gjæsterne paa den mest forekommende Maade; da paatrængende Forretninger kaldte ham bort, gav han dem Eucarpus til Ledsager, for at de kunde bese de Indretninger, han havde foretaget for at anbringe de Husvilde.

Faustus havde faaet at vide af Senatoren, at han allerede forlængst havde skjænket sin Slave Friheden paa Grund af hans udmærkede Egenskaber. Den unge Mands hele Opførsel paa denne Spadseretur, som ogsaa den Hjærtelighed, hvormed hele den lille Koloni hilste paa ham, gjorde et behageligt og fordelagtigt Indtryk paa Fader og Datter; den lette og elegante Maade, han underholdt dem paa, var aabenbart mere medfødt end tillært. Det glædede Eucarpus, at de Begge havde benyttet deres første Udflugt til endnu engang at sige ham Tak. Han benyttede Lejligheden, medens de Fremmede toge Afsked med hans Herre, til at samle en smuk Buket, som han overrakte Faustina ved Bortkjørslen fra Villaen.

Fjerde Kapitel.

I Neros Haver.

Den vatikanske Eng og Højen, der bar samme Navn paa Tiberflodens højre Bred, hørte i gamle Dage

ikke til Byen Rom. Ved Siden af Teglværkerne og de fattige Arbejders og Slavers Hytter vare Agrippinas Haver de første betydelige Anlæg, som senere ved Arv kom i Neros Besiddelse. Denne udvidede og forskjønnede dem, byggede paa Skraaningen af Højen en Cirkus til offentlige Væddeløb for at more Folket, og littede Adgangen hertil ved at opføre en Bro, som bar hans Navn.

Da Tusinder vare blevne husvilde ved Branden, aabnede Kejseren Haverne for dem, og saaledes lejrede talrige Familier sig paa den Tid, vor Fortælling omfatter, dels i Træbarakker, der vare byggede til dem, dels i Cirkushallerne. Paa denne Maade blev dette ellers ubeboede Sted pludselig befolket. Kejseren tog gjerne Hensyn til Romernes Hang til offentlige Lege, idet han gjentagne Gange lod foranstalte Væddeløb i den vatikanske Cirkus. Snart skulde Stedet blive Vidne til skrækkeligere Skuespil.

Alityrus spildte ikke Tiden, men lod sine Planer mod de Kristne komme til Udførelse. Det var ham en let Sag at faa Mange dømt paa Anklagen om, at de havde stukket Rom i Brand. Men trods Folkets Modvilje mod Sekten, vilde Sagen dog ikke trække, hvor skrækkelige Ting de betalte Vidner end udsagde om de Kristne. Den almindelige Stemning og Overbevisningen om, at Nero var den Skyldige, lod sig ikke rokke af disse Henrettelser; man følte endog en vis Medlidenhed med de ulykkelige Otre.

Derfor blev der vel ogsaa for Fremtiden ved alle Anklagerne holdt paa Brandstiftelsen; men som en anden Begrundelse føjedes nu til, at de Kristne vare et hemmeligt Selskab, der arbejdede paa at omstyrte Staten. Overfor saadanne Sammensvorne mod det romerske Riges Existens og følgelig mod hele det menneskelige Samfund maatte der ikke fares med Læmpe, og Nero forsømte ikke Lejligheden til at give efter for

sit Hang til Grusomhed og opfandt derfor de forfærdeligste Kvaler for de Dødsdømte.

Saaledes begyndte da den første Kristenforfølgelse, ligesaa grusom ved den Maade, de bleve pinte paa, som ved den store Mængde, der blev overleveret til Bødlerne.

Naar Historieskriveren Tacitus beretter, at det var en »*ingens multitudo*, en umaadelig Masse« Kristne, der blev henrettet, saa slutte vi heraf, at den kristne Lære vidunderlig hurtig havde udbredt sig, og tillige at dens Tilhængerer med heltmodig Hengivelse gik i Døden for deres Tro.

Da Palatinerhøjen med sine Paladser var bleven et Rov for Flammerne, flyttede Nero foreløbig ind paa et Landsted i Vatikanets Haver*) med den herligste Udsigt til den nybegyndte By, og saaledes blev det Kvarter og da særlig Cirkus Skuepladsen for de Kristnes Henrettelse. —

Da Faustina forlod Pudens' Villa med sin Fader, saa Eucarpus længe grundende efter Vognen. — Hvad var det dog, der havde berørt ham saa ejendommeligt strax ved det første Møde med den unge Dame, og som idag endnu mægtigere havde grebet ham? Det var ikke den unge Kjærligheds fine Spirer, der rørte sig i hans Hjærte; hvorledes turde han, en Kristen, en stakkels Frigiven, tænke paa Muligheden af en Forbindelse med en Dame af det høje romerske Aristokrati, med en Tilhængerinde af Guderne? — Nej, Synet af Faustina havde kaldt *gamle Erindringer fra hans Barndomsaar* tillive, uden at han dog kunde blive klar over dem. Grublende og drømmende vandrede han gjennem Havens Gange, indtil han kom til et Sted,

---

*) Af denne kejserlige Villa, som i Middelalderen bar Navnet „palatiolum“, paa Højden ovenover den nuværende Kirke „Santo Spirito“, er i den nyere Tid udgravet anselige Ruiner.

hvor Krattet lysnede og aabnede en fortryllende Udsigt over Campagnen og Bjærgene.

Eucarpus satte sig paa en Græsbænk og skuede planløst ud i det Fjærne. Og lidt efter lidt begyndte Billederne fra hans Barndomsliv at stige klarere frem for hans Sjæl, — en Sal, der er udstyret med orientalsk Pragt, og en Dame hvilende paa en Divan — ja, det var noget af Trækkene, det var navnlig Øjnene, han havde gjenfundet hos Faustina! Og nu mindedes han, hvorledes hin Dame havde taget ham paa sine Arme og kysset og klappet ham; han tænkte efter, hvilke Ord hun havde talt til ham, og efter lang Overvejelse fandt han dem i sit græske Modersmaal: »*Mit kjære, søde Barn, min Son Sadoth!*«

Eucarpus skjulte sit Ansigt i sine Hænder, hede Taarer strømmede ned ad hans Kinder: — *Han havde gjenkjendt sin Moders Billede.*

Og nu traadte flere Erindringer frem for hans Sjæl: en statelig Mands Skikkelse i en glimrende Rustning, med et brunligt Ansigt, med Fuldskjæg og langt, sort Haar, hvem han ofte havde set ved sin Moders Side, — og Drengene, som han havde leget med; — det havde været hans Fader og Brødre.

Den stakkels Yngling hulkede højt af Smerte og Sorg. Som naar kjære Afdøde, Du nylig har mistet, dukke frem for din Sjæl i Drømme, saa Du igjen færdes med dem, taler med dem, og Du da vaagner smertelig skuffet og udraaber: »Ak, hvorfor var det dog kun en Drøm?« — saaledes følte Eucarpus i dette Øjeblik, ja endnu mere vemodigt gjennemborede disse Billeder Ynglingens Sjæl, som nu, nu for første Gang, følte med dyb Bitterhed, at han engang havde været noget andet end en stakkels, ringcagtet Slave.

Solen var for længe siden gaaet ned, og den svale Aftenvind blæste gennem Krattet; mildt og højtideligt skuede Maanen og Stjernerne ned paa Jorden og dens

Lidelser, inden Slaverne, som Pudens havde udsendt, fandt Eucarpus. Han lukkede ikke et Øje hele Natten; Forældre og Sødskende, Fødehemmet og Fødebyen viste sig stadig for ham, og jo længere han betragtede Billedet og nedsænkede sin Aand i det, desto klarere og bestemtere formede sig Erindringen om længst forsvundne, lykkelige Barndomsaar.

Først næste Morgen, da den fælles Bøn samlede Husbeboerne for Herrens Aasyn, fandt hans forvildede Aand igjen Ro og Fatning.

»Var jeg vel nogensinde bleven en Kristen,« sagde han til sig selv, »havde jeg vel nogen Sinde lært min Frelser og Forløser at kjende, dersom Ulykken ikke havde ført mig til det romerske Slavemarked, og Guds Naade ikke havde ført mig til min Herres Hus?«

Og i disse Tanker fandt han lidt efter lidt Ro og fik sin Fred tilbage, men uden at Længslen efter Forældre og Sødskende blev kjølnet i hans Hjærte og Spørgsmaalet angaaende deres Skjæbne forstummede i hans Sjæl.

(Fortsættes.)

Kristi Statholder.

— o —

Paa Mindedagen til Ære for Apostlene *Petrus* og *Paulus*, som lede Martyrdøden under Kejser Nero i Rom, træder i Forgrunden den h. Petrus, som Apostlenes Fyrste, hvem Jesus udnævnte til sin synlige Stedfortræder og Statholder, da han selv stod i Begreb med at forlade Jorden og ikke agtede længere at styre paa en synlig Maade sin Hjerd heneden. Festdagens Evangelium fortæller os om Tildragelsen, da Kristus lovede Apostelfyrsten denne ophøjede Stilling. Det lyder saaledes:

»Paa hin Tid, da Jesus kom til Egnen om Cæsarea Philippi, spurgte han sine Disciple og sagde: Hvem sige Folk Menneskets Søn at være? Og de sagde: Nogle sige, at han er Johannes den Døber, Andre Elias, Andre Jeramias, eller en af Profeterne. Jesus siger til dem: Men I — hvem sige I mig at være? Da svarede Simon Petrus og sagde: Du er Kristus, den levende Guds Søn! Men Jesus svarede og sagde til ham: *Salig er Du, Simon, Jonas' Søn; thi det har ikke Kjød og Blod aabenbaret Dig, men min Fader, som er i Himlene. Og jeg siger Dig: Du er Petrus (Klippen), og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skulle ikke overvælde den. Og Dig vil jeg give Himmeriges Nøgler. Og Alt hvad Du binder paa Jorden, skal ogsaa være bundet i Himlen, og Alt hvad Du løser paa Jorden, skal ogsaa være løst i Himlen*«. (Matth. 16, 13--19.)

Disse Ord ere Pavedømmets og følgelig ogsaa Catholicismens *magna charta*. Af dem fremgaar, at Kristus vilde overdrage den højeste Magt i Kirken til Petrus, og at denne Petri Stilling skulde bevare Kirken for Undergang, at den følgelig skulde bestaa saa længe, som Kirken selv bestaar, d. v. s. indtil Tidernes Ende. Og da Petrus personlig døde, hans Værdighed imidlertid ifølge Oldtidens Vidnesbyrd vedbliver at leve i hans Efterfølgere paa den romerske Bispestol og i ingen andre: saa følger med uafviselig Logik, at al kirkelig Magts Fylde endnu den Dag i Dag ejes af Biskoppen af Rom, saa følger heraf (efter Skriftens Vidnesbyrd) Pavedømmets paa Kristi Anordning hvilende Berettigelse.

Mærkværdigt er det at se, hvorledes Hæresiet har vendt og drejet sig, for at undgaa hine Ords Beviskraft. Man sagde: Kristus havde rigtignok først tiltalt Petrus, men saa ved Ordene »og paa denne Klippe« peget paa sig selv og ment sig selv med Klippen. Da dette

var altfor absurd, erklærede Andre: Kristus havde vel ikke ment sig selv, men heller ikke havde han ment Petrus, men derimod Petri Tro. Overfor en saadan Fortolkning tilstaar endog *Hase*, en af Roms mest forbitrede Modstandere: »Den romerske Opfattelses Berettigelse fremgaar allerede af Ordspillet med Navnet Petrus, d. v. s. Klippemanden; han alene kan være ment med Klippen, paa hvilken Kristus vil grunde sin Kirke«. Hvorledes hjælper nu *Hase* sig, for ikke desto mindre at undgaa hin Forjættelses Rækkevidde? Han mener: denne Forjættelse er gaaet i Opfyldelse derved, at Petrus »har grundlagt Moderkirken i Jerusalem, ... tilvejebragt Forbindelsen med Hedningerne, som vilde døbes, og i de første Aar overalt, navnlig overfor Fæder, staaet foran«. — Men hvad skulle Himmeriges Nøgler i denne Forklaring? Hvad skal Forjættelsen om, at Alt hvad Petrus binder paa Jorden, skal være bundet i Himlen? Heller ikke denne Forklaring kunde altsaa være tilstrækkelig. Saa forsøgte man at nægte, at det var til den romerske Pave de til Petrus forjættede Fuldmagter vare gaaede i Arv; Petrus havde aldrig været i Rom. Denne dristige Paastand blev imidlertid hurtig fældet af hele den kristelige Oldtid. Hvad nu? Man tilstod, Petrus havde vel været i Rom, men ikke Biskop af Rom. Ogsaa denne Paastand viste sig at være uforenelig med den kristelige Oldtids Vidnesbyrd. Kun *et* Vidnesbyrd være her anført, som ikke alene fremstiller Petrus som den første i Rækken af de romerske Biskopper, men overhovedet i enhver Retning hæver enhver Tvivl om det pavelige Primat, den lærende Ufejlbarhed ej heller udelukket. Det er Vidnesbyrdet af en Mand, som var Discipel af den h. Polykarp, hin store Aposteldiscipel, Vidnesbyrdet af en Mand, som stammede fra Orienten og var Indehaver af et fremragende Bispesæde i Occidenten og kjendte baade Orientens og Occidentens Anskuelser, det er Vid-

nesbyrdet af den store Biskop af Lyon, den h. *Irenæus*. Han skrev henimod Aar 177:

»Apostlenes Overlevering, der er kundgjort for hele Verden, er aabenbar i enhver Kirke for Alle, som ville se Sandheden, ... vi kunne optælle de af Apostlene som Biskopper i Kirkerne indsatte og deres Efterfølgere indtil os . . . . . Men da det vilde føre os for langt, i et Værk, som dette, at optælle Rækkefølgen i alle Kirkerne, saa omtale vi kun den største, ældste og overalt bekjendte, af begge de fornemste Apostle Petrus og Paulus i Rom grundlagte og oprettede Kirke og dens fra Apostlene hidrørende Overlevering og den Tro, som den forkynder Menneskene og som gjennefn Biskoppernes Rækkefølge er naaet ned til os, og beskæmme saaledes Alle, der paa hvilkensomhelst Maade . . . . . sværme udenfor ved Siden af den. Thi med denne Kirke maa paa Grund af dens højere Lørrang (*principalitatem*) enhver Kirke stemme overens, d. v. s. de Troende paa alle Steder, i hvilken den fra Apostlene kommende Overlevering stedse . . . . . er bleven bevaret. Efter at de salige Apostle altsaa havde grundlagt og opbygget Kirken, overgave de det biskoppelige Embedes Forvaltning i *Linus'* Hænder. Denne Linus ihukommer Paulus i Brevet til Timotheus. Hans Efterfølger er *Anakletus*. Efter ham modtog som den Tredie efter Apostlene *Klemens* Bispeembedet; han saae selv Apostlene og omgikkes med dem og havde Lyden af Apostlenes Prædiken endnu i sine Øren og deres Overlevering for sine Øjne, og ikke han alene; thi der levede den Gang endnu Mange, som vare blevne underviste af Apostlene. Under denne Klemens udsendte Roms Kirke, da en ikke ubetydelig Ivedragt opstod blandt Brødrene i Korinth, en meget vigtig Skrivelse til Korinthierne, for at gjenforene dem i Fred, fornye deres Tro og forkynde dem den Overlevering, de for ikke længe siden havde modtaget af Apostlene . . . .

Men denne Klemens blev fulgt af *Evaristus* og han blev fulgt af *Alexander*; og derefter kom som den Sjette siden Apostlene *Xystus*; efter ham fulgte *Telesphorus*, som ogsaa aflagde et herligt (Blods-) Vidnesbyrd; derefter kom *Hyginus*, saa *Pius* og efter ham *Anicetus*. Idet nu Anicetus saa blev fulgt af *Soter*, besidder nu som den Tolvte siden Apostlene *Eleutherius* Bispeembedet. I denne Rækkefølge og Orden er den apostoliske Overlevering i Kirken og Sandhedens Forkyndelse kommen lige til os. Og det er det fuldkomneste Bevis for, at det er den ene og samme levendegjørende Tro, som siden Apostlene er bleven bevaret og i Sandhed overleveret i Kirken indtil vore Dage.«
(Irenæus adv. hæer. III., c. 3 n. 1—3.) (Sluttes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Som et smukt Tegn paa den Taknemlighed, der ofte rører sig hos gamle Elever overfor den Skole, i hvilken de have modtaget deres Barndoms Undervisning, kunne vi i Dag meddele, at forhenv. Elev af St. Ansgars Kirkeskole, Hr. *Albert Amann*, som allerede i flere Aar har haft en betroet Stilling i den Herder'ske Boglade i Wien, fornylig har sendt Hr. Lærer Ertner 10 Mark til Skoleøjemed, i Anledning af Skolens pekuniære Vanskeligheder, hvorom han med Bedrøvelse havde læst i Ugebladet. Maatte Hr. Amanns Exempel blive fulgt af ret mange andre forhenværende Elever af St. Ansgars Dreng- og Pigeskole.

— I Onsdag fejrede den højærværdigste Biskop sin Navnedag og frembar i den Anledning en højtidelig Prælatmesse, som overværedes af en Del Menighedsmedlemmer. Samme Dag holdt ogsaa Sognepræsten ved St. Ansgar, højærv. Hr. Pastor Braun, Navne-

dag. Begge modtog i Dagens Anledning en Mængde personlige og skriftlige Lykønskninger.

Skanderborg. Dr. *Henry Petersen* har for nylig foretaget nogle Udgravninger af det gamle Øm Klosters Ruiner i Emborg ved Skanderborg. Udgravningerne ere imidlertid ifølge »Skand. Av.« forbundne med særlige Vanskeligheder, fordi de fleste af Byens Gaarde og Huse ere opførte paa selve Ruinerne og for Størstedelen af Munkesten fra disse. En af Stedets Beboere, Gaardejer, *Ole P. Olesen*, der interesserer sig mest for Sagen og nærmest har Æren for, at Undersøgelserne ere komne i Gang, har forevist Redaktionen af »Skanderb. Av.« forskjellige forefundne Murstenslevninger, bl. A. nogle ganske smaa Sten i Kvadrat, de mindste, Professor Petersen nogensinde har set. Der var fremdeles glasserede Prydsten med smukke Forsiringer, hvoraf en f. Ex. forestillede en Rytter, ridende gennem en Porthvælving, en anden en Blomst m. M. Der var stjerneformede Sten, en Tomme i Tværmaal, smukt forsirede og med en Glasur, der var saa klar, som om den nylig var bleven paasat, og saa have disse Sten dog ligget 5—600 Aar i Jorden.

Slesvig. Til den katolske Skole i Flensborg har Byraadet bevilget et Tilskud af 2000 Mark aarlig. Lignende Tilskud faa ogsaa Skolerne i Kiel, Altona og Neumünster.

Fra en Velgjører i Bonn modtog den katolske St. Nikolaus' Kirke i Kiel en herlig Monstrants som Gave i Anledning af Kristi Legems Fest.

Rom. I Anledning af den h. Faders Jubilæum fejredes St. Aloysius' Fest i Aar med stor Højtidelighed i St. Ignatius Kirken i Rom. Ved Altret, under hvilket Helgenen hviler, frembar Kardinalerne Mazella, Steinhuber og Rampolla i Løbet af Morgenen den h. Messe. Om Eftermiddagen overværedes et højtideligt

»Te Deum« af en Mængde katholske Foreninger. Mange Huse vare om Aftønen illuminerede.

❖ Fra Vejbrønet. ❖

— **Ulogisk.** Det er en Kjendsgjerning, at Vantroer og »religiøse Reformatorer« sjældent ere villige til at anvende deres Grundsætninger i Livet med den yderste Logik. Da *Melanchtons Moder* laa paa Dødslejet, kaldte hun sin Søn hen til Sengen og sagde til ham: »Sig mig, min Søn, hvad jeg skal vælge: Skal jeg dø i den gamle Religion, eller skal jeg antage den, som Du har været med til at grundlægge?« — Saafremt Historien beretter Sandhed, svarede Melanchton: »Jeg kan ikke skuffe min Moder i denne Stund. Det kan være behageligt at leve i vor Religion, men det er bedst at dø i den gamle Religion.«

Paa en lignende Maade handlede den bekjendte Iritænker *Renan* mod sine Grundsætninger. Da en Ven spurgte ham, hvad han skulde lære sine Børn i Henseende til Religionen, svarede han: »Gjør som alle Andre: giv dem en religiøs Opdragelse.«

— **Afrikanske Lækkerbidskener.** I de »Katholske Missioner« fortæller *P. Detten* om de mærkelige Retter, som sættes paa Middagsbordet i Kongo. Af egentligt Vildt finder man kun Skovduer, Turtelduer og Antiloper; men en fed Abesteg forsmaas heller ikke som Afvexling i Stedet for det daglige Høse- og Gede-kjød, skjønt det jo i Begyndelsen kniber for Missionærerne at vænne sig til den. Flodhestens Kjød skal ogsaa være fortræffeligt, naar det ikke drejer sig om et Dyr, der er altfor gammelt. Det er en Selvfølge, at saadan en Patriark paa 100 Aar er sejt (Dyret voxer kun langsomt, men opnaar en meget høj Alder); men

en Filet af et yngre Dyr er saa godt som det bedste Oxekjød. Naar Fødderne ere kogte og derefter stuvede i Løg, afgive de en Ret, som Negrene kalde Makoto, og i hvilken den Hvide, naar han har smagt den en Gang, ligefrem forelsker sig. Fra Flodhest til Elefant er jo ikke et langt Skridt. Paa den franske Missionsstation i Brazzaville fik jeg en Gang Lejlighed til at spise Elefantsnabel. Desværre er Forberedelserne til denne Nydelse noget omstændelige. Først graves der i Jorden en Grav, hvis Bund fyldes med glødende Trækul. I denne glødende Grav nedlægges Snabelen, tilligemed Bananblade, et Lag Sand og Kul, som tjene til Overdækning og maa holdes glødende i 24 Timer. Ogsaa Krokodillehalen, naar den er bleven kogt længe og derefter stegt i Smør, er — jeg taler af Erfaring — ikke til at foragte.« — Velbekomme! Pateren tilføjer dog, at man kun lidt efter lidt vænner sig til mange Retter, og at adskillige nyankomne Missionærer, som med utidig Nysgjerrighed spørge om, hvad de egentlig spise, strax maa forlade Bordet, naar de faa det at vide.

— **En gammel Dame** sagde: »De unge Damer bære nu flere Smykker, end Skik og Brug var i min Ungdom. Men et Smykke, som den Gang var meget yndet, og som jeg ogsaa foretrækker fremfor alle andre, ser man næsten aldrig mere!« — »Hvilket Smykke er det?« — »*Et Fingerbol!*«

— **Fatalt.** *Værkføreren* (til Garverlærlingen): »Nu, Peter, hvorledes synes Du om at staa i Lære hos os!« — *Peter*: »Det gaar an, naar Mester blot ikke var saa distræt«. — *Værkføreren*: »Hvorledes det, Peter?« — *Peter*: »Jo, fordi han saa ofte garver mit Skind i Stedet for de andre!«

Kirkelig Kalender.

Søndag den 28. Juni. 5. **Søndag e. Pintse.** **Apostelfyrsterne Petri og Pauli Fest.** (Kollekt af Peterspenge i Vikariatets samtlige Kirker og Kapeller.) — **29. M.** Petrus og Paulus, Apostle (fejredes Søndagen forud). — **30. Ti.** Pauli Ihukommelse. — **1. Juli. O.** Oktav af St. Hans Fest (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ausgariusforeningen.) — **2. To.** Marias Besøgelse (fejres Søndagen efter). — **3. F.** Irenæus, Biskop og Martyr (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Broderskabsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften Broderskabsandagt.) — **4. L.** Oktavdag.

Søndag den 5. Juli. 6. **Søndag e. Pintse.** Marias Besøgelse. Ihukommelse af Frelserens hh. Blod.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 28. Juni Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke; samme Dags Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ festlig **Slutningsandagt** med Prædiken og „Te Deum“.

I Ferietiden holdes Fælleskommunion paa den første Søndag i August og September. — Den 7. September gjenoptages Møderne.

St. Andreas Kollegiet i Ordrup slutter sit Skoleaar **Torsdag den 2. Juli** Kl. 10 $\frac{1}{2}$ Form. med højtidelig Præmieuddeling og Te Deum i Kirken. Alle Skolens Velyndere indbydes. — Det nye Skoleaar agtes paabegyndt Torsdag den 27. August.

Den eucharistiske Forening holder ikke Bedetimer i Juli og August.

Program

for **Unios** Tur til **Udstillingen i Malmø**

Søndag den 12. Juli.

Kl. 8 $\frac{1}{2}$ præcis Afrejse med Damper fra Havnegade. — Kl. 10 $\frac{1}{2}$ overværes. en h. Messe i den katolske Kirke i Malmø (Messen begynder først efter Deltagernes Ankomst). — Efter Messen serveres Frokost (koldt Bord) i Præstegaardens Have, ved velvillig Imødekommen af højærv. Pastor Popp. — Kaffe drikkes i „Browns Trädgård“; derefter Besøg paa Udstillingen. Kl. 5 Festmiddag og senere Afskeds-Punchegilde. — Hjemrejse Kl. 9 præcis.

Prisen for hele Turen, alt ovenstaaende iberegnet, er for **Medlemmer 4 Kr.**, for Besøgende **6 Kr.** Lister til Tegning er fremlagt hos:

Alb. Hitzinger,
Sølvgade 86.

A. V. Günther,
Nørre Allé 11³.

Herm. Hoffmann,
Kjøbnagergade 48.

Fr. Jørgensen,
Grønnegade 36.

samt i Foreningens Sommerlokale, Pilealléen 21.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 27.

Søndagen den 5. Juli.

1896.

Indhold: Ave Maria. Kristi Statholder. „Krans og Krone“. Efterretninger fra Ind- og Udland: Rom. England. Amerika. Meddelelse fra Forstanderskabet ved St. Ansgars Kirke. — Bekjendtgjørelser.

---

ve Maria.*)

—o—

Alt Morgenrøden gyder
sin Purpurglans paa Sky;
med Liv og Lys frembyder
den milde Sol paa ny.

Da fyldes Luften af Klokkernes Klang,
den dirrer og summer af Malmets Sang.

Lovpriser de Solens Magt?

Nej, den har kun Tegnet dem bragt:

Ave Maria! ave Maria!

Ave, ave Maria!

---

*) Af Julius Pohl: Jubelgold, Kränze um die Tiara. Paderborn, 1893. — Digtet er skrevet under et Ophold i Rom.

Nu jubler højt de alle
 fra Kirke og Kapel,
 til Bønnen de os kalde
 med deres Tonevæld.

Og Luften dirrer af Klokkernes Lyd
 og fyldes af Englehilsenens Fryd.

Da bliver der atter Ro,
 end høres kun én eller to:

Ave Maria! ave Maria!

Ave, ave Maria!

Men Solen tør ej standse.
 dens Vej er alt for lang;
 dens Straaler muntert danse
 ned over Bjærgets Hang.

Og, lige saa saare de Dalbunden naa,
 vi høre dernede Klokkerne gaa;

de synge med sølvklar Røst
 og hilse Guds Moder med Lyst:

Ave Maria! ave Maria!

Ave, ave Maria!

O, kunde jeg blot følge!
 da fløj jeg med en Gang
 hen over Bjærg og Bølge,
 hen over Skov og Vang.

Og, hvor jeg end lytted, paa Land og i By,
 saa slog dog de samme Toner mod Sky;

som Røgelsesduft steg fra Jord
 de samme barnlige Ord:

Ave Maria! ave Maria!

Ave, ave Maria!

Og, bliver jeg tilbage
 her paa den samme Plet,
 jeg vil ej derfor klage,
 jeg trøster mig dog let;
 thi knap er vi naaet til Middagens Stund,
 da runger det atter fra Klokkernes Mund;
 hver Kirke jubler nu glad
 i den gamle, hellige Stad:
 Ave Maria! ave Maria!
 Ave, ave Maria!

Og, førend Dagen viger,
 endnu for tredje Gang
 fra alle Kirker stiger
 den samme glade Klang.
 Det har vore Fædre helt snildt tænkt ud,
 at Solen de gjorde til Bønnens Bud;
 den melder i By og paa Land:
 nu beder, hvo bede kan:
 Ave Maria! ave Maria!
 Ave, ave Maria!

Tre Gange daglig svinger
 sig Bønnen Jorden rundt.
 »Hil Dig, Maria!« ringer
 en Klokke hvert Sekund.
 Da glædes vor Moder ved Børnenes Bøn,
 dog glædes end mer hendes hellige Søn.
 Guds bedende Kirke paa Jord,
 jeg Synder istemmer dit Kor:
 Ave Maria! ave Maria!
 Ave, ave Maria!

Kristi Statholder.

(Sluttet.)

—o—

Paa denne Maade fortsættes Rækkefølgen af Kristi Statholdere i den øverste Styrelse af hans Hjord, den katholske Kirke; uafbrudt er den bleven fortsat indtil den nuværende Petri Efterfølger, Pave Leo XIII. Usigelig stor er den Velsignelse, som deres Hyrdestav har bragt Menneskeslægten, skjønt Hæresiet jo ogsaa har søgt at fordreje denne Velsignelse paa samme Maade, som det har miskjendt Pavedømmets Oprindelse, trods Bibelens og den kristelige Oldtids mangfoldige Vidnesbyrd.

Fra Rom hentede den h. Ansgar Bispeværdigheden og Sendelsen til Evangeliets Forkyndelse i vort Fædreland. Fra Rom var Evangeliet allerede tidligere ved andre Trossendebud, ved den h. Bonifacius og den h. Remigius, bragt til Tyskland og Frankrig. Paver var det, som sendte den h. Augustinus til England og de hh. Cyrillus og Methodius til de slaviske Folkefærd. Paver var det, som paa en fremragende Maade ydede deres Hjælp til at beskytte det kristelige Europa mod Islam. Paver var det, som hindrede, at europæiske Magthaveres Magt udartede til orientalsk Despotisme, Paver var det, som optraadte imod en Filip August af Frankrig og Henrik VIII. af England, da det gjaldt om at værne om det kristelige Ægteskabs Hellighed og Uopløselighed. Uden Pavedømmet vilde den europæiske Civilisation maaske for længe siden være hedsunken i den samme dødlignende Tilstand, som hersker i de tyrkiske Lande. Og endnu den Dag i Dag er Pavedømmet det stærkeste Bolværk mod alle omstyrtende og revolutionære Planer. »Pavedømmet«, tilstaar endog det tyske Organ »Sozialdemokrat.« »er ikke blot Kirkedømmets Blomst og Urbillede, men ogsaa Auto-

ritetstroens og Autoritetsvæsenets i hele Europa . . . . Med Pavedømmets Fald vil den store Kamp, som Kulturstaterne kæmpe i deres Indre (!), være afgjort i hele Europa!« Men Pavedømmet falder ikke. Det hviler paa en guddommelig Anordning og Indstiftelse og har Forjættelsen, at det skal vedblive at bestaa indtil den yderste Dommens Dag.

Begejstret over denne Pavedømmets storartede Stilling skriver *Macaulay*, en af de mest fremragende *protestantiske* Historieskrivere: »Paa denne Jord existerer intetsteds og eksisterede aldrig et Værk af den menneskelige Politik, som vilde være værdigere til grundig Prøvelse og Studium end den romersk-katholske Kirke. Denne Kirkes Historie omfatter begge Civilisationens Tidsaldre. Ingen anden Institution, som endnu bestaar, fører vore Tanker tilbage til hine Tider, da Røgen fra Ofrene endnu steg i Vejret fra Pantheon, og Tigrene og Leoparderne tumlede sig i Flavians Amfiteater. De fornemste kongelige Huse ere først fra igaar, naar man sammenligner dem med hin Rækkefølge af Ypperstepræster, som fra Paven, der salvede Napoleon, uafbrudt gaar tilbage til den Pave, som i det ottende Aarhundrede salvede Pipin. Men endnu langt langt tilbage hinsides Pipin taber det apostoliske Dynasti sig i den fabelagtige Fortids Mørke. Republiken Venedig, som naar langt tilbage i Oldtiden, opstod efter Pavedømmet, var altsaa endnu ny i Sammenligning med det. Republiken Venedig har for længe siden ophørt med at være til, men Pavedømmet bestaar endnu; det er endnu tilstede, ikke i en Tilstand af Forfald og ikke som en Ruin, men fuldt af Liv og ungdommelig Kraft. Endnu den Dag i Dag udsender den katholske Kirke indtil Verdens yderste Grændser Missionærer, der ere besjælede af den samme Iver, som besjælede hine apostoliske Sendebud, der tillige med Augustinus forstumte i Land i Grevskabet Kent,

— Missionærer, der tale overfor tjendtligsindede Fyrster med den samme Frejdighed, som fordem Pave Leo overfor Attila. Dens Børn ere talrigere nu end i noget-somhelst tidligere Aarhundrede. Hvad den allerede har vundet i den nye Verden, har rigelig erstattet dens Tab i den gamle Verden. Dens aandelige Magt udstrækker sig over Missouris Sletter og over Kap Horn, — Egne, som endnu førend et Aarhundredes Afslutning sandsynligvis ville have en Befolkning, der ligner Europas . . . . . Ikke et eneste Tegn hentyder til, at Enden paa dette lange Herredømme er nær. Den har set Begyndelsen til alle verdslige Regeringer og til alle Kirkesamfund, som ere til i vore Dage, og vi tør vel paastaa, at den er bestemt til ogsaa at se deres Undergang og Endeligt. Den var allerede stor og anset, førend Sakserne satte deres Fod paa Storbritanniens Grund, førend Frankerne overskred Rhinen, da den græske Veltalenhed endnu blomstrede i Antiochien, da man endnu holdt Billederne i Mekkas Tempel i Ære. Den kan derfor ogsaa endnu være stor og anset paa en Tid, da en Rejsende fra Ny-Zeland engang bliver staaende ved en sønderbrudt Pille af den uhyre Londonnerbro midt i en uoverskuelig Ørken, for at tegne i sin Skitsebog Ruinerne af St. Paulskirken«.

Disse Historiens Kjendsgjæringer, om hvilke en protestantisk Videnskabsmand her aflægger Vidnesbyrd, stadfæste hin Sandhed, som den h. Skrift allerede har fastslaaet, nemlig at: Helvedes Porte ikke skulle overvælde den paa Petrus byggede katholske Kirke eller Jesu Kristi synlige Statholders Bispestol, uden hvilken man ikke kan tænke sig den katholske Kirke.

Rigtignok have Helvedes Porte i alle Aarhundreder søgt at omstyrte Petri Stol. Næsten alle Paver i de første Aarhundreder døde som Martyrer under de romerske Despoters Forfølgelser. Men næppe var den ene Pave død, saa blev hans Plads atter udfyldt af en

anden. I det fjerde Aarhundrede truede Arianismen med at forgifte Pavedømmet; men heller ikke disse Helvedes Porte overvældede det. Endskjønt der vel næppe findes noget andet Dynasti, som kan se tilbage paa en herligere Fortid, end Pavernes, har der dog blandt Petri Efterfølgere ogsaa været dem, som kun lidet svarede til deres ophøjede Stilling; Modstanderne have benyttet sig heraf, for at rejse en Indvending imod Pavedømmets Berettigelse ifølge guddommelig Anordning, som om der blandt Apostlene heller ikke havde været en Judas! Men Indvendingen falder ogsaa tilbage paa Kirkens Modstandere. Thi netop hine uværdige Paver havde maattet kuldkaste Pavedømmet, saafremt dette havde været et Værk af Mennesker. Stod Pavedømmet ikke under det guddommelige Forsyns særegne Beskyttelse, maatte dets Natur som Valgrige ogsaa have hidført dets Undergang, f. Ex. under Partikampene i Italien, i Begyndelsen af Middelalderen eller paa det occidentalske Skismas Tid. Men ogsaa mod denne Fare blev det beskyttet af Guds Forsyn. De frankiske Kejsere og Hohenstaufferne beredte Paverne de frygteligste Kampe; Pavedømmet bestaar endnu; men hvor ere nu hine Dynastier? Det sextende Aarhundrede med dets Trossplittelse havde svoret Pavedømmet Undergang; man behandlede det som en Ruin fra gammel Tid, der kun førte en kummerlig Tilværelse. Men se! Hine nye Religionsamfund føre nu selv hvad deres eget Indre angaar allerede en hensygnende Tilværelse, trods al mulig Støtte og Bistand udefra; Rom derimod staar saa kraftig og trosfrisk som nogensinde. Den første franske Revolution truede med at bortfejle fra Jordens Overflade Pavedømmet tillige med saamange andre af Fortidens ærværdige Institutioner. I lang Tid holdt den franske Cæsar Paven i Fangenskab, og efter Pius VI.s Død »beviste« et kirkefjendtligt Blad, at Pius VI. havde været den sidste

Pave; thi Napoleon vilde ikke tillade, at en ny Pave blev valgt, og Napoleon var almægtig. Men den »Almægtige« døde som en Landsforvist paa en lille Ø midt i Vesterhavet, og Paverne vedbleve at styre Guds Kirke. Adskillige Aar efter, at Macaulay havde skrevet sine ovenanførte Ord om Pavedømmet, truede en ny Kamp Kristi Statholders Bispestol i Rom. Man vilde ramme det forhadte Pavedømme »midt i Hjærtet«, idet man berøvede Pavedømmet dets verdslige Magt. Men hvor ere nu de, som havde lagt Planen til dette dræbende Stik »midt i Hjærtet«? Størstedelen ere døde, og Rom staar endnu mægtigere end nogensinde, støttet af Katholikernes Tro og Troskab.

Saaledes har da i alle Aarhundreder af den kristelige Historie Frelserens Ord stadfæstet sig: »*Du er Petrus, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skulle ikke overvælde den*«. Vi ville i dette Udsagn og i disse Historiens Kjendsgjæringer finde ny Styrke for vor Tro, vor Tillid og vort Mod, for stedse frejdigt at træde i Skranken for det ligitimeste og mest ophøjede Monarki, som gives her paa Jorden; for vor himmelske Konge Jesu Kristi synlige Statholder. Det er Kristus selv, som engang vil kræve os til Regnskab angaaende den Troskab, vi have vist hans Statholder, og som, naar vi have været trofaste, vil belønne os med Deltagelsen i hans evige himmelske Rige.

„Krans og Krone“.

(Fortsat.)

— o —

»Nu har Du allerede i adskillige Uger givet Afkald paa hver Opmuntring og Glæde, for at pleje din

gamle Fader,« sagde Faustus en Dag til sin Datter; »til i Aften er der anmeldt storartede Festspil i det vaticanske Cirkus; vilde det ikke glæde Dig. om vi Begge gik derhen?«

»Til enhver anden Forestilling. kjære Fader. vilde Du finde mig beredt.« svarede Faustina, »paa disse Kristnes Tortur, lad dem være nok saa skyldige i hvad man anklager dem for, kan jeg kun se med Modbydelighed.«

»Ba!« svarede Ridderen, »er saadant noget Pak for godt til at være Folket til Øjenslyst ved at henrettes? Med Brandstiftere og Sammensvorne, der ere værre end Røverbander, skal man ikke have Medlidenhed.«

»Tror Du da virkelig, at de ere skyldige i denne Forbrydelse,« spurgte Datteren, »tror Du ikke snarere, at der er en Anden, der med deres Blod vil vaske en Skamplet af sine egne Hænder, som han end ikke kan aftvætte med hele det romerske Folks Blod?«

»Jeg har lovet Alityrus, Kejserens Raadgiver og Yndling, at komme der idag,« svarede Faustus uden at inklade sig paa sin Datters Spørgsmaal, »og han er en Mand med formegen Magt og Indflydelse, til at jeg turde bryde mit Ord til ham.«

»Ja, saa ledsager jeg Dig, Fader,« svarede den unge Dame; »dog ønsker jeg for mit Vedkommende at undgaa en Samtale med Hofmanden. Denne jødiske Skuespiller, hvis Træk bærer Lavhedens mest forvorne Stempel, og som ved skændige Forbrydelser er bleven rig og behersker Kejseren ved at tjene hans Laster; dette Menneske er mig saadan imod, at en venlig Underholdning med ham vilde være mig en Umulighed.«

»Adelen maa lære mangt og meget i vore Dage,« svarede Faustus, »endog at smigre og krybe for en simpel Parvenu, for at redde Gods, Stilling og Livet. Roms ædle Slægter,« vedblev han med stigende

Harme, »Senatorer og Riddere med deres Familier blive befalede til Parade i Theater og Cirkus, for at fylde Pladserne og tilklappe Bifald, naar Nero med sin skrattende Stemme optræder som Apollo, eller som Solgud kjører Væddeløb med Cirkuskudskene, — og ve Adelen, hvis den ikke kommer eller ikke falder i Henrykkelse af Beundring over denne vanvittige Afgud «

Faustina sukkede; hun vidste alt for godt og følte med dybeste Uvilje, hvor sandt og rigtigt hendes Fader havde talt.

Da de ved Mørkets Frembrud begav sig gennem Marsmarken til Vatikanet, saa de, at en Mængde Arbejdere var ifærd med ved Fakkelskin at opføre en stor Træbygning. Hvortil skulde denne provisoriske Bygning, der kunde rumme flere tusinde Mennesker, bruges? Og hvortil denne Hast, da Arbejdet end ikke blev afbrudt om Aftenen? — Faustus spurgte en af Bygningsmændene og fik det Svar, at Kejseren havde anordnet Værket; men hvortil det skulde bruges vidste man ikke.

Ved Indgangen til Agrippinas Haver frembød der sig et skrækkeligt Syn for deres Blikke. Til højre og venstre stode bundne til høje Pæle to menneskelige Skikkelser, ganske udviklede med Værk, som igjen var oversmurt med Tjære, det hele var en formløs Masse, hvorfra kun Hovedet frit rakte frem.

Faustina havde allerede hørt om, at Nero pinte de Kristne paa denne Maade og oplyste sine Haver med dem: det var altsaa to saadanne *levende Fakler*, som skulde tændes ved Mørkets Frembrud. For at føje Haan til Pinen, vare Pælene omvundne med Løvkrandse, — Nero anede ikke, at de vare Symboler paa de evige Sejrskrandse, Gud skjænkede de kristne Martyrer.

Den unge Dame vendte sig med Afsky bort; men hun var ikke gaaet langt frem i Haven med sin Fader, før hun atter saa to saadanne Ulykkelige, og der var

paa denne Maade dannet en hel, lang Allé hen til Cirkus. Omendskjønt den unge Romerinde ved at besøge Gladiatorkampene var bleven vænnet til blodige og skrækkelige Mordscener, og hendes Nerver derfor i saa Henseende vare sløvede, fyldte dog denne usædvanlige og uhørte Grusomhed hende med Forfærdelse.

Faustina vilde netop sagte gjøre en Bemærkning derom til sin Fader, da Alityrus traadte hen til dem og hilste Faustina og hendes Fader med en fuldkommen Hofmands Belevenhed. Han kunde strax sige den unge Dame saameget Forbindtligt og forstod at føre Underholdningen videre i en saa interessant Form, at Faustina uvilkaarlig følte den Modvilje svinde, som hun forhen ved første Øjekast havde haft mod dette Menneske.

De fik nu ogsaa begge at vide, »hvad han,« som han sagde, »næsten betroede dem som en lille Stats-hemmelighed,« at den store Træbygning paa Marsmarken var bestemt til de Festligheder, som Kejseren vilde holde til Ære for *Kongen af Armenien*, hvis Besøg blev ventet i de nærmeste Uger.

Nu forkyndte skingrende Trompetstød, at Kejseren nærmede sig; Alityrus fjernede sig skyndsomt, for at slutte sig til Kejsereus Følge; ogsaa Ridderen og hans Datter skyndte sig med gjennem Løngangen at bestige Trappen, der førte til Siddepladserne for Ridderne. Da Faustina traadte ud i den indre Cirkus, og nu rettede sit Blik paa den aabne Arena, gøs hun ved det Syn, der frembød sig for hendes Øjne. De levende Fakler brændte rundt omkring og kastede deres Skin gennem Mørket udover de Tusinder, som fyldte Siddepladserne; andre blandt disse ulykkelige Ofre, der vare omgivne af Flamme, stode paa Spinaen eller den lange Mur i Midten af Væddeløbsbanen, omkring hvilken Vognstyrerne skulde jage deres Heste syv Gange. Langs med denne Mur var en skrækkelig Dekoration oprejst:

en Mængde Kors, der stode ved Siden af hverandre, og paa hvert Kors hang der en Kristen. Højt over dem hævede sig paa Midten af Spinaen den neroniske Obelisk — den samme, som nutildags med et Kors paa sin Spids, pryder Peterspladsen.

Blandt Obeliskerne, som smykkede det gamle Rom, var kun den vatikanske, beskyttet af Apostelfyrsternes Basilika, ikke blevet omstyrtet. Pave Sixtus V. lod den overføre til Peterspladsen i Aaret 1586 af sin Arkitekt Fontana og lod paa Forsiden indgrave i Postamentet følgende Indskrift: »*Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat, Christus plebem suam ab omni hoste defendat*; Kristus er vor Sejrherre, vor Konge, vor Kejser; Kristus beskjærme sit Folk mod enhver Fjende«. (Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Rom. I Mandags har den h. Fader udsendt en ny *Encyklika* om *Kirkens Enhed*. Den begynder med Ordene »*Satis cognitum*« og indeholder 112 Steder fra den h. Skrift og Kirkefædrene, som omtale Kirkens Forfatning med Enheden til Grundprincip. Dette Sidste indbefatter vel flere forskellige Menigheder, men kun en eneste Kirke, som Kristus kalder sin. For ikke at overlade sin Lære til Menneskenes forskellige Fortolkninger, har Kristus valgt Apostlene og grundlagt et stedsevarende levende og autentisk Magisterium. Kirken er et Samfund, der staar over alle andre, ligesom det overnaturlige Maal, den forfølger, staar over alle andre. Til den h. Petrus og hans Efterfølgere har Kristus overdraget den højeste Autoritet paa Jorden med det Privileg, at denne Autoritet aldrig skulde tage Fejl i Trossager. Encyklikaen slutter med en Opfordring til alle dem, der bekjende Jesus Kristus som Guds Søn og Verdens Frelser, om at knytte sig til Kirken, som han har indsat den.

England. Gladstone har til Kardinalstatssekretær *Rampolla* sendt et Brev om de Kristnes Gjenforening i Troen, der, søm det var at forudsætte, har gjort et dybt Indtryk i det troende Englands videste Kredse. For at værdsætte Skrivelsens Betydning maa man ikke glemmer, at Gladstone for næppe 25 Aar siden, ikke uden stor Bitterhed bekæmpede den saakaldte Vatikanisme. At han nu, takket være Leo XIII.s geniale Exempel, staar saa sympatetisk ligeoverfor en Gjenforening med Rom, kan paa en Maade gjælde som typisk for den dannede anglikanske Lægmandsverden i Almindelighed, da Gladstone ogsaa i kirkelige Spørgsmaal gjælder for en Førsterangsautoritet. Og det ikke alene hos sine Partifæller; tværtimod, medens de Liberales Hovedorgan »Daily News« endnu vedvarende fremstiller Tilnærmelsen til Rom som en Fare for det engelske Folk, betegner den konservative »Times«, der før har indtaget en kold, affejende Holdning, nu Unionen ikke blot som ønskelig, men ogsaa som mulig, naar det skriver: »Sæt at Paven vilde anerkjende de anglikanske Ordinationers Gyldighed, hvilken Nytte vilde dette ikke bringe den kristelige Kirkes Gjenforening i Troen? Det vilde bevise, at Rom ikke er ugunstig stemt imod den anglikanske Kirke. Der er et stort Parti indenfor den engelske Kirke, hvis Lære har tjent til at formindske Kløften mellem Englænderne og den ikke reformerede Kirke i Østen og i Vesten, og paa denne Maade har ydet et værdifuldt Bidrag til Kristenhedens Gjenforening. Et Skridt til, og Gjenforeningen er fuldendt, saavidt det angaar den vestlige Kirke. Pave Leo XIII. har i sit Hyrdebrev fremsat, hvori dette Skridt maa bestaa. Englænderne behøve kun at anerkjende det af Paven hævdede Supremati, og Bruddet er strax lægt. Paa Lærens og Ritualets Omraade er der sket saa meget i Retning henimod Rom, og det er klart, at denne Bevægelse endnu er i Fremgang og at det ikke vil være forbundet med nogen stor Vanskelighed, at strække sig saa langt som fornødent.«

Indflydelsen, som Gladstones Brev har haft paa Bladets nuværende Holdning i dette Spørgsmaal, er umiskjendeligt. Lad os haabe, at disse Ideer maa blive klarere fra Dag til Dag; thi ethvert Skridt mod en saadan Klarhed er en ny Tilnærmelse. Det kan da næppe

fejle. at det engelske Folks sunde Sands i en ikke altfor fjern Fremtid vil drage de rette Slutninger og gjøre Skridtet heltud.

Amerika. Sex Aar efter at *et katholsk Universitet* blev oprettet i Washington, en Begivenhed, der vakte Opmærksomhed baade i den gamle og ny Verden, fortælle Bladene om, at en *Protestant* har grundlagt et stort *katholsk Præsteseminar*. En Præsident for Nordbanen, Mr. *James Hill*, der er Protestant, har for to Millioner Kroner bygget, doteret og skjænket til Ærkebiskop *Ireland* af St. Paul i Minnesota denne Anstalt, der nylig blev indviet paa en højtidelig Maade. Den Apostoliske Pro-Nuntius, Kardinal *Satolli*, holdt Pontifikalmessen under aaben Himmel, i en Skov, der støder op til Seminariet. Den overværedes af 14 Ærkebiskopper og Biskopper, mange Prælater, to hundrede Præster og over ti Tusinde Troende. Ved en festlig Akt overgav Bygherren, Mr. *James Hill*. Seminariet til Ærkebiskop *Ireland* og meddelte i sin Tale følgende Grunde, der havde bevæget ham, Protestanten, til at oprette et romersk-katholsk Præsteseminar: Han havde i fyrretyve Aar staaet paa en venskabelig Fod med en mønsterværdig katholsk Præst, Msgr. *Louis Caillet*. »Henved tredive Aar har jeg levet i en romersk-katholsk Familie og i denne lange Tid daglig været Vidne til en katholsk Husmoders opoffrende Hengivenhed, Omhu og kristelige Exempel. For at ære hende ønsker jeg hermed at overgive Seminariet med Stiftelseskapitalerne og Dokumenterne til dette Diöces' Ærkebiskop. Næsten alle øvrige Konfessioner tælle blandt deres Medlemmer Mænd, som kunne støtte deres Kirke med alle materielle Midler. Anderledes forholder det sig med den katholske Kirke, der har mange Medlemmer af Arbejderstanden, der komme her til fra alle Nationer og Lande og ofte ikke eje andet end deres Trø paa Gud og deres alvørlige og fromme Præsters og Sjælesørgeres Hjælp. Katholikerne maa med deres beskedne Midler ikke blot bygge deres Kirker, men ogsaa deres egne Skoler, fordi de af Samvittighedshensyn ikke tør sende deres Børn i konfessionsløse Statskoler. Efter ved Selvsyn at have overbevist mig om, hvor stor Umage denne ædle Kirkefyrste, Ærkebiskop *Ireland*, giver sig for sin Kirke, for overalt i Landet at udbrede

den religiøse Sandheds Lys og vise, at der ikke er nogen Modsigelse mellem den menneskelige Videnskab og den guddommelige Aabenbaring, føler jeg mig tilskyndet til at vie en Del af mine jordiske Goder, Gud har velsignet mig med, til Opdragelsen af katholske Præster, der ere i Stand til at gjendrive Vantroens Aand og staa som glimrende Lys paa Vejen, der fører til Himlen. Maatte det idag aabnede og af Deres Kirke indviede Seminar vedblivende udsende Mænd, som for hele Verden give Vidnesbyrd om, at ingen Nation, intet Folk længe kan være lykkeligt, ja ikke engang bestaa uden den levende og i Gjærningen virksomme Kristendoms Hjælp og Førelse«. Disse Protestantens Ord ere vel værd at man lægger Mærke til dem og endnu mere den ædle Mands smukke Daad, der vel fortjener at finde Efterlignere.

Meddelelse fra Forstanderskabet ved St. Ansgars Kirke.

Da der er indkommet Klager over, at Lejere af St. Ansgars Kirkestole finde deres Pladser besatte ogsaa før Højmessens Begyndelse, enten fordi Ikke-Lejere have indtaget dem, eller Lejere have medbragt flere Personer, end de have lejet Pladser til, har Forstanderskabet ladet ophænge to Tavler over Vievandskarrene i Kirkens Baggrund, en for højre og en for venstre Stolerække. Paa disse Tavler ere de lejede Pladser angivne ved Lejerens Navn. De ikke udlejede Pladser kunne faas til Leje, naar man henvender sig til Kirkebetjenten Hr. Stein. Pladser i de tre første Stole paa begge Sider koste 10 Kr., alle øvrige 4 Kr. aarlig. Ikke-Lejere gjøres opmærksomme paa, at de før Højmessens Begyndelse ikke bør besætte de lejede Pladser, men bør holde sig til de ikke lejede. Tavlernes Indhold vil blive ændret ved hvert Aars Begyndelse, saaledes at kun de, der have forud betalt Stoleleje for Aaret, opføres paa dem.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 5. Juli. 6. **Søndag e. Pintse.** Marias Besøgelse. Ihukommelse af Frelserens hh. Blod. — 6. **M.** Oktav af Petri og Pauli Fest. — 7. **Ti.** Votivofficium af St. Ansgar. — 8. **To.** Elisabeth. Enke. — 9. **To.** Martyrerne i Gorkum — 10. **F.** Syv Brødre og Lidelsesfæller, Martyrer. — 11. **L.** Veronika af Juliana, Jomfru.

Søndag den 12. Juli. 7. **Søndag e. Pintse.**

St. Knuds Skole. Den aarlige **Examen** i St. Knuds Skole afholdes **Mandag den 6. Juli** Kl. 9—2.

Den højtidelige Slutning af Skoleaaret finder Sted den følgende Dag. **Tirsdag den 7. Juli**, om Aftenen Kl. 5 $\frac{1}{2}$. Først foretages Præmieuddelingen m. m. i selve Skolelokalet, og derefter holdes Takkegudstjeneste i Kirken.

Elevernes Forældre og Skolens Velyndere indbydes herved.
G. Frins, Rektor.

Mødreforeningen. Tirsdag den 7. Juli Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke en h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Efter Messen holdes et kort Foredrag.

Rosenkransbroderskabet holder ikke Møde med Procession i Juli og August; ogsaa den levende **Rosenkrans'** Møder paa Toldbodvejen bortfalde i ovennævnte Tidsrum.

St. Andreas Kirken i Ordrup. I Juli og August Maaned holdes paa Søndagene Kl. 10 Højmesse med Prædiken og Kl. 7 Aftengudstjeneste. — Baade Søn- og Hverdag læses stille hh. Messer Kl. 6 $\frac{1}{2}$, 7 og 7 $\frac{3}{4}$.

St. Josefs Gilde. Mandag d. 13. Juli fejrer Gildet sin Mindeaften om Kong Knud d. Hellige.

De ærede Brødre bedes huske paa Bivaanelsen af en h. Messe Fredag d. 10. Juli.

Listerne

til **Unios** Tur til **Udstillingen i Malme** (Søndag den 12. Juli) Kl. 8 $\frac{1}{2}$ sluttet bestemt **Tirsdag** Aften den 7. Juli. Prisen for **Medlemmer 4 Kr.** og for Besøgende **6 Kr.** Forøvrigt henvises til Programmet i forrige Nummer.

Plads søges. En ung Pige, som i flere Aar har undervist Børn, søger Plads som Guvernante i et katolsk Hjem og for at hjælpe med i Huset, eller ogsaa i en Forretning, hvor hun vil kunne føre tysk, fransk og engelsk Korrespondance. Redaktionen modtager Billet, mrk. **L S.**

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 28.

Søndagen den 12. Juli.

1896.

Indhold: Pavelig Encyklika om Kirkens Enhed. „Krans og Krone“. — Bekjendtgjørelser.

Pavelig Encyklika om Kirkens Enhed.

Til Vore ærværdige Brødre, Patriarkerne, Primaterne, Ærkebiskopperne, Biskopperne og de øvrige Ordinariet, som leve i Fred og Samfund med den Apostoliske Stol.

Pave Leo XIII.

Ærværdige Brødre! Hilsen og den apostoliske Velsignelse!

Det er Eder tilstrækkelig bekjendt, at en stor Del af Vore Tanker og Bestræbelser ere rettede mod

det Maal: at føre de Vildfarne tilbage til den *Hjord*, som er stillet under Jesu Kristi, den højeste Sjælehyrdes Omsorg. Med dette Maal for Øje have Vi anset det for saare gavnligt for et saa heldbringende Forehavende, engang ligesom at udkaste et Billede af Kirken ved Hjælp af dens fremragende Træk. Blandt disse maa frem for Alt *Enheden* hendrage vor Betragtning paa sig, som den guddommelige Grundlægger har paatrykt sit Værk som et bestandigt Kjendetegn paa dens Sandhed og uovervindelige Styrke. Betragtningen af Kirken i dens oprindelige Skikkelse og Skjønhed kan ikke andet, end gjøre et dybt Indtryk paa Sjælene, og Vi tage vel næppe Fejl, naar Vi sige: en saadan Betragtning er i Stand til at oplyse Uvidenheden og at overvinde falske Forestillinger og Fordomme, navnlig hos dem, hvis Vildfarelse ikke hidrører fra personlig Skyld. Den kan opfylde Menneskene med Kjærlighed til Kirken, en Kjærlighed i Lighed med den, som har bevæget Jesus Kristus til at udkaare Kirken til sin Brud og at løskjøre den med sit guddommelige Blod. Jesus Kristus har jo »*elsket sin Kirke og givet sig selv hen for den*« (Efes. V. 25.)

De, som beskjæftige sig med Tanken om at vende tilbage til deres elskende Moder — som hidtil enten ikke kjendte Kirken tilskrækkelig eller ogsaa have begaaet den Uret at forlade den — de ville erfare, at de maa *tilkjøbe* sig denne Tilbagevenden, vel ikke med deres Blod — og dog har Jesus Kristus betalt denne Kjøbepris — men dog altid med visse mindre Ofre og Anstrengelser. Maatte de da betænke, at disse besværlige Betingelser ikke paalægges dem af menneskelig Vilkaarlighed, men i Følge Guds Raadslutning og Villie. De ville da ogsaa saare snart selv erfare Sandheden af det guddommelige Ord: »*Mit Aag er sødt og min Byrde er let*« (Matth. XI. 30.). Derfor sætte Vi da ogsaa i første Linie Vort Haab til »*Lysenes Fa-*

der«, fra hvem »enhver god Gave og al fuldkommen Gave« kommer, til ham, som alene »skjænker Troen« (Jak. I. 17.). Ham bønfalde Vi indstændig om, at forunde Os Overtalelsens Gave.

Gud kan uden Tvivl for sig alene og af egen Kraft fuldbyrde det, som de skabte Væsener udføre, men ikke desto mindre foretrækker han i sin forbarmselsesfulde Visdom at betjene sig af Menneskene selv som Redskaber til Menneskenes Velfærd. Ligesom han derfor i den naturlige Verdensorden ved Menneskenes Hjælp tildeler Enhver, hvad der er til Gavn for Vedkommende, saaledes betjener han sig ogsaa af dem i den overnaturlige Verdensorden, for at skjænke dem Hellighed og Salighed. Klart er det imidlertid, at intet menneskeligt Samkvem kan finde Sted, uden ved Hjælp af et synligt Middel, som kan gribes af Sandserne. Derfor har Guds Søn annammet den menneskelige Natur, og skjønt *han var Gud, fornedret sig selv, idt han antog en Tjeners Skikkelse og blev Menneskelig* (Filip. II. 6—7.). Paa denne Maade har han, medens han levede paa Jorden, haft Samkvem med Menneskene og meddelt dem sin Lære og sine Bud.

Men da hans guddommelige Sendelse var en varig og evig, har han udvalgt Disciple, hvem han meddelte sin Magt. Dem sendte han fra Himlen *Sandhedens Aand* og gav dem det Hverv, at gennemvandre hele Jorden og trolig at forkynde for alle Nationer det, som han havde lært og befalet, for at Menneskeslægten ved at bekjende hans Lære og holde hans Bud maa paa Jorden naa til Hellighed og i Himlen til evig Salighed.

Dette er Planen, som bestemmer Kirkens Forfatning, disse ere Grundsætningerne, som vare bestemmende ved dens Grundlæggelse. I Henseende til sit sidste Maal og de Naadegaver, hvormed den virker Sjælens Helliggjørelse, er altsaa Kirken utvivlsomt af

aandelig Natur; men i Henseende til sine Medlemmer er den, ifølge den Maade, paa hvilken de aandelige Gaver naa til os, *udvortes* og nødvendigvis synlig. Ved Tegn, som indvirkede paa Øje og Øre, have Apostlene modtaget Hvervet at lære, og dette Hverv have de ligeledes udført ved Hjælp af Ord og synlige Handlinger. Paa denne Maade avlede deres Stemme, som traf det udvortes Øre, Troen i Sjælene: *Troen kommer af Hørelsen, men Hørelsen ved Kristi Ord* (Rom. X. 17.). Og Troen selv, det vil sige Samtykket i den fornemste og højeste Sandhed, er rigtignok som saadant uden Tvivl indskrænket til Aanden, men ikke desto mindre maa de ogsaa fremtræde udadtil ved en Bekjendelse, der kan gribes med Sandserne; thi *med Hjærtet tror man til Retfærdighed, og med Munden sker Bekjendelsen til Salighed* (Rom. X. 10.). Paa samme Maade kan der for Mennesket ikke gives noget mere *Indvortes* end den himmelske Naade, som virker Hellighed i ham, men de sædvanlige og vigtigste Midler, ved hvilke Naaden meddeles, ere *udvortes*: Vi mene nemlig Sakramenterne, som ved Hjælp af bestemte Formler forvaltes af Personer, der særlig ere udnævnte til dette Embede. Jesus Kristus har for alle Tider givet Apostlene og Apostlenes Efterfølgere det Hverv, at undervise og at styre Menneskene, Nationerne har han befalet, at tage imod deres Lære og troende at underkaste sig deres Autoritet. Denne Gjensidighed i Henseende til Pligter og Rettigheder i det kristelige Samfund havde aldrig kunnet danne sig, end sige vedvare, uden Sandsernes Mægling som Tingenes Tolke og Budbringere.

Paa Grund af alt dette kaldes Kirken saa ofte i den hellige Skrift *et Legeme* og ogsaa *Kristi Legeme* (1 Kor. XII. 27.). Fordi Kirken er et Legeme, er den synlig for Øjet, fordi den er *Kristi Legeme*, er den et levende, virksomt, kraftfuldt Legeme. opholdt og le-

vendegjort af Jesus Kristus, der gjennemtrænger den med sin Kraft, som Vinstokken nærer og frugtbyggør Ranken, der er forbunden med den. I det levende Væsen er selve Livsprincippet usynligt, skjult i det Indre, men det forraader og ytrer sig ved Lemmernes Bevægelse og Virksomhed; paa samme Maade viser sig ogsaa det overnaturlige Livsprincip, som besjæler Kirken, for Alles Øjne ved Handlinger, som det fuldbyrder.

Der følger heraf, at de befindes sig i en stor Vildfarelse, som, idet de tildanne sig en Kirke efter deres Fantasis Smag, forestille sig den som skjult og paa ingen Maade synlig; ligesaa og de, som anse den for en menneskelig Institution, udrustet med en ydre Forfatning, med Love og Skikke, men uden nogetsomhelst Sammenhæng med de guddommelige Naadegaver, uden Nogetsomhelst, som ved en daglig utvivlsom Ytring vidner om det overnaturlige Liv, den øser af Gud. Hverken det Ene eller det Andet kan forliges med Jesu Kristi Kirke, eftersom hverken Legemet alene, eller Sjælen alene kan repræsentere et Menneske. Begge Elementers Møde og Forening er uundgaaelig nødvendig for den sande Kirke, ligesom den inderlige Forening af Legeme og Sjæl hører til den menneskelige Natur. Kirken er ikke et Slags Lig, den er Kristi Legeme, levendegjort ved hans overnaturlige Liv. Kristus selv, Kirkens Herre og Urbillede, er ikke fuldstændig, naar man kun betragter i ham den menneskelige og synlige Natur, saaledes som Photius' og Nestorius' Tilhængere gjøre, eller ogsaa kun den guddommelige og usynlige, saaledes som Monophysiterne gjøre, men Kristus er Foreningen af begge Naturen, den synlige og den usynlige, og han er Eet i begge. Paa samme Maade er hans mystiske Legeme, den sande Kirke, kun fuldstændig, naar de synlige Dele hente deres Kraft og deres Liv fra de overnaturlige Gaver og de

andre usynlige Elementer; fra denne Forening fremgaar ogsaa selve de ydre Deles ejendommelige Natur.

Da nu Kirken er *saaledes beskaffen* i Følge Guds Villie og Befaling, maa den ogsaa vedblive at være *saaledes* uden Afbrydelse indtil Tidernes Ende, ellers vilde den aabenbart ikke være grundlagt for bestandig, og Maalet, hvorefter den stræber, vilde ogsaa være indskrænket af en bestemt Grændse i Henseende til Tid og Sted: en Slutning, som paa en dobbelt Maade modsiger Sandheden. Det er altsaa sikkert, at denne Forening af synlige og usynlige Elementer, som i Følge Guds Villie er begrundet i Kirkens Natur og indre Væsen, nødvendigvis maa vedvare ligesaa længe, som Kirken selv bestaar.

Derfor siger den h. Johannes Krysostomus: »*Skil dig ikke fra Kirken; intet er stærkere end Kirken. Dit Haab er Kirken, din Frelse er Kirken, din Tilflugt er Kirken. Den er højere end Himlen og videre end Jorden. Den ældes aldrig, dens Kraft er evig. Derfor kalder den h. Skrift den, for at betegne dens Fasthed, et Bjærg*«. (Homil. de capto Eutropio, n. 6.). Den h. Augustinus tilføjer: »*De Vantroene mene, at den kristelige Religion vil være en Tidlang i denne Verden og saa forsvinde. Nej, den vil vedblive, som Solen, saalænge Solen staar op og gaar ned, det vil sige: saalænge Tiderne rulle, vil Guds Kirke, det er Kristi Legeme, ikke forsvinde fra Jorden*«. (In Psal. LXXI. n. 8.). Og den samme Kirkefader siger paa et andet Sted: »*Kirken vil vakle, naar dens Grundvold vakler, men hvorledes skulde vel Kristus vakle? . . . . Saalænge Kristus ikke vakler, vil heller ikke Kirken bøje sig indtil Tidernes Ende. Hvo ere de, som sige: »Kirken er forsvunden fra Jorden», da den jo dog ikke engang kan bøje sig?*« (Enarrat. in Psal. CIII. serm. II. n. 5.).

Disse ere Grundlagene, til hvilke han maa støtte sig,

som søger Sandheden. Kirken er bleven grundlagt og indstiftet af Jesus Kristus, vor Frelser; forske vi derfor efter Kirkens Natur, saa er det af væsentlig Vigtighed at vide, hvad Kristus vilde skabe, og hvad han i Virkeligheden har skabt. Efter denne Methode maa navnlig Kirkens *Enhed* behandles, hvorom Vi i almindelig Interesse ville berøre Noget i denne Skrivelse.

Jesu Kristi Kirke er sikkert kun *een*; den h. Skrifts klare og mangfoldige Vidnesbyrd have befæstet denne Overbevisning saa godt i alle Sind, at der næppe gives en eneste Kristen, som tør modsige det. Naar det imidlertid drejer sig om, at bestemme og fastslaa denne Enheds Væsen, lade Mange sig vildlede af forskellige Vildfarelser. Ikke alene Kirkens Oprindelse, men ogsaa hele dens Indretning høre til de Ting, som fremgaa af den fri Villie; hele Spørgsmaalet bestaar altsaa i en Undersøgelse af de virkelige Tildragelser, og der skal ikke anstilles Forskninger om, paa hvilken Maade Kirken kunde være en eneste, men om hvilken Enhed dens Grundlægger vilde skjænke den.

Naar vi nu prøve Kjendsgjærningerne, ville vi finde, at Jesus Kristus ingenlunde har projekteret og grundlagt en Kirke, som bestaar af flere Samfund, som ligne hverandre i Henseende til visse almindelige Træk, men ellers ere indbyrdes forskellige, Samfund, som ikke ere indbyrdes sammenknyttede ved de Baand, som alene ere i Stand til at skjænke Kirken Væsenet og Enheden og som vi bekjende med Trosbekjendelsens Ord: »*Jeg tror paa een . . . . Kirke*«.

»*Kirken er i Følge sit eget Væsen begrundet i Enheden; den er een, endskjønt Hæresierne søge at adsplitte den i flere Sekter. Vi sige derfor, at den gamle og katholske Kirke er een; den er i Besiddelse af Enheden indtil den højeste Fuldkommenhed i Henseende til Væsen, Tanke og Princip . . . . . For øvrigt bestaar Kirkens højeste Fuldkommenhed, som dens*

Bygnings Fundament, i Enheden; og heri overgaar den Alt i Verden, og intet har den, som kan sammenlignes med den eller er den lig.» (Clemens Alexandrinus, Stromatum lib. VII. cap. 17.). Paa samme Maade omtaler Jesus Kristus, naar han taler om denne mystiske Bygning, kun en eneste Kirke, som han kalder sin: »Jeg vil bygge min Kirke.« Ingen anden Kirke, som man vilde forestille sig udenfor denne, kan være Jesu Kristi sande Kirke, efterdi den ikke er grundlagt af Jesus Kristus.

Dette bliver endmere indlysende, naar man betragter Kirkens guddommelige Grundlæggeres Plan. Hvad har vor Frelser Jesus Kristus søgt ved Grundlæggelsen og Opholdelsen af sin Kirke? Kun Et: han vilde overdrage til Kirken Fortsættelsen af den samme Opgave, den samme Sendelse, han selv havde modtaget af sin Fader. Det har han besluttet at gjøre og det har han i Virkeligheden gjort. »Som Faderen har sendt mig, saaledes sender og jeg Eder« (Joh. XX. 21.). »Ligsom Du har sendt mig til Verden, saaledes har og jeg udsendt dem i Verden« (Joh. XVII. 18.). Det ligger i Kristi Opgave ved Døden at forløse og at frelse »hvad der var gaaet tilgrunde«, d. v. s. ikke blot nogle Nationer og nogle Byer, men hele den samlede Menneskeslægt uden nogensomhelst Forskjel i Henseende til Tid og Sted. »Guds Søn er kommen . . . . . for at Verden skal frelses ved ham«. (Joh. III. 17). »Thi der er intet andet Navn under Himlen givet Menneskene, hvorved vi skulle frelses« (Ap. Gj. IV. 12.). Det er derfor Kirkens Mission, at udbrede vidt omkring blandt Menneskene og til alle Tider den af Jesus Kristus virkede Frelse og alle de Velgjerninger, som udstromme fra den. Derfor maa den nødvendigvis i Følge sin Grundlæggeres Villie være den eneste over hele Verden og til alle Tider. Og sandelig, skulde den have Enhedens Præg i endnu højere Grad,

maatte man forlade Jordens Grændser og tænke sig en ny og ukjendt Menneskeslægt.

Denne eneste Kirke, som skulde omfatte alle Tiders og alle Steders Mennesker, havde Isajas fattet og profetisk forudforkyndt, den Gang hans Blik, der trængte gennem Fremtiden, i Visionen saa et Bjærg, hvis Top, som ragede op over Alt, var synlig for Alles Øjne, og som var et Billede paa *Guds Hus*, d. v. s. Kirken. *Og i de sidste Tider skal Herrens Huses Bjærg staa beredt paa Toppen af Bjærgene»* (Is. II. 2.). Dette Bjærg, som skal staa paa Toppen af Bjærgene, er kun eet; et eneste er dette Herrens Hus, til hvilket alle Nationer i Forening en Dag skulle strømme hen, for der at finde en Rettesnor for deres Liv. »Og alle Folk skulle strømme hen til det . . . . og sige: Lader os gaa op til Herrens Bjærg og til Jakobs Guds Hus, at han maa lære os sine Veje, at vi maa vandre paa hans Stier« (Is. II. 3.). Optatus af Mileve siger til dette Sted: »Der staar skrevet hos Profeten Isajas: »Fra Sion skal Loven udgaa og Herrens Ord fra Jerusalem«. Isajas ser altsaa ikke Dalen paa det virkelige Bjærg Sion, men paa det hellige Bjærg, som er Kirken og som, opfyldende hele den romerske Verden løfter sin Top indtil Himlen . . . . . Det sande aandelige Sion er altsaa Kirken, i hvilken Jesus Kristus er indsat til Konge af Gud Fader og som udstrækker sig over hele Jorden, og det gjør kun den eneste katholske Kirke«. (De Schism. Donatist. lib. III. n. 2.). Og den h. Augustinus siger: »Hvad er synligere end et Bjærg? Og dog gives der ukjendte Bjærg, som ligge i en Afkrog af Jorden . . . . . Men det er ikke Tilfældet med hint Bjærg, thi det bedækker hele Jordens Overflade, og der staar skrevet om det, at det er stillet paa Toppen af Bjærgene«. (In Epist. Joan. tract. I. n. 13.).

Tilføjes maa der, at Guds Søn har bestemt, at

Kirken skulde være hans eget mystiske Legeme, med hvilket han vilde forene sig, for at være dets Hoved, ligesom Hovedet paa det menneskelige Legeme, han har annammet ved Menneskevordelsen, er forbundet med de øvrige Lemmer ved en nødvendig og naturlig For-
 ening. Ligesom han altsaa kun har annammet et eneste dødeligt Legeme, hvilket han indviede til Lidelser og Døden, for at betale Løsesummen for Menneskene, saaledes har han ogsaa kun et eneste mystisk Legeme, i hvilket han lader Menneskene tage Del i Helligheden og i den evige Salighed. »*Gud har sat ham (Kristus) til Hoved over hele Kirken, der er hans Legeme*«. (Efes. I. 22—23.).

Fraskilte og adspredte Lemmer kunne ikke forene sig med et og samme Hoved, for at danne et eneste Legeme. Den h. Paulus siger: »*Ligesom alle Legemets Lemmer, endskjøndt de ere mange, dog ere eet Legeme, saaledes ogsaa Kristus*«. (I. Kor. XII. 12.). Og derfor siger han os ogsaa, at dette mystiske Legeme danner en Enhed og er sammenhængende: »*Kristus er Hovedet, af hvorm hele Legemet sammenføjes og forbindes g ved ethvert Hjælpens Baand, efter den ethvert Lem tilmaalte Virksomhed*«. (Efes. IV. 15—16.).

Naar derfor nogle Lemmer ere skilte og holde sig borte fra de øvrige Lemmer, saa kunne de ikke høre til det samme Hoved som Resten af Legemet. »*Der gives,*« siger den h. Cyprian, *kun een Gud, kun een Kristus, kun een Kristi Kirke, kun een Tro, kun eet Folk, forbundne i det eneste Legemes faste Enhed ved Samvirken. Enheden kan ikke splittes, og ej heller kan det eneste Legeme skilles ved at sonderlemme Organismen.*« (S. Cyprian. De cath. Eccl. Unitate. n. 23.). For bedre at anskueliggjøre sin Kirkes Enhed, sammenlignede Gud den med et levende Legeme, hvis Lemmer kun kunne leve, saa længe de ere forbundne med Hovedet og hente deres Livskraft fra selve Ho-

vedet; ere de skilte fra det, maa de do. »*Den (Kirken),*« siger den samme Kirkefader, »*kan ikke udstykses ved at udrive dens Lemmer og Indvoldc. Alt hvad der er skilt fra Livets Centrum, kan hverken leve eller aande for sig alene*« (s. St.). Hvori ligner vel et Lig et levende Væsen? »*Ingen har nogensinde hadet sit eget Kjød, men han giver det Næring og plejer det, ligesom og Kristus Kirken. Thi vi ere hans Legemes Lemmer, af hans Kjød og af hans Ben*« (Efes. V. 29—30.). Vil man altsaa søge sig et andet Hoved, som ligner Kristi, saa vil man søge sig en anden Kristus, idet man udmaler sig en anden Kirke end den, som er hans Legeme. »*Lægger Mærke til,*« siger den h. Augustinus (Sermo 266. I. 4.), »*hvad I maa vogte Eder for, lægger Mærke til, hvad I maa give Agt paa, hvad I maa frygte for. Undertiden bortskjærer man et Lem af det menneskelige Legeme, eller rettere sagt, man skiller en Haand, en Finger, en Fod fra det. Følger Sjælen da det bortskaarne Lem? Saalænge det befandt sig paa Legemet, levede det, bortskaaret mister det Livet. Paa samme Maade er ogsaa Mennesket, saalænge det forbliver i Kirkens Legeme, en katholsk Kristen, saasnart det skiller sig fra Legemet, bliver det en Hæretiker. Sjælen følger ikke det bortskaarne Lem.*

Kristi Kirke er altsaa en eneste; og desuden har den evig Varighed. Enhver, som skiller sig fra den, fjærner sig fra Jesu Kristi, vor Herres Villie og Bud, forlader Frelsens Vej og iler Fordærvelsen i Møde. *Hvo, som skiller sig fra Kirken, for (ligesom) at knytte en Forbindelse med en uretmæssig Hustru, bryder ogsaa det givne Troskabsløfte mod Kirken. Hvo, som forlader Kristi Kirke, vil heller ikke modtage Kristi Løn. Hvo, som ikke holder fast ved denne Enhed, holder heller ikke fast ved Guds Lov, holder heller ikke fast ved Faderens og Sønnens Tro, holder ikke*

fast ved Livet og ej heller ved Frelsen. (S. Cyprian.
De cath. Eccl. Unitate. n. 6.) (Fortsættes.)

„Krans og Krone“.

(Fortsat.)

—o—

I dette Øjeblik kom Kejseren tilsyne, staaende paa Bigaen, et Slags lav Vogn, som benyttedes til Væddekjørsel med Firspandets Tøjler i den ene Haand og Elfenbenssceptret med Ørnen i den anden, med et gyldent Diadem om Panden, ombølget af en Purpurkaabe, der var oversaaet med gyldne Stjærner, og under Kaa-ben iført den med Palmegrene broderede Tunika. Foran den kejserlige Vogn skred en Skare Musikere med Sølvinstrumenter og et Dobbeltkor af Pager, som i Vexelsange forkyndte Herskerens Pris. Riddere og Senatorer i hvide Togaer omgave Vognen paa begge Sider; et rigt Følge af Hofembedsmænd og Øvrigheds-personer sluttede Toget. Betalte Folk hilste fra alle Sider af Cirkus med Haandklap og Tilraab Herskeren, da han langsomt kørte op og ned ad Væddeløbsbanen. Efter hans Mening kunde Jupiter selv ikke vise sig mere majestætisk for de Dødelige. Saa vendte han tilbage bag Skrankerne, hvor hans tre Medbejlere ventede paa ham og kun med Møje kunde tøjle de fyrige Gangere, som under lydelig Vrinsken stampede i Jorden.

Paa et givet Signal faldt Skrankerne og afsted jog Firspandene over Arenaens Sølvsand; et tusindfoldigt Raab hilste dem. I spændt Forventning, med tilbageholdt Aandedræt fulgte disse Tusinder af Tilskuere Væddeløbet, — — — og under den saaledes indtraadte Stilhed kunde man nu ret høre de ulykkelige Ofre, som kæmpede Dødskampen omgivet af Flammerne, jamre sig i deres Smerter.

Men Stilheden varede kun nogle Øjeblikke. Efter Vognstyrernes Farver var Publikum delt i Partier for de Hvide, de Røde, de Grønne og de Blaa; hver Fraktion ønskede sit Spand Sejren; saaledes deltog hele det forsamlede Folk i Væddekampen med samme Lidenskabelighed som Vognstyrerne, der stode bøjede forover paa Bigaen opmuntrende Hestene og indhyllede i en Støvsy. Med stigende Spænding fulgte Enhver med Øjnene den Vogn, for hvis Farve han havde taget Parti, forbi Rækkerne af de brændende Fakler, som hvergang et Øjeblik belyste de forbisusende Væddeløbere. Fik Vognen et Forspring, opmuntrede mandens Styrer med Bravoraab; blev han tilbage, drev man ham frem med Gebærder og Tilraab. Jo mere Væddemaalene nærmede sig Slutningen, desto højere steg Spændingen; den Ene jublede, den Anden rasede og støjede; man klappede i Hænderne og tilraabte sit Partis Vognstyrer, at han ikke turde miste Palmen saa nær ved Maalet; Nogle svingede med Lommetørklæder, Andre strakte Armene ud, som om de kunde naa ned paa Banen og med egne Hænder drive endnu mere paa.

Endelig kom den første Vogn til Maalet, det var naturligvis Kejserens, og nu opløftedes et dundrende Jubelskrig fra de Vindendes Rækker, blandet med Forbandelser og Eder fra de Tabendes, saa det kunde høres fra Vatikanet helt over til Rom.

Da Spillet var forbi, spredte de Tusinder og atter Tusinder sig; ved Udgangen af Cirkus og Haverne belystes de af Skinner fra de menneskelige Fakler. Kristi Bekjendere, Førstegrøden af den romerske Kirkes Martyrer, havde nu udstridt; ogsaa for dem havde Cirkus været en Kampplads for en Sejrspris, og Engle vare svævede ned og havde rakt dem den evige Herligheds uvisnelige Palme.

Femte Kapitel.

Efter Festsplet.

Faustina havde bivaanet Væddeløbet med ligesaa stor Iver, som de Andre; da den grønne Vognstyrer, for hvem hun havde taget Parti, strax ved Begyndelsen havde faaet Forspring, var hun bleven ligesaa henrykt af Glæde, som hun bagefter blev opfyldt af Raseri og Ærgrelse, da hun ved femte, og endnu mere ved sjette Løb saa Hestene lidt efter lidt blive helt tilbage. saa at det kejserlige Firspand indhentede dem i det syvende Løb og foer dem forbi. At hendes Løbere havde tabt, trøstede hun sig imidlertid over, da det jo nu en Gang stod fast, at Kejseren maatte vinde. -- Kort sagt, hun havde »moret sig fortræffeligt«.

Da faldt hendes Blik paa de flammende Menneskefakler og paa de Korsfæstede, hvem Bødlerne netop gave Dødsstødet med en Jernkølle, og det gjorde hende dog atter en Del forstemt.

For ikke at bringe sin svage Fader i Trængsel i den tætte Menneskemasse, ventede hun med ham, til Strømmen tog af. Da steg hun ned fra de højere Siddepladser, hvor Ridderskabet havde haft Plads og tog Vejen gennem Væddeløbsbanen, for hurtigere at naa Udgangen.

Medens hun skred hen over Arenaen, lagde hun Mærke til, at nogle Mænd vare beskæftigede med at tage Ligene af de Korsfæstede ned. Flere Baarer stode beredte, for at optage de Døde. Det var uden Tvivl Cirkus-Slaver, som »ryddede op« efter Festsplet.

Men snart blev den hensynsfulde Ærefrygt, hvormed Ligene bleve behandlede, hende paafaldende; nej, saaledes plejede de raa Slaver ikke at behandle de Døde. Netop nu blev Liget af en ung Kvinde, indhyllet i et kostbart Klæde, baaret forbi hende; en Olding kyssede ærefrygtsfuld den Dødes Haand. En Mand af orientalsk Udseende med skaldet Hoved og hvidt Skjæg, en ualmindelig ærværdig Fremtoning, talte, saavidt Faustina forstod, paa Græsk til en ung Mand, vel den Henrettedes Husbond, for at trøste ham.

Pludselig hørte hun det sagte Raab: »Eucarpus!« og saa en ung Mand ile hen til et Kors for at yde Hjælp.

Navnet var hende paafaldende. Det var dog vel ikke tænkeligt, at den Frigivne fra Senator Pudens' Hus kunde have taget Tjeneste hos Cirkus-Slaverne.

Hun fulgte Manden med Øjnene, til han gik forbi en af Faklerne; Skinnet faldt paa hans Ansigt — det var virkelig Eucarpus, hendes Faders Redningsmand.

For faa Uger siden havde hun set ham paa Pudens' Villa, hvad var dog sket, siden Nøden havde tvunget ham til at paatage sig en saa lav Beskæftigelse.

Det faldt hende allerede ind, om Øjeblikket ikke nu var kommet, da hun kunde hjælpe den Ulykkelige med en Pengegave og paa den Maade lægge sin Taknemlighed for Dagen; men til sin navnløse Forbauselse mente hun pludselig ogsaa at kunne gjenkjende Senator Pudens blandt de formentlige Cirkus-Slaver.

Faustus var imidlertid kommen i en ivrig Samtale med en anden Ridder, som havde sluttet sig til dem og til hvem Faustus betroede Nyheden, han havde hørt af Alityrus, om Kongen af Armeniens Besøg.

Medens hun skred fremad ved sin Faders Side havde Faustina sine Øjne ufravendt rettede paa Scenen med de Henrettede. Der var ingen Tvivl om, at det, trods en vis Forklædning, som han havde anlagt, var Senator Pudens, der med de Øvrige var beskæftiget med Nedtagelsen af Ligene. Og saa hun ikke endog-saa hist henne Titus Flavius Sabinus blandt disse Folk?*)

»Fader,« spurgte hun Faustus, »hvem ere dog de Mænd, som befatte sig med de korsfæstede Kristnes Lig?«

»Det maa ligeledes være Kristne, min Datter,« svarede Faderen ligegyldigt. »Sværmerne benytte sig af den Tilladelse, som Loven giver Enhver, at begrave de Henrettedes Lig i deres egne Grave. I Morgen ville maaske disse Narre, som gjøre sig al den Ulejlighed

---

*) Han var Kejser Vespasians Broder. De Rossi (Bullet. 1865, 17 ff.) har ved Hjælp af Tacitus' og Suetonius' Vidnesbyrd gjort hans kristelige Bekjendelse højst sandsynlig. I hvert Fald vare Senatoren Titus Flavius Clemens, hans Søn og hans Sønmedatter Flavia Domitilla, der grundlagde Coemeteriet ved den ardeatinske Vej, Kristne. Senatoren led Martyr døden under Domitian, hvorom hedenske Historiekrivere berette os, paa Grund af sin kristne Bekjendelse, og Flavia Domitilla blev forvist til Øen Pontia.

med Forbrydernes Lig, hænge i deres Sted paa de samme Kors.«

Faustina tav. At Eucarpus, der var en græsk eller orientalsk Slave, hang ved den fremmede Overtro, kunne man forstaa. Men var det muligt eller tænkeligt, at saa højtstaaende, hæderlige og intelligente Mænd som Pudens og Sabinus kunde tilhøre den saa udskegnede kristne Sekt?
(Fortsættes.)

Kirkelig Kalender.

Søndag den 12. Juli. 7. Søndag e. Pintse. — 13. M. Anakletus, Pave og Mart. — **14. Ti.** Bonaventura. Biskop og Kirkelærer. — **15. O.** Apostlenes Deling. — **16. To.** Karmel-Skapular-Fest. — **17. F.** Alexius, Bekjender. — **18. L.** Kamillus af Lellis. Bekjender.

Søndag den 19. Juli. 8. Søndag e. Pintse. Vincents af Paulo. Bekjender.

St. Andreas Kirken i Ordrup. I Juli og August Maaned holdes paa Søndagene Kl. 10 Højmesse med Prædiken og Kl. 7 Aftengudstjeneste. — Baade Søn- og Hverdag læses stille hh. Messer Kl. 6 $\frac{1}{2}$, 7 og 7 $\frac{3}{4}$.

Unios Selskabstur til Malmø-Udstillingen. Listen er sluttet. Afgang med Damp fra Havnegade Søndag den 12. Juli Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Mødetid Kl. 8.

St. Josefs Gilde. Mandag den 13. Juli Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften fejrer Gildet i Lokalet (Bredgade 67, 2. S. o. G.) en højtidelig **Mindeaften om Kong Knud den Hellige**, med **Festtale** om Kong Knud, hvorefter selskabelig Underholdning. Den højærværdigste Biskop vil bære Mødet med sin Nærværelse. — Adgangen staar aaben for alle katholske Mænd og Ynglinge.

Da vi saa sjældent have Lejlighed til at høre noget om vort Fædrelands Skytshelgen, tillader St. Josefs Gilde sig at indbyde ganske særlig til denne Mindeaften.

Vincentsforeningens Konferentser holde i Anledning af den h. Vincents af Pauls Fest **Generalmøde** Søndag d. 19. Juli Kl. 6 Efterm. i **St. Andreas Kollegiets Solennitetssal** paa Ordrupshøj. Efter Mødet **Festprædiken** og **Andagt** i St. Andreas Kirken Kl. 7. Til dette festlige Generalmøde indbydes alle Foreningens aktive og bidragydende Medlemmer og overhovedet alle katholske Mænd, som ville støtte den kristelige Velgjørighed i vor Menighed.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 29.

Søndagen den 19. Juli.

1896.

Indhold: Victimæ Paschali laudes. Pavelig Encyklika om Kirkens Enhed. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Randers. Belgien. — Bekjendtgjørelser.

Victimæ Paschali laudes.

—o—

Paaskelammet vi vor Lov frembære,
Lammet, som vor Frelser vilde være.

Han, som os med Faderen forsoned,
da han for vor Synd blev tornekrønet.

Underlige Livets, Dødens Møde!
Livets Konge lever, skjønt han døde.

Sig os, Magdalene, hvad du saa alene?

Svedelin og Lagen, Englen, lys som Dagen,

Graven, ikke Manden, thi han er opstanden.

Krist, mit Haab, er standen op af Døde,
og i Galilæa vil han Eder møde.

At du er opstanden, sandelig vi vide.
Vær os naadig, stærke Krist og blide!

Amen, Alleluja!

Oversat af Johannes Jørgensen.

Pavelig Encyklika om Kirkens Enhed.

(Fortsat.)

— 0 —

Men han, der stiftede Kirken som en *eneste*, gjorde den ogsaa *enig*, stiftede den som en *Enhed*, d. v. s. saaledes, at alle dens Medlemmer ere forenede ved det inderligste Samfunds Baand, at de nemlig alle kun danne et eneste Folk, et eneste Rige, et eneste Legeme. »*Eet Legeme og een Aand, ligesom I ere kaldede til eet Haab i eders Kald.*« (Efes. IV. 4.). Kort før sin Død har Kristus paa en højtidelig Maade forkyndt sin Villie angaaende dette Punkt. »*Jeg beder ikke blot for disse, men ogsaa for dem, som ved deres Ord skulle tro paa mig, at . . . ogsaa de maa være eet i os . . . at de maa være fuldkommede til eet.*« (Joh. XVII. 20—21—23.). Han vilde endog, at Enigheden blandt hans Disciple skulde være saa inderlig, at den paa en vis Maade lignede hans egen Forening med Faderen. »*Jeg beder dig, at de alle maa være eet, ligesom du, Fader, er i mig og jeg er i dig.*« (s. St. 21).

En saa stor og saa fuldkommen Endrægtighed blandt Menneskene maa rigtignok have Tankernes Overensstemmelse og Forening til nødvendigt Grundlag; hvoraf saa Villiernes Harmoni og Enigheden i Henseende til Handlemaade naturlig følger. Derfor har Jesus i Følge sin guddommelige Plan villet, at der i hans Kirke skulde være *Troens Enhed* tilstede; thi Troen er det første blandt alle Baand, som forene Menneskene med Gud, og derfor bære vi Navn af *Troende*. »*Een Herre, een Tro, een Daab!*« (Efes. IV. 5.), d. v. s. ligesom de kun have en eneste Herre og en eneste Daab, saaledes maa alle Kristne i hele Verden ogsaa kun have en eneste Tro. Derfor beder ikke blot den hellige Apostel Paulus de Kristne om, at de alle skulle have det samme Sindelag og vogte sig for enhver

Meningsforskjel, men han besværges dem derom med de helligste Bevæggrunde: »*Jeg formaner Eder, Brødre, ved vor Herre Jesu Kristi Navn, at I alle fore den samme Tale, og at der ikke maa være Splidagtigheder iblandt Eder; men at I maa være fuldkomne i det samme Sindelag og i den samme Mening*«. (1. Kor. I. 10.). Disse Ord trænge sandelig ikke til nogen Forklaring; de tale dog veltalende nok for sig selv.

Forøvrigt anerkjende sædvanligvis ogsaa alle Kristendommens Tilhængere, at Troen kun tør være en eneste. Men det vigtigste og nødvendigste Hovedpunkt, overfor hvilket Mange falde i Vildfarelser, bestaar imidlertid i at afgjøre, hvorledes denne Trosenheds Natur og Beskaffenhed er. Og her tør man, hvad Vi allerede ovenfor have betonet ved et lignende Spørgsmaal, ikke støtte sig til Meninger og Formodninger, men kun til historiske Kjendsgjerningers Grundlag; man maa forske efter og fastslaa, hvilken Trosenhed Jesus Kristus har skjænket sin Kirke.

Jesu Kristi himmelske Lære er vel for Størstedelen indeholdt i de af Gud inspirerede Bøger; men blev den overladt til den menneskelige Bedømmelse, vilde den aldrig af sig selv forene Sjælene. Det er ganske naturligt, at den da i Virkeligheden maatte blive underkastet forskjellige og hinanden indbyrdes modsigende Fortolkninger, og det ikke alene paa Grund af denne Læres Dybde og mangehaande Hemmeligheder, men ogsaa paa Grund af den menneskelige Opfattelses Forskjelligartethed og det Virvar, som Kampen mellem hinanden modstaaende Lidenskaber fører med sig. Af den forskelligartede Fortolkning opstaa af sig selv forskjellige Meninger, og de have Strid, Tvistigheder, Klager til Følge, hvad vi jo i Virkeligheden se allerede i de første Tider efter Kirkens Grundlæggelse. Saaledes skriver den h. Irenæus med Hensyn til Hæretikerne:

»Vel anerkjende de de hellige Bøger, men de fortolke dem falskeligen« (Lib. III. cap. XII. n. 12.). Og den h. Augustinus skriver: »Hæresierne og visse forkerte Læresætninger, som besnære Sjælene og drage dem mod Afgrunden, ere kun opstaaede derved, at de rigtige Skrifter ikke ere blevne forstaaede paa den rigtige Maade«. (In Evang. Joan. tract. XVIII. cap. V. n. 1.).

Til at forene Sjælene og til at begrunde en varig Overensstemmelse i Henseende til Anskuelser, krævedes der ved Siden af den hellige Skrift endnu et andet Princip. Det fordrer den guddommelige Visdom; thi Gud kunde ikke ville Enhed i Troen, uden tillige paa en passende Maade at drage Omsorg for Opretholdelsen af denne Enhed, og den h. Skrift selv beviser klart, at han har gjort det, hvad Vi strax skulle vise. Guds uendelige Magt er imidlertid hverken bunden eller indskrænket til nogetsomhelst Middel, og alt Skabt adlyder ham som et villigt Redskab. Det gjælder derfor om at udforske, hvilket Middel blandt de forskjellige, der stode til Jesu Kristi Raadighed, han selv har hævet til at være Trosenhedens ydre Princip.

I det Øjemed maa vi i Aanden gaa tilbage til Kristendommens Vugge. Kjendsgjærningerne, som vi ville anføre, ere stadfæstede af den h. Skrift og almindelig bekjendte.

Jesus Kristus beviser ved Hjælp af Undergjærningerne sin Guddom og sin guddommelige Sendelse; han henvender sig til Folket, for at undervise det i de himmelske Ting, og han kræver en absolut, fuldkommen Tro paa sin Lære; han kræver dette, forjættende en evig Belønning eller en evig Straf. »Gjør jeg ikke min Faders Gjærninger, da tror mig ikke!« (Joh. X. 37.). »Havde jeg ikke gjort de Gjærninger blandt dem, som ingen anden endnu har gjort, saa havde de ingen Synd.« (Joh. XV. 24). »Men gjør jeg dem, da tror Gjærningerne, om I end ikke ville tro mig.« (Joh. X. 38.).

Alt, hvad Kristus befaler, befaler han med den samme Autoritet; hvad det fordrede Samtykke angaar, da gjør han ingen Undtagelse, ingen Forskjel. Ønskede altsaa hans Tilhørere at blive delagtiggjorte i Frelsen, var det deres Pligt, ikke blot i Almindelighed at antage hele hans Lære, men ogsaa at tilkjendegive deres fulde Samtykke i ethvert enkelt af de Lærepunkter, han foredrog. I Virkeligheden vilde det ogsaa stride imod Fornuften, dersom man nægtede at tro endog kun paa et eneste Punkt af en guddommelig Læremesters Lære.

Før sin Himmelfart udsendte Kristus sine Apostle, idet han meddelte dem den samme Magtfulde, med hvilken den himmelske Fader havde sendt ham selv. *»Mig er given al Magt i Himlen og paa Jorden. Gaar derfor hen og lærer alle Folk . . . og lærer dem at holde Alt hvad jeg har befaleet Eder.»* (Matth. XXVIII. 18—19—20.). *»Hvo som tror og lader sig døbe, skal blive salig; men hvo som ikke tror, skal blive fordømt* (Mark. XVI. 16.). Da det nu fremfor alt sømmer sig for det guddommelige Forsyn, at det ikke betror Nogen med en Sendelse, navnlig naar denne Sendelse er vigtig og af stor Betydning, uden tillige at skjænke ham de Midler, ved hvilke han paa rette Maade kan udføre den, saa lover Jesus Kristus, at han vil sende sine Apostle Sandhedens Aand, som skal forblive hos dem evindeligt. *»Naar jeg er gaaet bort, vil jeg sende ham (den Helligaand) til Eder . . . men naar hin Sandhedens Aand kommer, skal han lære Eder al Sandhed.»* (Joh. XVI. 7—13.). *»Og jeg vil bede Faderen, og han vil give Eder en anden Trøster (h. Aand), for at han evindeligt maa blive hos Eder, den Sandhedens Aand. . .* (Joh. XIV. 16—17.). *»Han skal vidne om mig, og I skulle vidne.»* (Joh. XV. 26—27.).

I Overensstemmelse hermed befaler Kristus, at man skal samvittighedsfuldt antage og følge Apostlenes

Lære som hans egen. »*Hvo som hører Eder, han hører mig, og hvo som foragter Eder, han foragter mig*« (Luk. X. 16.). Apostlene ere altsaa blevne sendte af Kristus ganske paa samme Maade, som han selv var bleven sendt af sin Fader. »*Som Faderen har sendt mig, saaledes sender jeg Eder*« (Joh. XX. 21.). Ligesom Apostlene og Disciplene maatte underkaste sig Kristi Ord, maatte følgelig ogsaa alle de, som bleve underviste af Apostlene i Kraft af disses guddommelige Sendelse, skjænke Apostlenes Ord den samme Tro. Det var dem ikke mere tilladt, at tilbagevise endog kun en eneste Forskrift i Apostlenes Lære, ligesaa lidt som de turde forkaste nogetsomhelst af selve Jesu Kristi Lære.

Sikkert er det nu, at Apostlenes Ord, efter at den Helligaand var kommen ned over Apostlene, ere naaede til de fjærneste Egne. Overalt hvor de satte deres Fod, fremstillede de sig selv som Jesu Kristi Sendebud. »*Ved hvem (Jesus Kristus) vi have modtaget Naade og Apostelembede til Troens Lydighed blandt alle Folkene formedelst hans Navn*« (Rom. I. 5.). Og alle Vegne vidnede Gud ved Undergjæringer om deres Sendelses Guddommelighed. »*Men de gik ud og prædikede overalt, og Herren virkede med dem og bekræftede Ordet ved medfølgende Tegn*« (Mark. XVI. 20.). Om hvilket Ord drejer det sig her? Aabenbart om det, som omfatter alt hvad de selv havde lært af deres Mester; thi de vidne offentlig og ved højlys Dag om, at det er dem umuligt, at fortie nogetsomhelst af det, de selv havde set og hørt.

Vi have imidlertid paa et andet Sted allerede sagt, at Apostlenes Sendelse ingenlunde var af den Beskaffenhed, at den med selve Apostlenes Person kunde opføre eller lidt efter lidt faa Ende; thi det var en offentlig Sendelse, bestemt til Frelse for hele Menneskeslægten. I Virkeligheden har Jesus Kristus befaleet Apost-

lene, at »*prædike Evangeliet for al Skabningen*« og at »*bære hans Navn frem for Folkene og Kongerne*« og at »*være hans Vidner indtil Jorderiges Grændser*«. Og for at de kunde opfylde denne store Opgave, lovede han dem, at han vilde blive hos dem, ikke blot nogle Aar, eller nogle Aarsperioder, men altid, »*indtil Tidernes Ende*«. Derfor skriver den h Hieronymus: »*Han, som har lovet, at ville forblive hos sine Disciple indtil Tidernes Ende, har derovd ogsaa aflagt Vidnesbyrd om, at hans Disciple skulle leve altid, og at han selv aldrig vil ophøre med at forblive hos sine Troende*«. (In Matth. lib. IV. cap. 28 v. 20.). Hvorledes kunne vel dette virkeliggjøres hos Apostlene, der jo dog som Mennesker vare underkastede Dødens bitre Løv? Det guddommelige Forsyn havde altsaa anordnet, at det af Kristus indsatte Læreembede paa ingen Maade skulde indskrænkes til Apostlenes Levetid, men derimod skulde fortsættes indtil Tidernes Ende. Og i Virkeligheden se vi, at det uafbrudt vedvarer i Tidernes Løb og ligesom er gaaet fra Haand til Haand.

Apostlene indviede nemlig Biskopper og udnævnte personlig deres umiddelbare Efterfølgere »i Ordets Tjeneste«. Men det er endnu ikke alt; de gav ogsaa deres Efterfølgere det Hverv, selv atter at udvælge Mænd, der vare egnede til dette Embede, at meddele dem den samme Magtfuldkommenhed og at betro til dem Embedet og Sendelsen til at lære. »*Derfor vær stærk, du min Søn, ved den Naade, som er i Kristus Jesus; og hvad du har hørt af mig ved mange Vidner, betro dette til paalidelige Mænd, som ville være dygtige til ogsaa at lære Andre*«. (2. Tim. II. 1—2.). Sandt er det derfor, at paa samme Maade som Jesus Kristus er bleven sendt af Gud, og Apostlene ere blevne sendte af Jesus Kristus, saaledes ere ogsaa Biskopperne og Alle, som have fulgt Apostlene i Embedet, blevne sendte af Apostlene. »*Apostlene have forkyndt os Evan-*

geliæt, sendte af vor Herre Jesus Kristus. og Jesus Kristus er bleven sendt af Gud. Kristi Sendelse hidrører altsaa fra Gud, Apostlenes fra Kristus, begge Sendelser ere en Følge af Guds Villie og Anordning . . . Apostlene forkyndte Evangeliet i Landene og i Byerne, og efter at de i Henseende til Aanden havde prøvet dem, som vare Førstegroden i disse kristne Menigheder, indsatte de Biskopper og Diakoner over dem, som vilde tro . . . . De indsatte altsaa de Ovennævnte og tog saa senere Forholdsregler, for at, saafremt disse skulde dø, andre prøvede Mænd kunde følge dem i Embedet (S. Klemens Rom. Epist. I. ad Cor, cap. 42, 44.). Det er derfor nødvendigt, at i en blivende Skikkelse paa den ene Side den bestandige og uforanderlige Sendelse til at forkynde alt det, som Jesus Kristus selv har forkyndt, vedbliver at bestaa, og paa den anden Side ogsaa den bestandige og uforanderlige Pligt, at bekjende hele den saaledes overantvordede Lære. Dette udtaler den h. Cyprian paa en saa fortræffelig Maade, naar han skriver: »Naar vor Herre Jesus Kristus erklærer i Evangeliet, at de, som ikke ere med ham, ere hans Fjender, saa har han dermed ikke betegnet et enkelt Hærsi, men han betegner som sine Fjender Alle, som ikke helt og holdent ere med ham, og som, da de ikke samle med ham, anrette Forvirring i hans Hjord. Hvo som ikke er med mig, han er mod mig, erklærer han, og hvo som ikke samler med mig, han adspredes» (Epist. LXIX, ad Magnum, n. 1.).

Fuldstændig gennemtrængt af Bevidstheden om denne guddommelige Opgave og omhyggelig for at opfylde sin Pligt, har Kirken aldrig med større Iver og Anstrængelse draget Omsorg for noget, end for den fuldkomneste Bevarelse af Troens Renhed. Derfor har den erklæret for offentlige Oprørere og fjærnet fra sig Alle, som ikke tænkte som den angaaende hvilket som helst Punkt i Læren. — Arianerne, Montanisterne, No-

vatianerne, Quartodecimanerne, Eutykianerne havde uden Tvivl ikke forladt hele den katholske Lære, men kun den ene eller den anden Del af den, og dog, hvem véd ikke, at de ere blevne erklærede for Hæretikere og udstødte af Kirkens Skjød? Og en lignende Dom har forkastet alle senere Tiders forskjellige Ophavsmænd til falske Læresætninger: »*Intet kan være farligere end disse Hæretikere, som, medens de i alt øvrigt bibeholde Lærens Renhed, ved et eneste Ord, som ved en giftig Draabe, ødelægge Herrens og den apostoliske Overleverings rene og enfoldige Tro*« (Auctor Tractatus de Fide orthodoxa contra Arianos.). Saaledes har det stedse været Skik i Kirken, støttet til de hellige Fædres enstemmige Dom, som stedse har anset alle dem for udelukkede af det katholske Samfund og staaende udenfor Kirken, som fjærnede sig endog kun i det mindste Punkt fra den af det autentiske Læreembede overleverede Lære. Epiphanius, Augustinus, Theodoret, optælle hver en stor Del Hæresier fra deres Tid. Den h. Augustinus bemærker, at andre Hæresier kunne opstaa og blive mægtige, og at Enhver, som slutter sig til et eneste iblandt dem, derved uden videre skiller sig fra den katholske Enhed. »*Af den Kjendsgjærning,*« siger han, »*at Nogen ikke tror paa disse Hæresier* (nemlig dem, som han optæller), *følger endnu ikke, at han tør anse og udgive sig for en katholsk Kristen. Thi der kan nu eller i Fremtiden opstaa andre Hæresier, som ikke ere omtalte i denne Bog, og Enhver, som vilde knytte sig endog kun til en eneste iblandt dem, vilde derved ophøre med at være en katholsk Kristen*« (De Hæresibus, n. 88.).

Dette af Gud anordnede Middel til Enhedens Bevarelse indskærper den h. Paulus navnlig i Brevet til Efeserne. Først formaner han dem til med stor Omhyggelighed at bevare Hjærternes Enhed: »*Beflitter Eder paa at bevare Aandens Enhed i Fredens Baand*»

(Efes. IV., 3. ff.). Og da Hjærterne ikke kunne være enige ved Kjærligheden, naar Forstanden ikke stemmer overens i Troen, fordrer han fremfor alt, at de skulle have den samme Tro: »*Een Herre, een Tro*«, ja være saa enige i Troen, at endog enhver Fare for at fare vild i Troen skal være udelukket: »*Foꝛ at vi ikke mere skulle være Born, der som Havbolger omdrives af enhver Læres Vind, ved Menneskers Skalkhed, ved Trædskhed i Vildfarelsens forførende Kunstgreb*«. Og dette skal ikke overholdes blot en Tidlang, men »*indtil vi Alle naae til Enhed i Troen og Guds Soms Erkjendelse, til den fuldkomne Mand, til Maalet for Kristi Fyldes Alder*«. Men hvilket Grundlag har nu Kristus da lagt, for at oprette og opholde en saadan Enhed? Dette »*Hangav Nogle som Apostle, og Nogle som Profeter, men Andre som Evangelister, og andre som Hyrder og Lærere, til de Helliges Fuldkommelse, til Tjenestens Gjærning, til Kristi Legems Opbyggelse*« (Efes. IV. 11.). Denne Grundsætning have Fædrene og Lærerne fra de ældste Tider fastholdt og forsvaret. Origenes skriver: »*Naar de (Hæretikerne) anføre de kanoniske Skrifter, hvortil enhver Kristen troende bekjender sig, synes de at sige: Hos os findes Sandhedens Ord. Men vi tør paa ingen Maade tro paa dem, eller fjærne os fra den oprindelige kirkelige Tradition, eller tro noget andet, end hvad Guds Kirkes (biskoppelige) Succession har overleveret os*« (Vetus interpret. comment. in Matth. n. 4.). Irenæus skriver: »*Den sande Visdom er Apostlenes Lære, . . . som ved deres Efterfølgere i Embedet, Biskopperne, er naact til os i en rig Lærefylde, ren og uforsfalsket, i Overensstemmelse med den h. Skrift*« (Contra Hæreses lib. IV. cap. 33, n. 8.). Tertullian siger: »*Det er altsaa fastslaact, at enhver Lære, som stemmer overens med den apostoliske Moderkirke og Troens Ursteder, er den sande og den der uden Tvivl fastholder, hvad Apostlene havde modtaget af Kristus,*

og Kristus af Gud. Vi ere i Forbindelse med de apostoliske Kirker, og det er Sandhedens Vidnesbyrd, at ingen har en anden Lære» (De Præscript. cap. 21.). Hilarius siger: »At Kristus prædiker fra Skibet, vil sige, at de, som befinde sig udenfor Kirken, ikke kunne have nogen Forstaaelse for den guddommelige Lære. Skibet er nemlig et Symbol paa Kirken, i hvilken Livets Ord er bevaret og forkyndes; men de, som ere udenfor den og ligge ved Siden af den som unyttigt og ufrugtbart Sand, kunne ikke forstaa det» (Comment. in Matth. 13, n. 1.). Rufinus roser Gregor af Nazianz og Basilius. »fordi de blot beskæftigede sig med den hellige Skrifts Bøger og ikke tolkede dem efter deres egen Formening, men udgranskede dem ved Hjælp af de Gamles Skrifter og Udtalelser, og, som det er bekjendt, havde disse modtaget Nøglen til Skriftens rette Forstaaelse af Apostlenes Efterfølgere» (Hist. Eccl. lib. II., cap. 9.).

Saaledes er det da efter alt det Sagte indlysende, at Kristus har indsat i sin Kirke et levende, autentisk og vedvarende Læreembede, som er i Besiddelse af selvstændig Autoritet; han har udrustet det med Sandhedens Aand, stadfæstet det ved Undergjerninger, og paa det strængeste befalede, at der skulde vises samme Lydighed mod dets Læreforskrifter som mod hans egne. — Saa ofte dette Læreembede derfor erklærer, at dette eller hint Punkt hører til den af Gud aabenbarede Lære, maa Enhver fast tro, at det er sandt; thi var det ikke saaledes, vilde Følgen være — hvad der strider mod Fornuften —, at Gud selv var Ophavet til Vildfarelserne blandt Menneskene. »Herre, er det en Vildfarelse, ere vi blivne bedragne af dig selv» (Richard. de S. Victore, De Trin. lib. I. cap. 2.). Da enhver Grund til Tvivl saaledes bortfalder, hvorledes kan da vel Nogen nægte et eneste Punkt i Henseende til disse Sandheder, uden derved at styrte sig i aabentbart Kjæteri,

uden at skille sig fra Kirken, uden at tilbagevise hele den kristelige Lære?

Det bringer nemlig Troens Natur med sig, at det er aldeles umuligt, at tro noget og at tilbagevise noget andet. I Følge Kirkens Lære er Troen *»hin overnaturlige Dyd, ved hvilken vi med den guddommelige Naades Bistand holde for sandt alt, hvad Gud har aabenbaret; ikke paa Grund af Erkjendelsen af Tingenes indre Sandhed, hvortil den naturlige Fornufts Lys hjælper os, men paa Grund af den aabenbarede Guds egen Anseelse, fordi han kan hverken skuffe eller selv blive bedragen«* (Conc. Vat. sess. III. cop. 3.). Naar vi altsaa vægre os ved at tro endog kun paa et eneste Punkt, som Gud øjensynlig har aabenbaret, saa tro vi overhovedet slet intet med guddommelig Tro. Hvad Apostlen Jakobus siger om Synd paa Sædelighedens Omraade, det gjælder ogsaa og endnu mere om Forstandens Vildfarelser paa Troens Omraade: *»Hvo som . . . støder an i et Bud, han er bleven skyldig i dem alle«* (Joh. II. 10.). Kun uegentlig kan man imidlertid sige, at hvo som begaar een Synd, gjør sig skyldig i Overtrædelse af hele Loven, saafremt han i Virkeligheden ikke havde Villie til overhovedet at ringeagte Guds lovgivende Majestæt. Hvo som derimod endog kun i et eneste Punkt nægter at tro paa de af Gud aabenbarede Sandheder, forlader i Virkeligheden hele Troen, fordi han vægrede sig ved at underkaste sig Gud, den højeste Sandhed og *Troens Bevæggrund*. *»I meget ere de med mig, i lidet ere de ikke med mig; men som Følge af disse faa Punkter, i hvilke de ikke ere med mig, nytter det dem slet intet at de ere med mig i alt det øvrige«* (S. Augustinus, In Ps. 54. n. 19.). Og det med Rette; thi hvo som af den kristelige Lære kun udtager det, som han synes om, han støtter sig til sin egen Dom, ikke til Troen; saadanne ere langt fjærnedede fra, at *»tagc al Tænkning*

fangen under Kristi Lydighed» (2. Kor. X. 5.), og de adlyde snarere sig selv end Gud. »I, som i Evangeliet blot tro paa, hvad der behager Eder og ikke tro paa, hvad der mishager Eder, I tro egentlig ikke paa Evangeliet, men snarere paa Eder selv» (S. Augustinus, Contra Faustum Manichæum, lib. XVII. cap. 3.).

(Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

— 0 —

Kjøbenhavn. I Følge »Dannebrog« har Arkitekt *Friederichsen* i disse Dage fuldtført samtlige Skitser til den projekterede *Udvidelse af St. Josefs Hospital*, der efter den vedtagne Plan fremtidig vil faa Plads til det dobbelte Antal Syge. I de nye Tilbygninger vil saaledes bl. a. blive indrettet en Del Eneværelser, til hvilke der længe har været stor Trang.

— I Tirsdags, den 14. Juli, fulgte med Dampskibet »Laura« paa Rejse til Færøerne og Island, højærv. Pastor *Max Osterhammel* fra Randers, som af den højærværdigste Biskop er bleven udnævnt til anden Præst i Reykjavik, i Stedet for højærv. Pastor *Otto Gethmann*, der efter sin Tilbagekomst med næste Skib fra Island vil blive ansat som anden Præst i Randers.

-- Med »Laura« rejste samme Dag ogsaa fire *St. Josefsøstre* til Island, for paa hin fjærne Ø at gjenoptage, efter 300 Aars Afbrydelse, de katholske Ordenssøstres Virksomhed i Næstekjærlighedens Tjeneste. I Anledning af Bortrejsen frembar den højærværdigste Biskop det h. Messeoffer i Søstrenes Huskapel paa Toldbodvejen og rettede opmuntrende Ord til de bortdragende Søstre, der agte at oprette et mindre Hospital i Reykjavik og særlig at have deres Opmærksomhed henvendt paa Patienter, der ere angrebne af Spedalskhed. »De fire brave Kvinder, der — som »Dannebrog« skriver — gaa en saa vanskelig og haard Gjærning i Møde,« vare de tre Slørsøstre *Ephrem* (Priorinden), *Justina* og *Clemence* samt Lægsøsteren *Thekla*. Blandt de Tilstedeværende ved Skibets Afgang bemærkedes: Biskop *Johannes von Euch*, Professor *Levy*, den franske Konsul *Pradère-Niquet*, Provinsialforstanderinden og flere Søstre.

— I Søndags d. 12. Juli foretog *Unio* sin bebudede Udflugt til *Malmö-Udstillingen*. De henved 70 Deltagere sejlede med Damperen Kl. 8 $\frac{1}{2}$ fra Havnegade.

Efter halvanden Times sagte Vuggen paa Øresunds blaa Bølger satte en samlet Skare af danske Katholiker for første Gang Foden paa Sverrigs Grund, og opfyldende den gamle Lære, først Pligten siden Fornøjelsen, begave samtlige Deltagere sig til den katholske »Vor frelsares kyrkan« og overværede en h. Messe, som celebredes af højærv. Hr. Pastor *Droste*, som var rejst til Malmö specielt i denne Anledning.

I Skolebygningens Lokaler var Frokosten arrangeret ved velvillig Assistance af »St. Elisabethssøstrene«. Paa lange Borde stode store Fade med Masser af »Smørgåser«, og i Forhallen var fremlagt et mægtigt Anker Øl. Paa ægte svensk Vis spiste man sit Smørrebrød og drak sit Glas Øl staaende; den muntreste og gemtligste Stemning herskede ved dette for Danske usædvanlige Maaltid. Den »katholska församlingens prest«, højærv. Hr. Pastor *Popp*, udtrykte i smukke Ord sin Glæde over at se saamange Katholiker samlede hos sig. Foreningens Formand, Hr. Grosserer *Hitzinger* bragte paa *Unio's* Vegne en Tak til Pastoren for dennes elskværdige og gjæstfrie Indbydelse til at spise Frokost i Præstegaarden; til Søstrene for det hafte Besvær med Arrangementet; til Pastor *Droste*, som saa beredvillig var rejst derover for Deltagernes Skyld; samt en Hilsen til de tilstedeværende Repræsentanter for Malmö's katholske Menighed og sluttede med at udbringe et Leve, der efterfulgtes af stormende Jubel.

Efter Frokosten droge Deltagerne saa gennem Byen til »Browns Conditori Trädgård«. Medens Solen skinnede ned over den smukke, skyggefulde Have, blev Kaffen serveret af nydelige »Flickor« i Nationaldragter og man tilbragte ogsaa her nogen Tid i munter Selskabelighed, hvorefter man spredtes over det ligeoverfor liggende Udstillingsterræn.

Kl. 6 samledes man igjen i Browns Trädgård til en Sexa, hvortil vare indbudte Pastor *Popp* og Menighedens Forstandere. Der herskede den muntreste Stemning, som kulminerede, da der til Slutning blev serveret »Smultron med frussen Grädda«.

I Haven, hvor der holdtes Taler, serveredes senere

svensk Punch, medens et tilstedeværende Orkester spillede danske og svenske Nationalmelodier. Sikkert vare Mange gerne blevne endnu længe i denne smukke Have sammen med den elskværdige Sognepræst, men Tiden ilede og man maatte skynde sig til Skibet. I det smukke Sommervej og i den muntreste Stemning efter den vellykkede Tur vendte Deltagerne tilbage til Kjøbenhavn, beklagende, at Tiden var gaet altfor hurtigt.

Randers. Allerede i flere Aar har man i Menigheden næret Ønsket om, at den derværende Jesu Hjærte Kirkes Indre maatte blive dekoreret — den har, siden den blev opført, maatte lade sig nøje med en Grundtone og nogle uanselige Ornamente — men det er hidtil blevet ved Ønsket, fordi den nødvendige Sum, c. 600 Kr., ikke fandtes. Ved en Del Understøttelse udefra og ved forskjellige Gaver fra de i Nord-Jylland adspredte Medlemmer af Randers Menighed har man set sig i Stand til at paabegynde Arbejdet, og Guds-tjenesten bliver af den Grund foreløbig holdt i St. Josefsøstrenes Solennitetssal.

Dekorationen bliver udført af den dygtigste Dekorationsmaler i Byen og vil, naar den er fuldført i Løbet af Sommeren, uden Tvivl bidrage i høj Grad til Guds-husets Forskjønnelse.

Desværre mangle endnu c. 250 Kr. i ovennævnte Beløb, men man haaber at finde Velyndere, som ville føle sig tilskyndede til at afhjælpe denne Trang, navnlig henleder man Opmærksomheden hos de mange Menighedsmedlemmer, som ere rejste bort fra Randers i Løbet af de sidste Aar, og hos Andre, som i Aarenes Løb have gjæstet Randers, paa den lille Jesu Hjærte Kirke ved Foden af Skovbakken. Sognepræsten, Hr. Pastor *A. Helmke*, tager med Glæde mod ethvert Bidrag i ovennævnte Øjemed.

— Højærværdige Hr. Pastor *M. Osterhammel*, som med Iver og Nidkærhed i ni Aar har virket som Vikar her ved Menigheden, forlod Byen sidst i forrige Maa-ned, for at begive sig til Island. Menighedens Forbønner og gode Ønsker ville følge ham i hans nye Virksomhed paa hin fjærne Ø.

Belgien. Efter at Rigsdagsvalgene i Belgien nu ere afsluttede, bliver Partifordelingen i det nye Kammer

følgende: 111 *Katholiker*, 29 *Socialister* og 12 *Liberale*, saa at *Katholikerne* raade over et Flertal af 70 Stemmer. I Bryssel sejrede den katholske Liste med 112,000 Stemmer imod de forenede Radikale og *Socialister*, som opnaaede 94,000 Stemmer, og i Antwerpen med 61,850 Stemmer imod 53,150 *Liberale* og *Socialister*.

Vikariatsmeddelelse.

Kollekten af Peterspønge for Aaret 1896 har indbragt som følger: *Kjøbenhavn* 82 Kr. 32 Øre; *Frederiksborg* 31 Kr. 74 Øre; *Ordrup* 27 Kr. 2 Øre; *Odense* 8 Kr.; *Svendborg* 12 Kr.; *Kolding* 6 Kr. 88 Øre; *Fredericia* 19 Kr. 25 Øre; *Horsens* 6 Kr. 44 Øre; *Aarhus* 21 Kr. 66 Øre; *Randers* 14 Kr. 25 Øre. I Alt: 229 Kr 56 Øre.
Kjøbenhavn, d. 10. Juli 1896.

Vikariats-Sekretæren.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 19. Juli. 8. **Søndag e. Pintse.** Vincents af Paulo. Bekjender. — 20. **M.** Hieronymus Æmiliani. Bekjender. — 21. **Ti.** Henrik. Bekjender. — 22. **O.** Maria Magdalene, Bodfærdig. — 23. **To.** Apollinaris, Biskop og Mart. — 24. **F.** Ferialdag. — 18. **L.** Jakobus, Apostel.
Søndag den 26. Juli. 9. **Søndag e. Pintse.** Anna, den h. Jomfrus Moder.

Vincentsforeningens Konferentser holde i Anledning af den h. Vincents af Pauls Fest **Generalmøde** Søndag d. 19. Juli Kl. 6 Efterm. i **St. Andreas Kollegiets** Solennitetssal paa Ordrupshøj. Efter Mødet **Festprædiken** og **Andagt** i St. Andreas Kirken Kl. 7. Til dette festlige Generalmøde indbydes alle Foreningens aktive og bidragydende Medlemmer og overhovedet alle katholske Mænd, som ville støtte den kristelige Velgjørenhed i vor Menighed.

Unio. Søndag den 26. Juli: **Gevinst-Skiveskydning** i Sommerlokalet, Pilealleén 21. Pris pr. Portion (5 Skud) 50 Øre. Skydningen begynder **Kl. 4 præcis** og foregaar med lukkede Lister. Liste til Tegning er fremlagt i Sommerlokalet samt hos undertegnede Udvalg.

Ernst Bækklund,
Kjøbmagergade 59.

L. A. Nielsen,
Ahorusgade 1. Stuen.

A. B. Løser,

Blikkenslager, 9 Petersens Passage 9,

anbefaler sig med alt til Faget hørende. **Bygningsarbejde, Gas- og Vand-Reparationer** udføres. Alt mindre Reparationsarbejde hentes og bringes.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech. Kjøbmagergade 13. 1. S. Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

Nº 30.

Søndagen den 26. Juli.

1896.

Indhold: Pavelig Encyklika om Kirkens Enhed. „Krans og Krone“. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Ordrup. Holmegaard. Belgien. Tyskland. — Bekjendtgjørelser.

Pavelig Encyklika om Kirkens Enhed.

(Fortsat.)

—o—

Det Vatikanske Kirkekoncils Fædre have derfor heller ikke forkyndt noget Nyt, men kun taget Hensyn til den guddommelige Anordning, til Kirkens ældgamle og bestandige Lære og til Troens Natur, da de opstillede følgende Sætning: »Ifølge guddommelig og katholsk Tro maa man tro paa alle de Sandheder, som ere indeholdte i det skrevne eller ved Traditionen overleverede Guds Ord og paa hvad der af Kirken enten ved en højtidelig Afgjørelse eller ved det ordentlige og almindelige Læreembede, fremstilles som guddommelig Aabenbaring« (Sess. III. cap. 3.). Det er altsaa klart, at Gud vil Trosenhed i sin Kirke; og hvorledes Gud vil, at denne Enhed skal opfattes og ved hvilke Midler den skal opretholdes, er ligesaa utvivlsomt. Derfor tillade Vi Os, at gjøre Alle, som ikke ville tillukke de-

res Øren for Sandheden, opmærksomme paa den h. Augustinus' Ord: »Efter at have set, hvor kraftig Guds Bistand er og hvor storartede de forskjellige Resultater og Virkninger ere, hvorledes kunde vi vel endnu nære Betænkkelighed ved at lade os optage i hans Kirke, som ifølge hele Menneskeslægtens Vidnesbyrd ved den apostoliske Stol, ved Biskoppernes Rækkefølge har opnaaet den højeste Anseelse, som tænkes kan, og det trods Kjætterne, der skrev og rasede imod den, men som blev fordømte, enten af Folkets egen Røst, eller af Kirkekonciliernes højtidelige Afgjørelser, eller af paaafaldende Vidundere? Ikke at ville indrømme dens Forrang, vilde enten vidne om den største Ugudelighed eller om uforbederligt Hovmod . . . . . Naar enhver Videnskab, endog den værdiløseste og simpleste, forudsætter en Lærer eller Mester, for at man ved hans Hjælp kan tilegne sig den, kan man da vel tænke sig et formasteligere Hovmod, end det, at man ikke vil lære de guddommelige Hemmeligheders Bøger at kjende ved Hjælp af Undervisning eller at man vil forkaste dem, uden at have lært dem at kjende?» (S. Augustin. De utilitate credendi, cap. 17 n. 35.).

Det er altsaa uden Tvivl Kirkens Opgave, at opretholde og udbrede den kristelige Lære i dens hele Ukrænkelighed og Renhed. Men dette er endnu ikke alt; ikke engang Formaalet, for hvilken Kirken er bleven stiftet, er dermed berørt. Jesus Kristus vilde opofre sig til Menneskeslægtens Frelse, og baade hans Lære og hans Lovgivning skulde tjene som Midler til Opnaaelsen af dette Formaal; paa samme Maade skulde ogsaa Kirken ved Sandhedens Lære ifølge hans Villie være et Redskab til Menneskenes Helliggjørelse og Frelse. — Men dette ophøjede og herlige Maal kan ikke naaes ved Troen alene; en *Gudsdyrkelse* i Retfærdigheds og Fromheds Aand maatte ogsaa træde til, som fremfor Alt indbefatter Frembærelsen af

det hellige Offer og Forvaltningen af de hellige Sakramenter, og tillige en Morallov, der fremmer Hellighed og Disciplin. — Alt dette maa være tilstede i Kirken, da den har det Hverv, at fortsætte Frelserens Opgave indtil Tidernes Ende; Kirken alene fremstiller ifølge Guds Villie Religionen, der ligesom er bleven *legemliggjort* i den, i dens hele Fuldstændighed og Fuldkommenhed for Menneskene, og tillige er det Kirken alene, som ifølge det guddommelige Forsyns Anordning meddeler til Menneskene alle de Frelsens Midler, som ere nødvendige.

Ligesom den guddommelige Lære imidlertid aldrig var overladt til Menneskenes Vilkaarlighed og personlige Bedømmelse, men først blev forkyndt af Jesus Kristus, og saa udelukkende blev anbetroet til det Læreembede, Vi forhen have omtalt, saaledes var det heller ikke de Første de Bedste blandt de Kristne, men derimod bestemte udvalgte Mænd, til hvem Gud betroede det Embede, at fuldbyrde og forvalte de guddommelige Hemmeligheder, tilligemed Magten til at give Love og til at styre. Til Apostlene alene og til deres retmæssige Efterfølgere rettede Jesus Kristus disse Ord: »*Gaar ud i hele Verden, prædiker Evangeliet . . . døber dem . . . Gjører dette til min Ihukommelse . . . , Hvem I forlade Synderne, dem ere de forladte*«. Ligeledes har han kun befalet sine Apostle og deres retmæssige Efterfølgere, *at vogte hans Hjord, d. v. s. udrustet dem med Myndighed til at styre hele det kristelige Folk, som saa ogsaa til Gjengjæld er forpligtet til at underkaste sig dem og vise dem Lydighed.* Summen af det apostoliske Embedes Funktioner sammenfatter Apostlen Paulus i disse Ord: »*Saalcdes agte hvert Menneske os for Kristi Tjencre og Forvaltere af Guds Hemmeligheder*« (1. Kor. IV. 1.).

Saaledes har Jesus Kristus da kaldet alle Mennesker uden Undtagelse, baade hans Samtidige og dem,

som skulde komme efter ham, til at følge ham som deres Overhoved og Frelser; ikke enhver enkelt for sig alene og skilt fra de andre, men alle forenede saa personligt og inderligt, at de dannede et eneste Folk, omslyngede af et fælles Retsbaand; et eneste Folk, i Sandhed *ect* ved Fællesskab i Henseende til Tro, til Maal, til formaalstjenlige Midler, og til lydig Underkastelse under et fælles Overhoved. Alle naturlige Principer, som af sig selv ere amfundsdannende og som hjælpe Menneskene til at naa til en saadan Fuldkommenhed, som den menneskelige Natur overhovedet kan opnaa, ere af Jesus Kristus blevne nedlagte i Kirken; thi i Kirkens Skjød kunne Alle, som ønske at blive antagne af Gud i Børns Sted, opnaa og bevare den Fuldkommenhed, som svarer til deres Værdighed, og saaledes frelse sig. Kirken maa altsaa, som allerede sagt, tjene Menneskene som Fører til Himlen, og Gud har givet den det Hverv, selv at fælde Dom og træffe Afgjørelse om alt, hvad der angaar Religionen, og at repræsentere Kristendommens Interesser selvstændigt, frit og uhindret. Man miskjender eller bagtaler derfor Kirken, naar man beskylder den for, at den vil indblande sig i Statsanliggender eller tilrive sig Regeringernes timelige Rettigheder. Gud selv har indrettet Kirken saaledes, at den er det første og fornemste blandt alle Samfund; Maalet, som Kirken forfølger, er netop lige saa ophøjet over alle andre Samfunds Maal, som Naaden er ophøjet over Naturen, det Evige ophøjet over det Timelige og Forgængelige.

I Henseende til Oprindelse er Kirken et *guddommeligt* Samfund; i Henseende til Maal og de umiddelbart formaalstjenlige Midler er den et *overnaturligt* Samfund; i Henseende til sine Medlemmer, som ere Mennesker, er den et *menneskeligt* Samfund. Derfor betegnes den ogsaa i den hellige Skrift med Navne, som tilkomme et fuldkomment Samfund. Den kaldes

ikke blot »Guds Hus«, »Staden paa Bjærget«, i hvilket alle Nationer skulle forsamle sig, men ogsaa »Hjorden«, som skal ledes af en eneste Hyrde, og hvorhen alle Kristi Faar skulle flygte; den kaldes »Kongeriget, som Gud har grundlagt« og som »skal være evindeligt«; endelig »Kristi Legeme«, naturligvis Kristi *mystiske* Legeme, som imidlertid er levende, fuldkommen ordnet og dannet af mange Lemmer, som alle ikke have de samme Funktioner at udføre, men indbyrdes ere forbundne under et fælles, styrende Hoved.

Man kan jo heller ikke tænke sig et virkeligt og fuldkomment menneskeligt Samfund, som ikke bliver styret af en eller anden øverste Magt. Jesus Kristus maatte derfor sætte i Spidsen for sin Kirke et Overhoved, hvem hele Kristenheden skulde underkaste sig og adlyde. Ligesom der til Kirkens Enhed, forsaavidt som den fremstiller et *Samfund af Troende*, fordres Enhed i Tro, saaledes maatte Kirken ogsaa som et af Gud grundlagt Samfund være i Besiddelse af en ifølge guddommelig Ret fastslaaet *Enhed i Regeringsmyndighed*, som tilvejebringer og fastholder *Samfunds-Enheden*. »Kirkens Enhed er en dobbelt: den bestaar først i, at alle Kirkens Medlemmer ere forenede indbyrdes, d. v. s. i et eneste Samfund, og dernæst i, at alle Kirkens Medlemmer underordne sig under et Overhoved« (S. Thomas 2, 2, q. 39, a. 1.).

Heraf fremgaar, at man skiller sig fra Kirkens Enhed ikke blot ved *Kjættteri*, men ogsaa ved *Skisma*. »Mellem Kjættteri og Skisma er der i Almindelighed den Forskjæl: Kjættetriet følger en falsk Lære, Skismaet skiller sig fra Kirken ved Oprør mod den biskopplige Autoritet« (S. Hieronymus. Commentar. in Epist. ad Titum cap. 3, v. 10. 11.). I Overensstemmelse hermed siger Krysostomus: »Jeg siger og erklærer, at det er intet ringere Onde, at spalte Kirken end at falde i Kjættteri«. (Hom. XI. in Epist. ad Eph. n. 5.).

Ligesom intet Kjættereri kan være berettiget, lige saa lidt kan et Skisma være berettiget. »*Der gives intet, som er værre end Skismacts Sakrilegium . . . . . ; ingen berettiget Nødvendighed gives der, som tvinger til at sønderrive Enheden*« (S. Augustin. Contra epistolam Parmeniani lib. II, cap. 11. n. 25.).

Hvem og hvorledes denne højeste Autoritet er, overfor hvilken alle Kristne ere forpligtede til at vise Lydighed, kan ligeledes kun bestemmes, naar man klart har erkjendt Kristi Villie og Anordning angaaende dette Punkt. Uden Tvivl er Kristus Konge i Evighed, og ligesaa sikkert vedbliver han ogsaa fra Himlen af paa en usynlig Maade at styre og beskytte sit Rige i al Evighed; men da dette Rige er et synligt Rige, maatte han udnævne Nogen, som kunde være hans Stedfortræder paa Jorden, efter at han selv var vendt tilbage til Himlen. »*Naar Nogen siger, at Kristus er det eneste Hoved og den eneste Hyrde, ligesom han ogsaa er den eneste Kirkes eneste Brudgom, saa er dette Svar ingenlunde tilstrækkeligt. Thi det er aabenbart Kristus, som fuldbyrder Kirkens Sakramenter; det er ham, som døber, som forlader Synderne; han er den sande Præst, som har ofret sig paa Korsets Alter og ved hvis Kraft hans Legeme daglig bliver forvandlet paa Altret; ikke desto mindre valgte han, fordi han i Henseende til legemlig Nærværelse ikke kunde være med alle de Troende, Tjenere, ved hvilke han, som ovenfor (Kap. 74.) sagt, meddelte Sakramenterne til de Troende. Ligesaa maatte han, fordi han vilde unddrage Kirken sin legemlige Nærværelse, give til Nogen det Hverv, at overtage i hans Sted Omsorgen for hele Kirken. Det er Grunden til, at han før sin Himmelfart sagde til Petrus: Vogt mine Faar*« (S. Thom. Contra gentiles lib. IV. cap. 76.). Jesus Kristus har altsaa sat Petrus til at være Kirkens øverste Styre og anordnet, at dette højeste Øvrighedsembede, som han havde op-

rettet til almindeligt Gavn for alle Tider, skulde gaa i Arv til Efterfølgerne, saa at Petrus vedblev at leve i denne evigt vedvarende Autoritet. Denne herlige Forjættelse har han givet til Petrus og til ingen anden: »*Du er Petrus, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke*« (Matth. XVI. 18.). »*Til Petrus har han talt; til ham alene, for paa denne eneste at grundlægge Enheden*« (S. Pacianus, Ad Sempronium ep. III. n. 11.). »*Uden nogensomhelst anden Tiltale . . . nævner han baade hans Faders og hans eget Navn (Salig er Du, Simon, Jonas' Søn); han vil imidlertid ikke, at han for Fremtiden skal kaldes Simon, da han allerede nu i Kraft af sin egen Magtfuldkommenhed selv gjør Krav paa ham som sin Stedfortræder, men han vil, idet han henter Lignelsen fra Klippen (petra), at han skal kaldes Petrus (Klippemanden), fordi han vilde bygge sin Kirke paa ham som paa en Klippe*« (Cyrill. Alexandrinus, In Evang. Joan. lib. II., in cap. i. v. 42.). Af disse Ord fremgaar, at Kirken ifølge Guds Villie og Befaling skulde komme til at hvile paa Petrus, som en Bygning paa sit Fundament. Men Fundamentets Betydning og Vigtighed bestaar i, at det holder Bygningen sammen ved at fastholde de enkelte Dele og give hele Bygningen den nødvendige Styrke og Sikkerhed; thi styrter Fundamentet sammen, falder hele Bygningen, sammen. Det er altsaa Petrus, som bærer Kirken og forener, styrker og opholder den ved et uopløseligt Baand. Men hvorledes kunde han vel opfylde dette ophøjede og vigtige Hverv, uden Magt til at befale, forbyde og afgjøre, d. v. s. uden den egentlige *Jurisdiktionsmyndighed*? I Virkeligheden hviler jo al Stats- og offentlig Myndighed netop paa denne Jurisdiktionsmyndighed. Den blotte Hæderforrang og den saa lidet sigende Ret, til at give Raad og Formaning, den saakaldte *Direktionsmyndighed* eller »højere Ledelse«, kan ikke give noget menneskeligt Samfund den nødvendige

Enhed og Fasthed. Petri Magtfuldkommenhed bliver ogsaa udtalt og stadfæstet ved de Ord: »Og Helvedes Porte skulle ikke overvælde den«. *Hvem skulle de ikke overvælde? Er det Klippen, paa hvilken Kristus bygger sin Kirke, eller er det Kirken? Udtrykket er noget tvetydigt; eller er det Kirken og Klippen, begge sammen som Enhed? Jeg tror, at det Sidste er det Sande; thi Helvedes Porte skulle ikke overvælde hverken Klippen, paa hvilken Kristus bygger Kirken, eller Kirken selv*« (Origenes, Comment. in Matth. tom. XII. n. 11.). De guddommelige Ords Mening og Betydning er følgende: aldrig skal det lykkes de synlige og usynlige Fjenders Magt og Kunstgreb, at se den Kirke, som er betroet til Petrus, bukke under og gaa til Grunde. »*Kirken, Kristi Bygning, som med Visdom er bygget paa en Klippe, kan ikke bukke under for Helvedes Porte. Enhver, som er udenfor Kirken, kunne de overvælde, men mod Kirken selv ere de magtesløse*« (s. St.).

(Fortsættes.)

„Krans og Krone“.

(Fortsat fra Nr. 28.)

—o—

Faustina tænkte og tænkte. Sagen forblev en uløselig Gaade for hende; saafremt hun da ikke vilde antage, at alle onde Rygter om de Kristne vare Usandhed, og deres Love det modsatte af hvad man fortalte. Men stemte ikke alle Mennesker overens deri, at Kristendommen var en ugudelig Sekt, en Fjende af Guderne, et hemmeligt Samfund af Sammensvorne mod det romerske Riges Bestaaen og Indretninger? Kunde det altsammen være Opspind og grebet ud af Luften?

Hele Natten igjennem bevægede sig i Søvn for

Faustinas Aand Scenerne i Cirkus, Nero og hans jagende Heste, og Senatorerne ved Ligene. —

Sent om Morgenen efter Festspillet laa Nero gabbende paa sine Hynder, uden at give Agt paa den Beretning, Alityrus meddelte ham.

Medens Jøden forelæste nye Fortegnelser over Kristne, som han havde opsporet, og saa udviklede de Grunde, han havde, til ogsaa at nære Mistanke om, at Senator Pudens tilligemed hele sin Familie tilhørte Sekten, tænkte Nero paa de ny Festspil, han vilde give i Anledning af Kongen af Armeniens Ankomst.

Kjed af Hofsnogers lange Tale, sagde han endelig:

»Hør nu engang op med disse Historier! Disse evige Præskriptionslister begynde at kjede saavel mig som Folket. Thi om Du end omhyggelig fortier det for mig, saa ved jeg dog, at Romerne begynde at knurre over disse Massehenrettelser.«

»Men,« svarede Alityrus forstemt, »hvorledes vil Du da bringe Bagtalelsen om Brandstiftelsen til Tausshed, naar de virkelige Skyldige ikke blive straffede med tilbørlig Strengthed?«

»Som Barbar kjender Du ikke Romerne,« svarede Nero haanligt og bittert. »De glemme Alt, naar man giver dem Festmaaltider og glimrende Skuespil, og dertil giver Armenieren os jo den skønneste Lejlighed.«

»Saa opspare vi nogle Hundrede Kristne til Gladiatorkampene!« bemærkede Alityrus.

»Tal ikke mere om disse Kristne!« svarede Nero ærgerlig. »Det er en forældet Vare; Romerne maa hver Maaned have noget Nyt, naar de skulle holde sig rolige og være tilfredse. — Hvorledes staar det til med Theatret paa Marsmarken?«

»Arbejdet skrider stadig fremad,« svarede Alityrus.

»Skrider stadigt fremad; det Svar har jeg nu faaet af Dig i Uger!« raabte Kejseren med stigende Uvilje. »Hvornaar vil Du endelig sige mig, at det er færdigt?«

»Dag og Nat er man ved Arbejdet,« svarede Hofmanden; »samtlige Domæneslaver ere kaldte hertil, selv fra de længst borte liggende Besiddelser. Jeg kan ikke skaffe flere Kræfter, ifald Du ikke tillader mig at anvende . . . . de . . . . Kristne til Arbejdet.«

»Ved alle Guder!« raabte Nero, »endnu engang de Kristne! Jeg vil ikke høre deres Navn mere! Ved min Unaade, tal ikke mere om dem til mig! — Kald paa Tigellinus; jeg kan bedre overlægge Sagen med ham, end med Dig, der kun kan fortælle mig om denne Eders jødiske Sekt.«

Alityrus bøjede sig underdanigst og gik. Kristenforfølgelserne, Konfiskationen af de Kristnes Gods, som indbragte ham saameget, maatte nu indstilles, nu netop, hvor han troede, at han var nærved at have udryddet hele Sekten.*)

Hvilken Ulejlighed havde han ikke gjort sig, for at samle det størst mulige Antal Folk, Senatorer og Riddere til Vædekjørselen i den vatikanske Cirkus, saa at Kejseren kunde se fyldte Tilskuerpladser! Og nu betalte Tyrannens Lune ham med haarde Ord og Ødelæggelsen af hans Yndlingsplan!

Alityrus havde allerede ved en tidligere Lejlighed maattet føle, at Herskerens Naadessol ikke blot var mede og lyste, men ogsaaa ofte kunde være højst ubekvem. Han tænkte i Dag endnu ikke paa, at denne Solglød ogsaa kunde svie og opbrænde. — —

I den samme Stund, i hvilken Hofmanden forlod det kejserlige Palads i dyb Forstemthed, var Priscillas

*) For øvrigt synes den neroniske Forfølgelse dog næsten at have udryddet Kristendommen indtil Roden i Rom. Om alle de Personer, som Apostelen Paulus omtaler i sine Breve som fremragende Medlemmer af den romerske Menighed, mangler der os, paa faa Undtagelser nær, enhver Efterretning. Naar undtages Ampliatus og maaske Urbanus, hvis Navne vi gjenfinde i de ældste Gravskrifter i Priscillas Katakomber, ere ikke engang disse Aposteldisciples Hvilesteder os bekendte.

Landsted ved den salariske Vej Vidne til en rørende Scene.

Kun en Del af Cirkus-Martyrerne havde kunnet faa Hvileplads i Lergravene ved den vatikanske Høj, fordi hverken Rummet eller Tiden slog til, for at faa dem alle begravne i Hemmelighed i Løbet af Natten.*)

Pudens havde derfor holdt flere Vogne beredte, paa hvilke Ligene af Blodvidnerne bleve lagte og kjørte til hans Villa, for at de kunde blive begravede der ved Siden af hans Moders Gravmæle, i Gangene af det tilstødende Arenarium. Det var en vidtforgrenet underjordisk Sandgrube, som endnu existerer og hvoraf et større Parti danner den ældste Del af de berømte Priscilla-Katakomber.

Eucarpus havde om Natten tilligemed nogle Mænd, som med Glæde havde trængt sig frem til denne Ærestjeneste, vasket og salvet Ligene, ogsaa de forkullede Ben, og indhyllet dem i kostbare Tøjer; andre Brødre havde han sendt ned i den underjordiske Kirkegaard, for at lade dem udhugge det nødvendige Antal Grave i den klippeagtige Tufsten. Kvinderne maatte binde Blomsterkrandse.

Nu var alt beredt til, at Martyrerne kunde bæres ned i Gravene og stedes til Hvile. Der var tolv Lig foruden Levningerne af de Brændte, som vare samlede i en særegen Kiste. De bleve først baarne over i Huskapellet, og her samlede sig nu til den fastsatte Tid samtlige Kristne, som vare paa Landstedet, for i

---

*) Ved Opførelsen af den ældste Peterskirke, under Kejser Konstantin, er denne ældgamle Kirkegaard bleven forstyrret. Da der foruden den hellige Petrus og hans nærmeste Efterfølgere ikke nævnes nogen Martyr i Vatikanet, maa Kirkegaarden have været indskrænket til et meget lille Omraade. Men man har fundet bagved Peterskirken en Gruppe kristelige Gravmæler fra det andet Aarhundrede, som endnu vise hen til en anden Kirkegaard paa dette Sted, ved Siden af Hvilestedet, hvor Petrus er bleven bisat.

højtide'lig Procession at følge de Døde til deres sidste Hvilested.

Petrus og Paulus havde den foregaaende Aften, førend Løbene begyndte, endnu engang besøgt de Fangne i Fængslet og styrket dem til Standhaftighed; begge Apostlene havde været tilstede ved Ligenes Borttagelse fra Cirkus; nu kom de for at foretage Begravelsen.

Villaens Indgang blev denne Morgen holdt tillukket, for at ingen Ukaldet skulde komme ind.

Et Antal Børn, i Spidsen for hvilke begge Senatens smaa Piger, Pudentiana og Praxedis, gik, og som havde Palmegrene i Hænderne, aabnede Toget, derefter fulgte de tolv Martyrers Lig, hvert baaret af fire Mænd og aabent liggende paa en Baare, og med en Blomsterkrans om Hovedet. Den tilhyllede Kiste med de forkullede Ben var smykket med en større Krans. Ved Siden af Ligene gik Jomfruer med brændende Fakler, for ligesom at ledsage Blodvidnerne til det evige Bryllupsmaaltid. Saa fulgte Ministranter, Diakoner og Præster, som sang Salmer, og endelig begge Apostelfyrsterne Petrus og Paulus. Slutningen af Toget dannede de øvrige Medlemmer af den lille Menighed, først kom Mændene, saa Kvinderne. — Toget bevægede sig langsomt og højtideligt gennem Havens duftende Gange til Priscillas Gravmæle. Venligt skinde Solen fra den rene Morgenhimmel ned paa det hellige Tog. Paa Lidelsesnatten var den lyse Forklarelsens Dag fulgt; i Havens Træer sang Fuglene deres skønneste Sange, en sagte, fjern Gjenklang af de Saliges Sange i Paradiset. Salmernes Text og Melodi stemte overens med Fuglenes Kvidren, de havde ikke en sørgelig Klang, men aandede Glæde og frejdig Tillid.

Nede i Arenarierne toge Fossorerne eller Graverne imod Ligene og lagde med Forsigtighed hvert i sin Grav i de underjordiske Ganges Klippevægge, saaledes

at de kom til at hvile fire og fire ovenpaa hverandre. Aabningerne bleve lukkede med store Teglstensplader og gjorde lufttætte med Kalk; saa skrev man paa dem med rød Mønniefarve Indskrifterne, der for det meste kun indeholdt Navnet paa den Afdøde og Forbønnen: »PAX TIBI, *Fred vær med Dig*«. (Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Om *St. Josefs Hospitals Udvidelse* meddeler »Dannebrog« for 19. Juli atter nogle Notitser. »Ialt udkræves der,« skriver Bladet, »en saa betydelig Sum som c. 150,000 Kroner, men det er da ogsaa Meningen at give Hospitalet omtrent den dobbelte Størrelse, som det nu har, ligesom Hospitalet i Stedet for sin nuværende Bedesal vil faa indrettet en selvstændig lille Kirke, medens den gamle Bedesal skal benyttes til Refektorium. Som omtalt er det Arkitekt Friederichsen, der har udført Skitserne, og i Begyndelsen af næste Aar vil man, om ingen uforudsete Hindringer stille sig i Vejen, tage fat paa de omfattende Byggearbejder.«

At Søstrene overhovedet se sig i Stand til at omgaas med Tanken om en Udvidelse af Hospitalet, skyldes navnlig den Økonomi og Tarvelighed, som er lagt til Grund for deres eget daglige Liv og de faa Fordringer, som de stille til Livet. Legater og Frisenge ejer Hospitalet ikke, ligesaa lidt som Kommunen eller andre offentlige Institutioner hidtil har fundet det værdigt til Understøttelse. De gode Søstre maa derfor, saafremt Planen skal lykkes, paalægge sig selv nye Ofre og Indskrænkninger i deres eget Husvæsen; thi saa let gaar det nu ikke, som »Dannebrog« mener, naar det skriver: »Til Planens Realisering mangler endnu kun en Del af den nødvendige Kapital, som dog uden Tvivl vil blive skaffet til Veje fra Udlandet, navnlig Frankrig.«

Ordrup. *Vincentforeningen* afholdt sit tredie Generalmøde for i Aar Søndag den 19. Juli Kl. 6 Efterm.

i St. Andreas-Kollegiet paa Ordrupshøj. Den højærværdigste Biskop præsiderede. Mødet var besøgt af 42 Brødre. Efter at hver af de tre Konferentser havde aflagt Beretning om sin Virksomhed siden sidste Generalforsamling, førtes der en livlig Diskussion om forskellige Foreningsanliggender, særlig om Maaden, paa hvilken man skulde faa de yngre og bedrestillede og mere ansete Menighedsmedlemmer til virksomt at deltage i Konferentsernes Menighedspleje.

Biskoppen mindede om, at Foreningen ifølge dens Statuter er en Lægmandsforening. Bestyrelsen burde helst, som i Frankrig, udelukkende bestaa af Lægfolk. Han opmuntrede derfor Brødrene til efter Evne at drage nye og fremragende Lægkræfter til Konferentserne. Det fremhævedes endvidere, at der er noget, som hedder Arbejdets Fordeling, og at ikke alle Katholiker, endskjønt de nærere den mest levende Interesse for Vincentsforeningens Arbejde, kunde give denne Interesse et praktisk Udslag, da de i Forvejen vare stærkt optagne af de Krav, som forskellige Tillidsposter til Menighedens Gavn stille til dem.

Efter Mødet var der Kl. 7 Aftenandagt i St. Andreas Kirken, til hvilken foruden Brødrene ogsaa mange af deres kvindelige Familiemedlemmer indfandt sig. Da det netop var den h. Vincents af Pauls Fest samme Dag, prædikede Kollegiets Rektor, højærv. Pater *Lohmann* over Themaet: Det er billigt, gavnligt og nødvendigt at vi øve Kjærlighedsgjerninger. Efter Andagten tilbragte mange Vincentsbrødre med deres Familier endnu et Par fornøjelige Timer sammen i det Grønne.

Holmegaard ved Næstved. Paa Holmegaard Glasværk, som tilhører Grev Daneskjold-Samsø til Hessede, bo, som bekjendt, en Del katholske Glasarbejdere med deres Familier. I en længere Aarrække havde disse Katholiker kun to Gange om Aaret Lejlighed til at overvære det h. Messeoffer og modtage de hh. Sakramenter, idet en af de Gejstlige fra St. Ansgars Kirke besøgte dem i Paasketiden og om Efteraaret. Nu er der ved Ejerens Imødekommen imidlertid bleven overladt til de derværende Katholiker to Værelser til bestandigt kirkeligt Brug og som, efterat være blevne en Del ombyggede, ere blevene indrettede til et smukt Ka-

pel. Med den højærværdigste Biskops Tilladelse blev det benediceret den 6. Oktober 1895 af højærv. Dr. theol. *B. Hansen*, som i de sidste Aar har besøgt Katholikerne paa Holmegaard, og opkaldt efter den h. Franciskus af Assisi. Indretningen af Kapellet har imidlertid hidtil kun haft en meget primitiv Karakter. saaledes har bl. a. Altret kun været provisorisk. Nu er der derimod anskaffet et smukt nyt Alter, som Hr. Smedkermester *C. Kollevé* har givet Tegningen til og udført med megen Dygtighed, og som Firmaet *Weber & Ververs* har besørget malet og forgyldt med megen Smag og Akuratesse. Desværre mangle endnu forskellige Statuer, som skulle udfylde Nischerne i Altret, ligesom ogsaa Glasmalerierne, som skulle smykke Kapellets Vinduer, først ville ankomme senere. Som det vil ses af omstaaende Annonce vil det nye Alter for første Gang blive taget i Brug *Søndag den 26. Juli*, den h. Annas festlige Mindedag, i hvilken Anledning det lille St. Franciskus Kapel paa Holmegaard Glasværk vil blive særlig festlig smykket og Gudstjenesten blive fejret saa højtidelig som mulig.

Belgien. Valgene i Belgien have haft et endnu herligere Udfald for det katholske Parti, end man havde ventet. Katholikerne have ikke blot hævdet de omstridte Kredse, men endog vundet 6 nye Pladser, saa at et Flertal af 111 Katholiker nu staa imod 29 Socialister og 12 Liberale.

Tyskland. Hertuginde *Pauline af Württemberg*, som i Anledning af sit Ægteskab i 1880 med praktiserende Læge Dr. Willim i Breslau. gav Afkald paa Hertugindetitelen og antog Navnet Frk. von Kirchbach, er vendt tilbage til den katholske Kirke, hvortil hendes Ægtefælle og Børn høre.

— Tysklands Katholikers *43de Generalforsamling* finder Sted i Dagene fra den 23. til den 27. August i *Dortmund*. Lokalkomiteen udfolder stor Iver, og Anmeldelser om Deltagelse indløbe alle Vegne fra, saa at Mødet tegner til at blive glimrende. Det sociale Spørgsmaal vil komme til at danne Midtpunktet for dette Aars Forhandlinger.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 26. Juli. 9. **Søndag e. Pintse.** Anna, den h. Jomfrus Moder. — **27. M.** Votivofficium af St. Ansgar. — **28. Ti.** Nazarius og Lidelsesfæller, Martyrer. — **29. O.** Olaf, Konge og Martyr. — **30. To.** Martha, Jomfru. — **31. F.** Ignatius, Bekjender og Ordeustifter. — **1. August, L.** Petri Lænkefest.
Søndag den 2. August. 10. **Søndag e. Pintse.** Alfons af Li-guori, Biskop og Kirkelærer.

St. Franciskus-Kapellet

paa

Holmegaard ved Næstved.

Søndag d. 26. Juli (St. Annas Dag) Kl. 9 Form.: h. Messe, under hvilken det nye Alter benyttes første Gang. — Kl. 2 Efterm.: Barnedaab, Fest-Prædiken og Andagt.

Fra Næstved er der en lille Mil og fra Olstrup Station henved en halv Mil til St. Franciskus-Kapellet, resp. Holmegaard.
 Dr. theol. B. Hansen.

Rosenkransbroderskabet. Torsdag den 30. Juli Kl. 6 læses i St. Josefssøstrenes Huskapel paa Toldbodvejen en h. Sjælemesse for Foreningens afdøde Medlem Frida Petersen.

Unio. Søndag den 26. Juli: **Gevinst-Skiveskydning** i Sommerlokalet, Pilealleén 21. Pris pr. Portion (5 Skud) 50 Øre. Skydningen begynder **Kl. 4 præcis** og foregaar med lukkede Lister. Liste til Tegning er fremlagt i Sommerlokalet samt hos undertegnede Udvalg.

Ernst Bæklund,
 Kjøbmagergade 59.

L. A. Nielsen,
 Ahornsgade 1, Stuen.

NB. Medlemmerne kunne godt medbringe Madkurve og spise til Aften med Familie i den hyggelige Have.

For al udvist Deltagelse i Anledning af min Søster **Frida Petersens** Begravelse Søndag den 19. ds. udtaler jeg herved min hjærteligste Tak.
 Olga Petersen.

A. B. Løser,

Blikkenslager, 9 Petersens Passage 9,

anbefaler sig med alt til Faget hørende. **Bygningsarbejde, Gas- og Vand-Reparationer** udføres. Alt mindre Reparationsarbejde hentes og bringes.

Tænder, lig naturlige, **smukkest og billigst.** Reparationer udføres, alt med Garanti. **Winckler, Gothersgade 34,** ligefor Regneg. Etbl. 1887, eneste Udstiller i Malmø.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 31.

Søndagen den 2. August.

1896.

Indhold: Pavelig Encyklika om Kirkens Enhed. Pastor emerit. M. C. Jensen i Haraldsted. „Krans og Krone“. — Bekjendtgjørelser.

Pavelig Encyklika om Kirkens Enhed.

(Fortsat.)

—o—

Til Petrus har Gud betroet sin Kirke, for at han skulde opretholde den som en uovervindelig Vogter. Derfor har han udrustet ham med den nødvendige Magt; thi for at kunne beskytte et Samfund blandt Menneskene paa en kraftig og virksom Maade, maa den Person, som skal værne om det, ogsaa nødvendigvis have Magt til at befale. For øvrigt tilføjede Jesus: »*Dig vil jeg give Himmeriges Nøgler*«. Ogsaa her taler han aabenbart om Kirken, som han lige i Forvejen havde kaldt »*sin*«, og om hvilken han havde sagt, at han vilde grundlægge den paa Petrus som dens Fundament. Kirken ligner i Virkeligheden ikke blot en »*Bygning*«, men ogsaa et »*Rige*«, og at »*Nøglerne*« ere et Symbol paa den øverste Myndighed, er ogsaa en bekjendt Sag. Naar Jesus altsaa forjætter Petrus

»*Himmeriges Nøgler*«, saa forjætter han ham ogsaa med de samme Ord den øverste Myndighed over Kirken. »*Sonnen har givet ham (Petrus) det Hverv, at udbrede Troen paa ham og paa Faderen over hele Jorden, og derfor givet ham, det dødelige Menneske, al Magt i Himlen, idet han overgav Nøglerne til ham, som udbreder Kirken over hele Jorden og har vist, at den er stærkere end Himlene*« (S. Joannes Chrysost. Hom. LIV. in Matth. n. 2.). Hermed stemme de følgende Ord overens: »*Alt hvad du binder paa Jorden, det skal ogsaa være bundet i Himlene, og alt hvad du løser paa Jorden, det skal ogsaa være løst i Himlene*«. Det billedlige Udtryk »at binde« og »at løse« betyder Magten til at give Love, til at dømme og straffe. Og denne Magt skal være saa omfangsrig og saa virksom, at Gud selv vil anerkjende og stadfæste alle dens Beslutninger. Denne Magt er altsaa den højeste og i enhver Henseende uafhængig; der gives her paa Jorden ingen højere Magt end den, og den omfatter hele Kirken og Alt hvad der er betroet til Kirken.

Denne Forjættelse opfyldte Jesus Kristus efter sin Opstandelse, da han, efter at han tre Gange havde spurgt Petrus, om han elskede ham mere end de andre, siger paa en befalende Maade til Apostlen: »*Vogt mine Lam . . . , vogt mine Faar*« (Joh. XXI., 16. 17.). Petrus gjør han dermed til Hyrde over alle, som nogen Sinde i Fremtiden skulde høre til hans Faaresti. »*Naar Herren spørger, gjør han det ikke, fordi han tvivler, han vil ikke belære sig selv, men tværtimod belære Petrus, hvem han, nu da han staar i Begreb med at vende tilbage til Himlen, vil efterlade os som sin Kjærligheds Stedfortræder . . . . Og fordi Petrus alene fremfor alle bekjender (denne Kjærlighed), derfor bliver han foretrukken for alle . . . . for at han, den Fuldkomneste, skal regere de Fuldkomnere*« (St. Ambrosius, Exposit. in Evang. secundum Lucam lib.

X. n. 175. 176.). Men en Hyrdes Pligt og Opgave er det, at være en Fører for Hjorden, at række den sund Næring, at holde Farer borte fra den, at beskytte den mod Efterstræbelser, at forsvare den mod Voldsgjeringer, kort sagt, at lede og styre den. Da altsaa Petrus er sat af Gud til at være en Hyrde over hele den kristne Hjord, har han ogsaa modtaget Regeringsmyndigheden over alle Mennesker, til hvis Frelse Jesus Kristus har udgydt sit Blod. *»Hvorfor har han udgydt sit Blod? For at loskjøbe de Faar, som han har betroet til Petrus og dennes Efterfølgere«* (S. Joan. Chrysost. De Sacerdotio lib. II.).

Da nu alle Kristne skulle i Fællesskab være forenede med hverandre ved Troens uforanderlige Baand, saa har vor Herre Jesus Kristus ved sin Bøns Kraft udvirket for Petrus, at han i Udøvelsen af sin Regeringsmyndighed aldrig skulde lide Skibbrud paa Troen: *»Jeg har bedet for dig, at din Tro aldrig maa vakle«* (Luk. XXII. 32.). Desuden har han givet Petrus det Hverv, at skjænke sine Brødre Lys og Kraft, saa ofte Tidsforholdene krævede det: *»Styrk du dine Brødre!«* (s. St.). Han, hvem Kristus har gjort til Kirkens Fundament, skal altsaa ifølge hans Villie være Troens Søjle. *»Troen hos ham, til hvem Kristus af egen Magtfuldkommenhed overgav sit Rige, behøvede han ikke styrke; idet han kaldte ham »Klippen«, har han allerede derved sat ham til at være Kirkens Fundament«* (S. Ambrosius, De Fide, lib. IV. n. 56.).

Derfor vilde Jesus ogsaa *»delc og have fælles med Petrus«* visse betydningsfulde Titler og Navne, som *»ifølge hans egen Magtfuldkommenhed alene tilkom ham«* (S. Leo M., sermo IV, cap. 2.); ved de fælles Titler skulde nemlig ogsaa Apostelens Deltagelse i Magten fremhæves. Saaledes har Kristus, som er *»Hovedhjørnesteinen, ved hvem hele Bygningen er sammenføjet og voxer til et helligt Tempel i Herren«* (Efes.

II. 21.), ogsaa fremstillet Petrus som *Stenen*, paa hvilken Kirken skal grundlægges. »*Det var en stor Æresbevisning, at blive kaldt »Klippe«. Han (Petrus) var vel ikke Klippe, som Kristus er Klippe, men Klippe i sin Stilling som Petrus. Kristus er nemlig ifølge sit Væsen den urokkelige Klippe; men Petrus er det ved Klippen (Kristus). Jesus meddeler nemlig sine Værdigheder, men bliver derved selv ikke ringere . . . . Han er Præst og skaber Præster . . . . han er Klippen og gjør til Klippe»* (Hom. de Pönit. n. 4. in app. S. Basil.). Kristus er Kirkens Konge, »*som har Davids Nøgle, som lukker op, og Ingen lukker til, og lukker til, og Ingen lukker op»* (Aab. III., 7.), og ogsaa Petrus gjør han, ved at overgive *Nøglerne* til ham, til Fyrste over det kristelige Samfund. Ligeledes har den øverste Hyrde, som kalder sig selv »*den gode Hyrde*» (Joh. X. II.), gjort Petrus til Overhyrde over *sine Lam og sine Faar*. Derfor har den h. Krysostomus sagt: »*Han var den Fornemste blandt Apostlene, han var ligesom de øvrige Disciples Mund og det apostoliske Legemes Hoved . . . . Idet Jesus siger til Petrus, at han for Fremtiden skal have Tillid, fordi cthvert Spor af hans Fornægtelse er udsløttet, betroer han til Apostlen Overledelsen over Brodrene . . . . Han siger til ham: Elsker du mig, saa vær din Brodres Overhoved»* (Homil. l. XXXVIII. in Joh. n. 1.). Endelig er det ham, der »*styrker i al god Gjerning og Tale*» (2. Thess. 16.), som ogsaa befaler Petrus, at han skal »*styrke sine Brodre*». Med Rette siger derfor den h. Leo den Store: »*I hele Verden udvælges Petrus alene til at staa i Spidsen for alle kaldede Nationer, for alle Apostle, for alle Kirkefædre, saaledes nemlig, at, skjønt der gives mange Hyrder iblandt Guds Folk, Petrus dog egentlig styrer alle dem, der ogsaa styres af Jesus Kristus som øverste Overhoved»* (Serm. IV. cap. 2.). Paa samme Maade skriver ogsaa den h. Gregor den

Store til Kejser Mauritius Augustus: »*For Alle, som kjende Evangeliet, er det indlysende, at ved Herrens Ord er Omsorgen for hele Kirken bleven betroet til den h. Apostel Petrus, alle Apostlenes Overhoved . . . Han har faaet Himmeriges Nøgler, han har faaet Magten til at binde og løse, til ham er hele Kirkens overste Ledelse bleven betroet*« (Epistolarum lib. V. ep. XX.).

Dette Primat, som er et Hovedelement i Kirkens Væsen og Organisation, fordi det danner Grundlaget for dens Enhed og Sikkerhed og evige Bestaaen, kunde imidlertid aldrig høre op med den h. Petrus, men maatte nødvendigvis gaa i Arv fra Efterfølger til Efterfølger: »*Sandhedens Anordning vedbliver altsaa at bestaa, og den h. Petrus vedbliver med den ham forundte Kraft at leve som Klippen og aldrig opgiver han Kirkens Styrelse, som er bleven lagt i hans Haand*« (S. Leo M., Sermo III. cap. 3.).

Derfor ere Paverne, som følge Petrus paa Bispestolen i Rom, i Kraft af en guddommelig Ret i Besiddelse af den højeste Magt og Myndighed i Kirken. »*Vi erklære og afgjøre, at den hellige apostoliske Stol og den romerske Pave har Primatet over hele Verden, og at den romerske Pave er den h. Apostelfyrste Petrus' Efterfølger, at han er vor Herre Jesu Kristi virkelige Statholder, hele Kirkens Overhoved, alle Kristnes Fader og Lærer, og at der af vor Herre Jesus Kristus er givet ham i den h. Petrus' Person den hele Magtfylde til at styre og lede hele Kirken; som dette er indeholdt i de almindelige Kirkeforsamlings Forhandlinger og i de hellige Kanones*« (Concilium Florentinum.). Ligeledes erklærer det fjerde Lateran-Koncil: »*Den romerske Kirke besidder, som alle Kristi Troendes Moder og Lærerinde, ifølge Herrens Anordning Forrangen i Henseende til den ordentlige Magt over alle andre Kirker*«.

Dette har stedse været Oldtidens enstemmige Overbevisning, idet den uden den ringeste Betænkning altid har højagtet og æret de romerske Biskopper, som den h. Petrus retmæssige Efterfølgere. Hvem er vel uvidende om, hvor talrige og klare de hh. Fædres Vidnesbyrd ere angaaende dette Punkt? Navnlige udtaler den h. Irenæus sig tydelig, naar han siger om den romerske Kirke: »*Med denne Kirke maa alle Kirker, paa Grund af dens højere Forrang, stemme overens*« (Contra Hæreses, lib. III. c. 3. n. 2.). Den h. Cyprian siger ligeledes om den romerske Kirke, at den er »*den katholske Kirkes Rod og Moder*« (Epist. XLVIII. ad Corn. n. 3.), »*den h. Petri Stol og Hovedkirken, af hvilken Præstedømmets Enhed er fremgaaet*«. Han kalder den »*Petri Stol*«, fordi Petri Efterfølger sidder paa den; »*Hovedkirken*« paa Grund af Forrangen, der er skjænket Petrus og hans retmæssige Efterfølgere; han siger, at »*Enheden er fremgaaet af den*«, fordi den romerske Kirke er den virkende Aarsag til Enheden i det kristelige Samfund. Derfor tiltaler den h. Hieronymus Pave Damasus paa følgende Maade: »*Jeg taler til Fiskerens Efterfølger og til Korsets Discipel . . . . Med din Hellighed, d. v. s. med Petri Stol er jeg forenet ved Samfundets Baand. Jeg ved, at Kirken er bygget paa denne Klippe*« (Epist. XV., ad Damasum, n. 2.). Den sædvanlige Maade, paa hvilken den h. Hieronymus erkjendte, om Nogen var en katholsk Kristen, bestod i Spørgsmaalet, om han var forenet med den h. Petri romerske Stol: »*Hvo som er forenet med Petri Stol, han er min Mand*« (Epist. XVI. ad Damasum, n. 2.).

Paa samme Maade vidner den h. Augustinus, at »*den apostoliske Stols Forrang stedse har bestaaet i den romerske Kirke*«; og at Enhver, som ikke stemmer overens med den romerske Kirke, ikke er nogen katholsk Kristen: »*Ingen tror, at du har den katholske*

Tro, naar du siger, at man ikke behøver at følge den romerske Tro» (Sermo CXX., n. 13.). Ligeledes siger Cyprian: »At staa i Samfund med Cornelius, vil sige, at staa i Samfund med den katholske Kirke» (Ep. LV. n. 1.). At adlyde den romerske Pave, siger Abbed Maximus, er Kjendetegnet paa den sande Tro og det sande Samfund. »Enhver, som ikke vil være og kaldes en Kjætter, behøver ikke at aflægge Regnskab (angaaende sin Tro) overfor denne eller hin . . . Han skynde sig kun med, at komme overens med den romerske Stol. Er den tilfreds, vil han overalt og af Alle blive erklæret for en from og rettroende Mand. Forgjæves er al Talen, for at overbevise dem, der ere ligesindede med mig, naar man ikke stiller Paven, den hellige romerske Kirke, den apostoliske Stol tilfreds og beraaber sig paa den«. Og Grunden til dette er efter hans Mening den, »fordi han (Paven) af det menne-skevordne Ord selv, ifølge alle de hellige Kirkeforsamlingers Udtalelse, ifølge de hellige Kanones og Bestemmelser, har faaet og besidder Forrang i Alt og for Alt med Fuldmagt og Myndighed til at binde og løse. Med ham (Paven) binder og løser ogsaa Ordet i Himlen, som hersker over alle Hærskarer« (Defloratio ex epist. ad Petrum illustrem.). Om denne kristelige Trossandhed, som er bleven anerkjendt og holdt i Ære af alle Nationer og alle Aarhundreder, i Orienten saa vel som i Occidenten, mindede, uden at støde paa Modsigelse, den pavelige Legat, Præsten Filippus, Kirkeforsamlingen i Efesus: »Ingen tvivler om, ja det er alle Aarhundreder bekjendt, at den h. Petrus, Apostlenes Fyrste og Hoved, Troens Søjle og den katholske Kirkes Fundament, af vor Herre Jesus Kristus, Menneskeslægtens Forløser og Frøiser, har modtaget Rigets Nøgler med Magt til at løse og binde Synderne; indtil vore Tider og altid lever han i sine Efterfølgere og udøver Dommersmyndigheden« (Actio III.). Det

samme siger Kirkeforsamlingen i Chalcedons bekendte Udtalelse: »*Petrus har talt ved Leo*» (Actio II.). Og som et Ekko af disse Ord lyder den tredie Kirkeforsamling i Konstantinopels Udtalelse: »*Den ophøjede Apostelfyrste har kæmpet med os; thi paa vor Side havde vi hans Efterligner og Efterfølger paa Bispestolen . . . . udvortes var det kun Papir og Blæk, man saa, medens den romerske Paves Brev blev oplæst, men i Virkeligheden var det Petrus, som talte ved (Pave) Agathos Mund*» (Actio XVIII.).

I det Trosformular, som i Begyndelsen af det sjette Aarhundrede blev forfattet og fremlagt af Hormisdas og undertegnet baade af Kejser Justinian og af Patriarkerne Epifanius, Johannes og Menna, staar med kraftige Ord denne Erklæring: »*Vor Herrc Jesu Kristi Ord: »Du er Petrus og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke« kunne ikke forbigaa . . . . Hvad her er blevet sagt, det er ogsaa blevet stadfæstet ved virkelige Kjendsgjæringer, fordi den katholske Religion stedse er bleven bevaret uden nogensomhelst Plet paa den apostoliske Stol*» (Post Epist. XXVI., ad omnes episc. Hispan. n. 4.).

Vi ville her ikke optælle alle Vidnesbyrd, men endnu kun minde om den Trosbekjendelse, som Mikael Palæologus aflagde paa den anden Kirkeforsamling i Lyon: »*Den hellige romerske Kirke fører i højeste og fuldeste Betydning Primatet og Forrangen over hele den katholske Kirke; i Sandhed og Ydmyghed anerkjender den, at den har faaet denne Magtfylde af Herren selv i den h. Petrus' Person, Apostlenes Hoved og Fyrste. Og ligesom den fremfor alle andre er forpligtet til at forsvare Troens Sandhed, saaledes skulle ogsaa alle Spørgsmaal, som vedrøre Troen, afgjøres i Overensstemmelse med dens Dom*» (Actio IV.).

(Fortsættes.)

Pastor emerit. M. C. Jensen

i

Haraldsted.

—o—

For en Maanedes Tid siden modtog den bekendte Konvertit, Pastor emerit. *M. C. Jensen*, en skriftlig Indbydelse fra en Del Gaardmænd i Haraldsted næved Ringsted, om at komme over til dem og holde et Foredrag om Katholicismen. Grunden synes navnlig at være den, at Flertallet af Menigheden allerede i længere Tid lever i Ufred med sin Præst og gjentagende har anmodet den lutherske Kirkes Foresatte om at faa en anden Præst — et Ønske, som dog hidtil ikke er blevet opfyldt. Hvorom Striden drejer sig, skulle vi her ikke meddele, men kun bringe vore Læsere et Referat af Mødet, som Hr. Pastor emerit. Jensen efter en Del Overvejelser paatog sig at holde Søndag den 19. Juli hos en Gaardmand i Haraldsted og som overværedes af godt et Hundrede Deltagere. Referatet er et Udtog af »*Sorø Folketidende*« Nr. 164.

»Tiderne skifte,« skriver Bladet. »For godt 1000 Aar siden prædikedes Kristendommen første Gang i Midtsjælland. Det var den katholske Kirke, der holdt sit Indtog her med sine Missionærer, Præster, Munke og Bisper. At den havde Magt over Sindene ser man deraf, at Landet i Løbet af et Par Aarhundreder fyldtes med Klostre og Kirker. Foruden de mægtige Klosterkirker i Ringsted og Sorø ere omtrent alle Egnens Landsbykirker talende Vidnesbyrd om, hvorledes Kirken i hin Tid formaaede at faa sine Tilhængere til at ofre jordisk Gods for Sjælens Frelse. Og Historien fortæller os, at Landets rigeste og mægtigste Mænd lod deres Sønner gaa den gejstlige Vej og selv søgte Fred og Ro indenfor Klostrenes stærke Mure, medens Almuen søgte Knud Lavards Kilde og Kapel i Harald-

sted for der at hente legemlig Helbredelse og aandelig Trøst.

Men som Tiden gik, tabte den katholske Kirke sin Magt over Sindene. En Munk fra Andvorskov Kloster rejste sig imod den, og Landets verdslige Stormænd vedtog, at den katholske Lære ikke maatte taales i Danmark. Bisperne bleve længslede og Kirkens Gods beslaglagt, ikke til Gavn for den ny Lære, men til Fordel for Kongen og for Adelsmændene, som bl. a. brugte de ny Rigdomme til derfor at bygge befæstede Borge, hvorfra de lettere kunde holde Folket under Trældom.

Middelalderens Kirkebygninger fik i Almindelighed Lov at blive staaende. Man nøjedes med at fjerne Helgebillederne og overkalke Malerierne, der smykkede deres Indre. Knud Lavards Kilde i Haraldsted udtørredes, Kapellet sank i Grus og dets Rester skjultes under en Dynge Sankesten. Det var i det 16. Aarhundrede. I vor Tid, tre hundrede Aar efter, fjærner man Kalkpuksen, som dækker over Kirkemalerierne fra den katholske Tid, og Resterne af »Hellig Knud Hertug«s Kapel i Haraldsted drages frem for Dagens Lys. Man begynder at dømme mildere om den aandelige Bevægelse, der byggede Kirker i Tusindvis og smykkede dem med kunstnerisk Haand.

Dette betyder dog ikke, at Danmark nu er i Færd med at vende tilbage til Katholicismen. At der i Gaar kun var en voxen Kvinde og nogle Børn i Haraldsted Kirke, medens over Hundrede af Sognets Beboere i en Lade i Kirkens umiddelbare Nærhed samledes for at høre en Katholik fortælle om det Kirkesamfund, som Danmark for 360 Aar siden løsrev sig fra — det betyder heller ikke, at *nu* vil Haraldsted-Allindemagle Menighed gaa over til Katholicismen og gjenrejse Troen paa Knud Lavard som Helgen; men det er alligevel et mærkeligt Tidens Tegn, som viser, at der er noget

i Vejen med Folkekirken, noget som bærer hen mod en ny Reformation. — — —

Men det var Mødet i Haraldsted, vi skulde meddele lidt om, fordi det, saa forekommer det os, har Krav paa Opmærksomhed.

Mødet holdtes i en Lade hos Gaardmand *Peter Larsen* i Haraldsted og talte godt et Hundrede Deltagere.

Sogneråadsformand *Chr. Sørensen*, Hustofte, aabnede Mødet med nogle Bemærkninger om det uheldige Forhold, der bestod mellem Stedets Præst og Flertallet af Menigheden, hvilket havde givet Anledning til, at man havde faaet Lyst til at høre en anden Forkyndelse end den sædvanlige. Efter Sangen »Dejlig er Jorden« holdt derefter fhv. Sognepræst *M. C. Jensen* et langt og dygtigt Foredrag om den katholske Kirkes Lære. Han fremhævede særlig, at Leddet i Trosbekjendelsen: Jeg tror paa »den hellige, *almindelige* Kirke« bestemt fastslog, at der kun var een Kirke og at denne var *almindelig* (o: katholsk). Dette gjaldt kun om den romersk-katholske Kirke, der afledede sin Herkomst direkte fra Apostlene og tillige var den mest udbredte; og den, der kunde opvise den største indre Enhed og Harmoni. Der gik, mente han, i vor Tid gennem alle Kirkesamfund, en Trang til at virkeliggjøre Troen paa en hellig og almindelig Kirke, som var uafhængig af Statsmagten.

Som et af Tegnene derpaa anførte han, at man i England drøftede Spørgsmaalet om den engelske Højkirkes Forening med den katholske Kirke. Det var Talerens faste Overbevisning, at Tidens religiøse Trang bar hen imod Kirkens Enhed, og da var det den »hellige, katholske Kirke« man maatte samles om.

Efter Foredraget sang man »Kjærlighed fra Gud«, hvorefter Pastor Jensen erklærede Mødet for sluttet.

Hvilken Betydning Mødet har haft eller vil faa;

tør vi ikke udtale os om. Det var øjensynligt, at Pastor Jensens Foredrag paahørtes med stor Opmærksomhed; men mere end selve Foredraget virkede utvivlsomt den Omstændighed, at man her stod overfor en Mand, der havde givet Slip paa et stort Embede i Folkekirken for at følge sin religiøse Overbevisning, medens Haraldsted-Allindemagle Menighed til daglig Brug er stillet overfor en Ordets Forkynder, der holder fast ved sit Embede, skjønt det store Flertal af Menigheden helst saa ham fjernet.« Saavidt. »Sorø Folketidende«.

„Krans og Krone“.

(Fortsat.)

— o —

Da Faustina vaagnede efter en højst urolig Slummer, stod Solen højt paa Himlen. Hendes første Tanke var den forrige Aftens Begivenheder; fremfor alt de Mænd, som havde taget Ligene ned, maaske endogsaa for at bisætte dem i deres egne Familiebegravelser. Hele Dagen igjennem var det hende ikke muligt at bortmane disse Billeder, saa gjerne hun end vilde være fri for dem, lod de ikke hendes Sind komme til Ro. Forgjæves søgte hun at overtale sig selv til at tro, at Faklernes Skin havde skuffet hende i Henseende til de tre Personer.

For at faa Ende paa Sagen, indbød hun om Eftermiddagen sin Fader til en Kjøretur. for atter engang at besøge Senator Pudens, der den første Gang havde vist dem en saa stor Venlighed. Hun tænkte slet ikke paa at udspørge Pudens om Løsning paa Gaaden; dertil havde hun ikke Mod. Men maaske hun ved at vandre omkring i Villaen kunde opdage noget, der kunde give hende nærmere Forklaring. I ethvert Fald

maatte hun vide, om Eucarpus endnu var i Senatorens Tjeneste eller ej.

Faustus, som aldrig nægtede sin Datter noget, da han efter sin Ægtefælles Dod hang med hele sin Sjæl ved dette sit eneste Barn, indvilligede saameget desto heller, som han ved denne Lejlighed vilde erkjendte sig om, hvorledes det gik hans gamle Vaabenfælle, Hovedsmanden fra Cæsarea Kornelius og hvor han opholdt sig.

Den første, der mødte dem ved Villaens Indgang, var Eucarpus.

»Før min Fader til din Herre,« sagde Faustina, »han har noget at tale med ham om; jeg kunde imidlertid have Lyst til at se mig om i Villaen, og Du kunde vel nok ledsage mig og gjøre mig opmærksom paa særlig skjønne Punkter.«

Faustina havde sat sig paa en Bænk og saa efter Ynglingen med prøvende Blikke, da han gik bort med hendes Fader; der var ingen Tvivl om, at det havde været ham; men som om hun ikke troede sine egne Øjne, vilde hun have hans egen Tilstaaelse, og da han var vendt tilbage til hende, begyndte hun derfor at udforske ham.

»Vi ere idag komne til din Herres Villa, fordi jeg efter Aftenens berusende Ophidselse igaar i Cirkus trænger til at forfriske mig ved en Spadseretur i det Frie. Det var et glimrende Væddeløb. Det Eneste der virkede forstyrrende var disse gyselige Fakler af brændende Kristne.«

Eucarpus saa paa Faustina med et flygtigt, men forskendé Blik. Skulde hun have set ham ved Nedtagelsen af Ligene? Og — havde hun maaske endog-saa gjenkjendt Senatoren? — Maaske hang Besøget sammen dermed?

»I Sandhed,« svarede han, hurtig fattet, »Kejseren forstaar at opmuntre sit Folk, og naar de Kristne have

stukket Rom i Brand og overhovedet ere saadanne Trolldkarle og Uhyrer. som man udgiver dem for, saa er heller ikke en grusom Død for haard en Straf for dem.«

Det var et Svar, som ikke gav videre Forklaring og end ikke oplyste hende om, hvorvidt Eucarpus havde været i Cirkus eller ej.

»Det er kun mærkværdigt, at Sekten endnu stadig finder Tilhængere,« vedblev hun, »og hvor disse holde sammen, saa at de endog med egen Livsfare hente Ligene af de Henrettede ud af Cirkus, hvad jeg i Aftes selv har set med mine egne Øjne.«

Efter disse Ord kunde Eucarpus ikke mere tvivle om, at Romerinden maatte have gjenkjendt ham.

»Ganske vist, ædle Dame,« svarede han, »er det en vidunderlig og ligefrem uforklarlig Kjendsgjerning, at en Mand, som blev korsfæstet i det fjerne Jødeland, og dengang kun havde et Par fattige udannede Fiskere til Tilhængere, at han efter sin Død kunde udbrede sin Lære fra Land til Land, ja endog bringe den til Rom, og her kunde vinde et saa fast Fodfæste for den, at alle Kejserens Pinsler ikke ere i Stand til at udrydde den.«

Det var en hel ny Tanke for Faustina. —

»Naa,« sagde hun efter en Pause, »det Vidunderlige forklarer sig let: det Hemmelighedsfulde, hvormed Nazarenerne omgive deres Mysterier, lokker Mængden, som altid er begjærlig efter det Nye, og de Ting, som ske under deres hemmelige, natlige Sammenkomster, ...«

»Forbrydelsen er altid fejg, ædle Dame,« afbrød Eucarpus hende; »den formaar aldrig at hæve Menneskene til saadanne heroiske Ofre, som dem vi se de Kristne bringe under de frygteligste Døds kvaler, medens de ikke høre op med at bevidne, at de ere uskyldige.«

»Jeg har aldrig kunnet tro, at de Kristne ere Skyld i Branden, og derfor afskyer jeg Henrettelserne,« svarede Faustina. »Jeg véd ikke om disse Ulykkelige Opbrænding ikke er noget endnu Grusommere, end Ildspaaættelserne i Byen Rom. Men man siger jo saamange andre Ting om dem.«

»Og man har endnu ikke kunnet bevise en eneste af disse Anklager. Man siger,« fortsatte Eucarpus med stigende Varme, »at ogsaa fornemme Romere, Mænd og Kvinder, af det ædleste Blod, af uplettet Vandel, filosofisk dannede og udstyrede med rig Menneskekundskab, ere traadte over til Kristi Lære, og ere lige saa beredte til med Glæde at lide Døden som Nogen af Folket. Kan Du begribe, hvorledes en Lære, der kun prædiker Laster og Forbrydelser, kan vinde saadanne højtstaaende, indsigtfulde og dydige Mænd og Kvinder for sig?«

Det var jo netop den Gaade, Faustina ikke kunne løse, det Spørgsmaal, hun her søgte Svar paa.

»Men hvorfor ere de Kristne saa hemmelighedsfulde, hvorfor træde de ikke frem for Dagslyset og erklære aabent hvori deres Lære bestaar?«

»De holde Intet hemmeligt,« svarede Eucarpus. »Lysen skinner i Mørket, men Mørket fatter det ikke.«

I dette Øjeblik kom hendes Fader ud af Huset med Senatoren og Faustina mærkede med Forbauselse, at det allerede begyndte at blive Aften. Hun vilde netop direkte have spurgt Eucarpus, om de Kristnes Lære; nu maatte hun opsætte det til en anden Gang. Saa forlod hun Villaen med den uløste Gaade i sit Hjærte; ja, til den ene var der endnu kommet flere andre, for hvilke hun ikke vidste nogen Løsning og som hun dog endnu ivrigere ønskede at faa Svar paa.

At Eucarpus var en Kristen havde hans Svar tydelig bevist. Derved steg hendes Formodning næsten til Vished, at ogsaa Senator Pudens og maaske hele hans Familie hørte til Nazarenerne, og saa kunde det, man fortalte, baade blandt Folket og i det fornemmere Selskab, om de Kristnes Slethed og Laster umuligt være sandt.

Den næste Dag spurgte Jomfruen sig selv: »Gjælder det ogsaa mig, det sidste Ord, som den Frigivne

talte: »Lyset skinner i Mørket, men Mørket fatter det ikke«? — Og hvad behøves der, for at Du kan forstaa Lyset? spurgte en indre Stemme hende.

Faustina kunde og vilde ikke give sig selv Svar paa dette Spørgsmaal. Hun anede, at i Besvarelsen laa Losningen paa alle de øvrige Spørgsmaal og Gaa-der. Men — saa stod hun da ogsaa foran en Mur, en Skillevæg, der var saa høj, at den syntes hende uoverstigelig.

(Fortsættes.)

Kirkelig Kalender.

Søndag den 2. August. 10. Søndag e. Pintse. Alfons af Li-guori, Biskop og Kirkelærer. — **3. M.** Stefani Relikviers Finding. — **4. Ti.** Dominikus, Bekjender og Ordensstifter. — **5. O.** Maria Maggiore-Kirkens Indvielse i Rom (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **6. To.** Kristi Forklarelse paa Tabor. — **7. F.** Kajetan. Bekjender (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Broderskabsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften Broderskabsandagt). — **8. L.** Cyriakus og Lidelsesfæller. Martyrer.

Søndag den 9. August. 11. Søndag e. Pintse.

Vikariatsmeddelelse. Den højjærværdigste Biskop er i Mandags rejst til Udlandet og kan først ventes tilbage i Be-gyndelsen af September.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommu-nion i Dag Søndag den 2. August Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Jesu Hjærte Kirken i Stenosgade.

Mødreforeningens Møde bortfalder i Augustmaaned.

Unio. Søndagen d. 16. August: Eftermiddags-Udflugt til Skodsborg i Forbindelse med en Fodtur, fra Formiddagen af, kun for Herrer. Udførligt Program tilsendes Medlemmerne.

R. Petersen,

Skomager, 10 Vingaardsstræde 10, St.,

anbefaler sig med alt til Faget henhørende; Reparationer saavel som Nyt udføres.

L i t e r a t u r.

Udkommen er og faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Den kristne Kirkes Historie. For Skolen og Hjemmet efter Jos. Engeln. Anden forøgede og forbedrede Udgave. 192 Sider. Pris heftet 1 Krone.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

№ 32.

Søndagen den 9. August.

1896.

Indhold: Pavelig Encyklika om Kirkens Enhed. „Krans og Krone“. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn, Kristiania. „Fra Vejbyrnet“. — Bekjendtgjørelser.

Pavelig Encyklika om Kirkens Enhed.

(Fortsat.)

—o—

Er Petri og hans Efterfølgeres Magt end den fuldkomneste og højeste, maa man dog ikke tro, at den er den eneste Magt i Kirken. Thi han, som gjorde Petrus til Kirkens Fundament, *»har ogsaa udvalgt Tolv . . . . og kaldt dem Apostle«* (Luk. VI, 13.). Ligesom Petri Autoritet nødvendigvis maatte vedblive bestandig at være hos den romerske Pontifex, saaledes er ogsaa Biskopperne i deres Egenskab af Apostlenes Efterfølgere Arvinger til Apostlenes ordentlige Myndighed, og det paa en Maade, at Biskoppernes Stand væsentlig hører med til Kirkens indre Forfatning. Og selv om Biskoppernes Autoritet hverken er fuldstændig, eller almindelig, eller uindskrænket, tør man dog ingenlunde betragte dem som de romerske Pavers blotte *Stedfor-*

trædere«, thi de ere i Besiddelse af en særegen Magt og ere i Sandhed, hvad de kaldes, »*ordentlige*« Hyrder over det Folk, som de styre.

Petri Efterfølger er imidlertid kun en eneste, Apostlenes Efterfølgere ere derimod mange, man bør derfor lære at kjende, hvorledes Biskoppernes Forhold til den romerske Pave er ordnet ifølge Guds Anordning. — Biskoppernes Forbindelse med Petri Efterfølger er en øjensynlig Nødvendighed og taaler ikke den ringeste Tvivl; thi løsnes dette Baand, bliver det kristelige Folk opløst og adsplittet, og der kan ikke være Tale om *et* Legeme og om *en* Hjord. »*Kirkens Frelse afhænger af Ypperstepræstens Værdighed; ejer han ikke en særegen Magt, der er ophøjet over enhver anden, vil der opstaa i Kirken ligesaa mange Skismer, som der er Præster*« (S. Hieronymus, Dialog. contra Luciferianos, n. 9.). Det er derfor af Vigtighed at lægge Mærke til, at der ikke er overdraget noget til Apostlene uafhængigt af Petrus; hvorimod meget er overdraget til Petrus alene, skilt fra og uafhængigt af Apostlene. Den h. Johannes Krysostomus spørger, idet han forklarer Kristi Ord (Joh. XXI. 1. 5.), »*hvorfor forbigaar Kristus her de Øvrige og henvender han sig til Petrus?*« og han svarer: »*Fordi han var den fornemste blandt Apostlene, de øvrige Disciples Mund og Hovedet for denne Skare*« (Hom. LXXXVIII. in Joan. n. 1.). Han alene blev af Kristus betegnet som Kirkens Fundament; til ham blev Magten til at *binde* og *løse* givet; han alene fik det Hverv, at *vogte* Hjorden. Hvad Apostlene derimod have i Henseende til Magt og Embedsmyndighed, det have de faaet i Forbindelse med Petrus. »*Naar Guds Godhed har villet, at de Øvrige skulde have noget fælles med Petrus, saa har den dog aldrig uden ved ham forundt, hvad den ikke nægtede de andre*« (S. Leo Mag. Serm. IV. cap. II.). »*Han (Petrus) har alene modtaget mange Ting, men Intet er nogen Sinde*

bleven overdraget til andre uden hans Deltagelse» (s. St.). Heraf fremgaar klart og tydeligt, at Biskopperne vilde tabe Retten og Magten til at styre, saafremt de med Vidende og Villie skilte sig fra Petrus eller hans Efterfølgere. Thi ved en saadan Skilsmisse løsrive de sig selv fra Fundamentet, paa hvilket hele Bygningen skal hvile; de ere udenfor *Bygningen* og derfor ogsaa skilte fra *Hjorden*, hvis Fører er den øverste Hyrde, ja de ere udelukkede fra *Riget*, hvis Nøgler Gud har overdraget til Petrus alene.

Af alt dette lære vi paa ny Guds Plan og Hensigt at kjende i Henseende til Kirkens Indretning og Forfatning. Den guddommelige Grundlægger vilde Enhed i Kirken baade i Henseende til Tro, Ledelse og Samfund. Af den Grund valgte han Petrus og dennes Efterfølgere til Grundlag og Midtpunkt for Enheden. Derfor siger den h. Cyprian: »*Bevisførelsen for Troen er saare let, naar man fører Alt tilbage til en kort Sandhed. Herren siger til Petrus: »Jeg siger dig . . . Du er Petrus« . . . Paa een alene bygger han sin Kirke. Og enåskjønt han efter sin Opstandelse gav alle Apostle samme Magt og sagde: Som Faderen har sendt mig. . . . anordnede han dog, for at aabenbare Enheden, formedelst sin Magt, at Enhedens Oprindelse skulde udgaa fra en eneste*“ (De unit. Eccl. n. 4.). Og Optatus af Mileve siger: »*Du ved det meget godt og kan ikke nægte det, at det biskoppelige Sæde i Rom er blevet først overdraget til Petrus; der sad han som Apostlenes Hoved, hvorfor han ogsaa fik Navnet Kefas; i denne eneste Lærestol skulde Enheden bevarcs af alle; de øvrige Apostle skulde nemlig ikke hævde særskilte Lærestole for dem selv; og enhver, som oprettede en anden Lærestol mod denne eneste Lærestol i Rom, blev betragtet som en Skismatiker og Synder*« (De schism. Donat. lib. II.). Efter den samme Kirkefaders Anskuelse opstaa derfor ogsaa Kjætterier og Skismaer

deraf, at man nægter den højeste Myndighed den skyldige Lydighed: »*Den eneste Kilde, af hvilken Kjættetier ere opstaaede og Skismaer ere fremgaaede, er den, at man ikke mere adlyder Guds Præst og ikke vil anerkjende, at der i Kirken kun kan være en eneste (Ypperste-) Præst og en eneste Dommer, som staar i Kristi Sted*« (Ep. XII., ad Cornelium, n. 5.). Ingen kan derfor have Del i et Embede eller en Værdighed, naar han ikke er forenet med Petrus, thi det vilde dog være absurd, at paastaa, at et Menneske, som staar udenfor Kirken, kan beklæde et Forstanderembede indenfor Kirken. Derfor dadlede Optatus af Mileve Donatisterne: »*Imod disse (Helvedes) Porte har Petrus, som vi læse, faaet Frelsens Nøgler, Petrus, vort Hoved, til hvem Kristus har sagt: »Dig vil jeg give Himmeriges Nøgler, og Helvedes Porte skulle ikke overvælde dem. Hvorledes tør I allsaa mene at have Krav paa Himmeriges Nøgler, I, som stride imod Petri Stol?*« (l. lib. II., n. 4. 5.).

Men Biskoppernes Stand kan dog først i Sandhed siges at være ifølge Kristi Villie forenet med Petrus, naar den er Petrus underdanig og adlyder ham; ellers opløser den sig nødvendigvis til en Mængde, hvor der hersker Uorden og Forvirring. Til at opretholde Troens og Samfundets Enhed, er hverken en Hæders-Forrang eller en vis Omsorg og Ledelse tilstrækkelig; der kræves dertil ubetinget en sand, virkelig og tillige uindskrænket Autoritet, hvem hele Samfundet maa adlyde. Hvad har da Guds Son i Virkeligheden villet, den Gang han lovede Petrus *alene* Himmeriges Nøgler? At tvivle om, at *Nøglerne* her betyde den øverste Magt, det tillader hverken *den hellige Skrifts Sprogbrug* eller Kirkefædrenes enstemmige Overbevisning. Paa anden Maade kunne de Fuldmagter ikke fortolkes, som enten bleve overdragne til Petrus alene eller til de øvrige Apostle tillige med Petrus. Naar Magten

til at binde, at løse, at vogte Hjorden giver Biskopperne som Apostlenes Efterfølgere Ret til, med sand og virkelig Autoritet at styre det Folk, der er dem anbeføjet, saa maa sikkert den samme Magt dog ogsaa frembringe den samme Virkning hos ham, til hvem Gud selv har overdraget det Embede, at vogte baade »Lammene« og »Faarene«. »Kristus har ikke indsat Petrus til blot at være en Hyrde, men til at være Hyrdernes Hyrde. Petrus vogter altsaa Lammene og han vogter Faarene; han vogter Sønnen og han vogter Mødrene; han styrer Undersaatterne og han styrer de Foresatte; thi i Kirken gives der intet uden »Lam« og »Faar«. (S. Brunonis episcopi Signiensis, Comment. in Joan. part. III. cap. 21, n. 55.)

Derfor tillagde de gamle Fædre Petrus forskjellige særegne Benævnelser, som paa en træffende Maade betegne, at han staar paa det højeste Trin i Henseende til Værdighed og Magt. De kalde ham ofte »den Første i Disciplenes Skare«, »Fyrsten over de hellige Apostle«, »Foreren for det apostoliske Kor«, »alle Apostlenes Mund«, »denne Familys Overhoved«, »hele Verdens Forstander«, »den Første iblandt Apostlene«, »Kirkens Grundpille«.

Alt saa at sige sammenfatter den h. Bernard, naar han siger til Pave Eugen: »Hvem er du? Ypperstepræsten, den øverste Pontifex. Du er Biskoppernes Forstander, Apostlenes Arving, ... Du er den, til hvem Nøglerne ere blevne givne, til hvem Faarene ere blevne anbeføjede. Der gives foruden dig ogsaa andre Himlens Dørvogtere og Hjordens Hyrder; men du er alt dette paa en ganske fremragende Maade, fordi du ganske særlig har arvet dette Navn fremfor de øvrige. De have hver for sig faaet anvist enkelte Hjorde; men til dig blev alle Hjordene betroet, til dig **alene** som en **eneste** Hjord, dannet ikke blot af Faarene, men ogsaa af Hyrderne. Du alene er Hyrden over alle. Du

spørger mig, hvorledes jeg beviser dette? Af Herrens Ord, thi til hvem, jeg siger ikke blandt Biskopperne, men blandt Apostlene, ere Faarene saaledes blevene overdragne uden Betingelse og Forskjel? Elsker du mig, Petrus, saa vogt mine Faar. Hvilke Faar? Maaske Befolkningen i denne eller hin By, i denne Egn, i hint Rige? — Mine Faar! siger han. Hvem indser ikke, at han her ikke taler om nogle enkelte, men om alle? Hvor der ingen Forskjel gjøres, gjøres der heller ingen Undtagelse!« (De consideration. lib. II. cap. 8.).

Det er altsaa ikke i Overensstemmelse med Sandheden og modsiger aabenbart Guds Anordning, naar man vilde paastaa, at den romerske Paves Jurisdiktionsmyndighed kun udstrækker sig til de enkelte Biskopper, ikke til den samlede biskoppelige Stand. Deri bestaar jo netop Fundamentets hele Væsen og Vigtighed, at det skal yde Enhed og Fasthed først og fremmest til hele Bygningen, og dernæst til de enkelte Dele. Dette ere mere end nogensinde Tilfældet netop overfor det Spørgsmaal, hvorom det her drejer sig, fordi Kristus, vor Herre, netop ved Fundamentets Kraft ville bevirke, at Helvedes Porte ikke skulde kunne overvælde Kirken. Men denne guddommelige Forjættelse maa, hvad der er almindelig anerkjendt, forstaaes om hele Kirkesamfundet, ikke om dets enkelte Dele, som jo kunne besejres under Helvedes Angreb og i Virkeligheden ere blevene besejrede i enkelte Tilfælde. Fremdeles maa han, som forestaar hele Hjorden, ikke blot have Magt over de enkelte adspredte Faar, men over hele deres forenede Flok. Eller skal maaske Faarenes forenede Flok lede og føre Hyrderne? Eller ere maaske Apostlenes Efterfølgere i Forening det Fundament, til hvilket Petri Efterfølger, for at vinde et Fundament, skal støtte sig? Uden Tvivl besidder han, i hvis Hænder Rigets Nøgler befinde sig, Magt ikke blot over de enkelte Provindser, men over alle i Forening; og lige-

som Biskopperne enhver i sit Bispedømme med virkelig Autoritet forestaaer ikke blot de Enkelte, men hele Bispedømmet, saaledes omfatte ogsaa de romerske Paver, — hvis Autoritet udstrækker sig over hele det kristelige Samfund, — alle dets enkelte Dele i Forening med deres apostoliske Embedsmyndighed. Kristus, vor Herre, har, som allerede omtalt, gjort Petrus og hans Efterfølgere til sine *Stedfortrædere*, for at de skulde styre Kirken med en lignende Magtfuldkommenhed, som den han selv besad, medens han vandrede henede. Kan man nu vel sige, at Apostelkollegiet havde større Magt end Læremesteren selv?

Denne Embedsmyndighed over Biskoppernes samlede Kollegium, som tydelig og klart er udtalt i den hellige Skrift, har Kirken ogsaa anerkjendt gennem alle Aarhundreder og aldrig undladt at vidne om den. »*Vi læse om, at den romerske Pave har fældet Dom over alle Kirkens Biskopper; men aldrig læse vi om, at der er bleven fældet Dom over ham af Nogensomhelst*« (Hadrian II. in allocut. III. ad synodum Romanum anno 869. Cf. Actionam VII. Concilii Constantinop. IV.). Og Grunden til denne Kjendsgjerning anføres: »*Over den Apostoliske Stols Autoritet gives der ingen højere*« (Nicolaus in epist. LXXXVI, ad Michael. Imperat: Patet profecto Sedis Apostolicae, cujus auctoritate major non est, judicium a nemine fore retractandum, neque cuiquam de ejus liceat judicare judicio.). Derfor siger Pave Gelasius om Kirkeforsamlingernes Beslutninger: »*Ligesom Intet har Retsgyldighed, naar det ikke er blevet stadfæstet af den øverste Stol, saaledes har hele Kirken ogsaa stedse annammet, hvad den har fundet for godt at besluttet*« (Ep. XXVI., ad episcopos Dardaniæ, n. 5.). Der har altid været indrømmet de romerske Paver det Hverv, at stadfæste eller at forkaste Kirkeforsamlingernes Beslutninger og Afgjørelser. Saaledes har Leo den Store erklæret Beslutningerne, som

bleve vedtagne paa det falske Koncil i Efesus, for ugyldige; Damasus forkastede Beslutningerne fra Konciliet i Ariminum; Hadrian I. Konciliet i Konstantinopels Beslutninger; Konciliet i Chalcedons XXVIII. Kanon har, som bekjendt, aldrig opnaaet Gyldighed, fordi den ikke blev antaget og stadfæstet af den Apostoliske Stol. Med Kette afgjorde Leo X. paa det femte Lateran-Koncil: *»at den regerende romerske Pave formedelst sin Autoritet over alle Kirkeforsamlinger har fuld Ret og fuld Magt til at sammenkalde, udsætte og opløse Koncilier; og at dette stod utvivlsomt fast, ikke blot paa Grund af den hellige Skrifts Vidnesbyrd, Kirkefædrenes og andre romerske Pavers Udtalelser, men ogsaa tydelig og klart fremgik af Konciliernes egne Bekjendelser«*. Utvivlsomt vidner den hellige Skrift om, at Rigets Nøgler bleve givne til Petrus alene, medens Magten til at binde og løse blev forundt Apostlene tilliggemed Petrus; men intetsteds aflægges der Vidnesbyrd om, at Apostlene have modtaget den højeste Magt *»uden Petrus«* og *»imod Petrus«*. Af Jesus Kristus have de sikkert ikke modtaget den. -- Derfor har Vatikaner-Konciliet med sin Afgjørelse angaaende den romerske Paves Primats Natur og Omfang ingeniunde fremkaldt en ny Mening og Anskuelse, men kun stadfæstet alle Aarhundreders gamle og bestandige Tro (Sess. IV. cap. 3.). (Sluttes.)

„Krans og Krone“.

(Fortsat.)

— o —

Sjette Kapitel.

Tigellinus, som hidtil havde været Neros almægtige Yndling, havde længe med Misundelse mærket,

hvorledes Alityrus var støget i Kejsereus Gunst ved sine Ophidselser mod de Kristne og ved at lægge Skylden for Brandstiftelsen paa dem. Han lod sin forhadte Medbejler bevogte af Spioner, og snart havde han mere end et Bevis i Hænde for, at Jøden ikke alene havde stukket en Del Penge tilside af de Kristnes konfiskerede Gods, men ogsaa Penge, som vare bevilgede til Opførelsen af Theatret paa Marsmarken. Tigellinus samlede som en flittig Bi rolig og stille Materiale, som han i en belejlig Stund kunde bruge til sin Medbejlers Fald.

Saaledes kan man da forstaa, at det var ham en glædelig Overtaskelse, da Alityrus sendte Bud til ham med Kejsereus Befaling om at møde; hans Spioner havde lige bragt ham den Efterretning, at Hofmanden havde forladt Audientsen i kjendelig nedtrykt Stemning. —

»Denne Jøde Alityrus kjeder mig uendelig med sine Kristne; giv Du mig et nyt Pirringsmiddel for mine Nerver!« — Med disse Ord modtog Herskeren sin gamle Yndling.

»Du venter Armeniens Konge.« svarede Tigellinus. »Hvorledes vil Du modtage ham?«

»Jeg vil til Ære for ham give Fester, som Rom endnu aldrig har set Mage til, Theatret skal helt forgyldes, Gladiatorkampe, Tyrefægtninger og Væddeløb skulle foranstaltes, hele Staden skal glimrende illumineres, ...«

»Alt dette har man set før,« faldt Yndlingen ham i Talen; »har Alityrus ikke kunnet raade Dig bedre?«

»Ved Jupiter!« raabte Nero, »Du maa have en meget ny Pil i dit Kogger, siden Du tør tale saa dristigt.«

»Tyridates, Armeniernes Konge, kommer til Dig som Ven og Forbunds-fælle,« vedblev Tigellinus.

»Det har kostet Penge og Besvær nok,« svarede Kejsereu.

»Nej. Majestæt«, svarede Tigellinus, »han maa vise sig, *anderledes* for Dig, for Folket. Hvad det evige Rom aldrig forhen har set, skal Du nu byde det, — at nemlig en Konge fra de fjerneste Lande gjør en Pilgrimsfærd til Tiberens Bredder, for at lægge sin Krone for dine Fødder og knælende modtage Sceptret af din Haand.«

»Ved alle Guder! Det er fortræffeligt!« raabte Nero, »det er en Tanke, som er mig værdig! — Men,« indvendte han tvivlende, »vil Tyridates lade sig bruge til dette Skuespil?«

»Han bringer ingen Legioner med, kun sit Følge. Overlad det til mig, med — eller mod sin Vilje, maa han føje sig, men tillige maa Du ære ham med Fester, der ere saa glimrende og pragtfulde, som det tilkommer den kongelig Gjæst. Ingen Bekostning kan være for stor til den Dag, paa hvilken Asiens Hersker kommer fra Østerland for at bringe Dig, den store Verdensbebersker, sin Hylding.«

»Ved Jupiter, det er godt!« raabte Nero; »der ser jeg, hvilken Stymper Alityrus er ved Siden af Dig!«

»Kun et Spørgsmaal endnu: Hvormange Millioner indeholder dit Skatkammer, til Bestridelsen af alle disse Fester?«

»Naar der ikke er mere,« svarede Nero, idet han rynkede Panden, »find saa paa nye Skatter, forhøj Tolden, sælg Domænegodserne; skaf Penge, jo fler desto bedre.«

»At gjøre Penge forstaar Alityrus bedre end jeg,« svarede Hofmanden med fin Beregning.

»Jeg véd, at han i faa Aar har samlet en Formue, hvis ene Halvdel kunde betale alle Omkostningerne ved Festlighederne,« svarede Nero.

»Man kan ikke se paa Pengene, hvorledes de ere tjente. Jeg beklager kun, at Alityrus for sin Pengepungs Skyld kaster Folkets Uvillie paa Dig; thi højt knurrende beskylder det Kejseren for Grusomhed mod

de Kristne, fordi han dækker sig frækt med dit Navn.«

Nero rynkede Panden; han vilde ikke undvære Romernes Gunst. Alityrus var den, der havde ægget ham til Forfølgelserne; havde den Elendige gjort det i egen Interesse og af personligt Had til de Kristne? — Tigellinus iagttog nøje sin Herre: Nu var Tiden til at afskyde den anden Pil kommen.

»Ikke alene din kejserlige Anseelse men ogsaa din Tillid har han misbrugt for at samle sig en Cæsar's Skatte,« vedblev han.

»Kan Du bevise mig det?« raabte Nero, »saa har han talt sit sidste Ord.«

»Her ere Beviserne,« svarede Tigellinus, idet han trak Dokumenterne frem. »Lad dem prøve af dine Dommere; de ville sige Dig, hvilke Summer Alityrus har stukket til Side i Anledning af Konfiskationerne og Opførelsen af Theatret.«

»Og viser der sig endog kun en Skygge af Skyld,« raabte Nero bisterst, »skal han selv dø de Kristnes Marterdød, og hans Godser lader jeg inddrage. Giv strax Befaling til at arrestere ham!«

Tigellinus forlod triumferende Paladset; han havde styrtet sin Medbejler; — tre Dage senere blev Alityrus slæbt til det vatikanske Cirkus. — —

Eucarpus havde under Faustinas sidste Besøg endnu tydeligere gjenkjendt sin Moders Træk hos den unge Pige; efterat hun havde forladt Villaen fik de sørgelige Tanker atter Magt over ham, og Erindringen om hans lykkelige Barndom, Romerindens Billede, som i hans Øjne var Billedet af hans Moder, vilde ikke mere vige ud af hans Tanker — han holdt gjerne fast paa det.

Der var ogsaa noget andet, der drog ham til Faustina: han tænkte nemlig, at hun ikke mere stod saa fjernt fra Kristendommen, at han havde ført hende nærmere, og at det maaske kunde lykkes ham, at vinde hende for Evangeliet.

Han følte det var hans Pligt at tale med Apostelfyrsterne derom, og de bleve da enige om, at Paulus gjennem Eucarpus skulde forsøge at gjøre Faustinas Bekjendtskab. De fandt det dog klogest at vente et Par Dage dermed, for ikke at forstyrre den rolige Udviklings Gang i Romerindens Hjærte.

Den tredie Dag begav Begge sig paa Vej ind til Byen og til Faustus' Palads, for at lade sig melde, som Skik og Brug var i Rom, til den sædvanlige Modtagelsestid hos Husets Herskerinde. Etiketten forordrede, at de begge vare iførte den hvide Toga, den officielle Fæstklædning hos de gamle Romere.

Da Faustina stod Ansigt til Ansigt med Apostelen, huskede hun klart ogsaa at have set ham i Cirkus hin Aften; Oldingens hele Fremtræden, hans snehvide Skjæg, Ørnenæsen, de ædle Træk, vare hende dengang paafaldende. Det var uden Tvivl ham, der hin Aften, da de toge Ligene ned, havde trøstet den unge Mand over Tabet af den henrettede Hustru.

Med en kort Hilsen afskedigede Faustina de øvrige Ansøgere, for at være alene med de to Mænd, og uden lange Omsvøb begyndte hun at tale om den Sag, som saa længe havde ligget hende paa Hjærte.

Paulus indsaa strax, at han her idetmindste havde at gjøre med en Jordbund, som paa mange Maader var forberedt; men hvorledes skulde det guddommelige Ords Frøkomme komme til at spire, saalænge denne Jordbund var bedækket med hedenske Fordommers Tornekraat.

Faustina var opdraget indenfor Familiens snevreste Kred, under sin Faders Øjne, undervist og uddannet som han selv, hang hun med ganske Sjæl og fuld af Patricierstolthed ved sine Fædres romerske Guder. Faustus havde tillige kun ladet sin Datter undervise i Datidens filosofiske Systemer, for at vise hende deres Upaalidelighed og derved styrke sit Barns Ærbødighed for Statsreligionen. Ved sin tilbagetrukne Opdragelse

var Faustina bleven bevaret for mange af hendes Jævnaldrendes sædelige Forvildelser; men saameget mere var hun indsnævret af Overtro og aandeligt Hovmod. Ligesaa vanskeligt det derfor var at udrydde de fra Barndommen dybt indgroede Fordomme, ligesaa meget turde man haabe af en saadan Sjæl, naar det først var lykkedes at føre den til Sandheden.

Paulus undveg behændig de mange Spørgsmaal, den unge Dame, tildels kun af Nysgjerrighed, stillede om de Kristne, og udviklede Kristendommens Fundamentallære om den eneste Gud og om hans Son, som for vor Skyld var bleven Menneske.

Faustina kom med Indvending paa Indvending; hendes Aand saavel som hendes Hjærte stred imod den Tanke, at Alt, hvad hun hidtil havde æret, kun var Digtning; med begge sine Arme klamrede hun sig til sine Afgudsaltre, — og det desto mere krampagtig, jo mere hun følte, hvorledes disse Altre begyndte at vakle.

Da Paulus forlod hende efter en lang Underholdning, følte hun sit Hjærte gennemstrømmet af den største Ophidselse. Som greben af Vanvid udraabte hun: »Jesus Kristus, maatte jeg høre om Dig for at miste al Fred i min Sjæl?« — Hun kastede sig ned foran en Marmorstatue af Minerva, som stod i hendes Værelse, for at bede; — men hun kunde det ikke mere.

Kampen, der rasede i hendes Indre, gjorde hende syg i flere Dage, saa hun maatte holde Sengen.

Faustus saa med Bestyrtelse det ham ganske uforklarlige Syn, at hans ellers saa muntre Datter paa én Gang var bleven urolig og ophidset, alvorlig og indesluttet, uden at det kunde lykkes ham, at lokke Aarsagen til denne Forandring ud af hende. En Læge blev tilkaldt, og denne forordnede, at den Syge skulde have et beroligende Lægemedel; han formodede, at det var stille Kjærlighed, og tænkte paa Trylledrikke,

som man maaske havde givet den unge Dame; men
helbrede hende kunde han ikke. (Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Fra Amerika have vi modtaget Meddelelse om, at Dr. **Josef Albert Ferus**, som i adskillige Aar har været Medlem af den katholske Præstestand i det danske Vikariat, men mest har opholdt sig paa Rejser i Udlandet i Missionens Interesse, den 9. Juli er afgaaet ved Døden i St. Franciskus Hospitalet i *Cincinnati*. Den Afdøde, som i længere Tid havde lidt af Leversyge, blev i Dødstimen bistaet af en Franciskanerpater og modtog af ham de hh. Dødssakramenter. Efter forudgaaet Levitsjælemesse blev Dr. Ferus begravet paa St. Josefs Kirkegaard den 11. Juli, hvor han kom til at hvile blandt Cincinnatis hensovede Gejstlige. Den afdøde Præsts Sjæl anbefales til hans Medbrødrer og de Troendes fromme Forbøn. R. I. P.

— Paa den h. Apostel Jakobs festlige Mindedag, den 25. Juli, havde Hr. **Frants Ronge** den Lykke, efter nogenlunde at have gjenvundet sit Helbred, at modtage *Fræstevielsens h. Sakramente* i Vicegerenten, Monsignor Casellas Huskapel i Rom. Samme Dag modtog Dhrr. **Klemp** og **Gamel** *Subdiakonatsvielsen*. Sin første hellige Messe frembar Hr. F. Ronge den 27. Juli i Huskapellet i Propaganda-Kollegiets Villa »Rufinella« i Nærheden af Frascati. Henimod Midten af August agter den nyindviede Præst at forlade Rom, for at begive sig paa Hjemvejen til sit Fædreland.

Kristiania. Den 29. Juli, St. Olafs Fest, blev ifølge Bladet »St. Olaf« Grundstenen lagt til en Kirke for St. Halvards Menighed. Kirken opføres paa Missionens Ejendom i Urtegaden, og Ceremonierne ved Grund-

stensnedlæggelsen foretoges efter Bemyndigelse af den højærværdigste Biskop Fallize af Sognepræsten ved St. Olafs Menighed, Hr. Pastor Wang.

❖ Fra Vejbyrnet. ❖

— Den indre Mission og Catholicismen. I Nummeret af »*Den indre Missions Tidende*« for 19. Juli takker Pastor Vilh. Beck ved Hjemrejsen sine kjære Venner, fordi de saa kjærligt havde sendt ham og hans Hustru til Kur i Karlsbad og til en Efterkur i Brunnen. I Taksigelsen forekommer følgende velspækkede Udtalelse: » . . . her midt i Pavens Herredømme, midt i dette skrækkelige Hedenskab, hvor alt virkeligt kristeligt Aandsliv er kvalt, medens Pavens skrækkelige selvtiltagne Myndighed over Sjælene, Mariadyrkelse og Helgentilbedelse omgiver Folket som lige saa vældige haarde Bjerge som Schweitz snedækkede Bjærgmasser, her har intet Arbejde været for mig; der skal en større Tro end min til at flytte de Bjerge, o. s. v.«

I sidste Nr. af samme Tidende omtaler Hr. Beck den »kjære, dyrebare, i Pavedømmets Hedenskab saa dybt sunkne Morten Luther« som »den store Sejrherr over Paveløgn og Pavedjævelskab«.

Naar Hr. Vilh. Beck saaledes betragter Catholicismen som det rene Hedenskab og Djævelskab, er det lidt ejendommeligt at se, hvorledes den af Pastoren ledede Mission ikke tager i Betragtning at benytte sig af *katholske Bøger*, som tillempes paa en alt andet end ærlig Maade. Gjentagende er saaledes den fornemste katholske Bog næst efter Bibelen, »Kristi Efterfølgelse« af Thomas à Kempis bleven averteret og anbefalet i »Tidenden«, katholske Billeder benyttes ofte i den indre Missions illustrede Familieblad, og en bekjendt Indremissions-Præst har bemægtiget sig flere af den katholske Præst *Christof v. Schmidts* Fortællinger, bl. a. »Rosa von Tannenburg« og »Die Taube«, for at tillempe dem til Brug for sine »smaa Venner«. I »Rosa af Granborg« er der f. Ex. strøget et Stykke, som hentydede til en Sygs Skriftemaal, og Præstens Ord til den Syge ere forandrede; i »Duen« er den lutherske Salme »Vor

Gud han er saa fast en Borg« bleven indsmuglet. Det er dog virkelig en bedrøvelig Kjendsgjerning, at den indre Missions Ledere skulle ty til *katholske Forfattere og Kunstnere*, for at give Vennerne aandelig Føde; det maa ligegodt pine Pastor Beck, men — »Nød bryder jo alle Love«.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 9. August. 11. **Søndag e. Pintse.** — 10. **M.** Laurentius. Diakon og Martyr. — 11. **Ti.** Oktavdag. — 12. **O.** Klara, Jomfru. — 13. **To.** Johannes Berckmanns, Bekjeuder. — 14. **F.** (Vigiliefastedag) Oktavdag. — 15. **L.** Marias Optagelse i Himlen (fejres Søndagen efter).

Søndag den 16. August. 12. **Søndag e. Pintse.** **Marias Optagelse i Himlen.** Joakim, den h. Jomfrus Fader. (Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker og Kapeller til Fordel for Vikariatets mest trængende Anstalter.)

Unio. Søndag den 16. Aug. **Udflygt** i to Afdelinger.

I. Afdeling: Fodtur, kun for Herrer. Kl. 9.²⁰ med Banen til Birkerød, derfra til Fods til Skodsborg. II. Afdeling: For Damer og Herrer. Kl. 2 med Damper til Skodsborg, hvor alle Deltagere træffe sammen. Udførligt Program tilsendes Medlemmerne.

F. Jørgensen,

Skomager, Østergade 28, 2. Sal o. G.,

anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

For et spædt lille Drengbarn ønskes en kjærlig Pleje i en katholsk Familie. Man bedes henvende sig til Sakristan Jensen, Bredgade 64.

A. B. Løser,

Blikkenslager, 9 Petersens Passage 9,

anbefaler sig med alt til Faget hørende. **Bygningsarbejde, Gas- og Vand-Reparationer** udføres. Alt mindre Reparationsarbejde hentes og bringes.

Tænder, lig naturlige, **smukkeste og billigst.** Reparationer udføres, alt med Garanti. **Winckler, Gothersgade 34,** ligefor Regneg. Etbl. 1887, eneste Udstillere i Malmø.

Literatur.

Udkommen er og faasi Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Den kristne Kirkes Historie. For Skolen og Hjemmet efter Jos. Eugeln. Anden forøgede og forbedrede Udgave. 192 Sider. Pris heftet 1 Krone.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 33.

Søndagen den 16. August.

1896.

Indhold: Pavelig Encyklika om Kirkens Enhed. Marias Himmelfart. „Krans og Krone“. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Randers. England. — Bekjendtgørelser.

Pavelig Encyklika om Kirkens Enhed.

(Sluttet.)

—o—

Denne Underordnelse af de samme Undersatter under en dobbelt Øvrighedsmyndighed fører ingenlunde Forvirring i Styrelsen med sig. Fremfor alt forbyder Guds Visdom os at tænke saaledes, thi ifølge hans Raadslutning har Regeringsformen faaet denne Skikkelse. Man maa fremdeles betænke, at Ordenen i de gjensidige Forhold indenfor et Samfund langt snarere vilde blive forstyrret, saafremt der var tvende Autoriteter af samme Rang tilstede, saa at den ene ikke var den anden underordnet, den ene ikke afhængig af den anden. Den romerske Paves Autoritet er her ubetinget almindelig og fuldstændig uafhængig; Biskoppernes Autoritet er derimod indskrænket af bestemte Grændser, ikke simpelthen uafhængig. Med Rette siger den h. Thomas: »*Det gaar ikke an, at tvende Hyrder af samme Rang ere stillede i Spidsen for een Hjord; men at*

tvende Forsatte, af hvilke den ene staaer over den anden, ere satte over de samme Undersaatte, er fuldtud tilladeligt; paa denne Maade bliver den samme Menighed umiddelbart styret af Sognepræsten, af Biskoppen og af Paven» (S. Thomas. In IV. Sent. dist. 17, a. 4, ad q. 4, ad 3.). Forøvrigt vaage de romerske Paver frem for alt over, at de guddommelige Institutioner opretholdes i Kirken, og ligesom de derfor, saa ofte det er nødvendigt, forsvare med Iver og Aarvaagenhed deres eget Embedes Rettigheder, saaledes have de ogsaa hidtil bestræbt sig for og ville de for Fremtiden drage Omsorg for, at den Biskopperne tilkommende Autoritet bliver bevaret. Ja, endnu mere, de betragte den Ære og Lydighed, der vises Biskopperne, som var den vist mod dem selv. »*Min Ære,*« skriver den h. Pave Gregor, »*er hele Kirkens Ære. Min Ære er den fulde Aerkjendelse af mine Brødres Autoritet. Kun da føler jeg mig i Sandhed æret, naar der vises enhver iblandt dem den skyldige Ære*« (S. Gregor. Magn., Epist. lib. VIII., ep. XXX., ad Eulogium.).

Saaledes have Vi da i det Foregaaende tegnet et tro Billede af Kirken og vist Kirkens Skikkelse i tro Overensstemmelse med den guddommelige Plan. Vi have lagt særlig Vægt paa dens *Enhed*; tilstrækkelig have Vi vist, hvorledes denne Enhed er beskaffen og ved hvilket Princip den guddommelige Grundlægger har villet sikre dens Opretholdelse. Vi have ingen Grund til at tvivle om, at alle de, som ved Guds særegne Naade og Velgjerning ere fødte og leve indenfor den katholske Kirke, ville laane Øre til vort apostoliske Ord. »*Mine Faar høre min Røst* (Joh. X. 27.). De ville i denne Skrivelse finde en Opmuntring til at lade sig endnu fuldstændigere undervise og til med endnu inderligere Kjærlighed at knytte sig fast til deres umiddelbare Hyrder og ved dem til den øverste Hyrde, for at de desto sikrere maa forblive indenfor den ene-

ste Hjord og dér i rigeste Fylde samle sig Frelsens Frugter.

Men »idet Vi se op til vor Tros Begynder og Fulde-
 ender, Jesus« (Hebr. XII. 2.), hvis stedfortrædende
 Embede Vi beklæde; skjønt uværdige til den ophøjede
 Stilling, føle Vi Vort Hjærte opflammet af Kjærlighed
 til ham og anvende ikke uden Grund paa Os selv de
 Ord, som Jesus sagde om sig: »Jeg har endnu andre
 Faar. som ikke ere af denne Sti; ogsaa dem bør det
 mig at føre hid; og de skulle høre min Røst« (Joh.
 X. 16.). Maatte derfor alle, som med Smerte se, hvor-
 ledes Ugudeligheden stedse udbreder sig, alle, som
 anerkjende Jesus Kristus og bekjende ham som Guds
 Søn og Menneskeslægtens Frelser, men endnu fjærnt
 fra hans Brud vandre omkring i Vildfarelse, maatte
 de alle uden Modstand lytte til Vor Røst og svare til
 Vor faderlige Kjærlighed. Hvo som annammer Kristus,
 maa annamme ham helt. »Hoved og Legeme,« skriver
 den h. Augustinus, »er den hele Kristus; Hoved som
 Guds enbaarne Søn, men hans Legeme er Kirken;
 Brudgom og Brud, tvende i eet Kjød. Alle, som i
 Henseende til Hovedet afvige fra den h. Skrifts Lære
 — lad dem ogsaa være overalt, hvor Kirken befinder
 sig —, ere ikke i Kirken, ligesom ogsaa de, der i Hen-
 secnde til Hovedet vel tænke i Overensstemmelse med
 den h. Skrift, men ikke pleje Samfund med Kirkens
 Enhed, heller ikke ere i Kirken« (S. Aug., Contra Do-
 natistas' epistola, sive de unit. Eccl. cap. 4, n. 7.).

Med ligesaa inderlig Kjærlighed banker Vort
 Hjærte ogsaa dem imøde, som, endnu ikke fuldstændig
 smittede af Vantroens pestagtige Aande, idetmindste
 spore Længsel efter, at have den sande Gud, Himlens
 og Jordens Skaber til Fader. Maatte de vel overveje
 og erkjende, at de paa ingen Maade kunne regnes
 blandt Guds Børn, naar de ikke have Kristus til Bro-
 der og Kirken til Moder. Alle tilraabe Vi derfor med

den inderligste Kjærlighed den h. Augustinus' Ord: »Lader os elske Herren, vor Gud, lader os elske hans Kirke; ham som vor Fader, den som vor Moder! Ingen siger: Jeg gaar rigtignok til Afgudsbillederne, jeg raadspørger Besatte og Troldmænd, men derfor skiller jeg mig ikke fra Kirken; jeg er Katholik. Ved Moderen holder du fast, men du krænker Faderen. En anden siger: Det være langt fra mig, jeg raadspørger ikke Besatte, jeg vil ingen sakrilegiske Spaadomme, jeg tilbeder ikke Dæmoner, jeg tjener ikke Afguder af Sten, men til Donatus' Parti hører jeg dog. Hvad gavner det dig, at du ikke krænker Faderen, som vil hæve Moderen, hvem du krænker? Hvad gavner det dig, at du bekjender Herren, tilbeder Gud, forkynder ham, anerkjender hans Son, bekjender, at han sidder ved Faderens Højre, naar du paa den anden Side spotter over hans Kirke? . . . Sæt det Tilfælde, at du havde en Velynder og Beskytter, hvem du daglig gjør din skyldige Opvartning, men gik hen og rettede en svær Beskyldning mod hans Hustru. Vilde du da vel vove at betræde hans Hus? Holder derfor, mine Elskede, fast ved Gud som Fader og ved Kirken som Moder« (Enarratio in Ps. 88, sero II., n. 14.).

Med fast Tillid til Guds Barmhjertighed, der med Kraft kan røre Menneskenes Hjærter og føre endog de gjenstridige Sind tilbage til sig, anbefale Vi alle, til hvem Vort Ord var rettet, af ganske Hjærte til hans guddommelige Godhed. Og som et Pant paa de guddommelige Naadegaver og som et Tegn paa Vor Velvillie meddele Vi Eder, ærværdige Brødre, Eders Klerus og de Troende kjærlighedsfuldt i Herren den Apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom ved Sankt Peter, den 29. Juni 1890, i Vort Pontifikats nittende Aar.

Pave Leo XIII.

Marias Optagelse i Himlen.

—o—

Maria er opfaret til Himlen eller rettere sagt: Hun er bleven *optaget* i Himlen. Jesus alene kunde ved *egen* Kraft opfare til Himlen, Maria kunde det ikke. Jesus var jo et Gudmenneske; Himlen tilhørte ham, og paa hans mindste Vink maatte de gyldne Porte aabne sig. Maria derimod maatte *optages* af Jesus i Himlen, ligesom hun ogsaa var bleven forløst af ham. Himlen er den treenige Guds Bolig, og i denne guddommelige Bolig kan intet Menneske drage ind, naar det ikke sættes i Stand dertil ved en særegen Naade.

Men i en dobbelt Henseende var Marias Optagelse i Himlen paa en ganske særegen Maade fremragende. Først maa vi være overbeviste om, at Maria ogsaa i Henseende til *Legemet* er bleven optaget i Himlen. Ifølge ældgammel Tradition har Kristus tre Dage efter sin helligste Moders Død gjenopvakt hende til Livet og ført hende ind til den evige Forklarelse. Hist oppe i Himlen er der altsaa to menneskelige Legemer, vor guddommelige Forløseres Legeme og hans velsignede Moders Legeme. De ere gaaede forud for os og drage stedse vort Blik opad, forat vi skulle beundre deres Skjønhed og ikke glemme, at ogsaa vi engang skulle følge dem med Legeme og Sjæl.

Dernæst var Marias Himmelfart i en ganske særegen Grad festlig. Vor Himmelfart — saafremt vi overhovedet blive delagtige i den Lykke og Naade — vil derimod blive ganske simpel og tage sig fattig ud. Rigtignok beder vor hellige Kirke ved Dødslejet om, at de hellige Engle med Mikael i Spidsen, de hellige Apostle og alle de Hellige maa ile den Døende imøde og føre Sjælen ind i den himmelske Stad; det er en smuk Bøn og den er vel ment. Gud give, at ogsaa i vor Dødstime idetmindste nogle Engle og Hellige ile

os til Hjælp og ledsage os, for at føre vor Sjæl trygt igjennem de onde Væseners Skarer, som ifølge Apostlens Vidnesbyrd beherske Luftens Regioner; men, at der ved vor Død skulde opstaa i Himlen en saadan Bevægelse, som den, der opstod ved Marias Død, tør vi ikke gjøre os Haab om. Dengang blev der sandelig Røre i Himlen, stort og glædeligt Røre, omtrent som det, der henved sexten Aar i Forvejen var opstaaet, da de himmelske Porte aabnede sig, for at tage imod Evighedens Konge Jesus Kristus. Den Gang holdt Kongen sit Indtog, i Dag Dronningen; den Gang Brudgommen, i Dag Guddommens Brud; den Gang den guddommelige Søn, i Dag den guddommelige Søns jomfruelige Moder. Et stort og glædeligt Røre har det uden Tvivl været i Himlen; Englene og alle de Hellige, følgende den evige Søn, ere vel dragne ud, for at hente Moderen, for at ledsage hende, for at lovsynge og hylde hende som Himlens Dronning.

Denne Dag hører ogsaa til de højeste Mindedage i Himlen, ligesom den ogsaa regnes blandt de højeste Fester i vort Kirkeaar. Marias Optagelse i Himlen er en af de fire Højtider. *Jul*, som den evige Faders Kjærlighedsfest, *Paaske*, den guddommelige Søns Fest, *Pintse*, den Helligaands Fest, og *Marias Himmelfart* ere de fire højeste kirkelige Festsdage; med andre Ord, en Fest til Ære for enhver af de tre guddommelige Personer og en Fest til Ære for den jomfruelige Gudsmoder. Som den evige Faders Datter, den guddommelige Søns Moder, den Helligaands udvalgte Brud, er Maria nu engang paa det inderligste forenet med den guddommelige Familie, og der tilkommer hende derfor ogsaa en ganske særegen Æresbevisning, som rigtignok er uendelig langt fjærnet fra den Tilbedelse, vi ene og alene yde de tre guddommelige Personer, men, hvad den ydre Festlighed angaar, ligner de største Festligheder, vi fejre til Guds Ære og Forherligelse.

Blandt alle Marias Festdage indtager hendes Optagelse i Himlen den mest fremragende Plads; thi paa den ene Side betegner denne Fest Marias personlige Fuldendelse, hendes virkelige Optagelse i Himlen, hendes Kroning som Englenes og de Helliges Dronning; paa den anden Side betegner den for os Forløsningsværkets *relative Afslutning*, jeg mener, den sejrrie Udgang af hin Kamp, som Begge, Jesus og Maria, maatte føre for vor Skyld her paa Jorden mod Djævelen og Synden. Jeg siger: *relative*, thi den fuldstændige Afslutning af denne Kamp vil først finde Sted ved Verdens Ende, og indtil denne Time fortsætte ogsaa Begge, Jesus og Maria, fra Himlen af denne Kamp.

Men lader os slutte med et praktisk Spørgsmaal: *Hvorledes skulle vi fejre Festen?* Det Bedste er at modtage den hellige Kommunion; thi den er jo Foreningen med Kristus og derfor et Symbol paa den Forening, der fandt Sted mellem Maria og hendes guddommelige Søn paa hendes Himmelfartsfest, og tillige et Pant paa, at ogsaa vi engang med Legeme og Sjæl skulle finde Frelseren. Blandt Bønnerne paa denne Dag træder naturligvis det fjerde og femte Led af den herlighedsfulde Rosenkrans i Forgrunden: »Velsignet er dit Livs Frugt Jesus, som har optaget Dig, o Jomfru, i Himlen«, og »som har kronet Dig, o Jomfru, i Himlen«. Lader os desuden atter anbefale os ret indtrængende til Marias Kjærlighed og Beskyttelse; lader os minde hende om den store Glæde, hun har følt paa sin Himmelfartsdag, og dertil føje den Bøn for os, at hun stedse vil ihukomme os og bede for os til sin guddommelige Søn, og navnlig i vor Dødstime vil ile os til Hjælp, naar vor Sjæl bliver frigjort for de legemlige Baand, og føre os ved Moderhaand op til sin guddommelige Søn og ind i hans skønne Rige, hvor Jesus er Kongen og Maria Dronningen.

Hun er den skjønne Blomst paa Urtebede.
 Der under Kristi Straaler Blomster bære:
 Hun er den Rose, hvorudi histnede
 Guds Ord blev Kjød . . . . .

Du Datter af din Søn, o Jomfrumoder!
 Ydmyg og herlig over Alt paa Jorde,
 Evig udvalgte Maal for Frelsens Goder!
 Ved Dig blev ædlet, som det times burde
 Den jordiske Natur saa skjønt histneden,
 At Skaberen selv sig til sin Skabning gjorde.
 Udi dit Skød gjentændtes Kjærligheden,
 Hvis Glød fik denne Blomst til at fremstige
 Og foldes herligt ud i Himmelfreden.
 For os Du er, i Salighedens Rige,
 Den Ømheds Middagssol, der Lys os bringer,
 Hist er Du Haabets Væld for Dødelige.
 Saa stor er Du, at Den, hvis Bønraab klinger
 Om Naade vel, men ej til Dig sig vender,
 Hans Attraa flyve vil foruden Vinger.
 Din Godhed rækker ej alene Hænder
 Til Den, som beder, men til Verdens Baade
 Den tidt sin Hjælp forud for Bønnen sender.
 I Dig er Miskundhed, i Dig er Naade,
 I Dig Højmodighed, i Dig forenes
 Alt Godt, hvorover Skabningen kan raade.

(Dante: Paradiset 33.)

„Krans og Krone“.

(Fortsat.)

—o—

Eucarpus havde ikke bivaanet Faustinas Samtale med Apostlen. Efter at han havde indført Paulus hos hende, var han gaaet sin Vej, forat udrette forskjellige Ærinder for sin Herre i Byen.

Efterretningen om Alityrus' Fald og Kristenforfølgelsernes Ophør var trængt ud i Staden og Folket udtalte sig alle Vegne billigende om det.

Eucarpus fik Nyheden at vide, da han i forbigaaende hilste paa en af Brødrene i Suburaen. Det var den glædeligste han længe havde hørt; med Alityrus vare de Kristne befriede fra deres værste og farligste Fjende.

Forretningerne, som Pudens havde overdraget ham, førte ham ogsaa igjennem Marsmarken; han havde tidligere ofte set den derværende Nybygning, uden at agte videre paa den, nu syntes Værket næsten at være fuldendt. Den brede Frontside med dens mægtige Søjlehalle var befriet fra sit Stillads. Alt straaledede med en vidunderlig Pragt af Guld og Farver. Med store Guldbogstaver løb en Indvielsesskrift rundt om Gesimsen; dog var denne ikke skrevet med latinske Bogstaver, men med Bogstaver, som Eucarpus ikke kjendte. Ja han kjendte dem dog i det mindste til Dels; det var Armenisk – en *Indskrift i hans Modersmaal!* Idet han lagde Haanden paa Panden for ligesom at gjøre Vold paa sin Tanke og hente frem fra Mindets Dyb længst forglemte Ting, lykkedes det ham efter lang Anstrengelse at læse Indskriften. Den lød: »*Helliget Kong Tyrdates, Armeniens Hersker, af Kejser Nero, Senatet og Romerfolket*«.

Jo mere Eucarpus anstrængte sig for at tyde disse gyldne Bogstaver, desto mere feberagtig ophidset blev han. Han foer derfor sammen, da pludselig Nogen spottende spurgte ham: »Du studerer nok Armenisk, kjære Ven; Du vil maaske være Tolk hos Kongen?«

Det var Faustus, hvem Nysgjerrigheden ligeledes havde drevet til Marsmarken, for at tage den afslørede Facade i Øjesyn, om hvis Pragt hele Rom talte. Tigellinus havde sat alle Kræfter ind paa at fuldende

Arbejdet, for strax at lade Folket mærke Forandringen i den øverste Styrelse.

»I over en halv Time staar Du jo, uden at røre Dig, som om Du var en Marmorsøjle, med Blikket stift fæstet paa Indskriften« vedblev Ridderen spøgende. »Jeg vil spare Dig Ulejligheden; det er en Hilsen fra Kejseren, Senatet og det romerske Folk til Armeniens Konge, som snart kommer hertil med et glimrende Følge.«

Eucarpus kunde næppe skjule sin Ophidselse og Bevægelse ved denne Meddelelse, saa Faustus forbauset spurgte ham, hvorfor denne Efterretning gjorde et saa dybt Indtryk paa ham?

»Jeg er en født Armenier,« sagde Ynglingen med Anstrengelse; og gik saa bort med Taarer i Øjnene. Den Fylde af Smerte og Haab, som laa i denne Meddelelse, drev ham til at søge Ensomhed.

»Den stakkels Fyr!« sagde Faustus idet han deltagende saa efter ham, »gid Guderne vilde hjælpe ham til at vinde Kongens Gunst! Det forekommer mig, han ser daarlig ud; hans Kinder ere blevne blegere og magrere. Skulde han dengang ved min Redning have paadraget sig Noget? Jeg vil dog, saasnart jeg ser Senatoren, bede ham paa min Regning at give ham bedre Kost.« —

I Virkeligheden havde Eucarpus paadraget sig en Forkjølelse og Feber i sin Herres brændende Palads og ved Faustus' Redning. I Begyndelsen havde han ikke agtet paa det, og senere skjulte han det, i Haab om, at Ondet snart vilde høre op. De, som daglig saa ham, lagde ikke Mærke til, at Roserne forsvandt fra hans Kinder; men Faustus, som ikke havde set ham i længere Tid, blev strax Forandringen vaer.

For at være ene med sig selv, lagde Eucarpus Vejen over den neroniske Bro hen til de vatikanske Haver.

»Min Gud?« udraabte han, medens han vandrede gjennem de ensomme Alleer, »mon jeg tør haabe, at min Fader eller en af mine Brødre kommer hertil i Kongens Følge? Vil jeg faa dem at se? Og vil jeg gjenkjende dem, og de mig?«

Men saa faldt det ham tungt paa Sinde, at han kun var en stakkels Frigiven; hvorledes skulde han faa sine Slægtninge i Tale? Og naar det lykkedes, hvorledes skulde han saa bevise sit Slægtskab? Navnene paa hans tre Brødre kunde han mindes, men sin Faders og Moders Navne kunde han trods alle Anstrengelser ikke huske.

»O,« sukkede han, »naar de kom, naar jeg kjendte dem igjen, og de da vilde støde mig fra sig som en Bedrager, fordi jeg ingen Beviser har — ak, det vilde jeg ikke kunde overleve.«

Da faldt det ham ind, at han bar et Modermærke paa den ene Arm; derved brød en Haabets Straale frem, selv om den kun var svag. Thi Faderen kunde maaske huske det; Brødrene næppe.

Men var det overhovedet ikke en dristig Antagelse, at en af hans Slægtninge skulde være i Kongens Følge? Var det ikke sandsynligere, at de alle vare ihjelslagne eller solgte som Slaver til forskjellige Verdensdele, ligesom han selv paa Slavemarkedet i Rom. Maaske han ikke engang kunde haabe at faa Efterretninger om sin Familie, da han jo ikke vidste sine Forældres Navne.

Eucarpus besluttede tillidsfuldt at lægge Sagen i Guds Haand og med barnlig Tillid at tage imod Glæde og Lidelse, Sorg og Trøst, som Forsynet vilde forunde ham det.

I disse Tanker fandt hans Sjæl Fred og Hvile igjen; forøvrigt besluttede han at opsøge en Armenier, for at faa Undervisning i Modersmaalet. Det Vink,

Faustus i Spøg gav ham, at tilbyde sig som Tolk hos de Fremmede, var et fortræffeligt Raad.

Idet Eucarpus vendte tilbage til Byen, saa han paa Vejen til Tiberbroen en stor Menneskemasse, som nærmede sig. Han besluttede at vente, og spurgte en af de Første, som kom forbi, hvad dette Opløb havde at betyde.

»Kom bare med,« svarede den Adspurgte, »saa skal Du se, hvorledes En først bliver korsfæstet og siden stegt.«

»Er det en Kristen?« spurgte Eucarpus forskrækket ved Tanken om, at det, man havde fortalt ham i Suburaen, kunde være en fejlagtig Efterretning.

»Nej,« sagde den Anden, »de Kristne ere traadte ud af Skuepladsen, nu er det Skuespilleren Alityrus selv, som danner den værdige Slutning paa den blodige Komædie. Kun altfor længe har denne Ryggeløse behersket Kejseren; talrige romerske Borgere har denne Jøde gjort fattige; og hvormange har han ikke overgivet til Døden. Nu faar han sin Løn.«

Faa Øjeblikke efter blev den Dødsdømte ført forbi Eucarpus. Bleg og forstyrret saa han ud; med Dødsangsten tegnet i sit Ansigt, med sønderrevne Klæder, skred Alityrus frem mellem Bødlerne, som med Skjældord og Stokkeslag drev ham fremad. Hvorledes? Havde Eucarpus ikke set denne Mand før? — Sikkert! Det var den samme, med hvem han havde haft hint Sammenstød ved Gravmælet i sin Herres Villa.

Ynglingen gyste. Men han kunde heller ikke undlade at love og prise Herrens beskjærmende Styrelse over Kirken, idet han tænkte paa Salmistens Ord: »Herren har udfriet os af Jægerens Net; Nettet reves sønder, og vi ere frelste.«

(Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Med det islandske Postdampskib »Laura« ankom i Tirsdags Aftes højærv. Hr. Pastor *Otto Gethmann* hertil Hovedstaden. Pastor Gethmann, der, som bekjendt, har virket i henved et Aar i Reykiavik paa Island, rejser om faa Dage til *Randers*, hvor han er bleven ansat som anden Præst i Stedet for Pastor Max Osterhammel, der har overtaget Stillingen som anden Præst paa Island.

Randers. (A. H.) Den projekterede *Dekoration* af vor lille Kirke er nu tilendebragt. Baade Tegningen og Udførelsen er af en herværende Dekorationsmaler *Trunderup*, der i nogen Tid har opholdt sig i katholske Egne og har haft Lejlighed til at gjøre sig bekjendt med katholsk Kirkedekoration. Hr. Trunderup har skilt sig fortrinlig ved sit Arbejde, og Kirken tager sig prægtig ud i dens ny Dragt. Særlig fortjener at fremhæves det smagfulde Loft, som i Forbindelse med den ligeledes dekorede Hulkjæde, der indfatter Loftet, gjør et overordentligt tiltalende Indtryk, og det prægtige Tæppemønster bag Alteret, som paa lysegrøn Grund viser Jesu og Marias h. Navnetræk, udførte i ægte Guld og omgivne af Kors og hvide Blomster. Det store Kors, som hænger over Alteret, passer nu godt til Baggrunden, Herrens Hoved er omgivet af en Glorie, som er holdt i de samme Farver som Tæppemønstret, men i gothisk Stil. Derved dannes en heldig Overgang fra den romanske Bue over Koret til det gothiske Alter, saa at de to Stilarters Forskjæl, der før var stærkt iøjnefaldende, ikke længere er stødende. Man vil saaledes se, at Hr. Trunderup har taget Hensyn til alle Krav og kan han ubetinget anbefales som en dygtig Kirkedekoratør, saa meget mere som den akkorderede Sum, 600 Kr., maa kaldes meget moderat.

Det er dog selvgivet, at et saadant Arbejde kræ-

ver en Del Bidgifter, desforuden blev Kirkens Inventar opforgylt, saa at hele Summen beløber sig til over 800 Kr. Herefter maa en Meddelelse rettes, som forleden fandtes i Ugebladet, ligesom det ogsaa nødvendigvis maa fremhæves, at Muligheden af et for vore smaa Forhold saa betydeligt Arbejde først og fremmest skyldes selve den Randerske Menigheds Offervillighed, men derhos ogsaa velvillige Gaver fra andre Personer.

Jeg tillader mig endnu at bemærke, at naar til Efteraaret det nye Alter, der som tidligere meddelt, skjænkes af en Udenbys Katholik, vil være færdigt, Kirken endnu vil mangle en ny Korsvej, som mere end den nuværende maatte svare til Omgivelserne.

Sachsen. Den 26. Juli modtog *Prins Max af Sachsen* i Eichstätt Præstevielsens h. Sakramente. Bladet »*Germania*« skriver i den Anledning: »Den Begivenhed, at en Prins af et kongeligt Hus lader sig vie til Altrets Tjeneste, er vistnok ikke noget nyt i den katholske Kirkes Historie. Men at en Prins af Kongehuset i *Nutiden* foretager et saadant Skridt, er en Begivenhed af stor Betydning. I vor Tid, hvor Vantroen griber om sig, aflægger en kongelig Prins derigjennem en Bekjendelse af sin Tro, saa herlig, som tænkes kan; thi kun ophøjede Trosmotiver kunne have hidført dette Skridt«.

Den h. Handling blev forrettet af Biskop *Wahl* fra Dresden i Skytsenglekirken i Eichstätt og varede i to Timer. Den overværedes af Prinsens Fader Prins Georg, Brødrene Frederik August, Johan Georg og Albert, og Søstrene Prinsesse Mathilde og Ærkehertuginde Maria Josefa; tillige vare tilstede Biskoppen af Eichstätt, Monsgr. Leonrod, Domkapitlet, Professorerne ved Lyceum, Garnisonens Officerer m. fl.

Den 1. August frembar Prins Max sit første hellige Messeoffer i Kapellet i det kongelige Josefine-Institut i Dresden. I det Indre af Kapellet havde man af Hensyn

til dets pragtfulde Udstyrelse kun smykket. Altret. Til den opløftende Højtidelighed vare Kongen og Dronningen af Sachsen mødte tilligemed alle de ovennævnte fyrstelige Personer. Foruden den apostoliske Vikar for Sachsen, Dr. Wahl, vare ogsaa Biskopperne af Eichstädt og Strassborg tilstede. Biskoppen af Strassborg, Dr. Fritzen, havde forhen været Prinsens Lærer. Ogsaa vare talrige Medlemmer af den katholske Adel og af Kamrene tilstede. Prins Max blev modtaget ved Kapellets Indgang af Biskopperne og Gejstligheden og ført til Sakristiet. Her iførte han sig den hvide Messe-dragt, som Dronningen af Sachsen selv havde syet og broderet, og blev derefter ført i Procession til Altret, hvor han, assisteret af tre ældre Gejstlige, frembar det første hellige Messeoffer, medens den katholske Hofkirkes Kor udførte en Vokalmesse.

Før »Credo« holdt Biskop Dr. Wahl Festprædikenen. I denne betonedes Biskoppen, at Prinsen ganske af sig selv havde fattet den Beslutning at blive Præst, uden nogensomhelst Paavirkning udefra, og alene fulgt Guds Stemme. Faderen, Prins Georg, havde strax givet sit Samtykke, medens Kong Albert derimod havde tøvet en Tidlang, inden han som Familiens Overhoved tillod Prinsen at indvie sig til Kirkens Tjeneste. Under Messen rakte Prins Max samtlige Medlemmer af det kongelige Hus den hellige Kommunion. Højtideligheden sluttede med Primitivselsignelsen og Te Deum.

Efter den h. Messe undertegnede Prinsen et Dokument, ifølge hvilket Prinsen gav Afkald paa Tronen i Sachsen og paa andre prinselige Rettigheder. Dog ophører dette Dokument med at have retslig Gyldighed, saafremt Kongetronen i Sachsen nogensinde skulde blive ledig, og Prins Max da være den eneste endnu levende Prins af det sachsiske Kongehus. Dette Tilfælde vil imidlertid vel næppe indtræde.

England. Hertugen af Norfolk afslørede den 15. Juli et Mindesmærke til Ære for den afdøde Kardinal *Newmann*. Englands mest fremragende Katholiker, Kardinal Vaughan, Lord Lingen, Lord Clifford, Lord Talbot og Superiorerne for Brompton-Oratoriet overværede Højtideligheden. Mindesmærket er bleven oprettet ved Hjælp af et Fond, hvortil ogsaa Protestanter have bidraget.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 16. August. 12. Søndag e. Pintse. Marias Optagelse i Himlen. Joakim, den h. Jomfrus Fader. (I St. Ansgars Kirke: Kl. 10 højtidelig Levitmesse og Prædiken; Kl. 6 Festandagt. Samme Dag afholdes Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker og Kapeller til Fordel for Vikariatets mest trængende Anstalter.) — **17. M.** Oktav af Laurentius. — **18. Ti.** Helena, Kejserinde. — **19. O.** Oktavdag. — **20. To.** Bernard, Kirkelærer og Bekjender. — **21. F.** Johanne Franciska af Chantal. Enke og Ordensstifterinde. — **22. L.** Oktav af Marias Optagelse i Himlen.

Søndag den 23. August. 13. Søndag e. Pintse. Marias h. Hjærte.

Unio. Søndag den 16. Aug. **Udflygt** i to Afdelinger.

I. Afdeling: Fodtur, kun for Herrer. Kl. 9.²⁰ med Banen til Birkerød, derfra til Fods til Skodsborg. II. Afdeling: For Damer og Herrer. Kl. 2 med Damper til Skodsborg, hvor alle Deltagere træffe sammen. Udførligt Program tilsendes Medlemmerne.

St. Ansgars Kirkeskole gjenoptager Undervisningen efter endt Sommerferie Mandag den 17. August.

St. Knuds Skole. Det nye Skoleaar begynder Fredag den 21. August.

R. Petersen,

Skomager, 10 Vingaardsstræde 10, St.,

anbefaler sig med alt til Faget henhørende; Reparationer saavel som Nyt udføres.

Literatur.

Udkommen er og faasi Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Den kristne Kirkes Historie. For Skolen og Hjemmet efter Jos. Engeln. Anden forøgede og forbedrede Udgave. 192 Sider. Pris heftet 1 Krone.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S.. Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 34.   Søndagen den 23. August.   1896.

Indhold: Er det den sidste Dag eller den sidste Nat. „Krans og Krone“. En from Fyrste. Efterretninger fra Ind- og Udland: England. Tyskland. „Fra Vejbyrnet.“ — Bekjendtgjørelser.

Er det den sidste Dag eller den sidste Nat?

(Indsendt af M. C. J.)

—o—

Hver Aften jeg lægger mit Hoved til Ro,
Og før jeg i Blund mon falde,
Og Hænderne foldes i ydmyg Tro,
For Frelserens Navn at paakalde,
Der drager en ængstelig Tanke forbi.
Mens Øjnene plirre paa Søvnens Sti,
*Hvad, om jeg med Sikkerhed vidste,
At denne Nat var den sidste!*

Og aabner jeg Øjet i Morgengry,
Naar Solstraalen kysser min Rude,
Og takker Herren, som Livet paany
Gjenvækker hos mig og histude;

Jeg ser til Himlen, som vented' jeg Svar,
 Thi Tanken mig atter til Fange ta'er,
Hvad, om jeg med Sikkerhed vidste,
At denne Dag var den sidste!

Men Natten ej svarer og Dagen tier,
 I Taushed afsted de ile.
 Minutter og Timer saa rastløs flyer,
 Mens Tanken ej kommer til Hvile.
 Det samme Spørgsmaal, og intet Svar,
 Dog høres en Stemme saa tydelig, klar:
Saa lev, som om stadig Du vidste,
Hver Dag eller Nat er den sidste.

„Krans og Krone“.

(Fortsat.)

—o—

Syvende Kapitel.

Den kongelige Gjæst.

Fire Uger vare forløbne siden de sidst fortalte Begebenheder; i otte Dage havde Rom været i en feberagtig Ophidselse; thi hver Dag bragte nye Fester, den ene mere glimrende end den anden, til Ære for Armenierkongen Tyridates.

Kun ved de mest fristende Løfter var det lykkedes Nero, ved Hjælp af hans sejrige Feltherre Corbula, at bevæge Kongen til denne Rejse til Rom. Da Flaaden, som bragte Herskeren fra Østerland til Italien, landede ved Ostias Strandbred, sendte Kejseren sin Medkonsul Tuscus, Bypræfekten Salius tilligemed hele Senatet, Ridderskabet, Tigellinus og de øverste Hof-

betjente, samt en Afdeling Prætorianere af den kejserslige Livvagt til Ostia for at tage imod Kongen. Under deres Følgeskab og hilset af en utallig Skare Folk, holdt Tyridates sit Indtog i Rom, med en orientalsk Fyrstes hele fabelagtige Pragt. Sorte Slaver bare Bærestolen, i hvilken Kongen hvilede under en af Pagger baaren Baldakin; Tiaraen havde han paa Hovedet og indhyllet var han i en af Guld og Ædelstene straalende Kaabe. De Fornemste i hans Rige omgave ham; disse overbøde hverandre i Henseende til glimrende Dragter, Vaaben og Rustninger; alle vare de til Hest, og de prægtige Hingste vare bedækkede med Love- og Tigerskind. Derefter fulgte en uoverskuelig Skare af Tjenerskab paa Elefanter og Kameler. Hvor forvænt det romerske Folk end var i Henseende til storartede Skuespil, saa havde det dog aldrig set en saadan Fylde af Pragt og Rigdom.

Eucarpus var gaaet Festtoget en Times Gang imøde udenfor Porten og havde stillet sig op ved Siden af et Gravmæle, der laa ved Vejen. Med hvilken Spænding og voxende Ophidselse havde hans Øjne været heftede paa hver Enkelt i Rækkerne! —

Men i hele det talrige Kongefølge havde han Ingen set, hvis Ansigtstræk syntes ham bekjendte, eller til hvem han følte sig særlig hendragen. End ikke det svage Haab blev tilbage, at han i den store Mængde kunde have overset En eller Anden.

Da han i forbausende kort Tid havde lært sit Modersmaal igjen, saa han uden Besvær kunde udtrykke sig i det, faldt det ham ikke svært, først at gjøre Bekjendtskab med nogle af Tjenerskabet og lidt efter lidt at faa Indpas hos de Højerestaaende. Men jo mere bekjendt han blev med sine Stamfæller, desto mere svandt hans Haab. Ved Hjælp af Erindringerne fra hans Barneaar havde han ved forskjellige Kombinationer udfundet, at Byen Artaxata var hans Fædrene- stad; han

havde ikke hvilet, førend han havde set Alle i Tyridates Følge, som vare fra den Stad; men hos Ingen fandtes der det svageste Holdepunkt, som kunde hentyde til, at de vare hans Slægtninge.

Endnu mere nedslaaende var det for Eucarpus at se den Overtro, i hvilken hans Landsmænd vare ned-sunkne og hvorledes de aldeles vare beherskede af de onde Magter. Efter Plinius' Beretninger var ikke alene Kong Tyridates selv en Mester i alle Slags Tryllekunster, saa Nero tilbød ham et helt Kongerige, naar han vilde lære ham disse Kunster; men ogsaa hele Tyridates Følge, fra den Højeste til den Laveste, drev Trolddomskunster; Udtydning af Tegn, Spaadom, Paakaldelse af de Afdødes Aander, som bleve adspurgte om alle Slags Ting og Tildragelser, maatte Eucarpus daglig se sine Landsmænd udøve med en Lidenskab og Iver, som fyldte ham med Gru og vakte hans dybeste Medlidenhed. Men desto mere erkjendte han ogsaa, hvor stor den Naade var, der var bleven ham selv til Del. Idet Himlen havde ført ham i legemligt Slaveri, havde den ved Kristendommens Lys hævet ham til Guds Børns herlige Frihed; istedetfor de kjødelige Forældre og Sødskende, han havde mistet, havde han fundet sin Fader i Gud, sin Moder i Kirken og sine Brødre i de Hellige i Himlen og paa Jorden; fra det jordiske Fædreland var han bleven bortført, for at kunne finde Vejen til det evige.

Hvilken Glæde vilde det have været for ham, naar han idetmindste kunde have revet En eller Anden af sine Landsmænd ud af Overtroens og Afguderiets Snarer! Han forsøgte det gjentagne Gange, men han maatte med Smerte erkjende, at alle Forsøg vare forgjæves. Da han en Dag talte med Apostlen Petrus herom, trøstede denne ham med, at Kristendommen i en ikke fjærn Fremtid vilde komme til at blomstre i Armenien. Naar Jordbunden først var gjort frugtbar

ved Martyrblod, skulde i hans Fædreland opstaa en Mand, der selv var bleven prøvet under de skrækkeligste Lidelser, og som saa vidunderlig hurtigt skulde omvende hele Landet til Kristendommens Lys, at hans Navn indtil Tidernes Ende skulde prises i Kirken som »Oplyseren«.*) —

Vi maa nu gaa lidt tilbage i vor Fortællings Gang, for at høre lidt om Faustina. Kampen, der var brudt ud i hendes Bryst efter Samtalen med Paulus, vilde ikke høre op, før hun havde bestemt sig ganske for de gamle Guder eller den nye Lære. Troen paa de gamle Guder var dybt rystet, men nu paatrængte den Tanke sig hende, om hun ikke blandt de forskjellige filosofiske Systemer kunde finde et, der formaaede at skjænke hendes Indre Fred, og dog tillige lade hende frit Valg angaaende det, hun vilde beholde af sine gamle religiøse Ideer. Havde hun ikke af Mangel paa tilstrækkelig Uddannelse maaske kun halvt og ufuldkomment forstaaet, hvad hendes Lærer havde foredraget for hende om Filosofien? — Saa tog hun da igjen fat paa Systemerne, det ene efter det andet, og studerede dem med Iver og Alvor. Men hvormeget hun end prøvede dem, lode de dog Alle hendes Hjærte koldt og tomt. Alle bleve de hende Svar skyldige paa det store Spørgsmaal, hun rettede til dem. Først havde hun taget de bedste og ædleste Systemer: Platonikernes, Stoikernes og Pythagoræernes; tilsidst greb hun til Epikurs Skrifter. Men da hun havde læst nogle Blade i dem, kastede hun Bogen langt bort, støttede sit Hoved i Haanden, og hede Taarer brød frem af hendes Øjne og rædt i stride Strømme ned paa Marmorbordet, ved hvilket hun sad. Uden Trøst svømmede hun om paa Tvivlens oprørte Vover, uden

---

*) Det er den hellige Gregorius Illuminator, Patriark af Armenien, hvis Fest fejres den 1. Oktober.

at kunne beslutte sig til at gribe den frelsende Haand, som tilbød sig. Faustina følte sig knust i den inderste Sjæl. En indre Stemme sagde hende, hvem der kunde oprejse hende; men hun kunde ikke overvinde sig til at vende sig til ham, der alene var i Stand dertil.

Saaledes vare fjorten Dage forløbne siden Apostlenes Besøg. Atter og atter havde Faustina haft Ordet paa Læberne for at sende en Tjener til Pudens' Villa og bede Paulus komme igjen; men saa ofte hun vilde give Slaven, der kom, naar hun kaldte, Besked, havde hun kun anmodet ham om at trække Forhænget tilside eller hente en Bog, som hun slet ikke aabnede.

Med voxende Kummer iagttog Faustus sin Datters Tilstand og Væsen; endelig satte han sig for, ikke mere at lade hende i Fred, førend hun havde aabnet sit Hjærte for ham. Efterat han længe var trængt ind paa hende, medens hun kun havde svaret med stumme Taarer paa hans omme Ord og Bønner, sagde hun endelig: »Send Bud til Pudens' Villa og lad en Olding ved Navn Paulus kalde til mig, han kan gjøre mig rask.«

»Jeg vil selv strax ride ud til Landstedet, mit søde Barn,« raabte Faderen glad og ilede ud, saa gaadefuldt det end forekom ham, at den Syge ventede Helbredelse fra Nogen paa Pudens' Villa.

Men Faustina, som nu endelig havde udtalt det svære, svære Ord, følte paa en Gang en vidunderlig Lettelse og en Trøst strømme ind i Hjærtet, som hun aldrig før havde følt. Hun sank paa Knæ og raabte under Taarer og Hulken: »O Jesus af Nazareth, jeg tror paa Dig; Du er min Gud; men hjælp nu ogsaa din stakkels Skabning, saa jeg finder Fred og Ro i mit Hjærte!«

De foregaaende Dage havde hun stedse følt en Gysen, naar, som det forekom hende, en Stemme hviskede i hendes Øre: »Hvad? Du vil være Kristen, Du,

den ædle Romerinde, vil hænge Dig ved denne smudsige, foragtede Jødesekt.« Nu fandt hun en sød Trøst i at gjentage for sig selv, først stille, saa højt: »Ja, jeg vil være Kristen! Ja, jeg vil være den Korsfæstede fra Golgathas Datter!«

Saa knælede hun længe; hendes Hjærte drak for første Gang i fulde Drag af Helliggjørelsens Brønd. Efter en lang og tung Kamp havde Naaden sejret og ført et stolt Hjærte til Ydmyghed under Korsets Fod.

Da hun rejste sig, vidunderlig let og vederkvæget, faldt hendes Øjne paa den lille Marmorstatue af Minerva, som stod i hendes Værelse. Strax kaldte hun paa en Slave og befalede ham: »Bær den Tingest bort og sørg for, at den aldrig mere kommer mig for Øjne«. Ligeledes fjernede hun, hvad der ellers var hedensk i hendes Værelse.

Da Paulus kom, fandt han Faustina fuldstændig omvendt. Nu var hun bleven en lærvillig Discipel, der som et opmærksomt Barn hang ved hans Læber og villig og uden at sige imod tog hvert Ord op i sit Hjærte. Apostlen udviklede i Særdeleshed det Trøstefulde i Kristendommens Lære: Han førte hende til Krybben i Bethlehem og lod hende høre Englenes Sang: »Fred med de Mennesker, som have en god Vilje«; han viste hende Frelseren, som midt iblandt de Fattige og Syge, de Ulykkelige og Faldne havde udbredt sine Arme med de Ord: »Kommer Alle til mig, I, som arbejde og ere besværede, jeg vil give Eder Hvile«; han talte til hende om Daabens Sakramente, som borttvætter alle Synder og gjør os til Guds Børn: han aabnede hende Udsigt til de salige Glæder i Paradiset, og hvem kunde vel have skildret dem mere begejstret end han, som selv havde været henrykket til den tredie Himmel?

Faustina lyttede med spændt Opmærksomhed til den ærværdige Oldings Tale; gjentagne Gange vædedes

hendes Øjne med Taarer af hellig Rørelse. Da han endelig tav, sank hun paa Knæ for ham, kyssede hans Haand med dyb Bevægelse og sagde, medens hun saa paa ham med et Par Øjne, hvori hele hendes Sjæl laa: »O, min Fader, endnu et Spørgsmaal, som ligger mig tungt paa Sinde: tør jeg fortrøstningsfuldt haabe Tilgivelse, da jeg dog saa længe og haardnakket har gjort Modstand mod Naaden?»

»Min Datter,« svarede Apostlen, »Frelseren har sagt: »Jeg er den gode Hyrde, den gode Hyrde giver sit Liv hen for Faarene«. Han søger efter det tabte Faar, indtil han finder det, og tager det saa paa sine Skuldre, for at bringe det tilbage til Hjorden; saa kalder han sine Venner og Naboer sammen og siger til dem: »Glæder Eder med mig; thi jeg har fundet mit Faar igjen, som var tabt«.«

»O min Frelser,« raabte Faustina med inderlig Rørelse og med et saligt Smil, »hvortlænge har Du dog maattet gaa efter mig, for at finde mig! Nu vil jeg ogsaa evigt vedblive at være dit trofaste lille Lam!«

Apostlen bredte sine Hænder ud over den Knælendes Hoved og betegnede hendes Pande med Korssets hellige Tegn og forlod saa Paladset glad over at han atter havde frelst en Sjæl. —

Faustus var henrykt over at finde sin Datter væsentlig forandret; hun syntes saa rolig og munter som hun i Uger ikke havde været det; skjønt det ikke undgik hans Faderøje, at denne Forandring kun maatte være naaet ved en mægtig Kamp. Han forstod derfor godt Datterens Ønske om at være alene; hun maatte nu have Ro, for at komme til Kræfter. Derved fandt han tillige Tid til at overlægge, ved hvilke Adspredelser og Fornøjelser han ogsaa kunde udlette de sidste Spor af det saa uforklarlige Tungesind, saa hun igjen kunde blive den glade unge Pige, hun før havde været. Naturligvis tænkte han først paa de glimrende

Fester for den i de nærmeste Dage ventede Armenierkongen; senere vilde han da gjøre en længere Rejse med sin Datter.

Omendskjønt Faustina ved Freden og Glæden i Hjærtet ogsaa snart kom legemlig til Kræfter, fandt hendes Fader dog snart ud, at hans Datter havde faaet et helt andet Væsen. Hun bar intet Guldsmykke mere og klædte sig højest tarveligt; i sin Tale og Opførsel var hun bleven alvorligere, og ligeoverfor Tjenerskabet meget venligere. En Ven af Familien indbød hende til at se Indtoget fra sit Palads paa Forum; hun afslog det, idet hun erklærede overfor sin Fader, at hun havde allerede set saameget af Pomp og Pragt, at hun ikke mere fandt nogen Glæde derved. Endogsaa paa Hovedfestdagen, hvor Tyridentes skulde modtage sin Krone af Neros Haand, bad hun sin Fader om at maatte blive hjemme.

Efter lang Overvejelse fandt Faustus det klogest at søge snarest mulig en fortræffelig Ægtefælle til sin Datter, for at hun i et lykkeligt Ægteskab kunde vinde sin Karakters tidligere Munterhed tilbage. —

(Fortsættes.)

En from Fyrste.

— 0 —

Da den i 1863 af sine oprørske Undersaatter skudte Kejser Maximilian af Mexiko endnu var østerriksk Ærkehertug og i 1853 havde Kommandoen over et Krigsskib, som krydsede langs Kysten af Albaniet, blev en Matros ombord dødssyg af Saarfeber og Stivkrampe.

»Jeg meddelte det,« skriver den kejserslige Marine-læge, Dr. Heidinger, som befandt sig paa Skibet, »til

Ærkehertugen, og denne gav Befaling til, at der skulde ydes den Dødssyge de kirkelige Trøstemidler; men skjønt der blev sendt Bud i alle Retninger og hverken sparet paa Møje og Omkostninger, var det dog umuligt at skaffe en Præst til den Døende.«

»Velan da!« sagde Prinsen, »er jeg ude af Stand til at skaffe denne Stakkel en Præst, saa ville vi alle, som ere her tilstede, knæle ned og bønfalde Gud om, at han vil se i Naade ned paa denne Døende, tilgive ham hans Synder og gjøre den sidste Time let for ham!«

Som sagt, saa gjort. Ærkehertugen kastede sig paa Knæ og bad om en Bønebog. Ingen havde nogen; han spurgte om en Rosenkrans; heller ikke den havde man. Saa gik Ærkehertugen til sin Kahyt og bragte, idet han vendte tilbage til Matrosens Dødsleje, en Bønebog og en Rosenkrans med sig. Rosenkransen, en Gave, han havde faaet af sin Moder til Minde om hende, lagde han paa den Døendes Bryst og sagde saa: »Lader os bede!« Jeg maatte af og til række den Døende en Læskedrik og fandt derved Lejlighed til at kaste et hemmeligt Blik paa Ærkehertugen; Tuarer glinsede i hans blaa Øjne, der vare rettede mod Himlen. Han bad saa inderligt, saa sandt, som jeg endnu aldrig havde set det. Hans Bøn blev ogsaa snart bønhørt — Matrosens Dødstime blev rolig og kort.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

England. Blandt de fornemme katholske Gjæster, som Dronning *Victoria* havde indbudt til Havefesten i Buckingham-Paladset, i Anledning af *Prinsesse Mauds* Bryllup vare: Kardinal-Ærkebiskop Vaughan, Hertugen af Norfolk, Marquis Bute og Ripon, Jarlerne af Almarle, Dubigh, Gainsborough og Loudrun, Lorderne

Acton, Camoys, Clifford, Southwell, Herries, Howard of Glossop, Lovat, North, Edmund, Talbot og Englands Lord-Overdommer, Lord Russel of Kilowen.

— »*Canterbury has spoken, but the cause is not finished*« (Canterbury har talt, men Striden er ikke endt), skriver »*Catholic Times*«. Den anglikanske Ærkebiskop af Canterbury sagde for nylig i en Diöcesan-Konference med Hensyn til den pavelige Encyklika »*De Unitate*«: »Den romerske Kirkes Stilling er en Absurditet og modsiger Læren og den engelske Historie. *Englands Kirke var altid protestantisk, og længe før Reformationen her den stedse protesteret*«. Herimod taler »*Church Times*«, som har langt større Indflydelse paa det højkirkelige Parti, end alle anglikanske Biskopper tilsammen, idet det svarer Ærkebiskoppen: »Englands Kirke var strængt taget aldrig protestantisk og kjender intet til en saadan Titel«. En Kjendsgjerning er det imidlertid, at Englands Kirke i næsten 300 Aar førte denne Titel og først for 20 til 30 Aar siden kom paa den Tanke, at tillægge sig Attributet »Katholsk«. Det Hele er kun et Stykke »Enighed« indenfor en eneste protestantisk Sekt, kaldet den anglikanske Højkirke.

— Byen Nottingham ruster sig til paa en storartet Maade at tage imod Kardinal Vaughans Besøg. I Toget til Dømkirken ville 1500 Børn tage Del.

— En smuk og imponerende katholsk Demonstration fandt Sted i London den 16. Juli i Anledning af Karmelfesten. En lang, storartet Procession drog nemlig om Eftermiddagen ud fra den italienske Kirke i Hat-tongarden gennem de nærliggende Gader og atter tilbage til Kirken. Forskjellige Sangkor sang passende Salmer, medens Musikkorpsen udfyldte Sangpauserne med Koralmusik. Om Aftenen var hele det italienske Kvarter i Nabolaget oplyst med Lamper og kinesiske Lanterner.

— Efter Forlydende gaar *Prins Max* af Sachsen foreløbig til London, for der at hjælpe Præsten ved St. Bonifacius' Kirken. Til den ovennævnte Kirke er ogsaa knyttet den katholske Svendeforening i London.

— Under et Møde, som havde til Formaal at drøfte, hvorledes man bedst kunde hæve den aandelige og materielle Nød og Elendighed i det bedrøvelige Kvarter, som hører til Londons østlige Del, aflagde Lord *Salisbury* i sin Tale et glimrende Vidnesbyrd til Gunst for *Tiggerordenene*. »Kunde vi nu,« sagde han, »blot have i vor Midte Tiggermunkene, hvis Formaal er, at samle Almisser, ikke for dem selv, men for Kirken og deres Medmennesker, saa havde vi fødte Hjælpere i Nøden! De vilde yde Impulsen til ethvert ædelt og helligt Foretagende, som vore moderne, noget mærkelige Velgjørenhedsforanstaltninger savne. Vore Velgjørenheds-Bazarer, -Festmiddage og -Baller kunne jo rigtignok sammenbringe en Del af de nødvendige Penge, men der er ikke nogen Selvdisciplin, nogen Forsagelse, noget Offer ved dem, — og derfor efterlade de heller ikke nogen Følelse af en Velgjøring eller noget Krav paa Taknemlighed«.

— *Kristi Kirkes Enhed*, som den h. Fader, Pave Leo XIII. i sin Encyklika »De Unitate« har betegnet som et væsentligt Kjendetegn hos Kirken, volder det protestantiske Blad »Church Times« Smerter. Det vil gjøre tre Grene af den katholske Kirke gjældende: den orientalske, den occidentalske og den anglikanske. Det søger at forklare, at der ved Enheden ikke forstaas en eneste Kirkes, nemlig den katholske Kirkes. Enhed og Enighed, men kun Enigheden blandt de forskjellige Kirkers Medlemmer. Beslægtet hermed er den saakaldte Grindewald-Doktrin, ifølge hvilken enhver Side skulde være en Gren af den katholske Kirke. Princippet er ganske det samme. Tre Grenes Tilværelse forstyrrer og ophæver Enheden og

Enigheden lige saa godt, som 300 Grenes eller Sekters Tilværelse, ganske bortset fra, at der, hvor den øverste af den Helligaand inspirerede ufejlbare Læreautoritet en Gang mangler, bringe ikke engang de enkelte Individider af en Sekt det nogen Sinde til Enhed og Enighed.

— Den største Sensation i Protestantismens Lejr har Protestanten Mr. *Birell* vakt ved en Artikel i Tidsskriftet »Nineteenth Century« (Det 19. Aarhundrede) med Overskriften: »Hvad skete da egentlig ved den saakaldte Reformation?« Artiklen virkede som en Bombe midt i et fredeligt Theselskab, siger »Catholic Times«. Og dog udtaler Mr. Birell kun, hvad hele Verden véd, idet han siger: »Messeofret danner hele Forskjellen mellem den katholske Kirke og Statskirken i England, og netop Messcofret blev afskaffet ved den saakaldte Reformation«. Man vidste i Begyndelsen fra protestantisk Side ikke, hvad man skulde svare paa Artiklen, og derfor taug man ganske stille. Endelig vovede man det undselige Forsøg med den gamle Usandhed, at den saakaldte Reformation dog i alt Fald havde bragt de Kristne Bibeloversættelsen, medens de gamle Bibliotheker vise Enhver tydelig og klart det Modsatte, idet de der med egne Øjne kunne se Bibeloversættelser, der ere udkomne længe før Reformationen.

— Den engelske Statskirkes Opløsning, skriver Bladet »Leo«, er kun et Tidsspørgsmaal, den er fuldstændig afhængig af Underhuset, som allerede tæller mange Fjender af Statskirken. De 263 indregistrerede Sekter pille stedse ved den og gjøre den mere og mere faldefærdig. Tidens Bølger styrte afsted og rive alt Menneskeværk med sig; den katholske Kirke som Guds Kirke og Værk kunne de ikke bortskylle. Endnu knejse de smukke Domkirker i Canterbury, Salisbury, Winchester, Ely, Lincoln, York o. s. v.; endnu lyder daglig i alle Englands Domkirker den gamle ærværdige Koralsang. Hvornaar skal man

atter bede »Ave Maria« i de smukke Gudsmoders-Kapeller i disse Domkirker? Hvornaar skal den evige Lampe atter brænde i disse Gudshuse? Aarlig vende jo en Mængde tilbage til Kirken.

Aartier, ja Aarhundreder kunne hengaa, inden England atter vender tilbage til Katholicismen, thi Guds Veje, ere uransagelige. Men hvad kunde det brittiske Verdensrige med en Befolkning af 340 Millioner Sjæle ikke yde, naar det var i Besiddelse af Sandheden!

Men de femten hellige Ærkebiskopper af Canterbury, en h. Augustinus, Anselm, Thomas, Edmund, Hugo af Lincoln, Osmund af Salisbury, Thomas af Herford, Paulinus og Johannes af York, de store hellige Jomfruer Etheldreda of Ely, Ferdeswide of York, de hellige Konger Eduard Martyren og Bekjenderen, Edmund, Oswald og alle de andre Hellige, som have levet paa denne Ø, ville daglig bede ved Guds Trone for Englands Omvendelse til den katholske Tro.

Tyskland. At Prins Max's Præstevielse og første hellige Messe har fremkaldt en Del Røre i det protestantiske Sachsen, er let forstaaeligt fra et luthersk Standpunkt. Vi Katholiker stille Præstedømmet saa højt, at vi i det, at en Prins vælger den præstelige Stand, kun kunne se den højeste Ære ogsaa for en Prins; thi den katholske Præst staar i Guds Sted. Protestanter, som ikke ere i Stand til at svinge sig op til en saa ophøjet Opfattelse af Præstedømmet, vil i Prinsens Præstevielse derimod snarere se en stor Ære for den katholske Kirke. Ret fornuftigt skriver derfor ogsaa et luthersk Blad i Sachsen: »Hvorfor skal en katholsk Prins ikke have Lov til at blive Præst? Det er noget Andet, end om en luthersk Prins vilde vælge den gejstlige Stand. Man tænke sig f. Ex. en Hohenzollern-Prins som Pastor, Superintendent eller Overhofprædikant, og man vil uvilkaarlig smile over en saadan Idé. I den katholske Kirke staar Præstestanden

over enhver anden Stand, fordi Præsten der er Guds Repræsentant. Derfor anser ogsaa enhver from katholsk Familie det for en Udmærkelse, ja for en aandelig Fordel, naar den tæller en Gejstlig blandt sine Medlemmer«.

❧ Fra Vejbyrnet. ❧

— Om den katholske Kirkes socialpolitiske Virksomhed skriver den *protestantiske* Breslauer-Professor *Eltester* i Conrads »Aarbøger for Nationaløkonomi og Statistik«: »Den Stilling, som den tyske Katholicisme har indtaget overfor Arbejderspørgsmaalet, maa uden Tvivl indgyde Agtelse og er af en saadan Beskaffenhed, at den sikrer en videregaaende Udvikling for Fremtiden. Centrumpartiet er for Tiden langt snarere et socialt, end et kirkeligt Parti. Ved den Omsorg, som det skjænker de arbejdende Klasser, vinder det Folkets Stemmer. Hovedmidlet hertil er uden Tvivl den fortræffelig organiserede Sjælesorg. Thi det er en Kjendsgjerning, at den Gejstlige er den Eneste, som taler Hjærte til Hjærte med Arbejderen, som giver Hustruen og Børnene Raad, oprejser dem i Ulykke, skjænker dem Velsignelse, Trøst og Almisse. For ham er ingen Stue for snæver, ingen Arbejder for fattig, intet Hovmod holder ham tilbage fra at tale endog med det dybest sunkne Subjekt. Ikke ad den kolde, dogmatiske Vej, men ved virksom Kjærlighed bliver Folket bevaret i Troen og omvendt til den . . . . . Præsten i katholske Egne har i mange Tilfælde faaet Undervisning i de sociale og økonomiske Spørgsmaal og staar, fordi han kjender Arbejderstandens Ønsker og Fornødenheder, denne langt nærmere, end Andre. Flere katholske Gejstlige have specielt maattet studere National-Økonomi; andre ere blevne sendte paa Rejse til Industri-Egne, alene

for paa selve Stedet at lære af egen Erfaring de arbejdsende Klassers Forhold at kjende. Om alt dette er der hos os (Protestanter) ingen Tale . . . . . Den mægtige sociale Bevægelse i vore Dage er ikke en Paroxisme, som vil være forbigaaende, men et Fremskridt i Folkelivets Udvikling. Kirkens Opgave er det, at komme overens med denne Bevægelse. Tiden vil da lære, om ogsaa endnu i vore Dage hine megetlovede Ord om Korset stadfæste sig: »I dette Tegn er Sejr!«

Kirkelig Kalender.

Søndag den 23. August. 13. Søndag e. Pintse. Marias h. Hjærte. — **24. M.** Bartholomæus, Apostel. — **25. Ti.** Ludvig. Bekjender. — **26. O.** Votivofficium af St. Ansgar. — **27. To.** Josef af Calasanz, Bekjender. — **28. F.** Augustinus, Biskop og Kirkelærer. — **29. L.** Johannes Døberens Halshuggelse. **Søndag den 30. August. 14. Søndag e. Pintse.** Rosa af Lima, Jomfru.

St. Andreas Kirken i Ordrup. I August Maaned holdes paa Søndagene Kl. 10 Højmesse med Prædiken og Kl. 7 Aftengudstjeneste. — Baade Søn- og Hverdage læses stille hh. Messer Kl. 6¹/₂, 7 og 7³/₄.

St. Andreas Kollegiet i Ordrup. Det nye Skoleaar agtes paabegyndt Torsdag den 27. August. Bestyreren.

Unio. Præmiekeglespil 6. Septbr. Kl. 4 med mange For nøjelser i Haven. Man tegue sig til Præmiespillet à 25 Øre Portionen (højest 5 Portioner) hos Bestyrelsen eller om Tirsdagen paa den paa Keglebanen fremlagte Liste.

H. Holler,
Istedgade 2 C¹.

J. May,
Silkegade 10¹.

Skole-Literatur.

Af **Dansk Læsebog for katolske Kristne** er 2. Del udkommen. Den koster i Bogladen indbunden 1 Kr. 50 Øre (i Kommission hos H. C. Wenk, Fredericia). Naar der rekvireres mindst 10 Exemplarer paa en Gang enten hos Undertegnede eller hos Kommissionæren, faas den imod Kontant eller Efterkrav for 1 Kr. pr. indbunden Exemplar.

Kolding, den 13. August 1896.

Clem. Storp,
Sognepræst.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 35.

Søndagen den 30. August.

1896.

Indhold: Det pavelige Observatorium i Rom. „Krans og Krone“. Fra England. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Tyskland. Rom. — Bekjendtgjørelser.

Det pavelige Observatorium i Rom og en Forbedring af Kalenderen.*)

—o—

Indenfor det Komplex af Bygninger og Haver, som danner den pavelige Residens, er der siden 1891 bleven rejst et Observatorium under Navnet *Specola Vaticana*, hvis Grundlæggelse og Virksomhed paa en særlig Maade skyldes den nuværende Pave Leo XIII.s høje videnskabelige Sans og Interesse.

Under den 14. Marts 1891, i sit Pontifikats 14. Aar, har Leo XIII. kaldt denne Institution til Live, ved en *Motu-Proprio*, som i sin Tid ikke blev synderlig

---

*) Denne interessante Artikel er skrevet af en bekjendt Protestant, Professor Wilh. Föerster, Observator ved Berlins Observatorium, og har staaet i det ellers saa kirkefjendtlige nationalliberale Partis Organ „Nationalzeitung“.

paaagtet af den europæiske Presse; men nu, da *Spccola Vaticana* har udfoldet en livlig Virksomhed og opnaaet gunstige Resultater, er der al Anledning til med særlig Pietet at dvæle ved denne pavelige Kundgjørelse.

I dette Motu-Proprio bliver det bragt i Erindring, at allerede Gregor XIII. havde udvalgt et Taarn blandt de vatikanske Bygningsværker og forsynet det med astronomiske Instrumenter; det skulde tjene til Forsamlings- og Arbejdslokale for de fremragende Fagmænd, som dengang vare traadte sammen i Vatikanet paa Foranledning af Paven, for at bringe Kalenderforbedringen til Afslutning (1582).

Dette »gregorianske« Taarn har ogsaa senere, sidst under Pius VI., da det igjen udtrykkelig blev anvist til Himmelobservationer, afgivet Lokale for mangfoldige Studier, især magnetiske og meteorologiske Arbejder. Senere i Løbet af dette Aarhundrede traadte Observationsarbejderne paa det gregorianske Taarn fuldstændig i Skygge for de andre astronomiske Observatorier, som imidlertid vare blevne oprettede i Rom, i Særdeleshed for Jesuiternes Observatorium i Collegio Romano. Der blev navnlig indvendt imod det gregorianske Taarn, at dets Horisont blev altfor meget indsnævret af de omliggende Bygninger, især af Peterskirkens vældige Kuppel.

Men efter at Collegio Romanos Observatorium var gaaet over til den italienske Forvaltning, blev det paany taget under Overvejelse at bringe Liv i og udvide de astronomiske Institutioner indenfor Vatikanets Omraade, og endelig blev Horisontens Snæverhed afhjulpen derved, at det vældige Fæstningstaarn, som ligger paa det højeste Punkt af den vatikanske Høj, det saakaldte *Leoninske* Taarn, der for over Tusinde Aar siden var bleven bygget til Værn imod de sara-ceneske Sørøvere, men som nu ved en paa den øverste Platform opstillet Kuppel, som lader sig dreje, blev

indrettet til astronomiske Observationer, medens det gregorianske Taarn skulde bruges til andre Arbejder, som kun i ringere Grad kræve en ubegrændset Horisont.

Af disse to Taarne og nogle andre Lokaler bestaar det nye vatikanske Observatorium. Ledelsen blev overgivet til den fortjenstfulde Forsker *P. Francesco M. Denza*, Barnabitermunk og forhenværende Direktør for Observatoriet i Moncalieri. Den fortræffelige Padre Denza har meget hurtigt indført det vatikanske Observatorium i de andre Observatoriers Række ved sine talrige og dygtige Arbejder. I Løbet af nogle faa Aar blev der udgivet flere fortræffeligt udstyrede illustrerede Bind, indeholdende Observationsresultater samt Fotografier af Himlen.

Til stor Sorg for Observatoriets Overledelse og alle Kaldsfæller blev P. Denza den 14. December 1894 reven bort ved en altfor tidlig Død. Ledelsen af Arbejderne gik da over til Vicedirektøren *Guiseppe Lais*, som hidtil havde taget ærefuld Del i P. Denzas Arbejder. Naar man overskuer det, som P. Denza har ydet som Observator, Lærer og Forfatter, siden han i Aaret 1857 tog Doktorgraden i Fysik, saa bliver man i Sandhed forbavset over hans Arbejdskraft og Alsidighed. Astronomi, Meteorologi, Jordmagnetisme, desuden populære Foredrag, Affattelsen af matematiske og fysiske Lærebøger, Udgivelsen af Tidsskrifter og talrige mindre Skrifter — alt dette har den utrættelige og aandfulde Videnskabsmand beskæftiget sig med.

Men lad os vende tilbage til det pavelige *Motu Proprio* af 14. Marts 1891. Foruden den ovenfor gjen-givne historiske Redegjørelse, som gjør et højst tiltalende Indtryk i sin monumentale latinske Form, indeholder denne betydningsfulde Kundgjørelse en alvorlig Polemik imod dem, der selv ere »Mørkets Sønner« og som ikke desmindre pleje at betegne Kirken som en Ven af Mørket, en Amme for Uvidenheden og en

Fjende af Videnskaben og Fremskridtet. Ligeoverfor disse Paastande og Beskyldninger bliver der med den mest begejstrede Veltalenhed i korte Træk skildret alt, hvad Kirken har bidraget til den aandelige Kulturs Udvikling, og hvornæget den har understøttet og æret de af dens Sønner og Tjenere, som have udmærket sig heri. Iblandt Videnskaberne indtager Astronomien en fremtrædende Plads, fordi den søger at udforske de blandt alle »livløse Ting, som højest forkynde Guds Pris og Ære«.

Betydningen af Kjendskabet til Aarets Kredsløb og Stjernernes Stilling bliver fremhævet i Tilslutning til et Sted af Salomons Ordsprog, og Kirkens Stilling til Kalenderforbedringen, saavel som Gregor XIII's og i det Hele Pavedømmets glørværdige Medvirkning paa dette Omraade bliver bragt i Erindring. I Slutningen af de sig hertil knyttende Oplysninger om Grundlæggelsen og Udviklingen af de astronomiske Institutioner i Vatikanet bliver den nuværende Fornyelse og Udvidelse af det vatikanske Observatorium skildret, og dets Arbejdsplan i Forbindelse med de Midler, som ere indrømmede til Sikring af Arbejdet og Personalet, fremstillet i Hovedtrækkene.

Til P. Denza's Udnævnelse som Leder af Institutet slutter sig den Erklæring, at Pavens Observatorium helt og fuldstændigt skal træde ind i de astronomiske Institutioners Række derved, at P. Denza bliver sat i Stand til, at slutte sig til den internationale Organisation til Fotografering af Himlen, og som et fast Arbejde for det vatikanske Observatorium for den nærmeste Tid bliver der afgivet Tilsagn om Fotograferingen af en af de Himmelzoner, hvori Himmelummet var bleven inddelt ved den aftalte Sammenvirken af Observatorier i alle Verdensdele og paa alle Jordens Zoner. Naturligvis blev herved Observatoriets Arbejder ogsaa ind-

ordnede under samtlige herhen hørende Forskrifter, som vare blevne vedtagne for Samarbejdet.

Efter den højtidelige Forsikring, at det nye astronomiske Institut skulde staa paa samme Trin af Sikkerhed og Anseelse som de andre pavelige Institutioner, paakaldes dernæst den Allerhøjestes særlige Gunst og Beskyttelse over dette Foretagende; »thi« — saaledes hedder det til Slut, »Vi have ved dette Værk ikke blot villet fremme de Videnskaber, som mer end noget andet menneskeligt Studium hæver de Dødeliges Sjæle udover Hverdagslivet til Betragtningen af de himmelske Ting; men Vi have ganske særlig, saaledes som Vi fra Vort Pontifikats Begyndelse have gjort ved enhver Lejlighed, der tilbød sig, villet styrke alle i den Overbevisning, at Kirken ikke nærer noget Had til den sande, grundige Videnskab, hvad enten den angaar guddommelige eller menneskelige Ting; men tvertimod omfatter og plejer den og paa enhver Maade søger at befordre den.«

Det videre Forløb af det vatikanske Observatoriums Arbejder har i Virkeligheden svaret til denne hele højtidelige Kundgjørelse af 1891, som tillige dannede en Art Afslutning paa Pavens halvtredsindstyveaarige Præstejubilæum.

Ja! Endnu mere: Ved Fornyelsen af det inderlige Forhold, hvori Vatikanet i Kalenderforbedringens Tid under Gregor XIII. har staaet til Astronomien, og som har givet Pavens daværende store Kulturgjerning en saa klog og forstandig Karakter og derved sikret den et saa godt Resultat, har der nu aabnet sig Udsigt til, at Kulturudviklingen kan befries fra en Byrde, der hidrører fra Fortiden, nemlig Paaskefestens Bevægelighed og de stærke Svingninger, som denn. Bevægelighed fremkalder i den aarlige Tidsinddeling, og som griber forstyrrende ind i mange Omraader af Kulturfolkernes Liv og Arbejde.

Den højtfortjente P. Denza har i Forening med Barnabiten *Cesare Tondini* fra Akademiet i Bologna formaaet at vække den fulde Forstaaelse af, at Tilknytningen til Maanens Faser, som er Aarsagen til Paaskefestens overdrevne Bevægelighed, uden Betænkning kan opgives. I gamle Dage havde denne Forbindelse sin store Betydning derved, at Vandringerne til de Steder, hvor Festen afholdtes, og til de store Helligdomme, bedst kunde ske, naar Nætterne vare lyse, altsaa omkring Fuldmaanetiden. Denne Betydning af Tilknytningen til Maanen har uden Tvivl nu mistet sin afgjørende Vægt. Paa det vatikanske Observatorium mindedes man, at Fjernelsen af Paaskefestens store Bevægelighed allerede i Gregor XIII.s Tid var bleven taget under Overvejelse, at denne Tanke alene af den Grund ikke blev forfulgt videre, at man dengang ikke med Rette kunde erklære de derved foraarsagede Ulemper for saa betydelige som de under det moderne Kulturlivs komplicerede Forhold ere blevene det. Med fuld Klarhed blev det imidlertid allerede dengang erkjendt, at der ikke stillede sig nogen Samvittigheds-Betænelighed eller formelle Vanskeligheder af alvorligere Natur ivejen for en Forandring af Paaskereglen ved en pavelig Anordning.

Ved hele den historiske Udvikling af denne Ordning kan en Forbedring paa dette Omraade kun gennemføres ved Initiativ af Vatikanet. Og det er en stor Velsignelse for Kulturen, at de rigtige Synspunkter i denne Sag, forbundne med fuld Sagkundskab, ere repræsenterede i Vatikanet og blive fuldt vurderede med Højsind.

Der kunde herved aabne sig en Mulighed for, at det nye Aarhundrede blev indviet med et stort Fremskridt i den civiliserede Verdens kronologiske System, og derigjennem tillige opnaaes en almindelig Antagelse af den gregorianske, kun i det ene Punkt vedrørende

Paaskefesten, forbedrede Kalender i hele den kristne Verden.

Det gregorianske Taarns mindeværdige Dage vilde da finde værdig Efterfølgelse i det leoninske Taarns, der overgaar hint i Horisontens Vidde. F. W.

„Krans og Krone“.

(Fortsat.)

—o—

Tigellinus havde i det af ham udkastede Program sat som Glandspunkt for Festlighederne en Scene, som i lige Grad maatte tilfredsstille baade Romernes Forfængelighed og Kejserens Stolthed, den Scene nemlig, at Kongen af Armenien i det store Amfiteater paa Marsmarken skulde modtage sin Krone af Nero. Tyridates saa vel som hans Følge havde højst ugjerne givet sig hen til denne theatralske Forestilling; men Tigellinus forstod ved de mest glimrende Løfter og Udsigter at gjøre Pillen sødere for Kongen, saa at denne tilsidst bøjede sig, skjønt opfyldt af Vrede og Ærgrelse over, at han havde ladet sig overliste af Romerne og ladet sig lokke til Rom.

Da Fyrsterne i Kongens Følge ikke stolede paa Kejseren og hans Yndlinge, ønskede Enhver iblandt dem at have en Tolk ved Siden under hin Forestilling, for nøje at vide, hvad Kejseren sagde, og om Kongens Ord i enhver Henseende blev rigtig oversatte. Ogsaa Eucarpus blev indbudt dertil af en Hoffets Folk. Han vilde, fordi det kun daarlig lod sig forene med Kristendommens Aand, have afslaaet at være tilstede ved Festen, saafremt han ikke havde erfaret, at Nogle iblandt Følget, som vare syge, da de stege i Land og hidtil vare blevne tilbage i Havnestaden, vilde komme til Festlighederne i Rom. Der var jo en sidste Mulighed

for, at den, han hidtil forgjæves havde søgt, maaske befandt sig iblandt dem. Saa tog han da mod Tilbudet; men stillede først den Betingelse, at han ikke behøvede at komme før Gladiatorkampene, som skulde gaa forud for Kroningsakten, vare endte.

Det af Nero opførte Amfitheater var udstyret med en Pragt og Overdaadighed, som vi i vore Dage ikke kunne gjøre os noget Begreb om. Lige op til de øverste Siddepladser for Folket var Alt udstyret med de rigeste Guldforsiringer og smykket med de kostbareste Tæpper; med en i Sandhed feagtig Glans straaede Estraden, paa hvilken den kejserlige Trone var oprejst, og hvor der var Plads for Kongen af Armenien og alle de fremmede Fyrster og Hofembedsmænd. Det er bekjendt, hvorledes Roms Theatre ved Maskineri og deslige Anstalter vare satte i Stand til at fremstille Ting, der grændsede til det Underfulde; Tigellinus havde sørget for, at Forestillingerne i Amfitheatret paa Marsmarken endog skulde overgaa Alt, hvad man i den Henseende nogen Sinde havde set i Rom.

Henstrakt under en Bærehimmel, der var smykket med gyldne Ørne og det kostbareste Broderi og blev baaret af sorte Slaver iførte det kejserlige Livre, med den ungdommelige Armenierkonge ved sin venstre Side og ledsaget af sin tæmmede Yndlingstiger, der var lænket til Bærestolen ved en gylden Lænke — saaledes holdt Nero sit Indtog i Amfitheatret. Den tæt sammenstuede Mængde, der talte mere end halvtredsstyvetusinde Hoveder og blev underholdt med Fremføring af sjældne Dyr indtil Herskerens Ankomst, rejste sig, og i Fanfarernes Skingren blandede sig Folkets Jubel, der lød som Torden; fra alle Sider stege hvide Duer, som man havde medbragt, op i Luften og omkredsede Amfitheatrets store Rum.

Den første Del af Programmet indeholdt de himmelstormende Titaners Kamp mod Zeus; Udtydningen

laa nær, den var ligesaa smigrende for Nero som for Armenierne. Hundrede af de største og stærkeste Gladiatorer vare blevne udsøgte til Festspillet. I vild Trængsel stormede Titanerne mod Gudeborgen, som blev forsvaret af Zeus og de Himmelske. Funklende Lyn bleve udslyngede af Godefaderens Haand og gennemkrydsede Luften; Guder og Gudinder foer hen over de Kæmpende, uden at man kunde se Tougene; som holdt dem i Luften. Jorden aabnede sig for at begrave de besejrede Himmelstormere i Flammerne, medens Zeus med sit sejrrige Følge holdt sit Triumftog i Luften højt oppe over Tilskuernes Hoveder. — For det gamle Rom var det selvforstaaeligt, at der ikke blev kæmpet paa Skrømt, men med virkelige Vaaben og for Alvor, og de Titaner, der bleve opslugte af Jorden, omkom virkelig i Flammerne, saa der paa denne Dag blev ofret mere end hundrede Mennesker.

Den anden Del af Festforestillingen har Historie-skriveren Suetonius nøje beskrevet. Paa en ophøjet Trone, klædt som Triumfator, sad Nero omgivet af sine sejrrige Legioners Faner og Tegn. Tyridates steg op ad Tronens Trin og omfattede Herskerens Knæ, hvad denne dog afværgede, idet han hævede Kongen op til sig og omfavnede og kyssede ham. Men Tyridates faldt atter ned for Kejserens Fødder og bad Nero om at udnævne ham til Konge af Armenien. Saa tog da Nero Tiaraen eller Turbanen af Ynglingens Hoved og lagde ham den gyldne Ring som Kongekrone om Panden. Tyridates' Ord bleve strax højt forkyndte paa Latin for hele Folket. Den med Diademmet smykkede Konge lod Nero tage Plads ved sin højre Side; paa samme Tid saa man svæve ned fra Himlen en Sejrs-gudinde med en Laurbærkrans, som hun satte paa Kejserens Hoved.

Fyrsterne og de Store i Kongens Følge skar Tænder i afmægtigt Raseri over det nedværdigende Skue-

spil og over den Skjændsel, som ingen politiske Fordele kunde opveje. Ogsaa Eucarpus, som havde været Vidne til den hele Scene, var oprørt over sin Konges Ydmygelse.

Da Festforestillingen var endt, vendte Tyridates med sin Hofstat tilbage til det kejserlige Palads. For Eucarpus var det sidste Haab om at finde en af Sine udslukt; ogsaa de Nyankomne vare ham ligesaa fremmede som de Øvrige. I let forstaaelig Nysgjerrighed benyttede han dog sin Egenskab som Tolk til at gaa ind med det kongelige Følge i sin Landsherres Forsale; Lejligheden var saameget mere gunstig, som Enhver kun bekymrede sig om sig selv, og lod Alle upaaagtede, som Paladsvagten lod komme ind.

Overalt straaede der Ynglingen en orientalsk Pragt imøde. Tyridates skulle i Rom gjenfinde sit eget Palads og sine egne Gemakker. Tigellinus havde, saa vidt muligt, ladet alt indrette saa nøje som tænkeligt, i Smag med Kongeborgen i Artaxata. Det forekom den unge Mand at han før havde set dette og hint; i Særdeleshed var det Tilfældet med en Vaabensamling, der var hængt op rundt om paa Væggen og i Midten af Rummet var stillet sammen til en Sejrs trofæ. Han huskede, at have set akurat saadanne Rustninger, saadanne Jærnmænd, som ikke bevægede sig og ikke kunde tale, i sin Faders Hus.

Da Eucarpus traadte ind i en ny Sal, foer han sammen som stukket af en Slange. Hans Øjne stirrede som fasttryllede paa to store Portrætter, der hang ligeoverfor Indgangen paa den modsatte Væg. Idet han henvendte sig til en forbigaaende Hofbetjent, spurgte han med usigelig Kraftanstrengelse og i højeste Spænding, hvem begge Billederne forestillede.

»Det er Billederne af Kongens Forældre,« lod Svaret.

»*Min Fader, min Moder!*« raabte Eucarpus, saa faldt han bevidstløs om, overvældet af sine Følelser.

(Fortsættes.)

Fra England.

— 0 —

Man har ofte spurgt: Hvor stort er *Konvertiternes Antal* siden Oxfordér-Bevægelsen 1845 i England? Det er vanskeligt at besvare dette Spørgsmaal, da mange Konversioner slet ikke blive meddelte. Man har i England beregnet Konvertiternes Antal til 270—300,000. Alle Stænder og Aldre ere repræsenterede blandt disse Konversioner. Der finde vi Hertuginde af Kent, den nuværende Dronnings Moder, 10 andre Hertuginde, mange Grever og Sønner og Døtre af adelige Familier. Henved 400 Gejstlige fra Statskirken vendte tilbage til Moderkirken, blandt dem de berømte Kardinaler Manning og Newmann, flere Sønner og Døtre af anglikanske Biskopper og henved 100 Præstefruer, hvis Mænd allerede tidligere vare vendte tilbage til Kirken. Hertil kommer 12 Generaler, blandt dem Feltmarskal Forster Fitzgerald, 8 Admiraler o. s. v. Blandt Konvertiterne findes en Mængde Videnskabsmænd og Lærde, som Digteren Coventry Patmore, Aubrey de Vera, Kemikeren, Professor Barf. Paley, Professor i klassiske Sprog i Cambridge, de berømte Retslærde Ballais Hope Scott, Aspinall og Bogshawe; vi finde den bekjendte Digterinde Adelaide Procter, Malerinden Elise Thompson og Forfatterinden Georgiana Fullerton.

Men hvad have disse 300,000 Konvertiter at betyde mod de 28 Millioner Protestanter i England og Wales? De udgjøre først en lille Begyndelse til Englands Gjenforening med Katholicismen. Daglig vende

Englændere tilbage til Kirken, men paa en Konversion af den store Mængde kan man endnu slet ikke gjøre Regning, saalænge det engelske Folk som hidtil anvender al sin Energi paa det materielle Fremskridt og kun har Sans for Arbejde, Handel, Forretning og Nydelser. Intetsteds i Verden er Kampen for Tilværelsen større og hensynsløser end i England. Det er overhovedet en Daarskab, at ville angive Tidspunktet, naar England atter er vendt tilbage til Katholicismen. Det er altsammen kun Gisninger og Kandestøberier. Det kan ske i Aartier, eller først efter Aarhundreder. Det kjender kun Gud, hvis Raadslutninger intet Menneske hidtil har udforsket.

Som den berømte Statsmand Gladstone for nylig udtalte sig, begynde Englænderne at catholicere. De paakalde den h. Gudsmoders og de Helliges Forbøn hos Gud og de bede for de Afdøde. 12—1500 Gejstlige høre Skriftemaal ganske efter katholsk Ritus. England vil vel atter vende tilbage til Troens Enhed! thi den h. Gudsmoder vil uden Tvivl bede til sin guddommelige Søn for sit Land England, der særlig er indviet til hende. I intet Land fandtes der paa Reformationstiden flere Kirker og Kapeller, der have »Vor Frues« Navn, end i England. Med Stolthed kaldte England sig derfor »Vor Frues Brudegave« (the dowry of our Lady). Hun vil uden Tvivl nedbede over sit Land den Lykke og Naade, at Gud skjænker det Troens Enhed tilbage.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Søndagen d 16. Aug. foretoges den af Foreningen »Unio« arrangerede Fodtur og Udflugt. Deltagerne i I. Afdeling befordredes med Jærnbanen

til Birkerød. Udenfor Kroen, under et mægtigt Lindetræ, spistes den medbragte Frokost. Kaffen blev drukket i Kroens Kjælderstue og til Overflod krydret med en forholdsvis kraftig Konversation af nogle tilstedeværende »Birkerødder«, der ligesom Deltagerne i Fodturen glædede sig over at være i Læ for den i dette Øjeblik nedstyrtende Regn.

Efter at Bygen var ovre, paabegyndtes Vandringen Kl. 11¹/₄. Efter en rask Marsch forbi den smukt beliggende »Ebberødgaard« kom man til »Store Maglebjerg« og besteg dette Punkt, som ligger 290 Fod over Havfladen og paa hvis Top findes et ca. 30 Alen højt Stillads, fra hvilket man havde den mest henrivende, milevide Udsigt over Sjælland, Sundet ja langt ind i Sverrig; videre gik Marschen gennem Landsbyen »Høsterkjøb« til et andet højt beliggende Punkt »Høje Sandbjerg«, som ogsaa blev besteget.

Efterhaanden passeredes Byerne Holte og Trørød og sluttelig naaedes Kl. 2¹/₄ Skodsborg, hvor man skulde træffe II. Afdeling.

Vejret havde under hele Turen været upaaklageligt, Vejene vare paa Grund af deres sandede Beskaffenhed hurtigt tørrede og saaledes let fremkommelige, og Stemningen blandt de ikke ret talrige Deltagere udmærket.

Efter den lige saa faatallige II. Afdelings Ankomst med Damperen, drak man Kaffe paa Øresundshøj og spadserede saa over Raavad til Eremitagen, hvor den medbragte Aftensmad spistes med god Appetit og under stor Munterhed blandt Deltagerne. Sluttelig begav man sig til Klampenborg og tog hjem med Banen. Den arrangerede Tur var saaledes overordentlig vellykket, Vejret lagde ingen Hindringer i Vejen og Humøret var storartet. Der er nok Adskillige, som beklage, at de af Magelighed eller Forsigtighed have ladet en

saadan Lejlighed til at se nogle af Nordsjællands smukkeste Egne slippe sig af Hænde.*)

— Højærv. Pastor *Cl. Storp* i Kolding, som ifjor udgav en *katholsk Læsebog* for de lavere Klasser i vore Kirkeskoler, har nu udgivet *anden Del* af Læsebogen, som nærmere er beregnet paa Undervisningen i Mordersmaalet i de højere Klasser. Bogen, som tæller 426 Sider, synes at være særdeles praktisk. Første Afsnit indeholder Fortællinger og Digte, andet Afsnit historiske, tredje Afsnit geografiske og fjerde Afsnit naturhistoriske Skildringer. De geografiske Skildringer ere tillige ledsagede af mange smukke Billeder, som give Bogen forøget Værd. Som i første Del er der ogsaa i denne anden Del anvendt baade gothisk og latinsk Skrift og en Mængde forskjellige Typer, hvorved Eleverne uden Tvivl under en kyndig Lærers Vejledning ville opnaa større Færdighed i at læse. Vi kunne endnu tilføje, at Papiret er godt, Indbindingen solid og Prisen meget billig, og man kan kun ønske, at den snart maatte være indført i alle vore Skoler.

Tyskland. I den henrundne Uge af holdt *Tysklands Katholiker deres 43de aarlige Generalforsamling* i Byen *Dortmund*. Dagen før selve Generalforsamlingens Aabningsmøde afholdt *Dortmunds katholske Foreninger* deres aarlige Festmøde, hvortil var udstedt c. 25,000 *Festkort*. Regner man Foreningsmedlemmernes Hustruer og Børn med, saa tør man sige, at der i det mindste var 30,000 Personer tilstede i Festlokalerne. Hvad Deltagelsen i den 43de Generalforsamling angaar, give følgende Tal et Billede: Til Modtagelseshøjtideligheden var der udstedt 1900 Medlemskort, et Antal, som endnu aldrig var bleven naaet paa en af de andre Generalmøders Modtagelsesaften. Hvormange Dagskort ere udgivne, er endnu ikke fastslaaet; men

*) Maaske udeblev Adskillige paa Grund af den store Helligdag, som man saa uheldig havde valgt til Turen. Red.

deres Antal overstiger under alle Omstændigheder 5000. Kunstudstillingen, som hvert Aar er knyttet til Generalforsamlingen var den første Dag besøgt af henved 5000 Mennesker.

Blandt andre fremragende Personer toge ogsaa fire Biskopper Del i Forsamlingen, nemlig Biskop Dr. *Simar* af Paderborn, Viebiskopperne Dr. *Gockel* af Paderborn og Dr. *Schmitz* af Köln, og Ærkebiskop *Dahlhof* af Bombay. Generalforsamlingens Kommissar, Fyrst *Lowenstein*, var ved Sygdom hindret i at møde og lod sig repræsentere af den Deputerede Dr. Porsch fra Breslau. Foruden de ovennævnte fremviste baade Medlemslisterne og Talerlisten en Mængde fremragende Mænd af alle Stænder og Stillinger. De forskjellige offentlige Taler, som bleve holdte i de fire Dage, Mødet varede, handlede om: Den kristelige Charitas; Haandværker-spørgsmaalet; Farerne, som true Ungdommen og deres Bekæmpelse; Paritetsspørgsmaalet i Tyskland; det katholske Ordenslivs Betydning for vore Dage; Organisationen af Fagforeninger; den katholske Literatur og Presse; Arbejdersagen; Arbejdsgivernes og Arbejdstagernes Rettigheder og Pligter; Bonifaciusforeningens Opgave; Katholicismen og de økonomiske Fremskridt; Agrarspørgsmaalet; Gejstligheden og det sociale Spørgsmaal; Missionsvæsenet i de tyske Kolonier; Kirkens Betydning for Samfundets ideale Goder: Centrums Jubilæum og det romerske Spørgsmaal.

Rom. Paa St. Joakims Dag, Pavens Navnedag, modtog Leo XIII. Lykønskninger af de i Rom for Tiden nærværende 18 Kardinaler og af alle Roms katholske Broderskaber og Foreninger. Modtagelsen fandt Sted i Bibliotheket. Den 87aarige Pave Leo talte i over en Time uden at vise Tegn paa Træthed. Han udtalte bl. a. sin Glæde over de forskjellige katholske Kongresser, som netop i de Dage fandt Sted i Tyskland, Italien, Frankrig, Spanien og Østerrig, idet han

særlig fremhævede, at ogsaa de italienske Katholiker nu begyndte at røre sig, hvilket gav Løfte om en bedre Fremtid.

Kirkelig Kalænder.

Søndag den 30. August. 14. Søndag e. Pintse. Rosa af Lima, Jomfru. — **31. M.** Raymond Nonnatus, Bekjender. — **1. September. Ti.** Votivofficium af St. Ansgar. — **2. O.** Stefanus, Bekjender (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **3. To.** Votivofficium af det allerh. Sakramente. — **4. F.** Ferialdag (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Broderskabsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften: Broderskabsandagt). — **5. L.** Laurentius Justiniani, Bekjender og Biskop. **Søndag den 6. September. 15. Søndag e. Pintse.** De hh. Skytsengles Fæst.

Mødreforeningen. Tirsdag den 1. September Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke en h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Efter Messen holdes et kort Foredrag for Mødrene.

Mariakongregationen for Mænd. Torsdag den 3. September Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Aften gjenoptager Kongregationen sine sædvanlige ugentlige Møder i Jesu Hjærte Kirke i Stenosgade.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 6. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Stenosgade. De sædvanlige Møder begynde igjen Mandag den 7. September. — Søndag den 13. September holdes rimeligvis Skovtur.

Unio. Præmiekeglespil 6. Septbr. Kl. 4 med mange Fornøjelser i Haven. Man tegne sig til Præmiespillet à 25 Øre Portion (højest 5 Portioner) hos Bestyrelsen eller om Tirsdagen paa den paa Keglebanen fremlagte Liste.

H. Holler,
Istedgade 2 C⁴.

J. May,
Silkegade 10¹.

F. Jørgensen,
Skomager, Østergade 28, 2. Sal o. G.,
anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Skole-Literatur.

Af **Dansk Læsebog for katholske Skoler** er 2. Del udkommen. Den koster i Bogladen indbuuden 1 Kr. 50 Øre (i Kommission hos H. C. Wenk, Fredericia). Naar der rekvireres mindst 10 Exemplarer paa en Gang enten hos Undertegnede eller hos Kommissionæren, faas den imod Kontant eller Efterkrav for 1 Kr. pr. indbuuden Exemplar.

Kolding, den 13. August 1896.

Clem. Storp,
Sognepræst.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 36.   Søndagen den 6. September.   1896.

Indhold: De hellige Engle. „Krans og Krone“. Middelalderens Bibliotheker. Efterretninger fra Ind- og Udland: Tyskland. — Bekjendtgjørelser.

De hellige Engle.

—o—

Sankt Mikael, med Flammesværd
Du fører Himlens lyse Hær.
Vær Du mit Værn, vær Du mit Skjold,
Forsvar mig imod Fjendens Vold!

Sankt Rafael, med Lægedom
For Mennesker til Jord Du kom.
Min Sjæl er syg, og træt min Fod;
Vis Du mig Vej til Jesu Blod!

Sankt Gabriel, som, sendt fra Gud,
Har bragt til Jord det bedste Bud,
Bring mig det Budskab i min Død,
At mig er og en Frelser fød!

Min Værneengel, slip mig ej,
 Men led min Fod ad Livets Vej,
 Og bed for mig, hver Dag der gaar,
 Du, som for Herrens Aasyn staar!

Kerubers og Serafers Kor,
 I Kræfter, som i Himlen bor,
 Guds hele lyse Englevagt,
 Bring I mig Hjælp mod Mørkets Magt!

Gud Fader, Søn og Helligaand,
 Som holder Verden i Din Haand,
 Send Du din Engleflok herved,
 At føre mig til Himlens Fred!

1012.

„Krans og Krone“.

(Fortsat.)

—o—

Ottende Kapitel.

Paa den priscillianske Villa.

Et halvt Aar var forløbet siden Kong Tyridates' Besøg, og Rom havde for længe siden glemt den orientalske Forestilling over nye Fester, som Nero gav for Folket. Vinteren var forbi og Foraaret, som nærmede sig, sendte allerede sine første smilende Bebudere i Forvejen.

Efter en lang, svær Sygdom, som gjentagne Gange havde bragt ham til Gravens Rand, vovede Eucarpus sig for første Gang ud i det Frue. De friske Roser

paa hans Kinder vare visnede, hans Legemes Ungdomskraft var nedbrudt.

Kongesønnen, den førstefødte og eneste retmæssige Hersker over Armenien, saa som en stakkels Frigiven paa en romersk Senators Landsted med kristelig Hengivelse den Time imøde, der skulde sætte ham den evige Kongekrone paa Hovedet.

Da Eucarpus ved Synet af sine Forældres Billeder var bleven bevidstløs, havde nogle af Tjenerne baaret ham ud af Salen og lagt ham paa en af de lavere Betjentes Seng. Manden, der besvarede hans Spørgsmaal og havde hørt hans Skrig og set ham styrte om, var en gammel Tjener i det kongelige Hus, han havde baaret Tyridates saavel som hans Brødre paa sine Arme, da de vare Børn.

Armeniernes Historie i det første Aarhundrede efter den kristne Tidsregning er ifølge Tacitus's Skildringer en fortløbende Række af blodige Tvistigheder i Kongefamilien; Troskabsbrud og Mord paa de nærmeste Slægtninge plettede Kronens Glands; uophørlige Krige svækkede Landets Kraft. Istedetfor at Parthernes, Medernes og Armeniernes sammenhørende Riger skulde have sluttet sig sammen i fast Venskab mod ydre Fjender, gjorde deres stadige Uenigheder det let for Romerne, at faa Fodfæste i Landet og drage Nytte af Familiestridighederne.

Tyridates var i Aaret 51 e. Kr. med Vaabenmagt bleven sat paa Armeniens Trone af sin Broder, Kongen over Partherne, Vologeses, som var ham langt overlegen i Mod og Tapperhed; en tredje Broder Pacorus havde faaet Medien. En fjerde Broder, netop den ældste, var som Dreng sporløst forsvunden under en Storm mod Kongeborgen i Artaxata, og man troede, at han var bleven myrdet.

For den gamle kongelige Tjener var dette en bekjendt Sag; derfor var det let forstaaeligt, at hin Scene

og Eucarpus' Skrig maatte gjøre et stærkt Indtryk paa ham. Samme Dag og næsten i samme Time som Tyridates havde ladet sin Kongeværdighed træde saa dybt i Støvet, førte Skjæbnen uventet en Tronprætendent frem, der ved et vidunderligt Sammentræf af Omstændigheder uvilkaarlig havde aabenbaret sig som Tyridates Broder.

Den gamle Mand huskede, at det forsvundne Barn havde haft et Modermærke paa den højre Arm; han ilede til den unge Mands Seng, blottede hans Arm og gjenfandt Modermærket. Han havde iøvrigt neppe behøvet dette Bevis; thi Ynglingen var som skaaren ud af den gamle Konges Træk, medens Tyridates mere lignede sin Moder.

At den forsvundne og forglemte Prins Sadoth var gjenfunden i Rom, det var en Hemmelighed af saa stor Betydning og Rækkevidde, at den gamle Tjener først i nogle Dage vilde overveje, hvad her var at gjøre. Det Første og mest Paatrængende, forekom det ham, var, at faa Ynglingen ud af Paladset, for saa meget som muligt at afskære al Tale om det Forefaldne. Var han først ude af Syne, saa tillode de paa hinanden følgende Fester ikke mere at tænke paa ham.

Den Gamle veg derfor ikke fra den Syges Leje, for at han, saasnart Bevidstheden vendte tilbage, kunde faa Ynglingens Bolig at vide, og saa lade ham bringe derhen. Hvis han ikke var sikker der, saa kunde man jo sørge videre for ham i de nærmeste Dage.

Da Eucarpus endelig slog Øjnene op, saa han sig først forbauset om i det ham ubekjendte Værelse; lidt efter lidt vakttes dog atter Erindringen hos ham, og ved at tænke paa Forældrene, paa Barndommen og hans nuværende Livslod blev han paany greben af en saa dyb Bevægelse, og hans Nerver bleve i den Grad rystede, at den gamle Tjener frygtede det Værste; kun

ved de kraftigste Midler formaaede han efter mange Anstrengelser at berolige Ynglingen.

Da den Syge selv ytrede Ønsket om, hurtigst mulig at blive bragt til Pudens' Palads i den patriciske Gade, lod den Gamle en Bærestol skaffe tilveje, og i Nattens Stilhed blev Eucarpus baaret til Senatorens Hus.

Denne blev ikke lidt overrasket, da han saa' Ynglingen i en Bærestol vende tilbage saa bleg som et Lig, skjønt han om Morgenens var gaaet ud ganske frisk og sund. Den Gamle gav paa Latin, saa godt han formaaede det, Senatoren en Antydning, som stadfæstede den Formodning, Pudens længe havde næret, at Eucarpus maatte nedstamme fra meget fornemme Forældre; tillige anbefalede Tjeneren ham indtrængende, at anvende al mulig Omsorg for den Syge, baade hvad hans Sikkerhed og Helbredelse angik. Baade af den ene og af den anden Grund lod Pudens Ynglingen bringe ud paa Villaen, hvor Ensomheden og den friske Landluft bedst kunde helbrede de rystede Nerver.

I Virkeligheden syntes det i de første Dage som om Eucarpus snart vilde komme sig her. Armenieren kom daglig to Gange derud, for at spørge til Prinsens Befindende; den fjerde Dag kom han med to af de fornemste armeniske Fyrster, som han havde draget med ind i Hemmeligheden. Ogsaa de saa strax den paa-faldende Lighed med Ynglingens kongelige Fader; kun efter lang Modstræben viste Eucarpus dem Modermærket og fortalte dem, hvad han endnu vidste om sin Ungdomshistorie og hvorledes han siden Indtoget utrættelig havde søgt at finde en af sine Slægtninge i Følget, og endelig i Paladset var stødt paa sine Forældres Billeder.

Hans Ord bare i den Grad Sandhedens Præg, og hans Skildringer fra Ungdomstiden vare saa rigtige, at end ikke den mindste Tvivl blev tilbage.

Men da Herrerne nu opfordrede ham til hemmelig at komme med dem til Armenien, for at gjøre sine Rettigheder gjældende og støde sin svage Broder Tyridates fra Tronen, afværgede Eucarpus dette Forslag med følgende Ord:

»Mit Folk er jeg bleven fremmed for, baade i Henseende til Opdragelse, Sæder, Anskuelser og fremfor alt — Religion. Jeg selv vilde ikke blive lykkelig, og over Armenien vilde jeg bringe en ny blodig Borgerkrig, som maaske vilde bringe Landet ganske under Romernes Aag. Jeg vil betragte mig som Sonofret for mit Hus's Misgjerninger; mit eneste Ønske er, at min Broder uforstyrret af mig maa beholde sin Krone og gjøre Nationen lykkelig«.

Med samme Bestemthed afslog Eucarpus Gaverne og de betydelige Pengesummer, som bleve ham tilbudte. Kun af den gamle Tjener modtog han en Erindring, og saaledes skiltes da Armenierne fra deres gamle Konges Søn, efter at de først — dybt bevægede vare knælede ned ved hans Leje og efter orientalsk Skik havde kysset den Modstræbende paa Hænder og Fødder. Nogle Dage senere vendte Tyridates med sit Følge tilbage til sit Land i Asien.

Pudens havde været Vidne til hin Scene, da Ynglingen havde givet Afkald paa Kronen, Bevæggrundene, der havde bevæget Eucarpus dertil, opfyldte Pudens med den største Højagtelse for ham; han betragtede stadig Eucarpus som Medlem af Familien og opbød Alt, for at faa ham rask igjen.

Men den attraaede Bedring vilde ikke komme, Ynglingens allerede i Forvejen angrebne Helbred havde ved den frygtelige Sindsbevægelse faaet Dødsstødet.

Da den snigende Sygdom, som havde angrebet den engang saa blomstrende Yngling, ikke vilde vige, raadspurgte Senatoren de berømteste Læger; men disse kunde kun konstatere, at en maaske medfødt organisk

Hjærtefejl havde udviklet sig ved en voldsom og pludselig Sindsbevægelse i en saadan Grad, at der neppe var Haab mere om Helbredelse.

Begge Apostlene, som vare underrettede om Alt, følte den faderligste Deltagelse; da de saa, at Udsigten til Helbredelse mere og mere svandt, tænkte Begge paa at forberede ham til en kristelig og hellig Død. Og Eucarpus lagde et saa barnlig villigt Hjærte for Dagen overfor deres Formaninger, at den Taalmodighed og Glæde, med hvilken den Syge bar sine Lidelser, den Længsel, hvormed han talte om sit himmelske Hjem, den hengivende Kjærlighed til Gud, hvorom hans Bønner vidnede, opbyggede og rørte alle Tilstedeværende.

Faustina var imidlertid bleven optaget i Katekumenatet; under den forestaaende Paaskefest skulde hun modtage den hellige Daab. Da hun indsaa, at hun i Længden ikke kunde skjule sin Tro for sin Fader, og hun paa den anden Side paa Grund af hans Kjærlighed til hende haabede, at han vilde finde sig i Sagen, besluttede hun, ifølge Apostlenes Raad, aabent at sige ham, at hun vilde blive Kristen.

Faustus blev ude af sig selv ved denne Meddelelse. Hans hele Adelsstolthed følte sig saaret paa det Dybeste ved Tanken om, at hans Datter hørte til den forkastede og foragtede kristne Sekt. Han truede hende endogsaa med at gjøre hende arveløs og offentlig at anklage hende. Lidt efter lidt lagde hans heftige Ophidselse sig dog; hans Kjærlighed til sit Barn sejrede over hans hedenske og aristokratiske Fordomme.

Den saaledes opnaaede Frihed benyttede Faustina til hyppigere Besøg paa Villa Pudens, for at raadføre sig med Senatorens fromme Ægtefælle og navnlig med Apostlene om sin Sjæls Anliggender. Hun havde snart lært at ære Sabinella som sin Moder.

Taknemlighed og Deltagelse førte da næsten hver Gang den unge Dame til Eucarpus' Sygeleje; Sabinella

Husfruen, der sørgede med moderlig Omsorg for ham, plejede selv at ledsage hende til ham. Faustinas Deltagelse voxede ydermere, da hun af visse Hentydninger fra Sabinellas Side erfarede Hemmeligheden om Ynglingens Herkomst og om hans frivillige Afkald paa kongelige Rettigheder.

(Sluttes.)

Middelalderens Bibliotheker.

—o—

Middelalderens Munke kunne vi takke for, at Resterne af den gamle Literatur ere blevne bevarede og Videnskabens Elementer frelste fra almindelig Undergang. Navnlige udmærkede Benediktinerne sig derved, at deres Ordensregel gjorde det til en Pligt for Konventualerne, at de skulde studere de klassiske Værker og afskrive Haandskrifterne. Mange Benediktinerklostre bleve Planteskoler for Dannelse, Videnskab og Kunst, saaledes Tours, St. Gallen, Fulda, Corvey o. m. a. Et rigt udstyret Bibliothek var et Klosters Stolthed og Ære.

Klosterbibliotheket var betroet til en Bibliothekars Omsorg, og han bar hele Ansvar for det. Han skulde indføre alle Værker, som bleve ham overgivne, i en Katalog. Nogle af disse gamle Kataloger, som ere blevne bevarede, kunne betragtes som værdifulde bibliografiske Dokumenter, uden hvilke man vanskelig vilde kunne danne sig et bestemt Begreb om Literaturen i hine Dage. De give os Oplysning om Værker, af hvilke man endnu ikke har gjenfundet et eneste Exemplar. Bibliothekarens Opgave var det tillige, fra Tid til anden at undersøge de ældre Bøger, om de ikke havde lidt af Orme eller Fugtighed, og i saa Fald at drage Omsorg for deres Restaurering. Bogelskere have aldrig udmærket sig ved deres Punktighed, og i

Middelalderen hændte det ofte, hvad der endnu hændes ofte, at de, som laante Bøger, glemte at bringe dem tilbage til den fastsatte Tid. Det var derfor strængt forbudt Bibliothekaren, at udlaane Bøger, uden det skriftlige Løfte om, at Tilbagesendelsen skulde ske indenfor et bestemt Tidsrum, og dette Forbud gjaldt endog overfor de nærliggende Klostre. Kjendte Bibliothekaren slet ikke den Person, som vilde laane en Bog, maatte den Fremmede overgive til ham en anden Bog af samme Værd, og baade den udlaante Bog og Pantet bleve nøje noterede i Protokollen. De kostbareste Værker vare underkastede en endnu strængere Kontrol; de turde aldrig udlaanes uden Priorsens særegne Tillaelse.

Der fandt et livligt Bøgerudlaan Sted mellem de forskjellige Klostre. Et Bind vandrede fra Kloster til Kloster, og dette tjente paa en Maade til at offentliggjøre Værket, da ethvert Kloster, som saaledes havde laant en Bog, skyndte sig med at forfærdige en Afskrift af den til deres egen Samling; ofte blev det ogsaa fastsat, at en nøjagtig Kopi skulde ledsage Originalen, naar denne blev tilbageleveret, ligesom et Slags Forlagsgebyr.

Klostrene sørgede naturligvis først for, at forsyne deres Bibliotheker med alle Værker, som hørte ind under den offentlige Gudstjeneste. Ogsaa fandt man der de Bøger, som tjente til Opbyggelse for Brødrene, saa vel som de Bøger, der nødvendigvis maatte benyttes under de theologiske Studier, nemlig den hellige Skrift og dens fortrinligste Kommentarer, Kirkefædrene, de Helliges Levnedsbeskrivelser, Hømilier o. s. v. Disse Værker vare sædvanligvis i Folio-Format, og Brødrene turde tage dem med sig i deres Celler; men de Bøger, som havde et lille Format, kom ikke ud af Bibliotheksværelset, fordi man frygtede for, at de kunde gaa tabt. Den samme Regel gjaldt ogsaa for de sjældnere og

kostbarere Bøger. Brødrene havde til deres Studier alle Bøger, som de behøvede, til deres Raadighed, men saa snart de havde fundet de nødvendige Beviser i dem, maatte de strax bringe dem hen paa deres Plads.

I de forskjellige Exemplarer af visse Bøger turde der ikke finde den mindste Textforandring Sted, f. Ex. i Bibelen, Messebøgerne, Gradualet, Korbøgerne, Salmerne, Kollektbøgerne og Samlingerne af de klosterlige Regler. Bibliothekarens Opgave var det, at sammenligne Afskriften med den originale Bog. Han skrev Klosterets Breve og var ofte tillige Sekretær hos Prioeren. Undertiden var Bibliothekaren tillige Hoved-Korsanger i Klosterkirken. I Klostrene fik Bibliothekarerne naturligvis ingen Løn, men i Stiftskirkerne bevilgede man dem ofte en Godtgjørelse i kontante Penge. Klosterbibliothekaren var for det meste en ivrig Børgerven; thi derved, at han beskjæftigede sig saameget med Bøgerne, fik han en sand Kjærlighed til dem. Ikke faa blandt Bibliothekarerne have ogsaa erhvervet sig et Navn som Forfattere, navnlig som Historieskrivere.

Folk, som gjerne slaa om sig med den »mørke Middelalder«, have bebrejdet Munkene, at de have været ligegyldige overfor Alt, hvad der ikke angik den hellige Skrift. Naturligvis beskjæftigede disse Mænd, der vare indviede til Kirkens Tjeneste, sig hovedsagelig med theologiske Studier, imidlertid er det ligesaa vist, at de have opholdt og bevaret for Verden Roms og Grækenlands udødelige Værker, idet de mangfoldiggjorde Afskrifterne af dem. Fremdeles have de i et simpelt, naturligt Sprog meddelt til de kommende Slægter baade den kirkelige og den borgerlige Histories Tildragelser i hine Dage, og vi kunne umulig miskjende den lykkelige Indflydelse, som Klosterlivet havde paa Menneskene, der levede i en barbarisk og uvidende Tidsalder. Munkene have uden Tvivl ikke bidraget lidet til at forberede en oplyst Tidsalder.

Den h. Viktors Bestemmelser angive, hvorledes Bibliotheket skal være; det skal indvendig være beklædt med Træ, for at Murenes Fugtighed ikke skal naa til Pergamentsbladene; det skal være inddelt i flere Rum, som ved Skillevægge ere skilte fra hverandre og samtidig dog forenede indbyrdes. I disse Rum skulle Bøgerne, ordnede efter deres Format, nedlægges paa en saadan Maade, at de ikke trykke hverandre og ikke blive beskadigede ved at gnides mod hverandre, og enhver Bog, som ønskes, strax kan findes uden Tidsspilde. Bøgerne bleve ikke opstillede, men nedlagte paa den flade Side; under en gjennemsigtig Hornplade stod derfor Indholdet angivet paa Forsiden af Bindet.

Ved Kirkerne opbevarede man i Begyndelsen Bøger og Dokumenter sammen med andre Kostbarheder. Men da Bøgernes Antal stedse blev større, saa man sig tidlig nødsaget til at adskille disse Sager; i Nola fandt en saadan Adskillelse allerede Sted i Begyndelsen af det femte Aarhundrede under Biskop Paulinus. Et Bogskab stod ofte opstillet i Kirken. Man har i den nyere Tid fundet paa Kirkelofterne gamle Bibliotheker, som ere blevne helt glemte. I Sevilla i Spanien befandt Domkirke-Bibliotheket sig oppe over en af Kirkens fem Skibe.

Næsten alle Klostre havde deres særegne Skriveværelse, i hvilket de Munke arbejdede, som havde til Opgave at afskrive Manuskripterne. Det var en rummelig Sal med Pulte og Bænke for et stort Antal Skrivere. Undertiden forekom det, at en Munk, som var mest fortrolig med Værkets Indhold, skrev og til lige dikterede, saa at ogsaa alle andre skrev det samme. Paa denne Maade blev et Værk hurtigst mangfoldiggjort, men dette skete dog kun sjældent, sædvanligvis arbejdede Enhver for sig.

Haandskrifterne ere for det meste skrevne særdeles

smukt og bemalede med kunstfærdige Miniaturbilleder; derfor gik Arbejdet kun langsomt fremad, og et Diktat var en Umulighed. I Almindelighed fandtes der ogsaa smaa Celler, der vare bestemte for Manuskript-Afskriverne, der vare skilte fra hverandre med smaa Skillevægge, bag hvilke enhver Munk arbejdede i Stilhed.

Virksomheden og Resultaterne af Arbejdet i en Skrivesal afgang ofte af Klosters Indtægter. Undertiden, skjønt ikke ofte, have Klostrene gjort deres skriftlige Arbejder til en Erhvervsgren og saaledes fojet Indtægten af deres Jordegods til de Indtægter, som deres Penne og Pensler forskaffede dem. Men sædvanligvis blev Skrivesalen opholdt af bestemte Hjælpekilder, som særlig vare funderede i dette Øjemed. Lægfolk, som elskede de skjønne Videnskaber, og ogsaa saadanne Personer, som selv dyrkede disse Videnskaber, have stiftet anseelige Legater, til Fordel for Klostrenes Skrivesale.

Skrivesalen bestyredes af Abbeden, som ogsaa fastsatte Arbejdstiden. For ikke at forstyrre og adspredde Afskriverne, turde ingen Broder, som ikke var beskæftiget med Afskrivning, betræde Skrivesalen, med Undtagelse af Abbeden. Prioeren og Bibliothekaren; denne overtog Omsorgen for Materialet og Redskaberne, som Afskriverne skulde benytte; han leverede Pergamentet, Blækket, Farverne, skar Pennene o. s. v. Han maatte øve den samvittighedsfuldeste Sparsommelighed i Henseende til Uddelingen af dette kostbare Materiale og turde ikke uddele mere Pergament eller flere Penne o. s. v. end hvad der var uundgaaelig nødvendigt. Den dybeste Taushed skulde der herske i Skrivesalen.

For at beskytte deres Bogers Text mod enhver Forvanskning, var det Skik og Brug blandt Afskriverne, at de ved Enden af Bogen besvoer alle dem, som atter

vilde afskrive den, om at gjøre det med den største Omhyggelighed og at undgaa samvittighedsfuldt enhver Forandring i Henseende til Formen og Versene, Meningen og Stilen. Men trods alle Forsigtighedsregler indsneget sig dog undertiden en eller anden Fejl; en mørk Dag, for stor Illærdighed, lidt Efterladenhed, en Smule Træthed, en daarlig Lampe var i Stand til at foranledige saadanne Fejl. I vigtigere Værker var den mindste Fejl af Betydning, og de senere Afskrivere som vilde forbedre denne Fejl, gjorde den ofte endnu større. For at undgaa dette, anvendte man navnlig den største Omhyggelighed paa den hellige Skrift; kun de Munke, som havde naaet en bestemt Alder, turde afskrive Bibelen, og deres Afskrifter bleve gennemlæste to, tre Gange og derefter gennemsete endnu en Gang.

Den h. Skrift var vel det Værk, som hyppigst forekom i Middelalderen, men den var dog ikke saa almindelig, at den ikke har manglet i nogle Klostre. Dette var rigtignok et Tegn paa stor Fattigdom, og saa snart man kunde overkomme det, blev den afskreven af en af Brødrene. Mange Klostre havde kun enkelte Dele af den h. Skrift; i dette Tilfælde plejede de at henvende sig til andre Klostre i Nærheden, for at faa deres Exemplar fuldstændiggjort. Men undertiden var Klostret velhavende og kunde fremvise baade to og tre fuldstændige Bibler og desuden endog enkelte Dele af Bibelen; der fandtes Klostre, som ejede foruden flere gode latinske Bibler ogsaa hebraiske Manuskripter og Oversættelser.

Vi tør, som ovenfor bemærket, ikke glemme, at Afskrivningen var et Arbejde, som baade krævede Tid og Duelighed og ogsaa foraarsagede Udgifter. Broder Tedynton i Klostret Ely i England begyndte med en Afskrift af Bibelen i Aaret 1396 og arbejdede i flere Aar, inden han fik den endt. Naar en Munk saa' det store Arbejde, hans Pen havde fuldendt, naar han saa' de

store, prægtige Bind med deres glindsende Pergamentblade og skjøne Miniaturbilleder, følte han sig rigelig belønnet for de mange Aars Arbejde, som Afskrivningen havde kostet ham. Man bør ikke forundre sig over den Værdi, man i hine Tider tillagde Bibelen, og over at nogle Exemplarer have kostet betydelige Summer. En Munk betragtede ogsaa Bibelen, bortset fra dens anden højere Værd, som en saare vigtig materiel Besiddelse, som han lod gaa i Arv efter sin Død under de samme højtidelige Formaliteter, som Datiden betjente sig af ved Testament-Fuldbyardelser. For en saadan Gave kunde Brødrene i hans Kloster kun vise ham deres Erkjendtlighed ved talrige og indtrængende Bønner for hans hedenfarne Sjæl.

Kongerne og Rigernes Stormænd bortskjænkede en Bibel som en sjælden og kostbar Gjenstand, og Biskopperne, som berigede deres Kirkers Bibliotheker med en saadan Gave, bleve regnede med blandt Kirkernes største Velgjørere. Paa nogle Biblers Bind læser man Formaninger til dem, som vilde benytte den, om at de maatte gjøre det med den største Omhyggelighed. Kirkens Band ramte dem, som vilde vove et Forsøg paa at bemægtige sig en saadan Bibel. I Betragtning af den store Værdi, som Bøger i Almindelighed havde i Middelalderen, navnlig Bibelen og Kirkebøgerne, bleve Bøgerne ikke sjældent, navnlig i Kirken, fastlænkede til Gulvet eller Læsepulten. I Klostret Weisenburg vare ifølge en i Aaret 1049 forfattet Katalog samtlige vigtigere og værdifuldere Bøger fastlænkede. I Bibliothekerne blev dette først Skik og Brug, da Bøgerne bleve benyttede oftere, navnlig ogsaa af Fremmede. Fastlænkningen af Bøgerne, der i 1480 omtales som en almindelig Skik, skete paa den Maade, at der til en under Læsepulten anbragt lang Jærnstang var befæstet Lænker, der vare lange nok til, at man uhindret kunde benytte Bøgerne, og paa den anden

Side sikrede de kostbare Værker mod Tyve, som fandtes blandt de Lærde i hine Tider saa godt som i vore Dage.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Tyskland. I Anledning af en Strid, som for Tiden hersker i Tyskland om Frimureriet, skriver det *protestantiske* »Reichsbote«: »Paven har som bekendt paa det skarpeste forkastet Frimureriet i sin Encyklika om de hemmelige Selskaber. Ogsaa vi ere af religiøse Grunde principielle Modstandere af det og anse det ogsaa for forældet, for saa vidt som det med sit hemmelighedsfulde Væsen ikke passer til vor Tid, som er en Offentlighedens Tid. I Virkeligheden gaar det ogsaa tilbage med det (?). Dyderne, som det tilskriver sig, vise sig ogsaa ved et nærmere Eftersyn i et saare materielt Lys. I Henseende til den bibelske Kristendom har Frimureriet, hvad der kan paavises, virket *odclæggende* og *fjærnende*. Det stod i mange Aar aabenlyst og hemmeligt i den kirkelige og politiske *Liberalismes* Tjeneste, hos de romanske Folkeslag radikallere og mindre tilhyllet end hos os. Ogsaa tjente det i lang Tid som et villigt Forspand for Jødedommens Indflydelse; først i den nyeste Tid har det begyndt at løsrive sig fra dette Aag.«

Med anerkjendelsesværdig Bestemthed svarer ogsaa det protestantiske »Deutsche Adelsblatt« paa de Angreb, Frimureriet i Tyskland har rettet imod det. »Vi ere i Besiddelse af,« skriver Bladet, »en temmelig omfangsrig Literatur angaaende Frimurerspørgsmaalet, og vore intimere Informationer stemme ikke, som man

fra Modstandernes Side strax vil være beredt til at antage, fra katholske, »ultramontane« Kilder, men *fra gode protestantiske*. Og selv om det skulde lykkes Forbundets Tilhængere og Venner, at gjendrive alle andre Anklager, som ere rejste imod dem, bliver dog altid den Kjendsgjerning bestaaende, at den af Frimurerne anerkjendte »*Religion*« ikke er den aabenbarede positive kristelige og kirkelige, men en interkonfessionel »*Humanitets*« Religion, den saakaldte »*blotte Ærefrygt for det højeste Væsen*«, hvori vi som troende og positive Kristne kun kunne se en, om ogsaa nok saa ædelment »*Vildfarelse*«. Vort Standpunkt er klart og tydeligt og for bestandig givet os i den første og fornemste Paragraf af det tyske Adelsamfunds Statut. Denne Paragraf lyder: »Tro Fastholden ved *den apostoliske Trosbekjendelse*«. — Man ser heraf, at det ikke er Paven og den katholske Kirke alene, som forkaster de hemmelige Selskaber.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 6. September. 15. Søndag e. Pintse. De hh. Skytsengles Fest. — **7. M.** Oktavdag. — **8. Ti.** Marias Fødsel (Den højærværdigste Biskops Konsekrationsdag 1892.). — **9. O.** Petrus Klaver, Bekjender. — **10. To.** Nikolaus af Tolentino, Bekjender. — **11. F., 12. L.** Oktavdage.
Søndag den 13. September. 16. Søndag e. Pintse. Marias Fødsel.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 6. September Kl. 8½ i Stenogade. De sædvanlige Møder begynde igjen Mandag den 7. September. — Søndag den 13. September holdes rimeligvis Skovtur.

Unio. Præmieeglespil Søndag d. 6. Septbr. Kl. 4 med mange Fornøjelser i Haven.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag den 13. September Kl. 8½ i Jesu Hjærte Kirke. — Torsdagsmøderne Kl. 8¼ Aften ere gjenoptagne.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 37.   Søndagen den 13. September.   1896.

Indhold: Den ærværdige Marcellin Champagnat. „Krans og Krone“. Efterretninger fra Ind- og Udland: Tyskland. Spanien. England. — Bekjendtgjørelser.

Den ærværdige Marcellin Champagnat.

—o—

I Rituskongregationens sidste Møde indledes *Beatifikations-Processen* angaaende *Maristbrødrenes Stifter*, den ærværdige *Marcellin Champagnat*. Som bekjendt have Maristbrødrene store Fortjenester af Skoleundervisningen navnlig i Frankrig og England og i alle de engelske Kolonier. Her i Landet ere de foreløbig kun ansatte ved Drengeskolen og Vaisenhuset, som hører til Rosenkranskirken paa Frederiksberg. Otte Aar ere henrundne, siden den i Overensstemmelse med de kirkelige Canones af Ærkebiskoppen af Lyon indsatte Domstol begyndte Undersøgelserne angaaende Pèrre Marcellin Josef Benedikt Champagnats Dyder, Undergjerninger og Ry for Hellighed. Disse Undersøgelser og Prøvelser have nu haft nedenstaaende Dekret fra Rituskongregationen til Følge.

»Medens vor Herre Jesus Kristus endnu vandrede her paa Jorden, bragte Forældrene deres smaa Born til ham, for at han skulde velsigne dem; det var ligesom et Symbol paa det, Kirken, hans eneste Brud, skulde gjøre til Gunst for Ungdommen ved Hjælp af sine katholske Institutioner, i hvilke den aldrig ophører med at drage Omsorg for, at Livet hos de Børn, som den har født ved Daabens hellige Mysterium, stedse opretholdes og vinder Fremgang. Selv om der ingen- sinde har været Mangel paa Mænd og Kvinder, der vare kaldede af Gud til at indvie deres Liv til Børneopdragelsens ophøjede Gjerning, har dog navnlig dette Aarhundrede, som nærmer sig til Slutning, set fremvoxe en talrig Hær af Mænd og Kvinder, som under næsten den samme Disciplin og i den samme Aand uden Ophør beskjæftiger sig med Ungdommens religiøse og borgerlige Undervisning og Opdragelse. Blandt disse fortjener navnlig at fremhæves Herrens Tjener *Marcellin Champagnat*, Grundlæggeren af Maristbrødrenes Institution.

Han blev født af Forældre, der vare rige, ikke paa jordiske Goder, men paa Dyder, den 20. Maj 1789 i Rozet, en liden Bondeby i Sognet Marlhes, som den Gang hørte til Bispedømmet Puy og nu hører til Lyon. Dagen efter Fødslen modtog han i Daaben Navnene Marcellin Josef Benedikt, og der fortælles, at Gud ved utvivlsomme Tegn forudforkyndte dette Barns Fremtids-Hellighed, ved mere end én Gang at kaste straalende Lys henover dets Vugge. Under sin kjærlige Moders og sin Tantes omhyggelige Vejledning modtog han Fromhedens og Dydens Sædekorn i sit Hjærte, og han forstod at opdyrke dem; og da han havde naaet sit ellefte Aar, nærmede han sig for første Gang til Herrens Bord med et uskyldigt Barns rene Sjæl og med al ønskelig Iver. Femten Aar var han, da Gud kaldte ham bort fra Landet, hvor han hjalp sine For-

ældre i deres Gjerning; og, idet han strax adlød Kaldelsen til at tjene Herren som Præst, begav han sig til sin Onkel i Sognet Saint-Sauveur, for der at studere Latin. Et Aar efter at have begyndt sine Studier traadte han som Yngling, trods alle Vanskeligheder, ind i det lille Seminar i Verrières, hvor han gjorde sig bemærket ved sin Fromhed og Beskedenhed, og hans Flid og Iver sejrede over hans Aands naturlige Langsomhed.

Efter at have endt sine sproglige og filosofiske Studier, blev han i 1812 optaget i det store Seminar i Lyon, hvor han med Iver og Udholdenhed studerede Theologi. Tid efter anden modtog Marcellin de forskjellige Ordinationer, og efter at være bleven ophøjet til den præstelige Værdighed den 22. Juli 1816, indviede og helligede han sig fuldstændig til den jomfruelige Gudsmoder i hendes berømte Helligdom i Fourvière, hvorhen han havde begivet sig tilligemed nogle fromme Medbrødre, for at bønfalde om hendes moderlige Forbøn og Bistand.

Den 12. August samme Aar blev han sendt til Landsbyen Lavalla, hvor han i flere Aar beklædte Embedet som Sognepræstens Vikar, og hvor hans pastorale Iver bidrog i høj Grad til at gjenopvække og fremme Guds frygten i dette Sogn. Et Møde, han en Dag havde med et ungt Menneske, som laa paa Sygelejet, og hos hvem fandt en stor Uvidenhed angaaende Troen og den kristelige Moral, gav Anledning til, at han bragte en længe tilbageholdt og næret Plan til Udførelse, idet han i et lille Hus samlede en Del Lægbrødre, for tillige med dem at arbejde paa Børnenes Opdragelse. Efter at have opført et større Hus i l'Hermitage, forlod Herrens Tjener i 1824 sit Vikariat i Lavalla, for ganske at beskæftige sig med Udviklingen af Maristbrødrenes begyndende Institution. Det saakaldte »Marias Samfund«, som allerede blev oprettet

af Pater Johannes Colin og approberedes af den apostoliske Stol den 29. April 1836, vandt i den Grad Marcellins Kjærlighed, at han, ikke tilfreds med fra Begyndelsen af at være indrulleret blandt dets Medlemmer, senere vilde knytte sig endnu fastere til det ved de højtidelige Løfter, og fra nu af kun betragtede sit eget Samfund som en mindre Søster til det Førstnævnte. Imidlertid befæstede han den Institution, han selv havde stiftet, ved Hjælp af særegne Regler, for at den kunde vinde Fremgang under en vis Styrelse. Med Raad og Daad hjalp han den nye øverste General, som Brødrene valgte i 1839, medens han paa samme Tid vedblev at virke med utrættelig Iver i Herrens Tjeneste til de Troendes Gavn og Velsignelse. Det sidste, han foretog sig, var at oprette et Noviciat i Vauban. Kort efter, nedbrudt af mange Aars Arbejde og en Sygdom, som tvang ham til at lægge sig til Sengs, modtog han med inderlig Andagt de hellige Sakramenter, gav Brødrene sine sidste Formaninger og sin Velsignelse som et sidste Pant paa sin Kjærlighed til dem, og efter at have anbefalet sig til sin hellige Skytsengel og hyppigt paakaldt Jesu og Marias hellige Navne, svang hans Sjæl sig bort fra denne Taaredal, for at drage ind til Himlens Glæder, Lørdagen før Pintse, den 6. Juni 1840.

Det Ry for Hellighed, som Marcellin havde erhvervet sig, medens han levede, og som stadfæstedes efter hans Død baade af Gejstligheden og Folket, som ilede til hans Ligbegængelse og til hans Grav, udbredte sig Dag for Dag mere, og blev saa stort, at den kirkelige Øvrighed i Lyon indledede den ordinære Proces. Da denne var afsluttet i Henseende til Formen, blev den overgivet til Rituskongregationen, og paa Anmodning og Bøn af Maristpræsten og Sagens Postulator, P. Nicolet, har vor h. Fader, Pave Leo XIII., ifølge Dekret af 28. April 1893 og af 29. Marts og

12. December 1895, ikke alene approberet det hellige Raads Reskript, men ogsaa tilstaaet, at Tvivlen angaaende Sagens Indledning kan — før ti Aar ere henrundne siden den ovennævnte Fremlæggelse af Processen i Rituskongregationen, — proponeres i det almindelige Møde, uden Konsultorenes Mellekomst og Votum. Paa Grund af den ovennævnte Postulators gjentagne Bønner i eget og Maristbrødrenes Navn, saa vel som navnlig paa Grund af de forskellige Anmodninger og Breve fra flere af den hellige romerske Kirkes Kardinaler, Biskopper og andre høje kirkelige Dignitarer, har den undertegnede Kardinal-Præfekt for den h. Ritus Kongregation og Referent i ovennævnte Sag, i det ordinære Møde, som blev afholdt i Vatikanet den 28. Juli d. A., foreslaet Diskussion angaaende følgende Tvivl: »*Bør Sagens Indlednings-Kommission stadfæstes i det Tilfælde og med det Formaal, hvorefter der her er Tale?*«

Efter moden Overvejelse, og efter at have raadført sig baade mundtlig og skriftlig med højærv. G. Persiani, der beklædte Embedet som den hellige Troes Befordrer, har den ovennævnte Kongregation svaret: »*Bekræftende*«, d. v. s. »*Kommissionen bør stadfæstes, saafremt det stemmer overens med den h. Faders Vilje*«. Den 28. Juli 1896.

Jeg undertegnede Kardinal har selv bragt den h. Fader, Pave Leo XIII. Meddelelsen herom.

Hans Hellighed har approberet Rituskongregationens Dom og egenhændig stadfæstet Indlednings-Kommissionen angaaende Sagen om den ovennævnte Herrens Tjener Marcellin Josef Benedikt Champagnat, den 9. August s. A.

+ Cajetan, Kard. Aloysi-Masella.

* * *

Ovenstaaende Dekret har vakt stor Glæde blandt

Maristbrødrene, idet deres Institutions Grundlægger derved er bleven optaget blandt de saak. »Ærværdige« (Venerabiles) af Kirkens Overhoved, og den ydmyge Maristpræst og Vikar i Lavalla vil for Fremtiden blive æret som »*Den ærværdige Marcellin Champagnat*«. En stor Trøst er denne Æresbevisning mod Maristbrødrenes afdøde Stifter uden Tvivl for Frankrigs Katholiker midt under de bedrøvelige Forhold, som for Tiden herske i det skjønne Land. Ved Synet af alle de Statter og Mindesmærker, som Frankrig i de senere Aar har oprejst til Ære for Mænd, som vare Guds og Samfundets Fjender, og overfor alle de skandaløse Apotheoser, som kun kunne vække det Onde i Samfundet, der trænger den kristelige Sjæl i Sandhed til at blive trøstet og styrket ved at se de sande Fortjenester, den sande Storhed hædret og æret.

I Anledning af Dekretet har der været afholdt kirkelige Festligheder i Maristernes forskellige Institutioner, og ogsaa i *Rosenkranskirken* paa Frederiksberg har der været afholdt en kirkelig Højtidelighed i Tirsdags, paa den h. Gudsmoders Fødselsfest, den 8. September.

Vi kunne endnu tilføje, at da den ærværdige Marcellin Champagnat døde den 6. Juni 1840, talte Maristbrødrenes Institution 280 Brødre og 30 Postulanter. Der var 48 Anstalter grundlagte i Departementerne Loire, Rhone, Saone-Loire, Haute-Loire, Isere og Ardèche. Siden den Tid har Institutionen stadig haft Fremgang, og mange nye Skoler ere blevne aabnede baade i Frankrig og Udlandet. I 1852 bleve de første tre Bødre sendte til *England*, for at overtage St. Annas Drengeskole i Spitalfields, London. Denne beskedne Begyndelse havde allerede i 1886 (senere Optegnelser ere vi ikke i Besiddelse af) udviklet sig til, at Maristbrødrenes Institution i England og Kolonierne talte 300 Medlemmer, som virkede i fjorten forskellige

Bispedømmer. Til Skotland kom Maristerne i 1858, til Irland i 1862, til Kapstaten i Afrika i 1867, til Sidney i Australien i 1871, til Ny Caledonien i det stille Hav i 1873, til Ny Zeeland i 1876, til Seychellerne i 1883 og til Kanada i Nordamerika i 1885. Her til Danmark kom Marist-Skolebrødrene i 1888, hvor de, som sagt, overtog Dreng-Vajsenhuset og Undervisningen i Drengeskolen ved Rosenkranskirken paa Frederiksberg med Broder *Weibert* som Forstander. I 1886 talte Institutionen ialt 4007 Medlemmer. Den havde 535 Skoler med 2467 undervisende Brødre og 81208 Børn.

Den ærværdige Marcellin Champagnat begyndte sit Værk uden menneskelige Midler, men som et villigt Redskab i Guds Haand, oplyst af Gud, under den h. Gudsmoders Beskyttelse og ledsaget af sine kirkelige Foresattes vise Raad og paa deres Opfordring; men hans Ydmyghed tillod ham aldrig at nære Haab om det storartede Opsving, Institutionen skulde tage efter hans Død. I sin Begyndelse var Institutionen som et lille Senopsfrø, men den er nu voxet op til et stort Træ, som spreder sine Grene over forskellige Dele af Jorden. Det er Frugten af den Tro og af den Nidkjerhed for Guds Ære og Sjælenes Frelse, som besjælede den ærværdige Grundlægger af Maristbrødrenes Institution, Marcellin Josef Benedikt Champagnat.

„Krans og Krone“.

(Sluttet.)

—o—

Ved et af disse Besøg var det, at den Syge i Drømme to Gange nævnede Faustinas Navn. Uvilkaarlig trak hendes Hjærte sig sammen. Med en hende hidtil ukjendt Følelse forlod Jomfruen denne Dag Villaen.

En hel Uge gik hen, uden at Faustina atter be-

søgte Villaen og Sygelejet; det var otte Dages svære indre Kampe for hende.

Ak, turde hun, — den rige Arving, — dog give hendes Faders Redningsmand. hendes egen Sjæls Frelser, hele sin Formue. for at erstatte Kongesønnen Tabet af hans Herskerkrone med hendes Rigdomme og endnu mere med hendes Kjærlighed! -- Men nu skulde han dø, nu, da hun efter alle de lange Lidelser saa gjerne vilde have budt ham et Liv fuldt af Lykke!

»Himlen har ladet mig lære at kjende den kostbare Ædelsten«, sagde hun endelig til sig selv, »ikke for at jeg selv skal besidde den, men kun for at mit Hjærte skal oplyses ved dens Glans. Han tilhører en Højere, som har udkaaret ham til sig selv og har taget ham i Besiddelse.«

Idet Faustina tænkte tilbage til hin Stund, da hun i dødelig Angest havde kastet sig paa Knæ for Ynglingen, for at formaa ham til at frelse hendes Fader ud af Flammerne, og derefter lod alle den sidste Maanedes Oplevelser drage forbi sin Sjæl, blev det hende mere og mere klart, at Eucarpus efter et højere Forsyns Vilje kun skulde være hendes Fører, der fra Heden-skabets Nat skulde lede hende til Kristendommens sande Lys. »Naar Tjeneren har fuldendt, hvad der er ham paalagt«, sagde hun ved sig selv, »vil Herren kalde ham bort, — og hvad kunde jeg vel have været for ham mod den Løn, som Gud vil give ham?«

Da Faustina efter otte Dages Forløb igjen gjorde et Besøg i Villaen, traadte hun hen til den Syges Leje, med det hellige Forsæt kun at være ham en tro Søster og Plejerinde, — saalænge Herren vilde forunde hende det.

Eucarpus hengav sig ikke til Indbildninger angaaende sin Tilstand. Da Foraarsolen aabnede de første Blomster i Bedene foran hans Vindue, sagde han smilende:

»De ere voxede til den Krans, hvormed jeg skal møde til det himmelske Gjæstebud!«

Det nye Liv, som begyndte at udvikle sig i Naturen og det friske Foraars Pust, der strøg igjennem Villaens Anlæg, syntes i nogle Dage at gjenoplive den Syge — men det var kun den sidste Flammes Opblussen.

Paaskefesten kom. Aftenen før forsamlede de Troende sig, saavel som de, der i den hellige Paaskenat skulde modtage Daabens hellige Sakramente, i Pudens Villa, for der at holde Vigilie med Apostlene og fejre Opstandelsesmorgenen. Hvor gjerne havde Eucarpus ikke endnu engang bivaanet denne Fest!

Ogsaa Faustina modtog i denne Nat den hellige Daab. Som Kristen, iført det hvide Klædebon, som de Nydøbte bare, med et saligt Smil, der vidnede om en usigelig Lykke, traadte hun hen til Eucarpus' Sygeleje. Ham gjaldt hendes første Gang, ham havde hun næst Gud at takke for al den Lykke, som nu opfyldte hendes Hjærte.

Den Syge modtog hende med et venligt Smil.

»Hvor takker jeg Herren,« sagde han, »fordi han har ladet mig opleve denne Dag! Nu har jeg ikke mere at ønske i Verden.« — »Vel har jeg engang,« vedblev han hen for sig, »drømt om en anden Lykke; men i et Øjeblik var den gyldne Krone sønderbrudt og den smukke Krans, som en kjær Haand skulde have slynget om den, visnet«.

»Englene binde Dig en langt herligere, uvisnelig Krans,« sagde Faustina dybt bevæget.

»Jeg var saa bedrøvet«, vedblev Eucarpus, uden at agte paa Jomfruens Ord, »da jeg saa Kronen sønderbrudt og Kranzen saa hurtig visnet. Men en lysende Skikkelse viste mig da — det maa vel have været en Engel — to friske Kranse, hvis Blomster vare plukkede i Paradisets Have, den ene var af *Roscr*

..... den anden af *Liljer*. Og da jeg hørte, til hvem begge Kransene vare bestemte, blev jeg atter glad ..... dog troer jeg, det Hele kun var en Drøm.»

Samtalen blev afbrudt, da Sabinilla kom til og spurgte den Syge, om han ikke vilde lade sig klæde paa og bære ud i den kostelige, milde Morgenluft.

»Blomsterne i Haven,« sagde hun »og Fuglene i Luften ere saa opfyldte af salig Paaskeglæde, og Solen smiler saa festligt ned til Jorden, at det sikkert vil gjøre Dig godt.«

En halv Time senere sad Eucarpus, indhyllet i en stor Kappe, paa en Bænk i Parken, paa et lunt Sted under et mægtigt Træ, og da Sabinilla i Dag skulde have alle de Nydøbte til Bords, og derfor havde meget at ordne, var den Syge og Faustina alene.

»Hvilken mild, vederkvægende Dag har Himlen skjænket Dig i Dag,« sagde Jomfruen; »Blomsterne, dine Plejebørn, som saalænge ikke have set Dig, hilse Dig fulde af Glæde med deres søde Duft, og Fuglene i Buskene tilraabe Dig nyt Haab.»

»Naar denne Jord, paa hvilken Guds Forbandelse hviler, ikke desto mindre kan være saa skjøn, hvor herligt maa saa ikke Paradiset have været,« svarede Eucarpus. »Og dog var dette jo kun den jordiske Afglands af det himmelske Eden, hvor Englene og de Hellige vandre mellem uvisnelige Blomsterbede, hvor Strømme af evig Henrykkelse bruse og Guds Aasyn er Solen, som aldrig gaar ned, som opfylder Alt med uendeligt Liv og usigelig Lykke!«

»Troer Du ikke,« vedblev han efter nogen Betænkning, »at der ogsaa er beskaaren mig en Plads der?«

»Lyser der Dig ikke i hele dit Livs Førelse Guds ønmeste Faderomhu imøde?« svarede Faustina. »Det er hans Kjærlighed mod et stakkels Menneskebarn paa Jorden. Hvorledes vil han da ikke overøse Dig med

sin Kjærligheds saliggjørende Fylde, naar det jordiske Hylster falder og din Aand paa Udødelighedens Vinger flyver op til ham!« — »Ser Du,« vedblev hun, »den lille Bille der henne paa Jorden? Hvor møjsommeligt plager den sig ikke for at komme fremad i det tørre Sand, hvor den dog ingen Næring finder! Men Skabe- ren har givet den Vinger, og se, nu folder den dem ud under Dækket, som beskytter dem, og svinger sig frit og let opad, forat flyve fra Blomst til Blomst og drikke den søde Nektar af Blomsternes Bæger. . .«

I dette Øjeblik kom Sabinilla med sine to Døtre og bragte den Syge en styrkende Lædskedrik. Eucarpus saa paa hende med et taknemligt Blik og sagde, idet han fortsatte Faustinas Lignelse:

»Min gode Moder, Du gjør Alt, for at holde Billen fast ved Jorden; men,« tilføjede han smilende, »jeg gaar dog bort fra Eder. Vingerne ere allerede udfoldede med Længsel efter Paradisets Blomster; snart vil Billen svinge sig afsted«.

Saa henvendte Eucarpus sig til Smaapigerne: »I kjære Børn«, sagde han, »ville I binde mig en frisk Blomsterkrans og lægge den paa Baaren, naar man bærer mig ned i Gravhvælvingen til stille Slummer indtil den store Opstandelsesmorgen? -- Jeg har altid elsket Blomster,« vedblev han, henvendt til de to Damer; »de ere Livets højeste Udvikling hos Planten, ligesom dens Forklarelse, og saaledes have de altid mindet mig om, hvorledes der af vore dødelige Legemer engang skulde fremspire med uvisnelig Skjønhed den forklarede Udødeligheds Blomst«.

I de følgende Dage forværredes den Syges Tilstand mere og mere. Saavidt deres apostoliske Virksomhed gav dem Tid, opholdt Petrus eller Paulus sig ved hans Leje, med den opbyggeligste Andagt modtog Eucarpus de hellige Dødssakramenter, hvis Modtagelse

Senator Pudens overværede med sin Familie og hele Tjenerskabet.

Tidligt om Morgenen paa »Hvide Søndag« forlod Eucarpus' Sjæl sit jordiske Hylster let og uden Kamp. —

Den ædle Ynglings Bortgang gik Alle nær til Hjærte. Med kristelig Hengivelse og Styrke forstod Faustina at undertrykke sin Sjæls dybe Rørelse, da hun, kort før Begravelsen, ledsaget af begge Senatorens Børn, traadte hen til Baaren og lagde en Krans af de kostbareste Roser paa den marmorkolde Pande.

»Ædle Ven, min Faders Frelser og i højere Betydning *min* Frelser,« sagde hun, »modtag dette sidste Bevis paa min inderligste Tak. Hvor gjerne havde jeg med den ømmeste Taknemlighed viet Dig mit hele Liv! Himlen har ikke villet det, og lydig bøjer jeg mig for dens Raadslutninger. I din himmelske Forklarelse tænk paa mig, som med Dig lægger sine sødeste Forhaabninger i Graven.«

Ligbærerne kom og løftede Baaren paa deres Skuldre og under Bønner og Salmesang drog Processionen gennem Løvgangene hen til Kapellet, ved hvis Side Trinene førte ned til Arenariet. Sammen med Pudens og hans Familie fulgte Faustina Liget; hun gik ikke bort, førend Graverne havde lagt den Døde ind i Klippevæggen og lukket Aabningen med en Marmorplade. Paa Senatorens Befaling var Stenen allerede bleven tilhugget i de sidste Dage, og som Indskrift stod paa den de faa Ord: EYCARPE IN DEO »Eucarpus, hvil i Gud!« og et udhugget Anker ved Siden af Indskriften — dette ældste Symbol paa det kristne Haab, — gav Udtryk for den faste Tillid, at Ønsket og Bønnen havde fundet Bønhørelse.*)

*) Stenen er nu brult i flere Stykker; men findes i Priscillas Coemeterium. Arbejdet er ikke udført af en øvet Steinhugger, men, som det synes, af en Slave. Det opretstaaende Anker danner tillige et Kors med en Sejerskrans paa Toppen.

Da Graven var tillukket, hængte Senator Pudens Faustinas Krans op over den.

»Stakkels Kongesøn,« sagde han, »fjærnt fra dine Fædres Grave steder jeg Dig til Jorde i et fremmed Land; men hist oppe venter Dig den evige Gjengjældelses *Krone* og en *Krans*, som aldrig visner.«

Faustina trykkede et sidste Afskedskys paa den kolde Marmorsten, og nu skaffede den saa længe tilbageholdte Smerte sig Luft i en Strøm af Taarer, indtil endelig Sabinilla traadte hen til hende, tog hende venlig ved Haanden og førte hende bort fra Gravstedet.

Nogle Uger senere, paa Pintsefesten, knælede Faustina, med en Lilje i Haanden, paa Alterets Trin i Senator Pudens' Huskapel, for ved Apostelfyrstens Bistand at indvie sit Liv i evig Jomfruelighed til de Fattiges og Syges Tjeneste.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Tyskland. Et bedrøveligt Lys kaster den protestantiske Dekan og Sognepræst *Kneuckers* Optræden paa Tilstanden i den lutherske Kirke i Baden. Han offentliggjør i »Evangelisch-protestant. Kirchenblatt«, de kirkelig-frisindede Pastors Organ, Artikler, hvori Jesu Fødsel beskrives som gjendreven og *Troen paa Kristi Guddom frakjendes Berettigelse i den evangeliske Kirke*. Forsvarerne af Kristi Guddom kalder Kneucker højkonservative Ivrrere, fanatiske, dumme, uvidende Mørkets-Mænd; han taler om fanatiske Troende, som uden al saglig Skriftforstaaelse ikke engang kunne erkjende og forstaa den simple bibelske Sandhed af lutter orthodox Blindhed og indskrænket Paastaaelighed. Han taler om extrem-konservative Fanatikere, orthodoxe Menneskepaafund, »*hemmelige Katholiker*,

som burde kastes ud af den evangeliske Kirke og ind i den katholske Kirke med deres ubibelske og mod-bibelske Menneskelærdomme«.

— *Katholikernes 43. Generalforsamling* i Dortmund har ogsaa imponeret i akatholske Kredse. »Straszbürger Post« skriver saaledes: »Det maa man lade Centrums Mænd, de forstaar at arrangere Masseforsamlinger og Fester, som intet andet ledende politisk Parti, end ikke det socialdemokratiske. Hemmeligheden ligger tildels i den udmærkede Blanding af Alvor og Gammen, som fremhæve disse »Dage« blandt Ugens og Aarets sædvanlige Dage; i Sammendragningen af alle de katholske Foreningers, Forbindelsers og Kongregationers bedste Kræfter; i den inderlige Forbindelse mellem Gejstligheden og Lægfolket, som i den Grad atter kun er bleven opnaaet hidtil blandt Katholikerne; endelig i den ægte demokratiske Aand, som hersker i disse Forsamlinger og giver Ordet til Enhver, som sporer hos sig Evne til at tale, lige fra den højeste kirkelige Dignitar indtil den almindelige Lærer, Haandværker og Arbejder. Denne Organisation er, hvad Enhver, som nogen Sinde har haft Lejlighed til at overvære de tyske Katholikers Generalmøder, offentlig maa tilstaa, beundringsværdig«.

»Stettiner Neuesten Nachrichten« skriver i en ledende Artikel: »Den 43. Generalforsamlings glimrende Forløb er desværre kun altfor meget egnet til, paa ny at opfylde protestantiske Hjærter med *smertelig Beklagelse* over, at Katholicismen i Tyskland i den sidste Tid kan fremvise *ganske andre Resultater*, end Protestantismen. Det kan ikke nægtes, at de Ultramontanes *Enighed*, der altid har det fastsatte Maal for Øje, skjænker den katholske Idee en Kraft, som under de nuværende Forhold, naar man ser bort fra den demokratiske Socialisme, er *cnestaaende* i det politiske Liv.«

»Tägliche Rundschau« skriver: »Det betydnings-

fuldste ved Mødet var den *Enighed i Henseende til det sociale Spørgsmaal*, som viste sig paa Generalforsamlingen, den med fuld Vægt fremtrædende Bekjendelse til en Socialreform. Denne sociale Bekjendelse giver det katholske Centrum en unægtelig Overvægt over de øvrige borgerlige Partier, den vidner om politisk Forstaaelse, om Mod og om Kraft til at holde rent kapitalistiske Strømninger nede. *En saadan Optræden i en stormfuld Tid, en saadan Svømmen mod Strømmen vækker Tillid til Centrum i Folket og giver det Adkomst til en Fremtid.*«

Spanien. Den spanske Regering skal ifølge »Køln. Ztg.« have besluttet, at ville afskaffe *Frimurerlogerne*. Disse ere nemlig blevne anklagede for at drive revolutionær og antireligiøs Politik og at understøtte den separatistiske Bevægelse paa Cuba og Philippinøerne.

England. Ejeren og Grundlæggeren af det katholske Blad »Catholic Times«, Msgr. *Nugent*, har efter 30 Aars Arbejde paa Grund af sin høje Alder overdraget Bladet til den lærde og dygtige Journalist, Pater *Berry*. »Catholic Times« er udbredt i alle fem Verdensdele og tæller henved 100,000 Abonnenter. Msgr. *Nugent* har ogsaa gjort sig fortjent derved, at han samlede fattige, forladte Børn fra Gaden og lod dem opdrage til nyttige Mennesker i Amerikas store katholske Anstalter. Mere end tolv Gange er han i Løbet af 25 Aar personlig rejst over Atlanterhavet med saadanne Børneskarer.

— Englands katholske Lord-Overdommer, Lord *Russel of Killowen* er bleven indbudt til at overvære det internationale Juristmøde i Amerika og til der at holde et Foredrag.

— Det »Kongelige Irske Regiment« i Limerick (Irland), som næsten udelukkende bestaar af Katholiker, er ikke blot bekjendt for sin Dygtighed, men ogsaa for sit mønsterværdige katholske Sindelag. Regimentet

stiller en regelmæssig »Guard of honour« (Ærevagt) for det Allerseligste, tæller mange Medlemmer af den h. Families Broderskab og mange maanedlige Kommunikanter og holder fra Tid til anden aandelige Øvelser, som Redemptoristerne afholde i Kasernen. De gode Virkninger af disse aandelige Øvelser blive rosende anerkjendte baade af Obersten og de øvrige Officerer og af Publikum.

— Det protestantiske Parlamentsmedlem Mr. Lough har paavist i sit nyeste Finantsværk, at det fattige katholske Irland siden de sidste 96 Aar, d. v. s. siden Øens Personal-Union med England, aarlig har maattet udrede 27,000 Pund Sterling formegct i Skat, eller henved 47 Millioner Kroner.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 13. September. 16. Søndag e. Pintse. **Marias Fødsel.** — 14. M. Korsets Ophøjelse. — 15. Ti. Oktav af Marias Fødsel. — 16. O. (Tamperfastedag) Cornelius og Cyprian, Martyrer. — 17. To. Franciskus Vundemærker. 18. F. (Tamperfastedag) Josef af Cupertino, Bekjender. — 19. L. (Tamperfastedag) Januarius og Lidelsesfæller, Martyrer.

Søndag den 20. September. 17. Søndag e. Pintse. **Marias Smertes.**

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag den 13. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirke.

St. Josefs Gilde. De alm. Møder for alle Brødre tage atter deres Begyndelse Mandag den 21. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i Lokalet Bredgade 67, 2. S. o. G. og holdes fremdeles hver fjortende Dag.

Plads søges. En ung Pige søger Plads hos et større eller mindre Herskab ved indvendig Gjærning. Paa Lønningen ses ikke saa meget. Redaktionen anviser.

Skole-Literatur.

Den kristne Kirkes Historie. For Skolen og Hjemmet af Jos. Engeln. Pris heftet 1 Krone. (Andr. Fred. Høst & Søn, Kjøbenhavn).

Dansk Læsebog for katholske Skoler II. Del. Pris 1 Kr. (H. C. Wenk, Fredericia).

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

№ 38. Søndagen den 20. September. 1896.

Indhold: Den smertefulde Gudsmoder. St. Antonius, Eneboernes Fader. Fra det kirkelige Røre i Haraldsted. Efterretninger fra Ind- og Udland: Randers. Italien. Belgien. London. — Bekjendtgjørelser.

Den smertefulde Gudsmoder.*)

—o—

Guds Moder! Du, som drog de dybe Sukke,
Hvis Øje græd hin stride Taareflod,
Lær mig min Nakke under Kors at bukke,
Med Tak den mindste Rose selv at plukke,

Om Torn og Tidsler saare end min Fod.

Du ser, mit Brød jeg bryder, ak, med Smerte,
Min Drik jeg blander, ak, med bitter Graad,
Dog for dit Billed luer Haabets Kjerte;
Thi tænker jeg paa Staalet i dit Hjærte,
I samme Stund har Smerten tabt sin Braad.

*) A. Langsted: Vedbend.

St. Antonius, Eneboernes Fader.

—o—

Antonius er født i Coma, en Landsby i Øvreægypten, af fornemme, rige og fromme Forældre, som gave ham en kristelig Opdragelse. Da han var mellem 18 og 20 Aar døde disse, og han blev ene tilbage med sin ganske unge Søster, som nu var overladt til hans Omsorg. Omtrent et halvt Aar efter hændte det engang, at han paa Vejen til Kirken overvejede, hvorledes Apostlene havde forladt Alt for at følge Jesus Kristus, og hvorledes de første Troende, som der staa skreven i Apostlenes Gjerninger, solgte deres Gods og nedlagde Pengene for Apostlenes Fødder. Aldeles opfyldt af disse Tanker traadte han ind i Kirken, netop som Frelserens Ord til den rige Yngling bleve oplæste: »Hvis Du vil være fuldkommen, da gaa hen, sælg Alt hvad Du har og giv det til de Fattige, da vil Du have en Skat i Himmelen. Kom saa og følg mig«. Antonius tilegnede sig disse Ord. Saasnt han havde forladt Kirken, uddelte han alt det Gods, der var tilfaldet ham som Fædrearv, solgte en Del af sine Møbler, gav Pengene til de Fattige og henlagde Resten til sin Søsters Underhold. Da han kort Tid efter i Kirken hørte ogsaa disse Ord: »Sørger derfor ikke for den Dag i Morgen«, gav han endnu det lidet, han havde beholdt tilbage, til de Fattige, betroede sin Søster til nogle kristne Jomfruers Opdragelse, forlod sit Hus og trak sig tilbage til en Celle i Nærheden af sin Landsby, for aldeles at hengive sig til et Liv helliget Arbejde og strenge Bodsøvelser, thi endnu var den Tanke ikke opstaaet hos Nogen at trække sig tilbage til Ørkenens Ensomhed. De, som i særlig Grad vilde leve for deres Sjæles Frelse, boede alene, hver i Nærheden af sit Fødested.

Antonius arbejdede nu med sine Hænder, og der-

med vedblev han altid, vel vidende, som Apostelen siger, »at dersom nogen ikke vil arbejde, da skal han ejheller have Føden«. Han beholdt dog kun af Fortjenesten for sit Arbejde, hvad han behøvede for at leve, Resten gav han til de Fattige. Han bad meget, thi han kjendte Ordet, at man altid bør bede

Ofte tilbragte han hele Nætter uden at sove, for at undgaa Djævelens Angreb. Han spiste kun een Gang hver anden Dag, undertiden tilbragte han to Dage uden at nyde noget. Hans Føde bestod kun af Brød og Salt, og han drak aldrig andet end Vand. Hans Seng var en Maatte, men oftest sov han paa den blotte Jord. Hans Dragt bestod af en Haardugsskjorte og en Kappe af Faareskind, et Bælte og en Hætte. Aldrig salvede han sit Legeme med Olie eller tog et Bad, hvilket i hine Lande er Tegn paa en høj Grad af Afholdenhed.

Opfyldt af Længsel efter en endnu større Ensomhed end den Celle, hvori han levede, drog han længere bort fra Landsbyen og opslog sin Bolig i en af de store ægyptiske Grave. Her blev han udsat for de forfærdeligste Fristelser af Djævelen, men modtog saa synlige Beviser paa Jesu Kristi Beskyttelse, at han blev underfuld trøstet, og hans Kræfter, som næsten vare udtømte, styrkedes paany. Endelig, da St. Antonius var 30 Aar gammel, fattede han den Beslutning at trække sig helt tilbage til Ørkenen. Efter at have overskredet Nilen standsede han ved et gammelt Slot, som i lange Tider havde staaet ubeboet. Han lukkede dets Døre og aabnede dem aldrig for nogen. To Gange om Aaret bragte man ham Brød, thi i den thebaiske Ørken bagte man saadant, som kunde holde sig et Aar uden at fordærves. St. Antonius tilbragte 20 Aar i denne Ensomhed uden at gaa ud eller lade sig se iblandt Mennesker, altid udsat for Djævelens forfærdeligste Fristelser, men altid sejrende ved Bøn og

Faste. Imidlertid begjærede Andre med Længsel at efterligne ham og bønfuldt ham om at komme og hjælpe dem med Raad og Vejledning, og af Kjærlighed til disse Sjæle besluttede han sig til at forlade sin Ensomhed. Gud gjorde flere Undergjerninger ved hans Haand og lagde Naadens Ord i hans Mund til at trøste de Bedrøvede og forsone Fjender med hinanden. Alle, som kom til ham, bønfuldt han om at tænke paa Evigheden, og mange iblandt disse bleve saa dybt grebne af hans Ord, at de forlode alt, hvad de ejede, for at hellige sig ved Livet i Ensomheden og stillede sig under St. Antonius' aandelige Ledelse.

En Dag, da hans Disciple vare samlede omkring ham, bade de ham om at tale nogle Ord til deres Opbyggelse. »Mine Børn, sagde han,« »de hellige Skrifter ere tilstrækkelige til at undervise os, men alligevel er det godt, naar vi formane og opmuntre hverandre ved Samtale om aandelige Ting. Hvad er vort Liv i Forhold til de kommende Tider, og hvad er dets Værd i Sammenligning med Evigheden. Naar vi handle med Mennesker, modtage vi kun den samme Værdi, som vi give dem. Men ikke saaledes er det med det evige Liv, som Gud lover os. I Sandhed, det koster os intet, thi for nogle faa Aars Arbejde paa Jorden modtage vi en Løn og en Herlighed i Himlen, som varer evig ved.

Lader os dog ikke mene, at vi have forladt meget, da vi forlode Alt, thi hvad er vel det at have forladt et Hus, nogle Penge eller Gods, som Døden dog en Dag berøver os, selv om vi ikke nu forlade det for Herrens Skyld. Lader os ikke begjære Rigdomme.

Hvad gavner det os at besidde Skatte, som vi ikke kunne føre med os? Hvorfor ikke langt hellere arbejde for at erhverve saadanne, som følge os i Døden, Visdom, Retfærdighed, Afholdenhed, Styrke og Kundskab om de himmelske Ting, Troen paa Jesus

Kristus, Barmhjærtighed, Mildhed, Kjærlighed til de Fattige?

Lader os altid betragte disse Apostelens herlige Ord: »Jeg dør daglig«. Naar vi levede, som de, der hver Dag vente at dø, naar vi, idet vi vaagne om Morgenen, erindre at vi maaske ikke ville opleve den kommende Aften og om Aftenen at vi muligens ikke ville skue den næste Morgen, da syndede vi ikke. Naar vi altid levede i Forventning om Døden og den sidste Dom, da frigjorde vi os for alt det, som er forbigaaende, vi undertrykkede vore Lidenskaber, og vi undflyede de Glæder, som kun adspredte vort Sind.

Lader os vaage og anvende al Flid paa at bevogte vort eget Hjærte, thi Djævlene ere vore frygteligste og listigste Fjender. Naar de se, at de Kristne og navnlig Eneboerne, arbejde paa at gaa frem i Dyd, angribe de dem ved Fristelser og lægge Snarer paa deres Vej, men Vaagen og Bøn, Faste og Korsets Tegn, Troen og Tilliden til Gud, Ydmygheden og en brændende Kjærlighed til Jesus Kristus, have Magt til at slaa dem til Jorden i et Øjeblik.«

Disse Ord, som bleve levendegjorte ved Guds Aand, gennemtrængte Brødrenes Hjærter og optændte i dem en hellig Længsel efter at gaa frem i Fromhed og Dyd. Ørkenen opfyldtes snart med Kløstre, hvor de hellige Eneboere tilbragte deres Liv med at synge Salmer, granske i den hellige Skrift, faste og bede, Alle i en fuldkommen Enighed og indbyrdes Kjærlighed. Nu og da besøgte Antonius alle sine Kløstre, for at give Brødrene de nødvendige Raad og styrke dem ved sine Formaninger.

Den øvrige Tid levede han tilbagetrukket i sit eget Kloster i en inderlig Længsel efter Himlen, og kun ugjerne og næsten med en Følelse af Skam nød han Næring og Hvile.

Som oftest spiste han alene, men fra Tid til anden

indtog han sit Maaltid i sine Disciples Selskab, naar disse bade ham derom, for saaledes at faa Lejlighed til at tale til dem.

I Aaret 311 begyndte Kejser Maximian en ny Forfølgelse imod de Kristne. Da Antonius hørte, hvilken Ødelæggelse denne Forfølgelse gjorde i Ægypten og navnlig i Alexandrien, forlod han sin Ensomhed og ilede til denne By for der at søge Martyrdøden, thi hans Hjærte brændte af Længsel efter at hengive sit Liv for Jesus Kristus. Men da Gud forbyder at overgive sig selv til Døden, besøgte han kun de kristne Bekjendere og ledsagede dem, som bleve førte frem for Domstolene.

Ved sine Ord, brændende af hellig Iver, styrkede han dem alle og formanede dem til at blive standhaftige i Troen og saaledes vinde Martyrkronen.

Da Dommeren saa Antonius' Iver og deres, som vare med ham, forbød han Eneboerne at komme frem for Domstolene og at opholde sig i Byen. Alle de Andre skjulte sig strax, men Antonius frygtede ikke, og næste Morgen stillede han sig paa en Plads, hvor han kunde blive set af Dommeren og hele dennes Følge, da de droge forbi. Men Gud, som havde besluttet endnu en Tid at bruge ham for at vejlede Flere i den kristne Fuldkommenhed, lod denne Dommer glemme sin Beslutning at fængsle ham. Saaledes vedblev Antonius at understøtte Martyrerne. Da Forfølgelsen var tilende, vendte han tilbage til sit Kloster.

Gud skjænkede St. Antonius Undergjerningernes Gave. Fra alle Egne gik man til ham for at helbredes. Antonius paakaldte Jesu Kristi Navn over de Syge eller Besatte, og de bleve frelste. Undertiden lukkede han sig inde i sit Kloster uden at ville aabne Døren for Nogen, men selv da bleve Flere helbredede, idet de, ventende udenfor, bade i Tro.

Da Antonius imidlertid saa, at denne stærke Tilstrømning af Mennesker forstyrrede hans Ensomheds

Fred, og da han frygtede for at fristes til Forfængelighed paa Grund af de store Undere, som Gud virkede ved ham, drog han hemmelig bort, tre Dagsrejser derfra, langt ud i Ørkenen. Ved Foden af et højt Bjærg fandt han en Slette med en Kilde og nogle fåa Palmetræer, her standsede han og opslog sin Bolig. Hans Disciple søgte ham, fandt ham snart og sendte ham Levnedsmidler, men han vilde spare dem al Møje for hans Skyld og bad dem kun om at bringe sig en Spade, en Øxe og noget Korn; derpaa undersøgte han Egnens Beskaffenhed og begyndte at opdyrke den Jord, som forekom ham bedst, og udsaaede Kornet. Aar for Aar høstede han saa Korn til sit Brød og beløvede ikke at frygte for at falde Nogen til Byrde.

Men skjønt Antonius levede ude i Ørkenens Ensomhed, forsømte han ikke at drage Omsorg for sine Klostre, og selv om han forblev i Stilhed paa det Sted, hvortil han havde trukken sig tilbage, modtog han dog med stor Kjærlighed Alle, som kom til ham enten for at søge Raad hos ham eller for at helbredes. Han vandrede saa ned af Bjærgene for at tale med dem, men saasnart han havde udført sin Kjærlighedspligt imod dem, ilede han atter tilbage til sin Ensomhed. En Dag kom nogle meget fornemme Herrer for at se ham; en kort Stund talte han til dem om deres Sjæles Frelse og tog derpaa Afsked med dem. De søgte at holde ham tilbage, men han svarede: »Ligesom Fiskene dø, naar de komme op paa Landet, saaledes føle Eneboerne, at deres Fromhed svækkes, naar de ret længe forlade deres Klostre, og de ile hurtig tilbage til deres Ensomhed.«

St. Antonius havde den dybeste Ærefrygt for Kirken, og denne viste han overfor dens ringeste Tjenere. Han drog endnu engang til Alexandrien for paa St. Athanasius' og de katholske Biskoppers Bøn at imødegaa Arianerne, som havde udspreddt det Rygte, at St.

Antonius hyldede deres Lære. Højt og lydeligt aflagde han Vidnesbyrd om Jesu Kristi Guddom, og forkastede deres Kætteri. Hele Byen flokkedes for at se ham, og han omvendte mange til Kristendommen. Hans Ry naaede til Kejser Konstantin, og denne Fyrste og hans Børn sendte skriftlig Bud til ham og udtrykte deres inderlige Ønske at modtage et Brev fra ham. Antonius røstes kun lidt ved en Ære, som havde smigret mangan Anden. »Mine Børn,« sagde han til de Eneboere, som vare om ham, »lad det ikke undre Eder, at en Kejser, som dog kun er et Menneske, skriver til mig; langt mere bør I undre Eder over, at Gud har skrevet sin Lov for Menneskene og at Han har talt til os ved sin Søn.« Derpaa sendte han sit Svar til Fyrsterne med gode og nyttige Formaninger.

Flere Gange fik han Besøg af hedenske Filosofer, og enkelte iblandt dem søgte at forvirre ham ved spidsfindige Angreb paa den kristne Tro, men med Klarhed og kraftige Beviser afvæbnede han dem og beseglede sine Ord om Jesu Kristi Tro ved at helbrede to Besatte for deres Øjne, idet han paakaldte Frelserens Navn og gjorde Korsets Tegn.

Da Antonius følte Døden nærme sig, besøgte han endnu engang sine Brødre og sagde dem, at han kom for at se dem for sidste Gang. Ved disse Ord brast de alle i Graad og omfavnede den hellige Olding, som talte til dem om sin Død med en saadan Glæde, som et Menneske føler, der skal forlade et fremmed Land for at vende hjem til sit Fædreland. Hans sidste Ord til dem vare: »Mine kjære Børn, bliver ikke trætte af Eders Arbejder og hellige Øvelser. Lever, som I hver Dag kunde vente Døden. Stræber efter at ligne de Hellige. Undgaar al Omgang med Kætterne. Overholder nøje Fædrenes Overlevering. Bliver faste i Jesu Kristi hellige Tro, som I have lært af Skrifterne og som jeg saa ofte har mindet Eder om.«

Brødrene søgte at formaa ham til at blive hos dem og ende sine Dage iblandt dem. men han vilde ikke, og efter at have taget Afsked med dem, vendte han tilbage til sin ensomme Bolig i Bjærgene, kun ledsaget af tvende Disciple, som i de sidste 15 Aar, paa Grund af hans Alder, bestandig havde tjent ham. Iaa Maaneder efter blev han syg og opgav Aanden med en Glæde, som endnu efter Døden forklarede hans Ansigt. Han døde i sin Alders 105. Aar, 356 Aar efter Kristus.

Vi ile efter Klenodiet. Hvor lidet er Jordens Skatte værd i Sammenligning med Himlens. Kirken er vor Moder, og alt hvad der angaar den, dens Glæder og Sorger, bør være vore Glæder og Sorger. Lader os ikke forøge dens Trængsler ved vore Synder.

Fra det kirkelige Røre

i Haraldsted.

—o—

Under ovenstaaende Overskrift skriver Hr. Past. emerit. *M. C. Jensen* følgende i »Ringsted Folketidende« Nr. 209:

»I afvigte Juli Maaned fik jeg fra flere navngivne Mænd i Haraldsted en Anmodning om at holde et Foredrag om den katholske Kirkes Lære for de derværende Beboere. Jeg besluttede at efterkomme Anmodningen og holdt saaledes Foredrag dersteds den 19. Juli. Nogen Tid efter kaldte man igjen paa mig, og jeg holdt nu to Møder der i Sognet.

Som Modvægt herimod holdt saa Pastor Ussing fra Valby Foredrag i Haraldsted Kirke Onsdag den

2. Sept. Da han ikke lod det hero ved i al Almindelighed at tale mod Catholicismen, men udtrykkelig fremdrog en Mængde af mine i Foredragene brugte Ytringer og gik ud fra disse i sit Angreb paa den katholske Kirke, vil det næppe synes Nogen upassende, at *jeg ad denne Vej søger at føre et Forsvar for*, hvad jeg har talt ved Møderne.

Det syntes mig — og vistnok flere med mig —, at Pastor Ussing i sin Tale fo'r noget strængt frem mod dem, som havde indbudt mig til at holde nævnte Møder. Han sagde nemlig med kjendelig Indignation til dem: »*Ved I, hvad I har gjort?*« Saaledes plejer man at tale til dem, der har gjort sig skyldige i en eller anden Forbrydelse. Og det har hine brave Mænd dog ingenlunde, skulde jeg mene. — Mig forekommer det ret forstaaeligt, at de Haraldsted Mænd, under den forhaandenværende kirkelige Tilstand og med de rige Fortidsminder tæt ved dem, kunde komme til at søge efter Oplysning om den *Moderkirke*, fra hvilken vi faktisk har al vor Kristendom. Og jeg tør nok sige, at i vore Dage, hvor Kravet om *Oplysning* om alle baade menneskelige og kristelige Ting gjør sig stedse stærkere gjældende, vil Pastor Ussing komme til at staa temmelig ene med den Mening, at der skulde være noget forfærdeligt i at hidkalde en Katholik til at holde kristelige Foredrag.

Mod den Udtalelse af mig, at den katholske Kirke har Daab fælles med den danske Folkekirke, stiller Pastor Ussing den Paastand: »Katholiker regner vor (o: Folkekirkens) Daab for et Intet.« Her er Pastoren fejl underrettet. Det bedste Bevis for, at jeg har Ret, er den Kjendsgjerning, at ingen af dem, der fra Folkekirken vender tilbage til Moderkirken, bliver omdøbt.

Mod den Ytring af mig, at Jesus har sagt til Apostlen Peter: Du er en Klippe, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke — stillede Pastor Ussing den

Paastand: »Herren har ikke sagt, at *Peter* er Klippen men Peters *Tro*.«

Lad os da undersøge dette. Det her hørende Skriftsprog findes Matth. 16, 18 og lyder i korrekt Oversættelse fra Græsk (der er det nye Testaments Grundsprog) saaledes: »men jeg siger Dig ogsaa, at Du er en *Klippe*, og paa denne *Klippe* vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skal ikke faa Overhaand over den. Dette er Herrens Ord til Apostlen. Hvor Oversættelsen her har Ordet »Klippe«, har Grundtexten Ordene »Petros« og »Petra«, hvilke begge betyder Klippe og ikke kan betyde andet.

Læseren kan heraf let skjønne, at naar man ikke vil anvende *kunstige Fortolkninger*, men holde sig til Ordenes ligefremme Mening, maa man give mig Ret i min Paastand.

Mod den Udtalelse i mit ene Foredrag, at det er historisk bevisligt, at Apostlen Peter har styret Menigheden i Rom i den sidste Del af sin Levetid, stillede Pastor Ussing den Mening frem: »det er ikke historisk, at Peter har været Biskop i Rom eller haft Ophold der, ikke engang ganske sikkert, at han døde der«.

Men her farer Pastor Ussing meget vild. Er noget en historisk Kjendsgjerning, da er det Apostlen Peters Ophold og Død i Rom. Jeg kunde hidføre en Række Udtalelser herfor af oldkirkelige Forfattere; men af Hensyn til Pladsen skal jeg indskrænke mig til et enkelt.

Irenæus, Biskop af Lyon, † 202, levede nær op til hin Tidsalder. Han er født ved Aar 130, kun c. 70 Aar efter Peters Martyrdød i Rom. Han (Irenæus) siger udtrykkelig i et af sine Skrifter (adv. hær. III.), at Apostlen Peter har grundet Menigheden i Rom, og at Biskoppen af Rom er Peters *Efterfølger* (hvilket absolut forudsætter en Virksomhed af Peter som den romerske Menigheds Styrer). Peter havde til Efterfølger

Linus, Linus igjen Kletus og saa fremdeles indtil den 12. Pave, den hellige Eleutherius, som nu for Tiden (o: da Irenæus levede og skrev sit Værk) sidder paa St. Peters Stol.

Saavidt Irenæus. I Stedet for at anføre flere af de gamle Forfattere, vil jeg tillade mig at citere en Udtalelse af førv. Biskop over Sjællands Stift, I. P. Münster, i Bland. Skrifter IV., Pag. 286. Münster var nok Protestant; men han var en lærd Mand og maa derfor i denne Sag give den historiske Sandhed Æren. Han siger bl. a.: »Næsten lige saa enstemmig, som de gamle beretter, at Petrus endte sit Liv i Rom, vidner de ogsaa, at han først havde udmærket det i denne Stad«.

Kun de protestantiske Skribenters Lidenskab har i sin Tid bevæget dem til at nægte en saa soleklar historisk Kjendsgjerning, som Peters Ophold og Død i Rom er.

Pastor Ussing ankede i sit Foredrag over, at mange af Paverne havde været daarlige Personer, og at der til en Tid havde været to, ja endog tre Paver paa en Gang.

Jeg skal i saa Henseende bemærke følgende: Blandt de 258 Paver, der have siddet paa St. Peters Stol, har der været mange, der har lidt Martyrdøden, mange, der regnes blandt Helgenernes Tal, og mange der af Protestanter som af Katholiker regnes for udmærkede Mænd. Der har ogsaa været enkelte — dog kun *ganske enkelte* — moralsk lastværdige Personer. Men der var ogsaa en *Judas* blandt Apostlene, uden at dette dog ophævede Apostolatets guddommelige Oprindelse.

Ligesom der i de jordiske Riger undertiden er opstaaet en eller flere Tronprætendenter, der have søgt at frarane den retmæssige Konge Spiret, saaledes opstod der ogsaa en Gang i Pavedømmet en, ja en kort Tid endog to Paver, der stredes med den retmæssige Pave om Embedet. At Kirken overvandt denne sørgelige

Ulykke, uden at tage mindste Skade deraf, turde være et Bevis mere for dens guddommelige Oprindelse. Der kan vel komme store Trængsler over den; men det skal aldrig lykkes Helvedes Magt at overvælde den eller splitte den ad (Matth. 16, 18.)

Jeg ytrede i et af mine Foredrag, at Rationalismens Tid -- Slutningen af forrige og Begyndelsen af dette Aarhundrede -- var i kristelig Henseende en *Tørkens Tid*, deri er sikkert Pastor Ussing enig med mig. Men tillige antydede jeg, at Rationalismens Tørke havde sin Grund i den foregaaende Udvikling, o: i Reformationen og hvad dermed fulgte; derimod ytrede Pastor Ussing, at med Reformationen oprandt en »Frihedens Morgenrøde«.

Ja, det er nu rigtignok en egen Sag med denne »Frihedens Morgenrøde«. Ved Læren om, at Menneskene frelses ved Troen *alene*, og at gode Gjerninger er *intetbetydende* i Salighedens Sag, »frigjorde« unægtelig Reformatorerne deres Tilhængere for Forpligtelsen til at adlyde Kirkens Bud, for Forpligtelsen til at faste, til at skrifte, til at øve gode Gjerninger o. s. v.; men denne »Frigjørelse« førte efterhaanden til en saadan Sædernes Fordærvelse, at selv Luther klagede bitterlig derover, og endelig i Aaret 1545 af den Grund forlod Wittenberg, »dette Sodoma og Gomorra«, som han kaldte det, og kun ved sine Venners indstændige Anmodninger blev bevæget til atter at vende tilbage dertil. Ogsaa her i Danmark drog nævnte »Frigjørelse« saadanne Følger efter sig, at det blev en almindelig Klage, at det, hvad det sædelige Liv angik, havde staaet bedre til under Pavedømmet.

Tvang til Tro er hen i Taaget og maa føre til aandelig Tørke og Stilstand. Men Reformationen blev her i Danmark som andet Steds gennemført med Vold og Tvang: de katholske Biskopper bleve fængslede, Munkene forjagede fra Klostrene, og en Del af dem,

der satte sig til Modværg, bleve hængte, Præsterne tvungne til at prædike den lutherske Lære. Fra 1536 til 1849 var der Landsforvisnings-Straf for at gaa over til Katholicismen. Navnlig for Landbostanden blev Reformationen skjæbnsvanger, idet Kongen og Adelen, berigede ved det røvede Kirke- og Klostergods, enedes om at bringe Bønderne under Aaget, hvilket de kunde gjøre, da de ikke til Modvægt havde den katholske, af Staten uafhængige Gejstlighed ved Siden. Dette Aag blev *mildnet* af Frederik den VI., støttet af enkelte ædle og højhjærtede Adelsmænd, og endelig *brudt* af Frederik den VII. ved Grundloven af 1849.

Pastor Ussing udtalte i sit Foredrag stærke Ord mod den Paven tillagte Ufejlbarhed. Dog er denne i høj Grad begrænset. Den gjælder jo slet ikke Pavens Person, ja ikke engang hans Administration af Kirken, den gjælder ene og alene den en sjælden Gang forekommende Handling, som en Pave foretager, naar han for at afgjøre en Trosstridighed paa sit høje Embeds Vegne fastsætter en Læresætning angaaende Tro eller Sæder, som skal fastholdes af hele Kirken. — Naar derimod Pastor Ussing i Slutningen af sit Foredrag vilde have sine Tilhørere til at tro, at det var Jesus, der gennem ham var kommen til dem og nu havde talt til dem, da syntes han rigtignok at tillægge sig selv og sine Udtalelser den Dag i Kirken en *Ufejlbarhed*, der langt overgaar den pavelige. Ja, der er Sandhed i, hvad ofte er bleven sagt, at Katholikerne har dog kun én Pave, og han modsiger aldrig sig selv; men Protestanterne have derimod en Mængde *Smaapaver*, der hver for sig optræde saaledes, som om de havde Krav paa at anses for ufejlbare. Men om *deres* Ufejlbarhed er af guddommelig Oprindelse, derom er det tilladt at tvivle -- eller rettere: den kan *ikke* være af guddommelig Oprindelse, da de ere saa grænseløst *uenige* indbyrdes, saa den ene lærer eet,

den anden lige det modsatte. Men Sandhedens Aand kan ikke modsige sig selv.

Svindinge-Lamdrup, 7. Sept. 1896.

M. C. Jensen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Randers. Søndag den 6. Sept., de hh. Skytsengles Fest, afsluttede den herværende *Vincentforening* sit sjette Virkeaar. Indtægterne i Løbet af sidste Aar vare 122 Kr. 49 Øre, hvorimod Udgifterne beløb sig til 112 Kr. 94 Øre. Der havde saaledes været et Overskud af 9 Kr. 55 Øre, som med forrige Aars Overskud ialt blev 59 Kr. 17 Øre. Foreningen talte 1 Æresmedlem og 14 aktive Medlemmer, af hvilke dog 4 ere fraværende. Den lille Vincentforening i Randers synes saaledes stadig at gaa fremad. Maatte den vedblive at voxte, at virke og blomstre!

Italien. I forrige Uge afholdt Italiens Katholiker en Kongres i *Fiesole*. Den var talrigt besøgt, navnlig af Lægfolk, og danner tilligemed den lidt tidligere afholdte Kongres af katholske Socialpolitikere i *Padua* og den paafølgende eucharistiske Kongres i *Orvieto* et glimrende og glædeligt Bevis paa, at det katholske Liv stedse udfolder sig mere og mere i Italien. Disse tre Kongresser hænge nøje sammen; hvad der blev drøftet som Theori i Padua, fandt praktisk Anvendelse i Fiesole, og i Orvieto endelig blev al ægte katholsk Virksomheds religiøse Karakter stillet i det rette Lys.

Belgien. I Lüttich begyndte den 6. September Højtideligholdelsen af *den h. Lambertus 1200aarige Jubilæum*. Næsten hvert Hus i Omegnen af Domkirken var smykket med Faner og Guirlander. Ved Pontifikalmessen vare vel 7000 Mennesker tilstede i Domkirken. Begejstringen var almindelig; hele Dagen ankom store Processioner, dels tilfods, dels med Extratog. Fra Køløn kom den 8. September under Viebiskop, Dr. *Fischers* Ledelse et Tog med 3000 katholske Mænd. I Følge de lokale Blade har ogsaa vor højærværdigste

Biskop, Msgr. von Euch, overværet Højtidelighederne i Lüttich.

London. Den anglikanske Biskop af Argyll har for nylig paa Diocesan-Synoden i Oban udtalt sig meget anerkjendende om den katolske Kirke. Han sagde bl. a., at »der var meget i Roms Kirke, som ikke blot burde beundres, men ogsaa *efterlignes*«. Navnlig roste han »vort *Rituales* skjønne Ordning og Værdighed og den af de kirkelige Autoriteter haandhævede *Disciplin*«. Han roste »vore gejstlige *Orderens* Offermod og kristelige Kjærlighed, *Gejstlighedens omhyggelige Uddannelse*, vor Iver for den kristelige *Skoleopdragelse* og vore *Missionærers* heroiske Selvpofrelse«.

Kirkeleg-Kalender.

Søndag den 20. September. 17. Søndag e. Pintse. Marias Smertor. — 21. M. Mathæus, Apostel. — 22. Ti. Thomas af Villanova. Biskop og Bekjender. — 23. O. Linus, Pave og Martyr. — 24. To. Maria, de Fangnes Befrielse. — 25. F. Marias Navnefest. — 26. L. Votivofficium af Ubesm. Undfangelse.

Søndag den 27. September. 18. Søndag e. Pintse. Kirkevielsesfest. (Under den højtidelige Messe Kl. 8 i St. Ansgars Kirke udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften.)

Rosenkransbroderskabet og den levende Rosenkrans holder fælles Bedetime paa Kirkevielsesfesten Kl. 3—4 i St. Ansgars Kirke. Rosenkransen bedes offentlig.

Den eucharistiske Forenings Mødlemmer aumodes om atter at møde til sædvanlig Tid til Tilbedelse i St. Ansgars Kirke Fredag den 2. Oktober, den første Fredag i Maanedn.

St. Josefs Gilde. De alm. Møder for alle Brødre tage atter deres Begyndelse Mandag den 21. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i Lokalet Bredgade 67, 2. S. o. G., og holdes fremdeles hver fjortende Dag.

Unio. Sidste Møde i Sommerlokalet Tirsdag d. 22. Septbr. Vintersæsonen aabnes Tirsdag den 29. Septbr. med forskjellig Underholdning, Musik og Punch i Hr. Restauratør Myginds nye smukt monterede Selskabslokaler i Linnésgade.

Ernst Bæklund,
59, Kjøbmagergade 59,
 anbefaler sit store Lager af
elegante fineste engelske Silke- og Filthatte
 til **3, 4 $\frac{1}{2}$, 6, 8 Kr.** i alle moderne Façons.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

№ 39. Søndagen den 27. September. 1896.

Indhold: Ved Knud Lavards Kapel. „I Jesu Sted“. Maria-kongregationen for Ynglinge. Efterretninger fra Ind- og Udland: Lilleasien. Rom. England. Holland. — Bekjendtgjørelser.

Ved Ruinerne af Knud Lavards Kapel i Haraldsted. *)

—o—

1. September 1896.

En stille Stund jeg dvæler her
Ved hellig Knuds Kapel;
De gamle Tider er mig nær
Og griber dybt min Sjæl.
Jeg hører som et sælsomt Sus
Af tusind Kristnes Bøn,
Der steg fra dette Herrens Hus
Mod Himlen — før det sank i Grus,
Den Helligdom saa skjøn.

Her fordem blev af Præstens Haand
Det rene Offer bragt,
Som til at nære Sjæl og Aand
Og sone Synd har Magt;

*) Optaget i „Ringsted Folkeblad“.

Og Røgelses og Viraks Sky
 Ombølged' Altrets Guld —
 Og hver en Dag fra helligt Ly
 Lød Kirkeklokkens Klang paany
 Saa dyb og højtidsfuld.

Og Kilden risled' tæt herved,
 Smukt spejled' i dens Vand
 Sig Skovens Pragt, og Blomstens med,
 Og Skyens Purpurrand.
 Selv Aftenstjærnens favre Glans
 Nat-Mulmet gjennembrød
 Og kyssed' Kildens Taarekrans
 Omslyngende et *Navn* — ja hans,
 Hvis Blod her fordum flød.

Og Valfarts-Skaren ilte hid
 Fra By og grønne Vang.
 I Vaarens Glans, ved Somrens Tid,
 Med Bøn og Salmesang.
 Og naar i Aftentimens Fred
 Kappellets Klokke lød,
 Mens Solen sank bag Skyen ned,
 Det toned' lydt: »Knud Lavard, bed
 For os i al vor Nød!«

O skønne Kirke, Helligdom,
 Du Pilgrims-Skarens Bo,
 Hvi blev med Vold Du styrtet om
 Med vore Fædres Tro?
 Hvi sank det solforgyldte Spir
 Med hver en Kirkens Pryd,
 Med hvert et Billed, hvert et Zir —
 Mens Sangen dør, og stille tier
 Nu Kirkeklokkens Lyd?

Det er en Gaade, end ej løst. —
 Men I, som bor *her* ved,
 Har I af Mindets Kilder øst,
 Da fred om dette Sted!
 Bed ofte her et Fadervor,
 Mens Tiden iler hen.
 Jeg véd det ej, men dog jeg tror:
 Ruinen, draget frem af Jord,
 En *Fremtid* har igjen!

Snart er forbi den dunkle Nat,
 Der lagde Skygge sort
 Henover Kirkens dyre Skat
 Og stænged' Lyset bort.
 O, Mænd og Kvinder, ser I ej,
 Det lysner hist bag Sky?
 Se, Morg'nens Purpur baner Vej
 For Dagens Sol, der hæver sig
 Af Bølgen op paany.

Vi længtes efter Lysets Skjær,
 Vi græd og bad i Løn.
Nu kommer det. O hilset vær,
 Du Kirkens Morgen skjøn!
 Vær hilset, Naadens rige Stund,
 Af vor og Engles Sang.
 Snart vaagner *Danmark* op af Blund,
 Det toner gjennem Skov og Lund.
 Og atter paa Ruinens Grund
 En *Kirke* staar paa Vang!

Og atter i det høje Kor
 En Skare knæler ned,
 Og atter flammer Troens Ord
 Og bringer Himlens Fred.

Og *Fadcrvor*, den Rose sød,
 Sig slynger atter om
 Den Helligdom, hvor Sangen lød,
 Hvor Andagtståeren forðum flød:
 Knud Lavards Helligdom!

M. C. Jensen.
 Pastor emer.

„I Jesu Sted“.

— 0 —

Past. emer. *M. C. Jensen* har i forrige Nummer af Ugebladet leveret en meget smuk Artikel som Gjen-svar paa, hvad Past. *H. Ussing* har frembragt imod ham i Haraldsted. Der er især et Punkt i Past. *Ussing*s Indlæg, der har interesseret mig i høj Grad, og jeg føler mig fristet til at skrive en lille Kommentar dertil.

Ifølge Referatet sagde Past. *Ussing* i Slutningen af sit Foredrag, at det var Jesus, der gennem ham var kommen til Haraldsted Sogn og havde talt til det. Det er paa en Maade en stor Glæde, disse Ord have vakt i mig; thi P. *Ussing* stiller sig med dem i Princippet helt og holdent paa katholsk Grund og viser en af de Anker, som Protestanter stadig udslynge mod Katholikerne, navnlig det katholske Præsteskab, i hele dens Uholdbarhed. Hvor ofte maa vi ikke høre den Beskyldning, at den katholske Kirke — at forstaa det katholske Præsteskab — stiller sig imellem Gud og Sjælen og forhindrer den Troende i, umiddelbar at henvende sig til Gud. Her have vi nu P. *Ussing*, der som Mellemand imellem Gud og Sjælen kommer til det forvildede Haraldsted Sogn. Thi Jesus, den egentlige Hyrde, kommer ikke i egen Person, han kommer igjennem Pastor *Ussing*; han taler ikke selv, men

Ussing er hans Talerør. Her have vi altsaa i Principet den gamle vandle Anke opgivnet.

Og det er godt, at den forkastes principielt; thi faktisk og praktisk have Protestanterne — vil sige de protestantiske Præster — jo til alle Tider handlet imod det Princip: ingen Mellemand imellem Gud og Sjælen. Faktisk og praktisk have de lige fra Reformationstiden af spillet en Mellemands Rolle. Eller hvad gjøre de naar de døbe Børn? Tro de ligesom vi, at Daaben er et virkningsfuldt Sakramente, som meddeler Barnets Sjæl Guds Naade, saa trænge de sig ved Daaben imellem Gud og Sjælen, siden det ikke er Gud umiddelbar, men Præsten og Gud igjennem ham, der knytter Samfundets Baand imellem Sjælen og Gud. Og hvad er det, de gjøre ved Nadverens Uddeling? Tro de virkelig, at Kristus er nærværende i, med og under det af dem viede Brød, saa trænge de sig jo atter imellem Gud og Sjælen, idet det er dem, der bringer Kristus til den troende Nadvergjæst. Efter deres Princip maatte de derimod overlade det til Enhver, enten i Kirken eller hjemme ved Middagsbordet selv at vie sig Nadverbrødet og Vinen. Og hvordan stemmer det med deres Princip, at de sætte sig i Skriftestolen og tilsige Synderen Syndernes Forladelse? Hvorfor overlader de det ikke til Gud, som han forlader Synden, saaledes ogsaa i egen Person at tilsige Synderen Forladelsen? Tror Præsten, ved alle disse Handlinger, Daab, Skriftemaal, Nadveruddeling at udrette noget i Mennekens Sjæl, saa optræder han som Mellemand ligesom den katholske Præst. Hvis det derimod virkelig var hans Mening, at han ikke gjorde noget, men alt umiddelbart maatte gjøres af Gud, saa maatte han jo siges at gjøre sig selv til Hykler og Gøgler, og det kan man dog ikke med Rimelighed antage.

Som i de kirkelige Handlinger, saaledes optræder Præsten ogsaa i sin Prædiken som Mellemand imel-

lem Gud og Sjælen. Egentlig skulde ingen protestantisk Præst have Mod til at forkynde Folk Guds Ord; thi allerede i den gamle Pagt stod der skrevet, at i den Ny Pagt skal ingen lære sin Næste, sin Broder; men allesammen skulle de være Guds Lærlinge (Jer. 31, 39. Is. 59, 13.), og dette stadfæstes i den Ny Pagt (Joh. 6, 44. 45.). Alligevel staar ogsaa den protestantiske Præst frem for Menigheden, og i Stedet for at overlade det til Guds umiddelbare Indgriben fortolker han Guds Ord for den. Og han nøjes ikke med at fremsætte sin Mening om Skriften; men han vil, at Menigheden skal tro ham. skjønt han jo er sig sin Fejlbarhed bevidst, samt at han vistnok i mange Stykker har en anden Mening end hans lige saa lærde Embedsbrødre. Dengang jeg læste til Examen paa Latinskolen, var der blandt mine protestantiske Kammerater en, som stadig bar sit Ny Testamente i Lommen og kunde det udenad fra først til sidst. Men han havde en hel anden Opfattelse af det end hans Præst, hvorfor han i Religionstimen laa i stadig Klammeri med ham. Præsten stod paa sin Mening og erklærede, at Drengen maatte tro, som han sagde. Drengen sagde tilsidst: »Nu tror jeg slet ingenting mere«. Som hin gode Præstemand, saaledes skal de efter Sigende være alle sammen, men derved tage de ikke blot Afstand fra Luther, som lærte, at Menigheden skulde kontrollere Præsten, om han forkyndte Guds Ord rigtigt, men de gjøre sig ligefrem til Bærere og Fortolkere af Guds Sandhed overfor Menigheden, m. a. O. til Mellemmænd imellem Menigheden og Gud.

Denne Inkonsekvens i det praktiske Liv viser forøvrigt, at deres Følelse har beværet mere af den sande Kristendom end deres Trosbekjendelse; thi Læren om Mellemmænd imellem Gud og Sjælen er ægte bibelsk. Da Gud vilde gjenoptage den faldne Menneskeslægt i sin Naade, nedsænkede han ikke ved en umiddelbar

guddommelig Virksomhed Naaden i Menneskenes Hjærte, men han sendte sin Søn til Jorden, for at han skulde blive Menneske og saaledes blive Midler mellem Guddommen og Menneskenaturen. Og Frelseren, Gudmennesket, har vel ved sin sonende Død betalt Løsepenge, hvorved Menneskenes store Syndegjæld kunde blive slettet, men han uddeler ikke selv Løsepengene til de enkelte; dertil har han stiftet sin Kirke. Denne Kirke har han givet Befaling til at forkynde Aabenbarelsens Sandheder til Menneskene og holde paa og vaage over, at Ingen skulde afvige fra dens Fortolkning; og for at den kunde røgte sit Hverv med ufejlbar Sikkerhed, har han sendt Sandhedens Aand ned over den og gjort den til Sandhedens Støtte og Grundvold. Hvo som hører Kirken, han hører Gud; hvo som foragter Kirken, han foragter Gud. Hvo som tror Kirken, han bliver salig; hvo som ikke tror Kirken, han bliver fordømt. Denne Kirke har han givet Magt til at styre de Troende paa Troens og Frelsens Vej; hvad som helst den binder paa Jorden, det binder samtidig Gud i Himlen; hvad som helst den løser paa Jorden, det løser samtidig Gud i Himlen. I denne Kirkes Skød har han nedlagt de paa Korset indvundne Naadeskatte, og det er Kirken, den styrende Kirke, der er Forvalter over Guds Hemmeligheder. Skal Mennesket blive et Guds Barn, saa maa det gaa til Kirken og lade sig døbe. Det er den Døbende, der meddeler det syndige Menneskebarn Gjenfødselsens Aand. Har den Døbte syndet og længes han efter at udsone sig med Gud, saa maa han gaa til Kirkens Tjener, til hvem Kristus har sagt: »Hvem I forlade Synderne, dem ere de forladte«, m. a. O. Præsten ikke tilsiger, men meddeler Syndsforladelse i Kristi Sted. Naar En vil bespises med vor Herres hellige Kjød og Blod, saa maa han henvende sig til en af dem, til hvem Kristus har sagt: »Gjører dette til min Ihukommelse,« det er til Kir-

kens Styrere eller deres Medhjælpere. Paa samme Maade kunde jeg endnu anføre de andre Sakramenter. Alle Vegne i det kirkelige Liv se vi det som en af Gud indført og stadfæstet Lov, at Mennesket skal føre Mennesket til Gud. Men deraf følger ikke, hvad man saa gjerne bebrejder den katholske Kirke, at Mellemmanden forhindrer Sjælens umiddelbare Samkvem med Gud; tværtimod, han tjener kun til at berede Vejen dertil, ligesom en Bro muliggjør Overgangen fra en Bred af en stor Strøm til den anden. Hvorfor skulle vi laste eller vrage den Bro, der forbinder Jordens golde Strande med Evighedens livssprudlende Kyst og fra Djævlens Trældom fører os ind til Guds Børns Frihed? — Naar man nu spørger, hvorfor mon Gud ikke som Regel har villet træde i et direkte Forhold til os, men formidle os sin Sandhed og Naade igjennem andre Mennesker, saa er Svaret, at denne Anordning passer bedst til den menneskelige Natur. Da vor Natur bestaar af Aand og Legeme, og Aanden ikke kan udføre sine Livshandlinger uden med Legemets Medvirkning, saa falder det naturligt, at Gud ogsaa meddeler os sine overnaturlige Naadegaver igjennem et synligt Medium, m. a. O. at der ogsaa paa Naadens Omraade gives Mellemmænd imellem Gud og Mennesket.

Alt dette har, som vist, staaet praktisk klart for Protestanternes Bevidsthed, alt imedens de nægtede det i Theorien. Idet nu Pastor Ussing i klare Ord udtaler, at han kommer og taler i Jesu Sted, altsaa som Mellemmand imellem Jesus og Haraldsted Menighed, vender han principielt tilbage til den ældgamle katholske Lære og den sunde Menneskeforstand, en Kjendsgjerning, som ikke kan andet end vække glædelige Følelser.

Paa den anden Side vække Past. Ussings Ord dog ogsaa vemodige Følelser. Altsaa Past. Ussing kommer i Jesu Sted og taler i Jesu Navn. Det lyder jo ret

kjønt, og det tros vist ogsaa af mange af hans Tilhørere. Men er det ogsaa sandt? Naar jeg traadte frem i den danske Rigsdag og sagde: I Kongens eller i Folkets Navn gjør jeg vitterligt o. s. v., saa vilde Alle sige: Hvem giver Dig Ret til at tale i Kongens eller i Folkets Navn? Hvor er din Legitimation? At bruge smukke Talemaader er jo ikke nok. Ellers kunde Skomager Jettesen eller Skrædder Mettesen eller Gaardmand Nettesen ligesaa godt komme og sige: Jeg taler i Jesu Navn. Altsaa, Hr. Pastor Ussing, hvor er Deres Legitimation? St. Paulus siger, at Ingen tør prædike, m. a. O. Ingen kan tale i Jesu Navn, medmindre han er bleven udsendt. Altsaa, Hr. Pastor Ussing, hvor er Deres apostoliske Sendelse? Thi det er indlysende, at kun En, som har guddommelig Bemyndigelse dertil, kan lovmæssig udsende Ordets Forkyndere. Ellers kunde atter Skomager Jettesen eller Skrædder Mettesen eller Gaardmand Nettesen komme og sige: Jeg sender Dig i Jesu Navn. Altsaa, Hr. Pastor Ussing, hvem har udsendt Dem? Maaske Sjællands Biskop. Hvem har da bemyndiget ham dertil? Uden Tvivl Danmarks Kultusminister. Og af hvem har denne faaet sin Fuldmagt? Naturligvis af Danmarks Konge. Og nu Danmarks Konge, hvor har **Gud** givet ham Magt til at styre Kristi Kirke? — Jeg haaber De vil ikke misforstaa mig. Jeg tror endnu fuldt og fast paa Konger »af Guds Naade«. Jeg tror, at vor Konges Magt *i Staten* er grundlagt paa den guddommelige Autoritet; thi »der gives ingen Øvrighed uden af Gud, og de, som ere, ere anordnede af Gud« (Rom. 13, 1.). Men hvem har givet Kongerne Magt *over Kirken*? Naar har Kristus sagt til en af dem: »Vogt mine Lam, vogt mine Faar«? Naar har han sagt til dem: »Gaar ud og prædiker! Hvo som hører Eder, han hører mig. Hvadsomhelst I binder eller løser paa Jorden, det skal være bundet eller løst i Himlen. Hvem I forlader

Synderne, dem ere de forladte«, o. s. v.? Et Blik i Reformationshistorien viser, hvorfra de protestantiske Fyrsters Magt over Kirken hidrører. Det var de protestantiske Theologer, som ikke kunde føre Reformationen til Sejr ad Overbevisningens Vej, og derfor overgav Kirkemagten til de verdslige Fyrster for at sejre med Statsmagtens Hjælp. Der findes ikke i Skriften et Ord, der giver denne Fremgangsmaade Medhold; ej heller har Gud aabenbaret noget andet Tegn, hvorved han havde stadfæstet Fyrsternes guddommelige Autoritet i kirkelige Anliggender. Naar derfor Pastor Using, sendt af en Mand, som har faaet hele sin Sendelsesmyndighed af Staten, saa er det en sørgelig Selvskuffelse, naar han mener at komme og tale i Jesu Navn, han kommer og taler slet og ret i Statens Navn.

Nej, vil man have En, der taler til Folk i Jesu Navn, saa maa man ikke gaa til Stats-(Folke-)kirkerne Tjenere; saa maa man gaa tilbage til den Kirke, til hvis første Overhoved der blev sagt af ham, som havde Magt dertil: »Du er Klippen og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skulle ikke overvælde den. — Vogt mine Lam og vogt mine Faar«. Naar denne Kirke sender sine Tjenere ud til at forkynde Sandhedens Ord, saa gjælder endnu Herrens Ord: »Hvo som horer Eder, han horer mig; hvo som foragter Eder, han foragter mig.« Naar denne Kirke igjennem sine lovmæssige Organer paa lægger sine Troende Forpligtelsens Baand, saa staar Herrens Ord ved Magt: »Hvadsomhelst I binder paa Jorden, det skal være bundet i Himlen«. Naar denne Kirkes viede Tjenere udtale Forladelsens Ord over den angrende Synder, saa opfyldes Herrens Ord: »Hvadsomhelst I løser paa Jorden, det skal være løst i Himlen« og »Hvem I forlader Synderne, dem ere de forladte«. Og naar denne Kirkes Præster fejre de hellige Hømmeligheder og udtale Forvandlingens Ord over

Brødet og Vinen, saa bliver efter Herrens Befaling: »Gjører dette til min Ihukommelse«, Brødet og Vinen forvandlede til Kristi Legeme og Blod til Næring for vor Sjæl. Saaledes har Kristus talt, og saaledes vil det ske; thi »Himmel og Jord skulle forgaa, men mine Ord skulle ingenlunde forgaa«. sr.

Mariakongregationen for Ynglinge i Kjøbenhavn.

—o—

Efter endt Ferie har Ynglingekongregationen atter optaget sine Møder. I 18 Aar har den nu udfoldet en vel-signelsesrig Virksomhed i den kjøbenhavnske Menighed. Mariakongregationen for Ynglinge blev grundlagt her af afdøde Pater *Tenten*. Til de faa Medlemmer, hvormed Kongregationen begyndte, høre Dhrr. *Quirinus Weiddele*, som for Tiden opholder sig i Paris, *Herman Hoffmann*, *Johannes Brix-Hansen* og *Emmanuel Møller* (for Tiden i Fredericia). Ved Pater Tentens Sygdom og Død overtog Pater *von Geyr* Ledelsen af Kongregationen; han har saaledes nu været dens Præses i 16 Aar.

Skjønt der desværre i Kongregationens Album ved ikke saa faa Navne staar de sørgelige Ord: »Forlod Kongregationen« — »Blev udelukket«, voxede Kongregationen alligevel fra Aar til Aar og den tæller for Tiden 75 Medlemmer.

Da den i Fjor blev præsenteret for den højærværdigste Biskop, glædede denne sig over det smukke Tal, men tilføjede dog: »Er der ikke flere Ynglinge i Menigheden imellem 14 og 24 Aar? Jeg mener der skulde være over 200!«

Grunden er vel den, at der desværre er Mange,

som ikke egne sig til at være Medlemmer af Kongregationen, men dertil kommer ogsaa, at der ikke i alle Familier er religiøs Interesse nok til at hjælpe lidt med til, at Sønderne slutte sig til Kongregationen og møde regelmæssigt.

Imidlertid er det 18de Kongregationsaar begyndt særdeles godt. De to første Møder vare besøgte af mange Medlemmer, som saaledes have aflagt Vidnesbyrd om, at de nære usvækket Kjærlighed og Interesse for deres Kongregation.

Skjønt Mariakongregationen for Ynglinge er en udelukkende religiøs Forening, fører den dog ogsaa en eller anden uskyldig Fornøjelse paa sit Program. Vi kunne saaledes fremhæve den lille Skovtur, som Kongregationen foretog for nogle Søndage siden. Som i saa mange tidligere Aar sendte Vorherre ogsaa godt Vejr til dette Aars Skovtur. Kl. 1 $\frac{1}{2}$ tog man afsted med Klampenborgbanen og drog op til Kollegiet paa Ordrupshøj, hvor der blev holdt en højtidelig Gudstjeneste for Kongreganisterne. I Ulvedalene tog Legen sin Begyndelse, og livlig blev den, da pludselig Hr. Herm. Hoffmann viste sig midt iblandt Ynglingene kjørende paa sin Cykle. Han forstaar nu engang saa ret at bringe Liv og Glæde i de Unges Leg.

Fra Ulvedalene gik man over Sletten til Raavad, hvor der ventede et vel besat Bord paa de muntre, men sultne Gjæster. Efter Maaltidet morede de enkelte Grupper sig baade paa Vandet og i den dejlige Skov, indtil Alle bleve sammenkaldte til »Bollen« — en saakaldt »Majbolle« — der var saare god. Den saa velkømne Gjæst, Hr. Hoffmann, fik ved denne Lejlighed et dundrende Hurra, ikke blot fordi han paa denne Tur havde hjulpet med til en god Leg, men ogsaa fordi han overhovedet endnu stedse tager sig med saa stor Interesse af Ynglingekongregationen, den han i sin Tid har været med til at grundlægge.

Mange muntre Sange bleve afsungne. En from Takkesalme passer imidlertid ogsaa godt til en uskyl- dig Glæde, og derfor endte man da med, under en alvorlig og opløftende Stemning, at afsynge Salmen »Store Gud, vi love Dig«, for at takke Vorherre for det smukke Vejr, han havde skjænket til Turen, og for de glædelige Indtryk, han havde forundt Deltagerne.

Paa Tilbagevejen blev det vel mørkt, men det havde ingen skadelig Indflydelse paa Humøret. Kun én Gang standsedes der paa Vejen, idet Pater von Geyr paa Alles Opfordring maatte fortælle en rigtig Røverhistorie, der passede godt til den mørke Skov. — Mange iblandt Ynglingekongregationens Medlemmer ere af den Mening, at Pater von Geyr allerede havde lovet dem en Juletur, i Lighed med den, Ynglingene foretog i Fjor. Vi ville se, hvorvidt han holder sit Løfte.*)

a.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Lilleasien. En Konversion af større Betydning, og som tillige viser sig som en Følge af den h. Faders Bestræbelser for Gjenforeningen af de orientalske Kirkesamfund, bliver meddelt til »Missions catholiques«. Pater Barnier af Jesuiterordenen skriver nemlig, at den *syrisk-skismatiske Ærkebiskop af Diarbekir, Gregorius Abdallah*, for nylig paa en højtidelig Maade i Jesuiterkirken i ovennævnte By har fuldbyrdet sin Underkastelse under Bispestolen i Rom. Store Folkeskarer, for Storstedelen Skismatikere, vare fra alle Sider ilede til Kirken, for at overvære Højtideligheden, og man haaber vel ikke uden Grund, at denne Begivenhed i en nær Fremtid vil drage en ny Masseomvendelse navnlig blandt Syrierne efter sig. Man tør antage dette saa

---

*) Det gjør han uden Tvivl.

meget mere, som Gregorius Abdallah var i høj Grad afholdt blandt sine tidligere Trosfæller og blev anset for at være den nærmeste Kandidat til *Patriarkalværdigheden*.

Rom. Et Tidsskrift, hvis Opgave skal være, at arbejde paa *Gjenforeningen af de østerlandske Kirker med Rom*, har for nylig set Dagens Lys. Dets Titel er »*Bessarion*«, til Minde om den berømte græske Kardinal, som i det 15. Aarhundrede arbejdede med saa megen Iver paa Gjenforeningen af de skismatiske Kirker med den katholske, og navnlig traadte i Skranken for disse Bestræbelser paa Koncilierne i Ferrara og Florents. Bladet udkommer en Gang hver Maaned. Oprindeligt var det paatænkt, at lade »*Bessarion*« udgaa i to Sprog, nemlig italiensk og græsk; men hidtil trykkes kun en italiensk Udgave, den græske vil derimod senere følge efter.

— Om *det moderne Italiens Velgjørenhed* skriver Dr. Faulhaber i Maanedsskriftet »*Charitas*«: Det største Hospital i Rom er det gamle, ærværdige, af Paverne grundlagte *Helligaands-Hospital*, som ligner en hel lille By. Under den pavelige Regering beløb dets Indtægter sig til mere end 450,000 Francs; 1600 Syge kunde optages. Pius IX. indrettede tillige et Militær-lazareth med Plads til 500 syge Soldater; 200 Personer bleve anvendte til de Syges Pleje og Betjening. Og nu — siden 1870, da Rom blev stormet af Piemonteserne, siden Dr. Ballori, Frimurerlogens Overhoved og Lemmis Efterfølger, styrer Helligaands-Hospitalet, er der ikke mere Plads til 1600, men kun til 300 Syge. Den saa forgjældede italienske Regering forlanger 20 Procent siden 1875 af Hospitalets aarlige Indtægter. I et *Hittebørnshjem*, som var forbundet med Hospitalet, kunde der før 1870 gjennemsnitlig optages 800 Børn. Vare Børnene blevne voxne, fandt de Beskjæftigelse paa Hospitalets Godser eller de lærte et Haandværk; nu gives Børnene bort, navnlig til Subiaco; Brodherren faar det første Aar 15 Francs om Maaneden, efter et Aars Forløb Halvdelen, og efter 10 Aar slét intet. En Kommentar er overflødig.

England. Spørgsmaalet, om *de anglikanske Præstevielser* skulde anses for gyldige af den katholske Kirke — et Spørgsmaal, som maatte være af stor Be-

tydning for den anglikanske Kirkes Gjenforening med Rom — er af den h. Stol blevet besvaret *benægtende*. I en apostolisk Skrivelse minder Pave Leo XIII. først om de langvarige og indgaaende Studier, han havde anordnet angaaende dette Emne, og erklærer derefter, at han stadfæster alle sine Forgængeres Dekreter, denne Sag vedrørende, at han i Kraft af sin apostoliske Autoritet fornyer den og erklærer de efter anglikansk Ritus fuldbyrdede Præstevielse for *absolut ugyldige*. Skrivelsen slutter med at opfordre Anglikanerne til at vende tilbage til den katolske Enhed.

Holland. For nylig fejrede *Vincentforeningen* i Holland sit 50aarige Jubilæum med stor Højtidelighed. Foreningens Generalsekretær *Bewers*, der ogsaa er Medlem af Rigsdagen, har i sin Beretning om de 177 Konferentser med 3037 Medlemmer skildret Vincentforeningens Virksomhed i de henrundne 50 Aar, siden Foreningen blev indført i Holland. Den har saaledes bragt 2686 Ægteskaber i Overensstemmelse med de kirkelige Love, skaffet 17,961 Personer en Stilling, 10,304 bleve førte tilbage til deres religiøse Pligter, 265,652 Børn har Foreningen skaffet en religiøs Opdragelse. Vincentforeningens Udgifter beløb sig i de 50 Aar til 14,226,476 Gylden. Den hollandske Regering har i Anledning af Jubilæet udnævnt Foreningens General-Præsident, *M. Borret*, til Ridder af den nederlandske Løveorden.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 27. September. 18. Søndag e. Pintse. Kirkevielsesfest. (Under den højtidelige Messe Kl. 8 i St. Ansgars Kirke udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften. — Kl. 10 højtidelig Levitmesse og Prædiken; Kl. 3 og 5 recitere de Gejstlige Breviarbønnerne; Kl. 3½ Rosenkransbøn; Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken og Te Deum). — **28. M.** Wenceslaus, Konge og Martyr. — **29. Ti.** Ærkeengelen Mikael's Fest. — **30. O.** Hieronymus, Kirkelærer og Bekjender. — **1. Oktober, To.***) Oktavdag. — **2. F.** Oktavdag (Kl. 8¼ h. Broderskabsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aftenandagt og Rosenkrans). — **3. L.** Oktavdag.

*) Paa Hverdage i Oktobermaaned bedes under Skolemessen Rosenkransen, det Lauretanske Litani og Bønnen til den h. Josef; paa Søndagene holdes om Aftenen Rosenkransandagt.

Søndag den 4. Oktober. 19. Søndag e. Pintse. Rosenkransfesten. (Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker).

Fælles **Bedetimer** i St. Ansgars Kirke paa Kirkevielsesfesten (Søndag d. 27. Sept.):

Kl. 12—1: St. Josefs Gildet.

„ 3—4: Rosenkransbroderskabet og Den levende Rosenkrans.

„ 6—7: Mariakongregationen for Ynglinge.

„ 7—8: Mariakongregationen for Mænd.

Jesu Hjerte Kirke (Stenosgade). Fra første Søndag i Oktober holdes hver Søn- og Fstedag Kl. 6 Aftengudstjeneste med Prædiken.

Rosenkransbroderskabet. Paa Rosenkransfesten (Søndag den 4. Oktober) holde Medlemmerne ligesom i de foregaaende Aar Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke under den h. Messe Kl. 8, som frembæres for alle levende og afdøde Medlemmer af Foreningen. — Om Aftenen Kl. 6 gjenoptages den sædvanlige maanedlige Rosenkransandagt med Prædiken og Procession. Med Fælleskommunionen er paa denne Dag forbunden en fuldkommen Aflad.

St. Franciskus' Kapel (Holmegaard). Søndag den 4. Oktober, den h. Franciskus af Assisis Fest, holdes om Morgen Kl. 9 højtidelig Messe, og om Efterm. Kl. 2 Festandagt med Prædiken.

Fra **Næstved** er der henved en Mil og fra **Olstrup Station** en halv Mil til Holmegaard.

Kateketiske Foredrag holdes i Oktobermaaned og fremdeles hver **Onsdagften** Kl. 8 i Jesu Hjerte Kirke.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om atter at møde til sædvanlig Tid til Tilbedelse i St. Ansgars Kirke Fredag den 2. Oktober, den første Fredag i Maanedu.

Unio. Vintersæsonen aabnes Tirsdag den 29. Septbr. med forskjellig Underholdning, Musik og Punch i Hr. Restauratør Myginds nye smukt monterede Selskabslokaler i Linnésgade.

Plads søges. En net Pige, som har Butiksplads, søger en lignende Plads til 1. Oktober eller senere. Danmarksgade 18, 2. Sal, hos Skomager Meyer.

Literatur. Udkommen er og faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Pave Leo XIII.: Encyklika om **Kirkens Enhed**. Pris 25 Øre.

Fred. Esser: **Den h. Frants af Assisi**. Et Livsbillede I. II. III. à 25 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet. modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 40.

Søndagen den 4. Oktober.

1896.

Indhold: Vor Frues Rosenkrans. Literatur. Korstogene 1096—1291. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. England. Rom. Paris. — Bekjendtgjørelser.

Vor Frues Rosenkrans.

—o—

Mageløse Rosenkrans,
Kvægende for Sind og Sands,
Af Dominikus opfunden;
Til Marias Ære bunden
I vor Herres Urtegaard!

Rig paa Duft fra Paradis,
Gjør du Sjælen god og viis,
Varsler sødt om Juleglæde,
Lærer ogsaa bittert græde
Over Jesu Lidelse.

Ja tilsidst og Himmerig
For vort Øje aabner sig;
Der vi se i evig Glæde,
Kristus paa sit Kongesæde
Med Maria frydelig.

Literatur.

—o—

- **Jos. Engeln.** **Den kristne Kirkes Historie.** For Skolen og Hjemmet. 2. forøget og forbedret Udgave. Kbhvn. I Kommission hos *Andr. Fred. Høst & Son.* 1896.

Studiet af Kirkehistorien er særdeles interessant og nyttigt for Alle. Det maa jo interessere ethvert Barn at kjende sin Moders Historie, især naar det paa Forhaand ved, at de Skyggesider, der vil findes hist og her i den, ikke kan lægges Moderen til Last, men udelukkende vor Slægts gamle Arvefjende og slette Mennesker, der have ladet sig lokke i hans Snarer. Kirkehistorien er vor Moders Historie, den Moder, som har gjenfødt os til det overnaturlige Liv, gjort os til Guds Børn og som stadig udøser alle Frelsens Naadeskatte over vor Sjæl. Den viser os vor Moders herlige Fremvæxt under tusinde Kampe baade med udvortes og indvortes Fjender. Den viser os vor Moders overordentlige Frugtbarhed, idet den midt under de blodigste Forfølgelser dog vinder stedse ny Børn i Tusindvis ofte fra Dag til Dag. Den viser os vor Moders uudtømmelige Livskraft, idet den stadig forstod at gjenføde sig selv, naar Vanhelligelse var trængt ind i dens Skød, og idet den midt i Verdens Fordærvelse giver Liv til Tusinder store Helgener.

Ingenting kan derfor og være gavnligere end dette Syn, der gjentager sig Side for Side. Thi det beviser klarere end de skarpsindigste Argumenter, at Herren ej har glemt sit Løfte om at være med Kirken indtil den yderste Dag, at han lever i den, at han styrer den, at han vaager over den, og at han vil forny Helliggjørelsens Vidundere i Enhver, som tillidsfuld hengiver sig til Kirkens Ledelse. Særlig lærerigt i denne Henseende er Studiet af Kætteriernes, som fra Tid til anden ere opstaaede i Kirkens Skød og ofte have frarevet den Tusinder, ja Millioner af dens Børn. Det er atter

og atter det samme Syn. Løgnens Fader avlede Vildfarelsen og Opsætsigheden i hovmodige og lastefulde Mennesker, og de forstod ved Hykleri og svigefulde Argumenter at drage de Ubefæstede med sig paa deres Afveje. Men Sandhedens Aand vakte Kirkens Styrere til fornyet Aarvaagenhed, at de med stedse større Fasthed og Klarhed hævdede Aabenbarelsernes kostbare Arv og førte Sandheden fra Sejr til Sejr. Paa hine gik i Opfyldelse, hvad Johannes har skrevet i sit første Brev 2,19: »De ere udgangne fra os, men de vare ikke af os; thi havde de været af os, saa vare de blevne hos os; men det skulde blive vitterligt i dem, at ikke alle ere af os«. Paa Kirken derimod sandedes Herrens Ord: »Og Jeg vil bede Faderen, og han vil give Eder en anden Trøster, for at han evindeligt maa blive hos Eder. Trøsteren, den Helligaand, som Faderen vil sende i mit Navn, han skal lære Eder alt og minde Eder om alt, hvad jeg har sagt Eder« (Joh. 14, 16. 26.). Dette gjælder om alle Kætterier, de ny saavel som de gamle, og naar nu de nyere Vrangtroende, Reformationens Tilhængere, paastaa, at de høre til Kristi sande Kirke, saa viser Kirkehistorien uimodsigeligt, med hvor megen Ret de stille deres Krav. Deres Oprindelse og deres Historie er ingen anden end de gamle Kætteriens, og naar de fordømme disse med os, fordømme de med det samme sig selv. Dette desto mere, siden deres Lærdomme saa godt som udelukkende ikke ere andet end fornyede Oplag af de gamle Kætteriens Læresætninger. Vi ville hidsætte et lille Udtog af, hvad en af vor h. Kirkes Forsvarere paa Reformationstiden har skrevet derom. »Protestanternes Indvendinger mod de af dem forkastede Læresætninger, Skikke og Indretninger af Kirken,« saaledes skriver den navnkundige Jesuit Georg Scherer, »ere kun en Gjentagelse af hine gamle hæretiske Læremeninge, som Kirken har fordømt paa Kirkefædrenes

Tid. De sige med Aërius, at Bønner, Vigilier og Ofre for de Afdøde ere unyttige, og at Fasten ikke duer til noget; de sige med Simon Magus og Eunomius, at Troen alene gjør salig, og Gjerningerne ere værdiløse; i at forkaste Chrisam ved Daaben og Konfirmationen ere Novatianerne og Donatisterne, i at forkaste Helgendyrkelsen er Vigilantius gaaet forud for dem; Jomfruelighedens Forrang for Ægteskabet har Jovinian nægtet i sin Tid; at Skriften ikke gjør Forskjel paa Biskop og Præst, er et Kætteri af den nævnte Aërius; i deres Had imod Paven og den romerske Stol gjentage Protestanterne ikkun de af Petilianerne og Novatianerne udslyngede Forsmædelser. Den lutherske Lære om Arvesynden er manikæisk; Læren om Kristi himmelske Legemes Ubikvitet (Allestedsnærværelse) er euty-chiansk; den Paastand, at Kristus kun i Nydelsens Øjeblik er nærværende i Sakramentet, er et gammelt Kætteri, imod hvilket i sin Tid Gregor af Nyssa og Cyril af Alexandrien have skrevet« (se Janssen, *Gesch. des deutschen Volkes* Bd. 7. 504.).

Et ivrigt Studium af Kirkehistorien vil derfor stedse være af største Nytte for alle dem, som hellige sig dertil. Det vil opfylde de ivrige Katholikers Hjærte med taknemmelig Kjærlighed til Gud, som har ladet dem blive født i eller har ført dem tilbage til den sande Kirkes Skød, hvor de ere gjemte mod Tidens Storme under den Almægtiges beskyttende Haand. Det vil styrke de Vankelmodige, naar de se, at Forfølgelsens Vande tilsyneladende true med at slaa sammen over Kirkebygningen. Det vil opmande deres synkende Mod, idet de erkjende, at Helvedes Storme en efter anden brydes mod den evige Klippevold, hvorpaa Kirken er grundfæstet, om det end lykkes dem, at løsrive ikke blot enkelte vanslægtede Børn, men endogsaa hele Provinser og store Riger fra den; selve Kirken kommer derved kun til som Himlen efter et

Uvejrligt at straal i ny forklaret Glans. Det viser de Fristede og mindre Befæstede, hvor de skulle søge Tilhold og Beskyttelse mod de Farer, der omgive dem fra alle Sider. Det vil ogsaa føre mange vildledende Sjæle tilbage fra Vrangtroens Labyrinter og fra Vantroens golde Ørkener, idet det oplyser dem om, hvor da egentlig den Kirke findes, som er bygget paa Klippen og som skal være Sandhedens Støtte og Grundvold og Livets frugtbringende Kildevæld.

Vi maa af alle disse Grunde hilse det med Glæde, at *Jos. Engeln's »Den kristne Kirkes Historie«* er udkommen i en ny og forbedret Skikkelse. Den er rigtignok kun lille, men vil dog paa en værdig Maade udfylde sin Plads i vor fremvoxende katholske Literatur. Paa 192 Sider giver den en om end kort saa dog tilstrækkelig fyldig Fremstilling af de vigtigste Begivenheder i vor h. Kirkes Historie. Beretningen om de store Forfølgelser i dens Begyndelse er illustreret med en Række af de smukkeste Exempler paa kristeligt Trosmod. Kætteriernes og Kirkens sejrige Kampe imod dem paa de almindelige Koncilier, Kirkens storslaaede Missionsvirksomhed i alle Verdens Lande, dens Blomstring i Helgenernes Liv og i Ordensstanden, den velsignelsesrige Indflydelse paa alle vor Slægts Samfundsklasser og dens utrættelige Omhu for i rette Tid og paa den rette Maade at imødekomme alle sine Børns Trang og Fornødenheder, alt omtales paa sine Steder og viser, hvordan Herrens Aand stedse har lært og virket i Kirken. Dog forties heller ikke dens Forfaldsperioder, hine sørgelige Tider, som af Kirkens Modstandere saa gerne fremhæves som Beviser imod dens Guddommelighed; med Urette; thi de bevise ikke andet, end at det faldne Menneske kan misbruge til sin Fordærvelse endogsaa det, som er skabt til hans Frelse, medens Kirkens inderste Kærne ikke berøres af denne udvortes Fordærvelse, men stadig bevarer tilstrækkelig Livs-

kraft til i rette Tid at udsondre Giften af sit Legeme og fornye sig selv i Renhed og Hellighed. Mange Steder gjøres der ogsaa Rede for, at den gamle Kirkes Tro staar i fuldeste Samklang med Nutidens Lære, saaledes med Hensyn til Helgendyrkelsen (S. 9), det h. Messeoffer (s. S.), Pavens Primat (S. 25) o. s. v.

Bogen kalder sig med rette en *forbedret* Udgave; thi ikke blot er Udtrykket mange Steder nøje præciseret, der er ogsaa mange større eller mindre Urigtigheder blevne rettede. Navnlig har Fremstillingen af Reformationens Indførelse i Danmark erfaret en gennemgribende Forandring. Medens i den gamle Udgave de danske Biskopper stode som tro Kirkefyrster og ivrige Forsvarere af den gamle Tro, ses det nu klart, at det var dem, der fremfor alt ved deres statskirkelige Ideer bleve Skyld i den store Ulykke, der ramte vort Land. Ja, havde den danske Kirke paa Reformationens Tid haft saa lærde, modige og hellige Mænd som Absalon og Eskild i Spidsen, saa vilde vistnok ikke hele Folket være bleven løsrevet fra Kirkens Moderskød. Bogen kan nu vistnok i sin Helhed anses for aldeles paalidelig med Hensyn til alt væsentligt. Dermed kan det godt bestaa, at senere Tidens Forskninger hist og her ville føre til Resultater, der afvige noget fra den her givne Fremstilling i mindre væsentlige Punkter. Blandt andet er det undgaaet Udgiverens Opmærksomhed, at Korstogsbevægelsen ikke skyldes den noget sagnagtige Peter fra Amiens, men helt og holdent Paverne, som i flere Aarhundreder uophørlig søgte at vække de Kristnes Begejstring for den store Opgave, at gjenvinde Kristi Grav til Kristenheden, og som ikke betænkte sig ved at bringe de største Ofre for at fremme deres Maal; Sixtus IV. satte endogsaa Livet til, da han dødssyg stillede sig i Spidsen for en Korstogsflaade.

Maatte nu de danske Katholiker paaskjønne det

gode, der bydes dem her. »Den kristne Kirkes Historie« turde lige saa lidt som Rippels »Den katholske Kirkes Skjønhed« savnes i noget katholsk Hjem. Alle ville øse deraf ikke blot rigeligt Stof til at kunne svare de Anderledestroende paa deres uhjemlede Angreb mod vor h. Kirke, men fremfor alt den rigeste Lejlighed til deres egen Oplysning og Trøst, den mest indtrængende Opmuntring til med deres hele Hjærte at slutte sig til den Kirke, som Herren har givet den guddommelige Forjættelse: »Helvedes Porte skulle ikke overvælde den«.

E. H.

Korstogene 1096—1291.

Til Minde om det første Korstogs 800aarige Jubilæum.

—o—

I. Korstogenes Oprindelse.

Jerusalem og *Rom* ere Løftestængerne, som satte Korstogene i Bevægelse; Jerusalem var Maalet, Rom gav Impulsen til disse storartede Foretagender. Der er et mærkeligt Forhold mellem begge disse Byer. Allerede deres topografiske Lighed er iøjnefaldende. Begge ere de byggede paa Høje. Jerusalem kan med Rette betegnes som Byen paa de tre Høje, medens Rom ofte kaldes for Byen paa de syv Høje. Indtil den kristelige Tidsregning hævdede Jerusalem en politisk og religiøs Metropols Rang. Det er Landets Hovedstad, men tillige Jødedommens Centrum, til hvilket alle Israeliter, hvor de end boede, maatte foretage en Valfart aarlig. *Jerusalem* var »Guds Stad«, »Teltet«, »Herrens Hus«, som ejede indenfor sine Mure Pagtens Ark, det Allerselligste. Her var det Tempel, i hvilket Ofrene aldrig ophørte og Gudstjenesten uaf-

brudt blev fortsat. Derfor var denne Byes Skjæbne ogsaa paa det inderligste knyttet til Folkets Skjæbne. Det israelitiske Folk saa imidlertid i Tidernes Løb sin hellige Stad erobret, ødelagt, Templet opbrændt, Folket ført i Trældom og Landflygtighed. Ved Eufrats Bredder havde dets Præster ophængt deres Harper paa Piletræerne, som voxede langs Flodens Bredder. Deres Sange og Salmer ere forstummede. Man hører kun Graad og Veklager, naar de tænke paa Sion og den h. Stad, hvor der hersker Ødelæggelse og Sorg. I elegiske Klagesange udtaler Profeten Jeremias disse Følelser, i de saakaldte Lamentationer, som stamme fra den Tid.

»Hvorlunde sidder nu saa ensom den Stad, der tilforn var saa rig paa Folk! Hun er vorden som en Enke, hun, som var Folkenes Beherskerinde; Fyrstinden iblandt Landskaberne sukker i Trældom! . . . . Sions Veje sørge, fordi der Ingen er, som kommer til Højtiden; alle dens Porte ere øde, dens Præster sukke, dens Jomfruer ere uden Prydelse og den selv er overvældet af Bitterhed«. Her er der ingen Tale om Haab, intet Spor af Mod til Selvhjælp, for atter at tilbageerobre den hellige Stad, ingen Opfordring til at handle og gribe ind. Det er meget mere et Udtryk for den fuldstændigste Resignation, for stille Fortvivlelse. Man betragtede denne grusomme Skjæbne som en guddommelig Straffedom, som en Bod for Folkets og de enkelte Individuers Overtrædelser af den guddommelige Lov.

Ganske anderledes lød, som vi skulle høre, de Kristnes smertefulde Skrig over Jerusalem Skjæbne halvandet Aartusinde senere. Under lignende Omstændigheder vaagnede atter den samme Smerte, men tillige med den ogsaa Opfordringen til den frelsende Daad, til den hjælpende, befriende Haand.

I Modsætning til Jerusalem er *Rom* det romerske

Verdensriges Hovedstad, som regerer Folkene ved Sværdet og aarlig tager imod de besejrede Nationers Skatteafgifter. Ved Kristi Fødsel i Judæa, ved hans Virksomhed, Lidelse og Død i Jerusalem fik denne sidste By en aandelig Overmagt over alle andre Byer i Verden. Det mistede rigtignok sin politiske Stilling og tabte med Templets Undergang sin religiøse Betydning for Jødedommen, men opnaaede til Gjengjæld en højere, ideal og moralsk Værd for Kristendommen, hvis Vugge den havde været. Men Fortrinet, at være den Kristnes Hovedstad, overlades til det verdensbeherkende *Roma*, som afgiver den passende Ramme til den begyndende Verdensreligion. Efter Kristi Befaling: »Gaar hen og lærer alle Folk,« oprejste Petrus, den øverste Lærer, sin Lærestol netop i den By, som alle Nationer saa hen til, og til hvilken de kom, for at hente sig Love og lade sig foreskrive baade Kultur og Kultus. Saaledes vedblev Rom da at være, hvad det var før Kristus, Verdens Hovedstad, kun med den Forskjel, at det før Kristus herskede over Verden ved Hjælp af Sværdet, efter Kristus ved Hjælp af Korset.

Med inderlig Pietet og med sand Ærbørdighed saa imidlertid Rom stedse over til den gamle Metropol, Kristenhedens Moderby, og jo mere den gamle Jebusiterstad tabte sin ydre Højhed og jordiske Glans, desto mere voxede dens Anseelse paa Grund af dens herlige Fortid og dens Mindesteders Hellighed.

Man trængte ikke, som i det gamle Testamente, til noget Bud, for at føre de Kristne som Pilgrimme til Jerusalem. Troens Magt, Kjærligheden til deres Frelser udovede en uimodstaaelig Magt over de Kristnes Sindelag og Følelser. Hine fromme Kvinder, som vandre til Herrens Grav Paaskemorgen, give det første opmuntrende Exempel for alle de Millioner Kristne, som siden have besøgt det samme hellige Sted. Det er en Kjendsgjerning, at de Kristne i de første Aar-

hundreder aldrig have ophørt med at følge dette Exempel og med Iver at opsøge Forløsningens hellige, gudindviiede Steder. Dette forklarer os ogsaa Heden-skabets Forsøg paa, ved Vanhelligelse af den hellige Grav at afskrække de Kristne fra at besøge den, idet Kejser Hadrian (Aar 117—138) lod oprejse over Kristi Grav et Jupiter-Tempel og paa Golgotha, Korsfæstel-sens Sted, et Tempel til Venus Ære. Jo længere denne Vanhelligelse og Odelæggelse af de hellige Steder varede, desto mere levende blev de Kristnes Længsel efter at se denne Tilstand endt. Det var derfor ikke blot politisk Klogskab, men ogsaa et Vidnesbyrd om de Kristnes dybe Længsel efter en Sone, at den første kristne Kejser Konstantin rettede sit Blik paa Jerusalem, for at befrie den hellige Grav for en saadan Vanhelligelse. Han lod opføre en herlig Kirke over Graven. Den blev indviet den 14. September i Aaret 335 og som Biskop Cyrillus af Jerusalem skriver i Konstantins Liv, i Overværelse af mangfoldige Kristne og mange Biskopper. »Thi Korset drager Alle til sig«, efter Frelserens egne Ord hos Johannes 12, 32: »Naar jeg er bleven ophøjet paa Korset, vil jeg drage Alle til mig«.

Endnu mere virkede hans Moder, den h. Helena, for Gjenoprettelsen af de hellige Steder. Hun ilede personlig til det h. Land og foranstaltede med Iver en Del Udgravninger. Hun havde den Lykke at gjenfinde Herrens Kors (3 Maj) og lod herlige Basilikaer opføre paa Oliebjerget og i Bethlehem. Intet Under, at Besøget paa de hellige Steder, som aldrig havde ophørt, fik ny Næring og vandt mægtig Fremgang. Ifølge Eusebius kom henved Aaret 220 den hellige Biskop Alexander som Pilgrim til Jerusalem, ligeledes den h. Nikolaus af Bari, Gaudentius af Brescia, 233 den hellige Eneboer Chariton o. m. a. Kassian, taler om Munke fra Ægypten, som vare komne til Jerusalem for

der at forrette deres Andagt. Allerede i 333 udkom den første Valfartsbog, det saak. »Itinerarium fra Bordeaux til Jerusalem«, der tjente Pilgrimmene som Fører paa Rejsen. Det andet Skrift udkom henved Aar 400 og er bekjendt under Navn af »Sylvias Pilgrimsfærd«. Et nyt Opsving fik Valfarterne ved den h. Hieronymus' Ophold i Bethlehem. Hans Exempel, hans Navn og Indflydelse vakte stor Begejstring for de hellige Steder. Et stort Antal fornemme romerske Kvinder fulgte hans Exempel; en Paula, Eustochia, Marcella, Melania, berømte Navne, som samlede en stor Skare andre Jomfruer om sig, for at leve efter en fælles Regel paa Klostervis i Bethlehem. Endnu kan nævnes Fabiola, Susanna og Rusticus, en fornem Romer. Den h. Hieronymus havde bidraget meget hertil ved sine opmuntrende Breve. For ham havde de fromme Indtryk og aandelige Glæder paa hine indviede Steder større Værd, end Roms Hædersbevisninger. Et Besøg, han gjorde i Rom, bidrog kun til yderligere at forøge Længselen efter at vende tilbage til Bethlehem. Det bedste Vidne om Valfarterne til det h. Land i de første kristelige Aarhundreder er derfor den h. Hieronymus († 419). Han skriver: »Det vilde nu føre mig for vidt, at gennemgaa de enkelte Tidsaldre fra Herrens Himmelfart indtil denne Dag, for at vise, hvormange Biskopper, Martyrer og kristelige Videnskabsmænd ere komne til Jerusalem, fordi de troede, at de havde for lidt Religion og for lidt Videnskab, og, for saa at sige, ikke havde lagt den sidste Haand paa deres Dyders Bygning, naar de ikke havde tilbedet Kristus paa hine Steder, hvorfra Korsets glade Budskab først havde udsendt sine Straaler. Vi ere ikke komne som de Første til disse Steder, men som de Sidste, for allerede at forefinde de Første af alle Nationer og Folkeslag. De Fornemste i Gal-

lien ere ilede herhen; Britten, som er skilt fra vort Fastland, forlader, naar han har gjort Fremskridt i Religionen. Occidenten og opsøger de Steder, som han hidtil kun kjendte fra den h. Skriffs Beretning. Hvorfor skulle vi opregne Armenierne, Perserne, Indiens og Æthiopiens Folkeslag, og desuden det paa Munke og Eneboere saa frugtbare Ægypten og Pontus, Kappedocien, Cölesyrien, Mesopotamien og alle de Skarer af Pilgrimme fra Østerland, som efter Frelserens Udtalelse: »Hvor et Aadsel er, der samles Ærnene«, ile til disse Steder, for at være for os et Mønster paa mangfoldige Dyder? Deres Sprog ligne ikke hverandre, men Religiositeten er den samme hos Alle. Der gives her næsten ligesaa mange Kor, der synge Salmer, som der gives Nationer«. I det samme Aarhundrede kommer Kejserinde Eudoxia, Kejser Theodosius' Gemalinde, til det h. Land, for at bede ved den hellige Grav. Hun lod i Aaret 455 opføre en herlig Basilika over den h. Stefanus' Grav, hvorved Porten, som ligger i Nærheden, blandt de Kristne fik Navn af Stefansporten. Foran denne Port opslog Hertug Gotfred af Bouillon sin Lejr i 1099. Den Bodfærdige Pelagia førte et saare strængt og bodfærdigt Liv paa Oliebjerget; i det tiende Aarhundrede bad Fyrstinde Judith af Bayern og Sachsen paa dette Sted. I 1371 og 72 foretog den h. Birgitta af Sverige tillige med sin Datter, den h. Katharina af Vadstena, en Valbart til det hellige Land. Den h. Johannes Damascenus, fordreven af de billedstormende Kejsere fra Byzanz, vendte sig til Jerusalem og Bethlehem og levede saa i nogen Afstand fra Byen sammen med Munke i Klostret (Laura) Sabbas eller Sapyet. Han troede at finde i Hebron det Sted, hvor Gud havde skabt Adam af Jord, og hvorhen vore Stamforældre, efter at være blevne uddrevne af Paradiset, begave sig for at gjøre Bod.

Interessen for det hellige Land blev vakt, da Pil-

grimmene vedbleve med at beskrive deres Rejser og skildrede Indtrykkene af de hellige Steder med glødende Farver. Saadanne Skildringer gave Theodorus i Aaret 520, Antonius i 570, Arculf i 670, den h. Willibald i 728; den frankiske Munk Bernhards Itinerarium henved 765, fremdeles Abbed Ingulf af Croiland 1064 og Saewulf 1102.

Valfarterne bleve imidlertid ofte meget vanskeliggjorte i det første Aarhundrede, tildels hindrede af hendeske Erobreres krigerske Foretagender, som udstrakte sig over Syrien og Palæstina. Den første Forstyrrelse i Valfarterne bragte Jerusalems Ødelæggelse, idet Byen i 614 faldt i Perserkongen Chosroes Hænder. Den h. Gravs Kirke blev plyndret og brændt. Den h. Landse og Frelserens h. Kors bleve bortslæbte som Bytte. De Kristnes almindelige Nødraab tilskyndede den østromerske Kejser Heraklius til en Krig mod Perserne. Denne varede i 14 Aar og endte med Persernes fuldstændige Nederlag, saa at Siroes, Chosroes Søn og Efterfølger, maatte bede om Fred og tilbagegive det h. Kors. Iført en Bodsdragt bar Kejser Heraklius det op paa Kalvariebjerget. Siden den Tid (628) er denne Tildragelse aarlig bleven fejret af Kirken under Navn af Korsets Ophøjelses Fest (14. Sept.).

Men det varede ikke længe, saa faldt Jerusalem atter i Fjendehaand. Efter fire Maaneders Belejring indtog Omar, den tredie Kalif, Byen Jerusalem, efter en Kapitulation, som blev sluttet i Aaret 637 med Patriarken Sophornius. Jerusalem tabte sin Uafhængighed og kom under Muselmændenes Herredømme; den kristne Gudstjeneste turde dog vedblivende fejres i de forhaandenværende Kirker, men Korsets Tegn skulde fjærnes fra Kirkerne og Klokkeringning og Processioner ophøre. Til deres store Sorg og Smerte saa de Troende kort efter Omars store Moschee rejse sig paa Bjerget Moria. Efter Omars Død begyndte Under-

trykkelserne og Forfølgelserne paa ny. Først efter at Omayadernes Dynasti var bleven styrtet af Abassidernes (749), oprandt der under Harun al Raschid en bedre Tid. Han levede paa samme Tid som Kejser Karl den Store og beundrede dennes Magt og berømmelige Gjerninger, saa at han, for at bevidne Kejseren sin Ærbødighed, sendte ham tillige med andre Gaver ogsaa Nøglen til den h. Grav og udnævnte Kejseren til »Skytspatron« over samme. Kejser Karl den Store gjengjældte denne Æresbevisning med anseelige Gaver. Han oprettede et Slags Konsulat i Jerusalem, lod de gamle Kirker reparere, oprettede et nyt Hospital og lagde Grunden til et Bibliothek. Karl den Stores Exempel i Henseende til Oprettelsen af Hospitaler for Pilgrimmene fandt Efterlignere i Ludvig den Fromme og Ludvig den Tyske, som lagde en Skatteafgift paa de kongelige Godser til Gunst for det hellige Land. Ogsaa Kong Stefan den Hellige af Ungarn (997—1038) oprettede ligeledes paa forskjellige Steder Hospitaler til Bedste for Pilgrimmene. (Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Den højærværdigste Biskop. Msgr. *von Euch*, som endnu opholder sig i Udlandet, kan ventes tilbage til Hovedstaden den 8. eller 9. Oktober.

England. I Anledning af det første Korstogs 800-aarige Jubilæum er en stor engelsk Pilgrimskaravane afrejst til det hellige Land. Den 1. Oktober skulde der i Jerusalem finde et Møde Sted, for at forhandle om Oprettelsen af et Monument for de faldne engelske Korsfarere.

— Sidst i forrige Maaned holdt de engelske Ka-

tholiker Generalmøde eller den saak. »Catholic Conference« i Victoria Hall i Hanley. Biskoppen af Birmingham skulde indtage Præsidiets, og Kardinal-Ærkebiskop Vaughan af Westminster vilde holde en Tale over Leo XIII. og de Kristnes Gjenforening i Troen.

Rom. Den apostoliske Delegat i Konstantinopel, *Bonetti*, opholder sig for Tiden i Rom og vil medbringe en pavelig Skrivelse til Sultanen angaaende de Kristnes Stilling i Orienten.

— »Observatore Romano« offentliggjør et Brev fra den koptiske Biskop *Macario*, som af den h. Fader er bleven sendt til Kong Menelik af Abessinien, for at udvirke de italienske Krigsfangers Frigivelse. Brevet, der er dateret den 14. August, er af Biskoppen sendt til Kardinal-Statssekretær Rampolla og meddeler, at Menelik modtog det pavelige Sendebud med alle de Æresbevisninger, der tilkomme den h. Stol. En Eskorte paa 150 Soldater og flere indfødte Høvdinger drog tillige med Meneliks Raadgiver, Ingeniør Ilg, det pavelige Gesandtskab i Møde, for at ledsage det til Abessiniens Hovedstad. Menelik modtog Monsignore *Macario* i en højtidelig Audiens, under hvilken Biskoppen overrakte til Negus Menelik Pavens Brev og udviklede for ham, hvad Hensigten var med hans Sendelse. Herpaa svarede Menelik: »Paven er vor fælles Fader og har som saadan Ret til at skrive til os og udtrykke alle sine Ønsker for os. Vi ses igjen, og kunne da tale nærmere om Sagen«. Om Biskoppen imidlertid vil opnaa andet end smukke Talemaader, er et stort Spørgsmaal.

Paris. Til Opførelsen af *Jesu Hjerter Kirken* paa Montmartre er der i Alt hidtil indkommet 29,100,803 Francs. Forbrugt har man hidtil 29,161,062 Francs, saa at der endnu skal dækkes c. 60,000 Francs.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 4. Oktober.*) 19. Søndag e. Pintse. Rosenkransfesten. (Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker til Fordel for de mest trængende kirkelige Anstalter i Vikariat.) — **5. M. Frants af Assisi, Bekjender og Ordensstifter.** — **6. Ti. Bruno, Bekjender og Ordensstifter.** — **7. O. Votivofficium af St. Ansgar.** (Kl. 8¹/₄ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **8. To. Birgitta af Sverige, Enke og Ordensstifterinde** — **9. F. Dionysius og Lidelsesfæller, Martyrer.** — **10. L. Frants af Borgia, Bekjender.**
Søndag den 11. Oktober. 20. Søndag e. Pintse.

*) Paa Hverdage i Oktobermaaned bødes under Skolemessen Rosenkransen, det Lauretanske Litani og Bønnen til den h. Josef; paa Søndagene holdes om Aftenen Rosenkransandagt.

Jesu Hjærte Kirke (Stenosgade). Fra første Søndag i Oktober holdes hver Søn- og Fesdag Kl. 6 Aftengudstjeneste med Prædiken.

Rosenkransbroderskabet. Paa Rosenkransfesten (Søndag den 4. Oktober) holde Medlemmerne ligesom i de foregaaende Aar Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke under den h. Messe Kl. 8, som frembæres for alle levende og afdøde Medlemmer af Foreningen. — Om Aftenen Kl. 6 gjenoptages den sædvanlige maanedlige Rosenkransandagt med Prædiken og Procession. Med Fælleskommunionen er paa denne Dag forbunden en fuldkommen Aflad.

St. Franciskus' Kapel (Holmegaard). Søndag den 4. Oktober, den h. Franciskus af Assisis Fest, holdes om Morgen Kl. 9 højtidelig Messe, og om Efterm. Kl. 2 Festandagt med Prædiken.

Kateketiske Foredrag holdes i Oktobermaaned og fremdeles hver Onsdagften Kl. 8 i Jesu Hjærte Kirke.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 11. Oktober Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjærte Kirke.

Literatur. Udkommet er og faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Pave Leo XIII.: Encyklika om **Kirkens Enhed.** Pris 25 Øre.

Fred. Esser: **Den h. Frants af Assisi.** Et Livsbillede I. II. III. à 25 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 41.   Søndagen den 11. Oktober.   1896.

Indhold: Korstogene 1096—1291. De uncrede Kirker i Orienten. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. England. Trient. Rom. — Bekjendtgjørelser.

Korstogene 1096—1291.

Til Minde om det første Korstogs 800aarige Jubilæum.

(Fortsat.)

—o—

Stor Ulykke stiftede Kalifen Hakem, af Fatimidernes Slægt. Paa Jødernes Opfordring lod han i 1010 den h. Gravs Kirke og alle andre Kirker ødelægge. Da de kristelige Fyrster og hans Moder, som var en Kristen, senere bebrejdede ham det, gav han dog Tilladelse til, at de turde gjenopbygges. Blandt dem, som navnlig viste Interesse for de ødelagte Helligdommes Istandsættelse, bør nævnes Kejser Konrad II. af Saliernes Slægt (1027—1039). Mange ansete og rige Pilgrimme, som besøgte det h. Land, bidroge til Arbejdets Fremgang, saa at de Kristne inden kort Tid atter havde den Glæde, at se de hellige Steder smykkede med Kirker. Det laa i Tidens Aand, at Enhver, som

følte sin Samvittighed betynget af en eller anden svær Brøde, haabede at berolige sit Hjærte ved en Valfart til den h. Grav. Kirken paalagde ogsaa ofte offentlige Syndere en saadan Bodsøvelse. Et Exempel have vi i Robert I. af Normandiet, som i 1035 kom som Bodfærdig til Jerusalem, rigtignok med et stort Følge. Han fandt der en Mængde Pilgrimme liggende udenfor Byens Porte, fordi de manglede de fornødne Penge, som skulde erlægges, for at faa Tilladelse af Muselmændene til at komme indenfor. En anden Fyrste, Fulco de Nerra, søgte ligeledes at berolige sin Samvittighed ved en Valfart til Jerusalem, og efter at være vendt tilbage til sit Hjem, lod han der en Kirke opføre efter Gravkirkens Mønster i Jerusalem. Han vendte endog anden og tredie Gang tilbage til det h. Land. Martin Størzel fra Nürnberg havde i 1487 taget forskjellige Maal af Korsvejen i Jerusalem, for at anlægge en Lignende i sit Hjem. Efter at være kommen tilbage til Nürnberg opdagede han imidlertid, at han havde tabt Maalene. Strax tiltraadte han en anden Pilgrimsrejse, for atter at hente sig Maalene.

Blandt Pilgrimmene i det ellefte Aarhundrede er ogsaa Biskoppen af Cambrai, Lietbert, fremragende. I 1054 tiltraadte han tillige med 3000 Pilgrimme Rejsen til Østerland, men trods usigelige Lidelser og Besværligheder naaede han kun til Laodicea. I 1064 begav Biskop Altmann af Passau sig paa Vejen til det h. Land. Ærkebiskop Siegfred af Mainz, Biskopperne af Regensburg, Bamberg og Utrecht sluttede sig til ham med et Følge af 7000 Pilgrimme. Denne Skare blev angrebet og udplyndret ved Ramley i Nærheden af Jerusalem, og mange Pilgrimme bleve dræbte. Kun som ved et Vidunder blev Resten frelst, men den kom ikke længere end til Jerusalem, fordi Fjender gjorde Landet rundt omkring usikkert.

Disse Angreb paa de fromme Pilgrimme i For-

bindelse med de Undertrykkelser og Plagerier, i Skikkelse af Afgifter, som Pilgrimmene vare underkastede naar de drog ind i Byen eller besøgte de hellige Steder, fremkaldte en stor Gæring blandt de Kristne i Occidenten. Allerede Pave Sylvester II. (999), og endnu mere Gregor VII. (1074) tænkte paa at befrie det h. Land ved Hjælp af en stor kristelig Hær. Striden med Henrik IV. hindrede imidlertid Udførelsen af denne Plan. Der krævedes desuden en Mand, som med en glødende Tunge kunde hjælpe med til at tænde Begejstringens Ild i Occidenten. Denne Mand fandt man endelig i *Peter af Amiens*.

Denne glødende og offervillige Mand havde haft en bevæget Fortid. Først havde han studeret med stor Flid, senere vendte han sig til Vaabenbrug. Derefter giftede han sig. Da saa Døden, efter tre Aars lykkeligt Ægteskab, berøvede ham hans Hustru, gav han Afkald paa Verden og førte et bodfærdigt Liv som Eneboer. I Overensstemmelse med Tidsaanden følte han Trang til at foretage en Valfart til Jerusalem. Her er han Øjenvidne til alle de Lidelser, som de fromme Pilgrimme ere udsatte for i det h. Land. Efter at have foretaget den lange og usigelig besværlige Rejse til Jerusalem, vare de her en Gjenstand for Musselmændenes Haan og Spot og de haardeste Pengeafpresninger. Ofte kunne de lige foran Maalet for deres Rejse ikke naa det, fordi de mangle de nødvendige Penge, som Tyrkerne krævede for Tilladelsen til at betræde Byen og dens Helligdomme. Desuden bleve Pilgrimmene behandlede paa en brutal Maade af Troens overmodige Fjender. Dette opfyldte Eneboerens Hjærte med heftig Smerte og hellig Uvillie. Han havde en lang Samtale med Patriarken *Simeon* angaaende Midlerne til den h. Gravs Befrielse og tilbød, at han vilde tage en Skrivelse fra Patriarken med til den h. Fader i Rom og opmuntre Paven til at yde Hjælp.

Pave Urban II. blev dybt bevæget over den skilrede Elendighed, som de Kristne i Orienten og de fromme Pilgrimme vare underkastede; han sammenkaldte i Foraaret 1095 en Kirkeforsamling i Piacenza, paa hvilken Oprettelsen af en kristen Hær til det h. Lands Befrielse blev bebudet, og tillige anordnedes Afholdelsen af en Synode, som skulde finde Sted i samme Øjemed om Efteraaret i Clermont. Til denne Synode mødte ogsaa Peter af Amiens. Med glødende Begejstring opfyldte han de Tilstedeværende, da han fremstillede Forholdene i det h. Land for dem. Efter ham optraadte Pave Urban II. selv og holdt en gri-bende Tale, som i Henseende til Indholdet lignede Jeremias Lamentationer, men langt overgik dem i Henseende til Virkning. Rhetorisk betragtet var den et Mesterstykke, hvad Resultatet ogsaa beviste, selv om der ellers kritisk kan indvendes adskilligt imod mange Punkter. Denne Tale er bleven opbevaret indtil vore Dage i den Fremstilling af Korstogene, som Ærkebiskop Vilhelm af Tyrus har skrevet henimod Slutningen af det tolvte Aarhundrede. Den fortjener at meddeles her i Anledning af det 800aarige Jubilæum.

»I vide, elskede Brødre,« saaledes talte Pave Urban II. paa Konciliet i Clermont, »og det er til Gavn for Eders Kjærlighed, at I forstaa det vel, at Menneskeslægtens Frelser, da han til vor Frelse havde antaget menneskelig Skikkelse og som Menneske vandrede blandt Menneskene, har forherliget ved sin personlige Nærværelse Forjættelsens Land, som han for-dum havde lovet Fædrene, og paa en ganske særegen Maade har udmærket ved sine mangfoldige Undergjerninger, navnlig dog ved Forløsningens Værk, som han her fuldbyrdede. Herom fortælle os alle Bøgerne baade i det gamle og nye Testamente næsten med enhver Stavelse. Det er en Kjendsgjerning, at Herren har elsket dette Land med en særegen Forkjærlighed,

da han værdigede sig at kalde dette Land eller rettere sagt denne lille Del af Verden sin Arvelod, skjønt hele Jordan og al dens Fylde dog tilhører Herren. Saaledes siger han hos Isaias: »Israel er min Arvelod« (19, 25) og fremdeles, »Hærskarernes Herres Vinbjærg er Israels Hus« (5, 7.) Og selv om han fra Begyndelsen af har valgt hele Landet til sin Arvelod, saa har han dog paa en særegen Maade valgt den hellige Stad til sin Ejendom. hvorm Profeten vidner, naar han siger: »Herren elsker Sions Porte over alle Jakobs Boliger« (Ps. 87, 2.). Herlige Ting forkyndes om det; Herren har jo dog lært og lidt der til Verdens Frelse og er der opstanden fra de Døde. Fra Evighed af var det udvalgt til at blive et Vidne om store Ting og et Sted, hvor store Mysterier skulde tildrage sig. Udvalgt, thi han selv, som udvalgte det, vidner derom, naar han siger: »Og fra min udvalgte Stad Jerusalem skal Frelseren komme til Eder«.

Har nu Herren alligevel paa Grund af dets Indvaaneres Synder tilladt formedelst en retfærdig Dom, at det flere Gange kom i de Vantroes Hænder, har han en Tid lang ladet det bære Trældommens svære Aag, saa tør vi derfor dog ingenlunde mene, at han har forsmaaet og forkastet det. Der staar jo skrevet: »Herren tugter den Søn, han tager imod« (Hebr. 12,6.). Men for dem samler han en Vredens Skat, til hvem han siger: »Min Vrede er vegen fra dig, jeg vil for Fremtiden ikke vredes paa dig« (Ezech. 16, 42).*) Han elsker det altsaa og hans Kjærlighed til det er endnu ikke slukket; thi saaledes siger han til det: »Du skal være en herlig Krone i Herrens Haand, et kongeligt Diadem i din Guds Haand. Man skal for Fremtiden

---

*) Den skrækkeligste Straf er, siger den h. Hieronymus, naar Mennesket ikke mere straffes af Gud, men overlades til sine Synder.

ikke mere kalde dig den Forladte og dit Land skal ikke mere kaldes øde, men man skal kalde dig: »Min Lyst i dig« og dit Land »beboet«; thi Herren har sin Lyst i dig, og dit Land skal blive beboet« (Is. 52, 3. 4.).

Denne vor Frelses Vugge, dette Herrens Fædreland, Religionens Moderland er i et ugudeligt Folks Magt, den ægyptiske Trælkvindes Søn holder den fribaarne Moders Børn i Fangenskab og lader dem van-smægte under et trykkende Aag, som han selv burde være underkastet.

Men hvad staar der skrevet? »Driv Trælkvinden ud med hendes Søn« (Jer. 21, 10). Saracenernes ugudelige Folk, som hylder falske Lærdomme, undertrykker de hellige Steder, paa hvilke vor Herres Fødder have staaet, allerede i lang Tid med grusomt Tyranni og holder de Troende i Trældom og Underkuelse. Hundene ere komne ind i Helligdommen og det Allerhelligste er bleven vanhelliget; Folket, som holder den sande Gud i Ære, er fornedret, det udvalgte Folk maa taale en uværdig Undertrykkelse. Den kongelige Præsteslægt maa som Slave brænde Teglsten; Landenes Fyrstinde, Guds Stad, maa betale Tribut. Hvem skulde ikke føle sin Sjæl sønderknuses, sit Hjærte briste, naar han tænker paa en saadan Skjændsel? Kjære Brødre, hvem kan vel høre paa dette med tørre Øjne? Herrens Tempel, hvorfra han i sin Iver uddrev Kjøberne og Sælgerne, for at hans Faders Hus ikke skulde blive til en Røverhule, er nu bleven et Sæde for de onde Aander. Deite var det, som fordem tilskyndede til rosværdig Iver og Nidkærlighed Ypperstepræsten Mathathias, de hellige Makkabæres Ophav, hvad han selv bevidner, naar han siger: »Det Hellige er i de Fremmedes Hænder, dets Tempel bliver behandlet som et æreløst Menneske. Dets herlige Kar ere vandrede i Fangenskab« (1. Makkeb. 2, 8. 9.). Alle Kongernes Konges Stad, som har overantvordet til de andre den

uforfalskede Tros Love, er nu tvungen til at tjene hedensk Overtro. Opstandelsens-Kirken, Herrens Hvilested, staar under deres Herredømme og besudles af deres Skjændselsgjerninger, som ingen Del have i Opstandelsen, men ville hjemfalde som Stubbe til den evige Ilds Flamme. Hine ærværdige Steder, hvor de guddommelige Hemmeligheder have tildraget sig, hvor Herren, saalænge han opholdt sig i Kjødet, vandrede som Gjæst, hine Steder, som have set hans Tegn og Undergjerninger, som have modtaget hans Velgjerninger, ere nu blevne omdannede til Stalde for Kvæget og til Baase for Hjorden. Det prisværdige Folk, som Hærskarernes Herre har velsignet, sukker udmattet under Tyngden af de forsmædeligste Undertrykkelser og den haardeste Trældom; dets Børn, Kirkens, dens Moders dyrebare Eje, blive berøvede den og tvungne til at tjene hedensk Urenhed og at fornægte den levende Guds Navn eller at forhaane det med gudsbespottelige Læber, og naar de modsætte sig de ugudelige Befalinger, blive de, som de hellige Martyrer, slagtede som Kvæg; Tempelskjænderne tage intet Hensyn hverken til Steder eller Personer, de myrde Præster og Leviter i Helligdommen, de tvinge Jomfruerne til Utugt og myrde dem, naar de vægre sig; ja endog Hustruerne beskyttes ikke af deres modnere Alder mod saadanne Skjændselsgjerninger.

Ve os, som ere nedsunkne i saa farefulde Tidens Jammer, som David, den af Herren udvalgte tro Konge, i Aanden havde forudset og beklaget med disse Ord: »O Gud, Hedningerne ere komne ind i din Arvelod, de have vanhelliget dit hellige Tempel« (Ps. 78, 1), og atter: »Herre, de nedværdige dit Folk og plage din Arvelod« (Ps. 93, 5). »Hvorlænge, o Herre, skal din Vrede endnu vare? og din Nidkjerhed flamme som Ild?« (Ps. 78, 5). Eller er det sandt, hvad der skrives: »Vil Gud forkaste evindeligt og ikke mere lade sig for-

sone?» (Ps. 76, 8). »Ihukom, o Herre, hvad der er hændet os, se ned og betragt vor Skjændsel« (Lament. 5, 1). »Ve os! hvorfor bleve vi fødte, for at se vort Folks Fordærvelse og den hellige Stads Ødelæggelse og for at bo der, medens Helligdommen bliver overantvordet i Fjenders Hænder« (1. Makk. 2, 7).

Bevæbner Eder derfor, elskede Brødre, med Guds Iver, spænder Sværdet om Eders Lænder, udruster Eder som den Almægtiges Sønner. Bedre er det for os, at dø under Kampen, end at se vort Folks og de Helliges Lidelser. Enhver, som er opfyldt af Iver for Guds Lov, slutte sig til os. Lader os ile vore Brødre til Hjælp! »Lader os sønderrive deres Baand og afkaste deres Aag« (Ps. 2, 3). Drager ud, og Herren vil være med Eder! Bruger de Vaaben, hvormed I paa strafværdig Maade have udgydt Broderblod, mod det kristne Navns og den kristne Troes Fjender. Afsoner med denne Gud velbehagelige Tjeneste de begangne Misgjerninger, Tyveri, Brandstiftelse, Rov og Mord og andre Forbrydelser, som udelukke fra Himlen, for at de fromme Foretagender i Forening med de Helliges Forbønner maa forskaffe Eder en hurtig Tilgivelse af disse Synder, ved hvilke I have ophidset Herren til Vrede. Vi formane Eder derfor indstændig i Herren og paalægge Eder det som en Bod og en Tilgivelse af Eders Synder, iler vore Brødre og det himmelske Riges Medarvinger (thi vi ere Alle Lemmer paa eet Legeme, Guds Arvinger og Jesu Kristi Medarvinger, Rom. 8, 17), som bo i Jerusalem og Omegn, til Hjælp i deres Nød og Trængsel, bøjer og straffer, som det bør sig, de Vantroes Hovmod, der stræber efter at gjøre Kongeriger og Fyrstendømmer underdanige, og optræder med al mulig Kraft imod dem, som have foresat sig, at udrydde det kristne Navn. Ellers vil Kirken inden kort Tid komme til at bære en utilbørlig Trældoms Aag; den sande Tro vil lide store Tab, medens Hedningernes

Overtro vil løfte sejrrig sit Hoved. Nogle iblandt Eder have selv været Øjenvidner til den Nød og Elen-dighed, hvori vore Brødre befinde sig, og det samme meddeler ogsaa dette Brev, som Vi have modtaget af Peter, den ærværdige Mand, som er tilstede her midt iblandt os.

Formedelst Guds Barmhjærtighed og i Kraft af de hh. Apostle Petri og Pauli Autoritet, meddeler Vi alle Troende, som gribe til Vaaben mod de Vantro og fatte den Beslutning at ville paatage sig dette Pilgrimstogs Byrder, Eftergivelse af deres Syndestrafte. Og de, som dø der i sand Bodfærdighed, kunne være fast overbeviste om, at Syndernes Tilgivelse og det evige Livs Frugt vil blive dem til Del. Imidlertid stille Vi Alle, som i deres Trosiver have paataget sig denne Kamps Møjsommeligheder, som den sande Lydigheds Børn under Kirkens og de salige Apostle Petri og Pauli Beskyttelse, og Vi forordne, at de skulle være sikrede mod enhver Foruroligelse baade i Hen-seende til deres Person og deres Gods. Skulde imidlertid Nogen i sin Forvovenhed fordriste sig til at forulempe dem, saa skal han af Stedets Biskop straffes med Exkommunikation, indtil han giver det røvede Gods tilbage og atter paa behørig Maade har oprettet den tilføjede Skade.

Men Biskopperne og Præsterne, som ikke yde kraftig Modstand mod saadan Uretfærdighed, skulle straffes med Suspension, indtil de havde opnaaet Tilgivelse af den apostoliske Stol«. —

Forsamlingen, som talte henved 30,000 Mennesker, blev saa greben af Indholdet af disse Ord, at de alle som med én Mund raabte, opfyldte af Enthusiasme og Begejstring: »Gud vil det! Gud vil det!« Fyrster, Adelige, Gejstlige og Lægfolk trængte sig frem og modtog Korset, som de heftede paa deres højre Skulder, til Tegn paa, at de vilde være Kristi Stridsmænd

i Kampen mod Halvmaanen, og at de vilde drage ud for at erobre det hellige Land. Tillige proklameredes Gudsfreden (*Trucuga Dei*) for hele Kristenheden, og der bevilgedes Korsfarerne mange Aflad og Privilegier. Tiden for det almindelige Opbrud blev fastsat til Marias Himmelfart 1096, og enkelte Byer bleve bestemte til at være Samlingssteder for Korsfarerne. Alle hine, som paa Grund af Alder, Kjøen, Kald eller Svagelighed vare forhindrede i at deltage i det fromme Foretagende, skulde ifølge Pavens Villie understøtte Foretagendet med deres Forbønner og Almisser.

Gotfred af Bouillon førte sin Hær fra Maasflodens Bredder til Donauflodens og drog gennem Tyskland og Ungarn ned til Bosphorus. Raymund af Toulouse drog med sine Skarer gennem Lombardiet og kom gennem Dalmatien og Slavonien til det samme Maal. Hertugen af Vermandois, som tillige med sin Stridshær havde indskibet sig i Apulien, blev af en Storm kastet ind paa Kysten af Epirus og der tagen til Fange af den konstantinopolitanske Kejser Alexis' Statholder. Saaledes begyndte allerede de byzantinske Kejseres Troløshed sit falske Spil, for at hindre Foretagendets Fremgang, skjönt de havde anraabt Occidenten om Hjælp mod Tyrkerne og i høj Grad trængte til den. Da de foran Konstantinopel forsamlede Hærførere imidlertid truede med alvorlige Repressalier, opnaaede den ædle Hertug dog atter sin Frihed.

(Fortsættes.)

De katholske unerede Kirker i Orienten.

—o—

Til Catholicismen hører for Tiden syv Kirker i Orienten, som ere ganske uafhængige indbyrdes, men

anerkjende den romerske Paves overste Autoritet. Kaldæerne, Syrerne og Maroniterne have syrisk Ritus; Melchiterne, Armenierne, Kopterne og Abyssinierne have deres eget liturgiske Sprog og deres egen Ritus.

1. *Den kaldæiske Kirke* blev oprettet i Aaret 1681 af Pave Innocens XI., som gav de omvendte Nestorianere en Patriark, der skulde residere i Mossul og føre Titel af Patriark af Babylon. Den tæller 5 Ærkebiskopper, 6 Biskopper og 30,000 Sjæle.

Kaldæerne i Malabar, 200,000 Sjæle, staa under to apostoliske Vikarers Jurisdiktion og benytte til det hellige Messeoffer, skjönt de have syro-kaldæisk Ritus, usyret Brød.

2. *Den syriske Kirke* omfatter de omvendte Jakobiter og have siden 1787 en Patriark med Titlen af Antiokien, som residerer i Aleppo. Den tæller 4 Ærkebiskopper, 6 Biskopper og henved 30,000 Katholiker, som befinde sig i Syrien, Mesopotamien, Ægypten og Kurdistan.

3. *Den maronitiske Kirke* har altid været og er den eneste, som ikke har nogen skismatisk Modkirke af samme Navn. Den omfatter Størstedelen af Indbyggerne i Libanon, Damaskus, Aleppo og paa Øen Cypern; den tæller henved 300,000 Sjæle. I Aaret 1254 gav Pave Alexander III. Maroniterne en Patriark med Titlen af Antiokien, som har sin Residens i Klostret Kanobin paa Libanon og under hvis Jurisdiktion staa 4 Ærkebiskopper og 4 Biskopper.

4. *Den græsk-katholske* eller melchitiske Kirke blev oprettet i Aaret 1274 ved Udnævnelsen af en Patriark af Antiokien, som af Pave Gregor XVI. fik Titlen af Alexandrien og Jerusalem. Den melchitiske Patriark har 7 Ærkebiskopper, 7 Biskopper og 120,000 Sjæle under sig. Hans Residens er Damaskus; i Jerusalem og Alexandrien har han en Patriarkal-Vikar. I mange Aarhundreder bevarede Melchiterne den græ-

ske Liturgi fra Konstantinopel; efter Saracenernes gjentagne Indfald blev den blandet med Arabisk, som er Hovedsproget i Syrien og Ægypten.

5. *Den armeniske Kirke* blev oprettet af Pave Benedikt XIV. i Aaret 1742. Patriarken, som fører Titel af Cilicien, boede indtil 1866 i Bzommar paa Libanon, nu i Konstantinopel. Han har 5 Ærkebiskopper, 13 Biskopper og henved 80,000 Sjæle under sin Jurisdiktion, som udstrækker sig over Tyrkiet og Persien. Armenierne i Østerrig (7000) og Rusland (24,000) stode indtil den sidste Tid udenfor hans Jurisdiktion.

6. *Den koptiske Kirke* i Ægypten har en Patriarkal-Vikar siden 1895 og tæller 2 Biskopper og 18,000 Sjæle. Siden Pave Leo XIII. oprettede Hierarkiet i denne Kirkeafdeling ere Unionsbestræbelserne øjensynlig voxede og Sjæleantallet vil uden Tvivl i en nær Fremtid blive dobbelt saa stort.

7. *Den abyssiniske Kirke* tæller 15,000 Sjæle, som staa under den latinske apostoliske Vikar.

De med den romerske Kirke forenede Orientaleres Antal beløber sig saaledes til henved 650,000 Katholiker. *Ti Gange* større er dog Orientalernes Antal i Occidenten, som ere forenede med Rom. Hertil høre: 1. De unerede Grækere i Syditalien og paa Sicilien; 2. Rumænierne i Østerrig med $1\frac{1}{2}$ Million Sjæle; 3. Ruthenerne i Østerrig med $3\frac{1}{2}$ Million Troende, som ere fordelt i 6 Bispedømmer; 4. Ruthenerne i Polen, henved 400,000 Sjæle; 5. De unerede Bulgarer i Balkan, henved 40,000 Sjæle; 6. Slaverne med latinsk Ritus, men slavisk Sprog, henved 300,000 Sjæle. Vi have saaledes i Alt 7 Millioner Troende med orientalsk Ritus, der anerkjende den romerske Biskop som Kristi Statholder og Apostelfyrsten Petri Efterfølger.

Ti Gange større er imidlertid Skismatikernes Antal, som have skilt sig fra Sandhedens Sæde, idet de tælle henved 89 Millioner. Maatte den sande Viden-

skab, som Aar for Aar kaster klarere Straaler over Orienten, adspredte Vildfarelsens Mørke og lade alle disse skismatiske Kristne se og anerkjende Petri Klippe i Rom!

Den aandrige *Le Maistre* har skrevet i sin Bog »Le Pape«: »Ingen Religion, en eneste undtagen, kan bestaa overfor Videnskabens Prøve; Videnskaben er en Syre, som opløser Alt, Guldet alene undtaget«. Altsaa ogsaa Skismaet!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Paa Mandag gjenoptager *Syforreningen* efter endt Sommerferie ifølge Meddelelse fra dens Bestyrelse, atter sine Møder i Forsamlingsværelset ved St. Ansgars Kirke. Det er intet ringe *Arbejde*, St. Elisabeths Syforenings flittige Damer have præsteret i det sidste Halvaar, og mange ere de Trængende i vor Menighed, som have høstet Gavn og Glæde af dette Arbejde. Der er saaledes bleven forarbejdet resp. uddelt: 30 Chemiser, 17 Par Benklæder, 17 Uldklokker, 25 Bomuldsforklæder, 7 Kjoler, 10 Skjorter, 14 Drengedragter, 10 Drengeluser, 2 Kaaber, 32 Par Strømper, 2 strikkede Kyser, 4 Par Muffediser, 1 Par Sko, 1 Sæt Herretøj, 1 vatteret Sengetæppe, 1 Pudevaar, 12 Lommetørklæder, en strikket Trøje, 1 Halstørklæde, 2 Udstyr til spæde Børn og 6 strikkede Trøjer.

Side om Side med Arbejdsomheden er *Offervilligheden* gaaet, idet Systuen har modtaget følgende Gaver: 1 Stykke Hvergarn, 1 Stykke Bomuldslægge, 1 Stykke Bomuldstøj, 40 Alen Klæde, 1 Stykke Dowlas, 24 Alen Svanebaj, 32 Par Strømper, 13 Forklæder, 7 uldne

Klokker, 1 Sæt Herretoj, 1 Sengetæppe, 1 Pudevaar, 3 Kyser, 4 Kjoler, 12 Lommetørklæder, 4 strikkede Kjoler, 7 strikkede Trøjer, 8 Par Benklæder, 3 Chemiser og 1 Torklæde. I kontante Penge har Systuen modtaget 12 Kroner, og Systuens Bøsse endelig indbragte 3 Kr. 88 Øre.

At »klæde de Nøgne« hører jo ikke mindre end at »bespise de Hungrige« til de legemlige Barmhærtighedsgjerninger, som, naar de udføres for Guds Skyld, have Forjættelsen om en evig Belønning. Maatte ret mange af vor Menigheds Damer lægge sig dette paa Sinde, saa de føle sig tilskyndede til i den kommende »Efteraars- og Vintersæson« at tænke ikke blot paa deres egne Klæder, men ogsaa paa deres fattige Næstes, og lade disse Tanker blive til Gjerninger, idet de møde paa Systuen om Mandagen og lade deres flinke og flittige Hænder med Lyst og Iver føre Naal og Traad til Gavn for de Fattige, som med Bekymring høre Efteraarsstormene suse og se »Vintersæsonen« i Møde! Velan. »*paa Gjensyn*« da paa Mandag, ikke blot med *de gamle prøvede Kræfter* fra sidste Halvaar, men ogsaa med ret mange *nye Kræfter*, som Alle ville være *velkomne!* Den samme Modtagelse vil ogsaa blive *Gaver* i Skikkelse af *Materiale* til Del. —

England. Næste Aar ville de anglikanske Biskopper fejre det 1300aarige Jubilæum til Minde om den h. Augustinus' Landing i England. Over 200 Biskopper fra alle engelske Lande ville deltage i denne Festlighed i Lambeth (London). Det bliver noget Lignende, som da Protestantismen her i Danmark i sin Tid fejrede den h. Ansgars 1000aarige Jubilæum. Hvad har vel Englands Apostel, den h. Augustinus, som med 40 Benediktinermunke kom fra Rom til England i Aaret 597, at gjøre med de protestantiske Biskopper?

— I den sidste Tid er atter en Mængde Anglikanere vendte tilbage til den katholske Kirke, saaledes

bl. a. den ældste Datter af Marquisen af Hastings og Rekorder Bowen Rowlands i Swansea (Wales) med sin Hustru og tre Døtre, af hvilke Datteren Lilian er en bekjendt Forfatterinde. Konversionerne i England ere dog ikke saa talrige som i Nordamerika, hvor ifølge Paulist-Fædrenes Beretninger 100,000 Personer ifjor ere vendte tilbage til Katholicismen.

Trient. I forrige Uge afholdtes i Trient en *Anti-frimurer-Kongres*, som var besøgt af c. 500 Personer fra forskjellige Lande. Præsident var Fyrst von Löwenstein. Biskop Valussi af Trient udtalte i sin Velkomsttale Haabet om, at Kongressen maatte blive lige saa velsignelsesrig for Kirken, som forudm Konciliet i Trient. Forhandlingerne føres i det franske og italienske Sprog. Da der ingen officielle Beretninger om Møderne foreligge, kan man endnu ikke have nogen Mening om Resultaterne af Kongressens Virksomhed. Blandt de Tilstedeværende var ogsaa den bekjendte forhenværende Frimurer Leo Taxil.

Rom. Pave Leo XIII. har i Anledning af Rösenkransmaanedens udsendt en Encyklika, som opfordrer til Bøn for de kristelige Samfunds Gjentorening i Troen og om Himlens Bistand for Kirken i de nuværende sørgelige Tider.

Kjøbenhavn. Den franske Chargé d'affaires Mr. **Pierre Marie Julien de Commynes de Marcilly** er Torsdag den 8. Oktober afgaaet ved Døden paa St. Josefs Hospital. Den afdøde Diplomat var en troende Kristen og en Ven af Literatur og Videnskab. R. I. P.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 11. Oktober. 20. Søndag e. Pintse. — 12. M. Ferialdag. — 13. Ti. Eduard, Bekjender. — 14. O. Kallistus, Pave og Martyr. — 15. To. Theresia, Jomfru. — 16. F. Ferialdag. — 17. L. Hedvig, Enke.

Søndag den 18. Oktober. 21. Søndag e. Pintse. Lukas, Evangelist.

Den levende Rosenkrans (1. Afd.) holder Møde med Exhortation i Dag Søndag den 11. Okt. paa Toldbodvejen 14. Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ efter Højmessens i St. Ansgar.

Kateketiske Foredrag holdes hver **Onsdagften** Kl. 8 i Jesu Hjærte Kirke. Adgang for Alle.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 11. Oktober Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke.

Sct. Josefs Gilde. I Slutningen af denne Maaned fejrer Gildet sin **11aarige Fødselsdagsfest.** — Gildet modtager gjerne en eller anden lille Fødselsdagsgave, som t. Ex. kunde anvendes til Basar eller Tombola.

Næste alm. Møde finder Sted: Mandag d. 19. Oktober.

Unio. Den halvaarlige ordinære **Generalforsamling** afholdes **Tirsdag d. 13. Okt. Kl. 9** i Myginds Lokaler i Linnésgade. Dagsorden: Beretning om Foreningens Virksomhed; Regnskabsaflæggelse; Valg af Næstformand, Kasserer, 2 Repræsentanter og 2 Revisorer. —

Foreningens **11aarige Stiftelsesfest** fejres **Søndag d. 18. Okt.** Nærmere i næste Nr. af Ugebladet.

St. Elisabeths Systue gjenoptager sine Arbejds møder i Forsamlingslokalet ved St. Ansgars Kirke Mandag den 12. Oktober og er for Fremtiden aaben hver **Mandag** fra Kl. 1 $\frac{1}{2}$ —4. Ansøgninger om Tøj modtages kun fra Kl. 4—4 $\frac{1}{2}$ i Lokalet, hvor Bestyrelsen vil være tilstede paa den Tid.

Kontormand. Nogle Timer daglig, ugentlig eller maanedlig ønskes besatte med Bogføring eller andet skriftligt Arbejde. Adr: **Kopist Wael, Svanemosegaardsvej 5. V.**

4 Kabinetsbilleder gratis!

faar Enhver, som tager 1 Dusin Visitkort til 4 Kr., smukke og holdbare.

Ærb. **Chr. Nissen**, Fotograf.
Vesterbrogade 29, 3. Sal.
(Concert du Boulevard.)

Literatur. Paa det Nordiske Forlag (Ernst Bojesen) er udkommen:

Johannes Jørgensen: Beuron. Pris heftet 2 Kr. 50 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 42.

Søndagen den 18. Oktober.

1896.

Indhold: Pavelig Encyklika om Rosenkransbønnen. Korstogene 1096—1291. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Rom. Armenien. „Fra Vejbyrnet“. — Bekjendtgjørelser.

Pavelig Encyklika om Rosenkransbønnen.

—o—

Til Vore ærværdige Brødre, Patriarkerne, Primaterne, Ærkebiskopperne, Biskopperne og de øvrige Ordinariet, som leve i Fred og Samfund med den Apostoliske Stol.

Pave Leo XIII.

Ærværdige Brødre! Hilsen og den apostoliske Velsignelse!

Gjentagne Gange have Vi under Vort Pontifikat aflagt et offentligt Vidnesbyrd om det tillidsfulde og fromme Sindelag overfor den allersaligste Jomfru, som Vi have modtaget fra den tidligste Barndom af og bestræbt Os for at vedligeholde og forøge i hele Vort Liv. I Tider, der er ligesaa fjendtligsindede mod Kristendommen som de ere farlige for selve Nationerne, have Vi troet, fremfor Alt at burde anbefale det Frel-

sens og Fredens Værn, som den barmhjærtige Gud har skjænket Menneskeslægten i hans ophøjede Moder. Vore Formaninger og Ønsker bleve alle Vegne modtagne med Glæde af de katholske Kristnes Iver, navnlig blev deres Kjærlighed til *den hellige Rosenkrans-bøn* vakt, og det skortede ejheller paa en Fylde af de skjønneste Frugter. Men Vi kunne ikke gjøre nok i Henseende til at anbefale Andagten til Maria, som jo er *værdig til al Lov* og tillige er Menneskenes Moder, *fuld af Forbarmelse, fuld af Naade*. Ja, jo mere Vor Aand føler sig træt under det apostoliske Embedes Byrde, jo mere den føler det Øjeblik nærme sig, da den skal forlade dette Liv, med desto større Tillid ser den op til Hende, fra hvem fordem oprandt, som fra en Lykke spaaende Morgenrøde, en aldrig ophørende Salighedens og Glædens Dag. Ligesom det derfor er et glædeligt Minde for Os, ærværdige Brødre, at Vi i forskjellige, Tid efter anden offentliggjorte Skrivelser have fremhævet Rosenkransbønnen og forklaret, hvor velbehagelig den er for den allersaligste Jomfru og hvor gavnlig den er for alle dem, som bede den paa den rette Maade, saaledes glæde Vi Os ogsaa nu over at kunne stadfæste og bekræfte det tidligere Sagte. En gunstig Lejlighed tilbyder der sig jo tillige til, som en Fader at tilskynde Sjælene til Fromhed og at styrke hos dem Haabet om den evige Belønning.

Rosenkrans kaldes den Bønformular, om hvilken Vi her tale, fordi den ligesom forener i sig denne Blomsts Duft og Skjønhed. Betegnelsen passer ogsaa paa den Jomfru, vi ære; hun, hvem vi med Rette hilse som Paradisets *mystiske Rose* og som, en Dronning i Stjærneglans, straalere ud over Universet, synes allerede ved dette Navn at ville henvise til Forjættelsen om de himmelske Glæder og Blomsterkranse, hun har beredet dem, som ære hende.

Dette indser man tydeligt og klart, naar man be-

tragter den marianske Rosenkrans' Væsen. Intet bliver os mere indtrængende anbefalet af Vorherre Jesu Kristi og hans Apostles Ord og Exempel end Anraabelsen af Gud ved Bønnen. De hellige Fædre og Kirkelærere erklære den for at være saa nødvendig, at vi uden den ikke tør vente Opnaaelsen af den evige Lyksalighed. Skjønt nu enhver Bøn af sig selv og formedelst Kristi Forjættelse kan finde Bønhørelse, saa vil dog Bønnen som bekendt være særlig virksom, naar den har tvende Egenskaber: naar den nemlig bedes med Iver og Udholdenhed og af Flere i Forening. Det Første bevises af Kristi overvættes naadige Indbydelse: »*Beder, søger, banker paa!*« (Matth. 7, 7.), idet han her handler ganske paa samme Maade som en god Fader, der gjerne vil opfylde sine Børns Ønsker, men ikke desto mindre ogsaa vil, at de skulle bede, ja plage ham med deres Bønner, for endnu mere at vinde deres Hjærter Hengivenhed.

Hvad den anden Betingelse angaar, da har Herren selv gjentagende erklæret: »*Naar To iblandt Eder blive enige paa Jorden om hvad for en Sag de ville bede om, da skal det gives dem af min Fader, som er i Himlene. Thi hvor To eller Tre ere forsamlede i mit Navn, der er Jeg midt iblandt dem*« (Matth. 18, 19, 20.). Derfor siger Tertullian: »*Vi forene os i Sammenkomster og Forsamlinger, for ligesom at øve Vold imod Gud med vore Bønner; det er en Vold, som behager Gud.*« (Apologet. cap. 39.). Og den hellige Thomas af Aquin skriver disse mindeværdige Ord: »*Det er en Umulighed, at Manges Bønner ikke blive bønhørte, naar der af de mange Bønner bliver ligesom en eneste Bøn.*« (In Evang. Matth. c. 18.). Men begge disse Betingelser ere nu netop paa en ganske fremragende Maade tilstede i Rosenkransbønnen. I denne Bøn bestræbe vi os for, for ikke at sige noget mere, ved Gjentagelsen af de samme Bønner at nedbede over os

fra den himmelske Fader hans Naades og Herligheds Rige; den hellige Jomfru og Moder Maria bede og besværge vi atter og atter om, at ile os syndige Mennesker til Hjælp med hendes Forbøn i hele vort Liv og navnlig i den sidste Time, som er Dørtærskelen til Evigheden. Rosenkransen er ogsaa paa en ganske særegen Maade skikket til at være en Fællesbøn; derfor har Rosenkransen vel ogsaa faaet Navn af »*Det marianske Psalter*«. Man bør derfor da ogsaa samvittighedsfuldt bibeholde eller gjenoptage den hos vore Fædre almindelige Skik, at de kristelige Familier i Byerne saa vel som paa Landet forene sig efter Dagens Byrde og Hede om Aftenen foran Marias Billede for at bede Rosenkransbønnen i Fællesskab. Fuld af Glæde over denne trofaste og endrægtige Andagt var den helligste Jomfru ogsaa tilstede i disse Sammenkomster som en Moder midt iblandt sine Børn, og hun skjænkede til Gjengjæld den huslige Freds Naadegaver som et Pant paa den evige Freds.

I Betragtning af Fællesbønnens Kraft have Vi foruden andre Forordninger med Hensyn til Rosenkransen ogsaa bestemt: »Det er Vort Ønske, at Rosenkransen bliver bedet daglig i ethvert Bispedømmes Hovedkirke og i Sognekirkerne paa de enkelte Festdage«. (Apostol. Skrivelse *Salutaris ille* af 24. Dec. 1883.). Dette skal vedblive og ske med Iver; og gjerne ville Vi se dette opfyldt ogsaa under andre offentlige religiøse Højtideligheder og under Valfarterne til fremragende Kirker, hvis hyppige Foranstaltning meget bør anbefales. Den fælles Bøn til Marias Forherligelse er ogsaa i og for sig saare yndefuld og gavnlig for det menneskelige Hjærte. Levende staar det endnu for Vor Sjæl, hvorledes Vi selv blev mægtigt greben, naar Vi til visse Tider i Vort Pontifikat dvælede i den vaticanske Basilika, omringet af en uhyre Folkemængde af alle Stænder, som alle vare eet Hjærte med Os og

tillidsfuldt bade Rosenkransens Led og Bønner højt, for at anraabe om den katholske Kirkes til Hjælp stedse beredte Beskytterindes Forbøn.

Hvem vil vel anse en nok saa stor Tillid til den hellige Jomfrus Beskyttelse og Bistand for overdreven? Ganske vist tilkommer der ingen Anden end Kristus den fuldkomne Midlers Navn og øvrige Egenskaber, fordi han alene, der er Menneske og Gud tillige, gjenindsatte Menneskeslægten i den højeste Faders Naade: »*Der er een Midler mellem Gud og Menneskene, Mennesket Kristus Jesus, som hengav sig selv til Løsepenge for Alle*« (1. Tim. 2, 5. 6.). Men, som den h. Thomas af Aquin siger, naar »*intet er til Hinder for, at ogsaa Andre i en vis Henseende betegnes som Midlere mellem Gud og Mennesket, for saavidt som de »dispositive et ministerialiter« bidrage til Menneskets Forbindelse med Gud,*« som f. Ex. Englene og de Hellige, Profeterne og Præsterne i den gamle og nye Pagt, saa tilkommer denne Æresbevisning dog sandelig i en endnu højere Grad den ophøjede Jomfru. Thi man kan ikke forestille sig Nogensomhelst, der i samme Grad som Maria nogen Sinde har bidraget eller vil bidrage til Menneskenes Gjenforening med Gud. Hun har jo dog bragt Menneskene, da de vare hjemfaldne til den evige Fordærvelse, Frelseren, og det allerede den Gang, da hun med beundringsværdigt Samtykke tog som *Repræsentant for hele den menneskelige Natur* (St. Thom. III. q. XXX. a. 1.) imod det Fredens hemmelighedsfulde Budskab, som Engelen bragte ned til Jorden. Det er hende, *af hvem Jesus er bleven født*; hun er altsaa hans sande Moder og netop derfor en værdig og for *Midleren* saare velkommen *Midlerinde*.

Ligesom Forløsningens Hemmeligheder nu følge hinanden i Rosenkransbønnens Formular, for at den fromme Kristen skal forestille sig dem i Aanden og betragte dem, saaledes aabenbarer sig ogsaa paa samme

Tid de Fortjenester, som Maria har i Henseende til vor Frelse og Forløsning. Maa ikke Enhver blive opfyldt af de sødeste Følelser, naar man betragter hende, hvorledes hun i Elisabeths Hjem optræder som Udleverinden af guddommelige Kjærlighedsgjerninger, eller hvorledes hun rækker sin guddommelige Søn til Hyrderne, til de hh. tre Konger og til Simeon. Og endnu mere, naar man overvejer, hvorledes Kristi Blod, der blev udgydt for vor Skyld, hvorledes hans Lemmer, hvori han viser sin Fader de Vunder, der bleve dem tilføjede som *Løsepænge for vor Frelse*, ikke er andet end Jomfruens Kjød og Blod? Thi »*Jesu Kjød er Marias Kjød, og endskjønt det blev forherliget ved den glørværdige Opstandelse, var og bliver dog Kjødets Natur den samme, som blev undfanget af Maria*«. (De assumpt. B. M. V. c. 5. inter opp. S. Aug.).

Rosenkransen bærer imidlertid endnu en anden kostelig Frugt, som Vi allerede andetsteds have omtalt: medens nemlig den guddommelige Tros Dyd daglig er udsat for saa mangfoldige Farer og Storme, ejer den Kristne her et Middel, til at vedligeholde og befæste den. Jesus Kristus kaldes *Troens Skaber og Fuldender* (Hebr. 12, 2.); *Skaber*, fordi han selv lærte Menneskene, hvad de skulle tro, fremfor alt om ham, i hvem *Guddommens Fylde boer*, (Kol. 2, 9.), og fordi han dernæst ved den Helligaands Naade og ligesom Salvelse naadig hjælper dem til Troen; *Fuldender* derimod, fordi han i Himlen fuldtud afslører for Menneskene det, som de i dette Jordeliv kun ses som gennem et Slør, og hvor han vil forvandle Troens Klædebon til Gloriens Klarhed. Tydelig aabenbarer Kristus sig nu imidlertid i Rosenkransbønnen; det er jo hans Liv, vi betragte, det private med dets Glæder, det offentlige med dets haarde Møjsommeligheder og med dets Smerter indtil Døden, og endelig det herlighedfulde, som fra Opstandelsens Triumf fører over i Evigheden,

hvor han sidder ved Faderens Højre. Og da Troen, naar den skal være fuldstændig og ægte, forudsætter Bekjendelsen — »med Hjærtet tror man nemlig til Rctfærdiggjørelse, men med Munden bekjender man til Frelse« (Rom. 10, 10.) — maa Rosenkransen ogsaa give den bedste Lejlighed hertil. Thi ved de mundtlige Bønner, som ere forbundne med den, stadfæste og bekjende vi vor Tro paa Gud, vor bedste Fader, paa det tilkommende Liv, paa Syndernes Forladelse. fremdeles vor Tro paa Treenigheden, Menneskevordelsen, Gudsmoderværdigheden og andre ophøjede Hemmeligheder. Men Enhver véd, hvor stor Troens Værd og Fortjeneste er. Troen er jo dog ikke noget andet end den udvalgte Spire, som fremdriver enhver Dyds Blomster, ved hvilke vi blive Gud velbehagelige, og som saa modner Frugter, der vare evigt: »*At erkjende Dig*« — hedder det i Visdommens Bog — »*er den højeste Rctfærdighed, at kjende din Rctfærdighed og Dyd, er Roden til Udødelighed*«. XV. 3.).

Her bør endnu tilføjes Et angaaende Dydernes Udøvelse, som Troen med Rette fordrer. Til Dyderne høre *Boden* og *Spægelsen*, som i mange Henseender ere nødvendige og gavnlige. Selv om Kirken i vore Dage ikke stiller saa strænge Fordringer i Henseende til sine Børn, bør de dog selv med Iver beflitte sig paa at erstatte denne moderlige Overbærenhed med andre gode Gjerninger. Og atter her kan man paa første Plads sætte Rosenkransbønnen, som navnlig ved Betragtningen af Kristi og hans Moders Lidelse er i Stand til at modne gode Bodens Frugter.

Med saare vis Omsorg er der altsaa skjænket Rosenkransens Hjælpemiddel til dem, som stræbe efter de højeste Goder, og for Alle er den saa velegnet og virksomhedsfuld, som intet Andet. Thi Enhver, ogsaa det Menneske, som kun har faaet en middelmaadig Undervisning i Religionen, kan med Lethed betjene sig af

den, saa at den bliver til Gavn og Velsignelse; ejheller kræver den saa megen Tid, at den hindrer Nogensomhelst i hans daglige Beskjæftigelse. De kirkelige Annaler fremvise i rig Fylde smukke og berømte Exemp-ler, og en bekjendt Sag er det, at saare Mange trods svære Pligter og møjsommeligt Arbejde dog aldrig have forsømt denne fromme Øvelse en eneste Dag.

Med denne Kjendsgjerning stemmer smukt overens hint dybt inderlige, fromme Sindelag, ved hvilket Hjærterne blive hendragne til den hellige Rosenkransbøn, saa at de faa den kjær, som en uadskillelig Ledsager i Livet og en trofast Beskytter, som de gribe til i den sidste Kamp og fastholde som en sød Borgen for *Herlighedens uvisnelige Krans*. Overordentlig styrket bliver denne Borgen ved *de hellige Aflads* Velgjerninger, for saa vidt man gjør sig værdig til at vinde dem; med saadanne Velgjerninger er nemlig Rosenkransen i største Omfang bleven beriget af Vore Forgængere og af Os selv. Baade for de Døende og for de Afdøde ville de uden Tvivl være til stor Nytte — da de meddeles gjennem den barmhjærtige Jomfrus Hænder, for at hine desto hurtigere maa kunne naa til den attraaede Fred og det evige Lyses Trøst.

Alle disse Grunde, ærværdige Brødre, bevæge Os til, atter og atter at fremhæve og anbefale til den katholske Verden denne udmærkede og til Opnaaelsen af den evige Frelse saa nyttige Bøn. Hertil opfordrer Os ogsaa endnu en anden saare vigtig og betydningsfuld Bevæggrund, som Vi allerede ofte have omtalt i Vore Skrivelser og Taler. Idet Vi nemlig daglig med den inderligste Længsel hige efter det, som Vi have modtaget af Jesu Kristi eget Hjærte, nemlig at *fremme de Adskiltes Gjenforening*, kjende Vi intet bedre Middel til at forberede og hidføre denne saa overmaa- de kostbare Enhed, end fromme Bønners Magt. Dette

lærer os Kristi Exempel; ogsaa han anraabte jo Faderen i Bønnen, for at hans Disciple maatte være *Eet* i Troen og i Kjærligheden. Hvor gavnligt det er, ogsaa at anraabe hans helligste Moder i dette Øjemed, kunne vi tydelig lære af en Tildragelse i Apostelhistorien. Her berettes der om Disciplenes første Forsamling, hvorledes de fulde af Haab anraabte om og ventede paa den Helligaands forjættede naadefulde Komme, og der omtales her tillige udtrykkelig, at Maria var tilstede der og bad sammen med dem: »*Alle disse holdt endrægtigt ved i Bønnen tilligemed Maria, Jesu Moder*« (Ap. Gj. 1, 14.). Ligesom Kirken altsaa i dens første Dage med Rette sluttede sig til hende i Bønnen som til Enighedens Befordrerinde og fremragende Vogterske, saaledes er det ogsaa i vore Tider ganske i sin Orden, at det samme sker i hele den katholske Verden, navnlig i hele Oktober Maaned, den Vi allerede for længe siden ved Forordningen om Rosenkransbønnen have indviet til den hellige Gudsmoder, for at anraabe om hendes Forbøn i Kirkens Anliggender. Maatte man derfor alle Vegne med *Iver* bede denne Bøn, fremfor alt, for at opnaa hin hellige Enhed! Intet kan jo være velbehageligere og mere kjærkomment for den saligste Jomfru selv, fordi hun, paa det inderligste forenet med Jesus, ikke ønsker og stræber længselsfuldere efter noget andet, end at Alle, som have modtaget den samme Daab, ogsaa maa være forenede med ham og indbyrdes ved den samme Tro og den samme fuldkomne Kjærlighed. Maatte derfor denne Tros ophøjede Hemmeligheder ved Rosenkransbønnen stedse indprente sig dybere og dybere i Hjærterne, med det lykkelige Resultat, at *vi efterligne, hvad de indholde og opnaa, hvad de forjætte.*

Som et Pant paa de guddommelige Naadegaver og som et Tegn paa Vor Velvillie meddele Vi i Kjær-

lighed Eder alle saa vel som Eders Gejstlighed og de Troende den apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom ved St. Peter. den 20. September 1896, i Vort Pontifikats nittende Aar.

Leo P. P. XIII.

Korstogene 1096—1291.

Til Minde om det første Korstogs 800aarige Jubilæum.

(Fortsat.)

—o—

II. Korstogenes Forløb.

Ikke blot i Henseende til deres Oprindelse og Formaal adskille Korstogene sig fra moderne krigerske Foretagender, men ogsaa i Henseende til deres Udførelse. Ifølge det pavelige Manifest drejede det sig om et Masseopbud i den kristne Occident, om en Opfordring til Dannelsen af en Hær af Frivillige*), uden Udnævnelsen af en overste Feltherre, som havde den Op-gave, at udkaste en Krigsplan, at organisere Hæren, at fastsætte Marschruten og at forene de adskilte Hærmasser under sin overste Befaling. Alt dette blev mere overladt til Tilfældet og skabte de Vanskeligheder, under hvilke disse saa storartede Stormløb i Occidenten maatte lide, de dannede ogsaa hine Klipper, paa hvilke de tildels maatte strande.

Masseopbuddet bragte med sig, at et usædvanligt

*) En anset Historie-skriver i den nyere Tid, Cæsar Cantu, skriver herom saaledes: „I de moderne Krige blive Menneskene med Vold og Magt revne fra Hus og Hjem, for at dræbe, eller lade sig dræbe, uden at vide hvorfor. I Korstogene rejser hele Europa sig som en Mand, for frivilligt at drage ud for at befri de Trosbødrene fra de Vantroes tryk-kende Aag, fra Satans Kløer, og for at vinde det evige Liv“.

Tros af Kvinder, Børn, Oldinge, fromme Ordensfolk o. s. v., skjønt Paven advarede derimod, sluttede sig til de vaabenføre Mænd, hvorved Hærens Bevægelser bleve vanskeliggjorte og hemmede. Ogsaa Forplejningen og Provianteringen maatte blive ualmindelig vanskelig, ja tildels umuliggjort, saa at Hungersnød var uundgaaelig. De nødvendige Rekvisitioner af Levnedsmidler, som bleve hidførte af Nøden, medens disse Masser drog gennem de kristne Lande, ophidsede ogsaa de Kristne til Fjendskab mod Korsfarerne, og navnlig i Ungarn, Bulgarien og i det byzantinske Rige førte dette til formelige Kampe. Det er forstaaeligt, at smitsomme Sygdomme heller ikke udebleve under saadanne Omstændigheder. Rigtignok havde ogsaa Xerxes og Darius i Orienten sat lignende Hærmasser i Bevægelse; men disse bestode udelukkende af øvede Krigere, der vare vante til Strabadserne*). Den Omstændighed, at Korsets Soldater kun vare Frivillige, bidrog til, at forøge deres Mod og deres Tapperhed. Men heri laa ogsaa en vis Fare for Tøjlesløshed og mangelfuld Disciplin. Thi for en frivillig Ydelse, for et frivilligt Offer ønsker Mennesket Anerkjendelse, og han mener paa Grund af Frivilligheden ogsaa at have Ret til forskjellige Privilegier. Det var derfor ogsaa paa en vis Maade en gavnlig Bortryddelse af denne Vanskelighed, da man ved Oprettelsen af de *tre gejstlige Ridderordener* optraadte mod denne Fare og ved Løftet om frivillig Lydighed fjernede de Udskejelser og Farer, som Friheden bragte med sig. Saaledes opstod da i 1099 *Johanniternes* og *Tempelherrernes* Ridderorden

---

*) Disse uheldige Forhold forklare; hvorfor de forreste Hærmasser, som dannede Avantgarden under det første Korstog, allerede vare næsten ganske opreagne inden deres Ankomst til Lilleasien, i Nærheden af Nicæa. Den øverste Befaling over dem havde Ridder Walther von Habenichts, Peter af Amiens og Munken Gottschalk.

og i 1190 de *tyske Ridderes Orden*. Heldigere vilde det have været, om kun *en eneste* gejstlig Ridderorden var bleven stiftet; thi denne Mangfoldighed af Ridderordener hindrede ofte Enigheden i Henseende til Optræden, ligesom national Rivalitet ogsaa altfor ofte gav Anledning til Tvistigheder. Herpaa strandede desværre de skønneste Forhaabninger, hvortil det andet og tredie Korstog berettigede. Indtagelsen af Damaskus, som Kejser Konrad III. og Kong Ludvig VII. af Frankrig under det andet Korstog 1145 havde forbedret, blev forpurret paa denne Maade. Ligeledes svarede Resultatet af det tredie Korstog, hvori Kejser Frederik Barbarossa, Filip August, Konge af Frankrig, og Richard Løvehjærte, Konge af England, toge Del, aldeles ikke til de store Anstrængelser, som vare blevne gjorte; thi i den kristelige Lejr foran Ptolomais, denne stærkeste Fæstning ved den syriske Kyst, bleve de Kristnes Fremskridt og Resultater lamslaede af opstaaede Uenigheder. Dette var Aarsag til, at den krænkede Hærfører, Leopold af Østerrig, saavel som Filip August trak sig misfornøjede tilbage.

En anden skadelig Faktor var den Maade, paa hvilken Krigen blev *udrustet* fra Korsfarernes Side. Hovedkjærnen af Hæren dannede Baronerne og Ridderne, som vare udrustede med straalende Hjælme, Pansere og Skjolde. Endog Hestene vare tildels forsynede med Panser. Dette havde paa den asiatiske Krigsskueplads, i Syrien og Palæstina, den sørgelige Følge, at Krigerne vansmægtede under den syriske Sols glødende Straaler; fremdeles, at næsten alle Hestene gik til Grunde undervejs under den samme Indflydelse, forbundet med en følelig Vandmangel. Medens Størstedelen vare beredne ved Udmarschen, blev der tilsidst kun Fodgængere tilbage overfor Fjenden. Fjendernes Hovedmagt derimod bestod overvejende af en let og bevægelig Rytterskare. I Kampene foran

og om Antiokia i 1098 havde den kristne Hær kun nogle Hundrede Ryttere til sin Raadighed, medens Saracenerne havde 50,000 Beredne.

I denne Henseende var det heller ikke noget lykkeligt Valg i de tre første Korstog fortrinsvis at vælge *Landvejen*, overfor saadanne Hærmasser og en saa stor Afstand fra Krigsskuepladsen. Hertil kom endnu, at der herskede Mangel paa Forbindelsesmidler, som Landeveje og Broer, og paa mangehaande Fornødenheder, som Proviant, Vand o. desl., hvorfor man let kan forstaa, at Korsfarerne ofte led den bitreste Nød. Marschen under det første Korstog indtil Palæstinas Grænser varede over 2 Aar. Efter dette Tidsrums Forløb var den kristelige Hær decimeret, kun Tiendedelen viste sig foran Jerusalems Mure og tog Del i Belejringen og Indtagelsen af Jerusalem den 15. Juli 1099.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Den højærværdigste Biskop og apostoliske Vikar, Msgr. *von Euch*, er i Tirsdags atter vendt tilbage til Hovedstaden efter en længere Rejse i Udlandet.

— Den 13. ds. blev i St. Ansgars Kirke af højærv. Pastor *Braun* frembaaret en højtidelig Sjælemesse for den afdøde franske Chargé d'affaires M. *Pierre Marie Julien de Commincs de Marsilly*. Den højærværdigste Biskop, som samme Dag var kommen hjem fra sin Udenlandsrejse, overværede Messen i Koret. Blandt de Tilstedeværende saas den franske Legation med Gesanten, M. *Raindre*, i Spidsen, som tillige med den Afdodes Broder og Hs. kgl. Højhed Kronprinsregentens Repræsentant, Kammerherre *Bull*, havde Plads i første

Stol. Tilstede vare tillige de fleste herværende fremmede Diplomater, Konseilspræsidenten og Marineministeren samt en Mængde militære og civile Bekjendte af den Afdøde. Efter Messen, under hvilken Kirkens Sangkor medvirkede, holdt Pastor Braun en Tale paa Fransk, hvori han gav en kort Skildring af den afdøde Diplomats Liv og Virksomhed. Derefter foretoges Absolutionen ved Baaren og den sædvanlige Jordpaakastelse. Den Afdødes Lig er senere bleven ført til Frankrig for at jordfæstes der.

Rom. Til *apostolisk Nuntius i München* har Pave Leo XIII. udnævnt nuværende Internuntius i Haag, Msgr. *Benedikt Lorenzelli*, som nu vil modtage den ærkebiskoppelige Værdighed.

— Kardinal-Kollegiet har atter mistet et af sine Medlemmer, idet Kardinal *de Ruggiero* er afgaaet ved Døden den 9. Oktober. Han var født i Neapel den 12. Januar 1816 og var Kardinal siden 1889.

Armenien. Af et Brev fra Biskop *Turkian* af Marasch i Syrien kunne vi meddele følgende: »Gud være lovet, befinder jeg mig selv vel. Som ved et Vidunder af det guddommelige Forsyn undgik jeg de skrækelige Myrderier. For at give Dem et Begreb om Ofrene, Tabene og Elendigheden tilføjer jeg hoslagte Liste. Den giver et Billede af Ulykken i mit Bispedømme, d. v. s. Marasch og Omegn. (Efter Listen ere i Marasch og Omegn 822 Armeniere blevene myrdede, 200 brændte og 7900 fuldstændig udplyndrede. 1543 armeniske Boliger ere blevene plyndrede, næsten alle Vinbjærge, Haver o. s. v. ere ødelagte. 2 Kirker, 1 Kolleg og 2 store Landsteder bleve plyndrede og nedbrændte, en anden Kirke blev kun udplyndret). Det er vel sandt, at der i Øjeblikket hersker en Smule Ro i vort Land; men der hersker ogsaa en trykkende Nedslaethed. Elendigheden forfølger de Kristne haardt, fordi de ere blevene berovede Alt. For mig er den nu-

værende Tilstand ligesaa skrækkelig som selve Massakrene. Thi det er for mig ikke mindre bedrøveligt at se disse Tusinder af mine Diöcesanere, som ere fuldstændig blottede for Alt; at se de hjælpeløse Enker tigge om et Stykke tørt Brød for deres stakkels Børn, for at disse ikke skulle dø af Sult. Forestil Dem hvor stor en Hyrdes Hjærtelidelse maa være, naar han ser sin Hjords begrædelsesværdige Tilstand og ikke er i Stand til at yde Hjælp. Derfor bønfalder jeg den kjære Gud om, at han dog vil røre veldædige Menneskers Hjærter, saa at de hjælpe disse stakkels Skabninger . . . . .«

❧ Fra Vejbyrnet. ❧

Smaakorn fra »Den indre Missions Tidende« af Vilh. Beck. »Det er jo Pavens Lære, at man i Daaben kun faar Forladelse for Arvesynden, hvorimod alle senere virkelige Synder skal der hentes enkeltvis Forladelse for paa anden Maade, navnlig ved Skriftemaalet, hvorved er etableret en storartet Detailforretning med Syndforladelse for alle de enkelte Synder, og den, som ikke skrifter enhver enkelt Synd, mister Syndforladelsen«.

»Naar man har faaet den temmelig gængse fejlagtige Forklaring ud af Lignelsen om den gjældboundne Tjener, at det er Billedet paa et virkelig omvendt troende Menneske, som Herren tager Syndsforladelsen fra for en enkelt Synds Skyld, saa har dette vel sin Grund i, at der findes ikke saa lidt katholsk Uvæsen endnu i vort Folk, ogsaa i adskillige Præster, selv om de ikke alle gaa over til den katholske Kirke, hvor dog adskillige af dem i Grunden høre hjemme og vilde passe bedre«.

»Der kan da nu ikke være to Meninger om, at Troen bestaar i at tro — det er: at være vis paa Noget, altsaa den saliggjørende Tro bestaar i at være vis paa sin Salighed.«

Kirkelig Kalender.

Søndag den 18. Oktober. 21. **Søndag e. Pintse.** Lukas, Evangelist. — 19. **M.** Petrus af Alcantara. Bekjender. — 20. **Ti.** Johannes af Kent, Bekjender. — 21. **O.** Ursula og Lidelsesfæller. Martyrer. — 22. **To.** Margrethe Maria af Alacoque, Jomfru. — 23. **F.** Ferieldag. — 24. **L.** Rafael, Ærkeengel.
Søndag den 25. Oktober. 22. **Søndag e. Pintse.** De hh. Relikviers Ihukommelse.

De Børn, som til Paaske skulle annamme Konfirmationens hl. Sakramente, bedes snarest mulig anmeldte af Forældre eller Værger hos Undertegnede, som træffes fra Kl. 9—10 Form. og Kl. 3—4 Eftermiddag.

J. Braun, Sognepræst.

St. Elisabeths Systue har gjenoptaget sine Møder, som holdes hver **Mandag** fra Kl. 1 $\frac{1}{2}$ —4 i Forsamlingslokalet ved St. Ansgar. — Ansøgninger om Tøj modtages kun fra Kl. 4—4 $\frac{1}{2}$ i Lokalet, hvor Bestyrelsen vil være tilstede paa den Tid.

Sct. Josefs Gilde. Alm. Møde for alle Brødre. Mandag d. 19. Oktober Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften, Bredgade 67, 2.

Mandag d. 26. Oktober fejrer Gildet sin **11aarige Fødselsdagsfest.** — Gildet modtager gjerne en eller anden lille Fødselsdagsgave, som t. Ex. kunde anvendes til Basar eller Tombola, ev. til Gildets Stiftelse.

Unios Stiftelsesfest.

Søndag den 18. Okt. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Myginds Selskabslokaler, Linnésgade 25. — **Fællesmaaltid og Aftenunderholdning** med Op-læsning af Hr. **Maglekilde Petersen.**

Kontormand. Nogle Timer daglig, ugentlig eller maanedlig ønskes besatte med Bogføring eller andet skriftligt Arbejde. Adr: **Kopist Wael, Svanemosegaardsvej 5. V.**

En Student ønsker at give Timer i **Tysk Konversation** helst for en Viderekommen. Redaktionen anviser.

Alt Slags **Sadelmagerarbejde** udføres. Reparationer besør-ges ude og hjemme.

Joh. Metz, Sadelmager.

Nikolajgade 5, 3. Sal t. h.

Den **katholske Syge- og Ligkasse af 1867**
 giver fri Læge og Sygepenge, eller event. Indlæggelse paa St. Josefs Hospital. Indmeldelser modtages daglig. Love og Blanketter samt nærmere Underretning faas hos Sekretæren,

Træffes hver Sognedag fra Kl. 2—4
 samt Lørdag Aften fra Kl. 7—9.

F. Simonsen,
 Petersens Passage 9 A, 1. S.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 43.

Søndagen den 25. Oktober.

1896.

Indhold: Korstogene 1096—1291. „Fredens Enhed i Troens Baand“. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Tyskland. — Bekjendtgjørelser.

Korstogene 1096—1291.

Til Minde om det første Korstogs 800aarige Jubilæum.

(Fortsat.)

—o—

Naar Resultatet af det første Korstog ikke desto mindre maa betragtes som lykkeligt og i denne Henseende heller ikke blev overgaaet af noget som helst andet blandt de følgende, saa har det uden Tvivl den militære Ordning, som de fornemste Føreres Indsigt forskaffede det, at takke for dette Resultat. Efter at have betraadt Lilleasiens Jordbund, følte de, at det var nødvendigt, at de underordnede sig under en fælles øverste Fører. Til denne Stilling valgte de Hertug Godfred af Bouillon, medens de øvrige Fyrster dannede hans Krigsraad. Man kommer ved en saadan Ordning uvilkaarlig til at tænke paa Homer og den trojanske Krig; ogsaa her ere de enkelte Stammefyrster de af-

gjørende Personer, som blive holdte sammen af Agamemnon med Dygtighed, men ogsaa med store Anstrængelser, fordi de ofte staa som Fjender overfor hverandre paa Grund af smaalig Egoisme eller af ærgjærrig Rivalitet eller af egne Interesser. Ogsaa i Korsfarernes Hær hændte ofte det samme, som fordem hændte i Grækernes Lejr foran Troja, og naar Historien vil have fundet i Boemund den kristne Odysseus, vil det ikke være vanskeligt at se i Tankred en Ajax og i Balduin en Achilles. Digteren Tasso har i sit »Det befriede Jerusalem« da heller ikke glemt saadanne Scener, hvor de enkelte Fyrsters Interesser bekæmpede hverandre. Saaledes skilte f. Ex. Grev Balduin af Flandern, en Broder til Gotfred af Bouillon, sig tillige med Tankred af Tarent fra de andre Førere, for at oprette et Fyrstendømme for sig selv i Mesopotamiens Hovedstad Edessa. Den dristige Overrumpling lykkedes; endnu førend Hovedhæren havde overskredet Taurus, var det kristne Fyrstendømme oprettet. Det blodige Slag ved Dorylæum havde aabnet Overgangen over denne vanskelige Bjærgkjæde for Hæren; men her traadte saa Naturen i Vejen med de største Hindringer. Ingen Levnedsmidler havde man, intet Vand, intet Foder, og de jærnklædte Riddere bleve stegte i den glødende Solhede. Efter store Tab naaede de den 18 Oktober Atiokiens Mure ved Orontes. Denne tidligere tredie Hovedstad i det romerske Rige med sine 360 Taarne ydede en Modstand, som ikke lod sig overvinde af Tapperhed, men alene ved Hjælp af List eller Forræderi. Man valgte dette sidste Middel, og saaledes kom da den tilsyneladende uovervindelige By i de Kristnes Hænder. Men næppe vare de komne i Besiddelse af Byen, førend de paa den ene Side bleve belejrede af Sultan Korbogas dobbelt saa stærke Hær og paa den anden Side bleve plagede af Hungersnødens Rædsler. Denne Nød og Glæden over at have

fundet den h. Landse tilskyndede dem til den yderste Anstrængelse. Deres Udfald og Angreb var uimodstaaeligt, deres Sejr var fuldstændig. Vejen til Jerusalem stod aaben for dem. Boemund fik Antiokia som Fyrstendømme og Hæren fortsatte sin Fremmarsch mod Jerusalem, hvortil den naaede den 10. Juni 1099 under ubeskrivelig Jubel og med Raabet: »Jerusalem! Jerusalem!« Hæren var smættet sammen til 50,000 Krigere, medens Staden paa det tapreste blev forsvaret af 40,000 Muselmænd. Vandmangel og Hede foraarsagede atter her de skrækkeligste Lidelser blandt Korsfarerne; dog lykkedes det dem, ved at opbyde alle deres Kræfter og ved at anvende rullende Trætaarne at erobre den befæstede By den 14. Juli. Efter Indtagelsen af Byen oprettede de et Kongerige Jerusalem, og Godfred af Bouillon blev udvalgt til Konge. Han vilde imidlertid hverken tage imod Titlen eller Kronen og lod sig nøje med at kaldes »Den h. Gravs Beskytter«. Han gav sit Kongerige en staaende Forfatning, med en dobbelt Repræsentation, nemlig af Adelen og Borgerstanden. Det sejrige Slag ved Askalon sikrede den tilkæmpede Besiddelse.

Uheldigvis døde Godfred den 14 August 1100, uden at efterlade sin Trone en direkte Efterfølger. Paa Tabet af Edessa i 1144 fulgte Tabet af Jerusalem efter det ulykkelige Slag ved Tiberias i 1187. Det kaldes ogsaa Slaget ved Hittin og fandt Sted den 4. og 5. Juli, i en frygtelig Solhede og under stærk Vandmangel. Tempelherrerne og Johanniterne bleve næsten alle oprevne og Kongen af Lusignano, Guido, blev tagen til Fange. Tabet af Edessa havde det andet Korstog til Følge, og Tabet af Jerusalem det tredie Korstog, uden at disse Tab bleve gjenoprettede. Det h. Lands Skjæbne var egentlig afgjort dermed. Imidlertid var Iveren i den kristelige Occident ingenlunde udslukket. I det paafølgende 13. Aarhundrede fornyedes de helte-

modige, men næsten frugtesløse Forsøg endnu fire Gange. Man benyttede nu fortrinsvis Søvejen, men der stillede sig andre Vanskeligheder i Vejen. De øverste Førere blandede politiske Interesser sammen med de religiøse, hvilket navnlig var Tilfældet paa det fjerde Korstog (1202—1204). Da Korshæren var samlet i Venedig, manglede man de fornødne Penge, for at betale Overfarten. Republikken Venedig foreslog, at man skulde se at fortjene dem, ved at medvirke som Lejetropper under Belejringen af Byen Zara. Efter Byens Indtagelse forstod den snu Doge af Venedig, Dandolo, at benytte Tronstridighederne i Konstantinopel til Erobringen af denne Stad og at vinde Korsfarerne for sin Plan, skjønt den pavelige Stol gjorde Indsigelser. Det byzantinske Hof i Konstantinopel havde vel fortjent denne Skjæbne paa Grund af dets underfundige Optræden mod Korsfarerne i de tre første Korstog. Resultatet vilde være blevet ganske anderledes, saafremt de østromerske Kejsere i Byzans vare optraadte som Korsfarernes trofaste Forbundsfæller. Et latinsk Kejserdømme i Konstantinopel blev oprettet (1204—1261). Dette Foretagende skaffede Republikken Venedig udstrakte Territorier ved det adriatiske Hav og paa den græske Halvø.

Det femte Korstog under Kejser Frederik II., i 1228, havde mere Karakteren af en politisk Aktion, end af en militærisk Operation. Denne Kejser traadte i venskabelig Forbindelse med Sultan Malek-Kamel af Ægypten og sluttede i 1229 en Overenskomst med ham, ifølge hvilken Besiddelsen af Jerusalem, Bethlehem og Nazareth, saa vel som fri Religionsøvelse og Ejendomsret garanteredes de Kristne, medens der tillige sikredes Muselmændene fri Udøvelse af deres Kultus og Besiddelsen af Omars Moschee. Skjønt Kejser Frederik befandt sig under kirkelig Bandstraf, satte han dog selv i den h. Gravs Kirke Kronen paa sit Hoved.

De i og for sig gunstige Forhold lovede ingen lang Varighed, fordi hverken Tyrkerne eller de Kristne vare tilfredse med dem. De fandt en brat Afslutning ved Chovaresmiernes Erobring og Plyndring af Jerusalem.

Begge de sidste Korstog bleve udførte af den h. Ludvig, Konge af Frankrig. Korstoget i 1249 var rettet mod Sultanen af Ægypten, begyndte med Erobringen af Damiette, men endte med den kristelige Hærs Nederlag og Kongens Tilfangetagelse foran Kairo. Sin Frigivelse tilkjøbte han sig ved Hjælp af nogle Tønder Guld og Tilbagegivelsen af Damiette. Det syvende og sidste Korstog var rettet mod Tunis i 1270, men opnaaede paa Grund af Ludvig IX.s Død intet Resultat. De Kristnes sidste faste Borg, Ptolomais, faldt i 1291 i Tyrkernes Hænder. Efter en 200aarig Kamp var Halvmaanen bleven Sejrrherre.

Det er mærkværdigt, at Begejstringen for det h. Land, trods alle disse mislykkede Forsøg og alle disse Ofre af Penge og Blod, dog ingenlunde var bleven mindre i Løbet af disse 200 Aar. Et talende Vidnesbyrd om Dybden af denne Begejstring aflægge Børnenes beklagelsesværdige Rejsning i det saakaldte Børnekorstog 1202—1205 og Nordfrankrigs Hyrders og Bønders Optræden i 1242 og Genuas Kvinders i 1291. Det tilskyndende Motiv til alle disse Ofre laa i de kristelige Nationers troende Sindelag, idet de søgte derved at ære Gud, at hjælpe deres Trosbrødre og at gjøre Bod for begaaede Synder.

Ved at kaste Blikket henover disse omskiftende Begivenheder, kommer man uvilkaarlig den h. Skriffs Ord i Hu: »Hvor ufattelige, o Herre, ere dine Veje!« De tre gejstlige Ridderordener, som skulde have beskyttet den h. Grav, trak sig efter Ptolomais' Fald tilbage fra det h. Land. Men i Aaret 1217 besøgte den hellige Frants af Assisi Jerusalem, og to Aar senere udsendte han sine Ordensbrødre, for at de skulde tage

Bolig i det h. Land (Akkon). Det lykkedes dem snart at erhverve et Grundstykke paa Sions Bjærg. Pave Gregor IX. gjorde dem i 1230 til de hellige Steders Vogtere, og indtil vore Dage have de med Troskab og Hengivelse opfyldt dette Hverv. Ikke til den væbnede Magt, men til den bedende Skare af den h. Frants af Assisis Sønner blev Herrens hellige Grav overdraget til Værn og Vagt. Skjønt Korstogenes egentlige Formaal saaledes vel ikke blev opnaaet i det store Hele, have de dog ikke undladt at udøve den gavnligste Indflydelse paa Europas kristelige Nationer.

(Fortsættes).

„Fredens Enhed i Troens Baand“.

Die Botschaft hör ich wohl,
Allein mir fehlt der Glaube.
Gøthes „Faust“.

—o—

I Slutningstalen ved det store kirkelige Møde, som i disse Oktoberdage afholdtes her i Kjøbenhavn, sagde Pastor *Hoff* de mærkelige Ord: »Det vilde være en Daarskab, om det forlangtes, at alle skulde være enige, men alle ville vi bevare Fredens Enhed i Troens Baand« (Referat i »Berl. Tid.« Nr. 244).

Pastor *Hoff* kunde vel — protestantisk talt — have Grund til at sige, at det var »Daarskab, om det forlangtes, at alle skulde være enige«. Derom vidnede Møderne paa forskjellige Steder. I sin Tale om Valgmenighedsloven mindede selv P. *Hoff* om, »at Meningerne om dette Spørgsmaal stod temmelig skarpt overfor hverandre«, og deri gav Diskussionen ham ubetinget Ret. Medens han mente, »at der intet Skel skulde være mellem Folkekirken og Valgmenighederne«, troede Past. *Schack*, at Valgmenighederne »ved selve deres Tilværelse fældede en haard Dom over Folke-

kirken«. Past. *Vilh. Beck* var vel »glad over Valgmenighedsloven, men utilfreds med dens Brug«; den synes efter hans Anskuelse kun at bruges som kirkelig »Kloak«. Paa Past. *Hoff's* Ytring om, »at Guds Menighed i sit Væsen er en frivillig Sammenslutning paa Troens Grund«, hvormed han dog »intetsomhelst vilde have sagt til Forklejnelse af eller Kritik over Folkekirken«, svarede *Vilh. Beck*: »Man vilde ønske, at Pastor Hoff — der var en saa aandelig Mand — ikke havde gjentaget de mange aandløse Menneskers Tale om den frivillige Sammenslutning«.

Temmelig stærkt tørnede Dr. *Nørregaard* og *Vilh. Beck* mod hverandre ifølge en Bemærkning af den første, der fandt noget »særligt og særdannende deri, at man byggede et Forsamlingshus ved Siden af Kirken -- hvorved den Anskuelse efterhaanden dannedes, at det betød, at man væsentlig kun i Forsamlingshuset hørte til den kristelige Menighed. (Stærke Hør fra Forsamlingens Side). — Sligt var ødelæggende for Kristen- og Menighedslivet«. Mod ham greb *Vilh. Beck* Ordet, idet han sagde: »Jeg vil nedlægge en meget alvorlig Protest imod en Udtalelse af Dr. *Nørregaard*, hvorpaa han tog en Applaus, som jeg sandelig ikke misunder ham. *Nørregaard* sagde, at der var troende Mennesker, som mente, at det at samle sig i Forsamlingshusene om Eftermiddagen var noget ganske anderledes Fortrinligt end at være i Kirke om Formiddagen. Herved har Dr. *Nørregaard* tænkt paa den indre Mission. (*Nørregaard*: Ja). Men denne *Nørregaards* Paastand er en Usandhed, naar den fremsættes saadan i Almindelighed. (*Nørregaard*: Maa jeg bede om Ordet). Der kan være Tilfælde, hvor en Præst er en uværdig eller vantro eller uduelig Præst, og der er det rimeligt, at Herrens Venner samle sig til Opbyggelse udenfor Kirkebygningen. Men hvor det er en levende Præst, som de Hellige elske og slutte sig

til, *der* er for disse Gudstjenesten i Kirken Hovedsagen. Dr. Nørregaard har talt om det, han ikke véd, jeg om det, jeg véd.

Dr. *Nørregaard*: Jeg har talt om det, jeg véd. Jeg har talt om Forhold, hvor det er den samme Præst, som fungerer i Kirken og i Forsamlingshuset, og hvor med fuld Bevidsthed den Opfattelse raader, at kun ved at komme i Forsamlingshuset hører man de Hellige til. Dette er en Ulykke, og det er Sandhed, ikke Usandhed.

Vilh. Beck fik endnu en Irettesættelse af Prof. *Fred. Nielsen*, som »under stærk Tilslutning i Forsamlingen advarede imod at gjøre letsindig Brug af Udtrykket »en vantro Præst« (Berl. Tid. Nr. 242). Vi ere dog ikke saa ganske sikre paa om ikke *Vilh. Becks* Ord skulde have nogen Berettigelse. Thi da de danske Protestanter have faaet hele deres Religion fra Tyskland, skulde det være paafaldende, om ikke ogsaa en Del af deres Præster vare blevne smittede af den i den tyske Protestantisme stedse voxende Vantro.

Et nyt Stridens Æble blev kastet ind i Forsamlingen ved Æmnet Bibelen. Dr. *Nørregaard* og Past. *Aschenfeldt-Hansen* havde talt om Skriftens Brug i Hjemmet og paa det mest indtrængende anbefalet Husandagt med Bibellæsning. Dette benyttede *Vilh. Beck* til at rette et stærkt Angreb imod de theologiske Professorer, fordi de beskjæftigede sig med den moderne Bibelkritik i Stedet for at bøje Knæ for Bibelen og lære de vordende Præster at gjøre det. Dirigenten, Prof. *Nielsen*, misbilligede den Retning, Diskussionen nu havde taget, men vilde dog give Ordet til Professor *Madsen* for at svare Beck. Derpaa rejste Prof. *theol. Madsen* sig og forsvarede Professorerne.

»De theologiske Professorer vare nødte til at beskjæftige sig med Bibelkritiken, forat de Studerende kunde lære at udskille den falske Kritik, og navnlig

lære dem at forstaa, at selve Bibelens Grundvold — Anvisningen af Salighedsvejen — ikke rokkedes ved denne Kritik. Han henstillede til alle dem, der havde kjendt ham som Lærer, om han ikke altid havde udtalt sig med Ærbødighed om Bibelen (Jo! Jo!) Det var forholdsvis let for Beck at angribe Professorerne i denne Forsamling, der manglede Forudsætningerne for helt at bedømme Spørgsmaalet. Efter at Taleren udførligt havde udviklet, hvorledes Bibelkritiken blev behandlet ved Universitetet, spurgte han: Er Vilh. Becks Angreb retfærdigt (Nej!), er det kristeligt (Nej!), er det sømmeligt (Nej!)«

Prof. *Madsen* havde unægteligt Ret over for *Vilh. Beck*. Det kan jo være godt nok for en Bondepredikant, at han holder sig udelukkende til Bibelen uden at bryde sig om den Strid, der fra Vantroens Side føres mod dens Existens. Men theologiske Studenter, der ere henkastede midt i Universitetslivet og fra alle Sider ere omgivne af Fritænkeriet og de Ødelæggelser, det anretter, maa oplyses om Bibelkritikens Angreb mod de hh. Bøger og den Maade, hvorpaa de kunne tilbagevises. Dette gøres ogsaa af de katholske Theologer, som sandelig have en større Højagtelse og bøje deres Knæ dybere for den Autoritet, der taler igennem Bibelen, end de protestantiske Theologer. Man læse f. Ex. det Kæmpeværk over hele den h. Skrift, som for Tiden udgives af de tyske Jesuiter. Noget andet vilde det være, om Beck havde polemiseret imod den altfor store Eftergivenhed, som de protestantiske Theologer i Almindelighed vise over for den negative Bibelkritik.

I alt Fald viser de korte Prøver, vi have hidsat, at der er »noget raadent« indenfor den danske Protestantisme, og at Past. Hoff med god Grund giver Afkald paa at kræve Enhed af dens Tilhængere.

Men hvad skal det saa sige: »*Fredens Enhed* i Troens Baand«? Det lyder jo dog — ingen Enhed og

dog Enhed! Det minder om Skriftens Ord: *Pax, pax, et non est pax*, Fred, Fred, og der er dog ingen Fred.

Hvad skal det sige Enhed i *Troens Baand*? Det kan umuligt sige: Enhed i Troen; thi den have Protestanterne ikke, den have de aldrig haft, den kunne de umuligt have, da de mangle Enhedens Baand, den gudgivne Autoritet. Protestantismen kan, bygget paa Individualitetens Grund, som den er, aldrig være andet end en Skueplads for de forskelligste, indbyrdes stridende Trosmeninger; den kan end ikke forhindre, ja, ikke engang nægte Berettigelsen af Nægtelsen af de mest grundlæggende Sandheder i Kristendommen, Treenheden, Kristi Guddom, Kristi Kirke, Bibelens Guddommelighed o. s. v.

Hvad skal det saa sige: Fredens Enhed i Troens Baand? Skal det sige: Vi skulle smukt holde indbyrdes Fred, hvor forskellige end vore Trosanskuelser ere? Tro du, hvad du vil, og lad mig tro, hvad jeg vil. Jeg skal ikke forurolige dig for din Tro, da skal du heller ikke dømme mig for min Tro. Skal det være Meningen — og en anden Mening kan fornuftigvis ikke tænkes — da havde Pastoren rigtigere sagt: Fredens Enhed i Troens Adsplittelse.

Men hvad skal dette sige kristelig talt?

Kristus har kun stiftet *een* Kirke. Han har kun fæstet sig *een* Brud. Han har kun samlet sig *een* Hjerd, sat den i *een* Faaresti, stillet kun *een* Hyrde i Spidsen for den. Han har kun grundlagt sig *eet* Rige og siger, at »et Rige, som er splidagtigt med sig selv, kan ikke bestaa« (Matth. 12, 25). Kirkens Enhed var derfor vor guddommelige Frelasers første og sidste Tanke; den var Gjenstanden for hans inderligste Bøn Aftenen før hans Lidelse. »Jeg beder ikke blot for disse, men ogsaa for dem, som ved deres Ord skulle tro paa mig: at de alle maa være eet, ligesom Du, Fader, er i mig og jeg i Dig: at ogsaa de maa være eet i os, for at

Verden maa tro, at Du har udsendt mig. Og jeg har givet dem den Herlighed (Naaden), som Du har givet mig, for at de maa være eet, ligesom ogsaa vi ere eet: jeg i dem, og de i mig, at de maa være fuldkommede til eet, og Verden erkende, at Du har sendt mig og elsket dem, ligesom Du har elsket mig« (Joh. 17, 20—23). Altsaa vor Frelser vil, at hans Troende skulle være eet, og Forbilledet for denne Enhed og Enighed i Troen er den Enhed, der bestaar imellem de guddommelige Personer, og denne Enhed skal ikke være et *pium desiderium*, et fromt Ønske, et Fantom, som ikke kan opnaas, nej, den skal være Virkelighed, synlig for hele Verden, den skal være Verden et Tegn paa, at Kristi Kirke er en Bygning, der er opført af Gud. Men Past. Hoff siger, at det er Daarskab at forlange, at alle skulle være enige. Skade, at vor Frelser ikke har levet to Tusind Aar senere, for at han af Past. Hoff kunde have lært, at det, han bad om i sin sidste Bøn, var en Daarskab.

Hvordan have hans Apostle, hans Tros første Sendebud, hans Kirkes første Bygmestre, forstaaet hans Ord? Paulus siger, at der kun skal være »eet Legeme og een Aand, . . . Een Herre, een Tro, een Daab« (Eph. 4, 4—6). »Eet Brød, eet Legeme ere vi mange, vi alle, som tage Del i det ene Brød« (1. Kor. 10, 17). Troens Enhed og Renhed skal staa saa fast, at »dersom endog vi, eller en Engel fra Himmelen forkyndte Eder Evangeliet anderledes, end vi have forkyndt Eder det, han være en Forbandelse« (Gal. 1, 8).

Derfor advare Apostlene de Troende for dem, som vilde komme med en anden Tro og sønderrive Kirkens Enhed, for Vranglærerne. De kalde dem »falske Profeter« (2 Petr. 2, 1), »Forførere« (2 Joh v. 7), »Spottere« (Jud. v. 17), »rivende Ulve« (Ap. Gjer. 20, 29), »forføreriske Aander«, der gaa med »Djævlens Lærdomme« (1 Tim. 4, 1), »Antikristen« (1 Joh. 2, 18) o. m. a.

Skal man leve i »Fredens Enhed« med dem; Nej, siger St. Paulus: »Jeg beder Eder, Brødre, at I mærke eder dem, som anstifte Splid og Forargelse, tværtimod den Lære, som I have lært, og at I undviger dem« (Rom. 16, 17). Og for Troens Enheds Skyld udstødte han Hymenæus og Alexander af Kirken; idet han overantvordede dem til Satan (1 Tim. 1, 20). Stakkels Paulus! stakkels Apostle, som begik den Daarskab at forlange, at alle skulde være enige!

Vi ville ikke opholde os med ogsaa at føre Kirkefædrene i Felten. De lære som een Mand det samme, vi have set; men det vilde føre os for langt.

Hvad skal vi altsaa dømme om Past. Hoffs Ord? De ere en Frase og Selvmodsigtelse, de staa i Strid med Kristi Lære og Villje. Hvo som vil være Kristi sande Discipel; maa vende tilbage til Troens Enhed, som ikke er at finde noget andet Sted end i den katholske Kirke.

Man indvender ofte imod denne Enhed; at den er en tvungen Enhed. Er det sandt? — Som man vil tage det. Naar der tænkes paa udvortes Tvang, saa er det usandt. Ogsaa for den katholske Kristen er Troen en Samvittighedens, en Overbevisningens Sag. Tænker man derimod paa moralsk Tvang, saa er det sandt. Denne Tvang ligger i Herrens Ord: »Hvo som tror, han skal blive salig; hvo som ikke tror, han skal blive dømt«.

Der er ogsaa dem, som anser Kirkens absolute Enhed for et Onde; de sige, at den er ensbetydende med Stagnation, med Døden; kun hvor der er Kamp, er der Liv; hvor ingen Kamp er, der er heller intet Liv.

Altsaa kun da lever og trives et Legeme, hvor det brydes med svære Sygdomme; men naar det er rask og i fuld Besiddelse af sine Kræfter, da stagnerer det, da er det dødt?

Altsaa er en Hær kun stærk og mægtig, naar den har at stride med Forræderi og Mytteri, eller naar

Hærførerne ligge i Haarene paa hverandre og de Mennige ere opsætsige mod deres Officerer; men naar hele Hæren staar under ét Hoved og marcherer efter en Plan og alle forene deres Kræfter til det samme Maal, da duer den til Ingenting og falder som et let Bytte for Fjendens Angreb?

Altsaa kun da er et Rige levende og levedygtigt, naar det ligger i Kamp med udvortes Fjender eller med Oprørsaanden i sit eget Indre, naar det er opløst i hundrede Partier, der aldrig kunne forliges om et Punkt; men naar det har Fred udadtil og indadtil, naar alt, hvad det ejer af aandelige og materielle Kræfter, konspirerer til det fælles Bedste, saa ligger Riget i Dvale, saa raadner det op i Stagnation, saa er det hjemfalden til Undergang og Ruin?

Nej, Erfaringen beviser, at Enheden giver Kraft og Levedygtighed. Enhed gjør selv de Svage stærke.

Men se dog hen til vort Naboland, Tyskland? Hvad er det, der har givet det katholske Centrum den uovervindelige Styrke, der førte det til Sejr over alle de andre Partier tilsammen og gjorde det til, hvad det nu er, det stærkeste og uundværligste Parti i hele Landet? Det var ikke andet, end dets fastsluttede Enhed i Troens Fællesskab.

Og hvad andet har gjort den katholske Kirke saa stor? hvad andet har ladet den sejre over alle de tallose og mægtige Fjender, som i de honrundne Tider have gjort Stormløb imod den? Den var før længe siden vejret bort fra Jorden og forsvundet med Rub og Stub, var den ikke bleven holdt oppe ved den uovervindelige Enhed, der gjør dens mange Millioner Børn til eet Hjærte og een Sjæl.

Og denne Enhed er ingenlunde ensbetydende med Stagnation; thi paa alle Omraader har Kirken uafledelig udfoldet det rigeste Liv, hvorfra dens Fjender kun

derfor ingen Anelse have, fordi de aldrig have set paa den med et uhildet Øje.

Ja, derfor sige ogsaa vi Katholiker med Past. Hoff: »Fredens Enhed i Troens Baand«; men Fredens Enhed findes ikke i Protestantismen; denne befinder sig trods Statens — som Past. Ussing siger, snærende, i Virkelighed beskyttende Baand alle Vegne i det højeste Opløsningsstadium; Fredens Enhed findes kun der, hvor Kristi sande Tro er det altsammenknyttende Baand, i den ene, hellige, katholske og apostoliske Kirke.

E. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Jo mindre Forholdene ere i vore Menigheder, desto større er selvfølgelig Nødvendigheden af, at Menighedsmedlemmerne kjende hverandre ikke blot af Anseelse, fordi man søger samme Kirke, men saaledes at man omgaas med hverandre, udvexler Anskuelser, knytter Forbindelser til Gavn og Glæde og gjensidig Støtte. Der er hermed peget paa en hel Side af Menighedslivet, som kun plejer at udvikle sig langsomt. Hvem der mindes det katholske Liv her i Hovedstaden til først i Firserne, vil da ogsaa have en bestemt Erindring om, at noget saadant blev meget levende savnet; udenfor Kirken var der ingen Tilknytningspunkter imellem Katholikerne udover rent tilfældige Bekjendtskaber.

Det var Følelsen af dette Savn, der for 11 Aar siden førte til Dannelsen af Foreningen »Unio«, en selskabelig Forening, hvis Maal netop er at samle Hovedstadens Katholiker i fri og fornøjelig Omgang og byde dem den Adspredelse, som de vare henviste til at søge i andre Foreninger. Tanken om et saadant

Samfund, der var selvskreven til Sympathi, blev fra mange Sider modtaget med Mistro, men Udfaldet har gjort Tvivlen til Skamme. Den katholske Menighed i Kjøbenhavn er fuldtud i Stand til at bære den oppe og bære den fremad. Et stadigt voxende Medlemsantal er det bedste Bevis derfor. Bevidstheden om, at det var til *Stiftelsesfest* man mødte, lagde derfor allerede paa Forhaand godt Humør over Unios Fest sidstledne Søndag, og Festen selv var godt egnet til at lade Humøret komme til Udbrud. Den begynte med et meget vellykket Festmaaltid, hvor alvorlige og skjæmtefulde Taler afløste hverandre, og blandt andet Sognepræsten gav Foreningen det Vidnesbyrd, som maa være den kjært, at den virkede til stor Gavn i Menigheden, og gav den det Ønske med ind i det tolvte Aar, at de Unge maatte føle sig mere dragne end hidtil.

Ved Bordet oplæstes et Lykønskningstelegram fra den nydannede selskabelige Forening »*Frem*« ved Menigheden i Aarhus, hvis første Stiftelsesfest i afvigte September Maaned Unios Kasserer, Hr. Murmester V. Günther, havde den Fornøjelse at overvære og fejre med en Gratulation i Unios Navn.

Efter Bordet fortalte Hr. *Maglekilde Petersen* nogle af sine Historier og alt imellem musiceredes der af Foreningens Medlemmer paa Klaver, Cither og Guitar. Unio ejer i en enkelt musikalsk Familie en stor Skat for Foreningslivet. Hr. Maglekilde Petersens Talent er saa bekjendt, at det er uforløst at fremhæve, hvilken Fornøjelse det var at lytte til hans Bonde- og Arbejdermaal, enten det saa var »Geniet«, man fulgte til Amerika, eller Napoleon gjenspejledes i en sjællandsk Bondes Bevidsthed, for hvilken han stod som Islænder. Den fornøjelige Fest sluttede med en lille Svingom.

Tyskland. Prinsesse *Marie Löwenstein*, den ældste Datter af den tyske Katholikfører og Kommissær for de katholske Generalforsamlinger i Tyskland, er død

som Benediktinernonne i Klostret Solesmes i Frankrig. En Søster til den Afdøde, Prinsesse *Agnes*, har ligeledes allerede i flere Aar været Medlem af denne strænge Orden, og hendes Tante, Hertuginde *Adelheid af Braganza*, den legitime *Dronning af Portugal*, en Søster til Fyrst Karl Löwenstein, er for nylig indtraadt i det samme Kloster. En tredie Datter, Prinsesse *Fanny*, plejer som barmhjærtig Søster de Syge i et Hospital i Aachen.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 25. Oktober. 22. **Søndag e. Pintse.** De hh. Relikviers Ihukommelse. — 26. **M.** Votivofficium af St. Ansgar. — 27. **Ti.** Ferialdag. — 28. **O.** Simon og Judas Thaddæus, Apostle. — 29. **To.** Votivofficium af det allerh. Sakramente — 30. **F.** Alfons Rodriguez, Bekjender. — 31. **L.** (Vigilicfastedag.) Wolfgang, Bekjender og Biskop.
Søndag den 1. November. 23. **Søndag e. Pintse.** **Alle Helgeners Fest.** (I St. Ansgars Kirke Kl. 10 højtidelig Pontifikalmesse.)

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i Dag Søndag den 25. Oktober Kl. 8½ i Jesu Hjærte Kirke, Stenosgade.

De Børn, som til Paaske skulle anuamme Konfirmationens hl. Sakramente, bedes snarest mulig anmeldte af Forældre eller Værger hos Undertegnede, som træffes fra Kl. 9—10 Form. og Kl. 3—4 Eftermiddag.

J. Braun, Sognepræst.

St. Elisabeths Systue har gjenoptaget sine Møder, som holdes hver **Mandag** fra Kl. 1½—4 i Forsamlingslokalet ved St. Ansgar. — Ansøgninger om Tøj modtages kun fra Kl. 4—4½ i Lokalet, hvor Bestyrelsen vil være tilstede paa den Tid.

St. Josefs Gildets Fødselsfest

fejres **Mandag** den 26. Oktober Kl. 8 Aften præc. i Lokalet, Bredgade 67. — Fællesmaaltid og Aftenunderholdning samt Festtale af højærv. Pastor **Esser**.

Ernst Bæklund,
59, Kjøbmagergade 59,
 anbefaler sit store Lager af
elegante fineste engelske Silke- og Filthatte
 til **3, 4½, 6, 8 Kr.** i alle moderne Façons.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 44.

Søndagen den 1. November.

1896.

Indhold: Forskjellige Betragtninger. Korstogene 1096—1291. En Tilbagekaldelse og et Spørgsmaal. Tre Martyrer. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til Allehelgensdag.

—o—

Bøn før Betragtningen.

»Min Gud og min Skaber! Jeg tror fast, at Du er her til Stede, at jeg er i Dig og Du i mig, og at dit Blik hviler paa mig og følger mig altid. Af Dig haaber jeg Naade og Hjælp til at holde denne Betragtning saaledes, at den tjener Dig til Ære og mig til aandelig Fremgang, *Herre, lær mig at bede!* Oplys min Forstand, rør mit Hjærte, styrk min Vilje, for at jeg maa erkjende Dig bedre, elske Dig højere og tjene Dig med større Troskab. Bønhør mig for Jesu, min Frelsers Skyld. Amen!

---

1. Punkt. Ikke ved egen Kraft have de Salige i Himlen naaet deres Maal. De vare svage og elendige som vi, de havde deres Lidenskaber, deres daarlige Tilbøjeligheder ganske som vi. Men Guds Naade, som

blev skænket dem i Daaben, fulgte dem gennem hele Livet, virkede i dem baade at ville og at udrette det Gode. Den samme Naade gives os, og hvis vi kun selv ville, kunne vi hellige os. Maatte vi engang kunne sige: Guds Naade imod os har ikke været forgjæves!

2. Punkt. Ved idag at mindes den Salighed, de Hellige nu nyde i Paradiset, burde vi tilskyndes til Ønsket om selv engang at faa Del deri. Denne Salighed rummer alt, hvad der kan tilfredsstille Sjælen og det forklarede Legeme. Den er bestemt for os, for Dig og mig; vi behøve kun selv at tage den i Besiddelse. Vi glæde Gud, dersom vi gjøre det. Behøves der mere for at vække vor Længsel derefter!

3. Punkt. Gud lover os Himlen og forlanger kun af os: 1) at vi ikke spilde denne Lykke for Øjeblikkets forgængelige Goder og flygtige Glæder, 2) at vi arbejde for at fortjene den, 3) at vi ønske den af ganske Hjærte, 4) at vi i vore nuværende Sorger, Lidelser og Elendigheder trøste os ved Haabet om den Salighed, som evig skal vare ved.

Betragtning over Søndagens Evangelium.

1. Punkt. *Pigen er ikke død, men hun sover.* Gode Menneskers Død er ikke som en Død, men som en Søvn. *Lazarus vor Ven er sovnet ind,* siger Herren et andet Sted. Samvittighedens Fred; Bevidstheden om opfyldte Pligter; den indre Naade; Haabet, Ønsket om at komme til Gud i Himlen fylder dem med Glæde. De dø i Gud. Hvilken salig Hensoven! Lad os stræbe at fortjene den.

2. Punkt. Lad os, for at vække vor Tillid til Frelseren, betænke, hvor modtagelig han er for vore Sorger. Han blev rørt her over Faderens og Moderens Smerte ved deres Datters Dødsleje, og hvor ofte læse vi ikke i Evangeliet, at Kristus »ynkedes inderlig»

over lidende Mennesker. — Han er mægtig til at hjælpe os, hvilken vor Nød end er; han ønsker kun at gjøre os Godt, hvorfor tage da ikke vi vor Tilflugt til ham? — Da alle vare gaaede ud af Værelset, gik Vorherre derind for derved ligesom at vise os, at dersom vor Tillid til ham og hans Barmhjærtighed mod os skal føre til noget, da maa vi lade Verden ude og ikke sætte vort Haab til den. Menneskene alene formaa intet, men Gud formaar Alt; og ofte virker han sine Undere ved Menneskenes Hænder. Paa ham alene maa vi haabe.

Betragtning til Allesjælesdag.

— 0 —

1. Punkt. Tre Ting smerte de Sjæle, som lutres i den anden Verden: at de ere fjærnede fra Gud, som de elske; at deres Samvittighed bebrejder dem de Fejl, de have begaaet, og at Tiden nu er forbi til at kunne ære Gud og opbygge deres Næste ved et frommere Liv. Lad os frygte den sørgelige Tilstand og benytte Livet, medens vi have det.

2. Punkt. Tre Ting trøste dem i deres Lidelser: at de ere sikre paa at blive frelste; at de elske Gud og ere elskede af ham; at de kunne bede for deres Kjære paa Jorden. Denne Lykke kan for en Del blive vor allerede her i Livet.

3. Punkt. Paa tre Maader kunne vi komme de lidende Sjæle til Hjælp: ved at bede til Gud for dem; ved at ofre vore gode Gjerninger og Selvfornægtelser for dem; ved gjennem den h. Messe og Aflad at tilvende dem Jesu Kristi Fortjenester. Lad os idag fatte den hellige Beslutning, at naar vi fremtidig overvære den h. Messe, eller vi ere til Kommunion, eller vi vinde en Aflad, eller vi faste eller bede, eller gjøre noget godt, skulle Sjælene i Skærsilden have Del deri.

Korstogene 1096—1291.

Til Minde om det første Korstogs 800aarige Jubilæum.

(Sluttet.)

—o—

III. Korstogenes Følger.

Korstogenes Tidsalder, som omfatter to Aarhundreder, begynder med Udgangen af det 11. og ender henimod Slutningen af det 13. Aarhundrede (1096—1291). Det er den mest glimrende og frugtbarste Periode i hele Middelalderen. En protestantisk Historieskriver kalder den »Kristendommens Helteperiode«. Rigtignok have sekteriske Fordomme og blindt Had mod Kristendommen, i Forbindelse med den ideallose Oplysning i forrige Aarhundrede, forsøgt Alt, for at nedsætte denne Kristenhedens Stordaad; men ikke desto mindre ville dog Korstogene vedblive at være hele den kristne Occidents Stolthed og Hæder. At der forøvrigt ogsaa her, som i alle menneskelige Foretagender, kan findes Skyggesider, behøver man ikke at forundre sig over. De lyse Sider ere imidlertid saa store og mægtige, at disse Mangler træde ganske i Baggrunden.

De store Fordele, som Korstogene bragte med sig, kunne sammenfattes under fire Synspunkter.

1. Korstogene opnaaede ikke den attraaede Befrielse af det h. Land; men de befriede Europa for *Osmannernes* eller Muhamedanernes truende Overvægt.

2. De aabnede blandt den kristne Occidents Nationer en Strøm af *religiøs* Begejstring, som førte til den herligste Udfoldelse af den menneskelige Aand paa Kulturens, Kunstens, Videnskabens og Poesiens Omraade.

3. De gavnede Occidentens materielle Velfærd, ved at løfte Handel, Haandværk og Industri; de gave Stødet til Forbedringer paa Krigsvæsenets, Skibsfartens og Møntvæsenets Omraade.

4. Korstogene lagde Grunden til Feudalstatens Afskaffelse, de forbedrede de *sociale* Forhold i det europæiske Samfund og fremmede den borgerlige Frihed i Byerne og paa Landet.

Med andre Ord, Korstogene havde *politiske, religiøse, materielle og sociale* Følger og Fordele.

1. Ved Korstogene blev Spørgsmaalet afgjort, om Asien eller Europa skulde opnaa det overvejende Herredømme. I Henseende til Afrika var dette Spørgsmaal allerede bleven løst af Romerne. Karthagos Erobring og Ødelæggelse havde afgjort det til Gunst for Europa. Siden den Tid svævede Europa ofte i Fare for at blive opslugt af asiatiske Barbarer. De tyrkiske Sultaner mente at have faaet som Mission af Gud, at bringe Europa under Halvmaanens Aag. Derfor rettede de stadige Angreb mod den iberiske Halvø saa vel som mod Balkanhalvøen. Overfor disse Fjender kunde det kristelige Europa kun frelses ved en fast Alliance mellem Occidentens kristelige Nationer. At have hidført og opretholdt en saadan Alliance er Pavernes store Fortjeneste: en Gregor VII.s, Urban II.s, Innocents III.s, Gregor IX.s, Innocents IV.s, Pius II.s Fortjeneste. I Forgængernes Fodspor traadte senere Innocents XI., som har Æren af at have frelst Wien i 1683 ved Oprettelsen af en Alliance mellem Leopold af Østerrig og Johan Sobiesky af Polen, som ogsaa blev tiltraadt af Venedig.

I Overensstemmelse med det militære Axiom, at «et Angreb i rette Tid er det bedste Forsvar» har den kristelige Occident i Begyndelsen af det 11. Aarhundrede omhyttet Forsvar med Angreb. Den umiddelbare Følge heraf var, at Islam i Løbet af to Aarhundreder blev lamslaaet i Henseende til den indre Udfoldelse af sine Krætter og standset i Henseende til sine Bestræbelser for at udvide sine Grændser. Europas Nationer fik Tid til at styrke, befæste og konsolidere sig, og opnaaede

aledes større Modstandskraft. Hvorledes skulde vel Europa midt under Forviklingerne mellem Paven og Kejseren, under Kampene mellem Welfer og Gibelliner i Tidsrummet fra 1100 til 1300, have kunnet modstaa de usvækkede Muhammedaneres Angreb? At det store, afgjørende Slag ved Navos di Tolosa i 1212 faldt ud til Gunst for de Kristne, maa alene tilskrives Korstogenes Impuls. Ogsaa her kæmpede forskellige Nationer og Ridderordener som Korsfarere; Innocents III. havde kaldt dem sammen omkring Korsets Fane. Saaledes have Korstogene frelst Occidentens Kultur og Europas Frihed mod det tyrkiske Barbaris truende Invasion. Kampen varede med forskellige Afbrydelser fra 1300—1700. Europas politiske Selvstændigheds og den kristelige Civilisations Frelse maa skrives paa Korstogenes Regning. Pave Gregor VII., der var en ligesaa stor Statsmand og Politiker som Kirkefyrste, undfangede med sin klartskuende Aand, Ideen til dem. Netop fordi det byzantinske Kejserrige ikke sluttede sig til Bevægelsen mod Islam og ikke tiltraadte de vestlige Nationers Alliance, er det bleven et Bytte for Halvmaanen, netop derfor se vi asiatiske Tilstande herske i de herligste Provindser paa Balkanhalvøen. At det øvrige Europa undgik denne Skjæbne, er en Virkning af Korstogene og Pavedømmets Fortjeneste. At Pavernes Anseelse voxede herved, er ganske naturligt. De have erhvervet sig udødelige Fortjenester overfor Kristendommen og i høj Grad bidraget til at befæste og bevare dette uskattefulde Gode i Europa.

2. I ingen Periode af Verdenshistorien træder Religionen og Troen mere i Forgrunden end i Korstogenes Tidsalder. Den religiøse Tro bevæbner Nationerne i tre Verdensdele, faar dem til at tilsidesætte Alt: Gods, Familie, Fædreland, Frihed, Sundhed, Liv. Tillige viser der sig en stor Forskjel mellem kristelig Begejstring og tyrkisk Fanatisme. De Kristne betragtede Felttoget

til det hellige Land som et Slags Gudstjeneste, som en Bodsøvelse, som en Forskole for Himlen. Hos Sarcenerne var det den vilde Ild, som opflammede Tyrkerne til Erobringer og Tilfredsstillelsen af jordiske Nydelser. De kristelige Hære bestode af internationale Skarer af Frivillige, hvis Parole lød: »Gud vil det!« En staaende Hær blev først indført ved Grundlæggelsen af de tre gejstlige Ridderordener: Johanniterne, Tempelherrerne og de tyske Riddere. Dette Ridderskab er en af Korstogenes skjønneste Blomster og herligste Frugter.

Men det gjaldt ogsaa om at bekæmpe Troens Fjender med Aandens Vaaben. Araberne havde, navnlig i Spanien, fremkaldt en Blomstring i Henseende til Kultur og Videnskab, som var beundringsværdig. Aristoteles' Værker havde givet Stødet hertil og tillige aabnet baade Midler og Maal.

En kristelig Videnskab maatte gjøre Front herimod. Det udførte den største Skolastiker, den h. *Thomas af Aquin*, og om ham gruppere sig de andre Aandens Heroer, en Albertus Magnus, Petrus Lombardus, Dun Scotus, o. a.

Begejstringen for det Ideale er en Moder til *Poesien*. Greben af en saadan Begejstring sang Walther von der Vogelweide, Wolfram von Eschenbach, Hartmann von der Aue i Tyskland. Petrarka og Dante i Italien; endog Tasso, som levede senere, øste af den samme Kilde og skabte sit kristelige Epos: »*Det befriede Jerusalem*«. Ogsaa Dramaet finde vi allerede i de populære Skuespil, som havde Herrens Passion til Gjenstand, — en Virkning af Korstogene. De vestlige Nationers Bekjendtskab med de byzantiske Kunstværker vakte hos dem Lysten til at efterligne og kappes med dem. Paa denne Maade fik den kristelige Kunst — Arkitektur, Skulptur, Malerkunst — sin Impuls fra Orienten. Der rejste sig herlige gotiske Bygninger

i Spanien, Frankrig, England og Tyskland, sande Mesterværker. Forrangen tilkommer Italienerne Nicola Pisano og Cimabue, den første i Arkitektur, den anden paa Malerkunstens Omraade, hvor han snart fandt sin Overmand i sin Discipel Giotto. Fra Italien udbredte Kunsten sig saa over hele Europa.

Vi kunne ogsaa takke Korstogene for Grundlæggelsen af hine to Ordenssamfund, som skulde bekæmpe Kristendommens *indre* Fjender og støtte den »voklende Kirke«, nemlig *Franciskaner-* og *Dominikanerordenen*. Vare de tre Ridderordener et munkeagtigt Ridderskab, som, knyttet ved tre Løfter, med Sværdet i Haanden førte Krig mod de udvortes Fjender, saa vare begge Tiggerordenerne et ridderligt Munkeskab, en gejstlig Militz, som med Aandens Sværd, hvilket er »Guds Ord«, bekæmpede Hæresiet, Skismaet og Synden.

De *materielle* Interessers Fremgang, maatte navnlig opnaaes ved Gjenoprettelsen af den gamle Handelsvej til Orienten og Indien, som var gaaet tabt ved Folkevandringerne og det vestromerske Riges Undergang. Besættelsen af Øerne i Middelhavet, Anlæggelsen af faste Pladser ved Kysten, navnlig Erhvervelsen af Konstantinopel forskaffede Handelen ligesaa mange Markeder, som faste og sikre Støttepunkter. Inden kort Tid begyndte Italiens Søstæder at blomstre som aldrig tilforn. Venedig, Genua, Pisa, Amalfi kunde sammenlignes med det gamle Grækenlands Steder. Det var navnlig Venedig, som gjorde sig til Herskerinde over Adriaterhavet og ved Foranstaltningen og Ledelsen af det fjerde Korstog imod Konstantinopel tilstrækkelig beviste, hvor meget det havde sine materielle Interesser for Øje. Ogsaa Italiens øvrige Søstæder toge Del i Korsfarernes Overførsel og Proviantering, og fyldte med Handelsvarer vendte deres Skibe tilbage. De fornemste Indførselsartikler vare Luxusartikler i Guld- og Silkevarer, Perler, Vaaben; fremdeles nye, i Europa endnu ukjendte

Produkter, f. Ex. Sukkerrør, Morbærtræer, Indigo, Alun, o. s. v. Handelens Opsving i de italienske Søstæder fremkaldte et lignende Opsving i Frankrigs, Spaniens, Englands, Hollands og Nordtysklands Søstæder. Ogsaa Byerne inde i Landene toge Del i Samkvemmet; saaledes daterer Donaubyerne Wiens, Regensburgs, Ulms, ja selv Basels Opblomstring fra hin Tid. De førte Handelsvarerne fra de sydlige Søstæder over Alperne. Siden det 11. Aarhundrede opnaaede de fire Alpepasser deres Betydning for Samkvemmet og hørte til Hovedaarerne for Transithandelen. Donaustæderne stode i nøje Forbindelse med Handelspladserne i Mellem-Europa: Prag, Nürnberg, Frankfurt, Strazburg, Mainz, Köln og Erfurt. At Skibsfarten forbedredes, at Krigskunsten vandt Fremgang overfor hele denne Udvikling af Handelen, navnlig i Henseende til Anlæggelsen af Fæstninger og disses Forsvar, er soleklart. Korstogene have da saaledes tjent til at *gjennemføre Europas Superioritet over begge de andre Verdensdele paa alle Kulturens Omraader.*

4. En uberegnelig Rækkevidde havde Korstogenes Følger i Henseende til Europas *social* Udvikling og politiske Skikkelse. De have aabnet en Vej for Friheden. De have ikke blot forøget Pavernes Magt, men ogsaa det enkelte Individ, Borgernes Anseelse og Betydning. De gave Feudalstaten og Lensvæsenet Dødsstødet. Enhver Korsfarer, ogsaa den Livegne eller Vornede, blev en fri Borger, naar han tog Korset. Broderskabet mellem Korsfarerne som Kristi Stridsmænd ophævede enhver Standsforskjel. Riddere og Borgere delte sammen Farerne, Anstrængelserne og Nøden, de toge lige Del i Sejrens Ære. De indre Forhold mellem Staterne fik en fredeligere Karakter. Korstogenes Aand gjorde sig alle Vegne gjældende; de krigslystne Riddere fandt i Asien et indbydende Felt, hvor de kunde høste Berømmelse ved Vaabendaad;

»Treuga Dei«. Gudsfreden, som blev indført for hele den kristne Verden, styrede Fejdevæsenet. Korstogenes *Idc* virkede frugtbringende: den avlede Korporationsaanden i Middelalderen, de broderlige Foreninger og Lav til fælles Værn for fælles Interesser. Ad denne Vej opnaaede man Lavs-, Borger- og By-Friheden, som atter gik tabt under Bondekrigen og Trediveaarskrigen i Tyskland; kun Rigsfyrsterne havde under disse Kriser forstaaet ikke blot at bevare, men endog at forøge deres Rettigheder og Privilegier, paa den borgerlige Friheds og den kejserlige Magts Bekostning.

Efter grundige Forskninger skriver den protestantiske Historiker Wilken: »Hvilke Begivenheder havde vel saa udmærkede Følger? Korstogene virkede ikke blot paa Nationerne i Almindelighed, deres Virkninger trængte ogsaa helt ind i Familierne; Mængdens Kundskaber bleve forøgede, Begrebernes Omkreds blev udvidet. Dette virkede velgjørende paa Livets Førelse, paa Handel, paa Industri og Kunst. Ved Korstogene forandrede Europas Skikkelse sig.« — »Naar man betragter Korstogene fra deres Tidsalders Synspunkt,« skriver en anden protestantisk Historiker, Heeren, »faa de hin ophøjede Karakter, som tilkommer deres Omfang og deres Storhed; men den høje *historiske* Interesse, som gjør deres Historie vigtig for alle Aarhundreder, opnaa de mindre ved dem selv, end ved deres *Følger*.«

Korstogene bleve, efter vor Fremstilling, foranledigede af de stadige Hindringer og byrdefulde Vanskeligheder, som Tyrkerne og de Vantro lagde i Vejen for Pilgrimmene til de hellige Steder. Til deres Værn blussede en 200aarig blodig Kamp op mellem Korset og Halvmaanen. Klart og bestemt er Kampens defensive Karakter udtalt i den edelige Forpligtelse, som Medlemmerne af Ridderordenerne paatog sig: at »vove deres Liv i Kampen for det hellige Land, at ledsage til de hellige Steder Pilgrimmene, som paa de usikre

Veje vare truede af mangehaande Farer fra Saracenernes og Stimændenes Side, og at beskytte Pilgrimmene mod Overfald.«

Frit og uhindret foretages Valfarter til det h. Land, Aar ud, Aar ind, i Løbet af de sidste Aarhundreder. Man trænger for deres Skyld ikke mere til Korstog. Men dybt maa man dog beklage, at den kristne Tro i Occidenten er svunden saa meget ind i Henseende til Liv og Dybde, at end ikke det af den tyrkiske Fanatisme anrettede Blodbad i Armenien, hvor over 100,000 Kristne have mistet Livet, hidtil kunde finde Soning og Oprejsning end sige afværges i Tide! Saa langt er det kristelige Europa vejet bort fra Bevidstheden om sin Pligt i Henseende til sin kristelige Mission, en Bevidsthed, der var saa levende i Korstogenes Tidsalder! Er dette ikke ogsaa en Følge af den saakaldte Reformation, som har bragt Splittelse i Kristenheden og undergravet Europas kristelige Nationers Solidaritet?

En Tilbagekaldelse og et Spørgsmaal.

— 0 —

Vilh. Beck har i »Annexet til Den indre Missions Tidende« for den 15. Okt. brudt en Lånse for Bibelens Redning fra de theologiske Professorers — navnlig Schat Petersens — negative Kritik. Hvad man nu end vil sige imod Vilh. Becks Maade at skrive paa — den er visselig ikke altid en kristelig Prædikant værdig — saa maa man dog anerkjende den Alvor, hvormed han træder i Skrankerne for Bibelens uforkrænkede Bevarelse som guddommelig Aabenbarelse; og vi benytte med Glæde denne Lejlighed til at tilbagekalde et Ord,

vi havde skrevet i vor Artikel om »Fredens Enhed i Troens Baand« i Ugebladets forrige Nummer S. 689.

Vi havde nemlig ved Omtalen af det Sammenstød, der paa sidste Kirkemode fandt Sted imellem Vilh. Beck og Prof. Madsen angaaende samme negative Bibelkritik, givet Prof. Madsen Ret overfor Vilh. Beck, naar han hævdede Kritikens Nødvendighed i de akademiske Forelæsninger for de theologiske Studenter. Vi have begrundet denne vor Holdning og have ingen Anledning til at forandre de Grunde, som vi anførte samme Sted. Theologien, nærmest Eksegesen, bør øve Bibelkritik; men denne Kritik bør kun bestaa i at modbevise den moderne og desværre ogsaa af de protestantiske Theologer almindelig vedtagne negative Kritik, den bør kun bestaa i at bevise, at der ikke findes Uoverensstemmelser i Bibelen, og at de tilsyneladende Modsigelser virkelig kun ere tilsyneladende. I denne Forstand øve ogsaa de katolske Theologer Bibelkritik. Havde Prof. Madsen ikke villet sige andet i sin Tale, saa havde han ubetinget haft Ret over for Vilh. Beck.

Men Sagen forholdt sig i Virkeligheden lidt anderledes, end vi have forudsat i vor Artikel. Vi havde, da vi nedskrev den, ikkun det magre Referat i »Berl. Tid.« at holde os til. Først da vi fik »Politiken« at se, gik det op for os, at Prof. Madsen havde sigtet til noget helt andet.

Denne indrømmede bl. a. ligefrem, »at der er Uoverensstemmelser i Bibelen« og at »Folk maa vide det«. Dermed staar han med begge Fødder paa den negative nedbrydende Kritiks Side eller, som *Hemming Jensen* med Rette siger, »her er vi inde paa det rent subjektive«, m. a. O., det kommer for En, der indtager dette Stade, kun mere an paa, hvor vidt han subjektiv vil gaa i sine Indrømmelser, men Bibelens Autoritet som Guds Ord er kuldkastet. Dette er for os Katholiker

ikke noget paafaldende. Thi i Virkeligheden blev lige fra Luthers Dage af ikke Bibelens objektive Indhold, men de enkelte Bibelfortolkeres subjektive Opfattelse deraf i al dens uendelige, indbyrdes stridende Mangfoldighed hævdet som Guds Ord. Det kunde kun være et Tidens Spørgsmaal, naar man aabent vilde begynde at omtvivle de h. Bøgers gudgivne Indhold og sætte dem paa samme Trin med almindelig-menneskelige Literaturprodukter.

Derhen ere de protestantiske Theologer à la Madsen, Schat Petersen o. m. a. naaet, hvormeget de end med Ord vil pukke paa Bibelen som Guds Ord. Med dette for Øje maa vi give Vilh. Beck absolut Ret over for Prof. Madsen.

Nu til vort Spørgsmaal!

Vilh. Beck slutter sin Artikel med følgende mærkelige Ord: »Lad os dog bruge vor Fornuft, hvor den kan bruges; og kan der dog tænkes noget mere Ufornuftigt, end at Verdens store Frelser ikke skulde have vidst saameget om mange Ting, som en theologisk Professor i det 19. Aarhundrede? *Og kan man tænke sig noget mere Ufornuftigt, end at Menighedens Herrc og Frelser skulde have ladet sin Menighed igjennem 1900 Aar leve i Vildfarelse om Guds Riges Historie, ladet den lære alle disse Vildfarelser som aabenbare Sandhed, og først nu lade en tysk Professor opdage, at det har været en forfærdelig Vildfarelse?**) Hvorledes skulde dette forliges med vor Frelseres Ord: »Se, jeg er med Eder alle Dage indtil Verdens Ende«? Og kan der tænkes noget mere Ufornuftigt end, at Noget i Bibelen er Aabenbaring, men Andet ikke, Noget Sandhed, men Andet Vildfarelse? *Hvad er saa Aabenbaring og Sandhed?* Skulle vi have dette at vide af de theologiske Professorer? Undskyld, men det kunne vi ikke gaa ind paa og slaa os tiltaals med, før vi faa en Professor, som selv er en Aabenbaring — alt-
saa en ufejlbar Pave.«

Den synes at tynge paa ham som en slem Mare, den stakkels »ufejlbare Pave«, om hvem han dog har en aldeles fejlagtig Opfattelse, naar han holder ham, eller mener, at Katholikerne holde ham for en »Aabenbaring«.

*) Understr. af V. Beck.

Dog til Spørgsmaalet!

Hvad mener Vilh. Beck, om vi enfoldige Katholiker vendte Spydet om og brugte hans Ord imod ham selv paa følgende Maade? »Lad os dog bruge vor Fornuft, hvor den kan bruges; og kan der dog tænkes noget mere ufornuftigt, end at Verdens store Frelser ikke skulde have vidst saa meget om mange Ting, som Dr. *Martin Luther* i det 15. Aarhundrede? *Og kan man tænke sig noget mere ufornuftigt, end at Kirkens Herre og Frelser skulde have ladet sin Kirke igjennem 1500 Aar leve i Vildfarelse om Guds Riges Historie, ladet den lære alle disse Vildfarelser som aabenbaret Sandhed, og først da lade en tysk Professor, Dr. Martin Luther, opdage, at det har været en forfærdelig Vildfarelse?* Hvorledes skulde dette forliges med vor Frelsers Ord: »Se, jeg er med Eder alle Dage indtil Verdens Ende.«

Vilh. Beck er indstændig anmodet om at svare paa Spørgsmaalet. For at give ham en lille Haandsrækning til at finde det rigtige Svar skulle vi hidsætte et Ord af Skriften. Det staar skrevet hos Johannes 5, 43 og er et Ord af vor Herres egen Mund. Det lyder som saa: »Jeg er kommen i min Faders Navn, og I annamme mig ikke; kommer en Anden i sit eget Navn, da skulle I annamme ham«. — Vi ere saa slemme til at omfortolke Ord og Sætninger, og vi kunne heller ikke lade være at omfortolke denne Sætning omtrent paa følgende Maade: »Naar den Autoritet kommer og taler til Eder, som er sat af Gud, og som netop derfor er ufejlbar, fordi den er sat af Gud, saa annamme I den ikke; men naar en Anden, naar hundrede, naar tusinde Andre komme og tale til Eder i deres eget Navn, tusinde selvlavede Autoriteter, som netop derfor ikke ere ufejlbare, men fulde af Vildfarelser, fordi de ere selvlavede, saa annamme I dem.«

Kan dette føre Vilh. Beck paa det rette Spor?

Svar udbedes pr. Omgaaende.

E. H.

Tre Martyrer.

— 0 —

I Notre Dame-Kirken i Paris hænger der *tre ærkebiskoppelige Ornater*, som ifølge Bladenes Meddelelser bleve nøje betragtede af Kejser Nikolaus II. af Rusland, under dennes sidste Besøg i Paris. De tilhørte fordum Ærkebiskopper af Paris, som mistede Livet paa en voldsom Maade.

Under Juni-Revolutionen, da der den 25. Juni 1848 var indtraadt en Pause i Kampen mellem Soldaterne og Oprørerne, viste Ærkebiskoppen at Paris, Msgr. *Affre* sig tillige med nogle Gejstlige paa Barrikaden, som var bleven bygget foran Indgangen til Forstaden St. Antoine. Han talte forsonende Ord og formanede til Endrægtighed og Fred; da lød pludselig et Trompetstød, der faldt flere Skud, og Ærkebiskoppen sank til Jorden; en Kugle havde gjennemboret hans Ryg. Han døde den 27. Juni, hans sidste Ord vare: »Maatte mit Blod være det sidste, som bliver udgydt!«

Hans Efterfølger, Ærkebiskop *Sibour*, befandt sig om Aftenen den 3. Januar 1857 i Kirken St. Etienne du Mont, for at aabne den højtidelige Gudstjeneste, som blev fejret der i Anledning af den h. Genovefas Novena. Efter Gudstjenesten, da Ærkebiskoppen lige stod i Begreb med at gaa ind i Sakristiet, styrtede en Mand henimod ham og stødte ham en lang katalonisk Kniv i Brystet. En Nonne, som havde set Faren og vilde afparere Stødet, mistede ved denne Lejlighed tre Fingre. Morderen var en suspenderet Præst, ved Navn Verger, som senere blev erklæret for gal af Lægerne og sendt til en Anstalt for Sindssyge.

Den 4. April 1871 lod Pariser-Kommunen Ærkebiskop *Darboy* tillige med andre Gejstlige — »en saakaldet Guds Præst«, som det hedder i Aktstykkerne — fængsle som Gidsler og føre til Mazas-Fængslet. Her forblev Ærkebiskoppen indtil den 22. Maj. Paa denne Dag blev han overført til Roquette-Fængslet, et Opholdssted for dem, som vare blevne dømt til Døden. Om Aftenen den 24. Maj førte man Ærkebiskoppen tillige med Præsterne *Daguerry*, *Ducoudray*, *Clerc* og *Alard* og Rettens Præsident *Bonjean* ned i

Fængslets Gaard. Her traadte Ærkebiskoppen frem og erklærede i sit og de andre Ofres Navn, at man tilgav Morderne; to af Soldaterne faldt dybt rorte paa Knæ og bad om Tilgivelse, men bandende og skjældende rev deres Kamerater dem atter i Vejret. Først blev Pater Alard skudt, saa kom Turen til Ærkebiskoppen. Han faldt først efter den anden Salve. Hans Lig blev kastet tillige med de Andres Lig paa en Karre og bragt til Kirkegaarden Pére la Chaise, hvor de kastedes i en stor Grube. Efter Kommunens Op-hør bleve Ligene atter opgravede, og den 7. Juni 1871 fandt den højtidelige Bisættelse Sted i Notre Dame-Kirken. I Lobet af 23 Aar var det den tredie Ærkebiskop af Paris, som havde lidt Doden paa en voldsom Maade!

Kirkelig Kalender.

Søndag den 1. November. 23. Søndag e. Pintse. Alle Helgeners Fest. I St. Ansgars Kirke: Kl. 7 og 8 stille Messe; Kl. 10 højtidelig Pontifikalmesse med Prædiken; Kl. 6 Rosenkransandagt med Prædiken og Procession.

Mandag den 2. November. Alle Sjæles Dag. I St. Ansgars Kirke: Kl. 9 Pontifikal-Sjælemesse; Kl. 8 Aften: Rosenkransbøn for de Afdøde. — **3. Ti. Oktavdag.** — **4. O.** Karl af Borromæus, Biskop og Bekjender (Kl. 8¹/₂, h. Messe for Ansgariusforeningen). — **5. To. Oktavdag.** — **6. F.** Oktavdag (Kl. 8¹/₂, højtidelig Prælatmesse til Ære for Jesu gudd. Hjærte; Aften Kl. 8 Broderskabsandagt med Prædiken). — **7. L. Oktavdag.**

Søndag den 8. November. 24. Søndag e. Pintse.

Rosenkransbroderskabet. Søndag den 1. Nov. (Allehelgensdag) Kl. 6 holdes i St. Ansgars Kirke den sædvanlige maanedlige Rosenkransandagt med Prædiken og Procession, hvori Jomfruernes Forening deltager. — Søndag den 8. Nov. holder 1. Afd. Møde med Exhortation paa Toldbodvejen.

Mødreforeningen. Den h. Messe bortfalder i November, men Mødrene anmodes om at opofre den h. Kommunion for Foreningens afdøde Medlemmer.

Paramentforeningen gjenoptager sine Møder Torsdag den 5. Nov. Kl. 2 i Forsamlingslokalet ved St. Ansgars Kirke.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at møde til sædvanlig Tid til Tilbedelse i St. Ansgars Kirke Fredag den 6. Novemb.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 45.

Søndagen den 8. November.

1896.

Indhold: Forskjellige Betragtninger. En Tur med „Laura“ til Island. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til XXIV. Søndag efter Pintse.

—0—

Klinten iblandt Hveden.

1. Punkt. Den sande Sæd er Troen, ved hvilken vi erkjende Guds Storhed og Religionens Sandhed. Tak Gud, at han har skjænket Dig dette uendelige Gode, som saa mange andre ikke besidde; men husk tillige, at derved er der paalagt Dig en Forpligtelse: svarer Dit Liv til den Tro, Du bekjender? Det baader os lidet at tro paa Kristus, dersom vi leve som Hedninger.

2. Punkt. Den gode Sæd, vi modtage, er dernæst Kristi Legeme, Kristi Samfund i den h. Kommunion. Hvormegen Frugt burde den ikke bære i os. Undersøg engang, hvoraf det kommer, at Du modtager den saa ofte og dog vedbliver at være den samme. Gud har saa lidt Væxt i os. Lad os derfor bede vor elske-

lige Frelser, at han vil borttage fra os alt, hvad der hindrer ham i at frembringe, det han ønsker, i os.

Fjenden kom, medens Arbejderne sov, og saaede Klinten.

1. Punkt. Denne Fjende er Djævelen, som ved Fristelser og Tvivl søger at svække vor Tro, ja om muligt helt udslukke den. Lad os forsage Alt, hvad der strider mod Troen, lad os søge at opvække den og bede Gud forøge den. »Jeg troer, Herre, hjælp min Vantro!«

2. Punkt. Denne Fjende er Verden, som ved sine daarlige Grundsætninger modsætter sig Jesus Kristus. Den lovpriser alt det, som Kristus forkaster. En af de To maa tage fejl. Men Gud kan umulig lede os vild. Lad os derfor ikke skuffe os selv som Verden, men forsage dens falske, lokkende Røster og paany gjøre Jesu Lære til Rettesnoren for vort Liv.

3. Punkt. Fjenden, som saar den daarlige Sæd i os, er alle de, som ved deres slette Exempel bringe os til at forsømme det Gode eller gjøre det Onde. Daarlige Exempler er en farlig Klinte, de have en forbauende Indflydelse paa os. I Kjærligheden til Gud og Frygten for at bedrøve ham maa vi søge vor Styrke imod dem; og hvorfra de end komme bør vi vække vor Afsky for dem, og ikke finde dem efterlignelsesværdige.

En Tur med „Laura“ til Island.

—o—

Søstrene og jeg vare komne ombord paa en pæn Maade, saa at vi nok kunde være det bekjendt, endog vor højærværdigste Biskop ledsagede os og tog Afsked med os. De øvrige Tilstedeværende fjærnedede sig kun

langsomt og bleve ved med at vifte og vinke, saalænge de kunde øjne os; de havde en Anelse om, at de stode i mange fraværende Kjæres Navn og Sted, og at de selvfølgelig ikke let kunde overdrive deres Elskværdighed og gode Ønsker. At f. Ex. Randers Menighed var tilstede i Aanden, det saa vi af det Telegram, der var bleven sendt til »Laura«. Skjønt Vejret var det mest straalende, man kunde ønske sig, maatte den viftende Skare, der medgav os alle mulige gode Ønsker, alligevel engang forsvinde. Og den forsvandt.

Man stod et Øjeblik ene; men det varede ikke længe, saa kom den ene og saa den anden og præsenterede sig, indtil alle ombord havde et lille Begreb om, hvad Stof og Underholdning »Laura« indeholdt; om det kunde blive en interessant eller kjedelig Rejse. Men Stoffet var godt, og for Underholdning var der sørget. Der var tre Ingeniører, en Læge, to Studenter, hvoraf den ene var Mediciner, den anden Theolog, en Groserer med Frue, en ældre overmaade gemytlig Kjøbmandsfrue og blandt Rejsende i nordlige Egne velkjendt Personlighed fra Thorshavn, en paapassende og højt-agtet Kaptain (*Christiansen*) og saa til Slut fire Søstre og en katholsk Præst. Hvis der af et saadant Selskab ikke kunde blive noget Overordentligt, maatte man opgive at tro paa det 19. Aarhundredes Oplysning. Da vi tog Plads ved Frokostbordet, begyndte der da ogsaa den livligste Underholdning, først med de nærmeste Bordfæller, men det varede ikke længe, førend snart den ene, snart den anden droges med ind i Samtalen, saa at en Iagttagere ikke havde kunnet skjønlige rettere, end at det maatte være en rigtignok temmelig stor Familie, der tog sig en Tur et eller andet Sted hen i Verden. Med andre Ord: Sammenslutning og Samtale gaar hurtigere i Orden paa en Damper, hvor man opholder sig en rum Tid, end i en Kupé, hvor man ofte kun opholder sig en eller anden Time.

Hvis der blandt Ugebladets Læsere ikke var Husmødre, saa faldt det mig ikke ind at tale om Maden. Nu maa jeg derimod sige, at Maden var god og passende just til nervøse Folk. Kokken ombord viste ogsaa den bedste Villie og Evne; men efter vor Afsejling fra Færøerne mægtede han trods sin mageløse Kunst ikke at skjule Kjødets »Tanke« længere. Men er det da ogsaa i Grunden saa let at holde Kjødet aldes »tankefrit« i 10, ja endda kun i 8 Dage? Dette sidste gjorde imidlertid Skibets Kok. For sine gastronomiske Kundskaber faar han dog ogsaa 1200 Kroner og som Tillæg: Fornøjelsen baade i Uvej og Magsvej og dejligt Vejr at være ombord og indaande den velsignede Søluf.

Selskabet er atter paa Dækket. Det er Havblik, og Solen skinner paa Havets glinsende Flade. Vi se Øresunds dejlige Kyst, noget, man sikkert ikke kan se sig mæt paa, naar man ved, at man ved Rejsens Maal skal lande paa en Ø, der ikke har Træer, ja ikke engang Buske -- naar undtages en eller anden Have i Reykjavik. Vi saa altsaa paa og samtalede om Danmarks og Sydsverrigs Skjønheder, alt som vi passerede Helsingør, Gilleleje og Kullen. Henved Firetiden vare vi i Kattegattet; det laa roligt, saa at alle Passagererne kunde nyde den friske Søluf, idet ingen behøvede at søge Køjen. Ved Anholt, Læssø og ved Skagen, som vi naaede henad Midnat, gav Ingeniørerne og en Fyrmester os interessante Beskrivelser af Fyrene. Vi vare imidlertid blevne trætte og krøb derfor til Sengs.

Den næste Dags Morgen mærkede man strax, at det ikke var rigtig fat med Selskabets Befindende. Vesterhavet havde været og var i en saadan Bevægelse, at jeg selv gik meget usikkert og famlende hen ad Dækket; det er jo ikke saa lige en Sag, strax at komme i Sømandstrittet. En Enkelt var allerede oppe paa Dækket; men mange flere kom ikke efter mig.

De Søstærke beløb sig til fem Herrer og Søster Clementia, som derfor ogsaa fik rosende Omtale paa Skibet og efter Forlydende skal dekoreres med en meget høj Orden af Generalforstanderinden i Chambery. Om Sr. Ephrems, Priorindens Søsyge tør jeg slet ikke tale; hun var søsyg med det samme, hun kom ombord, og Sygen tog til eller af eftersom Skibet rullede og huggede. Men naar hun viste sig, var hun ikke desto mindre glad og fornøjet. Søster Justines Søstyrke laa midt imellem de to Omtaltes; hun huggede sig flere Gange tappert igjennem, naar Andre segnede. Hun gjorde sig al Umage for at hævde »la gloire«; men den danske Søster vog hende dog. Den fjerde Søster, Tekla, var i daarligt Vejr mest i Køjen, hvor hun imidlertid befandt sig vel.

Den første Vesterhavsdag var altsaa for Mange en slem, for Andre en mindre fornøjelig Dag. Men for os søstærke, hvor glædesvanger en Vippetur! Og saa den hovne Følelse, man faar, naar man med Kaptainen og nogle faa Passagerer er til Bords — den er ogsaa Penge værd; men en lille Tid gaar der dog, inden man er rigtig sikker paa, at man er en Søhelt. En Smule Benavelse griber selv en søstærk, naar man første Gang ser Slingrebrædderne paa Bordet, saa at man først, efter at være gaaet Ram forbi ved en saadan Lejlighed, begynder at puste sig rigtig op og aabent tør sige: »Jeg er virkelig søstærk!« Saadan gik det mig i alt Fald.

Vesterhavet kan imidlertid ogsaa være elskværdigt og det blev det, tror jeg nok, Dagen eller Døgnen efter. Alle vare atter paa Dækket, og Herrerne kastede Ring, for at fordrive Tiden, der paa rum Sø tiltrods for al Underholdning dog kan blive for lang. Tabet indsamledes til en saakaldt »Vesterhavspræmie«, hvortil senere kom en »Atlantehavspræmie«, hvilke begge udsattes som Præmier i et Kapløb, der foretoges

af Kaptainens Smaapiger, som for anden Gang fulgte Faderen til Island i deres Sommerferie. —

Vi sejle nu henimod *Leith*. Fyrmesteren med sit skarpe og øvede Blik øjner allerede Land. For os andre er der enten ikke noget, der tyder herpaa, eller noget utydeligt langt ude i Horisonten, som efter vort Skjøn lige saa let kunde være en let Sky i det Fjerne. Kikkerterne komme frem, man tvistes i al Venskabelighed, men i Løbet af en Times Tid er Tvisten endt; gjennem Kikkerterne er det nu slaaet fast, at vi virkelig se Land. Fyrmesteren har sikret sig Selskabets Tillid ved næste Lejlighed. Ja, først er det, set med det bevæbnede Øje, kun Land; men nu ser man fladt Land og Højdedrag; derefter komme Marker og Huse til Syne; man behøver ikke mere Kikkerten; det blotte Øje ser et Bjærgparti af Skotland, og man er overtydet om, at det skotske Højland maa være overmaade dejligt og i Besiddelse af lokkende og bedaarende Udsigter. Godt og vel ved Ellevetiden kom vi i Nærheden af Leiths Havn, der straalte af Blus og Lamper, hvortil endnu kommer et Ovenlys fra selve Byen, der gaar ud i et med Edinburgh; men alligevel beundrer man vor Kaptain, der i Tusmørket foretager Indsejlingen. Kættingen med Ankeret ruller ned; Skibet er kommet til Ro, og vi gaa derfor ogsaa til Ro, overbeviste om, at vi have fortjent denne Hvile efter Nordseens mangehaande Bryderier.

Om Morgenen gik Skibet helt ind i Dokken. Søstrene afhentedes af nogle engelske Søstre. Dog blev det saa sent, at jeg først Dagen efter kunde læse den h. Messe. Med det øvrige Selskab gjorde jeg en Tur ud i de nærmeste Bjærg, som ingen af os fortrød. Da vi vendte hjem fra Turen, gik vi ind i Byens Park, der ligger nedenfor Kastellet, som knejser stolt paa en Bjærgkam. Der spilledes paa Horn, Klarinet, Violin af den skotske Garde, saa ypperligt, kvikt

og ganske ejendommelig nationalt, at vi skjønt trætte ikke følte Trætheden over den Nydelse, Musikken fremkaldte. Vi stode paa Vejen som pæne, velopdragne Danske, hvorimod Skotlænderne med majestætisk Ro laa henslængte paa de omhyggelig vedligeholdte Græsplæner, som om disse her ikke bleve holdte i Orden for Skjønhedens, men nærmest for Ryggens og Magelighedens Skyld. Dette forbausede os danske Privatmænd; men, hvad vilde en preussisk Politibetjent ikke have følt, eftersom Græsset i Preussen ikke blot skal voxе smukt, men just saaledes som Preusserne ville have det, uden at bøje sig en Linje til højre eller venstre.

Jeg tør ikke inklade mig paa at omtale flere Ejendommeligheder, ellers faar jeg det aldrig paa Papiret, da det ligeledes i Dag her i Reykjavik er en forrygende Nordvestvind, saa Huset ryster, og skjønt Kakkelovnen brænder, er det umuligt at faa Varme. Det er just 8 Dage siden, jeg begyndte paa Brevet, og jeg maa fortsætte i Dag, hvis det skal med Skibet, der paa Grund af Orkanen allerede er forsinket tre Dage.

Vi sejle derfor uden videre bort fra Leith, hvor jeg atter lige før Afrejsen fandt Sted, fik en ny Hilsen fra Randers gjennem en Hr. Nagel. Vi sejle forbi den skotske Kyst, forbi Orkneyøerne og Schetlandsøerne, der ere øde Klippeøer med Fyrtaarne til malerisk Forskjønnelse og Søfartens Betyggelse, lige hen til *Færøerne*.

Med »Laura« kom fine og længselsfuldt ventede Folk; det mærkede man strax; thi overalt vajede Dannebrog i den lille By *Trangisvaag*, der tog sig net ud med sine nydelige Træhuse og Smaahaver foran Husene. Det var ogsaa det nydeligste Solskinsvejr, ja næstendels saa nydeligt, at man kunde tro, man ikke var paa Færøerne. Rusk og Regn hører ellers med til Dagens Gaver; det regner nemlig her paa Færøerne, som en af Ingeniørerne, der havde været der et $1/2$ Aar,

sagde, »ovenfra, nedenfra, fra Siderne og fra de utroligste Kanter«, saa at hvad enten man beskytter sig paa den ene eller anden Maade, saa skal man nok blive vaad. Skibet kan ikke lægge helt til Land, og kunstig Havn er der hverken her eller paa Island Tale om; Passagerer og Varer ros i Land, naturligvis ikke i Flæng.

Der saa jeg altsaa for første Gang Færinger! Ansigtsformen og Farven er ejendommelig, kjæk og frisk, rigtig nordisk. Paa Hovedet bære de en Bedækning, som vi nærmest maatte kalde en spids, farvet Nathue, der kan slaaes ned over Ørerne — saa synes det i alt Fald. Deres Frakke er en kort Skjodefrakke med dejlige, blanke Knapper, deres Benklæder ere Knæbenklæder med lignende Knapper langs Siderne; paa Fødderne bære de Skindsko, en saa let Fodbedækning, at man tror, at hele Befolkningen stadig er til gymnastisk Øvelse. Kvinderne have paa noget nær dansk Dragt; dog spille Skoenes Snore en meget vigtig Rolle, idet de sige, om en er gift eller ugift; dog Nød bryder ogsaa der alle Love, saa at det kan hænde, at spæde Børn paa det ene Ben ere gifte og paa det andet ugifte.

Efter Middagsbordet gik alle Passagererne i Land. Vi havde 4 Timer til vor Raadighed. Den theologiske Student og jeg vare i et Øjeblik enige om at bestige Øens højeste Klippe. Vi kravlede ogsaa c. 2600 Fod i Vejret. De eneste, der gjorde Mine til at følge os, vare Søstrene med nogle Damer; men de kunde ikke naa os og maatte opgive det paa Grund af en Forsinkelse undervejs, som hidrørte fra den Forfængelighed, at de lode sig fotografere ved Bjærgets Fod af en af Passagererne. Men da det efter al Sandsynlighed var første Gang, at der toges saadant et Fotografi paa disse Øer, tilgiver man dem sikkert gjerne. Fotografen lykkedes det at levere det dejligste Billede: Søstrene, Damerne og nogle kære Smaabørn.

For os. Bjærgstigere gik det temmelig nemt opad. Ved første Afsats, c. 1500 Fod over Vandspejlet, mente vi at have naaet vort Maal og faa en Udsigt over et stort Parti; men vi maatte klatre endnu højere til næste Afsats; ogsaa her høstede vi intet synderligt Udbytte. I Bjærgstigning skal man imidlertid ikke saa let give tabt; vi klatrede derfor ufortrødent videre opad, og hvilken Glæde for os her oppe at faa en Udsigt over 6 af disse Øer, man har hørt saa lidt om og derfor haft saa temmelig taagede Begreber om. Vi saa dem ligge saa dejlige ude i Atlanterhavet, vendlende i L'orm og med deres ejendommelige, bratte Skrænter, vilde som Alperne og dog paa andre Steder bløde og fine i Linierne, saa at Apeninernes Gjenfærd stod for os. Denne Dobbeltthed i Bjærglinier traadte imidlertid tydeligere frem Dagen efter, da vi sejlede videre henimod *Klaksvig*, Stationen efter Thorshavn. Vi vare umaadelig tilfredse med vor Udflugt og skulde tilbage — efter vor Formening den nemmeste Sag af Verden; vi havde jo nedenfor bestemt Nedstigningen! Men det kom til at knibe for os mere, end vi havde troet, og det kunde efter den gamle Kjøbmandsfrues Udsagn være gaaet os saa galt, at vi ikke vare komne med Skibet. Der hang nemlig en Taage over den ligeoverfor os liggende Ø, havde den lettet sig, saa kunde vi være blevne indhyllede i den og havde maattet bekvemme os til at forholde os ganske roligt indtil videre, hvis vi da ellers ikke vilde løbe Fare for at styrte ned. Vi havde saaledes en Lykke med os, som vi slet ikke havde tænkt paa. Alligevel havde vi Nød med at komme ned og maatte gjøre flere Forsøg, indtil det gav sig. Vi modtoges med Viften og Lykønskning af Selskabet, der havde moret sig over at se os søge og lede, gaa ned og op igjen. De havde nemlig haft os stadig i Kikkerten. Skjønt gammel Bjærgstiger maa jeg dog tilstaa, at der ved Forsøgene paa Nedstig-

ningen paakom mig Angst. Det maa vel have været en Følge af Nervøsiteten; for dum i Italien var jeg ikke bange, ihvorvel vi ofte krøb ned ad meget bratte Skrænter, som ogsaa findes der i Bjærgene.

Hvaler saae vi ikke paa Farten gennem Atlanterhavet, hvad der maa betragtes som en Undtagelse. Til Gjengjæld saa vi Krigsskibet »Heimdal«, der havde faaet fat paa et Skib, som havde været paa ulovligt Fiskeri.

Saa naae vi da til *Vestmangerne*; skjønt det just ikke gik saa nemt, som det her er sagt og skrevet. Det mærkværdigste ved disse Øer er utvivlsomt Fugleverdenen. Ligeoverfor Skibet var en stejl Klippe med Smaahuller i Hundredevis. Paa Rad i disse sad 20, 30 eller flere Alfer, pudsige at se paa, ikke blot paa Grund af deres mørke Dragt med et Kravebryst, der i Længde ikke staar tilbage for nogen som helst Selskabskrave, men særlig formedelst den majestætiske, afmaalte Gang, Gud har givet dem, ved at sætte deres Ben saa yderliggaaende agterud. De fik imidlertid ikke Lov til at have Ro. I en Baad roedes vi lige hen til Klippen, og nu først fik vi det rette Syn paa Sagen: det myldrede ligefrem af Fugle, fra lige udklækkede og sparsomt dunede til fuldvoxne. Vi klappede i Hænderne, og man slog med Aarerne. Det havde sin Virkning. Til Damernes Fornøjelse paa Skibet og vor egen Morskab skræmmedes utallige Fugle op i Luften og fyldte den med deres Skrig. Førend vi vendte tilbage, roede vi ind i en stor Grotte og prøvede paa at ryste Hvælvingen, naturligvis forgæves; kun fik vi et Brol tilbage, som om den sagde: Faldt jeg sammen, knuste jeg Jer til Hobe?

Island, jeg mener hin egentlige Del, som »Kong Jørgensen« en stakket Stund opsvang sig til Hersker over, havde vi set længe førend vi naaede Øen. Særlig stor var vor Glæde over at se *Hekla*, det verdens-

berømte Bjærg! Vi landede ved *Reykjavik*, hvor vi bleve modtagne af Pastor *Gethmann* og den franske *Konsul* med al mulig Venlighed, Omhyggelighed og Elskværdighed. Da det imidlertid var sent, foretrak vi at blive paa Skibet. Jeg underholdt mig til Kl. 2 med nogle af Passagererne, idet vi havde den sjældne Nydelse at faa en Dag paa 23 Timer, al den Stund vi Natten mellem den 24. og 25. Juli kun havde godt og vel 1 Times Tusmørke.

Næste Morgen roedes vi saa til Reykjavik. — Det var en Hovedstad; men dog langt fra Kjøbenhavn, ja ej engang Randers; nej det var noget helt forskjelligt fra det, man var vant til. Istedetfor Gader er her makadamiserede Veje; Husene ere Træhuse eller for den fattige Del af Befolkningen Græstørvshytter; dog maa her undtages, at Landshøvdingen bor i en smuk Bygning. Tinget holdes ogsaa i et forsvarligt Kampestenhus, et Mønsterarbejde, i Lighed med hvilket man i den senere Tid har opført nogle enkelte Privatbygninger. Det er en Selvfølge at et flygtigt Blik paa Byen derfor gjør et tildels fattigt Indtryk. Men kommer man ind i de bedrestillede Folks Træhuse, faar man et anderledes flot Indtryk, og Synet bliver vederkvæget; — men man gaar jo ikke lige strax hen og kigger igjennem Folks Ruder. Det gjorde jeg da heller ikke, men lod mig nøje med at se paa de Folk, vi mødte. Ganske ejendommeligt se Kvinderne ud med deres bueformede nedhængende Fletninger og deres Kalot med nedfaldende Dusk. — Kaster man Blikket videre ud over Reykjaviks Omegn, ser man Græsmarker med dejlige Markblomster, men Størstedelen er dog bar eller næsten bar Jord med utallige Rester af Klippeblokke, saa man i Grunden ikke forstaar, hvorfor man ikke tidligere har fundet paa at bygge Stenhuse, hvis man da ikke samtidig faar at høre, at Granitten her er for porøs, og at Jordskjælvene tage for ubarm-

hjærtigt paa Stenhusene. Man kan imidlertid ikke fragaa, at Himlen og Havet i godt Vejr frembyder et mageløst fortryllende Skue. Himlen er nemlig i et saadant Vejr utvivlsomt saa dejlig, at Italiens Himmel og Farve ikke tage Luven fra den Islandske. Hvorledes Bjærgene, der omgive os, tage sig ud, særlig naar Vorherre »maler med Sne«, med dette mageløse Lys til Baggrund, — det kunde man godt bruge mere end 10 Øjne til at iagttage.

Ikke blot Synet finder her noget Nyt, ogsaa Hørelsen faar sin Part; omendskjønt vi nemlig ere i en Del af det danske Rige, saa har Øen dog sit særlige Sprog, der lyder smukt og yndefuldt, navnlig fra en dannet Barnemunds Læber, men som ogsaa beholder en ganske særegen Kraft og Skjønhed, hvilken Indfødt det end er, som udtrykker sig i det.

Ogsaa Lugteorganet støder paa Nyt i Reykjavik. Man indaander her den dejligste Søluf, som man kan tænke sig, — en Ting, jeg Dag for Dag lærer bedre at skatte. Under mine daglige Ture paa det, jeg kalder »Langelinie«, optager jeg stadig en god Dosis af dette velgjørende »Eau de l'Atlantique«. Men alligevel kunde vi »lugte« Reykjavik straks ved vor Ankomst, da Kjøbmændenes Magasiner, som ere fuldstoppede med det, vi benævne Klipfisk, men som for de Handlende nærmest er Guldfisk, ligge i lige Højde med Næsen. Lugten forfulgte os ogsaa senere, da man rundt omkring var ved at berede denne Fisk. Man skrubbede, vadskede, tvættede, tørrede den; hele Byen syntes at skjænke den sin varmeste Interesse.

Lugten og Smagen synes at staa i livlig Forbindelse med hinanden. Vor Smag blev derfor ogsaa ligesom overmættet ved al den Klipfiskelugt, saa at man i den Periode, Fiskepræpareringen stod paa, havde Smag for alt andet end for Klipfisk, og var glad over, at Atlanterhavsbrisens friske Sødugt dog havde Over-

taget over Klipfiskens Duft. Smagen havde endnu andre smaa Bagateller at udstaa; men det forstaar sig af sig selv, at, naar man lever paa Island, maa man ogsaa danne Smagen efter den der gængse, og det kommer ogsaa forholdsvis hurtigt.

Endelig fik vi det ogsaa at føle, at vi vare paa Island og det ikke blot paa Grund af den usædvanlige kolde Sommer, der imidlertid efterfulgtes af en herlig September, men særlig paa Grund af *Jordskjælvene*.

Hvad min egen Person angaar, kan jeg just ikke sige, at jeg sporer nogen egentlig Bedring. Det kommer ikke blot af disse Træhuse, hvori man kan høre en Kat springe (for ikke at tale om Menneskers Gaaen og Samtale), men ogsaa af *Jordskjælvene*, der i Aar i højere Grad end nogensinde før have hjemsøgt Reykjavik, saa at man endda opstillede Telte til Brug for Nætterne.

Da de indtraadte første Gang, var jeg til Fest 1½ Mil fra Byen, og der mærkede vi intet til Stødet; men aldrig saasart naaede vi Byen, førend vi fik Nys om det Skete. Vi tænkte imidlertid, at det hele var overdrevet, men bleve nogle Dage efter omvendte fra vor Vantro, da et voldsomt Stød, der dog i Styrke var langt mindre end det første, vækkede os om Natten. Jeg fløj ud af Sengen, klædte mig nogenledes paa og tog i Mangel af en Overfrakke, som ikke var ved Haanden, et vatteret Sengetæppe om mig. Søstrene vare ogsaa komne op; jeg var paa Vej hen til dem, da jeg saa dem gaaende paa et nærliggende Tun. Bange vare vi just ikke, men det var dog uhyggeligt at være i Husene. Jeg blev ude den Nat ligesom mange andre af Reykjaviks Indvaanere og beundrede den dejlige Himmel, over hvilken Nordlysene strakte sig i Masse. Efter et Par Timers natlig Vandring gik man dog atter til Ro; men der kom endnu et Stød samme Nat, og vi bleve ikke fri for Rystelserne i 8—10

Dage. Godt var det imidlertid, at vi ikke boede paa Østlandet, eftersom man der havde Jordskjælv af en saadan Styrke, at man endog faldt omkuld og maatte sidde og holde sig ved Tuerne paa Tunene. Det lyder lidt vildt, men sandt er det. Jordskjælvet betegnes derfor ogsaa som det stærkeste siden Landets Bebyggelse. Skaden er ogsaa meget stor, idet 155 Gaarde og 5—600 Udhuse ere styrtede sammen. Træhusene holdt sig, skjønt de efter Bladenes Beretning paa enkelte Steder saas at hæve og sænke sig 5—6 Tommer over Stenfundamenterne, hvilket ikke er til at forundres over, naar man endda saae Fjældene danse. Der var kun to Mennesker, der maatte bøde med Livet. Vorherre havde nemlig vækket Beboerne ved et stærkt, men ikke saa skæbnesvangert Stød, og man løb saa ud af Husene. De ovennævnte Ulykkelige havde ikke ventet et farligere Stød, da disse, efter hvad Erfaringen ellers viser, tabe i Styrke; men de forregnede sig denne Gang og maatte bøde herfor med Livet. To andre mistede Forstanden over, at deres Hus, som vaklede den 26. August, faldt sammen den 5. September, og man kunde se Staklerne i flere Dage rode og grave i Gruset. Ved Jordrystelserne fremkom der nogle nye, varme Kilder, saa at man for Fremtiden kun behøver at rejse halvt saa langt for at se en *Geysir*. Man venter endnu flere Jordrystelser; om det bliver til noget, ved Ingen. —

Hovedsagen for os Katholiker i Reykjavik er imidlertid endnu tilbage, jeg mener den katholske Kirke. Dens Ydre er meget tarveligt og uanseeligt. Et lille Trækors paa Toppen minder dog om, at vi staa foran en Kirkebygning. Ved vor Indtrædelse i Kirken bleve vi imidlertid overraskede. Kirkens Indre er nemlig ret net, Altret, Tabernaklet og Prædikestolen ere hvidmalede og fortone sig smukt med 2 brune Statuer af Guds h. Moder og St. Josef. Alterbilledet er et Maleri, som

forestiller Jesu h. Hjærte, eftersom Kirken er indviet til Jesu allerh. Hjærte. Alt var net holdt og det tørste Indtryk vi fik af den lille Kirke var meget velgjørende, naturligvis ikke mindst paa Grund af den Omstændighed, at vor guddommelige Frelser er ikke mindre virkelig tilstede i Altrets h. Sakramente her i denne Tarvelighed oppe paa Island, end han er tilstede i St. Peterskirkenes mægtige Haller. Under St. Joseffsøstrenes flinke Hænder bliver Kirken endda meget skjønnere paa Højtidsdagen. Og alligevel trænges der højt til en ny Kirke, hvad man først forstaar, naar man ser, hvor let Kirken fyldes, naar der holdes Gudstjeneste, og naar man mærker, hvorledes Stormen faar Kirken til at brage og knage, saa at sige stønne efter Oplosning, og sommetider synes den endog at fælde store og stride Taarer, naar det paa 5—6 ja flere Steder regner igjennem Taget.

Reykjaviks Indvaanere modtog os, maa jeg endnu tilføje, med stor Sympathi og Forekommenhed, og vore Besøg hos Embedsmændene og hos forskjellige Andre bleve alle besvarede med Gjenbesøg. Med et Ord: Alt i Reykjavik er oprigtig Hjærtelighed og venlig Imødekommenhed. Vel føle vi Savn i forskjellige Retninger og tænke ofte paa gamle Danmark, men i det Hele taget befinde vi os vel og kunne maaske endog komme til at befinde os særdeles vel.

I Dag er det den 9. Oktober, med saa dejligt Vejr, at man nærmest skulde tro, at man gik Sommeren i Møde. Dette sidste staar ingenlunde i Modstrid med det, der i Parenthes berettes om Nordenstormen, der rasede i 5 Dage med en paa denne Aarstid uhørt Heftighed. »Laura« forsinkedes 3 Dage, men viste sin Maskines Kraft og Paalidelighed, og Kaptajn *Christiansen* var ikke bange for at tage Kampen op med Storm og Bølger, og til Alles Overraskelse naaedes Reykjavik den 5. Oktober om Morgenen, i hvorvel han havde brugt 24 Timer til den Sejlads, som han ellers kun ofrer 3 à 4 Timer paa, nemlig fra Reykjanæs til Reykjavik.

Til Slutning en hjærtelig Hilsen til alle Venner og

Bekjendte med Bøn om ofte at minde os og Søstrene paa Island, naar de samles i Kirken eller forrette deres Andagt i Hjemmet.

M. Osterhammel.

Reykjavik, d. 9. Oktober 1896.

Kirkelig Kalænder.

Søndag den 8. November. 24. Søndag e. Pintse. — 9. M. Laterankirkens Indvielse. — 10. Ti. Andreas Avellinus, Bekjender. — 11. O. Martinus. Biskop af Tours (saak. Mortensdag). — 12. To. Martinus. Pave og Martyr. — 6. F. Stanislaus Kostka, Bekjender. — 14. L. Didakus, Bekjender.
Søndag den 15. November. 25. Søndag e. Pintse. Marias Of-ring. Gertrud, Jomfru.

Den levende Rosenkrans (1. Afd.) Søndag den 8. Nov. Møde med Exhortation paa Toldbodvejen 14. Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ efter Højmessén i St. Ansgars Kirke.

Vincentforeningen lader Lørdag den 14. Nov. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læse i St. Ansgars Kirke en h. Sjælemesse for sine Afdøde.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer Søndag den 15. Nov. den h. Stanislaus Fest med Fælleskommunion Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke og højtidelig Aftengudstjeneste Kl. 6 i St. Ansgars Kirke.

Bekjendtgjørelse.

Det meddeles herved, at Hr. Urtekræmmer E. Justiniano, indtil det næste ordinære Valg, er indtraadt i Forstanderskabet i Stedet for den ved Døden afgangue Fabrikant Johs. Hoffmann.

Kjøbenhavn, i November 1896. Paa Forstanderskabets Vegne
 J. Braun, Formand.

Unio. Søndag den 22. Novemb. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Oplæsning af Forfatteren, Hr. Joh. Jørgensen.

En ung Pige, 16 $\frac{1}{2}$ Aar, som regner og skriver godt, ønsker Plads i en Forretning eller paa et Lager. Man bedes henvende sig hos Forældrene, Lavendelstræde 6, 1. Sal t. h.

Plads søges. En Pige, 18 $\frac{1}{2}$ Aar, som er vant til at bestille noget, er lige kommen hertil fra Bornholm og søger Plads. Hun anbefales af Pastor Neuvel ved St. Josefs Hospital.

C. Binger, Farveri og Tøjrensings-Etablissement.

Indleveringssteder: Saxogade 82 (Bopæl), Istedgade 29, Antoniestræde 8 og Vesterbrogade 66. — Fælmede Herre- og Damegarderober kunne blive som nye. Sort Tøj til Sorg leveres paa 1—2 Dage.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 46.

Søndagen den 15. November.

1896.

Indhold: Forskjellige Betragtninger. Media Vita. Biskop Absalon. Jesu Hjerte Kirkens Klokker. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. England. Holland. Laach. M.-Gladbach. Frankrig. Rom. Tyrkiet. Amerika. „Fra Vejbyrnet.“ — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til XXV. Søndag efter Pintse.

—o—

I. Sennopskornet.

1. Punkt. Dette Sædekorn er et Sindbillede paa Frelseren, i det Ydre ringe og uanseeligt, men i Besiddelse af uendelig Kraft. Han lader os erfare sin Kraft ved sin Lidelse, der forløste os, ved sin Naade, der er vor Frelses Ophav, ved sin h. Eucharistie, der er Aarsag til vor Glæde, Styrke og Lykke. Søg nu Du at drage Nytte af den Kraft, han meddeler Dig ved alle disse Midler, og glæd Dig, hvis Du i Verdens Øjne er ringe og uanseelig, som han er det.

2. Punkt. Kristus, hvis første Begyndelse her paa Jorden syntes saa ringe, voksede og tiltog; »det blev

et saare stort Træ. Han er bleven Verdens Forløser, Menneskenes og Englenes Herre, Gjenstand for hele Jordens Tilbedelse og al Skabningens Haab. Glæd Dig over hans Storhed, tak ham, fordi han har kaldet Dig til at være blandt de Faa, der i Sandhed tilhøre ham. Fornyt dit Løfte om at tjene, ære og elske ham.

II. De smaa Fejl.

1. **Punkt.** De smaa Fejl ere at frygte, fordi de have saa sørgelige Følger; de føre os til større Overtrædelser. Man vænner sig til Synder, der synes ubetydelige, og ved Vanens Magt falder man da lettere i de alvorligere Tilfælde; lidt efter lidt vænner man sig til at være ond. Store Synder forfærde En i Begyndelsen, men man vænner sig til dem ved gradvis at tillade sig de mindre. En liden Gnist kan foraarsage en stor Ildebrand: Den, der foragter det ringe, opnaar ikke det store.

2. **Punkt.** Naar Fristeren har overvundet os i Smaating, angriber han os i de større. For hvert Skridt, vi vige, gaar han et frem. Modstaa vi ham i de ubetydelige Undladelser, vover han ikke at forsøge os i de alvorligere Ting. Han ved: at hvo, der er tro i det mindste, er ogsaa tro i det større.

3. **Punkt.** Naar Gud er bleven fortørnet over vore uophørlige Smaafejl, tillader han, at vi falde i de betydeligste Synder. Disse Fejl, som vi kalde smaa, berøve os Fromhedens Naade, kølne vor Kjærlighed til Gud og forringe hans Venskab mod os. Hvis Kjærligheden til Gud ikke holder os tilbage, burde Frygten for at bedrøve ham gjøre det. »Hvo, der frygter Gud, forsømmier Intet,« siger den Helligaand. Vare disse Smaafejl ikke i sig selv foragtelige og skulde de ikke alle afsones — her eller hist — saa burde vi dog undgaa dem, for ikke ved dem at føres til Fortabelse.

III. Vær tro i det Mindste.

1. Punkt. I Guds Tjeneste er intet ringe. Alle de Ting, der forekomme os saa uvæsentlige, elsker Gud, fordi han ser paa Hjærtet og Hensigten. — Hvis en Ven bad mig om den Blomst, jeg holdt i Haanden, og jeg da svarede ham, at den var for ubetydelig, jeg vilde derfor hellere give ham en hel Buket, som jeg dog ikke var i Besiddelse af, saa indser Enhver, at jeg handlede taabeligt. Ligesaa i Forholdet til Gud; der gjælder det at gjøre netop det, han forlanger af os, selv om det er ringe.

2. Punkt. Hvad der bevirker min Salighed, kan ikke være ringe. Vi bør hellige os ved de tusinde Smaating og smaa Pligter, som hver Dag fører med sig. Det er at skuffe sig selv at sige: Gid jeg kunde spæge mit Legeme som den h. Paulus, tilbringe Livet i Bøn, som den h. Hillarius, gid jeg kunde bære Lænker og udstaa Lidelser for Gud: Hold din daglige Betragtning godt, øv de Selvfornægtelser, som din Stilling i Livet fører med sig, bær taalmodig en uvenlig Afvisning, en ufortjent Krænkelse, et ukjærligt Ord: deri bestaar den Hellighed, Gud fordrer af os. Alt andet er kun Misforstaaelse og Tidsspilde, saalænge Lejlighed dertil ikke gives os.

3. Punkt. Hvad der engang skal belønnes med evig Salighed, er ikke ringe Udførelse af en lille Pligt. Hjærtets Opløftelse til Gud fortjener os Himlens Samfund med Gud. Alt det er vigtigt, der fører til dette Maal; Alt er ringe, hvad der ikke staar i noget Forhold til Gud.

Media vita.*)

—o—

Som en Flod med stærke, stride Vande
strømmer Døden om os, tung og kold.
Ingen Hjælp i alle Jordens Lande;
Du alene, Herre, vær os Værn og Skjold!

Herre, Du var vore Fædres Haab,
og til Dig gik vore Fædres Raab,
og Du frelste dem af Døden ud —
stærke Gud, stærke, fromme Gud!

Se ej ned paa os, som — ak! — er svage.
Kommen er vor Alders bange Dage.
Frels os af vor Angst og Kvide ud —
stærke Gud, vore Fædres Gud!

Under graa og nøgne Klippers Side
strømmer Floden strid og dyb og kold.
Frelser, hellige, miskundelige,
giv os ej den bitre Død i Vold!

Johannes Jørgensen.

Biskop Absalon.

(Efter „Dannebrog“ for 11. Nov. d. A.)

—o—

Folk, der i Gaar og i Forgaars kom forbi det nye Raadhus, forbavsedes over højt oppe paa den mægtige Bygnings Hovedfacade ud imod Raadhuspladsen at se en kridhvid Skikkelse anbragt i en Nische noget over zden Sals Vinduer.

*) Den latinske Original er digtet af den hellige Notker († 912) i Klostret St. Gallen i Schweiz. Under Korstogene blev den sunget før alle Slag.

Skikkelsen var ingen ringere end Hs. Højærværdighed Biskop *Absalon*, og som man kan tænke, vakte den i høj Grad de Forbigaaendes Opmærksomhed. Mange vare de Gisninger, der krydsede gennem Luften. Var det den gamle *Absalon* fra Raad- og Domhuset, der var bleven rejst paa dette fremtrædende Sted, eller var det hans Afløser, *Bissens* nye Bisp, der fra Raadhusets Facade skuede ud over sin gamle By . . . ?

For at faa Klarhed paa disse Gaader henvendte vi os i Arkitekt *Nyrops* Tegnekontor, hvor man bekræftede, hvad vi allerede anede, at Statuen var en — lige fuldent — Gipsafstøbning af Prof. *Bissens* til det nye Raadhus bestilte *Absalon*-Figur, der i sin endelige Skikkelse skal fremstilles i drevet Kobber med rig Anvendelse af Forgyldning. Gipsafstøbningen var bleven anbragt paa Prøve, for at man kunde danne sig et Begreb om Forholdet mellem dens egne og den mægtige Bygnings Dimensioner.

— Vi benyttede, med det samme vi vare i Raadhusets Tegnekontor. Lejligheden til at gøre os bekjendt med Udkastet til den endelige *Absalon*-Figur saavel som dens Omgivelser.

Læserne maa da tænke sig en ca. 5 Al. høj *Absalon*-Figur; Dimensionene ere nøjagtig de samme som ved Gipsafstøbningen. Men medens denne sidste er hvid og altsaa springer stærkt i Øjnene paa Baggrund af Raadhusets røde Mure, vil *Bissens* fuldt færdige Statue, som omtalt, blive forarbejdet af drevet Kobber. Anvendelsen af dette Materiale vil vel bevirke, at Figuren træder mindre skarpt frem, set fra Gaden, men paa den anden Side vil Kobber-Statuen sikkert harmonere fortræffeligt med Omgivelserne.

Bispen staar i fuldt Ornat. Den lange, side Kjørtel falder ham helt ned til Fødderne, der akkurat skimtes. Paa Brystet paasættes rige Forgyldninger. Om Halsen har han det brede Pallium, der ligeledes falder

hælt ned til Fødderne. I sin venstre Haand holder Absalon Krumstaven, i den højre et Sværd, hvis Spids peger mod Himlen. Paa Hovedet sidder den biskoppelige Mithra.

Statuen, der er ca. 5 Alen høj, anbringes i den ovenfor beskrevne Nische, hvis Vægge blive beklædte med forgylde, drevne Kobberplader, der vil danne et smukt Relief om den mandige Skikkelse. Nischen afsluttes foroven af en kobberklædt Baldakin, der er anbragt 1 Alen over Statuens Hoved, og hvis Bestemmelse er at beskytte den mod Vind og Vejr. Paa begge Sider af Nischens Fod anbringes forgylde Skjolde, det ene Roskilde Domkirkes, det andet Hvidernes Skjold.

Absalon-Figuren kommer til at staa ca. 22 Alen over Jordlinien; Statuens Fodstykke er 4—5 Alen over den store Festsals Gulv (paa 2den Sal). Nedadtil afsluttes Nischen af en Granit-Konsol, hvis fremspringende Dele beklædes med Kobber. Lige under denne Konsol aabner sig den temmelig lave Udgang fra den store Festsal til en lille Balkon, der forsynes med et højt, snørklet Jerngitter, midt paa hvilket Kjøbenhavns Vaaben, de 3 Taarne anbringes. Iøvrigt gaar dette Motiv igjen i hele Gitteret, der efter Tegningen, at dømme bliver ægte Nyropsk i sin Komposition.

— — Først i disse Dage begynder Prof. Bissen sit store Arbejde: at fremstille vor Hovedstads Grundlægger i Kobber. Og det meste af 2 lange Aar vil da hengaa, inden Biskop Absalon fra sit høje Stade skuer ud over sin gamle Axelstad i moderne Skikkelse.

De nye Klokker i Jesu Hjærte Kirke.

—o—

Taarnet ved *Jesu Hjærte Kirke* i Stenosgade har nu staaet i over et Aar og længtes efter at kunne opfylde sin egentlige Bestemmelse, nemlig hver Dag at lade Klokkernes Malmlyd klinge ud over Byen for at samle de Troende til Bøn og Gudstjeneste. Men Hovedsagen, Klokkerne, savnedes hidtil. Dette Savn vil nu blive afhjulpet. Der er ankommet *tre store Klokker*, som — hvis der ikke kommer nogen særlig Hindring i Vejen -- skulle indvies *Søndag d. 15. ds. Kl. 12*. Klokkerne ere støbte af det meget ansete Firma *Otto* i Hemelingen ved Bremen og ere, som Prøven samme Sted har vist, særdeles vellykkede. Den største D-Klokke er 2 Al. 2 $\frac{1}{2}$ " høj, 2 Al. 5 $\frac{1}{2}$ " vid og vejer 3313 Pd. Den bliver indviet til *Jesu Hjærte* og har følgende Indskrift:

Omnibus hicce patent aditus ad viscera Jesu.

Huc propera, quicunque doles! Hic quære medelam!

o: Her have Alle fri Adgang til Jesu Hjærte. Kom skyndsomt herhen, du, som er syg! Her søg Helbredelse.«

Den Anden F-Klokke er 1 Al. 18" høj, 1 Al. 20 $\frac{3}{4}$ " vid og vejer 1936 Pd. Den bliver indviet til *den h. Ignatius af Loyola* og har derfor passende følgende Indskrift:

Ite, mei nati, clamat Loyola, per orbem!

Corda Dei verbis factis accendite amore!

o: Gaar ud i Verden, mine Sønner, raaber Loyola. Gaar og opflammer ved Ord og Gjerninger Guds Kjærlighed i Hjærterne.

Den tredje G-Klokke bliver viet til Martyrkongen *St. Knud*, hvis Navn ogsaa Skolen bærer. Den er 1 Al. 14" høj, 1 Al. 16 $\frac{1}{4}$ " vid og vejer 1406 Pd. Dens Indskrift lyder:

Sanguine purpureo tincti nomen gero Regis

Adque fidem regnum revoco gentemque Canuti.

o: Jeg bærer Navnet paa den Konge, som er klædt i sit purpurfarvede Blod, og kalder St. Knuds Rige og Folk tilbage til (den sande) Tro.

Som Læseren ser, er Tonefølgen D F G. Det er altsaa en Blanding af den harmoniske og diatoniske Tonefølge. Den harmoniske Ringning, som bestaar af Akkordtonerne i Skalaen, bliver let ensformig og kedelig. Den diatoniske derimod, i hvilken Tonerne umiddelbart følge paa hverandre, er melodios og mere stemningsfuld. Den her valgte Blanding giver, som Prøven har vist, en meget fyldig og klangfuld Ringning, saa at de nye Klokker i høj Grad ville bidrage til Gudstjenestens Forherligelse, til Katholikernes Opbyggelse og til hele Byens Glæde, naar de ringe til Angelus, til Messe, Bøn eller Prædiken.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. I Søndags rejste højærv. Pastor *Johannes Frederiksen* med »Vesta« (Kaptain Corfitzen) tilbage til Island efter i længere Tid at have opholdt sig i Udlandet i Missionens Interesse.

— Pastor *Frants Ronge*, som i sex Aar har opholdt sig i Propaganda-Kollegiet i Rom, vendte i Lørdags tilbage til Hovedstaden, hvor han foreløbig vil blive ansat ved Rosenkranskirken paa Frederiksberg. Søndag den 15. November (Marias Ofring) vil han for første Gang synge Højmessén i St. Ansgars Kirke, hvor han i sin Tid modtog Daabens hellige Sakramente. Hr. Ronge, der er en Søn af forhenv. Glashandler W. Ronge paa Frederiksberg, har som bekjendt en Søster, der er Medlem af St. Josefssøstrenes Ordenssamfund og for Tiden virker som Lærerinde i St. Ansgars Pigeskole.

England. I Anledning af den 6ode Aarsdag for

Dronning *Viktorias* Tronbestigelse har Pave *Leo XIII.* gjennem Kardinal Vaughan rettet en Lykønskningsskrivelse til Dronningen og udtalt heri sin Tak for den Frihed, som Katholikerne kunne glæde sig ved i hele det brittiske Rige. Dronningen har til Gjengæld sendt Paven en Takskrivelse, hvori hun i høj Grad roser sine katholske Undersaatters Troskab.

— En af Hovedmodstanderne mod de pavelige Gjenforenings-Bestræbelser, den anglikanske Ærkebiskop *Benson* af Canterbury, er fornylig pludselig afgaaet ved Døden, ramt af et Hjerteslag. I hans Sted har Dronning Viktoria udnævnt den anglikanske Biskop *Temple* af London til Ærkebiskop af Canterbury.

— Kardinal *Vaughan* har, siden han blev udnævnt til at være Kardinal Mannings Efterfølger som Ærkebiskop af Westminster (London), beskjæftiget et Antal katholske Lægmand som Foredragsholdere i de offentlige Haver og paa flere Torve i London. Den nye Bevægelse ledes af Kardinalens Broder. Foredragsholderne ere Mænd med Dannelse, navnlig hentede fra de katholske Juristers Kreds.

— Opførelsen af den nye katholske Domkirke i Westminster er det kostbareste Projekt, Kardinal Vaughan nogen Sinde har fuldført. 42 fremragende Katholiker tegnede sig hver for 5,000 Pund Sterling paa Subskriptionslisterne, som bleve bragte i Omløb i Anledning af Domkirkens Opførelse.

— Den unge Kong *Alfons* af Spanien har skjænket Sakraments-Kapellet i den nye katholske Kirke i Westminster.

— Rev. *Patrick Russell*, Vikar ved den anglikanske St. Stefans Kirke i Davenport, har nedlagt sit Embede, for at vende tilbage til den katholske Kirke. Det er den tredje Konversion af anglikanske Gejstlige i den sidste Tid i Omegnen af Plymouth. En rig Eng-

lænder, Mr. *Edv. Harter*, vendte i Valencia, Spanien, tilbage til Katholicismen.

— Den engelske *Franciskaner-Provins* har for nylig oprettet et eget Kolleg eller Gymnasium for Franciskanerordenen i Royal Burgh of Buckingham. Ordenen, som fordm var saa udbredt og æret i England og frembragte verdensberømte Mænd som Duns Scotus og Roger Bacon, blomstrer atter i Landet og arbejder med stor Iver i Missionsgjerningen blandt de engelske Katholiker.

Holland. De katholske Medlemmer af Rigsdagen have under en Sammenkomst i Utrecht besluttet at opstille et fælles Program for at opnaa Enighed under Afstemningerne i Rigsdagen, og givet en Kommission af fem Medlemmer det Hverv, at udarbejde Programmet. Kommissionen bestaar af Rigsdagsmændene Bahlmann, Dobbeltmann, Vermeulen, Dr. Schaepmann og Travaglino. Centralbestyrelsen for den hollandske, *romersk-katholske Folkeforening* har anmodet Kommissionen om at optage i det nye Program følgende Forordninger: 1. Lovmæssig Ordning af Arbejdskontrakter, 2. Ordning af Arbejdsinspektionen, saa at duelige Arbejdere ogsaa kunne blive Medlemmer af den, 3. Indskrænkning af Kvinders Arbejde paa Fabrikerne til det Allernødvendigste, 4. Beskyttelse af indenlandsk Arbejde og Husflid, 5. Sikring af Arbejdsfriheden og Beskyttelse af ordenselskende Arbejdere mod voldsom Afholdelse fra Arbejde, 6. Ordning af Spørgsmaalet om Arbejderboliger og 7. Oprettelsen af et Arbejdsministerium til Udførelsen af de ovennævnte og andre sociale Forordninger.

— Den apostoliske Nuntius, Msgr. *Lorenzelli*, som er bleven forflyttet til *München*, har forladt Haag for at begive sig paa sin nye Post. Dronning-Regentinden af Holland har ved Afskedsaudiensen skjænket Msgr. Lorenzelli Storkorset af Nassau-Oranienordenen.

Laach. Til Belysning af Frasen om de »dumme Munke« og »mørke Klostre« kunne vi meddele, at der i det berømte Kloster *Maria Laach*, hvor Benediktinerne for Tiden opholde sig, vil blive opført en elektrisk Belysnings-Station, som skal forsyne baade Kirken og Klostret med elektrisk Lys.

M.-Gladbach. Et virksomt Middel til at faa Arbejdere til at afholde sig fra Nydelsen af *Brændevin*, bringer den katholske Fabriksejer *Fr. Brands* allerede siden 1884 i Anvendelse. Han har, for at give de Arbejdere, som ikke nyde Brændevin, et Bevis paa sin Anerkjendelse, truffet følgende Bestemmelser: Enhver mandlig Arbejder over 16 Aar, som ganske afholder sig fra Brændevin, modtager maanedlig 1 Mark. Den lægges hver første maanedlige Udbetalingsdag til hans Løn, uden nogensomhelst Bemærkning paa Kvitteringen. Kontrollen over, hvorvidt Arbejderen virkelig ikke har drukket Brændevin i den henrundne Maaned, hverken paa Fabrikken eller i Værtshuset eller hjemme eller nogetsomhelst andet Sted, bestaar deri, at han underskriver en Seddel, som den Sidste i hver Maaned nedlægges i en lukket Æske. Seddelens Indhold er saalydende: »Jeg Undertegnede erklærer herved paa Tro og Samvittighed, at jeg i den henrundne . . . . . Måaned ikke har nydt hverken Brændevin, Likør, Mavebitter o. s. v. eller nogensomhelst anden brændt Drik.« Kun Førstemester og to Tillidspersoner faa foruden Fabriksherren et Indblik i disse Sedler. Selvfølgelig maa enhver, som paa en bedragerisk Maade afleverer en saadan Seddel, straks forlade sit Arbejde. Hr. Brands har opnaaet de bedste Resultater ved denne Indretning. Bedragerier forekomme yderst sjælden. Hans Arbejdere og deres Familier ere ham saare taknemlige for denne Opmuntning; thi Familiefaderen bringer nu ikke blot sin hele Løn hjem, men ogsaa en maanedlig Præmie.

Frankrig. Enestaaende i hele Europa turde den Kjendsgjerning vel være, at Sognet Vallon-sur-Ger (Departement Sorthe i Frankrig) i Løbet af 111 Aar kun har haft to Sognepræster. Abbé *Pincau* pastorede Sognet fra 1785—1842, og hans Efterfølger, Abbé *Paris*, skjønt en 80aarig Olding, er endnu rask og rørig og arbejder med utrættelig Iver i sit Sogn.

Rom. Biskop *Macario*, som af Paven har været sendt til Kong *Menelik* af Abbesinien, overrakte for nylig Pave Leo XIII. en Skrivelse fra Menelik, hvori Kongen meddeler, at han alene af politiske Hensyn overfor Italien maa vedblive at holde alle de italienske Krigsfanger tilbage i sit Land.

— Badens Gesandt i Berlin, Dr. *v. Jagemann*, blev den 10. November modtaget af Pave Leo XIII. i Audiens, som varede en hel Time.

Tyrkiet. Forfølgelserne mod de Kristne i Lilleasien faa ingen Ende. I Følge Konsularberetninger fra *Charput* fandt et Blodbad atter Sted i *Egin* den 15. Septbr. Af 1150 armeniske Huse bleve de 980 fuldstændig ødelagte og udplyndrede. 2000 Armeniere, deriblandt 50 Kvinder og Børn, bleve dræbte. Ogsaa i *Wan* fandt et frygteligt Blodbad Sted den 2. Oktober. Alle armeniske Mænd, som Kurderne, — der aabent erklærede, at de kun opfyldte Sultanens Villie og deres egen Pligt som Muselmænd —, kunde opspore, bleve myrdede, Hustruer og Døtre bleve, naar de vare smukke, bortførte for at sælges til de tyrkiske Harems; Børnene kastede man levende i Gruber, som tjente til Opbevaring af Korn, og bedækkede dem med Jord. For at spare paa Krudt og Kugler, bleve Ofrene ofte opstillede i Rækker, saa at ét Skud dræbte to eller tre ad Gangen.

— Ifølge Beretninger fra Konstantinopel skal der have fundet Uroligheder Sted i *Everek* ved Cæsarea, ved hvilken Lejlighed henved 100 Armeniere bleve

dræbte af Tyrkerne, som plyndrede de armeniske Huse. De Kristnes Stilling i Konstantinopel og overhovedet i hele Tyrkiet og Lilleasien skal være yderst alvorlig og farefuld, og Diplomaterne i Konstantinopel ere raadvilde.

Amerika. *Mc. Kinleys* Sejr i Anledning af Præsidentvalget, skrives der til os fra Amerika, er en Sejr for de store Kapitalister, og vil blive en Ulykke for Amerikanerne, navnlig for de amerikanske Agerdyrkere. Det er især Bank- og Jærnbanepræsidenterne, som give Tonen an i *Mc. Kinley-Partiet*. Alt, hvad der træder dem i Vejen, søge de at undertrykke eller at bestikke. Bankerne beherske Handel og Industri, og Jærnbanselskaberne have hele det amerikanske Landbrug i Lommen. Thi Farmerne i Vesten kunne kun sælge deres Korn til Jærnbannerne, som alle Vegne have oprejst store Elevatorer langs Banelinierne, hvor Agerdyrkerne maa aflæsse Markens Velsignelser til de af Jærnbannerne dekreterede Priser. Hvad der fortjenes ved Handelen, faar Jærnbanen; den sender Kornet til Østen og exporterer det videre over Havet. Farmeren derimod arbejder for en Slaveløn. Ingen absolut Fyrste har nogen Sinde udsuget sit Land i den Grad, som Kapitalisterne i New York udsuge det arbejdsomme amerikanske Folk, og denne Undertrykkelse er desto føleligere, som den skjuler sig under Frihedens Kaabe. En smuk Frihed, hvor de store Rovfisk opæde de smaa Fisk; og det vil ske grundigt som en Følge af *Mc. Kinleys* Valg.

— Kardinal *Gibbons* af Baltimore, Forfatteren af den bekjendte, udmærkede Bog »Vore Fædres Tro«, arbejder paa en ny Bog, hvis Titel vil blive »Kristi Sendebud«. Baade hjemme og paa sine Rejser har han med utrættelig Flid arbejdet paa Bogen, som nu nærmer sig sin Afslutning, og man imødeser dens Udgivelse med stor Interesse.

— De daarlige Tider synes ikke at have Indflydelse paa Katholikerne i Brooklyn. Biskop *Mc. Donnell* lagde for nylig Grundstenen til en ny Kirke, som St. Frants af Sales Menighed lader opføre og som skal koste 175,000 Dollars.

— En Herre, *Georg R. Frill*, i Reading, som for nylig er afgaaet ved Døden, har testamenteret 5000 Dollars til det katholske Hospital i Reading: 10,000 Dollars til St. Kathrines Vajsenhus; 5000 Dollars til »Søstrene af den gode Hyrde«; 10,000 Dollars til Søstrene af Marias ubesmittede Hjærte; 5000 Dollars til Hospitalet for hjemløse Børn og 20,000 Dollars til Kirken og Skolen i Reading. En amerikansk Dollar er som bekjendt 3 Kr. 72 Øre i danske Penge.

— Bladet »The New World« skriver, at Chicago sparer hvert Aar henved 1,500,000 Dollars ved de katholske Sogneskoler og kalder det »Chicago-Katholikernes aarlige Gave til Chicagos offentlige Kasse.« Noget Lignende, om end med mindre Tal, kan vel med Rette siges om vore katholske Sogneskoler her i Landet; de ere en ren Besparelse for de respektive Kommuner.

— Biskop *Shanley* af Northe Dakota blev for nylig overfaldet af en Bølle i en af Byen Fargos Gader. Biskoppen er imidlertid ikke blot en klog men ogsaa en kraftig Mand, hvad Bøllen opdagede, — lidt for sent til at undgaa at blive straffet for sit overlede Angreb, idet han maatte bide i Græsset og bede om Naade og Barmhjertighed. Med en alvorlig Formaning fik han Lov til at løbe.

❧ Fra Vejbrynet. ❧

— **Krokodilletaarer.** I »Kristeligt Dagblad« for 30. Oktbr., som udgives af Vilh. Becks Venner, oplyser en Hr. Dyekjær Bladets Læsere om, at »*det romersk-katholske Hedenskab træder frem i to Afguders Skikkelse, en mandlig, Paven, og en kvindelig, Jomfru Maria*«, og han søger at begrunde dette Vaas ved at henvise til »en meget læseværdig Afhandling«, som den frafaldne, gifte Munk Hyacinthe Loyson skal have skrevet for en Snes Aar siden. Hr. D., der er rædselslagen og dybt bedrøvet over Katholikerne, slutter sin Artikel paa følgende pæne Maade:

»Her se vi altsaa de skrækkelige Følger af, at *Biblen er en lukket Bog*, — ellers kunde en saadan Mariadyrkelse ej have fundet Sted — Paven kunde ikke have ladet sig ophøje til at være Alles ufejlbare Overherre i Stedet for at være Alles Tjener. Maatte dog Herren i sin Naade stanse den romersk-katholske Propaganda her i Danmark, og maatte Evangeliets klare Lys komme til at skinne ind i mange formørkede Papisters Hjærter. Kjære evangeliske Brødre og Søstre, glem ikke at bede derom, ja lad den protestantiske Misison blandt de forvildede og forblindede Katholiker ret ofte faa en Plads i eders Forbønner.«

Er dette ikke rørende? Hr. Dyekjær er en rar Mand; lad os til Gjengæld give ham et godt Raad og sigte til ham: Læs Katholicismens egne Skrifter i Stedet for at spille Tiden med at læse frafaldne Munkes Smædeskriver mod Kirken. »Den indre Mission« bedømmer De vel heller ikke efter »Socialdemokratens« kirkelige Artikler. Rare Hr. Dyekjær, De vil dog vel oplyse »Kristeligt Dagblads« Læsere; men saa maa De heller ikke begaa en saadan Dumhed og fortælle dem, at »Biblen er en lukket Bog« for Katholikerne. Gak til Høst i Gothersgade og bliv vis! Han har katholske Bibler paa Lager og sælger gjerne vort nye Testamente til Dem.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 15. November. 25. Søndag e. Pintse. Marias Of-
ring. Gertrud. Jomfru. — **16. M.** Josafat, Biskop og Mar-
tyr. — **17. Ti.** Gregor Thaumaturg. Biskop og Bekjender. --
18. O. Peterskirken Indvielse. — **19. To.** Elisabeth af
Thyringen, Enke. — **20. F.** Felix af Valois, Bekjender.
— **21. L.** Marias Ofring (fejredes i Søndags.)

Søndag den 22. November. Sidste Søndag e. Pintse. Cæcilia,
Jomfru og Mart.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer Søndag den 15.
Nov. **den h. Stanislaus Fest** med Fælleskommunion Kl. 8 $\frac{1}{2}$
i Jesu Hjærte Kirke og højtidelig Aftengudstjeneste Kl. 6 i
St. Ausgars Kirke.

Tertiarmøde. Paa den h. **Elisabeths Fest**, Torsdag d.
19. Nov., holde Medlemmerne af den h. **Frants af Assisis tredje**
Orden Festmøde i St. Ausgars Kirke Kl. 8 Aften. Menigheds-
medlemmer, som ikke ere Tertiarer, have ogsaa Adgang.

St. Josefs Gilde. Den aarlige Sjælemesse for Gildets Af-
døde læses Tirsdag d. 17. Nov. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i St. Ausgars Kirke.

Mandag d. 16. Nov.: Gradsmøde for Brødre i Gildets
3. Grad Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G. —
2. Grads Brødre kunne deltage.

Mandag d. 23. Nov.: Alm. Møde for alle Brødre.

Unio. Søndag den 22. Novemb. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Oplæsning af
Forfatteren, Hr. Joh. Jørgensen. Et begrænset Antal Ad-
gangskort for Besøgende kunne afhentes hos Hoffmann, Kjøb-
magergade 48.

Klokkevielse.

Den højtieelige Indvielse af **Jesu Hjærte Kirkens Klokker**
finder Sted **Søndag den 15. Nov. Kl. 12** i Stenosgade. Den
højærværdigste Biskop foretager Indvielsen.

Elisabethforeningen I Anledning af den h. **Elisabeths Fest**
tilfalde, ligesom i Fjor, Søndag den 22. Nov. **samtligesamte Kollecter**
i St. Ausgars Kirke, Rosenkranskirken og St. Josefs Hospitals
Kirke Elisabethforeningen til Bedste for forældrelose
Børn.

Ernst Bæklund,

59, Kjøbmagergade 59,

anbefaler sit store Lager af

elegante fineste engelske Silke- og Filthatte

til **3, 4 $\frac{1}{2}$, 6, 8 Kr.** i alle moderne Façons.

Literatur. Udkommen er og faas i Kommission hos Andr.
Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Pave Leo XIII.: Encyklika om **Kirkens Enhed**. Pris
25 Øre.

de Waal: Kraus og Krone. En Fortælling fra Apostlenes
Dage. Pris 50 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

№ 47.

Søndagen den 22. November.

1896.

Indhold: Betragtning. Allesjælesnat. Klokkevielsen i Jesu Hjerte Kirke. Lidt om Pastor Vilh. Beck. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. „Fra Vejbyrnet.“ Indbydelse til Hovedstadens Katholiker. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til XXVI. Søndag efter Pintse.

—o—

„Naar I se Ødelæggelsens Vederstyggelighed
... staa paa det hellige Sted.“

1. Punkt. Denne Vederstyggelighed paa det hellige Sted er de Kristnes syndefulde Levnet, som indenfor Kirken med tusinde Midler til Frelse og Hellighed vanhellige deres Daab og vanære Kirken ved deres ukristelige Vandel. Beundre Guds Langmodighed, som finder sig i alle deres Misgjerninger og søg at leve saaledes, at Du opbygger Dine Medmennesker og ikke forarger dem ved Din Kristendom, fordi den kun er i Ord og Tunge, men ikke i Gjerning og Sandhed.

2. Punkt. Denne Ødelæggelsens Vederstyggelighed, som staar paa det hellige Sted, er tillige de Kloster-

givnes ufuldkomne Liv i deres Stand. Alt er helligt der. Gud har givet dem utallige Midler til at hellige sig. Men ofte er vort Liv ikke helligt. Lad os da frygte disse skrækkelige Ord: Den, der i et Hellighedens Hus og boende mellem fromme Kristne, fører et syndefuldt Liv, vil blive udelukket fra den Herlighed, Gud har beredet sine Hellige! —

3. Punkt. Dødssynden endelig er denne Vederstyggelighed, der forjager den Helligaand fra den Kristnes Sjæl, vanhelliger Guds Tempel i os og gør den onde Aand til Hersker der. Dødssynden foraarsager en egen Bedrøvelse i vor Sjæl; den berøver os Guds Venskab og vore gode Gjeringers Fortjenester; den udsætter Sjælen for tusinde Kvaler her i Livet og for en usalig Evighed. Lad os da afsky vort tidligere Livs Synder; lad os have Medlidenhed med de Stakler, som leve i denne Tilstand; og fremfor alt lad os bede for os og alle: Gud fri os fra det Onde, fri os fra at falde i en svær Synd!

„Hvo som læser dette, han agie vel derpaa!“

1. Punkt. Hvoraf kommer det, at disse evige Sandheder gjøre saa lidt Indtryk paa os? Det kommer for det Første af vor liden Tro; vi høre Evangeliet, vi læse det, vi tænke paa Evigheden og det griber os ikke rigtigt; vi ere kolde, uimodtagelige derfor; vi ere altid de samme. Det kommer af, at vor Tro er død og livløs, hvis vi i det hele kan sige, at vi have en Tro. Profeterne, Apostlene, Eneboerne, de fromme Kristne blive grebne ved Tanken paa Evigheden; det er fordi de virkelig tro paa disse store Sandheder. Skulle de faa nogen Virkning paa os, da maa vi først bede: Herre forøg os Troen!

2. Punkt. Det kommer af, at Fordomme opfylde vort Sind og vort Hjærte. Vi elske Verden, dens Goder og dens Fornøjelser. Vore Lidenskaber føre os

vild; det Ydre, Skabningerne, Livets Omskiftelser levne os ikke Tid til at overveje Religionens Sandheder; det er knap nok, at vi nogle faa Øjeblikke af vort Liv tænke paa, hvad der vil komme efter Døden. Vi bør lægge en Dæmper paa vore Lidenskaber, indskrænke alle unyttige Beskjæftigelser og fra Tid til anden trække os tilbage fra Verdens Larm for at overveje Evigheds Aar.

3. Punkt. Det kommer dernæst af vor Forsømmelighed til at drage Nytte af, hvad Gud har aabenbaret os. Undertiden ere vi opfyldte af Kjærlighed til Gud og af et brændende Ønske om at arbejde paa vor Frelse. Dette skyldes Guds Naade; men af os afhænger det, at disse Stemninger ikke blive golde og virkningsløse, men sætte Frugt, saa Gud ikke ophører at sende os sin Naades Lys.

Allesjælesnat.

—o—

Store Stjærner staar deroppe,
stirrer gjennem Natten ned.
Store Stjærner, store Øjne,
der om alt paa Jorden véd.

Nede lyser stærke Lygter,
slukkes dog ved Midienat.
Mørket kommer, Tiden flygter,
vogt den ene dyre Skat!

Vogt dit Hjærte, vaer din Tanke.
Stjærner ser paa Jorden ned.
Og vi véd ej, naar vi banke
paa din Port, o Evighed!

Klokkevielsen i Jesu-Hjærte Kirke.

—o—

Klokkevielsen er en ældgammel from Skik i den katholske Kirke. Dens Oprindelse føres tilbage til Pave Johannes XIII., der skal have været den første, som indviede en Klokke til Kirkens Brug. Det var i Aaret 968. Selve Brugen af Klokker findes derimod allerede omtalt i det 4. Aarhundrede.

Hvad er Kirkens Mening med Klokkernes Indvielse?

Ifølge 1. Mosebog 3, 17 blev Jorden forbandet for Menneskenes Synds Skyld, og ogsaa St. Paulus siger (Rom. 8, 22 cf. ogsaa v. 19—21): »Thi vi vide, at hele Skabningen sukker og ligger i Fødselsveer indtil nu.«

Det er denne Forbandelse, Kirken ved sin Vielse vil tage fra de Ting, den bruger ved sin Gudstjeneste, saa at Skabningen, der drager saa mange Mennesker bort fra Skaberen og bliver dem til Forbandelse, atter maa blive Menneskene til Velsignelse og føre dem tilbage til deres Gud.

Det er ogsaa Kirkens Mening med Klokkernes Indvielse. Denne skal tage Syndens Forbandelse fra dem, udskille dem fra al profan Brug og gjøre dem til Guds Herolder for Menigheden. Indviede Klokker maa uden Biskoppens Tilladelse ikke anvendes i noget andet end et gudeligt Øjemed.

Af den Grund ere ogsaa Ceremonierne, der bruges ved Klokkeindvielsen, i høj Grad sindrige. Vielsen begynder med, at Biskoppen tillige med de forsamlede Præster skiftevis beder en Del Salmer, hovedsagelig Bodssalmer. Derpaa vadskes Klokken med Vand, der er særlig viet i dette Øjemed. Medens Vadsningen staar paa, bede Præsterne, skiftevis som før, en Del Salmer, denne Gang de smukkeste blandt Davids Lovprisningssalmer. Det er jo en Glæde for Kirkens Tje-

ner, at Klokkerne blive unddragne al Indflydelse fra de urene Aanders Side og indviede til rene og virksomme Redskaber til Religionens Udbredelse.

Derefter følger Klokkernes Vielse med den h. Olie. Først gjør Biskoppen et Kors paa Klokken til Tegn paa, at, naar Klokken lyder, saa skulle de Troende ved den Helligaands Naade og Jesu Kristi Fortjeneste styrkes til alt godt. Snart derefter vies den endnu syv Gange med den h. Olie udenpaa og fire Gange med Chrisam indeni, hvormed der samtidig gives Klokkerne et Navn. De syv Vielser skulle antyde de syv Dele af Breviarbønnen, hvortil Klokkens Raab kalder Præsterne sammen, naar Breviaret skal bedes i Fællesskab. De fire Vielser betyde, at Klokkens Lyd skal gaa ud i de fire Verdens Hjørner for at minde de Troende om den Pligt at bede uden Afbrydelse og ogsaa midt i deres jordiske Sysler at have deres Hu vendt mod Himmelen.

Naar Vielsen er forbi, sættes et Kar med brændende Røgelse under Klokken; saaledes skal de Troendes Bøn være, en vellugtende Røgelse, der fryder Herren og hans himmelske Hærskarer. Som David synger: »Giv, o Herre, at min Bøn stiger op for dit Aasyn som et Røgelsesoffer.«

Til Slutning synger den assisterende Diakon et Stykke af Evangeliet, der er taget af Lukas 10. Kap. 38—41. Vers. Evangeliet fortæller om vor Herres Besøg hos de to Søstre Martha og Maria og skal formane de Troende til, at naar Klokken kalder dem til Kirke, saa skulle de forlade deres huslige Gjerninger og Forretninger for ligesom Maria at dvæle ved Herrens Fødder og i inderlig Bøn se op til ham.

Fyldigst og smukkest gjengiver Kirken sin Mening med Klokkevielsen i den Bøn, hvormed den vier Vandet til Klokkens Afvaskning. »Hvorsomhelst denne Klokke lyder, der vige de rænkefulde Fjenders Magt,

Fantasiens mørke Gøglebillede, Hvirvelvindenes Frembrud, Lynets Nedslag, Tordenens Ødelæggelse, Uvejrets skadelige Indflydelse og al Stormens Blæst, og naar de Kristnes Børn høre denne Klokke, da voxer i dem Andagtens Aand, paa det at de maa ile til den fromme Moder Kirkens Skød og synge dig (Gud) en ny Lovsang i de Helliges Kirke og indbyde Englenes store Hærskarere til deres Fromhedsøvelser og Bønner i dit herlige, hellige Tempel«.

Klokkevielsen i Jesu Hjærte Kirke foretoges, som meddelt i forr. Nummer, i Søndags Kl. 12. Der havde samlet sig en temmelig stor Mængde Protestanter saavel som Katholiker, der vilde overvære Højtideligheden. Antallet havde vistnok været meget større, dersom man havde kunnet anmelde Indvielsen i Aviserne. Men dette lod sig ikke gjøre, da det paa Grund af Omstændighederne var uvist, om ikke Vielsen maatte opsættes en Dag eller to. Forberedelserne vare først endte meget sent paa Aftenen, Dagen i Forvejen.

Kl. 12 ankom Hs. biskoppelige Højærværdighed, Msgr. *von Euch*, ved Kirkens Hovedindgang, og blev modtaget af Kirkens Rektor, P. Frins, Præsterne ved Jesu Hjærte Kirke og flere andre Gejstlige, der havde givet Møde, dels fra Byen og dels fra Ordrup. Medens Biskoppen i Procession førtes op til Kirkens Kor og iførte sig det biskoppelige Ornat, sang Koret paa Orgeltribunen *Ecce Sacerdos magnus*. Derefter udførtes Vielsen nøjagtig efter Ritualets Forskrifter.

Efter endt Vielse førtes Biskoppen til Koret, hvor han holdt Festtalen. Først udpegede Biskoppen Klokkevielsens historiske Betydning for vort Land. Det var ligesom paa St. Remberts Tid, da de første Klokker bleve ophængte i Ribe Kirkes Taarn, var det et Tegn paa, at den katholske Kirke ikke længer blot var taalt, men havde faaet fuldkommen Frihed til at virke og udbrede sig i Landet. Siden Re-

formationens Indførelse i Danmark var det de faa tilbageblevne Katholiker forment at have Taarne og Klokker ved deres smaa Gudshuse, og dette var endnu Rigslov paa den Tid, da St. Ansgars Kirke i Bredgade blev bygget. Dengang kunde man ikke ane, at der snart vilde oprinde bedre Tider, hvorfor man hellerikke lagde Fundamenter, hvorpaa man senere kunde have rejst et Taarn. Nu derimod forkynder Klokkens Lyd jublende over By og Land, at Frihedens Tid er kommen, og at Kirken har Lov til atter at rejse Gudshuse, gjenvinde det tabte og udvikle sig til ny Blomst i Hellig Knuds Rige. Biskoppen ytrede endnu sit Haab om, at ogsaa St. Ansgars Kirke snart kunde faa Klokker og saaledes værdigere udfylde den Plads, den indtager som Vikariatets Hovedkirke. I anden Del af sin Tale udviklede Biskoppen med stor Veltalenhed Klokkernes Betydning i Menighedslivet, idet han knyttede sine Tanker til det gamle Vers:

*Laudo Deum verum, plebem voco, congreco clerum
Defunctos ploro, nimum fugo, festa decoro.*

Jeg lovpriser den sande Gud, jeg kalder paa Folket og forsamler Gejstligheden. De Afdøde begræder jeg, jeg adsplitter Uvejret og forherliger Festdagene.

Højtideligheden, der havde varet fra Kl. 12 til henved 2, sluttedes med *Tc Deum* og den sakramentale Velsignelse.

E. H.

Protestantiske Udtalelser om Pastor Vilh. Beck.

—0—

Den bekjendte anonyme Forfatter »M.«, som med suveræn Foragt ser ned paa Katholicismen og i sin Omtale af katholske Forhold stedse betjener sig af den

saa velbekjendte overlegne Tone, skriver i »Tillæg til Natt. m. fl. Bl.« for Søndag den 25. Okt. om »Den indre Missions« Fører *Vilhelm Beck*, i Anledning af dennes Tale paa Bethesda-Mødet: »Desto kraftigere tog Vilh. Beck fat og overfaldt de tilstedeværende theologiske Professorer paa den brutale Maade, som kun den uandeligste Fanatisme kan lade sig henrive til.... Hvorledes forklares denne Begivenhed? Den har for en Del sin Grund i, at Pastor Beck aldeles ikke er den kirkelige Førerstilling voxen, hvortil den af ham rejste religiøse Bevægelse efterhaanden har hævet ham. Har han været til megen Velsignelse ved sine store Gaver som Opvækkelsesprædikant, saa gjør han nu ubodelig Skade ved sit Overmod og Ufordragelighed, som giver sig de besynderligste Udslag fordi han *wil* være Kirkehøvding, men mangler saa ganske den aandelige Overlegenhed og den Kundskabsfylde, som dertil behøves. Om Theologi har han ikke Begreb, om sin egen Begrænsning endnu mindre. Deraf disse hyppige Fejltagelser og Overgreb, nedsættende Domme og misvisende Lærdomme, som fra Tid til anden udgaa fra Ørslev og af det store »Missionsfolk« Landet over optages som Trossætninger med bindende Forpligtelser for alle sande Kristne. En af disse selvavede Trossætninger er hans Paastand om Umuligheden af Fejl og Uoverensstemmelser i Biblen, for hvis Skyld han for Tiden er en erklæret Modstander af vort theologiske Fakultet. Men *Voldsomheden* i denne Modstand skyldes vistnok, at Pastor Beck med Aarene taber mere og mere Herredømmet over sig selv. Et anstrengt livsopslidende Arbejde synes at have hidført en nervøs Svækkelse med tiltagende Ophidselse i Stedet for den voxende Besindighed, som ellers plejer at ledsage den fremrykkende Alder. Men derfor var det ogsaa paa Tide nu, at Pastor Beck vilde trække sig tilbage til

den Stilhed, som kunde bevare ham imod de usømmelige Forløbelser.«

Interessant vilde det være, at faa at vide, om Hr. M. i de »hyppige Fejltagelser og Overgreb, nedsættende Domme og misvisende Lærdomme, som fra Tid til anden udgaa fra Ørslev,« ogsaa indbefatter Pastor Becks Omtale af *den katholske Kirke og dens Lære og Institutioner*. Lad os haabe, at han gjør det.

En anden værdifuldere Udtalelse findes i »Nationaltidende« for Lørdag Aften den 14. Nov., hvor en anonym Forfatter »*Suum quique*« skriver følgende:

»Hr. Redaktør! Hvis der overhovedet endnu var Grund til at undre sig over, hvad Hr. Pastor *Vilh. Beck* troer at turde tillade sig overfor ikke blot anderledes Tænkende, men tænkende Mennesker i al Almindelighed, saa vilde Læseren af hans sidste Præstation, Talen i Nakskov for 8 Dage siden, utvivlsomt have spurgt sig selv, om det virkelig var muligt, at Sligt kunde lade sig praktisere hertilands.

Men misforstaa mig ikke. Jeg er ikke Katholik og agter heller ikke at blive det. Men jeg er ikke blind for visse Sider af Katholicismen, der har evnet at holde et Samfund af 250 Millioner sammen, og jeg kan ikke frigjøre mig for en vis Beundring over dens Organisation, dens Disciplin og dens derpaa støttede Magt over Sjælene, der ikke mindst lægger sig for Dagen ved dens *Missionsgjerning*. Men hvorom Alting er, saa ere disse 250 Millioner med Hr. Becks Tilladelse Kristne, der ligefrem, og ikke mindst vore ret talrige katholske Landsmænd iblandt dem, have et billigt Krav paa ikke at se deres religiøse Følelser offentlig krænkede af en statslønnet Præst i den danske Folkekirke. Og de have ikke blot Billigheden, men Loven for sig, i den Grad endog, at Pastor Beck, om Autoriteterne skred ind, næppe vilde slippe saa heldig

fra Virkningen af den Lov, der hos os værner om anerkjendte Trossamfunds Ret til Beskyttelse, som han slap fra sin Proces med den Hillerødske Værtshusmand.

Og der vilde være Nok for Lovens Tjenere at tage fat paa i den Dynge af snart sagt uarticulerede Skjældsord og paa den krasseste Uvidenhed hvilende Paastande, der af Hr. Pastoren anføres uden Skygge af Bevis, — jeg behøver i saa Henseende kun at hen-vise til det her i Bladet givne Referat, hvor Uvidenheden kulminerer i den Paasland, at der i Spanien »paa Pavens Befaling« er bleven brændt *to Millioner* virkelig Troende*). Men trods alt dette er det saa at sige med Glacéhandsker, Hr. Beck tager paa Katholikerne i Sammenligning med de Bælgvanter, hvormed han trakterer den katholske Kirkes Overhoved: »Roms Paver ere de frygteligste Slyngler, der nogensinde have levet her paa Jorden« . . . »Da Djævelen ikke kunne afskaffe Kristendommen, oprettede han et verdsligt Rige med en Regent, som han kaldte for Pave«. — Som man vil se, tales der her om Roms Paver i Almindelighed, sandsynligvis med et forsigtigt Sideblik til den Beskyttelse, fremmede Suveræner nyde hertillands, men som Pastor Beck tidligere paa Aaret ikke syntes at have kjendt eller ændset.

Apropos om Aviserne, har det interesseret mig at

---

*) Det virkelige Forhold er, som ikke ganske ubekjendt, at der i Spanien af Inkquisitionen er brændt ca. 400.000 ikke virkelig Troende, men for den langt overvejende Del Jøder og Maurere, som efter at være tvangsdoøbte beskyldtes for hemmelig at holde fast ved deres Fædres Tro. Skulde Hr. Pastoren ikke have tænkt paa de 3—4 Millioner Jøder og Maurere, som af en fanatisk Præsteregering forjoges fra det blomstrende Land, som siden da i aandelig Henseende har henligget som en afsveden Ørk? — Pastor Beck blev forleden af Professor theol. Madsen hjemvist pro meliori informatione paa Bibelkritikens Omraade. Her maa han finde sig i det Samme i en „uvidende“ Avis.

se, hvorledes ikke en eneste af disse »avisskrivende Fyre«, der »lyve, som, om de havde fire Spand Løgneheste for«, saa vidt mig bekjendt har taget til Gjenmæle imod Hr. Beck. De synes altsaa foreløbig at betragte disse Gaminerier som det, de ere: et simpelt Plagiat af Kapuciner munkens Prædiken i »Wallensteins Lager«. Og hvis Læseren skulde mene, at jeg havde gjort rettest i at følge Exemplet, skal jeg ikke protestere.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. I Søndags frembar højærv. Pastor *Frants Ronge*, efter lykkelig at være vendt tilbage fra sit Studieophold i Rom, for første Gang det hellige Messeoffer i St. Ansgars Kirke. Den unge Gejstlige, et Barn af St. Ansgars Menighed, iførte sig det præstelige Messeornat i Kirkens Sakristi og blev derefter i højtidelig Procession og under Orgelets Toner ført ind i Gudshuset ad dettes Hovedindgang. Foran gik Ministranter og Sognekirkens Gejstlige, saa fulgte to hvidklædte Smaapiger — en Søster og Kusine til Celebranten — som strøede Blomster henad Vejen, og derefter kom den unge Præst, ledsaget af den højærværdigste Biskop, som overværede Højmessens i Koret. Under Messen, i hvilken Pastor Ronge assisteredes af St. Ansgars Kirkens Sognepræst og Kapellan, holdt Pastor *Braun* Festprædikenen, som i Dagens Anledning handlede om Præstevielsens h. Sakramente.

— *Et interessant Rygte*, som skal være i Omløb i Byen, er i disse Dage blevet meddelt Redaktionen af »Nordisk Ugeblad«. Det drejer sig om intet mindre, end at der fra Udlændet aarlig tilflyder Ugebladet 8—1200 Kroner i Understøttelse fra et »Fond« som den bekjendte afdøde Forfatter *Alban Stolz* skal have

oprettet i nævnte Øjemed og som nu benyttes til Redaktørens Gage. Gid det var saa! Vi kunne imidlertid forsikre Ugebladets Læsere om, at vi aldrig have set noget til disse Penge og at hele Rygtet beror paa en grundig Vildfarelse. Det ovennævnte »Fond« resp. Understøttelsen eksisterer ikke og har aldrig eksisteret. Redaktøren faar ingen Gage som Redaktør, men lønes kun af Menigheden som anden Præst ved St. Ansgars Kirke. Baade Redaktionens og Expeditionens Virksomhed ved Ugebladet er gratis, og det samme gjælder desværre ogsaa om vore Medarbejderes Virksomhed, som er saameget mere paaskjønnelsesværdig. Hvorledes et saadant Rygte kan opstaa, er os en Gaade, men det vidner om, at det i det 19. Aarhundrede vel ikke spøger i vore Huse, men til Gjengjæld i adskillige Hoveder. Skulde Nogen komme paa Spor efter det »Alban-Stolzeske Fond eller Legat« — hvad det nu end er, — bedes man strax meddele Opdagelsen til Redaktionen, som vil sætte Alt ind paa at faa fat i Pengene med Rente og Rentes Rente til Fordel for vore Medarbejdere og Opdageren.

❧ Fra Vejbrynet. ❧

— *Hyacinth Loyson*. Vi omtalte i forrige Nr. af Ugebladet en Hr. *Dyckjær*, som i »Kristeligt Dagblad« for 30. Oktober førte den frafaldne Karmeliter-Pater *Hyacinth Loyson* i Ilden mod den katholske Kirke. Vi kunne endnu tilføje, at den gode Ex-Pater vel ikke har ladet sig officielt optage iblandt *Muhamedanismens* Tilhængere, men theoretisk synes han at staa dennes Lære meget nær. Ifjor holdt han nemlig i Algier en Række Konferentser, om hvis Indhold han selv beretter til det franske Blad »Eclair«. Af denne Beretning ville vi kun anføre et Par karakteristiske Sætninger: »Jeg er en kristelig Præst, men som overbevist Discipel

af Jesus tror jeg, at jeg ikke tilføjer ham en Krænkelser, naar jeg i *Muhamed anerkjender Arabernes Profet*. Han har sikkert *ikke grundlagt Islams Religion uden en guddommeligt Inspiration . . . . .* Bonaparte har sagt: Franskmændene ere de sande Muselmænd. Vi ville blive saadanne, idet vi tillige vedblive at være Kristne, eller rettere sagt, idet vi blive bedre Kristne, end vi hidtil vare . . . Ved Evangeliets religiøse Forbindelse med Islam ville vi lade skinne for Sjælens et Lys, som de hidtil endnu ikke have set.« — Beretningen slutter med de Ord: »Lad os være Islams Kristne og Evangeliets Muselmænd!« Er De med, Hr. *Dyckjær?*

— **Aandrig Affærdigelse.** Den berømte *Johan Pic Mirandola*, en af de største Lærde i det 15. Aarhundrede, var i sin Optræden en yderst beskeden Mand. En Dag stødte han paa en Rejse sammen med et af hine unge Mennesker, for hvem Beskedenhed er en ukjendt Urt og som ikke tale hellere om noget, end om sig selv. Mirandola hørte taalmodigt paa ham, og da han intet svarede paa den unge Mands mærkelige Paastande, ansaa denne ham for et indskrænket Hoved og vilde lade ham føle Overlegenheden endnu mere. »Hvorfor taler De slet ikke?« spurgte han i en spottende Tone. — »Jeg lytter,« svarede Mirandola. — »Efter Deres Forlegenhed at dømme,« sagde Ynglingen, »kunde man komme paa den Tanke, at Deres Fader just ikke har bragt store Ofre for Deres Uddannelse.« — »Maaske har jeg i denne Henseende ikke været saa lykkelig som De,« svarede Mirandola. — »Det har De uden Tvivl ikke,« vedblev den unge Mand, »thi min Fader har anvendt store Summer for at lade sin Søn uddanne til en fremragende Lærd; der findes vel heller ikke Nogen, som kan maale sig med mig; Filosofi, Matematik, Fysik, gamle og nye Sprog, Kunst og skønne Videnskaber . . . . Alt kjender og véd jeg.« — »Saa meget véd jeg ogsaa,« sagde Mirandola, »og oven i

Kjøbet endnu noget.« -- »Saa? og det skulde være?«
spurgte Ynglingen. -- »*At tic!*« svarede Mirandola.

Indbydelse til
Hovedstadens Katholiker
til et
Møde angaaende Skolesagen.

—o—

Alt som Menigheden er bleven større, er de skolepligtige Børns Antal tiltagen, og dermed ere selvfølgelig Udgifterne til Skolen ogsaa blevne betydelig forøgede. Indtægterne og Midlerne til Skolens Eksistens, som hovedsagelig hidrøre fra nogle Legater, ere derimod blevne de samme og ere nu aldeles utilstrækkelige, saaledes at St. Ansgars Kirkeskoles aarlige Underskud nu overstiger 6000 Kroner. Dette Beløb vilde være endnu større, dersom ikke en Del af Sognets Børn besøgte Rosenkranskirkens Skole.

Da nu St. Ansgars Kirkes Forstanderskab, ifølge Erklæring fra dets verdslige Medlemmer (se Aarsregnskabet for 1895), ikke med de forhaandenværende Midler sér sig i Stand til vedblivende at bestride Udgifterne til Skolen og paa et Andragende til Magistraten, om at faa Tilskud af Kommunen, har faaet Afslag, stilles den Eventualitet i Udsigt, at maatte indskrænke eller ophæve Skolen.

Da det baade vilde være en Skam for Menigheden og en Forsyndelse imod den opvoksende Ungdom, om dette skulde ské, tillade undertegnede sig herved at indbyde samtlige Medlemmer af Menigheden, saavel Mænd som Kvinder, til et Møde for at drøfte Situationen og søge at finde Midler og Udveje for at sikre Skolens Bestaan.

Mødet vil finde Sted:

Tirsdagen d. 24. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$
i Myginds Selskabslokaler, Linnésgade 25,
Hjørnet af Frederiksborggade.

Denne Sag er en Livssag for Menigheden, hvori saavel Formuende som Uformuende ere interesserede, og haabe vi derfor, at alle og enhver ville give Møde.

Kjøbenhavn, i November 1896.

+ **Johannes v. Euch**, Biskop og apostol. Vicar.

J. Braun,
Sognepræst.

Andr. Johansen,
Præst.

Dr. B. Hansen,
Præst.

Anton Neuvel,
Præst.

J. B. Desnos,
Præst.

F. Breuning,
Musiker.

J. Emme,
Tømrermester.

Chr. Ertner,
Lærer.

A. V. Günther,
Murermester.

J. C. Günther,
Murermester.

J. Hammermüller,
Organist.

Emil Hansen,
fh. Balletmester.

Johs. Brix-Hansen,
Grosserer.

Carl Hartmann,
Billedhugger.

Ferd. Heinlein,
Uhrmager.

Herm. Hoffmann,
Parapluiefabrikant.

J. L. M. Hoffmann,
Cand. phil.

B. A. Hutters,
Skrædermester.

F. M. Jensen,
Lærer.

E. Justiniano,
Urtekræmmer.

F. Justiniano,
Kommiss.

H. Justiniano,
Urtekræmmer.

F. Jørgensen,
Naalemager.

J. C. Jørgensen,
Naalemager.

C. Kollwe,
Snedkermester.

A. J. Lafontaine,
Skomagermester.

C. B. Lohrer,
Grosserer.

A. Millech,
Grosserer.

Wm V. Mohn,
Bogtrykker.

L. A. Nielsen,
Assistent.

P. Nielsen,
Malermester.

E. A. Olsen,
Uhrmager.

C. Osterhammel,
Afdelingschef.

C. F. Pechüle,
Observator.

Carl Rasmussen,
Snedkermester.

H. Rasmussen,
Tobaksfabrikant.

H. Rasmussen,
Smedemester.

J. F. Ronge,
Glashandler.

F. Simonsen,
Skomagermester.

P. H. Stratbøcker,
Fotograf.

P. Tannenberg,
Tilskærer.

F. C. Weber,
Forgylder.

Da Forholdene ere de samme i Rosenkranskirkens Sogn, opfordre undertegnede ogsaa dette Sogns Medlemmer til at give talrigt Møde.

H. Slump, Sognepræst.

Knud Barfod.

Emanuel Hansen.

Aug. Hoffmann.

Johannes Jørgensen.

E. Lund.

Albert Malov.

Chr. Soelberg.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 22. November. Sidste Søndag e. Pintse. Cæcilia, Jomfru og Martyrinde. — **23. M.** Klemens, Pave og Mart. — **24. Ti.** Johannes af Korset, Bekjender. — **25. O.** Katharina, Jomfru og Mart. — **26. To.** Silvester, Abbed og Bekj. — **27. F.** Leonhard af Porto Maurizio, Bekjender. — **28. L.** Marins Skytsfest.

Søndag den 29. November. 1. Søndag i Advent. Kirkeaa-
rets Begyndelse.

Jesu Hjærte Kirke (Stenosgade): Hver Onsdag Aften Kl. 8 kateketisk Foredrag over Guds ti Bud.

Elisabethforeningen I Anledning af den h. Elisabeths Fest tilfalde, ligesom i Fjor, Søndag den 22. Nov. **samtlige Kollektor** i St. Ansgars Kirke, Rosenkranskirken og St. Josefs Hospitals Kirke Elisabethforeningen til Bedste for forældreløse Børn.

St. Josefs Gilde. Mandag d. 23. Nov. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften: Alm. Møde for alle Brødre.

Unio. Søndag den 22. Novemb. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Oplæsning af Forfatteren, Hr. Joh. Jørgensen.

— Tirsdag den 24. Nov. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke en h. Messe for Foreningens Afdøde.

St. Elisabethssøstrene (saak. Graa Søstre), som virke i Sygeplejen i Hjemmene, ere henflyttede til **Frederiksberg Allé 13 B. 1. Sal.**

St. Elisabeths Understøttelsesforening holder Møde Søndag den 29. November Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$, efter Højmessen i St. Ansgars Kirke.

Plads søges. En ung, dannet, forældreløs Pige, Elev af den franske Skole og særlig musikalsk, søger Plads i en Familie eller hos en ældre Dame. Man bedes henvende sig i Valdemarsgade 30, 3. Sal.

Sygeplejerske, 28 Aar gl. og hospitalsvant, og som er villig til at tage Del i Syning, søger Plads for 30 Kr. maanedlig. Man bedes henvende sig skriftlig eller mundtlig paa Sagasvej 4, 1. S til v. eller hos Pastor v. Geyr i Stenosgade.

Skræder A. Viehe,

Rømersgade 20, 3. Sal,

anbefaler sig med alt til Skræderfaget henhørende, flot Smit, god Pasning garanteres, moderate Priser.

Stort Prøvelager forefindes.

**Vi henlede vore Læseres Opmærksomhed paa Menigheds-
mødet, som ifølge ovenstaaende Indbydelse finder Sted**
i Myginds Lokale, Linnésgade 25, Hj. af Frederiksborggade,
Tirsdag den 24. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 48.

Søndagen den 29. November.

1896.

Indhold: Betragtning. Johannes Jørgensen: Beuron. Et Par Ord om Inkvisitionen. Digt. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Aarhus. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til I. Søndag i Advent.

—0—

Dommedag.

1. Punkt. To Ting vil beskæmme os paa Dommens Dag og paadrage os en strengere Straf end, der kan blive de Vantro og Vrangtroende til Del. Vi ere fra Barndommen af oplærte i Kristendommen; en kjærlig Moder lærte os, da vi endnu vare smaa, at kjende Gud og bede til ham, og senere have vi i Kirken hørt hans Lære forkynde. Vi kjende ikke blot Religionen i dens store Træk, men der er næppe en eneste Sandhed i den hellige Skrift, som vi ikke have betragtet. »Den Tjener, der véd sin Herres Vilje og ikke gjør den, skal faa des haardere Straf;« »og det havde været os bedre, om vi ikke havde kjendt Retfærdighedens Vej end om vi, da vi kjendte den, vendte os fra det hellige Bud, som var overantvordet os«.

2. Punkt. Alle de Naadegaver, de utallige Frelsemidler, vi have haft og ikke draget Nytte af, ville rejse sig som en Anklage imod os. Gud har kaldet os paa mange Maader, ved Livets forskjellige Førelser, ved Samvittighedens Mindelser. Har vi fulgt hans Kaldelse? »Jerusalem, Jerusalem, hvor ofte vilde jeg forsamlet Dine Børn, ligervis som en Høne samler sine Kyllinger under sine Vinger, *men I vilde ikke*«. Gud giver os de hellige Sakramenter til Hjælp i vor Svagheit, giver os sig selv i den h. Kommunion, men jo mere Naade, des større Ansvar. »Hvo der er givet meget, af ham skal der ogsaa fordres meget.«

3. Punkt. Det er ikke blot de store Syndere, der maa frygte Herrens Dom; men alle de Sjæle, der ere lunkne i Guds Tjeneste, som kun i ringe Grad søge Gud og kun gjøre deres Pligter af Vane og med Kedsomhed. Disse lunkne Sjæle sætte Guds Langmodighed paa Prøve. »Fordi Du er lunken, vil jeg udspy Dig af min Mund.« Hvor ulykkelige ere vi, om Gud retter disse Ord til os! Have vi Grund til at frygte det? Kjendetegnene paa denne Lunkenhed er: stor Forsømmelighed til alle aandelige Øvelser; en stadig Adspredthed, der hindrer i at tænke alvorlig paa Gud og over sig selv; Tilbøjelighed til at handle uden den gode Mening først og fremmest at behage Gud; Undladelse af at erhverve Dyder, der passe for ens Kald; Lede for religiøse Ting; Ligegyldighed overfor Smaasynder. Lad os ransage os selv, om vi ere i denne Tilstand? Dersom vi dømme os selv, blive vi ikke dømt.

4. Punkt. Men om vi end komme til den Erkjendelse, at vi ere lunkne — og »hvis vi mente, at vi ikke havde Synd, da bedroge vi os selv,« — saa lad os ikke blive forsagte og haabløse; thi vi have ikke annammet

en Trældomsaand atter til Frygt; om end vort Hjærte fordømmer os, saa er Gud større end vort Hjærte og kjender alle Ting og, »naar vi bekjende vore Synder, da er han trofast og retfærdig og forlader os Synderne og renser os fra al Urenhed.« »Lad os derfor holde fast ved Haabets urokkelige Bekjendelse og opmuntre hverandre til gode Gjæringer,« saa vil Haabet ikke beskæmme os, »thi Guds Kjærlighed er udøst i vore Hjærter ved den Helligaand, som er givet os.«

Literatur.

Johannes Jørgensen. Beuron.

Habent sua fata libelli. Hver Bog har sin Skjæbne, siger et gammelt latinsk Ordsprog. Da Johannes Jørgensen havde udgivet sit »Livsløgn og Livssandhed«, ytrede En, som havde læst Bogen, for mig: Med denne Bog vil han ikke gjøre Lykke. Men se, »Livsløgn og Livssandhed« blev en sand Succes. Den ærlige, selvløse Bekjendelse af de egne Fejltrin og den frimodige Fordømmelse af Nutidens Fritænkeri, den uforbeholdne Blottelse af dets indre Hulhed og fordærlige Følger vandt Bogen stedse nye Venner, hurtig fulgte Oplag efter Oplag, og nu er den i Tusinder af Eksemplarer udbredt over hele Landet og stifter stadig ny Velsignelse.

Vi vilde ønske, at den foreliggende Bog kunde vinde ligesaa mange eller endnu langt flere Venner. Den fortjener det ubetinget. Thi ikke blot er Bogen udmærket ved alle den forriges Fortrin, men den er ogsaa fri for alle dens Skyggesider. Her findes der ikke Spor af alt det uhyggelige, der ikke kunde undgaas i en Skildring af »Livets Løgn«. Lyset derimod

ved Fremstillingen af de religiøse Spørgsmaal er naaet til betydelig større Klarhed og Sikkerhed.

Men — imidlertid er jo det skrækkelige indtruffet, som blev frygtet og bebudet af mange, nemlig at Forf. er gaaet over til den katholske Kirke. Da vil den medfødte og kunstig opdrættede Afsky og Angst for denne Kirke maaske skræmme mange fra at læse »Beuron.« Det vilde rigtignok være Skade. Der er jo dog utallige her i Landet, som ønske at faa Oplysning om Katholicismen. Hvem skulde de da vel bedre vælge sig til Fører i deres Søgen end en Mand, som selv har vandret den tornefulde Vej fra Vantro til Sandhedens Erkjendelse. Og om da ogsaa en eller anden blev lidt mere katholsk i Hovedet — hvad kunde det vel skade? Helst ikke blot i Hovedet, men ogsaa i Hjærtet og i hele Livet!

Og »Beuron« byder ogsaa virkelig rigtig Oplysning i forskjellig Retning.

Strax Indledningen er i høj Grad lærerig; thi her gjør Johannes Jørgensen Rede for Klosterlivet som Kristendommens Livsideal. Med et gemytligt Lune svinger han Svøben over de hertillands saa hyppig sete Karikaturer af Munkelivet, »der maa vække de besynderligste Forestillinger om, hvad et Kloster er.« Lidt skarpere Spot udgydes over de nymodens Religionsfilosoffer, som helst ville gjøre Kristus til en Buddhist. Skade, at han her har glemt at illustrere disse Herrers Fremgangsmaade med den engelske Digter Arnolds Eksempel, som spækker sit Epos om Buddha med talrige Brudstykker af Kristi Ord i Evangelierne, for at hans Læsere maa komme til den Formening, at Kristi Lærdomme kun vare en Kopi af Buddhas. Vi glæde os ellers meget over dette lille Indlæg mod Tidens vanvittige Bestræbelser for at sætte Buddhismen i Stedet for Kristentroen. Og lige saa ypperligt er, hvad Forf. skriver imod Renan og hans Lærlinge, som

af Kristus ville gjøre »den beskedne, ydmyge Lærer fra Nazareth,« som »aldrig har udgivet sig for Guds Søn;« og velgrundet er den knusende Alvor, hvormed han fælder Dom over disse hyklerske Bibelforfalskere, idet han minder dem om det 24. Kapitel i Mathæus-evangeliet og slutter med de Ord: »Saaledes, o I Fritænkingens Skinhellige, vil Han komme igjen, Eders beskedne, stilfærdige Rabbi Jesus fra Nazareth! . . . . Det vil han gjøre ved alle Dages Ende, at hans Kors skal staa som et flammende Tegn paa Himlen og Han selv, Menneskenes Søn, skal vise sig i Skyen som Guds Søn, med megen Kraft og Herlighed.«

Bogens Hovedindhold er Beskrivelsen af et Besøg i Benediktinerklostret *Beuron* med dertil knyttede længere eller kortere Reflexioner. Kortelig skitseret falder det i følgende Partier. *Ankomsten*, en rigtig livlig og stemningsfuld Beskrivelse af Jærnbanfarten og de første Indtryk, Forf. modtager i Beuron. Tanken om at befinde sig i et Benediktinerkloster bringer ham til at meddele os det vigtigste af *St. Benedikts Regel*. Det vilde være raadeligt for alle Ikke-Katholiker, der føle sig fristede til at skrive noget om Munkevæsenet eller fremføre Munke i deres Romaner, at læse, nej, grundig at studere disse Regler; da vilde de faa en hel anden Anskuelse om Munkenes Tænke-, Tale- og Handlemaade end den, der nu spøger i deres Hoveder, og uendelig meget af det Vrøvl, der nu bæres til Torvs i Romaner, Brochyrer og Avisspalter, vilde for stedse ophøre med at vanhellige Literaturens Enemærker. Tidlig om Morgen vækkes Munkene til *Korbønnen*. Kl. halvelve ringer det til *Konventmesse*. Messen giver Forf. Anledning til en ganske ypperlig Exkurs over Messeofrets Alder — ja ganske vist, den naar tilbage til Apostlenes Tid — Undersøgelsen er ikke skrevet i Form af en Thesis, men holdt i den livlige Kontroversstil, idet han fører G. V. Hansen, der vel antager et »Nadver-

offer« af apostolisk Oprindelse, men nægter dets Identitet med vort nuværende Messeoffer, *ad absurdum*. Hver uhildet Læser vil ubetinget give Forf. Ret i, at Messen ikke er »en Gruelighed,« »en Afgudsdyrkelse,« »et Djævleværk,« ikke »en af Romerkirkens største Vildfarelser,« en af dens mange »Paveløgne og Munke-drømme,« men en kostbar Arv, som den har modtaget af vor Herre gennem Apostlenes Hænder og uforvansket bevaret igennem Tiden og forsvaret mod Djævlens Stormløb navnlig paa Reformationstiden. Denne Afhandling hører til de vigtigste og mest vellykkede Partier i hele Bogen.

Meget interessant er *Middågen* i Munkenes Refektorium, ligeledes *Rekreationen iblandt Novicerne*. Hvor ganske anderledes tager det dog altsammen sig ud i Virkeligheden end i Romanskriverens Fantasi!

Da Forfatterens Ophold i Beuron faldt i den stille Uge og Paaskeugen, undlader han ikke at give en ret anskuelig Beskrivelse af *de mørke Matutiner*, der holdes Onsdag, Torsdag og Fredag i den stille Uge, samt flere andre af de gribende Ceremonier, ved hvis Hjælp vor h. Kirke forstaar at indvirke paa sine Troendes Hjærter, stemme dem til Anger og Bodfærdighed og derved gjøre dem mere modtagelige for Paaskehøjtidens svulmende Glæde. Paaskedagen bragte Forf. en særlig Glæde, idet han da fik Lov til at aflægge et *Besøg hos Abbeden, Dom Placidus Wolter*.

Besøget i Beuron sluttet med en temmelig fyldig Redegjørelse for *Beuronkongregationens Betydning for Musik og Kunst*, særlig Maleri, samt nogle statistiske Meddelelser angaaende dens frodige Tilvækst.

Men dermed sluttet endnu ikke selve Bogen. Da Forf. flere Steder maatte komme frem med en Del Bemærkninger, der kunde synes stødende for en for sin Religion begejstret Protestant, saa bringer han i en Efterslæt nogle Dokumenter, der danne et uomstødeligt

Bevis for den stedse tiltagende *Afkristning indenfor Protestantismen*, og endelig viser han nogle af de mest graverende Bagvadskelser imod den kath. Kirke tilbage, navnlig med Hensyn til *Prædikenen og den ydre og indre Mission*.

Læseren ser af denne korte Skitse, at »Beuron« er en meget indholdsrig Bog, og vi kunne af ganske Hjærte tilføje, at den er en ligesaa interessant Bog. Det er jo bekjendt og almindelig anerkjendt, at Johannes Jørgensen fører en Pen, der søger sin Mage. Alt hvad han skriver, vælder umiddelbart fra Hjærtet og fængsler derfor atter Hjærtet som ved Tryllebaand. Naar man engang har taget fat paa Bogen, er det svært at lægge den fra sig, førend man har læst den helt igjennem. Hans Beskrivelser ere saa anskuelige og livlige, at man fra først af er fuldstændig med inde i Sagen. Hans Deduktioner og Refleksioner udmærke sig ved en overordentlig Lethed og gjennemsigtig Klarhed — ingen Doktrinarisme, ingen kjedelige Syllogismer — de ere den umiddelbare og klare Gjenpejling af hans egen klare Tænkning, saa at man følger med uden blot et Øjeblik at trættes eller ledes. Og hans Sprog — ja at rose hans Sprog, det vilde være at hælde Vand i Sundet. Det flyder saa let og naturlig og med et saa melodisk Tonefald som Vandet af en Skovkilde, ved hvis Bred det er en Lyst at dvæle.

Alt i alt er »Beuron« en Bog, som paa det varmeste kan anbefales baade til Ikke-Katholikerne og navnlig til vore Trosfæller.

sr.

Et Par Ord om Inkquisitionen.

—o—

I sidste Nummer af »Ugebladet« meddelte vi en Protestants Udtalelse i »Nationaltidende« om Pastor Vilh. Beck. Deri fortæltes som Hr. Becks Paastand, at i Spanien bleve 2 Millioner Troende brændte »paa Pavernes Befaling.« Forfatteren lader i en Anmærkning disse 2 Millioner Troende svinde ind til 400,000 for største Delen døbte Jøder og Maurer, som Inkquisitionen lod henrette. Nogle Læsere af »Ugebladet« have nu været rædselsslagne over disse 400,000 og spurgt om dette Tal ikke var for højt. Til deres Beroligelse kunne vi meddele, at deres katholske Følelse ikke har bedraget dem. Den berygtede Frimurer og Paveæder *Llorente*, paa hvis Værk om Inkquisitionen (Paris 1817) den gængse offentlige Mening om dette Emne beror, angiver som Inkquisitionens Ofre i Løbet af 330 Aar 30,000 Mennesker. Forøvrigt maa vi ikke glemme, at der foruden Forbrydelser mod Troen faldt ogsaa mange andre Forbrydelser ind under Inkquisitionens Omraade, f. Ex. grov Usædelighed, Kirkeran, Gudsbespøttelse, Hexeri, Trolddom, Aager, i flere Tilfælde ogsaa Mord, Oprør og Forførelse af Ungdommen til Usædelighed. *Llorentes* Angivelse er dog endnu for høj. *Gams* beregner i sin spanske Kirkehistorie de i alle de 330 Aar for Troens Skyld henrettede til 4000. I Tyskland blev ogsaa paa samme Tid, for ikke at tale om andet, flere end 4000 Hexe brændte, og her hos os var disse Ulykkelige Tal forholdsvis næppe mindre.

For at bedømme Inkquisitionen og Kætterstraffene paa en retfærdig Maade, maa man forøvrigt ogsaa studere dette Spørgsmaals hele juridiske og historiske Side. Enhver *Forcning* har Ret til at stille bestemte Forordringer til sine Medlemmer og at formane, advare, straffe og, om nødvendigt, udelukke Medlemmerne,

naar disse ikke ville overholde Foreningens Love. Ethvert fornuftigt tænkende Menneske maa tilstaa den *største* Forening, *Kirken*, den samme Ret og det som en *fundamental* Rettighed, hvortil dens Existens er knyttet. Ganske det samme fremgaar ogsaa af den simple Betragtning af Kirkens *Væsen*. Den er af Kristus indsat til at være en *Vogter* over »depositum fidei«, over den Troens Skat, som er nedlagt i den og betroet til dens Omsorg, og som en saadan Vogter *maa* den have *Ret* og *Magt* til at tilbagevise alle Angreb paa Troens Renhed og, naar saadanne Angreb udgaa fra dens egne, troløse Børn, at straffe disse Børn.

Kristus har selv anordnet det saaledes; Apostlene, f. Ex. en h. Johannes (II. 10 flg.); en h. Paulus (Gal. 1, 8. 9. — 1. Kor. 5, 5) have udøvet denne Ret med stor Bestemthed og Strængthed; og Kirkefædrene finde næppe Ord, der ere stærke nok, for at lægge deres Afsky for Hæresiet og Hæretikerne for Dagen. Man kan forstaa dette, naar man undersøger Hæresiets *Væsen* og dets onde Følger. Det bevidste, forsætlige og haardnakkede Hæresi er en Synd mod den Helligaand, et offentligt Oprør mod Kristus og hans Kirke, og det virker paa Omgivelserne som en Gift eller berusende Drik.

Den *kirkelige Inquisition* eller Troedomstolen, som i de første kristelige Aarhundreder stedse og uden Modsigelse gjorde sig gjældende i Form af Advarsler, Tilrettevisninger, og i værste Tilfælde i Form af Udstødelse af Kirken, undergik siden Konstantin den Store, som Følge af den inderlige Forbindelse mellem Kirke og Stat, en Forandring, for saa vidt som de kirkelige Straffe nu ogsaa drog *borgerlige* Straffe med sig, i Begyndelsen Landsforvisning, senere ogsaa Legems- og Livsstraffe. Men disse Straffe, hvad man vel maa lægge Mærke til, bleve ikke dikterede af Kirken, men af *Staten* og i Statens Interesse. Man gik i saa Hen-

seende ud fra den Grundsætning, som allerede tidlig (i *Cod. Theodos. et Just.*) havde fundet sit juridiske Udtryk og blev uden Modsigelse anvendt i hele Middelalderen endog af de saakaldte »Reformatorer«: »*Hvad der er en Forbrydelse mod den guddommelige Religion, er til Fordærvelse for Alle;*« og »*En langt større Forbrydelse er det at krænke den guddommelige Majestæt end den jordiske.*«

Man maa nødvendigvis mindes dette, naar man vil forstaa Kirkens Optræden mod Hæretikerne og bedømme den paa en retfærdig Maade. »Naar man imidlertid«, som Kardinal Hergenrøther skriver, »er fordybet i en anden Tids Anskuelse, som straffer Forsyndelser mod den jordiske Majestæt med de sværeste Straffe, medens den lader Forsyndelser mod Guds Majestæt dels ustraffede, dels belægger dem med ringe og intetsigende Straffe, og som næppe mere kjender Gudsbespottelsens Forbrydelse, der fordem havde Dødsstraf til Følge, saa falder det rigtignok vanskeligt kun nogenlunde at fatte denne ældre, almindelig billigede og og som nøvendig ansete Lovgivning.«

Vi kunne hertil føje en Udtalelse af *Döllinger*, hvem Protestanterne jo fejre som den store Historiker. Han siger: »I Middelalderen vare Folk og Fyrste Medlemmer af den katholske Kirke, ved hvis Side ingen anden existerede. Alle vare enige om, at Staten i sin inderlige Forbindelse med Kirken ikke turde taale Frafald fra denne eller Indførelsen af en ny Religion; ethvert Forsøg i denne Retning var et *Attentat mod den bestaaende Samfundsorden*. Enhver hæretisk Lære, som brød frem i Middelalderen, havde, enten klart udtalt eller som en nødvendig Følge, en revolutionær Karakter, d. v. s. den maatte i samme Grad som den naaede til Herredømmet hidføre en Opløsning af det bestaaende Statsvæsen, en politisk og social Omvæltning. Hine gnostiske Sekter, Katharerne og *Albigen-*

serne, som egentligt fremkaldte Middelalderens haarde og ubønhørlige Lovgivning mod Hæresi og maatte bekæmpes i blodige Krige, vare hin Tids *Socialister* og *Kommunister*. De angreb Ægteskabet, Familien og Ejendommen. Havde de sejret, vilde en almindelig Omvæltning, et Tilbagefald i Barbari og hedensk Tøjlesløshed være bleven Følgen. At der heller ikke for Waldenserne med deres Grundsætninger angaaende Eden og Statsmagts Ret til at straffe var Plads i Datidens Europa, véd enhver Kjender af Historien.«
(Sluttet.)

Ved Ruinerne af Knud Lavards Kapel i Haraldsted. *)

Den 26. Oktober 1896.

Nu Skovene pranger med rødt og med gult,
Og Fuglen har sunget »Farvel«,
Og Efteraarsstormene sukker saa hult
Om Hellig Knud Lavards Kapel.

Svandt Vaaren end fage, og Sommeren med,
Og Høstnattens drømmende Glans:
Guds Engle de stiger med Smil end herved
Og drager mod Himlen vor Sans.

Lad visne hver Blønst kun i Jorderigs Vraa,
Lad falme kun Skovenes Løv.
Jeg kjender en Rose, der *aldrig* kan forgaa
eller smuldre og blive til Støv.

Ved Haraldstedskoven den blomstrer i Ly
Af Mindernes straalende Krans:
Martyriets Rose, saa yndig og saa bly,
Og med Skjønhedens *himmelske* Glans.

---

*) Efter „Ringsted Folketidende“.

Vær hilset, *du Rose*, hvor *Lavard* har blødt
 Som Martyr for Morderens Sværd!
 Ser Verden Dig ikke — du dufter dog saa sødt,
 Og er Andagtsens Offer vel værd!

Din Rødme er som Purpur paa Aftenens Sky,
 Om Golgatha minder din Pragt;
 Du vaagner og smiler hver Morgenstund paany,
 Med Perler paa Bladene lagt.

De Perler er *Duggen* fra Himmelens Væld,
 De strøes paa vor Jord dog endnu. —
 Ømt kysser jeg Rosen, og hvisper til Farvel:
 Duft sødt, trods al Vinterens Gru.

M. C. Jensen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Tirsdag den 24. November kan med Rette betragtes som en Mærkedag i vor Menigheds Historie paa Grund af det overordentlig vellykkede *Skolemøde*, som fandt Sted Kl. 8¹/₂ Aften i Myginds store Sal i Linnésgade og varede indtil henad Kl. 10¹/₂. I flere Aar har Folkeskolen været Menighedens Smertensbarn paa Grund af de store Udgifter, som vare forbundne med dens Drift, og de ringe Indtægter, som Skolen havde fra et Par Legater og lidt Skolepenge. St. Ansgars Kirkens Forstanderskab havde allerede længe indset, at Skolespørgsmaalet ikke kunde vedblive at gaa i den gamle Slendrian, og at der maatte gjøres en extraordinær Kraftanstrengelse for at bringe Ligevægt i Skolens Budget; men Meningerne vare delte om, hvorledes dette bedst kunde ske. Først indgav man et *Andragende til Kommunalbestyrelsen* om et aarligt Bidrag til vort Skolevæsen, men fik det intetsigende Svar, at »saasom man hidtil ikke havde ydet et saadant Bidrag, kunde man heller ikke yde det for Fremtiden,

navnlig fordi Jøderne heller intet modtog til deres Skolevæsen.« Mindes man, at de herværende Kommune- og Friskoler ere *konfessionelle* (lutherske) Skoler, hvor hen vi, Katholiker, ikke med rolig Samvittighed kunne sende vore Børn, og at vi ved at opretholde vore Skoler spare Kommunen her og paa Frederiksberg for en Udgift af mindst 20,000 Kroner aarlig, saa kan man naturligvis ikke andet, end anse ovenstaaende Svar for at være saare lidet retfærdigt overfor en stor Del af Stadens skatteydende Borgere, der tilhører et af Staten anerkjendt Trossamfund.

Paa et Par Møder under den højærv. Biskops Forsæde modnedes saa den Plan, som paa en saa vellykket Maade bragtes til Udførelse i Tirsdags, at sammenkalde alle Menighedens Medlemmer til et *Fællesmøde*, for at forhandle om Midler og Veje til at skaffe de fornødne Penge til Folkeskolens Opretholdelse, der er en Livssag for hele Menigheden. Med Glæde maa man konstatere, at en stor Del af Menigheden synes at have fattet Situationens og Spørgsmaalets Alvor, thi den store Sal, der rummer c. 500 Mennesker, var fyldt indtil sidste Plads af Medlemmer baade af St. Ansgars Sogn og Rosenkrans-Sognet, og alle Stænder i de to Menigheder vare repræsenterede ret fyldigt, idet man her saa baade Adelige, Handlende, Haandværkere og Arbejdere, Rige og Fattige, Unge og Gamle besjælede af de samme ophøjede Interesser forene sig med den højærværdigste Biskop og Gejstligheden om at virke for den store og vigtige Sag: Folkeskolens Opretholdelse og Folkets Børns religiøse Opdragelse til gode fremtidige Borgere for Staten og for Himlen.

Fabrikant *Herm. Hoffmann* aabnede Mødet med den katholske Hilsen »Lovet være Jesus Kristus« og angav med faa Ord Grunden til, at Menigheden var bleven sammenkaldt til dette Møde; derefter valgtes Gros-serer *C. B. Lohrer* til Ordstyrer, som først gav Ordet til Sognepræsten ved St. Ansgars Kirke, Pastor *Braun*, der forklarede Betydningen og Nødvendigheden af den konfessionelle katholske Skole for katholske Børn og opfordrede de Tilstedeværende til at støtte efter Evne og Kræfter Sognets Folkeskole. Derefter talte Bogtrykker *Wm. V. Mohn*, som navnlig paapegede Spørgsmaalets Vigtighed for det kristelige Familieliv i vore

vanskelige Tider og sluttede med en indtrængende Opfordring til Forældrene, specielt til Hustruerne, om at arbejde i Sagens Interesse. Saa talte Sognepræsten ved Rosenkranskirken, Pastor *Slump*, idet han fremstillede for Tilhørerne dette Sogns Skoleanliggender, der i Et og Alt lignede St. Ansgars Sogns, naar undtages, at det der navnlig var Biskoppen, paa hvem Størstedelen af Byrderne hidtil havde hvilet. Derefter besteg den højærværdigste *Biskop* Talerstolen og udtalte sin Glæde over det talrige Møde og fremlagde saa i et længere Foredrag hele Vikariatets Status, idet han omtalte det katolske Skolevæsen hele Landet over og navnlig mindede om, at skjønt dets Udgifter vare stegne overordentligt meget i Aarenes Løb paa Grund af, at baade Skolernes og Børnenes og følgelig ogsaa Lærerpersonalets Antal var voxet, vare Indtægterne dog mere eller mindre vedblevne at være de samme, som de vare, den Gang han overtog Kirkens Ledelse efter den af Kirkens og Skolens Sag saa højt fortjente, apostoliske Præfekt Grüders Død. Blandt andet oplyste Biskoppen om, at medens der i 1860, da han som ung Præst blev ansat ved St. Ansgars Kirke, kun fandtes 2 Lærere, 1 Lærerinde og 80 katolske Skolebørn her i Landet, befandt der sig nu 1119 Børn i katolske Skoler (deraf i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg 557), medens Lærekræfterne nu vare for Folkeskolernes Vedkommende 13 Lærere og 22 Lærerinder eller ialt 35 Lærekræfter, og i de højere Skoler 14 Lærere og 10 Lærerinder, eller i alt 24 Lærekræfter. Tillige mindede Biskoppen om, at paa det sidste Plenarkoncil i Baltimore, hvor alle amerikanske Ærkebiskopper og Biskopper havde været tilstede, var det enstemmig blevet anerkjendt og vedtaget, at det var enhver Katholiks Pligt at bidrage til sin Sogneskole, hvad enten han havde Børn i den eller ej, og at denne Udtalelse af Konciliet var blevet stadfæstet og godkjendt af den h. Fader. Med Glæde konstaterede Biskoppen under Foredraget, at det nye Røre, der var vakt i Anledning af Skolesagen, allerede havde baaret en smuk Frugt, idet en af Menighedens ældre Familier havde stiftet et Legat paa 4200 Kr., hvis aarlige Renter skulde tilfalde Skolevæsenet. Den højærv. Biskop sluttede med en indtrængende Opfordring til at arbejde videre paa

dette for Menigheden saa vitale Spørgsmaals Løsning, og dette første Skolemøde gav ham de bedste Forhaabninger om, at det ogsaa vilde lykkes Menigheden, at løse det, saa at han ved sit Besøg i Rom til næste Aar vilde kunne sige den h. Fader, at de danske Katholiker virkede med Iver og Glæde for deres Skoler.

Efter Biskoppen talte Pastor *Newel* i samme Aand som de foregaaende Talere og gav bl. a. nogle Exempler paa de vrangte Forestillinger, der ofte bleve bragte Børnene i de lutherske Skoler, om katholske Institutioner og Lærdomme.

Endelig blev Ordet givet til Fabrikant *Herm. Hoffmann*, som fremkom med nogle særdeles praktiske Forslag, for at det saa godt begyndte Røre til Gunst for vort Skolevæsen ogsaa maatte bære synlig Frugt. Han foreslog navnlig Oprettelsen af en permanent »Komité til Indsamling af Aarsbidrag til den katholske Folkeskole i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg«, hvis Medlemmer kunde supplere sig selv. Han vilde i dette Øjemed foreslaa D'hr. Grosserer *C. B. Lohrer*, Bogtrykker *Wm V. Mohn*, Murermester *A. V. Günther* og Assistent *L. A. Nielsen* for St. Ansgars Kirkes Vedkommende, og Dhr. Grosserer *Chr. Soelberg* og Kjøbmand *Em. Hansen* for Rosenkranskirkens Sogn, som under Biskoppens Tilsyn skulde arbejde videre paa Sagens Fremgang. Hele dette Forslag blev enstemmig vedtaget. Tillige vedtoges ligeledes enstemmig følgende af Hr. Hoffmann foreslaaede Resolution: »*Idet Forsamlingen anerkjender Skolesagens store Nødvendighed og Betydning for den opvoxende Slægt og Menighedens Fremtid, tilkjendegiver den herved sin fulde Tilslutning til samme og opfatter den som en Livssag, der ubetinget fortjener alle Menighedens Medlemmers baade materielle og moralske Støtte.*»

Mødet sluttede med nogle opmuntrende Ord af den højærv. Biskop, som paa Opfordring meddelte de Tilstedeværende den biskoppelige Velsignelse, hvilke de modtog knælende, hvorefter Mødet hævedes med den katholske Hilsen. Ved Udgangen uddeltes Blanketter, paa hvilke de Tilstedeværende kunne tegne sig for Bidrag, som helst maa gjælde allerede for dette Aar 1896. Tillige vil der muligvis ogsaa blive rettet en Opfordring til Lærerne og Lærerinderne om at

virke for en fyldigere Indsamling af Skolepengene hos Børnenes Forældre.

Aarhus. Forhenv. Sognepræst i Statskirken *M. C. Jensen* holdt i Søndags Aftes Foredrag her i Kirken. Der havde indfundet sig mellem 400—500 Mennesker, som med synlig Opmærksomhed fulgte Taleren gennem hans alvorlige, og tillige interessante og formskønne Fremstilling. Foredragene fortsættes paa Tirsdag, Torsdag og næste Søndag. Gud give Naade til, at Hr. Jensens Ord og Exempel maa bære Frugt i St. Klømens By.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 29. November. 1. Søndag i Advent. Kirkeaa-
rets Begyndelse. — **30. M. Andreas, Apostel.** — **1. De-**
cember. Ti. Ferieldag. -- **2. O. Fastedag*).** Bibiana, Jomfru
og Mart. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ausgariusforeningen). —
3. To. Frants Xaver, Bekjender, Indiens Apostel. — **4. F.**
Fastedag, Barbara, Jomfru og Mart. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Prælatmesse
til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften
Broderskabsandagt og Prædiken). — **5. L. Petrus Chrysol-**
ogus, Biskop og Kirkelærer.

Søndag den 6. December. 2. Søndag i Advent. Nikolaus, Biskop.

*) Onsdag og Fredag i Adventstiden ere befalede Faste-
dage.

St. Elisabeths Understøttelsesforening holder Møde Søn-
dag den 29. November Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ (efter Højmessen i St.
Ansgars Kirke) i Lokalet Bredgade 67. 2. S. o. G. — Medlem-
merne afgive Beretning om deres Virksomhed i det forløbne
Halvaar og modtage nye Adresser for det kommende Kvartal.

Mødreforeningen. Tirsdag den 1. December Kl. 8 $\frac{1}{4}$,
læses i St. Ansgars Kirke en h. Messe for Foreningens Medlem-
mer og Anliggende. — Efter Messen holdes et kort Foredrag
for Mødrene.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at
møde til sædvanlig Tid til Tilbedelse i St. Ansgars Kirke først-
kommande Fredag d. 4. Decbr.

Rosenkransbroderskabet holder Møde med Procession i St.
Ansgars Kirke Søndag d. 6. Dec. Kl. 6 Aften.

Elisabethforeningen. Kollekten i Anledning af St. Eli-
sabeths Fest til Fordel for Foreningen, som antager sig foræl-
drelose og under vanskelige Forhold værende Børn, indbragte
i St. Ansgars Kirke 63 Kr. 69 Øre, i Rosenkranskirken 12 Kr.
47 Øre, i St. Josefs Hospitals Kapel 30 Kr., og i Kapellet paa
Toldbodvejen 2 Kr. 16 Øre I Alt 108 Kr. 32 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 49.

Søndagen den 6. December.

1896.

Indhold: Betragtning. Et Par Ord om Inkquisitionen. † Grev Moltke-Huitfeldt. Fra Høvlebænken til Kardinalshatten. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Aarhus. Rom. Østerrig. Hvor blive Børnene af? Skolesagen. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til II. Søndag i Advent.

—o—

Johannes den Døber i Fængsel.

1. Punkt. Johannes den Døber var retfærdig, var Jesu Ven og Forløser; og dog var han i Fængsel, lagt i Lænker, fordi han havde gjort sin Pligt og fastholdt Sandheden. Det er de Retfærdiges Skjæbne at blive forfulgt. Gud vil lutre dem og ved Modgang forøge deres Dyd. Hvis vi blive miskjendte, naar vi virke for Gud, saa lad os glæde os, det er de Helliges Lod.

2. Punkt. I Fængslet glædede Johannes sig ved at høre om Frelserens Gjerninger og Mirakler. Der er givet os en endnu større Trøst: vi have Jesu Exempel, han blev forraadt, han led og døde for os. Bør vi da beklage os? Ere vi uskyldigere end han?

3. Punkt. Men fængslet glemte Johannes den Dø-

ber ikke sin Pligt. Han sendte sine Disciple til Jesus; det var det bedste, han kunde gjøre for dem. Men vi, naar man misunder os og forfølger os, opgive vi saa ikke ofte Alt og svigte den begyndte Gjerning? Er det da ikke at frygte, at vi handle mere af egen Interesse end for Guds Skyld?

»**Sig Johannes, hvad I have set mig gjøre.**«

1. **Punkt.** Johannes spørger Kristus, om han er den ventede Messias; og Vorherre svarer ham ved sine Gjerninger. Det er det bedste Middel til at vise Andre, hvad vi ere, og til selv at erkjende det. Menneskers Ord, deres ydre Fremtræden og Stand kan skuffe; deres Handlinger og Levned skuffe aldrig. Kan jeg sige, at mit Liv, mine Handlinger, min Maade at være paa stempler mig som Kristen?

2. **Punkt.** Et kristeligt Levnet er tillige det virksomste Middel til at drage Andre til Gud. Intet Ord har den Magt til at omvende som et godt Menneskes Exempel; det viser, at Kristendommen kan efterleves, hvorledes den skal udøves i Livet, og det beskæmmer dem, der ikke gjør det. Paa denne Maade ere vi Alle pligtige at vidne om Kristus.

3. **Punkt.** »For Eders Skyld bespottes Guds Navn blandt Hedningerne,« hvis nemlig vi ere Kristne af Navn, men vort Levned er daarligt. Derved bringes Kristendommen i Vanry. Der gives ikke en frygteligere Forargelse end den, vi derved give vore Medkristne, ikke et mere velkomment Vaaben for dem, der spotte al Religion.

»**Salige ere de, som ikke forarges paa mig.**«

1. **Punkt.** Evangeliets Lære forekommer Nogle afskrækkende. Man maa give Afkald paa Verden og paa sig selv; bære sit Kors; stræbe efter Goder, som man ikke ser; dø, før man opnaar dem. »Dette er en

haard Tale«; men Kristus har det evige Livs Ord, og vi have troet og erkendt, at han er den levende Guds Søn, lad os da følge hans Lære og leve efter den, ikke af Tvang men af Kjærlighed, af Længsel efter at leve i Samfund med Gud.

2. Punkt. Frelserens Exempel, hans Fattigdom, Lidelse og hele forsagende Liv er en Kilde til Forargelse; vi Mennesker ere kjødelige, Korset afskrækker os; men denne Forargelse er ikke den farligste; naar Mennesker alvorlig ville følge Gud, ville de se, at dette er kun Kjødets Forargelse, den kan overvindes ved Aanden; thi vi formaa Alt ved Gud, som styrker os. Og Gud fordrer ikke det Umulige af os, »thi han kjen-der hvilke Skabninger vi ere, han mindes, at vi ere Støv.«

3. Punkt. Det er Aandens Forargelse, der er farligere. Naar Fristeren ser, at et Menneske ikke af Frygt for Korset lader sig afskrække fra Gud, saa søger han at vække Tvivl mod selve Troen, at vække Forargelse mod Kristi Guddom og menneskelige Ring-hed. »Salige ere de, *som ikke se* og dog tro« siger Kristus. Det er netop, hvad disse Mennesker ikke ville; de forvexle Tro med Viden; de ville se Gud med deres Forstand. »Men Troen er en Bestandighed i det som haabes, en fast Overbevisning om de Ting, *som ikke ses*.« »Thi vi ere frelste i Haabet, men det Haab, som ses, er ikke Haab. Thi hvad Nogen ser, hvorledes kan han tillige haabe det?« Hvis vi med Forstanden klart kunde erkjende Guds Tilværelse, hvad Fortjeneste var der da ved ikke at tvivle. »Herre forøg Du vor Tro.« Jo mere vi leve efter Troens Fordring, desmere vil Troen voxe i os; thi for en stor Del afhænger Troen af Viljen.

Et Par Ord om Inkquisitionen.

(Sluttet.)

—o—

»I Middelalderen var Lov og Ret i religiøse Ting lige for Alle. Ikke blot *enhver Biskop, Paven selv*, lærte man i Almindelighed, maatte, saafremt han henfaldt til *Vranglære*, afsættes og straffes som enhver Anden. i Fald han forstokket holdt fast ved Vranglæren. *Kongen* vidste, at en Skilsmisse fra Kirken ufejlbart vilde koste ham hans Krone, at han strax vilde ophøre med at være Konge over et katholsk Folk. Aldrig har i de Tusinde Aar før Reformationen en Monark gjort blot et *Forsøg* paa at indføre *en anden Religion, en ny Lære* i sit Rige, eller under nogensomhelst Form at sige sig løs fra Kirken.« (Döllinger).

Dette er det eneste rigtige Standpunkt, fra hvilket en retfærdig Bedømmelse af »Inkquisition, Kjætterforfølgelser og Kjætterstraffe« i Middelalderen er mulig.

Hvad nu særlig angaar *den spanske Inkquisition*, da har *Hefeles* grundige Undersøgelser fundet en saadan Anerkjendelse ogsaa fra protestantisk Side, at ingen alvorlig Historieskriver siden har vovet at reproducere de gamle Løgne, som Llorente paa en saa frivol Maade udbredte.

Men selv om disse Anklager mod Inkquisitionen i Spanien beroede paa Sandhed, turde man dog ikke skrive dem paa *den katholske Kirkes* Regning, eftersom de fleste nyere Historieforskere anse den spanske Inkquisition ikke for en kirkelig, men for en *ren Statsanstalt*. Saaledes skriver Hefeles: »Den spanske Inkquisition var ikke en kirkelig, men en statslig Inkquisition, rigtignok forsynet med et kirkeligt Apparat, men væsentlig indsat, ledet og benyttet af Statsmagten (i Slutningen af det femtende Aarhundrede af Kong Ferdinand og Isabella).« Ogsaa protestantiske Historieskri-

vere som *Guizot*, *K. A. Menzel*, *Leo* og *Ranke* repræsentere den samme Anskuelse.

Den spanske Inkquisition var intet andet end et rent Nødværge fra den kristne Stats Side særlig mod Judaismen, som i Spanien absorberede Alt, idet den skjulte sig under en kristelig Maske. Og som Spanieren *Balmes* forsikrer, var den en overordentlig populær Institution og kun hadet af den højere Adel, som rigtig nok med Rette betragtede den som en Fare for Adelsens Magtstilling. Tillige savne ogsaa Størstedelen af de gængse Beskrivelser af den »blodige« Inkquisitions grusomme Optræden ethvert historisk Grundlag. Rettergangen var langt mildere end ved andre Domstole; Fængslerne vare ikke gyselige Hvælvinger, men langt venligere end i andre Lande; Tortur turde kun anvendes én Gang og ikke gjentages som ved de øvrige Domstole. »Autodafé« (*Actus fidei*) betød ingenlunde hver Gang Delinkventens Opbrænding eller Foranstaltningen af skrækkelige Rædselsscener, men i saare mange Tilfælde en Retfærdigheds-Akt for Uskyldige og en Naades-Akt for bodfærdige Forbrydere, som saa i nogen Tid maatte bære den saakaldte »Sanbenito« (*Saccus benedictus*), en Bodsklædning, der forøvrigt ogsaa fandt Anvendelse i andre Lande og ved andre Domstole. En kirkefjendtlig Historieskrivning, som i mange Tilfælde ikke engang har forstaaet Udtrykket »*Autodafé*,« er det lykkedes at oppudse dette Ord til et gyseligt Spøgelse, som om det ikke betegnede andet end en uhyre Ild, en kolossal Stegepande, omkring hvilken Spanierne sidde som Kannibaler, for fra Tid til anden at glæde sig over Synet af nogle Hundrede ulykkelige Kjættere, som bleve ristede og stegte. I Virkeligheden har en *auto da fé* intet at gjøre med det franske Ord *feu* (Ild), men betegner en Troshandling (*actus fidei*), som i første Linje ikke bestod i Mord og Brand, men i en Frikjendelse af de uretfærdigt An-

klagede eller i de Angrendes og Bodfærdiges Gjenforsoning med Kirken. Henrettelsen var kun den sidste Konsekvens mod haardnakket Forstokkede, dog ingenlunde Reglen, men en Undtagelse. Ved talrige *autos da fé* brændte intet andet end Lyset, som den Bodfærdige holdt i Haanden til Tegn paa, at Troens Lys atter lyste for ham.

Og hvormegen Sandhed er der endelig i de sædvanlige Anklager over de spanske *Inkvisitorers* ubarmhjærtige *Grusomhed*? »De vare for Størstedelen ganske uberygtede og pligttrø Mænd,« skriver Hergenrøther, »og deres dadelfri Liv anderkjendes endog af deres værste Fjender. H. Th. Buckle og selv deres bitreste Fjende Llorente, som havde Adgang til deres Papirer, vidne om deres ubøjelige og ubestikkelige Retfærdighedsfølelse. Ogsaa Towesend, en anglikansk Gejstlig, kan ikke anklage Inkvisitorerne, men tilstaar, idet han omtaler Inkquisitionen i Barcellona, at alle dens Medlemmer vare ærværdige Mænd og de Fleste iblandt dem i høj Grad menneskevenlige.«

Den romerske Stol formanede desuden stedse til Mildhed, ydede et Tilflugtssted for mange Forfulgte og tog strænge Forholdsregler mod falske Anklagere og Vidner. Paverne have stadig misbilliget den spanske Inkquisition og i lang Tid arbejdet, om end forgjæves, paa at formaa de spanske Konger til at afskaffe denne Institution.

Mindes man til Gjengjæld Protestantismens Hexebaal, den engelske Dronning Elisabeths Rædselsherredømme, »Reformatoren« Kalvins Inkquisition og Baal i Genf, saa ligger det saare nær at spørge de protestantiske Forfattere, som have opdigtet de gyselige Fortællinger om den spanske Inkquisition: Findes der saadanne Bjælker i Eders Øjne, hvorfor søge I da efter Støvgranene i Næstens Øjne?

---

† Grev L. Moltke-Huitfeldt.

—o—

En god og trofast Søn har ikke alene Fædrelandet men ogsaa den katholske Kirke her i Danmark mistet ved Grev *Moltke-Huitfeldts* Død den 28. f. M. i Paris. Danmarks Gesandt i Frankrigs Hovedstad — hvis Gemalinde og Datter vare Katholiker — vendte, som bekjendt, for nogle Aar siden selv tilbage til den katholske Kirke, efter at han i flere Aar havde underkastet dens Lære og Historie et grundigt Studium og tilsidst ved Bøn og Guds Naade var naaet til Overvisning om, at den var den eneste sande, af Frelseren indstiftede Kirke. Uden Tvivl har ogsaa hans Gemalindes og mange fremragende franske Katholikers uskrømtede Fromhed og gode Exempel bidraget Sit til at forberede dette vigtige Skridt. Efter sin Konversion blev Greven en overbevisningstru og from Katholik, som samvittighedsfuldt opfyldte sine religiøse Pligter og nærede den mest levende Interesse for Alt, hvad der angik Kirken og dens Institutioner baade i Frankrig og her indenfor vort Fædrelands snævrere Grændser. Uden Menneskefrygt viste Grev Moltke-Huitfeldt alle Vegne en ægte katholsk Optræden, og skjønt man vel kan sige, at Greven først blev kaldt af Herren til vor hellige Kirke i den ellefte Time, maa man dog indrømme, at det er lykkedes Greven i de faa Aar, Gud forundte ham at være Medlem af Kirken, at erhverve sig blandt de danske Katholiker et Navn, som sent vil glemmes.

Som bekjendt blev Greven ramt af et Slagtilfælde, som i Løbet af fjorten Dage fængslede ham til Sygelejet og blev Aarsag til hans Død. Baade Grev Moltkes to Sønner, Grev Adam Moltke, der er Gesandtskabssekretær i St. Petersborg og hvis Ægteskab med Frøken Patterson-Bonaparte skulde have været fejret om faa Uger, og Grev Léon, der er Marineofficér, samt

Datteren Kammerherreinde Sager, naaede itide til Paris og stode tilligemed deres Moder ved Faderens Dødsleje.

Af en Korrespondance om Grevens Død til »*Dagens Nyheder*« kunne vi endnu tilføje følgende:

»Siden Efterretningerne spredtes i Paris, har der i Gesandtskabshotellet i Rue de Courcelles været en ustandselig Gaaen og Kommen, der bedre end noget Andet beviser, hvilken Plads Grev Moltke-Huitfeldt indtog i den diplomatiske Verden og i det franske Selskab. Registret i Portnerloggen er dækket af Paris' mest kjendte Navne. General Tounier, Chef for Præsidentens militære Husstand, er kommet for at udtrykke Felix Faures Deltagelse, Konseilpræsident Méline, Udenrigsminister Hanotaux, flere andre Ministre, Casimir Périer og Frue, Madame Carnot, de forskjellige Ambassadors Medlemmer, de forskjellige Grene af Familien Rothschild, etc. etc. Faubourg St. Germain og St. Honorés Elite er ilet til for at vise den danske Gesandt den sidste Ære ved ærbødigt og deltagende at passere forbi hans Dødsseng.

Ogsaa den danske Koloni er repræsenteret med mange Navne, Generalkonsul Calon i dens Spidse.

Grev Moltke var en virkelig Ven af Frankrig, og i de fyrretyve Aar snart, i hvilke han har levet blandt os, har han aldrig ophørt med at give os de klareste Beviser paa det oprigtige Venskab, han følte for vort Fædreland, selv under de vanskeligste Forhold, som under Krigsaarets og Kommunens Rædsler. I diplomatiske Kredse satte man stor Pris paa ham for hans store Paalidelighed og for hans Dommes og Meningers Klarhed og Rigtighed.

Grev Moltke hviler nu stille i sit til Dødskapel omdannede Soveværelse, uforandret, næsten smilende med et Krucifix i de foldede Hænder og ved den hvide Sengs Fodende et enkelt Blomsterkors i violette Orchi-

deer. Ingen Ordner, af hvilke Grev Moltke ejede de allerførste danske, franske og andre vare endnu i Aften udstillede ved Dødssengen, ingen Uniform eller Hæders-tegn fortalte endnu om den fremragende Plads, den Døde har indtaget. Den Grev Moltke, jeg saa der, mindede mig ikke om Ambassadøren i Gala, hvis høje kraftige Skikkelse og noble Adelstype altid ved officielle Lejligheder tildrog sig Mængdens Opmærksomhed, jeg tænkte tværtimod paa den Grev Moltke, der elskværdigt kom En i Møde, naar man kom til hans Hotel paa Visit eller til en Familiemiddag, hvor han holdt af at tale om Danmark, om gamle Venner fra Fyen, om sine Somre paa sin Ejendom og om Glorups smukke Have, der altid var hans Stolthed og hans Sorg, »thi,« plejede han smilende at slutte, »den Have ender med at sluge hele min Formue.«

Grev Moltke elskede Paris og følte sig som Paris i den; men han hængte derfor med lige trofast Kjærlighed ved sit Fædreland og nærrede varm Interesse for det og for alle Danske, der kom til ham. Og medens Grev Moltke i al Stilhed søgte at støtte de Landsmænd, der trængte til ham, har jeg set Grevinde Moltke med Interesse tage sig af unge Kunstnere og selv søge Pension til unge Piger, hvis Ensomhed i den fremmede By gjorde hende ondt.

Den danske Gesandts Død føles i diplomatiske og selskabelige Kredse som et virkeligt Savn, og den vil føles endnu mere blandt de Mange, der have fundet Raad og Støtte hos ham.« —

Den 30. November henimod Middag blev Kisten, der var skjult under en Mængde Kranse, sat paa Ligvognen og under militær Hønnør af Infanteri-, Kavalleri- og Artilleriafdelinger ført til Kirken St. Philippe du Roule, der var overtrukken med sort sølvindvævet Klæde og smykket med Vaabenskjolde. I det talrige Følge saas foruden den Afdødes to Sonner, Hs. kgl.

Højhed Prins Valdemar, Hertugen af Chartres, de fleste Medlemmer af det diplomatiske Korps, Repræsentanten for Præsident Faure, Fyrsterne af Sagan og Arenberg, Casimir-Perier, den danske Generalkonsul og mange Andre. Efter den højtidelige Sjælemesse og Absolution blev Kisten baaret ned i Kirkens Kjælderhvelvinger for at blive bisat der, indtil den senere kan overføres til Glorup paa Fyen. R. I. P.

Fra Høvlebænken til Kardinalshatten.

— 0 —

Den 11. December f. A. blev i den franske Rege-
ringsbygning's Kapel i Paris Kardinalshatten overrakt
til Ærkebiskoppen af Bourges *Jean Pierre Boyer*, hvis
Levnedsløb er meget interessant. I Ærkebiskoppens
Vaaben findes to almindelige korslagte *Snedkerhøvle*.
Disse to Høvle fortælle os en lille Historie, der er saa
rørende skøn, at vi her ville hellige den nogle Ord.
I Aaret 1829 blev der i den bekjendte By Paray-le-
Monial, hvor Frelseren aabenbarede sit helligste Hjer-
tes Hemmeligheder for den salige Margrethe Maria af
Alacoque, født en Søn i en almindelig Snedkerfamilie.
Drengen opvoxede i Faderens Værksted, og efter at
være bleven større, greb ogsaa han Høvlen, stillede sig
ved Høvlebænken og arbejdede. Men noget Ædlere
og Højere bankede i den kloge Drengs Hoved og
Hjærte. Han ombyttede Høvlen med Pennen, Høvle-
bænken med Skolebænken, og studerede. Hvorhen han
kom, vakte Snedkersønnen Forbauselse, thi hans Aand
var underfuld klar og lys og hans Hjærte var af gedi-
gent Guld. Han blev Præst og i Aaret 1879 besteg
Snedkersønnen den biskoppelige Stol i Clermont. Men

den fromme Præst og ædle Biskop havde ikke glemt, hvorfra han stammede. Da han skulde vælge sit biskoppelige Vaaben, stillede han øverst i det *to Høvle*: sin fattige Faders Høvl og sin egen Høvl, som han forud havde ført som Yngling i Paray-le-Monial. For to Aar siden besteg Biskoppen med de to Høvle i Vaabnet den ældgamle berømte Ærkebispestol i Bourges, og i Dag er han Kardinal i den romersk-katholske Kirke.

Hvilken herlig Sang syngte ikke disse to Høvle! En Sang til Ære for den ædle Biskop og en Sang til Ære for den katholske Kirke! Overalt i Verden finder man Persons Anseelse, krybende Respekt for Rigdom og fornem Stand, Ærefrygt for Pengesækken og Til-sidesættelse af de Fattige og Ringe i Samfundet. For Gud og hans Kirke derimod ere Alle lige, Rige og Fattige, Høje og Lave, Fyrster og Tiggere. Saaledes har det altid været, og saaledes er det den Dag i Dag. Universal er Kirken, idet den overalt, hvor der banker gode og fromme Hjærter, udvælger sine Tjenere. Blandt Apostlene var der ved Siden af de fattige Fiskere den lærde Paulus af fornem Slægt og den tidligere Bankier Matthæus. Paa Petri Stol sad Medlemmer af ophøjede Fyrstehuse, som Flavius Klemens, den hedenske Kejser Domitians Onkel, en Leo XI. af Egisheim, der nedstammede fra det saliske Fyrstehus, ved Siden af Sixtus V., der forhen havde været Hyrdedreng. Og Innocents III., Middelalderens berømte Pave, var Søn af en fattig Tømmermand i Toskana. For nogle Maaneder siden døde Kardinal Lucian Bonaparte af den store Napoleons kejserlige Slægt, og i hans Sted er nu traadt Snedkerens Søn fra Paray-le-Monial.

Herlige ere de Ord, som Kardinal Boyer i sin Tale den 11. Dec. f. A. rettede til Præsident Faure: »Som en Forrettedighed gjør jeg for mit eget Vedkommende Krav paa Forkjærlighed for de Fattige, Nødli-

dende, Ringe, fordi Gud i sin Tid har sat min Vugge midt iblandt dem.« Og denne Forrettighed gjør hele Kirken og alle dens Tjenere Krav paa; det er Kirkens og dens Tjeneres ophøjede Kjærlighedsprogram.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. En Del af Menighedens Medlemmer havde i Søndags ved Hjælp af Løbesedler, som uddeltes ved de forskjellige Gudshuse, indbudt til et Møde, i Lokalet, Bredgade 67, for at drøfte det saa vigtige, sociale Spørgsmaal »*Totalafholdssagen*« og Oprettelsen af en katholsk Totalafholdsforening under Navn af »*St. Knuds Broderskab*«. Mødet varede fra Kl. 3—5 i Søndags Eftermiddag og overværedes af c. 60 Menighedsmedlemmer. Den højærværdigste Biskop, som en kort Tid bærede Mødet med sin Nærværelse, rettede nogle opmuntrende Ord til de Tilstedeværende om Afholdssagen. Biskoppen udtalte ved denne Lejlighed at ingen Katholik kunde være Medlem af *Good Templar Loger* og at man ved at tiltræde saadanne, udelukkede sig fra Kirkens Naademidler; derimod. vilde Totalafholdssagen finde i ham en Ven og Støtte, naar den blev baseret paa et kirkeligt Grundlag f. Ex. i Overensstemmelse med »*St. Knuds Broderskab*« i Svendborg. Paa Opfordring meddelte Biskoppen derpaa de Tilstedeværende den biskoppelige Velsignelse, idet han tillige udtalte Haabet om, at Totalafholdssagen ogsaa maatte vinde Fremgang indenfor Menigheden.

Efter en længere Diskussion erklærede sex af de Tilstedeværende, at de agtede at gjenoprette en Totalafholdsforening, som under Navn af »*St. Knuds Broderskab*« for Fremtiden vil afholde Møde hver Fredag Aften Kl. 8 i ovennævnte Lokale i Bredgade, hvortil

enhver Katholik har Adgang. Til Formand valgtes Hr. Skomager *Sofus Jensen*, til Næstformand Hr. *P. L. Johansen* og til Kasserer Hr. *P. Petersen*.

— I Anledning af Grev *Moltke-Huitfeldts* Død frembar den højærværdigste Biskop, Msgr. *Johannes v. Euch* i Onsdags Kl. 9 en højtidelig Pontifikal-Sjælemesse i St. Ansgars Kirke. Iblandt de Tilstedeværende i Kirken, som var beklædt med Sort, saas Medlemmerne af det franske Gesandtskab og Konsulat, Viceadmiral Meldal med Frue, og en Del danske Katholiker. Efter Pontifikal-Rekviemet, under hvilket Kirkens Sangkor medvirkede, foretog Biskoppen den højtidelige Absolution ved den i Kirken opstillede Katafalk, der var omgivet af høje florumhængte Kandelabrer.

Aarhus. Det har vist sig, at det var en god Tanke atter i Vinter at indbyde Pastor emer. Jensen til at holde Foredrag i vor Kirke her i Byen. Foredragene — fire i Tallet — vare meget godt besøgte, og det sidste havde endog samlet en Tilhørerkreds paa henved 600 Mennesker. Alle Byens Blade have bragt ret velvillige Referater. Hr. Jensens Smaaskrifter falbødes ved Indgangen til Kirken, og der blev i disse Dage af dem solgt 85 Exemplarer. Alt i alt maa Gjenoptagelsen af disse Foredrag anses for vellykket. Ved Slutningen af sin sidste Tale mindede Foredragsholderen i hjertelige Ord om den afdøde Grev Moltke-Huitfeldt og bad de Tilstedeværende om at lægge en Bønnens Krans paa denne ædle Mands Grav.

Rom. Om Kongen af Serbiens Audiens hos den h. Fader skrives fra Rom den 26. f. M.: Ved sin Indtrædelse i Vatikanet blev Kong *Alexander* modtaget af flere høje gejstlige og verdslige Personligheder, som ledsagede ham og hans Følge til Pavens Forværelse. Kongen betraadte derefter Audienssalen og forblev der alene med Pave Leo XIII. i henved en

Time, hvorefter Kongens Følge blev forestillet for Paven. Efter Audiensen begav Kongen sig til Kardinal-Statssekretær Rampolla, for at hilse paa ham. Efter Forlydende skal Kongen af Serbien have anmodet Paven om Oprettelsen af et katolsk Bispedømme i Belgrad og om Afslutningen af et Konkordat med Serbien.

Østerrig. I *Østerrig* er man for Øjeblikket stærkt optagen af det Møde, som den nys stiftede *katholske Lærereforening* i Vorarlberg i Søndags afholdt i Rankweil. Foreningens Formaal er at arbejde for Ophævelsen af Skolelovene og Indførelsen af den konfessionelle Skole, og det har derfor vakt stor Opsigt, at »Bezirkshauptmann«, Grev *Schaffgotsch* var tilstede og bød Foreningen et højtideligt Velkommen, idet han fremhævede, at de Tider heldigvis vare forbi, da Regeringen var uvillig stemt mod slige Foreningers Bestræbelser. Der vilde ikke blive lagt nogensomhelst Hindring ivejen. Talen suppleredes af »Landeshauptmann« *Rhomberg*, som i varme Ord opmuntrede Foreningen til at arbejde paa sine Opgaver. »Forholdene« — sagde han — »ere nu væsentlig forandrede, man indser i Regeringskredse, hvad Liberalismen vil føre til. Man ser Frugterne af den nye Skole og forfærdes. For faa Aar siden vare mange Lærere ivrige Tilhængere af det liberale Parti, men nu, da dette er i fuld Opløsning, have de vendt sig til en anden Side: de blive halve eller hele Socialdemokrater. Dette er ganske naturligt. De have ingen Tro og fare derfor vild. Foreningen her bestaar af troende og dannede Mænd, og det vakre katolske Folk vil vide Dem Tak for Deres Bestræbelser og med Glæde betro Dem Børnene til Opdragelse og Undervisning. Paa denne Maade vil der udvikle sig et intimt Forhold mellem Folket og Lærerstanden, hvis materielle Kaar ogsaa ville blive forbedrede. Landdagen havde hidtil ingen Glæde af at foretage Noget i denne Retning, ikke

fordi mange af Lærerne indtog en fjendtlig Stilling til den — thi dette er Landdagen fuldstændigt ligegyldigt — men fordi mange vare Modstandere af Kristendommen og Kirken. Jeg beder Dem modtage mine hjerteligste Lykønskninger og haaber, at den nye Forening vil trives og blomstre til Bedste for Ungdommen og Lærerstandens.«

Hvor blive Børnene af?

Under Forberedelserne til Skolemødet den 24. f. M. og tildels ogsaa efter samme blev der fra flere Sider forespurgt, om Høsten vel var Udsæden værd, om Resultaterne svarede til de Anstrængelser, der bleve gjorte.

Jeg har fra paalidelig Kilde skaffet mig nogle Oplysninger fra Sct. Ansgars Drengeskole, som forekommer mig ret egnede til Svar paa disse Spørgsmaal.

Af de 171 Drengene, som i de sidste 15 Aar have besøgt denne Skole, opholde de 80 sig her i Byen, hvor de opfyldte deres religiøse Forpligtelser, 63 ere i Udlandet, dels bosatte og gifte, dels søge de Uddannelse, 12 ere døde og om de 16, som blive til Rest, vides der intet.

Det forekommer mig, at disse Tal slaa enhver Tvivl ned og kun opfordre til at støtte det paabegyndte Arbejde.

C. B. Lohrer.

Skolesagen.

Den ved Mødet den 24. November 1896 valgte *Komité til Indsamling af Aarsbidrag til den katolske Folkeskole i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg* har senere konstitueret sig og bestaar nu af følgende Herrer:

Herm. Hoffmann, (Komitéens Formand)

A. V. Günther.	C. B. Lohrer.	Wm V. Mohn.
L. A. Nielsen.	Emanuel Hansen.	Chr. Soelberg.

Idet jeg herved autoriserer den ovennævnte Komité til at indsamle Aarsbidrag til de to katolske Sogneskoler i Kjøbenhavn resp. paa Frederiksberg, anbefaler jeg paa det Varmeste denne Indsamling til alle Katholiker i de to nævnte Sogne.

Kjøbenhavn, d. 3. Dec. 1896.

+ **Johannes.**

Biskop og apost. Vikar.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 6. December. 2. Søndag i Advent. Nikolaus, Biskop og Bekjender. — **7. M.** Ambrosius. Kirkelærer og Biskop. — **8. Ti.** Marias ubesm. Undfangelse (fejres følgende Søndag.) — **9. O.** (Fastedag) Oktavdag -- **10. To.** Loretto Fest. — **11. F.** (Fastedag) Damasus. Pave og Bekjender. — **12. L.** Vicelin, Biskop og Bekjender.

Søndag den 13. December. 3. Søndag i Advent. Marias ubesm. Undfangelse.

Rosenkransbroderskabet holder sit maanedlige Møde med Prædiken og Procession i St. Ansgars Kirke Søndag d. 6. Dec. Kl. 6 Aften. — Jomfrucernes Forening deltager i Processionen.

St. Josefssøstrenes Basar finder Sted paa Toldbodvejen Nr. 14, Fredag den 11., Lørdag den 12. og Søndag den 13. December. Udbyttet af Basaren vil blive anvendt til Fordel for de Fattige. Hospitalet og til Søstrene i Reykjavik paa Island. Gaver modtages med Taknemlighed paa Toldbodvejen 14, paa Hospitalet og i Frederiksberg Allé 17.

St. Knuds Broderskab holder Møde hver Fredag Aften Kl. 8 i Lokalet i Bredgade 67, 2. S. o. G., hvortil Kirkeens Medlemmer indbydes.

Mariakongregationen for Mænd fejrer sin aarlige **Titularfest** Søndag den 13. Dec. (Marias ubesm. Undfangelse) med Fælleskommunion Kl. 8½ i Jesu Hjerte Kirke. Kl. 6 Aften finder højtidelig Optagelse af nye Medlemmer Sted i St. Ansgars Kirke.

Plads søges. En Partner- eller Viceværtplads søges af en lille Familie. Billet. nrk. J., modtages af Redaktionen.

F. Jørgensen,

Skomager,

Østergade 28, 2. S. o. G.,

anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

✠ Lørdag den 28. Nov. afgik ved Døden min kjære Mand **Jens Jørgensen**, Kirkebetjent ved den katholske Kirke i Randers. Den kjære Afdøde anbefales til Menighedens Forbøn. Randers, d. 30. Nov. 1896. Hans Hustru og Børn.

Opfordring

fra Komitéen til Indsamling af Aarsbidrag til den katholske Folkeskole i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg.

Da det var ønskeligt om endnu nogle flere Medlemmer af Menigheden vilde deltage i Agitationen for ved Aarsbidrag at sikre Folkeskolens Bestaaen, opfordres herved saavel Herrer som Damer, der ville stille sig til Komitéens Disposition, til at henvende sig hos Undertegnede.

Sammesteds modtages ogsaa Bidrag samt Anmeldelser om samme.

Paa Komitéens Vegne:

Herm. Hoffmann, Formand,

Kjøbmagergade 48, Mezzanin-Etagen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 50.

Søndagen den 13. December.

1896.

Indhold: Betragtning. Vanitas — Forfængelighed. Snak og Sladder. Hvad Juletræerne fortalte. Efterretninger fra Ind- og Udland: Struer. Aalborg. Til Ugebladets Læsere. Juleindsamling. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til III. Søndag i Advent.

—o—

I. Hvo er Du? Hvad siger Du om Dig selv?

I. Punkt. Lad os benytte os af dette Spørgsmaal, som Jøderne rettede til Johannes den Døber, og spørge os selv, hvo vi ere. Med Sikkerhed kunne vi næppe svare os selv, om vi ere i Naadens Stand; end mindre kunne vi vide, om vi ville kunne holde trofast ud indtil det sidste. Der gives ikke nogen Stand, ikke nogen Dyd, ikke saa høj en Hellighed, at den er sikker mod Fald. For at berolige os selv i denne Uvished bør vi: 1) undgaa, hvad der kan føre os til Fortabelse; 2) modstaa vore indre Fjender; 3) haabe paa, at den Gud, som er død for vor Frelse, vil være os naadig og barmhjertig; 4) hver Dag bede til Gud om Udholdenhedens Naade.

2. Punkt. I Dødens Øjeblik ville vi faa Svar paa dette Spørgsmaal; da ophører al Uvished. Til den Side, Træet falder, bliver det liggende, siger den Helligaand Saaledes gaar det ogsaa os. Og Træet falder til den Side, til hvilken det helder. Til hvilken Side helde vi? Gaa vore Ønsker, vore Tanker, vort Hjertes Hensigt mod det Gode, mod Himlen, da ville vi sikkert ogsaa komme der; drages vi derimod imod det Slette, da er det at bedrage os selv at tro, at vi derved kunne opnaa Himlen. Men til vor Trøst kunne vi selv forandre vor Retning. Ved Naadens Hjælp kunne vi forandre vore Tilbøjeligheder og Vaner. Men det maa gjøres snarest muligt, thi jo ældre de blive, desto sværere bliver det, og i Dødens Stund ville de med større Kraft end nogensinde drage os i den Retning, til hvilken vi have vænnet dem.

II. Om Guds Nærværelse.

»Midt iblandt Eder staar han, som I ikke kende.«

1. Punkt. Gud er nærværende overalt. Han er udenfor os og indeni os. Vi behøve ikke komme op i Himlen for at finde ham. Ikke blot Guds Rige er indeni os; men Gud selv. Opvæk Troen paa Guds Nærværelse; lev saa fromt og saa tillidsfuldt, som Guds Nærværelse tilskynder til; tal ofte til ham; bed ham om Hjælp i Din Møje, om Trøst i Dine Sorger og Lys i Dine Tvivl.

2. Punkt. Gud er os nær ved sin Alvidenhed. Han ser Alt, ved Alt, gennemtrænger Alt, vore Gerninger. Ønsker og Tanker. Tanken paa denne Guds Nærværelse helliger os, den drager os fra det Onde, som Gud hader, til det Gode, som han belønner.

3. Punkt. Gud er nærværende hos os ved sin Almagt: han bevarer os, han leder os; han fører vor Sjæl og vort Legeme, styrer os, virker i os og om os. Ikke en Spurv falder til Jorden uden den himmelske Faders

Vilje. Vi ere bedre end mange Spurve. Lad os takke Gud for al hans Omsorg, fortrøste os til hans Forsyns Styrelse og arbejde paa »at vandre for Guds Aasyn og være fuldkomne.«

Vanitas — Forfængelighed.*)

—o—

Blandt dybe Dynger muldne Ben
 hvo skjelner Drot fra Træl og Tigger?
 Hvo veed, hvis Sjæl i Pinen ligger,
 og hvem for Gud staar frelst og ren?
 Hvor triller hen hvert Hoveds Smykke,
 hvor blev det møgle Sølv og Guld?
 Blandt møre Knokler, Støv og Smuld
 hvem skiller Nød fra Glands og Lykke?
 Det alt er Tomhed, Tant og Svig;
 en evig Krans af ædle Stene
 forlener Gud i Himmerig,
 alene Gud, kun Gud alene.
 Jeg Fyster saae, som faldt og led
 saa tungt, som f'aa paa Jord maa lide; —
 o Herre, giv din Tjener Fred
 hos Dig blandt alle Helgen blide!
 Og Du, de Hjælpeløses Haab,
 hver ængstet Synders Trøsterinde,
 hos hvem jeg bedst kan Tilflugt finde,
 Guds hellige Moder, hør mit Raab!
 Du faste Værn for alle Svage,
 bøj Knæ for Gud, din Søn, til Alt,
 hvori jeg snubled, gled og faldt,
 er glemmt og ladt paa Jord tilbage.
 Bøj Knæ, Du Rene, Liliehvide,

---

*) Efter Thor Lange: Gjennem farvet Glas.

Du Lydefri, bøj Knæ og bed,
 at Hver, før Døden slaar ham ned.
 maa sørge for sin Sjæl i Tide!

Snak og Sladder.*)

—o—

Der gives mange Varieteter indenfor de Snakkesyges Rige. Der er først den harmløse Snakkebroder; han har et godt Hjærte, men et tomt Hoved og kviddrer os stadig paa en godmodig, adspredt Maade alt ind i Øret, hvad han véd om sine Medmennesker. Om videnskabelige, literære og historiske Spørgsmaal kan han ikke tale; de ere ham fuldstændig ubekendte; heller ikke om Ting i Almindelighed kan man underholde sig med ham, thi han gør aldrig almindelige Iagttagelser; i sin Tale holder han sig altid til enkelte Personer og snakker om, hvad En har gjort, gør, staar i Begreb med at gøre, vilde have gjort eller vilde gøre, og om hvad en Anden har sagt eller siger eller vil sige og saa fremdeles gennem alle Modi og Tempora; om at Gladstone traadte ind i Parlamentet som streng Calvinist, men nu er gaaet over til Socialdemokraterne; at ingen Hertuginde af Sutherland har mindre end 144 Lommetørklæder i Udstyr, som koste 25 Guineer Stykket; at Sir Wilfried Lawson i sin Ungdom vilde blive Dominikaner, men var bleven sendt bort, fordi han havde drukket for meget og virket smittende melankolsk; og saa fremdeles. De ere hverken ondskabstulde eller træske, disse Snakkebrødre; men de mangle sund Menneskeforstand og Dømmekraft, og derfor kunne de aldrig skjelne imellem det, som er troværdigt, sandsynligt eller muligt blandt Mennesker og Ting. Intet

---

*) Efter Kardinal Manning: Rekreationstimer.

kommer dem ubelejligt. Under alle Omstændigheder maa de snakke, det er bleven en anden Natur hos dem. Vide de noget, saa sig de det; vide de intet, saa snakke de dog; yndigt summe de videre. de ere det selskabelige Livs evigt summende Skabninger og Spyluer.

Disse nærmest staar den tankeløse Snakkebrøder, som overfor alle, hvem han møder, gentager alt, hvad han har hørt, uden at overveje nærmere, om Tid og Sted passer dertil, eller om han har truffet den rette eller urette Mand. Hvad en eller anden har sagt ham, det siger han atter til Enhver; som oftest netop til dem, som allermindst skulde høre det. Denne tankeløse Snakkemund er et voxent *enfant terrible* — et Slags *pétroleur* eller *pétroleuse* i videre Forstand; han overøser Menneskene med Petroleum og lever dertil i den gode Tro, at den er uskadelig som Salatolie. Disse Folk ere saa uskyldige, at de ikke en Gang ere i Besiddelse af Nysgerrighedens Udyd. De har en saa svag Iagttagelsesevne, at de ikke fatte de blivende og forbigaaende Forhold mellem Tingene og, ikke skænke dem nogensomhelst Opmærksomhed; deres Nysgerrighed bliver derfor ikke vakt, og netop derfor komme de ikke til Bevidsthed om, hvor mange sociale Explosioner, Jordskjælv og Ildebrande, de daglig ere Aarsag til. Loven mod Ildebrande burde egentlig ogsaa udvides til at omfatte disse tankeløse Brandstiftere. Deres eneste Forsvar overfor Domstolene er sædvanlig: »Hvem kunde ogsaa have tænkt sig, at Manden, som jeg traf i Toget, var anklaget netop for den Forbrydelse eller ramt af den Ulykke, hvorom jeg fortalte ham? Jeg vidste ikke engang, hvem han var!«

Til de ovennævnte kunne vi føje de professionelle Snakkebrødre. Snak og Sladder er ligefrem deres Haandtering. Det Slags er vel kendt i Klubber og Foreninger. Han kjender enhver; han er netop særlig

fortrolig med de Folk, du lige taler om; han saa dem i Gaar, eller han gaar i Morgen hen til dem for at spise til Middag hos dem eller for at træffe den russiske Gesandt o. s. v. Han nævner Folks Navn uden at føje deres Titler til, de ere jo alle hans Venner og Klienter, Patienter og Pønitenter. De spørge ham alle tilraads, sige ham alt og gjøre intet uden ham. Endnu sidste Nat blev han efter Midnat telegrafisk kaldt til Hawarden-Castle til Gladstone eller til Alnwick til Hertugen af Northhumberland, men han kunde desværre ikke foretage Rejsen, da man ventede ham i det kongelige Residenspalæ, i »Buckingham Palace«. Han kjender Grundtrækkene i alle Love, som skulle bringes frem i den kommende Parlaments-Session; og hvor mange nye Peers, der ville blive udnævnte for at føre disse Love igennem; og hvem der vil blive Peer. Saadanne Snakkebrødre have eet Uheld. Deres Profetier gaa aldrig i Opfyldelse, og af deres Hemmeligheder er det, som er sandt, ikke nyt, og det, som er nyt, ikke sandt. Daglig opleve de et Nederlag; men de ere ligesom Romaner: en behagelig Ophidselse i Øjeblikket. Heller ikke disse Snakkebrødre ere ondsksfulde. De finde for meget Behag i sig selv, til at de skulde kunne være ondsksfulde mod Andre. De ere maaske, uden at vide det, Aarsag til en Strid og hist og her maaske endog til en Duel; men saa søge de at gjøre det godt igen, idet de opofre sig selv — hvad der forøvrigt ikke koster dem noget — og det varer ikke længe, saa begynder atter den gamle Forretning med en ny Kapital.

Men Snak og Sladder har indre Helvedskredse, for at bruge et Udtryk af Dante, der ikke ere saa uskadelige som de hidtil nævnte. Her møde vi først den ondsksfulde Sladdermund. Der gives to Slags — Mænd, som røve Andres gode Navn, og Kvinder, som gyde Vitriol derover. Disse Mennesker have altid deres Øren aabne paa vidt Gab, for at opfange alt det

Onde, som fortælles i Verden, hvad enten det nu er sandt eller usandt. Man kan sige at deres Øren ere udspændte som Edderkoppens Spindelvæv, intet undgaar dem. Næppe er man ti Minutter med dem i samme Værelse, saa véd man, hvor der er et Hul i Enhvers Frakke og hvor enhver Kvinde har et svagt Punkt i sin Karakter. Som en Svamp opsuger Vandet, saaledes opsuge disse ondskabsfulde Sladdermunde i Kraft af Affinitets-Loven al ond Tale i sig. Desuden have de i deres Hjerne et Laboratorium og en kemisk Syre, ved hvis Hjælp de strax opdage alt, hvad der er ondt, og ekstrahere det i koncentreret Form til videre Forbrug. Mænd af dette Slags ere Menneskemordere; thi for et godt og hæderligt Menneske er det gode Navn og Rygte dyrebarere end Livet. Og Kvinder af dette Slags ere hæslege »*Vitrioleuses*»; der ere endnu langt brødefuldere end ondskabsfulde Mænd, thi Kvindens Værdighed og Natur er Barmhjærtighed, Medlidenhed, og Finfølelse. Derfor er ogsaa Ødelæggelsen af hendes Natur hæsligst.

Endelig komme vi til den løgnagtige Sladdermund. Vi nævne ham tilsidst, ikke som om han nødvendigvis var den værste, men fordi han anretter størst Skade og, med eller mod sin Villie, leverer Vaaben og Vitriol til de ondskabsfulde Sladdermunde. Thi han lyver slet ikke med Hensigt til enhver Tid, han har ofte slet ikke Bevisheden om, at han lyver. Han har store Øren, en Tunge, der klør, og et forvirret Hoved. Han véd aldrig med Sikkerhed, hvad han egentlig har hørt, og han tager det aldrig saa nøje, naar han gjenfortæller. Han forstørrer og mangfoldiggjør, spænder Vognen for Hestene og stiller alt paa Hovedet, først i sin Hjerne og saa i sin Tale. Vidste han, hvorledes disse Taler forvandske Sandheden, fortalte han hellere intet; anede han sin Sladders onde Følger, vilde han tie; men i Virkeligheden anretter han større eller mindre Ulykke

i hele sit Liv. Han er ikke løgnagtig, thi det er ikke hans Hensigt at sige Usandhed; han er ikke sanddru, thi en stor Del af det, han fortæller, er usandt. Med alle sine gode Hensigter er han en farlig Deltager i Selskabslivet og en endnu farligere Ven.

Men der gives ogsaa et andet Slags løgnagtige Sladdermunde; nemlig de, som vide, at de digte og opfinde, fordreje, oppuste og underskyde andre Menneskers Ord og Gjerninger deres egne Theorier og Fortolkninger. Italienerne kalde et saadant Menneske *uomo finto*. Han er en levende Fiktion; og alt, hvad han rører ved, forvandles til Fiktion, ligesom alt, hvad Midas rørte ved, forvandlede til Guld. Han kjender ikke til Hensyn overfor andre Menneskers Navn, Ære Følelser og Stilling, fordi han selv intet har af alt dette; og han føler næppe hvormegen Sorg han tilføjer andre. Rigtignok vilde han ogsaa tilføje dem denne Sorg, selv om han kunde føle det; thi i ham mødes den ondsksfulde og den løgnagtige Sladdermund i *een* Hjerne — og sandelig en elendig Hjerne er det.

Hvad Juletræerne fortalte.

—o—

Det var i Morgendæmringen. Langsomt steg den blege Vintersol op i Horisonten. Et tykt Lag Sne tyngede paa Grantræernes Grene ved Skovbrynet. Det syntes, som om en sagte Hvisken susede gjennem de grønne Naale, først blandt de smaa Træer, men lidt efter lidt toge ogsaa de større Træer Del deri. »Hvad snakke Smaafyrene om dernede?« spurgte en høj og slank Skønhed sin Nabo. — »De sige, at de have afluret Skøvrideren en vigtig Hemmelighed. Han skal have solgt halvtredsindstyve iblandt os til Hovedstaden. Juletiden er jo nær.« Vantro rystede den

første paa Hovedet, saa at Sneen dryssede ned paa de lystige Smaafyre, som nu bleve højrostede. »Jovist er det sandt.« — »Vi have hørt det nøje.« — »Halvtred-sindstyre iblandt os, det er jeg vis paa.« — »Og jeg, jeg har saa fyldige Grene og strutter ud til alle Sider, der er ingen kjønnere end mig.« — »O, bort fra den kolde Skov og ind i de lune Stuer.« — »Ja og pyntet med Lys.« — »Du er for lille, dig kan man ikke bruge.« Saaledes lød Talen frem og tilbage, indtil det blev de store Grantræer for broget, og et af dem slyngede de tre Ord ned til Smaafyrene: »Ja, og dø!« Saa begyndte det paany. Var det at dø? O nej! Samtalen blev imidlertid afbrudt her, idet en Vogn med Skovrideren og nogle Arbejdere nærmede sig. »Det synes alligevel at være sandt,« mumlede den høje Fyr. Smaafyrene, de unge Grantræer, stode ganske stille i bange Forventning. »Hvem, hvem turde bære Lys til Ære for Jesusbarnet?« Og greb saa en raa Haand fat i Grenene, og en blinkende Øxe foer som et Lyn ind i de unge Stammer, saa gyste Træet, og dets Hjærte skjælvede, men det gav ikke Smerten tilkjende og tænkte kun paa den Glæde, at det skulde medvirke til Julefestens Forherligelse. Endelig var man færdig. De tilbageblevne Træer havde ret blandede Følelser. Uhyggelig var den skarpe Øxe, men de Manges Bortgang havde tyndet Rækkerne, den onde Fjende, Blæsten, havde faaet friere Spillerum, og — — — — Æren at være Juletræ var gaaet dem forbi. »Naa, et andet Aar maa-ske,« saaledes trøstede de sig indbyrdes med stoisk Ro. De udvalgte laa nu, ret snævert sammensnørede, paa Arbejdsvognen og bleve kjørte til Byen. De fandt sig gjærne i deres Skjæbne, onskede hinanden sagte til Lykke og jlovede, at de ret skulde passe paa alt, hvad de maatte faa at se og høre og aflægge Beretning derom under et muligt Gjensyn.

*

*

*

Julen var forbi. Det nye Aar havde allerede holdt sit Indtog. I en Krog af Gaardspladsen, hvor Husets Folk henkastede Aske og gammelt Skrammel, laa flere brugte Juletræer, berøvede al deres Pragt og Herlighed. Der var to ganske smaa, men ogsaa nogle større og endelig en høj Kæmpeskikkelse, som endnu, da den stod med Ryggen lænet opad en Mur, knejsede nok saa stolt med sit Hoved. Ganske stille og stumme laa de smaa Stammer og duftede af Harpix. Men da de sidste Lys vare slukkede i Stuerne, og Maanen havde begyndt at kaste et magisk Skjær over Antikviteterne i Krogen, saa hørte man en sagte Stemme hviske »God Aften, Søstre«, og strax svarede andre Stemmer. »Have I set noget,« spurgte den Store. — »O ja.« — »Fortæl, fortæl,« raabte alle i Kor. »Den Mindste begynder,« afgjorde den Store, som øjensynlig hævdede Herredømmet over de andre.

Den Mindste saa sig glad om i Kredsen og begyndte at fortælle: »Da jeg blev læsset af Vognen, stod der allerede en Mængde Juletræer paa Torvepladsen. Jeg hørte nogle Forbigaaende sige: »Hvor det er smukt! En hel Skov er jo fremtryllet her inde i Byen.« Saa besluttede jeg ogsaa at se mig om, og efter at være bleven stillet sammen med de andre, brugte jeg mine Øjne godt og saa mig om til alle Sider. Men næppe havde jeg staaet et Kvarter, saa kom en ung Mand hurtig hen til min Herre. Han saa ret tarvelig ud og havde et Bundt Papirer under Armen. Ak, tænkte jeg, naar han blot ikke kjøber dig, thi jeg vilde saa gjerne have set lidt længere paa Torvet. Og virkelig; han tog mig ud ad Rækken, betragtede mig fra alle Sider og betalte strax, hvad jeg skulde koste. Saa maatte jeg allerede gaa med ham, og jeg blev for Resten senere glad derover. Han bar mig saa forsigtig, for at ingen af mine smaa Grene skulde knække, og gik ind i en Butik, hvor han

kjøbte en lille Engel, som skulde svæve paa Toppen af mig. »Et smukt lille Træ, Hr. Sekretær,« sagde Manden. Hjertet lo i mig af Stolthed over denne Ros. Hvad en Sekretær er, véd jeg ikke, men det maa være En, som har meget at skrive, thi da jeg om Aftenen stod i en Krog af Stuen, kunde jeg hele Tiden se min nye Herre sidde og skrive ved et Bord. Der var ret gemytligt i den lille Bolig. Straks, da vi traadte ind, glædede jeg mig over den kjære unge Kone, der kom os i Møde. Saa sad han og skrev, og hun gik ind i et tilstødende Værelse og sang et lille Barn i Søvn, hvorefter hun gav sig ivrigt til at sy, og det med et Smil om Munden, der næsten var lige saa smukt som Solstraalerne, der trængte sig ned til os ude i Skoven. Og hvor lykkelige var de ikke i Julen! Jeg glædede mig næsten mere over deres Samtale end over de smukke Sager, hvormed de pyntede mig. Engelen alene var saare skjøn, ham bar jeg med Stolthed paa min højeste Top. Saa bleve Lysene tændte. Med et Jubelskrig hilste det lille Barn paa Moderens Arm ethvert nyt Lys, som blev tændt. Saa undersøgte de Gaverne, som begge Ægtefællerne i al Hemmelighed havde nedlagt under mine nederste Grene. Der var ikke store Kostbarheder iblandt dem, men inderlig Kjærlighed havde udtænkt sig dem, og inderlig Kjærlighed var udtalt i ethvert Taksigelsesord, jeg hørte. O hvor lykkelig følte jeg mig blandt disse lykkelige Mennesker! Jeg er vis paa, at ogsaa Engelen i min Top glædede sig over dem. Jeg vilde gjerne være bleven endnu længere hos dem og var virkelig ganske bedrøvet, da man i Gaar lod mine Lys brænde helt ned. Men alt Smukt faar jo en Ende. Da de bar mig bort, ytrede jeg ganske sagte det Ønske, at de maatte vedblive at være saa lykkelige og elske hinanden saa inderligt, som Tilfældet var i det Aar, da jeg var Juletræ hos dem.

Det lille Træ taug og saa sig atter om i Kredsen, for at se, hvad de andre Træer vel tænkte om dets Historie. De smilede alle i Maaneskinnet og nikkede Bifald. Før nogen imidlertid fik Tid til at udtale sig, begyndte det andet lille Træ allerede sin Fortælling.

»Ogsaa jeg har set ret glade Ansigter. I to Dage stod jeg paa Torvet. Naar Folk vilde kjøbe Træer, var jeg altid for lille. Først glædede jeg mig derover, thi der var ret gemytligt der paa Torvet blandt mine Sødskende. Rimfrosten pyntede os med hvide Krystaller, og naar Solen skinnede paa os, glimrede og funkledede vi, som om Hundreder af Diamanter vare faldne ned mellem vore Naale. Der kom ofte mange Mennesker. Mange vilde kjøbe, mange saa kun paa os og gik forbi. En Del Børn løb ofte omkring os, beundrede vore smukke grønne Grene og ønskede sig snart mig, snart mine Sødskende til Juletræ. Der manglede endnu kun en Dag til Jul, og det begyndte at blive Aften. Endnu stod jeg paa min Plads og begyndte at frygte for, at jeg forgyæves havde forladt Skoven. Allerede i Morgentimerne havde jeg lagt Mærke til en Mand, som altid gik omkring paa Torvet. Naar der blev kjøbt store Træer, var han altid ved Haanden for at bære dem bort. Jeg tænkte, han maatte være meget fattig, thi hans Frakke var meget tynd og opslidt, og naar Menneskene, hvem han tilbød sin Tjeneste, afviste ham, trak han sig med et sorgmodigt Blik tilbage. Blev han derimod antaget, saa var han altid hurtig tilbage igjen. Sent paa Aftenen lagde jeg Mærke til, at han begyndte at søge mellem Træerne, og det forekom mig, at hans Blik altid faldt paa mig. Endelig kom han hen til mig, løftede paa mig og spurgte saa min Herre, over hvis gnavne Svar jeg havde ærgret mig hele Dagen, hvor meget jeg skulde koste. »50 Øre,« sagde min gnavne Herre, og sukkende lod Manden mig glide tilbage til min Plads. »Gaar det ikke billigere?« — »Billigere?

Nej! Mener du maaske, at jeg har stjaalet Træerne? Du behøver jo ikke at købe et Træ, naar du ingen Penge har.« — »Giv mig det for Halvdelen. Der er ingen smaa Træer mere.« — »Derfor sælger jeg ikke mine billigere. Du har ogsaa tjent nok hele Dagen.« — »Ja, 3 Kroner; men for dem skal jeg ogsaa købe Brød til min Kone og mine Born i Helligdagene«. — »Saa køb Brød og lad mine Træer staa,« raabte min Herre ærgerlig. — »Hoho! Hvorfor saa hidsig?« sagde pludselig en ung Mand, som i længere Tid havde staaet i Afstand og lyttet til Samtalen. Førend min Herre kunde svare, havde den unge Mand taget et Tag i mig og, idet han kastede mig lidt ublidt om paa Gaden, sagde han til den Fattige: »Vil De bære det Træ for mig?« — »Gjærne« lod Svaret. — De 50 Øre bleve betalte og vi begyndte vor Vandring. Den unge Herre gik foran, Manden, som bar mig, fulgte efter. Han saa saa sørgmodig paa mig, og jeg lo i mit stille Sind, thi jeg vidste godt, at den unge Herre kun vilde skjænke mig til min Ven. Ganske rigtig, da vi vare bøjede omkring Gadehjørnet, vendte han sig pludselig om og spurgte: »Hvad hedder De, min gode Mand?« — »Vilhelm Møller,« — »Det syntes ikke at gaa Dem godt.« — »Ja desværre, med Frosten hører Arbejdet op, og man mangler Alt.« — »Nu godt, Træet er til Dem selv.« — »Gud belønne Dem, kjære Herre!« — »Men De har vel intet at smykke det med? Vel? Her er en Smule,« og væk var han. Min Ven Møller var saa forbavset over det Pengestykke, som laa i hans Haand, at han lod mig falde i Sneen og løb efter Herren, for at takke ham. Jeg var slet ikke vred derover. Jeg glædede mig over hans taknemlige Hjærte og blev rolig liggende, indtil han kom tilbage, for atter at tage mig i sine Arme. Havde han forhen baaret mig ret forsigtigt, forekom det mig nu, som om han trykkede mig helt ømt. Gaderne bleve bestandig smallere og

mørkere. I en Bagerbutik købte vi endnu Brød; saa gik det stedse videre, indtil vi havde naaet et gammelt Hus.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Struer. Onsdag og Torsdag i sidste Uge holdt fhv. Sognepræst i Folkekirken, *M. C. Jensen*, 2 Foredrag i Struer Hotel i Struer. De vare besøgte af en mindre Kreds, som fulgte Talerens logiske Bevisførelse og med Varme fremsatte Redegjørelse for den katholske Religion med stor Interesse.

Aalborg. I Søndags holdt Hr. *M. C. Jensen* et Foredrag i Haandværkerforeningens Sal i Aalborg om »Kirkens Enighed.« Efter Foredraget rejste en Herre sig, som før skal have været Sektprædikant, og citerede med en utrolig Hurtighed i faa Minutter en hel Hoben Bibelsteder, som skulde tale imod den katholske Kirke. Hr. Jensen blev ham ikke Svaret skyldig, men da den bibelfaste Herre slet ikke vilde berolige sig, men altid kom med ny Citater, blev han spurgt, hvorfor han da overhovedet troede paa Bibelens Ord. Da indsaa Manden til sin store Overraskelse, at han var aldeles ude af Stand til at gjøre Rede for Bibelens Inspiration og saa — opgav han Ævret. En theologisk Kandidat gjorde paa en meget smuk Maade nogle Bemærkninger til Hr. Jensens Foredrag, som af denne paa en ligesaa høflig Maade bleve besvarede. Til Slut optraadte en Herre og opfordrede Foredragsholderen til i et andet Foredrag nøje at gjøre Rede for de Grunde, som havde bevæget ham til at forlade Folkekirken og at slutte sig til den katholske Kirke. Hr. Jensen gik med Glæde ind paa dette, og lovede førstkommende Onsdag at opfylde det fremsatte Ønske.

Til Ugebladets Læsere.

Bestyrelserne for *Elisabethforeningen* og *St. Elisabeths Understøttelsesforening* agte ligesom i de foregaaende Aar at foranstalte i Anledning af **Julen** en Uddeling af **Fødevarer til de Fattige**. Skolesagen lægger jo rigtignok særlig Beslag paa Menighedens Offervillighed, alligevel nære vi det tillidsfulde Haab, at man dog heller ikke i Aar vil glemme de Fattige, for hvem det vilde blive en stor Skuffelse, naar der ingen Juleuddeling fandt Sted. Vi anmode derfor Enhver, som har Evne og Villie, om at yde sin Skjærv i nævnte Øjemed. Tillige gjøre vi opmærksom paa, at de *Fattige*, som ønske at komme i Betragtning, maa opgive *nøjagtige Adresser*.

Bestyrelserne
for ovennævnte Foreninger.

Juleindsamling til Fattige.

I Lighed med de foregaaende Aar agte Under tegnede at foranstalte en Uddeling af Fødevarer til de Fattige i *Rosenkranskirkens Sogn*. Vi bede Menighedens Medlemmer, enhver efter Evne, at yde deres Gave i dette Øjemed. Højærv. Hr. Pastor *Slump* er beredt til at modtage Gaver.

Frk. **M. Muus**,   Fru **J. Ronge**,   Fru **Th. Hoffmann**,
Carl Bernhardsvej 4.   Lykkeholms Allé 14 C.   St. Hans Minde, Valby.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 13. December. 3. Søndag i Advent. Marias ubesm. Undfangelse. (I St. Ansgars Kirke: Kl. 10 højtidelig Levitmesse og Prædiken; Kl. 6 Aften: Kongregationsandagt og Prædiken.) — **14. M.** Oktavdag. — **15. Ti.** Oktavdag. — **16. O.** (Tamperfastedag) Eusebius, Biskop og Martyr. — **17. To.** Ferialdag. — **18. F.** (Tamperfastedag) Forventning af Frelserens Fødsel. — **19. L.** (Tamperfastedag) Ferialdag.
Søndag den 20. December. 4. Søndag i Advent.

Mariakongregationen for Mænd fejrer sin aarlige **Titularfest** Søndag den 13. Dec. (Marias ubesm. Undfangelse) med Fælleskommunion Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke. Kl. 6 Aften finder højttidelig Optagelse af nye Medlemmer Sted i St. Ansgars Kirke.

Den levende Rosenkrans (1. Afd.) holder ikke Møde i Dag Søndag den 13. December.

St. Josefssøstrenes Basar paa Toldbodvejen Lørdag den 12. og Søndag den 13. ds., anbefales til Menighedens Velvillie.

St. Ansgars Kirke. Tirsdag den 15. Dec. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ holdes en **højtidelig Pontifikal-Sjælemesse** i Anledning af Aarsdagen for apostolisk Præfekt **Herm. Grüders Død.**

St. Josefs Gilde. Alm. Møde for alle Brødre Mandag den 14. Dec. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G. Sidste Møde i dette Aar.

Unio. Søndagen d. 27. Dec (3. Juledag) **Julefest** med **Juletræ**, Forestilling m. m. Udførligere Program med næste Nummer.

St. Knuds Broderskab holder Møde hver Fredag Aften Kl. 8 i Bredgade 67, 2. S. o. G., hvortil enhver Katholik har Adgang

Vincentskonferentsernes sidste Generalmøde i Aar finder Sted Søndag d. 13. Dec. Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ efter Levitmassen i St. Ansgars Kirke. Til Mødet, som afholdes i Bredgade 67, 2. S. o. G., indbydes samtlige aktive og bidragydende Medlemmer, samt Enhver, som har Interesse for Vincentsbrødrenes Arbejde blandt de Fattige.

Elegant og proper **Kjolesyning** udføres hurtig og billig efter nyeste Mønstre. Klerkegade 11, 2. Sal **D. Norlin.**

Bortlodning. Et Blomsterbillede, som fornylig bortloddedes i Menigheden, er vundet paa Nr. 59. -- Numret blev trukket af Præsten ved St. Josefs Hospital.

Literatur.

Som **Julegaver** anbefales: **Det nye Testament** — **Bønne- og Salmebøger** — **Kristi Efterfølgelse** — **Den katholske Kirkes Skjønhed.** — **Vor Frue af Lourdes** — **Den h. Aloysius** — **Den h. Birgitta** — **Katholsk Kirkehistorie** — **Den tredje Ordens Regelbog** — **Engelens Hilsen** — **Guds Billedbog** — **Den aandelige Kamp** m. fl. Samtlige Bøger kunne faas gennem Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel, Gothersgade 49, Kbhvn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 51.

Søndagen den 20. December.

1896.

Indhold: Betragtning. Bliv Lys! Hvad Juletræerne fortalte. En kort Overvejelse i Anledning af Julen. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Frankrig. Tyskland. Gudstjenestens Ordning. Kollekt. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til IV. Søndag i Advent.

—o—

I. »Saa bærer da Bodens værdige Frugter.«

1. Punkt. Johannes den Døber prædiker Bod og giver os Eksemplet derpaa, og fra hans Tid indtil nu maa man trænge ind i Himmerige ved at øve Vold mod sig selv. Man maa give Afkald paa Verden og dens Glæder, bære sit Kors, besejre sine Tilbøjeligheder, modstaa sine Lidenskaber, elske sine Fjender, bekæmpe sig selv og overvinde sig selv. Det er den trange, tornestrøede Vej, der fører til Himlen. Følge vi den?

2. Punkt. Vi maa nødvendig vandre ad denne Vej. Vi ere Syndere, vi maa gjøre Bod. Vi ere Kristne, vi maa følge Kristus. Vi ere skabte til Himlen, vi maa fortjene den. Men mene vi ikke inderst inde, at disse Grunde gjælde for Andre, ikke for os?

3. Punkt. Denne trange Vej er sværest i Begyndelsen, saalænge man vakler om, hvorvidt man vil følge den; naar man først er kommen paa Vej, gaar det lettere. Den Dyd, man øver, den Naade, Gud giver, Haabet om Himlen kaster Lys og Glæde over Anstrengelserne og gjøre dem mindre byrdefulde. Fromme Kristne have før os vandret glade ad denne Vej. Hvis vi følge den, følge vi Kristus, og han vil belønne os rigelig derfor.

II. Om Bodens Sakramente.

1. Punkt. Vi falde tilbage i vore Synder, og vi maa hvergang skrifte de samme Fejl, fordi vi ikke undersøge, hvor de have deres Udspring. Vi anklage os for Adspredthed, ukjærlige Ord, Usandheder, Magelighed, lidt Sanselighed, men vi tænke ikke paa at udrydde den Mangel paa sand Guds frygt, den hemmelige Lede, den Hovmodets Aand, den Egenkjærlighed, der er Skyld i vore Fejl. Vi beskære Grene og Kviste, men Stammen og Roden lade vi staa. Er det saa at undres over, at de stadig skyde frem igjen?

2. Punkt. Vi falde tilbage i vore Fejl, fordi vi ikke før Skriftemaalet alvorlig betænke deres Betydning og Følger. Hvis jeg vidste, at jeg med at falde tilbage i disse Fejl paadrog mig en farlig Sygdom, mistede et Øje, udsatte mig for Kongens Vrede, saa faldt jeg ikke tilbage i dem. Og dog ere disse Følger intet imod, hvad jeg tankeløst udsætter mig for.

3. Punkt. Vi falde tilbage i vore Fejl, fordi vi ikke føle rigtig Anger over dem og ikke fatte et bestemt Forsæt om at undgaa dem. Vi undse os ved at svigte et givet Løfte overfor et Menneske, og derfor svigte vi det heller ikke. Lad os dog føle os ligesaa forpligtede overfor Gud, vor Dommer, vor Fader!

Bliv Lys!

—o—

Bliv Lys! var Herrens første Ord
 i Tidens Morgengry;
 da tændtes Lyset over Jord,
 og Mørket maatte fly.
 Og Verdens Skaber danned huld
 det første Menneske af Muld
 og lagde i hans Bryst
 sit eget Lys, sin egen Aand
 og førte kjærlig ham ved Haand
 og saa sit Værk med Lyst.

Men han, der hader Lysets Glans
 og spotter Herrens Magt,
 saa, at den Gnist, der før var hans,
 i Adams Bryst blev lagt.
 Da fnyste Mørkets Drot i Harm,
 det gjæred voldsomt i hans Barm,
 at faa Gudslyset slukt,
 at drive *dem* i Død og Dom,
 der vandred mod den Himmel, som
 for ham var evig lukt.

Han væbned sig med Løgn og List
 til Kamp mod Aandens Glød
 og troede sig ved Maalet vist,
 da Adam Loven brød;
 thi ved vor Stammefaders Fald
 fra Herrens Bud kom ogsaa al
 hans Slægt i Mørkets Vold.
 Berøvet Himmellysets Glans
 den maatte træde Dødens Dans
 og smage Syndens Sold.

Dog lovet være Himlens Gud!
 han finder altid Vej.
 Om og vort Lys blev slukket ud,
 hans Naade slukkes ej.
 Mens Slægten vildsomt flakked om
 og dybere i Mørket kom,
 ompændt af Nattens Gys,
 sad Gud og vogted paa den Stund,
 da Ordet fra hans Fadermund
 brat skulde tænde Lys.

Bliv Lys! lød da hans Bud paa ny,
 istemt af Engles Kor,
 og i en fattig jødisk By
 kom Verdens Lys til Jord.
 Det Ord er sandt og værdt at tro,
 at Lyset vilde blandt os bo
 og skinne paa vor Sti,
 at Natten svandt for Jesu Dag,
 at Mørkets Drot har tabt sin Sag
 og Adams Børn blev fri.

Halleluja for Julens Bud!
 et Barn i Krybben lagt
 er Lys af Lys og Gud af Gud,
 han slutter med os Pagt.
 Ja, om vor Lue flimrer mat
 og trues haardt af Dødens Nat,
 i ham kan den forny's;
 vil Mulmet trindt omkring os bo,
 naar blot til ham vi slaa vor Tro,
 da byder han: Bliv Lys!

Hvad Juletræerne fortalte.

—O—
(Fortsat.)

Vi steg op ad en knagende Trappe, helt op til Kvisten. En Dør blev aabnet og en bleg Kvinde viste sig med en Lampe. »Sove Børnene?« -- »Ja.« Hvor træt det lød! — »Se her, Marie, det smukke Juletræ, jeg har medbragt.« — »Ak, Vilhelm, det var dog bedre, om vi havde Brød.« Hun sagde dette i en bebrejdende Tone, men Møller var hurtig ved Haanden. »Her har Du Brød, Marie, og vær kun glad, jeg har endnu mere til Dig.« Han stillede mig hen i en Krog paa Gangen og fortalte hende om alt, hvad han havde oplevet i Dagens Løb.

De talte sammen en Stund, indtil der atter lød Trin paa Trappen, men ikke saa tunge som min Ven Møllers; en ulden Kjole strejfede mig i Mørket, og en stor Pakke stødte ublidt til mine Naale. Da Døren blev aabnet efter en sagte Bank, saa jeg en tilsløret Dame træde ind. Jeg glædede mig over, at jeg lige stod ved en Revne i Døren, og kunde forstaa alt, hvad der blev sagt inde i Stuen. »God Aften«, sagde Damen med en saa blid Stemme, at jeg strax tænkte, hun vist ogsaa maatte være meget smuk, thi en saadan Englestemme kan ikke komme fra en hæsleg Mund.

»God Aften, kjære Frue,« svarede mine Venner, og Møllers Kone flyttede strax en Stol hen til den Indtrædende.

»Jeg skal skynde mig i Aften. Jeg vilde ikke komme, førend Børnene vare gaaede til Sengs, og min Mand venter nedenfor paa Gaden. Her er noget fra Julebarnet. De kan bagefter se paa det.« — »O kjære Frue, mange Tak!« stammede Møllers. — »Der er ogsaa noget til Juletræet. Men De har vel intet faaet endnu?« -- »Jo, jo.« Og nu lovpriste man atter den

unge Herres Godhed. — »Der kan De se, Møller, det er Følgen af, at De staar Deres Kone bi i den arbejdsløse Tid, i Stedet for at sidde med Deres Venner paa Værtshuset.« -- »Nej, kjære Frue, det gjør Vilhelm ikke. Jeg var saa forknytt hele Dagen og har saa smaat knurret imod Gud, og nu er han dog saa god imod os — —.«

»Vær derfor ikke forknytt. Gud hjælper altid, naar vi selv have en god Villie og hjælpe med. Pynt nu Træet rigtig smukt for Deres Børn og lad dem ogsaa bede en lille Bøn for mig og min Mand. Nu maa jeg gaa, ellers bliver min Mand utaalmodig i det kolde Vejr.« Let som en Fugl sprang hun ned ad den skrøbelige Trappe. Jeg glædede mig ordentlig med de Glade, som pakkede Gaverne ud derinde. Jeg fik dem desværre ikke at se; thi da man hentede mig ind, var der kun et Dusin kulørte Lys og nogle forgyldte Nødder paa Bordet. Men Møllers Kone lagde en Del Sager ud i Kjøkkenet; saavidt jeg kunde skimte, var det Fødevarer baade fra Urtekræmmeren og Spækhøkeren.

Da Klokken slog 10, var jeg herlig pyntet med Nødder og Lys og Kager. Nogle Papirhjærter fra det foregaaende Aar fuldstændiggjorde Udsmykningen, og saa blev jeg omhyggelig skjult oppe paa Loftet. I Løbet af Natten tænkte jeg paa Dagens Begivenheder og kom til den Overbevisning, at fattige Folk ofte, saare ofte, ere brave Folk og ofte ere i Besiddelse af megen, saare megen Følelse. Og saa tænkte jeg paa den unge Herre og paa Damen, som havde indviet deres Jul paa en saa smuk Maade med en god Gjerning mod de Fattige. Jeg tror, jeg selv faldt i Søvn under disse Betragtninger oppe paa Loftet og vaagnede først, da nogle Børnестemmer nedenunder i Stuen begyndte at bede. Det var Møllers Børn, som bad deres Morgenbøn. Hvor andægtigt bad de ikke deres smaa Bønner og Vers; og tilsidst fortalte de Vorherre, at de

vilde være rigtig artige og fromme og flittige, naar Jesusbarnet ogsaa vilde komme til dem. Jeg vilde lige til at udtale min Tilfredshed med disse Børn; men huskede saa, at jeg jo stod ganske alene oppe paa Loftet, saa Ingen kunde høre mig. Lidt utaalmodig ventede jeg saa indtil Aften. Endelig blev det da mørkt, og Møller kom for at hente mig. Alt var rent og net inde i Stuen. Børnenes Skoletasker med Indhold hang i den skønneste Orden ved Siden af hverandre paa en Knaagerække. Kakkelovnen var saa blank som et Spejl. Børnene selv vare forviste til Sovekammeret, hvor jeg hørte dem forventningsfulde synge forskellige Sange. Endelig var jeg færdig. Døren gik op, og Haand i Haand kom de ind i Stuen. Jeg maa have været meget smuk med mine straalende Lys; thi de betragtede mig en Tidlang fulde af Forbauselse og uden at sige et Ord, indtil de smukke og nyttige Gaver, som laa under mine nederste Grene, fængslede deres Opmærksomhed. Og efter at have tilfredsstillet deres Nysgjerrighed sang de atter »Helligste Nat«, og Forældrene toge med Glæde Del i Børnenes Sang medens de gik rundt omkring mig. Tykke Voxtaarer har jeg grædt af lutter Rørelse. Hver Aften blev jeg tændt i Juleugen, og der var altid den samme Glæde. De sex Mennesker sang og bad og jublede omkring mig. Med stille Vemod og dog glad over lykkelig at have opfyldt mit Hverv, skiltes jeg fra mine Venner paa Kvisten. Det er, hvad jeg oplevede.« —

Næppe havde Træet sluttet sin Beretning, saa begyndte et andet, et af de store og stolte Træer, som — skjønt det nu laa der i en Krog af Gaarden — endnu bar Vidne om, at det havde kjendt bedre Dage; en Del Glimmervat og nogle forgyldte Traade hang endnu hist og her mellem Grenene. »Jeg har moret mig udmærket paa Torvet,« sagde det smukke Træ. »Der er vel kun faa Hjærter, som ikke glæde sig i

Julen; de Rige have jo Raad til at give hinanden Gaver, og oven i Kjøbet ere de lykkelige over i Anledning af Julen at kunne overraske de Fattige med Et og Andet. Og de Fattige glæde sig lige saa meget over det mindste Træ, som de Rige over det største. Mange smukke Træer bar man bort, uden Tvivl for at de skulde glimre hos sorgløse Mennesker; men ogsaa smaa Træer bleve solgte for nogle faa Øre, og endelig slog da ogsaa min Time. En Herre nærmede sig. Et Par velvillige Øjne betragtede mig prøvende, og efter faa Minutters Forløb bar et Bybud mig bort. Jeg var meget nysgerrig efter at faa at vide, hvor jeg skulde hen. Endelig naæde vi et stort, smukt Hus; hurtig blev jeg baaret op ad Trappen og ind i et Værelse, hvis Dør blev omhyggelig aflaaet efter mig. Det var uden Tvivl en heldig Forsigtighedsregel; thi det varede ikke længe, saa hørte jeg nogle smaa Fødder nærme sig, der blev prøvet ved Laasen og en lystig Barnestemme hviskede: »Lilli, Kristian, der er lukket, saa er Juletræet kommet!« Det varede heller ikke længe, saa kom Herren, der havde kjøbt mig, tilligemed en Tjener ind i Stuen, og efter at have stukket mig i en tyk Træblok, begyndte de at pynte mig. I Salen, hvor jeg stod, hang der et stort Spejl, og i det kunde jeg ret beundre min Pragt. Og hvor glade vare ikke de Mennesker, som omgave mig Juleaften! Der var Herren og Fruen og deres voxne og halvvoxne Børn. — Af nogle Ytringer, som jeg hørte i Ugens Løb, fik jeg for Resten at vide, at Herren der i Huset var et virksomt Medlem af Vincentsforeningen, og at Fruen tilligemed en Datter vare Medlemmer af Understøttelsesforeningen og Systuen. Jeg siger dette, for at I ikke skulle mene, at de kun tænkte paa sig selv og glemte deres fattige Næste. — Et Par gamle Bedsteforældre var der ogsaa, og endelig hele Tjenerpersonalet. De vare alle ét Hjærte og én Aand den

Aften, alle disse lykkelige Mennesker. Og en Mængde smukke og nyttige Gaver var der. Jeg vidste tilsidst egentlig ikke, hvad jeg mest skulde se paa, paa de taknemlige Ansigter eller de skønne Sager.

Førend mine Lys bleve slukkede, sang Alle endnu en Gang en rigtig munter Julesang, saa bad Herren »Engelens Hilsen,« hvorpaa Alle svarede i Kor, og efter at have takket hverandre ret hjærteligt, gik alle til Ro, thi man skulde tidlig op næste Morgen, for at overvære den højtidelige Julemesse allerede Kl. 5, som det var Skik og Brug der i Huset hvert Aar. En Midnatsmesse blev nemlig ikke fejret af forskjellige Grunde. Næppe var det imidlertid blevet lyst Julemorgen, saa kom de mindste Børn allerede løbende ind til mig igjen. »Vi maa dog vide, hvorledes det tager sig ud ved Dagslyset,« raabte de og beundrede mig paany. I Dagens Løb kom Fætrene og Kusinerne og Onklerne og Tanterne. Alle maatte de ind og beundre mig, og de gjorde det af bedste Evne. Ofte var Lystigheden i Ugens Løb saa højroestet og jublende blandt alle disse Smaafolk, at jeg ligefrem glædede mig til Natten, som bragte Hvile og Stilhed; men jeg blev dog ikke vred paa alle disse muntre Børn, dertil vare de for kjære og flinke og artige. Ikke en eneste Strid opstod der iblandt dem, medens jeg var hos dem; de fortjente virkelig at blive belønnede.

Igaar blev jeg plyndret. Lidt efter lidt vandrede mine søde Sager over i smaa eller store Hænder. Alle mine Lys brændte ned, og da det sidste ogsaa slukkedes, bleve mine smaa Venner sendte ind i Sovekammeret til Aftenbøn med deres Moder. »God Nat, kjære Juletræ,« hviskede de til mig, »og kom næste Aar igjen og gjør os atter saa glade som i Aar.« Jeg nikkede med alle mine Grene og Naale og haaber kun, at den venlige Herre næste Aar finder et Grantræ, der er ligesaa smukt, som jeg var, og at Børnene da ere

ligesaa flinke og fromme og artige, som i Aar, da jeg saa dem. — — (Sluttet.)

En kort Overvejelse i Anledning af Julen.

. — 0 —

Ingen foler sig tilskyndet til at skænke sin Kjærlighed eller sine Gaver til en Person, som ikke forstaar af skatte deres Værd. *Guds Naade* er af uendelig Værd for os. Den, der ikke brændende ønsker den, viser derved, at han ikke ved, hvad den vil sige og ikke fortjener den. Det Første, Frelseren fordrer af dem, han i Julen vil skjænke sin Naade, skjænke sig selv, er, at de *længes efter* hans Komme og glæde sig til at fejre hans Fødsels Højtid; at de i Aanden begive sig til Stalden i Betlehem og berede sig til at modtage Verdens Frelser. For at vække denne Længsel i os, maa vi tænke paa, hvor elendige vi Mennesker ere uden Gud, hvor fattige paa Dyd, hvor langt fra saaledes, som vi i Dødens Time ville ønske at have været. Denne Tanke vil bevirke, at vi sukke efter Frelserens Komme.

En anden Betingelse for, at vi kunne fejre Julen godt, er *Tillid*, en stor Tillid til Gud. Den glæder Gud: vi ære ham, naar vi med Tillid vente alt Godt af ham; thi vi bekjende derved vor Tro paa hans Magt, hans Godhed og hans Forsyn. Vi se ogsaa i Evangeliet, at Jesus ofte gjorde Tilliden til en Betingelse for sin Bistand. »Troer I« — sagde han til de to Blinde, som bad om at faa deres Syn — »at jeg kan gjøre dette mod Eder?« Og da de svarede bekræftende, tilføjede han straks: »Eder ske efter Eders Tro.« — Nu siger Du maaske ved Dig selv: hvorledes kan jeg, der er saa

elendig, haabe at Gud skulde ville hjælpe mig? Men det er jo netop, fordi Du er saa elendig, at Du har Grund til at haabe paa Guds særlige Hjælp; thi »de Sunde have ikke Læge behov, men de, som ere syge«. Jo mere Du derfor føler Dig fristet til Modløshed, desmere maa Du tage din Tilflugt til Kristus, som ikke er kommen for at kalde Retfærdige, men Syndere.

En Hindring for en god Forberedelse til Jesu Komme ere de mangehaande Beskjæftigelser og Pligter, som optage vore Tanker og lægge Beslag paa vor Opmærksomhed i disse Dage. Det var at ønske, at vi navnlig Juleaften vare mere fri end ellers for huslige Pligter og Bekymringer, saa vi uforstyrret kunde hengive os til Betragtning af den store Højtid, der nærmer sig; men desværre er ofte ganske det modsatte Tilfældet; sjældent ere vi saa optagne af at træffe Anstalter og Forberedelser som netop Dagen før en stor Fest. Men lad os søge af denne tilsyneladende Hindring at drage just et Middel til Jule-Forberedelse: 1) ved af Kjærlighed til Gud at finde os i hvert forøget Arbejde, som Vigilien medfører, 2) ved at ofre det til ham i Bodens og Selvfornægtelsens Aand — det er Kirkens Aand, som foreskriver Faste paa Vigilien — 3) ved under Udførelsen af vore Gjerninger ofte at opløfte Sindet til Gud, vække vor Længsel efter Jesu Komme og med barnlig Kjærlighed mindes den h. Jomfru, som paa denne Dag har udstaaet saa mange Lidelser og Besværligheder, særlig da hun blev afvist i Herbergerne i Bethlehem og nødtes til at føde sin guddommelige Søn i en Stald paa Marken. — Saaledes vil det lykkes os under vore talrige Beskjæftigelser at berede vort Hjærte, saa Frelseren kan fødes ogsaa i os.

*

*

*

»Se, jeg forkynder Eder en stor Glæde, som skal vederfares all Folket; thi Eder er idag i Davids Stad en Frelser født!«

Det er alene takket være *Jesu Mennskevordelses Hemmelighed*, at vi atter ere blevne *Guds Born*, at vi atter ere blevne *Arvinger til Himlen* og have den trøsterige Vished, at vi — om vi selv ville — engang skulle ombytte dette Liv fuldt af Smerte med en evig Salighed. Dette er Grunden til vor Glæde *Julcdag*. Hvor højt maa vi ikke elske Frelseren, der har virket dette Forsoningens Under, og virket det paa en Tid, da vi vare hans Fjender. »Da vi vare Fjender bleve vi forligte med Gud ved hans Søns Død,« siger Apostlen Paulus. »Deri bestaar Kjærligheden, ikke at vi have elsket Gud, men at han først har elsket os og sendt sin Søn til Forsoning for vore Synder. . . . Og vi have erkjendt og troet paa den Kjærlighed, som Gud har til os. Gud er Kjærlighed; og den som bliver i Kjærlighed, bliver i Gud og Gud i ham.« »Vi ville derfor elske Gud, fordi Gud først har elsket os.« »Ordet er blevet *Kjød og har boet iblandt os*.« »Alle Ting ere blevne til ved det, og uden det er intet blevet til af det, som er.« Det er altsaa ved dette evige Ord, som i Tiden paatog sig vor dødelige Natur, at Verdensaltet fordom er blevet til; det er ham, vi skyldte, at vi have faaet *Tilværelse*. — Takke vi Gud nok, fordi han har ladet os fødes paa en Tid og under Forhold, der har ført os til Kristendommen?

Foruden Tilværelsens Gave har Guds menneskevordne Ord skænket os *Forløsningens Naad*. »Det gavtede os intet at være fødte, hvis vi ikke tillige vare gjenløste,« siger den h. Augustinus. Forsoningens Velgjerning rummer desuden ogsaa et større Bevis paa Guds Kjærlighed end Skabelsen. Thi Skabelsen kostede Gud kun et eneste Ord. Han taledes, saa skete det.« Vor Forløsning derimod kostede hans Blod. »Han har elsket os og med sit Blod aftvættet vore Synder.« »Det er — skriver Apostlen Paulus — for at de, som leve, ikke mere skulle leve sig selv, men ham, som er død

og opstanden for dem.« Kristus har begyndt vor Forløsnings store Gjerning, og den største Glæde, vi paa Juledag kunne gjøre ham, er at arbejde med paa denne Forløsning, saa hans Fødsel, hans Liv og Død ikke ere spildte for os. *Et alvorligt Forsæt* i saa Henseende er den Gave, vi ville bringe den nyfødte Frelser i Krybben i Bethlehem, idet vi bede ham selv velsigne dette vort Forsæt. »Herre skab i os et rent Hjærte. . . . og aftvæt mere og mere vor Uretfærdighed.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Den Interesse, Menigheden lagde for Dagen ved det saa talrigt besøgte Møde angaaende *Skolesagen*, har indtil nu ogsaa vist sig i Gjerningen, idet der vedblivende indgaar Anmeldelser om aarlige Bidrag til St. Ansgars Kirkeskole, og forhaabentlig vil dette blive ved, indtil *alle* Menighedens Medlemmer have tegnet sig for Bidrag. Ved Mødet fremhævedes det fra flere Sider, at ogsaa Skolebørnenes Forældre mere end hidtil maatte støtte Skolen ved at betale Skolepenge, selv om det for de Fattigeres Vedkommende kun var ved et lille ugentlig Beløb; dette vilde nemlig ogsaa moralsk støtte Sagen, da man altid hellere træder hjælpende til, naar den Trængende allerede selv yder, hvad han kan. I Samklang hermed har Forstanderskabet truffet den Bestemmelse, at *fra førstkommende Nytaar at regne, alle skulle betale Skolepenge i St. Ansgars Kirkeskole* med maanedlige eller ugentlige Beløb efter Forældrenes Omstændigheder. Helt *fri Skolegang* vil ikke mere blive tilstedet, med mindre Vedkommende indgiver *skriftlig* Ansøgning derom og godtgjør slet ikke at være i Stand til at betale noget. Denne Bestemmelse er i den nu forløbne Uge bleven

tilstillet samtlige Forældre paa Tryk tillige med en Blanket, paa hvilken de maa tegne sig for et maa- nedligt eller ugentligt Beløb, der svarer til deres Om- stændigheder.

Frankrig. En ejendommelig Demonstration fandt for nylig Sted i Chamillé. Det derværende *Trappist- inde-Kloster*, som havde vægret sig ved at betale de ublu Skatter, Regeringen har paalagt en Del Klostre, mistede *en Ko*, som blev et Offer for Regeringens Ud- pantning. En Indsamling blev sat i Gang i Byen, og for Pengene købte man en ny Ko, som i festligt Op- tog blev ført til Klostret. Demonstrationen fremkaldte Uvillie hos det antikristelige Parti, som tog imod Fest- toget med Raabet: »Ned med Koen! Republiken leve!« Der skete ingen Blodsudgydelser; men den stakkels Ko maatte dog haste afsted i Galop og søge Beskyt- telse indenfor Klosters sikre Mure.

Tyskland. Resultatet af Folketællingen i Preussen den 2. Dec. 1895 er for nylig blevet offentligtgjort. Der fandtes den Dag i den preussiske Stat ialt 31,855,123 Personer, blandt disse vare 20,351,448 Lu- theranere og 10,999,508 Katholiker; 119,245 tilhørte forskellige Smaasekter, og 379,716 vare Jøder. Ka- tholikernes Antal var i 1890 i Preussen 10,252,817, det er altsaa i Løbet af de sidste fem Aar vokset med 346,991.

Katholikernes Antal indenfor *Berlins* Bykreds be- løber sig ifølge den sidste Folketælling til 154,970 mod 135,032 i Aaret 1890. Blandt Forstæderne har Char- lottenburg 13,503 Katholiker (mod 7965), Schönberg 5038, Rixdorf 5054, Stegliz 5938, Groz-Lichterfelde 1115. Med disse og de øvrige Forstæder har Berlin ialt hen- ved 200,000 *Katholiker*.

— I Sognekirken i Buer (Westfalen) afholdtes for- nylig en saak. »*Missionsuge*«, under hvilken to Fran- ciskanerpatre daglig prædikede om Morgenens Kl. 6 og

om Aftenen Kl. 8. Den store Kirke var hver Gang fyldt indtil sidste Plads og Tusinder lyttede med spændt Opmærksomhed til Missionærens Foredrag. Til langt ind i Natten vare de Gejstlige utrættelig virksomme i Skriftestolene, og der uddeltes mellem 6000 og 7000 hellige Kommunioner.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 20. December. 4. Søndag i Advent. — 21. M. Thomas, Apostel. — 22. Ti. Ferialdag. — 23. O. (Fastedag) Ferialdag. — 24. To. Vigiliefastedag.
Fredag den 25. December. Guds Søns Fødsel i Kjødet. Første Juledag.
Lørdag den 26. December. Anden Juledag. St. Stefans Fest.
Søndag den 27. December. Apostelen Johannes' Fest. — 28. M. De bethlehemitiske Børns Fest. (Kl. 9 Form. Børnegudstjeneste i St. Ansgars Kirke). — 29. Ti. Thomas af Canterbury, Martyr og Biskop. — 30. O. Oktavdag. — 31. To. Sylvester, Pave og Martyr.

Gudstjenesten paa 1ste Juledag.*)

St Ansgars Kirke:

Kl. 5 Morgen: Levitmesse med Prædiken; derefter hh. Messer.
 .. 10 Højtidelig Pontifikalmesse og Prædiken.
 .. 6 Aften: Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken:

Kl. 5 Morgen: Højmesse og derefter stille hh. Messer.
 .. 9 $\frac{1}{2}$ Højmesse med Prædiken
 .. 5 Festandagt.

Jesu Hjærte Kirke:

Kl. 6 Morgen: Levitmesse med Prædiken; derefter hh. Messer.
 .. 10 Levitmesse med Prædiken.
 .. 6 Festandagt med Prædiken.

St. Josefs Hospital:

Kl. 5 Morgen: Højmesse med Exposition af det Allerhelligste.
 .. 6 Stille h. Messe.
 .. 9 Højmesse med Prædiken.
 .. 3 Festandagt.

*) Ifølge ældgammel kirkelig Dispens ere Kjødspiser tilladte 1ste Juledag, naar denne Fest som i Aar er en Fredag.

2den Juledag holdes Gudstjenesten alle Steder som paa Søndagene.

Kirke-Kollekt. Under den højtidelige Gudstjeneste Kl. 5 og 10 i St. Ansgars Kirke og Kl. 5 og 9 $\frac{1}{2}$ i Rosenkranskirken paa 1ste Juledag afholdes en **Kollekt til Kirkernes Opvarmning.**

Den eucharistiske Forening. Paa Grund af at Nytaarsdag indtræffer den 1. Fredag i Januar, bortfalder Tilbedelsen den Dag. Medlemmerne anmodes om at møde til de bestemte Tider den paafølgende Fredag, den 8. Januar. Bestyrelsen.

Tertiarandagt. Søndag den 20. Dec. (4. Søndag i Adv.) Kl. 4 Eftm. holdes **Tertiarandagt** med Prædiken i St. Ansgars Kirke. Ogsaa de, som ikke ere Medlemmer af den h. Franciskus' tredje Orden, have Adgang.

Uddelingen af Fødevarer til de Fattige i St. Ansgars Sogn finder Sted Onsdag den 23. Dec. Kl. 10 i Skolelokalet, Bredgade 69.

Helsingør. Søndag den 27. Dec. holdes Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8, 2. Sal.) Om Form. 9¹/₂ Messe med Prædiken; om Aftenen Kl. 7¹/₂ Prædiken og Sakramentsandagt.

Mariakongregationen for Ynglinge holder ikke Møde den sidste Mandag i Aar og første Mandag i det nye Aar.

St. Knuds Broderskab. Anden Juledag Kl. 3 Eftm. Møde med Foredrag af Hr. A. Jørgensen fra Afdelingen i Svendborg. Thema: **Hvad vil St. Knuds Broderskab?** Enhver Katholik er velkommen. Mødet finder Sted i Lokalet Bredgade 67, 2. S. o. G.

St. Josefs Gilde holder sin aarlige Julefest med Juletræ, Underholdning og Tombola Søndag den 3. Januar 1897. Gaver til Tombolaen modtages med Taknemlighed. Eventuelt Overskud tilfalder særlig Stiftelsen for Gamle. Nærmere af Program.
Bestyrelsen.

Unio. Søndagen d. 27. Dec (3. Juledag) **Julefest** i Mygindes Lokaler, Linnésgade 25. Nærmere af Programmet, som medfølger til indenbys Abonnenter.

Langebros Dampmøllens Udsalg, 17, Blaagaardsgade 17,

anbefaler til **Julebagning** vore fortrinlige Bagerimelsorter samt alle til Bagning brugelige Sager. **Varerne bringes overalt.**

E. A. Olsen, Uhrmager, 12, Borgergade 12, Husk Nr. 12,

anbefaler et stort Udvalg af Uhre, Brilller og Pincenez. Til Provinserne imod Efterkrav.

Literatur.

Som **Julegaver** anbefales: Det nye Testament — Bønne- og Salmebøger — Kristi Efterfølgelse — Den katolske Kirkes Skjønhed — Vor Frue af Lourdes — Den h. Aloysius — Den h. Birgitta — Katholsk Kirkehistorie — Den tredje Ordens Regelbog — Engelens Hilsen — Guds Billedbog — Den aandelige Kamp m. d. Samtlige Bøger kunne faas gennem Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel, Gothersgade 49, Kbhvn.

Katholsk Væggekalender for 1897 udkommer nogle Dage før Jul og faas for 25 Øre Stykket hos D'hrr. Gejstlige.

Hermed følger et Program fra Unio til indenbys Abonnenter.

Announcer til næste Nr. af Ugebladet maa være indleverede til Redaktionen senest Tirsdag Aften.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Fireogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 52.

Søndagen den 27. December.

1896.

Indhold: Betragtning. Hvad Juletræerne fortalte. Efterretninger fra Ind- og Udland: Aalborg. Randers. England. Rom. Holland. — „Fra Vejbrynet“. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til Søndagen efter Jul.

—o—

Simeon og Anna.

»Herre, nu lade Du din Tjener fare i Fred!«

1. Punkt. »Hvo skal befri mig fra denne Døds Legeme!« »Jeg længes efter . . . at være med Kristus!« I disse to Skriftsteder finde vi tvende berettigede Grunde til at længes efter Døden. Den første er Længslen efter at være befriet fra Livets Elendighed, særlig fra den stadige Kamp mod Kjødets Begærlighed og Aandens Vildfarelser. Den anden er Længslen efter at se Kristus i hans Herlighed, at leve i det inderste Samfund med ham og kunne elske ham af et rent og ubesmittet Hjærte. Begge disse Grunde ere berettigede, men den sidste er den fuldkomneste.

Vi ere Kristne. Vi have i {Daaben lovet at for-

sage Verden, vi sukke under Sjælens og Legemets Lidelser, der ere uadskillelige fra Livet, og dog ville vi saa nødig skilles fra dette Liv. Vi ere bange for at forlade Jorden, vi frygte det Øjeblik, som skal føre os ind i det Paradis, Jesus har forjættet os. Hvoraf kommer dette, hvis ikke af vor Mangel paa Tro og Tillid. Ogsaa til os retter Kristus den Bebrejdelse: »Du Lidet-troende, hvorfor tvivler Du?»

»Den, der har levet godt, kan ikke dø daarligt,« siger den hellige Augustinus. Det sikreste Middel til at ende al din Frygt for Døden er at stræbe efter at leve godt, leve som en god Kristen. Dette formaa vi ikke af os selv. »Men takket være Gud, som skænker os Sejr ved vor Herre Jesus Kristus.« Ved ham alene formaa ogsaa vi at sige: »Død, hvor er din Braad! Dødsrige, hvor er din Sejr!»

2. Punkt. Efter at den hellige Olding havde profeteret om Jesusbarnet, vendte han sig til dets Moder og sagde: »Og din egen Sjæl skal et Sværd gennemtrænge.« Bogstavelig gik denne Forudsigelse først i Opfyldelse paa Golgathas Bjerg, hvor Jomfru Marias Sjæl rummede en usigelig Smerte og led det værste af alle Martyrier, da hun saa sin guddommelige Søn dø paa Korset, uden at kunne hjælpe ham, uden at kunne dø med ham. Men maa man ikke sige, at hendes Martyrium, derved at hun forud var vidende om det, begyndte allerede fra den Dag og vedvarede, indtil det var fuldbyrdet? Hendes Lidelser ere enestaaende og have saa megen større Fortjeneste for Gud, som de vare ukjendte af Menneskene, som derfor ikke kunde trøste hende eller lette hendes Sorg.

Naar Du er et Bytte for legemlige eller sjælelige Lidelser, som kun Du selv kjender, og som ingen kan hjælpe Dig med at bære, saa trøst Dig ved den Tanke, at det, Du gennemgaar, ligner, hvad Jesu egen Moder maatte lide. Trøst Dig fremfor alt ligesom hun ved

Tanken om, at Gud ser og forstaar dine Sorger, og hvis Du bærer dem taalmodig, da bringer Du derved Gud det bedste Offer. Hvor stor Fortjeneste hos Gud finde ikke de Lidelser, som en Kristen bærer taalmodig af Kjærlighed til Gud, skjult for Verden, men kjendt af ham!

Hvad Juletræerne fortalte.

—o—
(Sluttet.)

»Bravo!« raabte Alle, og det store Grantræ sagde: »Du har gjort dine Sager godt. Lad os nu høre, hvad du har at fortælle os.« Disse sidste Ord gjaldt det fjerde Juletræ. »Ak,« svarede det, »jeg frygter for, at min Beretning ikke vil glæde eder. Jeg blev bragt hen til et smukt og hyggeligt Hjem. Med Forbavselse hørte jeg imidlertid strax ved min Indtræden i en af Stuerne, at der var Nogen, som græd i Sideværelset. Det var ingen Skuffelse, thi da Døren blev aabnet, traadte i Virkeligheden en Herre og en Dame ind, som begge saa meget bedrøvede ud. Medens de aabnede en Æske, hørte jeg Herren drage et dybt Suk, og Damen tørrede flere Gange sine Øjne med et fint Lommetørklæde. Jeg var egentlig nysgjerrig efter at lære Grunden til denne mærkelige Julestemning at kjende og ventede stadig paa, at et Ord skulde opfylde mit Ønske. Jeg blev næsten ligegyldig overfor alle de smukke Ting, som bleve udbredte for mine Øjne, og som ellers vilde have vakt min hele Forfængelighed. Pludselig blev der banket ganske sagte paa Væggen, og jeg hørte en svag Barnestemme raabe: »Moder!« Damen gik ind i Sideværelset, hvorfra hun faa Øjeblikke efter atter vendte tilbage med en vemodig Mine og spurgte sin Mand: »Har Du noget imod, at Ida er hos os, medens vi smykke Træet?« — Jeg saa Mandens Haand skjælvende,

medens han beskjæftigede sig med Lysene og svarede: »Lad hende kun komme; men kan hun taale det?« — Moderen svarede atter med et saare vemodigt Blik, og saa gik begge.

Faa Minutter efter kom de tilbage; Herren bærende paa et Barn, der var indsvøbt i Tæpper og blev sat til Hvile i en stor Lænestol. Ak, hvor blege og smalle vare dog Kinderne, hvor slapt hvilede ikke de smaa Hænder i Skjodet!

«Se, Ida, det er Juletræet.» — — Intet Spor af Sorg, kun inderlig Faderkjærlighed besjælede disse Ord; kun navnløs Æmhed straaledede i Moderens smilende Ansigt, idet hun bøjede sig over sin Yndling. »O ja, og jeg tør blive hos Eder, ikke sandt?« — »Ja gjerne, lille Ida, naar det kan glæde dig. En syg Fugl er meget tilladt.«

Forældrene vedbleve nu at pynte mine Grene med glimrende Stjærner, Lys og gyldne Traade, der hang mellem mine Grene som det kunstige Spindelvæv om Efteraaret. Nu glædede jeg mig over al Stadsen, nu da to herlige blaa Øjne vare rettede paa mig. Ja, jeg maatte altid se paa hende, paa Ida, som snarere lignede en Engel end et Menneskebarn, en saadan Glans laa henover de blonde Lokker, en saadan Ynde straaledede ud af de blaa Øjne. Hun var syg, meget syg, det saa jeg nok, og derfor vare Forældrene saa bedrøvede. Endelig var min Udsmykning færdig, og et Blik, jeg kastede i et Spejl, som hang paa Væggen, overbeviste mig om, at jeg virkelig overgik mine dristigste Forventninger.

Da jeg atter saa mig om i Stuen, stode Forældrene hos det syge Barn, og jeg hørte Moderen sige: »Hvad mener Du, Kjære; tror Du, at dine Ønsker blive opfyldte i Morgen?« — »Ja, Moder, det vil sige, naar I ikke have glemte dem. En Krybbe var det, og Blomster, Juleroser, dem holder jeg saa meget af.« — »Intet andet, Ida?« — »Nej, intet andet.« — Jeg saa, hvor-

ledes Faderens Haand smerteligt skjælvede, og at Moderens Øjne bleve fugtige. Ogsaa Barnet lagde Mærke dertil. »Vær ikke bedrøvede, kjære Forældre,« hviskede det og tilføjede med et svagt Smil: »Hvem véd, maa-ske gjør det guddommelige Julebarn mig rask igjen.«

Da jeg senere var alene i Stuen, maatte jeg altid tænke paa de glimrende Barneøjne, paa det engleagtige Blik.

Juleaften kom. Paa nogle Borde laa en Del Gaver; et Bord var særlig broget, der laa forskellige Æsker med Legetøj, Dukker og Dukkekjøkkener, Bøger, Devotionalier og meget andet. Men det Smukkeste var opstillet i et Hjørne: i en Klippehule saa man det guddommelige Jesusbarn med Maria og Josef og de tilbedende Hyrder, og foran Hulen laa udbredt et helt Blomstertæppe. Hyacinter, Primulaer, Violer, men især de hvide Juleroser blomstrede i Mængde foran Julebarnets Krybbe. Jeg selv straaledede i min fulde Pragt. Døren gik op, og ind traadte fire smaa Brushoveder. Men paa Halvvejen standsede de og lode den syge Søster, som blev kjørt af Faderen i en Rullestol, komme foran. Til Synet af hende havde jeg især glædet mig. Hvor kjærligt og beundrende saa hun paa mig! Hun sagde ikke et Ord; heller ikke da man kørte hende hen foran Krybben; hun foldede kun de smaa, gjennemsigtige Hænder, og hendes Øjne bleve fugtige. Jeg maatte stadig se efter hende, og saaledes gik det vistnok alle de Tilstedeværende; ja selv Børnene afbrød deres Jubel. Alle, Familiens Medlemmer og Husets Folk, saa hen til Ida, som med et himmelsk Smil takkede sine Forældre. Ak, det var en smuk Aften! Jeg ønskede, at den aldrig maatte faa Ende. Men den fik Ende, og der gik endnu flere Dage, i hvilke jeg havde Lejlighed til at se den lille Syge, hendes Forældre og Smaasødskenne. I Begyndelsen glædede jeg mig derover, men saa blev jeg saa sorgelig stemt; det forekom mig nemlig, at min

Yndling stedse blev bløgere og altid kraftløser. Og jeg var ikke den eneste, som saa det. Nytaarsaften bad hun saa inderligt om, at man dog atter vilde tænde mig og ikke vente dermed til næste Morgen, saa at Forældrene opfyldte hendes Ønske. Jeg var rigtig glad herover; thi jeg tænkte, at hun saa atter vilde blive munter. Jeg har ogsaa hele Tiden tænkt paa hende, og mente, at jeg kun brændte for hende. »I maa ikke blæse Lysene ud!« bad hun, og saaledes slukkedes da det ene lille Lys efter det andet, indtil det sidste var brændt ned i Stagen og slukkedes. Saa vendte hun sig med et stille Suk bort fra mig og rettede sit Blik mod Krybben.

Den følgende Dag, Nytaarsdag, kom hun ikke igjen. Allerede i Løbet af Natten havde jeg hørt sagte Skridt frem og tilbage i Stuerne. Jeg følte mig ganske uhyggelig til Mode og glædede mig, da Børnene kom; men de vare saa stille. De stode altid foran Krybben og hviskede, om Ida vel ogsaa nu var en saadan smuk Engel. Jeg skjælvede i alle mine Grene af bitter Smerte, da jeg hørte dette.

Den næste Dag blev der ryddet op, og jeg skulde bringes bort; men saa traadte Faderen ind, bleg og sørgmodig, og gav en anden Ordre, idet han tilføjede: »Ida har ønsket det.«

Den tilbageblevne Konfekt tog man nu af mine Grene, men de smukke Stjærner lod man blive, og saa stillede man mig hen i den øverste Ende af Salen og skjød Grotten med Krybben tæt ind under mine Grene. De smukke Blomster bleve opstillede i en Kreds. Og der har saa den lille Kiste staaet, indtil de bar den bort, og kun den grædende Moder blev tilbage. — — Saa blev alt ryddet til Side, og min glimrende Stads lagt i en Æske. Det smertede mig ikke. Siden den kjære Engel var borte, gad jeg ikke leve længere, og jeg var glad over, at mine Naale begyndte at falde af,

og at man bragte mig her hen. Her kan jeg dog be-
 tragte Stjernehimlen, til hvilken hendes Sjæl har svun-
 get sig op.« — — —

Atter sukkede Grantræet, saa at utallige Naale
 faldt til Jorden. De andre stode tavse. De vare alle
 dybt bevægede, og kun med stor Anstrængelse for-
 maaede det største og sidste at rejse sig og begynde
 sin Fortælling. Men næppe havde det begyndt, saa
 vaagnede atter den rette Juleglæde i dets eget Hjærte
 og i de andres.

»Det er egentlig ikke i sin Orden,« sagde det, »at
 man fortæller det samme flere Gange; men alligevel
 maa jeg begynde med mit Ophold paa Torvet. En
 Aften hørte jeg lystige Stemmer. Fire unge Mænd
 nærmede sig. En af dem syntes særlig at være en
 Kommersbroder, saa lystig saa han ud, og hans mørke
 Øjne glødede af Ungdomsmod. De fire begyndte nu
 at foretage et Eftersyn iblandt os. Det varede ikke
 længe, saa opdagede de ogsaa mig, det skjønneste og
 største paa hele Torvet. »Dette maa det være,« sagde
 de. Saa gave de sig til at kjøbslaa, men gjorde rigtig-
 nok lidt betænkelige Miner, da de hørte Prisen, som
 naturligvis ikke var ringe. Man talte frem og tilbage,
 men min Herre var baade stædig og sejt. »Aa, hvad!«
 raabte saa Kommersbroderen, »lad os ikke staa læn-
 gere her og fryse for et Par lumpne Øres Skyld;
 men ti Øre skal De i alt Fald slaa af, saa have vi
 dog tjent dem til Pynten.« De ti Øre bleve slaaede af,
 og Handelen kom i Orden. Jeg blev læsset paa to
 Skuldre, og afsted gik det. Vejen var lang nok, men
 den blev ikke kjedelig, derfor sørgede mine Venner,
 som skiftedes til at bære og sagde Vittigheder hele
 Tiden. Lystige Fyre vare de, men ellers ordentlige og
 pæne unge Mænd. Endelig naaede vi ud til et For-
 samlingslokale, hvor jeg blev stillet op i en stor og

smuk Sal; jeg skulde nemlig være Juletræ for en katholsk Forening.

Til Kl. 4 den følgende Dag havde man begjæret Salen opvarmet, og paa Slaget 4 mødte ogsaa mine Venner og et Par Damer med dem. Fra et Sideværelse blev der hentet en hel Del Pakker frem. Jeg selv blev stukket i en forsvarlig Brændeklods og stillet midt i Salen, efter at min Top var bleven smykket med en stor Stjerne, ovenover hvilken en Engel svævede. Jeg var rigtig stolt og glad; et »Foreningstræ« skulde jeg jo være, og det var noget storartet! Jeg skulde jo ikke blot glæde en eller anden Familie, men mange Familier, mange Herrer, mange Damer, mange Børn! Ja, endog Gejstligheden, hørte jeg, havde lovet at møde! Man vilde maaske tale om mig i Bladene! Et Referat skulde der i alt Fald i Katholikernes Ugeblad — og det var da altid noget! Saaledes tænkte jeg i mit stille Sind, medens Herrerne og Damerne vare beskjæftigede med at aabne Pakkerne. Der var hverken Tid eller Taalmodighed til at løse Sejlgarnsknuderne; det gik hurtigere med Penneknive og Saxe. »Det er fra Petersens«, og »Det er fra Sørensens«, og »Det er fra Jensens«, og »Det er fra Frøken X«, og »Her er Pakken fra Fru Z« og »Her er de »Hjemmebagte« fra »Stoffersens«, — saaledes lød det ved Aabningen af de forskjellige Pakker. Lutter Gaver fra Foreningens Medlemmer og Velyndere. En Del smukke Sager havde »den ærede Bestyrelse« — som det hedder i Forenings sproget — dog ogsaa kjøbt ved Hjælp af Foreningskassen og ifølge extraordinær Bevilling.

Der var mange flinke Hænder, og derfor gik det hurtigt med min Udsmykning. Dog var det Hele nær blevet ødelagt midt under Pyntningen, da den før omtalte Kommersbroder var krøben op paa en Stol og strakte sig for at hænge et Æble næsten helt op i Toppen af mig. Han fik imidlertid Overbalance og

skulde lige til at vælte med Stolen og falde over i mig, hvorved jeg naturligvis — naar han gik forover — vilde være gaaet bagover; men heldigvis saa en af hans Venner Faren, og idet han løb til og greb ham i Frakkeskjøderne, gav han min Kommersbroders Kurs en anden Retning, saa han tilligemed sit Æble trillede ned paa Gulvet, medens jeg efter en svag Vaklen gjen- vandt min Position. Damerne brummede lidt over hans Kaadhed, men da han viste dyb Anger og tillige mente at have forstuvet sin ene Tommelfinger, fandt han hurtig Tilgivelse.

Forøvrigt skulde der ogsaa være Forestilling og Musik og Deklamation, og en Del af Gaverne skulde bortloddes i en Tombola uden Nitter, kort sagt en dejlig Festaften skulde det blive — og det blev det ogsaa. Ud paa Aftenen fyldtes Sideværelserne med et festlig klædt Publikum; i hvilket alle Stillinger og Stænder og Aldre vare repræsenterede, og et mægtigt »Aa!« fra Hundreder af Munde lød, da Bestyrelsen endelig aabnede de store Salsdøre, og jeg viste mig i al min straalende Herlighed og Skjønhed.«

Juletræet skulde lige til at fortsætte og fortælle om Festaftenen, men i det samme lød Morgenklokken fra det nærliggende Kirketaarn, og Grantræet taug. — Hvad det oplevede den Festaften i Foreningen, faa vi maaske at vide i et af Ugebladets Numre i det nye Aar!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Aalborg. Onsdag den 9. Dec. holdt Pastor emerit. *M. C. Jensen* sit andet Foredrag i Haandværkerforeningens Sal i Aalborg. Hr. Jensen, der, som før meddelt, var bleven opfordret til at gjøre Rede for de

Grunde, der havde bevæget ham til at udtræde af Folkekirken og slutte sig til den katholske Kirke, udviklede paa en ganske ypperlig Maade Protestantismens Uholdbarhed. Først omtalte han Protestantismens formale Princip: »Retfærdiggjørelsen af Troen alene«, godtgjorde sammes Uholdbarhed af Fornuften, Skriften og Overleveringen og satte det i Modsætning til det katholske Princip: »Troen, som er virksom i Kjærlighed«. Derefter behandlede han Protestantismens formale Princip: »Skriften alene«, og godtgjorde, hvorledes samme uden en levende Autoritet, der fortolker Skriften, kun kan føre til fuldstændig Forvirring.

Den talrige Tilhørerkreds, som for største Delen bestod af et intelligent Publikum, hvoriblandt ikke faa akademisk dannede, fulgte Foredraget med spændt Interesse. Efter Foredraget optraadte den allerede forrige Gang nævnte Cand. theol., Hr. Skolebestyrer Jakobsen og udbad sig Ordet til nogle Bemærkninger. Der udspandt sig nu en længere Diskussion, i hvilken fra protestantisk Side foruden Hr. Jakobsen og Hr. Pastor Darre ved Frue Kirke i Aalborg og nogle andre Herrer, hvis Navne vi ikke kjendte, deltog, medens Hr. Pastor Helmke fra katholsk Kirke i Randers var Ordstyrer. Det fortjener særlig at fremhæves, at Dhrr. protestantiske Theologer optraadte paa en smuk og ridderlig Maade.

Bladene bragte tildels nogle korte Referater, uden at blande sig i selve Sagen, kun »Aalborg Stiftstidende« gjorde den Bemærkning, at »det er tvivlsomt, om den katholske Propaganda (Hu!) har vundet Tilhængere for Pavekirken i Rom ved at afholde Møder her i Aalborg«. Deri har Bladet fuldkommen Ret, hvo, som ved to Møder tror at kunne omvende Protestanter, maatte jo være fra Sans og Samling. Saadanne Foredrag kunne kun have det Formaal, at sprede nogle af de *Fordomme*, som herske imod den katholske Reli-

gion, særlig i en By, i hvilken ingen katholsk Kirke findes, og dette Maal blev fuldstændig opnaaet.

Men »Fyns Stiftstidende«, der, saavidt vi vide, ikke havde sendt en Referent til Aalborg, véd det bedre. Bladet fortæller nemlig sine Læsere, at »den katholske Agitation (!), som . . . M. C. Jensen har sat i Gang i Jylland (Hr. Jensen er som bekjendt bleven *indbudt* til at holde Foredrag) synes at skulle falde temmelig uheldig ud for Pavekirken.« Der var, fortæller Bladet, Aalborg »Adskillige, som med Held kunde tage en Diskussion op med Hr. Jensen, og det ses ikke, at hans Hjælper, den katholske Præst Helmke fra Randers, har været ham til nogen synderlig Hjælp.« Bladet anfører »Aalborg Stiftstidende« som Hjemmel for disse Paastande, dog findes der i dette Blad intet, som kunde berettige »Fyns Stiftstidende« til slige Udtalelser. Men det gjør ikke noget til Sagen, thi de, som ikke have været til Stede, vide det jo altid bedst.

Randers. Forrige Søndag (tredie i Advent) holdt forhenv. Sognepræst i Statskirken Hr. *M. C. Jensen* et Foredrag fra Kommunionbænken i den herværende katholske Kirke, som var talrig besøgt baade af Katholiker og Anderledestroende. Foredragene skulde fortsættes Tirsdag og Torsdag Aften.

England. Der er dem, som mene, at *Pavens Primat* er en Hindring for den anglikanske Kirkes Tilbagevenden til Moderkirken. Dette er imidlertid ingeniunde Tilfældet. Folk i selve Højkirken tilstaa gjerne Biskoppen af Rom et Æresprimat, men have Vanskelighed ved at tilkjende ham et Jurisdiktionsprimat. Imidlertid erklærer »*The catholic Champion*«, Organet for et stort og indflydelsesrigt Element indenfor den anglikanske Kirke, at det, saafremt der skulde komme gyldige Beviser frem, vil hilse Pavedømmet som en Frigjørelse fra en Mængde nuværende skjæbnsvangre Tilstande, f. Ex. i Henseende til Valget af Biskopperne.

Et anglikansk Patriarkat med Hovedkvarter i Westminster, som den fornylig afdøde anglikanske Ærkebiskop Benson sukkede efter, kan der ikke være Tale om. »Vi ønske ingen anden Herre over vore anglikanske Biskopper,« skriver Champion, »end Vorherre Jesus Kristus; det skulde da være Efterfølgeren af »den apostoliske Fisker« . . . For vort Vedkommende er der og kan der kun være én jordisk kirkelig Øverste, og det er Biskoppen af det gamle Roma, som har Primatet over alle Kirker, et Primat, som hele Verden har stadfæstet i de almindelige Kirkekoncilier.» Det samme kirkelige Organ, som ikke altid har været fri for »Romaphobia«, erklærer, at de senere Forhandlinger med Pave Leo XIII. have vakt venligere Følelser mod Rom; det forsvarer endog Pavens verdslige Magt paa en særdeles loyal Maade og slutter med en Bøn, som vi alle kunne bede af ganske Hjærte: »Gud give i sin Naade, at Resultatet maa blive det, at vi alle samles i Kjærlighedens og Sandhedens Rige.«

Rom. Ifølge »Hierarchia cattolica« har den nuværende Pave oprettet 203 nye Jurisdiktioner (Bispedømmer, Vikariater, Præfekturer, Delegationer o. s. v.), siden han i 1878 besteg St. Peters Støl som Apostelfyrstens 263de Efterfølger. Den hellige Fader, som mangler et Par Maaneder i at fylde sit 87de Leveaar og faa Uger i Forvejen tiltræder sit 19de Regjeringsaar, glæder sig for Tiden ved en udmærket Sundhed, naar man tager hans høje Alder i Betragtning, og modtager daglig de forskjellige Biskopper, som komme til Rom fra alle Jordens Egne for at aflægge Beretning om deres Hjord overfor Kirkens øverste synlige Hyrde. Fra forskjellige Lande indtræffe ogsaa større Pilgrimstog — saaledes for nylig et Tog fra Nordamerika — som ønske at besøge de hh. Steder i Kristenhedens Hovedstad og der bevidne Pave Leo XIII. deres Troskab og Hengivenhed.

Rom. Kong *Menelik* af Abessinien har sanktioneret Oprettelsen af et katholsk Bispedømme i sit Rige, saa vel som Udnævnelsen af en Biskop ved Paven.

— Kardinal *Ledochowski* er af den hellige Fader bleven udnævnt til Protektor for *Maltheser-Ordenen*.

— Ifølge »Polit. Cour.« er Vatikanet traadt i Forbindelse med flere europæiske Regeringer, for at der maa blive tilvejebragt en virksom *Beskyttelse af de Kristne* i Orienten af Hensyn til Forviklinger, som muligvis kunne indtræde i en nær Fremtid.

Holland. Dronning-Regentinden af Holland har for nylig skjænket Generalforstanderinden for de barmhjertige Søstre i Tilburg Ridderordenen af Oranien-Nassau. Ved en Rundrejse gennem Landet besøgte Dronningen Ordenens Moderhus og flere af Ordenens Huse; hun udtalte ved denne Lejlighed sin Glæde og Tilfredshed over den kjærlighedsfulde Omsorg og Opmærksomhed, som Søstrene lade de Syge, de Gamle og Børnene blive til Del. De barmhjertige Søstre i Holland have 45,700 Børn i deres Skoler og anses for udmærkede Lærerinder. Ogsaa den unge Dronning viste sig under denne Rundrejse overmaade elskværdig overfor Søstrene. Ved et stort Festmaal, som blev givet til hendes Ære i Utrecht, bad hun om, at man vilde sende de Blomster, som overrakte hende, til de Gamle i de barmhjertige Søstres Hospitium.

❖ Fra Vejbyrnet. ❖

— **Julekrybberne.** Den h. Franciskus, saaledes fortæller den h. Bonaventura, havde oprejst en Stald ude paa Marken og smykket den paa en Maade, at Enhver, som saa den, strax blev mindet om Frelserens Fødested paa Bethlehems Mark. I Julenatten gik den h. Franciskus saa tillige med sine Ordensbrødre til Stalden, hvor han lod tænde en Mængde Lys foran Krybberne

og forherligede der tillige med det talrigt forsamlede Folk Herrens Fødsel ved Bøn, Prædiken og Sang. I Midnatstimen frembar Franciskus det første hellige Messeoffer og holdt efter Evangeliet en gribende Prædiken til Ære for Barnet i Bethlehem. Siden den Tid udbredte Julekrybberne sig hurtig og bleve alle Vegne modtagne med Glæde af de Kristne. Man finder dem først i Franciskanerordenens Kirker, og fra dem have de saa udbredt sig ogsaa til andre Kirker.

Den ældste Fremstilling viser os en ganske simpel Scene: paa nogle Bjælker hviler et Tag, under hvilket Jesusbarnet ligger i Svøb i en Krybbe. At Stedet er en Stald, symboliseres ved Oxen og Æslet, som staa ved Barnets Krybbe. Disse Dyr ere ikke vilkaarlig valgte, men af Hensyn til Profeten Esaias, som siger: »En Oxe kjender sin Herre, og et Æsel sin Herres Krybbe, men Israel kjender det ikke, mit Folk hører det ikke.« Ogsaa Stedet hos Habakuk: »Midt imellem tamme Dyr er Du bleven erkjendt«, har maaske haft Indflydelse paa Fremstillingen. Oxen og Æslet, som ingen Forklaring finde i Evangeliets Beretning, ere altsaa et Sindbillede paa Israels Optræden overfor Messias; tillige ere de et Udtryk for den store og op-højede Juleglæde, som enhver Skabning skal tage Del i. I de moderne Julekrybber fremstilles ogsaa den jomfruelige Gudsmoder og den h. Plejefader Josef knælende tillige med de fromme Hyrder ved Krybben. Paa Hellig tre Kongers Fest forandres Scenen, idet de Vise fra Østerland træde i Hyrdernes Sted, og en Stjerne ses ovenover Stalden i Stedet for Engelen, som i Juleugen svævede over den med Indskriften: »Ære være Gud i det Høje!«

De hh. tre Konger optræde med østerlandske Fyrsters Pragt; de ere indbyrdes forskellige i Henseende til Alder (Yngling, Mand, Olding) og ifølge Menneskeslægtens tre Stamfædre (Sem, Cham og Jafet); en af dem er i det mindste sædvanligvis en Neger. Negerfyrsten staar ikke umiddelbart foran Frelserens Krybbe. Melchior og Balthassar knæle foran Krybben, mens Negerkongen Kaspar staar for det meste i dyb Underdanighed bag de Knælende. En Fremstilling, som har en dyb symbolsk Betydning. Enhver Menneskerace er kaldet til Frelseren; Sønnerne af Cham, som blev ramt

af Faderen Noahs Forbandelse, ville sidst og vanskeligst tilegne sig Forløsningen.

— **Ingen Anbefaling.** I August 1885 døde i Haag den hollandske Statsminister *Moddermann*. Han var en troende Protestant, men uden al Fanatisme og hæderlig i enhver Henseende. For den katholske Kirke, som paa Grund af Friheden udfoldede herlige Blomster i hans Fædreland, nærrede han den største Agtelse. En Dag kom en juridisk Kandidat til ham og bad ham om en Ansættelse i Statens Tjeneste. Moddermann spurgte ham: »Hvilken Konfession tilhører De?« Den unge Mand svarede: »Jeg er egentlig katholsk, men det kommer mig ikke videre an derpaa.« — «Hvad?» sagde Moddermann strængt og sprang op. »De véd ikke at skatte, hvad det vil sige at være født og opdraget i den katholske Kirke? Jeg har ingen Ansættelse for Dem; tjener man ikke sin Gud med Troskab, saa tjener man heller ikke sin Konge med Troskab.« Endskjønt vedkommende Jurist hørte til en meget anset katholsk Familie i Amsterdam, har han dog aldrig opnaaet en Stilling i Statens Tjeneste under Ministeriet Moddermann.

— **Stumper af farvet Glas.** Kontorer for offentlig »Velgjørenhed« bleve opfundne af Djævelen, for at hindre virkelig personlig Velgjørenhed.

Overlade vi rolig vore Grave til Guds Solskin og Regn, saa klæder han dem med Græs og Blomster; og dersom vi rolig overlade vore Sorger og Bekymringer til hans Villies Dagslys og Stjærneskin, vil han lade sin Naade blomstre over dem med underfuld Skjønhed og Fred.

Kirkelig Kalender.

- Søndag den 27. December.** Apostelen Johannes' Fest. — **28. M** De bethlehemitiske Børns Fest. (Kl. 9 Form. Børnegudstjeneste i St. Ansgars Kirke). — **29. Ti:** Thomas af Canterbury, Martyr og Biskop. — **30. O.** Oktavdag. — **31. To.** Sylvester, Pave og Bekjender.
- Fredag den 1. Januar 1897.** Herrens Omskjærelse. **Nytaarsdag.** (Gudstjenesten som paa Søndagenel. Paa Nytaarsdag afholdes den første Halvaarskollekt af **Peterspenge** for Aaret 1897. — **2. L.** Oktav af Stefanus.
- Søndag den 3. Januar.** **Søndag efter Nytaar.** Oktav af Johannes. Genovefa, Jomfru.

Nytaarsaften (Torsdag den 31. December): **Takkegudstjeneste** med Prædiken og Te Deum i St. Ansgars Kirke Kl. 6. — Rosenkranskirken Kl. 5. Jesu Hjærte Kirke Kl. 6. — St. Josefs Høspital Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Rosenkransbroderskabet holder i det nye Aar sit første maanedlige Møde med Procession Søndag den 3. Januar Kl. 6 Aften i St. Ansgars Kirke. — Jomfruernes Forening deltag i Processionen.

Den eucharistiske Forening. Paa Grund af at Nytaarsdag indtræffer den 1. Fredag i Januar, bortfalder Tilbedelsen den Dag. Medlemmerne anmodes om at møde til de bestemte Tider den paafølgende Fredag, den 8. Januar. Bestyrelsen.

Mariaforeningen holder Møde paa Søndag d. 27. December efter Højmessens i St. Ansgars Kirke. Dagsorden:

- 1) Kort Oversigt over Foreningens Status.
- 2) Valg af Bestyrelsesmedlemmer.

Helsingør. Søndag den 27. Dec. holdes Gudstjeneste i Helsingør (Sudergade 8, 2. Sal.) Om Form. 9 $\frac{1}{2}$ Messer med Prædiken; om Aftenen Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Prædiken og Sakramentsandagt.

Mariakongregationen for Ynglinge holder ikke Møde den sidste Mandag i Aar og første Mandag i det nye Aar.

Unio. Søndagen d. 27. Dec (3. Juledag) **Julefest** i Myginds Lokaler, Linnésgade 25. Nærmere af Programmet, som medfulgte forr. Nr. til indenbys Abonenter.

St. Josefs Gilde holder sin aarlige Julefest med Julepræ: Underholdning og Tombola Søndag den 3. Januar 1897. Gaver til Tombolæen modtages med Taknemlighed. Eventuelt Overskud tilfalder særlig Stiftelsen for Gamle. Nærmere af Program.

Billetter til Aftenunderholdningen for Voksne, indførte ved en Broder i Gildet, á 25 Øre faas hos:

C. Ertner, Bredgade 67,³ **J. C. Jørgensen**, Gothersgade 43.
Wm V. Mohn, St. Kongensg. 31. **J. Nielsen**, Brorsonsgade 10,¹
C. Hartel, St. Kongensgade 27,³ **H. Raith**, Ahornsgade 14, St.
C. Rasmussen, Ny Østergade 11,¹

Literatur.

Som **Julegaver** anbefales: **Det nye Testament** — **Bønne- og Salmebøger** — **Kristi Efterfølgelse** — **Den katolske Kirkes Skjønhed** — **Vor Frue af Lourdes** — **Den h. Aloysius** — **Den h. Birgitta** — **Katolsk Kirkehistorie** — **Den tredje Ordens Regelbog** — **Engelens Hilsen** — **Guds Billedbog** — **Den aandelige Kamp** m. fl. Samtlige Bøger kunne faas gjennem Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghhandel, Gothersgade 49, Kbhvn.

Katolsk Væggekalendar er udkommet og faas for **20 Øre** pr. Exemplar.

Næste Nr. af Ugebladet udkommer senere i **Anledning af Helligdagene.**